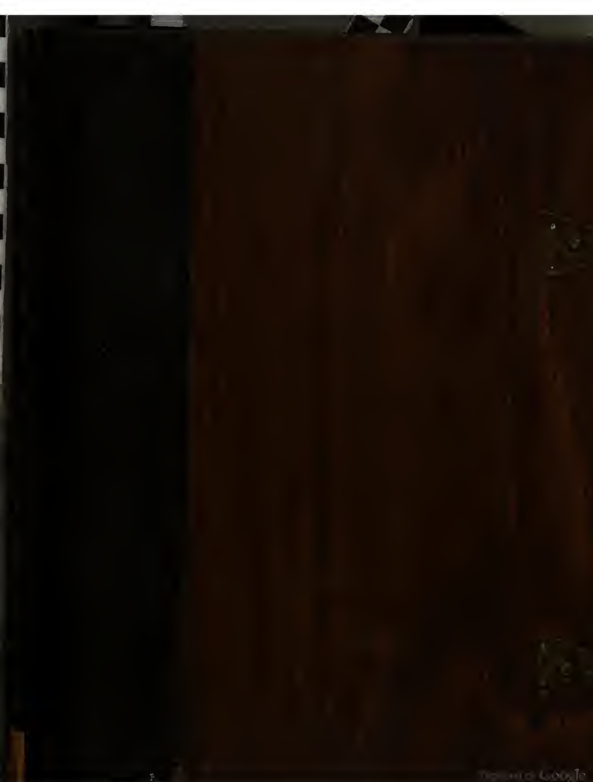
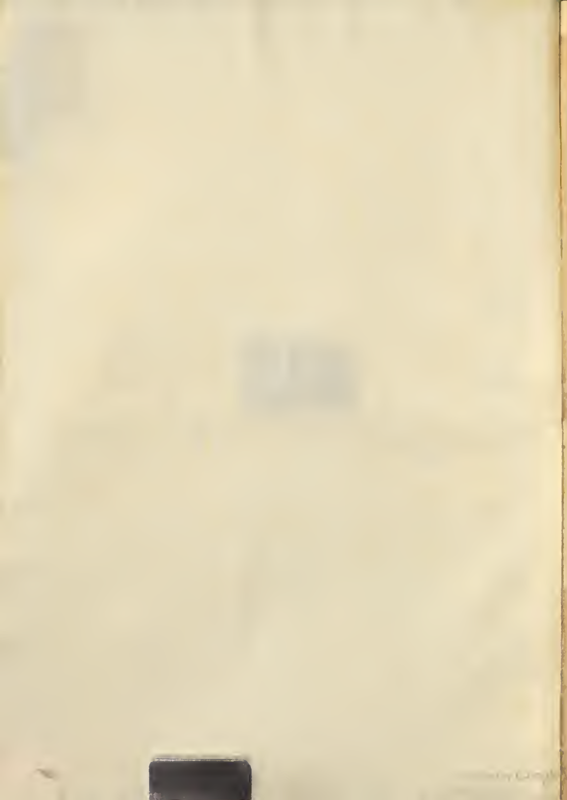

L. ANNEI SE-
necae Clarissimi Stoici Philosophi:
Nec non poetae accutissimi. Opus
Tragoediaꝝ aptissimisq; figuris
excultum. In quo tria millia er
rata atq; inuersa loca exẽplo
rum deprauatione ⁊ libra-
rioꝝ incuria diligentis-
sime ad veterem le-
ctionẽ nunc primũ
∴ reformata. Cũ ex ∴
positoribus lu
culẽtissimis
Bernardino Marmita: ⁊ Da-
niele Gaietano. Quippe emen
data accuratissime omnia.

Iulius Clar. Clarensis.
Fortuna iniustos auxit quos perfida reges
Sedibus euersat lubrica de probriis:
Vel meritis crassum tollens, haec infida status
Deprimit at miseris cladibus armipotens.

☙HIERONYMVS AVANTIVS VERONENSIS LATINO IVVENALI PROTONOTARIO APOSTOLICO ROMANO PATRICIO ORNATISSIMO. S.P.D.

COgitanti mihi sæpenumero, atq; animo reuolventi Latine cariſſime, cui potius Annæi Senecæ Tragœdias a me magna pfecto cura, multiſq; laboribus ac vigiliis, veteꝝ exẽplarioꝝ collatione, auxilioq; recognitas: atq; emendatas, q̄ nũc Andreæ Aſulani græcæ latinæq; linguæ adiutorie egregii opera in manus hominũ veniunt, nuncuparẽ, tu prius eo munere dignus occurriſti, cui tũ ob eximias aĩ, ingeniiq; dotes, bonaꝝ lr̄aꝝ, & in primis poeticæ ſtudia, qbus mirifice delectaris, moꝝ pbitatẽ & elegantiã, ſingularẽq; humanitatẽ tuã, tũ qđ authoritate ſtudioq; tuo apud Illuſtriſs. Venetoꝝ Senatũ: dũ apud eũ magna oium gr̄a Nuntiũ agis Põtificiũ, in meis amicorũq; negotiis maxime ſum adiutus, & afficior multũ, & debeo, cui enim alteri Tragœdias Heroum facta dictaq; cõtinentes, Regũ mores, affectuſq; quaſi in tabella exprimẽtes æquius mihi fuerat inſcribere, quã tibi? qui & ea Vrbe, q̄ ſine cõtrouerſia clariſſimoꝝ viroꝝ numero, quoꝝ virtutibus orbis iperiũ obtinuit: ſupra cæteras lõge lateq; floruit, & ea familia natus es, quæ ibi apprime nobilis & honeſtiſſima ſemp eſt habita, atq; apud Principes viros iã a puero ita educatus, & in rebus gerẽdis ea induſtria, diligẽtia, dexteritate, ac prudẽtia ſupra ætatẽ præclare verſatus es, vt & ipſoꝝ mores, ingenia, aditus pbe noueris, & charitatẽ, beniuolẽtiãq; magna tua cũ laude abunde fueris cõſecutus, qñ quidẽ (ut ait Flaccus noſter) Principibus placuiſſe viris nõ vltima laus eſt. Suſcipe igit̃ læta frõte amici munus, puſillũ qdẽ ac tenue, ſed amoris, grati aĩ, obſeruantiæq; in te meæ: nõ paruũ indiciũ etiã apud poſteros remãſuꝝ. Senecãq; ipm diu ſemiflaceꝝ, mõſtris refertũ, ac ſqualore obſitũ, iã vero reuiuiſcẽtẽ: & in ſuũ nitorẽ redeũtẽ, lege, atq; apud te habe, & laborẽ, diligẽtiãq; meam in eo corrigẽdo, in quo ad tria millia errata atq; inuerſa loca, exẽplarioꝝ deprauatione & librarioꝝ incuria deprehendi, & ad veterẽ lectionẽ reſtitui, non improbato. Bene vale, & Auantium tuum ama, ut facis. Venetiis Nonis Octobris. M. D. XVII.

☙DIMENSIONES TRAGOEDIARVM SENECAE PER EVNDEM HIER. AVANTIVM.

VErſus Senarii vel trimetri iambici ſunt archilochii omnes & acatalectici apud Annæum Senecam Tragicum: & hanc ſolidam legem ſeruant, vt quantæ ſedes ſecunda, quarta, & nouiſſima ſeruiant vni iambo, ſecunda tamen, & quarta non repellunt tribrachum iambo comparem.

Primus autem pes vltra iambum recipit ſpondeum & ſpondei diſſolutiones, ideſt dactylum, anapæſtum, & aliquando proceleumaticum, tribrachum vero: qui par eſt iambo, in hac prima ſede admittunt uerſus unus ſupra viginti.

Tertia ſedes admittit iambũ: ſpondeum: dactylum: tribrachum, nunq̄ in hoc tertio loco inuenies anapæſtum præter hũc verſum. ſ. Inter ſenem iuuenemq;, ſed propior ſeni, niſi dictio inſit quatuor ſyllabaꝝ. quod accidit verſibus viginti.

Quintus locus, vt ſæpiſſime: immo ſemper: habet aut ſpondeum, aut anapæſtum, ita nunquam vtitur tribracho. iambum vero: & dactylum nunquam aſſumit: niſi in nouem verſibus: quorum vltimæ dictiones ſunt quatuor ſyllabarum. ſ. nepotibus: cacumine, Prometheus: Caphareides, Polyxena, facinorum, & ter memoria.

Senecæ igitur trimetri non cacometri: ſed omnes probabiles appellarentur a Victorino & Terentiano, cum præſertim in nulla ſede reperiatur trocheus: aut pyrrichius, & cum vbique deuitet ſcazonta: cumq; nullus verſus conſtet ex iambis omnibus, ut Tragicorum lex præſcribit.

☙EX LIBRO TERTIO PETRI CRINITI DE POETIS LATINIS.

LAnnæus Seneca natione Hiſpanus: patria Cordubenſis fuit. Inter eos poetas refert̃: qui Tragœdias ſcripſeruntiut Pacuuius: Accius: Attilius: & Põponius Secũdus: q eadẽ ætate claruit & cũ ipſo Seneca parib⁹ ſtudiis verſatus eſt in faciẽdis Tragœdiis: ut Fabius Quintilianus teſtat̃ in magno pretio habitus eſt: & ob elegãtiã ingenii plurimũ cõmendatus. Scripſit Tragœdias decẽ: in qbus pp ſublimitatẽ carminis: grauitatẽq; ſniaꝝ non vulgarẽ laudẽ cõſecutus eſt etſi tẽpora illa: in q̄ incidit: magna ex pte aduerſa extiterunt melioribus diſciplinis. In ſuis fabulis Euripidẽ: atq; Aeſchylũ tradit̃ imitatus: quæ res facile itelliget̃ ab iis: qui paulo diligẽtius eas obſeruabunt. Qui ſcribunt poetã hũc filiũ fuiſſe Annæi Senecæ: q in Stoicoꝝ diſciplinis magnopere claruit, cõiecturis tñ nitunt̃ neq; hanc rem (vt ego exiſtimo) vllis authoribus aſſerũt. Minime aũt dubiũ eſt: duos fuiſſe Senecas: quoꝝ alter in phiæ ſtudiis præclarus atq; excellens habitus eſt. Itaq; diuus Hieronymus pp egregiã illius pbitatẽ: ſingularẽq; vitæ cõſtãtiam (vt puto) iter authores Chriſtianos collocauit: quæ res optimis rationibus: & antiquis ſcriptoribus probatur. Val. Martialis duos celebrat Senecas: & vnicum Lucanum ex eadẽ Corduba. Sidonius Apollinaris i ſuis poematis: ſic de Annæo Seneca ſcribit ad Felicem eo carmine: in quo de latinis poetis diſſerit.

Non quod Corduba præpotens alumnos
Facundos ciet: hic putes legendum.
Quorum vnus colit hiſpidum Platona:
Incaſſumq; ſuum monet Neronem.
Orcheſtram quatit alter Euripidis
Pictum fecibus Aeſchylum ſecutus.
Aut plauſtris ſolitus ſonare Theſpim.
Qui poſt pulpita trita ſub cothurno
Ducebat Olidæ patrem capellæ.

Ex his manifeſte colligit̃, qđ exiſtimari debeat de vtroq; Seneca. pcipue qđ elici põt ex Octauia eiuſdẽ Tragœdia, in q̄ Neronis ſcelera, & crudeliſſima flagitia copioſe enumerant̃. Grãmatici veteres vident̃ maximi feciſſe p̄ter ceteros oẽs Pacuuiũ: & Acciũ i ſcribẽdis Tragœdiis, ut alibi diximus. Nõ me p̄terit quã mlta ſcripta ſint de hoc Seneca a Xicone Poletano ſed his mihi vr̃ abuti ſua diligẽtia: & alioꝝ iudiciũ contẽnere, qui tam anxie defatigat̃ in re minime dubia explicanda.

☙AD Magnificum ac generoſum Leonardum Mocenigum Sereniſſimi olim Venetiarum principis filium virum conſularem & ſenatorem egregium Danielis Gaietani Cremonenſis apologia.

TRagœdias. L. Annæi Senecæ cũ ob ſtili grauitatẽ ſubiectiq; formidabiles: tũ ob in frequẽtẽ raraq; expoſitoꝝ cũ eius lectione familiaritatẽ ppe abditas atq; i deſuetudinẽ dilapſas. Leonarde vir magnifice ac lratoꝝ patrone optime: q̄ra mihi licuit p trimeſtrem lucubrationẽ cura & Vigilãtia enarrãdas aſſumpſi: ne ſi id facere detractaſſem viderer pertinaci quorũdã opinione deterritus: q tanq̄ fallaces danıſtæ vt ſoli faciãt fœnus: i aliis liuore quodã criminant̃: qđ ipſi facere quotidie nõ ſupſedẽt: audax (fatebar) illoꝝ eſt inceptũ q in pſcrutãdo aliena ſecreta ſtudiũ ipẽdunt & qđ quiſq; ſenſerit, nõ abſq; periculo & plerũq; cũ falſitatis metu cõſidẽter ipſi velint exponere & cõmẽtari: ſed iſta doctis mediocriter recitãda itelligãt: ne illis q iã pridẽ in caſtris lraꝝ ſtipẽdia fecerũt donati rude in pulcherrimo habitu glię & amœniſſimo muſaꝝ receſſu trãqlla ducãt ocia: cõtra ſe anſa p̄bita ſit: q̄runt hi, ut ſoli ſapere uideãt: & q̄ſi nouerc ſint alii litteræ: ſibi omnia arrogant: oia uolunt imemores ornatiſſimi illius adagii τισ τφυιοσ ωροσμιαντισ ιαπαι ταισαναι, dicant qđ velint hi: nõ parcã ca; cæteri: atq; in apertũ liberaliter fundere q̄ me optimi libri docuerint & auctores teſtatiſſimi:

res testatissimi: & qm̄ huiuscemodi mercis cōmutatio vni magis q̄ alteri ꝓpria minime tradita sit. nisi q̄tū q̄sq; igenio valet & studio tm̄ & possidet: & cōmunissimus sit violētibus litteraꝝ vsus: nō q̄re debeat qs id vitio i altero vertere qd̄ si dānādū cēseat i se vno nulla defensiōe nulla absolutiōe dignū esse facile ꝑspiciat: carere. n. debet oī vitio q i alienū paratus est dicere, nisi malit vt iqt Quin. aliena q̄ sua vitia reprehēdi: has itaq; annotaciunculas nr̄as quoddā veluti istāris cātilenæ pluridū tuo noī cōsecratas edere nō dubitaui p̄tē debiti erga magnificētiā tuā amoris mei testificātes, cuius amplissima bn̄ficia gr̄am singularē cōmoditates maximas, nulla mea opa: nullo officio, nō ipsa deniq; uitæ oppigneratiōe unq̄ valeā adæquare, tu mihi oīa nō solū amici officia sed affectū pietateq; paternā p̄stitisti tu tranquillā vitā tribuisti. tu mihi latissimā ad græca studia exercēda p̄tātē semp fecisti: tu me honestissimis p̄miis sudoris & pulueris ornasti. neq; in me vno tuo tm̄ bn̄ficentia ꝑspecta ē lōgus ordo post me & an̄ me extat te patronū salutātiū queadmodū a natura totus clemēs & perbenignus oībus facilis & ad opē ferēdā celerrimus semp inuētus es: ut nō imerito ornatissimis falcibus decoratā familiā tuā incertū sit an dii imortales eē maluerint q̄ tuis egregiis moribus p̄stātissimisq; virtutibus q parēte pricipe genitus hinc itē patruo principe illinc ꝓcuratore altero redemitus: p vigilasti semp ne felix eoꝝ memoria ex te p̄claro nepote minus splēdoris reciperet quā tibi honoris & gloriæ ipsis parētib⁹ p̄staret lōga serie p tot ducta viros ab antiquæ gētis origine i eminētissimo illo Venetoꝝ senatu ad pulcherrimos mag̃ratus sublimiaq; officia miro cōsensu patrū & cōgestissimis suffragiis ꝓmoto velut alter Scipio nasica & Fabius cognomēto ouicula electus ē quo reip. ut plurimus attētior quā priuatæ administrationis æquissimos habuit: ad q̄ qdē amplissima merita tua hoc vnū minime cōtēnendū etiā accedit qd̄ lr̄as & lr̄atos viros ꝑ tua singulari modestia igentiq; amplitudine ita colis: ita obseruas, ut p Frontonē illū claꝝ militiæ togæq; decus nō plus illis tributū fuerit: cuius marmoreæ ædes frequēs poetaꝝ receptaculū quotidianæ recitationis cōcētu semp resonabāt, & q̄ta polles potesq; opa & diligētia niteris p̄clarā atq; igenuā sobolē tuā magnę opionis & spei oib⁹: huius potissimū p̄rimonii heredē scribi, siqdē nosti ex frequēti hystoricoꝝ vsu quoꝝ assidua lectiōe maxie delectaris. iocūdissimū tū i m̃ltis tū i eo maxime lr̄aꝝ fructū eē. qd vitā iucūdā faciēt & ꝑurbanā mox idebilē famā largiant. siqdē vita breuis. Sensus hebes negligētię torpor inutilis occupatio nos paucula scire p̄mittūt: & eadē iugiter excutit & auellit ab aīo fraudatrix sciæ inimica & īfida semp memoriæ nouerca obliuio ut exēplis maioꝝ moueat q̄ sūt icitamēta fomēta virtutis, m̃lta legere, m̃lta audire, m̃lta etiā a viris doctissimis ꝑcunctari istātissime & perq̄ sedulo cohortaris. ne parcat in diuersis auctorib⁹ lectionē assiduā īpendere, decies repetis & cōmones, vnū p̄sertim iter alios liberos tuos: andream: iuuenē oī modestia: oī elegātia ac bonitate cōpositū. mihi apprime iocūdū ac fr̄næ cuiusdā beniuolētiæ nexu cōiunctissimū: q ut acutioris ingenii & ad capessendas lr̄as lōge accōmodatioris, esse v̄r plectis iā poetis & oratoribus multis tandē. L. Annæi Senecæ audiēdi icredibili desiderio correptus est: cui qdē honestissimo ac prudēter examinato cōsilio me p mea debita ac virili portione morigeꝝ ac facilē p̄stitisse si id facere pernegarē: aius eius tā ardēs tāq; inflāmatus ad lr̄as mea tā cōtumaci repulsa itepesceret. Illud quoq; addiderit me hoc oneris collibētius subiisse: qd aūt onus tā graue tāq; difficile eē pōt: qd mei Andreæ Mocenigi cā libēter: suppositis humeris demissa ceruice: nō assumā. neu tāti auctoris maiestati inter Tragœdiæ scriptores clarissimi cū sententiaꝝ grauitate verborūq; pōdere cū ꝑsonaꝝ auctoritate qcq̄ p me abrogarū esse videret, qui in excolēdo poemate vario nitore. lucu lento cōtextu sublimiq; materia usus est: multū roboris, doctrinæ plurimū, eloquētiæ satis: si animaduertas in hoc potissimū inuenies, ut Asinio illi pollioni seueritate nō plus tribuēdū sit. quis de eo eminētissimus Maro cecinerit. Pollio & ipse facit noua carmina & Hora. Paulū seueræ musa tragœdiæ absit theatris nō cōmemorabo in p̄ntia Pacuuiū actiū nō vari Thiestē cuilibet græcoꝝ cōparabilē nō Pōponiū illū quē senes paꝝ tragicū putabāt. cæteꝝ eruditione ac nitore p̄stantē, qui qdē si viuerēt nō mō nō idigērēt Senecā sibi adæquari sed ēt p̄ferri oēs vno ore cōsentiant: græcos trāseo antiquitatis gr̄a & lr̄aꝝ reuerētia q Sophocle tragœdoꝝ principe nō leuē apud posteros gloriā cōsequuti sunt: & illo posterior Euripides qui referēte Theopōpo: matrē agrestia olerā vendētē habuisse dr̄: a caldeis iā puer ꝓnunciatus est in certaminibus victor mox physici Anaxagoræ auditor & rhetoris ꝓdici Tragœdiā scribere natus annos duodeuiginti adoratus est mulieres mirū in modū exosus ispelūcā sibi elegit horridā & perq̄ terrā in qua oīs tragœdias scriptitauit. at nr̄ Seneca q̄ti nois poeta q̄ræ auctoritatis cēsendus ē quē iclyta ac facūda ꝓtulit corduba ortū. L. Seneca p̄re: nobilissimo ciue. familia clara atq; iligni sanguine ꝑcelebrē. Eruditione singulari. diuitiis maximis: & qd̄ raꝝ i poetis reperias. Fortūa admodū iuidiosa & sublimi oppido quā cōspicuus extitit. liberalis i aicos. i aduersarios acer & vehemēs sp spectatus ē de quo Hier. sanctus q̄dā memoria seculoꝝ nō idigna i mediū attulit ad sanctitatē & inocētiā hois singularē pertinētia q nō i speluncis ipse non inter illustres feras diuersatus sublimia Neronū a-t-ia excoluit. vir senatorius & grauis ac meritis singularis humanitatis & prudētiæ suæ breui in grāde peculiū euectus est in p̄ntiæ penetralibus ac secretissimis locis plane eruditus ad scribēdum tragœdiā demū se cōtulit: in quo gn̄e poematis q̄tū surgat. quā sublimis sit: q̄ta se tollat seueritate: q̄to nitore polleat facile iudicēt eruditi vel illi ipsi maxime q vt magni silētii sunt hoies suū liberatissimū iudiciū nō nisi ad grādes materias decernendas cōseruādū duxerūt. nā & illos laudo ēt si me cōtemnunt plurimū illis debere fateor & cedo p quā libēter: ne uideat cōtentione gaudere & officiosis fateor me usuꝝ esse lateculis dū cornificius meus & lauinius hae nr̄as primicias parcius castiget. quas tn̄ tu vir magnifice ac p̄rone phumane accipere interea: & q̄tū licuerit a publicis negocis legere dignaberis q̄ oīa ut tuo noī dedicata si lęta (ut soles frōte) admiseris amplissimū videbor meoꝝ laboꝝ p̄miū cōsequutus. Vale Venetiis.

¶ Polydori Comitis Caballiati Carmen in defensionem Danielis Caietani Cremonensis: præceptoris sui.

Dētibus emissum superis tuuise ꝓfanas
Tu lolliginels hoc temerator opus.
Nō vom ītu scelerare pudet gēmata verē
Maiestate: scelus liuide, scripta uiri? (di
Quo pudibūde vidēs freitu afflictar̄ sb
Viscerib⁹ titulū ñ truculēte times: (imis
Tartarea traiectus aq̄ p cōpita dānas
Hæc q̄ sollicitū te sine fine docēt. (ausu
Quo grauior̄ potes stimulate furorib⁹
Regis stelliferi sceue nocere throno.
Quid rōnis egēs libro cūctaris aperto:
Lucida quid tetro polluis ista sono.
Auctor hic elysiis si forte cietur ab oris
Non poterat melius enucleare: feret
Inde serenato secum lætabitur ore
Quælibet in chartis indubitata suis
Postq̄ securus sedes remearit opacas
Agminibus uatum stantibus illa canet.
Questibus iplebūt regis spelea ꝓfundi
Quod non sortiti sint danielis opus.
Et tu pulmonem putri liuore grauatū
Pandes zoilea tabe cruentus adhuc.
Sordide quo raperis: tua q̄vitalia fumāt
Igne: palā fautor hūc venerare librum
Hic Mocenigus stridorib⁹ ipiger extat
Andreas: liuor quo tremebundus erit
Hic ē q Venetā fulgore illuminat vrbē
Hic est qui plana mēte renidet homo.
O cedro decorāde liber. q actea redūdas
Mella. potes longas prouidus ire uias.
O mihi si liceat. tulerit q̄ quisq; uidere
Oscula & amplexus eiugelāde liber.
Vade sub austeros diuū sortite fauores
Vade coronata fronte terende liber
O Caietani laus fortunata pudici
Accelera: in ludis cœnę parata tibi est.
Simplicib⁹ ꝓdesse velis. latrātib⁹ audax
Dicito. Patronus mi Leonardus adest.

¶GELLIVS BERNARDINVS MARMITA PARMENSIS EMINENTISSIMO AC humanissimo, D.D. Guielmo de Rupeforti magno Cancellario Franciæ, S. P. D.

MAiores nostri quodcunq; studio: industria: aut virtute cõsecuti fuerãt: id omne ad vsum hoium tribuebãt: qbus oibus pdesse ut suis: nedũ liberale offm: sed fructũ laboꝝ putabant. Quod qdẽ mihi hoc tpe faciẽdũ esse duxi nõ spe aliqua cõpẽdii: sed amore & studio honestatis: ut siquid vigiliis aut bonaꝝ artiũ disciplina ipse pfeci: id oibus libẽter ipartiri velim itaq; has cõmẽtarioones: quas superioribus annis dũ publice pfiterer forte indigesta: incõditeq; annotauimus te hortãte nũc iprimẽdas dedimus: qui me q̃si sub aliis tuis ptegendũ putasti videlicet indulgentia tua mãdato facto vniuersim in regno serenissimi regis Francoꝝ: ne qs post me hoc idẽ opus ad quartũ annũ iprimere p̃sumat: & qd humanius est: pollicitus es mihi si qd æris nr̃i inde iminutũ fuerit: id omne mihi regia pecunia resarcitũ iri. Quæ res effecit vt celerius qd tibi gratũ eẽ duxi aggrederet: licet grãde onus: qd volũtate potius quã grauitate, Ac doctrina fretus: pro ornamẽtis tuis suscepi. Nõ possum eqdẽ tacitus p̃terire qd tibi placere scio ob tuas p̃stantissimas virtutes qbus te nõ mõ hiis quos nr̃a ætas tulit: sed hiis oib' quos priscoꝝ volumina laudãt: antepono. Nihil ẽ p deos imortales, qd gratius eẽ d'iat: aut optatius eẽ possit: quã de bonis bñ mereri: q de me quoquo mõ meriti erũt: sp tñ meas curas & voces hẽbũt: Qnãuis sciã quoq; nõ defuturos hoies q̃dã vẽtris aialia q studia nr̃a dãnare nõ cessabũt: & me macerãtib' linguis blacterãtes ihoneste lacerabũt, hos mihi iudices nõ p̃pono: q cõuiuiis & lustris pnoctãt voluptatẽ: luxũ aliasq; sordes sũmũ bonũ expẽdentes. Te uir eminẽtissime appello tibi iudiciũ fero: q reꝝ lr̃arũ q; ipẽse doctus cognoscere potes q̃ nõ in scholis decãrata, neq; cõmẽtariis ptrita sunt. Quare te vehemẽter rogo: cũ ociũ fuerit, & aliqua interstitione laxari poteris: vt hæc nr̃a studiose legas, q̃ tibi q̃si primitias q̃sdã & igenuaꝝ artiũ libamẽta dedimus, ut sub tutela nois tui quasi sub vmbra igentis arboris delitescere possent. Id sane me audẽtiorẽ ad scribendũ fecit: nõ opis fiducia, ut ipse Plinianã sententiã vsurpẽ multa valde preciosa: nõ videnẽ: qa tẽplis sunt dicata: Accessit aliud quoq; mihi nõ paruũ leuamentũ oneris mei qd hæc scripta nr̃a ab humanissimo uiro: & reuerendo patre meo dño Henrico seillacii iuris põtificii cõsultissimo: & isulæ barbaræ lugdunẽsis Abbate meritissimo satis pbari itelligo. Is.n. ut est fandi dulcissimus affabilissime sępius me ad hortatus est: ut ista ederẽ q̃ si illi oi pbitate: modestia itegritate: & reꝝ scia ornatissimo nõ displicuerit eo magis spero, cæteris quoq; nõ ingrata fore. Quare ut legas ipm Se, ita pure elaborauimus vt breuius & verius quã possit res ipsa tanta habeat: mẽdoꝝ mẽdas & errata castigauimus: eo aio nõ ut cupiã derogarẽ: sed veꝝ ac planũ iter legentib' aperirem, Itaq; sine uaoo obtrectatu considerent oẽs q̃rũ ipsis pfuerimus & tibi pariter acceptũ referãt cuius causa hæc ipsi excudimus.

¶Gelli Ber. Marmi. ad illustrem. D. Guiel. de Rupeforti magnũ Cancellariũ. F. in Tragœdias Sene. interpretatio.

QVæ potissimũ ad explanationẽ huius p̃clari opis attinẽt: iprimis uidẽda sunt. Quis auctor: qd tragœdia: qd eius materia & utilitas: & carminis q̃litas. Volũt plerią; hũc aucto, Anteũ Sene, quẽ moralẽ ferunt ipsi Neronis in disciplinis alũnũ de Corduba hispaniæ: Lucaniq; poetæ patruũ fuisse: Alii negãt aliũq; volunt fuisse Senecã cultioris, mũdiorisq; stili Tragœdiaꝝ auctorẽ, idq; argumẽtis cõsentaneis pbare videẽ: duos qi fuisse Sene, teste Martia, duos Sene, vnicũq; Lucanũ facũda loqẽ Corduba: alteꝝ phm i sermõe duræ & sententiis grauẽ: alteꝝ tragicũ puræ & alegãtis facũdiæ, eũq; verisilr̃ haꝝ tragœdiaꝝ auctorẽ extitisse: in qbus lactea eloquii vbertas: verboꝝ pprietas: & sentẽtiaꝝ grauitas ex mediis phiæ fontib' deprõpta vr̃. Preterea addũt Senecã primũ: ut inqt Tacitus, cũ in cõiuratione duce Piso, & sociis Rubrio flauio, Sulpitio aspero, Plau. laterano, & Luca. nepote: & aliis p̃imis nobilib' cõtra Neronẽ deprehẽsus esset: ab eodẽ iussum fuisse: ut sibi adhiberet medicos .i. qd vellet genus mortis eligeret qd ipse exẽplo Luca. nepotis solutis venis: & pfluẽte sanguine i balneo fortissime statuit. In hoc aũt volumine est Tragœdia .ix. i qua mors Octauiæ vxoris Nero, tractaẽ: q̃ viuente Nero, non credibile est acta fuisse: sed post illius mortẽ: ea a .i. Sene. scri. nũ potuit cũ anica mortuũ fuisse pstet, At hi q excusant: nõ omnes Tragœdias eiusdem auct. fuisse dñt qd varietas stili diligenter ituentibus idicat: & sic nonã alterius fuisse, aĩs vero Se. quem moralem appellitamus. Tragici poematis subiectũ & materia dolor: lachryme odiũ isanæ cædes ppea tãbica rabie feruescit carmen tragicum. In quo primas obtinet Sophocles & Euripides: q Sopho. imitaẽ & multa carmina de Sopho. in suũ trãstulit poemat ut illud τερωντερονζαωδιζες ουσσαο εγω de comedia q̃ iscribiẽ αιαο ο λοχρος nec Euri. iferior Aeschylus q̃ iuenit psonã & pallã. Sopho. Euri. & Hyp. medicus floruerũt circa annũ fere post conditã urbem Ro. ccc. xxiiii. q̃ tempestate Aulus Posthumius dictator fuit q filiũ suũ securi necauit: q; cõtra suũ edictũ in hostẽ pugnauerat. I. nos gloriamur solo se q q̃lem cothurnũ gesserit p̃ aliis q latinã trag. cudere haud cognosciẽ. Tragœdia qd genus poema: sit plane dematrar. Oui. omne genus scripti grauitate Tragœ. uincit: est .n. grande & plenum in quo heroes duces: & reges habenẽ: & i hoc differt a comedia in qua anxii amoris: & virginũ araptus: sed iucũdi exitus, in trag. semp tristes: Nomẽ ipsa hẽt græcum tragos apud nos hircus ponebaẽ. Ora. carmine qu. tragico uilẽ certauit ob hircũ: alii aũt putãt a fece dictã: q̃ græci trigã uocãt: qm olim psonis nõdũ a tespide repẽtis fabulas ora fecibus puncti agebãt qd idẽ Ora. testaẽ. Ignotũ tragice genus iuenisse camœne dicit: & plaustris vexisse poemata thespis. Quæ canerẽt: agerẽtq; ifecti fecibus ora. Aschy. prius trag. edidit: sed dein Sopho, & Euri. illustrauerunt: apud latinos Pacu. & Oui. teste Quinti. in hoc genere Medeam scripsit: sed his perditis: solus restat Sene. quẽ inter tragicos nec enumerat Quint, ex trag. utilitas multifariã habeẽ carminis nitor elegans & venusta dicẽdi copia cognitio reꝝ varia: ut .s. hoies intelligant fortunam esse mutabilem & illius leuitatis non esse fidendũ: solamq; virtutẽ esse colendã & ad beatam vitã esse properandũ: genus carminis iambicum appellaẽ a pede iambico: vt Orat. syllaba lõga breui subiecta vocaẽ iambus dñr trimetri: quia reputanẽ duo pedes pro uno, nã si sunt duoꝝ pedum monometri dñr: si ex quatuor dimetri: si ex sex trimetri a tria & metra: tetrametri: si sunt, viii, pedes: maiores nõ reperiunẽ: pendetrimetri dicuntur: quia non excedunt numeꝝ. viii. pedũ antiqui qñ scandebãt hos versus semper duos iãbos ponebãt p uno pede: & hinc est quod denominamus versus ab illo numero si sunt quatuor pedes, dimetri dicuntur: ut sorori tonã. isti duo pedes p uno habenẽ: qñ autem scandimus hoc modo semper seruaẽ vt in locis paribus sit iãbus: ut cõtineẽ scansio: qa est pes citus & syllaba breuis est celerior syllaba lõga q̃ hẽt duo tpa: nã si dicis et et solum est unũ tẽpus: q̃uis duo breuia sint: si dicis ent: duo tpa sunt: & plus tẽpus cõsumis in hac plongatione: q̃ si dicas: et et: qa lõga syllaba geminaẽ: Si vero in .iii. pede faceremus syllabam longã esset tardior scansio: ideo tertius pes habet iambũ: ita dicimus quod quartus quintus & sextus sunt iambi ideo trimetri: qa ex duobus unũ. Vnde citus pes dr̃ pp celeritatẽ in scansione: ut Orat. pes citus. Vnde & trimetris accedere iussit Ruf. pedem cursorem iambũ vocat in arte sua. latine dicuntur hii versus senarii a numero: ut Cice. illi senarii male sonant: & Orat Nomen iãbeis cũ redderet ictus primus ad extremum similis sibi: non ita pridem tardior ut paulo grauiorq; veniret ad aures. Spondeos stabiles in iura paterna recepit: hoc autem dicit Orat, qa cum uiderentur hi uersus nimis celeres esse admissi sunt Spon. & dactylus: hac tamen lege ut non de sede secunda cederet: aut .i. semper in .ii. & quarto loco sit iambus. Apud tragicos hæc lex seruatur non apud comicos: immo interdum sunt carmina ubi nullus est iambus.

¶Primæ

¶Primæ tragœdiæ titulus est: Hercules furens: eiusmodi materia est. Ab inferis cum Theseo rediens Hercules thebas a lyco tyranno occupatas reperit: & uxorem suam Megeram de coniugio ab eodem infestatam: quo facto motus Hercules tyrannum subito interemit: & cum pro uictoria sacra facere uellet furiis a iunone missis est correptus: & filios & vxorem miserandus interfecit: demum resipiens tanto scelere animaduersos sibiipsi mortem consciscere parabat: nisi a Theseo & a patre amphitrione retentus fuisset.

L. ANNEI SENECÆ CORDVBENSIS TRAGOEDIÆ.

PRIMVS ACTVS.

Trimetri Iambici.

IVNO SOLA.

Oror Tonantis (hoc enim solum mihi
Nomen relictum est) semper alienum Iouem,
Ac templa summi uidua deserui ætheris.
Locumque cœlo pulsa pellicibus dedi.
Tellus colenda est. pellices cœlum tenent.
Hinc arctos alta parte glacialis poli
Sublime classes sydus argolicas agit.
Hinc: qua tepenti uere laxatur dies,
Tyriæ per undas uector Europæ nitet.

BER. Oror. Hic est primus actus in quo indignatio Iunonis habet contra pellices. & in Herculē ex pellice natum. Physici Iouem æterē idest ignē uolunt esse Iuno. uero aerem inferiorem: & quā tenuitate hæc elementa paria sunt fratrem & sororem appellarūt: sed quā Iuno. i. aer ē subiectus igni .i. Ioui iure mariti nomen dederunt: unde hic quæritur Iuno q̄ solebat esse soror & coniunx: nunc uero tm̄ sororis nomen habet: cum locum uxoris occupent pellices. Soror ut inquit. Labeo Antistius iuris ciuilis doctissimus: vt ē apud Gellium, dicta q̄ quasi seorsum nascit: separaturque ab ea domo in qua nata est: & in aliam familiam transgreditur. Soror ¶ Hoc nomen. s. soror est relictū qa amplius non sum uxor: & est parēthesis. ¶ Tonantis Iouis: a tonādo qd tonitrua & fulmina emittat: ueteres dixerūt tonescit pro tonat. Varo repente cœlitum altum tonitribus templum tonescit. Tonare Tonare est etiam sonare. Tonus Ennius: & toto simul tonimus theatro: inde tonū sonū & accētū appellamus. Ordo est. Sor. ui. des. io. semper al. ac tem. s. æ. ¶ Vidua Vidua separata a marito qa amplius nō ē mihi cōiunx. Iduare Idus Iduare antiqui separare dixerunt. Vnde idus in mēse dicuntur q̄ mediæ sunt inter nonas & calendas: dicitur uidua etiam uiuēte marito: si ab eo separata sit. ¶ Semper alienū: hiphon est qñ duæ partes iunguntur sicut ante maloꝝ. ¶ Semp alienū. i. cū pellicibus semper diuersantem. ¶ Deserui: reliqui. ¶ Ac tēpla: domicilia. ¶ Sūmi: alti. ¶ Etheris: cœli. Tēplū Templum proprie de cœlo dicitur a tuendo. Ennius: Contremuit tēplū magni Iouis alti tonantis. In terris aūt est dictum tēplum quod Cōtemplor quibusdam cōceptis uerbis ab augure fiebat: unde tueri posset cōmode q̄cunque cœli partem: a quo tēplo seu con Cōtemplatio templor deducitur pro conspicio & tueor: interdum cōsidero: unde cōtemplatio. i. cōsideratio: ut uita cōtemplatiua quæ cōtemplationi dedita est. ¶ Dedi: cessi. ¶ Locū: Pellex cōcuba thorum. ¶ Pellicibus: quæ me expulerūt: pellex de uxore dicitur: concubina de marito a pello quod uxorē thoro pellat ¶ Tellus: terra. ¶ Est colenda habitanda: cū expellar de cœlo: Colere colere est etiā uenerari. Virgil. summe deū sancti custos soractis apollo quē colimus, inde cultus deoꝝ: colimus pares amore & officio: minores humanitate & beneficiis. i. amamus: colimus etiā serimus & habitamus. ¶ Cœlū tenēt. i. occupant. Vir. Veꝝ ubi correptū manib⁹ uinclisque tenebis. i. oc Tenere cupabis. Tenere est cōpescere. Virgi. Texēdæ sepes etiam: & pecus oē tenēdū: interdum dirigere: Vir. quo ue tenetis iter: qñque intelligere. Terentius: rē tenes. aliqñ p remorari. Virgili. hunc phenissa tenet Dido aliqñ pficere. Vir. fugā tenuisse p hostē: hoc est nauigationē fœliciter pegisse. ¶ Hinc arctos. Enumerat dolēter Iuno multas pellices qbus iā cœlo cedere cogitur. Calisto Calisto lycaonis regis archadiæ filia dianam secuta: ut Ouid. ii. me. quā Iuppi. accepta forma Dianæ grauidauit: ex ea Ar Arctos chas natus est: hanc Iuno irata crinibus cōprehēsam in ursam mutauit: q̄ cū filius archas uenator factus sagittis peterē uellet: & Iuppiter scelus uideret: ambos in cœlum transtulit: & iuxta polū borealē locauit & arctos appellatur sydus qd nunquā occidit: dicēte Vir. i geor. Arctos oceani metuētes æquore tingui: inde arctous borealis: ut arcticus polus. i. borealis. Ci. lib. ii. de natura deoꝝ hōc circū arctoæ duæ ferun: nunq̄ occidētes ex his altera apud graios cynosura dicitur: altera elice ursa maior quę calisto uocata fuit hāc teste Hyginio: peloponēsii ueluti suam nauigādo seruāt: ideo ibi dixit. ¶ Argolicas grecas. ¶ Classes: naues: ¶ Agit. i. ducit. Oui. iiii. fastoꝝ. Esse dua arctos quoꝝ cynosura petat. Sidonis elicem graia carina notet. ¶ Poli glacialis. frigidi & septētrionalis ubi est arctos quæ elice ursa maior: dr̄ uulgo tramontana. ¶ Hinc ex alta parte. Exprimit aliud adulterium. Iuppiter captus amore europæ filiæ agenoris regis phœnicū mutauit se in taurū: armēti ipsius: & dū blandit europa in eū cōscēdit: & puellā

trans mare portauit in cretam ubi genuit minoem: ut ple
ne Ouid.iii.meta. Imaginem tauri Iuppiter in cœlo loca
uit: qd signum taurus appellať. ¶ Vector: taurus qui ue-
xit europā. ¶ Tyriæ: de tyro ciuitate phœniciæ: ea par-
te. Qua dies laxatur: aperitur & elongatur. ¶ Tepenti
uere: quia tunc nec est calor nec frigus oritur taurus .xx.
die apri. ¶ Nitet: fulget: ut
Virgil. in Geor. Candidus
auratis aperit cum corni-
bus annum Taurus.

Illinc timendum ratibus: ac ponto gregem
Passim uagantes exerunt Atlantides.
Fera coma hinc exterret Orion deos.
Suasq; Perseus aureas stellas habet.
Hinc clara gemini signa Tyndaridæ micant.
Quibusq; natis mobilis tellus stetit.
Nec ipse tantum Bacchus: aut Bacchi parens:

DAN, Soror: In hoc
dramate poeta
latenter propo
nit materiā to-
tius fabulę quę
est Hercules furens: ubi Iu
nonem inducit nouercali
odio æstuātem minari ipsi
Herculi insaniam quā dicat facere si quicquam apparo
dignum nouerca. Sic Sophocles in aiace mastigifero fa-
cit Palladem ab Vlyxe primum de aiacis furore mœtus
causam requirere. Idem seruat Euripides in hecubi & tra
gœdiis oibus quas scripsit ut pponat propter aliquam
personam materiā dramatis tanq̄ per prologum: sicut in
comœdia cui par est tragœdia sola partiū diuisione: ut
placet Donato: primum igitur pellicum in se iniurias ex
postulat Iuno: mox in una alcmena desinit ægre ferens
indomitam her. uirtutem tot factis terra mariq; præcla
re gestis immortalem fore. Carmen est iambicū trimetrū
mō acatalecticū quale est soror &c̄. mō hypcatalecticū:
ut nomen relictū. ¶ Soror: saturnus ex rhea sustulit Iouē
& Iunonē & Neptunnū Iup. post eiectū patrē habenas cœ
lestis regni aggressus duxit Iunonē: Cererē & themin in
uxores: a Iunōe habuit curetas filios: a cerere psephonē.
Mineruā a themi ut cōmeminit Home. & Euseb. de teo-
logia phrigii: ergo Iuno eadem Iouis & socia & soror.
BER. ¶ Illinc: ex alia parte. Atantides: pleiades: septem fuere
atlantis ex pleione nympha filiæ: ut. iiii. fastoꝝ Ouid. &
Hyginus quas cū mater i bœtiā ducere uellet: orion illu
uim inferre parabat: sed fugiēdo euaserūt: illas tamē .xii.
annis insecutus est. Sed Iuppiter illas miseratus iter astra
tulit: & incipiūt oriri tpe ueris uicesima die martii: unde
uirgiliæ a latinis dicunť lucēt Calēdis iunii unica hora:
& successiue magis usq; ad mensem septēbris: & octobris
quibus .xii. horis lucēt: mense Februarii penitus abscon-
dunť a pleione matre pleiades: a patre atlantides. hæ nu
mero septē fuerūt: sed ampliusq̄ sex nemo uidere potuit:
Cūm refert Ouidi. iiii. fasto. Ex his tres cōcubuere cū Io-
ue electra ex q̄ Dardanus natus est: Maia ex qua Mercu-
rius taigete ex qua lacedæmon: unde conquerit Iuno qd
in cœlo locū habeant. ordo est. ¶ Hinc atlantides. i. pleia
des. ¶ Exerūt: ostēdunt. ¶ Gregē multitudinē qa sex ap-
parent. ¶ Timēdū: qa tēpestatē faciūt. ¶ Ratibus: nau-
bus. ¶ Ac pōto mari. ¶ Vagātes: qrū ad aspectū nostrū:
sed sūt fixe. ¶ Passim: ubiq;. ¶ Fera coma horribilia aspe
Orion ctu. Alia lamētatio Iunonis de Ioue qui Oriona genuit
Hiercus ex urina sine mulieris copula: qd tamē sibi ingratissimū
est. Ferunt Hireū quēdam pauperē senem fuisse: qui cum
apud thebas cultor parui agelli esset iouem & Mercu. ho
spitio suscepit: petiitq; ab his ut filiū darent: narrabat se-
se olim coniugem habuisse: ac illi pmisisse non recepturū
aliā: optaret tn̄ filiū p herede: & ut facilius ipetrare pos-
set bouem illis imolauit: & ad uescendū apposuit. Iuppi-
ter & Mercu. post epulas coriū bouis popoścerūt: atq; in
illud qd urinę fecerāt icluserūt: Sic referēte Oui. v. fasto.
¶ Tum sup iniecta texere madētia terra. Iāq; .x. menses
& puer ortus erat. Hūc hircus qa sic genitus uocat urio-
na: pdidit antiquū līa prima sonū: ita ut nūc oriona dica
mus, at deinde maxime exercēscēs uenator magnus euasit,

quē sibi comitē delia fecit. Oui. Ille deæ custos: ille satel-
les erat: demū a scorpione ictus. Velut Ora. testať a Dia-
na quā cū stuprare tētasset sagittis cōfossus est. li. iiii. car
minū oda. iiii. sic inqt tentator orion dianæ uirginea do-
mitus sagitta postea in cœlū relatus: & signū est interdū
tēpestuosum. Vir. Nimbosus orion: & ibi. ¶ Fera coma. i.
crinibus tēpestatem minā-
tibus qd tres stellas habet
capite horribili fulgore ni
tentes. ¶ Exterret: uerbū
est q̄rū ad hitū sideris qd
q̄si minādo terribili aspe-
ctu & ense cinctus astat: uñ
ēt ensifer oriō dř. ¶ Exter-
ret: pauefacit. ¶ Deos: ui-
cinas stellas. ¶ Suasq; pse
us. Ecce cām alterius indi-
gnationis. Acrisius argiuo
rū rex filiā danaen inclusam turre ænea tenebat ob me-
tū ne stupraret quā Iuppiter in aurū ibrē uersus & p tegu
las in gremiū puellæ delapsus cōpssit & ex ea Perseū ge-
nuit nobilitatis iuuenē q demū in cœlū susceptus est: de
quo facto irascit Iuno. ¶ Perseus: ex pellice danae natus.
¶ Habet suas aureas. i. pulchras stellas ut scribit aratus,
in singulis humeris singulis i manu dextra nitidā unā: in
manu sinistra unā in cubito sinistro unā: in gorgonis ca-
pite unā in uentre unā: in dextrā pte lūbroꝝ nitidā unā:
in dextro femore nitidā unā in genu unā: in sinistra tibia
duas: in gorgonis crinibus tres: in tibia una: in sinistro fe
more unā: q̄ sunt in sūma .x. & .ix. caput & falx sunt sine
astris. ¶ Hinc clara: læda fuit tyndari regis coniunx: cū
qua iouē sub forma cygni cōcubuisse ferunt poetæ: eāq;
ouū unū pepisse: ex quo nati sunt castor & pollux: hæc ēt
fuit mater helenæ & clytemnestre frēs in dilectione illu-
stres fuerūt habiti: & in hastra locati: pptereа dolet iuno
uidēs tot ex pellicibus iplere cœlū. ¶ Signa: stellæ appel
lanť gemini. ¶ Clara: nitētia. in capite unā splēdidam: in
singulis humeris singulas splendidas: in uno quoq; genu
unā. Alter nō hēt in capite splēdidā unā: in humero sini-
stro unā: in singulis femorib⁹ singulas i dorso sex. ¶ Tyn
daride, castor & pollux frēs filii tyndari putatiui. s. ut her
cules amphitriōis. ¶ Gemini. s. frēs: appositiue. ¶ Signa, Signū
clara: signū est opus sculptile ad imaginē alicuius aialis
formatū: uñ signa statuas: & imagines dicimus sic de cela
tis & sculptis q̄ de pictis: signū ēt significatio alicuius rei,
ut Terē. Nō eius color pudoris signū usq̄ idicat. hic duo
decim signa cœlestia: q̄ in zodaico sunt q̄ notas quorūdā
aialiū hñt: Vexilū ēt signū dř qd hēat aliq̄ imaginem: ut
aqlæ & lupi: inde dñr signiferi q uexilla ferūt: ut Sueto.
Signifer statuæ aqlā: & circulus q signa cœlestia hēt: si-
gnifer dř & græce zodaicus. ¶ Micāt: fulgēt: & est pprie
sydeꝝ & cœli. Vir. Micat ignibus æter. Quibusq; natis:
cōplet suā lamētationē multis exēplis iuno. Iuppiter cō-
pssit lato nā cœli titani filiam ex qua una appollo & dia
na nati sunt qui luminibus suis cœlum illustrant. Qui-
bus supple illi quibus.
¶ Illic timendū ratibus: auxesis est ueluti indignationis DAN,
in Iunone q̄ nō solū pellices ueꝝ etiā mortalibus tremē
dæ femellæ cœlū insistant: & est ab aiato ad inanimatū
met. timoris & ratis: aut metonismia. ¶ Perseus: psea in
ægypto natū fuisse ut genus ipsius isidis ab ægypto trās-
latū in argiuos ægyptioꝝ theologia cōtēdit. ¶ Hinc cla
ra: leda peperit castorē & pollucē in uertice Taygeti re-
ferrēte Homero τουσ ποτ αυγι τουκορυφυσ τεκτωε
τυιαχαδτα. ¶ Signa. i. syderaneā sunt in obliquo signoꝝ
ordine collocati. ¶ Tellus mobilis, latona phœbo & dia
na grauis rogauit delū faceret copiā pariēdi in suo solo
fore ut tēplo nobili celebrareť uñ hoib⁹ darenť oracula.
Annuit dælos interim latonæ nouē dies & totidē noctes
partu laborāti

Adiere superos . nequa pars pbro uacet:
Mundus puellæ serta Cnosiacæ gerit.
Sed uetera querimur.una me dira:ac fera
Thebana nuribus sparsa tellus impiis
Quoties nouercam fecit?ascendat licet:
Meumq; uictrix teneat Alcmene locum:
Pariterq; natus astra promissa ocupet:
In cuius ortu mundus impendit diem.
Tardusq; heoo Phœbus effulsit mari
Retinere mersum iussus oceano iubar.
Non sic abibunt odia.uiuaces aget
Violentus iras animus . & sæuus dolor
Aeterna bella pace sublata geret.
Quid bella?quidqd horridũ tellus creat

partu laboranti affuit lucina monitu iridis quæ in flori/
do prato latonam docuit inniti brachiis ad palma & ge/
nua dilatare quo facto leuata est partu/risit terra.riserũt
& dione.Rhea themis amphitrite quæ aderant patienti
memoria partus certamẽ deliadum puellaȝ cymbalo &
cantu.insula prius erratica mox stetit myone teuincta &
gyaro.¶ Nec ipse bacchus: bac
chũ aborsa est Semele exusta
fulmine pueȝ tulit Mercuri⁹
iubẽte Ioue ad speluncas nisæ
quæ est inter phœniciã & nilũ
sita.educarũt nymphę. qui po
stea in deũ habitus Dionysius
est nũcupatus,docuitq; morta
les usum uini plãtationẽ uitis,
& ceruisiã.Silenus fuit eius pe
dagog⁹ q docuit discipulũ nu
mẽ ferre mitrã,& ferulã ad co
hibẽdã temulentiã. Dio.ait.
BER. ¶ Tellus mobilis.i.delos insu/
Vacare la i mari ægeo de q̃ Pli.lib.iii.
na.hi.& Macro.i satur.ad hãc
latona cõfugit a phitone ser/
pẽte a Iunone misso infestatar
ibiq; Apollinẽ & Dianã pepe
rit:prius ea uagãs & instabilis
fuit:sed ibi diis natis firma fa/
cta fuit:teste in Virgi.æneid. &
Oui.lib.meta.¶ Stetit: firmata est.nam stare est consiste
re.Vir.Stare loco nescit.interdum horrere:ut stant lumi/
na cœlo interdum infixum esse & immobile: ut C.i.Stare
conuentis: & stat sua cuiq; dies.interdum pugnare. Virg.
Stabant pro templo Nec:ipse bacchus.Iuppiter semelem
cadmi filiam uitiauit:ut Oui. plene lib.iii.metamorpho.
ex ea natus est bacchus qui cum matre sua in cœlum loca
tus est,quod etiam illi satis non fuit:nam uxorem Aria/
dem in cœlũ trãstulit. Nec solum idest tantummodo. Bac
chus & parens:idest semele.¶ Adiacere,idest iuere ad su/
peros.¶ Neq;:pro aliqua pars : & est parenthesis . ¶ Va
cet.idest careat. quando iungitur ablatiuo significat ca/
rere quando cum datiuo intẽtum esse . ¶ Probro:dedeco
re meo:idest ut in omni loco inueniatur obprobriũ meũ,
probrum scelus significat: & per metaphoram pro igno/
minia accipitur quæ ex scelere sequi solet, hinc probro/
sum dicimus ignominiosum:inde obrobrium.¶ Mundus
puellæ:ecce q plus nõ solũ filii pellicum cœlum adeunt:
sed uxores eorum. ¶ Bacchus cũ nauigaret iuxta chium
insulam maris ægei : ut Oui. Placet libro octauo meta.
uel in napo eiusdem maris insula : ut Senecæ in ædipo.
Napos ægro redimita ponto : Tradidit thalamis uirgi/
nem relictam.Meliore,pensas damna marito.ariadnam
regis minois filiam a theseo relictam uxorem sibi copula
uit.cui deinde uenus coronam a uulcano fabricatam do
nauit quam Bacchus in cœlo locauit stellis nouem orna
tam in circuitu positis.aiunt quoq; & crines ipsius puel/
læ esse stellas quæ uidentur sub cauda leonis.¶ Mũdus:
Mũdus cœlum , ita de cœlo quemadmodum de terra dicitur.Est
Serta ornatus etiam muliebris mondle appellant.¶ Gerit. ha/
Serere bet.¶ Serta : coronas . Serere interdum est contexere &
Gnosos ordinare:hinc serta coronæ dicuntur q̃ floribus ac fron
dibus ordinatis simul innectuntur.¶ Gnosiacæ:idest cre
tensis, gnosos ciuitas est cretæ . ¶ Sed uetera sero queri/
mur.¶ Adiungit nouam iniuriam de hercule sed ita dicit
de istis supradictis nimis tarde lamentor, quia non pos/
sum prouidere , sed nunc non possum pati q una scelera/
ta tellus me nouercam fecerit:& tot habeat pellices meas
ordo est.¶ Vna dira:crudelis terra ubi homines & denti/
bus serpentis terræ seminatis primum augurium fecere.
¶ Ac fera:idest humana.¶ Sparsa:plena.¶ Nuribus im/
piis:idest mulieribus sæuissimis quod ibi sacrificãtes bac
cho multa scelera committant:ut agaue insana penthei
filium proprium interfecit.¶ Quotiens:idest sępius.hoc
dicit quia non solum alcmena peperit ex Ioue Herculem
& semele bacchum sed etiã antiopa zetum & amphionem
genuit ex Ioue.¶ Nouercam fecit:nouerca dicitur uxor
secunda , quæ filiis ex prima
uxore supinducit . ¶ Ascẽdat:
licet ironia cõcessio postquã
Iuppiter fouet pellices ascen/
dat alcmena simul cũ filio cœ
lum.¶ Licet : quãdoq; signat
fas est:ut Cice.Neq;.n.licebat
locum numini cõsecratum tur
pi flagitio contaminare inter/
dum facile est , & possibile est:
Martianus . Piscinã peto non
licet natare.aliquando est ad/
uerbium concedẽtis sicut esto
ut hic, Ascendat licet.i.conce/
do interdum est coniunctio ad
uersatiua , ut & si quanuis q̃q̃.
¶ Victrix : alcmena quæ ha/
bet quicquid a Ioue . ¶ Pari/
ter,simul.¶ Natus : Hercules.
¶ Occupet,ui capiat. occupa/
re enim est per uim aliquid ca/
pere.Leui.Nam & ipsis uocan
tibus urbem hanc accepi: non occupaui.pprie tamen oc/
cupare est qd in cõe positũ erat añ alios capere . Quint.
Multa nihilominus q̃ libera fuerant trãseunt in ius occu
pãtiũ: hic occupatitius ager dr̃ q desertus cultoribus ab
aliis occupat.¶ In cuius ortu dr̃ Iuppiter cũ esset cũ alc/
mena iussisse solem continuare duas noctes , ut maiorem
uoluptatem caperet. ¶ In ortu cuius.s.her. ¶ Mundus:
cœlũ.¶ Impedit diẽ.i.lucẽ:qa nox ẽ cõtinuata loco diei.
¶ Tardus:phœbus sol.¶ Effulsit:enituit. ¶ Mari:eoo:
orientali sm opi.vulgarẽ:dicunt stellas occidere in mari
occidẽtali & surgere in oriẽtali.¶ Iussus phœbus.s. a Io/
ue.¶ Non sic:seipsam concitat iuno ad faciendũ uindictã
contra Herculẽ ex pellice natũ demũ cõtrahit se qd uelit
pugnare cõtra ipsum Herculẽ q uicit oia in mari & terra
& q iuit ad inferos & reuersus est:& nũc tãtat ire in cœlũ
p quo tã maxime indignat Iuno.¶ Homini sic:abibũt.i.
recedẽt odia mea sine uindicta,& est indignatiua oratio.
¶ Animus meus.¶ Violẽtus:plenus ui & ira. ¶ Aget,du
cet:agere aliqñ dicere. Terẽ.Est ne ipse de quo agebã ali
qñ facere.Virg.His actis ppere exequit̃ p̃cepta sybillæ:
aliqñ ducere & uehere.Sene.Vt qui cũ regis armẽta age/
bat.Var.Non hos pactolus aureas undas agens : eripiet
unq̃ a miseriis:aliqñ tractare.Marti.Semp agis causas:
aliqñ psequi.Vir.Quã peui incantã nemora inter oresia
fixit.Pastor agẽs telis: aliqñ agitare. Plaut. Edepol eam
agã uerberibus.¶ Viuaces:q̃ diu durabũt.¶ Sæuus:iter/
dũ magnus.Virg.Sæuũq; tridẽtẽ ita ibi interdũ crudelis. DAN.
¶ Ascendat licet,cadauer alcmene dum offeret , euanuit
credita est euolasse ad superos lapis in lectica apparuit
eius loco,meminit Plutar.¶ Alcmena.Acrisii filia danae
Ioui persea genuit.perseo androne alectriona peperit ex
quo alcmena est pcreata cui se Iuppiter triplicata nocte
cõmiscuit iuno ardens zelotipia tardauit partũ interim
natus euristheus.Herculẽ postea expositũ : lactauit iuno
suasu palladis & Hercules cũ vehementius q̃ ętas ifantilis
patit̃ mãmillã tractaret & reiectus est & post hac semp iu
noni odiosus.Eusebius autor & Diod.¶ Natus occupet,
Her.igni purgatũ apoteosim meruit icolẽs cœlũ deus est
fœlicitatis & uirtutis.Ho.canẽte.ἐς τὸν ὑψόροφον ὄλυ
μπον ναίει τερπόμενος καὶ ἔχει καλλίσφυρον ἥβην
χαῖρε ἄναξ διὸς υἱὲ δίδου δ' ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

Inimica quidquid pontus: aut aer tulit
Terribile: dirum: pestilens: atrox: ferum:
Fractũ: atq; domitũ ẽ/supat/ & crescit ma
Iraq; nostra fruitur. in laudes suas (lis.
Mea uertit odia dũ nimis sæua impero:
Patrem probauit. inde: qua lucẽ premit:
Aperitq; Tethys: qua ferens Titan diem
Binos propiqua tinguit Aethiopes face.
Indomita uirtus colitur. & toto deus
Narratur orbe. mõstra iam desunt mihi:
Minorq; labor est Herculi iussa exequi:
Quã mihi iubere. lætus imperia excipit.
Quæ fera tyranni iussa uiolento queant
Nocere iuueni? nempe pro telis gerit:
Quæ timuit: & quæ fudit. armatus uenit
Leone: & Hydra. nec satis terræ patent.
Effregit ecce limen inferni Iouis.
Et opima uicti regis ad superos refert.
Parum est reuerti. fœdus umbrarũ perit.
Vidi ipsa: uidi nocte discussa inferum:
Et Dite domito: spolia iactantem patri
Fraterna. cur non uinctũ: & oppressũ tra
Ipsum cathenis paria sortitũ Iouis? (hit
Ereboq; capto potitur: & retegit Styga.
Patefacta ab imis manibus retro uia est.
Et sacra dite mortis in aperto iacent.

BER. ¶ Quid bella: corrigit se inno quia dixit bella, uolo pugnare cõtra Herculẽ q qcqd terribile i terra in mari & in aere inueniri põt uicit. ¶ Horrẽdũ, faciens horrere. Nam pprie est horrere qñ ptimore capilli eriguñt, & est in agẽte inhorere est in brutis qñ pili sete ne eriguñt sicut i porcis, aliquando per metaphoram in hoie dr horrere. i. frigescere, ut Ioue. Et horrẽti tunicã non reddere seruo. ¶ Tellus inimica. i. alens hominum perditionem. ¶ Dirum: quasi ira deo℞ missum. ¶ Pestilens: dicitur quicquid aportat malum pestilentia uocatur lues & cõtagio. Pestis uero omne qd malum affert. ¶ Atrox: uehemens & crudum. ¶ Ferum: indomitum. ¶ Fractũ: prostratum & uictum. ¶ Superat: scilicet hercules. ¶ Crescit. s. habita uictoria: quia magis gloriosus. ¶ Malis: idest laboribus: & obiectis mõstris. ¶ Iraque nostra fruitur: idest capit fructum & utilitatẽ ex ira mea quia uirtus in aduersitatibus perficit. ¶ Inde superatis tot monstris. ¶ Probauit patrẽ: scilicet Iouem: idest se uere natum Iouis: quia nõ posset tãta superare: nisi esset Iouis filius. ¶ Qua. s. pte. ¶ Tetis: oceani uxor fuit. ¶ Præmit: claudit. lucẽ. i. occidens. ¶ Aperit: lucem dat: idest oriens quia ut diximus: dicuntur sydera stabulari & surgerẽ mare. ¶ Qua, scilicet parte. ¶ Titam: idest sol. ¶ Tingit: idest colorat in nigrum. ¶ Binos: ethiopes qui sunt iuxta torridam zonã. ¶ Propinqua: uicina. ¶ Face igne & calore suo. ¶ Indomita uirtus: inuicta uirtus Hercu. ¶ Collitur: ueneratur ubiq;: scilicet in oriente & occidente: & in omni parte mundi. ¶ Narratur deus: habeẽ deus ubiq;. ¶ Imperia: lætus excipit. suscipit quicquid sibi imparatur: & tota sternit. ¶ Excipere, est suscipere ut ibi aliquando colligere: ut Martia. Ventris onus misero: nec te pudet: excipis auro: aliquando abscondere. Plaut. Neq; furem excipies: aliquando insidiis capere. Virgil. Excipit incautum: patriasq; obtruncat ad aras: aliquando est indagare. Cice. ad excipiendas hominum uoluntates. ¶ Quæ iussa: interrogatiue quasi nulla. ¶ Tyranni: curysthei: nam curystheus rex micænarum iussu Iunonis imperabat Herculi: & ille ei obsequebatur debebat dolere quando mittebatur ad monstra sed gaudebat, quia inde gloriosus redibat. ¶ Queunt: possunt. ¶ Iuueni: uiolento Herculi forti. ¶ Nempe pro telis: portat pellem leonis quem superauit in silua nemea & sagittas tinctas ueneno hydræ q interfecit in lerna palude: de quibus dicemus inferius. ¶ Nec satis: non satis fuit uicisse tot monstra in terris: sed etiam iuit ad inferos. ¶ Et refert reportat. Referre aliquando est recensere. Virgil. Cogere Donec oues stabulis numerumq; referre iussit: aliquando ascribo. Sueto. In deorum numerum rettulit: aliquando narrare cum datiuo. Virgil. referes ergo hæc & nuncius: bis pellidæ genitori. Si uero accusatiuum habet cum præpositione ad signat in consultationem ponere non retulit ad matrem: non propinquos consuluit, aliquando reporto quasi retro fero: ut ibi aliquando representare similitudinem alicuius. Virgil. Vt mihi paruulus aula. Luderet æneas qui te tantum orem referret, aliquando in senatu sententiam dicere: ut Mar. Cato rettulit in senatu Iouis: inferni idest Plutonis regis inferni. ¶ Opima. scilicet spolia: & dicunt ea quæ dux duci aufert. ¶ Parum est reuerti, scilicet ab inferis: unde non solent aliqui redire, sed illi Herculi parum fuit redire quando maiora fecit. Traxit enim cerberum custodem secum ab inferis. ¶ Fœdus umbrarum perit. lex inferorum fracta fuit per Herculem. ¶ Vidi: uidi est auxesis ad maiorem dolorẽ: qm ea quæ uidemus magis afficiunt. ¶ Lactãtem: scilicet Herculem gloriose se ostendentem. ¶ Spolia fraterna: idest Plutonis fratris Iouis. ¶ Patri: Ioui summo. ¶ Nocte discussa: idest remotis tenebris. ¶ Inferum: pro inferorum: hoc est aperuit secreta inferorum & ad superos cerberum traxit. ¶ Cur miror: q postquam uicit cerberum & Plutonem quod etiam non duxerit eum ligatum ad superos. ¶ Trahit: scilicet Hercu. ipsum Plutonem: seu ditem. ¶ Sortitum patia Ioui quia Pluto æquatus est Ioui: cum tertiam partem mundi habuerit per sortem. ¶ Potitur: habet i potestatem: nã potiri est pugnando: & laborando obtinere uictoriam. ¶ Herebo: inferno. ¶ Retegit: appertit. ¶ Striga: paludem infernalem. ¶ Retro uia est. ad redeundum patefacta uia. ¶ Imis manibus: profundis animabus. nam ifernus est in centro terræ, manes enim dñr aiæ exute corpore. ¶ Et Sacra. s. superis non cognita. ¶ Mortis: quæ est in inferno: hoc est inferni. ¶ Dire: crudelis & inexorabilis. ¶ In aperto: sine custodia. ¶ Iacent: prostrata sunt ab Hercule.

DAN. ¶ Terribile: horridum tremendum Iunonis consilium quæ contra omnem iustitiam & æquitatem alieni criminis pœna in insontem transiere deliberet: cum teste Papi. in thebai. Nil culpa nepotibus obstat. Iuno autem nec parenti nec filio percit quin Herculem uexet: differat: distrahat: est autem in ipsa serie verborum dialyton. ¶ Terribile: dirum pestilens & cætera. Sic Virgilius. Ferte citi flammas date tela. impellite. ¶ Patrem probauit, uix natus est Hercules cum probauit Iouem patrem sibi fuisse. non enim quisquam quiuit colligare cum in cunabulis & geminos angues apprehendit pernicites atq; enecauit: ut lapide indicar plautina illa bromia alloquens amphitrione Her. ¶ Binos æthiopes: Homerus bipartitos tradit æthiopes ad orientem occasusq; uersos non deserta aphricæ incollentes. labitur inter utrosque nigris fluuius similis nilo calamum gignens & papirum: unde dicti sunt nigritæ ipsi æthiopes: referente Plinio in quinto naturalis historię.

¶ Erebo:

BER. ℂErebo:erebus ad inferos fili. Virgilius. Et magnos ere bim trāsnauimus amnes: unde nascitur nox, teste Varro: ut Serui. ait Stationem esse eorum qui bene uixerant & caret aspiratione dictio. ¶ Ille ferox: hercules fortis bellator. ¶ Rupto carcere idest inferno. ¶ Vmbrarum: animarum quæ sunt tanquam umbre. ¶ Superbifica: superba. ¶ Atrum. nigrum & horrendum. ¶ Canem, cerberum. ¶ Vidi diem: idest lucē. ¶ Labantem cerbero uidi: uacillantem & trementem: quia quando lux uidit cerberꝰ timuit ualde. ¶ Terna colla. scilicet cerberi qui collum serpētibus plenū habet. ¶ Imperasse scilicet per euristheū qui iusserat Herculem descendere ad inferos. ¶ Nimium queror: lamentor. ¶ Leui parui damni, sed prius timendum est ne uelit nos quoque de cœlo pellerē & solus ibi regnare. ¶ Regna summa idest celum infernum. ¶ Timendum: oportet timere. ¶ Sceptra: imperium. ¶ Patri ioui nō faciet ut bacchus quia uia. ¶ Lenta. idest quieta uult ad cœlum: sed omnes expellet. ¶ Mundo idest cœlo. ¶ Tumet: superbit: tumere est inflari fecundis auris. ¶ Expenso robore uiribus examinatis & cognitis: nam præter cætera uirtutis suæ facinora dicitur loco athlantis humeris suis sustinuisse cœlum quod factum fuit. Athlas maximus astrologus ab eo Hercule Astrologiam dictur sic cum eo sustinuit cœlum. ¶ Immensæ molis: tāti ponderis. ¶ Polus cœlum: ea pars super qua uertitur cœlum: a poleo uerto: latine etiā dicitur uertex. ut Virg. in geo. Sedit requieuit. ¶ Ceruix scilicet her. collum. ¶ Immota: nō flexa. ¶ Tulit sustinuit. ¶ Perge excitat seipsam iuno ad perdendum herculem: non potest mori per monstra inuenienda est alia uia & ad irā loquitur uocatqꝫ furias contra herculē. ¶ Perge noli desistere. Optime perde medietatē. ¶ Magna: cogitat aggredi cœlum.

Athlas

Congredi ¶ Congredere: descēde in certamen. Nam congredi est cū hoste manū conserere. ¶ Mādas: iperas. s. per euristheū. ¶ Fere mōstra. i. noli amplius eum opponere mōstris. ¶ Vacet: cesset. ¶ Emitte titanas gigantes qui uoluerunt detrudere de cœlo iouem. ¶ Tellus doris idest sicula. ¶ Laxa: aperi. ¶ Specum: speluncā. ¶ Siculi uerticis idest montis ethne sub quo Encelados Gigas. Titani & terræ filius a io. fulmine ictus suppositus est: ut Virgili. iii. æ. ¶ Tremens excusso moto gigante: unde dicitr fabulose terremotum procedere. ¶ Leuet: alleuet: ut possit exire contra herculem. ¶ Monstra: encæladi gigantis. Sublimis: dicit q̄ luna concipiet feras contra herculem. concipere est apprehendere: unde multe res concipere dicuntur cum genitale semē apprehendunt

At ille rupto carcere umbrarum ferox
De me triumphat. & superbifica manu
Atrum per urbes ducit argolicas canem.
Viso labantem Cerbero uidi diem:
Pauidūqꝫ solem. me quoqꝫ inuasit tremor.
Et terna monstri colla deuicti intuens
Timui iperasse. leuia sed nimiū queror.
Cœlo timēdū ē: regna ne sūma occupet:
Qui uicit ima. sceptra præripiet patri.
Nec in astra lēta ueniet: ut Bacchus: uia.
Iter ruina quæret. & uacuo uolet
Regnare mundo. robore expēso tumet.
Et posse cœlum uiribus uinci suis
Didicit ferendo. subdidit mundo caput.
Nec flexit humeros molis immēse labor.
Mediusqꝫ collo sedit herculeo polus.
Immota ceruix sydera, & celum tulit:
Et me premētē. quærit ad superos uiam.
Perge ira: pge, & magna meditātē oppri
Cōgredere: māibꝰ ipsa iā lacera tuis. (me
Quid tanta mandas odia? discedāt feræ.
Ipse imperando fessus Eurystheus uacet.
Titanas ausos rumpere imperium Iouis
Emitte. Siculi uerticis laxa specum.
Tellus gigante Doris excusso tremens
Supposita monstri colla terrifici leuet:
Sublimis alias luna concipiat feras.
Sed uicit ista quæris Alcidæ parem?
Nemo est: nisi ipse. bella iam secū gerat.
Adsint ab imo Tartari fundo excitæ
Eumenides. ignē flāmeæ spargāt comæ:
Viperea sæuæ uerbera incutiant manus.
I nunc superbe. cœlitum sedes pete.
Mouenda iam sunt bella. clarescit dies.

ad factum faciendum: aliquando deliberare. Seneca. iam dudum animo conceperat quid esset acturus: aliquando comprendere. Quinti. Nec tantum scelus animo concipere potuit: hinc conceptus mentis dicuntur quæ comprehendimus & imaginamur. ¶ Cōcipiat ergo idest generet. Luna uidetur accipere: unde Virgi. in geor. ubi dicit q̄ diuersi dies habent uarias potestates: ita nunc luna quæ habet hanc potestatem: faciat nasci nouas feras contra Herculem sicut fecit olim gigantes. ¶ Feras. altas: indomitas. ¶ Sed uicit ista: conuertit sermone uno nihil hic erit quia omnia mōstra superauit. Queris alcide parem: non inuenietur qui herculem uincat: opus ergo est seipsum superet & secum bella gerat quid fieri poterit si furias in eum mittam. ¶ At sint: eumenides furię per antifrasim eumēi bonū. ¶ Excitæ: uocate. ¶ Imo fundo ex profundo baratro. ¶ Tartari: infimæ partis inferni a uerbo tartariso. i. crucio. ¶ Flammæ: euomentes ignem: nam furiæ infernales a poetis describuntur armate igne & serpentibus in. vi. æneí. ¶ Nunc. ueni nunc. ¶ Pete: inuade. isti uersus interiectim uidentur: sed tamen ita legantur: ut iam insultet herculi uideatqꝫ furias uentes.

DAN. ℂPerge: hic cæca iunonis rabies aperte patet cum sibi iræ imperet: absurdum etenim est sibi ipsi imperare quod parata sit sua sponte facere. ¶ Doris. Doriensis colonia laconum iuxta æoliam in Sicilia quorum linguam coluit maxime omnium græcorum theocritus ut lepide perstringit ex persona praxione ad militem ptholemei a quo ipsa inepte arguebatur muliebris dicacitatis: doris ergo tellus hic a se uera ratione uicinitatis denominata est & est inflexio patronymica pro possessiua: ut sit doris pro dorica tellus idest sicilia. ¶ Secū gerat bella idest insaniat ita ut seipsam necet quod parum aberit. hoc enim est secum idest contra se bellū gerere & seipsum uelle occidere: nā paulopost sequit̄ magno furore parcitꝰ &c. ¶ Sorores iter uos: scilicet nō meæ sicut nymphæ dicunt eē inter se sorores a. poeta mantuano: teste honorato: aut sorores appellat suas ut alliciat: & est epizeuxis meme uersate: sicut apud poetam. ¶ Meme ad sum qui feci: in me conuertite ferrum. ¶ Describit ortum diei mox inania hominum uota subsannat & uanas spes: in uetustissimo codice hæc pars chori est manca nec poluentur sublimitati. ¶ Senecæ conueniens utriusqꝫ omnino constat iambico dimetro catalectico euripidio quo sæpius utitur Euripides habet pyrrichium in quarta sede nonnunquam trocheum.

BER. ℭ Humana,tene tãquam uirtute tua minora: quia tu superasti inferos: sed tamen faciam peiora tibi in terris q̃ ea quæ superasti apud inferos. ¶ Hic terris & apud superos ostẽdam. Inferos scilicet quos effugisse credis. ¶ Reuocabo deam furiam megeram. ¶ Cõditam: occultatam. ¶ Caligine alta profundis te. ¶ Vltra exitia nocentum idest ultra sedes tartari ubi scelerati relegati sunt. ¶ Scelus pro persona ueniat huc.s.inferis. ¶ Impietas, crudelitas contra suos. ¶ Error: qui faciat errare mẽtem. Furor qui facit malũ facere in seipsum & suos: ponit hũc eo modo pro ministra sui doloris. ¶ Incipite: excitat furias in her. iuno. ¶ Famulæ: furiæ. ¶ Ditis. plutonis. ¶ Incitæ: cõmotæ. hæc est eadẽ sententia illorum uersuum supra dictorum qui uidẽtur adiũcti. ¶ Pinum: facẽ. ¶ Megera: prima furiarum. ¶ Ducat agmẽ: hoc dicit non ad multitudinẽ: quia non sunt nisi tres furiæ: sed quãtũ ad impetũ: Sic Vir. in. vi. æneí. Agmina uincat illa sororũ. ¶ Horrẽdum: anguibus, habent serpẽtinos crines & facies luctificas ex igne acherontis. ¶ Luctificæ: ut significet mortem. ¶ Flagrante: ardente. ¶ Rogo exaggeratione lignorum accensa ubi comburatur cadauer morẽ antiquo. ¶ Stygis uiolate, qa rupit leges inferorum: uiolare est corrumpere contaminare: & polluere: & quasi uim infere: unde uiolentus qui uim facit. ¶ Cõcutite: exagite. ¶ Pectus: her. ¶ Acrior, uiolentior q̃ ignis q furit i fornacibus mõtis ætnæ perpetuo ardẽtis: est in sicilia: ut pli. & stra. ¶ Exquoquat, uexet & perturbet. ¶ Vt alcides: herc. ab alceo auo. ¶ Agi: uexari. ¶ Captus animo. i. insanus. ¶ Percitus: commotus. ¶ Nobis prius insaniendum: hoc. dicit Iuno ne possit mutare mentem ad perdẽdum her. quia etiam si ipsa erit isana nõ poterit duci aliqua misericordia ut mutet propositũ de perditione her. itaq; uocat. ¶ Sorores. i. furias ut sese insanas faciant Cur num. tantum moratur hic est ad maximam ultionis auiditatem. ¶ Iuno: in tertia persona de seipsa loquitur. ¶ Versate: turbate. ¶ Deiecta. m. i. me. factam insanã. ¶ Dignã no. i. nouercali odio,

Humana temne. iã Styga: & manes ferox
Fugisse credis. hic tibi ostẽdam inferos.
Reuocabo in alta conditam caligine
Vltra nocentum exillia discordem deã:
Quã mugit ingens mõtis oppositi spec⁹:
Educã. & imo Ditis est regno extraham.
Quidquid relictũ est: ueniat iuisũ scelus:
Suumq; lambens sanguinẽ ĩpietas ferox:
Errorq;: & in se semper armatus furor.
Hoc hoc ministro noster utatur dolor.
Incipite famulæ Ditis. ardentem incitæ
Cõcutite pinũ. & agmen horrẽdũ angui
Megæra ducat. atq; luctifica manu (bus
Vastam rogo flagrãtem corripiat trabẽ.
Hoc agite. pœnas petite uiolatæ Stygis.
Cõcutite pectus, acrior mẽtẽ excoquat:
Quam qui caminis ignis ætnæis furit.
Vt possit animo captus Alcides agi
Magno furore percitus: nobis prius
Insaniendum est. Iuno cur nõ dum furit?
Me me sorores mente deiectam mea
Versate primã: facere si qdquã apparo
Dignũ nouerca. iam odia mutẽtur mea.
Natos reuersus uideat incolumes: pcor:
Manuq; fortis redeat. inueni diem:
Inuisa quo nos Herculis uirtus iuuet.
Me pariter: & se uincat: & cupiat mori
Ab inferis reuersus. hoc prosit mihi:
Ioue eẽ genitum: stabo: & ut certo exeãt
Emissa neruo tela: librabo manum.
Regam furentis arma. pugnanti Herculi
Tandem fauebo: scelere perfecto licet:
Admittat illas genitor in coelum manus.

Adilon. Chorus. Anapestici.

Iam tara micãt sydera pno (gos
Languida mũdo. nox uicta uagos
Contrahit ignes: luce renata.
Cogit nitidum Phosphoros agmen.
Signum celsi glaciale poli.
Septem stellis Arcades uersæ
Lucem uerso temone uocant.
Iam ceruleis euectus equis
Titan: summum prospicit Oetan.
Iam cadmæis inclyta bacchis
Aspersa die dumeta rubent,
Phœbiq; fugit reditura soror.
Labor exoritur durus. & omnes
Agitat curas. aperitq; domos
Pastor. gelida cana pruina
Grege dimisso pabula carpit.

opus est ut insaniam. ¶ Odia iam mutetur ironica locutio corrigit se iuno quid uolo perdere her. immo uolo uidere bonum de eo: ut fortis reuertatur ab inferis & suos sospites reperiat. ¶ Manu. f. s. ut meli⁹ possit sæuire in suos. Redeat: ab inferis. Inueni tẽpus in quo mihi placet illum esse fortem. ¶ Virtus fortitudo he. ¶ Inuisa: odio mihi. Iuuet: delectet. Me & se uincat sum contenta q uincat me. Et se perdendo suos. ¶ Et cu. m. cupiat seipsum interficere. ¶ Hic: in hoc. ¶ Prosit esse. g. io. s. ut cupiat mori & non possit: uidebo maximam uindictam her. cupientem mortem præacerbo dolore: nec posse mori q ex ioue natus sit: altius sensus ẽ. ¶ Prosit mihi. s. ut sit fortior q̃ si esset natus ex patre hũano: ut pdat ẽt suos uirib⁹ suis: ibi apit ironiam. Iuno. ¶ Stabo: adero. ¶ Liberabo: eleuabo & dirigam. ¶ Manũ. s. her. ¶ Neruo: chorda arcus. ¶ Certo: non fallenti. ¶ Pugnanti. her. semper fui contraria: nunc iuuabo eum, in hac pugna: & quando interfecerit filios & uxorem ero cõtenta: licet post ea eum Iuppiter ducat in cœlum. Licet licitum sit. ¶ Perfecto scelere: interfectis filiis & uxore. ¶ Genitor: Iuppiter. ¶ Admittat: recipiat. ¶ Manus scilicet hercu. Illas quasi sceleratas q̃ filios & uxorem interemerint.

Iam. hic chorus nõ legit hoc loco unde paucis annotabimus describit hominũ perpetuas curas qui licet uideantur quieti in suo genere uitæ: tamen quotidie ueniente luce ad nouos labores reducuntur. ¶ Lãguida: occidentia. ¶ Mundo: cœlo. ¶ Ignes. u. stellas errantes. ¶ Fosphoros: lucifer præuius soli. ¶ Cogit: ducit ad occasum: quia e ultimus qui occidat: unde uidetur alias stellas ante se cogere. ¶ Agmen scilicet stellarũ. ¶ Archades ursæ est fig. ap. signum glatiale. Oetam: montem inter thessaliam & mace. ¶ Cadmæi bacchis tebanis mulieribus baccho sacrificantibus. ¶ Rupta: fronte nondum natis cornibus. uel rupta. s. iugo. ¶ Matres uaccæ. ¶ Repa: replent. ¶ Nouo soli: matutio. ¶ Tradere: ostendere. ¶ Testinam

uenientẽ luce

uenisse luce canit threicia pellex: philomena uiolata a tereo traci rege. Sinus: ampla uella hoc: alius. Pręmia pisces captus. Hæc quies qete sine ambitione in agris degētes sil'e uiuūt: sed qui urbes habitāt uariis malis agitanť.

BER.

Ludit prato liber aperto
Non dum rupta fronte iuuencus.
Vacuæ reparant ubera matres.
Errat cursu leuis incerto
Molli petulans hœdus in herba.
Pendet summo stridula ramo:
Pinnasq; nouo tradere Soli
Gestit querulos inter nidos
Thracia pellex. turbaq; circum.
Confusa sonat: murmure misto
Testata diem. carbasa uentis
Credit dubius nauita uitæ:
Laxos aura complente sinus.
Hic exesis pendens scopulis:
Aut deceptos instruit hamos:
Aut suspensus spectat pressa
Præmia dextra.
Sentit tremulum linea piscem.
Hæc innocuæ quibus est uitæ
Tranquilla quies: & læta suo
Paruoq; domus. spes & in agris
Eiusdem rationis cum superioribus.

CHORVS.

TVrbine magno spes sollicitæ
Vrbib' errāt, trepidiq; metus.
Ille superbos aditus regum:
Durasq; fores expers somni
Colit. hic nullo fine beatus
Componit opes: gazis inhians:
Et congesto pauper in auro est.
Illum populi fauor attonitum:
Fluctuq; magis mobile uulgus:
Aura tumidum tollit inani.
Hic clamosi rabiosa fori
Iurgia uendens improbus, iras
Et uerba locat. nouit paucos
Secura quies. qui uelocis
Memores æui: tempora nunquam
Reditura tenent. dum fata sinunt,

TVrbine. hæc scæna scribitur uersu anapestico & diciť uersus dimeter cōputatis duobus pro uno: potest habere spondeum & dactylū: & aliqn nullū anapestū: & tñ dr anapesticus: seu pindaricus: qa eo usus ē pindar'. Hic introduciť chorus tebanus de ĩbecillitate humana & uarietate fortune loquēs q̄ maxime i uiris magnis ludit. describit homines uti hac uita q̄ cū tā breuis sit deberem' optare qetē: sed aliq laborando auidissime istāt diuitiis alii ambitioni intēti sunt, & sic nunq̄ qescūt miseri hoies. Sunt duæ passiones quę tanq̄ tyrāni hoies agitāt. s. spes & metus. spes in plurali ē expectatio futuri boni, & hæc impellit nos ad patiendum multa. ¶ Sollicitæ: anxiè expectando quia ut dicit Arist. omne quod differť afngit animum: & ut diffinit Cice. in tus. Sollicitudo est animi ægritudo premens. ¶ Errant uagantur: quia hoies in multis sperant etiam caducis. ¶ Magno tur. magna confusione. nā turbo uentorum reuolutio impellens cum fulmine quod interdum solum turbo appellatur ueniens cum magno fragore. Vir. Turbine cor. sco. infi. a. Met' de futuro malo. ¶ Trepidi: trement ex: interdum trepidare est festinare. Virgi. Nec trepidare meas teucri defendere naues. ¶ Ille ecce q̄ bene & publice exprimit miseriam hominum cæcitaté: ¶ Ille alius. ¶ Colit: obseruat. ¶ Expars som. perpetuo uigilās. ¶ Aditus ingressus ut possit adire regem consequi qd' cupit. ¶ Superbos, plenos fastu. ¶ Duras nimis difficiles. Hic idest alius Inhians: auidus habendi est proprie inhiare aperto ore nimis intētus alicui rei instare. ¶ Cōponit: quasi in unum ponit. i. parat. iterdum componere est litem dirimere. Vir. Non nostrum inter uos tantas componere lites: aliquando componere est comperare idem. Sic paruis componere magna solebam aliquādo coniungere. idem. ¶ Componensq; otibus ora: aliquando est ornare: idē. Dulcis con. spira. cri. au. Opes quæ sunt ad magnificentiam. diuitiæ potius ad necessitatem. ¶ Beatas: nunq̄ satiātes. Nullo fit. nullo termino nec mō aut satietate: homines beati nō diuitiæ dicunť ab habēdo qui habent qd' cupiunt: sed qui plura querunt nō sunt beati quia nunq̄ implenť ut lune. Crescit amor nummi q̄tum ipsa pecunia crescit. ¶ Gazis: persicum ē uerbū. i. diuitiis. ¶ Paup: qñ nō est cōtētus: qa ut dicit Ci. in paradoxis aius nō arca diues appellari solet. ¶ Cōgesto au. accumulato i thesaur. ¶ Illū: alium alius ambitiosus & honoris cupidus oēs curas suas i adipiscētis honorib' ponit. Attonitū stupefactū q̄si tonitu afflatū & percussum: qa nescit iterdū ambitiosus qd faciat. ¶ Mobile: incertū & uariū. Vulgus: ignobilis plebecula. Tollit, eleuat. interdū ē nutrire. Ter. Nā qcqd peperisset decreuerūt tollere, aliqñ remouere. Vir. Tollite cūcta igt. Tumidū illū falsa opinione iflatū: Aura in. i. fauore incerto aura dr̃ color auri fulgens idē p met. fauor ppl̃i unde aurarii q captāt auras ppl̃i aliqñ aura dr̃ leuis uētus. ¶ Hic ali'. Ecce uarietatē uitę: alter ponit totū studiū suū i orādis cāis q̄ plerūq; solēt eē pfono p mciosę. Fori iudicialis: forę locus quo res uēales ad uenendū feruntur: ut forę holitoriū: & boariū. a ferēdo demvt placet Var. aliud forū iudiciale ubi cāæ aguntť siue a referendo ēt dem qd qsq; iura sua ferat: siue a phoroneo rege argiuorę q prius forę iuenit ut hr̃ digestis ide uer. sig. In pl'i fora & fori. i alta signatiōe tabulata sūt ad speculādū: & ēt sedilia siue trāstra nauiū: ut. Vir. i. vi. æn. Laxatq; foros si. ac. al. ¶ Clamosi: pleni clamoribus. ¶ Vēdens qa p̄tonus pecunia cōductus cām agit. ¶ Iurgia: conuicia: Rabida. acerba: ide a. M. V. patroni cāę appellanť tabulæ arabiæ cōuiciādi. ¶ Improbus: ille causidicus insatiabil'. ¶ Locat: ad p̄cium dat, de locatio dr̃: & titulus est digestorę locati & ɔducti. ¶ Iras & uer. qa uť iratus cōtra aliū, & uult quod soluas iras & uerba sua. ¶ Nouit, bona ē snia pauci sunt qui sciāt sui uitā: & qui cognoscāt uerā quieté. ¶ Secura: sine anxietate. ¶ Quies uitæ pacatio. est hypallage: Verte casus. Qui pauci, Memores recordātes hāc uitā esse tā fugacē. ¶ Eui: ętatis. ¶ Velocis: cito currentis: ut Oui. labiť occ fugitq; uola. æn. ¶ Tenēt: sciant. Dū. si. i. dū ducimus uitā. Fatū dixit Pla. in ti. naturā q̄dam de creatore pēdentē. post uniuersi naturā, & aias hoium pductas æthereis uehiculis iunctas exposuit: tū his leges fatales aperiri narrat. s. seriē atq; ordinem reę quē creator constituit: atq; conseruat hic ordo est necessarius: sed ista necessitas oia q̄si pag trahat, adiuuatq; uitæ nostræ libertatem arbitrii quo possumus & uitate: & prouidentia declinare: unde erit imobiles: & prouidentia mobilis.

Viuite læti. properat cursu
Vita citato. uolucriq; die
Rota præcipitis uertitur anni.
Duræ peragunt pensa sorores.
Nec sua retro fila reuoluunt.
At gens hominum fertur rapidis
Obuia fatis incerta sui.
Stygias ultro quærimus undas.
Nimium Alcide pectore forti
Properas mœstos uisere manes.
Certo ueniunt ordine parcæ.
Nulli iusso cessare licet.
Nulli scriptum proferre diem.
Recipit populos urna citatos.
Alium multis gloria terris
Tradat. & omnes fama per urbes
Garula laudet, cœloq; parem
Tollat, & astris. alius curru
Sublimis eat. me mea tellus
Lare secreto: tutoq; tegat.
Venit ad pigros cana senectus,
Humiliq; loco: sed certa sedet
Sordida paruæ fortuna domus.
Alte uirtus animosa cadit.
Sed mœsta uenit crine soluto
Megara paruum comitata gregem,
Tardusq; senio graditur Alcide parens.

DAN. ¶ Turbine ridet in aura hosum nota. & caducas spes cõtra insanũ uulgi paradoxon oñdit qcqd in hac uita apperit fluxũ eẽ & fragile extra solã uirtutẽ loquit chorus & carmẽ iãbicũ dime. hypcata. in dissilabo. ¶ Ille. ambitionẽ taxat & auaritiã eo₂ q mane egrediẽtes diuites salutabant & apppellabant reges & dominos ut ait Marti. ad ceci. & bassum & multis in locis: Iuu. ait miseros: caput Curiales. Furi. a contentionibus forensibus cauendum esse in primis monet extodus persam fratrem siquidem breui & rem & vitam hois destruunt ωρης γάρτο λιςπωσλεται νείκεσ συςαςορέωντε. Dum fata si. au. & magnifica snia: omniq; obseruatiõe nõ indigna quippe ad animi securitatẽ inuitat cõtempto uicio. hoc enim est uiuere bis uita posse prior frui hinc facũdissimus poeta Martia. Iulium sodalem inuitat ad ocium & uirtutem cum uoluptate. Non bene distuleris uideas quod posse negari: & ducas quod fuit esse tuum. & ad Qu. Fabium properat uiuere nemo satis: & ad Iulium. Nõ bene distuleris uideas quod posse negari. Educas quod fuit esset tuum: & alibi. Viue uelut rapto fugatiuaque gaudia carpe. Perdiderit nullum uita reuersa diem. & Persius. Discite o miseri & causas cognoscite rerum. Quid sumus & cætera.

BER. ¶ Viuite læti, idest sine ulla cupiditate. quod sine uirtute fieri non potest: ut Vult. Cice. Citato: accelerato. ¶ Volucri: cito uolanti. ¶ Rota: idest reuolutio p metapho. ¶ Duræ idest inexorabiles. ¶ Sorores: parcæ. Clotho: Lachesis. & Atropos. Clotho colum baiulat. Lachesis filat. atropos occat: he uitã nr̃am ducere dñr: dicẽte Mar. i prio. Lanificas nulli tres exorare puellas: Cõtigit: obseruãt quẽ statuere diẽ: iterdũ p dispõne supe₂ captũ ab auctoribus. Q uare latine pce dñr teste Gellio. li. iii. no. act. ex Var. una lr̃a imutata aptu. ¶ Peragũt: deducũt ad fi. ¶ Pẽsa: stamia a pẽdo pẽdis qb⁹ scribunt uitã nr̃am ducere: & finire. ¶ Retro uo. qa trãsactũ nunq̃ reuertit: ergo dũ uos hẽtis tp̃s fruimini eo qd nũq̃ reuertet. ¶ At gẽs: s₃ stulti hoies nõ cognoscẽtes uitã suã uadũt p maria & subiiciũt se mille picul is: & sic uadũt ob uitã. ¶ Fatis. i. morti. Rapidis uelocibus: qa more cito uenit. ¶ Stygias ul. i. spõte. ¶ Quærimus un. i. audimus ad mortẽ. ¶ Nimiũ. alci. cõuertit se chorus ad her. di. O her. qd facis: qd descẽdis ad iferos ad tempus: Pectore. i. aio. ¶ Properas: festinas. Visere. ma. iferos s̃m Acro. sũt dii boni: nã manũ bonũ sigñat uñ mane ẽ dcm̃. Ser. p antifr. putat mães deos dictos iferos qa nõ sunt bõi: idẽ alibi dicit manes eẽ aias exutas corpib⁹: adiũgit alios q credãt manes a manẽdo. i. fluẽdo dici: eo qd plena ipsis sint oia inter lunare terre nõq; circulũ: interdũ ponũt p penis. ut Vir. in. vi. qsq; suos patimur manes. Mœstos: ergo ifernales ubi est perpetua tristitia. ¶ Parcæ: illæ deæ dant mortẽ. ¶ Veniũt: ad nos. ¶ Ordine cer. fixo: qa statutus ẽ terminus cuiq;. ¶ Cessare: non potest tardare aliquis qn parcæ iubent eum mori. ¶ Proferre. i. prolõgare. ¶ Diẽ: mortis. ¶ Scriptũ: terminatum. vnde Mar. dixit parcas esse liberarias & scriptrices superum. ¶ Vrna: urna. i. sepulchrum ubi cineres mortuo₂: cõduntur: uel urnã intellige iudicium inferni qui p sortes ex urna tractas iudicia faciunt damnatorum apud inferos. ut Virgil. in. vi. urnam mouet ille silentium. ¶ Populos. cita. uocatos: quia cui acciderit sors illa ex urna tracta: opus est ut uadat: ac locis a quo accire deducitur h̃ est ad uocare & accersire eiusdem significationis: & de accire: acio fit etiam cito citas quod est uoco. Cice. Cita eum non respondet. procire est autem petere. Liuius. Matrem procitum uenerat: habetq; penul. syl. cor. quãdo est producta significat irritum atq; ruptũ: inde iurisconsulti irritum testamentum pcidunt dicunt procitare idẽ est quod prouocare: & idem sigñt ciere a cieo. Virg. Lacrymasq; ciebat. ¶ Alium: ideo concludens chorus dicit: nolo sequi istas anxietates alii pariant gloriam: satis mihi est uiuere meo paruo. ¶ Tradat: ut cognoscãtur per uarias terras. Curru. s. triũphali. ¶ Mea tel. i. patria. ¶ Lare. domo. Secreto: ubi non sim multum cognitus: iuxta illam præclarã sententiam Ouid. in tri. Crede mihi: bene qui latuit: bene uixit: & intra fortunam debet quisq; manere suã. ¶ Tutoq; tegat: uersus hic constat ex primo spondeo: & secundo tribracho. ¶ Venit ad pigros: ad desides: & homines umbratilis uitæ: nullus uenit ad senectutem qui uult consequi magna & ardua: quia cito moriuntur subeuntes mille pericula. ¶ Cana ab ef. quia habent senes albicantes & canos capillos. ¶ Humiliq; loco: uili & obscuro loco quod contrarium euenit cupidis honoris: & regibus qui raro moriunt sine uulnere. ut Iuue. Ad gene₂ cereris sine cæde & uulnere pauci descendunt reges & sicca morte tyranni. ¶ Sed cer. se. i. manet sine periculo: ut Hora. in odis. uiuit bene paruo: cui splendet in tenui mensa: parum & sine labe salinum. ¶ Fortuna: cõditio. ¶ Sordida: sine apparatu & ignobilis in ea significatione apud Ho. legitur. Iudice te nõ sordidus auctor: sordidus aliquãdo sordibus plenus. ¶ Paruæ do. tenuis familiæ. domus aliqñ familiam significãt: ut domus corneliã. aliqñ p̃rias. Vir. Da. p̃. tym. domũ da mœ. fessis aliqñ habitaculum. Vir. Ast ubi iam p̃riæ partẽ ad li. sc. antiquasq; do. aliquando tẽplum. Iu. Ante domũ ue q̃ do. sustinet anchon: itẽ bruto₂ lustra domos appellamus. Vir. ¶ Antiquasq; do uolucrũ. ¶ Alte ca. q querunt res altas: altius cadunt & grauius. ¶ Sed mœsta: dat locum sequenti scenæ quia dum loqueretur uenit megera uxor Her. cum filiis suis paruis & amphitrione mœsta tota: & capillis sparsis. ¶ Comitata: sequens. ¶ Par. igitur. filios paruos. ¶ Parens amphitrio. ¶ Alcidæ: herculis alcei nepotis.

BER. O Magne. secundus actus de lamentatione megeræ de laboribus her. & hêt aliá parté de côso. amphi. ad eá. tertio uiolétia lyci q uolebat megerá i uxo. postea ponit chorus q semp cantat in fine actus. Versus talis est: ut in prima Scéna iambici. Stilus est dramati, in quo itroducunt loquétes: & auctor tacet: & pprie é tragœdiæ & cœdię dramata latine dici pñt actus. ibi. n. res uí agi nõ narrari. ¶ O magne re. & ar. o Iuppiter qui super oia ptáté habes, arbiter iudex dr̃ nõ a lege datus sed ab his qui litigãt electus q totius rei hñt arbitrium & facultaté dictus ab arbitrãdo, arbitrari. n. est existimare hic arbitriũ quod arbitriũ sniam significat: aliquãdo opinioné: ut oia pro arbitrio suo faciat. i. put sibi uidet. ¶ Statue: impone. ¶ Modũ: finé ¶ Erumnis: laboribus meriti mei. erumna pprie e labor corporis. ¶ Grauib⁹: difficilibus. grauis dicit põderosus inde per trãslationem dicimus uiꝝ grauem plenũ auctoritate: aliq̃do dr̃ grauis molestus. Iu. grauis es nobis & semp emungeris. Itẽ amaꝝ sigant Lucre. abrotanos quæ grauis & tristis a centaureę: aliqñ etiá grauis grauidus dicit. Vir Matre grauis gémam &c̃. ¶ Lux: dies. ¶ Secura: sine metu. ¶ Finis: cũ finiuit vnũ laboré statim iubet ad aliũ. ¶ Est gra. est quasi uia ad aliũ: gradus. n. sunt ex quibus scalę cõstant: & per quos ad ædificioꝝ altiora cõscendit: a gradiẽdo. i. eundo dicti: quod per eos eat. Virg. Aerea cui gradibus surgebant limina. Gradus etiá dicit quædá firmitas standi: ut Ci. Nec tumultuantes de gradu deici: Gradus cognationis pau. iuriscon. dictos putat ad similitudiné scalaꝝ: quos ita ingrediunt: ut a proximo in proximũ ueniamus. ¶ Reduci: reuerso proprie dicunt reduces qui reuersi sunt icolumes ex alius periculo: ut Vir. in. i. æne. ¶ Anteq̃ cõ. ueniat domũ: remittitur ad aliud periculum. ¶ Dum iu. i. interea tantũ requiescit dum mandat ei periculum: & eius conditio narratur. ¶ Infesta: inimica. Infestus actiue ad persecutionem alicuius: passiue dicit locus infestatus a latronibus. ¶ Apprime: ualde iungitur cũ adiectiuis. ¶ Nunquid: icipit narrare pericula eius: cum natus esset her. ad eum necandum misit Iuno duos serpentes quos in cunis puer itrepidus interemit: ut Ouid. in epi. Vt geminos eliseris angues: cũ tener in cunis: iam ioue dignus erras. ¶ Immunis. q. d. nõ: nõ fuit sine periculo & labore. ¶ Nosce, pro noscere infinitiuus per sincopam: per geminum. ss. quando est imperatiui scribitur per. sc. ¶ Cristati: sinecdoc. habentes capita cristata. ¶ Repere dicunt animalia quæ pedes nõ habent: & uentre gradiunt: ut serpentes & uermes quæ a rependo dicunt reptilia: per metaphorá: etiam dicunt ea quæ exiguos pedes hñt ut lacertæ: & ab hoc fit reperto frequentatiuum: ideo her. infans reperauit traxit se quodammõ ad ipsos rapetentes. ¶ Igneos: flãmeos. ¶ Remisso pect. i. animo nõ timẽti: vnde remissos ociosos: qñq; uocamus & remissam orationé: quæ est sine cõtentione & apparatu: ut ait Cice.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici. MEGARA.

O Magne olympi rector, & mundi arbiter,
Iá statue tádé grauibus ærũnis modũ,
Finemq; cladi. nulla lux vnquam mihi
Secura fulsit. finis alterius mali
Gradus est futuri, protinus reduci nouus
Paratur hostis ante, quam lætam domum
Contingat, aliud iussus ad bellum meat,
Nec ulla requies, tempus aut ullum datur,
Nisi dum iubetur. sequitur apprime statim
Infesta Iuno, nunquid immunis fuit
Infantis ætas? monstra superauit prius,
Quam nosse posset/gemina cristati caput
Angues ferebant ora, quos contra obuius
Reptauit infans, igneos serpentium
Oculos remisso pectore, ac placido intuens
Arctos serenis vultibus nodos tulit.
Et tumida tenera guttura elidens manu,
Prolusit Hydræ. Mænali pernix fera,
Multo decorum præferens auro caput
Deprensa cursu est. Maximus nemeæ timor

¶ Tulit: dissipauit: ferre aliquãdo est portare. Vir. Vix illum fa. &c̃. Sed Caius iuriscon. ferri ea pprie dici quæ nostro corpore gestamus portari uero ea quæ iumento nobiscum dicimus: agi quæ aialium sunt, ferre aliquãdo ostẽtare. Vir. Capti uo ut se &c̃. item ducere. Virg. Scelus expẽdisse &c̃. Item ducere: hæc uita tartarei quæ fert acherontis ad vndam: item pari sigant. Mar. Nam tantos rogo &c̃. item cupere. Oui. in noue fert aius. ¶ Nodos: arctos frictos. ¶ Serenis: ridentibus quasi non curaret. ¶ Elidens: strangulãs: ne elidet turba apud Val. ma. i. non stringendo multitudine pmeret. ¶ Tumida: inflata ueneno. ¶ Prælusit: ꝑludere quãdo vnus vult pulsar̃ cytharã primo tẽtat cordas: & illudq; primo sonat, uocat ꝑludere: inde dicunt ꝑludia quæ ante ueꝝ cantũ fiunt: ita her. fecit ꝑludium interficiendo istos angues: ut melius auderet postea interficere hydrã de qua diximus inferius. ¶ Menali: montis arca. ubi erat cerua uelocissima habens cornua aurea: & pedes æneos: euristheus iussit eam capere. ¶ Fera cerua. ¶ Pernix: uelox antiqui pæuã appellarunt posteriorem parté calcis inde pernio morbus dicit qui in ea parte pedis nascit: & pernicitas uelocitas uocatur. ¶ Maximus ne. herc. duos leones interfecit primũ cũ eẽt adolescens, & inermis apud teumesum oppidum paruũ in thebanis finibus: ut Sta. Illius in spẽm quæ per teumesia tẽpæ: amphitrionades fractum iuuenibus annis. Ante cleonæi uestitur prælia monstri, hic leo a ioue dicit in cœlũ translatus: ut gloriæ herculis cõsuleret qđ eum in ermis occiderat, qđ hæc erat prima herculis adolescentis certatio. Higinius tñ dicit aliũ fuisse, quem tradita luna iussi iunonis inter archadica: & regione nemeæ educatum, & deinde in exilium her. dimissum, quem her. iussu euristhei cũ claua q̃ a molorcho hospite acceperat, interfecit. Itaq; postea claua pro gladio: & pelle pro scuto herculem usum fuisse. Leoné uero a iunone inter sydera relatum fuisse: Nemea silua inter cleonas, & phluntem in qua argiui ob herculis memoriam nemea sacra celebrare consueuerent: quod ibi herc. susceptus hospitio a Molorcho pastore iuxta habitante: cum leonem interfecit: Cleoneæ est mediocre oppidum distãs ab argis. cxx. stadiis philius est medio sycione, argiuæ terræ: Leo appositiue. Maximus timor nemeę. s. regionis, nã nemea tota illa regio etiam appellatur.

DAN. ¶ Metellus sapientissimus quisq; eo debet esse contentus quod satis est in minimis. n. gaudet nã. Cic. testante. in hãc sniam cadit. Me dom⁹ &c̃. Tecta iuuant &c̃. ¶ O magne, metro iãbico trimetro archilochio hypercatalectico modo: modo acatalectico iscribitur hic secũdus actus in quo herculis abñtiã deplorat Megara & lyci ifestinationes in se hanc cõsolat amphytrion: itaq; herculis deplorat erumnas ubi pertrãsitum gesta herculis enumerat. quę. M. T. & Ausonius elegantissimo carmine prosequuntur. Diodo. inter. xii. non commemorat Anthei certamen Megara

non megara dicta est uxor Herculis, filia creontis Home. attestante m.xi.odissa. καὶ μέγαρα κρείοντος ὑπερθύμου θυγατέρα. Pernix fera cerua in mænalo ab hercule su perata cursu: non habuit pedes æreos sed acrios & q Vir. æripidem appellat est per Synæresim cōglutinatio facta: quæ enim fuisset æneis pedibus pernicitas.

tus hispanum appellat in quo freti angustię sunt. Cartesia oppidum est: cartesus a græcis dicta: de qua Syl. Italicus. Quam transuecti olim ex africa phœnices habitarunt: a cartesio cartesius deducitur. Cytheron: mons thebanus. Notum .o. quod solitū erat pascere iuxta oceanum mare in hispania. Penetrare ius. alius labor. Her. dicitū posfuisse columnas in occidente: quia .n. ex oceano mare nostrū intrantibus duo mōtes occurunt quorum alterum in africa abillam uocant, alterū in europam calpē: hos quondam iunctos perpetuo iugo fuisse finxerunt sed herc. direxisse colles. Aliquādo tū hos montes procul spectātibus geminas columnas uideri dicunt & ex inde datum fabulæ locū. Alii sic: tyris olim oraculū sciscitantibus rūsum fuisse ut ad Hercu. columnas coloniā mitterēt: eos adit qui speculandi grā missū fuerant: ubi ad fretū. & ad calpes angustias peruenere: orbis terminos eē ratos: quod labor Her. metæ fuisset: gades ibi occupasse: & in altera earum urbe ad occasum: templū uero ad orientem condidisset hic columnarum Her. nomen ppagatum. Quidā columnas Her. eas esse dixerunt quæ intra herc templum in gaditana insula erant ex aere octo cubitorum in quibus sumptus in constructione templi factus: erat scriptus proficisci uero ad eas solebāt: qui nauigatione absoluissent: Herculi sacra facientes: & sic iuuari se adeo existimantes. Ibiq; maria & terre finem esse a sacerdotibus instruebantur. Mos præterea ueterum fuit columnas: aut aliquid tale ponere quo uel fines expeditionum suarum uel res fortitur gestæ intelligerentur quemadmodum Alexan. mag. in extremis indiæ columnas quasi finem indicæ expeditionis erexit imitatus Hercu. quem forte uerisimile est a principio duas columnas quasi laborum suorum metas posuisse: & postquam illæ uetustate defecerunt: uel duobus: quos diximus, montibus uel duabus propinquis insulis non in columnarum remansisse. Gades quanuis due insule sint in singu. nume. gadem r q̄ gades in plurali appellamus a quo Gaditanus deducitur. Penetrare: intrare. Iussus Hercu. ab eu. Solis æstiui: extremi. Plagas: regiones. Adustare: quia Africa est ad totam Aonam. Adusta propter solem. Soluit r disiunxit. Obice obiectione: nam obiicere est opponere: vnde obiectus idest oppositio cuiusq; rei: ac etiam uerborum dicitur: & ob ex quod proprie significat obiectum seu obiectionem cuiuscunq; rei. Vir. intra se maīcs protheus tegit obice saxi: quia pessulum seramq; hostiarum obices dicimus. Philosophi uero obiectum uocant quicquid cerni potest hoc est quicquid oculis obiicitur. Post hęc. Hesperides tres athlantis filiæ licet alii putent nō athlantis: sed hesperi fratris fuisse a quo sint dictę hespides iste amœnissimos hortos colere dicebantur in africa iuxta lixum coloniam a Cæ. Clau. deductam r in his auriferum nemus eum aurea malis esse existimabant: & custodiri a peruigili dracone: qm̄ Themis dea pdixerat olim futurū quēdā Iouis filium: qui poma eo diriperet: cinxisset atlātē pomariū mōtibus: ne puiū crassatoribus foret: penetrasse tū illuc her. ab euri. missum: & occiso dracone aurea poma inde abstulisse.

BER. Gemuit lacertis pressus herculeis Leo.
Quid stabula memorem dira Bistonii gregis?
Suisq; regem pabulum armentis datum?
Solitumq; densis hispidum Erymanthi iugis
Arcadica quatere nemora mænalium suem?
Taurumq; centum non leuem populis metum?
Inter remotos gentis Hesperiæ greges
Pastor triformis littoris Tartesii
Peremptus, acta est præda ab occasu ultimo,
Notum Cithæron pauit oceano pecus.
Penetrare iussus solia æstiui plagas,
Et adusta medius regna quæ torret dies,
Vtrinq; montes soluit abrupto obice,
Etiam ruenti fecit oceano uiam.
Post hæc adortus nemoris opulenti domos
Aurifera uigilis spolia serpentis tulit.
Quid sæua Lernæ monstra numerosum malū?
Non igne demum uicit, & docuit mori?

Gemuit: gemere proprie est pectore cū pre angustia insonū prumpit: ergo etiā bruta sub pondere gemūt & etiā inaiata: ut Vir. Gemuit r sub pondere cimba. Quid stabu. her. Diom. thraciæ regē dirę hoiem: qui æquos suos aduenarū carne in tyrida thraciæ oppi lo pascebat occidit, eūq; iumentis suis epulandū apposuit, Oui. addit ēt equos fuisse ab eo peremptos in .ix. li. met. tibi hercules ait. Quid qd thraces æquos humano sanguine pingues Plenaq; corporibus laceris psepi uidi: Visaq; dieruim dūmq; ipsos peremi. Quid me. qd dicā. Bistonii: regis diomedis thracēsis. bistones sunt populi thraciæ bistonis stagnū & regio a bistone rege thraciæ cognominata. Oui. Et tuta a bello bistōis ora fuit: hinc bistonius deducitur. pabu. pastum. Solitumq;. supple quid memorie. hercules aprū miræ magnitudinis archadicum agrū uastantē occidit: uel ut qdā sentiūt uiuum cæpit: & Euristheo detulit. Dictus est hic aper mænalius a mænalo monte archadiæ. Iugis. i. collibus Erimāthi, mons est infinibus archadiæ & silua & fluuius eiusdem nominis in alpheum defluens: ut Pli. lib. iiii. na. hi. Dēsus, siluosus: quia ibi sint siluæ. Vir. iiii. æn. Vt quondam caue decidit, aut erimantho aut Ida in magna radicibus eruta pinus Taurūq;: supple itē quid memorē taurū: her. taurum ferocissimum oēm atticā uastantem interemit. Ouid. Vos ne manus ualide pressistis cornua tauri Non le. i. magnum. Leuē prima correcta sine pondere dicimus. Virgi. Ante leues ergo pascentur in æthere cerui: & per translationem dicimus hoies leues qui facile mutanē: grauitateq; carēt. Oui. Tu leuior folus: eodē modo dicimus res leues in quibus nullū est momētū. Proper. Et leuibus curis multa perire bona. Quādo hēt primā pductam politū significat. Prop. Clarior est auro iuuenis cui leuia fulgent. Ora. nec amplexua asper barba fit. Et qm̄ leuia sunt lubrica, dicimus etiā leue lubricū. Virg. Raucū per leuia murmur, saxa cieos: hinc leuigare dicimus. i. politū facere. Inter rc. Her. Gerionem aduersus se uenientē bello superauit: sublatumq; et egregiū pecus abduxit in græciā: hunc fabulæ ferunt trigeminū fuisse hoc triplici naturæ alii triformē. Hesio. Triplicē hoc est. triū capitū: & fulguris filium sed ueritas historiæ habet Gerionē in hispania regem fuisse duosq; habuisse fratres simili modo Geriones dictos tāta inter se cōcordia uixisse: ut quādo tres essent: vna oēs regi anima uiderentur. In his locis quibus imperabat: tāta pabuli lætitiā esse: ut ne si per abstinentiam impedita sagina fuerit: pecora corrūpebant: hinc armēta Gerionis in quibus solis ea tempestate opes estimabant tātæ famæ fuisse ut Her. ex alia magnitudine pde attraxerit. Gentis he. i. hispaniæ dictæ ab hespero stella uersus occidentem in ultimo loco. Pastor, gerion. Littoris car. cartesiū littus

Solitasq; pinnis condere obductis diem.
Periit ab ipsis nobibus stymphalidas.
Non uicit illum cœlibis semper tori
Regina gentis uidua thermodontiæ.
Nec ad omne clarum facinus audaces manus.
Stabuli fugauit turpis augiæ labor.
Quid ista prosunt? orbe defenso caret.
Sensere terræ pacis authorem suæ
Abesse terris. prosperum, ac felix scelus

stulisse. Luca. abstulit arborib⁹ pciū: nemoriq; laborem: Alcides: passisq; inopes sine pōdere ramos. Rettulit ar polico fulgētia poma tyráno: ex eo datū locū putant: qđ ibi: ut inquit Soli. Flexuoso meatu æstuariū fert e mari: adeo sinuosis lateribus tortuosum: ut uiscentibus pcul lapsus anguineos fracta uertigine mētiat: & quos hortos appellauere circūdát: vñ pomorū custodū interptantes straxerūt iter ad mēdaciū fabulandi. Insula est tota q̄ pter oleastros: & haram sacrā her. nihil alid hēt: vnā apparet her. huc peruenisse. Idē Pli. li. v. na. hi. Alii uero putát ouiū greges ibidē fuisse: q̄ purpureā lanā pducentes ab her. rapte fuerūt: & cū Melon græce latine ouē dicim⁹ occasio fabulę de aureis malis dedisse uolūt dicēte Oui. li. iiii. met. Mille greges illi totidēq; armēta p herbas: Errabát: & humū uicina nulla pmebat. Arboreæ frondes auro radiante micantes: Ex auro ramos ex auro poma regebam. Adortus: aggressus. Opulēti: pleni auro. Tulit: reportauit Aurifera spo. i. poma aurea. Quid sæ. herc. hydrā occidisse: dī q̄ lernæá arca paludē icolebat: ut Vir. li. v. æ. Latris imanis hyatibus hydra: Seuior intus hēt sedē: dnt alii eā tria capita: alii septē poeta uero. i. multas numerus finit⁹ p ifinito: & succiso vno crescebāt illi duor de hac Oui. li. ix. me. Pia psequit. illā hercules prio cla. inuasit: sed pestifero afflatu læsus: eadē sagittis aggressus ē, quibus ut hydra læsa solitis latuisset cauernis i lignorum strue cōgesta cōsumpta est: vñ ibi Sene. Nūdc. uincit igne aliqui putát hoc fictū, qa cū lernæ palus frequēter siccaretur ac denuo impleret aquis: hercules deprehendit uenas terræ incendio posse precludi, quia postq̄ exhausit eam: ignē adhibuit, & si qua uuda prorumpebat obstruxit, hinc monstro hydræ nomen fabulæ imposuerant.

DAN. Solitasq;. Stymphalidas qdā arpias esse putauerit sed nō bene ut probat ex tragœdia Senecę medea: ubi ait Relinquit istas inuio plumas specu i Harpya cū zetum fugit, his adice pēnas sauciæ styphalidas: lernea passe spicula, istæ erant aues aquaticæ in stymphalo palude tantæ magnitudinis ut solis radios obumbrare dicerent: oēm arcadiam deuastantes, has hercules sagittis transfixisse dicit. Stymphalus archadię lacus ē a quo stymphalides, stymphalum uero oppidū a ripis lacus distans. i. stadiis, a quo stymphalus deducit. Petiit. s. hercules iuasit, & ui & impetu. Vir. Quē pe. & sum. adul. uiribus urget, petere aliqū postulare & in bonam partē: ut salutē amici petit. interdū in malam accipit ut hic famā: aut caput alterius petit, & quādo habet ablatiuū diuersa significat, ut petere manu est ducere. Virg. in. vi. tartareū ille manu custodē in uincla petiuit. petere pedibus est ire. Apule. Dum pedibus iter faciēs propinquū ius peterē. petere gladio aut ueneno. Aut cornu: aut similiter. est aggredi ferire & saluti insidiari. Virg. Iam cornu petat. & pedibus qui spargat arenam, petere osculis est osculari: petere blanditiis est blādiri. Qui. Nouercam blanditiis petit quod vult facile suadet. Apule. Cum me lachrymis: precibusq; petiisset aliquando petere cupere. Virg. Pulchramq; petunt per vulnera mortē, aliquando eligere. Virgi. Principio sedes apibus: statioq; petenda. Ab ip. nu. in aere dum uolarēt. Stymphalidas. s. aues. Solitas condere. i. abscondere condere est abscō-

Cōdere dere. Virgili. Scandunt rursus equum nota conduntur in aluo, item construere. Salu. Vrbem Romā: sicuti ego accepi condidere troiani: item reponere. Pli. Formicæ cōdunt æstate fructus quibus hyeme fruant. Item sepelire, post cōditum monumento corpus. idem cōditorium sepulchrum dicit. Pli. Tam rara fides i amicis: tā parata obliuio mortuorum: ut nobis ipsi debeamus conditoria cōstruere: omniaq; habentur dum officia psumere. Diem: solam. Pennis: aliis. Obductis: oppositis: obducere aliqū oppone- Obducere re: aliqū tegere. Vir. Limosoq; palus obducat pascua iunco: aliqū cōtrahere. Pli. Iā callū obduxerat. Non uicit, Hercules deuicta hyppolita amazonū regia basteū et ablatū euristro tulit. Tradūt. n. apd scythas duos regios iuuenes. Ilinū & scolophitū p factionē optimatū domo pulsos igētē iuuētutē secū traxisse & in cappadociæ ora iuxta fluuiū termodoōta cōcedisset subiectosq; thermisyras occupasse: thermisira cappadociæ cāpus est q partim pelago alluit partim uersus montaná regionē arboribus plenus & irriguus est: cū vndiq; fluenta scaturiant: ex quibus oibus fluuiū vnū hēt maiorē imodū auctum nomine Termodoonta totum campū percurrentē. Ibi igit cū per multos annos iuuenes illi cū scytharū multitudine: pcedissent: pdari ac spoliare finitimos semper assueti. tādē cōspiratione populorū per insidias trucidant, horū uxores cū uiderent exilio additā orbitatē: capessunt arma finesq; suos submouētes primo: mox etiā inferētes bella defendūt. Nubendi quoq; finitimis aium submoueret: seruitutem id nō matrimoniū apellantes: singulare oium exemplū seculorū ausæ. sine uiris administrare remp. imo etiā cū cōtēptu uirorum tueri: & ne fœliciores aliis aliæ uiderent uiros quicunq; domi remanserant interficiunt: vltionū quoq; occisorum cōiugū excidio finitimorū tum pace armis quæsita ne genus interiret, finitimorum cōcubitus quæsiere: si mares nascerent mox trucidabant, uirgines uero educabát nō ocio neq; lanificio: sed armis equis uenationibus exercentes: infantiū dextras mamillas inurebant ne sagittarū ictus impedirent, pp qđ amazones sunt dictæ ab a qđ est sine & masum māma, duæ his reginę fuere Marthesia & Lampedo i quæ maiorē partē europe subegerunt Marthesiæ successit eius filia Orithia: cui pter rei militaris sciam: eximia seruatæ uirginitatis in omne æuū admiratio fuit: sororē habuit Antiopē. post Orithiā Panthesilea regno potita quæ secturim belli causa prima inuenit: interfectaq; fuit in bello troiano: exercitusq; eius absumptus: & paucæ q̄ ni regno ei⁹ remāserāt ægre sed aduei sus finitimos defendentes usq; ad tempora magni Alexandri durauerunt, harum siue nūcia: siue calestus regina concubitus Alexādri per dies. xiii. ad sobolem generandam petiit, & eo obtēto: reuersa in regnū breui tēpore cū omni amazonū noie intercidit: Clare inter alias amazones Menalippe Thermodoontæ dictæ sunt thermodoonte fluuio. Thermodoon etiam oppidum ē cappadociæ. Regia: hyppolita. Vidua: si. u. ut dictum est. Gentis ther. amazonū. Cœlibus to. lecti sine uiris. Celeba: qui uiuit sine muliere, & econtrario. Stabuli: dici augias epirorum siue elidensium rex: qui cū Neleo rege pilorū bellum gessit multa armenta habuisse: & cum stabula eius essent plena stercore multo: ad ea uacuanda Hercu. misit Euristeus: Plinius: dicit q augias primus inuenit stercorationem agrorum, & ab eo Herculem dedicasse. Manus: scilicet Hercu. Ad omne clarum facinus: quamuis Hercu. haberet solitas ad pclara facinora: tamen non puduit eum euacuare stabula augiæ. Facinus, factum a facio deriuat, quod interdum Facin⁹ factum significa: ut Salu. Qui aliquo negocio intētus: pclari facinoris aut bonæ artis famam quærit interdū scelus

Virtus uocatur. sontibus parent boni.
Ius est in armis. opprimit leges timor.
Ante ora uidi nostra truculenta manu
Gnatos paterni cadere regni uindices.
Ipsumq; cadmi nobilis stirpem ultimam
Occidere. uidi regium capitis decus
Cum capite raptum. quis satis Thebas fleat?
Ferax deorum terra quem dominum tremit?
E cuius aruis, eq; foecundo sinu
Stricto iuuentus orta cum ferro stetit.
Cuiusq; muros natus amphion ioue
Struxit canoro saxa modulatu trahens.
In cuius urbem non semel diuum parens
Coelo relicto uenit. hæc quæ coelites
Recepit, & quæ fecit, & (fas sit loqui)
Fortasse faciet. sordido premitur iugo.
Cadmæa proles, ciuis atq; Ophionius
Quo decidistis? tremitis ignauum exulem
Suis carentem finibus, nostris grauem.
Qui scelera terra, quiq; persequitur mari.
Ac sæua iusta sceptra confregit manu.
Nunc seruit absens. fertq; quæ fieri uetat.
Tenetq; Thebas exul herculeas Lycus?
Sed non tenebit, aderit & pœnas petet.
Subitusq; ad astra emerget. inueniet uiam,
Aut faciet/asis sospes & remees tuis.
Tandemq; uenias uictor ad uictam domum.
Emerge coniux, atq; depulsas manu
Abrumpe tenebras. nulla si uetito uia,
Iterq; clausum, est orbe diducto redi.
Et, quidquid atra nocte possessum latet,

ut idē: sed in ea cōiuratione fuit. Qui. Curius natus haud obscuro loco flagitiis: atq; facinoribus coopertus inde fa- (Facinorosus) cinorosos dicimus scelestos. ¶ Quid ista. p. s. Herculis Megara cōqueritur dicens quid prodest tot labores & pericula subiisse: tot mōstra superasse: si fructū ex laboribus suis capere nō pōt: liberauit hercu. terrā: ipse nunc est apud inferos: & pria est capta a tyranno pater creon & fr̄es mei īterēpti sunt: qd' factū nō fuisset si hercules affuisset: iuit. n. her. ad inferos: ut dictū est, ut Theseū liberaret q illic capt⁹ erat a dite. ¶ Pacis an. pricipē & datorē pacis Herculē. ¶ Sontes: quia regnant tyrāni. ¶ Prospere: pulcra sua: si scelerati obtinēt qd uolūt putanē esse felices: & dicit hoc propter lycunde quo infra dicemus.

DAN. ¶ Stymphalides, stymphalus lacus i arcadia hic orit Erasinus illinc tot aues cō- (Stymphalus) uenerāt: ut totius regionis fructus popularent: hercules iussu euristhei eas substulit tabulę ęneę tinctū & sagittis. ¶ Nō uicit: pugnauit her. in amazonas grauiter ad thēischirā opp. duce fœins menalippe in ea pugna occubuerūt Alles phi lippis pthoe clara septē uictoriis ex: bie. celeno phœbo archemis. anthiopē rapuit q dedit theseo. ¶ Ius est: dolet cōtra ius & leges equitatē puerti id qd' assolent tyrāni facere & reges delitri: ut lapide canit Hesio. ol. τανδ' ἴδε αντυ ειε λονσ ιδ' εχαστι ναωιοι. ουδ' ει ισ ασ ινο οωσατον εμισνυσαυτοσ.

BER. ¶ Sōtib⁹: sceleratis: Sons (Sons) a sonādo dici putant cuius culpa iā sonat: hic q conui- (Sōticus morb⁹) ctus est erroris: inde sonticus morb⁹ qui ppetuo nocet: & insons innocēs dicit. (Insons) ¶ Parent: subiiciunt gnatos: creontis regis filios: & fratres meos. ¶ Cadere: mori. ¶ Vindices: q uolebāt defendere regnū patris. ¶ Ipsumq; .s. creontē qui erat ultimus de stirpe cadmi qui ædificauit thebas. ¶ Vltimam stirpem: est appositio. ¶ Regium decus: ornamentum idest diadema. ¶ Quis the. sa. fle. duas the. fuisse scribūt auctores: vnā in ægypto quā teste. Dio. siculo. libro. ii. hist. Busiris rex ægypti cōdidit: q græci. heliopoli idest solis urbem uoca. cuius mœnia cētum. xl. stadiorum ambitu fuisse tradit de hac Pli. libro. xxxvi. na. hi. (Thebę) et Iuue. in ultima saty. Atq; uetus thebe centum iacet obruta portis: in singulari potest dici hæc thebe es & in plurali thebæarum. Altera fuit de qua hic agit i boetia a cadmo agenoris filio primū ædificata: sed postea ab amphione plurimum exornat hæc interdum a poetis draco nigena appellat: quia cadmo cum quinq; uiris natis ex dentibus per eum seminatis cuiusdam draconis ab ipso interfecti constructa fuit. Alia est teste. Ho. lib. vi. iliados in Cicilia: quæ fuit patria andromaches uxoris hectoris: ut Ouidius. i. tristium. Hæc cruciere minus: q̄ cum thebana maritum hectora thesalico uidit ab axe trahi. alia fuit teste Pli. libro. iiii. in Italia in lucania inter calabriam. ¶ Terra ferax est appositio fertilis. ¶ Deorum: quia ibi natus est bacchus palemon & leucotheo: & alii dei. ¶ Quem: indignati est quasi scelestum & pusillum. ¶ Tremuit: timet. ¶ E cuius aruis: tangit quæ scribūtur ab Ouidio plene. Quemadmodū seminatis dentibus serpentis a cadmo occisi. ¶ Nati sunt homines armati qui se mutuis uulneribus interfecerunt. ¶ Struxit: pugnauit. ¶ Cui⁹ muros: amphion Iouis Antiopes fi- (Amphion) lius qui adeo lyra dulciter canebat: ut saxa ad struendos muros Thebanos traxisse dicatur dicente Hora. in poe. Dict⁹ & amphiō Thebanę conditor urbis. ¶ Saxa mouere sono testudinia & prece blanda ducere quo uellet: & Statius. i. Thebai Penitusq; sequar quo carmine muris. Iusserit Amphion Tyrios accedere montes. hūc primum rationem musicā inuenisse Pli. testatur lib. vii. natur. hystor. ¶ Diuum parens: Iuppiter. ¶ Non semel: litpro: e est: idest multotiens, quia uenit ad Semelem. antiopam & alcmenam amātis suas. ¶ Hæc: concludit hāc idignitatē qd hęc terra q̄ fec̄ tot deos & recepit fortasse alios faciet nunc sit oppressa a lyco exule tyranno. ¶ Fecit: generauit. ¶ Fas sit loqui: parenthesis est. ¶ Fortasse faciet: hoc dicit propter Herculē qui futurus erat deus: sed cum tacet. ¶ Iugo: seruitute. ¶ Cadmæa proles: thebana: a cadmo. Et ophyonius eius: idest Thebanus (Ophionius) ophionii Thebani quasi a serpentibus geniti: ut supradictum est: ophys serpens dicitur: inde ophyulcus serpenta- (Ophys) rius dicitur: & ophyophagi qui serpētes mādūt: & ophyogenes quasi a serpentibus geniti de quibus Pli lib. vi. nat. hist. ¶ Quo recidistis: ad quod dedecus deuenistis. ¶ Tremitis ignauum: idest carentem uirtute. gnauus promptus (Nauus) ptus ad uirtutem dicitur: & celer ac strennuus: a nauium celeritate: inde nauare est aliquid prompte & strennue fa- (Nauare) cere: contrarium ignauus. ¶ Exulem. s. lycum. O coniunx: abrumpe tenebras: frange terrā manu: & emerge ad superos: sit tibi clausa est uia. ¶ Diducto: apto. ¶ Diruptis ibi notādū est q peneus flu. ortus iuxta gōphos i thessalia inter ossam & olipū mōtes p nemorosam callē defluēs: collibus leua dextraq; molliter curuis: nō puo spatio nauiga- (Tēpe) bilis in eo cursu tēpe uocanē. v. mil. pas. lōgitudine: & ferme sex latitudine pulcherrim⁹ ager: amœn⁹ gramine: refertus arboribus: canorus auiū concentu. Iugis dextra leua p leniter

naq; leniter sese attollētibus. Fama est oēm hāc regionē quōdā stagnasse: cū littus cāpis: altius & cōiuncti inter se mōtes aqua exitum non præberēt: sed Hercules ossam & olympum diuulit: abrupitq; littora. & peneus postea exiit in mare: & hæc fœlicissima regio sicca relicta est.

DAN. Exul: Creon Herculis comes lycum ignobilem thebanū in ex exiliū censuit is postea absente cum pirithoo hercule ad inferos regnū arripuit Megaram uxorem herculis multis affecit iniuriis quas hic perstringit ipsa Megara.

BER. Iugum. Diruptis iugis diuisis montibus. Iugum aliqñ dicitur mōtis summitas. Thesalus torrens .i. peneus. Rerum terminos .i. infernū. Auida: quæ omnia accipit. Oblitos sui: quia qui sunt in inferno dicuntur bibisse lethē fluuiū .i. obliuionē quia omnia obliuiscuntur. Pauidos: lucis scilicet superæ non assuetos uidere diē idigna spolia: nō conueniūt hæc spolia dignitati tuæ si solū reportas quod imperatū est: sed oportet maiora facere. Vide .s. habebo. Illum diē: quo die. Nec q̄rar. lamenter. Reditus lentos: quod tarde maritur meus reuertatur. Et ime mores mei: nec dicā o hercules ubi es tu non amplius recordaris. Tibi o pollicet sacrificiū diis si restituerint sibi suū herculem. Doctor: iuppiter. Ferent colla: iugulū dabūt ut tibi sacrificentur: Tibi frugū potens .s. o ceres: q̄ fruges pria inuenit: teste. Oui. Pria ceres uno glebam domuit aratro: Prima dedit fruges alimenta quę mitia terris. Prima dedit leges: cæteris sunt oia munus huic athenis nocturno tēpore a solis mulierib⁹ crinib⁹ passis: & ad thædarum lumia fiebāt sacra. nec fas erat alicui uiro introire iō ibi dixit secreta. Sic Hora. O rebus meis nō infideles arbitræ. Nox & diana quæ silētium regis: arcana cū fiunt sacra. Statius. Lex procul ire mares: iterat preceptauerē dus. Ductor macessumq; uiris indicitur antrū. Hæc satis estr stat fine dato metuenda sacerdos exploratq; additus: ne q's temerator oborret. Tacita ergo secreta. Eleusi: ubi fiebāt hæc sacra apud athenas. Faces: quibus utebant in sacris q̄ fiebant de nocte: Euseb. ita inquit: Proserpinā Sicani regis filiā fuisse: & ab orco rege molossorum tēpore Eleusi athenicosiū regis raptam ferūt huius sacra athenis quotānis celebrātur: quod ceres mater eius dum illam queritaret. Triptolemo atticæ regi imperium tradidit: Eleusio patre eius occiso: artemque serendarum frugum & curruum ei tradidit: Triptolemus uero opidum edificauit: quod ex patris nomine Eleusium appellauit: & sacra cereri quoq; instituit. Tum: quando reuersus fuerit Herc. meus: putabo omnia mihi restituta fratres & patrē creōtē. Trahes: si nō potes redire hercules saltem id unum deprecor: ut tecum ad inferos nos quoque rapias. quod audiēs Amphitrio megaram quasi desperantem eam consolatur dando spem. O socia: o cōiunx. Nostri sanguinis: herculis: q sanguis est meus. Excita: erige. Aderit: ueniet sicut solet uictor. Quā tūc habebat: respōdet Amphitrio. Inueniet uiā quēadmodum quando euasit syrtes: quę sunt loca maris quędā periculosa circa fines aphricę uersus ægyptum a syro quod est traho cognominata: ut placuit Salu. i iugurtha: Est q in eis teste. pli. li. yi. natu. hi. Ineq̄litas magna maris: & terræ: & imo qdē loco pfundissima fit aqua. In alio uero uadosa: nec in eodem statu permanet. nam spirāte uēto qui modo cumulus & supra mare seruati in pfundissimas residet ualles: & q deprimebatur in ualles nūc supra aquas agerītur: sūtq; hæc loca duo in aphrica & miores faciunt: ac minores. dicente. Ouidio libr. ii. de bene titulo. Quo lateant syrtes magna minor quę situ: & teste solino du-centorum quinquagita miliū passuum interuallo separant: minor autem aliquanto clemētior distat a carthagine trecentis milibus passuum: atq; totidem ambitur. Maiores uero ambitu quadrigentorum uigitiquiq; milium passuum commensurantur. Hec loca euasisse herculem constat. Fluctuantes, quia ibi athenæ iauctant a uentis: sicut Vndæ in mari. Quam uiam ergo illic habebat: nullam. Sed ipse se fecit. Bis ut supra dictum ē qui modo cumul⁹ & supra mare erat in pfundas ualles residet. Pedes scilicet ipse ambulando pedibus. Iniqua fortuna respōdet Megara: per sententiā ualde notabilem. Casus: interdū fortunam significat. Sene. Multa enim casu potius quā ratione eueniūt. aliquādo ruinam. Curtius inopinato the de casu oppressus. aliquādo calamitatem & infortuniū. Vir. Sed si tātus amor casus cognoscere nostros. Casus: mala

Syrtes

Casus

Emitte tecum. dirutis qualis iugis
Præceps citato flumini quærens iter
Quōdam stetisti: scissa cum uasto impetu
Patuere Tempe. pectore impulsus tuo
Huc mōs: & illuc cecidit. & rupto aggerē
Noua cucurrit Tessalus torrens uia.
Talis parentes: liberos: patriam petēs:
Erumpe: rerum terminos tecum afferēs.
Et: quidquid auida tot p annorū gradus
Abscondit ætas: redde: & oblitos sui:
Lucisq; pauidos: ante te populos age.
Indigna te sunt spolia: si tantum refers:
Quārū impatū est. magna: sed nimiū lo
Ignara nostræ sortis: uū illū mihi (quor:
(Quo te: tuamq; dexterā āplectar) diem
Reditusq; lētos: nec mei memores q̄rar?
Tibi o deorum ductor indomiti ferent
Centena tauri colla. tibi frugum parens
Secreta reddam sacra. tibi multa fide
Longas Eleusi tacita iactabo faces:
Tum restitutas fratribus rebor meis
Animas: & ipsūz regna moderantem sua
Florere patrem. si qua te maior tenet
Clausū potestas: sequmur. aut omnes tuo
Defende reditu sospes: aut omnes trahe:
Trahes. nec ullus eriget fractos deus.

AMPHITRYON. MEGARA.

Eiusdem rationis.

O Socia nostri sanguinis casta fide
Seruans torum: natosq; magnanimi Herculis.
Meliora mēte cōcipe: atq; aium excita.
Aderit profecto: q̄lis ex oi solet
Tabor: maior. Me. q nimis misi nolūt:
Hoc facile credūt. Am. imo qd' metū ni
Nūq̄ amoueri Pose: nec tolli putāt. (mis.
Me. Próa est timori sēper in pei⁹ fides.
Demersus: ac defossus: & toto insuper
Oppressus orbe: q̄ uiā ad superos habet?
Am. Quā tūc habebat cū p atērē plagā
Et fluctuantes more turbati maris
Abiit arenas: bisq; discedens fretum:
Et bis recurrens cumq; deserta rate
Deprehēsus hæsit Syrtiū breuibus uadis/

Et puppe fixa maria ſuperauit pedes?
Me. Iniqua raro maximis uirtutibus
Fortuna parcit. nemo ſe tuto diu
Periculis offerre tam crebris poteſt.
Quē ſæpe trāſit caſus: aliquādo inuenit.
Sed ecce ſæuus, ac minas uultu gerens,
Et, qualis animo eſt, talis inceſſu uenit,
Aliena dextra ſceptra cōcutiens Lycus,
Vrbis regens opulenta Thebanæ loca:
Et omne quicquid uberi cingit ſolo
Obliqua Phocis: quicqd Iſmenus rigat
Quicquid cithærō uertice excelſo uidet:
Et bina findens Iſthmos exilis freta.

LYCVS. MEGARA.
AMPHITRYON.
Trimetri Iambici.

NOn uetera patriæ iura poſſideo domus
Ignauꝰ hēs. nobiles nō ſūt mihi
Aui, nec altis inclytum titulis genus:
Sed clara uirtus. qui genus iactat ſuum:
Aliena laudat. Rapta ſed trepida manu
Sceptra obtinentur. oīs in ferro eſt ſalus.
Quod ciuibus tenere te inuitis ſcias.
Strictus tuetur enſis. alieno in loco.
Haud ſtabile regnū eſt. una ſed nr̄as pōt
Fundare uires: iuncta regali face:
Thalamiſq; Megara. ducet ē gn̄e iclyto
Nouitas colorez noſtra. nō equidē reor,
Fore ut recuſet, ac meos ſpernat toros.
Quod, ſi impotēti ptinax animo abnuet,
Stat tollere omnē penitꝰ herculeā domū

fortuna. ¶ Sed ecce: dat locum ſequenti ſcenæ: quia dum loqueretur ſuperuenit lycus: qui dubitabat de regno iſto obtinendo quia exul erat: propterea putabāt firmare regnum. ſi Megaram filiam creontis regis mortui uxorem duxiſſet. ¶ Obliqua phocis a: ſitu obliqua dicit. pua græcorum regio inſignis oraculo Apollinis delphici in ea. n. eſt oppidum delphiorū i quo apollini templum. ab hoc phocides deriuatur. ¶ Iſmēus: fluuius eſt boe. ab iſmeno pelagi filio cognomiatꝰ, de quo Str. Horruit ingenti uenientem iſmenon aceruo Cytereon mōs boetiæ iuxta thebas. ¶ Iſthmos. iſthmos græci vocant anguſtias peniſularū inter quas nobilitate peloponenſiacæ ꝓferuntur quippe peloponēſus quæ prio apie poſtea pelaſgia dicta eſt iter duo maria ægeū & ionium platani filio ſimilis ꝓpter anguloſos receſſus circuitu ducentorum. lxiii. miliū paſſuum colligitur. Anguſtiæ ſex milium ſunt.

DAN. ¶ O ſocia: icipit dialogus amphitrionis & megaræ: Conſonatur amphitrion megarā uirum ſuum promiſſiōe reditus her. o ſocia &.c. Quod nimis: Senſus: miſer q̄lis ſum ego: id facile fieri poſſe arbitranī qd' maxime cupiunt quemadmodum ego mei coniugis aduentum cupio: ſed qua uia id fiat non intelligo cui reſpondens amphitrio reditum facile eſſe a ſimili arguit.

BER. NOn vetera: Lycus ſecum conſiderans regni nouitatē eſſe ſuſpectam: querebat aliquod regni ſtabilimentum. Quod erat ſi poſſe ſibi iungere megaram in vxorem. ideo ueniens ita ſecū loquitur. ¶ Ignauus heres: q hereditatem poſſidet non ſua uirtute ptam ſed relictaꝫ. ¶ Inclitum glorioſum a cleos gloria. aliia clytos quod almum clarum indicat. ¶ Titulis: ornamentis antiquitatis: & proprie titulus eſt iudex cuiuſcunque operis: vnde in ſtatuis vel picturis titulum dicimus litteras: quæ vel artificis: vel eius cuius ſtatua ſiue imago eſt: nomen demōſtrat vel tempus quo factum eſt: declarat Sueto. Plurima & ampliſſima opera incendio conſumpta reſtituit. ſed omnia ſub titulo tantum ſuo: ac ſine vlla priſtini autoris memoria: itē titulus libri dicitur qui autoris nomen & qualitatem operis demonſtrat. ponitur interdum pro monumento, Apule. ¶ Auorum & proauorum titulus clarus. Dictus eſt titulus a tuendo quaſi titulus quod tueatur factum autoris: & opificis indicet nomen tituli aliquando vocati ſunt milites quod patriam tuerentur: vnde & titi pronomen ortum eſt. ¶ Iactat: inaniter oſtendit. ¶ Aliena: facta ſuorum: ſed nō ſua. ¶ Sceptra: regna. ¶ Rapta: occupata. ¶ Trepida manu: timide tenentur: quia ſem-

per timēt: nec talia imperia ſunt firma: vt En. Quem metuerunt oderunt: quem quiſq; odit: periiſſe expedit. itaq; dicebat Ci. idest offi. Multorum odiis nullas opes poſſe obſiſtere: ſed ibi licus ſciens ſe odio omnibus eſſe propter nouitatem ſolam: ſalutem ſibi putabat in armis & crudelitate: ſed fecile decipitur: quia nihil eſt peratius ad deſtructionem alicuius quā odium multorum: vt dicit Cice. Malus cuſtos diuturnitatis ē metus. ¶ Alieno idest loco idest in regno occupato: ubi maiores tui non regnauerint. ¶ Fundare: ſtabilire firmare. Vir. Ancora fundabat naues. Face: matrimonio: quia antiqui nouis ſponſis perferebant facem cuius rei rationem reddit Plutarchus in problematibus. ¶ Nouitas: noui dicuntur quorum maiores non fuerunt in aliqua dignitate. Sic. Cicero. Nouitati meæ inuidebant. ¶ Ducet: trahet. ¶ Ex genere inclyto. ex Megæra filia creontis. Colorem: ornamentum. inde rethores colores appellant ornamenta orationis. Hinc etiam color a colo dicitur: quia coloribus ueſtes faciem domos: ac reliqua omnia ornamus: hinc uerbum coloro & decoloro. decoloratur id cuius color uitiatur nō mutatur. diſcolor diuerſi colorii: & decolor q̄ eſt coloris mutatio. & concolor eiuſdem coloris: & colorate. aduerbium. ¶ Pertinax: perſeuerans. ¶ In bonū & in malū dicitur. ¶ Animo imponenti: obſtinato. impotens aliquando minus potens: & qui ſeipſum temperare nequit: ut omnipotenteꝫ amorem appellamus: ut Hora. de cleopatra. Fortunaque dulci ebria regina quid libet impotens ſperare. ¶ Stat: decreuit. ¶ Tollere: perdere. ¶ Inuidia format ſibi lycus unam obiectionem. ſi interficiam eos habebunt omnes me odio: & perſequent me: reſpondet eſt verū ſed illi qui volunt regnare nō debent iſta querere qd' habeantur odio uel beniuolentia.

¶ Non uetera: Carmen iambicum trimetrum hypercatalecticum recipiens nonnunquam in ſecunda & quinta ſede pyrrhichium exit lycus anxius ſeruandi regni. Megara ſibi aſcita in vxorem prius ſecum loquitur. mox per dialogum Megaram compellat demum intermiſſa perſone megare. ſubit Amphytrio commemorans facta Herculis. poſtea ipſum Herculem præcatur tandem vt redea. ¶ Sed clara uirtus: non premor nobilitate meorum. Miſerum eſt alienæ incumbere famæ: inquit Iuuenalis. ¶ Sed mea ſatis illuſtrat uirtus penes qua omnia ſunt bona. ego igitur intruſus tyrannus potero per coniugium Megaræ ſtabiliri velit nolit ne ipſa omniq; inuidiam popularem patienter tolerabo modo ſim rex & maritus megare. DAN.

BER. ¶ Inuidia odium. sic Quintilia. Ne ei tot scelerum commemoratione concitantem inuidiam. ¶ Factum: superbiam meam. ¶ Præmet, insequetur. ¶ Tentemus: experiamur. Igitur an velit megara mecum inire fœdris matrimonii. ¶ Sors fortuna me iuuit in regno: ita poterit in habenda coniuge. ¶ Dedit locum scilicet nunc cōmode cum ea loqui. ¶ Nāq ipsa: ecce opportunitatem loci. ¶ Ipsa uestis ca. sinecdoche est. ¶ Obtemtu: velamento: a verbo obtento, uelato capite diis sacrificabatur apd antiquos vt Plu. in problema. ¶ Vestis tristis idest puellæ & nigræ quia lugebat patrem & fratres interemptos. ¶ Presides de tutores ciuitatis: nā presidere est ad custodiam loci esse. idem presidia: milites appellamus ad custodiam loci positos: & prouinciaruȝ presides dicuntur. sic Virg. Quæ presidet arci. ¶ Stator, genitor. ¶ Verus: dixit ad contemptum quasi non crederet herculem genitum: sed amphytrione. Et scylla arguit ab impossibili: quia prius ista contraria fieri poterāt: quam ipsa mutet animum in eum qui patrē & fratres sustulerat: Scylla in freto Siculo paruus gurges veluti in acrum sinuatus: id faciente saxo, quod a zancle ꝓpinquo siciliæ oppido zancleum dicebatur. Siculum latus litus siculum cum. Ausitalico. Sicilia insula italiæ olim continens & acobrutio annexa mox interfuso mari siculo auulsa. Virgil. Hæc locaui quondam: & uasta ꝓuulsa ruina. ¶ Tantum æui longinqua ualet mulctare uetustas. ¶ Dissiluisse ferunt: cum protinus utraq tellus: Vna foret, Claudianus: Trinacria quodam italiæ pars vna fuit: sed pontus: & æstus. Mutauere situm. ¶ Priusquam: tangāte. ¶ Euripus fugax: Est angustum mare inter boetiam: seu phocidem boetiæ partem: & enboiam insulam quod alterno cursu teste pomponio libro quarto: hoc cursibus septies in die: totidemq nocte refertur: ut uentos: ac etiam plena ventis secum portet: Liuius: Hanc rationem uenti ascribit. libro octauo. de secundo bello punico. ¶ Piger non se mouens. ¶ Vnda euboica: est appositio. ¶ Ex isto scilicet odio. ¶ Est ps quota idest minima: respectu aliorum innumerabilium qui tyrannum odio prosequebatur: sed omnium odia vellem sola habere: vt magis mihi inuisus esses. Dominare tumidus: superbus: quasi se ipsam consolans denunciat lyco futuram eius perditionem: exemplo multorum aliorum qui regnauerunt thebis. ¶ Noui. noui regnū nostrū quod semper calamitatem regnanti. ¶ Quid matres: quid oportet loquar mala quæ acciderunt his qui regnauerūt thebis. ¶ Passas & ausas: sicut agaue quæ pentheum filium occidit: & Iuno quæ cum filio melicerte sese in mari proiecit. ¶ Quid geminum nefas: de hac historia dicemus in ædipo hic patrem interfecit laium: matrem locastam uxorem duxit: & ex ea filios sucepit: ideo ubi dixit nomen patris: nati & coniugis.

Euirp?

Inuidia factum: ac sermo popularis premet.
Ars prima regni est: posse te innidiam pati.
Tentemus igitur, fors dedit nobis locum.
Nanq ipsa tristi uestis obtectu caput
Velata iuxta præsides adstat deos,
Lateriq adhæret uerus Alcidæ sator.
Me. Quid nā iste nostri generis exitiū: ac lues
Noui parat? quid tentat? Ly. o clarum trahens
A stirpe nomen regia: facilis mea
Parumper aure uerba patienti excipe.
Si æterna semper odia mortales agant,
Nec cœptus unquam cedat ex animis furor,
Sed arma felix teneat. infelix paret.
Nihil relinquent bella. tum uastis ager
Squalebit aruis. subdita tectis face
Altus sepultas obruet gentis cinis.
Pacem reduci uelle uictori expedit.
Victo necesse est. particeps regno ueni.
Sociemus animos. pignus hoc fidei cape.
Continge dextram. quid truci uultu siles?
Me. Ego ne? ut parētis sanguine aspersam manū
Fratrūq gemina cæde cōtingam? Prius
Extinguet ortus, referet occasus, dies.
Pax ante fida niuibus, & flammis erit.
Et Scylla Siculum iunget Ausonio latus.
Priusq multo uicibus alternis fugax
Euripus unda stabit Euboica piger.
Patrem abstulisti, regna, germanos, larem,
Patriam. quid ultra est? vna res superest mihi,
Fratre, ac parente carior, regno ac lare,
Odium tui. quod esse cum populo mihi
Commune doleo. pars quota ex isto mea est.
Dominare tumidus. spiritus altos gere,
Sequitur superbos uictor a tergo deus.
Thebana noui regna. Quid matres loquar

DAN. ¶ O clarum trahens alloquitur lycus Megaram eā q sibi a sanguinis claritate concilliet ac modeste rogata uenia loquēdi mitem facit. mox ab vtili arguens coniugium petit. ipsa uero ubi ait ego ne, sumpto ab contrariis & antithetis argumento restat contra. & est monometrum hypcatalecticum. ¶ Et scylla: scyllam accipe per carybdi. cū scylla sit Italiam versus & carybdis ad siciliā. & scylla fuit phorci crateidis nymphæ filia ex ea canes & lupi finguntur nati: quia illi si scopula immitantur latratus canum. Home. in. xii. Describit speluncā crebi instar habitatam scylla & scyllam fingit habere pedes. xii. & colla sex prolonga totidem capita, dentes triplici serie pectinatos. immane monstrum cui preter deum occurreret nemo. carybdis ab aduerso littore ante vrbem messenaȝ ostēditur quā cōdiderunt messeni: ut Stra. iquit. unde dicta est messena cum prius zancle appellaretur cū curua essent loca quæ uocant zancla. & ab Ouidio in diris zanclia carybdis nuncupaẗ. ¶ Ego ne &c. Duo facit megara: prius contēnit oblationem coniugii, deinde infortunium regni optat yco: & quod patrem germanos: domum: patriam: sibi abstulerat. & quod dilecti coniugis ac generosi degener ipse arroganter regnum inuaderet: est autem grauis & sellis plena aposiopesis in principio. ¶ Ego ne scilicet faciam: vel committam. Reget: Homerus in. ω. iliados tradit pueros & puellas niobes fuisse bisenos. ¶ Euripides bis septenos. Sapho bis nouenos. alii bis denos: Ouidi. Secutus euripidem canit bis septem. Propertius ex Homero pendens apposuit bissenos Niobe orbata numerosa prolę cessit in saxum apud sipylum. Et lachrymis etiam nunc marmora manant. Quin ipse cadmus cum Armiona uxore mutati sunt in angues & totam illirim perrepserunt vnde ciuitas, dicta apud Lucanum Encha

liæ uersi testantur funera cadmi. ¶ Rigens: idest subrigēs & attollens caput toruum crista.

BER. ¶ Geminum nefas: quia patrem iterfecit & matrem uxorem duxit. ¶ Bina castra: scilicet duorum fratrum ethiocleis: & polinicis qui œdipi filii: fuerunt: & inter se pugnauerunt paratis exercitibus: & demum se mutuis uulneribus congredientes interfecerunt: ut totam historiam exequitur Statius in thebaide.

horribile. ¶ Crista: cornibus. ¶ Permensus: transilit. ¶ Regna ilyrica: ut uulgo sclauoniæ. ¶ Notas signa. ¶ Corporis tracti: quia serpentes trahunt corpus per terram. ¶ Hæc exempla manent. expectant. ¶ Dum fata: facito ut iubet dummodo in fine habeas quod alii habuerunt. ¶ Agedum: hortatur lycus megaram ne tantopere uelit perturbari: sed potius cū eo uelit esse particeps regni omniaque pterita deponēda esse.

Passas, & ausas scelera? quid geminum nefas,
Mistumq; nomen coniugis, nati patris?
Quid bina fratrum castra, quid totidē rogos?
Riget superba Tantalis luctu parens.
Mœstusq; Phrygio manat in Sipylo lapis.
Quid ipse toruum subrigens crista caput
Illyrica Cadmus regna permensus fuga,
Longas reliquit corporis tracti notas.
Hæc te manent exempla dominare ut iubet,
Dum solita regni fata te nostri vocent.
Ly. Agedum efferatas rabida uoces amoue.
Et disce regum imperia ab Alcide pati.
Ego rapta quamuis sceptra uictrici geram
Dextra regamq; cuncta sine legum metu,
Quas arma uincunt, pauca pro causa loquar
Nostra. cruento cecidit in bello pater.
Cecidere fratres arma non seruant modum.
Nec temperari facile, nec reprimi potest
Stricti ensis ira bella delectat cruor.
Sed ille regno pro suo, nos improba
Cupidine acti, quæritur belli exitus,
Non causa. sed nunc pereat omnis memoria.
Cum uictor arma posuit, & uictum decet
Deponere odia. non, ut inflexo genu
Regnātem adores. petimus. hoc ipsum placet
Animo ruinas quod capis magno tuas.
Es rege coniux digna. sociemus toros.
Me. Gelidus per artus uadit exangues tremor,
Quod facin' aures pepulit. haud eqdē horrui.
Cum pace rupta bellicus muros fragor
Circunsonaret: pertuli intrepide omnia.
Thalamos tremisco. capta nunc uideor mihi.
Grauent catenæ corpus. & longa fame
Mors protrahatur lenta. non uincet fidem
Vis ulla nostra, moriar Alcide tua.
Ly. Animos ne mersus inferis coniux facit?
Me. Inferna tetigit, posset ut supera assequi.

¶ Totidem. rogos scilicet duos factos: cum in uno fratres illi mortui comburerentur: flamma diuisa est in duas partes: ut quemadmodum in vita diuisi fuerant ita & in morte diuisi essent. ¶ Riget superba tantalis. amphion filius iouis rex thebanus habebat uxorē Niobem filiā tātali regis phrigum: hæc quattuordecim filios habuit ex marito septem mares: & totidem fœminas: ea superbia ducta voluit præponi latonæ matri appollinis: & Dianæ: quod ea non haberet nisi duos: & ipsa uero quatuordecim & ita uoluit thebāos potius sibi sacrificare quā latonæ Quare indignati apollo: & diana filios sagittis sustulerunt: ut Ouidi. in. vi. meta. & iuue. Mil pueri faciunt: ipsam configite matrē. Amphiō exclamat sed peam contrahit arcum ipsa autem mœrore afflicta in saxum. mutata est perpetuo liquore manans. ¶ Tantalis ergo. ¶ Niobæ filia tantali. ¶ Riget:

Rigere durescit: quia nunc facta est saxum rigere interdum est durescere. Vir. uestesq; rigescunt indutæ: cæduntque securibus humida uina: rigere autem proprie est frigescere: & ea quæ frigent horrent & durescunt. Hinc rigor non modo pro frigore sed etiam pro duricie accipitur: ut ferri rigor & rigidus frigidus & durus dicitur & rigib' homo asper. ¶ Manat stillat. ¶ In phrigio sipy. non sipytulo ut legunt imperti. nam sipylum urbs meniæ fuit ex

Effrenatus ¶ Effrenatas: nimis pungentes & plenas passione. ¶ Disce iperia ab alcide: ab hercule in cōtēptū herculē dixit nō maritū: disce seruire potētiori o megera quēadmodū Hercules q auristeo seruit: & nūc est apud inferos. ¶ Ego rapta: quis ego habeā iperiū: nolo tñ uti uiolentia in te: sed potius ostēdā. rōnē q non mea culpa pr & fr̄es tui sunt iterēpti: sed ut fit in bello in quo nō seruat modus: & ita culpā in bello refert: quia uterq; nostrum potuisset mori si contigisset. ¶ Quas arma uincunt: ut dicit Cicero: ius inter arma silet. ¶ Belli. si. posset dicere tu iniuste contra patrem arma cepisti: respōdet lycus q in bello non consideratur principium an iuste cœptum sit bellum: sed finis ille dicitur iustus & fœlix: qui uictor euaserit. ¶ Quādo uictor amplius non recordandū de præteritis. quando uictor deposuit arma: & uicti debent deponere. odia. ¶ Hoc ipsuz placet: placet q ex magni animi in casu tuo: propterea te dignam thalamis nostris iudico. ¶ Tuas ruinas: calamitatem tuam. ¶ Grauent cathenæ: ponito me ligatam in carcere & facias quomodo tu uis & si torquere me uolueris: moriar potius: quā tibi iūgar toro. ¶ Animos: arrogantiam.

DAN. ¶ Arma nō seruant modū artificiose lycus transfert: crimē suū & minuit per relationē quod negare nō potest: & ē argumētū sumptū a dñia: q res diuersas nō aduersas oñdit: ut cecidit pr̄ cecidere fratres: sed in bello in quo ira aium pcipitat: & rōnem turbat furor bellicus: in quo attendit locus maxime: & tp̄s: ut docet Martianus. ¶ Cū uictor: Argumētū p cōparatiōnē maioris ad minorē. cū uictor armis tūc odiis supsedat uictus. ¶ Anios dialogus p itētionē & depulsionē sub statu q̄litatis nā qd̄ dementiæ ascribit lycus ɔtra uirtuti donat megara: in quo tuetur herculem utrum coniunx fidelissima partim ratione partim exemplo: ut sequentia indicant.

qua niobe uersa in saxum ob dolorem amissorum filiorū Plini. Sipylum quod ante tātalis uocabatur caput meoniæ. sipylus etiā ex filiis unus niobe fuit. Statius libro. v. Siluarum fides: citius genitrix sipyleia fertur: Exausisse genas. ¶ Item Propertius libr. ii. Nec tātum niobe bissex ad busta superbæ: Sollicito lachrymas: defluit a sypilo. ¶ Qui ipse: Cadmus conditor thebarum uidens filiarum infœlicitatem recessit in illyricum: & mutatus est in serpentem. ¶ Subrigens: exasperans. ¶ Caput toruum:

¶ Telluris

Ly. Telluris illum pondus immensæ premit.
Me. Nullo premetur onere, qui cœlum tulit.
Ly. Cogere. Me. Cogi qui potest nescit mori.
Ly. Effare, thalamis quod nouis potius parem
Regale munus. Me. aut tuam mortē, aut meā.
Ly. Moriere demens. Me. cōiugi occurrā meo.
Ly. Sceptroq; nostro potior est famulus tibi?
Me. Quot iste famulus tradidit reges neci?
Ly. Cur ergo regi seruit, & patitur iugum?
Me. Imperia dura tolle, quid uirtus erit?
Ly. Obiici feris, monstrisq; uirtutem putas?
Me. Virtutis est domare quæ cuncti pauent.
Ly. Tenebræ loquentē magna tartareæ p̄mūt.
Me. Non est ad astra mollis e terris uia.
Ly. Quo p̄re genitus, cœlitū penetrat domos?
Am. Miseranda coniux Herculis magni sile.
Partes meæ hæ sunt, reddere Alcide patrem,
Genusq; uerum. post tot ingentis uiri
Memoranda facta, postq; pacatum manu
Quodcunq; Titan ortus, & labens uidet.
Post monstra tot p̄domita, post Phlegrā ipio
Sparsam cruore, postq; defensos deos,
Non dum liquet de patre? mentimur Iouem?
Iunonis odio crede. Ly. quid uiolas Iouem?
Mortale cœlo non potest iungi genus.
Am. Communis ista pluribus causa est deis.
Ly. Famuli ne fuerant ante, quam fierent dei?
Am. Pastor Pheræos Delius pauit greges.
Ly. Sed non per omnes exul errauit plagas.
Am. Quem profuga terra mater erranti edidit
Non monstra, feras Phœbus aut timuit feras.
Am. Primus sagittas imbuit Phœbi Draco.
Quam grauia partus tulerit, ignoras, mala?
E matris utero fulmine eiectus puer.

BER. ¶ Telluris pondus: dicit lycus non reuertetur, quia est sub terra apud inferos. ¶ Qui cœlum tulit: megara non est credēdum maritum meum posse premi & grauari terra: quia cœlum sustinuit humeris: quod est grauius ut supra diximus. ¶ Cogere si uolueris: sponte facies per uim. ¶ Cogi quæ potest pulchra sententia a philosophis, stoicis, quæ non timent mortem non potest cogi. ¶ Effare: Lycus mutans quasi blandiens: dicit: o megera omittamus ista: sed dic ꝙ munus dignum regina uelis a me tanquam a nouo sponso. ¶ Effare: dic. ¶ Parem: preparē. ¶ Nouis thalamis: nostris. ¶ Aut tuā mortem: respondet megera. ¶ Coniugio occurram impediam ne fiat coniugiū tecum: aliter textus habet. ¶ Cōiugi: & sic dicendum si moriar ibo obuiam coniugi herculi qui apud inferos. ¶ Sceptro: uis potius herculem famulum in maritum quā me regem. ¶ Regi: eurystheo. ¶ Iugum: seruitutē. ¶ Quid uirtus erit notabilis sententia, quia ut ait Cice. non est uictor sine pugna. ¶ Putas: interrogari, credis uirtutem esse ire contra feras. ¶ Loquentem magna: irrisiue dixit non facientem idest si est ita fortis quia non redit ab inferis. ¶ Tenebræ tartareæ: infernales. ¶ Non est mollis idest uoluptaria, respondet megara sapienter ut comparet sibi cœlum opus est quod patiatur magnos labores. ¶ Quo patre: hac responsione motus lycus dixit & cuius est filius iste maritus est ne filius iouis ut possit ire ad supos: & reuerti ab inferis: ut filii deorum possunt ut testatur Vir. in. vi. æne. Diis geniti potuere. ¶ Miseranda cōiunx: Amphitrio hoc loco uult rñdere lyco: rogatq; silētium a megęra qa ipse bñ pōt tueri has partes. Hę ptes sunt meæ: hoc ptinet ad me dicimus: & Cicero habet p̄mas partes. i. primū locū i eloquētia. Reddere. i. dare sic Plautus tibi ego rōnem reddam. i. dabo sed p̄prie est acceptū uel ablatum restituere ut Terentius. Si quis quid reddit: magna est habenda gratia. Post conuertit orationem suam ad lycum. iam deberet esse manifestum herculem esse filium Iouis quia uicit monstra tot ac tanta quæ hominis filius nunquam uincere potuisset. Liquet manifestum est. Ortus: & oriens: & est participium. ¶ Labens: occidens: & sic oriens & occidens pro toto mūdo accipiunt. ¶ Post phlegram, phlegra est uallis thesaliæ ubi congregati gigantes pugnauerunt contra Iouem: cum ergo iste deuicerit gigantes: & deos defenderit: dubitas de patre quia nisi esset filius iouis non potuisset tanta peragere. Impio gigantum qui impii erant cōtra deos. Mentimur: putas ne dicamus uerum, quod sit filius iouis: Iunonis odio crede, crede. her. esse filium iouis hic argumento: quia Iuno maxime inimicatur ei: ꝙ non faceret nisi esset natus de pellice. ¶ Mortale cœlo: ille qui est homo mortalis non potest dici quod sit natus a diis. ¶ Communis. respondet Amphitrio: multi tales fuerunt. ¶ Famuli fuerunt: ne famuli in terris: ut iste Hercu. ¶ Pastor: apollo priuatus diuinitate ioue dicitur pauisse armenta Admeti regis thesaliæ per septem annos apud amphrisum fluuium: ut Vir. iii. georgi. pastor ab amphriso. & Lucanus. lib. v. irrigat Amphrisos famulātis pascua phœbi. ¶ Phæreos, thesalicos pharæ: aron ciuitas thesaliæ a qua phæreus deducitur. delius apollo a delo insula ubi natus est. Sed n̄ concedo ꝙ fuerit famulus sed non errauit per totum mundum: ut hercu. ¶ Plagas. regiones. Quem scilicet dicis non errasse. Quē. scilicet appollinem. mater latona. ¶ Dedit: edidit & peperit. ¶ Terra: erranti. scilicet delo insule dicitur latona cum grauida esset agitata fuisse a phitōe serpente misso a iunone: ita ut nō inueniret locum ubi parere posset: sed demum addelon insulam: quæ in mare instabilis erat: ut dictum est supra & ibi peperisse & insulam stabilem factam fuisse. ¶ Primus. imo prius apollo puer phytonem serpentem qui matrē insecutus fuerat: sagittis interfecit: & eo mortuo dictus est phytius. ¶ Draco: phyto. ¶ Imbuit tinxit sanguine suo sic. Vir. Sponte sua sadix pascentes imbuet agnos. ¶ Quam gra. Oui. lib. iii. meta. hanc histo. plene exequitur semele cadmi filia mater bacchi: cum ex ioue pregnans esset: rogauit illū ut secū: quēadmodū cū iunōe assueuerat iocōiret. Iuppiter maiestate dei assumpta cum tonitribus ac fulgore ad eam descendit illa uero pregnans cum neq; tonitrui neq; fulguris uim ferre posset filium aborsa: igne expirauit: infantem Iuppiter mercurio dedit ad antrum nisæ uerbis quod inter arabiam: & nilum deferendum a nymphisque omni studio curaque educandum. vnde a Ioue & nisa Dionysiū dixerūt. itaq; nutritū a nymphis aiūt orbē ferme perambulantē multas regiones adiisse ac maximis honoribus postea celebratū. ¶ Mox: hoc dicit. Seneca s̄m opinionem illorum qui dicūt ouem fœmori suo puerum immaturum insuisse ut illic tempus compleret.

imbuere

Mox fulminanti proximus patri stetit.
Quid qui gubernat astra, qui nubes quatit,
Num latuit infans rupis exesæ specu?
Sollicita tanti pretia natales habent.
Semperq; magno constitit, nasci deum.
Ty. Quencunq; miserum uideris. hominē scias.
A. Quencunq; fortem uideris. miserū neges.
L. Fortem uocemus cuius ex humeris Leo
Donum puellæ factus, & claua excidit.
Fulsitq; pictum ueste sidonia latus?
Fortem uocemus, cuius horrentes comæ
Maduere nardo? laude qui notas manus
Ad non uirilem tympani mouit sonum
Mitra ferocem barbara frontem premens?
Am. Non erubescit Bacchus effusos tener
Sparsisse crines, nec manu molli leuem
Vibrasse thyrsum: cum parum forti gradu
Auro decorum syrma barbaricum trahit.
Post multa uirtus opera laxari solet.
Ly. Hoc Euriti fatetur euersi domus.
Pecorumq; ritu uirginum oppressi greges.
Hoc nulla Iuno nullus Eurystheus iubet.
Ipsius hæc sunt opera. Am. non nosti omnia.

BER. ¶ Proximus: iunctus femori. ¶ Quid, Saturnus statuerat e Foedere totam uirilem prolem ex se nascituram necare, itaq; qui primo ei filius natus est necatus est: deinde nati sunt gemini Iuppiter & Iuno. Iunonem solus in conspectum Saturno dedere: Iouem uero clam abscōdentes ferunt opim matrem eius infantē misisse in antrum montis Idæ: & curetisq; populis traditum educandum: & ne forte uagitus ifantis audiretur: illos tympana clypeos: atq; alia arma pulsasse. ¶ Qui gubastra idest Iuppiter. ¶ Specu. i. speluca. ¶ Rupis: idest Idæ mōtis cretę. ¶ Exesæ: cauatę. ¶ Tanti natales idest tam magni concludit q̄ qui nascuntur ita magni habent laboriosa precia. ¶ Sollicita: plena ãxietate. ¶ Cōstitit mago: scilicet precio, hoc est sine magno labore possunt effici dei: & notabilis est sententia. ¶ Quēcunq; ly. dicit scias eum eē hominem nō deum qui sustinet tot labores. ¶ Fortem vocemus: appellas tu fortem illecebris uenereis captus lasciue puellæ seruiuit. ¶ Spoponderat her. vxorem filiam Iolen Euritus oechaliæ rex quam postea suasu filii tredere denegauit: quapropter idignatus Her. ipsum & filios interemit & oechaliam vrbē euertit, qui i laconia erat: unde ea pars laconiæ qui thesaliæ ꝓpinqua ē oechalia appellat ab oechaliæ fluuio. Virg. Vt bello egregias idē disiecerit urbes. Troiamq;. oechaliāq;, Iolen vero rapuit, quam vsq; adeo ardenter amauit: ut eius causa ea omnia pateret: qui olim sub omphase regina lidiæ passus fuerat. quorum mentionem Statius facit. Sic lydia coniunx. Amphitrioniadem exutum horrentia terga. Pendere sydonios humeris redebat amictus. Et turbare cloos, & tympana rumpere dextra. Ouid. de Iole. ingreditur late lato spectabilis auro. ¶ Qualiter phrygia tu quoq; cultus eras. Dat vultū populo sublime sub Hercule uicto: Oechalium uicto stare parente putes: hanc deinde moriens tradidit filio suo hyllo uxorem. ¶ Leo pellis leonis Iole her. spoliauit claua & pelle leonis & coegit mulicbres vestes iduere. ¶ Latus scilicet Herculis. ¶ Pictum ueste sydonia idest purpurea. sydon ciuitas phœniciæ ubi tingebatur purpura: pictum dixit ꝓpter uestem pictam idest acu factam: huiusmodi uestes inuenere Idæ: phryges: ideo appellatæ sunt phrygianæ: & qui eas faciunt phrygiones dicti: Plautus Stat fullo phrygio aurifex lanarius. Phrygia prouincia est minoris Asiæ a phrygio amne qui illam a Caria diuidit cognominata. ¶ Horrentes rigidæ. ¶ Maduere: unguentatæ sunt. ¶ Præmens: stringens. ¶ Mitra: teste seruio super tertio æneidos incuruus pileus de quo pendebat buccarum tegmen: quo phrygii & lidii utebantur. ideo hiarbas in æneam dixit apud Virgil. Mœnia mentum mitra: crinemq; madentem Subnixus: & Iuuenalis. ite quibus grata est picta lupa barbara mitra. ¶ Non erubescit. Amphytrio excusat Hercu. exemplo Bacchi.

Oechaliam

¶ Bacchus primus dicitur inuenisse usum uini & mollis forma puellari fuisse: & ut inquit Festus illa poetis cornua dantur eo quod homines nimio uino truces fiunt; Sappho ad phaonem accedant capiti cornua Bacchus eris: alii sentiunt cornua data fuisse: quod primus ad iugum cornibus boues iunxit, Ferunt & illum deliciis debitum molli corpore: ac pre cæteris decoro pacis tempore & diebus solemnibus uestes floridas dedicatasq; induisset: ut Diodo. in multis locis de eo loquitur: unde. ¶ Tener Bacchus idest delicatus. ¶ Vibrasse. concussisse. ¶ Thyrsum: hastam ferratam tecta cuspide pampino. ¶ Cum: idest quando. ¶ Trahit syrma syro traho uestis est longa cum cauda mollis & muliebris, impero ibi dicit trahit: per terram ducit. Decorum pulchrum & ornatum auro: gradu parum forti: idest passu molli & quasi effœminato. post multa, non est mirandum si dei fecerint ista: quia uirtus solet. ¶ Laxari: recreari. ¶ Post opera, post multos labores: ut fortior postea fit sicut etiam habemus de Scipione & Lelio qui calculos ociosi in littore legerunt. ¶ Hoc euryti. Lycus irridet amphitrionem bene est uerum q̄ isto modo solet recreari Hercules sponte lasciuiis ex natura sua incumbit: sed labores non suscipit nisi iussus & coactus: propterea id non esse laudabile: ut dicit Cicero honestum id tantum esse si sponte fiat. ¶ Ipsius ex voluntate & natura eius. ¶ Hæc opera: idest talia facinora. ¶ Pecorumq; ritu. Quinquaginta tespis erichthei Atheniensis filias intelligit: quas Hercules una nocte stuprauit cum pater ad sacra uocatus astu, vino nimio ingurgitatus iaceret: ex quibus quinquaginta liberos genuit qui tespiade sunt uocati, ex his duo thebis: septem tespiis maniere, aliqui duce iola in sardiniam nauigarunt: ubi campestri loco coloniam duxerunt: ideo sibi dicit pecorum ritu ut bruta animalia miscentur: ita Hercules illas sorores uiolauit de quibus Ouidi. in epistolis. Nec tibi crimen erunt teuthantia turba sorores quarum de populo nulla relicta tibi: teuthantia turba dicta est a teuthanto oppido actice. ¶ Nō nosti omnia tu dicis ista: sed dic modo uirtutes ipsius, Ipsius opus. Eryx butæ regis bebricinorum ex venere filius: hic in Sicilia regnans & corporis uiribus præstans legem hospitibus dedit: ut cum eo cestibus certarent: tandem ab Hercule redeunte ex hispania uictus occubuit: & in summo montis propinqui Drepano sub quo in honorem matris ueneris construxerat templum: sepultus fuit: ex quo monti nomen Erycis datum est.

Syrma

DAN. ¶ Miseranda coniunx: aperte progreditur amphitrion pater: non enim potest coniunx genituræ fidem facere: sed genitor licet ludibrio fuerit genitor Herculi amphitrion. ¶ Leo: donum puellæ in liberalibus Hercules mutauit habitum cum Iole quo deceptus faunus pede in uētrem in

Ipsius opus est cestibus fractus suis
Eryx, & Eryci iunctus Antaeus libys.
Et qui hospital caede manantes foci
Bibere iustum sanguinem Busiridis.
Ipsius opus est: uulneri & ferro obuius
Mortem coactus ante Geryones pati.
Nec vnus vna Geryon victus manu.
Eris inter istos: qui tamen nullo stupro
Laesere thalamos. Ly. quod Ioui, hoc regi licet,
Ioui dedisti coniugem. regi dabis.
Et te magistro non nouum hoc discet nurus,
Etiam viro probante meliorem sequi,
Sin copulari pertinax telis negat,
Vel ex coacta nobilem partum feram.
Me. Vmbrae Creontis: & penates Labdaci,

trem in pacto ab Hercule profectus est omnibus ad lunç lumina risus erat. Fortem vocemus: inuidiose lycus personam Herculis deformat per figuram quam appellat ερωτημα qua vtimur cum interrogando aliquid acceruamus & exaggeramus eius inuidia ut seruat hic lycus per interrogationem iocos Herculis exprobando: in quo etiam per δεινότητα ipsum habitum cum persona deformat. Non erubescit qualitas venialis in qua defendit factum exemplum defendit etiam per necessitatem quae Herculem ipsum coegit laborum tedia alicuius ioci suauitate compescere cum idem fecerit Bacchus nam post multa virtus opera .i. s. interdum desipere est sapere.

Fractus uictus. Cestibus, cestus quartae declinationis istrumentum quo palestritae & pugiles utebantur: nihil .n. aliud erat apud uetustissimos quam lorum ex corio bubulo manibus circumuolutum, quo & ictum minus ipsi sentirent & aduersarium grauius ferirent: ut Vale. Flaccus. Aspice & haec crudis durata volumine tauris. Sed postea huius loris hoc est uoluminibus coriorum insuere cepere magni ponderis massas plumbeas: ferro etiam addito quibus inter se pugilem magno discrimine: immo certa morte dimicabant, hii sunt memorabilis cestus quos latini poetae dumtaxat decantant, nam in grae. nihil legitur praeter lora fuisse. Magnae quidem moles & non nisi fortissimis uiris tentatae. Virgil. In medium geminos immani pondere caestus Proiecit: quibus acer eryx in proelia suetus. Ferre manum duroque intendere brachia tergo. Obstupuere animi tantorum ingentia septem terga boum: plumbo insuto, ferroque rigebant: item Statius: ac dum nigrantia plumbo. Tegmina cruda boum non mollior ipse lacertis induitur & cestus a cedo dicitur. Cestus etiam cingulum dicitur a variis caesariis hoc est incisionibus quibus insigniri cingula solebant: sunt qui απο του ζευγνυν hoc a variis punctis appellatum ceston dicant centin enim pungere est. Quare admirabile illud ueneris cingulum a poetis celebratum: quo Venus Martem, & ab illa iuno mutuata iouem sibi conciliabant: quotiens in pellices erant proniores: cestum dixere. Martialis siue citerinaco medicatum nectere ceston: Visit amatorem baltheus iste iouem Alibi idem poeta nondum acydalium uocat. Ludit acydalio sed non manus aspera nodo. Quem rapuit collo parue cupido tuo Antaeus lybis. Hercu. cum audiuisset

Antçus Antaeum terrae filium magno ac procero corpore in lybia esse apud lixum oppidum Mauritaniae eiusdem nominis ita uocatum: qui locus Antaei Regia dicitur robore ac fortitudine nemini caedentem ad deum domandum pergexit. Erat Antaeus aspectu terribili, habitabat in spelunca excelsas undique ruges habente & leonum carne uescebatur: cubile illi terra nullis herbis aut paleis: aut tergoribus ferarum strata sed simplex ac nuda. palestra omnes superabat: quotiens membra labore defecta essent, tactu matris hoc est terrae recreabantur: ac uires resumebant. Erat uniuersae prouinciae infestus & quocumque terra aut mari eo aduentasse cognouisset, impie trucidabat. Cum eo igitur congressus Hercules: depositis ab ipso cleonei: ab illo libici leonis tergoribus & unctis pro more palestrae: atque harena sparsi corporibus: fessum tandem luctando: & quasi semine esse Antaeum terrae prostrauit, sed cum mox firmatis tactu terrae viribus surrexisset & acrius quam ante certare videretur stupefactus tanto robore Hercules: rursus illi brachia iniecit verum Antaeus non expectatis amplius hostis viribus sponte cadebat plus continue virium ex ipso casu accipiens. Quare tandem intellecta. Standum est tibi o antaee inquit Hercules Non sterneris amplius: nec terrae sed pectori nostro fixus haerebis. Quae cum dixisset iuuenem alte sublenatum ac telluri se sternere conantem: arctissimo nexum vinculo intra vlnas suas expirare coegit. Oui. Saeuoque alimenta parentis Antaeo eripui. Lybis iunctus .i. morte: quia sicut interfecit erycem: ita Antaeum: Et qui hospitali: Hercules busirim aegypti regem neptunni & lybiae filium qui oram omnem Nilo adiacentem latrocintiis infestabat: hospitesque euectos diis sacrificabat. occidit & diis suis immolauit prouinciamque omnem pacatam reddidit. Ouidius: ergo ego fedantem peregrino templa cruore, Busirim domui. Foci, arae deorum. Manantes fluentes. Cede hospitali: sanguine hospitum. Bibere: biberunt. Iustum: idest merito effusum. Ipsius Herculis. Et opus, est facinus de geryone supra est dictum illum Hercules interfecit rex qa habebat tria corpora, ille ueniebat obuius Herculi quando unum corpus erat interfectum. alia duo corpora veniebant contra ipsum Herculem. Obuius: scilicet geryon: ut dixi uulneri & ferro: coactus pati idest mori. Ante geryonem ante alium Geryonem qui i erat. Non vnus: idest triplex. Vna manu: scilicet Herculis. Eris inter istos. o Lyce etiam tu eris in numero istorum etiam te interficiet Hercules, & tanto crudelius quanto cum laesisti plusque alii omnes. Laesere thalamos .s. ut tu. Quod Ioui: lycus respondet ad vltimam partem non ad primam: o Amphitrio tu bene dedisti vxorem Alcmenam Ioui tu potes mihi dare etiam nurum tuam. Te magistro .i. per exemplum tuum. Viro probante: marito Hercule. Meliorem. Nobilem, ex genere regali. Vmbrae. Megera audiens tremefacta in desperationem acta sibi omnia mala optat. O umbrae o manes: & animae. Creontes patris mei. Et penates o lares. Labdaci: regis thebani hic fuit pollidori filii cadmi filius & fr alii. Et o faces nuptiales: & o vos tedae & faces quae feruntur in nuptiis, tales estote mihi ad futurae calamitatis causam si iungat lyco ut fuerunt in scleratis nuptiis oedipode quando matrem Iocastam duxit uxorem.

Geryon regnauit Geryones in herithrea maris gaditani insula referente Plinio in quarto dicta insula ab erythre rege tyriorum fuit filius fulguris: & tricephalus ut in theogonia canit Hesiodus χρυσαορδι τρικεφαλον... Oedipodaea Tumore pedum accepit nomen: omni δειμα tumor & πους pes dicitur de eius forte per sybillam tradita uidebimus fusius in oedipo fabula. Inflectitur oedipus: pi. Tranquillus in Iulio & laudes Herculis & tragoedia oedipi & oedipodes, de ut hic & oedipus oedipodis ut melampus teste Prisciano. DAN.

BER. ¶ Oedipodę declinatur oedipus pi & oedipodes dis. ¶ Impetii scelerati: nam patrem layum occidit. ¶ Solita fata calamitates solitas accidere nostro generi: ut supra diximus. ¶ Nunc nunc ferunt quinquaginta ex diuersis uxoribus filiæ Danai filii beli: unde dictę sunt belides: quas frater egysthus cum parem numerum filiorum haberet filiis suis in matrimonium collocare volebat: sed danaus oraculi responso exterritus: his prorsus assentire nolebat: nam responderat Apollo danaum ipsum manib⁹ unius ex filiis ægisth quem generum haberet occidendum esse: sed pene ad hæc matrimonia cōficienda coactus filia: in hunc modum subornauit: ut cum ad uirorum thalamos accederent: absconsos gladios secum deportarēt, & uiros suos ea prima nocte interficerēt: quos utiq; omnes excepta minore nata hypermestra interfecerunt quæ lino uiro suo misera pepercit a quo tractu temporis danaus ipse truncatus est: de quibus Iuuenalis in Satyra Credo apud Occurrent tibi multæ belides. ¶ Cruente sanguinolente quæ maritos interfecistis. ¶ Infectæ manus. Sinecdoche idest habentes manus maculatas: & manus casus accusatiui: infectum tinctum: dicimus aliquando non factum. ¶ Danais est patronimicum filia Danai scilicet hypermestra. ¶ Deest: quia ipsa uoluit interficere maritum. ¶ Explebo: complebo numerum: quia si adiuuabitis ego interficiam lycum qui vult esse maritus: & implebo numerum illarum quinquaginta. ¶ Coniugia, indignatus Lycus dicit credis ne meq; ra obstiata tuis uerbis me terrere: faciam expertaris quod ego possim & seruis imperat: ut parent rogum ad cremandum ipsam & filios. ¶ Congerite: scilicet o famuli. ¶ Flagrent ardeant. ¶ Suis supplicib⁹ istis supplicantibus. ¶ Hoc lyce postquam tantopere saeuire uis præcor q primum me facias mori. ¶ Genitor ego pater Herculis. ¶ Qui morte: o Amphitrio nescis quod ille qui omnes interficere uult nescit esse tyrannus: idest exercere crudelitatem: sed qui uolunt esse tyranni aliquos qui vellent mori: & grata illis esset mors dimittant viuere in miseria: qui uellēt viuere illos interficiunt. ¶ Luere sustinere: interdum dicitur purgare, ut peccatū luere. ¶ Irroga tribue: Rogus cōgeles lignorum: interea dum isti parabunt rogum ad comburēdum illos ipse ibo sacrificatum neptuno: ut sibi vouerē pro uictoria creontis & interim dum fuisset ad sacrificium Lycus & Amphytrio præcaretur deos subito Hercules ab inferis redit. ¶ Vis mu. summa potentia deorum: idest qui es potentissimus deorum. ¶ Compesce, cōprime. ¶ Feri in humani. Quod ad quid Audi nate o Hercu. & dum dicit ista sentit terram tremere: & dicit hic est Hercules. ¶ Tēpla intelligendum est eos tunc fuisse in tēplo. ¶ Labant tremunt. ¶ Mugit sonat. Solum terra. Fragor strepitus ueniens ab imo terræ Audimur scilicet ab Hercule. ¶ En ecce est strepitus gressus Herculis.

Et nuptiales impii Oedipodæ faces,
Nunc solita nostro fata coniugio date.
Nunc, nunc cruente regis Aegypti nurus,
Adeste multo sanguine infectæ manus.
Deest una numero Danais explebo nefas.
Ly. Coniugia quoniá peruicax nostra abnuis,
Regemq; terres, sceptra quid possint, scies.
Complectere aras nullus eripiet deus
Te mihi. nec orbe si remoliro queat
Ad supera uictor numina Alcides uehi.
Congerite syluas. templa supplicibus suis
Iniecta flagrent. coniugem, & totum gregem
Consumat unus igne subiecto rogus.
Am. Hoc munus a te genitor Alcide peto,
Rogare quod me deceat: ut primus cadam.
Ly. Qui morte cunctos luere supplicium iubet,
Nescit tyrannus esse. diuersa irroga,
Miserum ueta perire, felicem iube.
Ego, dum cremandis trabibus accrescit rogus:
Sacro regentem maria votiuo rogem.
Am. Pro numinum uis summa: pro cœlestium,
Rector, parensq;, cuius excussis tremunt
Humana telis: impiam regis feri
Compesce dextram. quid deos frustra precor?
Vbicunq; es, audi nate. cur subito labant
Agitata motu templa? cur mugit solum?
Infernus imo sonuit e fundo fragor?
Audimur. en est sonitus Herculei gradus.

CHORVS.

Trimetri Iambici.

Fortuna viris inuida fortibus,
Quá nó æqua bonis præmia diuidis.
Eurystheus facili regnet in otio,
Alcmena genitus bella per omnia
Monstris exagitet cœliferam manum.
Serpentis resecet colla ferocia.
Deceptis referat mala sororibus.

BER. Fortuna: chorus inducitur: qui materiam pcedentis actus habet & compatitur & miseretur: & vocat Herculem vt redeat ad alios & monstrat illi facile esse qui superauit tot arduа: & hic versus est coriambicus. ¶ O for. spondeus. Tuna uiris coriambus inuida for. coriambus. Tibus pirrichus: duæ breues: & sic habet quattuor pedes: primum spondeum: duos coriambos: ultimum pirrichium: alii scādunt tanquam penthametrum per cesuram & si in fine haberet unam syllabam: esset integer uersus penthameter: o fortuna uiris inuida fortibus. Conqueritur chorus de fortuna quod Lyco scelerato & eurystheo tyranno faueat: & Herculem opprimat. ¶ O for. a ferendo dicta est: quod temere & sine ratione feratur: est enim fortuna accidentium subitus atq; inopinatus euentus: hæc a ueteribus dea credita est a quibusdam etiam deus uarius casibus humana deludens: & propterea cœca existimata. Iuue. te facimus fortunam deam: cœloq; locam⁹. ¶ Inuida: ab in qd est ualde & uideo inuidere proprie est ex alicuius rebus secundis dolore affici: quod minus intuemur forma illius de cuius felicitate sumus solliciti. Inuidus dr̃ q actu inuidet alicui: inuidiosus q morbo inuidētiæ laborat. Oui. Tēpus edax rerū: tuq; inuidiosa uetustas oia destruis: iterdū inuidiosus passiue capit̃ p eo cui habet̃ inuidia. Ouidius pactolonq; petit q̃q̃ non aureus illo tempore nec caris erat inuidiosus harenis. Inuidia aliqñ pro odio capitur. Terentius: ut facile sine inuidia audem inuenias. Euristheus qui imperat

Cum somno dederit peruigiles genas,
Pomis diuitibus præpositus Draco.
Intrauit Scythiæ multiuagas domos,
Et gentes patriis sedibus hospitas.
Calcauitq; freti terga rigentia,
Et mutis tacitum litoribus mare.
Illic dura carent æquora fluctibus,
Et qua plena rates carbasa tenderant:
Intonsis teritur semita Sarmatis:
Stat pontus: uicibus mobilis annuis:
Nauem nunc facilis: nunc equitem pati.
Illic quæ uiduis gentibus imperat,
Aurato religans ilia baltheo:
Detraxit spolium nobile corpori:
Et peltam: & niuei uincula pectoris:
Victorem posito suspiciens genu:
Qua spe præcipites actus ad inferos
Audax ire uias irremeabiles
Vidisti: Siculæ regna Proserpinæ?
Illic nulla Noto: nulla Fauonio
Consurgunt tumidis fluctibus æquora.
Non illic geminum Tyndaridæ genus
Succurrunt timidis sydera nauibus.
Stat nigro pelagus gurgite languidum:
Et cum mors auidis pallida dentibus
Gentes innumeras manibus intulit.
Vno tot populi remige transeunt.

Facile perat Herculi. ¶ Facili: otio quiete sine labore: cius contrarium est difficile quod sine labore fieri non potest difficiles terras uocat. Virg. Quæ non sine difficultate ferūt fructum. Difficiles primum terræ collesq; maligni: facilis item significat q est exorabilis. Virg. Faciles uenerare napeas: item humanas, ut Cice. facili ingenio præditus contrariū difficiles appellamus q oia suo modo uolunt fieri: nec unq̄ possunt contentari: ut Cice. in Catone. Difficiles senes appellanit. ¶ Exagitet defatiget & exerceat. ¶ Serpētis: dicta est supra hæc historia de pomis hesperidum: unde repetenda non uidetur. ¶ Mala idest poma illa aurea. ¶ Sororibus hesperidibus.

DAN. ¶ Supplicibus, q p̄cāt plicat & genib⁹ & toto pectore portensis manibus hæc fuit ueterum consuetudo inde supplicio, supplex supplicium quod capitur teste honorato: pro supplicatione. Salustius in suppliciis deorum magnificis idem non uotis neque suppliciis muliebribus deorum auxilia parantur sed uigilando bene agēdo prospere omnia cedunt. ¶ O fortuna uulgaris est quærimonia de iniquitate fortunæ quæ in humanis dominatur in quam sententiam pulchre cadit phalaris scribēs ad lacritum. αιτυχαι γαρανθρωπων τοπαιν θονουχαιγναταικρατουσιν enim chor⁹ Herculis redditū a dite ut quos fortuna fouet iniuste ipse fortiter uincat & deprimat. Carmen est alcaicum antipasticum brachicatalecticum ut placet nonnullis mihi non placet: est enim coriambicum: Euristheus loquitur stomachose & peramaram concessionem probare uidetur quod maxime negare contendit seruiant boni regnent mali laborent iusti iniqui sedeāt referat mala pro auferat mala hesperidibus Hercules monitu themidos pomarium athlātis depopulatus est & tulit argolico fulgentia poma tyranno. ara consecrata fuit postea Herculi eo in loco in rei memoriam sempiternam ut meminit capella.

BER. ¶ Genas quando draco cœpit dormire gena est pellicula quæ tegit oculum: aliquando dicitur maxilla: ut Virgi. cum tenet obsessa inuida barba genas. ¶ Intrauit similiter dictum est supra de amazonibus quas Hercules deuicit. ¶ Multiuagas domos dixit: quia sarmathe ipsi utuntur plaustris pro domibus: ideo etiam addit. Patriis sedibus hospitas: quia ubi sunt una die non sunt alia licet in patria sua: tamen uidentur semper hospites. ¶ Rigentia: gelata Tacitum sine strepitu fluctuum: cum sit mare glaciatum. ¶ Dura congelata. ¶ Plena intensa propter uentos. ¶ Semita uia. ¶ Teritur transeundo. Sarmatis: populi sunt scythiæ a græcis sauromathe dicuntur nomina diuersa habet utuntur plaustris pro domibus & sanguinem equinum lacte mixtum potāt & ut ait Florus in. iiii. nihil præter niues rarasq; siluas habent: quibus est tanta barbaries ut pacem non intelligant ideo per Lentulum hos prohibere Danubio satis Augusto fuit. ¶ Intonsis barbatis & longos capillos habentibus. ¶ Annuis quia hyeme congelatur æstate nauigatur. ¶ Gentibus amazonib⁹. ¶ Viduis sine uiris ¶ Peltam: scutū. ¶ Suspiciens uenerans. s. regina: antiopa uel ut alii hyppolite. ¶ Victorē Hercu. ¶ Posito flexo ac terrā. ¶ Qua spe uertit sermōem ad herculem O alcide cum penetraueris tot loca difficilia: & inde uictor semper rediuisti: habuisti fiduciam ire ad inferos & posse reuerti. ¶ Irremeabile: per quas nemo potest redire. Actus ductus. ¶ Præcipites iacētes in loco præcipiti: & in fimo quia inferous est in centro terræ. ¶ Regna proserpinæ idest in infernum. ¶ Siculæ: quæ fuit rapta a plutone in Sicilia. ¶ Illic qua spe iuisti huc o Hercules non sunt illic uenti qui possint te ducere ad superos illic apud iferos. ¶ Notus sine aspiratione latine auster dicitur uentus pluuialis a meridie. Oui. Pluuioq; madescit ab austro. ¶ Fauonio uento qui dicitur zephir⁹ a zoi quod est uita quia flat uere: & dat uitam arboribus & plantis eo modo & dicitur latine fauoni⁹ a fauendo Tyndaride filii tyndari scilicet castor & pollux nati de Lęda & ioue. ¶ Geminum genus est appositio nati eodem partu: traducti sunt isti duo fratres in cœlum & in zodiaco locati in signum quod uocantur gemini: & id dicebatur nautas iuuare apparebant flammæ in cœlo: & eas dicebant esse castorem & pollucem ideo hercules uadis ad inferos: ubi non possunt apparere tibi illi fratres. ¶ Languidum: non fluctuans sic Virgi. stat pigra palus: stat non mouetur. ¶ Auidis: quia nunquam satiatur. Manibus ad manes ad inferos. ¶ Vno remige: uno nauta charonte dē quo plura diximus in. vi. æneid. Fuincas uertit se chorus ad preces utinam possis redire Hercule & frangere leges inferorum quibus nullus potest redire: ut Ora. in odis. Cum semel occideris & de te splendida minos fecerit arbitria non te torquate genus non te restituet pietas.

DAN. ¶ Intonsis Sarmatis sarmatæ ultra borysthenem amnem longe colunt diebus tertiis semper capiunt cibum medio abstinent in sarmatia habitant scythe qui nunc beemi uocitantur quando in eadem regionem antea fuerunt beemi germani & locus beemium appellatur in scythia & sarmathia paucissimæ sunt urbes uillę innumere Scythe comedunt carnes nominantur ανθρωποφαγοι. meminit Gellius. Hic qui rerum: non immorabor in hac historia quippe illam Homerus plenissime describit in tertio iliados illic require.

BER. ¶ Stygis paludis inferni: Feræ crudelis: & inexorabilis. ¶ Colos parcarũ stamina parcaꝝ: quæ uitam nostram regunt ut supra dictum est. Nõ remeabiles irreuocabiles. ¶ Hic qui rex: hercules in ultionẽ epyrorum aduersus pylios profectus undecim filios Nelei occidit: totamq; eius domũ & patriã euertit Nestore solo superstite: unde apud Ouid. Bis sex Nelcidæ fuimus conspecta iuuentus. ¶ Bis sex Herculeis occiderunt me minus immo. Viribus Neleus neptuni fuit filius ex tyro nympha filia Salmonei regis ex qua peliam quoq; huius nelei fratrem natu grandiorem genuit sed Neleus cũ a pelie fratre e thesalia pelleret. Pilum in laconia ædificauit hęc urbs antiqua pylos dicebat sed ea dirupta: cũ aliquãdiu cultorib⁹ uacua fuisset: Secũdo ab atheniẽsibus ædificata est quo tẽpore cum Eurymedonte: & stratocle in sicilia nauigabãt ut aduersus lacedæmonios murum interponerent. Ad hac urbe Nestor Pylius dictus est Ouid. crede mihi Pylio Nestore maior ero. Vnde ibi Seneca Nestoreã Pylon dicit Hic qui rex dicitur Pluto in eo bello Pylon uenisse ad auxilium: & cũ Hercule conseruisse manus & ab eo uictus: ideo dicit. O Hercules hic rex qui est apud inferos iam semel fuit a te superatus apud Pylon. Poteris etiã rursus apud iferos ipsum superare & frãgere eius carceres: & si orpheus potuit ipsum cãtu suo uincere ut sibi redderet uxorẽ eurydicen tu uiribus tuis, eũdem superabis. ¶ Populis pluribus: qa apud inferos sunt tot populi. ¶ Cõseruit manus tecũ pugnauit. ¶ Dñs pluto. ¶ Fatũ mortem: aperias uiam inferis: ut possit illud lux introduci. ¶ Prospect⁹ uisio. ¶ Inuius per quẽ non possunt redire fac uiam ut oẽs queãt abire. ¶ Pateat aptus sit. ¶ Immites orpheus fuit poeta thraci⁹, Oeagri fluuii filius. Alii dñt Apollinis fuisse filium ex musa calliopa: hic teste Diodoro siculo li. v. doctrina melodia ac poesi excessit oẽs quoꝝ extet memoria: idẽ cytharã ab apolline patre accepisse dr quã nup ad similitudinẽ testudinis Mercurii, confecerat: & Apol. donauerat cuius modulatu & dulcedine nõ solũ hoies: sed lapides & siluas i numeꝝ semotare cogebat, teste Oui. iii. de arte. Saxa ferasq; lyra mouit rhodopei⁹ orphe. Tartareosq; lacus trigeminũq; canẽ. Nam mortua Eurydice uxore ad inferos pergens eos ualuit cythara ad cõmiserationem deflectere: ita ut uxorẽ sibi restituerant. ¶ Tetrica: seuera. ¶ Excutiunt: diligenter examinãt. ¶ Veteres reos pcõres i ueteratos in malis dũ uiuerẽt. ¶ Nurus threi: itelligẽdũ ẽ illas mulieres eẽ apud inferos. ¶ Iuridici: iudices inferoꝝ qsi dicẽtes iura q sunt tres apud iferos æacus. Rhadamãth⁹ & minos. ¶ Sedent .s. p tribũali, more iudicũ. ¶ Flentes: quia mouebanẽ ad misericordiã. ¶ Tandẽ post multas praeces. ¶ Arbiter mortis, pluto rex iferni. ¶ Ait uincimur .s. cantu tuo orpheu. ¶ Data lege: facta cõditiõe. ¶ Tu post: ista cõditio clara dies: quę est apud nos: sed in iferno: ¶ Obtulerit: ostenderit. ¶ Deos: lucentia sydera. ¶ Ianua tenari: mõs ẽ apd lacedæmonios in quo spelũca erat: unde exhibat terribili⁹ fetor: ppterea ibi dixerũt eẽ igressum ad iferos, sicut auernus in italia. ¶ Spartani: lacedęmonii: sparta lacedæmon ẽt dr. Odit .s. moras. ¶ Verus amor orphei q nõ potuit seipsum tenere a cõplexu eurydices: donec exissent iferni. ¶ Nec patiẽ moras nõ pt tm expectare. ¶ Mun⁹ .s. eurydicẽ datã sibi ab inferis p munere. Quæ uincit: cõcludit ergo quod orphe⁹ potuit uincere cantu, hercules uero uiribus. Orpheus

Euincas utinam iura fere Stygis:
Parcarumq; colos irreuocabiles.
Hic qui rex populis pluribus imperat:
Bello cum peteres nestoriam pylon:
Tecum conseruit pestiferas manus
Telum ter gemina cuspide praeferens.
Effugit tenui uulnere saucius:
Et mortis dominus pertimuit mori:
Fatum rumpe manu. tristibus inferis
Prospectus pateat lucis. & inuius
Limes det faciles ad superos uias.
Immites potuit flectere cantibus
Vmbrarum dominos: & prece supplici
Orpheus, Eurydicen dum repetit suam.
Quæ syluas, et aues, saxaq; traxerat,
Ars, quæ præbuerat fluminibus moras,
Ad cuius sonitum constiterant feræ,
Mulcet non solitis uocibus inferos,
Et surdis resonat clarius in locis.
Deflent & lachrymis difficiles dei.
Et qui fronte nimis crimina tetrica
Quærunt, ac ueteres excutiunt reos.
Deflent Eurydicen Threiciæ nurus.
Flentes Eurydicen Iuridici sedent,
Tandem mortis, ait, uincimur arbiter.
Euade ad superos. lege tamen data:
Tu post terga tui perge uiri comes.
Tu non ante tuam respice coniugem,
Quam: cum clara deos obtulerit dies:
Spartaniq; aderit ianua Tænari.
Odit uerus amor: nec patitur: moras.
Munus: dum properat cernere: perdidit.
Quæ uinci potuit regia cantibus:
Hæc uinci poterit regia uiribus.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES

Lucis alme rector: & cœli decus:
Qui alterna curru spatia flãmifero ambiens
Illustre lætis exeris terris caput.
Da Phoebe ueniam: siquid illicitum tui
Videre uultus. iussus in lucem extuli
Secreta mundi. tuq; cœlestum arbiter:
Parensq; uisus fulmine opposito tege.

DAN. Lucis rector: hĩ est principiũ tertii actus ubi rediẽs hercules ab inferis trahẽs secũ cerbeꝝ excusat apud superos sese si ducat tale mõstrũ añ oculos eoꝝ miraturq; qđ oia sint militibus plena. ¶ O alme rector: o sol q prius oia uides. Alterna spacia in utrũq; hemispiũ. Alterna mõ unũ: mõ aliũ hemispiũ petis. ¶ Ambiẽs circũiens. ¶ Flãmifero igneo. ¶ Exeris eleuas. ¶ Caput illustrę claꝝ & illustras oia. ¶ Iussus infert culpã i eurysteũ q id iusserat. ¶ Secreta: q apud iferos secreta erant. ¶ Tuq; arbiter scilicet iuppiter.

¶ Et tu se. s.

DAN. ¶Et tu se.s.o neptune. ¶ Imas pe.un.uade in profundū maris ne uideas hic mōstra. ¶ Quisquis: & quisquis es in cœlis auerte faciem. ¶ Metuens pol.maculari. ¶ Noua fa.inusitato monstro cerbero habente tria capita serpentibus plena loco pilorum. ¶ Refle.uertat. Aciem oculos duos: ego & iuno cuius iussu id feci. ¶ Patent nō satis sunt latæ terræ. ¶ Immites potuit: argumētum a pari ut Orpheo diis genito regressus patuit ab inferis itidē Herc.& ipsi iouis filio det ad superos reditio orphe⁹ peperit Calliope æagrio anni apd pimpleida spelūcam in thracia grauissimā musis ut meminit Appollonius Alexādrin⁹ in principio argonauticō καλλιο πηο κοτινο πιμπλης δτοσ αγχιτετεδται, hūc sequebantur canētem cheli petræ flumina montanę fagi catadromandi cantus dulcedine & coniugem impetrauit & reditū ab inferis. ¶ O lucis incipit terti⁹ actus Herculis furentis cuius initium iambico trimetro pro parte hypercatalectico cōstat & præces Herculis cum cerbero cōfectis a styge præsefert ad solem: quoniam ut inquit naso uidet hoc deus omnia prim⁹ tartareis tenebris offendi poterat petit ueniam alcides. ¶ O lucis alme &c. causa lucis ē sol. ¶ Aciem: acies omonymū est gladii exercit⁹ & oculi ab acumine dita acies & acieris securis ære in manu sacerdotis in ueteri sacrificio.

BER. ¶Odio datiui casus.iunonis quę me misit ad omnia mōstra quæ sunt in terris sed illud satis non fuit me ad inferos misisse ut ducerem cerberū: duxi quid modo restat. ¶ In accessa ad q̄ nullus ingredit. ¶ Ignota phœ.ad quæ sol nunq̄ intrat. ¶ Deterior polus.s. antarcticus qui nō uidetur ut in sphœra demonstrat. ¶ Cōcessit per sortē. ¶ Dira ioui.i.crudeli plutoni. ¶ Terræ sortis loca.idest infernus prima sors fuit ioui cœlum: secunda neptuno mare: tertia pluto.infernus. Morte contempta cōtēpto loco mortis. ¶ Cessare.quiescere o iuno est ne aliud quod mihi imperes. ¶ Quid uinci.s.a me,sed tēpla dat locū sequēti scenæ dū dicebat ista her.uidit tēpla circundata militibus & rogum paratum. Infestus inimicus: & ingemans dicit, Tenet obsidet. ¶ Limē: ianuā tēpli.

Et tu secundo maria qui septro regis,
Imas pete undas: quisquis ex alto aspicit
Terrena facie pollui metuens noua
Aciem reflectat. oraq; in cœlum erigat
Portenta fugiens. hoc nefas cernant duo,
Qui adduxit, & quæ iussit in pœnas meas,
Atq; in labores non satis terræ patent
Iunonis odio. uidi inaccessa omnibus
Ignota Phœbo: quæq; deterior polus
Obscura diro spatia concessit Ioui.
Et si placerent tertiæ sortis loca,
Regnare potui. noctis æternæ chaos:
Et nocte quiddam grauius: & tristes deos:
Et fata uici. morte contempta redii.
Quid restat aliud? uidi: & ostendi inferos:
Da: si quid ultra est. nam diu pateris manus
Cessare nostras: Iuno: quid uinci iubes?
Sed templa quare miles infestus tenet?
Limenq; sacrum terror armorum obsidet?

AMPHITRYON. HERCVLES. THESEVS.

Trimetri Iambici.

Vtrum ne uisus nota decipiunt meos?
An ille domitor orbis: & Graiū decus?
Tristi silentum nubilo liquit domum?
Est ne ille natus? membra lætitia stupent.
O nate: certa: & sera Thebarum salus.
Verum ne cerno corpus? an fallor tua
Deceptus umbra? tu ne es? agnosco toros:
Humerosq;: & alto nobilem trunco manum.
Her. Vnde iste genitor squalor: & lugubribus
Amicta coniux? unde tam fœdo obsiti
Pædore nati? quæ domum clades grauat?
Am. Socer ē perēpt⁹: regnaq; Lycus possidet.
Natos: parentem, coniugem leto petit.
Her. Ingrata tellus. nemo ad Herculeæ domus
Auxilia uenit. uidit hoc tantum nefas
Defensus orbis? cur diem questu tero?
Mactetur hostis. The. hanc ferat uirtus notā:
Fiatq; summus hostis Alcide Lycus.
Ad auriendum sanguinem inimicum feror.

DAN. Vtrum ne. Reuersus hercules ab inferis erat & eum a lōge uidēs Amphitrio tm̄ lætatus est ut uix posset credere eū eē uerū herculē. Qui cū appropinq̄sset uidens patrē ita squalidū: & uxorē uelatā & ptermissa salutatiōe petiuit qd ita mesti essent: Amphitrio respōdet Lycū regnū occupasse: & creontē & filios occidisse & mortem Megæræ & eius filiis parare: Hercules miratus tātā iniquitatē recessit ut ad interficiendū lycū: qui iuerat sacrificaturum neptūno. Remāsit Theseus cū Amphitrione & Megæra qb⁹ narrauit qcqd egerat Hercules apud inferos, describendo uiā & situ iferni. ¶ Vota desideriū meū. ¶ Tristi nubilo: quia ibi est ppetua nox. ¶ Lætitia stupēt: q̄si insenīate sunt pp lætitiā: nā stupor est quędā alienatio sensuū: qd.s.sensus constipent. ¶ Sera tarda, quia iam erat regnum perditū & rex interemptus. ¶ Toros grandes musculos brachiorum. ¶ Alto trunco.i. claua ingenti. ¶ Vnde quę causa iste squalor.i.incultus uestrum dixerunt ueteres squallere qcquid nimis incultum, oblitumq; erat, ita ut uidētibus horrorem incuteret: a squamarum crebritate & asperitate deductum. ¶ Amicta: uelata. ¶ Vnde qua causa. ¶ Nati obsiti, inculti. Fœdo tetro. ¶ Pedore: pedor significat omnē immūditiā in homine. Lucanus lōgusq; in carcere pedor: & Cicero. Barba pedor horrida: unde peditosum dicimus quod mali odoris est Varro de re rustica. Solidata terra pauita: maxime si est argillar nec situ peditosa eius gratia oblitescant. Hinc etiā pedo uerbū: quod est crepitum uentris emitto quod ut facere in conuiuio liceret: edicto claudi⁹ priceps statuit, quod quēdā periclitatum præ pudore ex continētia reppererat. ¶ Fœdo pedorē igit turpi illuuie. ¶ Socer, rndet amphitrio pater uxoris tuę est interēptus. ¶ Læto petit.i.uult interficere: letū mors dr a leo.i.destruo: quia mors oia destruit. ¶ Tero cōsumo. ¶ Questu lamētatione. ¶ Mactet: interficiat & est uerbū sacrificātiū & mactæ uictimę dicunt. ¶ Ad hauriendū ad interficiēdū lycū: nō debet uirtus & fortitudo herculis pati hāc infamiā. ¶ Feror: uado tecū o hercules.

Her. Theseu resiste: nequa uis subita ingruat.
Me bella poscunt. differ amplexus parens:
Coniuxq; differ. nuntiet Diti Lycus
Me iam rediisse. The. flebilem ex oculis fuga
Regina uultum: tuq; nato sospite
Lachrymas cadentes reprime. si noui Herculē:
Lycus Creonti debitas pœnas dabit:
Lentū est: dabit: dat: hoc quoq; est lērū: dedit.
Am. Votū secundet qui potest: nostrum deus.
Rebusq; lassis adsit. o magni comes
Magnanime nati pande uirtutum ordinem.
Quam longa mœstos ducat ad manes uia:
Vt uincla tulerit dura tartareus canis.
The. Memorare cogis acta: securæ quoq;
Horrenda menti. uix adhuc certa est fides
Vitalis auræ. torpet acies luminum.
Hebetesq; uisus uix diem insuetum ferunt.
Am. Peruince Theseu quicquid alto pectore
Remanet pauoris. ne ue te fructu optimo
Frauda laborum. Quod fuit durum pati,
Meminisse dulce est. Fare casus horridos.
Th. Fas omne mundi, teq; dominātem, precor
Regno capaci, teq; quam tota irrita
Quæsiuit Enna mater, ut iura abdita
Et operta terris, liceat impune eloqui.
Spartana tellus nobile attollit iugum,
Densis ubi æquor Tænarus syluis premit,
Hic ora soluit Ditis inuisi domus.
Hiatq; rupes alta & immenso specu
Ingens uorago faucibus uastis patet.
Latumq; pandit omnibus populis iter.
Non cæca tenebris incipit primo uia.
Tenuis relictæ lucis a tergo nitor,
Fulgorq; dubius solis afflicti cadit,
Et ludit aciem. tale non dubie solet
Præbere lumen primus, aut serus dies,
Hinc ampla uacuis spatia laxantur locis,
In quæ omne mersum pereat humanum genus.
Nec ire labor est. ipsa deducit uia.
Vt sæpe puppes æstus inuitas rapit.

DAN. ℂ Ingruat eueniat sed ꝓprie ingruere est hostē prudenter inseq: sumptū a gruib⁹ q̄ ordine quodā facto uolāt. Vir. Ingruit æneas. ⁋ Diro ioui idest ifero ioui: quia est mitis in cœlo iuppiter: sicut inferna iuno ad dr̄ā cœlestis dr̄ iouis declinatio uetus est: nā iuppiter elisis lr̄is fit integrum est iouis pr̄ sicut marspiter & diespiter itē diuonis dictus ē & luceti⁹ ab Ennio i libris belli punici: qa nos luce iuuet p ɔtrariū ergo ipse pluto dirus ē: qa caret luce cuius carētia torquentꝰ aiē in regno ipsius dir⁹ ꝓprie est infestus a deoꝝ ira a quo noie tractū est dirūcio uerbum asoletū qd est scisco qd dirꝰ est. ⁋ Vepe: ne carmen trimetꝝ iābicū colloquuntꝰ Amphy. Her. Theseus: & bifariā diuiditꝰ ista cōfabulatio: pria est ultro accepta de lyco & suis: secūda est iqsitio p Amphitrionē de iferno. primū stupet Amphitrion inopinū Herculis reditū. Theseu resiste admonet Thesea: Hercules caueat a ceruicib⁹ amicitia Herculis & thesei cœpit exordiū a pugna lapitharū & centaurorum cū lapithis opem ferret Theseus auctor est Herodotus postea cœpit incremētū in certamie amazonū ubi donatus fuit anthiopa Theseus quēadmodū scriptum reliqt andron halicarnasseus: illud ēt traditꝰ qd cū theseus pedibus Herculis e manib⁹ adonei mollossoꝝ regis erept⁹ eēt a quo in carcerē cōiectus fuerat q uoluisset filiam rapere pyrrithoo iā canib⁹ lacerato reuersus athenas istiuuit oia tēpla Her. dedicari q̄tuor tantum reseruatis hæc sat de amicitia Her. & thesei.

BER. ℂ Differt uertit se mō hercules ad pr̄ez dicēs: scio pr̄ qd me uelles ꝯplecti: sed expecta donec rediero & interfecero lycū sceleratum. ⁋ Diti plutoni. ⁋ Flebilē: discesserat Hercules: & theseus q remāserat consolatꝰ Amphitrionē & megerā rogatusq; magnanimi Her. facinora explicat: q apud iferos gessit. ⁋ Regina megæra. ⁋ Fuga: remoue. ⁋ Vultū flebilē: tristitiā faciei. Et tu āphitrio. ⁋ Memorare. petiuerat Amphitrio a Theseo ut seriē factorū Her. & q̄lis uia eēt ad inferos: explicaret: rn̄det ibi Theseus qd tāta est horribilitas inferoꝝ: qd q audiret timeret tāto magis q uideret. ⁋ Vix possum adhuc credere qd sum apud uos & i luce solis. ⁋ Aureæ uitalis regionis huius in qua uiuimus & capimus auras. Vir. Si uescitur aura ætherea. ⁋ Torpet illi qui diu fuerunt in tenebris uix possunt tolerare lumē. ⁋ Acies, uisus. ⁋ Hebetes quādocunq; sensus deperditur ut hebes uisus hebes igenium, nō acutū: ita quādo gladius nō incidit hebetem dicimus. ⁋ Diē lucem. ⁋ Peruince: O theseu noli timere dicto audacter. ⁋ Alto pectore magno aio. ⁋ Frauda noli te priuare. ⁋ Fructu lab. glīa qa est iocundū narrare ea quę euicisti magno labore ⁋ Fas oē. the. uolēs narrare gesta her. apud inferos: & secreta inferni: petit ueniam primo a diis inferis: ut liceat illa dicere. ⁋ Fas oē: oē diuinū. ad deos. n. referꝰ fas sicut iustum ad homines. Vir. fas & iura sinūt .i. diuina & humana iura pmittūt. ⁋ Dn̄antē. s. pluto ⁋ Regno capaci: iferno q capit oēs. Sic Ora. i odis: Capit oēs dom⁹ cœlis plutonia. Teq; o proserpina. ⁋ Quā mr̄ ceres. ⁋ Irrita q̄ frustra q̄siuit. Aetna mōte siciliæ ubi rapta fuisti a plut. Abdita & opta. secreta. ⁋ Sptana: icipit oñdere uiā ad inferos. ⁋ Sptana laconica ut supradicta. ⁋ Attollit: eleuat. ⁋ Iugū montē. ⁋ Vbi tenarus ipse mons. ⁋ Pręmit: obūbrat. ⁋ Aequor: mare qd̄ iferi⁹ est p̄mitꝰ a supiori. ⁋ Hic i tenaro. ⁋ Soluit aperit. ⁋ Ora: ianuam. ⁋ Ditis: plu. ⁋ Inuisi: insupabilis qa deus est mortis cui sunt oēs subiecti. Sic Ora. oib⁹ una manet mors & semel calcanda uia loeti. ⁋ Hiat apit. ⁋ Alta pfunda. ⁋ Latū ut dicit Aure. lata ē uia q̄ ducit ad pditionē. ⁋ Nitor splēdor ⁋ Tenuis, paucus & debilis. ⁋ A tergo qa relinqs a tergo lucē: eūdo ad tenebras inferni. ⁋ Cadit qa locus ille stat i cadēdo & in descensu: ubi uꝰ q sol obscuretꝰ. ⁋ Solis afflicti: q̄si extincti p tenebras. ⁋ Ludit aciē decipit uisuz quia uꝰ ut uideas: & tn̄ nō bene potes uidere. Sic Vir. aut uidit: aut uidisse putat per nubila lunā & descri. lucem illā per cōparationēs est talis illa lux q̄lis est crepusculi quādo summo mane adhuc nō clara lux nec ē nox. ⁋ Prim⁹: prima ps diei hoc est crepusculū. ⁋ Serus uespertinus, qn̄ nōdū est obscura nox. hinc qn̄ magis intras fit amplitudo cāpi. ⁋ Vacuis: pp aias quæ nō occupāt: interdū locus ubi nihil est aliqn̄ ita amplius ut nō uideatꝰ posse impleri uacuus aliquando

quando ocioſus dicitur : ut Ouid.uacuæ carmine mentis opus aliquando locus non poſſeſſus:ut Cic. qui quondā in uacua uenerunt.¶ Laxantur.ampliantur.¶ In quæ.ſ. ſpacia omnes deſcendunt ſic propertius. Tardius aut citius ſedem properamus ad unam. ¶ Nec ire labor.ſ.Vir. facilis deſcenſus auerni : Noctesq; dieſq; patet atri ianua ditis. ¶ Deducit:deorſum ducit.¶ Vt pupes:per comparationē dicit nauis quæ .ſ.fluctu ducit cito currit.

BER. ¶ Pronus inclinatus eſt in præceps. ¶ Vrget:ipellit. ¶ Atq; auidum choas,confuſio illa quæ omnia trahit ad ſe. ¶ Chaos:appellauerunt ueteres quandam cōfuſam ab initio unitatē hiantem patentēq; in profundum: Latini hiatū uocant : græci autem caſma. Ante mare & terras: & qd tegit omnia cælum. unus erat toto naturę vultus in orbe. Quem dixere chaos rudis:idigeſtaq; moles.Nec quicquā niſi pondus iners. ¶ Gradumq; illuc nō poſſunt redire: ſic Virgi.haud reuocarē gradū,ſupaſq; euadere ad auras. ¶ Hic opus hic labor eſt. ¶ Vmbræ tena.animę omnes retinent: nec dimittūt. ¶ Lethe:flumen lethen apud iferos eſſe prodiderunt cuius laticis ſiquis guſtauerit, omnium rerum prçteritarum obliuiſcitur : idcirco ἀπὸ τοῦ lithis hoc eſt ab obliuione nomē habet. Datus autem hinc fabulæ locus quod morientes omnium rerum obliuiſcuntur. Luca. Quam iuxta lethes tacitus perlabitur amnis iſer tis ut fama trahens obliuia uenis. ¶ Qualis incerta Meander fluuius inter Miletum & prienem egreditur diſcurrit per phrygiam.& ſeparat lydiā a carmine ad cāpos qui meandri dicunt Strabo flexuoſum:ideo ſcribit:qm̄ multū limi accipiat:& uario impetu modo ad hāc : modo ad aliā ripam adiiciat:unde oēs obliquitates ueteres Meandrū appellauerunt. ¶ Palus iertis:fœdā paludē noie cocytū:ubi ſemper luctiferi bubonis gemitus: aliaq; diraq; auiū turpiſſimus ululatus audit : apud iferos eſſe teſtant poetæ cocyo

Bubo lugeo quia ibi ppetuo luctus. ¶ Inertis:nō currētis. ¶ Bubo luctifer:ferens luctū & triſtitiā auis eſt cuius uox pſagit futuram calamitatem ut Virgi. Ferali carmine bubo. ¶ Omen.auguriū:infauſtæ ſtrigis:infælicis auis denunciantis malū:auis eſt nocturna. Luca. Quod trepidus bu

Stryx bo: qd ſtryx nocturna quærunt a ſtrydore nomē habēt fabuloſumq; eſt ꝙ eas tradūt ubera infantiū labris imulgere. Conſtat tn̄ & in maledictis iā:eē:& etiā apud uetuſtiſſimos fuiſſe : accipiq; p maleficis mulieribus q̄ noctu gradientes:infantiū corpora fugiēdo exhauriūt: Horrēt:faciunt horrorē. ¶ Fronde opaca : foliis denſis & obſcuris: ¶ Comę rami. ¶ Taxo iminente,ſuperſtāte. Eſt,n,taxus

Sic pronus agger urget:atq; auidum chaos,
Gradumq; retro flectere haud unquam ſinunt
Vmbræ tenaces. intus immenſo ſinu
Placido quiera labitur lethe uado.
Demitq; curas:ne ue remeandi amplius
Pateat facultas.flexibus multis grauem
Inuoluit amnem.Q ualis incerta uagus
Mæander unda ludit: & cedit ſibi.
Inſtatq; dubius:littus:an fontem petat.
Palus inertis fœda Cocyti iacet.
Hic vultur:illic luctifer bubo gemit.
Omenq; triſte reſonat infauſtæ Strigis.
Horrent opaca fronde nigrantes comæ:
Taxo imminente:quam tenet ſegnis ſopor:
Fameſq; mœſta rabido rictu iacens.
Pudorq; ſerus conſcios vultus tegit:
Metus pauorq; funus:& frendens dolor,
Aterq; luctus ſequitur:& morbus tremens:
Et cincta ferro bella. in extremo abdita
Iners ſenectus adiuuat baculo gradum.
Am.Eſt ne aliqua tellus Cereris,aut Bacchi fe(rax?
Th.Nō prata uiridi læta facie germināt.
Nec adulta leni fluctuat zephyro ſeges.
Non ulla ramos ſylua pomiferos habet.
Sterilis profundi uaſtitas ſqualet ſoli.
Et fœda tellus torpet æterno ſitu.
Rerumq; mœſtus finis:& mundi ultima.
Immotus aer hæret:& pigro ſedet
Nox atra mundo:cuncta mœrore horrida.
Ipſaq; morte peior eſt mortis locus.

arbor ut īqt Pli. Abieti ſimilis: ſed minus uirēs graciliſq; & triſtis nullo ſucco bacchas fert: qbus lethale uenenū ineſt ꝓcipue in hiſpania uaſa ēt uiatoria ex ea facta ad potandū uinū mortifera fuiſſe cōpertū eſt hāc quidā ſmilacem a græcis uocari dixerūt & eſſe in archadia tam ꝑſentis ueneni ut ſiq ſub ea dormiant:cibūue capiāt moriant: inoxiā fieri putāt: ſi i eā arborē clau⁹ æreus ſigat, a taxo toxica uenena dcā ſunt q̄ſi taxica. ¶ Quā arborē. ¶ Sopor:ſomnus, & oib⁹ dat poeta pſonā ſuā. ¶ Fameſq; rabi: rictu rictū: nō nulli ferarū tm̄ eē dū roſtrū q̄ſi idignabūde torquē: ſed de hoibus quoq; dici Tictus de Claudio: dicens porrecto rictu ſaliua manāte loqbat. ¶ Rictu ergo ore rabido. ¶ Ser⁹:pudor.tardus. qa fcā iſecta reddi nō pñt. ¶ Funus mors. ¶ Dolor frēdēs: inſaniēs: frendere ꝓprie ē dētes agitare ex ira: ſicut frēdet aper apud Ouidiū. ¶ Eſt ne: Amphitrio iterrogat theſeū an illic ſint terræ feraces uini aut cereris. ¶ Non prata: rñdet Theſeus. ¶ Fluctuat: qñ ſeges eſt adulta flāte zephiro fluctuare ſolet quaſi undas imitādo : non ibi ſunt tales ſegetes. ¶ Vaſtitas: amplitudo illa cāpi ſine ulle cultura. ¶ Profundi ſoli : terræ infernalis. ¶ Scalet:horret. ¶ Eterno ſitu: ſitus eſt poſitio loci: ut urbs parua eſt in pulchro ſitu: aliquādo dicitur mucor q naſcit in locis nō habitatis. Vir. Per loca ſenta ſitu. ¶ Torpet: nihil pducit. ¶ Vltima : gnis neutri: ille locus eſt ultia linea rerū. ¶ Vltima: ergo extremitates oium locorū. ¶ Immotus: qa ibi nō ſunt uēti: nec mouet aer: ut ibi apud nos. Mœrore horrida: quia nō ſunt niſi luctus & pœnæ.

DAN. ¶ Memorare piget theſea repetere q̄ uiderit q̄ egerit apd iferos cū ſuo magno diſcrimie cū uix recept⁹ adhuc ſuporſentiat tartareæ caligis grauedinē: ſic æn. apud dido inlitus pœmiat ifandū regina iubes &c.& apd Homerū achillis umbra ad Vly. μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ' ὀδυσσεῦ. Nobile iu. tænarus i laconia pmōtoriū iuxta maleā cū ꝑcipiti uoragie credit vulg⁹ pateē deſcēſū ad iferos p illud ꝑcipitiū a tēaro dr̄ ēt oppidū tenarū celeber ſiſacro ariōis iſidētis dorſo delphini ex ære corl. qd q dē ſiſacrū iſtituit piāder res i gr̄iā egregii citharœdi ſ₃ tenari fauces iter ad tartarū mōſtrātes dſcri. Pa.M. elegāter ¶ Cocyti. Cocytus fluui⁹ lachrymarū naſcit e ſtygi triſtitiæ ut canit homerus i. λ. odiſſeæ κωκυτὸς θ' ὃς δὴ στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ. ¶ Hic vult: vultur ut teſtis eſt Plu. in thomulo eſt animantiū innocentiſſimus oium. Herod. pōticus tradit Herculē letari ſolitū vulture in re gerenda ſe oſtendente: nil ueſcitur ex his quæ homines ſerunt aut plantāt: ſed ex cadaueribus eſcā ſibi quærit : in

Am. Quid? ille: opaca qui regit sceptro loca:
Qua sede positus: temperat populos leues?
The. Est in recessu Tartari obscuro locus.
Quem grauibus umbris spissa caligo alligat.
A fonte discors manat hinc imo latex
Ater quieto similis. hunc iurant dei:
Tacente sacram deuehens fluuio Styga.
At hic tumultu rapitur ingenti ferox.
Et saxa fluctu uoluit Acheron inuius
Renauigari. cingitur duplici uado:
Aduersa Ditis regia. atq; ingens domus
Vmbrante luco tegitur. hic uasto specu
Pendent tyranni limina: hoc umbris iter.
Hæc porta regni. campus hanc circa iacet
In quo superbo digerit uultu sedens
Animas recentes, dira maiestas deo.
Frons torua, fratrū quæ tamē specimen gerat.
Gentisq; tantæ uultus est illi Iouis:
Sed fulminantis. magna pars regni trucis
Est ipse dominus: cuius aspectum timet
Quidquid timet. Am. uera ne est fama inferis
Tam sera reddi iura: & oblitos sui
Sceleris nocentes debitas pœnas dare?
Quis iste ueri rector: atq; æqui arbiter?
The. Non unus alta sede quæsitor sedens
Iudicia trepidis sera sortitur reis.
Auditur illo Cnosius Minos foro:
Radamanthus illo. Tethidis hoc audit socer.
Quod quisq; fecit patitur: authorem scelus

terficit nihil nec destruit animantium. uolucribus autem ob affinitatem etiam mortuis abstinet. meminit Aristoteles & Plinius. Hæc uolucris fauit rhomulo in urbis: nomine cōstituendo: ut Dionysius & Liuius ostendūt. ⁋ Famesq; mœsta: ciues & incolæ tartarii hi sunt: sopor: fames: pudor: metus: pauor: funus: dolor: luctus: morbus: adeo ut miserrimus Achilles alloquens Vlyssem mallit uilem seruiturem seruire hero inopi quam regnare in inferno. βουλοιμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

BER. ℭ Quid ille: rursus Amphytrio rogat quę sit cōditio & status illius regis inferni. ⁋ Temperat: gubernat. ⁋ Populos leues. i. animas sine corpore. ⁋ Est in recessu, describit theseus locum ubi pluto regiam suā habet recessus & secessua idem: locus remotus: & secretior est. ⁋ Tartari: dicitur tartarus a portu tarasein: quod est turbare: ibi enim loc⁹ supplicii. ⁋ Grauibus: tristibus. ⁋ Alligat, circūdat. ⁋ Latex, aqua co quod lateat in uenis terrę. aliquando uinum ea ratione qd lateat i vua. Vir. leneos latices. Manat: fluit. ⁋ Discors: quia alter quietus, alter impetuosus. ⁋ Similis quieto: quia nō uidetur currere. ⁋ Deuehens: fluuio suo facit stygiā paludem. ⁋ Sacram stygia:.

Styx: Styx interpretatur tristitia uel mœsticia: hāc acherontis & terræ filiam dixerunt: ex eaq; & pallante natos esse zelum: & uictoriā. quoniam uero uictoria in bello gigāteo ioui opem tulisset: cōcessum ei a ioue honoris: gratia: ut dii per matrem eius: hoc est per stygiam paludem iurarent: nec tale iuramentum fas esset uiolare: & si quis deorum uiolasse centū annis a nectare abstineret & numinis maiestate esset priuatus, Vir. Stygiamq; paludem: Dii cuius iurare timent: & fallere numē. Hero. uero lib. vi. dixit ꝓ uera historia stygem paruam esse aquam in arcadia in ciuitate quæ dicit nonacris ex petra quadam profluentem: hæc eadem teste Pli. li. ii. na. hi. Licet neq; odore neq; colore sit abominabilis: illico pota: necat: & idem lib. xxxi. de eadē inquit. Pisciculos quosdā generat: qui comesti repente perimūt comedētes. Est & palus alia eodem nomine apud Mēphim. quā ueteres stygam uocauere. ⁋ At hic: alius latex. ⁋ Ferox: ingenti tumultu acheron: alio nomine phlegeton infernalis fluuius, de quo Vir. Tenebrosa palus acheronte refuso: & item sub rupe sinistra. Mœnia lata uidet triplici circundata muro. ⁋ Quæ rapidus flammis ambit torrentibus annis. Tartareus phlegeton: torquetq; sonantia. saxa Phlegeton: a potu phlego: quod est ardeo deducitur. ⁋ Inuius ubi non est uia ad redeundum. ⁋ Regia aduersa: domus plutonis posita ex opposito euntium illuc: Duplici uado duobus illis fluminibus. ⁋ Hic: i hoc loco. ⁋ Tyranni: plutonis. Pendent propter specum inflexum & descendentem. ⁋ Hoc: intrant per illam cauernam qui descēdūt ad inferos. ⁋ Vmbris: animabus. Campus: planicies in qua. Digerit scilicet pluto diuidit aias quę de nouo uenerūt: destinat eas in diuersos circulos s̄m earū merita: uade tu aia huc & tu illuc. ⁋ Maiestas, describit ipsum plutonē. ⁋ Dira timenda. ⁋ Torua: horribilis. ⁋ Fratrę specimē, apparētiā & similitudinē Iouis & neptunni fratrę suorum specimē a speco uideo dicitur. ⁋ Magna pars: est ipse solus ita terribilis: ut ipse sit pro maiori parte terribilitas illius loci. ⁋ Vera ne, interrogat Amphytrio an sit uerę quod dicitꝛ tam tarde aias iudicari: & puniri tandiu cupitq; scire qui sint isti iudices qui condēnant eas. ⁋ Rector ueri. i. ueritatis. ⁋ Atq; arbiter: quis est ille qui habet hoc officium iudicandi. ⁋ Non un⁹ respōdet theseus sunt plures. ⁋ Quæsitor: qui q̄rit scelera. apud nos dicit iudex maleficiorū. ⁋ Sortitur. per sortem extrahit. ⁋ Sic Vir. urnā mouet ille silentū. solebāt litigantes apud iudices romanos nominatim i una urna poni: & eius causa pri⁹ audiebatur: qui prius ex urna per sortē extractus fuisset: & hoc faciebant ꝓpter multitudinē litigantiū: hanc cōsuetudinē seruari apud inferos dicit. ⁋ Iudicia: sententias. ⁋ Sera: tarda: quia necesse est expectare donec sors uenerit. ⁋ Gnosi⁹, Minos: minos cretēsis iudex īferni una cū eo Radamāthus & Aeacus: de quibus supra dictum est. ⁋ Socer thetidis idest æacus pater pelei qui concubuit cū thetide dea maris ex qua genuit Achillem.

DAN. ℭ Alter quieto: ater nō alter lege nāq; acheron unde scatet styx limosus est & piger: ipsa palus: styx etiā ueterno sa est & cenolēta formidabilis diis peierantibus ut canit poetarum doctor homerus in. ε. odissę. καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι Acheron, circe alloquit Vlyxē sic apud Home. in. x. odysseæ, ⁋ Phlegeton acherōtē itersuit & Cocytus q ex aqua gygis manat. Syli⁹. Hic acherō sanie: crasso ueneno æstuat & gelidā eructās cū murmure arenā descēdit nigra lentus per stagna palude. ⁋ Sortitur: sortitio apud atheniēses fiebat inscriptis sortibus literis alphabeti inde electi ad magistratū aliquē uocabātur grāmatici ut meminit iterpres aristophanis in prima comœdia Vlyxes apud Home. iqt. Volebā uidere aliorū defunctorū aias hic uidi Minoa claꝝ iouis filiū hn̄tē sceptrum aureum iura dantē mortuis sedētē, & multos circa ipsum: uidi oriona uenatorē cum baculo æreo in manu.

Acherō

Phlegeton

Tytium filium

Tytium filium terræ gloriosæ superiacent est nouem iugera terræ, uultures illi seden: i immergentes rostra exenterabant epar. latonam temptauit: uidi tantalum senem cupiētē bibere & unda illudi, ficus dulces oliuæ floridæ, nuces, pomi. spargebant fructum desuper quas senex porrectis manibus cum uellet tangere eas uentus tollebat in umbrosas nubes, uidi sysiphū precipitem.

BER. ℭVidi: probat quod dixit omnes puniri secūdum pacta sua. ℙ Impotentis crudelis, qui se ipsum moderari non potuit in ira. ℙ Scindi: lacerari uerberibus. ℙ Manu plebeia: quem ad modum in hoc mondo: cruciarunt plebeio: nunc apud inferos ipsi cruciantur a plebeis: & ita illis redditur uicissitudo malorum. ℙ Quisquis est: qui fuit in uita potens & potentia sua sit usus cū humanitate hic uel ad cœlum uadit uel ad campos elisios. ℙ Incruentum: sine cæde hominum. ℙ Permensus: transiens: aut qui transiuit. ℙ Longa spatia longum iter. ℙ Loca: Elysii: habitacula Elysii campi. Elysium campum ueteres putauerūt esse in medio inferni: in quo piorum animæ quescerent post dissolutionem earum corpore. Vir. Solemq; suum sua sydera norunt. Philosophi dixerūt elysium esse in insulis fortunatis. Hora. Nos manet occeanus circumuagus arua beata. ℙ Petamus: arua diuites & insulas: Reddit ubi cererem tellus inarata quotānis & imputata floret usq; uinea. has Salu. scripsit carmine Homeri iclytas esse. Fuerunt etiam qui elysium scriberent esse circum lunarem circulum ubi purior est aer. Vir. Aeris in cāpis. græci a poetis elyseon hoc est a profectione: quod qui sancte & iuste uixerint ad eos proficiscantur. ℙ Iudex futurus: quicunq; habebis potestatem in homines abstine sanguine humano quia in inferno punitur quiscunq; crudelis. ℙ Taxantur: iudicantur: a tango fit frequentatiuum taxo quod significat æstimo a precio, a quo taxatio fit æstimatio. hoc enim tangendo. i. ponderando fieri solet. & taxatores dicuntur a senicis: qui alterutrum maledictis tangunt. tanxis ueteres pro tetigeris dixere. Caue ne meum taxis libetum. taxim etiam pro sensim. Pompo. Adoptare clandestino tacitus taxim perspectaui. ℙ Modo maiore. i. maiore mensuram puniuntur. ℙ Certus: alia interrogatio amphytrionis ubi nam puniātur illi qui dant pœnas. ℙ Certus: destinatus ad hoc. ℙ Supplicia pœne interdum significat supplicationem. Salu. in suppliciis deorum. Fert: dicit. est ne uerum ut puniantur illi qui peccauerunt. ℙ Rapitur: respondet theseus. ℙ Ixionem tradunt phlegiæ filium a ioue in cœlum assumptum: & iunonem de adulterio ausum interpellare qđ cum ab uxore iuppiter intellexisset opposuisse illi nubem sub iunonis effigie cum qua congressum ixionē centauros genuisse: delectum deinde a ioue in terras: cum inter mortales gloriaretur secum regina deorū habuisse rem: fulmine ictum, & ad inferos demersum esse ubi rotæ plenæ serpentum allegatus assidue uolutatur. Oui. Voluitur ixion: & se sequiturq;: fugitq;.

Repetit. suoq; premitꝰ exemplo nocens.
Vidi cruentos carcere includi duces:
Et impotentis terga plebeia manu
Scindi tyrāni. quisquis est placide potēs
Dominusq; uitæ seruat innocuas manus:
Et incruentum mitis imperium regit:
Animoq; parcit: longa permensus diu
Felicis æui spatia: uel cœlum petit,
Vel læta felix nemoris Elysii loca.
Iudex futurus sanguine humano abstine:
Quicunq; regnas. scelera taxanꝰ modo
Maiore nostra. Am. certus inclusos tenet
Locus nocentes. utq; fert fama: impio
Supplicia uiclis sæua perpetuis domant?
The. Rapitur uolucri tortus Ixion rota
Ceruice saxum grande Sisyphea sedet.
In amne medio faucibus siccis senex
Sectatur undas. abluit mentum latex.
Fidemq; cum iam sæpe decepto dedit:
Perit unda. in ore poma destituūt famē.
Præbet uolucri Tityus æternas dapes.

ℙ Tortus: tormētatus. Ceruice: sysiphus æolii filius isthmon hoc est illam stricturam terræ quę est inter mare ionium & ægeū: latrociniis occubabat: tandē occisus a theseo apud inferos truditur: & hac pœna afficitur: ut grande saxum supra montē portare coactus: cū ad apicem & culmen deduxerit: continuo ad ima relaxetur. ℙ Dicente Oui. lib. xiii. me. Aut petis, aut urges redituŗ sysiphe saxum. ℙ Ceruice lysiphea: i collo sysiphi. ℙ In amne medio, Tātalus fuit iouis filiꝰ ex plote nympha: qđ ille fateť apud Senecā in thyeste. Magne diuorū parens nosterq; quamuis pudeat. Hunc dicit Eusebius libro de temporibus regem fuisse phrygiæ: & cum deos hospitio suscepisset: filium eius pelopem comedendum eis apposuit: mētitus alias esse carnes: a quibus epulis dei omnes: excepta cerere. abstinuerunt. quę illius comedit humerum, ob quod facinus cum iuppiter ad inferū detrusit atq; hoc ipso supplicio damnauit. ut usq; ad inferius labium limpidissima diuersareť aqua: sed tunc quoq; cum ad potum inclinaretur fugacissima. ℙ Insuper & inclinari arbores redolētibus pomis usq; ad os eiꝰ statuit: quæ omnia fugiebāt. dum ea fame. uel siti capere conaretur. de illo Oui. iiii. meta. ℙ Tibi tantale nullæ. Deprehēduntur aquæ quæq; eminet effugit arbor. Idē lib. ii. de sine titulo. Quærit aquas in aquas. & poma fugacia tētat. ℙ Tātalus hocilli garrula ligua dedit quo sit ut inter odorata poma, & aquas politus. fame & siti pereat & ut dicunt poetæ. ℙ Fuit hic tantalus Agamemnonis & Menelai auus: a quo patronymicum deducitur tantalides. Fuit alius tantalus corinthiorum rex adeo pius ut dicatur a poetis mensis deorum accubuisse: alius fuit filius tyestis & Merope atrei fratris coniugis quem Atreus occidit & patri comedendum apposuit. ℙ Senex: tantalus. ℙ In amne medio: in mediis aquis. ℙ Siccis: sitibundis. ℙ Latex: aqua. ℙ Fidem ut crederet tantalus eam posse capere. ℙ Decepto scilicet tantalo. ℙ Perit: fugit. ℙ Præbet: uolucri. ℙ Titius fuit iouis filius ex Etara filia orthomeni: quam iuppiter iunonis iram extimescens in specu sub terra abscondit: ob quod ex illa Titius natus dictus est a poetis terræ filius, dicente Virgi. lib. vi. æneid. Necnon & tyton terræ omniputentis alumnum: cernere erat: hic cum Latonæ uim inferræ uellet: ab apolline sagittis confossus apud inferos magno cruciatu demergitur: ut Ouidi. lib. i. De ponte sic in consumptum tyti semperque renascens: Non perit ut possit sæpe perire iecur: huius magnitudinem corporis nouem iugerum dixerunt poetæ. Tibulus: porrectusq; nouem tytus per iugeta terræ. Assiduas atro uiscere pascit aues. Volucri: vulturi. ℙ Aeternas: quia quando consumptum est semper renascitur. DAN.

ℭTaxantur: plectuntur scelerati & pressius tanguntur in iferno q̄ hic apud nos: est enim proprie taxare pressius crebriusque q̄ tangere: unde proculdubio id inclinatum est: ut meminit Gel. in. ii. noctium acticaŗ: Sicuti uexa

re est distrahere ul: & motu maior uehere quod uerbum non est leue contra Cornutum Virgilio masticem. ¶ Ision: non fuit filius phlegiæ sed frater si uera scripsit Eustachius thessalonicensis, Diodo. tradit filium fuisse Anthionis & Melites.

BER. ℂ Vrnasq: dictum est supra de filiabus danai: quæ maritos suos prima nocte interfecerunt. istæ sunt apud inferos hac pœna damnatæ ut semper aquas cribris perforatis hauriant. ¶ Frustra: quia non possunt in eis continere aquã. ¶ Erant. cadmeides filiæ cadmi de quibus dictũ est superi⁹: sicut agaue furens filium pentheum interfecit: eo modo apud inferos furentes uagantur: nec ullã requiem habent. ¶ Terretq: phineus fuit arcadiæ rex qui suasu harpalices uxoris: filios occecauit: cuius sceleris magnitudine permoti dii: oculis eum priuarunt: atque illi harpias obiecerunt auium genus dirum: ac rapax: quæ illi dapes & reliqua omnia fœdebant. Harpiæ monstra fuerunt qualia describit Virgi. ¶ Tristius haud istis monstrum: nec sæuior ulla Pestis: & ira deum stugiisq: sese extulit undis. ¶ Virgineis uolucrum vultus fœdissima uentris: proluuies: uncæq: manus: & pallida semper: ora fame. ¶ Mensas phi. i. phinei. phineus a quo phineus. ¶ Nunc ede. ¶ Amphytrio dicito theseu intellexi conditiones: nunc autem uellẽ scire quomodo hercules natus meus pugnauerit: & secum traxerit cerberũ. ¶ Ede idest demonstra. Edo ab e & do: e in compositione aliquando auget: ut eluceo. i.

Vrnasq; frustra Danaides plenas ferunt.
Errant furentes impiæ Cadmeides.
Terretq; mensas auida Phineas auis.
Am. Nunc ede nati nobilem pugnã mei:
Patrui uolẽtis munus, an spolium refert?
The. Ferale tardis imminet saxũ uadis.
Stupente ubi vnda segne torpescit fretũ:
Hũc seruat amnẽ cultu: & aspectu horrid⁹,
Pauidosq; manes squalidus gestat senex.
Impexa pendet barba. deformem sinum
Nodus coercet. concauæ squalent genæ.
Regit ipse conto portitor longo ratem.
Hic onere uacuã littori puppi applicãs:
Repetebat undas. poscit Alcides uiam
Cedente turba. dirus exclamat Charon:
Quo pergis audax? siste ꝑperãtẽ gradũ.
Non passus ullas natus Alcmena moras
Ipso coactum nauitam conto domat.
Scãditq; puppẽ. cymba populoꝝ capax
Succubuit uni. sedit: & grauior ratis
Vtrinq; Lethen latere titubato bibit.
Tunc uasta trepidãt mõstra, cẽtauri tru-
Lapithæq; mĩto bella succẽsi mero, (ces,
Stygiæ paludis ultimos quærens sinus
Fœcunda mergit capita Lernæus labor.
Post hæc auari Ditis apparet domus.

ualde luceo. aliquando habet uim præpositionis extra ut emito. extra emitto edo similiter promo dicitur qui: & nascuntur in lucem promuntur: progigni ponitur. Hora. Mœcenas atauis ædite regibus, eodem modo edere manifestare dicimus. ¶ Patrui, Plutonis fratris patris sui iouis. ¶ Munus scilicet cerberum. ¶ Ferale respondet theseus describens ingressum ad regiam plutonis: ut quid ibi gestum sit demonstret. ¶ Ferale lethiferum: ueteres feram mortem dixerunt unde feralis & ferale deducitur, Segne fretum idest pigrum. Stupente unda: aqua non se mouente. ¶ Hunc seruat: hanc descriptionem charontis sumit a Virg. qui hunc portitorem dicit obseruare tria inferni flumina seu paludes. hoc est acherontem stygem & cocytum: quin & defunctorum animas ad aliam ripã uehere: quem squaloris esse terribilis fingit: oculos habere igneos amictum sordidum magnam caniciem: remo uelisq: ad animas transportandos uti. ¶ Pauidos manes: animas trementes. ¶ Gestat: transuehit cimba. ¶ Impexa: inornata ¶ Nodus cohercet: ligat. Imitatio Virgiliana: humeris nodo suspendit amictum. ¶ Deformem sinum: uestem sordidam. Sinus aliquando uestis lata est muliebris. Ouid. Indue regales laodomia sinus. aliquando dicitur portus. aliquando pro complexu: ut iacet in si-

nu amantis. ¶ Genæ: oculi concaui: & intra frontem fixi. aliquando genæ pellicula dicitur quæ oculos tegit. aliquando maxillæ. ¶ Conto: partica longa. ¶ Hic onere uacuus cum transuexisset multas animas quas habebat: reuersus est ad ripam. ¶ Repetebat: retro nauigabat. ¶ Cedente turba: omnibus dantibus locum. ¶ Siste properantem: gradum noli o temeraric ultra uenire. ¶ Nauitam: charontem. ¶ Domat scilicet uerberãdo ipsum: æneas tuuit cum ramo aureo. iste pacis uero uiolentia utebatur. ¶ Cimba: populorum capax quæ trãsuehit tot animas uix potuit sustinere unum. ¶ Sic Vir. Gemuit sub pondere cimba. ¶ Succubuit: quasi demersa est. ¶ Bibit idest ab utroq: latere recipiebat aquas. ¶ Titubante. uacillante: modo in unam partem modo in aliam. ¶ Tunc quando transiuit hercules: ea mõstra quæ erãt illic cœperunt ualde timere. ¶ Cẽtauri: herculea centauros nuptiarum cum ebrii essent hyppodamẽ Pirrhithoo auferre uolẽtes acri bello superauit. sunt autem qui non hoc die solum cum centauris pugnasse herculem uelint: sed etiam alias. Nã cum euritus centaurus ab Oeneo calydoniæ rege: forte hospitio susceptus fuisset: Deianiram eius filiam simul ac uidit: petiuit sibi dari uxorem. Oeneus q̃uis illã herculi sponderat nim tamen centauri timens: huic se eam traditurũ promisit quapropter orto inter herculem & Euritum bello nuptiarum die: ab hercule centaurus superatus est. ¶ Lapithe: ab aliis laphite nominati a laphita apollinis filia iuxta othrin mõtem thessaliæ habitantes: cum centauris bella gerentes qui uicinum montem pelion tenebant: Sed demum pulsi primo ab ixione deinde a pirrithoo filio ad ethicas uenere. Laphitis uero campestria concesserunt. Fingunt centauros esse semiequos, sed ueritas est: eos esse genus durum & agreste: & primum pugnasse cum equis, cum ante equis uehi Bellorophon & frenis & ephirus uti pelerronius inuenisset. Hic igitur est datus fabulæ locus & a stimulando calcaribus equo centaurus appellatus est: propter quod & hyppocentaurus: hoc est equi stimulator est dictus. ¶ Succensi, inflammati ad bella. ¶ Multo mero: ebrietate. ¶ Lernæus labor: idest idra de qua superius diximus. ¶ Fœcundo: quia abscisso uno capite nascebantur tria. ¶ Sinus recessus. ¶ Post hæc. scilicet monstra. ¶ Auari: insaciabilis. ¶ Ditis Plutonis: dis pluto appellatur hoc est diues: nam terrenam uim omnem atq; natura sui diti patri dedicatam putabant: quod diuitiæ omnes e terris oriantur: & in terras recidant. Claudianus semperq: tenemus: quæ superi tenuere semel.
ℂ Squalidus senex: charon est aer infernalis: quia animę sunt aeriæ: ideo finxere poetæ esse portitorem animarũ: & ideo. ¶ Squalidus: quia inferni squalidus est & teter. magister nauis lingua ægyptia dicitur charon.

ℂ Hic ferus:

Hic sæuus umbras territat Stygius canis,
Qui terna uasto capita concutiens sono,
Regnum tuetur. sordidum tabo caput
Lambunt colubri. uiperis horrent iubæ.
Longusq; torta sibilat cauda Draco.
Par ira formæ. sensit ut motus pedum,
Attollit hirtas angue uibrato comas,
Missumq; captat aure subiecta sonum.
Sentire & umbras solitus, ut propior stetit
Ioue natus, antro sedit incertus canis,
Et uterq; timuit. ecce latratu graui
Loca muta terret. sibilat totos minax
Serpens per armos. uocis horrendæ fragor
Per ora missus terna: felices quoq;
Exterret umbras. soluit a læua feros
Tunc ipse rictus. & cleoneum caput
Opponit, ac se tegmine ingenti clepit.
Victrice magnum dextera robur gerens:
Huc nunc: & illuc uerbere assiduo rotat.
Ingeminat ictus. domitus infregit minas.
Et cuncta lassus capita submisit canis:
Antroq; toto cessit. extimuit sedens
Vterq; solio dominus: & duci iubet.
Me quoq; petenti munus Alcidæ dedit:
Tunc grauia monstri colla permulcens manu
Adamante texto uincit. oblitus sui
Custos opaci peruigil regni canis
Componit aures timidus: & patiens trahi
Herumq; fassus: ore submisso obsequens
Vtrunq; cauda pulsat anguifera latus.
Postquam est ad oras Tænari uentum. & nitor
Percussit oculos lucis ignotæ. bonos
Resumit animos uinctus: & uastas furens
Quassat cathenas: pene uectorem abstulit.
Pronumq; retro uexit, & mouit gradu.
Tunc & meas respexit Alcides manus:
Geminis uterq; uiribus tractum canem
Ira furentem: & bella tentantem irrita
Intulimus orbi. uidit ut clarum æthera.
Et pura nitidi spatia conspexit poli,
Oborta nox est. lumina in terram dedit.
Compressit oculos. & diem inuisum expulit.
Aciemq; retro flexit. atq; omni petit
Ceruice terram. tum sub Herculea caput
Abscondit umbra. densa sed læto uenit
Clamore turba frontibus laurum gerens:
Magniq; meritas Herculis laudes canit.

BER. ¶ Hic ferus: ad custodiam domus Plutonis erat cerberus: qui cum sentit Herculem: cœpit horribiliter latrare, at Hercules inuoluit pellem leonis circa sinistrum brachium: & dextra corripuit clauã. ¶ Tabo sanie: & facit aliam descriptionem ipsius canis q loco pilorum serpentes habet: & pro cauda etiã unũ alium sibilantem serpentem. ¶ Lãbunt: inuoluunt ¶ Par: similis: terribilis forma & ira. ¶ Irtas: rigidas. ¶ Angue uibrato motis serpẽtib⁹. ¶ Captat: auscultat & explorat. ¶ Subiecta: aure posita in terra: qa a longe uenientẽ eo mõ sentimus. ¶ Missum, sonũ de lõge missuȝ. ¶ Vmbras: aias quæ sunt leuiores corporibus. ¶ Incertus: canis dubi⁹ an fugeret an staret. ¶ Vterq; s. Hercules & canis: ẽt fortes uiri timẽt naturalia quanto magis debent timere ea quæ sunt p̃ter naturam. ¶ Graui. horrendo. ¶ Exterret: fœlices vmbras anima quanto magis infœlices. ¶ Tunc ipse Hercules soluit ab humeris suis feros rict⁹ ora horribilis leonis cleonei. Et clepit: tegit se aduersus cerberum. clepere est tegere: inde clypeus dicitur. ¶ Robur: clauam. ¶ Rotat, flectit illũ canem acriter verberando. ¶ Infregit minas deposuit iram: & factus est humilis. ¶ Lassus: fatigatus verberibus. ¶ Submisit, inclinauit tanquam victus. ¶ Cuncta: quia tria habebat. ¶ Antro: & dedit aditum Herculi. ¶ Vterq; dñs. pluto & p̃serpina inferorũ reges. ¶ Solio, sede regali facta de vno tm̃ ligno cõcauato: soliũ integrũ appellare & solidum. vnde solã terram dicimus. alii dicunt soliũ sedem esse regis e ligno in qua ob tutelam corporis sui sederet. & dictum a sedendo. Curtius. Reginã in solio visam uehementer admiratus aliquando vas dicitur in quo homines in balneis vel domi sedentes lauabantur. Marti. Nõ vis i solio prius lauari. Nunq̃ huic si sẽ uas in quo defuncti sepeliuntur. Pli. Cũ & defuncti sese multi flectibus solii condima lucre. Quidam a solo deduci

Clepere

Soliũ

volunt quod in his solii sederent: ideo solia sternere dicebantur q̃ solii sternium habebant. ¶ Et duci iubet scilicet cerberum: quia timebat. ¶ Me quoq; s. theseum qui illic detentus erã in carcere: quia iueram cũ pirrithoo ad rapiẽdum p̃serpinam. ¶ Tũc grauia, postq̃ Pluto dedit cerberũ, & me Herculi: ille cœpit canẽ blãdiendo illi: & iniecit collo unam cathenam: & secũ attraxit. ¶ Grauia: horrentia. ¶ Pręmulcens, leniter manu tangẽs. Mulcere est p̃prie delinire quasi mollicere. vnde mulsum, & aqua mulsa dicitur. Vincit: ligat inde vinculum ligamen. ¶ Adamãte texto .i. coniuncto: hoc est dura cathena: Adamas lapis p̃ciosus miræ duriciei d quo Pli. loqt. Nullo mõ põt rũpi: nisi sanguine hirci: & cũ poetæ volũt dicere aliq̃ rẽ durã & ifrãgibilẽ adamãtinã appellãt, & ab a qd ẽ sine, & domo q̃si indomitus. ¶ Oblitus sui .i. suaræ utriũ & dñr illi. obliti sui q i periculis nesciunt quid faciãt. ¶ Peruigil: q nũq̃ dormiebat. ¶ Opaci regni: obscuri iferni. ¶ Fassus: q̃si ꝯfessus & mõstrans se victũ ab Hercule. Ore sumisso, capite iclinato subseq̃bat Herculẽ: & blandiebat illi cauda viperina: more canũ q vtrũq; lat⁹ cauda pcutiũt blãdiẽdo alicui. ¶ Postq̃: sed qũ venit ad extitũ iferni, & vidit p̃mã lucẽ voluit retrocedere: & resumpsit vires priores: & q̃si Herculẽ retraxit: sed ipse illi opitulans iuitũ traxit ad supos. ¶ Tenari mõtis laconici. ¶ Lucis ignote: erat lux illi incognita cũ i iferno sp̃ sint tenebræ. ¶ Pronũ: qa via illa pendet i descensu. ¶ Mouit gradu: de loco vbi erat firmus pedibus. ¶ Geminis. s. meis & herculis. ¶ Irrita: sine effectu: rata dicimus firma: & cũ effectu cõtrariũ ẽ irrita, vnde Vir. Irrita tela appellat: q̃ missa nõ feriũt ¶ Oborta: nox vt vidit lucem clausit oculos, & declinauit caput ad terrã: & orta sibi nox ẽ: qa nõ potẽs tolerare lucẽ faciebat sibi obscuritatem oculis clausis. ¶ Compresũt: clausit. ¶ Expulit. s. clau. ocu. ne videret diem inuisum.

Mulcere

Adamas

CHORVS.

Saphici hendecasyllabi.

Atus Eurystheus properante partu
Iusserat mundi penetrare fundum.
Deerat hoc solum numero laborum,
Tertiæ regem spoliare fortis.
Ausus est cæcos aditus inire.
Ducit ad manes uia qua remotos
Tristis, & sylua metuenda nigra.
Sed frequens magna comitante turba,
Quantus incedit populus per urbes
Ad noui ludos auidus theatri,
Qualis Eleum coit ad tonantem,
Quinta, cum sacrum reuocauit æstas,
Quanta, cum longe redit hora noctis,
Crescere, & somnos cupiens quietos
Libra phœbeos tenet æqua currus.
Turba secretam Cererem frequentat.
Et citi tectis properant relictis
Attici noctem celebrare Mystæ.

DAN. ¶ Stygius canis: cerberus ex echidna & Typhaone geni/tus tribus latrat faucibus ad hostium regiæ ditis patris volentibus ingredi cauda & auribus blanditur. neminem permittit exire. Hesio. & Maro discordant. uorat carnē & ossibus superfedet ideo quasi τοχρτσοβορος nuncu/patur. ab Hercule ligatus est adamantina cathena & tra/ctus a l supera: quacunque trahebatur spumæ a rictibus cadētes cedere in aconitium. Alexander impera/tor habuit canem hoc no/mine congredientem leoni b[9] ut scribit Iulius pollux. ¶ Aciem: visum. ¶ Petit: toto capite inclinatur in terram. ¶ Tunc: quando inclinabat se, Hercules fa/ciebat vmbram: & ille se/quebatur. ¶ Densa: sed læ/to iam dat locum sequenti scenæ. ¶ Densa: charus. ¶ Laugę. coronā ex lauro.

BER. Atus Eurysthe/us. In fine oium actuum chorus inducitꝫ laudans facta/ita ibi nūc habetur cōcelebrans forti/tudinem Herculis qui ui/cit omnia monstra: in ter/ra restabant ea quæ sunt in inferno quo ipse iuit & rediuit cum uictoria. Ver/sus est sapphicus, & hēt. v. pedes. Primus Trocheus: secundus spondeus: tertius Dactylus: duo ultimi tro/chei. ¶ Natus Eurystheus. Homerus scri. cum Iuppiter diem quo Hercules prodituruus in lucem erat: ita prędi/xisset: qui cæteris imperaret: cogitasse iunonē id de Her/cule dici quapropter impetrasse primo a Ioue: ut id iure iurando affirmaret: deinde missa lucina quæ dea partu/rientium erat distulisse Herculis ortum & uxoris Sthele ni quæ septimo iam mense pregnans erat partum accele/rasse: ex quo natus est Eurystheus qui Micenis. xlv. annis imperauit semper infestus Herculi: ob id frequenter im/pellens eum ad congrediendum cū monstris facile sic pe/riturum Herculem sperans. ¶ Fundum infernum. ¶ De/erat restabat hoc solum: quia omnia alia superauerat. ¶ Tertiæ: foreis regem Plutonem regē inferni quæ fuit tertia sors inter tres fratres. ¶ Nigra: obscura. illa tristis uia est metuenda propter obscuram siluam per quam est eundem. ¶ Sed frequens: scilicet illa via valde frequenta/ta: per eam multi quotidie ad inferos tradunt: Frequens modo crebrum significat: siue de loco siue de re animata dicitur: ut frequens senatus idest creber copiosus, multus item frequentes domus frequentes aræ: hoc est crebræ multæ: aliquādo quod ab aliis frequentatur: ut freques locus frequens templum in quo multi cōueniunt. & quod multi frequentant. Qualis. declarat istam multitudinem per comperationem ludorum olympicorum qui fiebant in honorem Iouis olympici apud Pisam & Helidem ar/cadiæ oppida id gymnicum certamen erat quod quinto quoque anno fieri solebat vnde olympias dicta ē spacium quinque annorum & exinde tempora olympiadibus com/putare cœperunt. ut Olympiadis primæ vel tertiæ: Olympia vrbs est inter ossam & olympum montes, & olympia olympiorum etiam ludi erant ipsi. ¶ Incedit: vadit ad spectandum. ¶ Populus: multitudo. ¶ Ad lu. noui theatri: noui spectaculi, theatrum dici potest a no/bis uisorium seu spectaculum ex quo eminus turba lu/dos spectare potest: & apud Romanos ædificium fuit in/terdum mira luxuria edificatum: ut Pli. lib. xix. na. histo. ¶ Heleum: tonantem. Iouem heleum a ciuitate helide. ¶ Coit idest conueni. Alii legunt currit & male: quia ver/sus non staret. ex con & eo: sic Ouidi. libro. iiii. Fasto/rum. Mille manus coeunt. ¶ Quinta æstas: quintus annus. Reuocauit / reduxit. ¶ Sacrum: substātiue idest Iouis festum. ¶ Quanta scilicet turba: frequentat secretam Cererem: cele/brat cerealia. de his sacris superius diximus. ¶ My/stæ: sacrificantes Cereri appellabantur: Mysticum dicunt græci omne id quo in arcanis Deorum sacris utimur. qualia erant bac/chi, & Cereris orgia: quæ noctu clam & a solis mulie/ribus celebrabantur: sed tamen inde illis sacris pol/lutis, uiri quoque ad ea acce/dere soliti erant & baptæ huiusmodi uiri dicebantur quod tincti, furatique sacris inter essent instar mulie/rum, baptim enim infice/re: tingere: & fucare dici/tur. ¶ Mysteria arcana sa/cra appellabantur. hinc in prouerbio est: non sine my/sterio fieri dicimus, quod occulta aliqua quasi sacrorum ratione perficitur. ¶ Actici: athenienses. nam ea sacra apud athenas fiebant per decē milliaria ad Eleusim. ¶ Citi ueloces: quia cum facibus ac/censis currebant. ¶ Tectus relictus: quia ea sacra celebra/bantur per agros. ¶ Cum longe redit hora noctus. ¶ Cu/piens: scilicet nox. ¶ Crescere: quia crescente fiunt longio/res somnii. ¶ Libra signum cœleste per quod sol transit: & tūc est æquinoctium: quia sol libratus est: & ē per unū diem solū, ideo dicit tenet currus phœbeos: idest solis.

DAN ¶ Tum super: construe sic textum & mendatum sub her/culea cupit abscōdi umbra: ita legit antiquissimus codex & suadet metrū & sensus etiā quadrat ut sit: cupit cerbe/rus abscōdi sub umbra Herculis ne cernat lucē. nisi dicas herculea umbra desuper abscondit caput cerberi qd non probo. ¶ Natus Eurystheus: inuidia Iunonis contra Her/culem natus: Eurystheus septimo mense. Iuppiter indi/gnatus claudit cœlum Eurystheo properante partu: qa natus est citra nonū mensem timente Iunone ne Hercu/les prius nasceretur. Natus Eurystheus septimum carmē Sapphicū penthametrū. redeunti ab inferis Hercule oc/currit chorus cū tripodio & cantu Mystæ: Mystæ dadu/chi. i. gestantes facē dicebantur: sacerdotes Cereris facu/lis bus discurrentes qbus ad filiā indagandā usa est ceres ad extremā vsque lassationē debacchabātur. ¶ Papinius: Tuque actea ceres: cursu cui semp auhelo uotiuā taciti lassamus lampada mystæ. erant autē hæc sacra cōta cum baccho: ideo generosius poeta bacchum ex aditis cereris egredien/tem inducit. & Ouidius. Ipse suos ludos vuæ cōmētor ha/bebat. Quos cū tedifera nūc habet ille dea. scelerati arce/bantur procul ab his sacris voce pręconis. Tranquillus. Eleusinis sacris quorum imitatione impii voce præconis summouent interesse ausus nō est. baptæ eius sacerdotes

non sunt

non sunt dicti ea rõne quod fu carent istar mulierȩ: sed quod lauarentur quãdo initiabant. Aristophanes graecus comicus facundissimus πρωτονε ατοσυαλεσ οπιθλιεμεβλαψεν. & haec sacra appellantur thesmophoria, ut mẽinit Gellius in. xiiii. quasi legiferae deç sacra. θεσμον enim dicitur lex & φερω. fero. Ceres. n. prima dedit leges vt fingit latinorum princeps Maro. Mysteria. Appollodo. tradit mysteria dicta a Myente quodam attico q venãdo perit: eandem dicunt etiam orgia ab ira Cereris cõtra Iouẽ: vt ait Eusebius thesmophoria fiebant sic exta fumantia polenta. saldiaco. mala punica. trementia animaliũ corda. hederae. papauera. & uinum quod vocant cyceona: qd quidem vinum ceres cum nollet bibere oblatũ sibi per hospitem bambinem. tandem sublata veste genitalia ostendit hoc spectaculo mota dea bibit imbens inde datur cyceon in sacris. Ephoebi: spacium iter puerilitatẽ & pubertatem vocãt ephoebiã. Quin appellat lubricũ aetatis qa illa ętas facile labitur in vitium.

BER. Tanta: adaptat comparationẽ: tanta est illa turba: quç uadit per illã viã ad inferos & quae est ista turba: sunt alii senes: alii pueri alii infantes. Iugate. i. nondum cõiunctȩ matrimõio. Ephoebi: ephoebus dictus: qd iã sit impubes hoc est ad annos pubertatis peruenit. Terent. Nã is postq̃ excessit ex ephoebis: hoc excessit ex ea aetate qua pubem primo emitit. Hic ephoebia appellata est prima aetas adolescentiae. Comis depositis. i. resecatis capillis qui intonsis seruabãtur pueris & in prima adolescentia illis resecabant: & deo alicui consecrabantur vt est apud Statiũ in siluis de crinibus carini. Modo doctus qui vix sciebat pnunciare nomen matris. His: solis infantibus est data vna fax, vt p has tenebras possent videre & minus timere hoc: est mora le: qa sunt puri sine macula uitiorum. Releuare: leuiorẽ facere. Praelato: ante portato. Caeteri: pter istos infantes. Per opaca: obscura. Qualis: nũc dicit chorus qualis debeat eẽ aius euntiũ p illã viã. q. d. tristes: quia vĩ hr̃e totum pondus terrae supra se: ideo dicit qd debemus ire tardius quã possimus.

Tanta per campos agitur silentes
Turba. pars tarda gradiens senecta,
Tristis, & longa satiata vita.
Pars adhuc currit melioris aeui,
Virgines non dum thalamis iugatae,
Et comis non dum positis ephebi,
Matris & nomen modo doctus infans,
His datum solis, minus vt timerent,
Igne praelato releuare noctem.
Caeteri uadunt per opaca tristes.
Qualis est nobis animus remota
Luce, cum moestus sibi quisq; sensit
Obrutum tota caput esse terra?
Stat chaos densum, tenebraeq; turpes,
Et color noctis malus, ac silentis
Otium mundi, uacuaeq; nubes.
Sera nos illo referat senectus.
Nemo ad id sero venit, vnde nunquam
Cum semel venit, potuit reuerti.
Quid iuuat durum properare fatum.
Omnis haec magnis vaga turba terris
Ibit ad manes. facietq; inerti
Vela Cocyto, tibi crescit omne,
Et quod occasus uidet: & quod ortus.
Parce uenturis. tibi mors paramur.
Sis licet segnis. properamus ipsi.
Prima, quae uitam dedit: hora carpsit.
Choriambici uersus.
Thebis laeta dies adest:
Aras tangite supplices:
Pingues caedite uictimas.
Permistae maribus nurus
Solennes agitent choros.
Cessent deposito iugo
Arui fertilis incolae,
Pax est Herculea manu
Auroram inter: & hesperum,
Et qua sol medium tenens
Vmbras corporibus negat,
Quodcunq; abluitur solum
Longo Tethyos ambitu,
Alcidae domuit labor,
Transuectus vada Tartari
Pacatis redit inferis,
Iam nullus superest timor,
Nil ultra iacet inferos,
Stantes sacrificus comas
Dilecta tege populo.

Qualis: legẽdũ est interrogatiue. Obrutũ: demersum: qa ifernus est in centro terrae: qa qui uadũt ad inferos habent terrã supra se. Stat: nõ mouet. Chaos: illa ꝯfusio. Densum: tenebrosum. Silẽtis: qa ibi oia tacẽt nõ sunt venti strepẽtes: nec aiç vsum loquẽdi habẽt. Vacuç nubes quç nõ faciũt pluuiam. Illo: ad illũ locũ. Ad id: eum locũ. Vnde: a quo loco. Quid iuuat: qd oportet vt acceleremus mortẽ nostrã opponẽdo nos uariis pĩculis hoc nõ debemus facere: sed viuere diutius quã possim⁹. Durũ: inexorabile. Fatũ: mortem. Faciet vel. nauigabit. Cocyto: oẽs. n. trãsibimus p illam viã. Inerti stagnãti qa non mouet. Tibi: o mors qcqd ẽ in mũdo crescit: qa ut iqt Sal. Omnia orta occidũt, & aucta senescunt. Parce uenturis. s. ad te. i. o mors noli nimiũ ꝓperare: qa sumus oino tui: & ad te veniemus. Licet sis segnis q̃uis sis tarda: tñ quotidie currimur ad te. Prima hora: in qua nati sum⁹. Carpsit: illã & icipit diminuere uitã nr̃am. Thebis: iã reuertit ad principale ꝓpositũ de laudib⁹ herculis: digressio ista concessa choro: mõ dicit ad thebanos ut faciãt sacrificia: & diis gratias agãt q fecerunt ubiq; herculẽ uictorẽ, Versus est glyconicus ab inuentore coriãbicus etiã a pede. Scãdit duob⁹ modis. Primo mõ spõdeo: & duobus dacty. Alio mõ facis unũ spõdeũ: & unũ coriãbũ: & unũ pirrichiũ. Tãgite: sacrificate qa sacrificãtes manib⁹ aras tãgebãt. Agitẽt choros: choreas solebant in sacris saltare ad laetitiã. Et q̃ sol mediũ: ab oriente & occidẽte, & i meridie q̃sita ẽ pax manu Herculis. Vmbras negat. Est ciuitas Syene in cõfinibus aethiopiae & aegypti, & teste Pli. scdo na. hi. supra alexãdriã versus meridiẽ. l. miliũ sta. acut scribit Macrobius scdo sup somniũ Sci. directe locata est sub tropico estiuo. i. sub cancro in extremo torride zonae: quare cũ sol ad cancrũ uenit i medio solstitu die supra uerticẽ ciuitatis cadens nullã ꝓsus in ea umbrã efficit. Quod Lucan⁹ tetigit i scdo. Vmbras: nusquam mari flectẽte syene: hoc est p dies solstitii. Tethyos: tethys uxor oceani: sed ibi pro ipso oceano ponitur.

DAN. ℭStantes:datur locus ſequēti ſcene:ſedibat lætus Hercules de victoria Lyci.Sacrificus:& ſacrificulus appellať rex ſacroꝝ:a ſacro qđ eſt deo dedico & ſacrū facio.⸿Stãtes:horridas & iculras.⸿Populo:frōde populi arboris: qua coronatus fuit uadens ad inferos:unde dixit dilecta.

BER. Vltricę dextra . Iam reuertitur Hercules poſt mortem Lyci:& eſt principium quarti actus:in quo ponit furor Herculis , & ibi notãdū eſt qđ in ſcena nunq̄ oſtēditur mors:ſed narrať ne forte ſpectatores terrent.Ibi quattuor pſone itroducuntur Hercules Theſeus Amphytrio & Megæra.Primo Hercules poſt victoriã de lyco vocat deos,& p̄parat ſacrū.⸿Fuſus:mortu',Aliqn̄ ſugatus,aliqn̄ iacens:& fuſus humi.⸿Pœne:ſupplicii ⸿Belligera pallas : hãc dicũt poetæ Iouis filiã ſine matre: ita cū Iuppiter uideret Iunonē vxorē nō ferentē filios percuſſo ſibi capite palladem armatam emiſit:dicēte Lucano lib.ix.Hãc & pallas amãt patrioq; uertice nata eſt & Oui. li.faſtoꝝ.iii. An qa de capitis ferē ſine matre paterni Verticę cū clypeo pſiluiſſe ſuo hanc eandē Cice.li.de na. deoꝝ.iii. belli fuiſſe inuenericē ac principē dixit . Hanc toruã oculis & armis inſignē: lōgãq; cū clypeo criſtalino ferre haſtã & pictū habuiſſe peplū dicūt poetę.Quin & virgo fingiť: & ipſi virgini Gigas noie pallas Titani filius deorūq; inimiciſſimus vim inferre tentaret : illū virgo ſua uirtute pemit adeo q̄ iterēpto ipſa poſtea pallas dicta eſt.Nã prius tritonia dicebatur:qa iuxta tritonidis paludē primitus cōperta:dř q fluuius eſt Lybiæ . Alii autē eam uolunt a pallo uerbo græco dictã qđ apud nos uibro.& cōcutio interp̄tať : eo q̄ haſtã uibrare cōſueuerit docuerirq;. Fuit ēt cognominata quaſi uim ipſa minet , ut eſt apud Cice. lib.ii.de na. deoꝝ Alii uero quaſi minuēs neruos,eo qđ q optimis artibus ueꝝ laborē impendunt uires corporis minuere dicanť. Nã ipſa eadē ſapientiæ dea . Et oium bonaꝝ artiū inuentrix appellať:teſte Oui.li.iii.Fa. Egis nomē ipſius ſcuti palladis. ⸿Leua:ſiniſtra.Ciet:mouet. ⸿Ore ſaxifico:uultu meduſeo:i eo ſcuto erat caput meduſæ q̄ uertebat hoies in ſaxa.⸿Adſit ly.i.bacchus q ſupauit lycurgū hic fuit rex thragū q Bacchū deū eſſe negabat ob qđ dum conareť uires incidere crura ſibi amputauit. ⸿Rubri ma.hic primus idiam deuicit: unde dixit rubri maria domitor.i.Eurythrei græ.erythrō rubrū dicūt unde teſte Soli. ab harenaꝝ colore mare erythreū appellatum eſt. ⸿Virenti pãpineo:ut ſupra diximus.Geminūq; numen: gemini dei:ſed p̄prie numē eſt dei uoluntas.Vir.Non hęc ſine numine diuū eueniunt.i.ſine uolūtate tractū ē anuo qđ ueteres p uolo uſurpabant : nã p̄prie nuere eſt ſigno capitis uolūtatē ſuã oñdere a q̄ nut' ſignū,qđ capite dať: & uolūtas q̄ ex hmōi ſigno declarať : aliqn̄ numē p ptãte dei dř.Vir.Muſa mihi cas memora quo numine læſo aliqn̄ ponit p ipſo deo Vir.Spero eqdē medus: ſiqđ pia nu-

HERCVLES.THESEVS. AMPHITRYON. MEGARA.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

Vltricæ dextra fuſus aduerſa; lyc'
Terrã cecidit ore.tū/qſqs comes
Fuerat tyrãni,iacuit,& pœnæ co (mes.
Nūc ſacra pťi victor:& ſupis ferã,
Cæſiſq; meritas victimis aras colam.
Te te laborum ſocia,& adiutrix precor
Belligera Pallas:cuius in læua ciet
Ægis feroces ore ſaxifico minas.
Adſit Lycurgi domitor:& rubri maris
Tectam virenti cuſpidem thyrſo gerēs,
Geminūq; numē,Phœb',& Phœbi ſoror,
Soror ſagittis aptior,Phœbus lyræ.
Fraterq;,quiſquis incolit/cœlum meus,
Non ex nouerca frater.huc appellite
Greges opimos, quidquid Indorū ſeges,
Arabeſq; odoris qđqđ arboribus legunt,
Conferte in aras. pinguis exudet vapor.
Populea noſtras arbor exornet comas.
Te ramus oleæ fronde gentili tegat
Theſeu. tonãtē noſtra adorabit manus.
The.Dii conditores vrbis,& ſyluestria

mina pñt ſupplicia hauſuꝝ ſcopulis. ⸿Phœbus apollo: & ſoror Diana q̄ ob virginitatis amorē hoium cōſortiū dř aufugiſſe & uenãdo ſiluas ac mōtiū ſaltus incolebat. Quare cū arcu & pharectra illã iceſſiſſe ferũt : quã virgines plures ſili p̄poſito ſequebanť:dicete Virgi. Qualis in europæ ripis: aut per iuga pindi. Exercet diana choros: quam mille ſecutæ hinc atq; hinc glomerãt horreades:illã pharectrã fert hūero. ⸿Phœbus ly.nam cytharam pulſans qua a Mercu. donatus fuerat muſia canētibus p̄erat. ⸿Frater,quia & ipſe Hercu. erat filius Iouis : unde fratres ſuos: ſed nō ex Iunone natos. ⸿Appellite : admouete appropinquate . Var.exiſtimat proprie appellere dici:cum ex pelago, aut a flumineq; ad litus acceſſerit.Virgil.hinc me digreſſum ueſtis deus appulit . Appello etiam a plico . Terenti. Animum ad ſcribendum appulit . Appello appellas primæ coniugationis aliud ſignificat. ⸿Greges opimos : pingues opimus diues:pinguis dicitur:unde opima ſpolia dicūtur quæ dux duci rapit & opime aduerbium abundanter. ⸿Indorum ſeges: india regio eſt orientalis Aſiæ terminus: quæ ab indo flumine nomen aſſumpſit qui ſolus : teſte Herodo.lib.iiii.poſt nilum crocodilos producit ab oriente incipiens uſq; ad Aſiam ex occidentali parte protenditur ex meridiana uero uſq; ad indicū mare,ex ſeptētrione uero uſq; ad caucaſum hæc regio aromatū ferax eſt. ⸿Arabes:arabia regio eſt iudea ab ægypto determinans hãc apud Ptolæmeum:in Geographia triplicem inuenimus.ſ.fœlicē quę ea eſſe uidetur quam Pli. palam eſſe dixit inter trigim & nephratem in Arabia fœlici ciuitas metropolia in monte ſita eſt Saba ita appellata a potu ſebe in quod eſt ſacrificare : quia thua mittit quo in ſacrificiis utuntur. ⸿Odoris:ideſt odoratis ferentibus aromata. ⸿Legunt col. ⸿Vapor:fumus . ⸿Fronde gen.i.patria gētē appellamus nationem interdū familiã inde gentiles dñr oliua arbor athenienſium qa in certamine palladis & neptuni nois urbi nata dř oliua p palladē: quod ſignū erat pacis. ⸿Dii cōditoris. Siľr theſeus lętus de uictoria Herculis inuocat deos o dii conditores: ſcilicet urbis thebanæ.

DAN. ℭVltricę dextra ſcanditur metro iambico trimetro Euripido . quarta eſt epitaſis huius fabulæ . Hercu.incipit modo inſanire dum de lyco ſuperato rem diuinam facit, primo agitur de furia Hercu.deq; iis omnibus quæ geſſit furens: deinde chorus hoc deplorat infortunium eo in loco lugeat æther &c̄. ⸿Aegis ſeri.Honoratus ægida dici loricam ex ære quando hominis pectori coheret , cum uero diuinum pectus operit : appellari ægida : ad quod pulchræ canit Martia. Dum uacat hæc Cæſar poterit lorica uocari:Pectore cum ſacro ſederit ægis erit : p̄prie tamen & peculiariter datur ægis palladi meduſeo capite inſignita: idcirco meduſea dea ab eodem Mart.denominata eſt.Ipſa meduſeæ quo tumet ire deæ.

Pallas

Appellare

ℭAntra ceti:

BER. ¶ Antra ceti: & tu qui colis.i.habitas antra.i.speluā ca ceti cretis vbi cadmus interfecit illum serpentem qui erat in fonte ad quem mittebat socios haustum aquas & eos omnes interfi ciebat: quare cognita cadmus eum confundit & eius dētes seminauit ut rē totā Oui.exequitur cetum appellauit propter magnitu dine nam cete maiores pisces sunt in mari: non oui sed animal parturiētes qd nulli ex prauis accidit præ ter q̄ renæ Virgi.immania cete.inde ceteri piscatores dicūtur: ut Varro testatur & etiam qui vēdunt & quę colis itere supple. ¶ Aquas dirces. ¶ Dirce vxor lyci thebanorum regis nō illius quem nunc occidit her cules qui cum prius Anthiopam haberet vxorem, quæ a Ioue cōuerso in for mam satyri grauidata fuerat illam velut adulteram lycus dereliquit: & dircem superinduxit hæc semel i su spitionem abducta ne cum ea lycus cōcubuisset ipsam anthiopam: in carcerem fe cit quæ instante partus tēpore & agente Ioue uincula rupit ac in mōte cytherone pariens natos exposuit: quos pastor inueniēs pro suis educauit sed tractu tempori a matre recogniti & in vltionē iniuriarum inducti lycum interfe cerunt: & thebanorum regno occupato. ¶ Dircem nouercam indomitorū tau rorum caudis distrahenda alligarunt qui cum vsq ad locum limpidissimi fontis illatam traxisset: poetę fin gunt in fontem sui nominis conuersam fuisse: quia dixit Ouidi. in Ibin. Perq feros montes tauro rapiēte traharis. Vt tracta est cōiunx imperiosa lyci. Larem regis aduenę.i.domū cadmi q de tyro urbe phœ niciæ venit. ¶ Expia: amphytrio mouet ut prius q̄ incipiat sacrificiū seipsum mundet. expia: purgate. ¶ Capitis inuisi: odiosi a verbo passiuo inuideor. Ci. diis hoībusq inuisus. ¶ Libare: sacrificare. ¶ Ipse cōcipiam præces: respondet Her. sapiēter Amphytrio ni qui suadebat illi ut quietem oraret a Ioue. ¶ Nullus mihi. ¶ Polum coelū. An traho frango ut p uim intrem.

Cete

Trucis antra Ceti, nobiles Dirces aquas,
Laremq regis qui aduenæ Tyrium colis:
Date thura flammis. Am. nate manantes prius
Manus cruenta cæde: & hostili expia.
Her. Vtinam cruorem capitis inuisi deis
Libare possem. gratior nullus liquor
Tinxisset aras. victima haud vlla amplior,
Potest magisq opima mactari Ioui,
Quam rex iniquus. Am. finiat genitor tuos
Opta labores. detur aliquando otium,
Quiesq fessis. Her. ipse concipiam preces
Ioue: meq dignas. stet suo coelum loco,
Tellusq & æther, astra inoffensos agant
Æterna cursus. alta pax gentes alat.
Ferrum omne teneat ruris innocui labor:
Ensesq lateant nulla tempestas fretum
Violenta turbet. nullus irato Ioue
Exiliat ignis. nullus hyberna niue,
Nutritus agros amnis euersos trahat.
Venena cessent. nulla nocituro grauis
Succo tumescat herba: non sæui: ac truces
Regnent tyranni. siquod etiamnum est scelus
Latura tellus: properet. &, siquod parat
Monstrum, meum sit. sed quid hoc? mediū diē
Cinxere tenebræ. Phœbus obscuro meat.
Sine nube vultu. quid diem retro fugat,
Agitq in ortus? unde nox atrum caput
Ignota profert? vnde tot stellæ polum
Implent diurnæ? primus en noster labor
Cœli refulget parte non minima Leo,
Iraq totus feruet: & morsus parat.
Iam rapiet aliquod sydus. ingenti minax
Stat ore: & ignes efflat: & rutilat: iubam
Ceruice iactans. quidquid Autumnus grauis:
Hiemsq gelido frigida spatio refert:
Vno impetu transiliet, & verni petet. (lū est?
Frāgetq Tauri colla. Am. quod subitū hoc ma
Quo nate vultus huc: & huc acres refers?
Acieq falsum turbida cœlum vides?
Her. Perdomita tellus. tumida cesserunt freta.
Inferna nostros regna sensere impetus.
Immune cœlum est. dignus Alcidæ labor.
In alta mundi spatia sublimis ferar.
Petatur æther. astra promittit pater.
Quid, si negaret? non capit terra Herculem.
Tandemq superis redditi: en ultro vocat
Omnis deorum cœtus. & laxat fores,
Vna vetante. recipis & reseras polum?

ignis: nullū fulmen. ¶ Mō strum me sic.i.contra me. ¶ Sed quid. Dum ita loqueretur Hercu. eum furia exagitare cœpit vnde insa nienti videbant̄ multa falsi q̄ in textu. ¶ Vn: ex q̄ cā. ¶ Ignota, quia i medio die nō nascit̄ nox. ¶ Diurnę: q̄ solent eē nocturnę. ¶ Ruti lat: vibrat unde rutilantia sydera dicimus quia uiden tur mouere radios suos. ¶ Quicquid uidet: quod il le leo velit facere vnum sal tum nam in zodiaco sunt xii. signa & tria ex ipsis habet quelibet pars anni inter taurum & leonem sunt omnia signa quæ faciunt hyemem: ideo dicit quod faciet vnum saltum ita ma gnum quod saliet usq ad taurum. ¶ Autumnus gra uis: quia tempus est læthiferū: vt Iuuenalis. Quod themisum ægros autumno occiderit vno. ¶ Vno impetu. vno saltu. ¶ Tauri verni: nam signum tauri ad quod sol decimotertio Calendis Maii transit ut Virgil. in georgicis. Candi dus auratis aperit cū cornibus annum. Taurus. ¶ Falsum cœlū: propter quod dixerat Hercules se videre leonem & solem ob scuratum. ¶ Perdomita lo quitur ex furore Hercules superaui omnia monstra quæ in terra & mari & inferis: reliquum est ut accedā cœlum. ¶ Immune: intentatum viribus meis: ap positiue labor dignus alci de.idest Hercule. ¶ Sublimis: leuat̄ a terra. ¶ Mūdi: cœli. ¶ Pater iuppiter. ¶ Quid si quasi si nolet da re mihi cœlum ego rapiā per uim quia a terra non capit me: nō ē capax mei. ¶ Tandem: post multos labores. ¶ Reddit. scilicet me. s̄m Platonicā disciplīnam qui testabatur omnes animas descēdisse de cœlo ¶ En. ecce fantasiā repenti nam uidebat̄ deo ipm uocare ad cœlum unā tamen Iunone nouerca uetante. ¶ Cetus: turba. ¶ Laxat: aperit. ¶ Recipis uertit ser monē ad ipsam iunonē uis ne recipere sponte me: aut ui. ¶ Recipis: scilicet me o Iuno. ¶ Et referas aperis

BER. ¶ Cõtumacis mũdi.cœli ſupbi:& idignãtis me recipere. ¶ Dubitaĩ ẽt videbaĩ her.qd iuno tardaret ſibi aperire: ideo minaĩ.i.tu ſtas in dubio an dẽas apire. ¶ Vincla ſat. exuã diſſoluã loqĩ ſm opi.poetaꝝ q dñt ſaturnũ a ioue regno pulſum apud iferos relegatũ fuiſſe dicẽte Oui.li.i. meta.Poſtq̃ ſaturno tenebroſa i tartara miſſo: ſub ioue mũdus erat ſubiit argẽtea ples. ¶ Auũ: patrẽ patris mei iouis. ¶ Impii: crudeſ vel in me uel in patrẽ ſuũ. ¶ Impotẽs: crudele cœlũ. ¶ Titãtes: gigãtes de qb⁹ diximus qd auſi ſũt manib⁹ reſcindere cœlũ. ¶ Iuga colles plena cẽtauris de qb⁹ iridẽ dictũ ẽ. ¶ Agã: faciã. ¶ Limitẽ: iter. ¶ Mõte g.vno poſito ſupra aliũ. ¶ Chirõ cẽtaurus quẽ ſaturnus cõuerſus i equũ ex phillire genuit ut Vir.li.ii. geor. Talis & ipſe iubã cer uice effudit equã: Cõiugis aduentu pnix Saturnus & altũ: Peliõ hinitu fugiẽs ipleuit acuto: nã cũ eã nympham cõprimeret ops eius uxor ſupuẽit: & ipſe i equũ cõuerſus ẽ hic chirõ fuit iuſtiſſimus & magni achillis pceptor. Peliõ mõtẽ theſſaliæ: ſicut oſſa & olympus eius regionis ſunt montes. ¶ Tertio gra. nã oſſa ſub pelio ſupra peliũ.iii.gradu olymp⁹. ¶ Perueniet: p ſe aut mittaĩ p uim. ¶ Infandos: ipios qa contra deos. ¶ Auerte: remoue igĩ amphy.redarguẽdo her.qd licet magnanimi ſit appetere cœlũ ſꝫ iſto mõ uelle iſani hois ẽ. ¶ Cõpeſce: reprie. ¶ Quid hoc her. nõ audit patrẽ ſed iſanies clamat repẽte ex fantaſia ſeſe uidere gigãtes pugnãtes ↄtra deos,& tytiũ de quo ſupra eſt dictũ: rupiſſe vicula & ab iferis rediſſe. ¶ Inane: ſine iocinore qa vulĩ illud corrođ ſerat. Prope.ſ.pugnãdo ſupra illos mõtes. ¶ Cytherõ mõs iuxta thebas. ¶ Pallene ciuitas ẽ archadiæ de q̃ Pli.li.iiii.na.hi. eſt alia i macedonia quã pr̃iã porthei fuiſſe ſcri. Vir.iiii.geo. hĩ nũc æmathię portus patriãq; reuiſit pallenẽ. ¶ Alta i mõtib⁹ ſita ẽ ibi ↄgregati ſunt gigãtes pugnaturi cõtra iouẽ. Marcẽt: pdiderũt ſuã amœnitatẽ. ¶ Tẽpe de qb⁹ diximus neutri gñis: & idecli nabile: hẽꝗ tm̃ pĩale. Pindi mõtis theſſalię. ¶ Hic alius gigas. ¶ Oethẽ mõtẽ q eſt iter theſſaliã & macedoniã famoſus morte & ſepulchro Herculis: de quo Pli.li.xxi.na.hi.hellebori fertilis eſt. ¶ Erynnis: facit i pl̃i erynnes ſũt furiæ ifernales. ¶ Horrẽdũ: p horrẽda: qa furiæ armatę ſunt facibus & ſerpẽtib⁹. ¶ Sudes: palũ ligneũ: hoc ẽ facẽ ſuccẽſã ex ifœlici igne rogi vbi cõburũt cadauera. ¶ Pro

Pallene

plus: uicinius. ¶ Sæua the. vallata circũdata ẽt videor vĩdere furiã thyſiphõe ad cuſtodiã Plutõis adeſſe cũ face loco cerberi rapti a me porta.iferni. ¶ Vacãtẽ ſine cuſtode. ¶ Sed ecce: uide aliã fantaſiã herculis: uidebaĩ illi videre filios lyci: & ſui erant ꝓprii quos miſerabiliter interfecit. ¶ Reddẽt pr̃i.lyco quẽ interfecit & illi factã uos comites ad vmbras. ¶ Neruus: corda arc⁹. Excutiat: emittat. ¶ Quo ſe: ea q̃ ſunt crudelia nõ fiũt i ſcœna: id nũc Amphytrio: qñõ hercules accepit ſagittas: declarat. Quo i quã pte. ¶ Cœcus: qui nõ cognoſcit qd agat. ¶ Inuergit: uertit. ¶ Coactis: q̃ſi iũĩ iõctis. ¶ Arũdo ſagitta. ¶ Fugit: tranſiuit. ¶ Eruã: iſanies Hercules itez igt. ¶ Eruã: extrahã ex latebris oẽm plẽ lyci: & oẽs latebras & loca abdita pſcrutabor: ne aliquez ex eo gñe reliq̃ poſtea ibo micenas q pr̃ia erat euriſthei ut ei⁹ domũ quoq; deſtruã q mihi tot mõſtra ſupãda iperauit. ¶ Cyclopeia ſa. magna mœnia micenaꝝ poetæ qñ volunt dicere rẽ bñ fabricatã dñt eam arte cyclopũ factã. Sic Vir.i.vi. æn. Mœnia celſa vides cyclopũ educta caminis, Cyclopes aut erãt uiri gigãtes q i ſicilia iuxta ætnã degentes vnicũ i medio frõtis hẽbãt oculum, fuerunt & alii tres famuli vulcani i Lipare q ioui fulmia fabricare dicebãĩ: quoꝝ noia Virgi. uno verſu õſcribit: Brõtes ſteropeſq; & nudus mẽbra pyragmon. ¶ Aula: regia euriſthei. ¶ Diſiecto: fracto peſſulo: & obſtaculo.

¶ Vicla ſa. Appollodor⁹ ait ſaturnum alligari p annũ laneo vinculo: & ſolui ad diẽ ſibi feſtũ.i.menſe decẽbri atq; ide ꝓuerbiũ deos lãcos pedes hr̃e Verri⁹ flaccus dic̃ ſe ignoraĩ cãm cur ſatur. i compedib⁹ ſit: phyſici aſſerũt ſpma i utero aiantũ i vitã grãdeſcere qd dũ i lucẽ exeat mollib⁹ naturæ viculis detinetr ſed hic aĩr accipiĩ ligatus satur. ¶ Bellari.pa.manifeſto tenet iſania her.q copiat ꝓ illis pugnare ↄtra quos ſemel defendit cœlũ: gigãtes.n.iteremit her, cũ cœlũ ꝓpugnaret ut ſcri. Theo.p qd ſignaĩ virtute ſolis ſpiritũ oculi tenebraꝝ. Tẽpe ſyla i theſſalia p quã labiĩ peneus arboꝝ dẽſitate & viridi ſolo amœniſſima: odoris florib⁹ & roſaꝝ varietate ſuauiſſima: qualẽ Ouid.lepide circũ ſcri. in primo meta. Marcent.i.putreſcunt: eſt.n.marcere putreſcere quoniã q̃ attenuanĩ macie facile putreſcunt inde Marcor ut placet Var.& Papi.appellat liberum patrem marcidum: marcidus edomito bellum referebat ab æmo.

DAN

An contumacis iannam mundi traho?
Dubitatur etiam? vincla Saturno exuam:
Contraq; patris impii regnum impotens
Auum reſoluam. bella Titanes parent
Me duce; furẽtes. ſaxa cum ſyluis feram.
Rapiamq; dextra plena Centauris iuga.
Iam monte gemino limitem ad ſuperos agam.
Videat ſub oſſa Pelion Chiron ſuum.
In cœlum olympus tertio poſitus gradu
Perueniat: aut mittatur. Am. infandos procul
Auerte ſenſus pectoris ſani parum:
Magni tamen. compeſce demẽtem impetum.
Her. Quid hoc? gigãtes arma peſtifera mouẽt.
Profugit & umbras Tityus: ac lacerum gerens
Et inane pectus: quam prope a cœlo ſtetit.
Labat Cithæron. alta Pallene tremit.
Marcentq; Tempe. rapuit hic pindi iuga.
Hic rapuit Oethen: ſæuit horrendum Mimas.
Flammifera Erinnys uerbere excuſſo ſonat.
Rogiſq; aduſtas propius: ac propius ſudes
In ora tendit. ſæua teſiphone caput
Serpentibus uallata poſt raptum Canem:
Portam uacantem clauſit oppoſita face.
Sed ecce proles regis inimici latet:
Lyci nefandum ſemen: inuiſo patri
Hæc dextra iam uos reddet. excutiat leues
Neruus ſagittas. tela ſic mitti decet
Herculea. Am. quo ſe cæcus inuergit furor?
Vaſtum coactis flexit arcum cornibus:
Pharetramq; ſoluit. ſtridit emiſſa impetu
Arundo: medio ſpiculum collo fugit
Vulnere relicto. Her. cæteram prolem eruam:
Omneſq; latebras. quid moror? maius mihi
Bellum Mycenis reſtat, ut Cyclopea
Euerſa manibus ſaxa noſtris concidant.
Huc eat, & illuc aula diſiecto obice.

¶ Poſtea:

BER. Posticus

Rūpatq; postes, columen īpulsum labet.
Procumbat oīs regia. hic uideo abditum
Gnatū scelesti pr̄is. Am. en blādas manus
Ad genua tendens uoce miserāda rogat.
Scel⁹ nefandū, triste, & aspectu horridū:
Dextra precantē rapuit, & circa furens
Bis ter rotatum misit, ast illi caput
Sonuit, cerebro terra disperso madet.
At misera paruum protegens natum sinu
Megara furenti similis e latebris fugit.
Her. Licet tonātis profuga cōdaris sinu:
Petet undecūq; temet hæc dextra, & feret
A. Quo misera p̄gis? quā fugā, aut latebras
Null⁹ salutis hercule īfēso ē loc⁹. (petis?
Amplectere ipsum potius, & blāda prece
Lenire tanta. Me. parce iā cōiux precor:
Agnosce Megarā, natus hic vultus tuos:
Habitusq; reddit, cernis, ut tēdat manus?
Her. Renuo nouercā, sequere, da pœnas
Iugoq; p̄ssum libera turpi Ioué. (mihi,
Sed añ matrē paulū hoc mōstrū auferā.
Me. Quo tēdis amēs? sāguinē fūdes tuū?
Am. Pauefactus īfans igneo vultu patris
Perit ante vulnus, spiritū rapuit timor.
In coniugem nunc claua libratur grauis.
Perfregit ossa, corpori trunco caput
Abest: nec vsq̄ ē cernere hoc audes nimis
Viuax senectus, si piget luctus, habes
Mortem paratā, pectus in tela indue:
Vel stipitem istum, cæde mōstroꝝ illitū.
Cōuerte falsum: ac nomini turpem tuo
Remoue parētē: ne tuæ laudi obstrepat.
T. Quo te ipe gēitor morti obuiū īgeris?
Quo p̄gis amēs? p̄fuge, & obtectus late.
Vnūq; manibus aufer Herculeis scelus.
Her. Bn̄ hēt, pudēdi regis excisa ē dom⁹.
Tibi hunc dicatum maximi coniux Iouis
Gregem cecidi, vota persolui libens
Te digna, & Argos uictimas alias dabit.
Am. Nō dū litasti nate, consuma sacrum.
Stat ecce ad aras hostia, expectat manū
Ceruice prona, præbeo: occurro, īsequor:
Macta, quid hoc est? errat acies luminū.
Visusq; mœror hebetat? an uideo Hercul⁹
Manus tremētes? uultus in somnū cadit.

¶ Postes: valuas ianuaꝝ dicti q̄d stēt post ostia. Vir. Belli ferratos rupit saturnia postes: postica & p diminutionē posticula ē ostiū ipm. Apu. p q̄dā breuē posticulā itrouocat me: posticū āt est ostiū i posteriore pte ediū ueteres ēt appellauerūt uicinū hitātē i posteriore pte domus: posticū & oia q̄ post nos sunt postica dixerūt: sic q̄ sunt an antica dñr. Columē: sūmitas tecti a culmis paleaꝝ qa antiq faciebāt tecta de culmis paleaꝝ. ¶ Labet: ruat labare ruere & repēte cadere Vir. Labat ariete crebro ianua: a quo fit labasco Terē. labascit uictus vno vbo. ¶ Procūbat cadat ad terrā. ¶ Gnaꝝ: abditū filiū lyci abscōsū. ¶ En diximus q̄ ea q̄ videnē crudelia nō repn̄tanē i scœna: iō hic amph. ondit q̄r her. filios interfecerit. ¶ Tendēs: porrigēs ille paruus fili⁹. ¶ Horridū: terribile ad aspiciēdū: accepit manum pueri & ter circūcirca uoluit & illū illisit parieti. ¶ Rotatū: circūcirca volutū. ¶ Illi: pueri. At misera uidēs megæra filiū iterfectū cū altero fugit: sed eā seqē her. ¶ Furēti. sīlis q̄si isana & furiata ex dolore. ¶ Petet: inuadet. ¶ Et feret: auferet: licet cōfugias i cōplexū Iouis: ego te īde eripiā. ¶ Parce: sistit megera ex uerbis Am. & se cōuertit ad her. ¶ Hitus: forma tibi ēst sīlis: ē. n. hit⁹ corpis dispō: vĺ piguis vĺ macer. ¶ Reddit: repn̄tat. ¶ Tenco. no. hēo in manus meā nouercā: putabat her. eam eē Iunonē. ¶ Seq̄re. s. alios moriaris ēt tu. ¶ Da: sustine. ¶ Mihi: cā mea. ¶ Iugo: turpi m̄rīmonio q̄si seruitute. ¶ Libera. s. morte tua. ¶ Mōstrū: appellar illū filiū mōstrū ¶ Añ ma. anteq̄ iterficiam te. ¶ Tuū: sāguinē filii tui q sanguis ē tu⁹. ¶ Pauefactus: amphy. declarat qd gestū sit, dicēs qd puer mortuus ē ex timore: anq̄ percussus. ¶ Igneo: pleno furore. ¶ Spm̄: vitā. ¶ Libratur: eleuaē. ¶ Claua, stipes quē gestabat. grauis: magni pōderis. ¶ Truncus, pprie corpus sine capite. Virg. iacet igēs litore trūcus. ¶ Nusq̄ qa ita tritū fuerat qd n̄ videbaē. ¶ Cernere postq̄ oia sūt pfecta am. loqē ad seipm dicens, o am. nimis uxisti ut uideres tātā calamitatē tuoꝝ: sȝ si piget luctus si non uis pati istū: potes ēt tu mori & ita cōuertit se ad Herculē, ut ipm quoq; interficiat. ¶ Indue: uade cōtra tela herc. ut pectus trāsfigat. ¶ Vel. sti. clauā. Illitū cœde: tictū sāguine. ¶ Conuerte. s. o Hercules. ¶ Falsum, non ueꝝ: qa Iuppiter est verus parens: ideo dicit ac turpem in decoꝝ tuō noi tuę excellentię. ¶ Ne loquiē de seipso in tertia psona. ¶ Obstrepet: sit cōtrarius: & infamia tuis laudibus & ita dicēdo occurrebat her. ut ipm quoq; iterficeret: sed thes. eū retinet dicens o Amphytrio plus satis est q̄ Hercules filios & vxorē interfecerit: fuge ne addat ēt hoc scelus: ut interficiat patrē. ¶ Bn̄ hēt: dictum ē q̄ncūq; cōsecuti sumus uotū nostrū credebat Her. se totā familiam lyci destruxisse. ¶ Cōiunx io. Iuno hic seruat decoꝝ: q̄d tanq̄ furens nō firmat ppositū: qa supra dixerat se interfecisse Iunonē: nūc aūt dicit qd illi sacrificiū peregit. ¶ Te digna: tibi conueniētia qa tu es nimiū crudelis & delectaris semp imanitate. ¶ Argos ciuitas: i pluralī ē gn̄is masculini: ibo argos & ibi mactabo ēt curysteū tanq̄ uictimā. ¶ Nōdū li. sacrificasti. ¶ Cōsuma: pfice: un̄ uiꝝ ꝯsumatū appellamus pfectum, & est pprie q̄cqd ad finē ducere & primæ cōiugationis ē verbū. ¶ Stat. loquiē de seipso, stare dicimus victimas q̄n sponte ante aras stant sine vinculo: & eo modo eas dicimus placere deo aliter non sacrificabantur. ¶ Insequor: uolo omnino q̄ interficias me. ¶ Quid, hoc est dum ista loqueretur amphitrio cœpit Hercules oculos flectere somnum, & totus tremebat: quod uidens ipse Amphitrio ita miratur dicēs ne erat mihi uisus quod uideam Herculem trementem. ¶ Acies luminum oculorum meorum. ¶ Mœror: mens dolor. ¶ Ebetat, obtenebrat.

¶ Inuergit, in proprie dictum DAN. est si quidem & inuergere conuersa manu in sinistram uinū ita fundere: ut patera conuertatur, est aūt uerbū sacrorum ad inferos pertinentiū de quo poeta frontiq; inuergit uina sacerdos, & uergere est aliquādo uertere. ¶ Rotatum: misit in meo uetustissimo codice lego missitat & sane quidem ut conueniat significatum. Verbi cū frequentia participii ut sit & furens. s. Her. missitat circa puerum rotatū bis & ter. cōis tn̄ trecētoꝝ textuū lectio habet missitat illi caput &c̄. Pauefactus: miserādus amphytrio maluit iā mori senex infortunatus q̄ tot calamitatibus superuiuere ut qui uideat insaniam filii: cædem nepotis & nurus sanguinariam ideo frustra impediente Theseo Herculi sit obuius & ut ipse pariter occidatur.

CCeruix.collum. Submisso: capite inclinato. Labat: cadit. Ornus igens arbor & seruat similitudinem. Moles: ingens rupes decidens ex montibus, q̃ post magnitudine quasi portum faciat in mari: ita Hercules grauis cadebat in terram. Vinis, appropinquans amphytrio inquit es ne uiuens O nate: nam idem furor q interfecit tuos teipsum quoq; pemit.

equitatem iustitiam appellatam dixit, nã cũ terras habitaret, vt inquit Oui. Nõdũ vt sanos rabies nudauerat enses. Nec cõsanguineis fuerat discordia nota hãc ferũt propter hoium scelus euolasse ad superos dicente Iuue. Vltima cœlestum terras astrea reliquit hic ideo somnũ filius iustitiæ appellat quia dormiendo nõ peccamus. Languide, q somnolenti languidi & torpentes efficiuntur. Dure mortis inexorabilis quæ flecti nõ potest: ideo frater mortis quod quies ut iquit Maro est simillima morti. Veris, qui somniant aliquãdo vident vera, & multotiens falsa. futuri auctor nuncius futuri boni, & interdum mali. Pater o summe pater qui seruas quodãmodo omnia in vita qa ipse somnus alit digestionem: facit & vires reparat. Portus: refugium vitæ qa cõfessi sumus: quiescimus in te. Lucis: laboꝝ qui fiunt in die sic Virg. sub nocte silenti, leuibat curas: & corda oblita laboꝝ. Noctis: eo quia in nocte dormitur Qui par. equalis diuitibus, & pauperibus ideo iustus. Lenis suauis. Pauidũ læti, timens mortem somnus est vna res per quam discimus non timere quæ est consimilis somno. Longa: quia mors dormitio æterna & somnus est tanq̃ mors. Alliget: vt tantum dormiat donec digerat furorem. Artus indo. membra Herculis q̃ non possunt vinci ab vllo. Preme tene. Graui tor. maxima pigritia ne se leuarẽ possit. Linquat. s. sopor. Cursum motũ & gradũ quẽ hẽbat prius.

Leto. morti. Sopor est: videt quod dormit: quia stertebat. Reciprocos: qa spũs ibat & redibat: ut fit p eandẽ viam per nares & os. Motus: strepitus. Spiritus flatus Herc. Agit. ducit. Detẽ. dimittamus eum dormire: ut forte furor cædat. Vix. violentia. Morbi: furoris. Victa, pulsa. Leuet. alleuiet. Remouet imperat am. seruis ut arma Her. dormiẽti submoueãt: ne forte experrectus iteꝝ insanies illa repetat.

LVgeat æther, introducitur chorus inuitãs omnes: & imprimit elementa ad luctum q̃ Her. in tantam insaniam deductus fuerit deinde rogat deum somni ne excitet nisi prius liberatus sit a furore. Versus est anapc. ab anape. pede. constat. iiii. pedibus recipit etiam dacty. & spon. & multotiens inuenies sine vllo anape. Lugeat æther. i. cœlum doleat: est enim lugere ꝓprie in luctu esse. Est aũt luctus dolor cum fletu: quem ex morte cuiusq; charissimi cõcipimus: vnde apud Liui. scrib. ii. bello pu. post cladem illam cãnensem: patres constituisse ne fœmine vltra. xxx. dies in luctu essent hoc est ne lugubri habitu perseuerarẽt. Patres, Iuppiter. Ferax: fertilis a feredo. Mobilis instabilis. Tu q. s. sol. Qui fun. spgis. Per tra. regiones & plagas: tu q il luminas maria & terras. Decoro, pulchro. Feruide ti. calide sol. Tecum, reddit rationẽ quia debeat lugere her. tecum vidit obitus occasum & ortus. Vtrasq; domos, oriẽtem & occidentẽ. Monstris, scilicet liberate animum her. a tanto furore. Tuq; somne, uertit se ad deum somni. est enim somnus modo deus somni sic Marti. Et quia nulla venit tu mihi somne veni. Modo quietem significat Virg. mors

Et fessa ceruix capite summisso labat.
Flexo genu iam totus ad terram ruit:
Vt cæsa syluis ornus, aut portus mari
Datura moles: uiuis? an leto dedit
Idem, tuos qui misit ad mortem, furor?
Sopor ẽ: reciprocos spiritus motus agit.
Detur quieti tempus, vt somno grauis
Vis victa morbi pectus oppressuꝫ leuet.
Remouete famuli tela, ne repetat furẽs.

ANAPÆSTICI, AD ONII DVO. CHORVS.

LVgeat æther: magnusq; parens
Ætheris alti, tellusq; ferax:
Et vaga ponti mobilis vnda.
Tuq; ante omnes, qui per terras:
Tractusq; maris fundis radios:
Noctemq; fugas ore decoro:
Feruide Titan, obitus pariter
Tecum Alcides vidit, & ortus.
Nouitq; tuas vtrasq; domos.
Soluite tantis animum monstris:
Soluite superi, rectam in melius
Flectite mentem. tuq; o domitor
Somne laborum, requies animi:
Pars humanæ melior vitæ,
Volucer matris genus Astreæ,
Frater duræ languide mortis:
Veris miscens falsa: futuri
Certus, & idem pessimus author:
Pater o rerum, portus vitæ,
Lucis requies, noctisq; comes,
Qui par regi, famuloq; venis:
Placidus fessum lenisq; foues
Pauidum leti genus humanum
Cogis longam discere mortem.
Preme deuictum torpore graui,
Sopor indomitos alliget artus.
Nec torua prius pectora linquat:
Quam mens repetat pristina cursum.

CMacta, persistit i met. nãq; præmissum est nõdum litasti: consuma sacrum, mactare verbum perpetuum sacrorum: est enim magis augere sacra proꝑterea fiunt ut augeatur fortuna salus & reliqua id genus, inde macte virtute & macmentum maius augmentum teste Pompe. Moles non est simplex hic locus & sensus intelligit de fundamento in mari iaciundo q solebat compactis tabulis & cõtignationibus quibusdam superstrui postea subductis tabulis magna ui cadens in aquam querebat sibi viam & sic sua mole & grauitate firmabatur vt meminit Horatius. Lugeat: carmen nonum metro pindarico dimetro anapestico scriptum habet & præsefert insani & mobilis vulgi opinionem quæ modo Herculis dementiam cõmiserat atq; deplorat modo filioꝝ eius nefariam occidionem modo cupit Her. resipiscere & sui sceleris penitentia torqueri, mõ eodẽ semp insanire vt in sceleris defensionem excusetur furor.

hominum facilis dulcisq; similima somno. Malorum, domitor quando quis dolore est affectus dormiendo curaꝝ suaꝝ obliuiscitur. Melior pars, quia qñ dormit nihil male agit. Volucres habẽs alas fingũt eum alatum qa subito venit. Genus astræ, filia astrę, q̃ fuit teste Arato astræi filii titani ex aurora filia quã ob diligentissimam

CEn fusus

HER.

¶ En fusus iacẽs dum diceret chor⁹ has p̃ces hercules forte somniabat sese mouens q̃si arma q̃reret. ¶ Volutat uersat ĩ mẽte. ¶ Nõdũ tãtus furor mũdi cessit. ¶ Mãdare cõmittere. ¶ Graui põderosæ. ¶ Põdera .i. ipsam clauam ponderosam. ¶ Vano qa illã nõ ineniebat. ¶ Æstus: furorẽ ai. Sed ut ponit similitudinẽ q̃n mare iactat a uentis & illis cessantibus nõ tñ subito cessat motus undaꝶ: sic ille furor herculẽ adhuc agitabat. ¶ Vexata: agitata. ¶ Noto uẽ. meridionali. Sed hĩc: corrigit qd dixerat ı ut restitueret uerus sensus herculi sed potius nũc est optãdũ, ut remaneat in furore qa si peccauerit facile erit ignoscẽdũ: cũ in furore nesciat qd faciat. ¶ Concita ptur bata. ¶ Motu ue. furore. ¶ Cecus q nõ pmittit eũ agnoscere erratũ suũ. ¶ Eat: perseueret. ¶ Solus furor insania. p̃stare facet isontẽ sine culpa. ¶ Sors p similis cõditio. ¶ Puris manibus inuiolatis: quę nõ cõmiserunt aliqd malũ. ¶ Nescire: nefas ignorare scelus suũ: hoc est qui peccãt per insaniã sunt similes. nuncuero chorus mutans ppositũ nocat herculẽ penitentiã: ut pcutiat pectus tantis uerberibus ut strepitus audiatur in terra mari. & cœlo. ¶ Mundũ: cœlũ: qa sustinuit cœlũ loco athlãtis: ut diximᵘ. Victrice manu. s. herculis: qui uictor ubiq; fuit. ¶ Atri re. pserpina regina obscuri iferni. iuncta ligata ab ipso her. Imo pfundo q̃n ifernus ẽ in cẽtro terre. ¶ Chaos: cõfusio ifernalis sed pprie est elemẽtoꝶ ipsa cõfusio cuius imaginẽ apud inferos finxit Vir. Resonet pp uerbera herculis. ¶ Profundi: maris. ¶ Et qui qa in aere interfecit aues stymphalidas: iõ ęther senserat eius tela. ¶ Senserat æt. hic uersus admõicus. ¶ Pectora, quę fecerũt tanta mala. ¶ Leui: paruo immo graui. ¶ Tria: cœlũ: mare: & ifernᵘ, plãctu uno percussione unius her. ¶ Et tu: cõuertit sermonẽ ad arma herculis qd iuuẽt uerberare ipsum. ¶ Arũdo: sagitta & singulare p plurali. ¶ Decus ac te. est appositio. i. ornamẽtũ & defensio: gestabat her. collo pharetra sagittas ad ornamẽtũ & tutelã suã. ¶ Sera: grauia. Salust. bellũ serũ graue. ¶ Tergo: s. t hercu. ¶ Robora. i. claua ex robore. ¶ Stipesq;. i. illa claua. ¶ Potẽs: nõ fragibilis. ¶ Nõ uos. nũc cõmi

Caspii

En fusus humi sæua feroci
Corde uolutat somnia. non dum est
Tanti pestis superata mali.
Clauaq; graui lassum solitus
Mandare caput, quærit uacua
Pondera dextra, motu iactans
Brachia uano, nec adhuc omnes
Expulit æstus. sed, ut ingenti
Vexata noto seruat longos
Vnda tumultus, & iam uento
Cessante tumet. pelle insanos
Fluctus animi/redeat pietas,
Virtusq; uiro, uel sit potius
Mens uesano concita motu.
Error cæcus, qua cœpit, eat.
Solus te iam præstare potest
Furor insontem proxima puris
Sors est manibus nescire nefas.
Hunc Herculeis percussa sonent
Pectora palmis, mundum solitos
Ferre lacertos uerbera pulsent
Victrice manu. gemitus uastos
Audiat æther. audiat atri
Regina poli, uastisq;, ferox
Qui colla gerit uincta cathenis
Imo latitans Cerberus antro.
Resonet mœsto clamore chaos.
Latiq; patens unda profundi.
Et, qui melius tua tela tamen
Senserat/æther.
Pectora tantis obsessa malis
Non sunt ictu ferienda leui.
Vno planctu tria regna sonent,
Et tu collo decus, ac telum
Suspensa diu: fortis arundo:
Pharetræq; leues: date sæua fero
Verbera tergo/cedant humeros
Robora fortes/stipesq; potens
Duris oneret pectora nodis.
Plangant tantos arma dolores.
Non uos patriæ laudis comites
Vlti sæuo uulnere reges:
Non Argiua membra palæstra:
Flectere docti fortes cæstu:
Fortesq; manu: iam tamen ausi
Telum Scythici leue Corithi
Missum certa librare manu.
Tutosq; fuga figere ceruos.
Non dumq; feræ terga iubatæ.
Ite ad Stygios umbræ portus.

serationem pueroꝶ facit: qui interfecti a patre nõ potuerũt demõstrare suã uirtutẽ futurã ¶ Comites. similes uirtuti paterne. ¶ Vulti. s. uos pueri nõ estis reges ut pr̃ Her. ¶ Nõ ar. palestra. palestra argiua quare inuẽta fuit græ. nec uos pueri luctatione: aut cestu mõstrauistis uires uestras: ut pr̃ palestra eqdẽ a latinis dr̃ luctatio nã nudi palmis inter se hoies decertabãt. Vir. Pars in gramineis exercent mẽbra palestris: iam tñ ausi uos pueri i tenera ætate satis demõstrauistis uirtutem uestram sequẽdo feras. ¶ Telũ le. sagittã uolatilem. ¶ Coriti scy. q̃libus scythe populi septẽtrionales utunꝰ. coritus dr̃ uagina arcus & ẽt sagittaꝶ græcę pferũt p. g. goritos ¶ Librare: mittere. ¶ Certa ma. recte pcutiente. ¶ Ceruos tu. fu. q se uertũt de facili in fugam. ¶ Fere iub. i. leõis: nõdũ audebatis ire ad leones quẽadmodũ pr̃ nõ ausi estis ista magna: sed ut pueri satis digna sigere ceruos & lepores. ¶ Ite. hucusq; pendet textus. ¶ Vmbræ animæ puerorũ. ¶ Innocuæ: qui nihil mali meruistis. ¶ Sopne hæc dictio cõtra tritã & pfectã cõsuetudinẽ rectiᵘ p. p. añ. n. q̃ p. m. scribẽda est si. n. ut testaꝰ Gelli. in. xii. sit ab eo qd est ϋπνος nos p. v. prio somnus deinde p. v. græcę latinęq; o lr̃ę cogationẽ sit sopnᵘ non uideo cur sit p. m. magis q̃ p. p. scibẽda hæc dictio nisi. ut placet qbusdã muteꝰ. p. in. m. ad somnũ extat apud Oui. supplicatio uenustissima huic pene par. Sõne quies reꝶ placidissime somne deoꝶ. ¶ Pax ai Trãquilla quies &c. pingiꝰ cũ cornu qa irrepit nõ intellectᵘ. ¶ Volutat: somnia est species q̃dã somni q̃ grę. ενυπνιον uocant: q̃n qs metuẽs iminentẽ sibi isidiãs uł pt̃ãte psonã aut incurrisse ex imagine cogitationum suaꝶ uideaꝰ ut hic ptigit herculi nec est idẽ somniũ qd insomniũ siqdẽ insomniũ creditur esse in ipso somnio imago siue ipsum qd p̃t eẽ falsum unde Maro sed falsa ad cœlũ mittũt insomnia manes. ¶ Stipesq; potẽs. clauæ claua fustis terrę ex una parte capitata ad claui similitudinem claua her. fuit locata post primas ualuas tẽpli eius quod extruxit Sylla iussu sybille in foro boario huius claue odore canes territi: & muscæ non intrabant ædem. Hercu.

DAN.

BER. ℂIn pri.li.prio igressu:hoc ẽ i tẽ tenella ætate.¶ Infau/stũ ge.appositiue.faustus fœlix dr̃ cui oẽs fauẽt. cõtrariũ ifaustue ifœlix:fauere est bona fari. Vir. Ore fauẽtis oẽs hic fauor uox bñ p̃cans alicui siue alicuius commodũ: & laudẽ tuẽe.¶ Tristes:laboris uersus: adõlcꝰ iratos reges uel quos iterfecit pr̃:ul' iudices iferni itelligit q irati her. oppugnãt fluctibus isthmon:& tenuis tellus audit utrũq; mare.¶ Pelopis:dardani phrigii,nã filiꝰ fuit Tãta,regis phrygũ:a q̃ pellopõnesus dr̃.¶ Indica:oñde.¶ Ira:mea ¶ Ruat:seuiat,qa nemo r̃ndebat dic̃ ruã in oẽs.¶ Hostis est:reputabo oẽs hostes:q nõ mõstrãt mihi aucto.tãti sce leri.¶ Procede:ueni palã.¶ Alcide:her. Seu uidicas:o ui Pelopi

irati erãt pp cerbeꝶ raptũ & theseum deductum ab inferis.
Q Vis hic locus ẽ qntus & ultimus actꝰ i quo herc.resipiscẽs intro/ductẽ q cũ uidisset suoꝶ cada/uera gemiscens mirat̃.¶ Quis.l.u.s.¶ Quæ pla.q̃ ps mũdi. qnq; sũt palagę: Vt Vir. Quo q; tenẽt cœlũ zõe.¶ Sub car. sub polo arctico Hespi occidẽtalis sũ i hispania ubi oceanus fac̃ modũ.i.terminũ & finẽ terræ.¶ Quas.tra.au.ubi uiuo. ¶ Q d.so.terra.¶ Fesso.mihi ¶ Certe re.ꝯuertit her.oculos & uidet corpa suoꝶ sanguinolẽta & prio dubitat ne sit fãtasia ut adhuc illi uideãt̃ simulachra & imagies ifernales.¶ Feralie,iferoꝶ antiq ferã mortẽ dixerũt.¶ Pudet fa.her.magni ai timebat:sed uerecũdebat̃ id demõstrar̃.¶ Persagit:diuiat: uñ mẽs p̃saga mali dr̃ qñ ignota tristitia uersat̃ in aio.¶ Patrẽ:amphytrio.¶ Cõiunx:megera.¶ Latꝰ le.sinistꝶ.¶ Spolio:leonis pelle.¶ Tegmẽ:uestis.¶ Torus mol.lectus delicatue:solebat her.uestire se ea pelle & illã sibi sterner̃ p lecto cũ uellet dormire.¶ Libet:ui/dẽs her.arma sibi submota idi gnans duplicat uerbũ libet ad auxesim.¶ Quẽ no.nescio qs fuerit iste q mihi eripuerit arma:nisi forte iup.pr̃ cœlo de/scẽdẽs i terras:genuit aliũ fortiorẽ me:ut duplicauit noctẽs qñ genuit me: triplicauerit in gñatõe alteriꝰ.¶ Incestu,adulterio.¶ Stetit:firmata est:q̃re ut dictũ est:Iup.ꝯcubẽs cũ alcmena mr̃e Her.iussit solẽ cõtinuar̃ noctẽ loco diei.¶ Quod cer.hic admirabũdus her.iterrogat qs filios:& uxorẽ iterfecerit.¶ Cõfecti cæ.i.iterfecti. ¶ Quis.l.qs tyrãnꝰ sitis lyco. ¶ Moliri: ppetrar̃ reuerso ab inferis.¶ Quisq:uocat nõ solũ thebanos: sed circũuicinos, ut idicẽt sibi qs fuit auctor tãti sceleris.¶ Colis:hitas.¶ Ismeni: Ismenꝰ fluui.ẽ Boetię, sic cognominatꝰ: Teste Dio. li.hi.v.ab ismeno filio pelasgi. ¶ Actea,atticæ regiões,ubi sũt athenæ.¶ Pulsata gemio mari agitata undis ægei: ioniiq; isthmos ẽ ea noie terra strictura:q̃ inter duo maria conclusa est: ut Oui,æquora bina suis

Ite innocuæ, quas in primo
Limine uitæ scelus oppressit,
Patriusq; furor/ite infaustum
Genus, o pueri noti, per iter
Triste laboris.
Ite iratos uisite reges.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. AMPHITRYON. THESEVS.

Q Vis hic locꝰ?q regio?q mũdi pla (ga?
V bi sum?sub ortu solis, an sub car (dine
Glacialis ursæ?nũqd Hesp̃ii maris
Extrema tellus hũc dat oceano modum?
Quas trahimꝰ auras?qd solũ fesso subest?
Certe redimus, unde prostrata domo
Video cruẽta corpora? an nõ dum exuit
Simulachra mẽs iferna?pꝰ reditus quoq;
Oberrat oculos turba feralis meos.
Pudet fateri, paueo nescio quod mihi,
Nescio qd animus grãde præsagit malũ,
Vbi est parens?ubi illa natorum grege
Animosa coniux?cur latus læuum uacat
Spolio leõis? quonã abiit tegmen meũ?
Idemq; somno mollis Herculeo torus?
Vbi tela?ubi arcus? arma quis uiuo mihi
Detrahere potuit? spolia qs tãta abstulit?
Ipsumq; qs nõ Herculis somnũ horruit?
Libet meum uidere uictorem, libet.
Exurge uictor, quem nouum cœlo pater
Genuit relicto?cuius incestu stetit
Nox lõgior:quã nostra. qd cerno nefas?
Nati cruenta cæde confecti iacent.
Perẽpta coniux. qs Lycus regnũ obtinet?
Quis tãta Thebis scelera moliri ausus est
Hercule reuerso?quisquis Ismeni loca,
Actæa quisquis arua, qui gemino mari
Pulsata Pelopis regna Dardanii colis,
Succurre sæuæ cladis actorem indica.
Ruat ira in omnes/hostis est, qsquis mihi
Non mõstrat hostẽ/uictor Alcide lates?
Procede, seu tu uindicas currus truces
Thracis cruenti, siue Geryonis pecus,
Libyæ ue dños, nulla pugnandi mora est.
En nudus asto/uel meis armis licet

ctor uniusq; uẽlas.siue a gyrõe siue a Diõe.ut facias eoꝶ uidictã pcede ego sum patꝰ pugnate licet hẽas arma me.¶ Vidi/cas:currus truces equos iugales.¶ Tracis cr.diomedis sanguinolẽti q pascebat equos suos carne hũana.¶ Pecꝰ ge.supple itẽꝶ uidicas armẽta abducta a gyrõe hispano.¶ Lybię: ut dños.s.itẽꝶ uindicas busiri & antheũ quos supaui: de his oĩbꝰ supiꝰ satis diffuse diximꝰ. ¶ Vi,ẽt.¶ Petas,iuadas.Cur. dũ loq̃ret̃ her.talia these & amphitrio opponebãt manꝰ oculis ne uiderent̃ lachrymari pp cõmiserationem herc.¶ Fugit me.Vultus nolunt me uidere.
ℂQuis.h.lo.catastrophe de isanono ad sanũ.her.i hoc actu .v.her.reuersus i se q̃rit auctorẽ cędis liberoꝶ & ꝯiugis quos circa iã desçit ad uidictã ultimo cognoscẽs se reũ facti mortẽ sibi pat asciscere q̃ tãdẽ inhibita fugã q̃rit:est aũt huius fabulę carmẽ.x.qd cõstat trime. hyperca.iãbico.¶ Quis.h.lo. &c.¶ Sub car.pprie locatus ẽ de polo arctico nã ut testis est Igi.duo sũt cardies q alt axes uocant̃ unus septẽtrionariꝰ siue arcticus alter australis siue antarticꝰ ppea cardines qd circa eos orbis rotari uideat̃ sub cardine glacialis ut.i.sub uertice septẽtriõario simulachra .iũ.sunt ptes in hoie: q̃ soluto corpe ambeũt in diuersa aia: corpus: simulachrũ:aia petit cœlũ: corpus i terrã putrescit simulachrũ ad iferos deuolat: inde apd Home. Vlyxes uolẽs amplecti anticliæ mr̃is suæ simulachrũ ατιμοιιδεωλοντο δεαγαυωπερσεφονειαωτρυ/νε:simulachra igit̃ sũt in iferis ut Maro.ẽt i.vi.cecinit: & hic Sen.¶ Quisq̃s ismeni:Sensus est qcũq; boetiã icolit & peloponesum cõscius auctorẽ huiꝰ sæue cladis nõ idicaret:is sentiat irã meã:& uẽiat i me qsqa est auctor sæuæ cladi seu uelit meis armis tectis geryonem & diomedẽ ulcisci antheũ busirimq;,ego illi uel nudꝰ pugnabo.¶ Tua si.emphatice tu.sit .n.these.iter amicos q calebrãtur adeo ꝯstãs ifide ut uenerit in puerbiũ qddã epitheũ ipsiꝰ fidei,hic Ouidia.illud in tri.O mihi thesea pectora iũcta fide DAN

ℂDifferte:

BER. ℂDifferte: prolōgate. ¶ Profare dic. ¶ At tu: nō poterat loq Amphitrio: uñ cōuertit se ad theseū: ut id facin' sibi explicet. ¶ Ede dic, enarra. ¶ Tua fi. tua solitā ueritate. ¶ Vterq; pr̄ & these. ¶ Pudibunda. q̄ hēt signū pudoris. ¶ Furtim: paulatim: celando me. ¶ Pudēdū. nolite uereri manifestare mihi hoc tā dierū scelus. ¶ Nūqd: interrogat p circum locutionē nō fuerit eurystheus. ¶ Potēs ironice q solit' est mihi sp ipare. ¶ Argiuç, argoꝝ. ¶ Infestū, inimicū. fuit ne exercitus. ¶ Lyci: quē itersici. ¶ Parētis: mortui. ¶ Per te. rursus. cōuertit se ad pr̄em & adiurat, ut sibi manifeste istud scelus. ¶ Numē se, mihi scds deus: prim' erat iuppi. Praeda qs spoliauit me dormiētē armis meis. tacita: nolim fili curare scire ista qa mihi quaesiuerūt aliq̄ q̄ postea illos penitui sciuisse. ¶ Ego: habet emphasim, quasi dicat. ego Hercules nō faciā uindictā. ¶ Quota: minima respectu maioris. Misere more pcātis hercules extēdēs manus ad pr̄em: eas noluit tāgere i qd miratus her: uidet manus suas cruētatas: & tūc cognouit se auctorem eius mali fuisse. ¶ Quid hoc .s. qd pr̄ nolit tāgere manus suas: hic erat i me. ¶ Vñ hic cru. uñ sanguinolētç sunt mihi manus. Quod ex alia pte uidet sagitteā tinctā. ¶ Laeto, morte puerili filii sui. Lernea ne. quā pri' tinxerat sanguine idrae q̄ supra ab eo superatā diximus. ¶ Iā: uidēs tela sua ampli' nō q̄rit qs fecerit illā stragē: qa bene sciebat: qd potuisset nullus flectere arcū suū, nisi ipe. Sinuare: sicuruare. ¶ Neruū cordā arcus. ¶ Vix: cū difficultatē. ¶ Cedētē: flexibilē: qa uix illū ipe possuȝ flecter. ¶ Nr̄m; nos fecimus istud Luca. Amphytrio cōsentiēs her. fecisse illud scelus: vult eū cōsolari dicēs: tu fili hēbis dolorē ex morte filioꝝ: sed culpa ē nouercç iuno q̄ cçcū furorē i te misit. ¶ Nūc pa. her. aiaduertēs se tm̄ scel' ɔmisisse uocat io. pr̄em: ut sibi mortem faciat: & oēs poenas desiderat. ¶ Oblite no, q ullā curā hēs filii her. quē in tm̄ furorē puenire pmisisti. ¶ Sera: tarda qa prius debebas uēdicare q̄ itersicere eos. ¶ Nepotes: filios meos q nepotes erāt tui. ¶ Stelliger: coelū. ¶ Hic ar. in septētriōe. ¶ Ille antartitus: in meridie. ¶ Rupes ca. si nō me fulminare uis. Saltē dato alias poenas. ¶ Caspii: in asiā boreales a qbus mare caspiū est dictū: & portae caspiae: hoc est uiae qdā eos mōtes itersecās: ut testat̄ Soli. Sūt maiori armenie cōtermini. ¶ Ales. a. aqla: ferūt io. pmetheū iapeti filiū ob ignē subreptū supis i mōte schitiç. ¶ Caucaso: ferrea cathena uinxisse aqlāq; addidisse q̄ iecore ei' assidue renascēte ppetuo pasceret. Hāc aqlā qdā ex Typhōe atq; Echione genitā pdiderūt. alii ex terra & tartaro: nōnulli vulcani factā manibus & a io. aiatā post haec pmetheū: ut sibi iouē cōciliaret hac arte usum fuisse iup. amore Tetydis ɔspecta eius fortitudine forte exarserat qd sentiētes pcç q̄rū puidētia ñ fallit̄ cecinerūt. Quicūq; thetidi cōnubio iūctus eēt eius filiū pr̄is gl̄iam lōge supatuꝝ: hoc cū forte itellexisset pmethe' ioui renūciaŕ se ferť q ueritus ne q ipe Satur. pr̄i fecerat a filio pareret oēm de tethyde cogitationē deposuit, & ne erga pmetheū paꝝ grat' uideret: uinclis eū liberauit q̄uis ad. xxx. millia anno. huic poenae addit' fuerat: ut Eschi. scri. Et ne liberatiōis ei' ppetua memoria foret fcō ex utraq; re hoc est saxo ad qd alligatus fuerat: & ferro ex quo fcā erat cathena: anulo digitū eius sinistra māu minimo pximū cinxit: q̄ pria anuli iuētio fuisse memorat. Ad hūc igiť pmetheū adhuc caucaseç rupi alligatū: cū forte her. ab eurystheo ad hortos hesperidum missus locoꝝ ignar' diuertisset: uiamq; ab eo fuisset edoct' aqlā iecur: siue ut alii uolūt cor ei' assidue depascēte sagitta peremit. ¶ Scopulis mōtis. ¶ Cur ua. uacui sunt .q. d. pone me in hanc poenā ubi erat pmethes: ut loco illiusdē pareť. ¶ Latus ab rupes alta in pceps.

Caspii

Petas inermem. cur meos Theseus fugit
Paterq; vultus? ora cur condunt sua?
Differte fletus, quis meos dederit neci
Omnes simul profare. quid genitor siles?
At tu ede Theseu, sed tua Theseu fide,
Vterq; tacitus ora pudibunda obtegit,
Furtimq; lachrymas fundit in tantis malis
Quid est pudendū? nunquid Argiuae potens
Dominator urbis? nunquid infestum Lyci
Parentis agmen clade nos tanta obruit?
Per te meorum facinorum laudem precor
Genitor, tuiq; nominis semper mihi
Numen secundum, fare, quis fudit domum?
Cui pda iacui? Am. tacita sic abeant mala.
He. Vt inult' ego sim? A. saepe uindicta obfuit.
He. Quisq; ne segnis tāta tolerauit mala?
Am. Maiora quisquis timuit. Her. his ēt pater
Quidquam timeri maius: aut grauius pōt?
Am. Cladis tuae ps ista: quā nosti, quota est?
Her. Miserere genitor supplices rēdo man'.
Quid hoc? manus refugit/ hic errat scelus.
Vnde hic cruor? quid illa puerili madens
Arundo leto, tincta Lernaea nece?
Iam tela uideo nostra/ non quaero manum.
Quis potuit arcū flectere? aut quae dextera
Sinuare neruum uix recedentem mihi?
Ad uos reuertor genitor: hoc nostrū ē scel'?
Tacuere: nostrū est. Am. luctus est istic tu':
Crimen nouercae: casus hic culpa caret.
He. Nunc pte ab omni genitor iratus tona:
Oblite nostri uindica sera manu
Saltem nepotes/ stelliger mundus sonet.
Flammasq; & hic, & ille iaculetur polus.
Rupes ligatum Caspiae corpus trahant.
Atq; ales auida. cur Promethei uacant
Scopuli? paretur uertice immenso feras:
Volucresq; pascens Caucasi abruptū latus:

DAN. ℂCladis tuae: rogatus Amphytriō per obtestationē ab he. docet illā quā uidbat cladē minimā eē pgrauiori. i. insania sui q̄ nulla grauior est clades. quotus nomē ordinale aliq̄n ponit̄ p q Ci. Quot' istuc qsq; fecisset: & Mar. Dic quot' es, q̄ri copias coenare. i. q eslis, & quotus ē interdū cōtinuç q̄titatis ut Iu. Quota portio fecis achçç p q̄ta. i. q̄ mima. ¶ Promethei, trita ē fabula pmethei i cui' opis iuidiā cogitauit iup. aliud opus, adhibitis, n. diis oib' in ɔsiliū creauit foeminā: cui in ipa creatiōe singuli dii aliq̄ pticulā ɔtulere, q̄pp foemina nā uersipellis & uafra vulpecula. hçc dcā pādora: ut plane oia docet Hesio. αὐομινετευδ' εγονα ικαστ ωαυδ' ε ορνοτι μαντιεοαλυμπιαδεωματεχοντιεσ δ' ε ορουεδ' ιορια αν. pp q febres macies: tormia: uertigies: & mala ɔpl'ra hoieȝ inuasere: extat lamētatio ap̄ Ora. & itē ap̄ Mar. epigrāma ñ illepidū.

BER. ℂNudum: sine arboribus quae ibi nō nascunť pp frigus. ¶ Illa: pponit sibi aliam poenā, ut inter cyaneos montes alligatus discerpatur. Sunt simplegades teste Pli. iu. iiii. & .vi. na. hi. uelut Pompo. vult in. ii. duae insulae hellesponti contra thracium bosphorum mille. l. passibus ab eu

ropa distantes q̄s nōnulli ex nr̄is poetis cyaneas uocaue/re: de qbꝰ Luca. circa finē se/cūdi li. ut pagasea ratis pete ret cū phasicos undas cyne/as tellus emisit i ęquora cau tes: has istabiles iterdū ꝯcur rētes simul dixerūt: ut Oui. Trāseat istabiles strēua cya neas & declinat ēt in substā/tiuo p oibꝰ his cautibꝰ: hæc cyane huius cyanes: Simple/gades igit easdē dixerūt hoc est ꝯcurrētes: has Oui. li. xv. met. imobiles factas dixit: ti muit concursibus argo un/dagę spsas symplegades elisa rū: q̄ nūc imotę pstāt: uētisq; resistūt: hoc fictū est: qa isti scopuli uicini & altissimi a lō ge nauigātibus sese mouere uidebantur. Pontū: mare. Scythē: euxynū apud scy/tiā. Aarctat: stringit ubi ē angustissimū mar̄. Et hic: & hinc ab utraq; pte. Vin/ctas: ligatas: unā ad unū sco pulū aliā ad aliū. Coibūt, ꝯiungent. Reuocata ui. qa dixi illas cōcurrere. Dn̄r. n. illa q̄ uadūt & redeunt dare uicē. Mediū q p mediū il/lagę labit. Actis. imissis qñ elidunt aq saliūt usq; i cœlū. Ego. ero medius inter has rupes & ero mora hoc est ob staculum ne se ille rupes tan gāt & sic semp inquetus ero. Quin mutās ꝓpositū: dic ē meliꝰ si seipsū iterficiat qo potiꝰ. Aceruās: acumulās Aggerē: struē lignoꝝ: ubi me cremare possim. Red/dā. restituā qa semel fuerat. Nōdū: loquit Amphy. nō forte audiēte her. Tumul tu. agitatione furoris. Pro priū fu. q nec suis: nec sibi p/cit. Dira: seqt her. f monē suū dolore & ira plenum ibo ad iferos ibiq; i deterrima p te me ipsū relegabo. Plaga de regio distincta. Sōti, no cēti. Erebo fluuiū iferoꝝ. erebū eē dn̄r: ponit iterdū p obscuriori pte inferni. Virg. Imas erebi descendit ad um/bras. Cerbero: cani custo/di iferoꝝ quē ad supos traxi. Pectꝰ nūc ne let separe ad fletū: sed n̄ pt. un̄ dic o pectꝰ meū aiæ dure. Liberi filii mei. Digne, qtū meremini Durus ma. iduratus i ma/lis. Huc, rogat arma sua q bꝰ filios iterfecit: ut ea saltē cremet in rogū filioꝝ. Ti bi, ṽtit se ad unū filiū dicēs ti bi uni frāgā sagittas ad aliū

Symplegas arctat, hinc, & hinc uinctas ma/
Distēdat alto. cumq; reuocata uice (ous
In se coibunt. saxaq; in cœlum exprimunt
Actis utrinq; rupibus, medium mare
Ego inquiera montium iaceam mora.
Quin structū aceruās nemore cōgesto agge
Cruore corpus ipio sparsum cremem? (rē
Sic sic agēdū est. inferis reddam Herculem.
Am. Non dū tumultu pectus attonitū caret.
Mutauit iras. quodq; habet proprium furor,
In seipse sæuit. Her. dira furiarum loca,
Et inferorum carcer, & sonti plaga
Decreta turbæ, & siquod exilium latet
Vlterius Erebo, Cerbero ignotum, & mihi.
Huc me abde tellus. Tartari ad finē ultimū
Mansurus ibo, pectus o nimium ferum.
Quis uos per omnem liberi sparsos domū
Deflere digne poterit? hic durus malis
Lachrymare uultus nescit. huc ensem date.
Date huc sagittas. stipitē huc uastum date.
Tibi tela frangam nostra. tibi nostros puer
Rumpemus arcus. ac tuis stipes grauis
Ardebit umbris. ipsa Lernæis frequens
Pharetra telis in tuos ibit rogos.
Dent arma pœnas. uos quoq; ifaustas meis
Cremabo telis o nouercales manus. (dit?
The. Quis nomē unquā sceleris errori indi/
Her. Sæpe error igēs sceleris obtinuit locū.
Th. Nūc Hercule opus ē: pfer hāc molē ma/
Her. Nō sic furori cessit extinctꝰ pudor. (li.
Populos ut omnes impio aspectu fugem?
Arma, arma Theseu: flagito propere mihi
Subtracta reddi, sana si mens est mihi,
Referte manibus tela. si remanet furor,
Pater recede, mortis inueniam uiam.
Am. Per sancta generis sacra, p ius nominis
Vtrunq; nostri, siue me altorem uocas,
Seu tu parentem. perq; uenerandos piis
Canos: senectæ parce desertæ precor:
Annisq; fessis: unicum lapsæ domus
Firmamentunum lumem afflicto malis
Temet reserua. nullus ex te contigit
Fructus laborum, semper aut dubium mare:
Aut monstra timui. quisquis in toto fuit
Rex sæuus orbe: manibus: aut aris nocens:
A me timetur: semper absentis pater:
Fructum tui: tactumq;: & aspectum peto.
Her. Cur animā in ista luce detineā ampliꝰ:
Morerq;: nihil est. cuncta iam amisi bona.
Mentem, arma, famā, cōiugē, natos, manus:

tibi arcus & clauā. Stipes gra. pōderosus trūcus hoc ē claua. Tuis um. aie & ma/nibus tuis. Frequēs plena. Lernęis: tinctus sanguine idræ lernęę. Dēt, sustineāt Nouercales: uos ēt manus meæ cōburā q̄ fuistis nouer/cæ obsequētes sic uolebat iu no. Infaustas: ifœlices me is filiis & uxori. Quis no. these. uolēs ꝯsolari eū dic: q istud nō est appellādū scelus q p errorē ꝯmissum est. In gēs. r̄ndet her. qñ error est ni mis magnꝰ nō est excusabilis Nūc, dic the. fuisti sp fortis nūc ēt opꝰ ē: ut uidearis idē qui in cæteris aduersis fuisti Perfer, fortit̄ sustie. Mo lē: magnitudines & pōdꝰ gra ue. Nō sic. nō sum adeo ipu dēs ut ueli ampliꝰ supāsse in uita: & oēs fugare a ꝯspectu meo: qui me tā sceleratū ab/horrerēt. Pudor, uerecun/dia. Extinctꝰ pdit ꝰ. Fu/rore: isania. Cessit: fugit a me. Pr̄ re. ne uideas mortē meā: qa uolo me interficere. Per san. Amphitrio rogat her. ne uelit suā senectā tātis doloribus afficere ex morte sua. nā ip filii p re habui la/bores & pœnā: dum assidue mitteretis ad diūsa mōstra: mō qd aliq̄ delectationē ex te ci pere possum uis miserū pr̄ez destituere. Vtrūq; nus siue dicas me pr̄ez. s. tuū: siue alūnū & educatorē. Canos albicātes capillos: hoc est se nectutē sp uenerādā ap̄ pios & bonos. Desertę: q nullū bēt in quo possit hēre spem. Manus: q̄ mihi ꝯparabūt gloriā: nūc āt maximū dede/cus. Occidā moriar ip̄e qū est media lōga de alio itelli/git: qa uenit ex ob & cædo, nūc ex ob & cado. Cernere nefas: qa i ꝯspectu eius iterfi ci filios & uxorē. Memorā da ituēs aspiciēs potiꝰ tua p̄ clara fcā. Veniā, ignosce ti bi uiuendo ne uelis te occide re. Vnū hoc scelus. Iussu s. per eurystheū. Succurre, rogat patrē: ut det arma. In se coi. cyanæ petere cō/tra thraciū bosphoꝝ ꝯcurrē tes: q̄s iternauigauit iasō cū florido illo heroū comitatu, ut pulchre cecinerūt Appol/lo. & Orpheꝰ. i. l. argonauti/cō & in latinis Vale. flaccus in. v. Vlyxes etiam illic gra/uissime laborauit referente Home. in. xii. odissea.

Sunt p.

Etiam furorem.nemo polluto queat
Aio mederi:morte sanãdũ est scelus. (cidã.
Th.Perimes paretẽ?Her.facere ne possim roc/
Th.Genitore corã?Her.cernere hũc docui ne/
Am.Memorãda potius oib⁹ facta itués, (fas.
Vnius a te criminis ueniam peto.
Her.Veniam dabit sibi ipse:qui nulli dedit?
Laudanda feci iussus:hoc unum meum est.
Succurre genitor:siue te pietas mouet.
Seu triste fatum:siue uiolate decus
Virtutis:effer arma.uincatur mea
Fortuna dextra.The.sunt quidẽ patriæ preces
Satis efficaces.sed tamen nostro quoq;
Moueare fletu.surge:& aduersa impetu
Perfringe solito.nunc tuum nulli imparem
Animum malo resume.nunc magna tibi
Virtute agendum est.Herculem irasci ueta.
Her.Si uiuo:feci scelera.si morior:tuli.
Purgare terras propero.iandudum mihi
Monstrum impium:sæuumq; & immite:ac feræ
Oberrat.agedum dextra conare aggredi
Ingens opus labore bisseno amplius:
Ignaue cessas:fortis in pueros modo?
Pauidamq; matrem:arma nisi dentur mihi:
Aut omne Pindi Thracis excidam nemus.
Bacchiq; lucos:& Cithæronis iuga
Mecum cremabo:tota cum domibus suis:
Dominisq; tecta:cum deis templa omnibus
Thebana:supra corpus excipiam meum.
Atq; urbe uersa condar:&:si fortibus
Leue pondus humeris mœnia immissa excidẽt
Septemq; opertus non satis portis premar.
Onus omne media parte qua mundus sedet:
Dirimitq; superos:in meũ uertã caput. (culis.
Redde arma. Am.uox est digna genitore Her/
Her.Hoc en peremptus spiculo cecidit puer:
Hoc Iuno telum manibus emisit tuis.
Hoc nũc ego utar. Am.ecce quam misero metu
Cor palpitat:corpusq; sollicitum ferit:
Aptata arundo est.ecce iam facies scelus
Volens.sciensq;.pande:quid fieri iubes?
Her.Nihil rogamus.noster in tuto est dolor.
Am.Natum potes seruare:tu solus mihi
Theseu. ipse nec dum maximum euasi metum.
Miserum haud potes me facere:felicẽ potes.
Sic statue quidquid statuis:ut causam tuam:
Famamq; in arcto stare:& ancipiti scias.
Aut uiuis:aut occidis.hanc animam leuem.
Fessamq; senio,nec minus quassam malis

BER. ⁋Sunt p. These. rursus her.cõsolat̃:rogatq; ut uiuat dicẽs satis efficaces debẽt eẽ p̃ces p̃ris ad mouendũ te: sed tñ ẽt mouisti me sp tibi amicũ & amicoꝝ p̃ceps p̃rimũ debẽt ualere. iõ mouear̃ meo fletu q; lachrymis: & erige te i aduersis:& memẽto te her.eẽ uiꝝ fortẽ q oia difficillima ferre dẽt. ⁋ Imparẽ:quia oia mala æquo aio ferebas:iõ aius tuus erat oibus malis æquus:hoc ẽ ita magn⁹ ut erãt oia mala. ⁋ Veta,uince hũc dolorẽ ⁋ Si ui,dic her. nõ dẽo ampli⁹ uiuere qa si i uita mãsero : dicẽt oẽs q; spõte tñ scel⁹ pegi. ⁋ Feci: spõte fecisse. ⁋ Purgare:q̃ meo scelere ẽ polluta. ⁋ Agedũ,exhortat̃ dextrã suã: ut tñ facinus aggrediat̃:si me pimes mai⁹ op⁹ facies: q̃ supãdo mõstra oia q̃ uicisti. ⁋ Bisseno.i.xii.laboribus meis: quos supi⁹ enũerauimus. ⁋ Ignaue: rephẽdit se q; cesset a morte iusti nup aiosus i filios & uxorẽ.& teip̃z times occidere. ⁋ Mrẽs,i p̃ri dĩc pp idignationẽ & mos ẽ iratoꝝ põer̃ p̃sem p singulari. ⁋ Arma her.ut sup̈ uidim⁹ dormiẽti subtracta fuerãt arma:q̃ sibi reddi postulat q; si negauerit : minat̃ thebanam ciuitatẽ & oẽ nem⁹ pindi euersuꝝ.Pid⁹ mõs ẽ i finib⁹ thessalie a pte occidua versus thraci.ex cuius ima pte pene⁹ fluui.pfluit. ⁋ Locos:siluas iceduas q̃ succedunt̃,qa sũt ↄsecrate alicui deo. ⁋ Citheronis iu.colla & sũmitates cytherõis mõtis ꝓpe thebas ubi bacch⁹ colebat̃. ⁋ Leue:& si illud põd⁹ erit nimis leue ad op̃mẽdum me rapiã mecũ sit̃ muros & arces urbis. Op⁹tus:opp̃ssus nõ satis tanta ruina uertã : & totã terrã supra me. ⁋ Septẽ:qa.vii. portas hẽbat thebe. ⁋ Media terra q̃ posita est in medio elemẽtoꝝ. ⁋ Sedit:iacet. ⁋ Dirimit: sepat superos & cœlũ. ⁋ Reddire ar. uertit se eũ furore. ⁋ Vox: Amphitrio uictus minis : & furore her. illi restituit arma . ⁋ Digna:cõueniẽs patri her.feci,ut illi tradat arma ad occidendum se. ⁋ En:uide. ⁋ Hoc spi.hac sagitta puer filius tuus intremptus est & hæc porrigendo arma dicebat. ⁋ Iuno.

iõ culpa nõ est tua. ⁋ Vtar occidã me quoq;. ⁋ Cor. scilicet meum. ⁋ Palpitat: tremit. ⁋ Ferit : qa qñ cor tremit pulsat & ferit pect⁹ ⁋ Sollicitũ: ãxiũ. Arũdo: sagitta. ⁋ Aptata.s.ad guttur.ut se iterficiat,uidebat her.tã sibi parantẽ mortẽ. ⁋ Volẽs:o filii alia scelera excusata sunt p furorẽ.sed hoc facies sciẽter si te occides.pande qd iubes qd uis aperi & dic apte nolo amplius rogare sed me p̃rin⁹ occidam. ⁋ In tuo scio qd uolo facere & dolor meus est i portu mortis:& hęc dicẽs uertit ad theseũ tu sol⁹ theseu potes mihi seruate herculẽ filiũ . ⁋ Fœlicẽ: si nõ interficiat se. ⁋ Sic statue:loq̃t ad herculẽ. ⁋ Statuis siue uiuere siue mori p̃ponis: scito famam & cãm suã fore in arcto difficili & ancipiti dubio iudicio : an plus sis laudãdus pp egregia facinora tua : an plus damnãdus qd p̃ri sciẽs uolensq; mortis cãm dederis nã me nũc iterficiã. ⁋ Hãc aiam leuẽ:imbecillẽ:& fractã pp multas angustias.

DAN. ⁋Mẽtẽ,subiectũ totius fabulæ sub igenua breuitate ꝓpe modũ cõplexus est hic poeta in p̃sona her. per figurã dialytori uł abſinthetõ:est per trãsitũ de industria celeratũ subnotatio ut finiat furorẽ morte insania.n.pectoris nemo unq̃ mederi potuit.vuln⁹ aiæ ẽ insania huic medetur sola mors ut scribẽs ad alcibonũ phalaris elegant̃ oñdit. σωματοσ μεν γαρ ερρωστιανια ται τυχη. ψυχησ δε νοσ ουιατροσ ιαται θανατοσ.vii. portis : home.appellat thebẽ heptaphyliã q̃si.vii.portaꝝ urbẽ υμεισ και θηβησ εδοσ ειλομενε επταπυλοιο. & Qui.xii.portas cũ duce q̃q; suo & helio.i.uneres τουσ μεν εφθεῖτα τυλο ιν θηβαισ εμαιδειγαιν. ⁋ Vox:pmo t⁹ & ↄterritus rabie her.p̃ filli oñdit arma p ironiã dicẽs. ⁋ Vox ẽ digna qa.s.arma filio meo idicabo.q.d. immo indigna: cum arma potius debeant occultare: acceptũ telum her.aptans vulneri:inquit hoc nõ ego utar.stati ãphy.p antiphorã ad these. Ecce q̃ miserũ metu & q̃ sequunt̃ hĩ mõ syntaxis pcedit & uera & antiq.

re est distrahere ui: & motu maior uehere quod uerbum non est leue contra Cornutum Virgilio masticem. ¶ Ilion: non fuit filius phlegiæ sed frater si uera scripsit Eustachius thessalonicensis. Diodo. tradit filium fuisse Anthionis & Melites.

BER. ¶ Vrnasq;: dictum est supra de filiabus danai: quæ maritos suos prima nocte interfecerunt. istæ sunt apud inferos hac pœna damnatæ ut semper aquas cribris perforatis hauriant. ¶ Frustra: quia non possunt in eis continere aquã. ¶ Errant. cadmeides filiæ cadmi de quibus dictũ est superi⁹: sicut agaue furens filium pentheum interfecit: eo modo apud inferos furentes uagantur: nec ullã requiem habent. ¶ Terretq;: phineus fuit arcadiæ rex qui suasu harpalices uxoris: filios occecauit: cuius sceleris magnitudine permoti dii: oculis eum priuarunt: atque illi harpias obiecerunt auium genus dirum: ac rapaxi quæ illi dapes & reliqua omnia fœdebant. Harpiæ monstra fuerunt qualia describit Virgi. ¶ Tristius haud istis monstrum: nec sæuior ulla Pestis: & ira deum stygiisq; sese extulit undis. ¶ Virgineis uolucrum vultus fœdissima uentris: proluuies: uncæq; manus: & pallida semper: ora fame. ¶ Mensas phi.i. phinei. phineus a quo phineus. ¶ Nunc ede. ¶ Amphytrio dicito thesen intellexi conditiones: nunc autem uellẽ scire quomodo hercules natus meus pugnauerit: & secum traxerit cerberũ. ¶ Ede idest demonstra. Edo ab e & do: e in compositione aliquando auget: ut eluceo.i. ualde luceo. aliquando habet uim præpositionis extra ut emito. extra emitto edo similiter promo dicitur qui: & nascuntur in lucem promuntur: progigni ponitur. Hora. Mœcenas atauis ædite regibus. eodem modo edere manifestare dicimus. ¶ Patrui, Plutonis fratris patris sui iouis. ¶ Munus scilicet cerberum. ¶ Ferale respondet theseus describens ingressum ad regiam plutonis: ut quid ibi gestum sit demonstret. ¶ Ferale lethiferum: ueteres feram mortem dixerunt unde feralis & ferale deducitur. Segne fretum idest pigrum. Stupente unda: aqua non se mouente. ¶ Hunc seruat: hanc descriptionem charontis sumit a Virg. qui hunc portitorem dicit obseruare tria inferni flumina seu paludes. hoc est acherontem stygem & cocytum: quin & defunctorum animas ad altam ripã uehere: quem squaloris esse terribilis fingit: oculos habere igneos amictum sordidum magnam caniciem: remo uelisq; ad animas transportandos uti. ¶ Pauidos manes: animas trementes. ¶ Gestat: transuehit cimba. ¶ Impexa: inornata ¶ Nodus cohercet: ligat. Imitatio Virgiliana: humeris nodo suspendit amictum. ¶ Deformem sinum: uestem sordidam. Sinus aliquando uestis lata est muliebris. Ouid. Indue regales laodomia sinus. aliquando dicitur portus. aliquando pro complexu: ut iacet in si-

Vrnasq; frustra Danaides plenas ferunt.
Errant furentes impiæ Cadmeides.
Terretq; mensas auida Phineas auis.
Am. Nunc ede nati nobilem pugnã mei:
Patrui uolẽtis munus, an spolium refert?
The. Ferale tardis imminet saxũ uadis.
Stupente ubi vnda segne torpescit fretũ:
Hũc seruat amnẽ cultu: & aspectu horrid⁹,
Pauidosq; manes squalidus gestat senex.
Impexa pendet barba. deformem sinum
Nodus coercet. concauæ squalent genæ.
Regit ipse conto portitor longo ratem.
Hic onere uacuã littori puppi applicãs:
Repetebat undas. poscit Alcides uiam
Cedente turba. dirus exclamat Charon:
Quo pergis audax? siste ꝑperãtẽ gradũ:
Non passus ullas natus Alcmena moras
Ipso coactum nauitam conto domat.
Scãditq; puppẽ. cymba populoꝝ capax
Succubuit uni. sedit: & grauior ratis
Vtrinq; Lethen latere titubato bibit.
Tunc uasta trepidãt mõstra, cẽtauri tru-
Lapithæq; mĩto bella succẽsi mero, (ces,
Stygiæ paludis ultimos quærens sinus
Fœcunda mergit capita Lernæus labor.
Post hæc auari Ditis apparet domus.

nu amantis. ¶ Genæ: oculi concaui: & intra frontem fixi. aliquando genæ pellicula dicitur quæ oculos tegit. aliquando maxillæ. ¶ Conto: partica longa. ¶ Hic onere uacuus cum transuexisset multas animas quas habebat: reuersus est ad ripam. ¶ Repetebat: retro nauigabat. ¶ Cedente turba: omnibus dantibus locum. ¶ Siste properantem: gradum noli o temerarie ultra uenire. ¶ Nauitam: charontem. ¶ Domat scilicet uerberãdo ipsum: æneã iuuit cum ramo aureo. iste pacis uero uiolentia utebatur. ¶ Cimba: populorum capax quæ trãsuehit tot animas uix potuit sustinere unum. ¶ Sic Vir. Gemuit sub pondere cimba. ¶ Succubuit: quasi demersa est. ¶ Bibit idest ab utroq; latere recipiebat aquas. ¶ Titubante, uacillante: modo in unam partem modo in aliam. ¶ Tunc quando transiuit hercules: ea mõstra quæ erãt illic cœperunt ualde timere. ¶ Cẽtauri: hercules centauros nuptiarum cum ebrii essent hyppodamẽ Pirrhithoo auferre uolẽtes acri bello superauit. sunt autem qui non hoc die solum cum centauris pugnasse herculem uelint: sed etiam alias. Nã cum euritus centaurus ab Oeneo calydoniæ rege: forte hospitio susceptus fuisset: Deianiram eius filiam simul ac uidit: petiuit sibi dari uxorem. Oeneus q̃ uis illã herculi sponderat uim tamen centauri timens: huic se eam traditurũ promisit quapropter orto inter herculem & Euritum bello nuptiarum die: ab hercule centaurus superatus est. ¶ Lapithe: ab aliis laphite nominati a laphita apollinis filia iuxta othrin mõtem thessaliæ habitantes: cum centauris bella gerentes qui uicinum montem pelion tenebant: Sed demum pulsi primo ab ixione deinde a pirrithoo filio ad ethicas uenere. Laphitis uero campestria concesserunt. Fingunt centauros esse semiequos, sed ueritas est: eos esse genus durum & agreste: & primum pugnasse cum equis, cum ante equis uehi Bellorophon & frenis & ephirus uti peletronius inuenisset. Hic igitur est datus fabulæ locus & a stimulando calcaribus equo centaurus appellatus est: propter quod & hyppocentaurus: hoc est equi stimulator est dictus. ¶ Succensi, inflammati ad bella. ¶ Multo mero: ebrietate. ¶ Lernæus labor: idest idra de qua superius diximus. ¶ Fœcundo: quia abscisso uno capite nascebantur tria. ¶ Sinus recessus. ¶ Post hæc, scilicet monstra. ¶ Auari: insaciabilis. ¶ Ditis Plutonis: dis pluto appellatur hoc est diues: nam terrenam uim omnem atq; natura sui diti patri dedicatam putabant: quod diuitiæ omnes e terris oriantur: & in terras recidant. Claudianus semperq; tenemus: quæ superi tenuere semel.

¶ Squalidus senex: charon est aer infernalis: quia animæ sunt aeriæ: ideo finxere poetæ esse portitorem animarũ: & ideo. ¶ Squalidus: quia inferni squalidus est & teter. magister nauis lingua ægyptia dicitur charon. DAN.

¶ Hic ferus:

BER. Hic sæuus umbras territat Stygius canis,
Qui terna uasto capita concutiens sono,
Regnum tuetur. sordidum tabo caput
Lambunt colubri. uiperis horrent iubæ.
Longusq; torta sibilat cauda Draco.
Par ira formæ. sensit ut motus pedum,
Attollit hirtas angue uibrato comas,
Missumq; captat aure subiecta sonum.
Sentire & umbras solitus, ut propior stetit
Ioue natus, antro sedit incertus canis,
Et uterq; timuit. ecce latratu graui
Loca muta terret. sibilat totos minax
Serpens per armos. uocis horrendæ fragor
Per ora missus terna: felices quoq;
Exterret umbras. soluit a læua feros
Tunc ipse rictus. & cleoneum caput
Opponit, ac se tegmine ingenti clepit.
Victrice magnum dextera robur gerens:
Huc nunc & illuc uerbere assiduo rotat.
Ingeminat ictus. domitus infregit minas.
Et cuncta lassus capita submisit canis:
Antroq; toto cessit. extimuit sedens
Vterq; solio dominus: & duci iubet.
Me quoq; petenti munus Alcidæ dedit:
Tunc grauia monstri colla permulcens manu
Adamante texto uincit. oblitus sui
Custos opaci peruigil regni canis
Componit aures timidus: & patiens trahi
Herumq; fassus: ore submisso obsequens
Vtrunq; cauda pulsat anguifera latus.
Postquam est ad oras Tænari uentum. & nitor
Percussit oculos lucis ignotæ. bonos
Resumit animos uinctus: & uastas furens
Quassat cathenas: pene uectorem abstulit.
Pronumq; retro uexit, & mouit gradu.
Tunc & meas respexit Alcides manus:
Geminis uterq; uiribus tractum canem
Ira furentem: & bella tentantem irrita
Intulimus orbi. uidit ut clarum æthera.
Et pura nitidi spatia conspexit poli,
Oborta nox est. lumina in terram dedit.
Compressit oculos. & diem inuisum expulit.
Aciemq; retro flexit. atq; omni petit
Ceruice terram. tum sub Herculea caput
Abscondit umbra. densa sed læto uenit
Clamore turba frontibus laurum gerens:
Magniq; meritas Herculis laudes canit.

¶ Hic Ferus: ad custodiam domus Plutonis erat cerberus: qui cum sentit Herculem: cœpit horribiliter latrare, at Hercules inuoluit pellem leonis circa sinistrum brachium: & dextra corripuit clauã. ¶ Tabo sanie: & facit aliam descriptionem ipsius canis q loco pilorum serpentes habet: & pro cauda etiã unũ alium sibilantem serpentem. ¶ Lãbunt: inuoluunt ¶ Par: similis: terribilis forma & ira. ¶ Irtas: rigidas. ¶ Angue uibrato mots serpẽtib⁹. ¶ Captat: auscultat & explorat. ¶ Subiecta: aure posita in terra: qa a longe uenientẽ eo mõ sentimus. ¶ Missum, sonũ de lõge missũ. ¶ Vmbras: aias quæ sunt leuiores corporibus. ¶ Incertus: canis dubi⁹ an fugeret an staret. ¶ Vterq;.s. Hercules & canis: et fortes uiri timẽt naturalia quanto magis debent timere ea quæ sunt p̃ter naturam. ¶ Graui. horrendo. ¶ Exterret: fœlices vmbras anima quanto magis infœlices. ¶ Tunc ipse Hercules soluit ab humeris suis feros rict⁹ ora horribilis leonis cleonei. Et clepit: tegit se aduersus cerberum. clepere est tegere: inde clypeus dicitur. ¶ Robur: clauam. ¶ Rotat, flectit illũ canem acriter verberando. ¶ Infregit minas deposuit iram: & factus est humilis. ¶ Lassus: fatigatus verberibus. ¶ Submisit, inclinauit tanquam victus. ¶ Cuncta: quia tria habebat. ¶ Antro: & dedit aditum Herculi. ¶ Vterq; dñs. pluto & p̃serpina inferorũ reges. ¶ Solio, sede regali facta de vno tñ ligno cõcauato: soliũ integrũ appellare & solidum. vnde solã terram dicimus. alii dicunt soliũ sedem esse regis e ligno in qua ob tutelam corporis sui sederet. & dictum a sedendo. Curtius. Reginã in solio visam uehementer admiratus aliquando vas dicitur in quo homines in balneis vel domi sedentes lauabantur. Marti. Nõ vis i solio prius lauari. Nunq̃ huic fisse uas in quo defuncti sepeliuntur. Pli. Cũ & defuncti sese multi flectibus solii condima lucre. Quidam a solo deduci volunt quod in his soli sederent: ideo solia sternere dicebantur q̃ soli sternium habebant. ¶ Et duci iubet scilicet cerberum: quia timebat. ¶ Me quoq;.s. theseum qui illic detentus erã in carcere: quia fueram cũ pirrithoo ad rapiẽdum p̃serpinam. ¶ Tũc grauia, postq̃ Pluto dedit cerberũ, & me Herculi: ille cœpit canẽ blãdiendo illi: & iniecit collo unam cathenam: & secũ attraxit. ¶ Grauia: horrentia. ¶ Pmulcens, leniter manu tangẽs. Mulcere est p̃prie delinire quasi mollicere, vnde mulsum, & aqua mulsa dicitur. Vincit: ligat inde vinculum ligamen. ¶ Adamãte texto .i. coniuncto: hoc est dura cathena: Adamas lapis p̃ciosus miræ duriciei d quo Pli. loq̃. Nullo mõ põt rũpi: nisi sanguine hirci: & cũ poetæ volũt dicere aliq̃ rẽ durã & ifrãgibilẽ adamãtinã appellãt, & ab a qd ẽ sine, & domo q̃si indomitus. ¶ Oblitus sui .i. suaꝶ uiriũ & dñi illi. obliti sui q i periculis nesciunt quid faciãt. ¶ Peruigil: q nũq̃ dormiebat. ¶ Opaci regni: obscuri iferni. ¶ Fassus: q̃si ꝯfessus & mõstrans se victũ ab Hercule. Ore sumisso, capite iclinato subseq̃bat Herculẽ: & blandiebat illi cauda viperina: more canũ q vtrũq; lat⁹ cauda pcutiũt blãdiẽdo alicui. ¶ Postq̃: sed qñ venit ad exitũ iferni, & vidit p̃mã lucẽ voluit retrocedere: & resumpsit vires priores: & q̃si Herculẽ retraxit: sed ipse illi opitulans initũ traxit ad supos. ¶ Tenari mõtis laconici. ¶ Lucis ignote: erat lux illi incognita cũ i iferno sp̃ sint tenebræ. ¶ Pronũ: qa via illa pendet i descensu. ¶ Mouit gradu: de loco vbi erat firmus pedibus. ¶ Geminis.s. meis & herculis. ¶ Irrita: sine effectu: rata dicimus firma: & cũ effectu cõtrariũ ẽ irrita, vnde Vir. Irrita tela appellat: q̃ missa nõ feriũt ¶ Oborta: nox vt vidit lucem clausit oculos, & declinauit caput ad terrã: & orta sibi nox ẽ: qa nõ potẽs tolerare lucẽ faciebat sibi obscuritatem oculis clausis. ¶ Compressit: clausit. ¶ Expulit.s. clau. ocu. ne videret diem inuisum.

Clepere

Soliũ

Mulcere

Adamas

DAN. ¶ Stygius canis: cerberus ex echidna & Typhaone genitus tribus latrat faucibus ad hostium regiæ ditis patris volentibus ingredi cauda & auribus blanditur. neminem permittit exire. Hesio. & Maro discordant. uorat carnē & ossibus supersedet ideo quasi τοκρεοβορος nuncupatur. ab Hercule ligatus est adamantina cathena & tractus ad supera: quacunque trahebatur spumæ a rictibus cadēres cedere in aconitum. Alexander imperator habuit canem hoc nomine congredientem leonibus ut scribit Iulius pollux. ¶ Aciem: visum. ¶ Petit: toto capite inclinatur in terram. ¶ Tunc: quando inclinabat se, Hercules faciebat umbram: & ille sequebatur. ¶ Densa: sed læto iam dat locum sequenti scenæ. ¶ Densa: charus. ¶ Lauræ. coronā ex lauro.

BER. Natus Eurysthe/us. In fine oium actuum chorus inducit laudans facta: ita ibi nūc habetur cōcelebrans fortitudinem Herculis qui uicit omnia monstra: in terra restabant ea quæ sunt in inferno quo ipse iuit & rediuit cum uictoria. Versus est sapphicus, & hēt. v. pedes. Primus Trocheus: secundus spondeus: tertius Dactylus: duo ultimi trochei.

CHORVS.

Saphici hendecasyllabi.

Natus Eurystheus properante partu
Iusserat mundi penetrare fundum.
Deerat hoc solum numero laborum,
Tertiæ regem spoliare sortis.
Ausus est cæcos aditus inire.
Ducit ad manes uia qua remotos
Tristis, & sylua metuenda nigra.
Sed frequens magna comitante turba,
Quantus incedit populus per urbes
Ad noui ludos auidus theatri,
Qualis Eleum coit ad tonantem,
Quinta, cum sacrum reuocauit æstas,
Quanta, cum longe redit hora noctis,
Crescere, & somnos cupiens quietos
Libra phœbeos tenet æqua currus.
Turba secretam Cererem frequentat.
Et citi tectis properant relictis
Attici noctem celebrare Mystæ.

noui theatri: noui spectaculi, theatrum dici potest a nobis uisorium seu spectaculum ex quo omnis turba ludos spectare potest: & apud Romanos ædificatum fuit interdum mira luxuria edificatum: ut Pli. lib. xix. na. histo. ¶ Heleum: tonantem. Iouem heleum a ciuitate helide. ¶ Coit idest conueni. Alii legunt currit & male: quia versus non staret. ex con & eo: sic Ouidi. libro. iiii. Fastorum. Mille manus coeunt. ¶ Quinta æstas: quintus annus. Reuocauit/reduxit. ¶ Sacrum: substātiue idest Iouis festum. ¶ Quanta scilicet turba: frequentat secretam Cererem: celebrat cerealia. de his sacris superius diximus. ¶ Mystæ: sacrificantes Cereri appellabantur: Mysticum dicunt græci omne id quo in arcanis Deorum sacris utimur. qualia erant bacchi, & Cereris orgia: quæ noctu clam & a solis mulieribus celebrabantur: sed tamen inde illis sacris pollutis. uiri quoque ad ea accedere soliti erant & baptæ huiusmodi uiri dicebantur quod tincti, furatique sacris inter essent instar mulierum, baptim enim inficere: tingere: & fucare dicitur. ¶ Mysteria arcana sacra appellabantur. hinc in prouerbio est: non sine mysterio fieri dicimus, quod

chei. ¶ Natus Eurystheus. Homerus scri. cum Iuppiter diem quo Hercules proditurus in lucem erat: ita predixisset: qui cæteris imperaret: cogitasse iunonē id de Hercule dici quapropter impetrasse primo a Ioue: ut id iure iurando affirmaret: deinde missa lucina quæ dea parturientium erat distulisse Herculis ortum & uxoris Sthelenti quæ septimo iam mense pregnans erat partum accelerasse: ex quo natus est Eurystheus qui Micenis. xlv. annis imperauit semper infestus Herculi: ob id frequenter impellens eum ad congrediendum cū monstris facile sic periturum Herculem sperans. ¶ Fundum infernum. ¶ Deerat restabat hoc solum: quia omnia alia superauerat. ¶ Tertiæ: foreis regem Plutonem regē inferni quæ fuit tertia sors inter tres fratres. ¶ Nigra: obscura. illa tristis uia est metuenda propter obscuram siluam per quam est eundem. ¶ Sed frequens: scilicet illa via valde frequentata: per eam multi quotidie ad inferos tradunt: Frequens modo crebrum significat: siue de loco siue de re animata dicitur: ut frequens senatus idest creber copiosus. multus item frequentes domus frequentes aræ: hoc est crebræ multæ: aliquādo quod ab aliis frequentatur: ut frequēs locus frequens templum in quo multi cōueniunt. & quod multi frequentant. Qualis. declarat istam multitudinem per comperationem ludorum olympicorum qui fiebant in honorem Iouis olympici apud Pisam & Helidem arcadiæ oppida id gymnicum certamen erat quod quinto quoque anno fieri solebat vnde olympias dicta ē spacium quinque annorum. & exinde tempora olympiadibus computare cœperunt. ut Olympiadis primæ vel tertiæ: Olympia vrbs est inter ossam & olympum montes, & olympia olympiorum etiam ludi erant ipsi. ¶ Incedit: vadit ad spectandum. ¶ Populus: multitudo. ¶ Ad lu.

occulta aliqua quasi sacrorum ratione perficitur. ¶ Actici: athenienses. nam ea sacra apud athenas fiebant per decē milliaria ad Eleusim. ¶ Citi ueloces: quia cum facibus accensis currebant. ¶ Tectus relictis: quia ea sacra celebrabantur per agros. ¶ Cum longe redit hora noctis. ¶ Cupiens: scilicet nox. ¶ Crescere: quia crescente fiunt longiores somnii. ¶ Libra signum cœleste per quod sol transiit & tūc est æquinoctium: quia sol libratus est: & ē per unū diem solū, ideo dicit tenet currus phœbeos: idest solis.

DAN. ¶ Tum super: construe sic textum & mendatum sub herculea cupit abscōdi umbra: ita legit antiquissimus codex & suadet metrū & sensus etiā quadrat ut sit: cupit cerberus abscōdi sub umbra Herculis ne cernat lucē. nisi dicas herculea umbra desuper abscondit caput cerberi qđ non probo. ¶ Natus Eurystheus: inuidia Iunonis contra Herculem natus: Eurystheus septimo mense. Iuppiter indignatus claudit cœlum Eurystheo properante partu: qa natus est citra nonū mensem timente Iunone ne Hercules prius nasceretur. Natus Eurystheus septimum carmē Sapphicū penthametrū. redeunti ab inferis Hercule occurrit chorus cū tripodio & cantu Mystæ: Mystæ daduchi. i. gestantes facē dicebantur: sacerdotes Cereris faucibus discurrentes qbus ad filiā indagandā usa est ceres ad extremā vsque lassationē debacchabāt. ¶ Papinius: Tuque actea ceres: cursu cui semp auhelo uotiuā taciti lassamus lampada mystæ. erant autē hæc sacra cōia cum baccho: ideo generosus poeta bacchum ex aditis cereris egredientem inducit. & Ouidius. Ipse suos ludos vuæ cōmētor habebat. Quos cū tedifera nūc habet ille dea. scelerati arcebantur procul ab his sacris voce præconis. Tranquillus. Eleusinis sacris quorum imitatione impii voce præconis summouenē interesse ausus nō est. baptæ eius sacerdotes

non sunt

Tanta per campos agitur silentes
Turba. pars tarda gradiens senecta,
Tristis, & longa satiata vita.
Pars adhuc currit melioris aeui,
Virgines non dum thalamis iugatae,
Et comis non dum positis ephebi,
Matris & nomen modo doctus infans,
His datum solis, minus vt timerent,
Igne praelato releuare noctem.
Caeteri uadunt per opaca tristes.
Qualis est nobis animus remota
Luce, cum moestus sibi quisq; sensit
Obrutum tota caput esse terra?
Stat chaos densum, tenebraeq; turpes,
Et color noctis malus, ac silentis
Otium mundi, uacuaeq; nubes.
Sera nos illo referat senectus.
Nemo ad id sero venit, vnde nunquam
Cum semel venit, potuit reuerti.
Quid iuuat durum properare fatum.
Omnis haec magnis vaga turba terris
Ibit ad manes, facietq; inerti
Vela Cocyto, tibi crescit omne,
Et quod occasus uidet: & quod ortus.
Parce uenturis. tibi mors paramur.
Sis licet segnis. properamus ipsi.
Prima quae uitam dedit: hora carpsit.
Choriambici uersus.
Thebis laeta dies adest:
Aras tangite supplices:
Pingues caedite uictimas.
Permistae maribus nurtus
Solennes agitent choros.
Cessent deposito iugo
Arui fertilis incolae,
Pax est Herculea manu
Auroram inter: & hesperum,
Et qua sol medium tenens
Vmbras corporibus negat,
Quodcunq; abluitur solum
Longo Tethyos ambitu,
Alcidae domuit labor,
Transuectus vada Tartari
Pacatis redit inferis.
Iam nullus superest timor,
Nil ultra iacet inferos,
Stantes sacrificus comas
Dilecta tege populo.

: non sunt dicti ea rõne quod fucarent istar mulierũ sed quod lauarentur quãdo initiabant. Aristophanes graecus comicus facundissimus πρωτον απαντων ... & haec satra appellantur thesmophoria, ut meminit Gellius in. xiiii. quasi legiferae deę sacra. θεσμος enim dicitur lex & φερω. fero. Ceres. n. prima dedit leges vt fingit latinorum princeps Maro. ⸿ Mysteria. Appollodo. tradit mysteria dicta a Myente quodam attico q venãdo periit: eandem dicunt etiam orgia ab ira Cereris cõtra Iouẽ: vt ait Eusebius thesmophoria fiebant sic exta fumantia polenta. saldiaco. mala punica. trementia animaliũ corda. hederae. papauera. & uinum quod vocant cycrona: qd quidem vinum ceres cum noller bibere oblatũ sibi per hospitem bambinem. tandem solata veste genitalia ostendit hoc spectaculo mota dea bibit imbens inde datur cyrcon in sacris. ⸿ Ephoebi: spacium iter puerilitatẽ & pubertatem vocãt ephoebiã. Quin appellat lubricũ aetatis qa illa ętas facile labitur in vitium.

℃ Tanta: adaptat comparationẽ: tanta est illa turba: quę uadit per illã viã ad inferos & quae est ista turba: sunt alii senes: alii pueri alii infantes. ⸿ Iugate. i. nondum cõiunctę matrimõio. ⸿ Ephoebi: ephoebus dictus: qđ iã fit impubes hoc est ad annos pubertatis peruenit. Terent. Nã is postq̃ excessit ex ephoebis: hoc excessit ex ea aetate qua pubem primo emisit. Hic ephoebia appellata est prima aetas adolescentiae. ⸿ Comis depositis. i. resecatis capillis qui intonsis seruabãtur pueris & in prima adolescentia illis resecabant: & deo alicui consecrabantur vt est apud Statiũ in siluis de crinibus carini ⸿ Modo doctus qui vix sciebat pronunciare nomen matris. ⸿ His: solis infantibus est data vna fax, vt p has tenebras possent videre & minus timere hoc: est morale: qa sunt puri sine macula uitiorũ. ⸿ Releuare: leuiorẽ facere. ⸿ Praelato: ante portato. ⸿ Caeteri: pter istos infantes. ⸿ Per opaca: obscura. ⸿ Qualis: nũc dicit chorus qualis debeat eẽ aius euntiũ p illã viã. q. d. tristes: quia vĩ hñe totum pondus terrae supra se: ideo dicit qđ debemus ire tardius

quã possimus. ⸿ Qualis: legẽdũ est interrogatiue. ⸿ Obrutũ: demersum: qa ifernus est in centro terrae: qa qui uadũt ad inferos habent terrã supra se. ⸿ Stat: nõ mouet. ⸿ Chaos: illa ɔfusio. ⸿ Densum: tenebrosum. ⸿ Silẽtis: qa ibi oia tacẽt nõ sunt venti strepẽtes: nec aię vsum loquẽdi habẽt. ⸿ Vacuę nubes quę nõ faciũt pluuiam. ⸿ Illo: ad illũ locũ. ⸿ Ad id: eum locũ. ⸿ Vnde: a quo loco. ⸿ Quid iuuat: qd oportet vt acceleremus mortẽ nostrã opponẽdo nos uariis piculis hoc nõ debemus facere: sed viuere diutius quã possim⁹. ⸿ Durer inexorabile. ⸿ Fatũ: mortem. ⸿ Faciet vel. nauigabit. ⸿ Cocyto: oẽs. n. trãsibimus p illam viã. ⸿ Inerti stagnãti qa non mouet. ⸿ Tibi: o mors qcqd ẽ in mũdo crescit: qa ut iqt Sal. Omnia orta occidũt, & aucta senescunt. ⸿ Parce uenturis. s. ad te. i. o mors noli nimiũ ꝓperare: qa sumus oino tui: & ad te veniemus. ⸿ Licet sis segnis q̃uis sis tarda: tñ quotidie currimur ad te. ⸿ Prima horar in qua nati sum⁹. ⸿ Carpsit: illã & icipit diminuere uitã nr̃am. ⸿ Thebis: iã reuertit ad principale ꝓpositũ de laudib⁹ herculis: digressio ista concessa choro: mõ dicit ad thebanos ut faciãt sacrificia: & diis gratias agãt q fecerunt ubiq; herculẽ uictorẽ, Versus est glyconicus ab inuentore coriãbicus etiã a pede. Scãdit duob⁹ modis. Primo mõ spõdeo: & duobus dacty. Alio mõ facis unũ spõdeũ: & unũ coriãbũ: & unũ pirrichiũ. ⸿ Tãgite: sacrificate qa sacrificãtes manib⁹ aras tãgebãt. ⸿ Agitẽt choros: choreas solebant in sacris saltare ad laeticiã. ⸿ Et q̃ sol mediũ: ab oriente & occidẽte, & i meridie q̃sita ẽ pax manu Herculis. ⸿ Vmbras negat. Est ciuitas Syene in cõfinibus aethiopiae & aegypti. & teste Pli. scdo na. hi. supra alexãdriã versus meridiẽ. l. miliũ sta. ac ut scribit Macrobius scdo sup somniũ Sci. directe locata est sub tropico estiuo. i. sub cancro in extremo torride zonae: quare cũ sol ad cancrũ uenit i medio solstitii die supra uerticẽ ciuitatis cadens nullã prius in ea umbrã efficit. Quod Lucan⁹ tetigit i scdo. ⸿ Vmbras: nusquam mari flectẽte syene: hoc est p dies solstitii. ⸿ Tethyos: tethys uxor oceani: sed ibi pro ipso oceano ponitur.

DAN. ℂStantes: datur locus sequẽti scene: sedibat lætus Hercules de victoria Lyci. Sacrificus: & sacrificulus appellaẽ rex sacroꝝ: a sacro qd est deo dedico & sacrũ facio. ⁋ Stãtes: horridas & iucultas. ⁋ Populo: frõde populi arboris: qua coronatus fuit uadens ad inferos: unde dixit dilecta.

HERCVLES. THESEVS. AMPHITRYON. MEGARA.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

Ltricæ dextra fusus aduersa3 lyc⁹
Terrã cecidit ore. tũ/qsqs comes
Fuerat tyrãni, iacuit, & pœnæ co
Nũc sacra pſi victor: & supis ferã, (mes.
Cæsisq; meritas victimis aras colam.
Te te laborum socia, & adiutrix precor
Belligera Pallas: cuius in læua ciet
Ægis feroces ore saxifico minas.
Adsit Lycurgi domitor: & rubri maris
Tectam virenti cuspidem thyrso gerẽs,
Geminũq; numẽ, Phœb⁹, & Phœbi soror,
Soror sagittis aptior, Phœbus lyræ,
Fraterq;, quisquis incolit/cœlum meus,
Non ex nouerca frater. hnc appellite
Greges opimos, quidquid Indorũ seges,
Arabesq; odoris qdqd arboribus legunt,
Conferte in aras. pinguis exudet vapor:
Populea nostras arbor exornet comas.
Te ramus oleæ fronde gentili tegat
Theseu. tonãtẽ nostra adorabit manus.
The. Dii conditores vrbis, & syluestria

BER.
Ltricę dextra. Iam reuertitur Hercules post mortem Lyci: & est principium quarti actus: in quo ponit furor Herculis, & ibi notãdũ est qd in scena nunq̃ ostẽditur mors: sed narraẽ ne forte spectatores terreneẽ. Ibi quattuor psone itroducuntur Hercules Theseus Amphytrio & Megæra. Primo Hercules post victoriã de lyco vocat deos, & p̃parat sacrũ. ⁋ Fusus: mortu⁹, Aliqñ fugatus, aliqñ iacens: & fusus humi. ⁋ Pœne: supplicii ⁋ Belligera pallas: hãc dicũt poetæ Iouis filiã sine matre: ita cũ Iuppiter uideret Iunonẽ vxorẽ nõ ferentẽ filios percusso sibi capite palladem armatam emisit: dicẽte Lucano lib. ix. Hãc & pallas amãt patrioq; uertice nata est & Oui. li. fastoꝝ. iii. An qa de capitis ferẽ sine matre paterni Vertice cũ clypeo psiluisse suo hanc eandẽ Cice. li. de na. deoꝝ. iii. belli fuisse inuentricẽ ac principẽ dixit. Hanc toruã oculis & armis insignẽ: lõgãq; cũ clypeo cristal ino ferre hastã & pictũ habuisse peplũ dicũt poetę. Quin & virgo fingiẽ: & ipsi virgini Gigas noie pallas Titani filius deorũq; inimicissimus vim inferre tentaret: illũ virgo sua uirtute pemit adeo q; iterẽpto ipsa postea pallas dicta est. Nã prius tritonia dicebatur: qa iuxta tritonidis paludẽ primitus cõperta: dẽ q fluuius est Lybiæ. Alii autẽ eam uolunt a pallo uerbo græco dictã qd apud nos uibro. & cõcutio interptaẽ: eo q; hastã uibrare cõsueuerit docueritq;. Fuit ẽt cognominata quasi uim ipsa mineẽ, ut est apud Cice. lib. ii. de na. deoꝝ. Alii uero quasi minuẽs neruos, eo qd q optimis artibus ueꝝ laborẽ impendunt uires corporis minuere dicanẽ. Nã ipsa eadẽ sapientiæ dea. Et oium bonaꝝ artiũ inuentrix appellaẽ: teste Oui. li. iii. Fa. Egis nomẽ ipsius scuti palladis. ⁋ Leua: sinistra. Ciet: mouet. ⁋ Ore saxifico: uultu meduseo: i eo scuto erat caput medusæ q̃ uertebat hoies in saxa. ⁋ Adsit ly. i. bacchus q sopauit lycurgũ hic fuit rex thragũ q Bacchũ deũ esse negabat ob qd dum conareẽ uites incidere crura sibi amputauit. ⁋ Rubri ma. hic primus idiam deuicit: unde dixit rubri maris domitor. i. Eurythrei græ. erythrõ rubrũ dicũt unde teste Soli. ab harenaꝝ colore mare erythreũ appellatum est. ⁋ Virenti pãpineo: ut supra diximus. Geminũq; numen: gemini dei: sed pprie numẽ est dei uoluntas. Vir. Non hęc sine numine diuũ eueniunt. i. sine uolũtate tractũ ẽ anuo qd ueteres p uolo usurpabant: nã pprie nuere est signo capitis uolũtatẽ suã ondere a q̃ nut⁹ signũ, qd capite daẽ: & uolũtas q̃ ex hmõi signo declaraẽ: aliqñ numẽ p ptãte dei dẽ. Vir. Musa mihi cas memora quo numine læso aliqñ ponẽ p ipso deo Vir. Spero eqdẽ medus: liqd pia numina pñt supplicia hausuꝝ scopulis. ⁋ Phœbus apollo: & soror Diana q̃ ob virginitatis amorẽ hoium cõsortiũ dẽ aufugisse & uenãdo siluas ac mõtiũ saltus incolebat. Quare cũ arcu & pharetra illã icessisse ferũt: quã virgines plures sibi pposito sequebanẽ: dicete Virgi. Qualis in europæ ripis: aut per iuga pindi. Exercet diana choros: quam mille secutæ hinc atq; hinc glomerãt horreades: illã pharectrã fert hũero. ⁋ Phœbus ly. nam cytharam pulsans qua a Mercu. donatus fuerat musis canẽtibus p̃erat. ⁋ Frater, quia & ipse Hercu. erat filius Iouis: unde fratres suos, sed nõ ex Iunone natos. ⁋ Appellite: admouete appropinquate. Var. existimat proprie appellere dici: cum ex pelago, aut a fluminéq; ad litus accesserit. Virgil. hinc me digressum uestris deus appulit. Appello etiam a plico. Terenti. Animum ad scribendum appulit. Appello appellas primæ coniugationis aliud significat. *Appellare* ⁋ Greges opimos: pingues opimus diues: pinguis dicitur: unde opima spolia dicũtur quæ dux duci rapit & opime aduerbium abundanter. ⁋ Indorum seges: india regio est orientalis Asiæ terminus: quæ ab indo flumine nomen assumpsit qui solus: teste Herodo. lib. iiii. post nilum crocodilos producit ab oriente incipiens usq; ad Asiam ex occidentali parte protenditur ex meridiana uero usq; ad indicũ mare, ex septẽtrione uero usq; ad caucasum hæc regio aromatũ ferax est. ⁋ Arabes: arabia regio est iudea ab ægypto determinans hãc apud Ptolæmeum: in Geographia triplicem inuenimus. s. fœlicẽ quę ea esse uidetur quam Pli. palam esse dixit inter trigim & uephratem in Arabia fœlici ciuitas metropolis in monte sita est Saba ita appellara a potu sebe in quod est sacrificare: quia thus mittit quo in sacrificiis utuntur. ⁋ Odoris: idest odoratis ferentibus aromata. ⁋ Legunt col. ⁋ Vapor: fumus. ⁋ Fronde gen. i. patria gẽtẽ appellamus nationem interdũ familiã inde gentiles dñr oliua arbor atheniensium qa in certamine palladis & neptuni nois urbi nata dẽ oliua p pallade: quod signũ erat pacis. ⁋ Dii cõditoris. Sirẽ theseus lętus de uictoria Herculis inuocat deos o dii conditores: scilicet urbis thebanæ.

ℂVltricę dextra scanditur metro iambico trimetro Euripido. quarta est epitasis huius fabulæ. Hercu. incipit modo insanire dum de lyco superato rem diuinam facit. primo agitur de furia Hercu. deq; iis omnibus quæ gessit furens: deinde chorus hoc deplorat infortunium eo in loco lugeat æther &c. ⁋ Aegis feri. Honoratus ægida dici loricam ex ære quando hominis pectori coheret. cum uero diuinum pectus operit: appellari ægida: ad quod pulchræ canit Martia. Dum uacat hæc Cæsar poterit lorica uocari: Pectore cum sacro sederit ægis erit: pprie tamen & peculiariter datur ægis palladi meduseo capite insignita: idcirco medusea dea ab eodem Mart. denominata est. Ipsa meduseæ quo tumet ire deæ. DAN.

ℂAntra ceti:

BER, ¶ Antra ceti: & tu qui colis.i.habitas antra.i.speluca ceti cretis vbi cadmus interfecit illum serpentem qui erat in fonte ad quem mittebat socios haustum aquas & eos omnes interficiebat: quare cognita cadmus eum confundit & eius dêtes seminauit ut rê totã Oui.exequitur cetum appellauit propter magnitudine nam cete maiores pisces sunt in mari: non oui sed animal parturiêtes qđ nulli ex prauis accidit præter q̃ renæ Virgi.immania cete.inde ceteri piscatores dicũtur: ut Varro testatur & etiam qui vêdunt & quę colis iterę supple. ¶ Aquas dirces. ¶ Dirce vxor lyci thebanorum regis nõ istius quem nunc occidit hercules qui cum prius Anthiopam haberet vxorem, quæ a Ioue cõuerso in formam satyri grauidata fuerat illam velut adulteram lycus dereliquit: & dircem superinduxi hæc semel i suspitionem abducta ne cum ea lycus cõcubuisset ipsam anthiopam: in carcerem fecit quæ instante partus têpore & agente Ioue uinculа rupit ac in mõte cytherone pariens natos exposuit: quos pastor inueniês pro suis educauit sed tractu tempori a matre recogniti & in vltionẽ iniuriarum inducti lycum interfecerunt: & thebanorum regno occupato. ¶ Dircem nouercam indomitorę taurorum caudis distrahenda alligarunt qui cum vsq; ad locum limpidissimi fontis illatam traxisset: poetę fingunt in fontem sui nominis conuersam fuisse: quia dixit Ouidi. in Ibin. Perq; feros montes tauro rapiête traharis. Vt tracta est cõiunx imperiosa lyci. Larem regis aduenę.i.domũ cadmi q de tyro urbe phœniciæ venit. ¶ Expia: amphytrio mouet ut priusq̃ incipiat sacrificiũ seipsum mundet. expia: purgate. ¶ Capitis inuisi: odiosi a verbo passiuo inuideor. Cl. diis hoibusq; inuisus. ¶ Libare: sacrificare. ¶ Ipse cõcipiam præces: respondet Her. sapiêter Amphytrioni qui suadebat illi ut quietem oraret a Ioue. ¶ Nullus mihi. ¶ Polum cœlũ. An traho frango ut p uim intrem.

Trucis antra Ceti, nobiles Dirces aquas,
Laremq; regis qui aduenæ Tyrium colis:
Date thura flammis. Am. nate manantes prius
Manus cruenta cæde: & hostili expia.
Her. Vtinam cruorem capitis inuisi deis
Libare possem. gratior nullus liquor
Tinxisset aras. victima haud vlla amplior,
Potest magisq; opima mactari Ioui,
Quam rex iniquus. Am. finiat genitor tuos
Opta labores. detur aliquando otium,
Quiesq; fessis. Her. ipse concipiam preces
Ioue: meq; dignas. stet suo cœlum loco,
Tellusq; & æther, astra inoffensos agant
Æterna cursus. alta pax gentes alat.
Ferrum omne teneat ruris innocui labor:
Ensesq; lateant nulla tempestas fretum
Violenta turbet. nullus irato Ioue
Exiliat ignis. nullus hyberna niue.
Nutritus agros amnis euersos trahat.
Venena cessent. nulla nocituro grauis
Succo tumescat herba: non sæui ac truces
Regnent tyranni. si quod etiamnum est scelus
Latura tellus: properet. &, si quod parat
Monstrum, meum sit. sed quid hoc? mediũ diẽ
Cinxere tenebræ. Phœbus obscuro meat.
Sine nube vultu. quid diem retro fugat,
Agitq; in ortus? unde nox atrum caput
Ignota profert? vnde tot stellæ polum
Implent diurnæ? primus en noster labor
Cœli refulget parte non minima Leo,
Iraq; totus feruet: & morsus parat.
Iam rapiet aliquod sydus. ingenti minax
Stat ore: & ignes efflat: & rutilat: iubam
Ceruice iactans. quidquid Autumnus grauis:
Hiemsq; gelido frigida spatio refert:
Vno impetu transiliet, & verni petet. (lũ est?
Frágetq; Tauri colla. Am. quod subitũ hoc ma
Quo nate vultus huc: & huc acres refers?
Acieq; falsum turbida cœlum vides?
Her. Perdomita tellus. tumida cesserunt freta.
Inferna nostros regna sensere impetus.
Immune cœlum est. dignus Alcidæ labor.
In alta mundi spatia sublimis ferar.
Petatur æther. astra promittit pater.
Quid, si negaret? non capit terra Herculem.
Tandemq; superis reddit: en ultro vocat
Omnis deorum cœtus. & laxat fores,
Vna vetante. recipis & reseras polum?

ignis: nullũ fulmen. ¶ Mõstrum me sit.i.contra me. ¶ Sed quid. Dum ita loqueretur Hercu.eum furis exagitare cœpit vnde insanienti videbanť multa falsi q̃ in textu. ¶ Vñ: ex q̃ cã. ¶ Ignota, quia i medio die nõ nascıť nox. ¶ Diurnę: q̃ solent eẽ nocturnę. ¶ Rutilat: vibrat unde rutilantia sydera dicimus quia uidentur mouere radios suos. ¶ Quicquid uideť: quod ille leo velit facere vnum saltum nam in zodiaco sunt xii. signa & tria ex ipsis habet quelibet pars anni inter taurum & leonem sunt omnia signa quæ faciunt hyemem: ideo dicit quod faciet vnum saltum ita magnum quod saliet usq; ad taurum. ¶ Autumnus grauis: quia tempus est læthiferũ: vt Iuuenalis. Quod themisum ægros autumno occiderit vno. ¶ Vno impetu. vno saltu. ¶ Tauri verni: nam signum tauri ad quod sol decimotertio Calendis Maii transit ut Virgil. in georgicis. Candidus auratis aperit cũ cornibus annum. Taurus. ¶ Falsum cœluz: propter quod dixerat Hercules se videre leonem & solem obscuratum. ¶ Perdomita loquitur ex furore Hercules superaui omnia monstra quæ in terra & mari & inferis: reliquum est ut accedã cœlum. ¶ Immune: intentatum viribus meis: appositiue labor dignus alcide.idest Hercule. ¶ Sublimis: leuat᷒ a terra. ¶ Mũdi: cœli. ¶ Pater iuppiter. ¶ Quid si quasi si nolet dare mihi cœlum ego rapiã per uim quia a terra non capit me: nõ ẽ capax mei. ¶ Tandem: post multos labores. ¶ Reddit, scilicet me. ſm Platonicã disciplinam qui testabatur omnes animas descẽdisse de cœlo ¶ En, ecce fantasiã repentinam uidebať deo ipm uocare ad cœlum unã tamen Iunone nouerca uetante. ¶ Cetus: turba. ¶ Laxat: aperit. ¶ Recipis uertit sermonẽ ad ipsam iunonẽ uisne recipere sponte me: aut ui. ¶ Recipis: scilicet me o Iuno. ¶ Et referas aperis

An contumacis iannam mundi traho?
Dubitatur etiam? vincla Saturno exuam:
Contraq; patris impii regnum impotens
Auum resoluam. bella Titanes parent
Me duce; furētes. saxa cum syluis feram.
Rapiamq; dextra plena Centauris iuga.
Iam monte gemino limitem ad superos agam.
Videat sub ossa Pelion Chiron suum.
In cœlum olympus tertio positus gradu
Perueniat: aut mittatur. Am. infandos procul
Auerte sensus pectoris sani parum:
Magni tamen. compesce demētem impetum.
Her. Quid hoc? gigātes arma pestifera monēt.
Profugit & umbras Tityus: ac lacerum getens
Et inane pectus: quam prope a cœlo stetit.
Labat Cithæron. alta Pallene tremit.
Marcentq; Tempe/rapuit hic pindi iuga.
Hic rapuit Oethen: sæuit horrendum Mimas.
Flammifera Erinnys uerbere excusso sonat.
Rogisq; adustas propius: ac propius sudes
In ora tendit. sæua tesiphone caput
Serpentibus uallata post raptum Canem:
Portam uacantem clausit opposita face.
Sed ecce proles regis inimici latet:
Lyci nefandum semen: inuiso patri
Hæc dextra iam uos reddet/excutiat leues
Neruus sagittas/tela sic mitti decet
Herculea. Am. quo se cæcus inuergit furor?
Vastum coactis flexit arcum cornibus:
Pharetramq; soluit/stridit emissa impetu
Arundo/medio spiculum collo fugit
Vulnere relicto. Her. cæteram prolem eruam:
Omnesq; latebras/quid moror? maius mihi
Bellum Mycenis restat, ut Cyclopea
Euersa manibus saxa nostris concidant.
Huc eat, & illuc aula disiecto obice.

BER. ¶ Cōtumacis mūdi. cœli supbi: & idignātis me recipere. ¶ Dubitaē ēt videbaē her. qd iuno tardaret sibi aperire: ideo minaē. i. tu stas in dubio an dēas apire. ¶ Vincla sat. exuā dissoluā loqē s̄m opi. poetaꝝ q dnt saturnū a Ioue regno pulsum apud iferos relegatū fuisse dicēte Oui. li. i. meta. Postq̄ saturno tenebrosa i tartara misso: sub Ioue mūdus erat subiit argētea ples. ¶ Auū: patrē patris mei iouis. ¶ Impii: crudeē vel in me uel in patrē suū. ¶ Impotēs: crudele cœlū. ¶ Titātes: gigātes de qb⁹ diximus qd ausi sūt manib⁹ rescindere cœlū. ¶ Iuga colles plena cētauris de q́b⁹ itidē dictū ē. ¶ Agā: faciā. ¶ Limitē: iter. ¶ Mōte g. vno posito supra aliū. ¶ Chirō cētaurus quē saturnus cōuersus i equū ex phillire genuit ut Vir. li. ii. geor. Talis & ipse iubā ceruice effudit eqnā: Cōiugis aduentu pnix Saturnus & altū: Peliō hinitu fugiēs ipleuit acuto: nā cū eā nympā cōprimeret ops eius uxor suprueit: & ipse i equū cōuersus ē hic chirō fuit iustissimus & magni achillis pceptor. Peliō mōtē thessaliæ: silr ossa & olympus eius regionis sunt montes. ¶ Tertio gra. nā ossa sub pelio supra peliū. iii. gradu olymp⁹. ¶ Perueniet: p se aut mittaē p uim. ¶ Infandos: ipios qa contra deos. ¶ Auerte: remoue igt amphy. redarguēdo her. qd licet magnanimi sit appeteē cœlū sꝫ isto mō uelle isani hois ē. ¶ Cōpesce: reprie. ¶ Quid hoc her. nō audit patrē sed isanies clamat repēte ex fantasia sese uidere gigātes pugnātes ꝯtra deos, & tytiū de quo supra est dictū: rupisse vicula & ab iferis redijsse. ¶ Inane: sine iocinore qa vulē illd corno ferat. Prope. s. pugnādo supra illos mōtes. ¶ Cytherō mōs iuxta thebas. ¶ Pallene ciuitas ē archadiæ de q̄ Pli. li. iiii. na. hi. est alia i macedonia quā prīā porthei fuisse scri. Vir. iiii. geo. Hi nūc æmathię portus patriāq; reuisit pallenē. ¶ Alta i mōtib⁹ sita ē ibi ꝯgregati sunt gigātes pugnaturi cōtra Iouē. Marcēt: pdiderūt suā amœnitatē. ¶ Tēpe de qb⁹ diximus neutri gnis: & idecli nabile: hēq; tm̄ plale. Pindi mōtis thessaliç. ¶ Hic alius gigas. ¶ Oetheā mōtē q est iter thessaliā & macedoniā famosus morte & sepulchro Herculis: de quo Pli. li. xxi. na. hi. hellebori fertilis est. ¶ Erynnis: facit i pīi erynnes sūt furiæ ifernales. ¶ Horrēdū: p horrēda: qa furiæ armatę sunt facibus & serpētib⁹. ¶ Sudes: palū ligneū: hoc ē facē succēsā ex ifoclici igne rogi vbi cōburūē cadauera. ¶ Pro

Pallene

plus: uicinius. ¶ Sæua the. vallata circūdata ēt videor videre furiā thysiphōe ad custodiā Plutōis adesse cū face loco cerberi rapti a me porta, iferni. ¶ Vacātē sine custode. ¶ Sed ecce: uide aliā fantasiā herculis: uidebaē illi videre filios lyci: & sui erant pprii quos miserabiliter interfecit. ¶ Reddēt prī, lyco quē interfecit & illi faciā uos comites ad vmbras. ¶ Neruus: corda arc⁹. Excutiat: emittat. ¶ Quo se: ea q̄ sunt crudelia nō fiūt i scœna: iō nūc Amphytrio: qūo hercules accepit sagittas: declarat. Quo i quā ptē. ¶ Cœcus: qui nō cognoscit qd agat. ¶ Inuergit: uertit. ¶ Coactis: q̄si siē iūctis. ¶ Arūdo sagitta. ¶ Fugit: transiuit. ¶ Eruā: isanies Hercules iteꝝ iqt. ¶ Eruā: extrahā ex latebris oēm plē lyci: & oēs latebras & loca abdita pscrutabor: ne aliquęꝫ ex eo gnē reliq̄ postea ibo micenas q̄ prīa erat euristhei ut ei⁹ domū quoq; destruā q mihi tot mōstra supāda iperauit. ¶ Cyclopeia sa. magna mœnia micenaꝝ i poetæ qn̄ volunt dicere rē bn̄ fabricatā dnt eam arte cyclopū factā. Sic Vir. i. vi. æn. Mœnia celsa vides cyclopū educta caminis, Cyclopes aut erāt uiri gigātes q i sicilia iuxta ætnā degentes vnicū i medio frōtis hēbāt oculum, fuerunt & alii tres famuli vulcani i Lipare q ioui fulmia fabricare dicebāē: quoꝝ noia Virgi. uno versu ōscribit: Brōtes steropesq; & nudus mēbra pyragmon. ¶ Aula: regia euristhei. ¶ Disiecto: fracto pessulo: & obstaculo. ¶ Vicla sa. Appollodor⁹ ait saturnum alligari p anbū laneo vinculo: & solui ad diē sibi festū, i. mense decēbri atq; ide puerbiū deos lāeos pedes hēre Verri⁹ flaccus diē se ignoraē cām cur fatur. i compedib⁹ sit: physici asserūt spma i utero aiantū i vitā grādescere qd dū i lucē exeat mollib⁹ naturæ viculis detineē: sed hic aēr accipiē ligatus fatur. ¶ Bella ti. pa. manifesto teneē isania her, q copiat ꝯ illis pugnare ꝯtra quos semel defendit cœlū: gigātes. n. iteremit her. cū cœlū ꝯpugnaret ut scri. Theo. p qd signaē virtute solis spiritū oculi tenebraꝝ. Tēpe syla i thessalia p quā labiē peneus arboꝝ dēsitate & viridi solo amœnissima: odoris florib⁹ & rosaꝝ varietate suauissima: qualē Ouid. lepide circū scri. in primo meta. Marcent, i. putrescunt: est. n. marcere putrescere quoniā q̄ attenuanē macie facile putrescunt inde Marcor ut placet Var. & Papi. appellat liberum patrem marcidum: marcidus edomito bellum referebat ab æmo.

DAN.

¶ Postea:

BER. Posticula ℂPostes: valuas ianuaꝶ dicti qꝫ stēt post ostia. Vir. Belli ferratos rupit saturnia postes: postica & p diminutionē posticula ē ostiū ipm. Apu. p q̄dā breuē posticulā itrouocat me: posticū āt est ostiū i posteriore pte ediū ueteres ēt appellauerūt uicinū hitātē i posteriore pte domus: posticū & oia q̄ post nos sunt postica dixerūt: sic q̄ sunt añ antica dñr. Columē: sūmitas tecti a culmis paleaꝶ qa antiq faciebāt tecta de culmis paleaꝶ. ▮ Labet: ruat labare ruere & repēte cadere Vir. Labat ariete crebro ianua: a quo fit labasco Terē. labascit uictus vno vbo. ▮ Procūbat cadat ad terrā. ▮ Gnaꝶ: abditū filiū lyci abscōsū. ▮ En diximus qꝫ ea q̄ videnꝫ crudelia nō repñtanꝫ i scœna: iō hic amph. ondit q̄r her. filios interfecerit. ▮ Tendēs: porrigēs ille paruus filiꝰ. ▮ Horridū: terribile ad aspiciēdū: accepit manum pueri & ter circūcirca uoluit & illū illisit parieti. ▮ Rotatū: circūcirca volutū. ▮ Illi: pueri. At misera uidēs megæra filiū iterfectū cū altero fugit: sed eā seqꝫ her. ▮ Furēti. sīlis q̄si isana & furiata ex dolore. ▮ Petet: inuadet. ▮ Et feret: auferet: licet cōfugias i cōplexū Iouis: ego te idē eripiā. ▮ Parce: sistit megera ex uerbis Am. & se cōuertit ad her. ▮ Hitus: forma tibi ēst silis: ē. n. hitꝰ corpis dispōi vꝫ piguis vꝫ macer. ▮ Reddit: repñtat. ▮ Tenco. no. hēo in manus meā nouercā: putabat her. eam eē Iunonē. ▮ Seqre. s. alios moriaris ēt tu. ▮ Da: sustine. ▮ Mihi: cā mea. ▮ Iugo: turpi mr̄imonio q̄si seruitute. ▮ Libera. s. morte tua. ▮ Mōstrū: appellat illū filiū mōstrū ▮ Añ ma. anteq̄ iterficiam te. ▮ Tuū: sāguinē filii tui q sanguis ē tuꝰ. ▮ Pauefactus: amphy. declarat qd gestū sit dicēs qd puer mortuus ē ex timore: añq̄ percussus. ▮ Igneo: pleno furore. ▮ Spm̄: vitā. ▮ Libratur: eleuaꝫ. ▮ Claua, stipes quē gestabat. grauis: magni pōderis. ▮ Truncus, pprie corpus sine capite. Virg. iacet igēs litore trūcus. ▮ Nusq̄ qa ita tritū fuerat qd ñ videbaꝫ. ▮ Cernere postq̄ oia sūt pfecta am. loqꝫ ad seipm dicens, o am. nimis uixisti ut uideres tātā calamitatē tuoꝶ: sꝫ si piget luctus si non uis pati istū: potes ēt tu mori & ita cōuertit se ad Herculē, ut ipm quoqꝫ interficiat. ▮ Indue: uade cōtra tela herc. ut pectus trāsfigat. ▮ Vel sti. clauā. Illitū cœde: tīctū sāguine. ▮ Conuerte. s. o Hercules. ▮ Falsum, non ueꝶ: qa Iuppiter est verus parens: ideo dicit ac turpem in decoꝶ tuō noi tuę excellentię. ▮ Ne loquiꝫ de seipso in tertia psona. ▮ Obstrepet: sit cōtrarius: & infamia tuis laudibus & ita dicēdo occurrebat her. ut ipm quoqꝫ iterficeret: sed thes. eū retinet dicens o Amphyttrio plus satis est qꝫ Hercules filios & vxorē interfecerit: fuge ne addat ēt hoc scelus: ut interficiat patrē. ▮ Bñ hēt: dictum ē q̄ncūqꝫ cōsecuti sumus uotū nostrū credebat Her. se totā familiam lyci destruxisse. ▮ Cōiunx io. Iuno hic seruat decoꝶ: qd tanq̄ furens nō firmat ppositū: qa supra dixerat se interfecisse Iunonē: nūc aūt dicit qd illi sacrificiū peregit. ▮ Te digna: tibi conuenietia qa tu es nimiū crudelis & delectaris semp imanitate. ▮ Argos ciuitas: i plurali ē gnis masculini: ibo argos & ibi mactabo ēt eurysteū tanq̄ uictimā. ▮ Nōdū li. sacrificasti. ▮ Cōsuma: pfice: uñ uiꝶ ꝯsumatū appellamus pfectum & est pprie qcqd ad finē ducere & primæ cōiugationis ē verbū. ▮ Stat. loquiꝫ de seipso. stare dicimus victimas qn sponte ante aras stant sine vinculo: & eo modo eas dicimus placere deo aliter non sacrificabantur. ▮ Insequor: uolo omnino qꝫ interficias me. ▮ Quid, hoc est dum ista loqueretur amphitrio cœpit Hercules oculos flectere somnum, & totus tremebat: quod uidens ipse Amphitrio ita miratur dicēs ne erat mihi uisus quod uideam Herculem trementem. ▮ Acies luminum oculorum meorum. ▮ Mœror: meus dolor. ▮ Ebetat, obtenebrat.

Rūpatqꝫ postes, columen īpulsum labet.
Procumbat oīs regia. hic uideo abditum
Gnatū scelesti pris. Am. en blādas manus
Ad genua tendens uoce miserāda rogat.
Scelꝰ nefandū, triste, & aspectu horridū:
Dextra precantē rapuit, & circa furens
Bis ter rotatum misit: ast illi caput
Sonuit, cerebro terra disperso madet.
At misera paruum protegens natum sinu
Megara furenti similis e latebris fugit.
Her. Licet tonātis profuga cōdaris sinu:
Petet undecūqꝫ temet hæc dextra, & feret.
A. Quo misa pgis? quā fugā, aut latebras
Nullꝰ salutis hercule īfēso ē locꝰ. (petis?
Amplectere ipsum potius, & blāda prece
Lenire tanta. Me. parce iā cōiux precor:
Agnosce Megarā: natus hic vultus tuos:
Habitusqꝫ reddit: cernis, ut tēdat manus?
Her. Teneo nouercā, sequere, da pœnas
Iugoqꝫ pssum libera turpi Ioue. (mihi,
Sed añ matrē paruū hoc mōstrū auferā.
Me. Quo tēdis amēs? sāguinē fūdes tuū?
Am. Pauefactus īfans igneo vultu patris
Periit ante vulnus: spiritū rapuit timor.
In coniugem nunc claua libratur grauis.
Perfregit ossa: corpori trunco caput
Abest: nec vsq̄ ē cernere hoc audes nimis
Viuax senectus? si piget luctus, habes
Mortem paratā: pectus in tela indue:
Vel stipitem istum, cæde mōstroꝶ illitū.
Cōuerte falsum: ac nomini turpem tuo
Remoue parētē: ne tuæ laudi obstrepat.
T. Quo te ipe gēitor morti obuiū igeris?
Quo pgis amēs? pfuge, & obtectus late.
Vnūqꝫ manibus aufer Herculeis scelus.
Her. Bñ hēt, pudēdi regis excisa ē domꝰ.
Tibi hunc dicatum maximi coniux Iouis
Gregem cecidi: vota persolui libens
Te digna, & Argos uictimas alias dabit.
Am. Nō dū litasti nate: consuma sacrum.
Stat ecce ad aras hostia: expectat manū
Ceruice prona: præbeo: occurro, insequor:
Macta, quid hoc est? errat acies luminū.
Visusqꝫ mœror hebetat? an uideo Herculꝫ
Manus tremētes? uultus in somnū cadit.

DAN. ℂInuergit, in proprie dictum est si quidem & inuergere conuersa manu in sinistram uinū ita fundere: ut patera conuertatur, est aūt uerbū sacrorum ad inferos pertinentiū de quo poeta frontiqꝫ inuergit uina sacerdos, & uergere est aliquā do uertere. ▮ Rotatum: misit in meo uetustissimo codice lego missitat & sane quidem ut conueniat significatum. Verbi cū frequentia participii ut sit & furens. s. Her. missitat circa puerum rotatū bis & ter. cōis tñ trecētoꝶ textuū lectio habet missitat illi caput &c. Pauefactus: miserādus amphytrio maluit iā mori senex infortunatus q̄ tot calamitatibus sua peruiuere ut qui uideat insaniam filii: cædem nepotis & nurus sanguinariam ideo frustra impediente Theseo Herculi fit obuius & ut ipse pariter occidatur.

BER. Et fessa ceruix capite summisso labat.
Flexo genu iam totus ad terram ruit:
Vt cæsa syluis ornus, aut portus mari
Datura moles/uiuis? an leto dedit
Idem, tuos qui misit ad mortem, furor?
Sopor ẽ: reciprocos spiritus motus agit.
Detur quieti tempus, vt somno grauis
Vis victa morbi pectus oppressum leuet.
Remouete famuli tela, ne repetat furẽs.

ANAPÆSTICI, AD ONII
DVO. CHORVS.

EBR. LVgeat æther: magnusq; parens
Ætheris alti, tellusq; ferax:
Et vaga ponti mobilis vnda.
Tuq; ante omnes, qui per terras
Tractusq; maris fundis radios
Noctemq; fugas ore decoro:
Feruide Titan obitus pariter
Tecum Alcides vidit, & ortus.
Nouitq; tuas vtrasq; domos.
Soluite tantis animum monstris:
Soluite superi/rectam in melius
Flectite mentem, tuq; o domitor
Somne laborum, requies animi:
Pars humanæ melior vitæ,
Volucer matris genus Astreæ,
Frater duræ languide mortis:
Veris miscens falsa: futuri
Certus, & idem pessimus author:
Pater o rerum, portus vitæ,
Lucis requies, noctisq; comes,
Qui par regi, famuloq; venis:
Placidus fessum: lenisq; foues
Pauidum leti genus humanum
Cogis longam discere mortem.
Preme deuictum torpore graui,
Sopor indomitos alliget artus.
Nec torua prius pectora linquat:
Quam mens repetat pristina cursum.

BER. ¶ Ceruix. collum. ¶ Submisso: capite inclinato. ¶ Labat: cadit. ¶ Ornus igens arbor & seruat similitudinem. ¶ Moles: ingens rupes decidens ex montibus, q̃ post magnitudine quasi portum faciat in mari: ita Hercules grauis cadebat in terram. ¶ Viuis, appropinquans amphytrio inquit es ne uiuens O nate: nam idem furor q interfecit tuos teipsum quoq; pemit. ¶ Leto. morti. ¶ Sopor est: videt quod dormit: quia stertebat. ¶ Reciprocos: qa spũs ibat & redibat: ut fit p eandẽ viam per nares & os. ¶ Motus: strepitus. Spiritus flatus Herc. ¶ Agit. ducit. ¶ Detur tẽ. dimittamus eum dormire: ut forte furor cædat. ¶ Vix. violentia. ¶ Morbi: furoris. ¶ Victa, pulsa. ¶ Leuet. alleuiet. ¶ Remouet imperat am. seruis ut arma Her. dormiẽti submoueãt: ne forte exporrectus iterũ insanies illa repetat.

EBR. LVgeat æther, introducitur chorus inuitãs omnes: & imprimit elementa ad luctum q̃ Her. in tantam insaniam deductus fuerit deinde rogat deum somni ne excitet nisi prius liberatus sit a furore. Versus est anape. ab anape. pede. constat .iiii. pedibus recipit etiam dacty. & spon. & mul totiens inuenies sine vllo anape. ¶ Lugeat æther. i. cœlum doleat: est enim lugere ꝓprie in luctu esse. Est aũt luctus dolor cum fletu: quem ex morte cuiusq; charissimi cõcipimus: vnde apud Liui. scrib. ii. bello pu. post cladem illam cãnensem: patres constituisse ne fœmine vltra .xxx. dies in luctu essent hoc est ne lugubri habitu perseuerarẽt. ¶ Patres, Iuppiter. ¶ Ferax: fertilis a ferẽdo. ¶ Mobilis instabilis. ¶ Tu q. s. sol. Qui fun. spgis. ¶ Per tra. regiones & plagas: tu q illuminas maria & terras. ¶ Decoro, pulchro. ¶ Feruide ti. calide sol. ¶ Tecum, reddit rationẽ quia debeat lugere her. tecum vidit obitus occasum & ortus. ¶ Vtrasq; domos, oriẽtem & occidentẽ. ¶ Monstris, scilicet liberate animum her. a tanto furore. ¶ Tuq; somne, uertit se ad deum somni. est enim somnus modo deus somni sic Marti. Et quia nulla venit tu mihi somne veni. Modo quietem significat Virg. mors hominum facilis dulcisq; similima somno. Malorum, domitor quando quis dolore est affectus dormiendo curarũ suarũ obliuiscitur. ¶ Melior pars, quia qñ dormit nihil male agit. ¶ Volucres habẽs alas fingũt eum alatum qa subito venit. ¶ Genus astræ. filia astrę, q̃ fuit teste Arato. astræi filii titani ex aurora filia quã ob diligentissimam equitatem iustitiam appellatam dixit, nã cũ terras habitaret, vt inquit Oui. Nõdũ vt sanos rabies nudauerat enses. Nec cõsanguineis fuerat discordia nota hãc ferũt propter hoium scelus euolasse ad superos dicente Iuue. Vltima cœlestum terras astrea reliquit hic ideo somnũ filius iustitiæ appellat quia dormiendo nõ peccamus. ¶ Languide, q somnolenti languidi & torpentes efficiuntur. Dure mortis inexorabilis quæ flecti nõ potest: ideo frater mortis quod quies ut iquit Maro est simillima morti. ¶ ¶ Veris, qui somniant aliquãdo vident vera, & multotiens falsa. futuri auctor nuncius futuri boni, & interdum mali. ¶ Pater o summe pater qui seruas quodãmodo omnia in vita qa ipse somnus alit digestionem: facit & vires reparat. ¶ Portus: refugium vitæ qa cõfessi sumus: quiescimus in te. ¶ Lucis: laborũ qui fiunt in die sic. Virg. sub nocte silenti, lenibat curas: & corda oblita laborũ. ¶ Noctis: eo quia in nocte dormitur ¶ Qui par. equalis diuitibus, & pauperibus ideo iustus. ¶ Lenis suauis. ¶ Pauidũ læti, timens mortem somnus est vna res per quam discimus non timere quæ est consimilis somno. ¶ Longa: quia mors dormitio æterna & somnus est tanq̃ mors. ¶ Alliget: vt tantum dormiat donec digerat furorem. ¶ Artus indo. membra Herculis q̃ non possunt vinci ab vllo. ¶ Præme tene. ¶ Graui tor. maxima pigritia ne se leuarẽ possit. ¶ Linquat. s. sopor. ¶ Cursum motũ & gradũ quẽ hẽbat prius.

DAN. ¶ Macta, persistit i met. nãq; præmissum est nõdum litasti: consuma sacrum, mactare verbum perpetuum sacrorum: est enim magis augere sacra propterea fiunt ut augeatur fortuna salus & reliqua id genus, inde macte virtute & macmentum maius augmentum teste Pompe. ¶ Moles non est simplex hic locus & sensus intelligit de fundamento in mari iaciundo q solebat compactis tabulis & cõtignationibus quibusdam superstrui postea subductis tabulis magna ui cadens in aquam querebat sibi viam & sic sua mole & grauitate firmabatur vt meminit Horatius. ¶ Lugeat: carmen nonum metro pindarico dimetro anapestico scriptum habet & præsefert insani & mobilis vulgi opinionem quæ modo Herculis dementiam cõmiserat atq; deplorat modo filiorũ eius nefariam occidionem modo cupit Her. resipiscere & sui sceleris penitentia torqueri, mõ eodẽ semp insanire vt in sceleris defensionem excusetur furor.

¶ En fusus

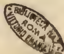
BER. ¶En fusus iacēs dum diceret chor⁹ has pces hercules forte somniabat sese mouens q̄si arma q̄reret. ¶Volutat uersat i mēte. ¶Nōdū tātus furor mūdi cessit. ¶Mādare cōmittere. ¶Graui pōderosæ. ¶Pōdera .i. ipsam clauam ponderosam. ¶Vano qa illā nō iueniebat. ¶Estus: furorē ai. Sed ut ponit similitudinē q̄n mare iactat a uentis & illis cessantibus nō tn̄ subito cessat motus undaꝝ: sic ille furor herculē adhuc agitabat. ¶Vexata: agitata. ¶Noto uē. meridionali. Sed hic: corrigit qd̄ dixerat: ut restitueret uerus sensus herculi sed potius nūc est optādū, ut remaneat in furore qa si peccauerit facile erit ignoscēdū: cū in furore nesciat qd faciat. ¶Concita ptur bata. ¶Motu ue. furore. ¶Cecus q nō pmittit eū agnoscere erratū suū. ¶Eat: perseueret. ¶Solus furor insania. p̄stare facere isontē sine culpa. ¶Sors p similis cōditio. ¶Puris manibus inuiolatis: quę nō cōmiserunt aliqd̄ malū. ¶Nescire: nefas ignorare scelus suū: hoc est qui peccāt per insaniā sunt similes. nunc uero chorus mutans ppositū uocat herculē penitentiā: ut pcutiat pectus tantis uerberibus ut strepitus audiatur in terra mari. & cœlo. ¶Mundū: cœlū: qa sustinuit cœlū loco athlātis: ut dixim⁹. Victrice manu. s. herculis: q uictor ubiq̄ fuit. ¶Atri re. pserpina regina obscuri iferni. iuncta ligata ab ipso her. Imo pfundo q̄n ifernus ē in cētro terre. ¶Chaos: cōfusio ifernalis sed pprie est elemētoꝝ ipsa cōfusio cuius imaginē apud inferos finxit Vir. Resonet pp uerbera herculis. ¶Profundi: maris. ¶Et qui qa in aere interfecit aues stymphalidas: iō ęther senserat eius tela. ¶Senserat aet. hic uersus admōicus. ¶Pectora, quę fecerūt tanta mala. ¶Leui: paruo immo graui. ¶Tria: cœlū: mare: & ifern⁹, plāctu uno percussione unius her. ¶Et tu: cōuertit sermonē ad arma herculis qd̄ iuuēt uerberare ipsum. ¶Arūdo: sagitta & singulare p plurali. ¶Decus ac te. est appositio. i. ornamētū & defensio: gestabat her. collo pharetra sagittas ad ornamētū & tutelā suā. ¶Sera: grauia. Salust. bellū serū graue. ¶Tergo: s. r hercu. ¶Robora. i. claua ex robore. ¶Stipesq̄. i. illa claua. ¶Potēs: nō fragibilis. ¶Nō uos. nūc cōmi

En fusus humi sæua feroci
Corde uolutat somnia. non dum est
Tanti pestis superata mali.
Clauæq̄ graui lassum solitus
Mandare caput, quærit uacua
Pondera dextra, motu iactans
Brachia uano, nec adhuc omnes
Expulit æstus. sed, ut ingenti
Vexata noto seruat longos
Vnda tumultus, & iam uento
Cessante tumet. pelle insanos
Fluctus animi: redeat pietas,
Virtusq̄ uiro, uel sit potius
Mens uesano concita motu.
Error cæcus, qua cœpit, eat.
Solus te iam præstare potest
Furor insontem proxima puris
Sors est manibus nescire nefas.
Hunc Herculeis percussa sonent
Pectora palmis, mundum solitos
Ferre lacertos uerbera pulsent
Victrice manu. gemitus uastos
Audiat æther. audiat atri
Regina poli, uastisq̄; ferox
Qui colla gerit uincta cathenis
Imo latitans Cerberus antro.
Resonet mœsto clamore chaos.
Latiq̄ patens unda profundi.
Et, qui melius tua tela tamen
Senserat æther.
Pectora tantis obsessa malis
Non sunt ictu ferienda leui.
Vno planctu tria regna sonent,
Et tu collo decus, ac telum
Suspensa diu: fortis arundo:
Pharetræq̄ leues: date sæua fero
Verbera tergo: cedant humeros
Robora fortes: stipesq̄ potens
Duris oneret pectora nodis.
Plangant tantos arma dolores.
Non uos patriæ laudis comites
Vlti sæuo uulnere reges:
Non Argiua membra palæstra
Flectere docti fortes cæstu:
Fortesq̄ manu: iam tamen ausi
Telum Scythici leue Corithi
Missum certa librare manu.
Tutosq̄ fuga figere ceruos.
Non dumq̄ feræ terga iubatæ,
Ite ad Stygios umbræ portus.

Caspii

serationem pueroꝝ facit: qui interfecti a patre nō potuerūt demōstrare suā uirtutē futurā. ¶Comites. similes uirtuti paterne. ¶Vulti. s. suos pueri nō estis reges ut pr̄ Her. ¶Nō ar. palestra. palestra argiua quare inuēta fuit græ. nec uos pueri luctatione: aut cestu mōstrauistis uires uestras: ut pr̄ palestra eqdē a latinis dr̄ luctatio nā nudi palmis inter se hoies decertabāt. Vir. Pars in gramineis exercent mēbra palestris: iam tn̄ ausi uos pueri i tenera ætate satis demōstrauistis uirtutem uestram sequēdo feras. ¶Telū le. sagittā uolatilem. ¶Coriti scy. q̄libus scythe populi septētrionales utunť. coritus dr̄ uagina arcus & ēt sagittaꝝ græcę pferūt p. g. goritos ¶Librare: mittere. ¶Certa ma. recte pcutiente. ¶Ceruos tu. fu. q se uertūt de facili in fugam. ¶Fere iub. i. leōis: nōdū audebatis ire ad leones quēadmodū pr̄ nō ausi estis ista magna: sed ut pueri satis digna figere ceruos & lepores. ¶Ite. hucusq̄ pendet textus. ¶Vmbræ animæ puerorū. ¶Innocuæ: qui nihil mali meruistis.

DAN. ¶Sopne hæc dictio cōtra tritā & pfectā cōsuetudinē rectis p. p. añ. n. q̄ p. m. scribēda est si .n. ut testať Gelli. in. xii. fit ab eo qd̄ est ὕπνος nos p. v. prio somnus deinde p. v. græcę latinę q̄ o lrę cogationē fit sopn⁹ non uideo cur sit p. m. magis q̄ p. p. scibēda hæc dictio nisi. ut placet qbusdā muteť. p. in. m. ad somnū extat apud Oui. supplicatio uenustissima huic pene par. Sōne quies reꝝ placidissime somne deoꝝ. ¶Pax ai Trāquilla quies &c. pingiť cū cornu qa irrepit nō intellect⁹. ¶Volutat: somnia est species q̄dā somnii q̄ grę. ενυπνιον uocant: q̄n qs metuēs iminentē sibi isidiis uł ptāte psonā aut incurrisse ex imagine cogitationum suaꝝ uideať ut hic ptigit herculi nec est idē somniū qd̄ insomniū siqdē insomniū creditur esse in ipso somnio imago siue ipsum qd̄ pt eē falsum unde Maro sed falsa ad cœlū mittūt insomnia manes. ¶Stipesq̄ potēs, clauæ claua fustis terrę ex una parte capitata ad claui similitudinem claua her. fuit locata post primas ualuas tēpli eius quod extruxit Sylla iussu sybille in foro boario huius claue odore canes territi: & muscæ non intrabant ædem. Hercu.

BER. ℂIn pri.Iu.prio igreſſu:hoc ē i tā tenella ætate.⸿Infau ſtū ge.appoſitiue.fauſtus fœlix dr̃ cui oēs fauēt. cōtrariū ifauſtus ifœlix:fauere eſt bona fari. Vir. Ore fauētis oēa hic fauor nox bñ p̄cans alicui ſiue alicuius commodū : & laudē tuēs.⸿Triſtes:laboris uerſus: adōic⁹ iratos reges uel quos iterfecit pr̃:uł iudices iferni itelligit q irati her. irati erāt pp cerbeɋ rapiū & theſeum deductum ab inferis.

Vis hic locus ē qntus & ultimus act⁹ i quo herc.reſipiſcēs introducit q cū uidiſſet ſuoɋ cadauera gemiſcens miraṫ.⸿Quis.l.u.ſ.⸿Quæ pla.q̄ ps mūdi. quoq; ſūt palagę: Vt Vir. Quo q; tenēt cœlū zōe.⸿Sub car. ſub polo arctico Heſpi occidētalis ſū i hiſpania ubi oceanus faċ modū.i.terminū & finē terræ.⸿Quas.tea.au.ubi uiuo. ⸿Q d.ſo.terra.⸿Feſſo.mihi ⸿Certe re.ɔuertit her.oculos & uidet corpa ſuoɋ ſanguinolēta & prio dubitat ne ſit fātaſia ut adhuc illi uideāṫ ſimulachra & imagies ifernales.⸿Feralis,iferoɋ antiq ferā mortē dixerṫ.⸿Pudet fa.her.magni ai timebat:ſed uerecūdebaṫ id demōſtraṙ.⸿Perſagit:diuiat: nñ mēs p̄ſaga mali dr̃ qñ ignota triſtitia uerſaṫ in aio.⸿Parēs:amphytrio.⸿Cōiunx:megera.⸿Lat⁹le.ſiniſtræ.⸿Spolio:leonis pelle.⸿Tegmē:ueſtis.⸿Torus mol.lectus delicatus:ſolebat her.ueſtire ſe ea pelle & illā ſibi ſterneṙ p lecto cū uellet dormire.⸿Libet:uidēs her.arma ſibi ſubmota idiguans duplicat uerbū libet ad auxeſim.⸿Quē no.neſcio qs fuerit iſte q mihi eripuerit arma:niſi forte iup.pr̃ cœlo deſcēdēs i terras:genuit aliū fortiorē me:ut duplicauit noctēs qñ genuit me : triplicauerit in gñatōe alteri⁹.⸿Inceſtu,adulterio.⸿Stetit:firmata eſt:q̄re ut dictū eſt: Iup.ɔcubēs cū alcmena mr̃e Her.iuſſit ſolē cōtinuaṙ noctē loco diei.⸿Quod cer.hic admirabūdus her.iterrogat qs filios:& uxorē iterfecerit.⸿Cōfecti cæ.i.iterfecti. ⸿Quis.l.qs tyrān⁹ ſitis lyco. ⸿Moliri: ppetraṙ reuerſo ab inferis.⸿Quiſqs:nocat nō ſolū thebanos: ſed circūuicinos. ut idicēt ſibi qs fuit auctor tāti ſceleris.⸿Colis:bitas.⸿Iſmeni: Iſmeni⁹ fluui.ē Boetię. ſic cognominat⁹: Teſte Dio. li.hi.v.ab iſmeno filio pelaſgi. ⸿Attea,atticæ regiōes,ubi ſū athenæ.⸿Pulſata gemio mari agitata undis ægei : ioniſq; iſthmos ē ea uoie terra ſtrictura:q̄ inter duo maria concluſa eſt : ut Oui.æquora bina ſuis oppugnāt fluctibus iſthmon:& tenuis tellus audit utrūq; mare.⸿Pelopis:dardani phrigii.nā fili⁹ fuit Tāta.regis phrygū:a q̄ pelloponneſus dr̃.⸿Indica:oſtide.⸿Ira:mea ⸿Ruat:ſeuiat,qa nemo rñdebat dic̄ ruā in oēs.⸿Hoſtis eſt:reputabo oēs hoſtes:q nō mōſtrāt mihi aucto.tāti ſceleri.⸿Procede:ueni palā.⸿Alcide:her. Seu uidicas:o uictor uñcūq; uēias.ſiue a gyrōe ſiue a Diōe.ut facias eoɋ uidictā ɋcede ego ſum pat⁹ pugnare licet hēas arma me.⸿Vidicas:currus truces equos iugales.⸿Tracis cr.diomedis ſanguinolēti q paſcebat equos ſuos carne hūana.⸿Pec⁹ge.ſupple iteɋ uidicas armēta abducta a gyrōe hiſpano.⸿Lybię: ut dños.ſ.iteɋ uindicas buſirī & antheū quos ſupaui : de his oib⁹ ſupi⁹ ſatis diffuſe dixim⁹. ⸿Vī,ēt.⸿Petas,iuadas.Cur. dū loq̄reṫ her.talia theſe & amphitrio opponebāt man⁹ oculis ne uiderenṫ lachrymari pp cōmiſerationem herc.⸿Fugite me. Vultus nolunt me uidere. Pelopi

Ite innocuæ, quas in primo
Limine uitæ ſcelus oppreſſit,
Patriuſq; furor/ite infauſtum
Genus,o pueri noti,per iter
Triſte laboris.
Ite iratos uiſite reges.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. AMPHITRYON. THESEVS.

Vis hic loc⁹?q regio?q mūdi pla (ga?
Vbi ſum?ſub ortu ſolis,an ſub car
Glacialis urſæ?nūqd Heſpii maris (dine
Extrema tellus hūc dat oceano modum?
Quas trahim⁹auras?qđ ſolū feſſo ſubeſt?
Certe redimus,unde proſtrata domo
Video cruēta corpora?an nō dum exuit
Simulachra mēs iferna?p⁹ reditus quoq;
Oberrat oculos turba feralis meos.
Pudet fateri,pauco neſcio quod mihi,
Neſcio qđ animus grāde præſagit malū,
Vbi eſt parens?ubi illa natorum grege
Animoſa coniux?cur latus læuum uacat
Spolio leōis?quonā abiit tegmen meū?
Idemq; ſomno mollis Herculeo torus?
Vbi tela?ubi arcus?arma quis uiuo mihi
Detraheṙ potuit?ſpolia qs tāta abſtulit?
Ipſumq; qs nō Herculis ſomnū horruit?
Libet meum uidere uictorem,libet.
Exurge uictor, quem nouum cœlo pater
Genuit relicto?cuius inceſtu ſtetit
Nox lōgior:quā noſtra. qđ cerno nefas?
Nati cruenta cæde confecti iacent.
Perēpta coniux.qs Lycus regnū obtinet?
Quis tāta Thebis ſcelera moliri auſus eſt
Hercule reuerſo?quiſquis Iſmeni loca,
Actea quiſquis arua,qui gemino mari
Pulſata Pelopis regna Dardanii colis,
Succurre ſæuæ cladis actorem indica.
Ruat ira in omnes/hoſtis eſt,qſquis mihi
Non mōſtrat hoſtē/uictor Alcide lates?
Procede,ſeu tu uindicas currus truces
Thracis cruenti,ſiue Geryonis pecus,
Libyæ ue dños,nulla pugnandi mora eſt.
En nudus aſto/uel meis armis licet

DAN. ℂQuis.h.lo.cataſtrophe de iſauo ad ſanu.her.i hoc actu .v.her.reuerſus i ſe q̄rit auctorē cędis liberoɋ & ɔiugis quos circa iardeſcit ad uidictā ultimo cognoſcēs ſe reū facti mortē ſibi pat aſciſcere q̄ tādē inhibita fugā q̄rit:eſt aūt huius fabulę carmē.x.qđ cōſtat trime. hyperca.iābico.⸿Quis.h.lo. &c.⸿Sub car.ɋprie locatus ē de polo arctico nā ut teſtis eſt Igi.duo ſūt cardies q aṫ axes nocanṫ unus ſeptētrionari⁹ ſiue arcticus alter auſtralis ſiue antartic⁹ ɋpea cardines qđ circa eos orbis rotari uideaṫ ſub cardine glacialis ur.i.ſub uertice ſeptētriōario ſimulachra .iii.ſunt ptes in hoie: q̄ ſoluto corpe ambeūt in diuerſa aia: corpus : ſimulachrū:aia petiē cœlū: corpus i terrā putreſcie ſimulachrū ad iferos deuolat: inde apđ Home. Vlyxes uolēs amplecti anticliæ mr̃is ſuæ ſimulachrū ετι μοι τδ ευλοντ ο δεαγαυεπεριφοντι ατ ρυ ut:ſimulachra igiṫ ſūt in iferno ut Maro.ēt i.vi.cecinit: & hic Sen.⸿Quiſqs iſmeni:Senſus eſt qcūq; boetiā icolit & pelopōneſum cōſcius auctorē hui⁹ ſæuæ cladis nō idicaret:is ſentiat irā meā:& uēiat i me qſqs eſt auctor ſæuæ cladi ſeu uelit meis armis tectis geryonem & diomedē ulſciſci antheū buſirimq;.ego illi uel nud⁹ pugnabo.⸿Tua ſi.emphatice tu.ſit .n.theſe.iter amicos q calebrāṫur adeo ɔſtās iſide ut uenerit in ɋpriū qđdā epitbetū ipſi⁹ fidei.hic Ouidiū.illud in tri.O mihi theſea pectora iūcta fide

ℂDifferte:

BER. ¶ Differte: prolõgate. ¶ Profare dic. ¶ At tu: nõ poterat loq Amphitrio: un cõuertit se ad theseũ: ut id facin⁹ sibi explicet. ¶ Ede dic. enarra. ¶ Tua fi. tua solitã ueritate. ¶ Vterq: pr̃ & these. ¶ Pudibunda, q̃ hẽt signũ pudoris. ¶ Furtim: paulatim: celando me. ¶ Pudẽdũ. nolite uereri manifestare mihi hoc tã dierũ scelus. ¶ Nũqd: interrogat p circum locutionẽ nõ fuerit eurystheus. ¶ Potẽs ironice q solit⁹ est mihi sp ĩpare. ¶ Argiuę, argoꝝ. ¶ Iufestũ, inimicũ. fuit ne exercitus. ¶ Lyci: quẽ itersici. ¶ Parẽtis: mortui. ¶ Per te. rursus. cõuertit se ad pr̃em & adiurat, ut sibi manifeste istud scelus. ¶ Numẽ se. mihi scds deus: prim⁹ erat iuppi. Præda qs spoliauit me dormiẽtẽ armis meis. tacita: nolim fili curare scire ista qa mihi quæsiuerũt aliq̃ q̃ postea illos penitus sciuisse. ¶ Ego: habet emphasim. quasi dicat. ego Hercules nõ faciã uindictã. ¶ Quota: minima respectu maioris. Misere more pcãtis hercules extẽdẽs manus ad pr̃em: eas noluit tãgere: qd miratus her. uidet manus suas cruẽtatas: & tũc cognouit se auctorem eius mali fuisse. ¶ Quid hoc .s. qd pr̃ nolit tãgere manus suas: hic erat ĩ me. ¶ Vñ hic cru. uñ sanguinolẽtę sunt mihi manus. Quod ex alia pte uidet sagitteã tinctã. ¶ Leto, morte puerili filiũ sui. Lernea ne. quã pri⁹ tinxerat sanguine idræ q̃ supra ab eo superatã diximus. ¶ Iã: uidẽs tela sua ampli⁹ nõ q̃rit qs fecerit illã stragẽ: qa bene sciebat: qd potuisset nullus flectere arcũ suũ, nisi ipe. Sinuare: icuruare. ¶ Neruũ cordã arcus. ¶ Vix: cũ difficultatẽ. ¶ Cedẽtẽ: flexibilẽ: qa uix illũ ipe possũ flectere. ¶ Nr̃m, nos fecimus istud Luca. Amphytrio cõsentiẽs her. fecisse illud scelus: vult eũ cõsolari dicẽs: tu fili hẽbis dolorẽ ex morte filioꝝ: sed culpa ẽ nouercę iuno q̃ ęcũ furorẽ i te misit. ¶ Nũc pa. her. aiaduertẽs se tm̃ scel⁹ ɔmisisse uocat io. pr̃em: ut sibi mortem faciat: & oẽs pœnas desiderat. ¶ Oblite no. q nullã curã hẽs

core ei⁹ assidue renascẽte ppetuo pasceret. Hãc aqlã qdã ex Typhõe atq: Echione genitã pdiderũt. alii ex terra & tartaro: nõnulli vulcani factã manibus & a io. aiatã post hæc pmetheũ: ut sibi iouẽ cõciliaret hac arte usum fuisse iup. amore Tetydis ɔspecta eius fortitudiue forte exarserat qd sentiẽtes pcę q̃tũ puidẽtia ñ fallit cecinerũt. Quicũq: thetidi cõnubio iũctus eẽt eius filiũ pr̃is gl̃iam lõge supaturꝰ: hoc cũ forte itellexisset pmethe⁹ ioui renũciasse fert q uerit⁹ ne q ipe Satur. pr̃i fecerat a filio pateret oẽm de tethyde cogitationẽ deposuit, & ne erga pmetheũ parꝰ grat⁹ uideret: uinclis eũ liberauit q̃uis ad. xxx. millia anno. huic pœnæ addit⁹ fuerat: ut Eschi. scri. Et ne liberatiõis ei⁹ ppetua memoria foret fcõ ex utraq: re hoc est saxo ad qd alligatus fuerat: & ferro ex quo fcã erat cathena: anulo digitũ eius sinistra mãu minimo pximũ cinxit: q̃ pria anuli iuẽtio fuisse memorat. Ad hũc igit pmetheũ adhuc caucasęq rupi alligatũ: cũ forte her. ab eurystheo ad hortos hesperidum missus locoꝝ ignar⁹ diuertisset: uiamq: ab eo fuisset edoct⁹ aqlã iecur: siue ut alii uolũt cor ei⁹ assidue depascẽte sagitta peremit. ¶ Scopulis mõtis. ¶ Cur ua. uacui sunt. q. d. pone me in hanc pœnã ubi erat pmethes: ut loco illiusdẽ pareẽ. ¶ Latus ab rupes alta in pcepa.

Petas inermem. cur meos Theseus fugit
Paterq: vultus? ora cur condunt sua?
Differte fletus, quis meos dederit neci
Omnes simul profare. quid genitor siles?
At tu ede Theseu, sed tua Theseu fide,
Vterq: tacitus ora pudibunda obtegit.
Furtimq: lachrymas fundit in tantis malis
Quid est pudendũ? nunquid Argiuæ potens
Dominator urbis? nunquid infestum Lyci
Parentis agmen clade nos tanta obruit?
Per te meorum facinorum laudem precor
Genitor, tuiq: nominis semper mihi
Numen secundum, fare, quis fudit domum?
Cui pda iacui? Am. tacita sic abeant mala.
He. Vt inult⁹ ego sim? A. sæpe uidicta obfuit.
He. Quisq̃ ne segnis tãta tolerauit mala?
Am. Maiora quisquis timuit. Her. his ẽt pater
Quidquam timeri maius: aut grauius põt?
Am. Cladis tuæ ps ista: quã nosti, quota est?
Her. Misereꝛ genitor supplices rẽdo man⁹.
Quid hoc? manus refugit? hic errat scelus.
Vnde hic cruor? quid illa puerili madens
Arundo leto, tincta Lernæa nece?
Iam tela uideo nostra, non quæro manum.
Quis potuit arcũ flectere? aut quæ dextera
Sinuare neruum uix recedentem mihi?
Ad uos reuertor genitor: hoc nostrũ ẽ scel⁹?
Tacuere: nostrũ est. Am. luctus est istic tu⁹:
Crimen nouercæ: casus hic culpa caret.
He. Nunc pte ab omni genitor iratus tona:
Oblite nostri uindica sera manu
Saltem nepotes, stelliger mundus sonet.
Flammasq: & hic, & ille iaculetur polus.
Rupes ligatum Caspiæ corpus trahant.
Atq: ales auida. cur Promethei uacant
Scopuli? paretur uertice immenso feras:
Volucresq: pascens Caucasi abruptũ latus:

DAN. ¶ Cladis tuæ: rogatus Amphytriõ per obtestationẽ ab he. docet illã quã uidebat cladẽ minimã eẽ pgrauiori. i. insania sui q̃ nulla grauior est clades. quotus nomẽ ordinale aliq̃ ponit p q Ci. Quot⁹ istuc qsq: fecisset: & Mar. Dic quot⁹ es. q̃ti copias coenare. i. q estis. & quotus ẽ interdũ cõtinuę q̃titatis ut Iu. Quota portio fecis achęę p q̃ta. i. q̃ mima. ¶ Promethe, trita ẽ fabula pmethei i cui⁹ opis iuidiã cogitauit iup. aliud opus, adhibitis. n. diis oib⁹ in ɔsiliũ creauit fœminã: cui in ipa creatiõe singuli dii aliq̃ pticulã ɔtulere, q̃pp fœmina nã uersipellis & uafra

DA. filii her. quẽ in tm̃ furorẽ puenirẽ pmisisti. ¶ Sera: tarda qa prius debebas uẽdicare q̃ itersicere eos. ¶ Nepotes: filios meos q nepotes erãt tui. ¶ Stelliger: cœlũ. ¶ Hic ar. in septẽtriõe. ¶ Ille antartic⁹: in meridie. ¶ Rupes ca. si

Caspii nõ me fulminare uis. Saltẽ dato alias pœnas. ¶ Caspii: in asiã boreales a qbus mare caspiũ est dictũ: & portæ caspiæ: hoc est uiæ qdã eos mõtes itersecãs: ut testat Soli. Sũt maiori armeniæ cõtermini. ¶ Ales. a. aqla: ferũt io. pmetheũ iapeti filiũ ob ignẽ subreptũ supis i mõte schitię. ¶ Caucaso: ferrea cathena uinxisse aqlãq: addidisse q̃ iecore

vulpecula. hęc dcã pãdora: ut plane oia docet Hesio. ανο μινεταυδ' εγονα ικασ ωανδ' ε οριυοτι μαντισ ολυμ ωνεδ' ωματεκοντισ δ' εορουνδ' ιορισ αν. pp q febres macies: tormia: uertigies: & mala ɔpr̃a hoiẽ inasere: extat lauitatio ap Ora. & itẽ ap Mar. epigrãma ñ illepidũ.

BER. ¶ Nudum: sine arboribus quæ ibi nõ nascunt pp frigus. ¶ Illa: pponit sibi aliam pœnã, ut intra cyaneos montes alligatus discerpatur. Sunt simplegades teste Pli. in. iiii. & . vi. na. hi. uelut Pompo. vult in. ii. duæ insulæ hellesponti contra thracium bosphorum mille. l. passibus ab eu

ropa distantes q̄s nōnulli ex
nr̄is poetis cyaneas uocaue/
re:de qb⁹ Luca.circa finē se/
cūdi li. ut pagasea ratis pete
ret cū phasicos undas cyne/
as tellus emisit i ęquora cau
tes:has istabiles iterdū ↄcur
rētes simul dixerūt: ut Oui.
Trāseat istabiles strēua cya
neas & declinat̄ ēt in substā/
tiuo ꝑ oib⁹ his cautib⁹:hæc
cyane huius cyanes:Simple/
gades igit̄ easdē dixerūt hoc
est ↄcurrētes: has Oui.li.xv.
met.imobiles factas dixit:ti
muit concursibus argo un/
dasq̧ ipsas symplegades elisa
rū:q̄ nūc imotę pstāt:uētisq̧
resistūt: hoc fictū est : qa isti
scopuli uicini & altissimi a lō
ge nauigātibus sese mouere
uidebantur.¶ Pontū:mare.
¶ Scythē: euxynū apud scy/
tiā.¶ Aarctat: stringit ubi ē
angustissimū mar̄.¶ Et hic
& hinc ab utraq; pte.¶ Vin/
ctas: ligatas: unā ad unū sco
pulū aliā ad aliū.¶ Coibūt,
ↄiungent̄.¶ Reuocata ui.qa
dixi illas cōcurrere. Dñr.n.
illa q̄ uadūt & redeunt dare
uicē.¶ Mediū ꝙ p mediū il/
las labit̄.¶ Actis.imissis qn̄
elidunt̄ aq̄ saliūt usq; i cœlū.
¶ Ego.ero medius inter has
rupes s. ero mora hoc est ob
staculum ne se ille rupes tan
gāt & sic semp ingerus ero.
¶ Quin mutās ꝓpositū: dic
eē meli⁹ si seip̄ꝫ iterficiat qn
poti⁹.¶ Aceruās: acumulās
¶ Aggerē: struē lignoꝝ ubi
me cremare posim.¶ Red/
dā.restituā qa semel fuerat.
¶ Nōdū : loquit̄ Amphy.nō
forte audiēte her.¶ Tumul
tu.agitatione furoris.¶ Pro
priū fu.q nec suis:nec sibi p/
cit.¶ Dira: seqt̄ her.smonē
suū dolore & ira plenum ibo
ad iferos ibiq; i deterrima p
te me ip̄ꝫ relegabo.¶ Plaga
de regio distincta.¶ Sōti,no
cēti.¶ Erebo fluuiū iferoꝝ.
erebū eē dñr:ponit̄ iterdū p
obscuriori pte inferni.Virg.
Imas erebi descendit ad um/
bras.¶ Cerbero:cani custo/
di iferoꝝ quē ad supos traxi
¶ Pect⁹ nūc ne let separe ad
fletū:sed n̄ pe.uñ dic̄ o pect⁹
meū aiæ dure.¶ Liberi filii
mei.¶ Digne.q̄tū meremini
¶ Durus ma.iduratus i ma/
lis.¶ Huc,rogat arma sua q
b⁹ filios iterfecit: ut ea salte
cremet in rogū filioꝝ.¶ Ti
bi,ṽtit se ad unū filiū dicēs ti
bi uni frāgā sagittas ad aliū

Symplegas arctat,hinc,& hinc uinctas ma/
Distēdat alto.cumq; reuocata uice (nus
In se coibunt.saxaq; in cœlum exprimant
Actis utrinq; rupibus,medium mare
Ego inquieta montium iaceam mora.
Quin structū aceruās nemore cōgesto agge
Cruore corpus ipio sparsum cremem? (rē
Sic sic agēdū est.inferis reddam Herculem.
Am.Non dū tumultu pectus attonitū caret.
Mutauit iras.quodq; habet propriū furor,
In seipse sæuit.Her.dira furiarum loca,
Et inferorum carcer,& sonti plaga
Decreta turbæ,& siquod exilium latet
Vlterius Erebo,Cerbero ignotum,& mihi.
Huc me abde tellus.Tartari ad finē ultimū
Mansurus ibo,pectus o nimium ferum.
Quis uos per omnem liberi sparsos domū
Deflere digne poterit?hic durus malis
Lachrymare vultus nescit.huc ensem date.
Date huc sagittas.stipitē huc uastum date.
Tibi tela frangam nostra.tibi nostros puer
Rumpemus arcus.ac tuis stipes grauis
Ardebit umbris.ipsa Lernæis frequens
Pharetra telis in tuos ibit rogos.
Dent arma pœnas.uos quoq; ifaustas meis
Cremabo telis o nouercales manus. (dit?
The.Quis nomē unquā sceleris errori indi/
Her.Sæpe error igēs sceleris obtinuit locū.
Th.Nūc Hercule opus ē:pfer hāc molē ma/
Her.Nō sic furori cessit extinct⁹ pudor. (li.
Populos ut omnes impio aspectu fugem?
Arma,arma Theseu flagito propere mihi
Subtracta reddi,sana si mens est mihi,
Referte manibus tela.si remanet furor,
Pater recede,mortis inueniam uiam.
Am.Per sancta generis sacra,p ius nominis
Vtrunq; nostri,siue me altorem uocas,
Seu tu parentem.perq; uenerandos piis
Canos:senectæ parce desertæ precor:
Annisq; fessis:unicum lapsæ domus
Firmamen:unum lumen afflicto malis
Temet reserua.nullus ex te contigit
Fructus laborum,semper aut dubium mare:
Aut monstra timui.quisquis in toto fuit
Rex sæuus orbe:manibus aut aris nocens:
A me timetur:semper absentis pater:
Fructum tui tactumq;:& aspectum peto.
Her.Cur animā in ista luce detineā ampli⁹:
Moreriq;:nihil est.cuncta iam amisi bona.
Mentem,arma,famā,cōiugē,natos,manus:

tibi arcus & clauā.¶ Stipes
gra.pōderosus trūcus hoc ē
claua.¶ Tuis um.aie & ma/
nibus tuis.¶ Frequēs plena.
¶ Lærneis: tinctus sanguine
idræ lernee.¶ Dēt.sustineāt
¶ Nouercales:uos ēt manus
meæ cōburā q̄ fuistis nouer/
cæ obsequētes sic̄ uolebat iu
no.¶ Infaustas: ifœlices me
is filiis & uxori.¶ Quis no.
these.uolēs ↄsolari eū dic̄: ꝙ
istud nō est appellādū scelus
ꝙ p errorē ↄmissum est.¶ In
gēs.r̄ndet her.qn̄ error est ni
mis magn⁹ nō est excusabilis
¶ Nūc,dic̄ the.fuisti sp fortis
nūc ēt op⁹ ē:ut uidearis idē
qui in cæteris aduersis fuisti
¶ Perfer.fortit̄ sustie.¶ Mo
lē:magnitudines & pōd⁹ gra
ue.¶ Nō sic.nō sum adeo ipu
dēs ut ueli ampli⁹ supasse in
uita: & oēs fugare a ↄspectu
meo:qui me tā sceleratū ab/
horrerēt.¶ Pudor,uerecun/
dia.¶ Extinct⁹ pdit⁹.¶ Fu/
rore:isania.¶ Cessit:fugit a
me.¶ Pr̄ re.ne uideas mortē
meā:qa uolo me interficere.
¶ Per san.Amphitrio rogat
her.ne uelit suā senectā tātis
doloribus afficere ex morte
sua.nā ip filii ꝑ te habui la/
bores & pœnā: dum assidue
mitteretis ad diūsa mōstra:
mō qđ aliq̄ delectationē ex
te cape pere possim uis miserū
pr̄ez destituere.¶ Vtrūq; ius
siue dicas me pr̄ez.s.tuū:siue
altorē & educatorē¶ Canos
albicātes capillos: hoc est se
nectutē sp uenerādā ap pios
& bonos.¶ Desertę:q̄ nullū
hēt in quo possit hēre spem.
¶ Manus: q̄ mihi ↄparabāt
gloriā:nūc āt maximū dede/
cus.¶ Occidā moriar ipe qn̄
est media lōga de alio itelli/
git : qa uenit ex ob & cædo,
nūc ex ob & cado.¶ Cernere
nefas:qa i ↄspectu eius iterfi
ci filios & uxorē.¶ Memorā
da ituēs aspiciēs poti⁹ tua p̄
clara fcā.¶ Veniā,ignosce ti
bi uiuendo ne uelis te occide
re.¶ Vnū hoc scelus.¶ Iussu
.s.per euryste.¶ Succurre,
rogat patrē:ut det arma.
ℭ In se coi.cyaneæ petrę cō/
tra thraciū bosphoꝝ ↄcurrē DAN.
tes: q̄s iter nauigauit iasō eū
florido illo heroū comitatu,
ut pulchre cecinerūt Appol/
lo.& Orphœ.i.i.argonauti/
cō & in latinis Vale.flaccus
in.v.Vlyxes etiam illic gra/
uissime laborauit referente
Home.in.xi.odissex.

ℭ Sunt p.

Etiam furorem.nemo polluto queat
Aio mederi:morte sanādū est scelus. (cidā.
Th.Perimes parētē?Her.facere ne possim oc/
Th.Genitore corā?Her.cernere hūc docui ne/
Am.Memorāda potius oib⁹ facta itués, (fas.
Vnius a te criminis ueniam peto.
Her.Veniam dabit sibi ipse:qui nulli dedit?
Laudanda feci iussus:hoc unum meum est.
Succurre genitor:siue te pietas mouet.
Seu triste fatum:siue uiolatae decus
Virtutis:effer arma.uincatur mea
Fortuna dextra.The.sunt quidē patriæ preces
Satis efficaces.sed tamen nostro quoq;
Moueare fletu.surge:& aduersa impetu
Perfringe solito.nunc tuum nulli imparem
Animum malo resume.nunc magna tibi
Virtute agendum est.Herculem irasci ueta.
Her.Si uiuo:feci scelera.si morior:tuli.
Purgare terras propero.iamdudum mihi
Monstrum impium:sæuumq; & immite:ac ferū
Oberrat.agedum dextra conare aggredi
Ingens opus labore bisseno amplius:
Ignaue cessas:fortis in pueros modo:
Pauidamq; matrem:arma nisi dentur mihi:
Aut omne Pindi Thracis excidam nemus.
Bacchiq; lucos:& Cithæronis iuga
Mecum cremabo:tota cum domibus suis:
Dominisq; tecta:cum deis templa omnibus
Thebana:supra corpus excipiam meum.
Atq; urbe uersa condar:&:si fortibus
Leue pondus humeris mœnia immissa excidēt
Septemq; opertus non satis portis premar.
Onus omne media parte qua mundus sedet:
Dirimitq; superos:in meū uertā caput. (culis.
Redde arma.Am.uox est digna genitore Her/
Her.Hoc en peremptus spiculo cecidit puer:
Hoc Iuno telum manibus emisit tuis.
Hoc nūc ego utar.Am.ecce quam miserū metu
Cor palpitat:corpusq; sollicitum ferit:
Aptata arundo est.ecce iam facies scelus
Volens.sciensq;.pande:quid fieri iubes?
Her.Nihil rogamus.noster in tuto est dolor.
Am.Natum potes seruare:tu solus mihi
Theseu. ipse nec dum maximum euasi metum.
Miserum haud potes me facere:felicē potes.
Sic statue quidquid statuis:ut causam tuam:
Famamq; in arcto stare:& ancipiti scias.
Aut uiuis:aut occidis.hanc animam leuem.
Fessamq; senio,nec minus quassam malis

BER. ¶ Sunt p. These. rursus her.cōsolat͂:rogatq; ut uiuat dicēs satis efficaces debēt eē pces pr̄is ad mouendū te: sed tn̄ ēt mouisti me sp tibi amicū & amicoꝝ pceps pr̄imū debēt ualere. iō moueat͂ meo fletu q; lachrymis: & erigete i aduersis:& memētote her.eē uirū fortē q oia difficillima ferre dēt. ¶ Imparē:quia oia mala æquo aio ferebas:iō aius tuus erat oibus malis æquus:hoc ē ita magn⁹ ut erāt oia mala. ¶ Veta,uince hūc dolorē ¶ Si ui.dic her. nō dēo ampli⁹ uiuere qa si i uita māsero : dicēt oēs q; spōte tm̄ scel⁹ pegi. ¶ Feci: spōte fecisse. ¶ Purgare:q̄ meo scelere ē polluta. ¶ Agedū,exhortat͂ dextrā suā: ut tm̄ facinus aggrediat͂:si me pimes mai⁹ op⁹ facies: q̄ supādo mōstra oia q̄ uicisti. ¶ Bisseno.i.xii.laboribus meis: quos supi⁹ enūerauimus. ¶ Ignaue: rephēdit se q; cesset a morte iusti nup aiosus i filios & uxorē.& teipꝫ times occidere, ¶ Mr̄es,i pr̄i dic pp idignatiōnē & mos ē iratoꝝ pōet plēm p singulari. ¶ Arma her.ut sup̄ uidim⁹ dormiēti subtracta fuerāt arma:q̄ sibi reddi postulat q; si negauerit : minat͂ thebanam ciuitatē & oē nem⁹ pindi euersuꝝ.Pid⁹ mōs ē i finib⁹ thessalie a pte occidua versus thraci,ex cuius ima pte pene⁹ fluui.pfluit. ¶ Locos :siluas iceduas q̄ succedunt͂,qa sūt ꝯsecrate alicui deo. ¶ Citheronis iu.colla & sūmitates cytherōis mōtis ꝓpe thebas ubi bacch⁹ colebat͂. ¶ Leue:&:si illud pōd⁹ erit nimis leue ad opmēdum me rapiā mecū sil muros & arces urbis. Opertus:oppssus nō satis tanta ruina uertā : & totā terrā supra me. ¶ Septē:qa.vii. portas hēbat thebe. ¶ Media terra q̄ posita est in medio elemētoꝝ. ¶ Sedit:iacet. ¶ Dirimit: sepat superos & cœlū. ¶ Redde ar. uertit se cū furore. ¶ Vox: Amphitrio uictus minis : & furore her. illi restituit arma . ¶ Digna:cōueniēs patri her.feci,ut illi tradat arma ad occidendum se. ¶ En:uide. ¶ Hoc spi.hac sagitta puer filius tuus intremptus est & hæc porrigendo arma dicebat. ¶ Iuno. metu &c q̄ sequunt͂ in mō syntaxis pcedit & uera & antiq.

iō culpa nō est tua. ¶ Vtar occidā me quoq;. ¶ Cor. scilicet meum. ¶ Palpitat: tremit. ¶ Ferit : qa qn̄ cor tremit pulsat & ferit pect⁹ ¶ Sollicitū: āxiū. Arūdo: sagitta. ¶ Aptata.s.ad guttur,ut se iterficiat,uidebat her.iā sibi parantē mortē. ¶ Volēs:o filii alia scelera excusata sunt p furorē.sed hoc facies sciēter si te occides,pande qd iubes qd uis aperi & dic apte nolo amplius rogare sed me ptin⁹ occidam. ¶ In tuo scio qđ uolo facere & dolor meus est i portu mortis:& hæc dicēs uertit ad theseū tu sol⁹ theseu potes mihi seruare herculē filiū . ¶ Fœlicē: si nō interficiat se. ¶ Sic statue: loq͂ ad herculē. ¶ Statuis siue uiuere siue mori ꝓponis: scito famam & cām suā fore in arcto difficili & ancipiti dubio iudicio : an plus sis laudādus pp egregia facinora tua : an plus damnādus qđ pr̄i sciēs uolensq; mortis cām dederis nā me nūc iterficiā. ¶ Hāc aiam leuē:imbecillē:& fractā pp multas angustias. DAN. ¶ Mētē.subiectū totius fabulæ sub igenua breuitate ꝓpe modū cōplexus est hic poeta in psona her. per figurā dialytori uł abliothe ton:est per trāsitū de industria celeratū subnotatio ut finiat furorē morte insania.n.pectoris nemo unq̄ mederi potuit.uuln⁹ aiæ ē insania huic medetur sola mors ut scribēs ad alcibonū phalaris elegant͂ oñdit. σωματος μὲν γαρ ἀρρωστιαν ιατροι τυχνη, ψυχνσ δε νοσ ουιατροσ ιαται θανατος.vii. portis : home.appellat thebē heptaphyliā q̄si.vii.portaꝝ urbē ... .& Oui.xii.portas eū duce q̄ gi suo & helio,i imeres ... ¶ Vox:pmot⁹ & ꝯterritus rabie her.pr̄ illi oñdit arma p ironiā dicēs. ¶ Vox ē digna qa.s.arma filio meo idicabo.q.d. immo indigna: cum arma potius debeant occultare: acceptū telum her.aptans vulneri:inquit hoc nō ego utar.stati āphy.p antiphorā ad these. Ecce q̄ miserū

BER. ¶ In primo ore: in primo egressu: quia cito emittā illam. ¶ Patri: mihi amphitrioni. ¶ Aliqs: forte aliquē qrebat qui ipm occideret: unū cū tardaret: sibiipsi deliberat mortem cōsciscere. ¶ Nō ferā morā nō expectabo ulteri⁹ quē piā ut me occidat: sed ipse iduā ferrū letale mortiferum. ¶ Iam: uidēs hercules prem morti incūbentē: dicit pr̄ reuoca retrahe manū qa iā parauerat ferrū ad pect⁹. ¶ Succūbe: loqt hercules ad seipsum. ¶ Virtus, fortitudo succūbe dimittas te uinci amore prno. ¶ Perfert facias qcqd uelit pr̄. labor. s. quod tu uitus uiuā. ¶ Fat. adiungat aliis laboribus meis qa uita ista erit mihi maximus labor i tot tormētis uiuere cōscius sceleg meog. ¶ Alleua: ceciderat amphitrio q̄si exais: unū Hercules rogat theseū ut illū eleuet: qa ipse manib⁹ pollutis nō audet eū tāgere. ¶ Solo: terra. ¶ Hic fuit amphitrio: qd audiuerat herculē n̄ audētē eū tāgere ultro illius dextrā cupit. ¶ Hac her. dextra. Nixus ipse sustētatus. Admonēs appropinquās pectori .s. meo Quē locū uidēa hercules adeo se scelestū: uellet ire ad aliq̄ partē mūdi ubi icognitus uiuat. ¶ Profug⁹: de pr̄ia exiēs ¶ Quia tanais: in q̄ regiōe ero ubi uitā incognitā degere possim. tanais fluuius ē septētrionis i scythia q i paludē meotidē defluit. ¶ Quis: nilus. Est fluui⁹ ægypti ex maioribus totius: orbia cuius teste Luca. in. x. arcanū natura caput nō pdidit ulli: sed imēsa mole singulis annis sole existēte in cācro totū ægyptū iundat ut ait Vir. iiii. geo. Per septē hostia mare gredit diuersa ruens septē discurrit in ora. ¶ Vsq coelo. annis deuect⁹ ab idis. ¶ Tygris: fluuius armeniç q tāto ipetu fluit ut psica lingua tigris sagitta dicat. ¶ Violētus. impetuosus uelocissime currēs. ¶ Rhenus: fluuius est separans galliam a germania. ¶ Tagus: fluuius ē hispaniæ q dicitur hr̄e renas aureas. ¶ Ibera: hispania. ¶ Gaza: auro: & diuitiis. ¶ Meotis: palus est in septētriōe uersus scythiā a q̄ mare usq i tenedū ptēdēs: potus dr̄: & alio noie mar̄ euxinū Arctoū igit dices. s. euxinū arctos ursa signū cçleste ad septētrionē. ¶ Tethys: uxor oceani: ibi p mare oceano ponit: ut ēt Marti. Et quē supmç tethyos unda ferit. ¶ Per meas manus. licet sint oēs aq̄ mūdi. nō tn̄ lauabūt scelus meag manuū. ¶ Altū, magnū. ¶ Hærebit ma. ¶ In q̄s: loqt ad seipm ubi scelerate hercules poteris latere. ¶ Vbiq i oi pte mūdi sum cognit⁹ & sic nō hēo locū ad exiliū meū. ¶ Me refu. credo qd totus mūdus: & sol & astra fugiēt me. ¶ Trāsuersos, remouēt sese a recto cursu, ne uideāt me. ¶ Meliore. s. q̄ me. ¶ Cerberū: canē. isernalē quē traxi ad supos. O fidū caput: ē appositio uertit se ad theseū amice de quo multū fido theseu repperi mihi latebras ubi icognitus uiuā. ¶ Quicūq si faceret qq: uerius nō staret: hic est sensus tu qcūq arbiter iferni q es cōtētus qd hoies peccēt ut ueniāt ad iferos. ¶ Arbit q iudicas alie na scelera. ¶ Gratiā pçnā gr̄a i bono & malo accipit ut si male faciēti male facis reddis gr̄as. ¶ Refer red. ¶ Vicē sic. ego iferos pturbaui ita me pturbēt. Meritis pmissis meis & sic i bonū & malū dicitur meritum. — Gratia

In ore primo teneo. tam tarde patri
Vitam dat aliquis? nō feram ulterius moram.
Letale ferro pectus impresso induam,
Hic hic iacebit Herculis sani scelus.
Her. Iam parce genitor, parce, iā reuoca manū.
Succumbe uirtus, perfer imperium patris.
Eat ad labores hic quoq; Herculeos labor.
Viuamus. artus alleua afflictos solo
Theseu parentis. dextra contactus pios
Scelerata refugit. A. hanc manū amplector libēs:
Hac nixus ibo pectori. hanc ergo admouens:
Pellam dolores. Her. quē locū profugus petā?
Vbi me recondam? quaue tellure obruam?
Quis Tanais: aut quis Nilus: aut quis persica
Violentus unda Tigris: aut Rhenus ferox:
Tagus ue Ibera turbidus gaza fluens:
Abluere dextram poterit? Arctoum licet
Mæotis in me gelida transfundat mare.
Et tota Tethys per meas currat manus.
Hærebit altum facinus. in quas impius
Terras recedes? ortum: an occasum petes?
Vbiq; notus perdidi exilio locum.
Me refugit orbis. astra transuersos agunt
Obliqua cursus. ipse Titan Cerberum
Meliore uultu uidit. o fidum caput.
Theseu latebram quære longinquam: abditā;
Quicunq; semper sceleris alieni arbiter
Amas nocentes: gratiam meritis refer:
Vicemq; nostris. redde me infernis precor:
Vmbris reductum: meq; subiectum tuis
Restitue uinclis. ille me abscondet locus.
Sed & ille nouit. The. nostra te tellus manet
Illic solutam cæde gradiuus manum
Restituit armis, illa te Alcide uocat.
Facere innocentes terra, quæ superos solet.

DAN. ¶ Quis ni Vir. i. iiii. ge. canit: a coloratis idis. i. çthiopib⁹ & expōit Tor. nilū de uehi. Theo. bleyos pplos çthiopia affirmat nō menti te ortū nili: πετρασω βαιμων ουτινουκετινι λοσ ορατοσ, is un⁹ inundās çgyptū reddit terrag feracissimā fructū lōgi copia floridissimam: merito laudat Ptolomçū regē a soli fertilitate idē Theo. i alio indilio. ¶ Gaza au. trahit tag⁹ aq̄ fœlicissima lusitaniç fluui⁹ iuxta nouā cartaginē. Mar. Hispāus amoenç pr̄ie sępissime illū pmēdat ut ciuē tagi se apellet. & calāo tagi mali scribere q̄ cydonio. ¶ Gaza: pficū ē cue ti⁹ legit q̄li pag munimētis oppidi fidēs an̄ solis ortū pecuniā regiā (gazā per se uocāt) eū pciosissimis rerū afferri iubet fugā simulās.

BER. ¶ Redde. i. o qcūq arbiter Reductū: me herculē ab inferis receptū iteg: illuc me reduce, & illic tuis cathenis & arcere liga. ¶ Ille locus: infernus. ¶ Et ille. s. locus. ¶ Nouit quia illic fui. Nr̄a theseus loqt: scio herc. locū in quo. bū latebis: ueni athenas & ibi poteris q̄q expiari quē admodū mars expiatus est: & breuiter tāgit historiā: neptun⁹: uocauit martē in iudiciū coram deis qd filius suus eius cā fuisset i bello itersectus locus iudicii athenis pstitut⁹ est: & ibi mars sese excusans qd bellū sit cōe oib⁹: qd qui bellant in dubio uitæ sint a deis absolutus est sō ibi dicit. ¶ Gradiu⁹: mars qd ē uocabulū neq grçcū neq latinū sed trax qd fortē & bellicosū signat. ¶ Restituit red. Illic . s. in terra nr̄a: hoc ē athēis. ¶ Manū: suā. ¶ Solutā: cede expurgatā. ¶ Armis: ad arma: ut iteg pēsset bello. ¶ Alci de her. nepos alcei. ¶ Illa terra. s. attica. Quç solet facere supos deos. hoc pp martē dicit. ¶ Innocētes, absolutos et piatosq. Vocat te: iuitat ut uadas illuc: ubi fuit absolut⁹ mars. Vn̄ athenis ariopagus erat uicus martis i quo cōstitutus fuit senatus q̄drigētog senatog: a solone collis est auctore Herodoto lib. octauo e regione ad arcē athenag ariopagus dictus: arios mars dicitur & pagos uicus. — Gradiuu

Quis me:

BER.

Vis me: Hæc secũda tragœdia inscribit Thyestes grauitate sniaꝝ & uerbis signi ficantissimis ornatissima: eius argumẽtũ est Thyestes & atreus filii pelopis maxi me iter se inuisi fuerũt fres. ¶ Thyestes ue. uitiauit uxorẽ europẽ atrei: ex ea sus scepit duos filios: q̄ dolẽs atreus ei epulandos appo suit. Habet quoq; actus hęc fabula ut dictũ est in supe riori qđ quinquies itrodu cunt nouæ personæ in sce na. & quinquies relinquit ipa scena deserta, In.i. actu inducitur Tãtalus qui ex inferis excitabaĩ a megęra furia admiscẽda odia iter fratres: In.ii. est consilium Atrei cũ seruo quo pacto sumat uindictã de fratre, In.iii. reducitur Thyestes qui expulsus fuerat de re gno: simulata pace cum A treo fratre, In.iiii, cœna in qua filii thyestis sibi appo nũtur, In.v, Atreus & thye stes perpetrato scelere lo quunt, In fine cuiusq; act⁹. inducitur chorus. ¶ Quis fu. loquitur Tantalus ad megeram q̄ causa moueor ab inferis: uultis ne moue re me ad maiorẽ pœnam. ¶ Infausta se. a loco meo i felici. ¶ Captantẽ me uo lentem capere. ¶ Fugaces: qui fugiũt abore meo supe rius in hercule diximus de Tantalo plura. itaq; ad uerte lector ne uobis scpi⁹ idem sit repetendũ cũ uno loco historia unius fuerit explicata ampli⁹ nõ repli cabit: sat erit locũ assignas se. ¶ Viuas: uiuentium su periorũ quis de⁹ cogit me iterũ ire ad superos: & ita miraĩ quid hoc fiat. ¶ Pe ius: inuentum est aliud ma lum grauius. ¶ Siti arem. q̄ sit mea sitis sicca i medis aquis nã illa erat pena tan tali ut in medus aquis siti bundus bibere nequiret. ¶ Hiante habẽre semp os apertũ habeo semp poma famelicus nec possum co medere: sed aliđ supplicũ peius est mihi iuẽtũ. ¶ Sy siphysum mittẽdus ad pœ nam loco sysiphi q aduer sus montem ingens saxum perpetuo uoluebat. ¶ Lu bricus: labilis qa semp ut dictum est supra: cũ in sum mo mõtis erat lapis ille re labat. ¶ Aut r. s. uẽtt. ¶ Ce leri: quia celeriter uoluit. Deferens: uoluens, Membra ixionis: qui iunonẽ interpel

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Tantalus. Atreus. Thyestes. Nuntius.
Megæra. Seruus. Philisthenes. Chorus.

TRAGOEDIA SECVNDA. QVÆ INSCRIBITVR THYESTES.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

TANTALVS. MEGARA.

Quis me furor nũc sede ab infausta abstrahit
Auido fugaces ore captã tem cibos?
Quis male deorum Tantalo uiuas domos
Ostendit iterum? peius inuentum est siti
Arente in undis, aliquid & peius fame
Hiante semper? Sisyphi nunquid lapis
Gestandus humeris lubricus nostris uenit?
Aut membra celeri differens cursu rota?
Aut pœna Tityi semper accrescens iecur
Visceribus atras pascit effossis aues?
Et nocte reparans quidquid amisit die,
Plenum recenti pabulum monstro iacet?
In quod malum transcribor? o quisquis noua
Supplicia functis durus umbrarum arbiter

lauit de stupro: mirror ne ad penã ixionis aut tytii: qui si militer gigas Latonã stuprare uoluit: & hac pena crucia tur extẽsus in terra. habet duos uultures sp corrodẽtes si bi iecur. ¶ Accrescens: quia semp crescit qđ cõsumptũ est. Atras: fœdos uultures: nocte q̄tũ comedũt in die tm̃ cres scit in nocte. ¶ Reparãs renouãs. Recenti: qđ nõ fatigat. uel fm Homeꝝ qñ un⁹ co medit alius qescit. Plenũ: itegrũ qa renascit. ¶ Trã scribor: transmittor. ¶ O quisqs: uerti nũc sermonẽ ad Plutonẽ & iudices infer ni nõ opus ut reuertar ad meos, quia satis sunt mali, sed potius adde oẽm aliã pœnã grauiorẽ ita qđ oẽs inferi horreant illã: si qua alia excogitari põt maxi ma. ¶ Durus: inexorabilis.

DAN.

Vis me: Tragedia hæc itidẽ ut aliæ omnes to ta sanguinaria, tota grauis & p dita: infœlicis. n. coitus exi tam per mõstruosæ cœnæ apparatũ domõstrat odio sas habet snias & formida biles: acuta uerba & furo ris plena: utpote fraternã discordiam alternasq; insi dias argumẽtia quæ quidã fabula primũ: auctorem Fabio: Magna laude est a cta a uectio: cuius primus actus totam materiã præ significat hoc mõ umbra tantali cogiĩ per furiã ad uiuos egredi & ne domus sua uacet scelere donec fun ditus pereat. Thyestis co dyræ ac nefariæ libidinis ardore icẽdit per quẽ atrei fratris uxorem petulanter infestat, iratus atreus filiũ eo cõpræssũ cõceptum tan talũ de nomine proaui co ctum cenãti apponit thye sti. appollinis oraculo pe lopeam filiam de se uiolat thyestes unde ort⁹ ægypt⁹ Atreum perimit, Egrediĩ ergo tantalus cogente Me gara. ¶ Quis me carmen iambicũ trimetrũ archilo quiũ quale soror tonantis ¶ Tantalus: secreta iouis protulit mortalibus iouis filius fuit ex plote tenuitq; paphlagoniã imperio no tissima pœna est superius de Homero per me ad uer bum repetita quã linguæ uicio datam fuisse conten dunt Ouid. & Mar. hoc il li garrula lingua dedit & nunc iter undas garruli se ni siccus & ipse Sene. infe rius. Taxata pena lingua: Cruciatur &c.

BER. Fingi

¶ Disponis: diuidis. ¶ Supplicia penas: secundũ merita. ¶ Functis: mortuis. fungi ꝓprie est finire: unde uita functus dicitᷣ qui finiuit uitã: hoc est mortem obiit Liui. Defuncta morbis corpora salubriora esse incipe: hoc est corpora quæ finierunt & euaserũt morbos accipiũ tñ frequẽter fungor ꝓ eo qḋ est officiũ & mun⁹ ago: ut fungor magĩratu, fungor ꝑtura. ¶ Ad

¶ Excidant tollanᷣ. ¶ Profugos: expulsos: nam thyestes fuit in exiliũ postea simulata pace cũ atreo rediuit in patriã. ¶ Repetat reuocet ab exilio. ¶ Violẽte do. crudeli familie pelopeie. ¶ Labet: incerta fit & uacillet. ¶ Incertos re. qui dubii sint sp de regno. ¶ Miser: ut Thyestes q miser & exul factus est postea ex misero potẽs qḋ reuocatus est in regnũ simulata pace.

Disponis. adde, siquid ad pœnas potes.
Quod ipse custos carceris diri horreat.
Quod mœstus Acheron paueat. ad cuius metũ
Nos quoq; tremamus. quære. iam nostra subit
E stirpe turba, quæ suum uincat genus,
Ac me innocentem faciat, & inausa audeat.
Regione quidquid impia cessat loci,
Complebo. nunquam stante Pelopeia domo
Minos uacabit. Me. perge detestabilis
Vmbra. & penates impios furiis age.
Certetur omni scelere, & alterna uice
Stringantur enses. nec sit irarum modus,
Pudor ue. mentes cæcus instiget furor.
Rabies parentum duret. & longum nefas
Eat in nepotes. nec uacet cuiquam uetus
Odisse crimen. semper oriatur nouum,
Nec unum in uno. dumq; punitur, scelus
Crescat. superbis fratribus regna excidant.
Repetantq; profugos. dubia uiolente domus
Fortuna reges inter incertas labet.
Miser ex potente fiat, ex misero potens.
Fluctuq; regnum casus assiduo ferat.
Ob scelera pulsi (cum dabit patriam deus)
In scelera redeant. sintq; tam inuisi omnibus,
Quam sibi. nihil sit, ira quod uetitum putet.
Fratrem expauescat frater, & natum parens,
Gnatusq; patrem. liberi pereant male.
Peius tamen nascantur. immineat uiro
Infesta coniux. bella trans pontum uehant.
Effusus omnes irriget terras cruor.
Supraq; magnos gentium exultet duces
Libido uictrix. impia stuprum in domo
Leuissimum sit. fratris & fas, & fides,
Iusq; omne pereat. non sit a uestris malis
Immune cœlum. cum micant stellæ polo,
Flammæq; seruant debitum mundo decus.
Nox atra fiat. excidat cœlo dies.
Misce penates, odia, cædes, funera:
Accerse: & imple scelere Tantaleam domum.

de. s. mihi & noli facere meos tã sceleratos ¶ Diri carceris: iferni. ¶ Acherõ: fluuius iferni. ¶ Ad cuius: ad quã pœnã ipse tremiscã: & uideat hucusq; bñ fuisse in cõparatiõe illius q̃re ad quid uis facere meos sceleratiores. ¶ Subit: succedit ¶ Vincat: superet magno scelere. ¶ Innocẽtem. q. d. erunt ita scelerati: ut ipse in cõpatiõe illoꝝ dicar bonus. ¶ Inausa: audeat qḋ nũq̃ alii. ausi sũt. ¶ Regiõe ipia ifernali qcqd ẽ uacuũ i iferno ipe sum auctor scelerati gñis ꝯplebo. ¶ Cessat ua. est. Minos iudex iferorũ. ¶ Nũq̃ uacabit: nũq̃ erit ociosus: nã sp aliq̃ ad puniẽdũ hẽbit durãte pelopeia domo filii mei ex q̃ sp erũt scelerati. ¶ Perge. Megera furia uidẽs tãtalũ dolẽtẽ uenire, urget eũ. ¶ Vmbra: aia ipia pge uade & age misce. ¶ Pẽates: domos tuoꝝ nepotũ. ¶ Certẽt, pugnẽt inter se q̃s sceleratior eẽ posiit. Certarᷣ ãt altercari est pugnare ꝯtẽdere Vir. Certent & cygnis ululæ & alibi, Officio nec te certasse priorẽ: peniteat: hoc est ꝯtẽdisse ut officio uiceris. ¶ Alterna ui. uicissim & alternatim. ¶ Stringanᷣ: denudenᷣ ut mutuo sese perdãt. ¶ Modus: finis: nõ pudeat committere tot mala ¶ Cecus: qui nõ demittat uidere & cognoscere tanta faciora. ¶ Rabies magna cupiditas uindictæ ¶ Duret. s. in nepotes. ¶ Vacet cesset. ¶ Nouũ facinus sp perpetreᷣ. ¶ Nec unũ imo multa in uno sint mala: ut thyestes nõ cõtẽtus uno scelere ꝯcubuisse cũ uxore fratris: ultionẽ q̃rẽs postq̃ comederat filios a fratre sibi in cœna appositos, ꝯsuluit apollinẽ: q rñdit alio scelere uidicẽt ei⁹ facinoris posse nasci. s. si cũ pelopea filia sua cõcũberet quo facto nat⁹ est egysthus q atreũ interfecit & agamẽnonẽ ex bello troiano redeũtẽ. Vnũ ergo facin⁹. ¶ In un. imo plura sint in uno: ut thyestes cõmisit adulteriũ cũ uxore fratris: cũ filia & filios ꝓprios epulatus est ideo dicit crescat: q; addiᷣ scelus sceleri dũ ulcisci q̃rit. ¶ Fratribus: thyeste & atreo,

Thyestes

¶ Casus se. agitet. ¶ Fluctu. assi. cõtinua tẽpestate & mise. ¶ Ob sce. ob adulterium pulsus thyestes qui redit ad comedẽdũ filios: & filiã stuprandã: ideo dicit redeã in scelere: ira cupiditas uindictæ alterius in alteꝝ. ¶ Vetitũ: illicitũ. ¶ Fratrẽ sic thyestes atreũ ¶ Parẽs: sic clytẽnestra horestẽ a quo iterẽpta ẽ. ¶ Peius na. turpiori incestu: sic ægystheus ex thyeste, & pelopeia filia nat⁹ ẽ. ¶ Immĩnat ui. instet ad mortẽ marito suo sicut clytẽnestra q̃ interfecit agamẽnonẽ maritum. ¶ Infesta cõ inimica uxor. ¶ Trãspontũ uehant. nauib⁹ ipsi etiã faciat bellum transmare sicut menelaus & agamẽnon repetentes helenã raptam a peride: ad bellũ troianum fuerunt. irriget spargat. ¶ Leuissimum: reputeᷣ non malum. ¶ Ius: humanũ fas: diuinum nõ curent ius naturę nec deorũ: sed oia peruertant. ¶ Immune cœ. sine parte uestroꝝ malorũ &. h. d. qḋ in mẽsa thyeste comedente filios ab atreo positos sol nõ patiens uidere tantũ scelus obduxit faciem suã & obscuratus est ¶ Stellæ: stellas posuit ꝓ sole: nã nõ diceret fiat nox imedio die. ¶ Flãmę, radii solis. ¶ Debitũ dec⁹, debitã lucẽ. ¶ Dies: lux & sol. excidat: cadat & recedat. ¶ Misce. i. ꝑturba. ¶ Penates, domũ uraꝫ. ¶ Arcesce. i. ꝓuoca hoc est fac ut sint hęc oia mala & interficiãt se iuicẽ. ¶ Tãtaleã, domũ tantali. habet emphasim. ¶ Furiis age cõcute igr totã domũ cæco furore & rabie. Ora. i palidõia ad Canidiã puellã affirmat domu thyestis ira corruisse. Ire Thyestem exitio graui strauere. ira siqdẽ oiuꝫ malorũ est porta q̃ statim apta furorẽ fundit. Alexãder Macedo p irã trãsfodit uenabulo clitũ familiarẽ in Cœna q̃ ꝑponeret philippũ ipse. Liui. salinator Fabio Maxio iratus dixit aut q̃ celerrime ex hostib⁹ uictis uictoriã aut ex ciuibus ꝓstratis gaudiũ capiam. sexcẽta exempla possent adduci: nisi tua cum historicis familiaritate considerem.

DAN.

¶ Ornetur

Ornetur altum columen, & lauro fores
Lætæ virescant. dignus aduentu tuo
Splendescat ignis/ Thracium fiat nefas
Maiore numero, dextra cur patrui vacat?
Non dum Thyestes liberos deflet suos?
Ec quando tollet ignibus iam subditis
Spumãte aheno? mẽbra per partes eant
Discerpta patrios polluat sanguis focos.
Epulæ instruantur / non noui sceleris tibi
Conuiua venies/ liberum dedimus diem.
Tuamq; ad istas soluimus mẽsas famem.
Ieiunia exple, mistus in bacchum cruor
Spectante te potetur/ inueni dapes,
Quas ipse fugeres/ siste, quo pceps ruis?
T. Ad stagna & amnes & recedẽtes aq̃s,
Labrisq; ab ipsis arboris plenæ fugas,
Abire in atrum carceris liceat mei
Cubile/ liceat, si parum videor miser,
Mutare ripas. alueo medius tuo
Phlegethõ relinquar igneo cinctus freto.
Quicunq; pœnas lege fatorum datas
Pati iuberis: quisquis exeso iaces
Pauidus sub antro/ quiq; uenturi times
Montis ruinam/ quisquis auidorum feros
Rictus leonum: & dira furiarum agmina
Implicitus horres : quisquis imissas faces
Semustus abigis, Tantali uocem excipe
Properãtis ad uos/ credite experto mihi:
Amate pœnas: quando continget mihi
Effugere supos? Me. ante pturba domũ:
Inferq; tecum prælia: & ferri malum
Regibus amorem/ concute insano ferum
Pectus tumultu. T. me pati pœnas decet.
Nõ esse pœnam, mittor, ut dirus uapor
Tellure rupta, uel grauem populis luem
Sparsura pestis: ducam in horrẽdũ nefas
Auus nepotes? magne diuorum parens:
Nosterq;: quamuis pudeat: ingenti licet
Taxata pœna lingua crucietur: loquar.
Nec hoc tacebo/ moneo : ne sacra manus

BER. ¶Ornetur hoc dicit propter simulatam pacem inter fratres. ¶Ignis solet i lætitia ignis magnus fieri. ¶Dignus: quare sceleratus est: & nõ ignis fiet ad scelus iter fratres. ¶Tracium ne. sensus est fiet maius facinus a nepotibus tuis: quia duabus sororibus Philomena & Progna vxora Terei regis thracum: hæc iti filium epulandum dedit vt plane scribit ab Ouid. Atreus autem duos filios patri comedẽdos parabat. Ideo dixit: maiore numero. ¶Patrui. s. atrei qui patruus erat filiorũ thyestis quos interfecit. ¶Vacat: cessat: videbatur enim furię q nimis tardaretur istud scelus. ¶Tollet. s. Athreus remouebit illos filios coactos. ¶Aeneo: uase. ¶Spumante. i. bultẽte ad ignem. ¶Discerpta, dilacerata a diis & carpo. ¶Eant: vadãt & diuidantur. ¶Polluta: maculet. ¶Focos: qui sunt consecrati laribus. ¶Non no. hoc scelus non videbitur tibi nouum quare simile fecisti de filio pelope. ¶Liberũ: loquitur furia hodie dabo tibi facultatem: vt possis saciare famem tuam ad mẽsas tuas hoc est de carnibus tuorum nepotum. ¶Exple sacia. ¶Cruor sanguis tuorum. ¶Inueni: ego dedi tibi dapes quas fugias & non te fugient: quemadmodũ ille quæ ad cruciatum tuum tibi mõstrantur. ¶Siste audiẽs tam dirum nephas tãtalus voluit potius reuerti ad penas suas ad iferos q̃ spectare tam horrenda scelera suorum, sed furia illum retinuit. ¶Præceps: ruis tam festinanter fugis. ¶Recedentes: scilicet quando vellet bibere. ¶Fugas, quare me fugiunt illa poma quando volo comedere. ¶Licet: melius est abire ad cubile vbi soleo iacere in tanto cruciatu q̃ videre tam abhominabile factum meorum: & si hæc pena tibi parua videtur ponę me in omnibus aliis locis iferni vbi omnes penas patiar: potius q̃ vadam ad superos ad tam inauditum spectaculum. ¶Medius. s. ipse Relinquar ponar alueo fundo tuo o flagethon qui est fluuius infernalis perpetuo ardens. ¶Freto: a feruore dicitur quare semper uomit vndas igneas. ¶Quicũq;, tantalus dolens loquitur omnibus qui sunt in iferno quod sint contenti in penis suis: quare videntur fœlices in comparatione sua. ¶Lege fatorum: statuto deorum qui perpetuo certas penas nocentibus dederunt. ¶Exeso, idest corroso & concauo de hac pena diximus supra in Hercule. ¶Venturi: casuri. ¶Horres times. ¶Rictus, idest ora. ¶Et agmina furiarum impetus & furorum furiarum dixit agmina cum sint tantum tres furie propter earum tumultum quare videntur plures. ¶Abigis. i. expellis: sicut typheus. ¶Excipe audi. ¶Properãtis: q̃ cupio venire ad vos ad inferos. ¶Amate penas: estote contenti in vestris penis. ¶Expto: est parẽthesis mihi tantalo q exptus sum penas iferni: & videre scelera superorũ, qñ cõuertit se ad furiam. q. d. non erit unq̃ illud tempus qd̃ reuertar ad penas priores. ¶Añ, Megæ. rñdet: nolo prius reuertaris ad sedes tuas: q̃ turbaueris totam domum tuam. ¶Ante. s. q̃ reuertaris ad inferos. ¶Infer dato. ¶Prælia ut tui simul bellent. ¶Regibus. s. Athreo & Thyesti. ¶Amorem cupiditatem. ¶Ferum crudelem. Tumultu perturbatione. ¶Me pati: respondet tantalus : non debeo punire alios : sed puniri : cum ipse sim nocẽs. ¶Esse penam, idest punire alios. ¶Vt uapor mittor ad superos tanq̃ pestia & malus vapor in agris qui dauastat oia: sicut vidim⁹ sępius accidere de veseo mõte apuliæ ex cuius uapore dr̃ Pli. periisse. ¶Grauem luẽ. i. malam cõtagionẽ. ¶Auus: ego tãtalus. ¶Ducã: interrogatiue legendum est faciam nepotes venire ad tantum scelus : quasi dicat non faciam. ¶Horrendũ: abbhominandum. ¶Magne parens, exclamat ad iouem: tu qui pater es omnium & præcipue meus ex nympha taygete. scias me nunq̃ tacere, tantum scelus ut induam meos ad tanta flagitia. ¶Ingẽti graui grauissima pena punior pp̃ter linguam cũ deorũ secreta reuelauerim etiam reuelabo hæc reuocaboq; meos tanto malo. ¶Taxata : statuta, & fixa. ¶Moneo ne sacra. s. deorum. ¶Violata. i. commaculata: ne execrabilis manus atrei faciat tantum nefas, & hoc dixit quare ipsa Atreus sacrificauit in ara filios Thyestis fratris sui ideo dixit aspergat aras.

DAN. ¶Fratrem expauescat, hic videtur de industria facta imitatio ad Hesio. nec fratrem amabit frater nec parentes filius. βιοσ κάι γυτοσ φιλοσ εσσε τας οδ ετεαιδτοα αυφαδε γυροσ χοντασατι μεσοσ ι τοκιασ, Stuprum in viduam proprie stuprũ cõmittitur etiam in virginem & puerũ indifferẽter tñ p adulterio accipi solet. Quin. Vxor marito dixit appellatam se de stupro & alibi furtiua stupra obiiciat falso marito. Inde stuprare & lex decem missum cõtra stupratores masculorũ statuta ut ingt Mode. Thyestes aũt filiã suã stuprauit pelo. & Euro. vxorẽ fr̃is Atrei ergo impia in domo stuprum leuissimum fit &c.

BER. ¶ Cęde.i.per cędē filiorū Thyestis. ¶ Arcebo repellā.s. ne faciat scelus. ¶ Quid oratū furia incitabat eū Tāta- lū ideo dixit qd terres verbere qd mīnaris serpētib⁹ quos babes loco flagelli & scuticæ. ¶ Quid fa. cū Tātalus sp afficiaī fame maxime nūc furia auxit illā. ¶ Agitas com mones. ¶ Flagrat ar. ¶ incēsum pustū. ¶ Micat desi. Se- quor quid opus est q̄ me tan- topere crucias o megera faciā quicqd velis: & sic coactus est. Tātalus. ¶ Ferāī ducāī odio. ¶ Sensit cū fuisti i domo subi to illa horruit.i.tremuit. Ta- ctu: primo igressu. ¶ Actū est satis fecisti o tātale cū aduētu tuo oia pturbasti: mō redi ad locū penarū tuarū q̄re: terræ nō pñt amplius ferre pñtiam tuā nā oēs aq̄ fugiūt & siccanī arbores: iō dixit ripe. ¶ Vacēt .i.sine pluuia desiccāt. ¶ Pale- scit albescit pp calorē. ¶ Fu- giente pomo.i.cadente fructu. ¶ Isthmos terra angusta inter duo maria p sex miliaria i pelo pōneso. ¶ Vicina uada.i.ma- ria iter se pxima ad extra ē Io niū sinistra Egeū. ¶ Diuidēs: separās & Gracili strita. ¶ La tus isthmos longa remotos: q lōge discesserūt, ut est natura maris crescentis & decrescētis. ¶ Lerna palus argiuorū: nam argos & micene ciuitatis fue- runt: Atrei & thyestis. ¶ Pho- ronides ne.i.aq̄ inachi flu. ab inacho filio forone regis argi- uorū. ¶ Alpheus, flu.est ēt Pel lopōnesi pisaȝ vrbē pter fluēs, Vñ pisa alphea dr̄. Virgil.hos parere iubent alpheæ aborti- gine pise vrbis etrusca solo. ¶ Profert emittit foras. Iuga cacumina cytheronis montis. ¶ Stāt horrēt, ōposuerūt oēs niues ne tu hēres potū. ¶ Ve- terem s.i. ne iterū veniret tanta siccitas q̄ta fuit tpe phetōtis. ¶ Argi nobiles famosi. ¶ Ti- tā.i.sol non solū fontes te fu- giunt: sed etiā sol. ¶ Sequi.i.p cedere. ¶ Petitur fu. obscure p parte. ¶ Habenis: metapho rice dicit tanq̄ ducaī ab equis.

EBR. Argos, dictū est qd domus tātalea ve- niebat in furore unī ibi chorus cātat: & rogat deos, ut tanta scelera auertāt, quare nimia fuerunt mala Tātali & nō velint alibi fieri. ipsimis dicit siquis est de us qui amet hæc regna prohi beat tātū nephas: & sic textus pēdet vsq; ifra auertat. ¶ Ver sus est asclepiadeus Coriam- bicus primus pes est spōdeus: Duo sequentes coriābi: ulti- mus pirrichius, uel pōt scandi mō pētametri deficiēte cesura.

Violata cæde, ne ne furiali malo
Aspergat aras/stabo, & arcebo scelus.
Quid ora terres uerbere, & tortos ferox
Minaris angues? qd famē infixā intimis
Agitas medullis? flagrat incensum siti
Cor, & perustis flāma uisceribus micat.
Me. Sequor nūc o furorē diuide i totā do
Sic sic ferant: & suū infensi inuicē (mū.
Sitiant cruorem. sensit introitus tuos
Domus/& nefando tota cōtactu horruit.
Actū ē abūde/gradere ad īfernos specus:
Amnemq; notum iam tuo mœstæ pede
Terræ grauantur/cernis, ut fontes liquor
Introrsus actus linquat? ut ripæ uacent?
Ventusq; ratas igneus nubes ferat?
Pallescit omnis arbor, ac nudus stetit
Fugiente pomo ramus. & qui fluctibus
Illinc ppinqs Isthmos: atq; illinc fremit,
Vicina gracili diuidens terra uada
Longe remotos latus exaudit sonos.
Iam Lerna retrocessit/& Phoronides
Latuere uenæ/nec suas profert sacras
Alpheus undas: & Cithæronis iuga
Stant parte nulla cana deposita niue.
Timentq; ueterem nobiles Argi sitim.
En ipse Titan dubitat, an iubeat sequi,
Cogatq; habenis ire periturum diem.

CHORVS.

Choriambici Asclepiadei.

Argos de superis siquis Achaicū,
Pisæasq; domos turrib⁹ inclytas,
Isthmi siqs amat regna Corinthii,
Et portus geminos: & mare dissidens:
Siquis Taygeti conspicuas niues:
Quas, cum Sarmaticus tempore frigido
In summis Boreas composuit iugis:
Æstas ueliferis soluit Etesiis:
Quem tangit gelido flumine lucidus
Alpheus: stadio notus olympico.
Auertat placidum numen, & arceat
Alternæ scelerum ne redeant uices:
Neu succedat auo deterior nepos.
Et maior placeat culpa minoribus.
Tandem lassa feros exuat impetus

¶ Argos achaicum, græcū. ¶ Portus, geminos: alteri Io- nio alter in egeo. ¶ Dissidēs: diuidēs. ¶ Cōspicuas quasi nobiles. ¶ Taygeti: mōs est pe lacedęmonios nō longe a Miscenis: vbi niues tpe hyberno defluunt & tpe veris li quefiunt spirātibus ethesiis uentis. ¶ Boreas sarmaticus flans a septētrione vbi sunt sarmatæ ppli. ¶ Composuit cōgregauit. ¶ Iugis: collibus. ¶ Ethesiis, ethesie flatus aqui- lonii spirāt añ cāis ortū & ap- pellanī pdōii post exortū con stantius pflāt & appellāī ethe siæ q nisi essēt caniculis ardor argos exureret. orīī āt cāis sex to calēdas Augusti: occidit idi bus Octobris: quo tpe cessare icipit nauigatio: uñ Cic.i epi. nisi me ethesię remorabūī ibi tñ vī posuisse ventos nauigan tibus fauētes quia meridie ve- nientes tertia parte diei oriun tur & nocte occidūt: ut auctor est Pli. ideo dixit veliferis ferē tibus vela. ¶ Quem, & si qs est qui alpheum amēt auertat ab his malis. lucidus purus. ¶ No tus famosus. ¶ Stadio olym- pico certaminibus q̄ fiebāt in honorē Iouis apud olympum mōtē & elidē ciuitatē. ¶ Auer tat numen hoc est oēs dii qui amant hæc loca succurrēt: ne fiat tm̄ scelus. ¶ Arceat remo- ueat ne. ¶ Alterne vices hoc al- ternatim se malis cōtaminet. ¶ Nepos singulare ponit pro plurali: idest Atreus & Thye- stes nepotes. ¶ Auo Tātalo. ¶ Maior, idest maiorum mi- nores hoc est posteri nō dicūt se qui mala suorum maiorū. ¶ Lassa: fatigata sceleribus.

DAN. ¶ Aperta differentia: pestis enim repentinū malū & spāle. lues cōmune vicium ne febris aliud veremus morbis sȝ quā- uis ista confundantur hinc ta- men conicitur pestem genera lius q̄ luem. ¶ Specus inferos satis & superfecisti officiū tuū nunc cessa & flabere in infernū ne vltra viuētium rebus in mo lesta. specus apud Prisc. notissi mum est quadrifariam infle- ctū huius specus us hæc specus us huius specus ris & hui⁹ spe cu u. a specio verbo antiquo declinatum, locus ex quo de- spicitur: teste Vulpiano. ¶ Al pheus flum. helidis ita dictus, q̄ eius aqua impetiginem tol- lit & fugat. ¶ Argos deflet chorus nequitiam domus tan taleæ rogans superos tantam perniciem ab eadem remoue- ant deinde duo affert in me- dium exempla infœlicitatis ipsius domus carmen coriam. Asclepiadum: quale Mece- nas atauis &c.

¶ Sicci:

Sicci progenies impia Tantali:
Peccatum satis est/fas valuit nihil.
Aut commune nefas:proditus occidit
Deceptor dominæ Myrtilus:& fide
Vectus qua tulerat,nobile reddidit
Mutato pelagus nomine.notior
Nulla est Ioniis fabula nauibus.
Exceptus gladio paruulus impios
Dum currit patrium natus ad osculum:
Immatura focis victima concidit:
Diuisusq; tua est Tantale dextera.
Mensas ut strueres hospitibus deis.
Hos æterna fames persequitur cibos.
Hos æterna sitis,nec dapibus feris
Decerni potuit pœna decentior.
Stat lusus vacuo gutture Tantalus.
Impendet capiti plurima noxio
Phineis auibus præda fugacior.
Hinc illinc grauidis frondibus incubat:
Et curuata suis fœtibus:ac tremens
Alludit patulis arbor hiatibus.
Hæc quamuis auidus:nec patiens moræ:
Deceptus toties tangere negligit.
Obliquatq; oculos oraq; comprimit.
Inclusisq; famem dentibus alligat.
Sed tunc diuitias omne nemus suas
Demittit propius:pomaq; desuper
Insultant foliis mitia languidis.
Accenduntq; famem:quæ iubet irritas
Exercere manus,has vbi protulit:
Et falli libuit,totus in arduum
Autumnus rapitur,syluaq; mobilis.
Instat deinde sitis non leuior fame.
Qua cum percaluit sanguis:& igneis
Exarsit facibus,stat miser obuios
Fluctus ore vocans,quos profugus latex
Auertit,sterili deficiens uado.
Conantemq; sequi deserit/hic bibit
Altum de rapido gurgite puluerem.

BER. ¶Sicci: semp sitientis vt supra diximus pœnā. ¶Peccatū verbū est ipersonale. ¶Fas ius religionis & pietatis. ¶Nefas: scelus nil voluit quare iter illos cōmissa sunt ingentia scelera. ¶Cōe.s.vtriusq;: alter adulteriū alter homicidium in nepotes peregit. ¶Proditus dece. ¶Occidit.periit. ¶Myrtillus ap.deceptio. ¶Dñe.s.hyppodōie

Myrtilus q̄ fuit filia famosissima œnomai hedilis & pise regis q̄ cū a plurimis in matrimonium peteret legē hāc illis posuit pater: ait q illā vellet cū ea certaret victusq; capite truncaret victor illa potiretur: cuius legis cām posuit Diodo.li.ii.dicens oraculo respōsum esse regē moriturȝ cum filia ei⁹ nuberet. Itaq; equorū cursum istituit pisa ad neptūni arā q̄ est apud istmum corinthi cursus erat eiusmodi œnomaus arietē Ioui sacrificabat q virginē postulabat q̄tuor equoȝ ferebatur curru. ¶Oenomaus cursu sequebat præcedētē aurigāte mirtilo assequutū hasta q̄ gestabat manu interficiebat. Vñ dixit Pap.& œnomai fremitū audire sequentis: hoc pacto cū plures equoȝ velocitate peremisit: pelops tantali filius q pisam accesserat visa hyppodomia id cupiēs cōnubitū myrtilū regis aurigā corrupit nā illi pmiserat si se victorem faceret primū hyppodomie concubitū daturȝ q̄re axē rete plūbeū myrtil⁹ curru hyppodomie edificās cursu dissolutus pelopē victorem reddidit: qua ex re dolore actus œnoma⁹ existimās aduenisse rñsi tēpus mortem sibi consciuit. Pelops vero sumpta vxore hyppodomia illius regnum tenuit: sed cum ab illo Myrtilus pacta reposceret in mare piectus: & submersus est vnde nomen mari dedit vnaq; pars est maris egei qd̄

Myrtoum myrthoū appellat Hora.i. carminū myrthoū pauidus nauta secet mare. ¶Fide.s. falsa. ¶Vectus ductus & alludit ad Curtium. ¶Nobile. famosum noie mutato: nā illa ps maris egei, ut diximus dicta est myrthoū mare: vbi submersus ē myrtilus. ¶Nulla fabula oēs naute trāseuntes dñt hic ē locus vbi myrtilus mersus fuit. ¶Exceptus: insidiose interfectus. ¶Paruulus pelops filius vbi ponit scelus tantali: de quo supra dictū est filiū pelopē ab eo interfectū dū curreret ad osculū pris: diis epulādum dedit, ideo ipse punit perpetua fame & siti. ¶Victima: ille pelops mactus. ¶Immatura: añ tēpus diuisus dilaceratus. ¶Tua dextera: hēt emphasim: quasi pris q tātā ipietatē ausus est. ¶Hos cibos.s.filii. ¶Feris crudelibus decerni. Stat.descr.pœnā ipsius tātali. ¶Noxio: capiti scelerato. ¶Prēda: poa. ¶Fugacior: q̄ fugāt ad pdādū Tātalum. Phineis aui: q̄ mensas Phinei regis arcadie a diis excecati: q pp nouercam filios occiderat: fœdo tactu maculabant nec illas capere, aut occidere poterāt uolantes: ideo dixit fugaciori, q̄re celerius fugiūt illa poma: q̄ nō euolebant illa: aues Phinei: de quo diximus in her. ¶Incubat: iminet. ¶Grauidis: plenis. ¶Fœtibus: pōis. ¶Hyatibus Tantali qui auiditate magna aperiebat os: nec illa capere poterat. ¶Obliquat: flectit ad illa poma oculos ex desiderio. ¶Cōprimit: claudit. ¶Alligat frenat. ¶Inclusis dē.i.ore clauso. Sed tunc arbor qñ videt qd̄ non curat. ¶Iteȝ se inclinat ad os eius. ¶Nemus oēs rami arboris ¶Diuitias po. ¶Propius: vicinius ad vultum. ¶Foliis languidis: demissis: & non se mouentibus videtur qd̄ velint illum expectare ¶Insultant illi se offerunt. ¶Quæ.s.fames. ¶Exercere: fatigare. ¶Irritas: quare nō pōt capere. ¶Vbi: postq̄. ¶Has.s.māus. ¶Protulit: extēdit & libuit. ¶Falli: quare bñ scit q non poterit capere tñ expiri volebat. ¶Autūnus, oia illa poma: q̄re illo tpe oēs fruct⁹ sūt maturi. ¶Rapit, celeriter mouet. ¶In arduū: i altu. ¶Silua: rami arboris. ¶Mobilis q̄ est in motu. ¶Sitis ista vrget: torquet nō minore pœna sitis q̄ famis. ¶Facibus: q̄re sitis illa tanq̄ fax sitibunda torret eū. ¶Fluctus: vocat aq̄ vt possit bibere. ¶Latex aq interdū dr̄ vinū. ¶Auertit: fugat. ¶Sterili: q̄re ñ dat illi potū. ¶Hic.i.tūc qñ inclinat se vt possit bibere: tūc aqua fugit & puluerē capit ore p aqua. ¶Altū: pfūdū q i fundo manet. ¶Rapido: fugaci. ¶Gurgite: aqua.

DAN. ¶Stadio olympico, dictio grę. τοστασ̓ειονιαωοτιεσαστοσ.i, a statione qa her. vno spū pfecto hoc spatio cōsisteret. fec̄ āt her. pilis iuxta olympū sta.i.curriculū lōgū .cc.pedes & ptiet stadiū octauā ptē mille pas. Rōani pri⁹ determinabāt spatiū terrę p milliaria postea p stadia. ¶Mēsis: tātalis epulātib⁹ diis quos hospitio susceperat pelopē apposuit sola ceres consumpsit humeȝ q postea ex ebore illi restitutus est inde Ouid. vocat eburnū tantalidē secundo tristium lib. Quid nisi tantalides agitante cupidine currus piseam phrigius vexit eburnus eqs: cuius rei mētio paulo superius patet.

BER.

Gnaue. Hic est .ii. actus vbi introducunť noue personæ: & tractatur deliberatio vindictæ Atrei contra Thyestem fratrem & disputat hanc rem cum consiliario suo ille autē seruus hortatur dominum ad honestatem: ille respō det: tanq̄ crudelis contra omnem æquitatē. itaq; in principio secū loquēs Atreus redarguit seipm̄ ꝙ sit tardus ad vindictā dicēs sibiipsi tu ignaue ia; debuisses parasse classem cōtra frēm & suos & ibi seruat decoꝝ poeticū dū psona crudelis crudeliter sequiť. ¶ Ignaue: ab i qđ ē nō: & gnauus qđ est strenuus & celera naui ductū qñ currit secūdo fluctu. ¶ Iners: q̄tum ad corpus. ¶ Probrū: dedecus tyrāno: vt tu q nō fecisti vindictā. Quod esse. inultū. ¶ Sūmis: i magna potētia. ¶ Agis: exerces iras tuas tātūmō verbis, cū frē tuus fecerit factis. ¶ Questibus lamētationibus. ¶ Vanis sine effectu. ¶ Ruptum: postq̄ violauit pietatē contra fratrem. ¶ Fremere: resonare: iā debuisses cōcitasse totam ciuitatem contra eū. ¶ Geminū ma. Ionium & Egeum quoꝝ ipsi erant dñi. ¶ Iam lu. comburere iam debebas incendere vrbes & siluas. ¶ Strictū: nudatū: qñ loquimur de ferro stringere & distringere est nudare: & euaginare gladiū. Micare splēdere. Equite singulare pro plurali. i. vt tota ista tellus resonaret equitibus. ¶ Non si. iā sit tanta mihi potētia: ut ille non possit se occultare in ciuitatibus: neq; in siluis. ¶ Iugis: collibus. ¶ Micenis: ciuitate vbi isti regnabāt. ¶ Bellicum: p bellice: sicut triste & læte. ¶ Tegit, occultat. ¶ Caput hoiem Thyestem, inuisum: quē habemus odio. ¶ Occidat. ci. syllaba breui. i. moriatur: & sic quicunq; fratrē defenderit illi mihi hostis erit. ¶ Hæc ipsa, etiam si ipse occultaretur i domo nostra faciam ipsam ruere: etiā supra me. nam sum cōtentus mori dūmodo frater meus moriatur. ¶ Incliti: pelopis gloriosi patris mei. ¶ Pollēs: excellens. ¶ Vel etiā. Age aduerbiū exortantis seipsum incitat ad peragendum tantum malum. ¶ Age anime. i. cape vires & aude. Posteritas sequens eras ois: non probet: non laudet: sed non taceat. ¶ Atrox: detestabile opus ē, ꝙ facies maius scelus contra fratrem, q̄ ille cōtra te fecerit si vis te de eo vindicare. ¶ Esse suum: quod ille doleat hoc non fecisse contra me. ¶ Vincis: faciendo maius scelus. Nunquid vides ꝙ nunq̄ pōt donari nulla fortuna si in aduersis malū machinať: si in psperis supbus efficiť. Abiectus in aduersis positus. ¶ Iacet, ōprimiť. q. d. nō secūdis: psp̄is. ¶ Modū: mediocritate, & facilitatē. q. d. non hēt modestiā. sed sp̄ supbus. ¶ Quietē: vacationē nunq̄ cessat pp lōgos laboꝝ. ¶ Ingeniū: naturā. ¶ Indocile: indomitum. ¶ Viri: Thyestis. ¶ Flecti: mutari nullis p̄cib⁹: aut aliquo: sȝ ui sola pōt superari. ¶ Proide: ergo anq̄ sumat uires uolo eū opprimere. ¶ Petať, iuadať. ¶ Vltro, me icipiēte meli⁹ ē ut surgā ꝯtra ipm̄ priusq̄ i me surgat. ¶ Quiescēte. s. me ociosum aut. ¶ Perdet. s. me aut. ¶ Peribit ipse morieť. ¶ In me. cōi ita qđ ē icipe queadmodū ego, sȝ q icipiet meliorē partē hēbit. ¶ Occupātis prius icipienti. ¶ Fame ad. mala seruus audiēs hæc exhortať dñm ad eqtē. ¶ Maximū: tyrān⁹ hoc bonū hēt: siue bona: siue mala faciat pplus cogiť pati & laudare. ¶ Regni. i. regis. ¶ Quā: p q̄tū. ¶ Quos cog. notabilis est ista sñia. ¶ Laus ue, atre⁹ rñdes: ista ē laus q̄ hñt ēt infimi q virtuose viuūt, sed magnū ē mala agere & laudari ꝙ soli tyrāno ꝯtingiť. ¶ Humili: ifimo. ¶ Velit: cogant velle. Nemo nō. i. ois eadē. s. honesta. ¶ Vbicūq: qū vn⁹ rex nō audet nisi sm̄ leges ē subditus legib⁹ quēadmodū alii q seruiūt. ¶ Præcario. i. cōcedētib⁹ aliis qđ verbū ē ap̄ iurisĩ. ubi nō ē pudor. i. reuerētia honestatis & ifamię timor. Sanctitas: nō violare aliquē. ¶ Pietas, i deos, & patriā amor. ¶ Fides: q̄ ē fūdamētū iusticiæ Cic. q̄ oēm ciuitatē & societatē cōtinet. Fides

¶ Ignaue. Tertiū carmē trimetro iābico iterposito dimetro anapestico catalectico: ꝯstās scđi actus initiū est Atre⁹ & fu⁹ collocutores fi i thyestē freȝ crassari delibe rat seipm̄ ad formā sceleris ꝯponēs, ille ꝯtra dissuadet famę ꝯseruādę rōne admonit⁹ ¶ At ar. ñ erat lachrymas sȝ māu sedāda ira: qn tota grę cia armis cōcitareť & dom⁹ pelopis aut i meū aut i frēm caput ruere, argos numero vnitatis neutrū est multitudinis masculinū ide argiuus & argolicus declinata. DAN.

¶ Instabile.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

ATREVS. SERVVS.

(mum
Gnaue, iners, eneruis, & (qđ maxi/
Probrū tyráno rebus ī sūmis reor)
Inulte, post tot scelera, post frīs do
Fasq; omne ruptū, questib⁹ vanis agis (los.
Iras, & Argos fremere iam totum tuis
Debebat armis omneis & geminum mare
Innare classeis; iam tuis flammis agros
Lucere, & vrbes decuit: ac strictum undiq;
Micare ferrum. tota sub nostro sonet
Argolica tellus equite. non syluæ tegant
Hostem. nec altis montium structæ iugis
Arces relictis bellicum totus canat
Populus Mycenis. quisquis inuisum caput
Tegit: ac tuetur clade funesta occidat
Hæc ipsa pollens inclyti Pelopis domus
Ruat, uel in me: dummodo in fratrem ruat.
Age anime: fac, quod nulla posteritas pbet:
Sed nulla taceat, aliquod audendū est nefas
Atrox: cruentum, tale, quod frater meus
Suum esse malit. scelera non vlcisceris:
Nisi vincis: & quid esse tam sæuum potest.
Quod superet illum? nūquid abiectus iacet?
Nunquid secundis patitur in rebus modum?
Fessis quietem? noui ego ingenium viri
Indocile, flecti non potest: frangi potest.
Proinde ante: quā se firmet: aut vires paret:
Petatur ultro: ne quiescentem petat.
Aut perdet: aut peribit, in medio est scelus
Positum occupāti. Ser. fama te populi nihil
Aduersa terret? Atre. maximū hoc regni bo
Quod facta dñi cogit populus sui: (nū ē:
Quā ferre: tā laudare. Ser. quos cogit metus
Laudare: eosdē reddit inimicos metus.
At: qui fauoris gloriam veri petit:
Animo magis: quam voce laudari volet:
Atr. Laus vera: & hūili sæpe contingit viro.
Non nisi potenti falsa, quod nolunt: velint.
Se. Rex uelit honesta: nemo nō eadē volet.
Atr. Vbicūq; tantū honesta domināti licēt:
Precario regnatur. Ser. vbi non est pudor:
Nec cura iuris: sanctitas: pietas: fides,

BER.

Instabile regnum ē. Atr. sanctitas, pietas, fides,
Priuata bona sunt/qua iuuat, reges eant.
Ser. Nefas nocere, vel malo fratri puta.
Atr. Fas est in illo: quidquid in fratre est nefas.
Quid enim reliquit crimine intactum? aut vbi
Sceleri pepercit? coniugem stupro abstulit,
Regnumq; furto, specimen antiquum imperii
Fraude est adeptus: fraude turbauit domum.
Est Pelopis altis nobile in stabulis pecus
Arcanus/Aries ductor opulenti gregis:
Huius per omne corpus infuso coma
Dependet auro/cuius e tergo noui
Aurata reges sceptra Tantalici gerunt.
Possessor huius regnat. hunc tantæ domus
Fortuna sequitur. tuta seposita sacer
In parte carpit prata: quæ cludit lapis
Fatale saxeo pecus muro tegens.
Hunc: facinus ingens ausus: assumpta in scelus
Consorte nostri perfidus thalami auehit.
Hinc omne cladis mutuæ fluxit malum.
Per regna trepidus exul erraui mea.
Pars nulla nostri tuta ab insidiis uacat.
Corrupta coniux/imperii quassa est fides.
Domus ægra/dubius sanguis est certi nihil,
Nisi frater hostis. quid stupes? tandem incipe
Animosq; sume Tantalum: & Pelopem aspice.
Ad hæc manus exempla poscuntur meæ:
Profare/dirum qua caput mactem via.
Ser. Ferro peremptus spiritum inimicū expuat.
Atre. De fine pœnæ loqueris: ego pœnā uolo
Perimat tyrannus/lenis in regno meo
Mors impetretur. Ser. nulla te pietas mouet?
Atre. Excede pietas: si modo in nostra domo
Vnquam fuisti. dira furiarum cohors,
Discorsq; Erinnys ueniat: & geminas faces
Megæra quatiens. non satis magno meum
Ardet furore pectus. impleri iuuat
Maiore mōstro. Ser. quid noui rabidus struis?
Atr. Nil, quod doloris capiat assueti modum.
Nullum relinquam facinus, & nullum est satis.
S. Ferrū? A. parū ē. Se. qd ignis? A. ētnū parū ē.
Ser. Quo nam ergo telo tantus utetur dolor?
Atr. Ipso Thyeste. Ser. maius est ira hoc malū.
At. Fateor: tumultus pectora attonitus quatit.
Penitusq; uoluit/rapior, & quo, nescio.
Sed rapior/imo mugit e fundo solum.
Tonat dies serenus: ac totis domus
Vt fracta: tectis crepuit/& moti lares
Vertere uultum: fiat hoc, fiat, nefas.
Quod dii timetis. Ser. facere quid tādē paras?

DAN,

¶ Instabile: non durabile. Sanctitas. Atreus respondet ista sunt bona priuatorū hoium q nullā hñt potētiā: sed reges eāt. i. faciāt q̄ placēt sibi. ¶ Qua ea pte q̄ nefas dicit seru⁹ ꝙ decet eē piū frēm. Atreus rñdet ꝙ oia mala mereť enumerans iniurias q̄s ab illo accepit vxorē stupratam arietē aurei velleris abductū de q̄ fata rū erat apud quē esset illum regnaturū. ¶ Vel ma. ēt scelerato. Regū: arietē cāʒ regni. ¶ Specimē ornamētū aliqñ p argumēto ponit: & ē signū alicuius rei: ut specimē virtutes. ¶ Archanus: secretus appositiue. Pecus qd caret humana effigie. ¶ Ductor: dux gregis. ¶ Cui⁹. s. arietes. ¶ Noui re. de nouo fci. ¶ Possessor: q hēt hūc regnat. ¶ Fortuna. i. stat⁹. ¶ Sacer: pp fatū ꝙ ē in ipso: nam possessorem regnare facit. ¶ Carpit: pascit. ¶ Tuta, secura. Se posita, seclusa. ¶ Quę. s. prata. Lapis: murus. Sacro: cōsecrato ad fatum cōseruādum. ¶ Hūc. s. arietē. Thyestes, violata vxore mea illa secū duxit ¶ Cōsorte no. th. .i. vxore. ¶ Assūpta: adiūcta sibi. ¶ In sce. i. furtū faciēdū. ¶ Hinc ab isto furto. ¶ Mutuæ: q̄ fecimus uicissim. ¶ Fluxit: vēit. ¶ Exul: discedēt recedēt ab vrbe. ¶ Pars: tu vides oia mihi suspecta eē nescio si filii sint mei vł thyestis: vnū solū certū habeo ꝙ frē ē mihi hostis. ¶ Nris: de nobis. ¶ Ab isi. s. hui⁹ fris. ¶ Euacat, uacua ē. ¶ Cōiunx: merope. ¶ Corrupta: stuprata. ¶ Erga: dolēs. ¶ Dubius: sanguis. i. incerti filii. ¶ Quid stupes, numeratis causis malorū suscitat seipsum ad vidictā. ¶ Stupes, admiraris inaudita scelera sūme. ¶ Tātalū: cape exēplū aui tui Tātali q pelopē filiū nō dubitauit occidere: aspice pelopē vide ꝙ fecit pelops q mersit myrtilū q iuuerat eū supare hypodomiā. ¶ Ad hæc: ad talia. s. pr̄ & auus horrēda fecerūt nec debeo esse segnis ad faciēdā uindictā. ¶ Proferre: vertit se ad seruū loquere q̄ uia q̄ rōne. Caput Thyestē. ¶ Ferro, si delibe ras te vindicare interfice illum. ¶ Expuat: emittat. ¶ De fi. mors ē finis laborum, sed pœnam q̄ duret. ¶ Lenis, māsuetus: nā placidi tyrāni dāt mortē crudeles autē longas pœnas. ¶ Perimat. s. suos inimicos ¶ Impetraľ. s. a me pcibus & p bñficio nā i tātis pœnis potius uolūt mori q̄ viuere. ¶ Discors er. furia q secū discordiā fert Megæra: furia alia horribilis. ¶ Quatiēs, cōcutiēs me ad magnū furorē ꝯtra frem. ¶ Iuuat: delectat. ¶ Maiore monst. inaudito scelere. ¶ Quid str. aio machinaris. ¶ Rapidus: pces & sine freno. ¶ Nihil. s. seruo: vellem iuenire aliqd scelus nō assuetū, sed nō possum reperire aliqd ꝙ satis magnū mihi uideať. vñ dixit. ¶ Nullū est sa. s. satisfacit mihi ad vindictā. ¶ Ferrū, fero interfice. ¶ Ipso thy. vtar thyesthe p telo faciā ꝙ ipse comedet filios suos ¶ Tumultus: strepitus. ¶ Attonitus: faciēs me attonitū. ¶ Rapior i trahor ad faciēdū scelus. ¶ Quo: ad ꝙ scelus certum nescio. ¶ Imo. pfundo. ¶ Solum, terra. ¶ Mugiti resonat: & istud erat pp aduētū Tantali: quē supra dixit ab iferis missum. ¶ Tonat: cum dies esset serenus. Vnde mirabatur, vnde esset illud. ¶ Crepuit: tota domus resonat ac si frangant oia recta. ¶ Lares: dii domestici ō qb⁹ diximus supra. ¶ Fiat, est cōduplicatio verbi.

¶ Est pe. al. de hoc ariete meminit Sopho. in electra & Euripi. in phenissis & in nostris. Lactan. in. iii. diuinarum constitutionū qualem circumscribit hic Sen. ¶ Corrupta cō. pertinax menda in ore oium pœne magistrorū volitat cū atrei vxor dicať & passim p græcos codices legaľ Aerope nō europe neq; merope inspice ēt dictionariū gręcū lege Home. lege Callima. aut ne pudeat doceri recte q̄ temere nō pudet iuulgus iactare hoc ēt velim sis monitus nō eē æ diphthōgū i prima positiōe vt nōnulli scribūt dictiōe cōcinare arbitrātes sʒ alpha epsylō nā græca est. αεροπη.

Atr. Nescio quid asus maius, & solito amplius,
Supraq; fines moris humani tumet.
Instatq; pigris manibus, haud, quid sit, scio.
Sed grāde quiddā est, ita sit, hoc anime incipe,
Dignum est Thyeste facinus, & dignum atreo.
Vterq; faciat: uidit infandas domus
Odrysia mensas: fateor: immane est scelus.
Sed occupatum. maius hoc aliquid dolor
Inueniat, animum filii inspira parens.
Sororq; causa est similis. assiste: & manum
Impelle nostram, liberos auidus parens:
Gaudensq; laceret, & suos artus edat.
Bene est, abunde est. hic placet pœnæ modus:
Tantisper vbi nam est? tam diu cur innocens
Versatur atreus? tota iam ante oculos meos
Imago cædis errat, ingesta orbitas
In ora patris, anime quid rursus times?
Et ante rem subsidis? audendum est, age.
Quod est in isto scelere præcipuum nefas:
Hoc ipse faciat. Ser. sed quibus captus dolis
Nostros dabit perductus in laqueos pedem?
Inimica credit cuncta. Atre. non poterit capi:
Nisi capere vellet, regna nunc sperat mea.
Hac spe: minanti fulmen occurret ioui.
Hac spe subibit gurgitis tumidi minas:
Dubiumq; Libycæ syrtis intrabit fretum:
Hac spe: quod esse maximum retur malum:
Fratrem videbit. Ser. quis fidem pacis dabit?
Cui tāta credet? Atr. credula est spes improba.
Gnatis tamen mandata, quæ patruo ferant.
Dabimus: relictis exul hospitiis uagus
Regno ut miserias mutet. atq; argos regat
Ex parte dominus. si nimis durus preces
Spernet Thyestes, liberos eius rudes:
Malisq; fessos grauibus: & faciles capi
Preces mouebunt. hinc uetus regni furor:
Illinc egestas tristis: hinc durus labor:
Quamuis rigentem tot malis subigent uirum.
Ser. Iam tempus illi fecit ærumnas leues.
Atr. Erras. malorum sensus accrescit die:
Leue est miserias ferre: perferre graue.
Ser. Alios ministros consiliis istis lege.
Peiora iuuenes facile præcepta audiunt.
In patre facient: quidquid in patruo doces:
Sæpe in magistrum scelera redierunt sua.

BER. ℭ Nescio: volo facere aliqd īsolutū: sȝ nius vr̄ timere aggredi tm̄ facin⁹: iō dixit. ¶ Pigris: manib⁹ q̄ tardabāt cōmittere tm̄ malū. ¶ Aude: icipe. s. q̄ cogitas. ¶ Dignū: qd ꝯueniat mihi q cupio magnū scel⁹ facere: & frī q ē sceleratissim⁹. ¶ Vterq; fa. s. scelus ego interficiendo & ille comedendo. ¶ Odrysia, thrascenſis. ¶ Mēsas: qn̄ itis puer posi t⁹ fuit ad comedēdū pr̄i tereo. ¶ Occupatū. i. iā scelū ab aliis: velle ēē prius auctor isti⁹ sceleris. ¶ Hoc. s. q̄ scelū ē p ꝓgnē. ¶ Parēs: pelops q ēt fuisti scelerat⁹. ¶ Inspira: demōstra modū scleris. ¶ Soror: q̄si velit dicere vxor mea erat illi soror iō similis ē casus nam marit⁹ ꝓgnē vitiauit sororē suā ita fr̄ meus vxorem meā q̄ illi soror erat ¶ Auidus: parēs famelicus thyestes. ¶ Artus suos. i. mēbra filioꝝ q dn̄r viscera pr̄is. ¶ Bn̄ ē: vr̄ q̄ hęc pœna cōueniat. sed vbi iuenim⁹ eū. ¶ Tātisp: iterea. ¶ Vbi ē. s. thyestes. ¶ Atre⁹, de se loquit̄ i tertia psona. ¶ Innocēs qd moror tādiu ad faciēdū hoc scelus. ¶ Erratt obuīsat̄. Iā video aīo meo totū mūdū isti⁹ mali. ¶ Cędis, necis, quā faciā de filiis thyestis. ¶ Orbitas: priuatio filioꝝ erit igesta. i. posita mota pr̄is q̄re comedit eos. ¶ Aie, vocatiui casus. ireꝝ dubitat aggredi tātū scelus. Vn̄ seipm̄ exhortat̄, Subsidis deficis. ¶ Añ rē: anteq̄ facias istud malum. ¶ Age: hortātis ē. ¶ Ipe. s. s. thyestes: ego iterficiā filios & ille comedet illos q̄ peius ē. ¶ Sed q. loqt̄ suus q̄ō veniet thyestes i ptātē nr̄am: cū credat nos sibi ēē ifestos. ¶ Nō. p. rn̄det Atr. sane q̄ō capi possit. ¶ Regna: pp cupiditatem regni iret ꝯtra fulmē Iouis & cōtra oia picula maris ¶ Dubiū, fretū: vt supra dixim⁹ q̄re iterdū deficiēs fluctus solā harenā reliqt vbi periclitāt̄ naues. ¶ Lybicę syr. africę. ¶ Hac spe. s. regni veniet i ꝯspectū meū: licet credat ēē magnū malū. ¶ Quis fi. seruus dicit qs credulitatē faciet. ¶ Credula rn̄det Atr. cito credet: q̄re oīs spes iproba: & isatiabilis oia sibi pollicet̄, tn̄ vt meli⁹ credat mittā ad eū filios. ¶ Patruo: thyesti. ¶ Relictis: hospitiis. i. alienis domib⁹: & ista erūt mādata ut redeat thyestes. i. regnū & nolit ampli⁹ tolerare tāta mala ex illis, sed reuerti domū & frui pace. ¶ Argos: i singulari est masculini: & i plr̄i ē neutri. ¶ Durus. si forte nollet radire faciā ut filii mei more & blāditiis pueril ib⁹ ducēt filios thyestis secum & ipsimet iuitabūt p̄rē ȝ i regnū. ¶ Rudes: i exptos. ¶ Fessos: defatigatos, hic credo qd̄ mouebit̄ p cupiditatē regni: pp egestatē miserā i q̄ uersat̄. ¶ Hic: ex vna pte ¶ Dur⁹: labor. asp & mago⁹. ¶ Vig: ri. thyestē duꝝ & aspeꝝ. ¶ Subigēt: superabūt & iuitabūt eū ꝓposito. ¶ Iā tp̄s, iā assuet⁹ ē laborib⁹: & ut iqt Tul. tp̄s malus callū obduxit. ¶ Leues, faciliores. ¶ Erras: nō bn̄ sentis: q̄re ferre p paucos dies malū ē tolerabile vt iqt Ci. Oē malū ēt magnū si nō lōgū ē tolerabile est. ¶ Ferre: tolerare est ad tp̄s breue. Perferre aūt ad lōgū sic vigilare in pt̄e noctis puigilare p totā noctē vt Mart. Nā uigilar̄ leue ē puigilare graue ē. ¶ Alioa mi. si vis mittere tales nuncios: elige alios q̄ filios tuos ne assuescāt malis. ¶ Paiora, iuuenes st̄ magis prōpti ad malū q̄ ad bonum. ¶ In pa. facient i te: postea qd nūc doces i patruū, vn̄ subicit sniaȝ. ¶ In ma. i. auctorē, mlti iuenerunt pœnas: & postea easdē ipi passi sūt: vt iqt ꝓpheta: icidit i foueā quā fecit. Vt ne. licet aliqs nō doceat si erūt priceps erunt scelerati, ut iqt Luc. Exeat aula q vult esse pius: virtus & summa potestas non coeunt.

DAN. ℭ Vidit ifandas: exēplo terei docet clā qd paraturus est sceleris formā. Tereus martis fili⁹ philomenā glotē stuprauit absciditq; ei liguā ne scelus publicaret. soror ꝓgne cōmonita Martialis culpę occiso & apposito iter ępulas filio iti melior soror ēē maluit q̄ mr̄: diis miserātib⁹ philomena in hirūdinē demutata ē & ꝓgne in luscinā: vt placet ꝓbo: Tereus in vpupā galeritā volucrē ꝓducto rostro q̄ pascit̄ stercore hois: vt pulchre docet Calima, in quodā epigrāmate & itis i phasianā volucrē. ¶ Sororē: cōfirmat q̄litatē causæ ex simili cōparatione. Soror erat ꝓgne philomena quā incestauit tereus. Soror ēt vxori thyestis vxor mea quam cōpressit.

¶ Tantisper, i.

¶ Tantisper. i. tm̄mō: vt apud Liui. n. i. tñ id ipsū ei ad pubere etatē icolume māsit tantisp tutela muliebri. quę qdem dictio: & sine dū cū dum posita frequēter iuenit̄ dum tamē sequente signat q̄ diu uel donec huius habetur ex arte.

BER. ℭ Regnū: quare q vul: regnare oportet vt exerceat multas iniqtates. ¶ Ne ma. fi. dicis qd doceo illos fallacias & times ne fiāt mali p istā doctrinā: scito qd poeta iqt venit a radicibus humor. i. nascūt̄ a natura mali. ¶ Fortasse il. i. ap̄ Thyestē fortasse docet cōtra nos fieri talia: & iqt Terēt. Par pari referr̄ licet. ¶ Hāc: nō ē cōmittēdū: aliqd secretū pueris qr̄ illa ętas nihil celat poterūt dolos reuelare ira. ¶ Gnati: filii tui. ¶ Hāc: simulationē pacis. ¶ Tacita: secreta. ¶ Rudib⁹: ipsis. ¶ Detegēt: apiēt. ¶ Discēt: tormēta & mœtus docēt hoies eē secretos. ¶ Falles: poteris ne decipe filios tuos: ne sciāt istud: cū p illos velis oīa falleř. ¶ At ip. s. filii. ¶ Vacēt: careāt. ¶ Inserere: imiscere q̄si mutata sñia vacillat aius. & cędit ne mittat filios: sʒ ipsemet oīa pagat ¶ Explicēt: ondāt. ¶ Male ag. rursus reuertit̄ ad primū ꝓpositū: dicēs ad seipʒ, o aie recedis. s. a ꝓposito oino sūt mittēdi filii qre si tu pcis illis ne fiāt mali tu parces ille. s. thyesti hoc est tu nō poteris facere vindictā de frē. ¶ Agamēnō: filius me⁹. ¶ Fiat sci. hoc ē fiat cōsiliū meū simul: & menela⁹ fili⁹ me⁹ pagāt mea mādata: & sic potero expiri si sint filii mei veri q̄re dubito ne sint filii mihi cū Thye. vxorē meā vitiauit: si videbūt fauere ipsi thyesti nō ē ambigēdū: q illis pr̄ ē. ¶ Fides: ꝓbatio ꝓlis ¶ Incerte: dubie. ex hoc. s. q uadāt ad thyestē. ¶ Abnuent. i. recusant. ¶ Ea: delibero q vadāt. ¶ Mīta: dubito q dixit Oui. heu q̄ difficile crimē nō ꝓdere vultu dabōt signū vultu ꝯsciē suæ. ita melius ē qd illos mitā isciētes. ¶ Prodāt: demōstrāt. ¶ Nolētē: ēt simulātē. ¶ Nr̄a. vertit se ad seruū dicēs o tu serue. ¶ Occule. i. occulta: & tace nr̄a cepta meā deliberationē: & ita ceptū dr̄ qcqd deliberam⁹ facere. sʒ adhuc nō sim⁹ aggressi. ¶ Fides bēiuolētia q̄re te amo. ¶ Claudit. i. occultat.

A. Vt nemo doceat fraudis: & sceleris uias:
Regnū docebit: ne mali fiāt, times. (as:
Nascunť, istud, qd vocas sæuū, asperum,
Agiq; dure credis: & nimium impie:
Fortasse & illic agiť. Se. hāc fraudē sciēt
Nati parari. tacita tam rudibus fides
Non est in annis: detegent forsan dolos.
Atr. Tacere multis discitur uitæ malis.
Ser. Ipsos ne, p quos fallere aliū cogitas.
Falles? Ar. at ipsi crimine: & culpa uacēt.
Quid enim ē necesse liberos sceleri meo
Inserere? per nos odia se nostra explicēt.
Male agis: recedis anime. si parcis tuis:
Parces & illi: consilii Agamemnon mei
Sciens minister fiat & patris cliens
Menelaus adsit prolis incertæ fides
Ex hoc petatur scelere: si bella abnuunt:
Et gerere nolunt odia: si patruum nocāt:
Pater est eatur. multa sed trepidus solet.
Detegere vultus: magna nolētem quoq;
Consilia produnt. nesciant quantæ rei
Fiant ministri: nostra tu cœpta occule.
Ser. Haud sū monēdus: ista nr̄o i pectore
Fides, timorq;, sed magis claudit fides.

Gliconicum Carmen. Chorus.

Tandem regia nobilis
Antiqui genus Inachi
Fratrum composuit minas.
Quis vos exagitat furor:
Alternis dare sanguinem:
Et sceptrum scelere aggrediť
Nescitis cupidi arcium:
Regnum quo iaceat loco.
Regem non faciunt opes,
Non vestis Tyriæ color:
Non frontis nota regiæ:
Non auro nitidæ trabes.
Rex est, qui posuit metus:
Et diri mala pectoris:
Quem non ambitio impotens:
Et nunquam stabilis fauor
Vulgi præcipitis mouet.
Non quidquid fodit occidens:
Aut vnda Tagus aurea
Claro deuehit alueo.
Non quidquid Libycis terit
Feruens area messibus.

bris quos inscripsit verboꝝ a græcis tractoꝝ c sūptū & detortū ἀπὸ τῶν ἑρπειν. i. a pedo. Home. ἑρπε κακὰ γαῖαν. & alibi ἑρπε ... iprobat Gel. ¶ Peiora iuuenes: i vitiū ferť iuuenilis ętas & facile labiť ut lapide cauit i arte. Orati. Imberbis: iuuenis tādē custode remoto Gaudet eqs &c. ¶ Cęreus i vitiū flecti mōitorib⁹ asp.

BER. Tandē: iducit̄ chor⁹ ex materia tractata Atre⁹ deliberauerat reuocar̄ fr̄eʒ vñ ibi chorus gaudet de pace nō reuelās secreta, nā sp bonis fauet & malis ē ꝯtrari⁹. iō ibi laudat ociū & trāqllitatē, q̄re uere nō sūt reges q i hmōi anxietatib⁹ versāt. ¶ Scribit̄ iābico gliconico coriābico. prius pes est spōde⁹. scds coriābicus. tertius pirrichius. tādē ē spōdeus regtāo. coriāb⁹ bilis pirrichi⁹ alii faciūt primū spōdeū duos sequētes dactilos tādē post mr̄tas iniurias fr̄es ꝯposuerūt pacē nā hoc itellectū ē agamēnone & menelao missis ad fœd⁹. ¶ Regia: dom⁹ regalis appositiue gen⁹ antiq inachi nō qd tātalus fuerit de gñe inachi: sʒ q̄tū ad domū & locū vbi regnauit inachus. ¶ Quis hæc v̄ba ad Atreū & thyestē vel gñaľr ad oēs qcūq; cōtēditis iter vos nescitis qd sit regnū & regnař. ¶ Furor: isania. ¶ Exagitat: ipellit. ¶ Date: ad dādū ut dona hr̄e. i. ad hñdū. ¶ Arciū nā antiqtus reges hitabāt arces. ¶ Regē: nolite credere neq; coronā: neq; diuitias facere regē sed solā ai trāqllitatē. ¶ Tyrie: purpure: Tyros ciuitas in phœnicia vbi tingebať purpura. ¶ Nota. i. diadema regis. ¶ Nō au. nō celsa pallacia fulgētia auro: supple faciūt regē. ¶ Rex ē. Vere dicēdus ē rex q nulli ptu batiōi seruit q solū bono cōtigit: nō timetis, vt inqt Ora. Integer vite scelerisq; purus nō eget mauris iaculis nec arcu: grophe sagitta. ¶ Diri, q nō hēt cupiditatē malā in aio. ¶ Ambitio: cupiditas honoris q ñ curat dignitates v̄gi q miserrimū ē: ut iqt. M. T. i. offici. ¶ Impotēs. q nescit hr̄e modū. ¶ Vulgi pci. celeriter se mouētis & icōsiderate oia agētis. ¶ Occidēs: oē auꝝ q fodit̄ i hispāia. ¶ Tag⁹: flu ē hispanie ducēs harēas aureas ¶ Alueo: leto fluminis. ¶ Claro. pp splēdorē auri. ¶ Lybicis: africāis: lybia ps africę fertilissima. Vñ dicebať horreū romāoꝝ. ¶ Feruēs pp calorē.

DAN. ℭ Clā tē. nō facile iqt malis vincit̄ q malis occaluit erūna miseria & calamitas dcā qꝺ aiam eruat vexet fodiat: ide erūnosus mœstus. ¶ Erras: deciperis: errare iqt Cola. i li

DAN. ¶ Tandē. Quartū carmē glyconicū trimetrū ex spōdeo & duob⁹ dactilis vltima.n.syllaba ē cōis: ut docet Beda: & Honoratus nr̄ in cētimetro cōpēdio. iuchit chor⁹ i sup bā regū supcilii fortē. arguit.n. ꝓteruiā fortunæ regiæ & fortūæ hūilis securitatē cōmēdat, Me dulcis saturet qes. obscuro positus loco leni ꝑfruar ocio &c. & hoc pp cæcā ciđũ: qđ ibi nascūť gēme. ¶ Late, lōge. ¶ Sanguineū: rubeū. ¶ Aut q: q̄uis cōueniāt caspii q sunt i asia boreales maioriq; armenie cōtermini vbi sunt porte caspie hoc est via q̄dā mōtes caspios ītersecās q̄ teste Soli. Pādiť itinere manufacto lōgo. viii. millib⁹ pass. cuius latitudo uix ē plaustro ꝑmeabilis illic caspiū mare. ¶ Recludūt: apiūt.

Quem non concutiet cadens
Obliqui via fulminis,
Non Eurus rapiens mare,
Aut sæuo rapidus freto
Ventosi tumor Adriæ.
Quem non lancea militis,
Non strictus domuit Calybs.
Qui tuto positus loco:
Infra se uidet omnia.
Occurritq; suo libens
Fato, nec queritur mori.
Reges conueniant licet:
Qui spatsos agitant Dacas:
Qui rubri vada littoris:
Aut gemmis mare lucidum
Late sanguinem tenent:
Aut qui Caspia fortibus
Recludunt iuga Sarmatis.
Certet Danubium licet:
Audet qui pedes ingredi:
Et quocunq; loco iacent.
Seres vellere nobiles.
Mens regnum bona possidet.
Nil vllis opus est equis,
Nil armis, & inertibus
Telis, quæ procul ingerit
Parthus, cum simulat fugas.
Admotis nihil est opus
Vrbes sternere machinis
Longe saxa rotantibus.
Rex est, qui metuit nihil.
Hoc regnum sibi quisq; dat.
Stet, quicunq; volet: potens
Aulæ culmine lubrico.
Me dulcis saturet quies,

regnandi ambitionē inter Thyestē & Atreū. Libicis messibus: lybia fertilissima: in qua ē cāpus bizantius tāta pinguedine i vt ꝓcurator augusti miserit ex vno grāo huius cāpi. xl. germina: extātq; de ea re ep̄lę: est itē ciuitas Tacape fœlicissimo solo tertiis fere millib⁹ pass. i oēm ptē vbi olea subdiť palmę, oleę ficos fico pūica pūicę. ¶ Vitis, & sub vite frumentū mox legumē demū olus oia hæc eodē āno oiaq; aliena vmbra alūť. Plī. & Soli. cōcordes dcā lybia a lybia epaphi filia & busiridis mr̄e. ¶ Area: locus purgatus & cylindro cōsolidatus vbi triticū teriť dcā ab ariditate. Vir. Area cū primū ē ingēti æquāda cylindro. ¶ Tumor adrię. notus vētus (vt placet honoraro) vexat mare adriaticū adria colōia etruscoꝝ i mari supo: etrusci oli vniuersæ Italiæ ipartūt cū superū ab eoꝝ colonia adriaticū dicatur mare vbi venetice sita magno miraculo: & ifeꝝ a noie gētis tyrrhenū. ab adria fit adriaticū & adrianū Ora. i pallidōia siue mari libet adriano. Infra se vir sapiens oia putat suis pedib⁹ suppolita ꝑter virtutē ευγενια μονη αρετη ταδε αλλα παντα τυχη.

BER. ¶ Quē, iste q nec diuitiis mouebitur nec minis vere rex erit appellādus: cōscius.n. sibi nihil mali fecisse nihil timet. ¶ Obliq: nō recte tēdētis: nā fulmē ē ignitū: & ignis de natura leuis ascēdit & venti ipetu descendit ideo loca altiora petiit. ¶ Eurus: vētus oriētalis. s. mouebit. ¶ Aut ti. i. fluctus. ¶ Rapid⁹ i. ipetuosus. s. quē nō mouebit. ¶ Adrię: maris qđ sepat gręciā ab Italia ab Adria vrbe dictū q̄ illic fuerat oli colōia tuscoꝝ. ¶ Quē non lā. iā q nō moueť ipetu maris nec aliquo terribili dign⁹ ē appellari rex. ¶ Calibs: ensis ex calibe fact⁹ a ppl̄is in septentrione sic dictus. ¶ Strictus: nudat⁹. ¶ Qui tu. metaphorice q est i loco tuo: & videt oia picula sub se nihil timet. ¶ Fato: morti destiatę p fata nō timet mortē: sed oia iferiora uirtute sua putat. ¶ Occurrit: vadit libēter cū opus ē ad mortē qđ ꝓpriū ē fortis & magnanimi. ¶ Quæriť: lamētať. ¶ Reges: snia bona: q̄uis venirēt cōtra me oēs reges nō faciēt qn hoc sit veꝝ qđ solū bona & recta mēs regē faciat. ¶ Cōueniāt: coadunenť. ¶ Dachas: pria breui ppl̄i sunt i ripa danubii vlteriori i septētriōe, dacus pria ꝓducta sine. h. ppl̄i sunt septētriōis sed remotiores de qb⁹ cōmemorat Statius delectos vertice dacos. ¶ Qui ru. licet cōueniāt oēs oriētales habitātes iusta mare rubrū qđ dr̄ eritreū a nr̄is rubrū ab arenaꝝ colore teste Solino. ¶ Luga. c. i. mōtes caspios. Sarmatis q sunt teste Hero. li. hi. iiii. ꝓp̄ē ex ꝓfūdo plaudis meotidos icipiētes regionē versus boreaꝝ itinere dieꝝ. xv. icolūt exilē & tenuē terrā hos dixit Pli. li. vi. na. hi. eē medio rū sobolē: & pri⁹ li. iiii. dixerat sauromatas scytaꝝ Gētes græci vocāt q̄s sarmatas Rōa. dnt hos p lētulū ꝓhibeť dāubio satis augusto fuit vt Flo. li. iiii. iqt hii nihil ꝑter niues rarasq; siluas hn̄t qb⁹ ē tāta barbaries vt pacem nō intelligāt: ¶ Certet: pugnet & ꝯueniat ꝯtra. ¶ Qui pedes: sine naui qñ ē cōgelatus danubius q teste Pli lib. iiii. na. hi. Oriť i germāia iugis mōtis norie ex aduerso oppidi galloꝝ scauri q versus septētrionē p innumeras lapsus gētes imēso aqꝝ ductu & sinistris. germanos linquens & a dextris theutonicos cū primū in illiricū venit mutato noie ister dr̄ & lōgissimo pacto cursu septēq; diuisus ostiis fm Solinū vł sex fm Pli. i maŕ pōticū defluit. ¶ Seres: sūt teste Solino i collectaneis, & Pli. in. vi. na. hi. Populi asiæ scythice mites, & qeti iter se reliquorū mortaliū coetus fugiūt adeo ꝙ certaꝝ gētiū cōmertia abluāt: arbores apud hos nō solū folia: sed etiā ꝓferunt quæ ab eis denoiata sericū appellaŕ. vt Virgi. i. georgi. Velleraq; ut foliis depectunt tenui seres, vnde ibi dixit vellere nobiles. i. serico famosi. ¶ Quocūq; loco: quare vt diximus sunt incogniti. ¶ Nil vllis: qñ sola mens facit regnū non est opus vllis armis ad optinendū illud. ¶ Inertibus: ignauis quæ sunt signa timentiū. ¶ Parthus: teste Iustino parthia pars fuerat orientalis scythie ex illis locis venientes in assyriā exules & illā occupantes de suo noie parthiā vocare: nam ut dixit parthiti lingua scythica dicuntur q̄ apud nos exules vocitantur: hii æquitare & sagittare magna industria docent liberos: ineuntq; pugnas admirabili ardore: sꝫ diu pugnare non valentes in fugam versi victoriā ex ipsa fuga reportant dicente Virg. iii. georg. Fidentēq; fuga parthum versisq; sagittis. ¶ Ingerit: mittit. ¶ Admotis: adductis nō est opus hr̄e machinas & bōbardas ad habendū istud regnū mentis. ¶ Sternere: demoliri. ¶ Rotantibus: mittentibus cū quadā rotatione. Rex est qui nō hēt metum: nec spē: nec ambitionem: & cupiditatē: is mihi vr̄ rex. ¶ Stet qcūq; est cōcessio: sequar qcūq; regna & ipsa. Ego aūt uitā trāquillā sectabor. ¶ Culmine: summitate. ¶ Lubrico: instabili & mutabili: quare regna non diu durant cum habent multas insidias.

¶ Obscuro:

BER. ¶Obscuro:humili.¶ Perfruar:usq; ad finē.¶ Vtero leni:dulci pace.¶ Aetas.s.mea tranqlla.¶ Nota:nullis quiritibus gustata nullis principib⁹ q sp aoxii sunt.¶ Fluat eat.¶ Per ta.ut de me nō multa dicant:ut solet dici de maximis uiris.¶ Sic.cū hoc mō cū traduxero uitā qetā moriar senex q̄ nō faciūt isti reges q q̄si oēs moriunt iuuenes: ut Iu.ad generū cæteri sine cæde & vulnere pauci.Descēdūt reges.& sicca morte tyrrāni.Strepitu q̄re ñ hēbo potētiā.Plebei⁹ de nūero plebis.¶ Illi mors.ista ē notabilis snia,dolet maxie nō potētes qui tot diuitias reliquūt:nec seipos cognouerūt un dixit.Notus:oib⁹ pp potētiā.¶ Ignot⁹.sibi.q̄re seipm nō cognouit q̄si ebrius fœlici fortuna.

Prat priæ. Hic est pricipiū tertiū actus in quo agit redit⁹ thyestis & falsa simulatio pacis: un q̄si psagies malū Thyestes:cū eēt ppi qu⁹ priæ penituit eū ueisse & intra se hæc dic̄ q̄uis exules nil aliđ desideret uiderī nisi pria:tñ nescio qūo retrahor quomio⁹ uadā q̄ rē fili⁹ cognoscēs hortat prez ut uadat.¶ Optata q̄ sunt mihi diu desiderata iam uideo argos iā uenient ciues mihi obuiā.¶ Summū:bonū:fm uarias hoium opinōes uarii fines bonoꝝ hñtur,ifirm⁹ sanitatē p sūmo bono hēt ita exul priam.¶ Tactū:appō ē.¶ Natalis soli: terrę in q̄ nat⁹ sum.¶ Deos:prios tēpla.¶ Si tñ sūt,q̄re hic fiūt tāta scelera,ut credā deos ibi hitare nō posse.¶ Cyclopū,hii ministri vulcani fuerūt i sicilia & iouis fulmina fabricare dicebāt.Illis oia edificia pclara tribuebāt facta fuisse.sic & Vir.de arce iferni cyclopū educta caminis ¶ Dec⁹ ornamētū q̄re turres sūt excellētiores q̄ possēt hoies facer.¶ Celebrata iouēi.s.mihi.Video locū in quo qñ iuuenis erā solebā me exercere cursu.Stadia loca ad currendū deputata:stadiū ē octa.ps uni⁹ miliaris:aliqñ locus p quē curriť uel eqs uel pedibus: uel curribus.¶ Nobilis:dū

Obscuro positus loco
Leni perfruar otio.
Nullis nota quiritibus
Aetas per tacitum fluat.
Sic,cum transierint mei
Nullo cum strepitu dies,
Plebeius moriar senex.
Illi mors grauis incubat,
Qui notus nimis omnibus,
Ignotus moritur sibi.

ACTVS TERTIVS. Trimetri Iambici.

THYESTES. PHYLISTENES.

Ptata patriæ tecta,& Argolicas opes,
Miserisq; sūmū, ac maximū exulib⁹ bo
Tactū soli natalis, & prios deos (nū,
Si sunt tñ dii, cerno. Cyclopum sacras
Turres,labore maius humano decus.
Celebrata iuueni stadia.per quæ nobilis
Palmam paterno non semel curru tuli.
Occurret Argos,populus occurret frequens,
Sed nempe & Atreus, repete syluestres fugas,
Saltusq; densos potius,& mistam feris,
Similemq; uitam,clarus hic regni nitor
Fulgore,non est,quod oculos falso auferat.
Cum quid datur spectabis:& dantem aspice.
Modo inter illa:quæ putant cuncti aspera.
Fortis fui:lætusq;/nunc contra in metus
Reuoluor/animus hæret:ac retro cupit
Corpus referre moueo nolentem gradum.
Phy.Pigro(qd hoc est?)genitor incessu stupet:
Vultumq; uersat/seq; in incerto tenet.
Thy.Quid anime pendes? quid ue consiliū diu
Tam facile torques?rebus incertissimis
Fratri,atq; regno credis?ac metuis mala
Iam uicta,iam mansueta?& ærumnas fugis
Bene collocatas?esse iam miserum iuuat?
Deflecte gressum:dum licet,teq; eripe.
Phy.Quæ causa cogit genitor a patria gradum
Referre uisa?cur bonis tantis sinum
Subducis?ira frater abiecta redit.

aspectū fris.¶ Salt⁹:loca ubi sunt pascua & arbores dēsa unde Collumela saltuarios appellat q hñt custodiā pascuoꝝ & ruris.¶ Clarus,hic i eo loco,siluestri nō ē splēdor regni q te decipiat.¶ Falso,fallaci q̄re nihil est tā fragile & mutabile q̄ ɔditio regni q̄ m̄ltos decipit, & allicit splēdore suo claro. Oculos: auferat.s.a recto pp cupiditatē. Sūt.n.oculi,ut vult.M.T. tāq̄ fenestre cordis p quos oēs appetitus:& passiones mouenť.¶ Cū quo.s.hoie.¶ Cōsidera:cū quo dať tibi regnū:q̄si cū frē scelerato q rādē te pdet ¶ Spectabilis.s.nitor ille regni.Mō iterdū i siluis eēm fortis ai sui.nūc qñ deberē letari,qꝛ in priā redeo & pacē sū tristis qꝛ mihi malū psagium puto.¶ Heret:& dubitat ¶ Stupet,q̄si isensatus vultū uersat:qđ ē hois cogitātis.¶ Incerto: idubio utrū procedat uel retro uadat.¶ Quid.a.p.hesitas Thyestes dic̄ cōsidera qūo uadis nō est fidēdū frī inimico & regno i quo m̄lti sūt isidiatores¶ Cōsiliū dl'iberatio nē.¶ Tā facile: ita apertū.¶ Reb⁹ iertissimis: figura est apposito.¶ Iā uicta.s p patiētiā & assuetudinē: nā ut dic̄ Tul.Lōg⁹ dolor obducit casum.¶ Erūnas:miserias corpis q̄ iā sť bñ collocatę q̄re meli⁹ ē sic manere q̄ ire ad tāta picula i regno ita sese flectit: ut discedat,qđ uidēs fili⁹ iqt prē qđ uisa pria fugis.¶ Subducis: rēoues.¶ Sinū tractū ab illo q ē sub arbore & cū uidet pōa cadētia pparat sinū: ut illa excipiat hoc est gremiū suū.Tātis: bonis ut ē frui regno: uides qꝛ fr̄ deposita ira redit ad graz, teq; restituit i regnū.¶ Cōpōit: metaphorice: vult ut oēs de familia sint simul.¶ Teq; restituit tibi.hoc est in pristino statu.

DAN. ¶Seres:pmi ex illa imani scythia cognoscūť lanifico scyllaꝝ nobiles psusa.a q̄ depectēres frōdiū canicię mites qdē sꝫ feris psites & fugiūt alioshoies cū ɔmertia expectāt. Pli.vii.Solin⁹.¶ Parth⁹:fugiēs torq̄t spicula i hostē.Ora.Et uersus aiosū eqs pthū: & Vir. Fidētēq; fuga pthū pugna

uictoriā habeā.¶ Palmā:arbor q̄ nitiť ɔtra pōdus ut Aulus Geli.refet:ideo p uictoria poniť ut hic.¶ Curru pris mei pelopis qui habuerat uelocissimos equos a neptuno.¶ Argos ppls.¶ Frequēs:in magna turba.¶ Atreus frater meus:uenit quoq; mihi obuiā quē nullo mō uellē uidere.¶ Repete, reuertere potius in exiliū inter siluas q̄ pati cissima gēs pthica inquot Herodo.¶ Nullus nota quiritibus.i.nō cōsumpta idiuitū comitatu in saluatiōibus hoc est qđ epigrāmaticus poeta tāgit i epigrāmate pce pcor lasso uanosq; remitto labores: & in alio ad auitū laudās uitā priuatā & tacitā puo cōtentā.Illa placet tellus i qua res parua beatā me facit & tenues luxurianť opes.

BER. ℂCãm tĩ. iterrogas cur tĩ meã: nescio cãm: uellẽ ire: sed aius uĩ recusare. ⸿ Exigis: petis aliqñ expellere. ⸿ Labãt: dñciũt & tremũt ⸿ Alioq: aliã ptẽ. Refert. retro portat. ⸿ Vice: pĩ supera istũ timorẽ & ꝯsidera qꝫ euades tãtis piculis icolumis. ⸿ Reducẽ: restitutũ pprie q euaserũt de aliquo malo reduces dñr. ⸿ Mori: si possum regnarẽ possuz ẽt mori, meli⁹ est exul mori q̃ isto mõ regnare. ⸿ Nulla .s. est ptãs nihil cupe. ⸿ Mihi cr. hęc ẽ aurea snia dicit thyestes regnũ ñ cape duos qd Luc. testatĩ. Nulla fides regni sociis: oisqꝫ ptãs ipatiẽs cõsortis erit: nũc petit ut sibi expto utrãqꝫ fortunã fili⁹ credat ꝙ regnũ sp miseꝝ sit ⸿ Magna res magne. sic regna. falsis laudatĩ regnũ qd pulchꝝ: nomĩ uĩt sed sub se multas hẽt miserias. ⸿ Dura sic ẽ exiliũ & pauptas q̃ dñt dura & amara: frustra timentĩ: q̃re non sũt ita magna ut credit: qd ꝓbat exẽplo sui ipsi⁹ q dũ excelsus. i. rex fuit sp timebat mortẽ: ẽt ab illis quos hẽbat ad custodiẽdũ uñ dicit mei lateris hoc ẽ illoꝝ q lat⁹ meũ stipabãt qd ñt circa reges. Dũ ãt fui i exilio: nihil timui. ⸿ Hũi iacẽtur: dĩc hoc q̃re reges hitãt arces pp timorẽ. paup aũt debilẽ casulã. scelera. in domo paupis nõ sunt ea scelera q̃ apud principes fiũt ut Luca. Exeat aula q vult eẽ pius: uirtus & summa ptãs nõ coeunt. ⸿ Venenũ auro bibitĩ nisi principes & diuites toxicant: ut Iuue. Nõ a conita bibũt: fictilib⁹: tũc illa time cũ pocula sumas. gẽmata. ⸿ Exptus: mihi ẽ credẽdũ q rex & miser fui. Nõ uertice: describit q̃ sint cõmoda in pua fortuna p cõtrariũ enumeratqꝫ p negationẽ illa q̃ sũt i regno, uñ meli⁹ ẽ pferre mala fortunã bone in q̃ sunt tot miserie. ⸿ Iacta mole positis fundamẽtis in medio mari qd fecerũt multi rõani. Fugamus: q̃re dũ edificamus mare ipm uĩ recedere. Nõ thure: rãte sunt isolẽtie principes ut diis eq̃lẽ ptãtẽ hr̃e uelit. ⸿ Nulla: nõ in culminibus domoꝝ hẽmus ort⁹ qui densiles uocanĩ: ut fue...

Partemq; regni reddit, & laceræ domus
Componit artus, teq; restituit tibi.
Thy. Causam timoris, ipse quã ignoro, exigis.
Nihil timendum uideo, sed timeo tamen.
Placet ire, pigris membra sed genibus labant.
Alioq; quam quo nitor, abductus feror.
Sic concitatam remige, & uento ratem
Aestus resistens remigi, & uelo refert.
Phy. Peruince qdquid obstat, & mentẽ ípedit.
Reducemq; quanta præmia expectent, uide.
Pater potes regnare. Thy. cum possim mori.
Phy. Sũma est ptãs. Thy. nulla, si cupias nihil.
Ph. Gnatis relinques. Th. nõ capit regnũ duos.
Phy. Miser esse mauult, esse qui felix potest?
Thy. Mihi crede, falsis magna noĩbus palcent.
Frustra timentur dura. dum excelsus steti,
Nunquam pauere destiti, atq; ipsum mei
Ferrum timere lateris. o quantum bonum est
Obstare nulli, capere securas dapes
Humi iacentem. scelera non intrant casam.
Tutusq; mensa capitur angusta cibus.
Venenum in auro bibitur/expertus loquor,
Malam bonæ præferre fortunam licet.
Non uertice alti montis impositam domum,
Et eminentem ciuitas humilis tremit.
Nec fulget altis splendidum tectis ebur.
Somnosq; non defendit excubitor meos.
Non classibus piscamur, & retro mare
Iacta fugamus mole non uentrem improbum
Alimus tributo gentium. nullus mihi
Vltra Getas metitur, & Parthos ager.
Non thure colimur: nec meæ excluso Ioue
Ornantur aræ, nulla culminibus meis
Imposita nutat sylua nec fumant manu
Succensa multa stagna, nec somno dies,
Bacchoq; nox ducenda peruigili datur.
Sed non timemus. tuta sine telo est domus.
Rebusq; paruis alta præstatur quies.
Immane regnum est, posse sine regno pati.
P. Nec abnuendum si dat imperium deus.
T. Nec appetẽdũ. Phy. frater ut regnes rogat.
T. Rogat? timendũ est. errat hic aliquis dolus.
P. Redire pietas, unde summota est, solet.
Reparatq; uires iustus amissas amor.
T. Amat Thyesten frater? ætherias prius
Perfundet Arctos pontus/& siculi rapax
Consistet æstus unda/& Ionio seges
Matura pelago surget & lucem dabit
Nox atra terris: ante cum flammis aquæ,
Cum morte uita, cum mari uentus fidem,

runt orti babyloniĩ. ⸿ Nec fumãt: nõ hẽm⁹ balnea intra tecta nr̃a uel melius nõ exsiccauimus stagna: ut fecit hercules: p ignẽ. ⸿ Multa manu mlti tudine famuloꝝ. ⸿ Sed nõ timet: monstrat cõditionẽ uitę paupertis: quæ caret oi suspitiõe. ⸿ Immane, magnum pati: posse uiuere. ⸿ Ethereas: prius p cõparationẽ mõstrat thyestes se nõ posse a mari a fratre ab ipossibili argumento. Põtus: mare. ⸿ Perfundet lauabit. ⸿ Arctos: ursam maiorẽ & minorẽ q̃ sunt i pte cœli eleuata sup nos q occidere nõ dñr quemadmodũ aliç stellæ i mari. ⸿ Siculi: æst⁹ illi⁹ freti. qd est iter siciliã & italiã ubi caribdis & scylla pericula sunt. ⸿ Cõsistet: qescet.
ℂOptata: carmen quintũ trimetro iãbico euripido catalectico cõstans: & act⁹ tertius ex principio superioris depẽdens, reuocatus thyestes ab Atreo per nepotes suos quẽadmodum in carmine tertio cõstitutũ fuit. iter arripit patriã uersus animo formidoloso & quasi imminẽtis calamitatis conscio. Collocutores Thyestes pr̃ & Philisthenes filius pater inuitus: ꝓficiscitĩ in patriã & mõ cõtẽpto regno paupertatẽ laudat. cõtra instat filius ut in p̃riam oderet regnũ arripiat tandẽ ab. Atreo fraudulẽter accipitĩ. Et mixtam feris i hãc sniam cadit phalaris agrigẽtin⁹ scribẽs ad pollucẽ. male i media libię torrẽtis arena & iter desertos nomadas uitã degerere q̃ in fallaci pplo dñari. μαλλον γαρ εμωε λαδεισ λσονσιν εναιντοισ νοσουσιν ανθρωποισ τραστιν. ⸿ Clarus sensus insilue non afficieris inani & falso regni fulgore quo habetur homo spectabilis & excellens sequitĩ ꝓbatio. ecce considerãdũ: essem paulo ãte idiota: & sine regno fui fortis & lætus: nũc ubi surrexit cupido regni tot⁹ expauesco perhorreo reuoluor i met⁹. Fratri atqꝫ regno: endyades regnanti fratri: aut regno qd super⁹ iprobauit. ⸿ Bene col. .i. quas æquo aio tolerasti .q.d. facis non recte &c.
ℂVos facitis. DAN

BER.

℄Vos facitis,nō timeo frēz pp me sed pp uos filios me os nā carior solet eē filius pr̄i seipō.⁋Seq: est tardū cauēdū ē anq̄ igrediamur mala nā ī medio piculo fugere nō possimus: ut Iuue. Anouente tuba galeatū sero duelli. Pœniter respiciet secundet.

Lagis.Iā cognita ē deliberatio tyhestis cū filiis ut uadat securo aīo ad accipiēdū regnū:illū āt uenīēte uidēs atre⁹ frēstra se dic̄ pp licētiā q̄ hēbati ut i frēm sçuir̄ posset: iā mihi capta est fera q̄ pri⁹ erit dilanianda sed uix possum me ↄtineř qn ipetū faciā i frēm quē:tāto odio psequor demum deliberat dissimulare irā ut attroci⁹ sæuire possit.⁋Plagis:dispositis distētis retibus.Fera:ipse thyestes.⁋Vna:sił ⁋Indolē,filios ipsi⁹ q pr̄ez suū vultu referūt,idoles.n. signū uirtutis qd appet in adolescēte.⁋In tuto:i ptāte mea: q̄re prio dubitabā posse hr̄e eū.⁋Tot⁹ qdē: cū filiis.⁋Vix tēpo q̄si nō possum ↄtinere me qn manus i eū iniciā.⁋Frenos: uix p̄t frenari: trāslatio sūpta ē ab eq̄.⁋Sic i eū adaptat pl̄chrā si̇militudinē quē admodū canes uēatici uisa fera uix p̄nt retineri qn ipetū faciāt:sic atre⁹ uix seipsum tēpbat.⁋Vestigat p uestigia seqt̄.⁋Vmber: canis uenatic⁹ de umbra q̄ ps est italiæ ubi ē urbinū ciuitas.⁋Sagax:acut⁹ ad inuestigādū:un sag⁹ & saga dr̄ & p̄sagire diuinare.⁋Loro:fune qd & copula dr̄ latine.⁋Scrutar̄:iqrit.Pręsso:i terra iclibato.⁋Suē: apr̄.⁋Parat obtēperat.⁋Tacito:dū a lōge sentit ferā nō clamat:sed qn̄ ppe est uellet ipsam inuadere.⁋Dn̄m:uenatorē mōstrarē.⁋Tegi:dissimular̄.tn̄. tegar̄ occultet̄ q̄uis si difficile: ut possim facere magis scelus.⁋Aspice:fcā deliberatōe uertit se ad fratrē tali modo.⁋Grauis:tristis. ⁋Sq̄lore situ & pedore:& a squāis dr̄.⁋Iaceat:incultasit.Pręstet̄ fides faciam⁹ ip̄m credere q amē ip̄m & dictis istis uerbis occurrit illi cōplexū ferens uñ thye

Fœdusq; iungēt.Phy.quam tū fraudem times?
T.Omnem,timori quem meo statuam modū?
Quantū potest tantū odit.Phy.in te quid pōt?
T.Pro me nihil iam metuo/uos faciris mihi
Atrea timendum.Phy.decipi captus times?
Serum est cauendi tempus in mediis malis.
Eatur,unum genitor hoc hortamen est.
T.Ego uos sequor,nō duco.Phy.respiciat de⁹
Bene cogitata.perge non dubio gradu.

ATREVS. THYESTES.

Trimetri Iambici.

Lagis tenetur clausa dispositis fera.
Et ipsum,& una generis inuisi indolē
Iunctā parenti cerno/iam tuto in loco
Versantur odia.uenit in nostras manus
Tandem Thyestes,uenit & totus quidem.
Vix tempero animo/uix dolor frenos capit.
Sic cum,feras uestigat,& longo sagax
Loro tenetur umber/ac presso uias
Scrutatur ore,dum procul lento suem
Odore sentit/paret,& tacito locum
Rostro pererrat.præda cum propior fuit
Ceruice tota pugnat,& gemitu uocat
Dominum morantem/seq; retinenti eripit.
Cum sperat ira sanguinem,nescit tegi.
Tamen tegatur.aspice,ut multo grauis
Squalore vultus obruat mœstos coma.
Quam fœda iaceat barba/præstetur fides.
Fratrem iuuat uidere.complexus mihi
Redde expetitos,quidquid irarum fuit,
Transierit.ex hoc sanguis,ac pietas die
Colantur/animis odia damnata excidant.
T.diluere possem cuncta,nisi talis fores.
Sed fateor Atreu,fateor,admisi omnia
Quæ credidisti/pessimam causam meam
Hodierna pietas fecit.est prorsus nocens
Quicunq; uisus tam bono fratri est nocens.
Lachrymis agēdum est.supplicē primus uides.
Hæ te precantur pedibus intactæ manus.
Ponatur omnis ira/& ex animo tumor
Erasus abeat/obsides fidei accipe
Hos innocentes frater.Atr.a genibus manus
Aufer/meosq; potius amplexus pete.
Vos quoq; senum præsidia tot iuuenes,meo
Pendere collo/squalidam uestem exue.
Oculisq; nostris parce,& ornatus cape
Quales mei sunt/lætusq; partem imperii
Capesse frater maior/hæc laus est mea
Fratri paternum reddere incolumi decus,
Habere regnum casus est,uirtus dare.

stes uisa pietate frīs fatendo scelus suū ueniā petit.⁋Pietas tua amor frīnus quē i me demōstras fac̄ cāz meā i excusabilē q̄re peius est peccare in bonū q̄ i malū hoiem q uoluit tullius nulli eē nocēdū nisi lacessitus iniuria.⁋Lachrymis: nō alia ↄpatiōe utar nisi lachrymis ueniā petā.⁋Erasus pœnit⁹ depositus.Obsides.hos filios meos tibi pign⁹ pacis.A genib⁹ atreus uidēs frēm supplicē eū erigit iubetq; meliora sperare.⁋Parce oc.q̄re offendis aspectū meū huis uestibus hr̄e regnum:maior est laus dare regnū q̄ retinere nā esse regere est casu non uirtute sed qn̄ quis domat illud est magni animi.

DAN.

℄Non capit regnū.sic.Nō capiūt dn̄os regna uenusq; duos.⁋Non uertice &c.reges muniunt se editissimis palatiis ut ppl̄o formidēt ppea inuidia ppl̄i & susp̄itione affectati regni Vale. q̄s hēbat ædes ad Veliā demolit⁹ ē.⁋Iacta mole:ut supius declaraui i ↄpatiōe magna ui & mole.⁋Iaciūt fundamēta in mari.⁋Getas getæ i thracia alr̄ daci dn̄r teste Appian.Salu.putat eē mysios a Luculo iuperatos.⁋Ebur dictus est elephātis cius nobilitas in magnitudine cōsistit & cādore.i scythia iueniunt̄ dētes serpētini æmuli dentiū elephātinoꝝ materia tn̄ ē spissa & pōderosa i oceano scythico capiūr̄ pisces qb⁹ in sūt dētes paulo īfra magnitudinem elephātinoꝝ. ⁋Reparat uires amantiū iræ amoris redintegratio. ⁋Oēm.s.fraudē timeo sed modū statuā &c̄.fr.n.me⁹ tn̄ p̄t i me q̄tū odit.⁋Plagis scds dialog⁹ huius carminis codē iscript⁹ metro iā iā cogunt̄ maioꝝ copię. iā canit̄ receptui a frīb⁹ tātaleis sȝ recto pri⁹ agit̄ dolo ut acri⁹ coalescat flāma odioꝝ.Plagis: plaga pria breui nod⁹ rętis accipit̄ tn̄ p racte p syndone: Varro. Chlamides plage uasa aurea h⁹ dimitutiuū plagula.Sic cū feras uestigat sophocles īducit ulixē ita inuestigātē uestigia aiacis & circa ei⁹ tētoriū idagātē solet lacena cāis ferā sagire

atq; inuestigare quare utitur uerbis uenaticis & ad inuestigandam feram omnino pertinẽtibus ut facit hoc Sen. ¶ Vestigat: quod graeci dicunt ιχνευει και μετερι τε ακυνη γετειτε Sagax: umber. κυι ευριν και ευρωμενοσ. umber ab umbra quae italiae pars incipit ab apenino & extenditur in adriaticum usq; sinum ab umbra apẽnini dicta canes ferẽ sagacissimos inuestigandisq; feris solertissimos. ¶ Rostro: rictu ꝑtenso nõ modo de auibus ac caeteris animalibus rostrum dicit̃ sed de ipso quoque homine. Plau. Ad usq; rostrum hominis. ¶ Obsides: obses proprie qui datur alterius imperio ut deficiẽte datore a fide puniatur a recipiente datur autẽ in obsidione & cõflictu.

BER. ℭRependent: tractum est ab antiquis q pecunias pẽdebant unde etiam pẽdere poenas dicitur. ¶ Notam: insigne coronam & diadema nõ cõuenit mihi ꝙ habebam regis isignia. Infausta: infoelix. ¶ Latere: iacere quasi unue de Phoebo. ¶ Effluãt. s. dona fortunę. ¶ Vetas: prohibes mihi tãtum honorem & gloriã ꝙ dicat restituisse tibi regnũ. ¶ Fratrẽ. s. me. ¶ Peracta ꝑfecta resta mea quae erit si recuso regnum quod dicat me potuisse habere regnum & noluisse. ¶ Impositi. s. a te mihi uolo nomine rehabeas iura mecũ ut sis sup arma & leges ¶ Vincla, diadema accipe isignia regis ego uero iterea sacrificabo diis immortalibus uota uictimas.

BER. Credat, uisum est quemadmodũ thyestes reuersus est in regnum ibiq; chorus laudat pacem iter fratres: dicitq; ꝙ pene est ipossibile ꝙ ius sanguinis & naturae non cogat ad concordiã necessitudine coniunctos persistitq; in ꝯparatione maris ꝙ cessantibus uentis tranquillũ efficit: ita nuper atreus parabat tm̃ bellũ uiso fratre totã iram deposuit. ¶ Credat: quasi dicta est incredibile. ¶ Impotens: ita insanus, quod non uideat quid

T. Dii paria frater pretia pro tantis tibi
Meritis rependant. regiam capitis notam
Squalor recusat noster & sceptrum manus
Infausta refugit. liceat in media mihi
Latere turba. Atr. recipit hoc regnum duos.
T. Meum esse credo: quidquid est fratris tuum.
A. Quis influentis dona fortunae abnuit?
T. Expertus est quicunq;, quam facile effluant.
A. Fratrem potiri gloria ingenti uetas.
Tua iam peracta gloria est. restat mea.
T. Respuere: certum est: regna: cõsilium mihi.
A. Meam relinquam: nisi tuam partẽ accipis.
T. Accipio: regni nomen impositi feram.
Sed iura: & arma seruient mecum tibi.
A. Imposita capiti uincla uenerando gere.
Ego destinatas uictimas superis dabo.

SAPHICI ET VNVS ADONIVS.

CHORVS.

Credat hoc quisq; ? ferus ille, & acer,
Nec potens mẽtis truculẽtus Atreus
Fratris aspectu stupefactus haesit.
Nulla uis maior pietate uera est,
Iurgia externis inimica durant.
Quos amor uerus tenuit, tenebit.
Ira cum magnis agitata causis
Gratiam rupit, cecinitq; bellum.
Cum leues frenis sonuere turmae,
Fulsit hinc, illinc agitatus ensis.
Quem mouet crebro furibundus ictu
Sanguinem Mauors cupiens recentem,
Opprimit ferrum manibusq; iunctis
Ducit ad pacem pietas negantes.
Otium e tanto subitum tumultu
Quis deus fecit? modo per Mycaenas
Arma ciuilis crepuere belli.
Pallidae matres tremuere natis.
Vxor armato timuit marito.
Cum manum inuitus sequeretur ensis
Sordidus pacis uitio quietae,
Ille labentes renouare muros,
Hic situ quassas stabilire turres,
Ferreis portas cohibere claustris
Ille certabat, pauidusq; pinnis
Anxiae nocti uigil incubabat.
Peior est bello timor ipse belli.
Iam minae saeui cecidere ferri.
Iam silet murmur graue classicorum.
Iam tacet stridor litui strepentis,
Alta pax urbis reuocata laetae.
Sic ubi ex alto tumuere fluctus

faciat. ¶ Odiũ miratur unde facta sit tam subita pax cũ esset tantus apparatus belli. ¶ Sordidis: ruginosus q̃re diu nõ fuerat exercitat⁹ ¶ Inuit⁹ difficulter euaginabat̃ cũ rubiginosus eẽt. ¶ Ille: alius. ¶ Cadentes: labentes muros reficiebat. ¶ Situ: a situ qñ reliquunt̃ & deseruntur aliq̃ loca nascit̃ mucro qui sit⁹ dicit̃. Cohibere stringere & claudere. ¶ Vigili. custodiã nocturnam faciens. ¶ Classicoꝝ sonorũ tube qui dant̃ militibus ad bellũ. ¶ Litui tuba est retorta, aliqñ baculus augurũ quo tẽplum in aere designabant. ¶ Alta: magna quod iam uidebat̃ fundata & stabilita. ¶ Sic ubi adaptatio: cõparationis: quãdo uidemus crebescere uẽtos omne mare turbatur cessantibus aũt illis fit trãquillitas. Chorus: sine aspiratione prima ꝓducta uetus est q & caur⁹ dr̃.

DAN. ℭCredat: Sextũ carm̃ metro saphico sicut natus eurystheus in hercules chor⁹ laudat pietatẽ q̃ oẽm maliciã uicit oẽm simultatẽ exterminat: fugat dissidia & altercãtes ꝯponit. Haec eadẽ facit ut atreus cũ thyeste in gratiã redeat est aũt pietas e diffinitione Ci. pars iustitiae q̃ debet̃ parentibus & cõsanguineis graecae ευσεβια id qd̃ pstrinxit phalaris agri genit⁹ ad paurolã scribẽs σεμνοντοι τουτο και ευεβιοσυνω μενυνδεα ιτων γεγενενκοτον. pietatẽ deã coluerũt rõani inde pri⁹ religiosus poeta dii meliora piis pietas patiẽs est. nulli irascit̃ & nullis mouet̃ iniuriis & qa benigna ẽ misericordia sp fac̃ hęc Hierony. sanctus meminit iurgia: inter beniuolos: ꝓpinquos leuis ꝯcertatio dicit̃. oprie iurgiũ. Ci. Admiror no reꝝ solũ sed ẽt uerborũ elegãtiã si iurgãt iqt beniuoloꝝ cõcertatio nõ lis inimicoꝝ iurgiũ dr̃. ¶ Labentes muros: labẽtes. labare. n. cũ ruina cadet̃: ut labat ariete crebro ianua muros est struere & moliri primus instituit. thrason cyclopes primi ex sui magnitudine turres aedificarũt Vectem claustris aptauit primum Cinyta Agriopę filius.

ℭBrutium:

BER. ¶ Brutium: populi calabriæ sunt brutii ad fretum siculum scribit Plin. ¶ Hausit: euomit & ad se traxit. ¶ Fer⁹ ciclops. poliphemus fuit neptuni filius ex thosa filia phorci unum in media fronte habens oculum eo dicẽte apud Ouidium lib. xiii. metamor. ¶ Vnum est in media lumẽ mihi fronte sed instar ingentis clipei qui greges mungebat & solus ab antro lapidem tollebat quem uiginti boum paria mouere nequissent: hic habitauit æthnã montem in medio siciliæ perpetuo incendio clarum: unde dicit quod dubitabat ne pater suus neptunus mitteret aquas usq; in æthnam qui longe est a mari. ¶ Feruẽtis: semper ardentis: ut dixim⁹ quare ibi sũt uenæ sulphureæ. ¶ Laertes. pater ulixis qui regnauit in insula itaca, de qua Pli. li. iiii. ante leucada achaniã posita est in qua mons est neritos timebat ne mergeretur. ¶ Si s. quẽadmodũ cessantibus uẽtis trãquillitas redit: ita ueniẽte pietate totum bellum cecidit inter fratres. ¶ Mitius trãquillius. Strata æqualia: unde maris æquitates sunt quando est pacatum: ita per mare nunc paruæ nauiculę nauigabãt quod uix. magnę naues secare prius audebant. ¶ Cyclades. insulæ in mari ægeo de quibus supra diximus. ¶ Nulla sors adingit nobile dictum quod nisi sit certi & firmi in uita ista unde chorus monet ne quis superbiat in sorte humana: quæ nullo modo est durabilis. Nulla sors lõga: nulla conditio uitæ perpetua quod uoluit naso in tristibus ludit i humanis diuina potentia rebus: Et certam p̃sens uix habet hora fidem. ¶ Diadema. dico circum ligo pãnus est ligatus capiti sub corona. ¶ Nixe genu inclitæ & inflexę ad uenerationem. ¶ Nutum. uoluntatem: nutum signum capitis appellamus. ¶ Medus: regio est in asia contermina assyriæ & persiæ atq; mari hyrcano media cognominata a medio medeę filio. ¶ Indus: india regio est orientalis asiæ terminus: ut omnes testanĩ ab indo flumine nomẽ assumpsit itaq; ab oriẽte icipiens usq; ad asiã ex occidentali parte protenditur: ex meridiana usq; ad indicum mare ex septẽtrione usq; ad caucasum. ¶ Dacæ: populi extremi, in septẽtrione An-

Brutium pontum feriente coro,
Scylla pulsatis resonat cauernis,
Ac mare intortum timuere nautæ.
Quod rapax haustũ reuomit Charybdis,
Et ferus Cyclops metuit parentem
Rupe feruentis residens in Aetnæ,
Ne superfusis uioletur undis
Ignis æthnæis resonans caminis.
Et putat mergi sua posse pauper
Regna Laertes. Ithaca tremente.
Si suæ uentis cecidere uires,
Mitius stagno pelagus recumbit.
Alta quæ nauis timuit secare
Hinc, & hinc fusis spatiosa uelis
Strata, ludenti patuere cymbæ.
Et uacat mersos numerare pisces.
Hic, ubi ingenti modo sub procella
Cyclades pontum timuere motæ.
Nulla sors longa est; dolor, ac uoluptas
Inuicem cedunt, breuior uoluptas.
Ima permutat breuis hora summis.
Ille, qui donat diadema fronti,
Quem genu nixæ tremuere gentes,
.Cuius ad nutum posuere bella
Medus, & Phœbi propioris Indus,
Et Dacæ Parthis equitem minati,
Anxius sceptrum tenet, & mouentes
Cuncta diuitias, metuitq; casus
Mobiles rerum, dubiumq; tempus.
Vos, quibus rector maris, atq; terræ
Ius dedit magnum necis, atq; uitæ,
Ponite inflatos, tumidosq; uultus.
Quidquid a uobis minor extimescit,
Maior hoc uobis dominus minatur.
Omne sub regno grauiore regnum est,
Quem dies uidit ueniens superbum,
Hunc dies uidit fugiens iacentem.
Nemo confidat nimium secundis.
Nemo desperet meliora lapsus.
Miscet hæc illis: prohibetq; Clotho
Stare fortunam, rotat omne fatum.
Nemo tam diuos habuit fauentes,
Crastinum ut posset sibi polliceri.
Res deus nostras celeri citatas
Turbine uersat.

Actus Quartus. Trimetri Iambici.

NVNTIVS. CHORVS. (bets

QVis me p auras turbo pcipitẽ ue-
Atraq; nube inoluet: ut tm̃ nefas
Eripiat oculis? o domus Pelopi quoq;

xius: qui habet regnum perpetuis curis urget. ¶ Mouentes: oia perturbentes: ut Vir. Auri sacra fames quid non mortalia pectora cogis. ¶ Mobiles: incertos. ¶ Rerum: status sui ille qui potẽs est timet ne gradu suo deficiat. ¶ Dubium. nõ sumus certi quid in futurũ habitui. ¶ Vos: monet pricipes: ut seipsos cognoscant: nec uelint supbire quare nesciunt qd possit accidere illis: subiicitq; urbe digna longa memoria. ¶ Lapsis: iacentibus; clotho una ex tribus parcis miscet & permutat omnia: nunc unus p speram fortunã modo aduersam habet. ¶ Stare: perseuerare. ¶ Rotat: uoluit unde fortuna dicitur in rotam. ¶ Fatũ omnem cõditionem hominis. ¶ Turbine: uolubilitate.

DAN. ¶ Ludenti cymbę: maria inqt quæ prius timuit ingẽs: & spaciosa nauis patuerunt & facilem cursum præbuerunt ludẽti cybæ postquã sunt tranquillata ita prospera: & fœlici aura pietatis strata est omnis procella, crudelitatis intra fraterna pectora: cymba est paruũ nauigium a cuius similitudine uasa: cimba uocitantur scribẽte in. vi. theodosio eius inuentores fuerunt phœnices. Afranius. cimbam piscatoriam conscendo & Cic. Cymbarum ante pedes multitudo nauis. inuenta est primum in mari rubro a rege Erythra. ¶ Diadema: insigne: & ornamẽtum capitis regii liber pater prius inuenit una cũ triumpho. ¶ Nixe ge. ut solent persę qui flexo polite osculantur. pedes regũ. hac salutatione adeunt regem suum persæ. ¶ Phœbi propioris: non quod propinquior sit terræ sol in una. q̃ in alia parte orbis: sed quia directis radiis maiores affert ęstus quod ubi ferit obliquis. Athalãtici populi sub ipso oriente collocati solem orientem singulis diebus execrantur propter nimios æst⁹ ultra hos populos: loca sunt inhabitalia. ¶ Glotho: tho. semper producitur ẽ una ex parcis: qui credit etiã: hoc nomine esse nimpham fallitur si quidem hesiodus in sua theogonia appellat clotho nõ cloto ibi auctor græcus omnium nereidum oia prosequit.

BER. QVis me: pricipium est q̃rti actus in quo tractabitur mors filiorũ thyestis: ista quæ tantum sunt

scelerata non aguntur in scena sed ea nuncius narrat primoq; facit attentos ob tantam crudelitatem: dicēs: quod uellet asportari in aliquem locum desertum ne uiderat tāta flagitia: dicit sum ne in græcia an inter gentes barbaras qui dicūt comedere carnes humanas. ¶ Eripiat: ne uideam tm̄ scelus. ¶ Sparte: micene: lacedemon quoq; dicit urbs q̄ fuit sub imperio atrei. ¶ Impios: atreū & thyestē fratres crudeles. ¶ Corith⁹: urbs fuit achaie sup isthmon in medio maris ionii & egei constructa quæ ephira uocata ē unde dicit p̄mēs fauces loca illa angusta hoc est isthmon. ¶ Gemini ma. s. ionii & egei. ¶ Hister: maximus est fluuiorum europe alio nomine danubius qui uersus septētrionē per innumeras gētes defluit. ¶ Alanis: fugiens per alanos populos scytharum regio ut Pli. lib. xvi. testatur q̄ panteris & pdis & maxime tigribus abundat. ¶ Scythe: septētrionalis sunt Europe populi non hn̄tes certas domos: iō uagi & instabiles. ¶ Siste. si potero narrare: dicā sed sum totus attonitus. ¶ Hæret adhuc: uideor uidere illud scelus tam ingēs ideo insanæ magne: procelle exportate me: ne uideam ista. ¶ In ar. interrogatus erit nōcius a choro ut narraret hoc scelus quod ipse uiderat: respondet & prio describit locum ubi factum fuit. In arce: ubi solebant habitare reges. ¶ Ad au. ad meridiē. ¶ Extremum: ultima pars. ¶ Crescit: eleuat & ita alta sic mons. ¶ Præmit sub se tenet. ¶ Sub ictu: ut possit percutere, ex hoc loco eleuato. ¶ Contumacem rebellem. ¶ Immane magnū in hac parte est atrium & porticus maxima in qua solent cōuenire populi ad loquendum regibus ferunt: sustinent columen marmoris numidici & uariis maculis distincte. Post nota: ultra hęc loca omnibus patentia alius est secretior solis regibus concessus. ¶ Patet: est ampla: nō quod omnes ingrediantur. ¶ Compescens: circūdans. ¶ Penetrale: loca secretiora ubi tenebātur dii domestici vult facere omnia conuenientia ad scelus nō sunt arbores fructuosæ sed horribiles q̄les solent dari mortuis. ¶ Lætos. quæ ferant læticiā. ¶ Coli: ut solent fructiferę sed sunt taxus arbores tantæ infoelicitatis ut qui sub ea somnum ceperit moriat ut refert Plinius cupressus datur sacris mortuorum eius naturę ut semel eradicata nunquā pululet. ¶ Nigra ilice: quæ est ex genere quercus. ¶ Vincit. s. altitudine

sua. ¶ Hinc: ab hac arbore solent reges tantalide petere responsa ad hanc arborem erant suspensa trophea & monumenta regum. ¶ Tubæ uocales: sonore. ¶ Myrtoi: superius historiam enarrauimus de Pelope qui uictoriā de hypodomia habuit. ¶ Tiaras: uel hęc tiara dicitur gestamen capitis quod solebāt portare lydi & phrygii: pelops enim de phrigia fuerat. Chlamys uestis militaris picta acu: q̣ inuentum est phrigium ide phrygiones dicūtur qui uestes argento & pictura distinguūt. ¶ Fons stat: præterea sub hac quercu est fons tristis & niger non currens talis ut est stix palus infernalis per quam iurāt dei unde dicit quæ facit coelo fidem. s. per iuramentum.

Et Tantalo pudēda. Ch. qd portas noui?
N. Quæ nā ista regio ē, Spte, & Argos ī-
Sortita fr̄es? & maris gemini p̄mēs (pios
Fauces Corinthus? an feris Ister fugam
Præbens Alanis? an sub æterna niue
Hyrcana tellus? an uagi passim Scythæ?
C. Quis hic nefandi ē cōsci⁹ mōstri loc⁹?
Effare, & istud pāde, quodcūq; est, malū.
N. Si steterit anim⁹: si metu corpus rigēs
Remittet artus, hæret in uultu trucis
Imago facti. ferte me insanæ procul
Illo procellæ, ferte, quo fertur dies (nes.
Hinc raptus. Ch. aios grauius incertos te-
Quid sit, qđ horres, effer/ anthorē indica.
Non quæro quis/ sed uter, effare ocyus.
N. In arce sūma Pelopis, una est ps dom⁹
Conuersa ad austros/ cuius extremū latus
Aequale monti crescit, atq; urbē premit.
Et contumacem regibus populum suis
Habet sub ictu, fulget hic turbæ capax
Immane tectum/ cuius auratas trabes
Variis columbæ nobiles maculis ferunt.
Post ista vulgo nota, quæ populi colunt:
In multa diues spatia discedit domus.
Arcana in imo regia recessu pater,
Alta uetustum ualle compescens nemus,
Penetrale regni. nulla, quæ lætos solet
Præbere ramos, arbor: aut ferro coli.
Sed taxus: & cupressus: & nigra Ilice
Obscura nutat sylua/ quam supra eminens
Despectat alte quercus, & uincit nemus.
Hinc auspicari regna Tantalidæ solent.
Hinc petere lassis rebus, & dubiis opem.
Affixa inhærent dona, uocales tubæ,
Fractiq; currus, spolia Myrtoi maris.
Victæq; falsis axibus pendent rotæ,
Et omne gētis facinus. hoc Phrygi⁹ loco
Fixus Tiaras Pelopis. hic præda hostiū,
Et de triūpho picta barbarico chlamys.
Fons stat sub umbra tristis/ & nigra piger
Hæret palude. talis est diræ Stygis
Deformis unda/ quæ facit coelo fidem.

¶ Quis &c. Septimo carmini caput trimetro iambico consistenti & origo est quart⁹ actus oblitus pietatis atreu nepotes trūcat in frustra & ptim lixos partim assos apponit epulanti fratri: iter locutores nunci⁹ sceleris & chorus detestans scelus primū igitur narratur facinus: deinde ut grauitate ipsi⁹ coelo q̄ pimū ortæ tenebræ. ¶ Sparte: in laconia ciuitas olim egregia & nostris item tēporib⁹ celebris fama & singulari eruditione Demetri Moscopli qui me græcas litteras Venetiis non minus humaniter q̄ docte & erudite edocuit. Quem uirum si uideas nō minus ames q̄ ueneretur: tāta in eo humanitas tanta oris & aspectus gratia cuius uirtutes egregias singularis mansuetudo admiratur: & uehemens erga discipulos suos beniuolentia atq; in erudiendis ipsis studium & cura non mediocris. ¶ Scythæ uagi populi septētrionarii aliter scolotim dicti scythæ a rege ut scri. Herodotus & Stra. hercu. post Gerionem deuictum uenit ad ea loca deserta & uict⁹ frigore dormiuit leonis pelle opertus expectus non inuenit equas quę suum traherent: carrum: quæ sitibundus igitur in hylea peruenit uirginem offendit cuius genitalia erant sempiterna ab ipso uero femore supernę partes humanæ hæc apud se equas stabulari est fassa sed nolle reddere nisi amplecteretur se gessit morem uirgini Hercules grauidæ dono dedit arcum cum sagittis filioque qui nasceret regnum traderet mādauit si adultus arcum tenderet peperit Agathyrsum gelonum & Scytham solus tendens arcum a matre regnum accepit a quo populi Scythæ denominari,

¶ Ferales: deos

BER. ¶ Ferales: deos iferuales. ¶ Excussus: audiuntur ibi strepitus cathenarũ. ¶ Manes: animæ mortuorum. ¶ Videntur scilicet oculis. ¶ Bustis: sepulchris. ¶ Notis imaginib⁹ cognitis, horribiliora sunt tibi mõstra: quam unquam audiuimus in mundo. ¶ Sedat: tollit licet sit medius dies uidentur talia monstra. ¶ Infernum. pro infernorũ. ¶ Laxantur aperiuntur. ¶ Succusso: commodo. ¶ Dubia in qua partẽ caderet. ¶ Atrum: apparuit stella quæ trãscurrens per coelum reliquid caudam nigram in signo mortis.

DAN. ¶ Quercus: arbor in manu Iouis unde templũ Romæ iouis fugatal insigna sublimi quercu. sic dicta a grauitate unde querquera febris frigida cum tremore dicit hæc de qua meminit quercus habebat spolia rapta ab antiquis regibus græcorum suspendere spolia postibus templorum consueuerunt ueteres ut apud Homerum in templo palladis & apud Virg. in octauo. Captiui pendẽt currus &c. & silius italicus de templo canens structo a Didone. ¶ Auspicaris. hic sceptra accipere. & primos attolere fasces. Regibus omen erat auspicari ẽ auspirio aliquid incipera & aliquando trahit ad malam partem ut apud Plinium. Homo infeliciter natus a suppliciis uitã auspicatur inuẽtor cuius extitit thyresias thebanus ide auspicium capitur pro ductu & pricipio quod a solo duce capitur. ¶ Trino latratu: quasi cerberi latratu. ¶ Superstitio: ut testatur. in Terentiũ Donatus pro ficiscit superstitio a timore ideo falsa religio est, nam superstites dicimus diu uiuentes qui frigescẽtes in insaniam cõuertũtur & fiunt stupidi. ¶ Liberos fratris: nõ desunt qui uelint unum tantũmodo tantalum trucidasse, hic philistenẽ & tãtalum: liberi numero multitudinis dumtaxat dicunt filii & filios & filiã calistratus putar nepotes & pronapotes intelli. Aulus Celli. ex auctoritate Semproni

Hic nocte tota gemere ferales deos
Fama est. cathenis lucus excussis sonat.
Vlulantq; manes. quidquid audire est metus:
Illic uidetur. errat antiquis uetus
Emissa bustis turba/& insultant loco
Maiore notis monstra. quin tota solet
Micare flamma sylua. & excelsæ trabes
Ardent sine igne/sæpe latratu nemus
Trino remugit. sæpe simulachris domus
Attonita magnis/nec dies sedat metum.
Nox propria luco est: & superstitio inferum
In luce media regnat. hinc orantibus
Responsa dantur certa/cum ingenti sono
Laxantur adyto fata/& immugit specus
Vocem deo soluente. quo postquam furens
Intrauit Atreus, liberos fratris trahens,
Ornantur aræ, quis queat digne eloqui?
Post terga iuuenum nobiles reuocat manus.
Et mœsta uitta capita purpurea ligat.
Non thura desunt, non sacer Bacchi liquor,
Tangens ue salsa uictimam culter mola.
Seruatur omnis ordo, ne tantum nefas
Non rite fiat. Cho. quis manũ ferro admouet?
N. Ipse est sacerdos, ipse funesta prece
Letale carmen ore uiolento canit.
Stat ipse ad aras/ipse deuotos neci
Contrectat, & componit, & ferro admouet.
Accendit ipse, nulla pars sacri perit.
Lucus tremiscit/tota succusso solo
Nutauit aula, dubia quo pondus daret,
Ac fluctuanti similis. e læuo æthere
Atrum cucurrit limitem sydus trahens,
Libata in ignes uina mutato fluunt
Cruenta baccho, regium capiti decus
Bis, terq; lapsum est. fleuit in templis ebur.
Mouere cunctos monstra/sed solus sibi
Immotus Atreus constat/atq; ultro deos
Terret minantes/iamq; dimissa mora
Assiluit aris, toruum: & obliquum intuens.
Ieiuna syluis qualis in gangeticis
Inter iuuencos Tigris errauit duos:
Vtriusq; prædæ cupida: quo primos ferat
Incerta morsus flectit hoc rictus suos:
Illo reflectit: & famem dubiam tenet.
Sic dirus Atreus: capita deuota impiæ
Speculatur iræ: quem prius mactet sibi
Dubitat. secunda deinde quem cæde immolet.
Nec interest: sed dubitat/& tantum scelus
Iuuat ordinare. Ch quem tamẽ ferro occupat?
N. Primus pietati: ne desse pietatem putes:

affirmat Gracchum commendasse liberos suos populo cũ unum tantum uirilis sexus eodem tẽpore haberet filiũ. ¶ Vitta: fasciola qua ligãtur crines uiera ueteres uincere dixerũt hic uietores qui religant lagenas factas Gel. testimonio Acci uieta dixit mollia uittas molã & cultrũ instituit in sacrificiis prometheus qui primus bouẽ imolauit. Limitem sidus trahens: prodigiosa lampas signũ imitentes sceleris: scribit esse genus Lampadis quam dicunt βολίδεα quæ perpetuo ardẽs longiorẽ trahit limitẽ qualis apparuit cũ lacedęmõii classe uicti gręciæ imperium amisere: siue referas ad solẽ: qui coeperit caligara. & propter horrorem sceleris tenebrari: quod quidẽ non probo.

BER. ¶ Constat sibi, non perdit animũ sed minabatur diis. Itaq;: post hæc omnia parara sine ulla mora asiluit aras, ut occideret pueros primo dubitãs quẽ pri⁹ occideret: & facit similitudinem de tigri quę īter duos iuuẽcos dubitat in quẽ prius debeat irruere. ita faciebat atreus demũ decreuit incipere ab illo q habebat nomen aut tãtali. ¶ Capita: pueros illos. ¶ Deuota: destinata. ¶ Iræ: uindictæ suę. ¶ Perfunctus: qui fecerat. ¶ Iubatus: fecit Atreus: sicut leo in medio armenu qñ prosternit aialia maiora fessus uadit ad minora. ¶ Iubat⁹: qui habet iubas crines pẽdẽtes a collo. ¶ Armenia: uersus oriẽtem. ¶ Incubat: istat ¶ Rictus: rostrũ aspersum sanguine: licet amplius nõ famescat: tamẽ nõ cessat a cede: ¶ Exegit: pertransiuit. ¶ Vtrunq;: scilicet pectoris & tergi: quare gladius penetrauerat ad aliã partem: & ita erant duo foramina. ¶ O sæuũ: exclamat chorus audiens tãtam crudelitatem: sed respondet nuncius q sunt multo peiora, q illos lacerauit & coquit: ut daret comedendos fratri thyesti apparuerunt multa prodigia. uidebatur ignis nolle coquere illos: fumus non ascendebat, sed diffundebatur per totam

BER. domum: sol obscurat⁹ est. ¶ Natura recipit: quasi dicat: nihil peius posset dici nec fieri. ¶ Gradus: principium non finis. ¶ Licet multo melius fuisset quod dedisset comedendos feris. ¶ Pabulum: appositio est. ¶ Sub hoc regno atrei. ¶ Est uotum: solent timere alii ne sepeliãtur sed ibi potest optari: quare mai⁹ facinus est factum. ¶ Supplicium scilicet relinquere in sepultos est uotum desiderii sub hoc atreo. ¶ Exta: iteriora: ecce magnum scelus qđ uiuis adhuc pueris ille pertractabat illis intestina quasi notare & considerare uellet tanquã extispitia. ¶ Vacat elmaris interioribus puerorum securus & intrepidus preparat corpus illorum ad comedendum fratri. ¶ Moras, ea quibus brachia coniunguntur tergo: tantum seruauit ora: & manus in fidem: datas: nam Thyestes dederat filios tãquam obsides fratri. ¶ Hæc: partem assauit partem elissauit. ¶ Latex inflammat⁹: aqua calida. ¶ Quærente lamentante: quare uideba tur murmure q̃ri. ¶ Transilit: uidebatur recedere. ¶ Stridet: quasi gemitum faciens. ¶ Piceus: niger. ¶ Rectus: i altum sicut solet. ¶ Phoebe, o sol. ¶ Qui obscuratus es. ¶ Patiens: quare tolerasti hæc mala. ¶ Pater: Thyestes comedit filios suos ore funesto & miserando. ¶ Vnguento: solebant unguentari aquis odoriferis discumbentes. ¶ Grauis: plen⁹. ¶ Peribit: quare postea scies. ¶ Verterit: quamuis sol occiderit & nox tegat ista scelera: tamen detegentur. ¶ Obuium: cum deberet ire ad occidentem: ideo obuius ibi nam facta est nox ab oriente. ¶ Obruat: abscondat. ¶ Nouis: quales non sunt solite. ¶ Alieno: tempore lucis. ¶ Patefiet: q̃re scies filios comedisse.

DAN. ¶ Tigris animal uelocitatis tremendæ. hyrcania & india fert. hyrcani tigrim sagittam uocant inde a uelocitate & amnis. & animal dictum est: a partu posito truculentum ualde &

Auo dicatur Tantalus prima hostia est.
C. Quo iuuenis animo, quo tulit vultu necem?
N. Stetit sui securus/& non est preces
Perire frustra passus/ast illi ferus
In vulnere ensem abscondit, & penitus premẽs
Iugulo manum commisit/educto stetit
Ferro cadauer cumq; dubitasset diu
Hac parte, an illa caderet, in patruum cadit.
Tunc ille ad aras Plisthenem sæuus trahit.
Adicitq; fratri. colla percussa amputat.
Ceruice cæsa truncus in pronum ruit.
Querulum cucurrit murmure incerto caput.
C. Quid deinde gemina cæde pfunctus facit?
Puero ne parcit? an scelus sceleri ingerit?
N. Sylua iubatus qualis Armenia leo
In cæde multa uictor armento incubat
Cruore rictus madidus, & pulsa fame
Non ponit iras, hinc, & hinc tauros premens
Vitulis minatur dente iam lasso piger.
Non aliter Atreus sæuit, atq; ira tumet.
Ferrumq; gemina cæde perfusum tenens
Oblitus in quem fureret infesta manu
Exegit ultra corpus. at pueri statim
Pectore receptus ensis in tergo exiit.
Cadit ille, & aras sanguine extinguens suo,
Per utrunq; vulnus moritur. Ch. o sæuũ scelus.
N. Exhorruistis? hactenus non stat nefas.
Plus est. Ch. an ultra maius, aut atrocius
Natura recipit? Nun. sceleris hũc finẽ putas?
Gradus est. Ch. quid ultra potuit? obiecit feris
Lanianda forsan corpora, atq; igne arcuit?
N. Vtinam arcuisset. ne tegat functos humus,
Ne soluat ignis/auibus epulandos licet
Ferisq; triste pabulum sæuis trahat,
Votum est sub hoc, quod esse suppliciũ solet,
Pater insepultos spectet o nullo scelus
Credibile in æuo, quodq; posteritas neget.
Erepta uiuis exta pectoribus tremunt,
Spirantq; uenæ corq; adhuc pauidum salit.
At ille fibras tractat, ac fata inspicit.
Et adhuc calentes uiscerum uenas notat.
Post quam hostiæ placuere/securus uacat
Iam fratris epulis/ipse diuisum secat
In membra corpus/amputat trunco tenus
Humeros patens: & lacertorum moras:
Denudat artus durus: atq; ossa amputat.
Tantum ora seruat: & datas fidei manus.
Hæc ueribus hærent uiscera: & lentis data
Stillant caminis. illa flammatus latex
Querente ahæno iactat. impositas dapes

asperum. Ganges fluuius per in indiam fluit nouem alueis appellatur physos a sacra scri. & circuit totã terram eiulath: & genera pigmẽtorum trahit de fonte paradisi. ut refert diuus Hieronymus scribens ad rusticum Gallum monachum. inde Cangeticus declinatur. Truncus idest sine capite. ut ait Virgilius. Iacet ingens littore. ¶ Dicitur aũt truncus re necessaria priuatus. Seneca appellat iferius œdipum trũcum cum esse tantum cæcus. ¶ Silua iubatus: comæ in collo dẽsæ & crispiores leoni precipua generositas ira quidem omnium est animalium generosissimus: terretur tamen crista & cantu galliorum & maxime ignei, in Armenia & africa precipuæ magnitudinis leoem tractare fuit anno carthaginensis. Damnatusq; est. Comparat⁹ leoni Armento irato profanum Atrea: ut leo non contentus iuuencorum cæde ruit etiam in Vitulos sic: Atreus cui non sat fuit geminos trucidasse tertium letho addidit: eodem impetu rapitur Diomedes contra troas fractos ipse etiã fessus ita Homer⁹ i. ε. Iliados de leone loquens furibundo & idomito cui ipm comparat Diomedẽ. τοι μιν δε μενοσ ωρσεν: εμεσ τεδε τοσαρσ εμυνει, αλ λακατα σταθ μουσ δ ευεσ τας: τα δε ρυμαφοβει ται, &c. ¶ Fibris: iecinorum uenæ siue radices. Plinius: Murium iecusculis fibræ adnumerum dierum lunæ congruere dicuntur. Virgilius: Nec fibris reges datur ulla renates. etiam in herbis fibræ sunt. Idem: Et amaris intiba fibris: faciebat ergo extispicinam in iecinoribus puerorum. ¶ Veribus. ut torreret cõseruat enim ãtebus dictio ueru pprie οβελον a græcis a uertendo dictum Homerus i. α. Illiados μιστυλλον τ αρα τ αλλα και αμ φοβελοισιν επειραν. ¶ Flammatus latex: lixarũt ueteres lixatis tñ carnibus uescebant. Ouidius de obside iouis. patim feruentibus Atria mollit aquis.

¶ Quo

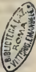
BER. Vo terrarum: scribitur chor⁹ hic versu anapestico de quo diximus supra turbine magno. ℣ Dolens quærit quare sol fulgerit & vices rerum mutentur: & ne redeat chaos cum nox venerit i meridie timet ne sit finis mundi. ℣ Sol patens: quare omnia calore suo in terris generantur & superis dat lucem. ℣ Decus: sidera quæ sunt ornamenta noctis. ℣ Qua fugit, quare illa obscuratur veniete sole. ℣ Flexura: inclinatio rotæ euntis ad occasum. ℣ Hesperiæ hispaniç: quare vltima terrarum est hispania versus occidété. ℣ Emeritos: qui cóplenerint cursum suum. ℣ Nondú solebát antiqui diuidere tépus p vigilias sicut nos per horas: quatuor in die: & nocte q̄tuor vigilias habebant, omnibus tribus horis mutabantur, & sic erát duodecim horę noctis & duodecim diei. ℣ Bucina, tertia vigilia quæ per buciná dabatur sicut nunc per campanam. ℣ Nunquid, interrogatiue vidisti gigantes q velint renouare bella ɔtra deos. ℣ Carcere ditis: plutonis vbi dñi eẽ ligati. ℣ Tytius: gigas. ℣ Saucius: vulneratus. ℣ Typheus: gigas positus sub æthna nunc explicuit latus suum: vt fugeret. ℣ Phlegreos: pugnaturi gigantes contra deos olim congregati sunt in phlegra valle thessaliæ vbi posuerunt tres montes vnú supra aliú pelion ossam & pindum. ℣ Thresa: ablatiui casus ò thracia. ℣ Solite: consuete: vt primo dies postea nox sit. ℣ Genitrix aurora q̄ solebat esse ministra solis & frenabat æquos suos qñ recedebát ab oriente nunc stupet. ℣ Roscida: plena rore: q̄re tunc cadit ros. ℣ Deo: soli. ℣ Eoos: orientales.

DAN. ℭ Quo terrarum: Octauum carmen quod scribitur metro pindarico anapestico dimetro sic. ℣ Quo terrarum: superumq; parés: obstupescit chorus inopiam siderum caliginem quæ horribile facinus atrei testabatur. ℣ Bucina: instrumentum æneum ad dandum signum a buca vel potius a mugitu bouis siquidé gręci βουκανιστηριον nominant buciná: & bucinatoré ipsum βουκανιστην dicunt: in duodecim tabulis scriptum est. Solis occasus vespera esto inde prima fax: deinde cócubina: mox intépesta, quæ non habet idoneum tempus rebus gerendis: præterea in finitione diei: inclinatio mediæ noctis est initium diei: deinde gallicinium: postea conticiniú: mox diluculum: postremo mane. ita diuiserút noctis & diei spacia. auctor Var. i. li. rerum humanarum, quas partes sectatores Christi transtulerút in sacrificium. vesperos: cópletoriú: & matutinú. veterum mos fuit ad buciná illas distinguere. vnde Señ. in prohemio li. vii. declarat. Albutii declamatoris dicacitatem improbans inquit. Sæpe declamante illo ter bucinauit. Ergo tertia bucina: tertia diei ps cum ordine imitando quem dixi. ℣ Graues um, luna alit & auget ponderosos humores, indicio sunt conchilia accipiétia incrementum & plenitudinem ab ea: nec mirum cum sic omniú syderum nouissima & proxima terram a quæ sordidos & spissos uapores exhaurit. præterea infra eam nihil est nisi mortale & caduců: ideo graues vmbras respectu sui inflexus qui grauis est & densus: aut graues rigore noctis quá radiis accensam solaribus illuminat, vt ait Theodolus. ℣ Deforme chaos: ne prima rerum initia in cæcam illam profundamq; inanitatem reuoluantur χασκειν græci dicunt hiare inde χασμα hiatus & chaos: confusus hiatus. ℣ Secat zonas: ambitiose loquitur cum vnam tantum secet torridam, scilicet prima zona inter australem polum, & circulum antarcticum frigida, secunda interiacet antarcticum circulum & tropicum hiemalem habitabilis. tertia est inter tropicum hyemalem & solstitium æstiuum qui aliter & tropicus æstiuus hanc secat sol inhabitata. Quarta inter tropicum æstiuum & circulum arcticum hæc quá nos incolimus. Quinta posita est inter circulum arcticum & polum arcticum item rigida, & inhabitabilis. solam mediam quæ est inter duos tropicos secta a zodiaco per obliquum, ut facile cerni potest in sphæra materiali: zonas autem dixit Seneca quia hæc media est zone iacentis iter equinoctialem & tropicum hyemalem & alterius inter eundem & tropicum æstiuum. BER.

Transiluit ignis: inq; crepitantes focos
Bis, ter, regestus, & pati iussus moram
Inuitus ardet, stridet in veribus iecur.
Nec facile dicá, corpa: an flámæ gemát.
Genuere piceus ignis infumos abit.
Et ipse fumus tristis, ac nebula grauis
Non rectus exit, seq; in excelsum leuat.
Ipsos penates nube deformi obsidet.
O Phœbe patiens fugeris retro licet:
Medioq; ruptum merseris cœlo diem,
Sero occidisti, lancinat gnatos pater:
Artusq; mandit ore funesto suos.
Nitet fluente madidus vnguento comá,
Grauisq; vino. sæpe præclusæ cibum
Tenuere fauces. in malis unum hoc tuis
Bonú est Thyesta: qđ mala ignoras tua.
Sed & hoc peribit, verterit cursus licet
Sibi ipse Titan: obuium ducens iter:
Tenebrisq; facinus obruat tetrum nouis:
Nox missa ab ortu tépore alieno grauis.
Tamen uidendú est, tota patefient mala.
ℭ Anapæstici, pter vnú & alteɽadoniú.

CHORVS.

Vo terrarum, superumq; parés,
Cuius ad ortus noctis opacæ
Dec⁹oẽ fugit, quo vertis iter?
Medioq; dié pdis olympo?
Cur phœbe tuos rapis aspectus?
Non dum seræ nuntius horæ
Nocturna uocat lumina uesper.
Non dum Hesperiæ flexura rotæ
Iubet emeritos soluere currus.
Non dum in noctem vergente die
Tertia misit buccina signum.
Stupet ad subitæ tempora cœnæ
Non dum fessis bobus arator.
Quid te ætherio pepulit cursu?
Quæ causa tuos limite certo
Deiecit equos? nunquid aperto
Carcere Ditis uicti tentant
Bella gigantes? nunquid Tityus
Pectore fesso renouat ueteres
Saucius iras? num reiecto
Latus explicuit monte Typhoeus?
Nunquid struitur via Phlegræos
Alta per hostes? & thessalicum
Thressa premitur Pelion Ossa?
Solitæ mundi periere uices,
Nihil occasus, nihil ortus erit.
Stupet Eoos assueta deo

BER.

Tradere frenos genitrix primæ
Roscida lucis. peruersa sui
Limina regni. nescit fessos
Tinguere currus, nec fumantes
Sudore iubas mergere ponto.
Ipse insueto nouus hospitio,
Sol auroram uidet occiduus:
Tenebrasq; iubet surgere. nondum
Nocte parata non succedunt
Astra, nec ullo micat igne polus.
Nec luna graueis digerit umbras.
Sed, quidquid id est utinam nox sit.
Trepidant nostra pectora magno
Perculsa metu: ne fatali
Cuncta ruina quassata labent.
Iterumq; deos: hominesq; premat
Deforme chaos. iterum terras,
Et mare: & ignes: & vaga picti
Sydera mundi natura tegat.
Non æternæ facis exortu
Dux astrorum sæcula ducens
Dabit æstatis: brumæq; notas.
Non phœbeis obuia flammis.
Demet nocti luna timores.
Vincetq; sui fratris habenas
Curuo breuius limite currens.
Ibit in vnum congesta sinum
Turba deorum.
Hic, qui sacris peruius astris
Secat obliquo tramite zonas,
Flectens longos signifer annos.
Lapsa uidebit sydera labens:
Hic, qui nondum uere benigno
Reddit zephyro uela tepenti.
Aries præceps ibit in undas.
Per quas pauidam uexerat Hellen.
Hic: qui nitido taurus cornu
Perfert Hyadas secum geminos.
Trahet & curui brachia cancri:
Leo flammiferis æstibus ardens
Iterum e cœlo cadet Herculeus.
Cadet in terras virgo relictas.
Iustæq; cadent pondera Libræ.
Secumq; trahent scorpion acrem.
Et, qui neruo tenet hæmonio,

¶ Lumina: ingressum suum: quare de aurora solent egredi equi, vt faciant diem nunc ingrediuntur: ut faciant noctem. ¶ Tingere: dicit sol stabulari & occidere in oceano. ¶ Sed quicquid: venit indesperationē si sit nox quare apparerent sydera vel luna: sed dubitat ne sit finis mūdi. ¶ Tegat: occultet & cōfundat omnia elementa. ¶ Picti: propter stellas. ¶ Vaga: stellarum aliquæ sunt fixæ aliquæ errantes: ideo dicit vaga. ¶ Dux astrorum: sol appellat. ¶ Notas: signa. ¶ Pruinæ: quando dies sunt breuissimi. ¶ Non phœbeis: non erit amplius luna quæ compleat cursum in vigintinouem diebus. ¶ Obuia: opposita: quare sumit lumen a sole. ¶ Timores, quando est nox obscura homines timent ire. ¶ Vincet: nam Luna citius peragit cursum suum q̄ Sol ideo uincet fratrem. ¶ Habenas: cursum. ¶ Curuo limite: per cursum zodiaci qui est circulus flexus. ¶ Ibit: amplius non erit ordo in cœlo: sed omnia confundentur. ¶ Hic qui: cœlum est rotundum quinq; zonis diuisum: quid Virgili. in georgi. recte describit has intersecat zodiacus per transuersum ferens signa hoc est planetas vnde circulus ipse appellatur signifer. Hic incipit denumerare signa zodiaci. aries qui principium est anni: & hic dicitur fabulose fuisse qui hellem & phrisum adamantis filios vltra hellespontum dicitur trāsfretasse. ¶ Vela: quare tempore veris nautæ incipiunt nauigare. ¶ Ibit in vndas. cadet de zodiaco in mare. ¶ Hic taurus hæc est quem dicimus in Hercule furente propter Iouem positum in astra quod in bouem sit fabulose conuersus. septem stellas habet in fronte quæ subuculæ appellantur. ¶ Perfert hyadas stellas quinq; quæ filia Athlantis fuisse dicuntur in cœlum translatæ in ore Tauri collocatæ fuerunt dicente. Ouidi. lib. vi. fastorum: Postera lux hyades taurinæ cornua frontis: euocat, & multa terra madescit aqua: nam cum oriuntur & occidunt tempestates & pluuias faciunt. ¶ Geminos: hi fuisse dicuntur fratres Castor & Pollux. ¶ Curui cancri: cancrum inter astra locatum fabulæ aiunt: quoniam Herculē aliis auxiliantem & hydriam de frōte nerayda auferentem saliens in pede percusserit, alter Iunonis beneficio inter astra locatus cancer: q̄ cum Hercules contra hydram lerneam constitisset: & ex palude pedem eius mordicus arripuisset, ab eo interfectus est propterea a Iunone inter duodecim signa constitutum fuisse. ¶ Leo: leonem aiunt in astra collocatum quod dominus ferarum & princeps existimatur: nonnulli hoc amplius dicunt propter memoriam Herculis qui leonem ingentem inermis dicitur peremisse. ¶ Virgo: hic ad aspectum Bootis constituta est inter Leonem & Libram, hanc fabulose Hesiodus dicit filiam fuisse Iouis & Themidis iustam uocatam. ab aliis astrę quæ prius terras habitasse dicitur & ob scelera hominum ad cœlum fugisse: vnde dicit terras relictas q̄ iterum per confusionem rerum cadet in terras quas ipse reliquerat. ¶ Scorpio: a Ioue inter astra locatum volunt quod Orion cum venaretur: & in eo exercitatissimum se esse confideret dixisse etiam Dianæ & latonæ se omnia quæ ex terra oriuntur interficere valere quare terram permotam scorpionem misisse: qui eum interficere monstratur: Iouem autem vtriusq; animum admiratum: scorpionem inter astra collocasse: & species eius omnibus documentum esset: ne quis eorum aliqua re sibi confideret: Dianam autem propter studium Orionis petisse a Ioue: vt illi idem beneficium daret petenti: quod terræ vltro tribuisset: itaque eum constitutum: vt cum scorpius exoritur occidit Orion: Scorpius autem propter magnitudinē membrorum in duo signa diuiditur quare effigiem nostri Libram dixere quam Scorpius facit cum chellis suis: & reliquo corpore aliud signum. ¶ Et qui neruo: hemōio: idest Thessalico chiron centaurus qui inter cæteros centauros iustissimus Asclepium, & Achillem nutrisse existimabatur. pietate igitur & diligentia effecit vt iter astra numeraretur, apud hunc Hercules cum diuerteret, & simul cum Chirone sedens sagittas consideraret, fertur: vnam earum decidisse supra pedem chironis, & ita eum interfecisse. alii autem dicunt centaurum: miratum, q̄ tam breuibus sagittis tam magna corpora centaurorum interfecerit ipsum contendere arcum conatum. Itaque ex eius manu sagittam prolapsam in pedem eius incidisse pro quare Iuppiter eius misertus inter astra costituit.

¶ Spicula

BER. ¶ Spicula sagittã suã cadendo. nam sagittis usum fuisse volunt ppea in formam sagittarii formarũt. ¶ Pigram. post sagittariũ sequit̃ capricornus ad occasum spectans: & totus in zodiaco circulo deformatus cauda toto corpore medius diuidit̃ ab hyemali circulo suppositus aq̃ri manu sinistra: occidit preceps: exorit̃ aũt directus. Huius res mala cum ramis: quibus in deoꝝ orto qui erat apud Athlantẽ plantatis: vt his quotidie virgines læterentur: custos constantius est orti hesperidum & ab Hercule interfectus: vt habẽt fabulæ & a Iunone inter sydera collocatus. ¶ Fluminis: est serpens reuolutus in modũ fluminis: & inter sinus hẽt ambas versas. ¶ Cynosura vrsa minor de qua Luc. Te segnis cynosura subit: Tu sica pfundo mergere plaustra putas. ¶ Frigida: quare ad polũ borealem posita ẽ. ¶ Arctophilax: dicit̃ artos siue uerse philax.i.custos: vt Ci.li.i.de natu.deoꝝ.

Pennara senex spicula Chiron:
Rupto perdet spicula neruo:
Pigram referens hyemem gelidus
Cadet Ægoceros frangetq; tuam
Quisquis es, vrnam. tecum excedent
Vltima cœli sydera pisces.
Monstraq; nunquam perfusa mari
Merget condens omnia gurges.
Et, qui medias diuidit vrsas,
Fluminis instar lubricus anguis.
Magnoq; minor iuncta Draconi
Frigida duro Cynosura gelu.
Custosq; sui tardus plaustri
Iam non stabilis ruet Arctophylax.
Nos e tanto uisi populo
Digni: premeret quos euerso
Cardine mundus.
In nos ætas vltima venit.
O nos dura sorte creatos:
Seu perdidimus solem miseri:
Siue expulimus.
Abeant questus: discede timor.
Vitæ est auidus, quisquis non vult
Mundo secum pereunte mori.

ACTVS QVINTVS.
Trimetri Iambici.
ATREVS SOLVS.

Equalis astris gradior: & cunctos super
Altum superbo vertice attingens polum.
Nunc decora regni teneo: nũc soliũ pris.
Dimitto superos. summa votoꝝ attigi.
Bene est, abũde est, iam sat est etiã mibi.
Sed cur satis sit? pergã: & implebo patrẽ
Funere suorum: nequid obstaret pudor.
Dies recessit. perge, dum cœlum vocat.
Vtinam quidem tenere fugientes deos
Possẽ, & coactos traherem: ut ulticẽ dapẽ
Oẽs viderent. quod sat est: uideat pater:
Etiam die nolente discutiam tibi
Tenebras, miseriæ sub qbus latitant tuæ.
Nimis diu conuiua securo iaces,
Hilariq; vultu. iam satis mensis datũ est

effigies similis est egipani: quẽ Iuppiter qd̃ cũ eo erat nutritus in syderibus esse voluit ut caprã nutricẽ de qua diximus. Hic etiã dicit̃ cum Iuppiter titanas oppugnaret primus ob iecisse hostibus timorẽ q panicos appellat̃: vt ait Eratosthenes. Hẽt cornus capræ in capite: & est forma humana: habet pedes caprinos vñ egloceros appellat̃: ergo capra dicit̃: ceras cornu q̃re hẽt cornua caprina: qñ sol est in capricorno est solstitiũ hyemale: i cancro æstiuale. ¶ Pigram: quæ facit hoies pigros. ¶ Quisqs est: dicitur aquaꝝ qui pedes hẽt in hyemali circulo defixos: manũ sinistrã vsq; ad capricorni tergus porrigens: dexteram iubam pegasi prope cõiungens spectat ad ortũ q cũ ita sit figuratus: necesse est corpore pene resupinato uideri. Effusio aquæ peruenit ad eum piscem q̃ solitarius figurat̃ aquarum plures Ganymedẽ esse dixerũt quẽ Iuppiter ppter pulchritudinem corporis creptũ parentibus deorũ ministrum fecisse existimatur. Itaq; ostẽditur: ut aquã altqñ ifundens. Egesias autẽ dicit deucalionem fuisse quo regnante fuit diluuium. Vnde dicit ibi. Quisquis es vt̃ Ganymedes: vel Deucalion. Pisces hoꝝ alter notius alter boreus appellat̃: ideoq; vnus eoꝝ q borus dr̃ inter equinoctialẽ & ęstiuum circulum sub Andromede brachio collocare: & arcticum polum spectãs constituitur. Alter autem est i zodiaco circulo extremo sub scapulis non longe ab equinoctiali circulo collocatus spectans ad occasum. vnde dicit. ¶ Vltima: quare sunt vltimi in zodiaco. ¶ Monstra: & in summa omnia confundentur simul quæcunq; monstra sunt i cœlo. ¶ Gurges, mare. ¶ Cõdens: abscondens merget illa signa quę nunq̃ occidũt supra nos. ¶ Lubricus: anguis hic ẽ inter ambas arctos maximus flexuoso corpore qui utranq; arturum semicingit hunc ferecides dicit intra astra collocatum: eo q cum nuberet a Ioue Iuno diis offerentibus munera, terra quoq; obtulit au

¶ Referẽs versus arati ait arctophilax vulgo qui dicitur eẽ bootes hũc archadẽ Calistonis filiũ fuisse dñt: ideo boote appellatum: qa arctio: q̃ plaustrũ dicta fuit agitare dr̃. vnde ibi dicit custos sui plaustri.i. vrsæ. ¶ Tardus: piger. ¶ Non stabilis: nunq̃ occidẽs vrsa fiet nũc mobilis quare ruet de gradu suo: & oia miscẽtur. ¶ Nos querit̃ q iste populus solus sit ppter quẽ tãta mala eueniãt. ¶ In nos i ppter mala nostra. ¶ Abeant: nimis est uitæ cupidus q nõ vult mori oibus aliis morientibus: itaq; non oportet vt lamentamur.

Equalis: hic est initium quīti actus vbi Atreus sibi congratulat̃ fecisse vindictam de fratre: & Thyestes cognoscat se comedisse filios. Sic ergo loqt̃ secũ Atreus videor: vt tangã astra vertice. ¶ Nunc decora. videor nũc hr̃e regnũ antea nõ videbar rex cũ pateret tot iniurias. ¶ Solium sedes est regia. ¶ Dimitto superos nolo amplius fatigare deos votis meis: quare satis feci animo meo & vindictę ¶ Mihi hẽt emphasim: quasi mihi cupio crudelissima satis factũ est. postea emendat se & dicit adhuc volo q bibat sanguinem suoꝝ & cognoscat se comedisse filios: non relinquam ipsum amplius in tanta lætitia in cõuiuio. ¶ Obstaret: securus erat in tãta eclypsi Atreus ridensq; deos dicit dies recessit: hoc est facte sunt tenebre ne pudor impediret ad quidpiam scelus. nam de nocte nõ solemus tantum verecundari quantum de die, vt dicit Oui. lux inimica puellis: quæ solẽt de facili verecundari. ¶ Perge: exhortatur seipsum. ¶ Fugientes: qui videntur fugere propter tenebras. ¶ Discutiam: veniens dicit hęc verba: expellam tenebras luminibus, vt videat miseriam suam.

BER.

DAN. ℭAequalis: Carmen nonum & quintus actus trimetro iambico constans: apponitur cœna coacta ante Thyestem coronatum & delibutum vnguētis: primo gaudet scelere Atreus iam est sententia perfecta: deinde congratulatur Thy. regno restituto: postremo describitur infaustum illud & tragicum cōuiuium: prorūpit itaq; Atreus profusi gaudii furore concitatus: æqualis grandior astris. ꝑ Implebo pa. me patinnario coco deuorabit filios pater. ꝑ Resupinus: aut supinus stans aut melius resupinus. i. mollis. Mart. Nusquam delicie supiniores & Persius. Latio quod honore supinus: resupinus ergo ventre porrecto & erecta stans facie quod est mollium & lautorum inde resupinare conuertere & perturbare. Iuue. Aulam resupinat amici. ꝑ Incubat: insistit innititur. ꝑ Iacet: eructando se deum existimans.

BER. ℭSobrio: nolo ipsum ebriū, sed sobrium: vt cognoscat malum suum: & posii. vehementius dolore. ꝑ Turba: iubet famulos aperiri portam: vt capita filiorum, & manus patri ostendat. ꝑ Laxa: aperi. ꝑ Intuens, volo videre quando pater intuebitur capita filiorum quos colores habebit vel palescet, vel rubescet. ꝑ Rigescat. congelabitur cum sanguis in magno dolore currat ad precordia. ꝑ Aperta: Atreus videt a longe fratrem & inter se loquit̃ omnia ista. ꝑ Incubat: sedet ornatus purpura. ꝑ Fulciens: sustentans. ꝑ Eructat: nam videtur ostendere superbiam suam qua videtur sibi esse deum & regem regum. ꝑ Vota: fecit plusquam desiderabam, ut gustaret corpora filiorum: sed ipse comedit ad saturitatē ꝑ Ducit: bibit. ꝑ Ne parce: dicit ad eum Atre. sed Thy. non audit. ꝑ Potu: casus datiui: noli timere ꝙ tibi deficiet. ꝑ Hostiaꝝ: filiorum tuorum. ꝑ Veteris miscebo sanguinem cum vino ne ipse cognoscat. ꝑ Claudatur, finiatur. ꝑ Scypho: poculo. ꝑ Meum bibisset: occurrit sibi Atreus vis facere tantam crudelitatem est ira quare bibisset meum & ego volo ꝙ bibat suum. ꝑ Ecce: dat locum sequenti scene: quare Thyestes ebrius cantabat. ꝑ Menti imperat. i. nō satis compos mentis sue.

Sarisq; Baccho. sobrio tanta ad mala
Opus est Thyeste. turba famularis fores
Templi relaxa. festa pateflat domus.
Liber uidere: capita natorum intuens
Quos det colores: verba q̃ primus dolor
Effundat. aut ut spiritu expulso stupens
Corpus rigescat. fructus hic opis mei ē.
Miserum videre nolo / sed dum fit miser.
Aperta multa tecta collucent face.
Resupinus ipse purpura, atq; auro icubat
Vino grauatum fulciens læua caput.
Eructat o me cœlitum excelsissimum,
Regumq; regem: nota transcendi mea.
Satur est capaci ducit argento merum.
Ne parce potu, restat etiam nunc cruor
Tot hostiarum, ueteris hūc bacchi color
Abscondet. hoc mensa clandatur scypho.
Mistum suorum sanguinē genitor bibat.
Meum bibisset. ecce iam cantus ciet:
Festasq; uoces: nec satis menti imperat.

ANAPÆSTICI THYESTES.

Ectora lōgis hebetata malis
Iam solicitas ponite curas.
Fugiat mœror, fugiatq; pauor.
Fugiat trepidi comes exilii
Tristis egestas: rebusq; grauis
Pudor afflictis. Magis unde cadas
Quam quo referr. magnum ex alto
Culmine lapsum stabilem in plano
Figere gressum, magnum ingenti
Strage malorum pressum fracti
Pondera regni non inflexa.
Ceruice pati: nec degenerem
Victumq; malis rectum impositas
Ferre ruinas. sed iam sæui
Nubila fati pelle, ac miseri
Temporis omnes dimitte notas.
Redeant vultus ad læta boni.
Veterem ex animo mitte Thyesten.
Proprium hoc miseros sequitur vitium:
Nunquam rebus credere lætis.
Redeat felix fortuna licet,
Tamen afflictos gaudere piget.
Quid me reuocas, festumq; uetas
Celebrare diem? quid flere iubes
Nulla surgens dolor ex causa?
Quis me prohibet flore recenti
Vincire comam, prohibet, prohibet.
Vernæ capiti fluxere rosæ.
Pingui madidus crinis amomo

BER.
Pectora: scribit versu dimetro anapestico vt supra turbine magno. Hic est cātus Thyestis qui erat in conuiuio: & reprehendit seipsum ꝙ non poterat letari quāuis eēt in regno: vnde nescit causam & loquitur per modum dialogi intra se. ꝑ Pectora, loquit̃ ad pectus suum. ꝑ Hebetata: indurata pp longam cōsuetudinem malorum. ꝑ Refert: pluris momenti est. ꝑ Quā, quo supple nec cadas qū homo hēt malā fortunā, non tantum dolet q̃tum si fuerit in alto statu & ad infimum veniat. ꝑ Culmine: statu magna res est & difficilis tolerare æquo animo malam fortunā cū ceciderit ab alto. ꝑ Plano: contrarium culminis, sentētia est quando quis lapsus est de sublimi gradu: est magnum. i. difficile posse pati. ꝑ Pressum grauatum. ꝑ Strage: maloꝝ. ingenti cumulo maloꝝ. ꝑ Nō inflexa: a simili de vno qui hēt pondus in collo: opus est: ut se inclinet: ita est necesse hominē deiectum a statu suo dolere. ꝑ Nec degenerem: est quasi eadem sentētia: est impossibile ꝙ non sit dimissus. ꝑ Sed tam: nunc non sunt iste cause in me ꝓpterea deberē lætari. ꝑ Nubila. Tristia. ꝑ Veterem: thyestem vultum & tristiciam quā habebas in exilio. ꝑ Propriū: quando vnus solitus est pati multa aduersa: & si illi rideat fortuna: timet tñ semper cadere in aduersis. ꝑ Vetas quare nō dimittis me gaudere dolor cuius cām nō satis cognosco. ꝑ Vernæ rosæ: quæ solent tēpore veris florere: erat consuetudo antiquorum: vt coronati discumberent, & vnguentati quibusdam preciosis aquis.

DAN. ℭScyphus: gen⁹ nauigii quo Herc. in hispaniam nauigauit a cuius similitudine: teste theodoico. ꝑ Vas potorium, scyphus dicitur tributum Herculi quemadmodum cantarus libero patri, & carthesiū Ioui. ꝑ Pectora: in carmine. x. metro pindarico anapestico dimetro sic: pectora longis hebetata malis: exultat Thyestes gaudio Sardonico ob regnū restitutum sibi: & seipsum alloquitur. ꝑ Hebetata: obturata cotusa: est enim hebes sine acumine: vnde hebeo & hebero atq; hebetesco quod proprie de oculis dicitur. ꝑ Magis vnde cadas.

de cadas. Sensus est plurimum refert vnde q̃ quo cadas: eo enim grauior est dolor quãto altior est lapsus: & probatur: magnum ex alto & cætera. Stabilem in plano aptus in imis est locus. Amomo: vnguento ex amomo quod dicunt metopion. est arbor in æthiopia stillans lachrymam veluti resinam quæ item in Africa iuxta templum Ammonis Iouis colligitur inde Ammonium odoratissima spẽs de qua multa apud Plin. & Theophrastum lectitabis.

BER. ¶ Stetit: crines stant erecti propter timorem. Libet: ex tristicia est mihi impetus lacerãdi vestes. Infaustos: miseros. Saturas: tinctas colore purpure. Fera: crudelis & est similitudo a tempestate futura nautis. Instat: cito ventura. Quos tibi: reprehendit seipsum dicẽs q̃ non opus est timere: vel si timendum est frustra fieri cum iam sit in potestate fratris. Magna voluptas: nescit an illæ lachrymæ procedant ex timore vel ex voluptate ingenti quæ quandoque facit lachrymas.

BER. Festum. Ingreditur Atreus locũ in quo erat thyestes exhortaturq; eum ad lætandum, & bibendum dicens q̃ nunc sibi videtur vere habere regnum: ille autem respondet q̃ satis satur est & lætus dum videat filios suos: Atreus ait videbis quam primum porrigitq; illi sanguinem ad bibendum: & cum Thyestes leuaret pateram manu visum est sibi ferre ingens onus: postea Atreus iussit portare capita filiorum illique dixit hic sunt filii quos maxime desiderabas videre & faciare aspectu. Pari: ꝯcordi. Sacies: facietas satis bibi & comedi. Fœlici, scilicet mihi. Cumulus: argumentatio. Hic, esse ingenium poete dicit vnum intelligit aliud: noli habere vllam curã, sunt in loco tuo & in cõplexu tuo vult dicere q̃ hẽt eos in vẽtre: quare comedit ĩpos. Ora.

Inter subitos stetit horrores.
Imber vultu nolente cadit.
Venit in medias uoces gemitus.
Mœror lachrymas amat assuetas.
Flendi miseris dira cupido est.
Libet infaustos mittere questus.
Libet & tyrio saturas ostro
Rumpere uestes. ululare libet.
Mittit luctus signa futuri
Mens ante sui præsaga mali.
Instat nautis fera tempestas,
Cum sine vento tranquilla tument.
Quos tibi vultus, quos ue tumultus
Fingis demens? credula præsta
Pectora fratri. iam: quidquid id est,
Vel sine causa: uel sero times.
Nolo infelix, sed uagus intra
Terror oberrat/ subitos fundunt
Oculi fletus. nec causa subest
Dolor: an metus est? an habet lachrymas
Magna voluptas?

ATREVS. THYESTES.

Trimetri Iambici.

Festũ diẽ germanæ cõsensu pari (mea.
Celebremus. hic ẽ sceptra qui firmet
Solidamq; pacis alliget certæ fidem.
T. Saties dapis me/ nec minus bacchi tenet.
Augere cumulus hic uoluptatem potest.
Si cum meis gaudere felici datur.
A. Hic esse natos crede in amplexu patris.
Hic sunt: eruntq;/ nulla pars prolis tuæ
Tibi subtrahetur/ ora, quæ exoptas, dabo.
Totumq; turba iam sua implebo patrẽ.
Satiaberis: ne metue. nunc misti meis
Iucunda mensæ sacra iuuenilis colunt.
Sed accientur. poculum infuso cape
Gentile baccho. Thy. capio fraternæ dapis
Donum: paternis uina libentur deis:
Tũc hauriantur. sed quid hoc? non vult manus
Parere/ crescit põdus: & dextram grauat.
Admotus ipsis bacchus a labris fugit.
Circaq; rictus ore decepto effluit.
Et ipsa trepido mensa subsiluit solo.
Vix lucet ignis. ipse quin æther grauis
Inter diem noctemq; desertus stupet.
Quid hoc? magis magisq; concussi labãt
Conuexa cœli/ spissior densis coit
Caligo tenebris/ noxq; se in noctem abdidit.
Fugit omne sydus. quidquid est, fratri precor,
Gnatisq; parcat. omnis in uile hoc caput

sed postea quare vis videre ora & faciem eorum: ostẽdam tibi. Turba: quare omnes dederat epulandos. Nunc: in hoc mentitur quare non erant in cõuiuio cum filiis suis. Mais: scilicet natis colũt sunt in vna mensa. Accidentur, euocabuntur, sed interim accipe hoc poculum simulq; bibamus. Gentila: quod fuit gentis nostre. Paternis: sed prius volo libare diis nr̃is: quando infunditur diis libatio dicebatur: bibam postea: sed dum haberet in manu pateram ponderabat nimis: nec illam sustinere poterat: & admotus bacchus vinum dum appropinquo labris meis non vult intrare os meum. Decepto: quare cum vult bibere extra funditur. Rictus os: sed proprie de bestiis dicitur os acutum. Trepido solo: tremit terra & mẽsa. Ignis: quare erant accensæ faces. Conuexa: quod ẽ curuatum superius vt cœlum. Coit: densatur & obscuratur. Parcat: non sit in malum fratris mei: nec filiorum meorum, de me autem nihil rogo, Vnde sentiebat murmur: vnde hoc audio filios meos & non video.

DAN. ¶ Festum diem: Carminis vndecimi funebra initium trimetro iambico inscripti vbi Thyestes epulans vocat filios contra Atreus propinans illorum sanguinem vino commixtum declarat nõ longe abesse capita quæ cerneret cum reliquum iam intecisset in ventrem hinc odia recrudescunt graues iræ: hic asperi & crudi clamores: hinc nefanda conuicia, & sanguinariæ detestationes intumescit inter geminos fratres homicidas adulteros crapulones gurgites: filiorum profundissimos omnemq; falsam dilectionem in pessimam discordiam trahit districta castrophe. Saties: satietas quintæ inflexionis vel potius per syncopem satias tertiæ: ut placet quibusdam. Salust. Frumenti ex inopia grauis satias facta. Terent. Nam vbi me forte satias cœpit:

& a ſatis detorquetur aduerbio. ¶ Ora: capita vt ſit a parte denominatio totius: proprie tamen os eſt concauitas capitis in qua & lingua & dentes ſunt. ſuſtines tantum nefas: conſternatus Thyeſtes nouitate ſceleris collabitur iunctis manibus voci ferabundus atq; in ipſam tellurem apoſtropham vertẽs ſe ſuamq; familiam & ſtirpem deteſtatur cuius miſeriæ grauitatem elegantiſſime in electra proſequitur Sophocles tum in perſona ipſius electræ tũ in ipſo choro. φευ φευ. το. πανδε αδισωοσ ταισι τοισω αλαι προρροζου ωσιοι κευ εφθαρται γενοσ: & cætera, & circa finem ipſius Tragœdiæ deplorat Cho. calamitatem domus Atrei & eius ſtirpis. ωσ ωερμα τρεωσ ωσ ωολλαωαθου δεις λευτεριασ μολισ εξαλθεσ τανο ιορμιτεαλαθεν.

BER. ¶ Styga: palludem inferni. ¶ Verti, a fundamentis, vt omnes deſcenderemus ad inferos. ¶ Vterq;: ergo & frater. ¶ Si quis: ſi noſtri maiores & mali puniũtur apud inferos, nos debuimus puniri. ¶ Iaces: non moueris: tu ſola terra non moueris cum iam ſol & omnia ſydera fugerunt tanta ſcelera. ¶ Recipe: gaudebat Atreus de tanto dolore fratris petitque ut ora filiorum deoſculetur Thyeſtes autem ignorans adhuc ſe comediſſe illos: uidens tantum capita eorum rogat Atreum ut ſaltem ſepeliantur. ¶ Nulla, parentheſis eſt. ¶ Fratrem ſcilicet me nõ ĩpedio quin fruaris filiis tuis. ¶ Saluo: quare non perdendo odium potes hoc mihi dare ¶ Genitor, ſcilicet ego. ¶ Perditurus: illos comburendo. ¶ Habes: Atreus dixit libenter dabo q̃d reſtat, nam quod non eſt tu habes: vult dicere: ſcilicet in ventre. ¶ Sine exitur ſine via ad exeundũ. ¶ Luctatur: vult exire & non poteſt, da frater rogo te da illum gladium quo occidiſti filios meos: quare habet multum mei ſanguinis & aperiam ventrẽ meum vt exeant. ¶ Negatur: non v s dare aperiam pugnis & planctu. ¶ Concuſſa: fracta. ¶ Illiſo: per nimis immiſſo: ſuſtine: dum ſe uerberaret: reprimit: manum dicens: quid facis uerberando te quare etiam verberas filios quos intus habes: parce ſaltem mortuis. ¶ Suſtine: reprime. ¶ Vmbris, animabus filiorum. ¶ Caucaſi: qui mons eſt indiæ, ex eo latere quo ad ſeptẽtrionalem eſt contermina ſcythie, ut teſtis eſt Pli. libro ſexto naturalis hiſtorię ob quod dicit Serui. montem eſſe ſcytharum. ¶ Henyochus: populus iuxta colcos ſerus in monte caucaſo: iſti quamuis ſint crudeles: nũquam fecerunt nec audierunt tale nefas. ¶ Procruſtes: latro famoſiſſimus in agro athenienſi hoſpites interficere ſolitus. ¶ Cecropiis: Athenienſibus a cecrope rege. ¶ Modus: finis. ¶ Reponas: vindicas: te. ¶ Vbi quando. ¶ Hoc etiam: q̃d factum eſt parum mihi videtur voluiſſem feciſſe maius: debebam his viuentibus dare tibi ſanguinem eorum.

Abeat procella redde iam natos mihi.
A. Reddam, & tibi illos nullus eripiet dies.
T. Quis hic tumultus viſcera exagitat mea?
Quid tremuit intus? ſentio impatiens onus.
Meumq; gemitu non meo pectus gemit.
Adeſte gnati, genitor infelix uocat:
Adeſte, viſis fugiet hic vobis dolor.
Vnde obloquunt? At. expedi amplexus pater.
Venere, gnatos ecquid agnoſcis tuos?
T. Agnoſco fratrem. ſuſtines tantum nefas
Geſtare tellus? non ad infernam Styga
Te, noſq; mergis? rupta & ingenti uia
Ad chaos inane regna cum rege abripis?
Non tota ab imo tecta conuellens ſolo
Vertis Mycænas? ſtare circa Tantalum,
Auoſq; noſtros, ſiquis intra Tartara eſt,
Vterq; iam debuimus, hinc compagibus
Et hinc reuulſis, huc tuam immani ſinu
Dimitte vallem, noſq; defoſſos tege
Acheronte toto, noxiæ ſupra caput
Animæ vagentur noſtrum, & ardenti freto
Phlegethon arenas igneus totas agens
Exitia ſupra noſtra uiolentus fluat.
Immota tellus pondus ignauum iaces?
Fugere ſuperi. Atr. at accipe hos potius libens,
Recipe hoſce citius. liberis tandem tuis
Diu expetitis: nulla per fratrem eſt mora,
Fruere: oſculare: diuide amplexus tribus.
T. Hoc fœdus? hæc ẽ gratia? hæc fratris fides?
Sic odia ponis? non peto incolumes pater
Natos ut habeam. ſcelere quod ſaluo dari,
Odioq; poſſit, frater hoc fratrem rogo.
Sepelire liceat, redde, quod cernas ſtatim
Vri, nihil te genitor habiturus rogo,
Sed perditurus. Atr. quidquid e natis tuis
Supereſt: habebis: quodq; non ſupereſt: habes.
T. Vtrum ne ſæuis pabulum alitibus iacent?
An belluis ſeruantur? an paſcunt feras?
A. Epulatus ipſe es impia natos dape.
T. Hoc eſt, deos quod puduit, hoc egit diem
Auerſum in ortus quas miſer uoces dabo?
Queſtuſq; quos? quæ verba ſufficient mihi?
Abſciſa cerno capita: & auulſas manus:
Et rupta fractis cruribus veſtigia.
Hoc eſt, quod auidus capere non potuit pater.
Voluuntur intus viſcera, & clauſum nefas
Sine exitu luctatur: & quærit uiam.
Da frater enſem, ſanguinis multum mei
Habet ille: ferro liberis demus uiam.
Negatur enſis. pectora illiſo ſonent

¶ Quodq; nõ ſupereſt habes doloſe Atrei reſponſio quæ prætendit maiorem doloris commotionẽ in fratre vbi cognouerit carnes filiorum ſuorum in fercula ſibi paratas & conditas in ventre proprio iacere, cuius quidem ſceleris nouitatem nequaq̃ ſibi perſuaſiſſet niſi ipſe Atreus aperte ſignificat vbi infra epulatus tu ipſe es &c. DAN.
¶ Pabulum proprium belluarum eſt: paſtus autem hominum Cicero cum oblectatione Solertiæ qui ẽ vnus ſuauiſſimus paſtus animorum ſolent tamen alternari, ut apud diuum Hieronymum pabulũ aiæ pro euchariſtia corporis Chriſti legimus. ¶ Inhoſpitalis Heniochur. ¶ Coraxis vrbs in cholchia iuxta fluuium Antemõta clara varietate linguarum cõdita ab Amphito & Telchio Caſtoris & Pollucis aurigis a quibus orta eſt Heniochorum gens fera & immitis ταυι habenæ dicuntur

cantur & ἔχω habeo inde ἡνίοχος auriga per.h. & auctores Strab.& Plini.in primo. Scribenda dictio. ¶ Procrustes: latro in hospites per quem impius in hermiona illud idem torturæ genus subiuit cogente Theseo quo ille hospites euita sustulit (ut tradit Plutarchus) supposito lecto hospites tendebantur: prominentia extra lectum brachia & crura mutilabat: quæ si minora erant lecto imparem magnitudinem ui trahebat nomen a mare inditum est latroni: quippe προκρουω est impello. Sceleri modus defensus est: tunc modum impones sceleri quando non facis scelus: non quando retribuas scelus pro scelere quasi innuat peiora facere se debuisse: & hoc modo ex parte Atrei nullus erit finis sceleris: quare sequitur: hoc quoq; exiguum est mihi: est autem reponere vulgata iam significatione reprendere & quodammodo resarcire: vt Arisq; reponimus ignem: idest rursus ponimus & vllus si pudor est repone cœnã apud Martialem.

SER. ¶ Verba: cupiditas vindictæ fecit me accelerare: & demittere multa crudeliora quæ voluissem facere. ¶ Verba dare: est decipere. ¶ Aggresii: congregaui manibus meis ignem, ut conquerentur. ¶ Melius pater: nisi accelerassem vindictam fecissem te interficere filios tuos. ¶ Incassum: in vanum potuissem multa alia facere. ¶ Scidit: lacerauit comedendo. ¶ Nesciens: ignoranter. ¶ Vota: audite me: quare res vestra agitur: volo facere pro vobis vota non pro me, quare credo omnes mihi infensos: sed rogabo pro elementis ne mutetur ordo naturæ. ¶ Prospiciunt: habent respectum in vos & pro vtilitate vestra. ¶ Tu summe: rogat Iouem vt ducat nubes obscuriores q̃ sint & ventos & fulmina quæ comburant ipsum, & fratrem & tecta nostra. ¶ Minore fulmine, sed mitte talia qualia misisti in gigantes.

Concussa planctu sustine infelix manum.
Parcamus umbris. tale quis uidit nefas?
Quis inhospitalis Caucasi rupem asperam
Heniochus habitans? quis ne Cecropiis metus
Terris Procustes? genitor en natos premo,
Premorq; natis. sceleris est aliquis modus?
A. Sceleri modus debetur: ubi facias scelus:
Non ubi reponas. hoc quoq; exiguũ est mihi.
Ex uulnere ipso sanguinem calidum in tua
Diffundere ora debui: ut uiuentium
Biberes cruorem uerba sunt iræ data.
Dum propero: ferro uulnera impresso dedi.
Cecidi ad aras: cæde uotiua focos
Placaui: & artus corpora exanima amputans
In parua carpsi frusta: & hæc feruentibus
Demersi ahenis. illa lentis ignibus
Stillare iussi. membra, neruosq; abscidi
Viuentibus: gracilisq; traiecto uero
Mugire fibras uidi, & aggessi manu
Mea ipse flammas. omnia hæc melius pater
Fecisse potuit. cecidit incasum dolor.
Scidit ore natos impio: sed nesciens,
Sed nescientes. Thy. clausa littoribus uagis
Audite maria: uosq; dii audite hoc scelus
Quocunq; difugistis. audite inferi,
Audite terræ. noxq; Tartarea grauis
Et atra nube, uocibus nostris uaca.
Tibi sum relictus. sola tu miserum uides.
Tu quoq; sine astris: uota nõ faciam improba.
Pro me nihil precabor. ecquid iam potest
Pro me esse? uobis uota prospicient mea.
Tu summe cœli rector ætheriæ potens
Dominator aulæ: nubibus totum horridis
Conuolue mundum. bella uentorum undiq;
Committe: & omni parte uiolentum intona.
Manuq; non qua tecta: & immeritas domos
Telo petis minore: sed qua montium
Tergemina moles cecidit: & qui montibus
Stabant pares gigantes. hæc arma expedi:
Ignesq; torque: uindica amissum diem.
Iaculare flammas: lumen exemptum polo
Fulminibus exple: causa: ne dubites diu:
Vtriusq; mala sit: si minus: mala sit mea.
Me pete. trisulco flammeam telo facem
Per pectus hoc transmitte: si natos pater
Humare: & igni tradere extremo uolo.
Ego sum cremandus. si nihil superos mouet:
Nullumq; telis impios numen petit.
Aeterna nox permaneat: & tenebris tegat
Immensa longis sæcla. nil Titan queror.

¶ Tergemina moles: magnitudo illorũ trium montium superimpositorum a gigãtibus videlicet ossan: pelion & olympum. ¶ Pares: ita magni sicut montes. ¶ Torq;: cum impetu mitte. ¶ Amissum per diem. ¶ Fulminibus: quæ faciant claritatem in tantis tenebris. ¶ Causa si dubitares quem deberes punire me: tamen protinus nus puta habere malam causam: & fulmine trisulco pete. dicitur Trisulcum fulmẽ quod tres habet angulos uel tres potestates, scindit: comburit: afflat. ¶ Nunc credo: nunc puto filios meos esse natos ex me &c̃. ¶ Reddo fidẽ thoris, amplius non curo non credo q; concubueris cum vxore mea postquam fecit vindictam. ¶ Natos parenti: apposuisti: scilicet comedendos. ¶ Tangit: mouet & dat tibi pœnam. ¶ Quod hauseris: idest comederis. ¶ Adiuuante matre: vxore mea quam stuprasti. ¶ Lœto: morte. ¶ Tuos putasti: credo fecisse simile mihi nisi putasses illos esse filios tuos. Liberis tuis: Atreus dicit nõ trado te puniendum diis: sed filiis tuis quos habes in ventre & te crucient.

¶ Clausa littoribus: tremenda & horribilis ostentatio: in qua rerum omnium clades & ruina mundi quæritur: ascendens ad quatuor elementa: quod quidem ostentandi genus in extrema calamitate demersis relictum est. Sic apud Terentium. O cœlum, o terra, o Maria Neptuni: nec recedit a districto iaculo tragici furoris. ¶ Non qua immeritas domos: sicut contigit semele quam leuioribus telis salutauit. ¶ Si natos: pater ex naturalibus correlatiuis affectum mouet & pathos & per anticetum in re impia pietatem petit: nũc meos gaudet inhumanus Atreus dolores fratris pugnam quasi prosperam sibi succellulis sententia. DAN.

Tragœdia secunda explicit.

BER.

Si perseueras. Atr. nunc meas laudo manus.
Nunc parta uera est palma/perdideram scelus:
Nisi sic doleres/liberos nasci mihi
Nunc credo castis nunc fidem reddo toris.
T. Quid liberi meruere? Atr. quod fuerāt tui.
T. Natos parenti? Atre. fateor, &, q̄ me iuuat.
Certos. Thy. piorum præsides testor deos.
A. Quid cōiugales? Thy. scelere qs pēsat scel?
A. Scio quid queraris. scelere præerepto doles.
Nec: quod nefandas hauseris tangit dapes.
Quod non pararis. fuerat hic animus tibi:
Instruere similes inscio fratri cibos.
Et adiuuante liberos matre aggredi.
Similiq; leto sternere. hoc unum obstitit.
Tuos putasti. Thy. uindices aderunt dei,
His puniendum uota te tradunt mea.
A. Te puniendum liberis trado tuis.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Oedipus. Nuntius. Antigone. Iocasta.

TERTIA TRAGOEDIA DIMIDIATA, QVÆ INSCRIBITVR THEBAIS.

ACTVS PRIMVS.
Trimetri Iambici.

OEDIPVS. ANTIGONE.

Æci parentis regimen, ac fessi unicum
Patris leuamen nata, quā tanti est mihi
Genuisse, vel sic, desere in faustum patrem.
In recta quid deflectis errantem gradum?

Aeci parentis. Titulus huius tragœdiæ est: Thebais oedipus thæbaræ rex fuit Laii filius: & Iocastæ quē cum pgnans mr utero gereret de futura ple ɔsuluisse Apollinē pr dr. Cūq; rñsum ab eo accepisset: mori eum manu nascit īfantis oportere: natū custodi armētorū suorū necādū tradidit q dū erat cōpatit: & sit regi obtēperate ɔtēdit, p forātis īfātis pedib⁹: & trāsmisso vimine suspēdit ad arborē q̄si mōstrū inædia moriturū: Sen. ait Me deo teste dānauit parēs. Caliodaq; teneros trāsiit ferto pedes Et in alta nemora pabulū misit feris. Sed cū forte ea transiens phorbas. polypi regis corinthiorū pastor infantis vagitum audisset eo ex tēplo ɔfectus puræ pedibus iā tumentē cœcisis vinculis substulit & corinthio cuidā donauit, q eū lætus accepit, & ad meropē populi regis vxorem pductū: qd liberis careret: dono illi dedit hæc eum viro pariter quasi filiū celitus missum educauit: & a pedum tumore vocauit: Oedipodem: nostri etiam œdipū dicunt: hic cū aliqñ thebas perrexisset: comparata ibi Sphinge ei⁹ enigma dissoluit: ac monstrū interemit: vnde obscuratū rex interpres ē dictus. Terē. dauus sum: non œdipus. Pla. nā isti quidem eraclide oroni œdipi opus est cōiectura: qui Sphingis enigma dissoluit sphinx mōstruosum æthiopie animal est ex simiarum genere: fusco pilo: māmis in pectore geminis: ad hois spēm accedēs solo pilo: & solitudine feram assimilante: poetæ faciem habere virginis fingūnt pennas auium pedes leonis. Diodorus: Oedipus orta inter sphocenses seditio: ita accensus Laiū parentem inscius occidit sphinx belua biformis thebas eo tēpore venisse traditur: ɔposuisseq; enigma, qd si non solueret periret. Inde plerīq; ob rē abiguā ac pobscuram interempti soluenti Iocastæ cōnubiū: & thebarū regnū ppositū premium erat: preter œdipū soluere potuit nemo id erat hmōi. Quodnam aial bipes: idem tripes: ac quadrupes fores cæteris ambigentibus œdipus hoiem esse asseruit: qd infans quatuor pedibus obrepat: & annis confirmatis duobus incedat: senior tribus quoniam Scipione quasi tertio pede utant. Sphinx suo iudicio victa ex editiore loco sese precipitē dedit œdipus Iocastam nescius matrem esse si quidē ab oibus polypi Corinthiorum regis filius putabatur: duxit vxorē & thebarū imperiū adeptus est Ausonius illa etiā thalamos p tria enigmata q̄rens. Qui bipes: & quadrupes foret & tripes oia solus, terruit aonia uolucris Leo: Virgo triformis. Sphinx volucris pennis pedibus: fera fronte puella. Oedipus susceptis quatuor filiis demū cognoscens se patrē interfecisse & matris thoros iniuisse regnum relinquens filius sese ipsuz excecauit perpetuisq; tenebris seipsum damnauit: filii autem Etheocles & polinices alternis annis regnare statuentes fœdus statuerunt, Polinices primo anno exulans Adrastū regem argiuorum adiuuit, vxoremq; eius filiam argiuam duxit: cū in regnū thebarū redire vellet a fratre etheocle qui primis annis regnabat repellabatur: vnde facto maximo bello fratres se mutuis vulneribus interfecerunt: vnde ibi introducitur Iocasta mater quæ vult illos placare dissuadendo Polynici filio ne vellet ire contra patriam & hæc erit materia huius tragœdiæ, in. i. actu introducunt œdipus & Antigone quæ patri cœco ducatū præstabat disputans inuicem: rogat filiā vt deserat ipm quare vult potius mori q̄ viuer. In scdo dr bellū ortū iter fratres. In tertio vero rogat Iocastā matrē vt velit sedare fres, Quarto psuasio matris Iocastæ ad polynicē ne vellet suscipere arma aduersus patriā & nō sunt plura: iō ista tragœdia iperfecta est quare nō sunt pfecti actus & desunt chori.

sunt chori.¶ Nata: antigõe appositiue regimẽ & leuamẽ: sunt fabulæ incipere a medio ista icipit a recessu.¶ Tanti: ꝑcii sum ꝯtitus genuisse te ẽt de matre mea.¶ Vel sic.s. turpiter.¶ In tecta: quid opus est ut ampli⁹ tegas me uel le ꝑcipitari.¶ Labi: cadere.¶ Viã: melius ibo in ꝑcipitiũ ut moriar si me dimittis &c̃.

¶ Caput.s.penthei.¶ Vibrante tyrso: cõcutiente hasta in uoluta Papiei.qua utebantur in sacrificiis bacchi.¶ Vel qua cucurrit: alia est fabu. Lycus thebarum rex cũ prius anthiopa uxorẽ haberet quæ a ioue cõuerso in formam satyri grauidata fuerat ab illo tanquã adultera derelicta est: & dircẽ superinduxit quæ semel in suspitionem abducta ne cum antiopæ lycus cõcubisset antiopã ipsam carcerari fecit quæ instante partus tpe & agẽte ioue uincula rupit: Ac in monte cytherone pariẽs natos exposuit: quos pastor inueniens: p suis educauit. Sed tractu tẽporis a matre recogniti & i ultionẽ iniuriarũ inducti lycũ iterfecerũt & thebanoꝶ regno occupato Dircẽ nouercã idomitorũ tauroꝶ cauda distrahẽdam alligarunt: qui cum usqꝫ ad locum limpidissimi fontis illam traxisset: fingunt poetæ in sui nominis in fontem conuersam fuisse. Quare dixit Ouidi. in ibin per quę feros montes tauro rapientes traharis. Vt tracta est cõiunx imperiosa lyci.¶ Vel qua: uel ibo illuc Zeti iuuentus iuuenes qui erant cum zeto. Zeti ¶ Inuisum: odio quare nouerca & pellex matris erat ¶ Tauri: ubi sunt maculę sanguinis qui ostẽdit uiã p quã iuit ille taurus q lacerauit Dircẽ p illas spinas.¶ Vel qua alta maria: uel ibo ad illa saxa q̃ scyronia uocant a qbus Ino cũ melicerte filio sese ꝓiecit in mare: q̃ cadmi & hermionis filia fuit, & cũ athamãti ꝗoli filio nupsisset: eiqꝫ learchũ & melicertã peperisset uidẽs ab insano pr̃e learchũ occisum sese p̃ timore cũ melicerte scyronis saxo ꝑcipitẽ dedit. Sed ambo i marinos deos a neptuno sunt ꝯuersi illa i leuchotheã fili⁹ i palemonẽ Oui. Leuchotheã q̃ deũ cũ m̃re ꝑalemona dixit: latini leucotheã nũcuparũt albumã: siue albã deã: palemonẽ uero oportunum.¶ Præmit: sub se tenet.¶ Alto uertice: impendente mari.¶ Suũ qd̃ iam factũ erat fugiebat filiũ ipm mortuũ & ibat ad iteꝛficiẽdũ aliũ.¶ Nouũ: mergẽs aliũ melicertã.¶ Fœlices: fuerũt isti fortunati q habuerũt m̃res tales uoluissem habuisse matrem q̃ me infantẽ quoqꝫ interfecisset q̃re nõ cõmisissem tanta scelera.¶ Bonas s̃m iẽtionẽ suã.¶ Est: alius ẽ loc⁹ q me reposcit ad mortẽ: olim in cytherone expositus fuerã ifans ut ibi perirẽ: nũc aũt senex ibidẽ moriar. Nã ubi fuit expositus.¶ Incito ueloci: cytherõ: redde montem appositiue sedes meas in qbus exposit⁹ erã ut deberẽ mori ille est hospitiũ meũ mihi dẽstinatũ fac ut ibi moriar saltẽ senex ubi debeã mori ifans.¶ Semp crudelis dãdo mortẽ ut atheoni & dãdo uitã ut fecisti mihi qui postea cõmisi multa scelera.

DAN. ¶ Cæci: Sophocles tragici chothurni priceps scripsit tragœdiã: quæ inscribit: οιδ'ειπουε επικολονο. in qua ꝓsequit̃ miserias œdipi sub uasta mõtis crepidine delitescẽtis inter feras horribiles & uirides colubras ostẽtatis furias q̃ ad arma filios cõcitent: hãc tragœdiã ptim Sene. ptim Papi. suã facit qppe adeo ãbitio sa adeo affectata in utroqꝫ poeta ꝯprehẽdit: obseruatio ut nõ mõ sẽsa sed ẽt uerba sophoclis imitari de industria uideant̃. Euripidis ẽt sunt in manib⁹ phœnissę q bus nõ ꝑcul discedit huius tragœdiæ imitatio quẽadmodũ ondem⁹ suis i locis: cõtinet ãt fraternæ pugnę & cõtẽtionis de regno thebano miserãdã cladẽ cuius ptes pricipales sunt œdipi & antigones. Secũdę nũcii & iocastę tertiæ polinicis: inscribit ãt hic prius actus trimetro iambico Archilochio: cũ dialogo œdipi senis optantis mortẽ ꝓpera triste seniũ claudere: & antigo. filiæ morigeræ & erga patrẽ pientissime mortem suã dissuadẽtis: Argumentũ. œdi. perẽpto per iprudentiã patre laio thebanũ imperiũ occupat & matrẽ ignotus uxorẽ accipit, nati sunt filii duo mares Ethocles: & polynices: & filiæ duæ antigonæ & ismenæ: ut testat̃ apđ Euripidẽ τικτω δ'ε παι δ'ας δ'ε δ'ιομε ναφοτναω, κοραω δ'ε δ'ισσαω &c̃. pœnitẽtia sceleris ut primum cogniti œdip⁹ dimisso regno latebras q̃rat filii per sortem aggredidũt sceptꝛ: annuũ qđ ubi impleuit theocles suam uicẽ fratri iter negat: hinc arma cieat̃ inter fratres ingẽti exercitu argis cõparato in subsidiũ polynicis ducta in uxorẽ Argia adrasti regis filia.

Pemitte labi, melius inueniam uiam,
Quã quæro solus, quæ me ab hac uita extrahat.
Et hoc nefandi capitis aspectu leuet
Cœlum, atqꝫ terras quantulum hac egi manu?
Non uideo noxæ conscium nostræ diem
Sed uideor, hinc iam solue inhærentem manũ.
Et patere cæcum, qua uolet, ferri pedem.
Ibo, ibo, qua prærupta protendit iuga
Meus Citheron. qua peragrati celer
Per saxa montis iacuit Actæon suis
Noua præda canibus. qua per obscurũ nemus,
Syluamqꝫ opacæ uallis instinctas deo
Egit sorores mater, & gaudens malo
Vibrante thyrso prætulit fixum caput.
Vel qua cucurrit corpus inuisum trahens
Zethi iuuentus. qua per horrentes rubos
Tauri ferocis sanguis ostentat fugas.
Vel qua alta maria uertice immerso premit
Inoqꝫ præceps. qua scelus fugiens suum,
Nouumqꝫ faciens, mater insiluit freto
Mersura natum, seqꝫ. felices: quibus
Fortuna melior tam bonas matres dedit.
Est alius istis noster in syluis locus,
Qui me reposcit. hunc petam cursu incito.
Non hæsitabit gressus. hoc omni duce
Spoliatus ibo, quid moror sedes meas?
Montem Citheron redde, & hospitium mihi
Illud meum restitue, ut expirem senex,
Vbi debui infans. recipe supplicium uetus
Semper cruente, sæue, crudelis, ferox,
Cum occidis, & cum parcis olim iam tuum
Est hoc cadauer. perage mandatum patris,

BER. ¶ Solus sine duce.¶ Leuet terras: q̃ sunt grauatæ aspectu meo. Quantulũ nimiũ est qđ me obcœcaui ut nõ uiderẽ diem cõsciũ.¶ Meæ: noxe culpę & sceleris: sed alii uident me.¶ Hinc: quare tenebat eũ filia.¶ Prærupta: alta: ubi nõ est uia facilis.¶ Protendit: porrigit.¶ Cytheron: mõs ꝓpe thebas.¶ Qua.s. patre.¶ Actæon: nepos cadmi adiana mutatus in ceruũ & a canibus suis laceratus: ut plane scri. Ouidi.¶ Qua.s. parte Pentheus laceratus fuit a matre agaue ut diximus supra.¶ Mater.s. agaue.¶ Exigit: dixit.¶ Sorores.s. baccantes.¶ Instinctas furiatas deo baccho. Malo.s. suo cũ occidisset filiũ quẽ putabat aprũ.

BER. ¶Perge: pfice quod olim mãdauit uterq; parens ut ibi deberẽ mori. ¶ Anim⁹ gestit: cupiebat oedip⁹ mori in loco iam sibi ab infantia destinato sed filia cum retinet: dicit se uidere patrem laiũ qui ad mortẽ instigabat dixitq; filia discedat qd dubitat eam uiolare quemadmodum matrẽ. ¶ Sequor: ex fantasia uidens patrem loquit: pater meus furit cõtra me qd cõcubui cũ matre, & cõfusum est gen⁹ nostrũ & adhuc cũ insignibus sanguinolẽtis q̃ re iterfecit eũ. ¶ Petit, iuadit. ¶ Manes umbra mea: & aiam logt de se tanq̃ eẽt mortuus. ¶ Nata uides patrẽ meũ ego qui sum cęcus uideo & hoc erat ex fantasia. ¶ Tãdem deliberatus mori dixit hęc uerba: o aie fac me cito mori. ¶ Desertor: is ẽ qui imperatorẽ in exercitu deserit, ita aie incęperas me deserer̃ postea restitisti: nã cæcaui me & ita in patrẽ cœperã mori nũc autẽ: in patrẽ deserere me. ¶ In patrẽ. s. p obcecationem. ¶ Omitte: exue istum spm̃ & oẽs moras tolle languidæ uitę. ¶ Mortẽ: totã q̃re cecitas est pars mortis fac me cito mori in totum. ¶ Nullũ: diceres forsan nõ potes ampli⁹ peccare imo dico tibi possum aduc facere scelus: iõ desere me filia ne te uiolẽ ut matrẽ meã. ¶ Vis: nulla rñdet filia q nũq̃ poterit disceder̃ a pr̃e dicẽs hẽant frẽs regnũ ego nihil uolo nisi patrem hęc mea ps erit regni q̃ nullus poterit me eripere. ¶ Labdaci: aui nr̃i q pr̃ laii fuit. ¶ Pater: ipse. s. ps erit mea regni. ¶ Argolicas: polynices parauerat ubi exercitũ ex copiis adrasti soceri sui regis argiuoꝝ cõtra frẽm ethocleẽ. ¶ Agens: ducẽs. ¶ Nexus: dũ sũ ꝯplicta tecũ ¶ Remittã: retrahã hanc manũ si iuppiter fulminet in mediũ tui & mei. ¶ Prohibeas: ẽt si nõ uelis ueniã tecũ siue p plana siue p arbuta montiũ. ¶ Nõ obsto. nõ ipedio uade quo uis p̃cedã te. ¶ Quo: aduerbiũ in quẽcũq; locũ uis ero sp tibi dux. ¶ De duabus: rebus an uelis uiuere an mori nõ te deserã demõstratq;

Iam & matris. animus gestit antiqua exequi
Supplicia quid me nata pestifero tenes
Amore uinctum? quid tenes? genitor uocat.
Sequor, sequor, iam parce sanguineum genus
Insigne, regni Laius rapti furit.
Et ecce manes manibus infestis petit,
Foditq; uultus nata genitorem uides?
A. Ego uideo. tãdem spiritum inimicum exue.
Oe. Desertor anime fortis in partem tui
Omitte pœnas languidas longæ moræ.
Mortemq; totam recipe. quid segnis traho?
Quid uiuo? nullum facere iam possum scelus
Possum miser. prædico, discede a patre,
Discede uirgo. timeo post matrem omnia.
A. Vis nulla genitor a tuo nostram manum
Corpore resoluet, nemo me comitem tui
Eripiet unquam. Labdaci claram domum,
Opulenta ferro regna germani petant.
Pars magna patris optimo e regno mea est.
Pater ipse, non hunc auferet frater mihi.
Thebana rapto sceptra qui regno tenet.
Non hic cateruas alter Argolicas agens,
Non si reuulso Iuppiter mundo tonet:
Mediumq; nostros fulmen in nexus cadat,
Manum hãc remittam. phibeas genitor licet,
Regam abnuẽtem / dirigam inuitum gradum.
In plana tendis? uado: prærupta expetis?
Non obsto, sed præcedo, quo uis utere
Duce e duobus, omnis eligitur uia.
Perire sine me non potes, mecum potes.
Hic alta rupes arduo surgit iugo.
Spectatq; longe spatia subiecti maris.
Vis hanc petamus? nudus hic pendet silex,
Hic scissa tellus faucibus ruptis hiat.
Vis hanc petamus? hic rapax torrens cadit
Partesq; lassi montis exesas rotat.
In hunc ruamus, dum prior quo uis, eo.
Non deprecor non hortor, extingui cupis,
Votumq; genitor maximum mors est tibi,
Si moreris, antecedo, si uiuis, sequor.
Sed flecte mentem, pectus antiquum aduoca,
Victasq; magno pectore ærumnas doma.
Resiste tantis in malis. uinci malum est.
Oe. Vnde i nefanda specimen egregiũ domo?
Vnde ista generi uirgo dissimilis suo
Fortuna? credis aliquis est ex me pius?
Non esset unquam fata bene noui mea,
Nisi ut noceret. ipsa se in leges nouas
Natura uertet. regeret in fontem citas
Reuolutus undas amnis, & noctem afferet

duas uias ad aliq̃ p̃cipitia ut se uelit mori ipsa prius faciet iter se uelit uiuere se uicturã secũ dixit. ¶ Nõ depcor, nõ suadeo neq; dissuadeo relinquo tibi hanc electionem. ¶ Antecedo. s. ad mortẽ. ¶ Vñ, mirat oedip⁹ ex eo scelerato potuisse nasci tã piã filiã dicitq; illud eẽ ad maiorẽ penã suã qd per eã nõ det sibi mori sed diutius uiuere in tãtis malis. ¶ Specimẽ: ornamẽtũ tãtę pietatis. ¶ Credis: qa dicat nõ: nã aliquis pi⁹ nõ potuit nasci ex me. ¶ Noui: est parẽthesis. ¶ Leges nouas: q ex malo nõ generat bonum qd si factũ est ad meam pœnã fuit. ¶ In fontẽ: potius q̃ generẽ piũ fluuius curret in contrariũ ad fontẽ & principiũ sui & ita ab ipossibili arguit.

DAN. ¶Citheron mons in boetia triginta milia passuũ a parnaso remot⁹ teste Strabone & ut refert Plini⁹ saltem est thebarũ amœnissimus amne ismenio irrigu⁹ in Citherone laceratus est pentheus Echionis fili⁹ ab Agaue: matre insana & a materteris ut eleganter canit poeta nobilis in. iii. metam. ¶ Ino: athamantis uxor cum melicerata de lechæa rupe se præcipitauit in mare corinthium cuius facta est dea Papinius in secũdo syluarum ab inoo fere semita recta lachæo homerus νυν δ' ἑκάλοι τυμ μαγιδει. εωνεξεμμο ορεταμ. Zethi iuuentus: Zethus & amphion præmerunt dircẽ alligatam Tauris ut captiuitatem matris ulciscerentur. hi primi strauerunt thebas & turribus muniuere ut testatur Homer⁹ οἱ πρῶτοι θήβης ἕδος ἔκτισαν. ἑπταπύλοιο πύργωσάν τε ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γε δύναντο: ναιέμεν. ¶ Genitor uocat. oedipus ab ifantia expositus pforatis plãtis ad arborẽ suspẽsus ẽ tãdẽ a phorbãte pastore inuẽtus mercatori corithio uenundatus est a quo fuit donatus meropæ reginæ polypi corinthioꝝ regis cõiugis itaq; a rege educat⁹ creditus ẽ fili⁹ regis noie sumpto a pedum tumore: orta inter phocenses seditione

Phœbea lampas/hesperus faciet diem.
Vt ad miserias aliquid accedat meas.
Pii quoq; erimus/unica Oedipodæ est salus,
Non esse saluum.liceat ulcisci patrem
Adhuc inultum/dextera quid cessas iners
Exigere pœnas?quidquid exactũ est adhuc.
Matri dedisti/mitte genitoris manum
Animosa uirgo.funus extendis meum.
Longasq; uiui ducis exequias patris.
Aliquando terra corpus inuisum tege.
Peccas honesta mente.pietatem uocas
Patrem insepultum trahere. qui cogit mori
Nolentẽ,in æquo est,quiq; pperãtẽ ipedit.
Occidere est uetare cupientem mori.
Nec tamen in æquo est . alterũ grauius reor.
Malo imperari, quam eripi/mortem mihi
Desiste cœpto uirgo,ius uitæ,ac necis
Meæ,penes me est/regna deserui libens.
Regnum mei retineo,si fida es comes.
Ensem parenti trade/sed notum nece
Ensem paterna tradis?an nati tenent
Cum regno & illũ?faciet, ubicũq; est,scelus
Ibi sit/relinquo/natus hunc habeat meus.
Sed uterq; flãmas potius, & uastum aggerẽ
Compone in altos ipse me immitã rogos.
Erectam ad ignes funebrem ascendã struẽ,
Pectusq; soluam durum/& in cineres dabo
Hoc,quidquid i me uiuit. ubi sæuũ est mare?
Duc,ubi sit altis prærutum saxis iugum?
Vbi torua rapidus ducat ismenos uada.
Duc,ubi feræ sint,ubi fretũ, ubi pceps locus.
Si dux es,illuc ire morituro placet.
Vbi sedit alta rupe semifero dolos
Sphinx ore nectens/dirige huc gressũ pedẽ.
Hic siste patrem,dira ne sedes uacet.
Monstrum repone manus, hoc saxo insidẽs
Obscura nostræ uerba fortunæ loquar.
Quæ nemo soluat.quisquis assyrio loca
Possessa regi scindis/& Cadmi nemus
Serpente notum,sacra quo Dirce latet
Supplex ad aras.quisquis Eurotem bibis,
Spartemq; fratre nobilem gemino colis.
Quicunq; Elim,Parnason,& Bœotis

Laium patrem iteremit, nescius post modum nuptias cũ matre celebrauit infaustus sibi & filiis ut meminit Homerus in odissea οδεον πατερ εξεναριξας, γημεν. αφαρδε ανάπυστα θεοι θεσαν ανθρωποισιν. αλλ ο μεν εν θηβη πολυηρατω αλγεα πασχων. καδ μειων ηνασσε θεων ολοας δια βουλας. ☞ Mors autem lai manu oedipodis per oraculum pnunciata est quale apponitur ab interprete Euripidis in argumento phœnissaȩ. λαιε λαβδακιδη παιδων γενος ολβιον αιτεις τεξεις μεν φιλον υιον. αταρ δε ο σοι τι μορος εσται. παιδ ε σεο χειρεσσι λιπειν βιοτον. ως γαρ επευσεν ζευς κρονιδης πελοπος στυγερας ιν πιθησας ου φιλον ηρπασας υιον ος δ ηυξατο σοι ταδε παντα. ☞ Depcor. apud Catullum ueronensem legere licet cui ego quasi eadẽ totidem mox deprecor illi: ubi depræcor uerbũ accipit in significato detestor & depello si gelio credimus. Ita nõ depræcor non detrecto exponimus ut Cicer. pro. p. Sylla q̃ multorũ hic uitam Sylla depræcatus est. ☞ Regeret: ab impossibili arguit de se potuisse p[ri]am nasci filiam nisi ut mortis uiam impediret. ☞ Reger. idest refundet & retorquebit undas in fonte suum amnis sicut Papini. inachus ante retro & noster pactolus abibunt & Oui. in tristi. In caput alta suum labentur ab æquore retro. Flumina conuersis solque recurret equis &c.

BER. ℭ Pii erim?: d quo mea erũt boni ut habeat pœnas & miserias. ☞ Vnica: uertit sermonem ad filiam: si uis patrem tuũ saluum dimitte mori melius est quod moriar q̃ uiuã: excecaui me propter scelus in matrem nũc interficiam me ppter scelus patris a me interempti. ☞ Oedipodæ mihi, & declinaẽ œdipodes œdipode uel œdipus œdipi. ☞ Mitte: illa tenebat manũ patris uolentis se iterficere unde dicit uirgo animosa credis prodesse mihi sed noces. ☞ Extẽdis: prolongas mihi longam mortem quare quotidie morior per tãta mala & hoc est me occidere. ☞ Honesta mẽte: sub honesta pietate nocẽs mihi quãr trahis p[at]rem. ☞ In sepultum: nam reputat se tãquam cadauer: q[uod] potius pietatis esset sepelire. ☞ Qui cogit: impius est qui cogit aliquem mori sic etiam uiuere nolentem seruare est im-

pium nam contrariorum est disciplina eadem. ☞ In æquo in æquali crimine. ☞ Nec tamen in ęquo dicit est pius qui facit uiuere uolentem mori q̃ nolentem mori. Alterum. s. uetare mori. ☞ Regnũ: & si deserui sponte regnum thebanum remãsit apud me arbitriũ mei corporis. ☞ Ensem. s. quo occidit patrem qui ubicunq; sit faciet scelus quẽ cum sciret esse apud filios iratus cõtra illos dicit illum esse relinquẽdum ut se mutuis uulneribus interficiunt petitque ut potius paret sibi ingẽtem struem lignorum ut se cõburere queat. ☞ Aggerem: magnũ cumulũ. ☞ Soluã: apiã ☞ Ismenus, fluuius theban?, enumerat multa loca in quibus pos[sit] seipsum pcipitare demũ subiũgit ut eum ducat ad locum ubi steterat sphinx quæ præponebat enigma. ☞ Vnde dicit nectens dolos in principio de hac diximus. ☞ Vacet: uacua sit quare amplius nõ erat sphinx. unde loco illius uult suffici. ☞ Siste: firma & fac stare. ☞ Insidẽs: cũ datiuo & accusatiuo iunguntur. ☞ Obscura enigmata qũo generauit mihi m[ate]r filios & fratres: & sibi filios & nepotes. ☞ Quisquis omnes aduertat huc mentem. Assirio cadmo: qui uenit de assyria ubi regnauit agenor pater eius & thebas condidit. ☞ Sindis: aras. ☞ Eurotem. fluuius est prope lacedemonem. ☞ Serpẽte: ubi erat serpens qui socios cadmi iterficiebet de his oibus locis & historiis plene diximus in herculæ furẽte fratre gemino castore & polluce qui ibi nati sunt ex Ioue & Leda.

ℭ In æquo est: qui uolẽtem mori impedit ęque peccat ac si nolentem cogeret quã quidẽ sniam uti falsam tñ corrigit post paulo alterũ grauius reor. &c. ☞ Regna deserui: libens contra opinionem phalaridis scribentis ad demotelẽ. ου χ ως τισ ας ειναι τουτο αυτων αρχην επισφαλεστερον εστι τι ο κατα θεον ειναι. nisi excusẽt ad depositionem indagatio. ☞ Sed uterq; potius, exerceant potius hũc ensem filii mei in cõem necẽ eadem iracũdia qua apud Papinium generis cõsortia ferro dissideant. ☞ Sphinx mõstrum: ut placet lactantio q[uod] ita stringeret hoies suis ambagibus ut nescirẽt r[espo]ndere nec facile expediri possent nam græci σφιγγειν latini dicimus stringere simile inq̃ mõstrum barphyis alis & unguibus insidens scopulo abi uo- DAN.

sunt phinga et uillosam simiã: in cõmẽtariis in oedi. Tyrãnum sophoclis extat hoc epigrãma a sphige de oedipo platũ: ἐστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον οὗ μία φωνὴ καὶ τρίπον ἀλλὰ δ᾽ εἶδε βοὴν μόνον ὅδ᾽ ἐπὶ γαίας. ἑρπετὰ κινεῖται ἀν᾽ αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον· ἀλλ᾽ ὁπόταν πλείστοισιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ, ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον αὐτοῦ. Assyrio regi: agenor pr̃ cadmi rex assyriorũ q sunt in maiori asia & q syrios eosdẽ & assyrios dici uolũt qua rõne adducant scitu difficile est quoq; apd oẽs geographos hæc diuisio quadrifaria hoc ẽ sirios assyrios leuchosyrios & cœlesyrios, nisi uelimus regiones & loca ɔfundere, quæ res cõmunissima est inconsiderate loquentibus.

BER. ℭ Sæua: amplificat grauitatem obscuritatis suę dicẽs φ sphinx nõ ꝓposuit obscurius enigma q̃ ipse ꝓponit. ⸿ Leues: Appellat sphingẽ lucem luctificã. ⸿ Modis: cædis obscuris uersibus. ⸿ Inextricabile: insolubile. ⸿ Aui: auus pr̃ pr̃is & pr̃ matris correlatiuũ aui est nepos: & nepotis unde menecœus pr̃ fuit locastæ & oedipus gener inq̃rũ filius filię eius: gener inquãtũ hẽt ipsam locastã ꝑ coniuge cuius ipse erat filius. Riuaĩ: dr̃ is q eãdẽ amat alius q̃ potans eodẽ riuo, nã amauit iocastã uxorẽ pr̃is sui. ⸿ Liberũ: ꝑ syncopã filiorũ suorũ & est fr̃ q̃re genuit eos de mr̃e. ⸿ Auia. filiorũ meorũ nam & ipse fili⁹ eius erã. ⸿ Viro: marito datiui casus ⸿ Nepotes. sibi iocastæ rectu mei ipsius patris: filii qa nati de ipso. ⸿ Ego hæ, ego qui scio iterp̃tari enigmata spingi dubitabo exponere tã dira mõstra. ⸿ Quid pdis: cõuertit se ad filiam: & est intelligẽdũ φ filia adhuc instabat: ne seipm iterficeret: unde ipse dicit qd op⁹ est: ut perdas uerba tua placet mihi mori: ideo frustra q̃ris flectere pectus meũ ⸿ Mollire: per geminum ll. actiuũ est. ⸿ Sedet: placet & fixum est. ⸿ Luctãtẽ: pugnãtẽ. ⸿ Petere: ire ad tenebras: posset dicere filia satis est pater qd̃ cęcus es: respõdet hoc nõ sufficit sceleri meo: uolo ire in ꝓfundũ tartari: ubi sit perpetua obscuritas. ⸿ Nox alta: obscuritas oculorũ meorum. ⸿ Ferrũ negabis: si nõ uoles dare ferrũ quo me occidam. Inueniã aliã uiã. ⸿ Inferi: poni. ⸿ Letũ: mortem. ⸿ Proficiet. q. d. nihil queadmodũ.

Colonus agros uberis tondes soli,
Aduerte mentem/sæua Thebarum lues
Luctifica cæcis uerba committens modis,
Quid simile posuit? quid tam inextricabile?
Aui gener, patrisq; riualis sui,
Frater suorum liberum, & fratrum parens.
Vno auia partu liberos peperit uiro,
Ac sibi nepotes. monstra qs tanta explicet?
Ego ipse, uictæ spolia qui sphingis tuli,
Hærebo fati tardus interpres mei.
Quid perdis ultra uerba? quid pectus ferum
Mollire tentas precibus? hoc animo sedet
Effundere hanc cum morte luctantem diu
Animã, & tenebras petere. nã sceleri hæc meo
Parum alta nox est. Tartaro condi iuuat,
Et siquid ultra Tartarum est, tandem liber,
Quod olim oportet. morte phiberi haud qo.
Ferrum negabis? noxias lapso uias
Claudes? & arctis colla laqueis inferi
Prohibebis? herbas, quæ ferũt letũ, auferes?
Quid ista tandem cura proficiet tua?
Vbique mors est. optime hoc cauit deus
Eripere uitam nemo non homini potest,
At nemo mortẽ. mille ad hãc aditus patẽt.
Nil quæro, dextra noster & nuda solet
Bene animus uti. dextra nunc toto impetu,
Toto dolore, uiribus totis ueni.
Non destino unum uulneri nostro locum.
Totus nocens sum/qua uoles, mortem exige
Effinge corpus/corq; tot scelerum capax
Euelle/totos uiscerum nuda sinus.
Fractum incitatis ictibus guttur sonet.
Laceræ ue fixis unguibus uenæ fluant.
Aut dirige iras, quo soles, hæc uulnera
Rescissa multo sanguine, ac tabe irriga.
Hac extrahe animã, durã, inexpugnabilem.
Et tu parens: ubicunq; pœnarum arbiter
Astas mearum (non ego hoc tantum scelus
Vlla expiari credidi pœna satis
Vnquam nec ista morte contentus fui.
Nec me redemi parte: membratim tibi
Volui perire) debitum tandem exige.
Nunc soluo pœnas. tunc tibi inferias dedi.
Ades: atq; inertẽ dexterã introrsus preme.
Magisq; merge: timida cum paruo caput

modũ. ⸿ Nemo: nõ unusquisq; põt eripere uitã hõi: ita nemo põt ꝓhibere: qd̃ testaĩ Portia apud Martĩ. ⸿ Coniugis audisset fatũ cũ portia bruti: subtracta sibi q̃reret arma dolor. ⸿ Nudũ scitis ait mortẽ nõ posse negari: Crediderã satis hoc edocuisse patrẽ. dixit & ardentes auido bibit ore fauillas i nũc & ferrũ turba molesta nega. ⸿ Auditus uitæ. ⸿ Nil quæro, s. φ tradas ferrũ quare etiã manus mea nuda poterit me interficere. ⸿ Dolore: si habebis magnũ dolorẽ de sceleribus tuis habebis magnũ impetum ad ulciscẽdũ. ⸿ Destino: nõ ꝓpono nec dicã frãge caput nec magis unum locũ quã aliũ quare tot⁹ sum malus. ⸿ Finge. sume. ⸿ Qua: ꝑ quã partẽ uoles. ⸿ Capax: qd̃ potuit continere tãta scelera. ⸿ Nuda: aperiae & extrahe uiscera. ⸿ Incitatis: magno impetu factis. ⸿ Dirige. s. o dextra. Quo in eam partẽ in quã soles. s. i oculos quos iam incepisti fodere & uade per eã partẽ usq; ad cerebrum. ⸿ Irriga: cruenta. ⸿ Vulnera oculorũ: fac crudescere illa vulnera. ⸿ Hac: per hãc partẽ. ⸿ Inexpugnabilẽ: q̃ nõ põt uinci per mortem. ⸿ Et tu parẽs: cõuertit sermonẽ ad manes laii pr̃is: dicens qd̃ me cęcaui nõ uidetur satis pro tãto scelere: ueni & adiuua me: ut effodiã mihi cerebrum, & mẽbratim moriar. ⸿ Arbiter: iudex uel põs ad uidendũ. ⸿ Inferias: sacra q̃ mortuis danĩ. ⸿ Preme: inculca. ⸿ Inertẽ: pigrã & dubitantẽ me interimere. ⸿ Introrsus: bene intra cerebrum. ⸿ Timida qñ obcecaui me manus mea erat ignaua: nũc ueni & adiuua me: ne iterum sit timida.

ℭ Tartaro condi iuuat homicidæ & stupratores ruunt in tartarum qui locus est terribilis & immani ꝓfunditate demersus sicuti poeta descripsit in. vi. idẽ orcus alter uocatur quoniã in mortẽ urgeat: uolũt quidã tartarum dici ἀπὸ τοῦ ταράσσειν qd̃ est turbare: mergar igiĩ i tartaro ubiq; neq; meritas adhuc pœnas inueniam nec par meo sceleri supplicium luã: quaĩ mihi omnino mori certum est & morte nullum mihi facilius relinquitur remedium. ⸿ Mors ubiq; est: Apollinus in. i. argonauti. πᾶσ τα μέγα τετα τα ιερκοσ τα τοῖσ ἀνθρώποισι. Nec me redimi: hac mea cecitate: q̃ est graue & miserabile uitæ supplicium: DAN

Libanit haustu uixq; cupientes sequi
Eduxit oculos. hæret etiam nunc mihi
Ille animus, hæret, cū recusantem manū
Pressere vultus/ audias uerum Oedipum.
Minus eruisti lumina audacter tua.
Quā præstitisti, nūc manū cerebro īdue.
Hac parte mortē page, qua cœpit mori.
A. Pauca o parēs magnaie misāde, pcor,
Vt uerba natæ mente placata audias.
Nō, te ut reducā ueteris ad specimen do/
Habitūq; regni flore pollēti īclyti (mus,
Peto/aut, ut iras tempore, aut ipsa mora
Fractas remisso pectore, ac placido feras.
Et hoc decebat roboris tanti uirum,
Non esse sub dolore, nec uictum malis
Dare terga/non est(ut putas)uirtus pater
Timere uitam, sed malis ingentibus
Obstare, nec se uertere, ac retro dare.
Qui fata proculcauit, ac uitæ bona
Proiecit, atq; abscessit, & casus suos
Onerauit/ ipsi(ceu uideo) nullo est opus,
Quare ipse mortē cupiat, aut q̄re petat.
Vtrunq; timidi est uelle/cōtempsit mori
Qui concupiscit cuius haud ultra mala
Exire possunt/in loco tuto est situs.
Quis iā deorū(uelle fac)quidquā potest
Malis tuis adiicere/iam nec tu potes,
Nisi hoc, ut esse te putes dignum nece,
Nō es, nec ulla pectus hoc culpa attigit.
Et hoc magis te genitor insontem uoca
Quod inocēs es, diis quoq; īnitis/qd est:
Quod te efferarit? quod nouos suffixerit
Stimulos dolori? quid te ad infernas agit
Sedes? quid ex his pellit: ut careas die?
Cares: ut altis nobilem muris domum:
Patriamq; fugias/patria tibi uiuo perit.
Natos fugis: matremq;? ab aspectu oīum
Fortuna te summouit/ & quidquid potest
Auferre cuiq̄ mors: tibi hoc uita abstulit.
Regni tumultus: turba fortunæ prior
Abscessit ante iussa: quem genitor fugis?
Oe. Me fugio/ fugio conscīu sceleꝝ oīum
Pect⁹. manūq; hāc fugio: & hoc cœlū: &
Et dira fugio scelera q̄ feci nocēs. (deos.
Ego hoc solū frugifera quo surgit Ceres.
Prēo? has ego auras ore pestifero traho?
Ego laticis haustu satior? aut ullo fruor

supplicium: ut inquit Pa. Non uideor meā culpā expiasse nec ullo quidē alius pœnæ genere diuisse: quare cū ab hac culpa me nō satis redemerim pte pe/næ. i. ipsa obcecatione, tu con/sume debitū iam tandē de me malum & totū exige pater mi Lai. redimi dicunē qui soluto precio liberanē Plautus. Redē ptitauere ad unū captes.

BER. ℭLibauit. attigit. Hausta: q̄re solū hausit oculos. Heret: adhuc aius uē uidere pigrā cū occecauit oculos. Audias: ue/nies ergo pater: & uidebis q̄ nō mentior. ⁋ Verū nō mēda/cem. ⁋ Minus: hęc uerba dicit ad seipsum œdipe tu extraxi/sti lumina minus audacter tu offerebas prompte oculos: sed man⁹ nolebat extrahere. ⁋ Perage: perfice. ⁋ Pauca rogat: antigone patrē ut audiat pces eius placidus, dicēs nō rogo te ut reducam ad regnum: sed ut æquo aio feras ira: qd pprīū est fortitudinis: & patientiæ: nam posse pati aduersa ē igna ui hois. ⁋ Habitū: cōditionē, ⁋ Flore: p trāslationē i statu. ⁋ At ut, sed peto ut uelis ferre ęquo aio miserias. ⁋ Fractas: diminutas ppter longitudinē tēporis: ut di. Ci. q̄ nullus est tātus dolor qui ipsa die nō mi nuat. ⁋ Remisso: nō ita intēto ⁋ Roboris. fortitudis. ⁋ Sub dolo. deprimi a dolore. ⁋ Dare terga: translatio a fugienti/bus. ⁋ Vitā: ea quæ accidūt in uita aduersa, nā fortitudinis est obstare malis. ⁋ Qui fata: ille qui abiecit bona istius ui/tę: & sua mala aggrauauit: nō uideo q̄ occidere se debeat nō bene conuenit q̄ tāquā fortis cōtēnat bona: & accipiat ma/la: postea uelle mori: ut fugiat illa. ⁋ Fata: nō curauit mortē & spernit aduersa piecit. ⁋ Bona: imperiū & gloriā. ⁋ Onerauit: auxit illa quę sibi accide bant mala. ⁋ Nullo: nulla re. ⁋ Vtrūq; s. petere & desidera/re mortē est hois timidi. ⁋ Loco: in tuto: ille qui habuit oia mala quæ amplius nō possint crescere iam est in tuto q̄re scit se nihil pei⁹ posse habere: quare nō est optandum mori tibi. Quis iam probat q̄ nō habet causam aliq̄ q̄ debet mori di/cens q̄re sic q̄rit mala q̄ ipse sibi neq; dii maiora sibi possent dare si uellet mori uiderē uelle fugere ea. ⁋ Fac uelle, parē/thesis est. ⁋ Iam: nec tu si uelles posses aliqd maius malū tibi facere pręter hoc qd existimas dignū morte. Hoc. s. q̄ es dignus morte. ⁋ Nō: es q̄re peccasti per ignorātiā. ⁋ Inuitis: q̄uis dii fecerit te peccare: tū es inocēs. ⁋ Efferarit, fece/rit te q̄si ferū & bestialē. ⁋ His sedib⁹ supnis. ⁋ Cares: ui for/te mori ne uideas lucē iā cares q̄re cęcus es & ne habites pr̄iā cū filiis & uxore iam oīb⁹ istis priuatus es: nec plura tibi au/feret mors. ⁋ Tumultus: quare eras in regno habebas mul/tos stipatores. ⁋ Turba for/tunæ: regni abcessit a te. Iussa. i. mortem oībus his priuatus es: quibus alii morte solēt pri/uari. iussa appellamus exequias & sacra quæ dantur mortuis. ⁋ Quā non fugis regnū quod nō habes aut alia quę dixim⁹. ⁋ Me fugio: respōdet œdipus fugio pectus meum oneratum cōsciencia tot maloꝝ & cōspe/ctum aliorū ne me uideāt nec debeo uiuere cū oēs causas ui/uendi perdiderim ideo discede filia & dimitte me mori & ar/guit scelus suū a tēpore dicēs. cū essem in uentre matris iam ad scelera sum destinat⁹ & per oraculum appollinis ad mor/tem iudicatus.

ℭHæret: anceps est & hęsitat pauca parēs artificiosa oratio antigōes q̄ patrē dehortaē ad mortē & primo orditur ab ea parte quæ facit ad finē & con clusionē rei a magnanimitate & cōstātia qua uitiē patri sua/dere miseriaꝝ & doloꝝ cōtemptū. tristis uero & calamitosæ uitæ pōdera p patiētiā esse tolleranda in quo arguit ab ipsa primū patiētia deide a magnanimitate ipsi⁹ œdipi quē timere nō decet nec ulis malis infractū sed cōtra niti deinde ab ultima ei⁹ calamitate. ⁋ Sed malis ingētibus: grauissima sentētia & pclara matrona nō indigna æquo aio ferre mala hinc illud Oratianū de obitu Quinti. poetæ Cremonēsis duꝝ sed leuius fit patiētia qcqd corrigere est nefas & Terē: ut qm⁹ qū uolumus nō licet. ⁋ Me fugio: psistit œdipus in cōtumacissimo mortis desyderio dein de causas adducit q̄re oio sibi moriendū sit. ⁋ Ceres: saturni & opis filia: ut Eusebi. & Hesio. in theogonia ońdit. ⁋ Fruges toto orbe ppagandas per Triptolemū istituit. prima dedit leges: ppea i Eleusio oppido qd cōdidit triptolemas de noie pr̄is: sacra ab eodē facta chesmophoria appellata. αποτου θεσμου και φερω. a creando dicta Ceres: uel ut placet Ciceroni a crescēdo. DAN.

BER. Almæ parentis munere? ego castã manũ
Nefandus, incesti ficus, execrabilis
Attrecto? ego ullos aure concipio sonos,
Per quos parẽtis nomen, aut nati audiã?
Vtinam quidẽ rescindere has quirẽ uias,
Mãibusq; adactis omne, quo uoces meãt
Aditusq; uerbis tramite angusto pater,
Eruere possem nata iam sensum tui.
Quæ pars meoꝶ criminũ es, infelix pater
Fugissem. inhæret, ac recrudescit nefas.
Subinde & aures ingerũt, quidquid mihi
Negastis oculi. cur caput tenebris graue
Nõ mitto ad ũbras Ditis æternas? qd hic
Manes meos detineo? quid terrã grauo?
Mistusq; superis ero? quid restat mali?
Regnum, parentes, liberi, uirtus quoq;,
Et ingenii solertis eximium decus
Periere. cuncta sors mihi infesta abstulit
Lachrymæ superãt: has quoq; eripuit mi/
Absiste nullas aius admittit preces. (hi.
Nouamq; pœnam sceleri⁹ quærit parẽ.
Et esse par quæ poterit? infanti quoq;
Decreta mors est fata quis tam tristia
Sortitus unquã? uideram non dum diem,
Vteriq; non dum solueram clausi moras.
Et iam timebar. protinus quosdã editos
Nex occupauit, & nouæ luci abstulit.
Mors me antecessit / aliquis intra uiscera
Materna lætum præcoqui fati tulit.
Sed nũqd & peccauit? abstrusum abdiiũ,
Dubiũq; an essem / sceleris infandi reum
Deus egit / illo teste damnauit parens.
Calidoq; teneros transsudit ferro pedes.
Et in alta nemora pabulum misit feris,
Auibus & auidis quas Cithæron noxius
Cruore sæpe regio attractas alit.
Sed quem deus damnauit, abiecit pater,
Mors quoq; refugit. pstiti Delphis fidẽ.
Genitorem adortus impia straui nece.
Hoc alia pietas redimet. occidi patrem,
Sed matrẽ amaui / p loq hymeneũ puder,
Tedasq; nostras. has quoq; inuitum pati
Te coge pœnas. facinus ignotum, efferꝫ,
Inusitatum fare, quod populi horreant.
Quod esse factum nulla non ætas neget.
Quod patricidã pudeat / in patrios toros
Tuli paterno sanguine aspersas manus.
Scelerisq; pretium maius accepi scelus.
Leue est pãnum facinus. i thalamos meos
Deducta mater, ne parum scelerũ forer,

¶ Manũ: quæ occidit patrẽ. ¶ Cœlũ: nolo esse odio diis hoĩbus qui dolẽt me uidere. Præmo: calco: nõ sum dignus manere i terra quę fructifera est, & dat fructus oẽs. ¶ Laticis: uini uel aquæ. ¶ Almæ parentis: terræ q̃ oẽs alit. Fruor capio fructũ. ¶ Castã manũ: tãgo tuã manũ castam cũ sim nefandus & icestus. ¶ Attrecto: tango. Ego audio nomẽ pr̃is. & mihi succurit q; patrẽ occidi: & nomẽ filioꝶ & recordor q; filios de matre suscepi quæ omnia mihi sunt igratissima. ¶ Sonos: uoces: legenda sunt hęc interrogatiue. ¶ Viae: per quas audio. ¶ Adactis: impulsis: utinã posse manibus meis oẽm sensum aurium euellere. ¶ Nata: si possem hoc facere: ut nõ audirẽ de te quare ẽt genetaia es ex icestu. ¶ Inheret. quotiẽs audio nomẽ patris & filioꝶ recrudescũt scelera mea & renouanẽ: tanslatio sumpta est a vulneribus quæ quasi sanata sunt iteꝝ attrectãdo lacerant. ¶ Ingerũt: imittũt qcqd oculi nõ uident: aures audiũt. ¶ Cur ca. cur ergo nõ recedo de uita cũ sim ita mihi: & diis inuisis. Quid manes meos: animam meã: reputat se mortuũ quãdo in hac uita nullã cõmoditatẽ habet. ¶ Grauo: quare nõ libenter fert me. ¶ Mixtus .q.d. sum in numero mortuoꝶ & sto cũ superis. lachrymæ superant: restabant fortuna reliquerat oculũ: ut possem lacrymari: sed mõ nõ possum quare euulsi mihi oculos. ¶ Absiste: perseuerabat adhuc filia p̃cibus: unde pater eam repellit q̃re oio decreuit mori ¶ Admittit: recepit. ¶ Nouã pœnã iusitatã. qũadmodũ scelera mea fuerãt inusitata: sed puto nulla poterit reperiri satis par & equalis peccatis meis. ¶ Moras: nondũ natus erã. ¶ Protinus: nascũt multi & statim moriunẽ, sed ego ad mortẽ destinatus erã antequã natus. ¶ Nox, mors. ¶ Precoqs: iteꝝ aggrauat per cõparatiõnẽ: aliq moriunẽ in uentre mr̃is sed nõ peccauerũt: ego aũt iudicat⁹ sum homicida adhuc in utero matris p̃cor diciẽ fruct⁹ qui ante tẽpus maturescit: ideo a simili dixit. ¶ Præcoquis fati nimiũ accelerati. ¶ Deus egit: tanq̃ auctor dicit apollo me dignũ morte cũ nõdum natus essem. ¶ Dubius, cũ nescirẽt an eẽm uel nõ essem in uentre matris.

¶ Parens: pater laius dãnauit me illo apolline teste & quam primũ natus fuit iussit me exponi feris prioq; pforauit mihi pedes ferro calido. ¶ Tractatas, iuitatas. ¶ Regio: cruore q̃re tibi mortui sunt actæõ: & pentheus: ut diximus: Sed quẽ pater meus & apollo uolebant ut morerer mors noluit. ¶ Præstitit fecit: fidẽ. ¶ Delphis: oraculo appollinis: delphici qui dixerat me iterfecturum patrẽ & ita feci. ¶ Adortus: aggressus. ¶ Hoc. s. paricidium. ¶ Redemit: cõpensauit quare saltẽ si fui crudelis in patrem amaui matrẽ cũ illã habuerim p uxore & est hironia. ¶ Proh: indignatio exclamantis aperiens hironiã. ¶ Hymeneum: nuptias nostras: Nã hymeneus deus nuptiarũ habeẽ. ¶ Thedas: faces quæ portabanẽ ante sponsos cuius rei rõnem explicat Plutarchus in pblemat ib⁹ suie. ¶ Has quoq;: quãuis te pudeat œdipe loqui pudenda tua uolo tamẽ ut narres ad pœnã tuã: nullus enim uellet dicere turpitudinem suã dic ergo œdipe de: se loquitur in tertia persona. ¶ Ignotum: antea inauditum. ¶ Nulla nõ ætas. i. ois: tm̃ est scelus quod posteri uix potuerunt credere. ¶ Thoros, accepi matrẽ i uxorem in p̃miũ parricidii quẽad modum debuissem puniri.
¶ Audiam nomen. i. audiã me uocari patrem a filia uel natũ ab uxore quod est præter omnem legem. ¶ Subinde. i. crebro. Pli. Tales tum etiã uiatores erant qbus idipsum nomẽ inditũ ẽ subinde in agris. ¶ Solertis: in inuestigãdis terris & cæcis ambagibus. ¶ Solers. n. proprie ingeniosus cui contrarium est iners & stupidus. ¶ Infanit: quẽadmodum apud Sophoclem ipse sui nescius loquitur ad seruum mirabũdus. τέκνον ατλημον κτενεινιτωσ τουσ τεκοντασ ιυλογοσ ουιου. ¶ Abiecit pater: apud eurypidem ita cõqueritur. και ταμουε ετισ αλλοσ ανθρωπουεφυα γονοια παλλον λαιωμεσ ωισ ετωει δ εγενομιν αυθισ οσ πειρασ πατιρ. χρηγαρθανεινινι νεξιμου. πεμπειδε μεουσ αζομεσ θα. τερταρον γαρ ωφε λενοσ μηδ ειωλεσ αλλα δ τοιλευσ αιτωμε &c. & in primo phœnissoꝶ sic loquitur Iocasta. σφυρος σιδ εραχενασ αδ ειασ πειρε πειερσοι. DAN

¶ Fœcunda

ER. ¶Fœcūda & ne aliquod scelus deesset: peperit etiā filios ex me. ¶Si qd:aliquod qd possit addi:ego adiunxi quare feci filios sceleratos. ¶Abieci:deposui regnū illudq; reliqui filiis qui multa mala facēt. ¶Sceptrū:regnū appositiue pciū paternæ necis. ¶Et hoc.s.sceptrū. ¶Alias manus quare sicut meæ manus fuerunt armatę cōtra patrē: ita filii armabunt suas alter cōtra alterū. ¶Fatum: optime scio ɔditionē regni thebani q nullus pōt tenere illud sine scelere. ¶Sacro:execrabili. ¶Presagit pūidet:uideor diuinarī mala futura. ¶Patern⁹:aius, Iacta: tractū est ab agricolis qui iaciūt semina,ut colligāt. ¶Gladis:maleq; futurorū. ¶Pacti: qd factū fuerat iter fratres ut alternis annis regnarēt. ¶Hic etheocles: q primus annis regnauit. ¶Negat reddēr dare īperiū frī polynici:ut erat cōuentū iter eos. ¶Ille:inuocat uiolatos q fuerunt adducti i testimoniū fœderis sui. ¶Icti:pcussi: & facti habita cōsuetudine ab antiquis qui pcutiendo porcā fœdus iungebāt:qd restaē Vir. Posito certamine reges: & tādē cęsa iūgebant fœdera porca. ¶Argos:nā īpe polī.argiā filiā adrasti uxorē duxerat cui⁹ auxilio bellū aduersus fratrē parabat. ¶Vt siquis:si dubitaret aliquis an essent filii mei illud bñ apparet quare sunt scelerati quēadmodū ego. ¶Nemo non.i. ois. ¶Si nul.filia psuadet pri: ut uiuat ut auctoritas ei⁹ ꝓhibeat hęc mala quę denunciauerat de filiis ei⁹ ¶Multis:q peribūt in bello. ¶Illis,neq; iusti est ulla cura illis. ¶Meis:qd plus nō pōt dici quare opus est ut sint sceleratissimi sicut sunt filii mei. ¶Certāt:cōtendūt inter se siquis possit esse sceleratior. ¶Pensi:cōsiderationis qd ꝓpriū ē ire nihil cōsiderare. ¶Per ne. cū sunt nati ex scelere nihil malū putāt:& oia licer putant. ¶Scio ꝓuideo mala futura: q uolūt cōmittere inter se ideo mutare & cito uolo mori, dū aliqs me sceleratior nō ē. ¶Fortuna, hēt hoc solū qd cedo tibi. ¶Inuictus aliis: q nō mouerer ab aliis. ¶Domo:familia nostra nō est aliquis bonus de nostris nisi tu sola: ideo quicquid uis faciā quare puto facere bonum dum satis facio tibi trāsibo mare egeū & excipiam flammas montis ethne. ¶Globos: cumulos rotundos. ¶Serpenti:quæ custodiebat mala hesperidū subrepta ad her. ¶Iecur: etiā si iusseris feram pœnam titii qui iecur pascendum uulneribus tradit sustinebo omnes pœnas quas uolueris. ¶Vel iuuet scilicet œdipus: & de se loquitur in tertia persona.

Fœcunda. nullum crimen hoc maius potest
Natura ferre. siquod etiam nunc est, tamen
Qui facere possunt/dedimus. abieci necis
Pretium paternæ sceptrum, & hoc iterū manus
Armauit alias. optime regni mei
Fatum ipse noui, nemo sine sacro feret
Illud cruore. magna præsagit mala
Paternus animus/iacta iam sunt semina
Cladis futuræ/spernitur pacti fides.
Hic occupato cedere imperio negat.
Ius ille, & icti fœderis testes deos
Inuocat, & Argos exul/atq; urbes mouet
Graias in arma. non leuis fessis uenit
Ruina Thebis/tela, flammæ, uulnera,
Instant/& istis: siquod est, maius malum.
Vt esse genitos nemo non ex me sciat.
A. Si nulla genitor causa uiuendi tibi est,
Hæc una abunde est/ut pater natos regas
Grauiter furentes/tu impii belli minas
Auertere unus, tuq; uæcordes potes
Inhibere iuuenes/ciuibus pacem dare.
Patriæ quietem/fœderi læso fidem.
Vitam tibi ipse si negas, multis negas,
Oe. Illis parentis ullus, aut æqui est amor
Auidis cruoris, imperii, armorum, doli,
Diris, scelestis (breuiter ut dicam) meis?
Certant in omne facinus/& pensi nihil
Ducunt/ubi illos ira præcipites agat.
Nefasq; nullum, per nefas nati, putant.
Non patris illos tangit afflicti pudor,
Non patria. regno pectus attonitum furit.
Scio, quo ferantur, quanta moliri parent.
Ideoq; leti quæro maturi uiam,
Moriq; propero/dum in domo nemo est mea
Nocentior me. gnata quid genibus meis
Fles adnoluta? quid prece indomitum domas?
Vnum hoc habet fortuna, quo possim capi
Inuictus aliis, sola tu affectus potes
Mollire duros. sola pietatem in domo
Docere nostra. nil graue: aut miserū est mihi:
Quod te sciam uoluisse/tum tantum impera.
Hic Oedipus Aegea tranabit freta
Iubente te: flammasq; quas siculo uomit
De monte tellus igneos uoluens globos.
Excipiet ore/seq; serpenti offeret.

DAN. ¶Vt eē genitor:frater genui fratrem: nemo ignorat: ego igitur quod uiuā ultra: cui dolores augeat ex patris nece:matris concubitu:ex ruina imperii: liberorum odio:qñ tot mortes una mors possit claudere. ¶Genitos:ex me q malus sum & sinistro natus sydere apud Eury. ita lamentaē. αδίασ δ'ἐαιμονεγω παιδίασ δ'ε αδελφουσ τεκον. ουσ απολεσα. ουσ γεροσ υνετοσ πεφυκε γο. ¶Et pēsi nihil: pēdere librare & soluere: est inde pensum & pensio, a penso declinatur pensito conside ro. Gel. in. i. scripta omnia curiose spectabat: aut uirtutes pensitabat: inde pensiculate aduerbium est pensiculo uerbum. inde Gel. in eodem pythagoras a principio adolescentes per naturæ indicia pensiculabat quod φυσιογνωμονεῖ græce dicitur, id enim uerbum significat mores naturasq; hominum quandam coniectiōe sciscitari. ¶Ira agat, poeta in. ii. Furor iraq; mētem pręcipitāt. ¶Sola tu: pietatem dulcissime præcibus filiæ iam tandē uictus œdi. mutat sententiam: cū sola pietas in eo uitam defendat quem innumera scelera ad mortē iure impellebant. apud Eury. alloquitur filiam in hanc sententiam. ω θυγατερ αινω μεν σε τισ προ θυμιασ λεγω το χουσα. ταμ εγω στερ ξωκεκα &c. i quo œdi. laudat Antig. a fortitudine & animi magnitudie ubi hic a pietate commendat: hic licet euagari: filii discite pietatem in uestros parentes colere. quales sint ipsi: omnino ueneremini: hoc mandant diuinæ & humanæ leges: hoc præcipit deus: hoc imperat natura q se exemplo puellæ thebanæ non mouemini saltem nos moueat Pauor Agregentin⁹. οσ δ'ευχατο τουσ γεγεννηκοτασ αει μεμνησθαι πατερασ μαλιστα.

BER. ¶ Deerat: restabat ad miserias meas etiam ut amatem hostem patriæ polini. filium meum. ¶ Bruma ter iam sunt tres anni quibus polini. factus est exul: nunc regnum petit, a fratre fretus auxilio soceri Adrasti. ¶ Bruma: vltima pars hyemis qui sunt breuiores dies. ¶ Decubuit: recisa est. ¶ Isthmon: terra est angusta inter Aegeum & Ionium. ¶ Generis poli. Adrasti gñi. ¶ Quid optem, ostendit difficultatem voti sui: siquid opto pro poni. nocet etheo. & e couerso quare nescio quid eligere debeam: tamen uideor magis diligere pol. cum natura cõpatitur semper misero. ¶ Sic parens: scilicet cum armis. ¶ Regina: venit nuncius ad reginam Iocastam dicens dũ consumis tempus lamentationibus filii tui congrediuntur paribus armis. ¶ Mota aqui. vexillo moto ad pugnam seruat consuetudinem Romanam q aquilam portabant in vexillo. ¶ Caduca: thebana. ¶ Submittit: sursum mittit. ¶ Et si metuentes, hoc est generale qui sunt in timore: aliquando fingunt se videre quod non vident ita dicit nunc videor videre vexilla ducum & arma fulgentia. ¶ Clarum aurea nota: nam quicunque imperator habebat signũ suum. ¶ I redde: o regina vade cito & compone filios tuos priusquam aggrediatur tantum bellum.

BER. Perge: cum Antigones audiuisset verba nuncii vocantis Iocastam ad compositionem filiorum: exhortatur ipsam vt cito vadat & interponat se inter fratres quare si debent se occidere prius occidant eam, & dum loquitur vide parari exercitum. ¶ Concita: accelera. ¶ Excute: remoue de manu. ¶ Excipe, scilicet prima occidaris.

DAN. ¶ Cauo: & cauus & cauũ dici potest frequentius tamen cauerna quam græci vocant κρεωτειν. Pompeius refert a cauo dici cauum. ¶ Cauo: idest repta

Quæ fecerat, gestauit, & spolium talis
Cruenta nati Mænas in partes dati.
Fecit scelus, sed misera non vltra suum
Scelus hoc cucurrit. hoc leue est, qđ sum nocẽs.
Feci nocentes, hoc quoq; etiamnum leue est,
Peperi nocentes. deerat ærumnis meis,
Vt & hostem amarem. bruma ter posuit niues,
Et tertiam falce decubuit ceres,
Vt exul errat natus, & patria caret.
Profugusq; regum auxilia graiorum rogat.
Gener est Adrasti, cuius imperio mare
Quod cingit Isthmon regitur. hic gentes suas
Septemq; secum regna ad auxilium trahit
Generi, qđ optem, qđ ue decernam: haud scio.
Regnum reposcit. causa repetentis bona est,
Mala sic petentis, vota quæ faciam parens?
Vtrunq; natum video, nil possum pie
Pietate salua facere. quodcunq; alteri
Optabo nato, fiet alterius malo.
Sed utrunq; quamuis diligam affectu pari
Quo causa melior, sorsq; deterior trahit,
Inclinat animus semper infirmo fauens.
Miseros magis fortuna conciliat suis.
N. Regina, dum tu flebiles questus cies,
Terisq; tempus, tota nudatis stetit
Acies in armis. æra iam bellum cient.
Aquilaq; pugnam signifer mota vocat.
Septena reges bella dispositi parant.
Animo pari cadmea progenies subit.
Cursu citato miles hinc atq; hinc ruit.
Vide: ut atra nubes puluere abscondat diem.
Fumoq; similes campus in cœlum erigat
Nebulas, equestri fracta quas tellus pede
Submittit, &, si vera metuentes vident,
Infesta fulgent signa. surrectis adest
Frons prima telis. aurea clarum nota
Nomen ducum vexilla præscriptum ferunt.
I, redde amorem fratribus, pacem omnibus.
Et impia arma matris oppositu impedi.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

ANTIGONE. IOCASTA. NVNTIVS.

Perge o parẽs, & cõcita celerẽ gradũ.
Cõpesce tela, fratribus ferrũ excute, i.
Nudũ inter enses pectus infestos tene.
Aut solue bellum mater, aut prima excipe.
Io. Ibo, ibo, & armis obuium opponam caput.
Stabo inter arma, petere qui fratrem volet

culo & inanitate. ¶ Fœlix lix agaue: exemplis miseriam cumulat. Agaue etsi perempto pentheo culpã commeruit, furore tamen numinis excusatur: ego mẽtis meæ compos peccaui & nocentes peperi: Iocasta queritur vicem iniquam: & sinistram sui puerperii. aliter ab Homero dicitur: Epicasta fuit filia Menœcei, vt testatur Euripides. ετικτεδ' ιοκαστα με τᾶς ισ μενοικεως & in principio eadem Iocasta sic loquitur εγωδ' επαισ μενοικεως καλουμαι κρεων τε κασιγνητη μεν Ιοκαστη με, fuit soror creontis vt ait etiã in eodem loco κρεωνδ' ἑταδελφος μητρος εκ μιας φυ. alii volunt filiam fuisse creontis. Eustachius conuenit cum Eurypide. Adrastus, Talamonis filius ex Euronomia argiuorum regum: dictus est: si Plato credimus quod non confecit rem thebanã, socer polli. venit thebas iam grandeuus & palienti facie solus rediit a pugna thebana: ut canit Papinius. Septemq; secum regna: locus de Euripi. per eadem Iocastã sumptus est οδ' εαργοσ ελθων πολλα σ'αδ' ερασ τον λαβων επαστα δ' εκτων ενταυθα λατειχητα δ' ε.
¶ Perge o parens: suasus continet Antigones ad Iocastam pacandi belli inter filios, mox incursum a fratribus suspensum & cohibitum interuentu ipsius Iocastæ. Est autem actus huius tragœdię tertius in trimetro iambico hypercatalectico positus & est tertiũ carmẽ. Colloquuntur Antigo. Iocast. nuncius apud Euripidem: Iocasta fatetur se diremisse hanc litem sed frustra iterum facto agmine & impetu. εγωδ' εριν λυουσ' υμον δ' του μαλον. ευξει δυο μεμφεσ' εναντον αγγελος &c. ¶ Petere qui fratrem: quicunq; volet fratrem occidere: siue is prior polini. siue etheo. fuerit me ante perimat, aut si quid potest in eo pietas, deponat arma ad preces meas: vel si impius a me incipiat locus ex duobus antithetis misericordiam mouens. ¶ Præpetem: agilem

Petat ante matrem tela qui fuerit pius
Rogante ponat matre qui non est pius:
Incipiat a me feruidos iuuenes anus
Tenebo nullum teste me fiet nefas.
Aut si quod, & me teste committi potest.
Non fiet vnum. An. signa collatis micant
Vicina signis clamor hostilis fremit.
Scelus in propinquo est occupa mater preces.
Et ecce motos (fletibus credas meis)
Sic agmen armis segne compositis venit.
Procedit acies tarda sed properant duces.
I. Quis me procellæ turbine insanæ vehens
Volucer per auras ventus ætherias aget?
Quæ sphinx: vel atra nube subtexens diem
Stymphalis auidis præpetem pinnis feret?
Aut quæ per altas aeris rapiet vias
Harpyia sæui regis obseruans famem?
Et inter acies proiecit raptam duas?
N. Vadit furenti similis, atq; etiam furit.
Sagitta qualis parthica velox manu
Excussa fertur. qualis insano ratis
Premente vento rapitur. aut qualis cadit
Delapsa coelo stella, cum stringens polum
Rectam citatis ignibus rumpit uiam.
Attonitu cursu fugit & binas statim
Diduxit acies victa materna prece
Hæsere bella. iamq; in alternam necem
Illinc, & hinc miscere cupientes manus
Vibrata tela continent dextra sua.
Paci fauetur omnium ferrum latet,
Cessatq;. telum vibrat in fratrum manu.
Laniata canas mater ostendit comas.
Rogat abnuentis irrigat fletu genas:
Negare matri qui diu dubitat: potest.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

IOCASTA. POLYNICES.

In me arma & ignes vertite: in me omnis ruat
Vna iuuentus/ quæq; ab inachio uenit
Animosa muro: quæq; Thebana ferox
Descendit arce/ ciuis: atq; hostis simul:
Hunc petite uentrem: qui dedit fratres uiro.
Mea membra passim spargite: ac diuellite.
Ego utrunq; peperi/ ponitis ferrum ocyus?
At dico? & ex quo dexteras lege datis.
Date: dum piæ sunt. error inuitos adhuc
Fecit nocentes. omne fortunæ fuit
Peccantis in uos crimen. hoc primum nefas

& velocem præpetes proprie aues alis auguria promittentes sicut oscines cantu transfertur absolute dictio ad celerem volatum præpetibus pennis ausus se credere coelo.

BER. ¶ Teste: præsente. ¶ Vnu sed fient duo quia me quoq; interficient. ¶ Signa: uexilla. ¶ Micant: splendent propter aurum: incitat Antigo. matrem ut cito uadat collatis coniunctis iam partibus dicimus collatis signis exercitus quando omnes pugnant: non autem pars: & est pugna integra Propinquat: proximo iam appropinquant inuicem. ¶ Præceps: uelox. ¶ Occupa: præueni antequam congrediantur. ¶ Fletibus: quare non plorarem nisi uiderem periculum. ¶ Hic agmen, exercitus tarde uenitur: quare vadunt ad scelus sed duces, hoc est poli. & etheoc. accelerant tanquam cupidi sanguinis. ¶ Quis me: Iocasta optat portari prodigiose ut cito currat ad filios. ¶ Insanæ magne. ¶ Quæ sphinx: de hoc monstro diximus supra. ¶ Stymphalis: de auibus stymphalibus diximus in Hercu. furente. ¶ Subtexens: quæ solet obscurare lucem solis. ¶ Præpetē: cito volantem. ¶ Harpyai de hoc mōstro similiter diximus in Hercu. furente. ¶ Sæui regis: phinei regis archadiæ qui cum occidisset filios obcæcatus ē & ad pœnā eius missæ sunt harpiæ quę mensas eius tactu fedarent. ¶ Raptam s. me Iocast. ¶ Duas acies, scilicet polyni. & etheo. ¶ Vadit: nuncius declarat celeritatem ioca. & quid ipsa egerit. ¶ Similis furenti: uidetur insana: immo etiam fuerit ex dolore. ¶ Excussa: missa. ¶ Parthica manu, parthi celeriter sagittantis. ¶ Stringes leuiter percutiens: nam uidetur sagittare coelum. ¶ Rectam: quare descendit recta via & facit sulcū igneū. ¶ Deduxit: dissunxit. ¶ Herere: constiterunt & firmata sūt. ¶ Iamq;: illi qui paulo ante concurrebant ad mortem mutuam. ¶ Deposuerunt: arma. ¶ Hinc & hinc: ex vtraq; parte. ¶ Ferrum latet, omnes deposuerunt arma. ¶ Laniata, dat locum sequēti scene, & quod gestum est declarat. ¶ Negare dubitat: qui dubius est an debeat negare matri pacem. ¶ Potest. s. negare.

In me arma: hic est quartus actus vbi Iocasta loquitur ad utrūque exercitum quod in solam ipsam iacula mittant cum ipsa sit causa huius belli quia peperit tales filios: conuertit deinde se ad polyni. & etheo. ut deponant arma. ¶ Inachio: ab argis vbi regnauit Inachus: idest iuuentus quę uenit ab argis & the. vertice in me ignes. ¶ Diuellite ē histeron protheron quando id quod debet sequi pręcedit: & econtra: histeron posterius: protherō prius positis: conuertit sermonē ad filios, idest ad utrūq; postea separatim. ¶ An: quasi dicat deberetis citius quam dico deponere arma. ¶ Ex æquo: simul quia eodē tempore. ¶ Piæ: sine scelere. ¶ Error: ut augeat scelus quia facturi sūt diminuit ea quæ prçterita sunt: huc usq; habuistis discordiam quia accidit ex mala origine vestra: & est imputandum fortunæ: quare nesciebam oedi. filium meum esse sed nunc voluntarium facietis cum frater contra fratrem seuiat. BER.

DAN. ¶ Harpyia sæui regis: harpyiæ inimicæ phineæ regi in coena quemadmodū Apollodius rhodius in secundo argonauticon: eleganter cecinit. ἀλλὰ δ' εἰα νέφιον ἀφνωμέμαο ... ¶ In me arma: inuida & edax vetustas huic tragoediæ finem eredit: quo fit ut quarto actu finiatur & carmine, vbi pertinacia polynicis ostenditur in fratrem necandū odio in dies feruescente ad mutua vulnera & vertitur hic actus inter Iocastam pacem & amorem filiis suadentem. ¶ Et poly. filium in nefando perimendi fratris consilio perdurātem: est autem

metrum

Inter scientes geritur/in uestra manu est:
Verum velitis/sancta si pietas placet.
Donate matrem pace. si placuit scelus,
Maius peractum est/media se opponit parens,
Proinde bellum tollite, aut belli moram.
Sollicita cui nunc mater alterna prece
Verba admouebo? misera quē amplectar pri⁹?
In vtranq; partem ducor affectu pari.
Hic absuit sed pacta si fratrum valent:
Nunc alter aberit/ergo iam nunquam duos:
Nisi sic/uidebo. iunge complexus prior:
Qui tot labores: totq; perpessus mala:
Longo parentem fessus exilio uides.
Accede propius. clude uagina impium
Ensem & trementem iamq; cupientē excuti
Hastam solo defige/maternum tuo
Coire pectus pectori clypeus uetat.
Hunc quoq; repone/uinculo frontem exue.
Tegmenq; capitis triste belligeri leua.
Et ora matri redde. quo uultus refers?
Acieq; pauida fratris obseruas manum?
Affusa totum corpus amplexu tegam,
Tuo cruori per meum fiet uia.
Quid dubius hæres? an times matris fidem?
Po. Timeo: nihil iam iura naturæ ualent:
Post ista fratrum exempla/ne matri quidem
Fides habēda est. Ioc. redde iā capulo manum.
Astringe galeam. læua se clypeo ingerat:
Dum frater est armatus: armatus mane.
Tu pone ferrum: causa qui es ferri prior.
Si pacis odium est: furere/si bello placet:
Inducias te mater exiguas rogat.
Ferat ut reuerso post fugam nato oscula:
Vel prima: uel suprema. dum pacem peto.
Audite inermes. ille te: tu illum times:
Ego utrūq;: sed pro utroq;. quid strictū abnuis
Recondere ensem? qualibet gaude mora.
Id gerere bellum cupitis: in quo est optimum
Vinci uereris fratris infesti dolos
Quoties necesse est fallere: aut falli a suis.
Patiare potius ipse: quam facias: scelus.
Sed ne uerere. mater insidias: & hinc:
Et rursus illinc abiget. exoro an patri
Inuideo uestro? ueni: ut arcerem nefas:
An ut uiderem? proprius hic ferrum abdidit
Reclinis hastæ: & arma defixa incubant.
Ad te preces nunc nate maternas feram,
Sed ante lachrymas/teneo longo tempore
Petita uotis ora: te profugum solo
Patrio penates regis externi tegunt.

metrum iambicū quomodo superius perge o parens &c. ⸿ Sola inquit me metro. ⸿ Induam cruium ie hostium tela. unde exterfit fratres: idem & filii mariti. Ioca. & polyn. colloquunt. ⸿ Qui dedit fratres viro: curi. loquitur in hanc sententiam σ τιλου σαμει δε σογνοι μεμεννετιοντα ημειταντε μολυνει λου βιανυνο μασι &c. Date dextras: fidem pacis mihi facite dexterarum enim cōiunctione fides firmatur. ομοτισ δεξιασ .i. a commoditate dicta dextra qd' sit cōmodior corporis beneficio quam sinistra: unde fit vt dare dextram non solum sit fidem facere sed auxiliū ferre Virg. da dextram misera consecrata est fidei cui sacerdotes uelatis manibus rem diuinam faciebāt a. M. Attilio in palatio Romæ dedicata est ædes fidei.

BER. ℭ Maius. s. scelus ostendā vobis, scilicet qp me occidatis. ⸿ Parens: de se loquitur in tertia psona. ⸿ Mediam: ego mater pono me mediam inter uos ne possitis concurrere. ⸿ Proinde, ego si vultis. ⸿ Bellum: refertur ad illud donate matri pacem. ⸿ Tollite: remouete. ⸿ Aut: si vultis facere bellum tollite me quę sum mora belli. ⸿ Cui dubitat & rogare vult alteę: sed ad quem incipiat nescit si prius cōplectar polyni. q reuertitur: an etheo. recessurum demū statuit prius osculari polyni. ⸿ Si pa. si voluerīt seruare pacta alter etheoc. exulauit quemadmodum poly. & ita sum solicita & dubia quē prius debeam complecti an pol. reuertentem: an etheo. discedentem. ⸿ Alterna, facta vicissim ad vtrunq; fratrem. ⸿ Sic: nisi per discordiam. ⸿ Longe: demum cōuertit se ad poli. ⸿ Trementem: q̄ iam uibrabas contra fratrem. ⸿ Coire: coniungere simul. Vinculo. scilicet galeæ: si uis ut te deoscular, depōe galeā. ⸿ Ora ut uideam vultum tuum. ⸿ Quo vultus, dum rogaretur a matre circumaspiciebat dubitans de fratre: vnde mater dicit quo vertis vultū: noli timere quere si frater debet occidere te prius occidet me quara ego amplector te totam & tegā refers, uoluis. ⸿ Acie, aspectu. ⸿ Obseruas: multum aspicis. ⸿ Affusa: circum te posita. ⸿ Redde: iā deposuerat gladium vnde dicit mater Ioca. iterum suscipe arma quare frater adest armatus. ⸿ Capulo: manubrio ensis. ⸿ Ingerat inuoluat se i lorum clipei. ⸿ Dum: donec. ⸿ Tu pone: vertit se mō ad etheoc. dicens tu qui primus negasti regnum fratri & es causa belli prior depone arma. ⸿ Si paris: si statuisti omnino gerere bellum nō peto pacem perpetuā: sed inducias, ut vulgo dicunt treugam, paruum spacium temporis: ut vos possit cōplecti & osculari. ⸿ Supra ma vltima quare non ampli⁹ deosculator uos si bellum geratis. Prima quare non multis annis non vidi eum. ⸿ Vtrunq; non pro me sed pro vtroq; timeo. ⸿ Qualibet mora, dicit quod in faciēdo scelere mora est bona. ⸿ Optimum uin. quare melius ē in tam scelerato bello uinci q̄ uincere & superstes tanto sceleri esse. ⸿ Patiare: potius melius est pati damnum & mortem q̄ contra bonam famam & nomen virtutis aliquid cōmittere. ⸿ Mater: ego Iocasta de se loquitur in tertia psona. ⸿ Abiget: remouebit. ⸿ Hinc: ex vtraq; parte. ⸿ An patri, interrogatiue legendum: vellem esse caeca ne viderē scelera vestra quemadmodum est pater oculi. ⸿ Arcerem: repellerem. ⸿ Hic ferrum, etheocles motus precibus deposuit arma. ⸿ Reclinis: quando hasta est apposita alicui loco stat inclinata. ⸿ Incubant: hærent. ⸿ Ad te: conuertit modo preces ad polynicem dicēs iam te video antequam tā diu videre desideraui. ⸿ Penates, domus. ⸿ Externi regis: adrasti. ⸿ Tegunt: tenent. Non te quando volumus inducere compassionem dicimus facta quæ nō debuissent fieri & non facta quæ debent fieri vnde ybi ostendit illud non esse

factum quod fieri debebat: ut mater solet parare thalamos filio & alia exequi: cum dixit vxorem. pro te ne quid mali accideret. ⁋ Tantum ereptus, rogabam deos ut redderent mihi conspectum tuum cum ille tantum mihi tolleret quantum daret: quare alter frater recessurus erat in exilium cum tu uenisses. ⁋ Dicit: nunc est verificatum oraculum dei qui mihi dixit quando videbis timebis. ⁋ Triste, video te sed non quemadmodū desiderabā.

DAN. ℭ Quem amplectar: ab a dubitatiōe mouet pathos quā græci αμορπτιν uocant ut apud Virgil. en quid ago: mouet etiam a materna pietate paulo superius quod dicitur ab imagine sicut apud Virg. & patrię mouit pietatis imago &c̄.

Te maria tot diuersa, tot casus vagum
Egere: non te duxit in thalamos parens
Comitata primos: nec sua festas manu
Ornauit ædes nec sua lætas faces
Vitta reuinxit: dona non auro, & graues
Gazas socer: non arua, non urbes dedit.
Dotale bellum est: hostium es factus gener,
Patria remotus: hospes alieni laris.
Externa consecutus. expulsus tuis.
Sine crimine exul. ne quid e fatis tibi
Deesset paternis. hoc quoq; ex illis habes.
Errasse thalamis: nate post multos mihi
Remisse soles: nate sollicitæ metus,
Et spes parentis, cuius aspectum deos
Semper rogaui: cum tuus reditus mihi
Tantum esset erepturus aduentu tuo,
Quantum daturus. quando pro te desinam,
Dixi, timere? dixit irridens deus,
Ipsum timebis. nempe, nisi bellum foret.
Ego te carerem. nempe, si tu non fores,
Bello carerem. triste conspectus datur
Pretium tui, durumq;. sed matri placet.
Hinc modo recedant arma: dum nullum nefas
Mars sæuus audet: hoc quoq; ē magnum nefas
Tam prope fuisse, stupeo: & exanguis tremo.
Cum stare fratres hinc: & hinc uideo duos
Sceleris sub ictu: membra quassantur metu:
Quam pene mater maius aspexi nefas.
Quam quod miser uidere non potuit pater.
Licet timore facinoris tanti uacem,
Videamq; iam nil tale, sum infelix tamen,
Quod pene uidi. per decem mensum graues
Vteri labores, perq; pietate inclytas
Precor sorores: & per irati sibi
Genas parentis, scelere quas nullo nocens
Erroris a se dura supplicia exigens

omnis autem pathetica oratio aut misericordiam aut idignationem citat hoc omnis sermo locastæ tendit ad miserationē ⁋ Hic absuit. polynices q tres annos argis exulauit regnante Thebis etheocle quem etiam decet fratri uicissim regnum concedere si promissis manet federum. ⁋ Hunc quoq; depone inquit clipeus depone galeā quo pectus pectori. os ori admoueatur & est perifrasis galeę tegmē capitis &c̄. cuius inuentores lacedæmōii extitere ptetus & acrisius inter se bellantes clypeum inuenerunt primi. ⁋ Inducias: loquitur de se in tertia induciæ pacis interualla ductæ donati testimonio in Terent. quasi indicie quia in die fiant hic militis illius Scoma qu factus inducitis existimabat noctu licere prædari: die vero quiescere, quasi percalleret scuti gerulus ille literas & donati legisset expositionem: inducias primus inuenit Lycaon: sicut Thes. federa affirmātibus Plutarcho & Pli. ⁋ An patri sensus, Creditis fortasse me venisse præcatū uos ut arma deponeret potius q̄ ut optarem uos pugnantes expectate sicuti pater vester: cui inuideo. i. quem odio habeo ob hāc solam causam nō quia optet cæcitatem hoc dixit: sed ut probaret causam suam eē iustiorem qua adducti filii arma illico deponerent: nō subdit uenit ut arcerem nō ut uiderem nefas.

⁋ Matri placet quamuis ita sit iuuat etiā te videre modo tamen hac conditione ut recedat exercitus & non venias contra patriam. ⁋ Redeant reuertantur. ⁋ Quā pœne: q̄si vidi maius nefas quod poterat videra Oedipus: quare cœcus erat, Licet timere q̄uis non viderim tantū scelus ut fratres cōgrediantur, tamen possum iudicari infœlix quod prope fui ut viderem. ⁋ Per decem, rogat polynicem per labores quos suscepit pro eo & per amorem quem habet in sorores: & patrem suū: cœcum: ut deponat arma. ⁋ Sorores: Antigonem & Ismenem gloriosus amor parentum. ⁋ Irati sibi: sibi inimici sibimet: q̄re excecauit se. ⁋ Nullo scelere: nulla culpa quare peccauerat per ignorantiam. ⁋ Exigens sumens.

DAN. ℭ Lætas faces. v. faces ante nouam nuptam alligatas vitta ferebant antiqui cum ducerentur ad domus maritalem: quod is numerus partus sit naturalis & legitimus in. ii. q apud Plutarc. Aristot. philosophus memoriæ tradidit mulierem in ægypto uno partu quinq; pueros enixam eūq; esse finem dixit multiiugæ hominum partionis neq; pluris vnquam simul genitos cōpertum, & diuo Augusto imperāte Ancilla ipsius peperit quinq; pueros in agro laurente sed paucos dies uixerunt hoc legere est. ⁋ Arma: ego intelligo hic generis insignia & umbones factiosos ut armaq; fixit Troia. ⁋ Externa consecutus: quod socero carente uirile sobole: in re hæreditario regnum cedebat in generos uel quod ad mouenda arma contra fratrē ab Adrasto illi latæ essent suppetiæ. ⁋ Spes parentis: εκλιδ' ετ και σθενατους ξεν ακοτωνεισι τεκνα, inde illud Virgili. Nate meæ uires &c̄. ⁋ Nempe si facit bellū ut te uideam quæ sola causa thebas te compulit. ⁋ Genas parentis: genę palpebrę oculorum ab Ennio dicuntur panditæ sopigenas & chordæ relinquite sonum. ⁋ Rex sit est vobis, decernatur alia via quam armis sceptrum thebanum. ⁋ Frustra. n. & temere bellū gesseritis peunte causa belli ergo sustinebitis illud opus

Aristo.

BER. ℭ Vitta: ut Plutar. refert solebat fascia candida appendi inter utranq; ianuā quod a se non factum quæritur Iocasta. ⁋ Vitta fascia. ⁋ Reuincit ligauit. ⁋ Dona habuisti uxorem filiam adrasti sed socer nō dedit dotem vt solet fieri urbes aut aurum: sed bellum nam cum exercitu suo promisit te reducere in regnum. Sine crimine: quare nihil mali cōmiseras propter quod deberes exulare. ⁋ Nequit: vt haberes omnia mala quemadmodum pater tuus qui cum esset natus expositus fuit feris cum adhuc nihil mali fecisset ita & tu sine causa exulasti. ⁋ Thalamis: ex cōiugio patris. ⁋ Remissæ redditæ. ⁋ Post multos so. post multos dies. ⁋ Metus: quare timebam semp

illud opus demoliri: quod suaui cantilena Amphyon archytectatus est ut præclare meminit Papinius, & in arte Ora. dictus & Amphyon thebanæ conditor arcis: Saxa mouere sono testudinis & prece blanda. ⸿ Ducere quo vellet: & in Hercule furente commemorauimus Amphyon teste Plinius inuenit primus musicam.

BER. ℭ Hausit: euulsit. ⸿ Gregi. hostili turba hostium.

Cadm? ⸿ Cadmea: thebana. ⸿ Leui: aligi. ⸿ Excelsos rotis: sublimes in curribus: nam antiqui principes solebant pugnare in curru. ⸿ Trabes magnas faces. ⸿ Cineri ad cinerem comburentis nostras domos. ⸿ Fratres, scilicet vos: nam ceperatis conserere manus nisi me interposuissem: quæ res etiā noua thebis vbi solita sūt fieri multa scelera. ⸿ Facinus est: parenthesis. ⸿ Soror: Ismene & Antigone. ⸿ Debet sibi, in hoc obligatus est sibi: quod cæcus non potuit videre. ⸿ Occurrat: vide patrem tuum qui erroris sui voluit etiā pœnam sumere quādo magis tu poteris iudicari dignus omni supplicio q̄ scientér committis tantum scelus. ⸿ Ne precor, arguit ab vtilitate si patriam destruis. ⸿ Nullam: dum uix patriam esse tuam illam uis eē nullam. ⸿ Quinimmo: peius cum causa tua sit iusta & mercatur fauorē ab omnibus: in hoc solo habe ris odio: quod patriam armis oppugnas. ⸿ Solum: terram patriam. ⸿ Adustas: sternis, idest sternis & comburis, ut illud Virgili. submersasque obrue puppes. ⸿ Edis: facies. ⸿ Fugā quare omnes fugisse. ⸿ Sicut tu. ⸿ Manente regno: icolumi statu patriæ. ⸿ Vter: vel tu uel frater. ⸿ Petes inuades interrogatiue ad reprehensionem. ⸿ Poteris: ne esse tam crudelis vt velis destruere muros thebanos constructos ab amphione sono cytharæ vt voluit Virgilius in Bucolicis iussit tyrios accedere montes. ⸿ Quassare: concurrere. ⸿ Moles: ingētia saxa. ⸿ Nulla manus:

Hausit nefandas mœnibus patriis faces
Auerte signa bellici retro agminis
Flecte: ut recedas magna pars sceleris tamen
Vestri peracta est. uidit hostili grege
Campos repleri patria, fulgentes procul
Armis cateruas uidit equitatu leui
Cadmea frangi prata. & excelsos rotis
Volitare proceres, igne flagrantes trabes
Fumare cineri quæ petunt nostras domos:
Fratresq; (facinus quod nouum, & Thebis fuit)
In se ruentes. totus hic exercitus,
Et populus omnis, & utraq; hoc uidit soror.
Genitrixq; uidit nam pater debet sibi.
Quod ista non spectauit occurrat tibi
Nunc Oedipus. quo iudice erroris quoq;
Pœna petuntur ne, precor, ferro erue
Patriā: ac penates ne ue quas regere ex petis.
Euerte Thebas. quis tenet mentem furor?
Petendo patriam perdis: ut fiat tua.
Vis esse nullam? quin tuæ causæ nocet
Ipsum hoc, quod armis vertis infestis solum.
Segetesq; adustas sternis: & totos fugam
Edis per agros. nemo sic uastat sua,
Quæ corripi igne: quæ meti gladio iubes.
Aliena credis. rex sit e vobis uter.
Manente regno quærite hæc telis petes
Flammisq; tecta? poteris has Amphionis
Quassare moles: nulla quas struxit manus
Stridente tardum machina ducens onus.
Sed conuocatus uocis, & citharæ sono
Per se ipse turres uenit in summas lapis.
Hæc saxa franges uictor? hinc spolia auferes?
Victosq; duces patris æquales tui?
Matres ab ipso coniugum raptas sinu
Sæuus cathena miles imposita trahet?
Vt adulta uirgo misto captiuo gregi
Thebana nuribus munus argolicis eat?
An & ipsa palmas uincta post tergum datas
Mater triumphi præda fraterni uehar?
Potes ne ciues lætus exitio datos
Videre passim? mœnibus caris potes
Hostem admouere? sanguine, & flamma potes
Implere Thebas? tam ferum: & durum geris
Sæuumq; in iras pectus: & non dum imperas?
Quid sceptra facient? pone uesanos: precor:
Animi tumores teq; pietati refer.
P. Vt profugus errem semp? ut patria arcear?
Opemq; gentis hospes externæ sequar?
Quid paterer aliud si fefellissem fidem?
Si peierassem? fraudis alienæ dabo

ita ordinatur ducens tardum onus. ⸿ Nullam manus: quare sine opera manuū ædificata sūt illa mœnia sono cytharæ. ⸿ Tardū: magnū & graue. ⸿ Machina, instrumētū est quod cunq; ad faciendum aliqd vt puta ad trahendum sursum saxa. ⸿ Duces: verbū est. ⸿ Equales: ciues quem admodum pater quod indignum est. ⸿ Coniugum: maritorum suorum. ⸿ Sinu: complexu per uim rapiantur ab amplexu uirorum suorum. ⸿ Adulta: iā nubiles quod miserandum est: vt virgines mixtæ aliis captiuis ducantur ancillæ nuribus argolicis. ⸿ An & ipsa, forte & ego capiar in hoc bello. ⸿ Et vehar. idest educar captiua. ⸿ Victas. palmas, constructio est græca ponere participium præteriti cū accusatiuo: si esset nomen adiectiuum esset sinecdoche. ⸿ Potes. q. d. sustines ne tm̄ scelus. ⸿ Admouere appropinquare. ⸿ Imperas: nondū regnas. ⸿ Quid sceptra: quid facies quādo rex esses. ⸿ Tumores: superbiam. ⸿ Refer: vertere ad pietatem. ⸿ Vt profugus: respondet polynices matri monstrans causæ iniquitatem: dic mater quid equi est ut ipse qui nihil peccaui: semper sim exul: & frater qui fefellit fidem regnet in prima. ⸿ Si uis: q̄ discedam saltem demonstra locum ubi maneam. ⸿ Habitet: indignatiue dicitur. ⸿ Pensare: compensare & permutare regnum cum uili casa.

DAN. ℭ Hic ue: mouet pathos ab æthate & sexu ut suam tandem cum his confundens personam, firmam & pertinacem in filio iracundiam frangat. ⸿ Vt profugus: suæ causę nimium blā ditur polynices matris suasum introuertens a pietate ad fugam & exilium sui: nam mater libentissime redeuntem polynicem videbat quando diuturniorem eius absentiam sæpius sit conquesta. Nunc uero præcabatur armis positis: ut recōciliaretur fratri a quo si regnum thebanum impetrare non posset alibi facile inueniret.

BER. ℂDonum, qui datus: sum tanquam donum uxori quare susceptus sum in domum suam. ⸿ Feram: tolerabo. ⸿ Arbitria: imperia & voluntatem uxoris faelicis respectu sui quare ipsa est in domo propria. ⸿ Dura: grauia. ⸿ Thalami vxoris. ⸿ Lixa: tanquam mercenarius sequar soce-

Lixa rum ad rastrum tanquam lixa qui est qui obsonia in exercitu parat. quem nos coquum appellamus.

thongum scribuntur ut idaeus. ⸿ Fauces, abydos helespō tum mare abydus ciuitas est helesponti ex latere asiatico de qua Virg. lib. geor. i. Ostriferi fauces cantantur abydi & directe ex opposito ad Seston deposita iacet. ⸿ Premunt: instant vbi mare helespontum strictum est ab vno latere abydos in alio sestos ciuitas per medium sunt fauces illius maris helespōti.

Pœnas? at ille præmium scelerum feret,
Iubes abire, matris imperio obsequor.
Da, quo reuertar, regia frater mea
Habitet superbus: parua me abscondat casa.
Hanc da repulso: liceat exiguo lare
Pensare regnum/coniugi donum datus
Arbitria thalami dura felicis feram?
Humilisq; socerum lixa dominantem sequar?
In seruitutem cadere de regno graue est.
I. Si regna quæris, nec potest sceptro manus
Vacare sæuo/multa: quæ possunt peti
In orbe toto: quælibet tellus dabit.
Hinc nota Baccho Tmolus attollit iuga.
Qua lata terris spatia frugiferis iacent.
Et qua trahens opulenta pactolus vada
Inundat auro rura. nec lætis minus
Mæandros aruis flectit errantes aquas.
Rapidusq; campos fertiles Hebrus secat.
Hinc grata Cereri gargara. & diues solum.
Quod Xanthus ambit niuibus idæis tumens.
Hinc: qua relinquit nomen Ionii maris:
Fauces Abydi Sestos oppositæ premit.
Aut: qua latus iam propior orienti dedit.
Tutamq; crebris portubus Lyciam uidet.
Hæc regna ferro quære/in hos populos ferat
Socer arma fortis. has paret sceptro tuo
Tradatq; gentes. hoc adhuc regnum puta
Tenere patrem. melius exilium est tibi
Quam reditus iste/crimine alieno exulas:
Tuo redibis/melius vsus uiribus
Noua regna nullo scelere maculata appetes.
Quin ipse frater arma comitatus tua
Tibi militabit. uade: & id bellum gere.
In quo pater: materq; pugnanti tibi

⸿ Si regna, respondet Iocasta mater, quod si habes tantam voluntatē regnandi iuuante Adrasto poteris tibi cōparare regnum. & enumerat aliqua loca opulentissima cōtra eum qui poterit gerere bellum. ⸿ Vacare: carere cum datiuo intentum esse cum ablatiuo tantum carere. ⸿ Peti: inuadi. ⸿ Hic, ex vna parte potes ire in prouinciam lidiam q̄ est in asia: ubi est mons timolus ibi ē maxima copia vini, vnde timolus fertilis baccho. ⸿ Iuga: colles. ⸿ Qua parte: lata spacia ibi planicies ampla & fructifera. ⸿ Et qua: & ibi in lidia est pactolus qui ducit harenas aureas. ⸿ Mæandros: fluuius de quo diximus in Hercule furente. ⸿ Aquas: errantes: quare non habet rectum cursū: sed tortuose fluit. ⸿ Lætis: fertilib⁹. ⸿ Ebrus: fluuius thracum celleberrimus: q Aristote. testimonio lib. ii. metaurorum: ex mōte pindo nascitur. Ser. Vero ex Oeagrio fluuio patre Orphei qui etiam ex eodem monte pindo nascitur: profluere dicit q Virg. tetigisse uidetur libro georgicorū iiii. cum ait. Oeagrius hebrus: & quia odrisii montes niues eum plurimū augent. ⸿ Frigidissimū: etiā reddunt: quare dicit Virg. in Gallo: Si amore extuantes frigoribus mediis hebrū quae bibamus nos tunc quoq; refrigerari non posse fuitq; illo proiectū Or-

Orpheus phei caput & Lira. ⸿ Rapidus. i. velox. ⸿ Secat: diuidit. ⸿ Gargara: cacumina sūt montis ide: ide quare de illis loquitur Virgil. Lucus in arce fuit summa. ⸿ Cereris: vbi est magna copia frumētis. ⸿ Xantus, fluuius est troianus ut Virg. li. v. hectores amnes Xantum ac simoenta videbo. ⸿ Diues, solum pinguē terram. ⸿ Niuibus ideis, mons est & silua troianorum in phrigia: quam Home. lib. viii. iliados ferarum parentem dixit & locum continere quod gargarum vocant. Vnde etiam Scamander & simois flumina maiora fama q̄ natura defluunt: ut scripsit Pompo. lib. i. & etiam eodem nomine mons alius in creta dicente Ouidi. lib. Fastorum. v. & creta nobilis ida. Virg. similiter li. æneī. ii. inquit. Mons ideus vdi, vnde quę ab ida. paratus formanē per æ diph-

Qua latus mare Ionium quod latum dicitur ab ionia vsq; Siciliā & eius partes esse volunt adriaticum archadicumq; & epyroticum. ⸿ Propior: uicinior, scilicet terra. ⸿ Latus: quo extēditur. Syciam prouinciam asiæ. ⸿ Tutam securam propter multos portus. ⸿ Hęc regna: in his locis poteris tibi parare regnum exercitu tuo. ⸿ Socer: adrastus patrem: oedipum crede adhuc illud regnū esse sub patre tuo quē non debes infestare. ⸿ Reditus iste, talis cum exercitu & scelere. Alieno crimine pfidia fratris etheoclis. ⸿ Tuo: quare destrue patriam tuam: deo melius est q tu vadas ad noua regna ⸿ Quin frater tuus etiam parit tibi auxilium. ⸿ Comitatus: sequēs: arma tua militabat tecum.

ℂPensare regnum hāc repulso mihi hinge data iam iam liceat permutare pensare & compensare vt Cansores solēt: modestius aut cōpensatio est debiti & crediti inter se cōtributio irahitur aūt a pēso quod teste Marcel. significat equatōe eo quia sine inclinatione sunt q̄ pēduntur donū ego coniugi datus donum coniugis exul maritus. nō ero inferior vxore si regnabo non conueniunt coniuges vbi vxor marito esse superior hic Epigrammaticus vates iferior matrona suo sit prisce marito, nō aliter fiunt fœmina virq; pares. ⸿ Lixa: veteres dixerunt aquam lixam inde elixum quicquid aqua mollitur: hinc lixa qui aut lauandi aut coquendi causa exercitum sequitur Marcel. scribit cuius auctoritas apud me pluris est quam amalthea capra. ⸿ De regno cadere, in seruitutem graue est, hinc illud Euripidis polynices ait nullus generosus pauper μὲν ὦ γὰρ οὐδὲν εὐγενὴς ἀνήρ, & phalaris scribens ad Demotelem, hanc auream sententiam proponit omnibus tyrannis vt se sustineant in regno ne cadant, ὥσπερ γὰρ ἰδιώτῃ τὸ τυραννῆσαι πολλῷ λυσιτελέστερον ἐστὶ τὸ μὴ τυραννῆσαι, οὕτω τυράννῳ τὸ καταλυθῆναι τὸ μὴ καταλυθῆναι τὴν τυραννίδ' ἐστὶ ἄρχειν. ⸿ Tmolus attollit iuga: tmolus nunquā assumit. i. inter. t. & m, ut apud Stra. gręcū codicē & eustachiū semp legimus: est aūt mons Cilicię

DAS

croco

croco fertilis & vino. Mutianus auctor est testante Pli. hoies centum quinquaginta annos viuere in cacumine huius montis, Zantus: fluuius in phrygia cuius aquam testimonio Pli. potantium pecudum lanam efficit flauam etenim ξανθὸν dicit̃ flauus: Sophocles in electra, ἐκ τοσ σεξάιτωλιδοσ ξανθαισ ισωπωλισ & cætera.

qui non passus sit multa mala. ¶ Nec quisquam: aggrauat rem faciens argumentum a maiori ad minus: maiores habeant regnum iuste: & affecti sunt malis, quomodo facient qui regnabunt cum scelere. ¶ Illa, scilicet sceptra. ¶ Rupta: fide & Etheocles, istos qui regnauerunt Thebis iam incipit esse miser. ¶ Numero, scilicet fratrū inter istos. ¶ Et est tanti: tante estimationis: vt vellem esse rex & mori & dare pœnas, vt dederunt illi. ¶ Turbe Iocasta: videns filium obstinatum: respondet indignata dicens non habeo te pro filio, sed in numero exulum. ¶ Ascribo adiungo. ¶ Regna: habeas regnum dummodo habeas odium tuorum. ¶ Regnare: respondet polynices hoc non curo mater, qui timet odium non volunt regnare: dictum est tyrannice. ¶ Regis: ille qui comprimit odia & illos qui habent ipsum odio hic verus est rex. ¶ Multa. immo melius est haberi odio a suis q̃ amari: nam multotiens propter amorem suorum prohibetur rex facere multa quæ vellet crudeliter in suos subditos iratos sibi. ¶ Qui vult, is qui amorem quærit timidus est, nec audet punire suos. ¶ Languida: timida. ¶ Inuisa. Iocasta respondet ꝙ qui timetur a suis non potest diu regnare: vt testatur Cicero. Malus custos est diuturnitatis metus: & si dices contrarium respondebo ꝙ est standum peritis in arte: qui regnauerunt sciunt narrare conditiones regni: sed tu non regnasti: vnde eas non bene nouisti melius diceres de statu exulum quare exulasti. ¶ Dispone. guberna. ¶ Pro regno polynices dicit filios patriam vxorē & deos posse cōburere dummō regnare possit. ¶ Quolibet precio. cōterit quod velit regnum dum regno est bonum precium: & ita ista fabula remanet imperfecta non est quintus actus nec chori interpositi. Cic.

Fauere possint.regna cum scelere omnibus
Sunt exiliis grauiora.nunc belli mala
Propone,dubias Martis incerti uices.
Licet omne tecum Græciæ robur trahas,
Licet arma longe miles:ac late explicet.
Fortuna belli semper ancipiti in loco est.
Quodcunq; Mars decernit,exæquat duos
Licet impares sint:gladius:& spes,& metus.
Sors cæca versat.præmium incertum petit,
Certum scelus.fauisse fac votis deos
Omnes tuis:cessere,& auersi fugam
Petiere ciues.clade funesta iacens
Obtexit agros miles:exultes licet,
Victorq; fratris spolia deiecti geras:
Frangēda palma est.quale tu id bellum putas.
In quo execrandum uictor admittit nefas
Si gaudet:hunc,quem uincere infelix cupis?
Cum viceris,lugebis.infaustas,age,
Dimitte pugnas.libera patriam metu,
Luctu parentes.Pol.sceleris,& fraudis suæ
Pœnas nefandus frater ut nullas ferat.
Io.Ne metue,pœnas & quidem soluet graues.
Regnabit:hæc est pœna,si dubitas,auo
Patriq; crede:Cadmus hoc dicet tibi:
Cadmiq; proles:sceptra Thebarum fuit
Impune nulli gerere.nec quisquam fide
Rupta tenebat illa:iam numeres licet
Fratrem iter istos.Po.numero,& est tāti mihi
Cum regibus iacere.Io.te turbæ exulum
Ascribo:regna:dummodo inuisus tuis.
Po.Regnare non vult:esse qui inuisus timet.
Simul ista mundi conditor posuit deus
Odium,atq; regnum.regis,& magni:reor
Odia ista premere.multa dominantem vetat
Amor suorum:plus in iratos licet.
Io.Qui vult amari languida regnet manu.
Inuisa nunquam imperia retinentur diu.
Præcepta melius imperii reges dabunt.
Exilia tu dispone.Po.pro Regno velim
Patriam:penates:coniugem flammis dare.
Imperia pretio quolibet constant bene.

BER. ¶ Regna: cum scelere notabilis est sentētia: melius est exultare sine scelere q̃ tenere omnia regna cum culpa & crimine. ¶ Grauiora: nunc belli facit aliam suasionem propter dubium euētum belli quare credis vincere forte perdes. ¶ Dices: habeo plures gentes: sed hoc non facit uictoriam: quare: ut testatur Marcus Tullius: multotiens uidimus ingētes copias superari parua manu. ¶ Præterea animaduerte. si habeas deos fauentes. ¶ Tam: est non erit honesta uictoria, nec unquā letaberis. ¶ Mars: deus belli qui semper dubius est. ¶ Impares: quamuis una pars sit fortior altera. ¶ Exequat: equales facit. ¶ Cæca fortuna: quæ non potest cognosci uel quæ nullum cognoscit. nam malis non mœrentibus præmium donat & bene mœrentis relinquit. ¶ Fac fauisse: ponamus per casum quod uiceris & habeas deos fauentes. ¶ Cessere: dedere locum. ¶ Et auersi: fugientes in aliam partē. ¶ Frangenda: diminuenda quare non habebis lætitiam perfecta. ¶ Admittit: facit. ¶ Infœlix, nūc exul. ¶ Lugebis: ecce nō poteris gaudere: nam interfecto fratre postea lugebis victoriam tuam. ¶ Infaustas, infœlices parentes tuos ne habeant causam lugendi. ¶ Ne metue, dixerat polynices: ergo mater uis ꝙ Etheocles nullas habeat pœnas malorum suorum: respondet Iocasta: illum satis habiturum supplicia: nam malis regibus & præsertim q regnant thœbis regnum est pœna: q̃ testatur Cicero, in officiis commemorans supplicia Dionysii Syracusani & aliorum tyrannorum hoc si non credis cape exemplum aui tui lai & patris Oedipi: si non credis istis dicet tibi Cadmus conditor thebarum qui mutatus est in serpentem: & eius filii & nepotes. ¶ Gerere sceptra, nullus vnquam potuit regnare thœbis

DAN. ¶ Ombias martis incerti vices nitit̃ Iocasta artificio se polynicē ab armis cū fratre ɔferēdis deterrere: primo ab ancipiti belli ipsius exitu ab imutata deorū volūtate demū ab infœlici & nephāda uictoria q̃ nō de ignoto sed de fratre retulerit q.n.glia esse pōt vbi peior restet uictoris & victi ɔditio. κουκ ὡσ νεικη φεσ λαιυε ουτι φερειν.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Hyppolitus. Nutrix. Thesfeus.
Phædra. Chorus. Nuntius.

TRAGOEDIA QVARTA QVÆ IN SCRIBITVR HYPPOLITVS.

ACTVS PRIMVS.

Anapæstici:seu pindarici.

HYPPOLITVS.

ITe, vmbrosas cingite syluas,
Summaq; montis iuga, Cecropii.
Celeri planta lustrate vagi.
Quæ saxa solo Carpaneto
Subiecta iacent/ & quæ Thriasii
Vallibus amnis rapida currens

BER. ITe vm. Hæc tragœdia quę inscribit Hyppolitus iter alias seniētiis grauibus verbis & excultis ornata ē. Argumētū erit eiusmodi: Hyppolitus Thesei & Hyppolitæ amazonis vel Antiope: vt vult poeta fuit, qui dū exlibē ducēs vitā sese venatu exerceret & cōstanti aio sperneret mulieres: a phędra nouerca absente pr̃e amatus ē: cuius turpi desiderio cū obtēperare noluisset: redeunte pr̃e adulterii ei crimē nouerca obiecit. Quāobrē these. i furorē versus de filii nece cogitauit. quod metuēs Hyppolitus cō sen so curru fugā arripuit. Verū dū phoce: q̃ tū forte i littus exierāt equoꝝ ac rotarū strepitu pteritæ sese in mare repēte pcipitassent: exterriti eq currū cōtentis habenis p scopulos: ac saxa traxere tāto ipetu: ut cōpagibus dissolutis ifœlicē iuuenē loris iplicitū discerpierint. Vñ phœdra tacta dolore interemit se: & these, postea penitētia duct⁹ multo fleuit. diuidit argumētū in. v. actibus. In primo describunt mores Hyppoliti & Phæ. nā Hyppo. itroducit q castus erat & remotus a mulieribus intentus venationi: vnde ibi parās venationē, disponit socios & canes ad venandū. In scdo actu ponitur attētatio stupri a phędra. In. iii. reuerso Thesei ab inferis cū accusatione phędræ. In. iiii. nūcius ð morte Hyppo. In. v. mors phędræ: & dolor thesei. Versus est Anapesticus & Pindaricus: vt vidimus i Herculefurēte. recipit spōdeū & dactylū q̃re sūt ęquales in tpibus. ¶ Cecropii: athenienses a Cecrope rege inuitat ad venandum. ¶ Sūma iuga: altiores colles interdum dicuntur trā strata nautum, interdū cōiungunt boues. ¶ Vagi, dispersi vel errantes. ¶ Lustrate: circū ite: inde dñr lustratiōes urbis. ¶ Plāta, pede. ¶ Qua. s. parte. ¶ Carpaneto: lucus in agro athico.

DAN. ¶ Pœnas æqdē: aut polynicē plus amas q̃ Ethecolē Iocasta aut nouo modo terrorem terrore propellit: neq; est cōsentaneū vt q̃ velit filios esse cōcordes: ea ominet alteri malū vt alter sit sospes. ergo istud cōminiscit ut efferuescētē irā polynicis mitiget nō ut ita velit q̃ narrat de Eteocle: qbus tū minis a dira regnādi cupidine non absterret. Iperia pcio quolibet constant bene. Daniel. Euripides in Hyppolito inducit Venerē inuidia & odio graui excādescētē cōtra Hyppolitū quā nolit amare ος ερμένον σωναιο αμαζονος τοκος λέξει χαχιστην &c. hic alium ordinē sectatus est Anneus Sene. vnus inter latinos & poematis tragici grauitate & eloquētia nequaq̃ cōtēnendus q cū in aliis tragœdiis cū maxime in hac vna mirabilē se pstat in qua & figuraꝝ varietate: verboꝝ pōdere: sniaꝝ acumine: totā materiā ita excoluit, adornauit, vt nihil ex arte ptermiserit qd ad artificiosam cōpositionē ptineat: qs pudor: q̃ audacia: quæ ipietas: in filio pudico. in pcaci nouerca; in credulo patre; age quanto artificio istiusmodi psonaꝝ affectus expressit q̃ dissimili varioq; contextu hæc oia psecutus est. vt oium tragœdiaꝝ cōclusiū in huius opis scriptionē coactū fuisse videat, hęc igitur fabula cuius titulus Hyppolitus in qnq; actus dispartita. primo venationis apparatū p Hyppoli. mox phędrę criminis ꝯfessionē ad nutricē, & nutricis cōsiliū. inde inocētis Hyppoliti calūniosam declarationē ad Thesea patrē postea imeritæ mortis nūciū postremo Thesei lamētationes amaras sup filii inocētia & miserādū obscœnæ nouercæ exitū cōplectitur Theseus cōposito fœdere cū amazonibus iuxta phanū qd vocant Orcomosiō duxit hyppolitā in deliciis spectabili forma ex q̃ hyppolitū habuit filiū integerrimi atq; pollutissimi corporis adolescētem forma mr̃i nō degenerē. Ex antiopia. n. suscepit Demophoontē: ut tradit Pinda. thebanus. Hyppolita āt vita functa. Phędrā in vxorem sumpsit infœlicissimis auspicus q̃ in obscœnos & nefarios amores formosissimi Hyppoliti collapsa est, cuius forma adeo: exarsit: adeo æstuauit vt negligēti scelus hyppolito suspectas adulterii insidias stricti ensis expositiōe obtulerit. distractus itaq; isons adolescēs æq furibūdis creduli parētis pœnas luit cæteꝝ æsculapii opa & dianę auxilio reformatus i secretis deę sedib⁹ recōditus ē vbi ignobilis uixit uirib⁹ uocitat⁹ custodiuit nem⁹ ægyptiæ nymphę ariciæ qd ē iuxta veletras, xx. mil. pass. distās ab vrbe Ro. cautū postea ne æq subirēt illd nemus. phędra laqueo se suspēdit pœnitētia fci. pr̃ theseus i amarissimos cōquestus solut⁹ ē, sȝ iā declaratiōis sumat exordiū. hortat Hyppo. ministros & socios ad venationē. scribit aūt hoc carmē metro pidarico dimetro anapestico. Venatio primū fuit istituta a thebāis, mox trāslata i phrygas: ppea fuerūt loca laconib⁹ & atheniēsibus q grauiora sp studia sectati sūt. Ferūt albanos ad venādū canes hr̃e leonib⁹ fortiores: hoꝝ canū pgenitores ex italia i Asiā traiecit primus Hercules. Aucupii inuentor fuit Vlyxes qui armatas aues attulit grecię: est itaq; venatio & aucupiū nō usquequaq; culpabile modo pro tpe & loco id fiat.

BER,

¶Niue ry. mõtes sũt typhei ĩ scitia a pp̃etuo flatu uẽtorũ dicti: nã rypheo grecę dr̃ qd apd̃ nos flo. Vir. iii. geo. Gẽs effrena uiꝝ rypheo tõdit euro: ascẽdite mõtes in q̃bus est nix ducta p uẽros rypheos. ¶Hac hac. p aliã ptẽ. ¶Alõ? arboris. ¶Texit: dẽsat. ¶Iacẽt: dñr loca plana iacere sicut mõtes surgere. ¶Zephyrus, uẽtus tepidus spirãs in uere q laxat & aperit terrã latine fauonius dr̃. ¶Meander: fluuius de quo supra dixius: alius ẽ teste Soli. q chartã di uidit. hic est i agro atheniẽsi. ¶Et ste. alter aũt abundãs: & pingues terras hẽt. Aequales. planicie cãpoꝝ. ¶Piger. q̃re p plãiciẽ labĩt. ¶Amne ma. nõ copioso paucis aq̃s. ¶Marathõ: fuit ciuitas atticæ distans ab athenis passus circiter. x. milia ubi pfligat? fuit exercit? darii psaꝝ regis cũ centũ milibus peditũ & x. milibus eqtũ ab atheniẽsib? solũ. x. milib? armatis ductu milciadis: ut late descripsit Hero. li. vii. Saltus: loca ubi sunt prata & arbores. ¶Leuo ad manũ sinistrã. ¶Comitare: fere cũ suis puis fœtib?. ¶Arcanã dur?: ali uadãt ad locũ ubi mõs arcanã lapidosus q ẽ i agro athyco. acarnania uo ps ẽ epiri teste Pli. li. iiii. Quã achelous fluui? ab etholia diuidit. ¶Auster: uẽtus meredian?: auster uẽtus tepidus & notus dicit. ¶Hymeti: dulcis pp mella: mõs est teste Pli. li. iiii. in attica regiõe q teste Soli. oium græcoꝝ mõtiũ obtinet principatũ & floribus semp uestitus. Oui. li. vii. met. Vertit se de summo sp florẽtis hymeti & lu. de socrate sene loquẽs. Dulciq; senex uicinus hymeto: ex eodẽ monte marmoꝝ crustę & trabes marmorę cauabanĩ: ut inqt Ora. in odis nõ ebur neq; aureũ mea renidet in domo lacunar. nõ trabes hymetiæ pmũt colũnas, ultia recisas aphrica. ¶Calcet: pedibus. ¶Aphidnas de clinaĩ aphidnę aphidnaꝝ in agro attico: ubi theseus deposuit helenã captã. ut Isocrates dicit. Aphidnus uero fluuius est unus ẽ q̃q; principalibus thesaliæ: ut refert Hero. lib. vii. Et tarde fluere dicit quousq; illi ɔmiscet enipheus: dicẽte Luc. lib. i. Iter gurgite rapto aphidnus nõ quã celer nisi mixt? enipheo.

¶Suniũ: græce suniũ pmontoriũ est terræ atticæ & uilla nobilis quæ eiusdẽ sunii appellaĩ, hæc insula deserta & aspersa est longitudinis passuũ. vii. miliũ prũpẽs in mari: ideo debet hẽre multas feras: nam diu est q nullus huc accessit. ¶Vacat: cessat. ¶Immunis: quę nihil dedit nobis

Verberat unda. scandite colles
Semper canos niue Riphæa.
Hac hac alii, qua nemus alta
Texitur alno, qua prata iacent,
Qua rorifera mulcens aura
Zephyrus uernas euocat herbas,
Vbi per glacies leuis Elissus.
Vbi Meander super æquales
Labitur agros piger, & steriles
Amne maligno radit arenas.
Vos, qua Marathon tramite læuo
Saltus aperit, qua comitatæ
Gregibus paruis nocturna petunt
Pabula feræ uos, qua tepidis
Subditus austris, frigora mollit
Durus Acarnan. alius rupem
Dulcis Hymeti paruas alius
Calcet Aphidnas. pars illa diu
Vacat immunis, qua curuati
Littora ponti Sunion urget.
Siquem tangit gloria syluæ,
Vocat hunc Philipis. hic uersatur
Metus agricolis uulnere multo
Iam notus aper. at uos laxas
Canibus tacitis mittite habenas.
Teneant acres lora molossos.
Et pugnaces tendant Cressæ
Fortia trito uincula collo.
At Spartanos (genus est audax
Auidumq; feræ) nodo cautus
Propiore liga. ueniet tempus
Cum latratu caua saxa sonent.
Nunc demissi nare sagace
Captent auras. lustraq; presso
Quærant rostro, dum lux dubia est.
Dum signa pedum roscida tellus
Impressa tenet. alius raras
Ceruice graui portare plagas,
Alius teretes properet laqueos.
Picta rubenti linea pinna

¶Vrget: instat ad aquas. ¶Curuati: quare iminet mari. ¶Si quẽ: si aliquis est qui gloriã uelit in uenatiõe ueniat in agros philippos ubi unus magnus erat ap. Philippi nomen loci. ¶Metus: appositio est. ¶Tacitus: aliqui canes erant: qui taciti appellabanĩ & copula tenebanĩ: unde dicit. Nitte abenas. i. funes. ¶Lora: retinacula: ut fun? & corigæ. ¶Molossos acres: fortes canes ad persequendum apros: molossa regio est europæ quæ postea epirus dicta fuit: ubi bonos canes nasci cũ a multis referĩ, tum ab Ora. in epodo: nam qualis aut molossus: aut fulus laconica uis. pastoribus auẽ per altas aure sublata niues & Virg. iii. georg. Nec tibi cura canum fuerit postrema sed una. Velocis sparte catulos: acreq; molossum pasce fero pigui canibus spartanis seu laconicis uelocitas laudatur: in molossis fortitudo. ¶Cressæ: canes de creta fœminini generis. ¶Intenta. dũ trahunt. ¶Stricto collo, ubi est copula quę tenet collum. ¶Propiore: uiciniore: ut habeas manum prope collum. ¶Veniet: quãdo erũt excitatæ ferę isti dimitteñĩ. ¶Nũc de. canes inclinati capite ad odorẽ qui sagaces dñr. ¶Captẽt auras odorãdo & seq̃ndo uestigia ferarum odore. ¶Lustra. cubilia ferarum. ¶Præsso ro. ore iclinato ad terrã. ¶Lux du. crepusculũ recedẽte nocte, nã exeũt mane anteq̃ sit lux ut recẽtia uestigia feraꝝ sectenĩ. ¶Roscida: humida. cũ cadat ros mane. Alius uersus hic est trimeter anapesticus cõstat sex pedibus. ¶Raras pla. retia rara. ¶Terretes la. quare de funib? fiũt rotũdis. ¶Picta: ornata. ¶Pinna ru. aliquo ornamento facto ut feræ timeant. ¶Linea fune.

DAN,

¶Marathon: cãpus marathoni? & urbs sic dicta a maratho milite castoris & polucis q p rediměda helena atticam obsedere: ut tradit Plutar. in theseo. ¶Aphidnas: lege aphidnas nona pidanaa locus in attica ubi helena occultauit These? fratrib? tindaridis: sed illa idicauit academ? cui uiuo honores sunt habitia tidaridis a quo achademia atheniẽsis dicta est licet Dicearcus uelit ab ecedemo torqueri in mutatis litteris qui metuit sub Tindaridis aphidne celebranĩ morte Alici manu thesei ut ex hoc epigrammate colligitur. Hunc in aphidnæ a tractantem prælia terra. Auricomæ Theseus helenæ succensus amore, Strauit atrox: miserumq; indigna morte præmit.

Vano claudat terrore feras.
Tibi libretur missile telum.
Tu graue dextra, læuaq; simul
Robur lato dirige ferro.
Tu præcipites clamore feras
Subsessor ages, tu iam uictor
Curuo solues uiscera cultro.
Ades en comiti diua uirago.
Cuius regno pars terrarum
Secreta uacat, cuius certis
Petitur telis fera, quæ gelidum
Potat Araxem.
Et quæ stanti ludit in Istro.
Tua getulos dextra leones.
Tua creteas sequitur ceruas.
Nunc ueloces figis damas.
Leniore manu
Tibi dant uariæ pectora tigres.
Tibi uillosi terga bisontes.
Latisq; feri cornibus Vri,
Quidquid solis pascitur aruis.
Siue illud inops nouit Garamas.
Siue illud Arabs diuite sylua.
Siue ferocis iuga Pyrenes.
Siue hyrcani cælant saltus.
Vacuisq; uagus Sarmata campis.
Arcus metuit Diana tuos.
Tua si gratus numina cultor
Tulit in saltus retia uinctas
Tenuere feras.
Nulli laqueum rupere pedes.
Fertur plaustra præda trementi.
Cum rostra canes sanguine multo
Rubicunda gerunt repetitq; casas
Rustica longo turba triumpho.
En diua fauet.
Signum arguti misere canes.
Vocor in syluas, hac hac pergam,
Qua uia longum compensat iter.

BER. ¶Claudat ua. ubi nõ opus est ut timeant illa: sed potius laqueos & uenatores. ¶Tibi li. uertit se ad aliũ. ¶Leua & dex. utraq; manu nam ita tenet uenabulum. ¶Subsessor: insidiator. ¶Subsidere: est remanere: aliquãdo stare in insidiis: unde subsessores dicunt. ¶Præcipites: fugientes & per urbatas. ¶Ages: insequaris. ¶Viscera: solet captis feris extrahere illis uiscera. ¶Ades: iam facit notum ad dianã ut sit sibi propitia. ¶Virago: diana uenatrix. ¶Comiti. s. mihi qui sequor studium tuũ. ¶Vacat: seruit. ¶Pars secreta: loca deserta i qbus habitãt feræ. ¶Certis: non fallentibus. ¶Quæ por. ar. uolẽs dicere oẽs feras mundi uenit ad aliquas ptes speciales: araxes fluuius est armeniæ: dicente Luc. li. vii. Armeniũq; bibit romanus araxẽ sup hũc Alexander magnus pontẽ fecit quẽ fluuiũ icremẽta nõ multa post ruperũt. August⁹ uero firmiori ponte eũ ligauit. unde dicit Vir. Et põtẽ indignatus araxes. ¶Histro: fluuio q & danubius dr̃. Stãti: cõgelato ut sup eũ ludant feræ: p hæc loca itelligit ptes septentrionales. ¶Getulos leo. getulia regio est i aphrica q̃ aboriẽte mõtuosa ẽ elephantos gignit & leones, ut Mar. Traducta est getulis: nec cœpit harena nocentes. ¶Cretas, q̃ sunt in creta q̃ insula est ubi multi sunt cerui ibiq; nascit̃ dictam⁹ quo uulnerati sanant̃. ¶Nũc: iterdũ. ¶Figis: uulneras. ¶Dãnas qđ genus ẽ capræ siluestris & pt tã masculini eẽ q̃ fœminini. Vir. Cũ canibus timidi ueniunt ad pocula dãmæ: & Ora. Et superiecto natarũt æquore dammæ. ¶Leniore ma. q̃re debiles, uulnerant̃ leui ictu. ¶Variæ tigres: quare hñt pellẽ maculosam: tigris est aial truculẽtũ & uelocissimũ: ita ut sagittã hircana lingua id nomẽ idicet. ut Pli. li. viii. eodẽ noie ex eadẽ cã fluui⁹ tygris dr̃ q ex mõte periades armeniæ pfluit. ¶Dãt. offerũt. ¶Pectora: q̃re nõ fugiunt. ¶Tibi supple ferrum dant. ¶Bisontes: sunt aialia tãq̃ boues siluestres q̃ nascũtur i germania ad ptes septẽtrionales fortes fere, nõ sunt bubali ut uulgo dicunt bufalas: sed aliæ bestiæ. ¶Villosi: pilosi. ¶Terga: quare fugiunt: nec expectãt ut tigris. ¶Quicqd: qcqd est in oibus locis uel in oriẽte: uel in occidẽte. ¶Solis: oriẽtis ubi oritĩsol. ¶Garamas iops: q̃re est in locis harenosis: nã garamãtes ppli sunt libyæ pfinis cõ

Hrodo. termini sed in austri: plagã magis ɔuersi: hi teste Hero. li. iiii. histo. Oẽm hois aspectũ & loquellã fugiũt suntq; ibelles & iermes, uñ ibi dicit inops garamas nõ priuata matrimonia noscunt: sed vulgo oibus in uenerẽ licet sũt ẽt eodẽ Her. teste. alii garamãtes i extrẽa uersus austrũ lybiæ dispositi: magn⁹ ut ait ppl̃s & fortis: qbus uersus mare ppinquior ẽ uia usq; ad lothofagos itinere dieꝝ. xxx. de qbus forte itellexit Vir. in damõe. Extremi garamãtes. & Luc. li. iiii. Nõ sup arẽtẽ meroẽ cãcriq; subaxe. Qua nudi garamãtes arãt ¶Siue il. arabs: arabia regio est i asia disterminãs iudeã ab ægypto: sic quoq; cognominata: ut aliq uolũt ab arabo babylonis & appollinis filio. ait uero Soli. arabiã. i. sacrã iterpẽtari dixit. Hanc apud Ptolemeũ in geographia triplicẽ eẽ cõperio fœlicẽ. s. q̃ ea esse uĩ quã Pli. li. vii. na. hi. Planã esse dixit inter tigrim & euphratẽ. Aliã uero dixit ptoleme⁹ petreã alia desertã: an arabia arabas & arab⁹ gẽtilia noia deducunt̃. ut Vir. li. viii. æne. Siue getis iferre mãu lachrymabile bellũ. Hircãisue arabisue parent. q ab eo est qđ arabus: & ab eo qđ est aras: & ab hoc arabe: fac̃ arabus. ¶Diuite silua, q̃re ibi multa gñа aromatũ nascunt̃. ¶Iuga pyrenei: mõs ẽ i hispania, sic a crebris ignũ fulminib⁹ cognominatus. ¶Hyrcani: hyrcania uersus oriẽtẽ cõterminа scythię. ¶Vag⁹ sarmata: istabilis: sauromatæ. teste Her. li. iiii. ex pfũdo paludis meotidos nulla domicilia hñtes, sed i palustris uiuẽtes: iõ dic̃ uacuos cãpos: q̃re ñ hñt domos: oẽs fere istoꝝ locoꝝ metuũt tuos arcus: peto a te igr̃ auxiliũ diana: nã q hꝫ fauorẽ tuũ reuertit̃ a uenatiõe plaustris plenis & onustis feris. ¶Nulli, pedes. s. ferarum ¶Trementi: pp magnũ pond⁹. ¶Arguti, sonãtes. ¶Cõpẽsat: abreuiat. uñ uiã cõpẽdiosam appellam⁹ breuẽ.

DAN. ¶At spar. pbatissimi canes sunt molossici & sptani pstãt molossici robor̃ ac sptani & cretẽses & sagaces ac põtanei sũt nec uelocitate degeneres. ¶Rubẽti pin. uenatores suspẽdũt i funibus pẽnas & tintinabula ad excutiẽdas & pterrẽdas feras poeta Mãtuan⁹ in cultu aialiũ ita canit. Non hos imissis canib⁹ ullis puniceæ: ne agitãt pauidos formidie pẽnæ plagæ sũt i retib⁹ qb⁹ capita iplicãt. Ci. i. iii. officioꝝ. Sũt ne igit̃ isidię tẽdere plagas. ¶Araxẽ gelidũ: araxes eodem mõte quo euphrates orit̃. vi. milib⁹ pass. defert̃ i mare caspiũ iuxta araxẽ sũt arraxata. ¶Histrostã. histeridẽ Danubi. fluui⁹ tacite uelox & profundus admittit. xl. flumina & vii. hostiis in põtum labitur omnium, maximus in europa filiorum.

O magna:

BER,

Iambici Senarii.

PHAEDRA. NVTRIX.

Magna uasti Creta dominatrix freti,
Cuius per omne littus innumeræ rates
Tenuere pontũ.qdquid Assyria tenus
Tellure Nereus peruium rostris secat.
Cur me in penates obsidem inuisos datam,
Hostiq; nuptam degere ætatem in malis,
Lachrymisq; cogis? profugus en cõiunx abest.
Præstatq; nuptæ, quam solet, Theseus fidem.
Fortis per altas inuii retro lacus
Vadat tenebras miles audacis proci.
Solio ut reuulsam regis inferni abstrahat.
Pergit furoris socius.haud illum timor,
Pudorq; tenuit.stupra,& illicitos toros
Acheronte in imo quærit Hyppoliti pater.
Sed maior alius incubat mœste dolor.
Non me quies nocturna non altus sopor
Soluere curis.alitur,& crescit malum.
Et ardet intus.qualis ætnæo uapor
Exundat antro.Palladis telæ uacant.

Magna: hæc est altera ps huius primi actus in qua describunt mors phedræ amãtis hyppolitũ fuit filia Minois regis crethẽsis & nupsit theseo regi athenaꝝ: lamẽtat ꝙ illi iũcta fuerit q reliquit eã & iuit ad rapiendũ ꝓserpinã ad inferos sed aliud maius me torquet amor hyppoliti: puto eẽ fata tũ de domo nr̃a ut inferis habeat amor i mẽ amauit tauꝝ at ego hyppolitũ inexorabilẽ dicit o creta q̃ genuisti me quã posuisti me in tãtis tormẽtis. ⁋ Creta domi.de hac Arist.li.politi.ii.sic ait. Videt hæc insula ad principatũ.græciç eẽ nata ac ꝓclare sita cuncto nanq; iminet mari: cũ fere græci oẽs circũ mare sint positi. Abest.n.hic modicũ a pelopõneso: illic uero ab alia circa triopiũ: & rhodũ Quare iperiũ maris obtinuit minos: ac insulaꝝ: alias subegit. alias uero dudũ iculras bitare fecit. ⁋ Tãdem sit siciliã aggressus circa camerinem defunctis ẽ. ⁋ Et a creta creteus cũ æ diphtõ. in penultima deriuat. Vir.li.iii.æn. Tertia lux classes cretæis sistit in oris. ⁋ Nereus: mare sed ꝓpris est deus maris. ⁋ Tu lere assyria i usq; ad terra assyriç dominat. ⁋ Secat: nauigat. ⁋ Rostris: nauibus: põit ptẽ ꝓ toto. ⁋ Obsidẽ ẽ qui ꝓ pignore pacis detur: sed ipsa phædra nõ erat obses. ⁋ Inuisos: indomũ inimicam cretensibus propter mortẽ Androgei filii minos quem athenienses. interfecerunt. ⁋ Hosti: theseo. ⁋ Degere: traducere uitã miseram. ⁋ Quam solet fidem. s. præstare: quare semper perfidus fuit: scimus ipsum theseum egi athenarum regis filiũ cretam missum deuorandum a minotauro ariadne amauit perdite. Et iuuante dædalo eius contubernio fugeretur: suscepta fide ꝙ ab illo reciperetur in cõiugem: & una phædram sororem pro hyppolito filio trãsportaret: suo cõsilio ducto filio in labyrinthũ intrauit ubi mactato minotauro noctu clam ariadnem & phædram super nauim impositas aufugit: Ariadnem, deinde a se corruptã asportata phædra dormientẽ reliquit in chio isula maris egei.

Ouidi? ut Ouidi.lib.viii.metamor.placuit. Vel in naxo eiusdem maris insula: ut scripsit Sene.in œdipo. Experrecta tandem aradne cum: se cognosceret derelictam: ululatu maximo littora cuncta replebat: sed cum bachus secus. isulam nauigaret: ursam iuuenculã recepit: & uxorem sibi cõiunxit: dicente Sene. œdipo. Naxo ægeo redimita põto. Tradidit thalamis uirginem relictã. Meliore pœnas damna marito. ⁋ Fortis: magni animi. ⁋ Per altas tenebras, profundas. ⁋ In uitreo: iure meabili per quem non potest inueniri uia reuertendi. ⁋ Miles: theseus. s. ⁋ Audacis proci perithoi quẽ sequitur ab inferos tanquã ducem & est indignatiue dictum: procus est qui petit unam in uxorem perithous uoluit abducere proserpinam a plutõe: & iuit ad inferos theseo comite ut illã reperet. ⁋ Reuulsam. s. proserpinam raptam. ⁋ Solio: sede regali. ⁋ Regis inferni: plutonis. ⁋ Furoris, amoris insani. ⁋ Pater hyppoliti theseus cuius naturæ est similis hyppolitus crudelis. ⁋ Acheronte: inferno, fluuius est acheron inferni qui interpretatur sine gaudio. Sed maior: habeo aliam penam quæ me magis affligit nec ullo tempore me quiescere patit. ⁋ Soluere curis: liberare dolore: uror quẽadmodũ mons æthena qui in medio siciliæ perpetuis flãmis ardet. ⁋ Antro: spelunca illius montis unde exalant flammç. ⁋ Tela palladis: artes muliebres: non me iuuat filare neq; texerẽ: nam pallas inuentrix fuit harum artium. ⁋ Pẽsa: ipse lanæ.

DAN,

⁋ Villosi bisontes. in germania bisontes uillosi deformes & feri nascũtur. domitia delectabatur uenatione horum animaliũ: illis proximi sunt bubali ex hercynia silua admirabiles. ut Ari.& Plini. tradunt Mart. in speculis. Illi cessit atrox bubalos atq; bison &c. Pyrenei: mons hyspa. dictus ab ignis q̃ pastoribꝰ exciderat. τουυρ ignis qui totus monte cõflagrauit diuidunt autem gallias ab hyspaniis montes pyrenei habent uarias arbores qua partes spectant hyspanias: qua uero gallias nudi sunt. ut scri. Stra. Hercules petens Gerionem attigit bebricem cui sunt confines pyrenei erat bebrici regis filia pyrenç noie quam ut uidit perlit: & cũ parasset uim hercules illa aufugit inauia nemora ubi misella dies & noctes deflebat stuprum. lachrymantem inuadentes ferç laniarunt uenit hercu. & uidens laceram dedit uoces horrendas, & querulas: reposuitq; ossa: & laceros artus puellç in urna quã in montis cacumina sepeliuit: inde nomen monti, deflettũ retinẽt mõtes ꝓ secula nomen. ⁋ O mag. nõ temere poeta a uenatico apparatu tragœdiã hãc exorsus est in qua descripturus amores phœdrç in hyppolitũ statim isanientẽ illã furiis cupidinis iducit siqdẽ uenatio lẽocitiũ hẽt & dolosa uoluptate uenatores & feras ipedito illa queat. an decipit ganimedẽ uenatio, nũ caput athlãti dõauit apri meleager, qd mutauit in ceruũ actæona nisi cũ specta in fonte nuda diana nõ adoniũ dẽtibus apri extinctũ defletu uenꝰ hñs sp cũ robusto uenatore cõmerciũ in ũquid didonẽ cognouit æneas i speluca post uenationẽ? his & sexcẽtis exẽplis ꝓstaret uenaticã exercitationẽ magnũ alere libidinis fomitẽ, oñtas dicet qs. lege bonos lib. & me absoluito: sed phœdra iã adest suos nutriri declarãs amores metro iambico anapestico hexametro nutrix cõtra lachrymãtẽ cõsolat: & est. ii. actꝰ i & carmẽ fm. ⁋ Creta. d. Vlyxes reuersus ad itacã alloquẽs penelopẽ apud Hom. Incipit ab innumeris ppl̃is & a nonaginta urbibꝰ cretã cõmẽdare i quo poeta Mantuanus diuersus fuit ab Homero, κρητητισ γαι εστι μεσω ενι οινοπι ποντω, καλη και πιειρα περιρρυτος, εν δ ανθρωποι πολλοι απειρεσιοι και εννηκοντα πολησ, αλλη δ αλλων γλωσσα μεμιγμενη &c. ubi numerat poetaꝝ princeps & ductor Hom. cuiꝰ ex ore ꝓfuso ois posteritas latices in carmina duxit: Populos diuersos & lingua & moribꝰ: Pariter reges quiq i ea olim regnauerũt usq; ad idõmeneã. Merito domiatrix qa ꝓstat rerum copia & nobili situ illã nũc tenet Veneti marcicolæ.

BER. Et inter ipsas pensa labuntur manus.
Non colere donis templa uotiuis libet.
Non inter aras Atthidum mistam choris,
Iactare tacitis conscias sacris faces.
Nec adire castis precibus, aut ritu pio
Adiudicatam præsidem terræ deam.
Iuuat excitatas consequi cursu feras.
Et rigida molli gesa iaculari manu.
Quo tendis anime? quid furens saltus amas?
Fatale miseræ matris agnosco malum.
Peccare noster nouit in syluis amor.
Genitrix tui me miseret/infando malo
Correpta pecoris efferi sæuum ducem
Audax amasti. toruus, impatiens iugi
Adulter ille: ductor indomiti gregis.
Sed amabat aliquid. quis meas miseræ deus:
Aut quis iuuare Dædalus flammas queat?
Non si ille remeet arte mopsopia potens,
Qui nostra cæca monstra conclusit domo.
Promittat ullam casibus nostris opem.
Stirpem perosa Solis inuisi Venus
Per nos cathenas uindicat Martis sui.
Suasque: probris omne Phœbeum genus
Onerat nefandis. nulla Minois leui
Defuncta amore est. iungitur semper nefas.

¶ Labuntur caduntur. ¶ Nõ colere: nõ me iuuat ire ad sacrificia cũ aliis mulieribus & mysteria sacrorũ q̃ fiebãt prope eleusim q̃ est ppe athenas: per decẽ miliaria: de his sacrificiis diximus in hercule. furente odor talis est nõ iuuat me mixtam choris tacitis iactare faces quas solebãt portare in memoriam cæteris quando ibat querendo proserpinã filiam in nocte cũ facibus: unde ista sacrificia erãt nocturna. ¶ Conscias dat sensum facibus q sciãt illam inquisitionem. ¶ Attidum mulierum atheniensium & dicitur attis attidis. Attis est regio inter achaiam & macedoniam: ab atti regio ipsa attica dicta est & atticus incola quique & attius Virgilius. iiii. geor. Attias orithia. ¶ Nec adire nec est mihi aius: ire ad sacrificia palladis q̃ p̃ses est terræ atticæ. ut habetur apud Oui. Controuersia fuit inter neptunum & palladem de imponendo nomine athenis. unde conuentum est inter eos ut qui melius signum daret nomen urbi imponeret. neptunus percussit terram & exiuit equ⁹ idem fecit pallas & orta est oliua qd̃ signum erat pacis. unde ipsa uictrix nomen urbi dedit & athenas appellauit: quæ ipsa præsidem semper habuerunt. ¶ Adiudicatã: quæ iudicio deorum iudicata est præses ciuitas. non iuuat me ire ad talia sacra sed potius tractarẽ arma i uenatione cũ hyppolito: Excitatas canibus fugatas. ¶ Molli: tenera. ¶ Gesa: tela gallicæ quemadmodum sarissæ sunt hastæ macædonum: & pila Romanorum. ¶ Quo tendis: cognoscens seipsam: furorem suum arguit. ¶ Saltus: campos. ¶ Miserere matris pasiphaes. ¶ In siluis: quare illa amabat taurum i siluis: & ego hyppolitum semper uenatorem. ¶ Correpta: per uim capta. ¶ Infando malo detestabili amore in hyppolito priuigno meo. ¶ Efferri: indomiti. ¶ Ducem: taurum. ¶ Impatiens: iugi: ad trahendum aratrum. ¶ Sed amabat: comparatior tibi materque amasti taurum qui licet indomitus esset uisus est te amare: ipsa uero amo hyppolitum qui me fastidit. ¶ Dedalus: faber atheniẽsis ualde ingeniosus qui uaccam liniam fabricauit qua inclusa pasiphae amorem suum cum tauro satiauit at mihi nec deus ullus nec dedalus reperitur qui auxilium ferat flãmasque meas sedare possit. ¶ Arte mesopia: igeniosa si remeet dedalus mesopos rex atheniensium fuit unde ipse appellat mesopiam artem. ¶ Monstra minotaurum natum ex matre. ¶ Cæca domo: inextricabili labyrintho: nam dedalus ipse labyrinthum construxit in creta in quo minotaurus includeretur. ¶ Portentissimum hoc humani ingenii op⁹ fuit: itinerum ambages occursus: ac recursus inexplicabiles continens: crebris foribus ad fallendos exitus: redeundumque in errores eosdem. ¶ Quatuor hi fuisse memorantur. ¶ Primus in ægypto qui ut aliqui sentiũt regia Mothe rudis principis fuit ut alii sepulchrum meridis plures honori solis extructũ fuisse existimauit. Hinc dedalũ sumpsisse constat exemplar eius labyrinthi: quẽ fecit in creta, sed centessimã eius portionẽ imitatum. Secundus hic ab ægypto labyrinthus fuit. Tertius in lẽno. Quartus i italia: oẽs lapide polito fornicib⁹ tecti. Italicũ labyrinthũ fecit sibi porsena rex Etruriæ sepulchri causa simul: ut & externorũ regũ uanitas quoque ab italis superet. ¶ Nostris: meo misero amori. ¶ Stirpẽ: nõ credã mihi ullem esse opẽ cũ genus nr̃m sit inuisum ueneri q̃ accusata fuit a sole p̃re m̃ris meæ de adulterio eius cum m̃te ppea imisit stimulos nefandi amoris in matrem: & genus suũ. ¶ Vindicat: uindictã facit. ¶ Cathenas qb⁹ fuit capta i adulterio a uulcano marito idicãte illi sole: ut scribit apud Oui. me. ¶ Sui. m̃ris: dei belli amatoris sui. ¶ Probris: flagitiis, facit oẽs de genere nr̃o ifames amore. ¶ Minois: filia minois & est patronomicũ: nulla ẽ de nobis q̃ habuerit amorẽ leuẽ: sed grauem & detestabilem.

DAN ¶ Qualis æthaeus uapor. cõparatio apta amãtibus. Sappho eãdem usurpauit sed magis apta. Me calor æthneo nõ minor igne tenet. amor siqdẽ nil aliud q̃ ignis cõtinue in ardescens. carpẽs cutẽ. & medullas desiccãs. nil ẽ alid amor quã tristis & ęgra uoluptas. Nil nisi cura placẽs nil nisi dulce malum. ¶ Paladis tela. pallas inuenit texturã. docet eadẽ tollere maculas de uestibus. fusum in lanificio inuenit closter filius Arachnæ. lini & rætis inuẽtrix fuit ipsa arachne. Plinius uult textilia ab ægyptiis fuisse inuẽta ¶ Gessa iacula: ut placet honerato: Gallorũ iter lãcias ea cõnumerat Gellius sedẽ in rheda. itẽ Marcellus auctoritate Virgilii & Varronis affirmat eẽ galliarũ tela. alpina coruscat. ¶ Gena manu genitrix: nũc apostrophat ad pasiphaẽ matrẽ temere amores ei⁹ i taurũ emissarũ suis p̃ferẽs. pasiphæ solis filia & uxor minois amauit taurũ, culpa p̃ris cõuersa est in hãc detestabilẽ amoris isaniã q solitus neptuno pulcherrimũ taurũ mactare: sacrificauit deteriorẽ igenio & arte dedali uacca lignea delitescẽs: quẽadmodũ ipsa fateẽ apud Oui. Pasiphae m̃r decepto subdita tauro. Enixa est uero crimẽ onusque suo. ¶ Meas flãmas miseræ: uulgatissima apud p̃stantissimũ quẽque latinitae: primitiuũ nãque pnomẽ actiue poni nõ pot: Cic. in Gabiniũ: Dico mea unius opa rẽp. eẽ liberatã. idẽ in acticũ. Solus .n. meũ peccatũ corrigi nõ p̃t. ¶ Mesopia: lege mepsopiã i bonã rẽ attica aũt Mesopia dr̃ teste Stra. a rege Mopsopo. Mopsopia ergo dædalea: dædal⁹. atheniẽsis fuit fili⁹ Eupalami: architecturæ & fabricę peritissimus: ut testaẽ in .vii. n. h. Pli. Obstare primũ: prius grad⁹ pudoris ẽ obstaẽ illicito amori. huic pxim⁹ ẽ peccãdi modus: sed te neque pudor neque m̃sura cohibet peccãdi i repelle ergo occasionẽ culpæ & res erit salua q̃ frustra clãculariũ adulteriũ fecerisdeo spectãte. τω ιxδ τον γαρειχον ειν τι ωαν δοραι.

¶ Thesea

N. Thesea coniux clara progenies Iouis,
Nefanda casto pectore ex turba ocyus.
Extingue flammas, ne ue te diræ spei
Præbe obsequẽtem. quisquis in primo obstitit,
Pepulitq; amorem, tutus, ac uictor fuit.
Qui blandiendo dulce nutriuit malum,
Sero recusat ferre, quod subiit, iugum.
Nec me fugit, quam durus, & uere insolens
Ad recta flecti regius nolit tumor.
P. Quemcunq; dederit exitum casus, feram.
Fortem facit uicina libertas senem.
N. Obstare primum est, uelle nec labi uia.
Pudor est secundus, nosse peccandi modum.
Quo misera pergis? quid domũ ĩfamẽ grauas?
Superasq; matrem? maius est monstro nefas.
Nam monstra fato, moribus scelera imputes.
Si, quod maritus supera non cernit loca,
Tutum esse facinus credis, & uacuum metu.
Erras: tamen tu crede lethæo abditum
Thesea profundo ferre perpetuam stygem.
Quid ille, lato maria qui regno premit.
Populisq; reddit iura centennis pater.
Latere tantum facinus occultum sinet?
Sagax parentum est cura, credamus tamen
Astu, doloq; tegere nos tantum nefas.
Quid ille rebus lumen infundens suum
Matris parens? quid ille, qui mundum quatit
Vibrans corusca fulmen ætneum manu
Sator deorum? Credis hoc posse effici
Inter uidentes omnia, ut lateas, auos?
Sed, ut secundus numinum abscondat fauor
Coitus nefandos, utq; contingat stupro
Negata magnis sceleribus semper fides.
Quid pœna præsens, consciæ noctis pauor,
Animusq; culpa plenus, & semet timens?
Scelus aliqua tutum, nulla securum tulit.
Compesce amoris impii flammas precor.
Nefasq;, quod non ulla tellus barbara
Commisit unquam, non uagus campis Geta.

¶ Thesea: phedra detexit amorem suum nutrici quę ipsi dissuadet tales curas docetq; remediũ amoris ostẽditq; pe ius esse amare priuignũ q̃ matri amauisse taurũ: qd' illud a fatis fuit. hoc aũt ab imoderato appetitu. ¶ Thesea cõiunx, uxor thesei appositiue ꝓgenies iouis qui fuit pater minois. ¶ Exturba: remoue. ¶ Nefanda scelera. ¶ Obsequentẽ: obtẽperãtem: noli fouere hãc spẽ quas hẽs cõmittẽdi stupri cũ priuigno. Quisqsi qũq; obsistit primo amori: facile postea uicit cęteros amores sed si cędis primo nõ potes a te repellere iugum & seruitutẽ illius, & est snia sana quem testat. Ouid. Principiis obstat sero medicina parat: Cum mala perlongas conualuere moras. ¶ Blandiẽdo: obsequendo. ¶ Dulce malum: amorẽ. ¶ Iugum trãslatio a bobus si dimitis tibi imponi iugũ amoris non poteris illud reiicere. ¶ Nec me fugit: non me latet: non me p̃terit idem significant bene scio naturam regũ qui libenter non audiunt ueritatem sed potius assentationẽ: ac tamẽ dicam tibi uerũ. ¶ Durus: difficilis ad bonum. ¶ Insons: superbus. ¶ Tumor, inflatio quæ pro superbia ponitur. ¶ Recta: rectam uiam. ¶ Feram: tolerabo æquo animo. ¶ Exitũ quocunq; casus dederit fortuna. ¶ Libertas, uicia mors quæ facit liberum hoiem. ¶ Senẽ: qui intelligit cito mori: sicut de pisistrato & solone q interrogatus: cur tam acriter resisteret: dicit quare senex sum nõ timeo mori. ¶ Obstare: interim nutrix dissuadet istũ amorem phœdrę. ¶ Est primũ, principale obstare nõ consentire malo. ¶ Labi uia: discedere a recto itinere. ¶ Nosse: p nouisse. ¶ Modum: terminum uel quãtitatem peccati nosse qñ scribitur per. s. c. imperatiuus qñ p duplex. ss. est ĩfinitiu. ¶ Domũ: familiã. ¶ Matrem: pasipha est quæ mõstrũ minotaurũ peperit ex nefando coitu suo. ¶ Nefas: peccatum tuũ qd est cõtra rõnem est grauius mõstro matris: unde subdit rationem quare monstra sunt imputanda fatis scelera autem mala uoluntati. ¶ Moribus, Si qd malis occurrit ne credat peccatũ suũ posse celerari: nam si maritus qui apud inferos erat non sciet pater minos: auus suus iuppiter & sol cognoscẽt illud. ¶ Vacuum metu: qd non timeas. ¶ Supera: quod non est apud nos. ¶ Erras: male credis. ¶ Letheo: infernali: lethe fluuius inferni cui' aqua pota obliuionẽ facit. ¶ Ferre: pati. ¶ Stygem: paludem infernalem. ¶ Pater. minos. ¶ Præmit: occupat. ¶ Centenis: ut dicit Virgi. Centum digesta per urbes: nam creta dicebatur habere centum urbes. ¶ Sagax: acura & diligens ad perquirendum. ¶ Credamus: ponamus casum quod possumus occultare maritum & patrem tamen sol & iuppiter qui omnia uident cognoscent scelus tuum. ¶ Astu: astutia. ¶ Infundens lumen. s. sol. ¶ Parens matris. s. pasiphaes. ¶ Mundum quatit iuppiter q facit tremere mũdum. ¶ Fulmen æthneum: in æthna dicebantur habitaĩ cyclopes ministri vulcani. hii fabricabãt fulmina ioui quorum nomina Virgi. expressit uno uersu: Brontes stirpesq: & nudus membra piragmon. Corusca: splendenti: nam descendens fulmen trahit secum flãmas. ¶ Posse: effici: credis hoc esse possibile deos lateat scelus tuum. ¶ Sed secundus: bene fauẽs. pone qd dii nesciãt scelus tuum: non teipsum fugies super habebis cõsciẽtiam mali quæ pectus conscium flagellat, ut Iuuena. Nemo nocens se iudice absoluitur. ¶ Vt cõtingat ponamus qd istud nunquá reueletur. ¶ Negata: non cõcessa tandem fiunt palam omnibus scelera quę secreto facta sunt. ¶ Pœna pręsens: statim post scelus factũ aderit ɔsciẽtia. ¶ Aliqua: mulier. ¶ Tutum: sine pœna. ¶ Securum: sine anxietate & solicitudie mẽtis. ¶ Vagus geta populus est thraciæ de quo Pli. lib. iiii. Oui. secũdo de ponto: Nulla getis tot gens est trucultẽtio orbe. Appianus dicit getæ sunt quos dacos uocant aliqui ex nostris affirmant nunc gotos appellari: uagos ibi appellauit instabiles & sine certis domiciliis.

¶ Sophocles reddit iura: iustitia celebratissimũ fecit Minoa nõ mõ in terris sed etiã in domo tartarea ubi nũc sedet aureũ gestãs sceptrũ & iudicãs defunctos: scribẽte Homero in odissea. ¶ Centus populis cretæ in qua centũ sunt urbes secũdũ Homerũ nonagin ta. ¶ Sagax parentũ est cura cura parentũ in filios tota oculea est nullius rei maior est cura parentibus q̃ filiorum in lubrico præsertim ætatis nec mira cum gestãdo tollendo educando mille tolerent labores ut scribens ad filium rex astipaleus eleganter commemorat. DAN.

BER. ¶ Inhospitalis taurus mons est teste Pli. li. v. qui ab indico mari surgit deinde inter egyptiũ & pamphilicũ pelagus obiectus septẽtrioni dextero latere leuo meridianæ plagæ occurrit denicp serhiphels iugis annecti: sed pro gẽtiũ ac uarietate linguarũ plurifariã noiatur apud indos hianos apud parthos præmyphates ide taurus. Ast ubi in excelcorissimam sublimitatẽ cõsurgit caucasus. pompo. uero mela. li. i. suæ cosmographiæ conatur ostendere caucasum non esse iugũ tauri montis per hoc q̃ eufhra. qui a latere tauri dimissus est tendens in meridiem caucasum a sinistra, & taurũ excludit a dextra ibi dicebanẽ sacrificare hospites. ¶ Scytes: scythia regio est septẽtrionalis quæ diuiditur a flu. tanai ubi gẽtes uniuersali teste Hero. lib. iiii. arcubus sunt equitãtes nõ ex aratro sed feris quas uenantur uitam ducentes. ¶ Sparsus: quaẽ per uicos habitant. ¶ Horridũ detestabile. ¶ Nouos: iusitatos ¶ Capere: cõcipere. ¶ Perge, indignarie & hyronice loquiẽ. ¶ Verte, muta naturam. ¶ Ignibus: amoribus ¶ Cur cessant mõstra. imo benefacies: perdidimus minotaurũ: tu fac aliud monstrum. ¶ Aula fratris labyrint⁹ minotauri. ¶ Vacat: uacua est qa iam erat mortuus. Amabit cressa: quotienscũqɜ mulier cretensis amabit: pter naturam pariet mõstra. ¶ Cedet: quare u iocẽ contra naturã ex hoie nasciẽ mõstrũ. ¶ Quę memoras rñdet phedra nutrici se cognoscere cõmittere scelus sed illud inuitã aggredi. ¶ Sic nauta facit similitudinẽ cũ naui aduersus ipetũ fluuius ire conaẽ undã rapiens illũ retro uehit ita mihi accidit q̃ amori succũbo. ¶ Grauatam onustã. ¶ Auferẽ: rapitur. ¶ Prono undo: secũdo cursu aq̃. ¶ Furor amor insanus. ¶ De⁹: cupido. ¶ Hic uolucer: nõ mirãdũ dicit si puella amore uincaẽ: cum dii ipsi cesserint. ¶ Flãmis indomitis: q̃ nõ pñt uinci. ¶ Gradiuus: mars nõ esse uocabulũ graecũ neqɜ latinũ: sed trax q̃ bellicosum designat: & fortẽ: dr̃ latine mars eo q̃ maribus in bello pſsit ut dicit Varro de lĩgua latina. ¶ Faces pingiẽ cupido puer uolucer & alat⁹ cũ arcu sagittis & facib⁹. ¶ Opifex: faber iouis vulcan⁹ q dr̃ habitare ęthnã mõtẽ. ¶ Trisulci: hñtis tres sulcos & angulos. ¶ Iugis: mõtibus. ¶ Ferentes: estuãtes. Igne tã puo: una: face cupidinis. ¶ Phoebũ: ipse cupido apollinem quoqɜ uulnerauit multotiens. ¶ Puer cupido. ¶ Certior: pitior qui ferit ut vult. ¶ Grauis ifestus q̃re & in deos & hoies vult hr̃e Imperiũ. ¶ Deũ esse confutatio nutricis q̃ dicit nõ esse aliquẽ deũ amoris: sed ista esse ficta ab hoibus uoluptuarus ut haberẽt executionẽ sui criminis. ¶ Libido: ĩmoderat⁹ amor. ¶ Seruitio: seruituti. ¶ Quo ut habet maiorẽ liñã peccandi dic furorẽ suũ eẽ deũ ¶ Titulũ. nomẽ. ¶ Numinis falsi dei, nõ ueri. ¶ Natũ, ridet hãc sñiam hironice loquẽs credis q̃ uenus mittat filiũ suũ cupidinẽ huc & illuc. q. d. illud est ridiculũ. ¶ Erycina: uen⁹ ab eryce mõte siciliæ ubi coliẽ. ¶ Molit: iacet. ¶ Proterua cõculcent alios. ¶ Tenera manu lasciua. ¶ Minimus. s. deorũ. q. d. nõ hẽt tãtã potentiã. ¶ Vana: noli credere hęc q̃ finxit sibi furiosus animus ¶ Asciuit: adiũxit. ¶ Quisqs illud ẽ ex ueritate sed uenit pp illos q hñt nimiũ ociũ & sese totos tradũt ueneri & libidini q̃ deã hñt. ¶ Secũdis. psperis ¶ Exultat ex nimia affluẽtia rerũ ¶ Fluit: labiẽ sine ɔtinẽtia, Comes: q̃ sp sequiẽ magnã & mẽtas diuitias. ¶ Suetæ dapes semp q̃rũt noua fercula, dicit Iuuenalis. ¶ Maria terras & nemora scrutãtur ut aliqd cõdiendũ inueniãt. ¶ Sani moris: cõsuetudinis q̃ habeat rõnẽ.

Nec inospitalis taurus, aut sparsus Scythes.
Expelle facinus mente castifica horridum.
Memorq; matris metue concubitus nouos.
Miscere thalamos patris, & gnati apparas.
Vteroq; prolem capere confusam impio.
Perge, & nefandis uerte naturam ignibus.
Cur monstra cessant? aula cur fratris uacat?
Prodigia toties orbis insueta audiet.
Natura toties legibus cedet suis.
Quoties amabit Cressa. Phae. Quid memoras, scio
Vera esse nutrix. sed furor cogit sequi
Peiora, uadit animus in præceps sciens.
Remeatq; frustra sana consilia appetens.
Sic, cum grauatam nauita aduersa ratem
Propellit unda, cedit in uanum labor.
Et uicta prono puppis aufertur uado.
Quod ratio poscit, uincit, ac regnat furor.
Potensq; tota mente dominatur deus.
Hic uolucer omni regnat in terra potens.
Ipsumq; flammis torret indomitis Iouem.
Gradiuus istas belliger sensit faces.
Opifex trisulci fulminis sensit deus.
Et, qui furentes semper æteneis iugis
Versat caminos, igne tam paruo calet.
Ipsumq; Phœbum, tela qui neruo regit,
Figit sagitta certior missa puer.
Volitatq; cœlo pariter, & terris grauis.
N. Deum esse amorem, turpiter uitio fauens
Finxit libido, quoq; liberior foret.
Titulum furori numinis falsi addidit.
Natum per omnes, scilicet, terras uagum
Erycina mittit, ille per cœlum uolans
Proterua tenera tela molitur manu.
Regnumq; tantum minimus in superos habet.
Vana ista demens animus asciuit sibi.
Venerisq; numen finxit, atq; arcus dei.
Quisquis secundis rebus exultat nimis,
Fluitq; luxu. semper insolita appetens
Hunc illa magnæ dira fortunæ comes
Subit libido. non placent suetæ dapes.
Non tecta sani moris, aut uilis cibus.

¶ Miscere thalamos i uis cõfundere semẽ filii cũ paterno qd est ipiũ & mõstrosum & a quo plurimũ abhorret natura. ¶ Quę memoras: narras uera sed trahor i uetitũ nephas cogẽte insania hic illd ouidianũ, Nitimur in uetitũ sp cupimusqɜ negata. ¶ Certior puer: amor pingiẽ puer. qa qui amat non plus sapit q̃ puer & æque diis dominaẽ atqɜ hoibus nec qsq̃ ex illo uulnere sanus abit. & Oui. Regnat & in dominos ius habet ille deos. ¶ Igne tã paruo calet: licet parua sit fax amoris tñ plus urit q̃ vulcanus ipse theocrito affirmãte. ερος δ' εταρεχαι καὶ παραιον πολλακις αφα ισ το ον ελασ φλογερω τερον αιθει. ¶ Proterua nihil est amore demẽtius & medius fidius cognosciẽ maxime in hoc amoris proteruia. q̃ turpem plerumqɜ censeant pulchram hic illud Theocritũ. ι γαρ ερωτι πολλακις ω πολυφαμε τα μη καλα καλα πεφανται. ¶ Re DAN

gnumq; tãtum hic phœdra artificioſe honeſtiorẽ ſuã uo/
luptatem facit transferens in amorẽ omnẽ ſuã temeritatẽ
pari modo apud Ouidium eadem ſe defendit. Quicquid
amor iuſſit non eſt contemnere tutum.
℃Cur,unde eſt ꝙ raro uides in domib⁹ paupeꝝ: iſtã libi
dinẽ nefandã.⸿ Penates: tenues paupes domos. Hæc pe/
ſtis: libido quã Plato eſcã
malorum appellat.⸿ San
cta: honeſta caſtas mulie/
res habẽt.⸿ Vulg⁹ mediũ:
mediocre qui nõ ſunt neq;
ſublimes. Sanos: honeſtos
⸿ Coheret: ɔtinet.⸿ Me/
dico,reb⁹ moderatis.⸿ Cõ
tra: ecõtrario ut dicit Cl.
in magna potentia eſt ma/
gna inia: peccãdi ſic & Lu/
ca. inquit. uirtus & ſumma
ptãs coeũt.i.nõ bñ ſunt ſil.
⸿ Quã fas: licitũ.⸿ Vult
poſt ſe quare oia arbitrio
ſuo diſponẽda putat cũ ſe
ſimilẽ diis exiſtimet⸿ Q d
de.cõcludit nutrix dicẽs po
tes tu regina cognoſcerẽ qd
honeſtum ſit:& timere ma
ritũ tuũ reditũꝝ ab inferis
⸿ Predită,ornatã.⸿ Alto
ſolio: magno regno.⸿ Re/
meantis uiri mariti theſei
redeuntis ab inferis. Amo
ris phœdra dicẽ nõ poſſum
hẽc hãc honeſtatem: cũ me
totã occupet amor.nec ti/
meo theſeũ cũ ſciã illũ nũſ
ꝙ rediturũ.⸿ Fero: regnũ
patior ꝙ amor regnat in
me.⸿ Metus: poſitus ſub
terra nunꝙ redit ad ſupera
cõnexa ad nẽm coelũ ꝙ no
bis dr̃ connexũ. Silentẽ do
mum infernũ: ubi aĩæ ĩne
corporeę nõ emittũt uocẽ.
Ne credas: nutrix confutat
hæc dicẽs uirtuti oia eẽ po
ſibilia: ppea theſeum poſſe
redire ab inferis,quẽadmo
dũ hercules & æneas.⸿ Di
tis plutonis.⸿ Canis ſtyɡ
gius cerberus cuſtos infer/
ni.⸿ Negatas.ſ.ad redeun/
dũ.⸿ Veniã: capit altã de/
feſionẽ phœdra: ut foueat
curã ſuã: dicit theſeũ poſſe
parcere amori ſuo qñ ille iuſ
tos cupit:& fortes uiros i/
pedit.⸿ Immitis: dicit nu/
trix nõ credas hoc qd tibi
det ueniã: ſi peccaueris cũ
non pepercit antiope uel
hyppolite quã pp iurgiũ i/
terfecit cũ nihil peccaſſet.
⸿ Immitis: crudelis.Bar/
bara quare erat de amazo
nib⁹.⸿ Sed poſſe: pene qd
theſeus det tibi ueniã quis
poſſet inducere hyppolitũ: ad amorẽ tuũ qui ita rigidus
eſt ut oẽ nomen fœminæ exhorreat.⸿ Huius: hyppoliti.
⸿ Intractabilẽ: inexorabilẽ.⸿ Cœlibi: appellamus cœli

Cur in penates rarius tenues ſubit
Hæc delicatas eligens peſtis domos?
Cur ſancta paruis habitat in tectis Venus?
Mediumq; ſanos uulgus affectus tenet?
Et ſe coercent modica?contra diuites,
Regnoq; fulti,plura quam fas eſt,petunt?
Quod non poteſt,vult poſſe/qui nimium põt.
Quid deceat,alto præditam ſolio,uides.
Metue,ac uerere ſceptra remeantis uiri.
P.Amoris in me maximum regnum fero.
Redituſq; nullos metuo/non unquam amplius
Conuexa tetigit ſupera/qui merſus ſemel
Adiit ſilentem nocte perpetua domum.
N.Ne crede/Ditis clauſerit regnum licet.
Caniſq; diras Stygius obſeruet fores.
Solus negatas inuenit Theſeus uias.
P.Veniam ille amori forſitan noſtro dabit.
N.Immitis etiam coniugi caſtæ fuit.
Experta ſæuam eſt Barbara Antiope manum.
Sed poſſe flecti coniugem iratum puta.
Quis huius animum flectet intractabilem?
Exoſus omne fœminæ nomen fugit.
Immitis annos cœlibi uitæ dicat.
Connubia uitat/genus Amazonium ſcias.
P.Nunc in niuoſi collis hærentem iugis,
Et aſpera agili ſaxa calcantem pede,
Sequi per alta nemora,per montes placet.
N.Reſiſtet ille/ſeq; mulcendum dabit?
Caſtoſq; ritus Venere non caſta exuet?
Tibi ponet odium/cuius odio forſitan
Perſequitur oẽs? Phæ.precib⁹ haud uinci põt?
N.Ferus eſt. Phæ.amore didicim⁹ uinci feros.
N.Fugiet.Phæ.per ipſa maria,ſi fugiat.ſequar.
N.Patris memẽto.Phæ.meminim⁹ mñis ſimul.
N.Genus oẽ pfugit. Phæ.pellicis careo metu.
N.Aderit marit⁹.Phæ.nempe Pirithoi comes
N.Aderitq; genitor.Phæ.mitis ariadne pater.
N.Per has ſenecte ſplendidas ſupplex comas,
Feſſumq; curis pectus,& cara ubera
Precor,furorem ſiſte.teq; ipſam adiuua.
Pars ſanitatis,uelle ſanari,fuit.

bes qui ſine muliere uiuunt.⸿ Genus: amazonũ natũ ex
amazõe uiragine dura: ꝗ uiros iuſſos habeant ita hic hyp
politus fœminas.⸿ Reſiſtet: interrogatiue nutrix loquĩ
expectabit ne te licet ſequaris eũ.⸿ Caſtos ritus: mores
pudicos.q.d.nõ.⸿ Nõ caſta: nõ legitima ſi nõ uult iuſtos
coitus qñ mĩn⁹ iniuſtos.⸿ Tibi ponet: ipſe deponet odiũ
gratia tua qui habet odio
oẽs mulieres & forſan pro
pter te.⸿ Tibi: pp te: cui?
.i.tui.⸿ Patris recorderis:
ꝙ pater tuus minos dñaẽ
mari: ſi illum per mare ſe/
quaris.Matris ſimul recor
dor ẽt ꝙ mater talẽ amo/
rem habuit.⸿ Careo pelli/
cis metu: nõ dubitabo ꝗ ip
ſe hyppolitus habeat alias
mulires.⸿ Perithoo co/
mes recordatur ſe deſcen/
diſſe ad inferos cũ perithoo
propter amorem proſerpi
næ unde mihi poterit faci/
le ueniã dare.⸿ Mitis: fuit
placabilis⸿ Ariadne,ſoro
ri meę: ita erit mihi.⸿ Per
has: uides nutrix obſtina/
tionem phœdre rogat illã
ne uelit huiuſmodi amora
perſeuerare.⸿ Siſte: noli
ultra procedere.⸿ Adiuua
.q.d.ſi uis recedet a te iſte
amor.⸿ Sanitatis,ſ.ai.
℃Modico coheret: q ang
uſte & vulgariter uictitãt
lana & tela quæritãtes eſ
cam hi nullo libidinis pru
ritu tanguntur penelope mã
ſit Viro integra auxilio ope
ris textilis: preſtolantibus
illam procis,xx.annos tem
perauit a libidine Vir.in
Georgicis commendat uil
licas a continentia coitus
ob vulgaria cibaria caſtã
pudicitiam ſeruat domus
dubio procul fomenta libi
dinis ociũ & copia.⸿ Qui
merſus ſemel: ab neſcit re/
duces æacus ille uiati ſicut
a cæcitate ad lucem nõ da
tur regreſſus ita nec ab in/
feris ad uitam hinc apolli
nius.τομενου μαλιναγρε-
τωνουδ'ετι μιχοσιετο
ωετ.&c.⸿ Sol⁹ negatas:
tamen ſententia poetæ foe
det æternumq; ſedebit in/
fœlix Theſeus cũ æneas re
ditum eius arguere uideatur
ad ſenem ſtigim. quid the/
ſea magnum.&c.qui locus
eſt in quæſtione apud Ge/
llium.⸿ Quis animum: cõ/
cedo iquit det tibi ueniam
Theſeus ſed quomodo fle
ctetur Hyppolitus maxi/
mus oſor mulierum ut uere natum ex mazone agnoſcas:
adeo durus eſt & inexorabilis.⸿ Pellicis cardo metu ſi fœ
minas oderunt pop erit mihi pellex.

Ph. Non omnis animo cessit ingenuo pudor.
Paremus altrix, qui regi non vult. amor
Vincatur, haud te fama maculari sinam.
Hæc sola ratio est, unicum effugium mali.
Virum sequamur, morte præuertam nefas.
N. Moderare alumna mētis effrenæ impetus.
Animos coerce, dignam ob hoc uita reor,
Quod esse temet autumas dignam nece.
Ph. Decreta mors est, quæritur fati genus.
Laqueo ne uitam finiam, an ferro incubem?
An missa præceps arce Palladia cadam?
N. Pro castitatis uindicem armemus manum.
Sic te senectus nostra præcipiti sinet
Perire leto? siste furibundum impetum.
Ph. Probibere nulla ratio periturum potest,
Vbi quis mori constituit, & debet mori.
N. solamen annis unicum fessis hera,
Si tam proteruus incubat menti furor.
Contemne famam. fama uix uero fauet.
Peius merenti melior, & peior bono.
Tentemus animum tristem, & intractabilem
Meus iste labor est, aggredi iuuenem ferum.
Mentemq; sæuam flectere immitis uiri.

SAPHICI VERSVS.

CHORVS.

Diua non miti generata ponto,
Quam uocat matrē gemin⁹ Cupido,
Impotens flammis simul, & sagittis.
Iste lasciuus puer, acre nitens,
Tela quam certo iaculatur arcu.
Labitur totas furor in medullas,
Igne furtiuo populante uenas.
Non habet latam data plaga frontem.
Sed uorat tectas penitus medullas.
Nulla pax isti puero. per orbem
Spargit effusas agilis sagittas.
Quæq; nascentem uidet ora solem,
Quæq; ad occasus iacet ora seros.
Siqua feruent. subiecta Cancro est.

BER. ¶ Non oīs: nō oino sum sine pudore: decreui monitis tuis parere & ita simulat se uelle aquiescere uerbis eius. ¶ Altrix: q̄ alit alumna q̄ alit. ¶ Regi: gubernari: is amor q nō vult regi de libero qđ uincat a me. ¶ Fama: uocatiui casus: hæc est summū specimē & decus mulieris. ¶ Maculari: ut dicat peccasse. ¶ Hæc sola ratio, hic solus est modus insano amori resistere possim: ut mihi mortē consciscam q̄ me tātis curis liberet. ¶ Vir: theseū q apud inferos est. pueniā: anteq̄ peccē moriēdū est ut in nocēs discedam ad maritum. ¶ Moderare, reprime noli sequi nos impetus. ¶ Effrenæ: incontinentis. ¶ Autumas: putas interdū est dicere psertim apud comicos. ¶ Dignā. nec qđ accidit ex uerecundia q̄ ueniā meret. ¶ Decreta: deliberaui oio mori sed uidēdum est quo genere mortis utar uel laqueo: uł ferro uł casu. ¶ Vindicē: Nā decreuit gen⁹ mortis dicēs se uelle ferro interimere. ¶ Vindicē: castitatis. s. me q̄ castitatē meā uolo defendere. Vindex ppriedr̄ defensor q nō patit̄ iniuriā fieri. ¶ Manu. cū ferro. ¶ Sic te: mutat̄ nutrix qñ uidet phœdrā se uelle interficeř. ¶ Pręcipiti. lęto morte cita & incōsiderata. Prohibere nō oportet ut suadas pces frustra q̄ re decretū est mori. nec pōt ipediri mori uolēti mori. ¶ Solamē. nutrix ipa uolēs hortari phœdrā ad uincendū potius dicit amorē hyppoliti eē hndū q̄ mortē nec eē curādū de fama q̄ multoties iniqua est & poti⁹ noctes: q̄ inocētes iuuat. ¶ Annis fes. senectuti meæ. ¶ Proteruus: acerbus: & atrox a ptero cōculco. ¶ Vero: ueritati. ¶ Pei⁹ merēti. s. malo ¶ Cōtētus: experiamur si possum⁹ flectere hyppolitū & ita pollicet̄ operam suam: ne interficiat.

Diua seqt̄ chor⁹ loquēs de materia pcedentis actꝰ & auget potētiā cupidinis q solus potēs est in cœlo & in terra ut patet p diuersa exēpla deoꝝ & hoīum uersus est saphicus sicut dixi mus in hercule furēte. Natus Euristhe⁹. ¶ Gñata pōto uenus q̄ fm aliquos dr̄ nata mari ex spuma testiculoꝝ cœli pr̄is saturni fm Homeꝝ. filia fuit diones & iouis. ¶ Nō miti: liptote. isauo: & amaro. ¶ Geminus cupido: iustus & iniustus & sic duo sunt cupidines. ¶ Impotēs: nimiū potēs, iste q̄si p indignationē.

¶ Acre amare q̄re fulgore suo parit dolores. ¶ Certo q̄d nunq̄ errat. ¶ Labit̄: descēdit. ¶ Furtiuo: igne clādestino qui foris uidet̄. ¶ Populāte: cōsumēte. ¶ Frōtem latā: nō hēt magnā apparētiā: sed clausa itrorsum tabescit. ¶ Tectas: occultas. ¶ Nulla pax: q̄re ubiq; vult indicere bellū. ¶ Agilis: uelox. Effusas emissas. ¶ Quæq; nulla ē ps mūdi q̄ nō sentiat calorē cupidinis. ¶ Videt solem: regio oriētalis. ¶ Ad occasus: regio occidētalis. ¶ Si q̄ feruēt. cācro signo i zodiaco qd magnos iducit calores illis regiōib⁹ ubi ē syene ciuitas supra quā sol existēs in cācro ita ppēdiculariter aspicit urbē vt nłla fiat umbra dicēte lucāo: Atq; umbras nusq̄ flectere syene.

¶ Mitis: sicut nullam q̄siuit ultionē pater meus de rapta Ariadne ita neq; de me ulciscetur ¶ Moderare alumna: pone refrena iniquum est iram immortalē seruari ut scri. agrigētinus phalaris ad Eteonicē. ὀυ τον γέρον τας ταύτηξ ῤγασχίαν, ὡς φᾶσι τινὸς συμφορᾶς ἰκέτ. ¶ Autumas. P. nigidius grammaticus scriptū reliquit in suis commentariis autumo uerbum compositum eē ex ab præpositione & extimo dicimusq; iterū: quare ab æstimo ut ab mutata sit in an sicut apud Homerum: sæpe mutantur præpositiones ut ἀυερυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν. ¶ Arce palladia: arcem athenarum cōdidit cecrops & de se cecropiā appellauit auctor Pli. ¶ Fama uix uero: fama decipit ideo crescit per sua mendacia: tam ficti falsiq; tenax q̄ nunciauerim. ¶ Diua nō miti: tertium carmen dicolon metro sapphico cōstās trimetro & dimetro anapestico pindarico ubi chorus circumscribit cupidinē deum & uenerem matrem. Venus ex se peperit cupidinem ut placet Simonidi celebrantur tres cupidines: primus mercurii & dianæ prime filius. Secundus ex sola uenere, Tertius ex uenere & marte. Eusebius auctor. ¶ Gemin⁹ cupido ioeus: & amor Venerē utrinq; cōmitātur quod libido sit cassa sine iussu: nisi sint mollæ morsiunculæ papillarū horridularum oppressiunculæ, ut commeminit pseudolus ille plautinus ad calidorum. ¶ Nulla pax: toratur amor ut fortuna apte nauta ad amicū oia uērtunt̄ certe uertunt̄ amores. ¶ Vinceris aut uicis hęc i amore rota est.

¶ Magni

Magni sæpe duces. magni cecidere tyranni. Et thebæ steterant altaq; Troia fuit &c. Candidas ales signum se fecit iuppiter & rostro inserto ori matris idæi coiuit. cignus qui aliter dicitur olor est cantator sui funeris moritur crescente penna duriori in medio eius capite cignus est læti omnis nauigantibus quod nunquam mergitur. te scribit Plini. cignum sentientem mortem uicinam sua uissimum cantum edere. Iuuencus: idem iuppiter mutatus in taurum amauit europam filiam agenoris regis phenicia & transfretauit eam in cretam: ut plene scribit Ouidi. Petulans: ipse iuppiter factus lasciuus iuuencus. Strauit: supposuit ludo uirginum quæ blandientes cum illo tauro ludebant.

Si qua maioris glacialis Vrsæ
Semper errantes patitur colonos.
Nouit hos æstus. iuuenum feroces
Concitat flammas senibusq; fessis
Rursus extinctos reuocat calores.
Virginum ignoto ferit igne pectus.
Et iubet cœlo superos relicto
Vultibus falsis habitare terras.
Thessali Phœbus pecoris magister
Egit armentum/positoq; plectro
Impari tauros calamo uocauit.
Induit formas quoties minores
Ipse, qui cœlum, nebulasq; ducit?
Candidas ales modo mouit alas,
Dulcior uocem moriente cycno.
Fronte nunc torua petulans iuuencus
Virginum strauit sua terga ludo,
Perq; fraternos mala regna fluctus:
Vngula lentos imitante remos:
Pectore aduerso domuit profundum:
Pro sua uector timidus rapina.
Arsit obscuri dea clara mundi
Nocte deserta, nitidosq; fratri
Tradidit currus aliter regendos.
Ille nocturnas agitare bigas
Discit: & gyro breuiore flecti.
Nec suum tempus tenuere noctes.
Et dies tardo remeauit ortu
Dum tremunt axes grauiore curru.
Natus Alcmena posuit pharetram:
Et minax uasti spolium leonis.
Passus aptari digitis smaragdos.
Et dari legem rudibus capillis.
Crura distincto religauit auro.
Luteo plantas cohibente socco.
Et manu clauam modo qua gerebat.
Fila deduxit properante fuso.
Vidit Perses: Ditisq; ferax
Lydia regni deiecta feri
Terga leonis/humerisq;, quibus

Cicero in quæstionibus Thusculanis tradit cignum non sine causa Apollini dicatum eẽ. quia ab eo diuinationem habere uideatur quia preuidens quid in morte boni sit: cum cantu & uoluptate moritur. Petulans iuuenca. Iuppiter sub forma tauri Europam tulit humeris in cretam vbi illam compressit. Humerus tangit in narraco. ουχουτ ⸸ νω τοισιν εβαστασ εφορτουε ζιοσ ταυροσ οτεορωμυδεα κυματοσ αγεμιχρτευ &c. Natus almena: Hercules permutauit cum Ioles habitum leonis tegmen & arma: quod probe intellexit Faunus incubus adacto in ventrem calce deiectus procul ab ipso Hercule dum illum vellet pro Iole subagitare.

Glacialis vrsæ: a parte septentrionis sub polo Artico sunt populi habentes latos campos: vt diximus de scythis & qui semper sunt errantes & vagi omnes istæ regiones senserunt calorem amoris qui potentiam habet in iuuenes & senes. Ignoto: quare primo nesciunt quid sit. Iubet: scilicet cupido. Falsis: vultibus: simulatis imaginibus interdum sumunt habitum pastoris aliquando cigni aut tauri. Pecoris Tesali. facit inductionem: probans per exemplum quod dixit Appollo priuatus diuinitate ob pulsos Ciclopas dicitur confugisse ad admetum regem Thesaliæ cuius armenta nouem annis pauit apud fluuium amphrisum teste Virgili libro iii. Georgi. pastor ab amphriso: & Lucanus libro. vi. Irrigat amphrisos famulantis pascua phœbi: hocq; seruitium subit ut filia regis frui posset. Egit: duxit. Posito plectro: quo tangebat cytheram accepit fistulam pastoralem. Impari: calamo fistula disparibus calamis iuncta: sic Vir. septem cõpacta cicutis. Ipse qui cœlum: iuppiter qui regit cœlum mutatus est in cignum, & ea forma adiuit lædam filiam tyndari regis ex qua suscepit castorem & pollucem & Helenam & Clytennestram. Candidas alas: pennas cigni candidissimi. Ales ipse iuppiter factus auis. Vocem: scilicet mouit. Morien

Domuit: ipse iuppiter superauit mare natando de phenicia in cretam. Fraternos fluctus. fratris Neptuni: appositiue noua regna: scilicet sibi cum mare non sit regnum suum. Vngula: idest pedibus suis. Imitande: scilicet natando. Lentos: flexibiles. Timidus. nõ pro se timebat: sed pro puella ne caderet. Dea clara: lũa. Obscuri mundi: noctis opacæ. Arsit: inflammata est amore endymionis cum superlamio monte obdormiret. Vt Ouidi. lib. iii. de arte. Latmius endymion non est tibi luna pudori Plini. lib. ii. Hoc totum figmentum enodauit. Deserta. deserebat currus suos & ueniebat in terras ad amatorem. Ille: scilicet frater sol. Breuiore gyro: quare luna breuiorem circulũ habet. Suum tempus: quando phœbus erat in curru lunæ nõ poterant eius boues ire uelociter quare ipse erat grauior sorore: ideo dicit noctes longiores quæ erant ultra tempus suum. Remeauit: reuersus est. Tremũt: scilicet onere ipsius phœbi. Natus alcmena herc. uictor in toto mũdo capt⁹ amore Ioles coactus est: depositis armis induere uestes muliebres officia mulierum exercere. Spolium leonis: pellem quam gestabat leonis cleonei. Minax: quare illud gestamen faciebat aspiciẽtibus horrorẽ. Smaragdos: species gemmæ uiridis posuit sibi anullos sicut mulier. Dari legem: aptari & concinnari. Rudibus: incultis. Distincto. posuit sibi calceos depictos auro. Socco: calceo quo utebantur tragici sicut coturno comedi. Luteo: rubro. Et clauam: cum ea manu qua solebat gestare clauã filauit. Vidit: mutatur hic uersus & est dimeter anapesticus constat ex quatuor anapestis. aliquando admittit dactylum & spondeum itaq; nullus sit anapestus & tamen dicit uersus anapesticus. Preses omnes regiones uicinæ lydiæ uiderunt Herculẽ tali habitu. Preses: populus. Lidia: puincia in minori Asia teste Pli. lib. v. Ditis diuitis quare copiosa est.

BER. Sederat: dictus est Hercules loco Athlantis humeris suis sustinuisse coelum vt scripsimus in prima. Pallam: uestem longam muliebrem: & subtilem ad delitias. Tyrio, purpureo stamine textã. Sacer est: ignis: sacer vel timidus vel execrabilis est ignis amoris. Credite lesis: parẽthesis ẽ captis amore & vulneratis. Qua terra: vbiq dominatur hic puer in coelo mari & terra. Immitis, crudelis cupido. Candida: splendida. Mundo, ipso coelo. Grex: nereidum multitudo virgarum maris: quæ dicuntur filiæ Nerei dei marini non possunt refrigerare calorem amoris licet sint in aqs. Leuare: extinguere. Genus aligerum etiã aues coeli sentiunt ignes & amorem. Venere, libidine flammati: & animalia terrestria pro amore pugnãt. Si coniugio timuere si dubitant ne aliud animal possideat suam consortem. Timidi: etiam cerui qui sunt natura timidi. Poscunt: ineunt prælia. Tunc, scilicet incitante amore. Virgatas, variatas calore. Poeni: libici. Bellua: mõstra maris. Lucæq boues ra lucus luci: boues siluestres qui dicuntur bisontes. Vindicat: amor q a natura est subiicit sibi omnes. Immune: nihil est q non sit subiectũ amori. Perit: perditur odium propter amorẽ. Cedunt: vincuntur interdũ cedere est dare locum: qui humerum inter se graues inimicitias postea mutuo se amant. Cura: amor cogit etiam nouercam amare priuignos.

BER. Altrix profare, nutrix hortata fuerat superius alumnam suam ne se occideret: se prius tentaretur anim? Hyppoliti: dixeratq se suscepturam hoc onus & iuerat ut conueniret Hyppolitum & nõ inuenit: Phædra erat impatiens, ut confestim scire mentem hyppoliti nutrix ueniens intra se dicit non habere tediũ amoris quando illa quiescere non potest: dumq appropinquat uidet ianuam apertã & phædram deponentem uestes regales & induentem aptas uenationi, ut possit sequi Hyppolitũ: unde in pricipio istius secundus actus habetur impatiẽtia phædræ & mutatio uestium. Altrix: hæc uerba dicuntur a phædra ex fantasia tanquam esset præ nutrix secum loquitur ueniendo dicens non credo posse placare tantum amorem phoedræ: quia non inueni hyppolitum. Torreretur: Phædra uritur. Proditur: manifestatur uultu: licet dissimuletur amor nunquam potest celari. Erũpit exit. Genæ lapsæ oculi cadentes. gena pellicula est q qua tegitur oculus: aliquando maxilla. Dubiæ. s. phoedræ qui dubio est. Nil idem nulla res eadẽ sibi diu placet: quia nunc placet nunc eadẽ displicet. artusq r modo uult ire mõ sedere. Nũc ut: declarat uarietatẽ: interdũ cadit q̃si mortua: interdum uadit in lectũ ut dormiat postea surgit. Vt tanquã soluto infirmo passu tanquam non possit ire. Labante: vacilante. Immemor: propter amorem. Attolli, interdum vocat famulas: vt leuent ipsam detecto & cũ surrexit iterum vult redire. Fingi: componi semper in quo habitu sit diu non potest habere firmum propositum. Cereris cibi: non videtur curare: neq de cibo neq de vita. Incerto pede: quando uadit videtur non posse se sustentare. Incerto, instabili. Defecta: destituta viribus a deficio non est amplius hic color viuus in vultu.

Sederat alti regia coeli
Tenuem Tyrio stamine pallam.
Sacer est ignis (credite læsis)
Nimiumq; potens, quã terra mari
Cingitur alto, quaq; æthereo
Candida mundo sydera currunt.
Hæc regna tenet pueri immitis.
Spicula cuius sentit in imis
Coerulus vndis grex Nereidum,
Flammamq; nequit leuare mari.
Ignes sentit genus aligerum.
Venere instincti quam magna gerunt
Grege pro toto bella iuuenci.
Si coniugio timuere suo.
Poscunt timidi prælia cerui.
Et mugitus dant concepti
Signa furoris. tunc virgatas
India tigres decolor horret.
Tunc vulnificos acuit dentes
Aper, & toto est spumeus ore.
Poeni quatiunt colla leones.
Cum mouit amor: tum sylua gemit
Murmure sæuo. amat insani
Bellua ponti: lucæq; boues.
Vindicat omnes natura sibi.
Nihil immune est, odiumq; perit,
Cum iussit amor. veteres cedunt
Ignibus iræ, quid plura canam?
Vincit sæuas cura nouercas.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

Phædra. Nutrix. Hyppolitus.

Altrix profare, qd feras, quo nam in loco est?
AN. Spes nulla tñ posse leniri malum,
Finisq; flãmis nullus insanis erit.
Torretur æstu tacito, & inclusus quoq;
(Quamuis tegatur) proditur vultu furor.
Erumpit oculis ignis, & lapsæ genæ
Lucem recusant, nil idem dubiæ placet.
Artusq; uarie iactat incertus dolor.
Nunc ut soluto labitur moriens gradu,
Et vix labante sustinet collo caput.
Nec se quieti reddit, & somni immemor
Noctem querelis ducit, attolli iubet,
Iterumq; poni corpus, & solui comas,
Rursusq; fingi. semper impatiens sui
Mutatur habitus, nulla iam Cereris subit
Cura, aut salutis. vadit incerto pede
Iam viribus defecta. non idem vigor,

DAN. Hic regna tenet. μαντοκρά τορο ςτορ ἔρωρ μαντανιχει. hinc illud omnia vincit amor nihil animatum est quod non pruriat amoris & veneris scabie: ideo Venus teste Cice. dicta quod ad omnia veniat, Virgili. in Georgi. Omne adeo genus in terris hominumq ferarumq: Et genus æquoreum: pecudes pictæq volucres in furias ignemq ruunt. Altrix quartum carmen trimetros iambico inscriptum & est actus tertius in quo falsi criminis in Hyppolitum obiectio fit sed prius phędra illum prouocat mox nutrix suadet vt falso uolentẽ accuset colloquuntur Phædra Hyppolitus nutrix torretur: carpitur phædra nec remedium amori vllum inuenit: nec loco stare potest: adeo amore torrida febri vexatur. sic Plautus amator in Cistellaria iactor crucior agitor stimulor versor in amoris rota miser.

Nō ora tingens nitida purpureus rubor.
Populatur artus cura/iā gressus tremunt.
Tenerq; nitidi corporis cecidit decor.
Et, qui tenebant signa Phœbeæ facis
Oculi: nihil gentile, nec patriam micant.
Lachrymæ cadūt p ora/& assiduo genæ
Rore irrigantur. qualiter tauri iugis
Tepido madescunt imbre perfusæ niues.
Sed en patescunt regiæ fastigia
Reclinis ipsa sedis auratæ toro
Solitos amictus mente non sana abnuit.
P. Remouete famulæ purpurá, atq; auro illi
Vestes. pcul sit muricis Tyrii rubor. (tas
Quæ fila ramis ultimis Seres legunt.
Breuis expeditos zona constringat sinus.
Ceruix monili uacua. nec niueus lapis
Diducat aures, indici donum maris.
Odore crinis sparsus assyrio uacet.
Sic temere iactæ colla perfundant comæ.
Humerosq; summos cursibus motæ citis
Ventos sequantur/læua se pharetræ dabit.
Hastile uibret dextra Thessalicum manus.
Talis seueri mater Hyppoliti fuit.
Qualis relictis frigidi ponti plagis,
Egit cateruas, atticum pulsans solum
Aut Tanais, aut Mœotis, & nodo comas
Coegit/emisitq; lunata latus
Protecta pelta. talis in syluas ferar.
N. Depone questus/nō leuat miseros dolor,
Regina/sæuis ecquis est flammis modus?
Agreste placa virginis numen deæ.
Regina nemorum: sola quæ montes colis.
Et vna solis montibus coleris dea,
Conuerte tristes omnium in melius minas.
O magna syluas inter, & lucos dea,
Clarumq; cœli sydus: & noctis decus,
Cuius relucet mundus alterna face
Hecate triformis/en ades cœptis fauens.
Animum rigētem tristix Hyppoliti doma.

BER. Cura: amor. Populatur: consumitur. Sic Virgili. est mollis: flamma medullas efficitur macilenta pp amorē. Decor: pulchritudo. Tener: teneræ puellę: vel q fa cile possit cōsumi. Et qui: oculi phędræ q antea uidebanť duæ stellæ: & facile eam demonstrabant esse de gñe solis. nūc ebetari lachrymis pleni sunt. Gētile: de gente sua. Patriā: pr̄is quare mi nos pr̄ eius fuit etiā pulcher rimus. Qualiter: adaptat cōparationē. Tauri: mon tis de quo superius. Profu sæ: liquefactę. Sed en: ecce qđ non erat præsens nutrix. Sed rediens: videt ianuā aptā: & cōspicit reginā depo nentē vestes. Fastigia: sub limia regiæ domus p endiadim qñ de duobus substanti uis alterum fit adiectiuum: ut pateris libamus: & auro. Reclinis: retro a clinata thoro sedis auratæ. Soli tos: vestes quas solita erat gestare. Remouere: iubet phędra portari sibi vestē te nuiorē ut possit seq Hyppo litū venationē. Illitas: de pictas & intextas. Muricis tyrii purpuræ: murex piscis ex cuius sanguine tingebať purpura apud tyrū. Seres legūt: colligūt: extremi sunt ppl̄i ad orientē: teste Pli. lib. vi. hi sunt i Asia scithyca mi tes & quietissimi inter se: reliquoꝝ mortaliū cetus fugiē tes & cōmertia apud hos ar bores nō soliū folia sed lanā etiā pferunt q̄ ab eis deno minata sericum appellatur. Virg. primo Geo. Velleraq; vt foliis depectum tenuis se res. Zona breuis: ut sit ma gis expedita ad cursum. Si nus vestes. Odore vnguēto: sicut aq̄ ex nardo & rosis: so lebant antiqui vnguētari ad delicias. Themere: sine or dine. Motæ. s. comę. Ci tis: velocibus. Sequantur: vadāt scdm ventū. Læua: sinistra mea manus. Vi bret: cōcutiat. Talis: ero qualis Hyppolitæ vel atio pæ mr̄ Hyppoliti seueri & duri: qñ relictis plagis. i. re gionibus frigidi ponti septē trionalis regionis. Pōtus: regio versus capadociā vbi regnauit mitridates. Egit cateruas: ducit turmas ama zonū. Pulsans: verberans vngula æquoꝝ. Atticū solū: terrā atheniensiū. Tanais, fluuius est septētrionis in scythia qui in paludē meotidem defluit quē niualē dicit Virg. iiii. georgi. Coegit: constrinxit. s. tanais & meotis quæ ibi pro muliere ponit. Emisit: itellige q capilli sint nodati in capite: & a parte post diffusi aliter esset cōtradicto. Protecta. s. tanais cooperta latus. Pelta: lunata: scuto amazonū in forma lunæ. Depone questus: viderat nutrix phędram lamentantē: vnde dicit q miseris nō prodest lamētari: sed potius est eundū ad præces dianæ quæ reddat Hyppolitum amatorē & secum ipsa nutrix facit præces, vidensq; Hyppolitū ad aram Dianę parentē sacrificiū accedit ad illū vt exhortareť ad amorē. Modus: finis. Agreste: quæ versať in agris quia venatrix. Virginis: dianæ: q̄ dē nupta. Regina: sūt: pręces nutricis ad dianā vt conuertat Hyppolitū ad amorē Phędræ. Solis: solitaris & desertis. Oium: auguriorū q̄ fiūt ore: illa q̄ videť minari phędræ i malū cōuerte i bonū. Heccate: triformis ponit p Diana, siue luna seu proserpina, nā hecatō apud græcos centū signat quē numeꝝ finitū p infinito ei antiq ob mirabilē potētiā tribuebāt. qđ vr̄ voluisse Vir. Voce vocās hecatē cœloq; erebroq; potētē. Vbi dicit Seruius hecate pserpina dicta ē, aut qđ cētū victimis placeť, vt Menelaus cōstituit: aut qđ insepultos faciat errare p centū annos. Alterna face: quia tpe diei lucet sol nocte luna. Mūdus: cœlū. Cœptis, dr̄ cœpta q̄ nō sum⁹ aggressi adhuc, s; i ipsa cogitatiōe sunt. Rigēte, durum.

DAN. Lachrymæ cadūt: lāguescit misera ex amore & in lachrymas soluiť vt solet nix a mōte tauro deliquari nec illi amplius curæ est tyria pala nō vnguēto delibutus crinis nō in auris, atticaꝝ mos ē & cypriaꝝ mulieꝝ gēmas auribus isigere crotala & elēcos. sicut Mar. in phillida Gēma vel a digito vel cadit ante lapis. & Iuuenalis in cerdo. Auri⁹ extēsis magnos cōmisit elencos. Pelta: scuti genus instar lunæ quo amazones in pugna se tegebāt peltatā scytico discinxit amazōa noda Martialis. Regina nemoꝝ: iplorat hecatem quæ præsens amātibus ppter venena pōt durū aium Hyppoliti in amorē soluere hinc in pharma centuria theocritus inducit amātē ad lunā cōfugere & rogare sibi sit comes & ppitia ad trahēdū daphnidē in suos complexus: Χαιρέ ἑκατα δασπλῆτι, καὶ ἐς τέλοσ ἄμμιν ὀπάδει φάρμακα ταῦτ᾽ ἔρδοισα χερείονα μήτε τι κίρκης μήτε τι μηδείας μήτε ξανθᾶς περιμήδας. Triformis: in cœlo lucet: in syluis ferit: torquet in inferno: Menelaus instituit hecatem placari centū victimis ideo dicta hecate. vetus ara hecates & ditis patris in loco qui dicitur terentus Romę celebrare. Mutuos ignes: amet vicissim amantem.

Sederat alti regia cœli
Tenuem Tyrio stamine pallam.
Sacer est ignis(credite læsis)
Nimiumq; potens/quá terra mari
Cingitur alto,quaq; ætherio
Candida mundo sydera currunt.
Hæc regna tenet pueri immitis.
Spicula cuius sentit in imis
Cœrulus vndis grex Nereidum,
Flammamq; nequit eleuare mari.
Ignes sentit genus aligerum.
Venere instincti quam magna gerunt
Grege pro toto bella iuuenci.
Si coniugio timuere suo.
Poscunt timidi prælia cerui.
Et mugitus dant concepti
Signa furoris.tunc virgatas
India tigres decolor horret.
Tunc vulnificos acuit dentes
Aper/& toto est spumeus ore.
Pœni quatiunt colla leones.
Cum mouit amor:tum sylua gemit
Murmure sæuo.amat insani
Bellua ponti:lucæq; boues.
Vindicat omnes natura sibi.
Nihil immune est/odiumq; perit,
Cum iussit amor.veteres cedunt
Ignibus iræ/quid plura canam?
Vincit sæuas cura nouercas.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

Phædra . Nutrix . Hyppolitus.

ALtrix profare, qd feras/quo nam in loco est?
N.Spes nulla tñ posse leniri ma
Finisq; flámis nullos insanis erit. (lum,
Torretur æstu tacito,& inclusus quoq;
(Quamuis tegatur)proditur vultu furor.
Erumpit oculis ignis/& lapsæ genæ
Lucem recusant/nil idem dubiæ placet.
Artusq; uarie iactat incertus dolor.
Nunc ut soluto labitur moriens gradu,
Et vix labante sustinet collo caput.
Nec se quieti reddit/& somni immemor
Noctem querelis ducit/attolli iubet,
Iterumq; poni corpus/& solui comas,
Rursusq; fingi.semper impatiens sui
Mutatur habitus.nulla iam Cereris subit
Cura,aut salutis.vadit incerto pede
Iam viribus defœcta.non idem vigor,

BER. ¶Sederat: dictus est Hercu/les loco Athlantis humeris su is sustinuisse cœlum vt scripsi/mus in prima. ¶ Pallam: ve/stem longam muliebrem: & subtilem ad delitias. ¶ Ty/rio, purpureo stamine textá. ¶ Sacer est: ignis: sacer vel ti/midus vel execrabilis est ignis amoris. ¶ Credite lesis: parē/thesis ē captis amore & vulne/ratis. ¶ Qua terra: vbiq; do/minatur hic puer in cœlo ma/ri & terra. ¶ Immitis, crude/lis cupido. ¶ Candida: splen/dida. ¶ Mundo, ipso cœlo. ¶ Grex: nereidum multitudo virgarum maris: quæ dicun/tur filiæ Nerei dei marini non possunt refrigerare calorem amoris licet sint in aqs. ¶ Le/uare: extinguere. ¶ Genus ali gerum etiá aues cœli sentiunt ignes & amorem. ¶ Venere, li bidine flammari: & animalia terrestria pro amore pugnāt. ¶ Si coniugio timuere si du/bitant ne aliud animal posside at suam consortem. ¶ Timi/di: etiam cerui qui sunt natu/ra timidi. ¶ Poscunt: ineunt prælia. ¶ Tunc, scilicet inci/tante amore. ¶ Virgatas, va/riatas calore. ¶ Pœni: libici. ¶ Bellua: mōstra maris. ¶ Lu ciq; boues: a lucue luci: bo/ues siluestres qui dicuntur bi/sontes. ¶ Vindicat: amor q a natura est subiicit sibi omnes. ¶ Immune: nihil est q non sit subiectū amori. ¶ Perit: per/ditur odium propter amorē. ¶ Cedunt: vincuntur interdū cedere est dare locum: qui hu/merum inter se graues inimici tiae postea mutuo se amant. ¶ Cura: amor cogit etiam no uercam amare priuignos.

BER. ALtrix profare, nu/trix hortata fuerat superius alumnam suam ne se occide/ret: se prius tentaretur anim? Hyppoliti: dixeratq; se susce/pturam hoc onus & iuerat ut conueniret Hyppolitum & nō inuenit: Phædra erat impa/tiens, ut confestim scire men/tem hyppoliti nutrix ueniens intra se dicit non habere tediū amoris quando illa quiescere non potest: dumq; appropin/quat uidet ianuam apertā & phædram deponentem uestes regales & induentem aptae ue nationi, ut possit sequi Hyp/politū: unde in pricipio istius secundus actus habetur impa tiētia phædræ & mutatio ue/stium. ¶ Altrix: hæc uerba dicuntur a phædra ex fanta/sia tanquam esset præ nutrix secum loquitur ueniendo di/cens non credo posse placa/re tantum amorem phœdræ: quia non inueni hyppolitum. ¶ Torreretur: Phædra uri/tur. ¶ Proditur: manifestatur uultu: licet dissimuletur amor nunquam potest celari. ¶ Erū pit exit. ¶ Genæ lapsæ oculi cadentes. gena pellicula est: qua tegitur oculus: aliquan do maxilla. ¶ Dubiæ. s. phœ/dræ qui dubio est. ¶ Nil idem nulla res eadē sibi diu placet: quia nunc placet nunc eadē di splicet. artusq;: modo uult ire mō sedere. ¶ Nūc ut: declarat uarietatē: interdū cadit q̄si mortua: interdum uadit in le/ctū ut dormiat postea surgit. ¶ Vt tanquā soluto infirmo passu tanquam non possit ire. ¶ Labante: vacilante. ¶ Im/memor: propter amorem. ¶ Attolli, interdum vocat fa/mulas: vt leuent ipsam de le/cto & cū surrexit iterum vult redire. ¶ Fingi: componi sem/per in quo habitu sit diu non potest habere firmum propo/situm. ¶ Cereris cibi: non vi/detur curare: neq; de cibo neq; de vita. ¶ Incerto pede: quan/do uadit videtur non posse se sustentare. ¶ Incerto. instabi/li. ¶ Defecta: destituta viri/bus a deficio non est amplius hic color viuus in vultu.

DAN. ¶Hic regna tenet. μαντοκρά τοροστοτερωσ μαντανικει. hinc illud omnia vincit amor nihil animatum est quod non pruriat amoris & veneris sca/bie: ideo Venus teste Cice. di/cta quod ad omnia veniat, Vir gili. in Georgi. Omne adeo ge nus in terris hominumq; fera rumq;: Et genus æquoreum: pecudes pictæq; volucres in furias ignemq; ruunt. ¶ Al/trix quartum carmen trime/tro: iambico inscriptum & est actus tertius in quo falsi cri/minis in Hyppolitum obie/ctio fit sed prius phędra illum prouocat mox nutrix suadet vt falso nolentē accuset collo/quuntur Phædra Hyppolitus nutrix torretur: carpitur phæ dra nec remedium amori vl/lum inuenti: nec loco stare po test: adeo amore torrida febri vexatur. sic Plautus amator in Cistellaria iactor crucior agi tor stimulor versor in amoris rota miser.

¶Cura:amor.

Nõ ora tingens nitida purpureus rubor.
Populatur artus cura/iã gressus tremunt.
Tenerq; nitidi corporis cecidit decor.
Et, qui tenebant signa Phoebeæ facis
Oculi:nihil gentile,nec patriam micant.
Lachrymæ cadũt p ora/& assiduo genæ
Rore irrigantur.qualiter tauri iugis
Tepido madescunt imbre perfusæ niues.
Sed en patescunt regiæ fastigia
Reclinis ipsa sedis auratæ toro
Solitos amictus mente nõ sana abnuit.
P.Remouete famulæ purpurá, atq; auro illi
Vestes.procul sit muricis Tyrii rubor. (tas
Quæ fila ramis ultimis Seres legunt.
Breuis expeditos zona constringat sinus.
Ceruix monili uacua.nec niueus lapis
Diducat aures,indici donum maris.
Odore crinis sparsus assyrio uacet.
Sic temere iactæ colla perfundant comæ.
Humerosq; summos cursibus motæ citis
Ventos sequantur/læua se pharetræ dabit.
Hastile uibret dextra Thessalicum manus.
Talis seueri mater Hyppoliti fuit.
Qualis relictis frigidi ponti plagis,
Egit cateruas,atticum pulsans solum
Aut Tanais,aut Mœotis,& nodo comas
Coegit/emisitq; lunata latus
Protecta pelea.talis in syluas ferar.
N.Depone questus/nõ leuat miseros dolor,
Regina/sæuis ecquis est flammis modus?
Agreste placa virginis numen deæ.
Regina nemorum : sola quæ montes colis.
Et vna solis montibus coleris dea,
Conuerte tristes omnium in melius minas.
O magna syluas inter,& lucos dea,
Clarumq; cœli sydus:& noctis decus,
Cuius relucet mundus alterna face
Hecate triformis/en ades cœptis fauens.
Animum rigẽtem tristix Hyppoliti doma.

BER. ℭCura:amor.⸿Populatur:consumitur. Sic Virgili.est mollis:flamma medullas efficitur macilenta pp amorẽ. ⸿Decor:pulchritudo.⸿Tener:teneræ puellę: vel q facile possit cõsumi.⸿Et qui: oculi phędræ q antea uidebant duæ stellæ:& facile eam demonstrabant esse de gñe solis.nũc ebetari lachrymis pleni sunt.⸿Gẽtile:de gente sua.⸿Patriũ: pr̃is quare minos pr̃ eius fuit etiã pulcherrimus.⸿Qualiter: adaptat cõparationẽ.⸿Tauri:montis de quo superius.⸿Profusæ:liquefactę.⸿Sed en:ecce qd non erat præsens nutrix.⸿Sed rediens : videt ianuã aptã:& cõspicit reginã deponentẽ vestes.⸿Fastigia:sublimia regiæ domus p endiadim qñ de duobus substantiuis alterum fit adiectiuum: ut pateris libamus : & auro.⸿Reclinis : retro a clinata thoro sedis auratæ.⸿Solitos : vestes quas solita erat gestare.⸿Remouere : iubet phędra portari sibi vestẽ rẽ nu'orẽ ut possit seq Hyppolitũ venationẽ.⸿Illitas: depictas & intextas.⸿Muricis tyrii purpuræ: murex piscis ex cuius sanguine tingebaĩ purpura apud tyrũ.⸿Seres legũt:colligũt: extremi sunt pplĩ ad orientẽ:teste Pli.lib. vi.hi sunt ĩ Asia scithyca mites & quietissimi inter se: reliquoꝝ mortaliũ cetus fugiẽtes & cõmertia apud hos arbores nõ solũ folia sed lanã etiã pferunt q̃ ab eis demonstrata sericum appellatur. Virg.primo Geo. Velleraq; vt foliis depectum tenuis seres.⸿Zona breuis:ut sit magis expedita ad cursum.⸿Sinus vestes. Odore vnguẽtosicut aq̃ ex nardo & rosis:solebant antiqui vnguẽtari ad delicias.⸿Themere:sine ordine.⸿Motæ.s.comę.⸿Citis:velocibus.⸿Sequantur: vadãt scdm ventũ.⸿Læua: sinistra mea manus.⸿Vibret:cõcutiat.⸿Talis:ero qualis Hyppolitæ vel antiopæ mr̃ Hyppoliti seueri & duri: qñ relictis plagis.i.regionibus frigidi ponti septẽtrionalis regionis.⸿Põtus: regio versus capadociã vbi regnauit mitridates.⸿Egit cateruas:ducit turmas amazonũ.⸿Pulsans: verberans vngula æquoꝝ.⸿Atticũ solũ:terrã atheniensiũ.⸿Tanais,fluuius est septẽtrionis in scythia qui in paludẽ meotidem defluit quẽ niualẽ dicit Virg.iiii.georgi.⸿Coegit: constrinxit.s.tanais & meotis quæ ibi pro muliere ponit.⸿Emisit:itellige q capilli sunt nodati in capite: & a parte post diffusi aliter esset cõtradicto.⸿Protecta.s.tanais cooperta latus.⸿Pelta:lunata:scuto amazonũ in forma lunæ.⸿Depone questus:viderat nutrix phędram lamentantẽ:vnde dicit q miseris nõ prodest lamẽtari : sed potius est eundũ ad præces dianæ quæ reddat Hyppolitum amatorẽ & secum ipsa nutrix facit præces, vidensq; Hyppolitũ ad aram Dianę parentẽ sacrificiũ accedit ad illũ vt exhortareĩ ad amorẽ.⸿Modus: finis.⸿Agreste: quæ versaĩ in agris quia venatrix.⸿Virginis: dianæ: q̃ dr̃ nupta.⸿Regina: sũt: pręces nutricis ad dianã vt conuertat Hyppolitũ ad amorẽ Phędræ.⸿Solis:solitaris & desertis.⸿Omnium: augurioꝝ q̃ siũt ore:illa q̃ videĩ minari phędræ i malũ cõuerte i bonũ.⸿Heccate: triformis ponit p Diana,siue luna seu pserpina,nã hecatõ apud græcos centũ signat quẽ numeꝝ finitũ p infinito ei antiq ob mirabilẽ potẽtiã tribuebãt. qd vr̃ voluisse Vir. Voce vocãs hecatẽ cœloq; erebroq; potẽtẽ. Vbi dicit Seruius hecate pserpina dicta ẽ,aut qd cẽtũ victimis placeĩ, vt Menelaus cõstituit:aut qd insepultos faciat errare p centũ annos.⸿Alterna face: quia tpe diei lucet sol nocte luna.⸿Mũdus:cœlũ.⸿Cœptis, dñr cœpta q̃ nõ sum² aggressi adhuc. s3 i ipsa cogitatiõe sunt.⸿Rigẽtẽ,durum.

ℭLachrymæ cadũt:lãguescit misera ex amore & in lachrymas soluiĩ vt solet nix a mõte tauro deliquari nec illi amplius curæ est tyria pala nõ vnguẽto delibutus crinis nõ in auris. atticaꝝ mos ẽ & cypriaꝝ multeꝝ gẽmas auribus ĩfigere crotala & elẽcos. sicut Mar.in phillida Gẽma vel a digito vel cadit ante lapis.& Iuuenalis in cerdo.Aurib² extẽsis magnos cõmisit elencos.⸿Pelta: scuti genus instar lunæ quo amazones in pugna se tegebãt peltatã scytico discinxit amazõa noda Martialis.⸿Regina nemoꝝ:iplorat hecatem quæ præsens amãtibus pp̃ter venena põt durũ aium Hyppoliti in amorẽ soluere hinc in pharma centuria theocritus inducit amãtẽ ad lunã cõfugere & rogare sibi sit comes & ppitia ad trahẽdũ daphnidẽ in suos complexus:χαιρε εκατασδεσ πανυ.και εσ τελοσ αμμινοπιδε ιφαρμοκαραυτασρδε οισ αχε ρειονα μιτετικιρκασ μητετι μηδειασ μητε ξανθασ περιμηδεασ.⸿Triformis:in cœlo lucet:in syluis ferit:torquet in inferno:Menelaus instituit hecatem placari centũ victimis ideo dicta hecate.vetus ara hecates & ditis patris in loco qui dicitur terentus Romę celebrare.⸿Mutuos ignes:amet vicissim amantem. DAN.

Amare discat/mutuos ignes ferat.
Det facil'is aures/mitiga pectus ferum.
Inuerte mentem: toruus, auersus ferox
In iura Veneris redeat. huc vires tuas
Intende. sic te lucidi vultus ferant.
Et nube rupta cornibus puris eas.
Sic te regentem frena nocturni aetheris
Detrahere nunquã Thessali cantus queant.
Nullusq; de te gloriam pastor ferat.
Ades inuocata, iam faues votis dea.
Ipsum intuor solenne venerantem sacrum.
Nullo latus comitante, quid dubitas? dedit
Tempus, locumq; casus: vtendum artibus.
Trepidamus. haud est facile mãdatũ scelus
Audere/verum iusta: qui reges timet,
Deponat/omne pellat ex animo decus.
Malus est minister regii imperii pudor.
H. Quid huc seniles fessa moliris gradus
O fida nutrix/turbidam frontem gerens:
Et moesta vultus? sospes est certe parens:
Sospesq; Phaedra: stirpis & geminae iugum.
N. Metus remitte/prospero regnũ i statu ẽ:
Domusq; florens sorte felici uiget.
Sed tu beatis mitior rebus ueni.
Nanq; anxiam me cura sollicitat tui
Quod te ipse poenis grauib' infestus grauas.
Quem fata cogunt: hic quidem uiuat miser.
At siquis ultro se malis offert uolens.
Seq; ipse torquet: perdere est dignus bona.
Queis nescit uti/potius annoꝝ memor
Mentem relaxa/noctibus festis facem
Attolle/curas Bacchus exoneret graues.
Aetate fruere/mobili cursu fugit.
Nũc facile pectus: grata nũc iuueni Venus.
Exultet animus. cur toro uiduo iaces?
Tristem iuuentam solue. nunc luxus rape.
Effunde habenas/optimos uitae dies
Effluere probibe. propria descripsit deus
Officia/& aeuum per suos dicit gradus.
Laetitia iuuenem: frons decet tristis senem.
Quid te coerces: & necas rectam indolem?
Seges illa magnum foenus agricolae dabit:
Quaecunq; laetis tenera luxuriat satis.

BER. ¶ Vultus lucidi: habeas semper claritatem: & nunq̃ eclipseris. ¶ Thessali cãtus: in cantatores de thessalia q dicebant carminibus suis lunã deducere i terrã qd tetigit Virgilius: Carmina q̃ pñt coelo deducere lunã. ¶ Nullus pastor: quẽadmodũ endimiõ de quo dixim⁹. ¶ Ipm intueor dũ dicit haec verba. ¶ Videt Hyppolitũ parantẽ sacrum. ¶ Nullo. s. hoie scio, quare solus erat vñ illi potero dicere qcqd voluero. ¶ Quid dubitas: loquit̃ nutrix ad seipsam fortũa dedit tibi locũ & tps aptũ ad loquẽdũ vñ nõ op⁹ est vt dubites aperire illi cõsiliũ tuũ. ¶ Artibus: astutiis & dolis. ¶ Trepidamus dubito tñ qa nõ est facile tales praeces audire. ¶ Haud nõ. ¶ Audire: obedire. nõ est facile obedire nouercae q̃ mihi hoc cõmisit: vel ipsi Hyppolito. ¶ Vez: sed tñ oportet obedire, si volo amorẽ reginae & obliuisci iustitiae nam q vult seruire regibus nõ q̃rat iusta aut bona ¶ Oẽ decus: oẽm honorem: qa oportet etiã eẽ ministrũ turpitudis. ¶ Quid huc: Hyppoli. vidẽs nutricẽ venientẽ interrogat qd veniat tã tristi vultu pe rte ꝓ an pr̃ & mr̃ & filii icolumes sint. iugũ geminq; stirpis par duoꝝ filioꝝ. i duo filii thesei & phaedrae. ¶ Metus: soluit Hyppolitũ subito metu dicẽs oia bñ esse sed tristis sum qa video te capere nullã voluptatẽ sempq; versari labore. ¶ Infestus: molestus tiompsi. ¶ Quẽ: illi viuũt in miseria qa hñt fortunã aduersam. ¶ Cogũt. s. a i miseriã. ¶ Volẽs: spõte & nõ coactus. i. dign⁹ pdere oia bona q̃ hẽt qb⁹ nescit uti. ¶ Annorum memor, aetatis adolescẽtiae cui cõueniũt voluptates. ¶ Mentẽ. s. occupatã tãto labore. ¶ Motibus festis: potius debes cũ laeticia celebrare festa q̃ mixtis mulieribus & facibus fiebãt in cõuiuiis & origiis. ¶ Bacchus: vinum vt Hora. Vino soluunt̃ curę. Qui post vina grauẽ pauperiẽ crepet. ¶ Fruere: iperatiuus est. ¶ Mobili cursu: q̃re flosculus aetatis cito currit: vt Virg. Obrepit nõ intellecta senectus. Ouid. Falliturq; volantis aetas. ¶ Nõ: dum es iuuenis. ¶ Facile pectus: animus pronus ad voluptates. ¶ Exultet: ista aetate debes solis rebus voluptariis incũbere. ¶ Viduo: sine vxore. ¶ Tristẽ: seuerã. ¶ Luxus: delitias. ¶ Effunde habenas tractum ab aequis currẽtibus: dimitte habenas aetati ut fruatur voluptatibus. ¶ Propria officia: qa ois aetas studiũ suũ hẽt: aliud cõuenit iuueni aliud seni. ¶ Euũ: aetatem. ¶ Per suos gradus primo infans: deinde puer. & sic p oẽs partes aetatis diuisa sunt officia ¶ Coherces: cohibes q̃si in carcere & arctas iuuẽtutẽ tuã more senili. ¶ Seges, p cõparationẽ dicit vides segetẽ spissam & abundãtẽ dare maximũ foenus. i. fructũ: rara aũt parũ. ¶ Luxuriat: multũ crescit. ¶ Laetis satis: fertilibus seminatis.

¶ Innecte mẽtẽ: aut absolute logt̃ cõstringe mẽtẽ vinculo amoris: aut tres illos modos amatorios intelligit de tribus liciis: ut meminit Vir. in bucolicis: Necte tribus nodis ternos amarylli colores. DAN. ¶ Detrahere: deducere coelo thessali p̃sentanei sũt cãtatores & magi ide m appellationẽ cõem cuiuslibet venefici cadit: utunt̃ ãt rhombo figura quadrata: vt meminit Martialis q̃ tũc thessalico lunã deducere rhõbo: & Theocritus: χασδεινε, ιοδε ρομβοσ οχελκιοσ εξαφροδιτασ. ουκινοσ δινοιτο. Quid huc seniles: sermo prętextatus & totus venustatis plenus pii & simplicis adolescentis aduersus & nutricẽ & grãdeuã. ¶ Geminae stirpis, intelligit Demophoontẽ & Antigonum quos ut refert Plutarchus: Theseo pepit. ¶ Metus remitte: artificio i cã turpi ab insinuatione ordit̃ & pponit facti cãm a fatoꝝ necessitate arguens: εν μεγαρμισ αυτοτελευξαισ θαναθοισ. παντηγαρ μισγαρτιτται εργον. ut inqt Appollonius rhodius: postea p iductionẽ hortat̃ Hyppolitũ nutrix ea ut imitet̃ q fert adolescẽtia. nec spernat partẽ solido demere de die sz recordet̃ flore aetatis breui deficere & extremũ. i. mortẽ semp adesse sublata a ceruicibus claua ut statim sternat & rapiat i ppetuas tenebras est autẽ tota haec oratio ad persuasionẽ amoris accõmodata. ¶ Cur toro viduo iaces, sic Anna ad dido. sola ne ppetua moerens carpere iuuẽta erat locus a facili. Excedat agedũ: natura fert & appetit mutuo maris & foeminae nutu & nexu sustineri nõ tm̃ sed ẽt augeri & grãdescere. Lactãtius in diuinis institutionibus & Aristoteles in aialibus scribũt nõ temere a natura instr̃m genitale hoi fuisse ascriptum, & foeminae matricẽ: deinde glãdẽ mẽbri genitalis ad similitudinẽ cordis factam

dis factam quia primū generet cor i quo uitæ sedes principalis cōstituta est ne frōtē cōtrahe lector candide si hic videor lasciuiuscule cōmentari: quom ea recitem sine vitio, q̄ & ad rē pertinēt & a viris doctissimis prodita sunt. Plutarchus in qōnib⁹ addit a duobus elemētis gñatiuis masculū hr̄e vim motus ex calore: & fœminā materiam cōceptus ex humido ppea cō suesse tāgere aquā & ignē nouā nuptā. ecce igit̄ quēadmodū natura hmōi cōcomitantia sustinet: qđ si fiat disiugatio erū rer̄ oium interitus sequat̄ necesse est, ita hoc cōsyderans venerabilis anus illa Polyxo apud Appollonium hortat̄ lēniadas ad nuptias argonautar̄ hoc mō. ἐνταῦθα δὲ ἄσπαρος ... (Greek) ... ἄμμορον, &c.

Plutarchus (margin)

¶ Arbor, alia cōparatio celso vertice crescit arboris nō incidat̄: nō pōt crescere multū resecuta. ¶ Euicit: crescit sup alias arbores & ista dñr nō ad veritatē: sed ad psuasionē vt trahat illū ad amorē: siqs nō cohiberet iuuētutē suā nullā virtutē acquirer sed ibi cōtrariū dicit si dimittant̄ ingenia in libertate: crescunt ad laudem & honores. ¶ Vegeta: quæ hēt vigorē nō repssum. ¶ Vitæ inscius: q nescis frui uita. ¶ Hoc esse credis ne datum a natura ut hoies semp laborarēt maloribus rebus, q d. nō. ¶ Munus officiū. ¶ Indictū impetratū. ¶ Cursibus: vt continuo æquitēt. ¶ Prouidit: qa videbat genus hoium defectūrū voluit reparari gñatione. ¶ Rapaces minas: cū videret mortem oia rapere. ¶ Excedat: probat si q̄ remoueat̄ Venus ab oibus: cito deficiēt oia aialia. ¶ Agedū: hortātis est. ¶ Situ: squalore oia erūt plena sentibus. ¶ Solis ventis: q̄re nō erunt aues sed soli venti. ¶ Leti mortis. ¶ Carpūt: tollūt de medio. ¶ Pontus: mare: enumerat multos modos qb⁹ miseri mortales pereūt. ¶ Sed fata: pone q̄ nō pereant tot casibus: tendimus tñ oēs ad finem: ut Salustius: Omnia orta occidunt: & aucta senescunt. ¶ Atrā stygā: nigram paludem inferni. ¶ Petimus: vltro vadimus naturalr ad mortem.

BER.

Arborq; celso uertice euincit nemus.
Quā nō maligna cædit, aut resecat manus.
Ingenia melius recta se in laude ferunt.
Si nobilem animum uegeta libertas alit.
Truculentus, & syluester, & uitæ inscius
Tristem iuuentam Venere deserta colis.
Hoc esse munus credis indictum uiris,
Vt dura tolerant cursibus domitent equos.
Et sæua bella marte sanguineo gerant?
Prouidit ille maximus mundi parens,
Cum tam rapaces cerneret fati minas,
Vt damna semper sobole repararet noua.
Excedat agedum rebus humanis Venus,
Quæ supplerat restituit humanum genus.
Orbis iacebit squalido turpis situ.
Vacuum sine ullis classibus stabit mare.
Alesq; cœlo deerit: & syluis fera.
Solis & aer peruius uentis erit.
Quam uaria leti genera mortalem trahunt.
Carpuntq; turbam, pontus, & ferrū, & doli.
Sed fata credas deesse: sic atram stygā
Iam petimus ultro: cœlibem uitam probet
Sterilis iuuentus. hoc erit, quicquid uides,
Vnius æui turba: & in semet ruet.
Proinde uitæ sequere naturam ducem.
Vrbem frequenta ciuium cœtus cole.
H. Nō alia magis est libera: & uitio carens:
Ritusq; melius uita: quæ priscos colat,
Quā, quæ relictis mœnibus syluas amat.
Non illum auaræ mentis inflammat furor:
Qui se dicauit montium insontem iugis.
Non aura populi: & vulgus infidum bonis:
Non pestilens inuidia: non fragilis fauor:
Non ille regno seruit: aut regno imminet,
Vanosq; honores sequitur: aut fluxas opes
Spei: metusq; liber: haud illum niger,
Edaxq; liuor dente degeneri petit.
Nec scelera populos inter atq; urbes sita
Nouit. nec omnes conscius strepitus pauet.
Haud uerba fingit: mille non quærit tegi
Diues columnis: nec trabes multo insolens
Suffingit auro. non cruor largus pias
Inundat aras: fruge nec sparsa sacra
Centena niuei colla submittunt boues.
Sed rure uacuo potitur: & aperto æthere
Innocuus errat: callidas tantum feris
Struxisse fraudes nouit: & fessus graui

¶ Vitā ce. sine uxore: si oēs iuuenes quēadmodū tu. iprobarent connubiū, nō durarent: nisi p vnā ætatem. ¶ In semet: p seipsam. ¶ Proinde: infert conclusionem: ideo cū natura instituerit ppagationē generis nr̄i: ventas ad vrbē & fruere iuuētute tua. ¶ Cetus. ¶ Cōsortia ciuiū: q̄re natura nihil solitariū amat: ut dic̄ Cicero. ¶ Nō alia: audita exhortatione nutrix rñdet Hyppolitus meliorem eē uitā rusticanam q̄ vrbanā. ¶ Magis libera: nulli ambitioni aut cupiditati seruiens. ¶ Aura populi: fauor popularis. ¶ Inuidum bonis: quod uirtuti semper inuidet: ut exemplis maximorum uirorum probatur qui ex urbibus suis deturbati sunt. ¶ Fragilis quare nihil est tam mutabile q̄ vulgus. ¶ Seruit: ut est apud Ciceronē i paradoxis. ¶ Seruitutem omnem esse miserā. ¶ Vanos, non durabiles. ¶ Fluxas: quę cito labuntur aliquo casu: ut Oui. Irus est hodie qui modo cresus erat. ¶ Liber: cū genitiuo figurate solet poni cū ablatiuo: ab his passionibus qui degit in agris. ¶ Haud: nō illi habet inuidia: q semp petit alta & superiores. ¶ Degeneri: vili quare generosus animus nō dolet de bono alieno. ¶ Cōscius: in malam partem accipitur: qui scit scelus suum, ut Iuuenalis: Hi sūt q ad singula fulmina pallēt. ¶ Fingit: mentit. ¶ Quærit regi: non oportet ut rusticus struat sibi sublimia tecta: cū sub arbore quiescat. ¶ Insolens: superb⁹. ¶ Sufficiat, adornat. ¶ Cruor largus: non facit sacrificium more urbano de cētum tauris ad fastum: sed puramēte. ¶ Fruge sacra: idest mola: solebant Romani farina, & sale, & mero facere pultem quam molam appellarunt: & sacrificaturi vergebant inter cornua uictime. ¶ Summittunt: prębent cultro. ¶ Vacuo libero ubi non impeditur. ¶ Innocuus: innocens qui nulli nocet. ¶ Errat: discurrit sine custodias ut inquit Oratius, integer uitæ scelerisq; purus: non eget iaculis mauris: nec arcu sed pharetra sagitta. ¶ Callidas: astutas. ¶ Fessus: quando est fatigatus uenationibus venit ad aliquem fontem vbi se refrigerat.

Ouidius (margin)

Labore niueo corpus Ilysso fouet.
Nunc ille ripam celeris Alphei legit.
Nunc nemoris alti densa metitur loca.
Vbi Lerna puro gelida perlucet uado.
Sedemq; mutat. hic aues querulæ fremunt.
Ramiq; uentis lene percussi tremunt.
Veteresq; fagi. iuuat & amnis uagi
Pressisse ripas. cæspite aut nudo leues
Duxisse somnos, siue fons largus citas
Diffundit undas, siue per flores nouos
Fugiente dulcis murmurat riuo sonus.
Excussa syluis poma compescunt famem.
Et fraga paruis vulsa dumetis cibos
Faciles ministrant, regios luxus procul
Est impetus fugisse. sollicito bibunt
Auro superbi. quam iuuat nuda manu
Captasse fontem. celerius somnus premit.
Secura duro membra uersantur toro.
Non in recessu furta, & obscuro improbus
Quærit cubili, seq; multiplici timens
Domo recondit, æthera, ac lucem petit.
Et teste cœlo uiuit. hoc equidem reor
Vixisse ritu prima quos mistos deis
Profudit ætas. nullus his auri fuit
Cæcus cupido. nullus in campo sacer
Diuisit agros arbiter populis lapis.
Non dum secabant credulæ pontum rates.
Sua quisq; norat maria. nō uasto aggere
Crebraq; turre cinxerant urbes lacus.
Non arma sæua miles aptabat manu.
Nec torta clausas fregerat saxo graui
Balista portas. iussa nec dominum pati
Iuncto ferebat terra seruitium boue.
Sed arua per se fœta poscentes nihil
Pauere gentes. sylua natiuas opes.
Et opaca dederant antra natiuas domos.
Rupere fœdus impius lucri furor,
Et ira præceps, quæq; succensas agit
Libido mentes. uenit imperii sitis
Cruenta, factus præda maiori minor.
Pro iure uires esse. tum primum manu
Bellare nuda, saxaq; & ramos rudes
Vertere in arma. non erat gracili leuis
Armata ferro cornus, aut longo latus
Mucrone cingens ensis, aut cristæ caput

BER. ¶ Niueo, ilisso: alba aqua ilisi fluuii in agro Thebano. ¶ Alphei: fluuius est helydis ciuitatis archadiæ iuxta pisani decurrēs: q lōgo tādē cursu in achaia demergit & ibi a terra absorptus atq; subter mare defluens ex græcia in fontē arethusam apud syracusam in sicilia se attollit & inde i mare siculū cadit. vnde Virg. li. iii. æne. ait. Alpheū fama est huc elidis amnem, Occultas egisse vias subter mare q nūc ore arethusa tuo siculis cōfundit vndis. ¶ Metat: est metari eligere locum ad habitādū: ut dicimus imperatores metari castra metiri est mēsurare & ponitur pro transire: nā qui transit uidet metiri. ¶ Lerna: palus est argiuorū ubi iterfecit hercules ydrā. ¶ Vado: aqua: ubi nō est altū profundū. ¶ Sedēq;, nunq̄ est in vno loco sed quo vult uadit. ¶ Pressisse: calcare. ¶ Amnis uagi: fluuii currentis. ¶ Cespite: terra uirenti herbis. ¶ Nudo: sine lecto & stragula. ¶ Leues: cito uenientes. ¶ Poma: qn famescit nō opus est ut uadat in forū sed in syluas ubi reperit poma. ¶ Cōpescūt: restringunt. ¶ Fragra, fructus coloris rubei nascentes prope terram. ¶ Peruiis, dumetis passim p oia dumeta: dumus dr spina inde dumetū: ubi multæ spinæ: sicut lauretū ubi multæ sūt laurus. ¶ Luxus regios, magnos apparatus ¶ Impetus: uoluntas cū habeam tātam facilitatē viuendi, nō est mihi aius suscipere miseram cōditionē regū. ¶ Sollicito: anxio nō qd auruꝫ sit anxium sed ipsi reges q bibunt auro timent venenū. ¶ Nuda manu: sine aliquo poculo: nos q sumus rure bibimus i fluminibus hauriēdo aquā manibus. ¶ Captasse: hausisse. ¶ Nō in recessu: Hyppolitus adiungit aliud qd in vili domo rustica non sunt tot libidines quēadmodū in vrbe: ꝓpterea melius eē ibi ducere vitam. ¶ Furta stupra. ¶ Improbus: incontinens. ¶ Obscuro cubili: vili thalamo. ¶ Multiplici domo, ubi multæ sunt mansiones uadūt ad domos nobilium ibiq; licet timeāt: abscōdunt se ut ociosas matronas violēt. ¶ Ethera ac lucem petit: q rure uiuit oia in aperto habet cum sit innocens. ¶ Hoc æquidem: puto talem fuisse uitā eorū q dicūtur fuisse in ætate aurea. ¶ Profudit, genuit mixtos uel semideos: vel quia dii secum viuebant. ¶ Cœcus cupido, auaritia quæ non videt rectum. ¶ Lapis: arbiter, sacer, terminus qui erat tanq̄ iudex de finibus sacer & inuiolatus. nullus erat illa ætate cum omnia eēnt cōia. ¶ Credulæ ra, non ipse, sed qui se cōmittunt nauibus creduli sunt: cum posse euitare oia pericula credunt. ¶ Secabant: nauigabant. ¶ Aggere: solēt vrbes cingi aggere & fossa, unde dicit lacus. ¶ Balista, p tormēto concutiente muros accipit: ut Oui. Quā grauæ balistæ mœnia pulsat onus, tunc ea ætate non erant inuenta instra ad euertendum urbes. ¶ Iussa: neq; etiam inuentus erat modus arādi, sed terra sponte oia ferebat. ¶ Fœta: plena fructibus. ¶ Poscentes, nihil petebant arando nec suminādo. ¶ Opaca, antra speluncæ vmbrosæ, non ædificabant sibi domos, sed habitabant antra. ¶ Rupere, cū eēt tāta securitas & qes, ecce demonstrat cām omniū malorum. ¶ Fœdus, pacē. ¶ Furor, immēsa cupiditas hñdi. ¶ Succensas, inflāmatas. ¶ Præda q erāt diuites: volebāt pdari minores. ¶ Vires esse, pro erāt, nam ius erat in armis. ¶ Bellare: pro bellabant nuda manu sine armis. ¶ Rudes, non dolatos. ¶ Cornus le. fugax sagitta quæ fiebat de cornu arbore. ¶ Ferro, gracili: spiculo acuto. Mucrone dicitur ipsa hasta ensis & ferrum ensis autem est totus manubrium & ferrum.

DAN. ¶ Caue legas elisos, sed ilisso, ut Pla. Pli. Stra. Ptolemeus & Mela meminere: etiam Papi. in vlti. thebaido. ¶ Nō in recessu, Castissimus Hyppoli. cōmēdās siluestrē & eremiticā vitā ut fœlicissimā, vt purissimā, vt cœlestibus delitiis clarissimoq; angelorum comitatu ornatissime, decet q̄rū pmii & donatiui pstet innocētia & cœlibatum hoi cōtra seculares & tartareas titillationes constanter decertanti cōtra vero: quot miserias: quot mala: quot dolores, secū trahat fluxa & dolosa frequētioris cōsuetudinis voluptas: de qua re pulchre meminit Hiero. sāctus ad Eustochiū, Stadiū est hęc vita mortalibus hic cōtendimus, ut alibi coronemur, nemo inter serpētes & scorpiones securus igredit & in pacem arbitraris in terra quæ generat tribulos & spinas, nō est nobis colluctatio aduersus carnem, sed aduersus principatus & pōtes huius mundi

Galeæ comantes:tela faciebat dolor.
Inuenit artes bellicus Mauors nouas.
Et mille formas mortis.hinc terras cruor
Infecit omnes fusus:& rubuit mare.
Tum scelera dempto fine p cunctas domos
Iere:nullum caruit exemplo nefas.
A fratre frater,dextera nati parens
Cecidit.maritus coniugis ferro iacet.
Perimuntq; fœtus impiæ matres suos.
Taceo nouercas.mitius nil est feris.
Sed dux malorum fœmina, & scelerū artifex
Obsedit animos:cuius incestæ stupris
Fumant tot urbes.bella tot gentes gerunt.
Et versa ab imo regna tot populos premūt.
Sileantur aliæ.sola coniux Ægei
Medea reddit fœminas dirum genus.
N.Cur omnium fit culpa paucarum scelus?
H.Detestor omnes,horreo,fugio,execror.
Sit ratio,sit natura,sit dirus furor.
Odisse placuit.Ignibus iunges aquas,
Et amica ratibus ante promittet uada
Incerta Syrtis.ante ab extremo sinu
Hesperia Tethys lucidum attollet diem.
Et ora damis blanda præbebunt lupi:
Quam uictus aium fœminæ mitem geram.
N.Sæpe obstinatis induit frenos amor.
Et odia mutat.regna materna aspice.
Illæ feroces sentiunt Veneris iugum.
Testaris istud unicus genitus puer.
H.Solamen unum matris amissæ fero.
Odisse quod iam fœminas omnes licet.
N.Vt dura cautes vndiq; intractabilis
Resistit vndis & lacessentes aquas
Longe remittit verba sic spernit mea.
Sed Phædra præceps gradit ipatiēs moræ.
Quo se dabit fortuna?quo verget furor?
Repente terræ corpus exanimum cadit,
Et ora morti similis obduxit color.
Attolle vultus.dimoue vocis moras.
Tuus en alumna temet Hyppolitus tenet.

mundi magnis inimicorum circundamur agminibus: hostium plena sunt omnia cura fragilis & cinis futura post modicum pugnat cū pluribus.propterea Home. primos homines a virginitate cōmendat in siluis versantes q primum nati sunt ex roboribus. ⸿ Saxa.Lu. Arma antiqua manus vngues dentesq; fuere. ⸿ Et mille formas mortis, post priscam illam simplicitatem inuentæ sunt mille ad mortem viæ, hinc Hesiodus elegāter: ἀλλα δὲ μυρία λυγρὰ κατ᾽ ἀνθρώπους ἀλάληται· πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα. νοῦσοι δ᾽ ἀνθρώποισιν ἐφ᾽ ἡμέρῃ ἠδ᾽ ἐπὶ νυκτί. Sed dux malorum: esca diaboli est fœmina dicē Hier. Sustulit operculum uasi prorupetunt mala omnia in hois perniciem fœmina q̄ dirum sit animal discē ab Hesio. & Hom. ἀλλα σ τυνγερε δὲ ι τοιον μετ[α] μορφῆ λίσσα ἔσχι δὲ ἀδεὰν ἀνθρώποισι δὲ μνῆσατο καὶ δὲ ἄλγεα. &c. ωμομον μαλαδὲ ι γονον ατρεος αυρυ ομαζευσ εχμαζλαως εχθρε γυναικὲς ὡδὲ βροτας. & Sophocles eminētissimus in electra αἰσχροῖς χαραις χραμρας ματεχδει δεικνυται. & apud Euripidē idē Hyppolitus detestatur fœminam his verbis: O Iuppiter q̄ magnum malum est fœmina o Iuppiter magnū malū suscitasti ad lucem solis perdere per fœminā hoiem quē per fœminam genuisti. ω ζευ τι δη κιβδηλον ανθρωποισ κακον γυναικας εισ φωσ ηλιου κατωκισασ. ει γαρ βροτειον ηθελεσ σπειραι γενοσ ουκ εκ γυναικων χρην παρασχεσθαι τοδε.

 ⸿ Galeæ comantes: nō erāt galeæ in quibus solemus ponere caudas æquinas vel pēnas. ⸿ Dolor: quando erat vnus iratus accipiebat quicquid veniebat ad manum. ⸿ Dempto fine: fine ullo fine. ⸿ Mitius est nil feris: ut Pli. in p̄hemio septimi non feritas leonum petit leones nec morsus serpētū petit serpentem sed ab homine homini multa sūt mala. ⸿ Fœmina: omnia mala fiunt per fœminas uide quod bella suscepta sunt & quot urbes pœnitus desolatæ pp eas. ⸿ Artifex: inuentrix sceleris. ⸿ Premunt: tenent: quare ille sepulti sunt. ⸿ Medea: præter eo omnes alias mulieres respiciens unam medeam quæ factis tot sceleribus interemptis filiis & Iasone aufugit athenas: ibiq; nupsit egeo patri Thesei. ⸿ Cur: respondet nutrix omnes fœminas nō debere dici sceleratas: cum uideat paucas malas. ⸿ Detestor: habeo odio oēs: veniat quęcūq; cā velit: potius erit possibile iūgere ignes aqs: & tollere pericula syrtis: & mutare oriētē & occidētē de statu suo: iungas damas lupis: q̄ possim amare fœminas. ⸿ Thetis: pro mari ponit: potius sol orietur a mari occidentali. ⸿ Hesperię: hispanię: hesperus stella in occidente post occasum solis. ⸿ Attollet: eleuabit nascentē diē solem lucentē. ⸿ Regna materna: si uis videre potētiā amoris qui etiam duros domuit: habe exemplum amazonū. ⸿ Testaris: præstas testimonium amoris: qa ex illis duris & viduis mulieribus genitus es quæ etiam amauerūt. ⸿ Solamen: diis gratias habeo: quod fecerunt mori matrem meam quā oportebat amare: nunc uero possum dicere me omnes habere odio. ⸿ Vt dura: vidēs nutrix hyppolitum obstinatum: illum deserit pctibus & secum loqt quod ille durior est saxo qd nunq̄ mouet impetu fluctus. Vnde non esset tentandum de stupro phæ. & dum loquetetur uidet ipsam phædram uenientem quæ nō poterat expectare responsum nutricis: sed dum appropinquaret Hyppolito cecidit semianimis: eamq; Hyppolitus leuauit, loquente ipsa nutrice. ⸿ Attollite.s. Phædram: & ē intelligendum q ambo cucurrerunt ad leuandum eā. ⸿ Dimoue .i. alloquere Hyppolitum q tenet te. ⸿ Alumna scilicet o phædra ⸿ Tuus: quem tantopere amas. ⸿ Medea: omnia theatra pclamant cōtra medeam: nulla est scæna quæ vacet monstrosis Medeæ cædibus, uincit oēm duriciem tragicam imanissimū Medeæ facinus, pudica est helena: fidelis clytemnestra: misericordes bellides: lenniades piæ, & q̄uis alia suspecti nominis fœmina proba censenda est præ colchide Medea: q̄ patrem pdidit: fratrē secuit, filios trucidauit: glaucem cōsumpsit, Creontis regiam conflagrauit: peliam peremit, venena miscuit. ⸿ Thetys: ultimo.t. aspirandū est sequente.y. Orphe?. καὶ τηθυσ ὠκεανου δ᾽ ἑταρ. filia cęli & vestę oceani uxor. Oui. Duxerat oceanus quondam titanida tethym, per metonymiam ponitur pro elemento cui præsidet. ⸿ Sed phædra: parasceue sequens dialogi ubi seipsam ab egressu reuocans ingemit tandem ipsum Hyppolitum nititur in suos amores pellicere.

BER.

Vis me: leuans sensim seipsā phędra loqꝫ melius esset ut nō sentirem: & ita remanerem mortua qa nullū dolorem haberē. ℣ Estus: fluctationes amoris. ℣ Mihi.s. a me eram alienata. ℣ Cur: iterꝫ uiso Hyppolito uidebatur velle cadere unde seipsā exhortatᷣ. ℣ Animę.s.mi qd uis iterꝫ discederᷣ a me. ℣ Au de: habeas audētiā. ℣ Tenta: experiaris. ℣ Perage: perfice. ℣ Mandatū quod mandaueras nutrici ut tentaret Hyppolitū. ℣ Magna pars nō est erubescendum, quare amore in eo iā scelus est pare factū. ℣ Face iugali: matrimōio & occurrit obiectioni qa posset dicere aliqs si amauisti non cōmisisti adhuc nefandū scelus si habebis rē cū Hyppolito forte ex illo concipies & crimen tuū fiet palam: respōdet ipsa dicā ꝙ peperi ex uiro meo theseo: uel cū Theseus sit apud inferos potero cū Hyppolitū hr̄e in maritū. ℣ Successus: bonus euentus. ℣ Incipe: cū delibe rasset loqui vocat hyppolitū secreto. ℣ Secretus: separatus ab aliis. ℣ Arbitrio: auscultatore arbiter iudex iter duos interdū pn̄s ad aliquid audiendū unde dr̄: remotis arbitris. Sed ora vel loq & nō possum. ℣ Ceptis: i aio meo cōceptis.s.pudoris tenet uocē. ℣ Quod uolo: iuro ꝙ nō facio libēter id qđ dico sed uicta secundo amori. ℣ Cure: leues uides Hyppolite qn̄ quis hēt dolorem nō magnū loquitᷣ & ꝯquerit: sed cū hēt ingentē stupescit & fit attonitus quare tūc sanguis desertus fugit ad pcordia in magno dolore. ℣ Mater: Hyp. appellat matrē ut ꝯfidat loqui. ℣ Matris, dicit phędra se nolle appellari tā supbo noie matris, sed vult esse ancilla & subdita. ℣ Affectus: amores. ℣ Cunctere: tardabo. ℣ Mandata: q̄ cōmisit mihi pater tuus. ℣ Sinu receptam: qn̄ qs suscipit cām. ℣ Dicit: amplexus est cām sinu suo: ut defendat aliquā sed ibi ad aliū finē dicit. ℣ Viduæ: phędræ priuatæ marito. ℣ Sūmus: dicit Hyppolitus auertat deus hoc ꝙ si uidua quare pater meus esset mortuus. ℣ Omē: augu

Trimetri Iambici.

Phædra. Hyppolitus. Nutrix.

O Vis me dolori reddit/atqꝫ æstus graues
Reponit animo? quam bene excideram mihi.
Cur dulce munus redditæ lucis fugis?
Aude anime/tenta/perage mādatum tuum.
Intrepida constent verba: qui timide rogat.
Docet negare. magna pars sceleris mei
Olim peracta est. serus est nobis pudor.
Amauimus nefanda. si cœpta exequor,
Forsan iugali crimen abscondam face.
Honesta quædam scelera successus facit.
En incipe anime. cōmodes paulum: precor,
Secretus aures, siquis est: abeat, comes.
H. En locus ab omni liber arbitrio uacat.
P. Sed ora cœptis transitum verbis negant.
Vis magna uocem emittit: at maior tenet.
Vos testor omnes cœlites, hoc, quod uolo.
H. Animus ne cupiēs aliquid effari nequit?
P. Curæ leues loquuntur/ingentes stupent.
H. Committe curas auribus mater meis.
P. Matris superbū est nomē, & nimiū potēs,
Nostros humilius nomen affectus decet.
Me vel sororē Hyppolite: uel famulā uoca,
Famulamqꝫ potius/omne seruitium feram
Non me per altas ire, si iubeas, niues
Pigeat/gelatis ingredi Pindi iugis.
Non, si per ignes ire: & infesta agmina.
Cuncter paratis ensibus pectus dare.
Mandata recipe sceptra/me famulā accipe.
Te imperia regere: me decet iussa exequi.
Muliebre non est regna tutari patris.
Tu, qui iuuentæ flore primæuo uiges.
Ciues paterno fortis imperio rege.
Sinu receptam supplicem: ac seruam rege.
Miserere uiduæ. Hyp. sūmus hoc omē deus
Auertat. aderit sospes actutum parens.
P. Regni tenacis dominus: & tacitæ Stygis
Nullam relictos fecit ad superos uiam.
Thalami remittet ille raptorem sui?
Nisi forte amori placidus & Pluto: sedet.
H. Illum quidē æqui cœlites reducē dabunt.
Sed, dum tenebit nota incerto deus.
Pietate caros debita fratres colam.
Et te tuebor/esse ne uiduam putes.
Ac tibi parentis ipse supplebo locum.
Ph. O spes amantum credula, o fallax amor,
Satis ne dixit? precibus admotis agam.

rium quod fit ore. ℣ Acturum: statim regnū respondet phædra ꝙ qui descendūt ad inferos nō solent reuerti pręsertim Theseus non dimittetur a Plutone cum illuc iuerit, ut raperet vxorem suam proserpinam. ℣ Tacitæ: qa ibi sunt animæ quæ non loquuntur. ℣ Relictos: quādo semel sunt relicti ab anima. ℣ Remittet: quasi dicat nō. ℣ Amori, placidus nisi factū illius excuset amore quod dictū est hironice. ℣ Celites: credo ꝙ dii dabunt illi reditum pp virtutē suā: sed dum erimus incerti de aduentu ipsius tuebor & fratres & te. O spes: facit Seneca hoc loqui Hyppolitū ut possit ambigue intelligi misera phædra ad alium finem crescit quam dicatur. ℣ Satis.s.qn̄ dixit supplebo uices patris: & hæc tacite dixit ℣ Agam: hoc faciam.

DAN. ℭ Me vel sororem: Soror aliquādo est nomen consanguineæ vt hypermestra ad lī nū alloquēs. ℣ At tu: si qua pię iine est tibi cura sororis. Aliqn̄ germanæ uterinæ ut anna soror: interdum ueneris & amoris est nomen: soror, ut apud Martialem in carmenionem cynedū quare desine me vocare fratrē. Ne te carmenion vocem sororē dicitur soror quod seorsum nascitᷣ separaturqꝫ ab ea domo in qua nata est & in aliā familiā trāsgreditᷣ ut scribit labeo Antistius testimonio Gellii. ℣ Pindi iugis, pindus æmachiæ mons amœnus a cuius radicibus funditur penetus amnis. ℣ Mandata: mihi a patre: cuius ab inferis reditus est difficilis & dubius insanit homo qui se de rege famulum facit actutum cito. ℣ Nullā: παλλινας ρέτου οὐκέστι οἱμοσπάδας δι αομελεινον. non reuertetur Theseus impediēte fatorum lege: & dure patre: & apud Ouidiū idem repetit. ℣ Tempore abest aberitqꝫ diu neptunius heros Illum perithoi detinet ora sui: qd in nouercam sensus est malum quod uis credas de nouerca quam raro cōtigit priuignos amare nouercam dicit græ. μητρυιαν. αλλοτε μυττρυι ε πελει ε μερα, αλλοτε ματηρ, hic ap Gel. μια ματρυιν δ'ευο ματερες.

ℭ Miserere

BER. ℭ Miſerere : loquitur ad
Hyppolitum. ¶ Tacitæ mē-
tis : intellige mentem meam
licet non loquar quæ cupio
cum me pudeat. ¶ Quod i
in nouercam reſpondet phę-
dra eſt huiuſmodi malum
quod nunquam crederes ca-
dere in nouercas quæ ſolent
proſequi odio priuignos &
ego te pdite amo. ¶ Perple-
xa: intricata & non clara: di-
cas aperte q uelis. ¶ Pect⁹ i
phædra aperit amorem ſuū
¶ Trabes: dat ſimilitudinē
de arbore concaua quando
intus ē ignis. ¶ Amore: hyp-
politus diſſimulat intellige-
re ſed illum amorem uertit
ad theſeū. ¶ Vultus: quales
ſunt tui quos ipſe tulit quan
do uenit i cretam. ¶ Fila da-
ta ab Ariadne ſorore mea:
ut ſciret regredi de labyrin-
tho interfecto minotauro.
¶ Gnoſi cretenſi: Gnoſo ci-
uitas eſt cretę. ¶ Quis tum:
qualis pulcher ita deſcribit
eius formam. ¶ Fortes tho-
ri: pulpe & muſculi brachio-
rum habebat brachia groſ
ſa & fortia. ¶ Tuæue phæ-
bes: dianæ quam colis in eo
erat vultus ſimilis Dianæ.
¶ Phœbi mei.ſ.aui mei: ita
pulcher: ut phœb⁹. ¶ Tuuſ-
q: immo vultus tuus eſt ſimi
lis phœbo ¶ In te: robuſtus
decor quē habes a patre: & a
mr̄e amazōa te magis uenu-
ſtat. ¶ Ex æquo, æq̄liter ut
nihil mulieb: ehēas ab utro-
q: parente. ¶ Scythicus: qua
re amazones habuerunt ori
ginem a ſcytis. ¶ Rigor: ſe-
ueritas & aſperitas. ¶ Ore
grato: græco quia tu gręcus
ex græco patre quæ mixtio
facit tibi maximum decorē.
¶ Si cum pa. quando pater
tuus theſeus uenit i cretam:
ſi fuiſſes cū eo poti⁹ te ama-
ſet ſoror mea. ¶ Soror: aria
dnæ quæ dedit fila The. ut
ſciret redire per ambiguas
uias labyrinthi: ſi uictoriam
hūiſſet de minotauro. ¶ Te
te: conduplicatio. ¶ Quacū
q: nam de baccho locuta eſt
in cœlo cum corona nouem
ſtellis ornata de qua Oui. in
faſtis plura dicit. ¶ Parem:
quia tu ſecuta ex amorē the-
ſei, ipſa autem hyppoliti filiū
eius. ¶ Vna domus. ſ. theſei:
¶ Te: Ariadnem. ¶ Geni-
tor: theſeus. ¶ Nat⁹: hyppo.
¶ En: uertens ſe ad hyppoli.
ſupplex tendit manus cum precibus dicens, miſerere mei

Miſerere, tacitæ mentis exaudi preces.
Liber loq, pigetq. Hy. quodnā iſtud malū ē?
Ph. Quod i nouercā cadere uis credas, malū.
H. Ambigua uoce uerba perplexe iacis.
Effare aperte. Phæ. pectus inſanum uapor,
Amorq torret, intimas ſæuus uorat
Penitus medullas. atq per uenas meat
Viſceribus ignis merſus, & uenis latens.
Vt agilis altas flamma percurrit trabes.
H. Amore nempe Theſei caſto furis?
Ph. Hyppolite ſic eſt. Theſei vultus amo
Illos priores, quos tulit quondam puer.
Cum prima puras barba ſignaret genas.
Monſtriq cæcam Cnoſii uidit domum.
Et longa curua fila collegit uia.
Quis tum ille fulſit, preſſerant uittæ comā.
Et ora flauus tenera tingebat rubor.
Inerant lacertis mollibus fortes tori.
Tuæ ue Phœbes vultus, aut Phœbi mei,
Tuuſq potius. talis, en talis fuit,
Cum placuit hoſti. ſic tulit celſum caput.
In te magis refulget incomptus decor,
Et genitor in te totus, & toruæ tamen
Pars aliqua matris, miſcet ex æquo decus.
In ore grato ſcythicus apparet rigor.
Si cum parente creti cum intraſſes fretum.
Tibi fila potius noſtra neuiſſet ſoror.
Te te ſoror: quacunq ſyderei poli
In parte fulges, inuoco ad cauſam parem:
Domos ſorores una corripuit duas.
Te genitor: at me natus. en ſupplex iacet
Allapſa genibus regiæ proles domus,
Reſperſa nulla labe, & intacta, innocens
Tibi mittor uni, certa deſcendi ad preces.
Finem hic dolori faciet, aut uitæ dies.
Miſerē amātis. Hyp. Magne regnator deū
Tam lentus audis ſcelera? tam lentus uides?
Ecquando ſæua fulmen emittes manu?
Si nunc ſerenum eſt, omnis impulſus ruat
Æther. & atris nubibus condat diem.
Ac uerſa retro ſydera obliquos agant
Retorta curſus, tuq ſydereum caput
Radiate Titan tu nefas ſtirpis tuæ
Speculare, lucem merge, & ī tenebras fuge.
Cur dextra diuū rector: atq hominū uacat
Tua? nec triſulca mundus ardeſcit face?
In me tona, me fige, me uelox cremet

coacte ab amore ut tibi uni
ſeruiā: cum antea i nulla par
te fuerim digna reprehenſio
ne: hodie finiam labores ma
os uel morte uel mihi obſe-
quens eris. ¶ Proles: ergo fi-
lia regis minois: unde debes
magis moueri. ¶ Certa: in
hac intentione. ¶ O magne.
hyppolit. audiens nefandam
petitionem phæ. exclamans
ad iouē rogat ut mittat ful-
men. ¶ Verſa: ne uideāt tam
dirum ſcelus quod factum fu
it in fabula thyeſtis: ut uidi-
mus. ¶ Retorta: non proce-
dentia ſecūdum curſum ſuū.
¶ Radiate titan: ſol qui ha-
bet caput cinctum radiis ſu-
ſtinebit uidere nefas ſtirpis
tuæ: ideſt neptis tuæ phæ-
dræ. ¶ Mergæ: dicuntur ſy-
dera mergere ſe in oceano.
¶ Cur dextra: iterum dicit
ad iouem: quid ceſſas ſi non
uis fulminare iſtā ſaltem ful
mina me. ¶ Face, triſulca ful
mine triangulari.

DAN. ℭ Penitus: i penitiſſimis oſ-
ſibus hæret amor uenenum
eſt amor: & cæcus ignis re-
pit & capit. ¶ Monſtri gno-
ſi: ideſt minotauri qui laby-
rintho concidit in thalamo.
¶ Cum prima: cum tenera
iam lanugine flaceſceret ma
le quod gręci dicunt πωγω-
νας, ut quo uerbo utitur ſæ-
pe appolloni⁹. ¶ Tuę phæ
bes: quemadmodum ſol fra-
ter phœb⁹ dicitur ita & dia
na ſoror phœbe quaſi φοι-
βιο nunquam enim flectu-
tur ſenectis ſed ſemper impu
beres & flauo vultu horum
alterum ſequebatur in filius
hyppolitus alterum refere-
bat auctore generis phædra
propter circen deam æra am
Hoſti: ideſt Ariadnæ filiæ
minois hoſtis tu quin te mō-
ſtro exponebat commendāſ
hyppo. a forma oſtendit clā
quid uelit ab eo impetrara
oſcula & coitum. ¶ Te te, re
petitio facta per epizeuxim
ad effectum uenereū ad cau-
ſam paream. ¶ En ſupplex
pathos ab habitu & forma.
¶ O magne regnator: hor-
ruit hyppoli. ad impudicas
præces nouercæ & uocife-
rabundus iouem ad ruinam
ætheris ſolem ad perpetuas
tenebras laceſſit: ut Iuuena.
Agūt ſuperi magna ocia cœ
lo quaſi obdormiſcant ſcele
ra mortalium poſtremo, cō-
uitiatur nouercæ toruo & rigido vultu.

Transactus ignis: sum nocens, merui mori.
Placui nouercæ, dignus an stupris ego?
Scelerique tanto uisus ego solus tibi
Materia facilis? hoc meus meruit rigor?
O scelere uincens omne fœmineum genus.
O maius ausa matre monstrifera malum.
Genitrice peior. illa se tantum stupro
Contaminauit. & tamen tacitum diu
Crimen biformis partus exhibuit nota.
Scelusque matris arguit uultu truci
Ambiguus infans: ille te uenter tulit.
O ter, quaterque prospero fato dati,
Quos hausit, & premit, & leto dedit
Odium, dolusque genitor inuideo tibi.
Colchide nouerca maius hoc maius malū est.
P. Et ipsa nostræ fata cognosco domus
Fugienda petimus, sed mei non sum potens.
Te uel per ignes, per mare insanum sequar,
Rupesque, & amnes unda quos torrens rapit.
Quacunque gressus tuleris, hac amens sequar.
Iterum superbe genibus aduoluor tuis.
H. Procul ipudicos corpore a casto amoue
Tactus quid hoc est? etiam in amplexu ruit.
Stringatur ensis, merita supplicia exigat.
En impudicum crine contorto caput
Læua reflexi. iustior nunquam focis
Datus tuis est sanguis arcitenens dea.
P. Hippolyte nūc me compotem uoti facis.
Sanas furentem maius hoc uoto meo est,
Saluo ut pudore manibus immoriar tuis.
H. Abscede, uiue, nequid exores, & hic
Contactus ensis deserat castum latus.
Quis eluet me Tanais? aut quæ barbaris
Mæotis undis pontico incumbens mari?
Non ipse toto magnus oceano pater
Tantum expiarit sceleris, o syluæ, o feræ.
N. Dprehēsa culpa ē. aie qd segnis stupes?
Regeramus ipsæ crimen, atque ultro impiam
Venerē arguamus. scelere uelādū est scelus.
Tutissimum est iferre, cum timeas, gradum.
Ausæ priores simus, an passæ nefas:

¶ Transactus ignis: ipsum fulmen transmissum p pectus meū. ¶ Placui nouercæ. pp̄ter formā meā placui. ¶ Ego: habet emphasim. ¶ Solus cū essent tot iuuenes delicati in urbe cū qbus poteras sperare stuprū & sic dirigit sermonē ad phædrā. ¶ Materia: dicit circa quā quid ꝯponit. ¶ Facilis. s. ad flectendum ¶ Rigor: asperitas: quia nunq̄ flexi aium ad mulierē. ¶ Matre mōstrifera: pasiphae quæ ex tauro peperit mōstrū minotauꝝ: sed tu es peior: illa texit scelus suum tu uero facis apte. ¶ Exibuit: patefecit. ¶ Nota: īdicio prius. ¶ Biformis: qui erat medius taurus & medius hō: ideo nō potuit celare. ¶ Ambiguus: minotaur⁹ q̄ hēbat duoꝝ naturā. ¶ Arguit, ꝓbauit. ¶ Truci: taurino. ¶ Ille uen. si quis nō crederet te filiā pasiphęs, hoc satis demōstrat ꝙ es mōstruosa sicut illa fuit. ¶ Ter & quater: faciunt numeꝝ septenariū qui ut scribit Macro. pfectissim⁹ habet: unde Virgi. terque quaterque beati. i. beatissimi. ¶ Prospero facto fœl ei morti: beati fuerūt illi q occisi sunt a nouercis magis q̄ ego qui amor nefando amore. ¶ Inuideo, uolu issem hēre talē nouercā quēadmodū tu pr̄. ¶ Colchide: medea de colcho insula q̄ fugiēs ab iasone nupsit ægeo patri thesei priuignū ꝯ theseum uenenare uoluit: illud ē maius nefas. ¶ Et ipa phoe. reiecit crimen in amorē: dicens esse fatale suæ domus ut semp fugienda appetant. ¶ Procul: cū uellet illa tangere genua hyp. reiecit ipsam a se. ¶ In am. dum reiceret ipsam brachiis apertis furibunda currebat in eum. ¶ Ruit: de ipa phœdra loquit in. iii. psona. ¶ Stringat, euagīnet: melius est ut interficiā ipsam q̄ patiar talis amplexus. ¶ Exigat: sustineat. ¶ En ipu. erāt ante altaria dianæ: iō hyp. tenens phœdrā per capillos nudato gladio alloquit dianam dicēs sacrificaui tibi uictimas multotiens q̄ nō conuenīebant tm̄ sicut hæc scelerata & ipudica. ¶ Læua: sinistra impudicū: mulieris ipudicæ. ¶ Cōtorto: implicato manib⁹ meis. ¶ Architenēs: diana dea uenatiōis q̄ tenet arcum. ¶ Sanguis uictima. ¶ Nunc me: rogat phœdra mortē per manus hyp. ¶ Cōpotē uo. facis me hr̄e qd̄ cupiebam tecū cōcumbere saltē moriar saluo pudore. ¶ Abscede: negat illi mortē Hyppo. & iubet ut discedat, nec ore amplius eum. ¶ Contactus, quē tetigisti. ¶ Deserat: latus .s. meum: nō accingā amplius illum. ¶ Tanais: fluuius de quo supra. ¶ Meotis: palus de qua similiter supra: hęc habet descensum in mare pōticū hoc est euxinū: q erūt aquæ longinquæ quę me cōtaminatū cōtractu nouercæ lauare possint & expurgare. ¶ O syluæ exclamat hyppolitus dicens: melius esse ducere uitā in syluis & inter feras: ubi nō sunt ista scelera. ¶ Deprehēsa: nutrix nō longe aberat cū phoe. & hy. talia agerent: unī dicit uideo hyp. noluisse consentire dn̄æ meæ: & culpam ipsius esse detectā: unde crimen est reiciendum in ipsum hyppo. cū fuerint in loco dubio: ubi nulli testes interfuerunt si primo clamemus omnes credent hyppo. uoluisse stuprare nouercā. ¶ Deprehensa: detecta: deprehēdi est in scelere inueniri ita ut non possit negari. ¶ Regeram⁹: retro geramus idest reiciamus crimen in hyppolitum. ¶ Vltro: prio & spōte. ¶ Arguamus: accusemus Venerē stuprum tentatum. ¶ Scelere: si uolumus occultare nostrum scelus op⁹ est ut faciamus aliud. ¶ Tutissimum: facit similitudinem sicut ille qui timet si fingat se audacē interdum uadit securus si erimus primæ quæ accusemus creditur nobis. ¶ Ferre gradū: inuadere primo hostē.

¶ Biformis: minotauꝝ hominē & bouē enixa est utero crimē onusque suo. ¶ Tu uel per ignes, parata sum sustinere oēs incōmoditates: fretū patiar & ignes quacūque gressus tuleris te sequar eodē affectu ad loquit ꝓpertius cinthiā. ¶ Nil ego nō patiar nū quā me iniuria mutat. ¶ Ferre ego formosam nullā on⁹ esse puto: & in epistola ad eūdē hyp. phœ. ipsa comes ueniā nec me salebrosa mouebūt saxa nec obliquo dēte timendus ap. ¶ Procul ipu. ne me impudico atactu pollue scelerata faces hic ego te iproba trucida boni parcas manibus. ¶ Arcitenēs: dea apostrophe ad deliā quā uocat arcitenētē sicut Home. παρθενον ιοχεαιραν κοτρον φονεπολλωνος. ¶ Deprēsa: pfida nutrix, p pitrix lena ipultrix maloꝝ artifex temeratissima ad oē scelus parandū hic machinat cœdē hyppoliti hic stupri reum hyppolitū facit argumento stricti gladii: mihi iubet insurgere merito in hanc prædictam canem uerbis Ouidii cōtra lenam Dii tibi dent. o nutrix lena: dii dent nullosque lares in opemque senectam & lōgas hyemes perpetuamque sitim.

¶ Secreta:

BER, ¶ Secreta: cũ nullus sciat hoc factum: & facta ista deliberatione incipit clamare. ¶ Adeste athenæ: uenite atheniëses ad fauorẽ nostrũ: & uos famuli ferte opẽ reginę: hyppolitus raptor stupri i. stuprator. ¶ Præmit: urget ipsam ¶ Intẽta: minat mortẽ nisi uelit sibi morigera esse. ¶ En: demonstrat illum uerissimo argumento ꝙ fugiat relicto ense. ¶ Pignus. i. probatiõem habemus istum gladiũ ut credat nobis. ¶ Hanc i. mœstam intelligẽdũ est ꝙ uenerat turba cui nutrix dicit recreate reginam attonitam: & linquite crines sparso ut sunt ut aperte omnes uideant hyppolitũ intulisse manum illi. ¶ Notas: signa. ¶ Recipe modo uertit sermonem ad suam phœdram dicẽs scio ꝙ es attonita: satis est ꝙ es pudica: & habes mentem bonam quæ nõ potest uiolari neq; perdi. ¶ Fugis: phędra fugiebat ꝓpter uerecũdiam: sed nutrix astuta uertit in aliã partem. ¶ Mens: intentio. ¶ Non casus: ꝓpter casum nõ dr̃ impudica nisi aius consenserit.

FVgit insanę: introducitur chorus uidens hyppolitum fugiẽtes in siluas & dolet qd cognoscit eum falso accusari: unde laudans pulchritudinem eius persuadet illi ne habitando siluas florem suæ ætatis pdat qui cito est periturus: uersus est saphicus: ut i hercule furente natus euristheus. ¶ Fugit. s. hyppolit⁹. ¶ Choro glomerante: uẽto meridionali cogente & dẽsante nubes. ¶ Flãma uelocior q̃ sit flamma quãdo de coelo stellæ uidentur cadere. ¶ Agitata: addit rationẽ naturalem: quia est uapor eleuatus ita a uentis inflãmatus. ¶ Conferat: comparet modo uertit sermonem ad hyppolitum laudando illius pulchritudinẽ: iactet antiquitas omnes suas formas non erit ul’ a quæ hyppolito comparari possit. ¶ Clarior: comparatio quando luna completis cornibus cęteras stellas suo splendore uincit ita tu omniũ formas superas. ¶ Orbe pleno: rotunditate perfecta. ¶ Ignes: splendorem. ¶ Coeunte: cõiugente se. ¶ Properante: quod luna inferior habet breuiorem circulũ: ideo singulis mensibus cõplet cursum suum. ¶ Pernox: apparens per totam noctem. ¶ Exerit. emittit. ¶ Phœbe, luna. ¶ Lotus: quare uidet̃ exire de oceano. ¶ Pulsis: de mane & tũc lucifer appellat̃ idẽ qui nocte hesper⁹. ¶ Liber: bacchus cõparat ipsum baccho quãdo uenit de india & usum uini dedit. ¶ Thyrsigera, quæ portat tyrsum in honorem sacrorũ est quod mutatur uersus & est asclepiadeus. ¶ Perpetuum: quare semper iuuenis & comatus. ¶ Tigres: qui dicuntur iuncti currui bacchi. ¶ Pampinea: plena pampinis uitium. ¶ Mitra: qua lydi utebantur. ¶ Cornigerum: pingebatur bacchus cum cornibus. Oui. Accedant: capiti cornua bacchus eris. ¶ Cohibens: ligãs. ¶ Rigidas. incultas. ¶ Nec vultus, comparat etiam ipsum hyppolitum theseo patri cui⁹ formosissimi amore capta fuit ariadne quãdo iuit in cretam. ¶ Tuos ad Theseum loquitur per circuitionem. ¶ Soror phœdræ. i. Ariadnæ. ¶ Prætulerit: præposuerit quaẽ magis illũ amabat. ¶ Bromio. i. baccho cui ipsa Ariadnæ relicta a Theseo in chio isula postea nupsit baccho. ¶ Suscipias: admiseris. ¶ Fabula: rumor omniũ dispersus.

Secreta cum sit culpa, quis testis sciet?
Adeste Athenæ, fida famulorum manus:
Fer opẽ, nefandi raptor Hyppolit⁹ stupri
Instar, premitq;. mortis intentat metum.
Ferro pudicam terret, en præceps abit.
Ensemq; trepida liquit attonitus fuga.
Pignus tenem⁹ sceleris. hác mœstá prius
Recreate, crinis tractus, & laceræ comæ,
Vt sunt, remaneant, facinoris tanti notas
Referte in urbem, recipe iam sensusherá.
Quid te ipsa lacerás, omnium aspectũ fugis?
Mens impudicam facere, nõ casus, solet.

SAPHICI VERSVS.

CHORVS.

FVgit insanæ similis procellæ,
Ocyor nubes glomerante coro,
Ocyor cursum rapiente flamma,
Stella cum uentis agitata longos
Corripit ignes.
Conferat tecum decus omne priscum
Fama miratrix senioris æui.
Pulchrior tanto tua forma lucet,
Clarior quanto micat orbe pleno,
Cum suos ignes coeunte cornu
Iunxit, & curru properante pernox
Exerit uultus rubicunda Phœbe,
Nec tenent stellę faciem minores,
Qualis est primas referens tenebras
Nuntius noctis, modo lotus undis
Hesperus, pulsis iterum tenebris
Lucifer idem.
Et tu thyrsigera liber ab India,
Intonsa iuuenis perpetuum coma,
Tigres pampinea cuspide territans,
Ac mitra cohibens cornigerum caput,
Non uinces rigidas Hyppoliti comas.
Nę vultus nimium suspicias tuos.
Omneis per populos fabula distulit.
Phædræ quem bromio prætulerit soror.

¶ Fugit insanę. Quintum carmen Hyppoliti: cuius initium scribitur metro sapphico & adonico: medium asclepiadeo uel corimbico & tu tyrsigera & cętera finis uero trimetro iãbico. Quis fuit: conseritur fuga Hyppoliti insano iu... ... morum pulchritudo eius commendatur postremo narratur Thesei ab inferis reditus: loquitur chorus & hortatur ad lusus & uenerem. ¶ Procellæ: procella ꝓprie nubes rupta & in pronum soluat quam gręci ... cadit præceps & uehemẽs acriq; & plurimo cum labore: accipitur p æstu maris nonnunquam unde procellosum marẽ ocior cursum: fluxit uelociter fulgetra & uapore igneo in aere nubilo coruscante dicimus: aut in æstiua nocte præterfugiente iaculo flammeo iter ipsas stellas quam comparationem uidetur Se. ec. de industria ab appollonio accepisse ubi filii boreæ insectantur harpyas ... ... Qualis est primas nitet facies tua qua nitet Hesperus idem lucifer stella Veneris præ nitore iter alias singulari & pulcherrimo hanc item parabolam cõmodato accepit ab appollonio qui comparat pollucem pugnantem cum amico stellæ ... ... φαινομένου ἀμαρύγαι.

¶ Et thyrsigera: bacchus puer gerit capite gemella corniculo qualia hœdi lactentis & mitra cingitur intonsas comas ꝙ uinum colerat genas & in superbiam erigat dantur intonsæ comæ Phœbo & libero ꝙ utriusq; numinis eadem sit uirtus: ut scribit Theodosius Ouidi. ad amicam. Formosæ periere comę quas pulcher appollo, quas uellet capiti bacchus inesse suo.

BER. ℭInhospitalis taurus mons est teste Pli.li.v.qui ab indi/co mari surgit deinde inter egyptiũ & pamphiliciũ pelagus obiectus septẽtrioni dextero latere leuo meridianæ pla/gæ occurrit deniq; ferhiphels iugis annectitur:sed pro gẽtiũ ac uarietate linguarũ plurifariã noiatur apud indos hia/nos apud parthos præniphates ide taurus. Ast ubi in ex/celentissimam sublimitatẽ cõsurgit caucasus.pompo/nio mela.li.i.suæ cosmo/graphiæ conatur ostende/re caucasum non esse iugũ tauri montis per hoc q eu/phra.qui a latere tauri di/missus est tendens in meri/diem caucasum a sinistra,& taurũ excludit a dextra ibi dicebant sacrificare hospi/tes. ℾ Scytes:scythia regio est septẽtrionalis quæ diui/ditur a flu.tanai ubi gẽtes uniuersali teste Hero.lib. .iii.arcubus sunt equitãtes nõ ex aratro sed feris quas uenantur uitam ducentes. ℾ Sparsus:quaẽ per uicos habitant. ℾ Horridũ dete/stabile. ℾ Nouos:insitatos ℾ Capere:cõcipere. ℾ Per/ge,indignatiue & hyronice loquit. ℾ Verte,muta natu/ram. ℾ Ignibus:amoribus ℾ Cur cessant mõstra.imo benefacies:perdidimus mi/notaurũ:tu fac aliud mon/strum. ℾ Aula fratris laby/rint⁹ minotauri. ℾ Vacat: uacua est qa iam erat mor/tuus. Amabit cressa:quo/tiensciq; mulier cretensis amabit:pter naturam pa/riet mõstra. ℾ Cedet:qua/re uincet contra naturã ex noie nascit mõstrũ. ℾ Quę memoras rñdet phedra nu/trici se cognoscere cõmitte/re scelus sed illud iuitã ag/gredi. ℾ Sic nauta facit si/militudinẽ cũ naui aduer/sus ipetũ fluuius ire conat undã rapiens illũ retro ue/hit ita mihi accidit q amo/ri succũbo. ℾ Grauatam onustã. ℾ Aufert:rapitur. ℾ Prono uado:secũdo cur/su aq. ℾ Furor amor insa/nus. ℾ De⁹:cupido. ℾ Hic uolucer:nõ mirãdũ dicit si puella amore uincat:cum dii ipsi cesserint. ℾ Flãmis indomitis:q nõ pñt uinci. ℾ Gradiuus:mars nõ esse uocabulũ graecũ neq; lati/nũ:sed trax q bellicosum designat:& fortẽ:dr latine mars eo q maribus in bel/lo psit ut dicit Varro de ligua latina. ℾ Faces pingit cupi/do puer uolucer & alat⁹ cũ arcu sagittis & facib⁹. ℾ Opi/fex:faber iouis vulcan⁹ q dr habitare ęthnã mõtẽ. ℾ Tri/sulci:hñtis tres sulcos & angulos. ℾ Iugis:mõtibus. ℾ Fu/rentes:estuãtes. Igne tã paruo:una:face cupidinis. ℾ Phœ/bũ:ipse cupido apollinem quoq; vulnerauit multotiens. ℾ Puer cupido. ℾ Certior:peritior qui ferit ut vult. ℾ Gra/uis ifestus q̃re & in deos & hoies vult hẽre Imperiũ. ℾ Deũ esse confutatio nutricis q dicit nõ esse aliquẽ deũ amoris: sed ista esse ficta ab hoibus uoluptuariis ut haberẽt execu/tionẽ sui criminis. ℾ Libido: imoderat⁹ amor. ℾ Serui/tio:seruituti. ℾ Quo ut ha/bet maiorẽ liciã peccandi dic furorẽ suũ eẽ deũ ℾ Ti/tulũ.nomẽ. ℾ Numinis fal/si dei,nõ ueri. ℾ Natũ,ridet hãc sniam hironice loquẽs credis q uenus mittat filiũ suũ cupidinẽ huc & illuc.q.d.istud est ridiculũ. ℾ Eri/cina:uen⁹ ab eryce mõte si/ciliæ ubi colit. ℾ Molit:ia/cet. ℾ Proterua cõculcent alios. ℾ Tenera manu la/scius. ℾ Minimus.s.deorũ .q.d.nõ hẽt tãtã potentiã. ℾ Vana:noli credere hęc q finxit sibi furiosus animus ℾ Asciuit:adiũxit. ℾ Quis qs illud ẽ ex ueritate sed ua/nit pp illos q hñt nimiũ o/ciũ & sese totos tradũt ue/neri & libidini q̃ deã hñt. ℾ Secũdis.psperis ℾ Exul/tat ex nimia affluẽtia rerũ ℾ Fluit:labit sine ptinẽtia, Comes:q sp sequit magnã & mstas diuitias. ℾ Suetæ dapes semp q̃rũt noua fer/cula,dicit Iuuenalis. ℾ Ma/re terras & nemora scrutã/tur ut aliqd cõdiendũ inue/niãt. ℾ Sani moris:cõsue/tudinis q habeat rõnẽ. ℭMiscere thalamos:uis cõfundere semẽ filii cũ pa/terno qd est ipiũ & mõstro/sum & a quo plurimũ ab/horret natura. ℾ Quę me/moras:narras uera sed tra/hor i uetitũ nephas cogẽte insania hic illũ ouidianũ, Nitimur in uetitũ sp cupi/musq; negata. ℾ Certior puer:amor pingit puer.qa qui amat non plus sapit q puer & æque diis dominat atq; hoibus nec qsq̃ ex illo vulnere sanus abit.& Oui. Regnat & in dominos ius habet ille deos. ℾ Igne tã paruo calet:licet parua sit fax amoris tñ plus urit q vulcanus ipse theoclito af/firmãte,ερος δ' ε αρεχαι αι ωαραιον ωολλακισ αφα ισ το οσ εχασ φλογερω τερον αιθι. ℾ Proterua tala nihil est amore demẽtius & medius fidius cognoscit maxime in hoc amoris proteruia.q turpem plerunq; cen/seant pulchram hic illud Theocritũ.ιγαρ ερωτι ωολλα/κισ ω ωολυφαμε τα μη καλα καλα ωεφανται. ℾ Re/

Nec inospitalis taurus,aut sparsus Scythes.
Expelle facinus mente castifica horridum.
Memorq; matris metue concubitus nouos.
Miscere thalamos patris,& gnati apparas,
Vteroq; prolem capere confusam impio.
Perge,& nefandis uerte naturam ignibus.
Cur monstra cessant?aula cur fratris uacat?
Prodigia toties orbis insueta audiet.
Natura toties legibus cedet suis.
Quoties amabit Cressa. Phæ.q memoras,scio
Vera esse nutrix.sed furor cogit sequi
Peiora.uadit animus in præceps sciens.
Remeatq; frustra sana consilia appetens.
Sic,cum grauatam nauita aduersa ratem
Propellit unda,cedit in uanum labor.
Et uicta prono puppis aufertur uado.
Quod ratio poscit,uincit,ac regnat furor.
Potensq; tota mente dominatur deus.
Hic uolucer omni regnat in terra potens.
Ipsumq; flammis torret indomitis Iouem.
Gradiuus istas belliger sensit faces.
Opifex trisulci fulminis sensit deus.
Et,qui furentes semper æteneis iugis
Versat caminos,igne tam paruo calet.
Ipsumq; Phœbum,tela qui neruo regit,
Figit sagitta certior missa puer.
Volitatq; cœlo pariter,& terris grauis.
N.Deum esse amorem,turpiter uitio fauens
Finxit libido,quoq; liberior foret.
Titulum furori numinis falsi addidit.
Natum per omnes,scilicet,terras uagum
Erycina mittit,ille per cœlum uolans
Proterua tenera tela molitur manu.
Regnumq; tantum minimus in superos habet.
Vana ista demens animus asciuit sibi.
Venerisq; numen finxit,atq; arcus dei.
Quisquis secundis rebus exultat nimis,
Fluitq; luxu.semper insolita appetens
Hunc illa magnæ dira fortunæ comes
Subit libido.non placent suetæ dapes.
Non tecta sani moris,aut uilis cibus.

DAN

Cur in penates rarius tenues subit
Hæc delicatas eligens pestis domos?
Cur sancta paruis habitat in tectis Venus?
Mediumq; sanos vulgus affectus tenet?
Et se coercent modica? contra diuites,
Regnoq; fulti, plura quam fas est, petunt?
Quod non potest, vult posse/qui nimium pōt.
Quid deceat, alto præditam solio, uides.
Metue, ac uerere sceptra remeantis uiri.
P. Amoris in me maximum regnum fero.
Reditusq; nullos metuo/non unquam amplius
Conuexa tetigit supera/qui mersus semel
Adiit silentem nocte perpetua domum.
N. Ne crede/Ditis clauserit regnum licet.
Canisq; diras Stygius obseruet fores.
Solus negatas inuenit Theseus uias.
P. Veniam ille amori forsitan nostro dabit.
N. Immitis etiam coniugi castæ fuit.
Experta sæuam est Barbara Antiope manum.
Sed posse flecti coniugem iratum puta.
Quis huius animum flecter intractabilem?
Exosus omne fœminæ nomen fugit.
Immitis annos cœlibi uitæ dicat.
Connubia uitat/genus Amazonium scias.
P. Nunc in niuosi collis hærentem iugis,
Et aspera agili saxa calcantem pede,
Sequi per alta nemora, per montes placet.
N. Resistet ille/seq; mulcendum dabit?
Castosq; ritus Venere non casta exuet?
Tibi ponet odium/cuius odio forsitan
Persequitur oēs? Phæ. precib' haud uinci pōt?
N. Ferus est. Phæ. amore didicim' uinci feros.
N. Fugiet. Phæ. per ipsa maria, si fugiat, sequar.
N. Patris memēto. Phæ. meminim' mřis simul.
N. Genus oē pfugit. Phæ. pellicis careo metu.
N. Aderit marit'. Phæ. nempe Pirithoi comes
N. Aderitq; genitor. Phæ. mitis ariadne pater.
N. Per has senectæ splendidas supplex comas,
Fessumq; curis pectus, & cara ubera
Precor, furorem siste. teq; ipsam adiuua.
Pars sanitatis, uelle sanari, fuit.

gnumq; tãtum hic phœdra artificiose honestiorẽ suã uoluptatem facit transferens in amorẽ omnẽ suã temeritatẽ pari modo apud Ouidium eadem se defendit. Quicquid amor iussit non est contemnere tutum.

BER. ¶ Cur, unde est q raro uides in domib' pauperũ: istã libidinẽ nefandã. ¶ Penates: tenues paupes domos. Hæc pestis: libido quã Plato escã malorum appellat. ¶ Sancta: honesta castas mulieres habẽt. ¶ Vulg' mediũ: mediocre qui nõ sunt neq; sublimes. Sanos: honestos ¶ Coercet: õtinet. ¶ Medico, reb' moderatis. ¶ Cõtra: ecõtrario ut dicit Cic. in magna potentia est magna licentia: peccãdi sic & Luca. inquit. uirtus & summa ptãs coeũt. i. nõ bñ simul sũt. ¶ Quã fas: licitũ. ¶ Vult posse quare oia arbitrio suo disponẽda putat cũ se simile diis existimet ¶ Quid de. cõcludit nutrix dicẽs potes tu regina cognoscere qd honestum sit: & timere mariũ tuũ redituq; ab inferis ¶ Prçditã, ornatã. ¶ Alto. solio: magno regno. ¶ Remeantis uiri mariti thesei redeuntis ab inferis. Amoris phœdra dĩc nõ possum hĩc hãc honestatem: cũ me totã occupet amor, nec timeo theseũ cũ sciã illũ nũq; redituq;. ¶ Fero: regnũ patior q amor regnat in me. ¶ Metus: positus sub terra, nunq redit ad supera cõuexa ad nr̃m cœlũ q nobis dĩ conuexũ. Silentẽ domum infernũ: ubi aiæ sine corpore; nõ emittũt uocẽ. Ne credas: nutrix confutat hæc dicẽs uirtuti oia eẽ possibilia: ppea theseum posse redire ab inferis, quẽadmodũ hercules & æneas. ¶ Ditis plutonis. ¶ Canis stygius cerberus custos inferni. ¶ Negatas. s. ad redeundũ. ¶ Veniã: capit aliã defesionẽ phœdra: ut foueat curã suã: dicit theseũ posse parcere amori suo qñ ille iustos cupit: & fortes uiros impedit. ¶ Immitis: dicit nutrix nõ credas hoc qd tibi det ueniã: si peccaueris cũ non pepercit antiope uel hyppolitæ quã pp iurgiũ interfecit cũ nihil peccasset. ¶ Immitis: crudelis. Barbara quare erat de amazonib'. ¶ Sed posse: pene qd theseus det tibi ueniã quis posset inducere hyppolitũ: ad amorẽ tuũ qui ita rigidus est ut oẽ nomen fœminæ exhorreat. ¶ Huius: hyppoliti. ¶ Intractabilẽ: inexorabilẽ. ¶ Cœlibi: appellamus cœlibes qui sine muliere uiuunt. ¶ Genus: amazonũ natũ ex amazõe uiragine dura: q uiros iniustos habeant ita hic hyppolitus fœminas. ¶ Resistet: interrogatiue nutrix loquitur expectabit ne te licet sequaris eũ. ¶ Castos ritus: mores pudicos. q. d. nõ. ¶ Nõ casta: nõ legitima si nõ vult iustos coitus qñ min' iniustos. ¶ Tibi ponet: ipse deponet odiũ gratia tua qui habet odio oẽs mulieres & forsan propter te. ¶ Tibi: pp te: cui'. s. tui. ¶ Patris recorderis q pater tuus minos dñatur mari: si illum per mare sequaris. Matris simul recordor ẽt q mater talẽ amorem habuit. ¶ Careo pellicis metu: nõ dubitabo q ipse hyppolitus habeat alias mulires. ¶ Perithoo comes recordatur se descendisse ad inferos cũ perithoo propter amorem proserpinæ unde mihi poterit facile ueniã dare. ¶ Mitis: fuit placabilis ¶ Ariadne, sorori meç: ita erit mihi. ¶ Per has: uides nutrix obstinationem phœdre rogat illã ne uelit huiusmodi amore perseuerare. ¶ Siste: noli ultra procedere. ¶ Adiuua. q. d. si uis recedet a te iste amor. ¶ Sanitatis. s. ai.

DAN. ¶ Modico coercet: q angustẽ & vulgariter uiuũtãt lana & tela quæritãtes eis cum his nullo libidinis prurito tangunt penelope mãsit Viro integra auxilio operis textilis: prçstolantibus illam procis, xx. annos temperauit a libidine Vir. in Georgicis commendat uillicas a continentia coitus ob vulgaria cibaria castã pudicitiam seruat domus dubio procul fomenta libidinis otiũ & copia. ¶ Qui mersus semel: ah nescit reduces æacus ille uiati sicut a cæcitate ad lucem nõ datur regressus ita nec ab inferis ad uitam hinc apollinius. τομενον μαλιναγρετωνουδετι μιχοσετοπον. &c. ¶ Sol' negatas: tamen sententia poetæ fœdet æternumq; sedebit infœlix Theseus cũ æneas reditum eius arguere uideatur ad senem stigim. quid thesea magnum. &c. qui locus est in quæstione apud Gellium. ¶ Quis animum: cõcedo iquit det tibi ueniam Theseus sed quomodo flectetur Hyppolitus maximus osor mulierum ut uere natum ex mazone agnoscas: adeo durus est & inexorabilis. ¶ Pellicis cardo metu si fœminas oderunt pop erit mihi pellex.

BER. ℂNon ois:nõ oino sum sine pudore:decreui monitis tuis parere & ita simulat se uelle aquiescere uerbis eius.⸿ Altrix:q̃ alit alumna q̃ alit.⸿ Regi:gubernari:is amor q̃ nõ vult regi de libero qđ uincat a me.⸿ Fama:uocatiui casus:haec est summũ specimẽ & decus mulieris.⸿ Macularilut dicat peccasse.⸿ Hæc sola ratio,hic solus est modus ⸿ Acre amare q̃re fulgore suo parit dolores.⸿ Certo qđ nunq̃ errat.⸿ Labit:descẽdit.⸿ Furtiuo:igne clãdestino qui foris uidet.⸿ Populãte:cõsumẽte.⸿ Frõtem latã:nõ hẽt magnã apparẽtiã:sed clausa itrorium tabescit.⸿ Tectas:occultas.⸿ Nulla pax:q̃re ubiq; vult indicere bellũ.⸿ Agilis:uelox.Effusas:missas.⸿ Quæq; nulla ẽ ps mũdi q̃ nõ sentiat calorẽ cupidinis.⸿ Videt solem:regio oriẽtalis.⸿ Ad occasus:regio occidẽtalis.⸿ Si q̃ feruẽt,cãcro signo i zodiaco qđ magnos iducit calores illis regiõib⁹ ubi ẽ syene ciuitas supra quã sol existẽs in cãcro ita ppẽdiculariter aspicit urbẽ vt nulla fiat umbra dicẽte lucão: Atq; umbras nusq̃ flectere syene.

Ph.Non omnis animo cessit ingenuo pudor.
Paremus altrix,qui regi non vult.amor
Vincatur:haud te fama maculari sinam.
Hæc sola ratio est,unicum effugium mali.
Virum sequamur:morte præuertam nefas.
N.Moderare alumna mẽtis effrenæ impetus.
Animos coerce:dignam ob hoc uita reor,
Quod esse temet autumas dignam nece.
Ph.Decreta mors est:quæritur fati genus.
Laqueo ne uitam finiam,an ferro incubem?
An missa præceps arce Palladia cadam?
N.Pro castitatis uindicem armemus manum.
Sic te senectus nostra præcipiti sinet
Perire leto?siste furibundum impetum.
Ph.Prohibere nulla ratio periturum potest,
Vbi quis mori constituit,& debet mori.
N.solamen annis unicum fessis hera,
Si tam proteruus incubat menti furor.
Contemne famam.fama uix uero fauet.
Peius merenti melior,& peior bono.
Tentemus animum tristem,& intractabilem
Meus iste labor est,aggredi iuuenem ferum.
Mentemq; sæuam flectere immitis uiri.

SAPHICI VERSVS.

CHORVS.

Diua non miti generata ponto,
Quam uocat matrẽ gemin⁹ Cupido,
Impotens flammis simul,& sagittis.
Iste lasciuus puer,acre nitens,
Tela quam certo iaculatur arcu.
Labitur totas furor in medullas,
Igne furtiuo populante uenas.
Non habet latam data plaga frontem.
Sed uorat tectas penitus medullas.
Nulla pax isti puero.per orbem
Spargit effusas agilis sagittas.
Quæq; nascentem uidet ora solem,
Quæq; ad occasus iacet ora feros.
Siqua feruent.subiecta Cancro est.

insano amori resistere possim: ut mihi mortẽ consciscam q̃ me tãtis curis liberet.⸿ Virũ:theseũ q apud inferos est.pueniã:anteq̃ peccẽ moriẽdũ est ut in noctes discedam ad maritum.⸿ Moderare,reprime noli sequi nos impetus.⸿ Effrenæ:incontinentis.⸿ Autumas:putas interdũ est dicere psertim apud comicos.⸿ Dignã.nec qđ accidit ex uerecundia q̃ ueniã meret.⸿ Decreta:daliberaui oio mori sed uidẽdum est quo genere mortis utar uel laqueo:uł ferro uł casu⸿ Vindicẽ:Nã decreuit gen⁹ mortis dicẽs seuelle ferro iterimere.⸿ Vindicẽ:castitatis.s.mę q̃ castitatẽ meã uolo defendere.Vindex pprie dr̃ defensor q nõ patit iniuriã fieri.⸿ Manu,cũ ferro.⸿ Sic te ẽ mutat nutrix qñ uidet phœdrã se uelle iterficer.⸿ Pręcipiti.lętõ morte citra & incõsiderata.Prohibere nõ oportet ut fundas pces frustra q̃ re decretũ est mori.nec põt ipediri mori uolẽti mori.⸿ Solamẽ.nutrix ipa uolẽs hortari phœdrã ad uiuendũ potius dicit amorẽ hyppoliti eẽ hñdũ q̃ mortẽ nec aẽ curãdũ de fama q̃ multotiẽs iniqua est & poti⁹ nocẽtes:q̃ inocẽtes iuuat.⸿ Annis fes.senectuti meæ.⸿ Proteruus:acerbus:& atrox a ptero cõculco.⸿ Vero:ueritati.⸿ Pei⁹ merẽti.i.malo⸿ Cõtẽtus:experiamur si possum⁹ flectere hyppolitũ & ita pollicet operam suam:ne interficiat.

Diua seqt̃ chor⁹ loquẽs de materia pcedentis actᵘ & auget potẽtiã cupidinis q solus potẽs est in cœlo & in terra ut pater p diuersa exẽpla deoꝝ & hoium uersus est saphicus sicut diximus in hercule furẽte.Natus Euristhe⁹.⸿ Gñata põto uenus q̃ ſm aliquos dr̃ nata mari ex spuma testiculoꝝ cœli pr̃is saturni ſm Homeꝝ.filia fuit diones & iouis.⸿ Nõ miti:hl'prote.isano:& amaro.⸿ Geminus cupido:iustus & iniustus & sic duo sunt cupidines.⸿ Impotẽs:nimiũ potẽs,iste q̃ti p indignatioẽ.

ℂMitis:sicut nullam q̃siuit ultionẽ pater meus de rapta Ariadne ita neq; de me ulciscetur ⸿ Moderare alumna:pone irefrena iniquum est iram immortalẽ seruari ut fert.agrigẽtinus phalaris ad Etconicẽ. ονη... [illegible] ⸿ Autumas.P.nigidius grammaticus scriptũ reliquit in suis commentariis autumo uerbum compositum eẽ ex ab prępositione & extimo dictumq; itercisa:quare ab æstimo ut ab mutata sit in au sicut apud Homerum: sæpe mutantur prępositiones ut [illegible] ⸿ Arce palladia:arcem atheniarum cõdidit cecrops & de se cecropiã appellauit auctor Pli.⸿ Fama uix uero:fama decipit ideo crescit per sua mendacia:tam ficti prauiq; tenax q̃ nunciauerim.⸿ Diua nõ miti:tertium carmen dicõ lon metro sapphico cõstãs trimetro & dimetro anapęstico pindarico ubi chorus circunscribit cupidinẽ deum & uenerem matrem.Venus ex se peperit cupidinem ut placet Simonidi celebrantur tres cupidines:primus mercurii & dianæ prime filius,Secundus ex sola uenere,Tertius ex uenera & marte.Eusebius auctor.⸿ Gemin⁹ cupido ideas:& amor Venerẽ utrinq; cõmitãtur quod libido sit cassa sine iussu:nisi sint mollæ morsiunculæ papillarũ horridularum oppressiunculæ.ut commeminit pseudolus ille plautinus ad calidorum.⸿ Nulla pax:rotatur amor ut fortuna apre nauta ad amicũ oia uẽrtunt certe uertunt amores.⸿ Vinceris aut uicis hęc i amore rota est.

DAN.

⸿ Magni

Si qua maioris glacialis Vrsæ
Semper errantes patitur colonos.
Nouit hos æstus.iuuenum feroces
Concitat flammas senibusq; fessis
Rursus extinctos renocat calores.
Virginum ignoto ferit igne pectus.
Et iubet cœlo superos re icto
Vultibus falsis habitare terras.
Thessali Phœbus pecoris magister
Egit armentum/positoq; plectro
Impari tauros calamo uocauit.
Induit formas quoties minores
Ipse, qui cœlum, nebulasq; ducit?
Candidas ales modo mouit alas,
Dulcior uocem moriente cycno.
Fronte nunc torua petulans iuuencus
Virginum strauit sua terga ludo,
Perq; fraternos mala regna fluctus:
Vngula lentos imitante remos:
Pectore aduerso domuit profundum:
Pro sua uector timidus rapina.
Arsit obscuri dea clara mundi
Nocte deserta/nitidosq; fratri
Tradidit currus aliter regendos.
Ille nocturnas agitare bigas
Discit:& gyro breuiore flecti.
Nec suum tempus tenuere noctes.
Et dies tardo remeauit ortu
Dum tremunt axes grauiore curru.
Natus Alcmena posuit pharetram:
Et minax uasti spolium leonis.
Passus aptari digitis smaragdos.
Et dari legem rudibus capillis.
Crura distincto religauit auro.
Luteo plantas cohibente socco.
Et manu clauam modo qua gerebat.
Fila deduxit properante fuso.
Vidit Perses:Diuisq; ferax
Lydia regni deiecta feri
Terga leonis/humerisq;, quibus

¶ Magni sæpe duces.magni cecidere tyranni. Et thebæ steterant altaq; Troia fuit &c. Candidas ales signum se fecit iuppiter & rostro inserto ori matris idæi coiuit. cignus qui aliter dicitur olor est cantator sui funeris moritur crescente penna duriori in medio eius capite cignus est læti omnis nauigantibus quod nunquam mergitur. Cicero in quæstionibus Thusculanis tradit cignum non sine causa Apollini dicatum eẽ. quia ab eo diuinationem habere videatur quia preuidens quid in morte boni sit: cum cantu & voluptate moritur. ¶ Petulans iuuencus. Iuppiter sub forma tauri Europam tulit humeris in cretam vbi illam compressit. Humerus tangit in narraco. ουχουτ+νυ τοισιν εβαστασ εφορτονε ζιοσ ταυροσ οτεσρωμνδεα κυματοσ αγεμιχρατεν &c. Natus almena: Hercules permutauit cum Iole habitum leonis tegmen & arma: quod probe intellexit Faunus iocubus adacto in ventrem calce reiectus procul ab ipso Hercule dum illum vellet pro Iole subagitare.

BER. ¶ Glacialis vrsæ: a parte septentrionis sub polo Artico sunt populi habentes latos cãpos: vt diximus de scythis & qui semper sunt errantes & vagi omnes iste regiones senserunt calorem amoris qui potentiam habet in iuuenes & senes. ¶ Ignoto: quare primo nesciunt quid sit. ¶ Iubet: scilicet cupido. ¶ Falsis: vultibus: simulatis imaginibus interdum sumunt habitum pastoris aliquando cigni aut tauri. ¶ Pecoris Tessali. facit inductionem: probans per exemplum quod dixit Appollo priuatus diuinitate ob pulsos Ciclopas dicitur confugisse ad admetum regem Thesaliæ cuius armenta nouem annis pauit apud fluuium amphrisum teste Virgili libro iii. Georgi. pastor ab amphriso: & Lucanus libro.vi. Irrigat amphrisos famulantis pascua phœbi: hocq; seruitium subit ut filia regis frui posset. ¶ Egit: duxit. ¶ Posito plectro: quo tangebat cytheram accepit fistulam pastoralem. ¶ Impari: calamo fistula disparibus calamis iuncta: sic Vir. septem cõpacta cicutis. ¶ Ipse qui cœlum: iuppiter qui regit cœlum mutatus est in cignum, & ea forma adiuit lædam filiam tyndari regis ex qua suscepit castorem & pollucem & Helenam & Clytennestram. ¶ Candidas alas: pennas cigni candidissimi. ¶ Ales ipse iuppiter factus auis. ¶ Vocem: scilicet mouit. ¶ Moriente scribit Plini. cignum sentientem mortem uicinam suauissimum cantum edere. ¶ Iuuencus: idem iuppiter mutatus in taurum amauit europam filiam agenoris regis phenicide & transfretauit eam in cretam: ut plene scribit Ouidi. ¶ Petulans: ipse iuppiter factus lasciuus iuuencus. ¶ Strauit: supposuit ludo uirginum quæ blandientes cum illo tauro ludebant. ¶ Domuit: ipse iuppiter superauit mare natando de phenicia in cretam. ¶ Fraternos fluctus. fratris Neptuni: appositiue noua regna: scilicet sibi cum mare non sit regnum suum. ¶ Vngula: idest pedibus suis. ¶ Imitante: scilicet natando. ¶ Lentos: flexibiles. ¶ Timidus. nõ pro se timebat: sed pro puella ne caderet. ¶ Dea clara: lũa. ¶ Obscuri mundi: noctis opacæ. ¶ Arsit: inflammata est amore endymionis cum superlatmio monte obdormisset ¶ Vt Ouidi. lib.iii. de arte. ¶ Latmius endymion non est tibi luna pudori Plini. lib.ii. ¶ Hoc totum figmentum enodauit. ¶ Deserta. deserebat currus suos & ueniebat in terras ad amatorem. ¶ Ille: scilicet frater sol. ¶ Breuiore gyro: quare luna breuiorem circulũ habet. ¶ Suum tempus: quando phœbus erat in curru lunæ nõ poterant eius boues ire uelociter quare ipse erat grauior sorore: ideo dicit noctes longiores quæ erant ultra tempus suum. ¶ Remeauit: reuersus est. ¶ Tremunt: scilicet onere ipsius phœbi. ¶ Natus alcmena herc. uictor in toto mũdo capt⁹ amore Ioles coactus est: depositis armis induere uestes muliebres officia mulierum exercere. ¶ Spolium leonis: pellem quam gestabat leonis cleonei. ¶ Minax: quare illud gestamen faciebat aspiciẽtibus horroré. ¶ Smaragdos: species gemmæ uiridis posuit sibi anullos sicut mulier. ¶ Dari legem: aptari & concinnati. ¶ Rudibus: incultis. ¶ Distincto. posuit sibi calceos depictos auro. ¶ Socco: calceo quo utebantur tragici sicut coturno comedi. ¶ Luteo: rubro. ¶ Et clauam: cum ea manu qua solebat gestare clauã filauit. ¶ Vidit: mutatur hic uersus & est dimeter anapesticus constat ex quatuor anapestis. aliquando admittit dactylum & spondeum itaq; nullus sit anapestus & tamen dicitur uersus anapesticus. ¶ Perses omnes regiones vicinæ lydiæ viderunt Herculẽ tali habitu. ¶ Perses: populus. ¶ Lidia: puincia in minori Asia teste Pli.lib.v. ¶ Ditis diuitis quare copiosa est.

Sederat alti regia cœli
Tenuem Tyrio stamine pallam.
Sacer est ignis (credite læsis)
Nimiumq; potens, quâ terra mari
Cingitur alto, quaq; æthereo
Candida mundo sydera currunt.
Hæc regna tenet pueri immitis,
Spicula cuius sentit in imis
Cærulus vndis grex Nereidum,
Flammamq; nequit eleuare mari.
Ignes sentit genus aligerum.
Venere instincti quam magna gerunt
Grege pro toto bella iuuenci.
Si coniugio timuere suo.
Poscunt timidi prælia cerui,
Et mugitus dant concepti
Signa furoris. tunc virgatas
India tigres decolor horret.
Tunc vulnificos acuit dentes
Aper, & toto est spumeus ore.
Pœni quatiunt colla leones.
Cum mouit amor: tum sylua gemit
Murmure sæuo. amat insani
Bellua ponti: lucæq; boues.
Vindicat omnes natura sibi.
Nihil immune est, odiumq; perit,
Cum iussit amor. veteres cedunt
Ignibus iræ, quid plura canam?
Vincit sæuas cura nouercas.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

Phædra. Nutrix. Hyppolitus.

ALtrix profare, qd feras, quo nam in loco est?

N. Spes nulla tm̄ posse leniri ma(lum,
Finisq; flāmis nullus insanis erit.
Torretur æstu tacito, & inclusus quoq;
(Quamuis tegatur) proditur vultu furor.
Erumpit oculis ignis, & lapsæ genæ
Lucem recusant nil idem dubiæ placet.
Artusq; uarie iactat incertus dolor.
Nunc ut soluto labitur moriens gradu,
Et vix labante sustinet collo caput.
Nec se quieti reddit, & somni immemor
Noctem querelis ducit, attolli iubet,
Iterumq; poni corpus, & solui comas,
Rursusq; fingi. semper impatiens sui
Mutatur habitus. nulla iam Cereris subit
Cura, aut salutis. vadit incerto pede
Iam viribus defecta. non idem vigor,

BER. ¶ Sederat: dictus est Hercules loco Athlantis humeris suis sustinuisse coelum vt scripsimus in prima. ¶ Pallam: uestem longam muliebrem: & subtilem ad delitias. ¶ Tyrio, purpureo stamine textā. ¶ Sacer est ignis: sacer vel timidus vel execrabilis est ignis amoris. ¶ Credite lesis: parēthesis ē captis amore & vulneratis. ¶ Qua terra: vbiq; dominatur hic puer in coelo mari & terra. ¶ Immitis, crudelis cupido. ¶ Candida: splendida. ¶ Mundo, ipso coelo. ¶ Grex: nereidum multitudo virgarum maris: quæ dicuntur filiæ Nerei dei marini non possunt refrigerare calorem amoris licet sint in aqs. ¶ Leuare: extinguere. ¶ Genus aligerum etiā aues coeli sentiunt ignes & amorem. ¶ Venere, libidine flammati: & animalia terrestria pro amore pugnāt. ¶ Si coniugio timuere si dubitant ne aliud animal possideat suam consortem. ¶ Timidi: etiam cerui qui sunt natura timidi. ¶ Poscunt: ineunt prælia. ¶ Tunc, scilicet incitante amore. ¶ Virgatas, variatas calore. ¶ Pœni: libici. ¶ Bellua: mōstra maris. ¶ Lucæq; boues: a lucus luci: boues siluestres qui dicuntur bisontes. ¶ Vindicat: amor q a natura est subicit sibi omnes. ¶ Immune: nihil est q non sit subiectū amori. ¶ Perit: perditur odium propter amorē. ¶ Cedunt: vincuntur interdū cedere est dare locum: qui humerum inter se graues inimicitias postea mutuo se amant. ¶ Cura: amor cogit etiam nouercam amare priuignos.

BER. ALtrix profare, nutrix hortata fuerat superius alumnam suam ne se occideret: ie prius tentaretur anim⁹ Hyppoliti: dixeratq; se suscepturam hoc onus & uerat ut conueniret Hyppolitum & nō inuenit: Phædra erat impatiens, ut confestim scire mentem hyppoliti nutrix ueniens intra se dicit non habere tediū amoris quando illa quiescere non potest: dumq; appropinquat uidet ianuam apertā & phædram deponentem uestes regales & induentem aptas uenationi, ut possit sequi Hyppolitū: unde in pricipio istius secundus actus habetur impatiētia phædræ & mutatio uestium. ¶ Altrix: hæc uerba dicuntur a phædra ex fantasia tanquam esset prænutrix secum loquitur ueniendo dicens non credo posse placare tantum amorem phædræ quia non inueni hyppolitum. ¶ Torretur: Phædra uritur. ¶ Proditur: manifestatur uultu: licet dissimuletur amor nunquam potest celari. ¶ Erūpit exit. ¶ Genæ lapsæ oculi cadentes. gena pellicula est: qua tegitur oculus: aliquando maxilla. ¶ Dubiæ. s. phædræ qui dubio est. ¶ Nil idem nulla res eadē sibi diu placet: quia nunc placet nunc eadē displicet. artusq;: modo uult ire mō sedere. ¶ Nūc ut: declarat uarietatē: interdū cadit q̄si mortua: interdum uadit in lectū ut dormiat postea surgit. ¶ Vt tanquā soluto infirmo passu tanquam non possit ire. ¶ Labante: vacilante. ¶ Immemor: propter amorem. ¶ Attolli, interdum vocat famulas: vt leuent ipsam de lecto & cū surrexit iterum vult redire. ¶ Fingi: componi semper in quo habitu sit diu non potest habere firmum propositum. ¶ Cereris cibi: non videtur curare: neq; de cibo neq; de vita. ¶ Incerto pede: quando uadit videtur non posse se sustentare. ¶ Incerto, instabili. ¶ Defecta: destituta viribus a deficio non est amplius hic color viuus in vultu.

DAN. ¶ Hic regna tenet. μαντοχρά τυρολεοσ ἐρωσ μαντ·ανικει. hinc illud omnia vincit amor nihil animatum est quod non pruriat amoris & veneris scabie: ideo Venus teste Cice. dicta quod ad omnia veniat, Virgili. in Georgi. Omne adeo genus in terris hominumq; ferarumq;: Et genus æquoreum: pecudes pictæq; volucres in furias ignemq; ruunt. ¶ Altrix quartum carmen trimetro: iambico inscriptum & est actus tertius in quo falsi criminis in Hyppolitum obiectio fit sed prius phędra illum prouocat mox nutria suadet vt falso nolentē accuset colloquuntur Phædra Hyppolitus nutria torretur: carpitur phædra nec remedium amori vllum inuenti: nec loco stare potest: adeo amore torrida febri vexatur. sic Plautus amator in Cistellaria iactor crucior agitor stimulor versor in amoris rota miser.

¶ Cura: amor.

Nō ora tingens nitida purpureus rubor.
Populatur artus cura, iā gressus tremunt.
Tenerq; nitidi corporis cecidit decor.
Et, qui tenebant signa Phœbeæ facis
Oculi: nihil gentile, nec patriam micant.
Lachrymæ cadūt p ora, & assiduo genæ
Rore irrigantur. qualiter tauri iugis
Tepido madescunt imbre perfusæ niues.
Sed en patescunt regiæ fastigia
Reclinis ipsa sedis auratæ toro
Solitos amictus mente non sana abnuit.
P. Remouete famulæ purpurā, atq; auro illi
Vestes. pcul sit muricis Tyrii rubor. (tas
Quæ fila ramis ultimis Seres legunt.
Breuis expeditos zona constringat sinus.
Ceruix monili uacua. nec niueus lapis
Diducat aures, indici donum maris.
Odore crinis sparsus assyrio uacet.
Sic temere iactæ colla perfundant comæ.
Humerosq; summos cursibus motæ citis
Ventos sequantur. læua se pharetræ dabit.
Hastile uibret dextra Thessalicum manus.
Talis seueri mater Hyppoliti fuit.
Qualis relictis frigidi ponti plagis,
Egit cateruas, atticum pulsans solum
Aut Tanais, aut Mœotis, & nodo comas
Coegit, emisitq; lunata latus
Protecta pelta. talis in syluas ferar.
N. Depone questus, nō leuat miseros dolor,
Regina, sæuis ecquis est flammis modus?
Agreste placa virginis numen deæ.
Regina nemorum: sola quæ montes colis.
Et vna solis montibus coleris dea,
Conuerte tristes omnium in melius minas.
O magna syluas inter, & lucos dea,
Clarumq; cœli sydus: & noctis decus,
Cuius relucet mundus alterna face
Hecate triformis, en ades cœptis fauens.
Animum rigētem tristix Hyppoliti doma.

BER. ℭCura: amor. ⸿ Populatur: consumitur. Sic Virgiū. est mollis: flamma medullas efficitur macilenta pp amorē. ⸿ Decor: pulchritudo. ⸿ Tener: teneræ puellę: vel q facile possit cōsumi. ⸿ Et qui: oculi phędræ q antea uidebant duæ stellæ: & facile eam demonstrabant esse de gñe solis. nūc ebetari lachrymis pleni sunt. ⸿ Gētile: de gente sua. ⸿ Patriū: pr̄is quare minos pr̄ eius fuit etiā pulcherrimus. ⸿ Qualiter: adaptat cōparationē. ⸿ Tauri: montis de quo superius. ⸿ Profusæ: liquefactę. ⸿ Sed en: ecce qd non erat præsens nutrix. ⸿ Sed rediens: videt ianuā aptā: & cōspicit reginā deponentē vestes. ⸿ Fastigia: sublimia regiæ domus p endiadim qñ de duobus substantiuis alterum fit adiectiuum: ut pateris libamus: & auro. ⸿ Reclinis: retro a clinata thoro sedis auratæ. ⸿ Solitos: vestes quas solita erat gestare. ⸿ Remouere: iubet phędra portari sibi vestē renu'orē ut possit seq Hyppolitū venationē. ⸿ Illitas: depictas & intextas. ⸿ Muricis tyrii purpuræ: murex piscis ex cuius sanguine tingebat purpura apud tyrū. ⸿ Seres legūt: colligūt: extremi sunt ppl̄i ad orientē: teste Pli. lib. vi. hi sunt ī Asia scithyca mites & quietissimi inter se: reliquoꝝ mortaliū cetus fugiētes & cōmertia apud hos arbores nō solū folia sed lanā etiā pferunt q̄ ab eis denominata sericum appellatur. Virg. primo Geo. Velleraq; vt foliis depectum tenuis seres. ⸿ Zona breuis: ut sit magis expedita ad cursum. ⸿ Sinus vestes. Odore vnguēto: sicut aq̄ ex nardo & rosis: solebant antiqui vnguētari ad delicias. ⸿ Themere: sine ordine. ⸿ Motæ. s. comę. ⸿ Citis: velocibus. ⸿ Sequantur: vadāt scdm ventū. ⸿ Læua: sinistra mea manus. ⸿ Vibret: cōcutiat. ⸿ Talis: ero qualis Hyppolitæ vel antiopæ mr̄ Hyppoliti seueri & duri: qñ relictis plagis. i. regionibus frigidi ponti septētrionalis regionis. ⸿ Pōtus: regio versus capadociā vbi regnauit mitridates. ⸿ Egit cateruas: ducit turmas amazonū. ⸿ Pulsans: verberans vngula æquoꝝ. ⸿ Atticū solū: terrā athenīensiū. ⸿ Tanais, fluuius est septētrionis in scythia qui in paludē meotidem defluit quē niualē dicit Virg. iiii. georgi. ⸿ Coegit: constrinxit. s. tanais & meotis quæ ibi pro muliere ponit. ⸿ Emisit: itellige q capilli sint nodati in capite: & a parte post diffusi aliter esset cōtradicto. ⸿ Protecta. s. tanais cooperta latus. ⸿ Pelta: lunata: scuto amazonū in forma lunæ. ⸿ Depone questus: viderat nutrix phędram lamentantē: vnde dicit q miseris nō prodest lamētari: sed potius est eundū ad præces dianæ quæ reddat Hyppolitum amatorē & secum ipsa nutrix facit præces, vidensq; Hyppolitū ad aram Dianę parentē sacrificiū accedit ad illū vt exhortaret ad amorē. ⸿ Modus: finis. ⸿ Agreste: quæ versat in agris quia venatrix. ⸿ Virginis: dianæ: q̄ dr̄ nupta. ⸿ Regina: sūt: prçces notricis ad dianā vt conuertat Hyppolitū ad amorē Phędræ. ⸿ Solis: solitaris & desertis. ⸿ Oium: augurioꝝ q̄ fiūt ore: illa q̄ vidēt minari phędræ i malū cōuerte i bonū. ⸿ Heccate: triformis ponit p Diana, siue luna seu pserpina, nā hecatō apud græcos centū signat quē numeꝝ finitū p infinito ei antiq ob mirabilē potētiā tribuebāt. qd vr̄ voluisse Vir. Voce vocās hecatē cœloq; crebroq; potētē. Vbi dicit Seruius hecate pserpina dicta ē, aut qd cētū victimis placet, vt Menelaus cōstituit: aut qd insepultos faciat errare p centū annos. ⸿ Alterna face: quia tpe diei lucet sol nocte luna. ⸿ Mūdus: cœlū. ⸿ Cœptis, dr̄r cœpta q̄ nō sum? aggressi adhuc. s; i ipsa cogitatiōe sunt. ⸿ Rigētē, durum.

DAN. ℭLachrymæ cadūt: lāguescit misera ex amore & in lachrymas soluit vt solet nix a mōte tauro deliquari nec illi amplius curæ est tyria palla nō vnguēto delibutus crinis nō in auris. atticaꝝ mos ē & cypriaꝝ mulieꝝ gēmas auribus īfigere crotala & elēcos. sicut Mar. in phillida Gēma vel a digito vel cadit ante lapis. & Iuuenalis in cerdo. Auribꝰ extēsis magnos cōmisit elencos. ⸿ Pelta: scuti genus instar lunæ quo amazones in pugna se tegebāt peltatā scytico discinxit amazōa noda Martialis. ⸿ Regina nemoꝝ: iplorat hecatem quæ præsens amātibus pp̄ter venena pōt durū aium Hyppoliti in amorē soluere hinc in pharma centuria theocritus inducit amātē ad lunā cōfugere & rogare sibi sit comes & ppitia ad trahēdū daphnidē in suos complexus: χαιρε ἑκατα δασ πλυτε, και τελοσ αμμινο πιδε ι φαρμακα ραυτα ερδε οισ αχ ρειονα μιτε τι κιρκασ μητε τι μαδειασ μητε ξανθασ περιμαδειασ. ⸿ Triformis: in cœlo lucet: in syluis ferit: torquet in inferno: Menelaus instituit hecatem placari centū victimis ideo dicta hecate. vetus ara hecates & ditis patris in loco qui dicitur terentus Romę celebrare. ⸿ Mutuos ignes: amet vicissim amantem.

BER. ℭ Vultus lucidi: habeas semper claritatem: & nunq̃ eclipseris. ¶ Thessali cātus: in cantatores de thessalia q dicebant carminibus suis lunā de ucere i terrā qd tetigit Virgilius: Carmina q̃ pñt coelo deducere lunā. ¶ Nullus pastor: quēadmodū endimiū de quo diximꝰ. ¶ Ipm intueor dū dicit hæc verba. ¶ Videt Hyppolitū parantē sacrum. fruatur voluptatibus. ¶ Propria officia: qa ois ætas suū suū hēt: aliud cōuenit iuueni aliud seni. ¶ Euū: ætatem. ¶ Per suos gradus primo infans: deinde puer, & sic p oēs partes ætatis diuisa sunt officia ¶ Coherces: cohibes q̃si in carcere & arctas iuuētutē tuā more senili. ¶ Seges, p cōparationē dicit vides segetē spissam & abundātē

Amare discat/mutuos ignes ferat.
Det facilis aures/mitiga pectus ferum.
Inuerte mentem: toruus, auersus ferox
In iura Veneris redeat. huc vires tuas
Intende. sic te lucidi vultus ferant.
Et nube rupta cornibus puris eas.
Sic te regentem frena nocturni ætheris
Detrahere nunquā Thessali cantus queant.
Nullusq; de te gloriam pastor ferat.
Ades inuocata, iam faues votis dea.
Ipsum intuor solenne venerantem sacrum.
Nullo latus comitante, quid dubitas? dedit
Tempus, locumq; casus: vtendum artibus.
Trepidamus. haud est facile mādatū scelus
Audere/verum iusta: qui reges timet,
Deponat/omne pellat ex animo decus.
Malus est minister regii imperii pudor.
H. Quid huc seniles fessa moliris gradus
O fida nutrix: turbidam frontem gerens:
Et mœsta vultus? sospes est certe parens:
Sospesq; Phædra: stirpis & geminæ iugum.
N. Metus remitte/prospero regnū i statu ē:
Domusq; florens sorte felici uiget.
Sed tu beatis mitior rebus ueni.
Nanq; anxiam me cura sollicitat tui
Quod te ipse pœnis grauibꝰ infestus granas.
Quem fata cogunt: hic quidem uinat miser.
At siquis ultro se malis offert uolens.
Seq; ipse torquet: perdere est dignus bona.
Queis nescit uti/potius annoꝝ memor
Mentem relaxa motibus festis facem
Attolle/curas Bacchus exoneret graues.
Ætate fruere/mobili cursu fugit.
Nūc facile pectus: grata nū iuueni Venus.
Exultet animus. cur toro uiduo iaces?
Tristem iuuentam solue. nunc luxus rape.
Effunde habenas/optimos uitæ dies
Effluere prohibe. propria desribit deus
Officia/& æuum per suos dicit gradus.
Lætitia iuuenem: frons decet tristis senem.
Quid te coerces? & necas rectam indolem?
Seges illa magnum fœnus agricolæ dabit:
Quæcunq; lætis tenera luxuriat satis.

¶ Nullo. s. hoie scio, quare solus erat vñ illi potero dicere qcqd voluero. ¶ Quid dubitas: loquit̃ nutrix ad seipsam fortūa dedit tibi locū & tps aptū ad loquēdū vñ nō opꝰ est vt dubites aperire illi cōsiliū tuū. ¶ Artibus: astutiis & dolis. ¶ Trepidamus dubito tñ qa nō est facile tales praeces audire. ¶ Haud nō. ¶ Audire: obedire. nō est facile obedire nouercæ q̃ mihi hoc cōmisit: vel ipsi Hyppolito. ¶ Verū: sed tñ oportet obedire, si volo amorē reginæ & obliuisci iustitiæ: nam q vult seruire regibus nō q̃rat iusta aut bona. ¶ Oē decus: oēm honorem: qa oportet etiā eē ministrū turpitudis. ¶ Quid huc: Hyppoli. vidēs nutricē venientē interrogat qd veniat tā tristi vultu petie: an pr̃ & mr̃ & filii icolumes sint. Iugū geminæ stirpis par duoꝝ filioꝝ. i. duo filii thesei & phædræ. ¶ Metus: soluit Hyppolitū subito metu dicēs oia bñ esse sed tristis sum qa video te capere nullā voluptatē sempq; versari labore. ¶ Infestus: molestus tibiipsi. ¶ Quē: illi viuūt in miseria qa hēnt fortunā aduersam. ¶ Cogūt. s. a i miseriā. ¶ Volēs: spōte & nō coactus. i. dignꝰ pdere oia bona q̃ hēt qbꝰ nescit uti. ¶ Annorum memor, ætatis adolescētiæ cui cōueniūt voluptates. ¶ Mentē. s. occupatā tāto labore. ¶ Motibus festis: potius debes cū lætitia celebrare festa q̃ mixtis mulieribus & facibus fiebāt in cōuiuiis & orgiis. ¶ Bacchus: vinum vt Hora. Vino soluunt curę, Qui post vina grauē pauperiē crepet. ¶ Fruere: iperatiuus est. ¶ Mobili cursu: q̃re flosculus ætatis cito currit, vt Virg. Obrepit nō intellecta senectus. Ouid. Fallitq; volatilis ætas. ¶ Nō: dum es iuuenis. ¶ Facile pectus: animus pronus ad voluptates. ¶ Exultet: ista ætate debes solis rebus voluptariis incūbere. ¶ Viduo: sine vxore. ¶ Tristē: seuerā. ¶ Luxus: delicias. ¶ Effunde habenas tractum ab æquis curribus: dimitte habenas ætati ut

dare maximū fœnus, i. fructū: rara adt parū. ¶ Luxuriat: multū crescit. ¶ Lætis satis: fertilibus seminatis.

DAN. ℭ Inuecte mētē: aut absolute logē cōstringe mētē vinculo amoris: aut tres illos modos amatorios intelligit de tribus liciis: ut meminit Vir. in bucolicis: Necte tribus nodis ternos amarylli colores. ¶ Detrahere: deducere cœlo thessali p̄sentanei sūt cātatores & magi idē in appellatione cōem cuiuslibet venefici cadit: utunt̃ āt rhombo figura quadrata: vt meminit Martialis q̃ tūc thessalico lunā deducere rhōbo: & Theocritus: Χαρδτινε ιοδι ρομβοσ οΧαλκιοσ εξαφροδιτασ. ουτινοσ δινοιτο. Quid huc seniles: sermo prętextatus & totus venustatis plenus pii & simplicis adolescentis aduersus & nutricē & grādeuā. ¶ Geminæ stirpis, intelligit Demophoontē & Antigonum quos ut refert Plutarchus: Theseo pepit. ¶ Metus remitte: artificio i cā turpi ab insinuatione ordit & pponit facti cām a fatoꝝ necessitate arguens: αυμενιεμιοσ αυτοτελυξαιοθαναιοισ, παντα γαρ μεσ ςαρτιτται εργοσ. ut inqt Appollonius rhodius: postea p inductionē hortat̃ Hyppolitū nutrix ea ut imitet̃ q fert adolescētia, nec spernat partē solido demere de die sꝫ recordet̃ flore ætatis breui deficere & extremū. i. mortē semp adesse sublata a cerulei cibus claua ut statim sternat & rapiat i ppetuas tenebras est autē tota hæc oratio ad persuasionē amoris accōmodata. ¶ Cur toro viduo iaces, sic Anna ad dido. sola ne ppetua mœrens carpere iuuēta erat locus a facili. Excedat agedū: natura fert & appetit mutuo maris & fœminæ nutu & nexu sustineri nō tm̃ sed ēt augeri & grādescere. Lactātius in diuinis institutionibus & Aristoteles in aialibus scribūt nō temere a natura instrm̄ genitale hoi fuisse ascriptum, & fœminæ matricē: deinde glandē mēbri genitalis ad similitudinē corpdis factam

Plutarchus

dis factam quia primũ gene
ret cor i quo uitæ sedes prin
cipalis cõstituta est ne frõtẽ
cõtrahe lector candide si hic
videor lasciuiuscule cõmen-
tari: quom ea recitem sine vi
tio, q̃ & ad rẽ pertinẽt & a vi
ris doctissimis prodita sunt.
Plutarchus in q̃õnib⁹ addit
a duobus elemẽtis gñatiuis
masculũ hẽre vim motus ex
calore: & fœminã materiam
cõceptus ex humido ppea cõ
suesse tãgere aquã & ignẽ no
uã nuptã. ecce igit̃ quẽadmo
dũ natura hmõi cõcomitan-
tia sustinet: qd si fiat disiuga
tio etiã rerũ oium interitus se
quat̃ necesse est, ita hoc cõsy-
derans venerabilis anus illa
Polyxo apud Appollonium
hortat̃ lẽniadas ad nuptias
argonautaȝ hoc mõ. ευτεν
δε ιεραρας πανταωφιν
νεθουσι ευνάσιτε χουροτι
ρας διαφονος στυγερον πο
τηγησεσ ιχνδ'ε πολλεμο
ονεσ ιδ'ιδ εσ αμμορα, &c.

BER. ¶ Arbor, alia cõparatio cel
so vertice crescit arboris nõ
incidat̃: nõ põt crescere mul
tũ resecuta. ¶ Euicit: crescit
sup alias arbores & ista dñr
nõ ad veritatẽ: sed ad psua-
sionẽ vt trahat illũ ad amo-
rẽ: si q̃s nõ cohiberet iuuẽtu-
tẽ suã nullã virtutẽ acquiret
sed ibi cõtrariũ dicit si dimit
tant̃ ingenia in libertate: cre
scunt ad laudem & honores.
¶ Vegeta: quæ hẽt vigorẽ
nõ repssum. ¶ Vitæ inscius:
q nescis frui uita. ¶ Hoc esse
credis ne datum a natura ut
hoies semp laborarẽt maio-
ribus rebus, q d. nõ. ¶ Mu-
nus officiũ. ¶ Indictũ impe
ratũ. ¶ Cursibus: vt conti-
nuo æquitẽt. ¶ Prouidit: q a
videbat genus hoium defe-
ctũrũ voluit reparari gñra-
tione. ¶ Rapaces minas: cũ
videret mortem oia rapere.
¶ Excedat: probat si q re-
moueat Venus ab oibus: ci-
to deficiẽt oia aialia. ¶ Age-
dũ: hortãtis est. ¶ Situ: squa
lore oia erũt plena sentibus.
¶ Solis ventis: q̃re nõ erunt
aues sed soli venti. ¶ Leti
mortis. ¶ Carpũt: tollũt de
medio. ¶ Pontus: mare: enu
merat multos modos qb⁹ mi
seri mortales pereũt. ¶ Sed
fata: pone q nõ pereant tot
casibus: tendimus tñ oẽs ad
finem: ut Salustius: Omnia
orta occidunt: & aucta senescunt, ¶ Atrã stygã: nigram
paludem inferni. ¶ Petimus: vltro vadimus natural ad

Arborq; celso uertice euincit nemus.
Quã nõ maligna cædit, aut resecat manus.
Ingenia melius recta se in laude ferunt.
Si nobilem animum uegeta libertas alit.
Truculentus, & syluester, & uitæ inscius
Tristem iuuentam Venere deserta colis.
Hoc esse munus credis indictum uiris,
Vt dura tolerant cursibus domitent equos.
Et sæua bella marte sanguineo gerant?
Prouidit ille maximus mundi parens,
Cum tam rapaces cerneret fati minas,
Vt damna semper sobole repararet noua.
Excedat agedum rebus humanis Venus,
Quæ supplet ac restituit humanum genus.
Orbis iacebit squalido turpis situ.
Vacuum sine ullis classibus stabit mare.
Alesq; cœlo deerit: & syluis fera.
Solis & aer peruius uentis erit.
Quam uaria leti genera mortalem trahunt.
Carpuntq; turbam, pontus, & ferrũ, & doli.
Sed fata credas deesse: sic atram stygã
Iam petimus ultro cœlibem uitam probet
Sterilis iuuentus. hoc erit, quicquid uides,
Vnius æui turba, & in semet ruet.
Proinde uitæ sequere naturam ducem.
Vrbem frequenta ciuium cœtus cole.
H. Nõ alia magis est libera & uitio carens:
Ritusq; melius uita: quæ priscos colat,
Quã, quæ relictis mœnibus syluas amat.
Non illum auaræ mentis inflammat furor:
Qui se dicauit montium insontem iugis.
Non aura populi: & vulgus infidum bonis:
Non pestilens inuidia: non fragilis fauor:
Non ille regno seruit: aẽ regno imminet,
Vanosq; honores sequitur aut fluxas opes
Spei: metusq; liber: haud illum niger,
Edaxq; liuor dente degeneri petit.
Nec scelera populos inter atq; urbes sita
Nouit. nec omnes conscius strepitus pauet.
Haud uerba fingit: mille non quærit tegi
Diues columnis: nec trabes multo insolens
Suffingit auro. non cruor largus pias
Inundat aras: fruge nec sparsa sacra
Centena niuei colla submittunt boues.
Sed rure uacuo potitur: & aperto æthere
Innocuus errat: callidas tantum feris
Struxisse fraudes nouit: & fessus graui

mortem. ¶ Vitã ce. sine uxo-
re: si oẽs iuuenes quẽadmo-
dũ tu. iprobarent connubiũ,
nõ durarent: nisi p vnã æta-
tem. ¶ In semet: p seipsam.
¶ Proinde: infert conclusio-
nem: ideo cũ natura instituẽ
rit ppagationẽ generis nr̃i iu
ventas ad vrbẽ & fruere iuuẽ
tute tua. ¶ Cetus. ¶ Cõsor-
tia ciuiũ: q̃re natura nihil so
litariũ amat: ut dic̃ Cicero.
¶ Nõ alia: audita exhorta-
tione nutrix rñdet Hyppoli
tus meliorem eẽ uitã rustica
nam q̃ vrbanã. ¶ Magis li-
bera: nulli ambitioni aut cu
piditati seruiens. ¶ Aura po
puli: fauor popularis. ¶ In-
uidum bonis: quod uirtuti
semper inuidet: ut exemplis
maximorum uirorum pro-
batur qui ex urbibus suis de
turbati sunt. ¶ Fragilis quæ
re nihil est tam mutabile q̃
vulgus. ¶ Seruit: ut est apud
Ciceronẽ i paradoxis. ¶ Ser
uitutem omnem esse mise-
rã ¶ Vanos, non durabiles.
¶ Fluxas: quę cito labuntur
aliquo casu: ut Oui. Irus est hodie qui modo cresus erat. Ouidius
¶ Liber: cũ genitiuo figura-
te solet poni cũ ablatiuo: ab
his passionibus qui degit in
agris. ¶ Haud: nõ illi habet
inuidia: q semp petit alta &
superiores. ¶ Degeneri: villi
quare generosus animus nõ
dolet de bono alieno. ¶ Cõ
scius: in malam partem acci
pitur: qui scit scelus suum, ut
Iuuenalis: Hi sũt q ad singu
la fulmina pallẽt. ¶ Fingit:
mentit̃. ¶ Quærit tegi: non
oportet ut rusticus struat si-
bi sublimia tecta: cũ sub ar-
bore quiescat. ¶ Insolens: su
perb⁹. ¶ Suffigit, adornat.
¶ Cruor largus: non facit sa
crificium more urbano de cẽ
tum tauris ad fastum: sed pu
ramẽte. ¶ Fruge sacra: idest
mola: solebant Romani fa-
rina, & sale, & mero facere
pultem quam molam appel
larunt: & sacrificaturi verge-
bant inter cornua uictimæ.
¶ Summittunt: prębent cul
tro. ¶ Vacuo libero ubi non
impeditur. ¶ Innocuus: in-
nocens qui nulli nocet. ¶ Er
rat: discurrit sine custodia:
ut inquit Oratius, integer ui
tæ scelerisq; purus: non eget
iaculis mauris: nec arcu sero
phæ sagitta. ¶ Callidas:
astutas. ¶ Fessus: quando est fatigatus uenationibus ve
nit ad aliquem fontem vbi se refrigerat.

BER.

¶ Niueo, ilisso: alba aqua ilissi fluuii in agro Thebano. ¶ Alphei: fluuius est helydis ciuitatis archadiæ iuxta pisani decurrēs: q lōgo tādē cursu in achaia demergit & ibi a terra absorptus atq; subter mare defluens ex græcia in fontē arethusam apud syracusam in sicilia se attollit & inde i mare siculū cadit. vnde Virg. li. iii. æne. ait. Alpheū fama est huc elidis amnem, Occultas egisse vias subter mare q nūc ore arethusa tuo siculis cōfundit vndis. ¶ Metat: est metari eligere locum ad habitādū: ut dicimus ipe ratores metari castra metiri est mēsurare & ponitur pro transire: nā qui transit uidet metiri. ¶ Lerna: palus est argiuorum ubi iterfecit hercules ydrā. ¶ Vado: aqua: ubi nō est altū profundū. ¶ Sedēq; nunq̄ est in vno loco sed quo vult uadit. ¶ Pressisse: calcare. ¶ Amnis uagi: fluuii currentis. ¶ Cespite: terra uirēti herbis. ¶ Nudo: sine lecto & stragula. ¶ Leues: cito venientes. ¶ Poma: qn famescit nō opus est ut vadat in forum sed in syluas ubi reperit poma. ¶ Cōpescūt: restringunt. ¶ Fragra, fructus coloris rubei nascentes prope terram. ¶ Peruiis, dumetis passim p. oia dumeta: dumus dr spina inde dumetū: ubi multæ spinæ: sicut lauretū ubi multæ sūt laurus. ¶ Luxus regios, magnos apparatus ¶ Impetus: voluntas cū habeam tā tam facilitatē viuendi, nō est mihi aius suscipere miseram cōditionē regū. ¶ Sollicito: anxio nō qd auru sit anxium sed ipsi reges q bibunt auro timent venenū. ¶ Nuda manu: sine aliquo poculo: nos q sumus rure bibimus i fluminibus hauriēdo aquā manibus. ¶ Captasse: hausisse. ¶ Nō in recessu: Hyppolitus adiungit aliud qd in vili domo rustica non sunt tot libidines quēadmodū in vrbe: ppterea melius eē ibi ducere vitam. ¶ Furta stupra. ¶ Improbus: incontinens. ¶ Obscuro cubili: vili thalamo. ¶ Multiplici domo, ubi multæ sunt mansiones uadūt ad domos nobilium ibiq; licet timeāt: abscōdunt se ut ociosas matronas violēt. ¶ Ethera ac lucem petit: q rure uiuit oia in aperto habet cum sit innocens. ¶ Hoc æquidem: puto talem fuisse uitā eorū q dicūtur fuisse in ætate aurea. ¶ Profudit, genuit mixtos uel semideos: vel qa dii secum viuebant. ¶ Cæcus cupido, auaritia quæ non videt rectum. ¶ Lapis: arbiter, sacer, terminus qui erat tanq̄ iudex de finibus sacer & inuiolatus. nullus erat i. in ætate cum omnia eēnt cōia. ¶ Credule ra, non ipsæ, sed qui se cōmittunt nauibus creduli sunt: cum posse euitare oia pericula credunt. ¶ Secabant: nauigabant. ¶ Aggere: solēt vrbes cingi aggere & fossa, unde dicit lacus. ¶ Balista, p tormēto concutiente muros accipit: ut Oui. Quā grauæ balistæ mœnia pulsat onus, tunc ea ætate non erant inuenta instrā ad euertendum urbes. ¶ Iussa: neq; etiam inuentus erat modus arādi, sed terra sponte oia ferebat. ¶ Fœta: plena fructibus. ¶ Poscentes, nihil petebant arando nec seminādo. ¶ Opaca, antra speluncæ vmbrosæ, non ædificabant sibi domos, sed habitabant antra. ¶ Rupere, cū eēt tāta securitas & qes, ecce demonstrat cām omniū malorum. ¶ Fœdus, pacē. ¶ Furor, immēsa cupiditas hēdi. ¶ Succensas, inflāmatas. ¶ Prēda q erāt diuites: volebāt pdari minores. ¶ Vires esse, pro erāt, nam ius erat in armis. ¶ Bellare: pro bellabant nuda manu sine armis. ¶ Rudes, non dolatos. ¶ Cornus le. fugax sagitta quæ fiebat de cornu arbore. ¶ Ferro. gracili: spiculo acuto. Mucrone dicitur ipa hasta ensis & ferrum ensis autem est totus manubrium & ferrum.

Labore niueo corpus Ilysso fouet.
Nunc ille ripam celeris Alphei legit.
Nunc nemoris alti densa metitur loca.
Vbi Lerna puro gelida perlucet uado.
Sedemq; mutat. hic aues querulæ fremunt.
Ramiq; uentis lene percussi tremunt,
Veteresq; fagi. iuuat & amnis uagi
Pressisse ripas. cæspite aut nudo leues
Duxisse somnos, siue fons largus citas
Diffundit undas, siue per flores nouos
Fugiente dulcis murmurat riuo sonus.
Excussa syluis poma compescunt famem.
Et fraga paruis uulsa dumetis cibos
Faciles ministrant. regios luxus procul
Est impetus fugisse. sollicito bibunt
Auro superbi. quam iuuat nuda manu
Captasse fontem. certius somnus premit.
Secura duro membra uersantur toro.
Non in recessu furta, & obscuro improbus
Quærit cubili, seq; multiplici timens
Domo recondit. æthera, ac lucem petit.
Et teste cœlo uiuit. hoc equidem reor
Vixisse ritu prima quos mistos deis
Profudit ætas. nullus his auri fuit
Cæcus cupido. nullus in campo sacer
Diuisit agros arbiter populis lapis.
Non dum secabant credulæ pontum rates.
Sua quisq; norat maria. nō uasto aggere
Crebraq; turre cinxerant urbes lacus.
Non arma sæua miles aptabat manu.
Nec torta clausas fregerat saxo graui
Balista portas. iussa nec dominum pati
Iuncto ferebat terra seruitium boue.
Sed arua per se fœta poscentes nihil
Pauere gentes. sylua natiuas opes.
Et opaca dederant antra natiuas domos.
Rupere fœdus impius lucri furor,
Et ira præceps, quæq; succensas agit
Libido mentes. uenit imperii sitis
Cruenta. factus præda maiori minor.
Pro iure uires esse. tum primum manu
Bellare nuda, saxaq;, & ramos rudes
Vertere in arma. non erat gracili leuis
Armata ferro cornus, aut longo latus
Mucrone cingens ensis, aut cristæ caput

DAN.

¶ Caue legas elisos, sed ilisso, ut Pla. Pli. Stra. Ptolemeus & Mela meminere: etiam Papi. in vlti. thebaido. ¶ Nō in recessu, Castissimus Hyppolit. cōmēdās siluestrē & eremiticā vitā ut fœlicissimā, vt purissimā, vt cœlestibus delitiis clarissimoq; angelorum comitatu ornatissime, docet q̄rū pmii & donatiuū pstet innocētia & cœlibatum hoi cōtra seculares & tartareas titillationes constanter decertanti cōtra vero: quot miserias: quot mala: quot dolores, secū trahat fluxa & dolosa frequētioris cōsuetudinis voluptas: de qua re pulchre meminit Hiero. fāctus ad Eustochiū, Stadiū est hæc vita mortalibus hic cōtendimus, ut alibi coronemur, nemo inter serpētes & scorpiones securus igredit & tu pacem arbitraris in terra quæ generat tribulos & spinas, nō est nobis colluctatio aduersus carnem, sed aduersus principatus & ptātes huius

mundi

Galeæ comantes/tela faciebat dolor.
Inuenit artes bellicus Mauors nouas.
Et mille formas mortis. hinc terras cruor
Infecit omnes fusus:& rubuit mare.
Tum scelera dempto fine p cunctas domos
Iere/nullum caruit exemplo nefas.
A fratre frater, dextera nati parens
Cecidit. maritus coniugis ferro iacet.
Perimuntq; fœtus impiæ matres suos.
Taceo nouercas. mitius nil est feris.
Sed dux malorum fœmina, & scelerũ artifex
Obsedit animos:cuius incestæ stupris
Fumant tot urbes/bella tot gentes gerunt.
Et versa ab imo regna tot populos premũt.
Sileantur aliæ. sola coniux Ægei
Medea reddit fœminas dirum genus.
N. Cur omnium fit culpa paucarum scelus?
H. Detestor omnes, horreo, fugio, execror.
Sit ratio, sit natura, sit dirus furor.
Odisse placuit. Ignibus iunges aquas.
Et amica ratibus ante promittet uada
Incerta Syrtis. ante ab extremo sinu
Hesperia Tethys lucidum attollet diem.
Et ora damis blanda præbebunt lupi:
Quam uictus aium fœminæ mitem geram.
N. Sæpe obstinatis induit frenos amor.
Et odia mutat. regna materna aspice.
Illæ feroces sentiunt Veneris iugum.
Testaris istud unicus genitus puer.
H. Solamen unum matris amissæ fero.
Odisse quod iam fœminas omnes licet.
N. Vt dura cautes vndiq; intractabilis
Resistit vndis/& lacessentes aquas
Longe remittit/verba sic spernit mea.
Sed Phædra præceps gradit' ĩpatiẽs moræ.
Quo se dabit fortuna? quo verget furor?
Repente terræ corpus exanimum cadit,
Et ora morti similis obduxit color.
Attolle vultus. dimoue vocis moras.
Tuus en alumna temet Hyppolitus tenet.

mundi magnis inimicorum circundamur agminibus ho stium plena sunt omnia cura fragilis & cinis futura post modicum pugnat cũ pluribus. propterea Home. primos homines a virginitate cõmendat in siluis versantes q pri mum nati sunt ex roboribus. ¶ Saxa. Lu. Arma antiqua manus vngues dentesq; fuere. ¶ Et mille formas mortis, post priscam illam simplicitatem inuentæ sunt mille ad mortem viæ. hinc Hesiodus elegãter: ἀλλα δὲ μυρία λυγρὰ κατ᾽ ἀνθρώπους ἀλάληται· πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα· νοῦσοι δ᾽ ἀνθρώποισιν ἐφ᾽ ἡμέρῃ, ἠδ᾽ ἐπὶ νυκτί. Sed dux malorum: esca diaboli est fœmina dicit Her. Sustulit operculum uasi proruperunt mala omnia in hoie perniciem fœmina q̃ dirum sit animal disce ab Hesio. & Hom. ἀλλὰ γυνὴ χείρεσσι πίθου μέγα πῶμ᾽ ἀφελοῦσα ἐσκέδασ᾽· ἀνθρώποισι δ᾽ ἐμήσατο κήδεα λυγρά. &c. ὢ μοι μοι μελαδ᾽ εἰ γόνον ἄτρεος εὗρ᾽ ὁμάζεσ ἐκμάσσω ἐχθρὲ γυναικεῖος δὲ βρο λαοσ. & Sophocles eminẽtissimus in electra αἰσχροῖς γὰρ αἰσχρὰ πράγματα ἐκδιδάσκεται. & apud Euripidẽ idẽ Hyppolitus detestatur fœminam his verbis: O Iuppiter q̃ magnum malum est fœmina o Iuppiter magnũ malũ suscitasti ad lucem solis perdere per fœminã hoiem quẽ per fœminam genuisti. ὦ Ζεῦ, τί δὴ κίβδηλον ἀνθρώποις κακὸν γυναῖκας ἐς φῶς ἡλίου κατῴκισας; εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος, οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέσθαι τόδε. ¶ Galeæ comantes: nõ erãt galeæ in quibus solemus ponere caudas æquinas vel pẽnas. ¶ Dolor: quando erat vnus iratus accipiebat quicquid veniebat ad manum. ¶ Dempto fine: sine ullo fine. ¶ Mitius est nil feris: ut Pli. in prhemio septimi non feritas leonum petit leones nec morsus serpẽtũ petit serpentem sed ab homine homini multa sũt mala. ¶ Fœmina: omnia mala fiunt per fœminas uide quod bella suscepta sunt & quot urbes penitus desolatæ pp eas. ¶ Artifex: inuentrix sceleris. ¶ Premunt: tenent: quare ille sepulti sunt. ¶ Medea: præter eo omnes alias mulieres respiciens unam medeam quæ factis tot sceleribus interemptis filiis & Iasone aufugit athenas: ibiq; nupsit egeo patri Thesei. ¶ Cur: respondet nutrix omnes fœminas nõ debere dici sceleratas: cum uideat paucas malas. ¶ Detestor: habeo odio oẽs: veniat quecũq; cã velit: potius erit possibile iũgere ignes aquæ: & tollere pericula syrtis: & mutare orientẽ & occidẽtẽ de statu suo: iungas damas lupis: q̃ possim amare fœminas. ¶ Thetis: pro mari ponit: potius sol orietur a mari occidentali. ¶ Hesperiæ: hispaniæ: hesperus stella in occidente post occasum solis. ¶ Attollet: eleuabit nascentẽ diẽ solem lucentẽ. ¶ Regna materna: si uis videre potẽtiã amoris qui etiam duros domuit: habe exemplum amazonũ. ¶ Testaris: præstas testimonium amoris: qa ex illis duris & viduis mulieribus genitus es quæ etiam amauerũt. ¶ Solamen: dicit gratias habeo: quod fecerunt mori matrem meam quã oportebat amare: nunc vero possum dicere me omnes habere odio. ¶ Vt dura: vidẽs nutrix hyppolitum obstinatum: illum deserit pectibus & secum loqt quod ille durior est saxo qd' nunq̃ mouet impetu fluctus. Vnde non esset tentandum de stupro phæ. & dum loqueretur uidet ipsam phædram uenientem quæ nõ poterat expectare responsum nutricis: sed dum appropinquaret Hyppolito cecidit semianimis: eamq; Hyppolitus leuauit, loquente ipsa nutrice. ¶ Attolite. s. Phædram: & ẽ intelligendum q ambo cucurrerunt ad leuandum eã. ¶ Dimoue. i. alloquere Hyppolitum q tenet te. ¶ Alumna scilicet o phædra ¶ Tuus: quem tantopere amas. ¶ Medea: omnia theatra proclamant cõtra medeam: nulla est scæna quæ vacet monstrosis Medeæ cordibus, uincit oẽm duriciem tragicam imanissimũ Medeæ facinus, pudica est helena: fidelis clytemnestra: misericordes bellides: lenniades piæ, & quis alia suspecti nominis fœmina proba censenda est præ colchide Medea: q̃ patrem pdidit: fratrẽ secuit, filios trucidauit: glaucem cõsumpsit, Creontis regiam conflagrauit: peliam peremit, venena miscuit. ¶ Thetys: ultimo. t. aspirandũ est sequente. y. Orphe⁹. καὶ Τηθὺν ἐσχάτου ὕδατος. filia cęli & vestę oceani uxor. Oui. Duxerat oceanus quondam titanida tethym, per metonymiam ponitur pro elemento cui præsidet. ¶ Sed phædra: parasceue sequens dialogi ubi seipsam ab egressu reuocans ingemit tandem ipsum Hyppolitum nititur in suos amores pellicere.

BER. DAN. Orpheus

Trimetri Iambici.

Phædra. Hyppolitus. Nutrix.

O Vis me dolori reddit/atq; æstus graues
Reponit animo?quam bene ex/cideram mihi.
Cur dulce munus redditæ lucis fugis?
Aude anime/tenta/perage mādatum tuum.
Intrepida constent verba/qui timide rogat.
Docet negare.magna pars sceleris mei
Olim peracta est.serus est nobis pudor.
Amauimus nefanda.si cœpta exequor,
Forsan iugali crimen abscondam face.
Honesta quædam scelera successus facit.
En incipe anime.cōmodes paulum/precor,
Secretus aures,siquis est:abeat,comes.
H.En locus ab omni liber arbitrio uacat.
P.Sed ora cœptis transitum verbis negant.
Vis magna uocem emittit : at maior tenet.
Vos testor omnes cœlites,hoc,quod nolo.
H.Animus ne cupiēs aliquid effari nequit?
P.Curæ leues loquuntur / ingentes stupent.
H.Committe curas auribus mater meis.
P.Matris superbū est nomē,& nimiū potēs,
Nostros humilius nomen affectus decet.
Me vel sororē Hyppolite:uel famulā uoca,
Famulamq; potius/omne seruitium feram
Non me per altas ire,si iubeas,niues
Pigeat/gelatis ingredi Pindi iugis.
Non,si per ignes ire/& infesta agmina.
Cuncter paratis ensibus pectus dare.
Mandata recipe sceptra/me famulā accipe.
Te imperia regere:me decet iussa exequi.
Muliebre non est regna tutari patris.
Tu,qui iuuentæ flore primæuo uiges.
Ciues paterno fortis imperio rege.
Sinu receptam supplicem/ac seruam rege.
Miserere uiduæ. Hyp. sūmus hoc omē deus
Auertat.aderit sospes actutum parens.
P.Regni tenacis dominus: & tacitæ Stygis
Nullam relictos fecit ad superos uiam.
Thalami remittet ille raptorem sui?
Nisi forte amori placidus & Pluto:sedet.
H.Illum quidē æqui cœlites reducē dabunt.
Sed,dum tenebit uota incerto deus.
Pietate caros debita fratres colam.
Et te tuebor/esse ne uiduam putes.
Ac tibi parentis ipse supplebo locum.
Ph.O spes amantum credula,o fallax amor,
Satis ne dixit?precibus admotis agam.

BER. Q Vis me i leuans sensim seipsā phędra loqr̄ melius esset ut nō sentirem:& ita remanerem mortua qa nullū dolorem haberē. ¶ Estus: fluctationes amoris. ¶ Mihi .i. a me eram alienata. ¶ Cur: itez uiso Hyppolito uidebatur velle cadere unde seipsa3 exhortat̄. ¶ Animę.s.mi qd uis itez discedeř a me. ¶ Audi:habeas audiētiā. ¶ Tenta:experiaris. ¶ Perage: perfice. ¶ Mandatū quod mandaueras nutrici ut tentaret Hyppolitū. ¶ Magna pars nō est erubescendum, quare amore in eo iā scelus est patefactū. ¶ Face iugali: matrimōio & occurrit obiectioni qa posset dicere aliqs si amauisti non cōmisisti adhuc nefandū scelus si habebis rē cū Hyppolito forte ex illo concipies & crimen tuū fiet palam:respōdet ipsa dicā q̄ peperi ex uiro meo theseo : uel cū Theseus sit apud inferos potero cū Hyppolitū hr̄e in maritū. ¶ Successus : bonus euentus. ¶ Incipe: cū deliberasset loqui vocat hyppolitū secreto. ¶ Secretus: separatus ab aliis. ¶ Arbitrio: auscultatore arbiter iudex iter duos interdū pn̄s ad aliquid audiendū unde dr̄ : remotis arbitris. Sed ora vel loq & nō possum. ¶ Ceptis: i aio meo cōceptis.s.pudoris tenet uocē. ¶ Quod uolo: ita q̄ nō facio libēter id qd̄ dico sed uicta secundo amori. ¶ Cure:leues uides Hyppolite qn̄ quis hēt dolorem nō magnū loquit̄ & ɔqueritur: sed cū hēt ingentē stupescit & fit attonitus quare tūc sanguis desertus fugit ad p̄cordia in magno dolore. ¶ Mater: Hyp.appellat matrē ut ɔfidat loqui. ¶ Matris, dicit phędra se nolle appellari tā supbo noie matris, sed vult esse ancilla & subdita. ¶ Affectus:amores. ¶ Cuncter: tardabo. ¶ Mandata : q̄ cōmisit mihi pater tuus. ¶ Sinu receptam : qn̄ qs suscipit cām. ¶ Dicit̄ : amplexus est cām sinu suo:ut defendat aliquā sed ibi ad aliū finē dicit. ¶ Viduæ: phędræ priuatæ marito. ¶ Sūmus:dicit Hyppolitus auertat deus hoc q̄ si uidua quare pater meus esset mortuus. ¶ Omē:augurium quod fit ore. ¶ Actutum:statim regnu respondet phædra q̄ qui descendūt ad inferos nō solent reuerti pręsertim Theseus non dimittetur a Plutone cum illuc iuerit, ut raperet vxorem suam proserpinam. ¶ Tacite : qa ibi sunt animæ quæ non loquuntur. ¶ Relictos:quādo semel sunt relicti ab anima. ¶ Remittet : quasi dicat nō. ¶ Amori, placidis nisi factū illius excuset amore quod dictū est hironice. ¶ Celites: credo q̄ dii dabunt illi reditum pp virtutē suā: sed dum erimus incerti de aduentu ipsius tuebor & fratres & te. Ospes:facit Seneca hoc loqui Hyppolitū ut possit ambigue intelligi misera phædra ad altum finem crescit quam dicatur. ¶ Satis.s.qn̄ dixit supplebo uices patris: & hæc tacite dixit ¶ Agam: hoc faciam.

DAN. ¶ Me vel sororem : Soror aliquādo est nomen consanguineæ vt hypermestra ad lī nū alloquēs. ¶ At tu: si qua pię line est tibi cura sororis. Aliqn̄ germanæ uterinæ ut anna soror: interdum ueneris & amoris est nomen : soror, ut apud Martialem in carmenionem cynedū quare desine me vocare fratrē. Ne te carmenion vocem sororē dicitur soror quod seorsum nascit̄ separaturq; ab ea domo in qua nata est & in aliā familiā trāsgredit̄ ut scribit labeo Antistius testimonio Gellii. ¶ Pindi iugis, pindus æmachiæ mons amœnus a cuius radicibus funditur penetus amnis. ¶ Mandata: mihi a patre : cuius ab inferis reditus est difficilis & dubius insanit homo qui se de rege famulum facit actutum cito. ¶ Nulla: παλλινος ρετον ουκεστι ομοσ απας δε ασμελεινου. non reuertetur Theseus impediēte fatorum lege : & dite patre: & apud Ouidiū idem repetit. ¶ Tempore abest aberitq; diu neptunius heros Illum perithoi detinet ora sui : qd in nouercam sensus est malum quod uis credas de nouerca quam raro cōtigit priuignos amare nouercam dicūt græ. μητρυιαν. αλλοτε μυτ τρυι α πελει ημερα, αλλοτε μητηρ, hic ap Gel. μια μητρυιν δ εν ο μητερω.

¶ Miserere:

Miferere,tacitæ mentis exaudi preces.
Liber loq̃,pigetq̃.Hy.quodnā iftud malū ē?
Ph.Quod i nouercā cadere uis credas,malū.
H.Ambigua uoce uerba perplexe iacis.
Effare aperte. Phæ.pectus infanum uapor,
Amorq̃ torret/intimas fæuus uorat
Penitus medullas.atq̃ per uenas meat
Vifceribus ignis merfus,& uenis latens.
Vt agilis altas flamma percurrit trabes.
H.Amore nempe Thefei cafto furis?
Ph.Hyppolite fic eft.Thefei uultus amo
Illos priores,quos tulit quondam puer.
Cum prima puras barba fignaret genas.
Monftriq̃ cæcam Gnofii uidit domum.
Et longa curua fila collegit uia.
Q ueis tum ille fulfit/prefferant uitæ comā.
Et ora flauus tenera tingebat rubor.
Inerant lacertis mollibus fortes tori.
Tuæ ue Phœbes uultus,aut Phœbi mei,
Tuufq̃ potius.talis,en talis fuit,
Cum placuit hofti.fic tulit celfum caput.
In te magis refulget incomptus decor,
Et genitor in te totus,& toruæ tamen
Pars aliqua matris,mifcet ex æquo decus.
In ore grato fcythicus apparet rigor.
Si cum parente creti cum intraffes fretum.
Tibi fila potius noftra neuiffet foror.
Te te foror:quacunq̃ fyderei poli
In parte fulges,inuoco ad caufam parem:
Domus forores una corripuit duas.
Te genitor:at me natus.en fupplex iacet
Allapfa genibus regiæ proles domus,
Refperfa nulla labe,& intacta,innocens
Tibi mittor uni.certa defcendi ad preces.
Finem hic dolori faciet,aut uitæ dies.
Miferef amātis.Hyp.Magne regnator deū
Tam lentus audis fcelera?tam lentus uides?
Ecquando fæua fulmen emittes manu?
Si nunc ferenum eft,omnis impulfus ruat
Æther.& atris nubibus condat diem.
Ac uerfa retro fydera obliquos agant
Retorta curfus/tuq̃ fydereum caput
Radiate Titan tu nefas ftirpis tuæ
Speculare/lucem merge/& i tenebras fuge.
Cur dextra diuū rectorq̃ hominū uacat
Tua?nec trifulca mundus ardefcit face?
In me tona/me fige/me uelox cremet

BER. ℭ Miferere: loquitur ad Hyppolitum. ⸿ Tacitæ mētis: intellige mentem meam licet non loquar quæ cupio cum me pudeat. ⸿ Quod i in nouercam refpondet phędra eft huiufmodi malum quod nunquam crederes cadere in nouercas quæ folent profequi odio priuignos & ego te pdite amo. ⸿ Perplexa: intricata & non clara: dicas aperte q̃ uelis. ⸿ Pect⁹ phædra aperit amorem fuū ⸿ Trabes: dat fimilitudinē de arbore concaua quando intus ē ignis. ⸿ Amore: hyppolitus diffimulat intelligere fed illum amorem uertit ad thefeū. ⸿ Vultus: quales funt tui quos ipfe tulit quando uenit i cretam. ⸿ Fila data ab Ariadne forore mea: ut fciret regredi de labyrintho interfecto minotauro. ⸿ Gnofi cretenfi: Gnofo ciuitas eft cretę. ⸿ Quis tum: qualis pulcher ita defcribit eius formam. ⸿ Fortes thori: pulpe & mufculi brachiorum habebat brachia groffa & fortia. ⸿ Tuæue phæbes: dianæ quam colis in eo erat uultus fimilis Dianæ. ⸿ Phœbi mei. f. aui mei: ita pulcher: ut phœb⁹. ⸿ Tuufq̃: immo uultus tuus eft fimilis phœbo ⸿ In te: robuftus decor quē habes a patre: & a mr̄e amazōa te magis uenuftat. ⸿ Ex æquo, æq̃liter ut nihil mulicbriter hēas ab utroq̃ parente. ⸿ Scythicus: quare amazones habuerunt originem a fcytis. ⸿ Rigor: feueritas & afperitas. ⸿ Ore grato: græco quia tu gręcus ex græco patre quæ mixtio facit tibi maximum decorē. ⸿ Si cum pa. quando pater tuus thefeus uenit i cretam: fi fuiffes cū eo potiꝰ te amaffet foror mea. ⸿ Soror: ariadnæ quæ dedit fila Thefeo ut fciret redire per ambiguas uias labyrinthi: fi uictoriam hūiffet de minotauro. ⸿ Te te: conduplicatio. ⸿ Quacūq̃: nam de baccho locuta eft in cœlo cum corona nouem ftellis ornata de qua Oui. in faftis plura dicit. ⸿ Parem: quia tu fecuta ex amorē thefei, ipfa autem hyppoliti filii eius. ⸿ Vna domus, f. thefei: ⸿ Te: Ariadnem. ⸿ Genitor: thefeus. ⸿ Nat⁹: hyppo. ⸿ En: uertens fe ad hyppolit. fupplex tendit manus cum precibus dicens, miferere mei

coacte ab amore ut tibi uni feruiā: cum antea i nulla parte fuerim digna reprehentione: hodie finiam labores meos uel morte uel mihi obfequens eris. ⸿ Proles: ergo filia regis minois: unde debes magis moueri. ⸿ Certa: in hac intentione. ⸿ O magne. hyppolit. audiens nefandam petitionem phæ. exclamans ad ioue rogat ut mittat fulmen. ⸿ Verfa: ne uideāt tam dirum fcelus quod factum fuit in fabula thyeftis: ut uidimus. ⸿ Retorta: non procedentia fecūdum curfum fuū. ⸿ Radiate titan: fol qui habet caput cinctum radiis fuftinebit uidere nefas ftirpis tuæ: ideft neptis tuæ phædræ. ⸿ Mergæ: dicuntur fydera mergere fe in oceano. ⸿ Cur dextra: iterum dicit ad iouem: quid ceffas fi non uis fulminare iftā faltem fulmina me. ⸿ Face, trifulca fulmine triangulari.

DAN. ℭ Penitus: i penitiffimis offibus hæret amor uenenum eft amor: & cæcus ignis repit & capit. ⸿ Monftri gnofii: ideft minotauri qui labyrintho concidit in thalamo. ⸿ Cum prima: cum tenera iam ianugine flacefceret male quod gręci dicunt πωγωνιαι, quo uerbo utitur fæpe appollonī⁹. ⸿ Tuę phæbes: quemadmodum fol frater phœb⁹ dicitur ita & diana foror phæbe quafi φοιβιο nunquam enim flectitur fenecta fed femper impuberes & flauo uultu horum alterum fequebatur in filuis hyppolitus alterum referebat auctore generis phædra propter circen deam æream. Hofti: ideft Ariadnæ filiæ minois hoftis tu quin te mōftro exponebat commendās hyppo. a forma oftendit clā quid uelit ab eo impetrare ofcula & coitum. ⸿ Te te, repetitio facta per epizeuxim ad effectum uenereū ad caufam paream. ⸿ En fupplex: pathos ab habitu & forma. ⸿ O magne regnator: horruit hyppoli. ad impudicas præces nouercæ & uocife rabundus iouem ad ruinam ætheris folem ad perpetuas tenebras laceffit: ut Iuuena. Agūt fuperi magna ocia cœlo quafi: obdormifcant fcelera mortalium poftremo, cō ulciatur nouercæ toruo & rigido uultu,

BER. ¶Transactus ignis: ipsum fulmen transmissum p pectus meũ. ¶Placui nouercæ, ppter formã meã placui. ¶Ego: habet emphasim. ¶Solus cũ essent tot iuuenes delicati in urbe cũ qbus poteras sperare stuprũ & sic dirigit sermonẽ ad phædrã. ¶Materia: dicit circa quã quid ꝓponit. ¶Facilis. s. ad flectendum ¶Rigor: asperitas: quia nunq̃ flexi .s. meum: nõ accingã amplius illum. ¶Tanais: fluuius de quo supra. ¶Meotis: palus de qua similiter supra: hęc habet descensum in mare põticũ hoc est euxinũ: q erũt aquæ longinquæ quę me cõtaminatũ cõtractu nouercæ lauare possint & expurgare. ¶O syluæ exclamat hyppolitus dicens: melius esse ducere uitã in syluis & inter feras: ubi nõ sunt ista scelera.

Transactus ignis: sum nocens: merui mori.
Placui nouercæ: dignus an stupris ego?
Scelerique tanto uisus ego solus tibi
Materia facilis? hoc meus meruit rigor?
O scelere uincens omne fœmineum genus.
O maius ausa matre monstrifera malum.
Genitrice peior. illa se tantum stupro
Contaminauit. & tamen tacitum diu
Crimen biformis partus exhibuit nota.
Scelusque matris arguit uultu truci
Ambiguus infans: ille te uenter tulit.
O ter, quaterque prospero fato dati,
Quos hausit, & premit, & leto dedit
Odium, dolusque. genitor inuideo tibi.
Colchide nouerca maius hoc mai⁹ malũ est.
P. Et ipsa nostræ fata cognosco domus
Fugienda petimus: sed mei non sum potens.
Te uel per ignes, per mare insanum sequar,
Rupesque, & amnes unda quos torrens rapit.
Quacunque gressus tuleris, hac amens sequar.
Iterum superbe genibus aduoluor tuis.
H. Procul impudicos corpore a casto amoue
Tactus: quid hoc est? etiam in amplexu ruit.
Stringatur ensis: merita supplicia exigat.
En impudicum crine contorto caput
Læua reflexi: iustior nunquam focis
Datus tuis est sanguis arcitenens dea.
P. Hippolyte nũc me compotem uoti facis.
Sanas furentem maius hoc uoto meo est,
Saluo ut pudore manibus immoriar tuis.
H. Abscede, uiue, nequid exores, & hic
Contactus ensis deserat castum latus.
Quis eluet me Tanais? aut quæ barbaris
Meotis undis pontico incumbens mari?
Non ipse toto magnus oceano pater
Tantum expiarit sceleris, o syluæ, o feræ.
N. Dprehẽsa culpa ẽ. aie qd segnis stupes?
Regeramus ipsæ crimen, atque ultro impiam
Venerẽ arguamus. scelere uelãdũ est scelus.
Tutissimum est iferre, cum timeas, gradum.
Ausæ priores simus, an passæ nefas:

aium ad mulierẽ. ¶Matre mõstrifera: pasiphae quæ ex tauro peperit mõstrũ minotauꝝ: sed tu es peior: illa texit scelus suum tu uero facis apte. ¶Exibuit: patefecit. ¶Nota: & idicio prius. ¶Biformis: qui erat medius taurus & medius hõ: ideo nõ potuit celare. ¶Ambiguus: minotaur⁹ q hẽbat duoꝝ naturã. ¶Arguit, pbauit. ¶Truci: taurino. ¶Ille uen. si quis nõ crederet te filiã pasiphęs, hoc satis demõstrat q es mõstruosa sicut illa fuit. ¶Ter & quater: faciunt numeꝝ septenariũ qui ut scribit Macro. pfectissim⁹ habet: unde Virgi. terque quaterque beati. i. beatissimi. ¶Prospero facto fœlici morti: beati fuerũt illi q occisi sunt a nouercis magis q̃ ego qui amor nefando amore. ¶Inuideo, uolu issem hr̃e tal' nouercã quẽadmodũ tu pr̃. ¶Colchide: medea de colcho insula q̃ fugiẽs ab iasone nupsit ægeo patri thesei priuignũ .s. theseum uenenare uoluit: illud ẽ maius nefas. ¶Et ipsa phoe. reiicit crimen in amore: dicens esse fatale suæ domus ut semp fugienda appetant. ¶Procul: cũ uellet illa tangere genua hyp. reiecit ipsam a se. ¶In am. dum reiceret ipsam brachiis apertis furibunda currebat in eum. ¶Ruit: de ipsa phoe. ita loquit in. iii. psona. ¶Stringat, euagine: melius est ut interficiã ipsam q̃ patiar talis amplexus. ¶Exigat: sustineat. ¶En ipu. erãt ante altaria dianæ: sõ hyp. tenens phœdrã per capillos nudato gladio alloquit dianam dicẽs sacrificaui tibi uictimas multotiens q̃ nõ conueniebant tñ sicut hæc scelerata & ipudica. ¶Læua: sinistra impudicũ: mulieris ipudicæ. ¶Cõtorto: implicato manib⁹ meis. ¶Architenẽs: diana dea uenatiõis q̃ tenes arcum. ¶Sanguis uictima. ¶Nunc me: rogat phœdra mortẽ per manus hyp. ¶Cõpotẽ uo. facis me hr̃e qd cupiebam tecũ cõcumbere saltẽ moriar saluo pudore. ¶Abscede: negat illi mortẽ Hyppo. & iubet ut discedat, nec ore amplius eum. ¶Contactus, quẽ tetigisti. ¶Deserat: latus

¶Deprehẽsa: nutrix nõ longe aberat cũ phoe. & hy. talia agerent: unñ dicit uideo hyp. noluisse consentire dñæ meæ: & culpam ipsius esse detectã: unde crimen est reiciendum in ipsum hyppo cũ fuerint in loco dubio: ubi nulli testes interfuerunt si primo clamemus omnes credent hyppo. uoluisse stuprare nouercã. ¶Deprehensa: detecta: deprehẽdi est in scelere inueniri ita ut non possit negari. ¶Regeram⁹: retro geramus idest reiciamus crimen in hyppolitum. ¶Vltro: prio & spõte. ¶Arguamus: accusemus Venerẽ stuprum tentatum. ¶Scelere: si uolumus occultare nostrum scelus op⁹ est ut faciamus aliud. ¶Tutissimum: facit similitudinem sicut ille qui timet si fingat se audacẽ interdum uadit securus si erimus primæ quæ accusemus creditur nobis. ¶Ferre gradũ: inuadere primo hostẽ.

DAN. ¶Biformis: minotauꝝ hominẽ & bouẽ enixa est utero crimẽ onusque suo. ¶Tu uel per ignes, parata sum sustinere oẽs incõmoditates: fretũ patiar & ignes quacũque gressus tuleris te sequar eodẽ affectu ad loquit ꝓpertius cinthiã. ¶Nil ego nõ patiar nũquã me iniuria mutat. ¶Ferre ego formosam nullã on⁹ esse puto: & in epistola ad eũdẽ hyp. phoe. ipsa comes ueniã nec me salebrosa mouebũt saxa nec obliquo dẽte timendus ap. ¶Procul ipu. ne me impudico atactu pollue scelerata faces hic ego te improba trucida boni parcas manibus. ¶Arcitenẽs: dea apostrophe ad deliã quã uocat arcitenẽtẽ sicut Home. ϖαρθενον ιοχεαιραν ποτρος φονεα ϖολλαναν. ¶Deprẽsa: pfida nutrix, p pitrix lena ipultrix maloꝝ artifex temeratissima ad oẽ scelus parandũ hic machinat cędẽ hyppoliti hic stupri reum hyppolitũ facit argumento strictigladii: mihi iubet insurgere merito in hanc prædictam canem uerbis Ouidii cõtra lenam Dii tibi dent. o nutrix lena: dii dent nullosque lares in opemque senectam & lõgas hyemes perpetuamque sitim.

¶Secreta:

SER. ¶ Secreta: cũ nullus sciat hoc factum: & facta ista delibe- ratione incipit clamare. ¶ Adeste athenæ: uenite athenien- ses ad fauorẽ nostrũ: & uos famuli ferte opẽ reginæ: hyp- politus raptor stupri .i. stuprator. ¶ Præmit: urget ipsam ¶ Intẽtat: minatur mortẽ nisi uelit sibi morigera esse. ¶ En: demonstrat illum uerissimo argumento q̃ fugiat relicto

dicuntur iuncti currui bacchi. ¶ Pampinea: plena pampi- nis uitium. ¶ Mitra: qua lydi utebantur. ¶ Cornigerum: pingebatur bacchus cum cornibus. Oui. Accedant: capiti cornua bacchus eris. ¶ Cohibens: ligãs. ¶ Rigidas. incul- tas. ¶ Nec vultus, comparat etiam ipsum hyppolitum the- seo patri cui⁹ formosissimi amore capta fuit ariadne quã

ense. ¶ Pignus .i. probatiõem habemus istum gladiũ ut cre- dat nobis. ¶ Hanc: mœstam intelligendũ est q̃ uenerat tur- ba cui nutrix dicit recreate re- ginam attonitam: & linquite crines sparsos ut sunt ut aperte omnes uideant hyppolitũ in- tulisse manum illi. ¶ Notas: si- gna. ¶ Recipe modo uertit ser- monem ad suam phœdram di- cẽs scio q̃ es attonita: satis est q̃ es pudica: & habes mentem bonam quæ nõ potest uiolari neq̃ perdi. ¶ Fugis: phędra fu- giebat ꝓpter uerecũdiam: sed nutrix astuta uertit in aliã par- tem. ¶ Mens: intentio. ¶ Non casus: ꝓpter casum nõ dr̃ ipu- dica nisi aius consenserit.

FVgit insanç: introdu- citur chorus uidens hyppolitum fugiẽtes in siluas & dolet q̃d cognoscit eum falso accusari: unde laudans pulchritudinem eius persuadet illi ne habitan- do siluas florem suæ ætatis p- dat qui cito est periturus: uer- sus est saphicus: ut i hercule fu- rente natus euristheus. ¶ Fu- git .s. hyppolit⁹. ¶ Choro glo- merante: uẽto meridionali co- gente & dẽsante nubes. ¶ Flã- ma uelocior q̃ sit flamma quã- do de cœlo stellæ uidentur ca- dere. ¶ Agita: addit rationẽ. natura enim: quia est uapor ele- uatus ita a uentis inflãmatus. ¶ Conferat: comparet modo uertit sermonem ad hyppoli- tum laudando illius pulchritu- dinẽ: iactet antiquitas omnes suas formas non erit ul a quæ hyppolito comparari possit. ¶ Clarior: comparatio quan- do luna completis cornibus cę- teras stellas suo splendore uin- cit ita tu omniũ formas supe- ras. ¶ Orbe pleno: rotunditá- te perfecta. ¶ Ignes: splendo- rem. ¶ Coeunte: cõiugente se. ¶ Properante: quod luna infe- rior habet breuiorem circulũ: ideo singulis mensibus cõplet cursum suum. ¶ Pernox: appa- rens per totam noctem. ¶ Exerit. emittit. ¶ Phœbe, luna. ¶ Lotus: quare uidetur exire de oceano. ¶ Pulsis: de mane & tũc lucifer appellatur idẽ qui nocte hesper⁹. ¶ Liber: bac- chus cõparat ipsum baccho quãdo uenit de india & usum uini dedit. ¶ Thyrsigera, quæ portat tyrsum in honorem sacrorũ est quod mutatur uersus & est asclepiadeus. ¶ Per- petuum: quare semper iuuenis & comatus. ¶ Tigres: qui

Secreta cum sit culpa, quis testis sciet?
Adeste Athenæ, fida famulorum manus:
Fer opẽ, nefandi raptor Hyppolit⁹ stupri
Instat, premitq̃. mortis intentat metum.
Ferro pudicam terret, en præceps abit.
Ensemq̃ trepida liquit attonitus fuga.
Pignus tenem⁹ sceleris. hãc mœstã prius
Recreate, crinis tractus, & laceræ comæ,
Vt sunt, remaneant, facinoris tanti notas
Referte in urbem, recipe iam sensus hera.
Quid te ipsa lacerãs oium aspectũ fugis?
Mens impudicam facere, nõ casus, solet.

SAPHICI VERSVS.
CHORVS.

FVgit insanæ similis procellæ,
Ocyor nubes glomerante coro,
Ocyor cursum rapiente flamma,
Stella cum uentis agitata longos
Corripit ignes.
Conferat tecum decus omne priscum
Fama miratrix senioris æui.
Pulchrior tanto tua forma lucet,
Clarior quanto micat orbe pleno,
Cum suos ignes coeunte cornu
Iunxit, & curru properante pernox
Exerit uultus rubicunda Phœbe.
Nec tenent stellæ faciem minores,
Qualis est primas referens tenebras
Nuntius noctis, modo lotus undis
Hesperus, pulsis iterum tenebris
Lucifer idem.
Et tu thyrsigera liber ab India,
Intonsa iuuenis perpetuum coma,
Tigres pampinea cuspide territans,
Ac mitra cohibens cornigerum caput,
Non uinces rigidas Hyppoliti comas.
Nec vultus nimium suspicias tuos.
Omnes per populos fabula distulit.
Phædræ quem bromio prætulerit soror.

do iuit in cretam. ¶ Tuos ad Theseum loquitur per circui- tionem. ¶ Soror phœdræ .i. Ariadnæ. ¶ Prætulerit: præ- posuerit quaſ magis illũ ama- bat. ¶ Bromio .i. baccho cui ip- sa Ariadnæ relicta a Theseo in chio isula postea nupsit bac- cho. ¶ Suscipias: admireris. ¶ Fabula: rumor omniũ dis- persus.

DAN. ¶ Fugit insanç. Quintum car- men Hyppoliti: cuius initium scribitur metro sapphico & a- donico: medium asclepiadeo uel corimbico & tu tyrsigera & cętera finis uero trimetro iã- bico. Quis fuit: confertur fu- ga Hyppoliti insano turbini: morum pulchritudo eius com- mendatur postremo narratur Thesei ab inferis reditus: lo- quitur chorus & hortatur ad lusus & uenerem. ¶ Procellæ: procella ꝓpter enubes rupta & in pronum soluat quam græ- ci κατακαιγὶς se. cadit præ- ceps & uehemẽs acriter & plu- rimo cum labore: accipitur p æstu maris nonnunquam un- de procellosum mare ocior cur- sum: fluxit uelociter fulgetra & uapore igneo in aere nubi- lo coruscante dicimus: aut in æstiua nocte prætersugiente iaculo flammeo iter ipsas stel- las quam comparationem ui- detur Se. ec. de industria ab appollonio accepisse ubi filii boreæ insectantur harpyas κατάλλαι δὲ ὑπὲρ νέφεα ἠύτε πυρὸς ... ὡς ἀστεροπαί ... ὄν ... μετὰ ... ἴδε ... Qualis est primas nitet facies tua qua nitet Hespertus idem lucifer stella Veneris præ ni- tore iter alias singulari & pul- cherrimo hanc item parabo- lam cõmodato accepit ab ap- pollonio qui comparat pollu- cem pugnantem cum amico stellæ uespertinæ οἷ οὐρανοῦ ... ἀστέρι ... ἑσπερίδεσσιν ... φαίνο μένου ... ἀμαρυγαί.

¶ Et thyrsigera: bacchus puer gerit capite gemella cornu- culo qualia hedulis lactentis & mitra cingitur intonsas co- mas q̃ uinum colorat genas & in superbiam erigat dan- tur intonsæ comæ Phœbo & libero q̃ utriusq̃ numinis eadem sit uirtus: ut scribit Theodosius Ouidi. ad ami- cam. Formosæ periere comę quas pulcher appollo, quas uellet capiti bacchus inesse suo.

Anceps forma bonum mortalibus,
Exigui donum breue temporis,
Vt uelox celeri pede laberis.
Non sic uere nouo prata decentia
Aestatis calide dispoliat uapor.
Saeuit solstitio cum medius dies.
Et noctem breuibus praecipitat rotis.
Languescunt folio lilia pallido.
Et gratae capiti deficiunt rosae,
Vt fulgor, teneris qui radiat genis
Momento rapitur, nullaq; non dies
Formosi spolium corporis abstulit.
Res est forma fugax. quis sapiens bono
Confidat fragili? dum licet utere.
Tempus sed tacitum subruit, horaq;
Semper praeterita deterior subit.
Quid deserta petis? tutior auiis
Nō est forma locis. te nemore abditum,
Cum Titan medium constituit diem,
Cinget turba licens Naiades improbae,
Formosos solitae claudere fontibus.
Et somnis facient insidias tuis
Lasciuae nemorum monticagae deae,
Panes quas Driadas montiuagi petunt.
Aut te stellifero despiciens polo
Sydus post ueteres Arcadas editum
Currus non poterit flectere candidos.
Et nuper rubuit, nullaq; lucidis
Nubes sordidior uultibus obstitit.
At nos, solliciti lumine turbido
Tractam Thessalicis carminibus rati,
Tinnitus dedimus tu fueras labor,
Et tu causa morae, te dea noctium
Dum spectat, celeres sustinuit uias.
Vexent hanc faciem frigora parcius.
Haec solem facies rarius appetat.
Lucebit pario marmore clarius.
Quam grata est facies torua uiriliter.
Et pondus ueteris triste supercilii.
Phoebo colla licet splendida compares.
Illum caesaries nescia colligi
Perfundens humeros ornat, & integit.
Te frons hirta decet, te breuior coma
Nulla lege iacens. tu licet asperos,
Pugnacesq; deos uiribus arceas,
Et uasti spatio uincere corporis.
Aequas Herculeos iam iuuenis toros,
Martis belligeri pectore latior,
Si dorso libeat cornipedis uehi,
Frenis castorea mobilior manu

BER. ¶ Anceps forma: exhortans hyppolitum ut forma sua uti uelit: eius fragilitatē & breuitatem demōstrat. ¶ Anceps, incertū laboris: o forma tu cito fugis. ¶ Vt pro quātū & hic est uersus anapesticus anceps forma. ¶ Non sic: uersus asclepiade⁹: facit similitudinē pulchritudinis fugiētis. ¶ Dicēti. pulchra. ¶ Solstitio. s. aestiuali qñ sol est in cancro: & tūc sol incipit recedere quare natura cancri est recedere. ¶ Rotis: cursu ¶ Praecipitat: accelerat. ¶ Lāguescūt deiciūt & marcescūt. ¶ Gratae. quare ex illis fiūt coronamenta. ¶ Vt quemadmodum. ¶ Fulgor: pulchritudo. ¶ Momento: minima parte tēporis. ¶ Nulla nō. i. quaelibet dies si negatio praecederet diceretur aliqua dies. ¶ Abstulit: continue diminuitur pulchritudo: ideo q̄libet dies aliquid aufert pulchritudinis nostrae. ¶ Spolium: praedam & priuationē, tacitū: tps qd̄ fugit nobis nō sentientibus: sic Oui. tacitisq; senescim⁹ annis. ¶ Subruet: destruet. ¶ Subit: sequit̄ & succedit & semper facit deteriores. ¶ Quid de. hyppolite. quid petis siluas: nō est ibi etiā forma tuta: sūt multae nymphae quae te sollicitare pñt. ¶ Auiis: secretis ubi nō est uia trita. ¶ Constituit titan quādo sol firmauerit & fecerit mediū diē ibis ad umbras ubi te nymphae complecti poterunt. ¶ Turba li. licentiosa turba nympharū appositiue naiades. ¶ Solitae claudere tradit̄ ad fontes suos sicut fecerunt hylam & narcissum ¶ Deae nemorum. s. dryades. ¶ Panes monti. dei pastorum habitantes mōtes. ¶ Aut te: diximus quemadmodū materia tragoediae est grauis tamen in choro datur licentia lasciuiendi: dicit igit̄ qd̄ luna etiā capietur amore ipsius: & descēdet ad eum quemadmodum ad endimionē & qd̄ hoc fit uerū probat dicens superioribus dieb⁹ uisa est luna rubea putabatur q; incātationib⁹ thessalicis laborare & ut succurrerēt illi ne audiret illas incātationes pulsabāt tympana sed illa nō erat causa sed tu quem ipsa sequebatur unde uolens dicere lunā dicit. ¶ Sidus editum: post archadas qui populi sunt in peloponeso. antiquissimi omniū hic se iactabant natos prius q̄ luna. ¶ Editum: natum. ¶ Sidus, luna. ¶ Rati: q putauim⁹ ¶ Tinitus: sonos tympanorū & clypeorū. ¶ Tu la. tu eras causa illius laboris & ruboris lunae. ¶ More. tardationis. quare uidebat̄ herere. ¶ Dei luna. sustinuit: retinuit & firmauit. ¶ Celeres: quia breuis pficit cursum citius caeteris planetis. ¶ Vexāt destruāt. ¶ Parcius: minus. ¶ Appetat: erat ad solem ut diutius serues pulchritudinē tuā. ¶ Pario: candidissimo marmore: paros insula inter cyclades in mari aegeo. ¶ Quam grata: admiratiue. ¶ Pondus triste: grauitas austera. ¶ Supercilia: rōne uersus pro supercilii & capit̄ supercilium pro pilis: qui in eminētia oculi sūt: ibiq; grauitas hominis cognoscit̄. ¶ Phoebo: cōparat Hyppolitus appollini. ¶ Colligi: quae nō colligit̄ circa caput. ¶ Illum. s. phoebum ille habet longos crīs & ornatos: tu uero breues & irtos & ita est disparitas in crinibus. ¶ Hirta: pilosa & rudis. ¶ Decet. decentem & placentē facit. ¶ Nulla lege: nullo cultu & ordine. ¶ Tu licet: laudat ipsum a fortitudine corporis. ¶ Pugnaces deos. s. panes. ¶ Spacio magnitudine. ¶ Thoros: pulpas & musculos brachiorum: in quibus cognoscitur robur hominis. ¶ Latior pectore: martis qui scribit̄ a poetis pectorosus: nam latum pect⁹ fortitudinē demōstrat. ¶ Cornipedis. i. equi: habent is pedes ex cornu: si tu equitas es similis castori fratri helene qui peritissimus erat in agēdis equis. ¶ Mobilior: in gubernando frenum.

DAN. ¶ Archadas ueteres: scribit Plu. ueteres fuisse consuetudinis apud Archadas in sinistro calciamēto ferri lunam quod sequentibus multo post annis Romani patricii tantum receperūt: creditū ē eos ante lunares extitisse quos graeci uocant τοιο προσ εληνοσ extra robora annosa primum nati sūt unde Homer⁹ αρ μεν προ σε ληνοσ ερειο ουδ εαυτο πα τρασ τ ολεσα μενοιτε παρ θενοσ αιθεσ τε. Oui. & Maro idem cecinere: & Iuuenalis qui rupto robore nati compositi q; luto nullos habuere parentes. ¶ Tinnitus: mouimus crotala auxiliātes lunae in carmina Thessalorum persentisere crediderimus tua forma potius quam cantibus hoc accidisse.

¶ Sparta

Spartanum poteris flectere Cyllarum.
Amentum digitis tende prioribus.
Et totis iaculum dirige uiribus.
Tam longe dociles spicula figere
Non mittent gracilem Cretes arundinem.
Aut, si tela modo spargere Parthico
In coelum placeat/nulla sine alite
Descendent tepido uiscere condita.
Prædam de mediis nubibus afferes.
Raris forma uiris (sæcula prospice)
Impunita fuit. te melior deus
Tutum prætereat, formaq; nobilis
Deformis senii limina transeat.
Quid sinat inausum fœminæ pceps furor?
Nefanda iuueni crimina insonti apparat.
In scelere quærit crine lacerato fidem.
Dec⁹ omne turbat capitis/ humectat genas.
Instruitur omnis fraude fœminea dolus.
Sed iste quis nam est regum in uultu decus
Gerens, & alto uertice attollens caput?
Vt ora iuueni paria Perithoo gerit,
Nisi languido candore pallerent genæ
Staretq; recta squalor incultus coma.
En ipse Theseus redditus terris adest.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

THESEVS. NVTRIX.

Andé pfugi noctis æternæ plagã,
Vastoq; mães carcere umbrãtẽ po
Vt uix cupitũ sufferũt ocli dié. (lũ.
Iam quarta Eleusis dona Triptolemi secat.
Paremq; toties Libra composuit diem.
Ambiguus ut me sortis ignotæ labor
Detinuit, inter mortis, & uitæ mala.
Pars una uitæ mansit extincto mihi.

BER. ℂSparta nocyllarum: lacedæmonium equum castoris. ⸿Amentũ: si uis iacere iaculũ cũ manu nõ tam lõge mittent sagittas suas cũ arcu crethenses peritissimi sagittarii, quĩ tũ tu manu. ⸿Tende: emitte in digitũ. Amẽtũ quod est coriũ ad mediũ hastilis in quo inserit digitus ad iacendũ. ⸿Spicula: sagittas. ⸿Arũdinẽ: sagittã factã ex calamo qui nascit apud cretenses miræ duriciei: ut inquit Pli. & Vir. in buccolicis cydonia spicula appellat. ⸿Modo parthico: addit aliã artẽ si uelit hyppolitus iacere sagittas i altum more parthorũ. ⸿Nulla. s. tela uenient ad terrã sine aue. ⸿Cõdita: inuoluta. ⸿Tepido uiscere in testinis calidis. ⸿Prædam: poteris sagittare ipsas aues inter nubes. ⸿Raris forma: reperies raro formã fuisse sine periculis ut demõstrat plane Iuuenalis: optaret uirginia gibbũ. ⸿Prospicere: parenthesis est discurrere oẽs ætates tu inuenies pp formã suã multos pisse. ⸿Melior deus diu melius faciet tibi quam istis. ⸿Prætereat traducat sine piculo. ⸿Acui deformisi q̃ possis transire ad senectutem quæ turpis est. ⸿Quid signat: dat locũ sequẽti. q. d. nihil est q̃ nõ audeãt fœminæ cũ facit ira nocentes. ut dicit Iuue. ⸿Insonti sine culpa: hyppolitum innocentem falso crimine accusare & perdere quærit. ⸿Furor: præceps incõsideratus. ⸿Fidã: lacerat crines & lachrymat: ut credant hoies illã passam fuisse uiolentiam. ⸿Sed iste dat locũ sequenti scœne: uidens chorus a longe uenientem quẽdã sublimem: & incedẽtẽ more regio admirat q̃s sit, demũ cognoscit pyrithoũ & theseum. ⸿Languido candore: q̃re pallebat situ infernali: uidet mihi similis pirithoo nisi esset ita pallidus & ita icultus crinibus. ⸿En ecce uidet tũc theseũ redeũtẽ.

Andẽ pfugi: hic est tertius actus ubi theseus primo rediẽs ab iferis narrat mala quę passus est iam quatuor annis. Interea occurrit sibi nutrix plorans: ipse cam fletus rogat. Tandem post multos labores. ⸿Plagam: regionẽ. ⸿Vmbrantẽ: ubi sunt tenebræ. ⸿Manes: facientẽ umbrã manibus. ⸿Diem: lucem q̃d naturaliter accidit illis qui clausi fuerũt tenebris: q̃n exeunt nõ pñt pati lucem. ⸿Iam quar. iam sunt quatuor anni quibus fui in inferno dubius inter mortẽ & uitam: & more poetico uolẽs dicere quatuor annos: messes quater factas dicit. ⸿Eleusis, urbs in thela insula sub euboia iuxta atticam: ut ostendit Ptole. in hac triptolemus natus est qui munere cereris in partibus atticis usum frugum primus inuenit unde ibi dicit. ⸿Dona tri. i. fruges. ⸿Toties. s. quater. ⸿Libra: q̃n sol in hoc signo ẽ fit equinoctiũ: q̃d duplex est: uernũ quãdo sol est in ariete: autũnale quãdo est in libra, unde dicit Vir. in geo. Noctes æquãt aries & libra diebus. ⸿Parem: equalem nocti ambiguus: dubius. ⸿Sorti. ignote: quia nesciebam an deberã uiuere: an mori. ⸿Pars una: uidebar mortu⁹ cũ luce carerẽ: cũ spirarẽ adhuc uidebar uiuere. ⸿Alcides: hercules q descẽdẽs ad inferos illinc me eripuit.

ℂSpartanum cylarum. Neptunus donauit adrasto regi ariona: idem donauit iunoni xanthũ & cylage: quos illa dedit castori & polluci: meminit Papinius in thebai de tua furto lapsa propago Cylare. ⸿Tende amẽ. infer tuis digitis amentum ligamentum: quo iacula torquẽtur ταμματα greci dicũt funes. est autẽ omne ligamẽtum Plini. Sedes huic posita soleisq; sine amento insignis in Metelli publica portica. Raris forma uiris: formosis nocuit plurimum sua forma audi Iuuenalem Silius autẽ corporis egregii miseros trepidosq; parentes semper rara est adeo concordia formę atq; pudicitiæ non possunt peruenire ad uirilitatem formosi: fiunt enim spadones: fiunt publici adulteri insidiãtur legitimis thoris gibbosæ rutilæ fatuus esset habere deformitatem q̃ faciẽ Lucretiæ. ⸿Instruitur omnis: nullum est malum cuius origo non sit fœmina habet tamen fœmina duo bona: in tumulo: & alterum in thalamo ut fert. Callimachus πασα γυνη χολος εστιν εχει δ' αγαθας δυο ωρας· την μιαν εν θαλαμω, την μιαν εν θανατω Fœmina quæq; fel est sed hẽt duo uel bona tñ: unũ hẽt in thalamo: unũ hẽt in tumulo. ⸿Tãdem i sexto carmine metro archilochio pponitur quartus actus: ubi theseus ab inferis rediens directe se confert domũ a qua non procul audiunt fremitum & lachrymosos gemit⁹ in hyppolito euripidis theseus hoc modo lamentat territus isto clamore funebri. γυναικες ιστε τις ποτ' εν δομοις βοη ηχω βαρεια προσπολων αφικετο ου γαρ τι μ' ως θεωρον αξιοι δομος πυλας ανοιξας &c. sed iam ruperat collũ nodo sibi phœdra. hic alr narrat, accusat. n. hyppolitus falso & dãnat mortis a theseo. Ego igr eandẽ euasi eternæ noctis caliginẽ cui⁹ desitarẽ adhuc hñt oculi mei horrẽt mẽbra: & succidui pedes titubãt. Ingressus dei de domũ: phœdra offẽdit igemiscẽtẽ singularitatẽ: passis crinib⁹ ueste pscissa: stupefact⁹ rogat o socia thalãi sic uiri reditu letaris: qn pri⁹ põe gladiũ & nobis luci cã3 narra.

BER.

Mersus malorum finis Alcides fuit.
Qui, cũ reuulsum Tartaro extraheret Canẽ,
Me quoq; superas pariter ad sedes tulit.
Sed fessa uirtus robore antiquo caret.
Trepidantq; gressus. heu labor quantus fuit
Phlegethõte ab imo petere lõginquũ æthe-
Pariterq; mortẽ fugere, & Alcidẽ seq. (ra.
Quis fremitus aures flebilis pepulit meas?
Expromat aliqs. luctus, & lachrymæ, & do-
Et limine ipso uasta lamentatio, (lor,
Hospitia digna prorsus inferno hospite.
N. Tenet obstinatum Phædra cõsiliũ necis.
Fletusq; nostros spernit, ac morti imminet.
T. Quæ causa leti? reduce cur moritur uiro?
N. Hæc ipsa letum causa maturum attulit.
T. Perplexa magnũ uerba nescio qd tegunt.
Effare aperte, quis grauet mentem dolor.
N. Haud pandit ulli, mœsta secretũ occulit.
Statuitq; secum ferre, quo moritur, malum.
T. Iam perge quæso, pge, pperato est opus.
Reserate clausos regii postis lares.

Trimetri Iambici

THESEVS. PHAEDRA.

O Socia thalami, siccine aduẽtũ uiri,
Et expetiti coniugis vultũ excipis?
Qui ense uiduas dexterã? atq; aium
Restituis? &, te qdqd e uita fugat (mihi
Expromis? Ph. heu per tui sceptrum imperi
Magnanime Theseu, perq; natorum indolẽ,
Tuosq; reditus: perq; iam cineres meos:
Permitte mortem. The. cã quæ cogit mori?
P. Si causa leti dicitur: fructus perit.
T. Nemo istũ alı᷒ (me qdẽ excepto) audiet.
Aures pudicas coniugis solas times?
Effare, fido pectore arcana occulam.
P. Alium silere quod uoles: primus sile.
T. Leti facultas nulla continget tibi.
P. Mori uolenti deesse nunquam mors põt.
T. Quod sit luẽdum morte delictũ: indica.
P. Qđ uiuo. Th. lachrymæ nõ ne te nſæ mo
P. Mors optia ẽ: piſ lachrymãt dũ sui. (uẽt?
T. Silere pergit. uerbere ac uinclis anus,
Altrixq; prodet: quidquid hæc fari abnuit.
Vincite ferro uerberum uis extrahat
Secreta mentis. Ph. ipsa iam fabor, mane.
T. Quid nã ora mœsta auertis, & lachrymas
Subito coortas ueste ptẽta obtegis? (genis
P. Te te creator cœlitum testem inuoco,
Et te coruscum lucis ætheriæ iubar.
Ex cuius ortu nostra dependet domus.

BER. DAN.

Mersus. s. in iferno. Ca nẽ: cerberũ quẽ hercules traxit ad superos: ut uidimus. Trepidãt: tremũt, uix possum me pedibus tenere lõginquũ. Aetera sic Vir. l. vi. æn. Superasq; uadere ad auras. Hic op᷒ hic labor est. Alcidẽ seq. grandi passu ambulabat. Quis fre. dũ appropiquaret Theseus fremitũ audiuit in domo sua: Vñ sit illi obuiã nutrix q cãm luct᷒ explicat. Expromat i dicat. Hospite. q. d. me theseo q sum assuetus i iferno dẽo dare hospitiũ plenũ lachrymis. Reduce: sospite: nõ hẽt nominatiuũ. Hæc ipsa: ista ẽ cã q fac ipsã accelerarẽ mortẽ qa nollet tibi narrare fcm. Matuꝝ mortẽ acceleratã. Perplexa: intricata q ñ põt intelligi. Haud pãdit: non vult alicui reuelare malũ pp qđ potius vult mori. Perge: uade cito & api mihi portas. Propera i. accelera.

Socia postq̃ theseus igressus ẽ domũ phœdra plorantem & lazaro vultu iterrogat: qua cã tm̃ se affligat cũ deberet lætari aduẽtu suo. Expetiti, desideati. Qui: cur nõ. Viduas: priuas q̃ re nõ deponis ensem de manu quo tibi mortẽ apparas. Restituis aium ut me cõsuleris exaiatũ. Expromis: cur non dicis causam qua u-lis mori. Heu: adiurãs theseũ phœdra ne velit scire cãm mortis suæ: sed sinat eam mori. Indolẽ: p initiũ fortunæ uirtutis. Cinere: q̃ possum tam iudicari mortua. Fructus: si dicã cãm pdã fructũ mortis: quia uolo mori solũ neq; sciat dedecus meũ qđ si nõ dixero relinquetĩ mihi fama bona q̃ est maximus fructus mortis: ut Prop. Hæc ẽ fœminei merces extrẽa triũphi. Laudat ubi emeritũ libera fama rogũ. Perit: nihil est. Nemo: Theseus pmittit se secretũ seruare: qđ dixerit. Cõiugis: dubitas ne aperire fcm̃ coniugi tuo. Aliũ: qñ qs vult rẽ suã secretã eẽ nulli dicat. Facultas: ñ pmittã te mori. Luẽdũ: purgãdũ, qđ uiuo debeo mori, qa uiuo vult dicere cũ passa sim tãtã infamiã: statĩ debeã me iterficere. Mors optima: melius ẽ q̃ moriar:

& plores q̃ uiuã: qa uidebiſ q fuerim tibi cara. Silere in tertia psona loquiſ more iratoꝝ: uidẽs phœdrã nolẽtẽ loqui cãm suæ mortis: dicit se paratuꝝ tormenta nutrici: ut illa ppalet. Vñ phœdra mota cõpassiõe nutricis statuit narrarẽ fcm̃. Prodet manifestabit. Vincite: ligate: & sic uocat famulos ad tormentũ nutricis. Ipsa uidens phœdra parare tormẽta nutrici polliceſ se dicturã oia. Prætẽta: opposita. attendo inuoluebat faciẽ uestibus q̃si furibũda nõ auderet respiceſ lucẽ. Te creator: inuocat iouẽ & solẽ auũ suũ in testes cõsciæ suæ: q uiolata sit ab hyppolito cõtra uolũtatẽ suã. Coruscũ iubar, splẽdor clarus. i. o sol.

Heu p tui. ab oñta iõe incipit & mortis uoto: ut solũ culpę auctorẽ hyppolitũ credibile sit fuisse: seq; iugalis tori fidẽ integrã ad uim usq; seruare uoluisse. Mors optima est: gloriosum putabãt antiq lachrymosum funus, q eos etiã cõducebãt qui funus lachrymis & ficto gemitu comitarent: id qđ futile & cassum deputans solon testamẽto legasse traditur. Nemo me lachrymis decoret: neq; funera fletu faxit quod Cic. repetit in Catone maiore: & Valerius maximus tradit in funere sparsas lachrymas deos non facili iniuria lacessere: in hanc sententiam cadit etiã phaleris astypaleius ad filias Stesicori poetæ, consolans ipsas & phibẽs a lachrymis tanq̃ a re inani & stultitia. φογετο πιντοσ φερετε ου γαρ δε αχρυισ ειασ τασισ ιχοροι πι ποναχλαυ μυεισθαι. Altrix nutrix quæ a græcis τροφοσ siue τιθηνη dicitur a uerbo τιτθευω quod ẽ lacto. alere tamen commune est apud nos oium animantiũ: nutrire hominum cæterum alternari solent. Nostra dependet domus pasiphæ solis & cretes nymphæ filia peperit Minoi filios Licastum: Deucalionem Creteum. Androgeum. Ariadnã & Phœdrã Genus actea: idest atheniensis: & caue ponas. t. ante. t. sed. c. ut lycophron græcus poeta inuenit: apud quẽ Castor & pollux ακτειαι λοι appellantur.

Non cessit:

HER. Tentata precibus restiti, ferro, ac minis
Non cessit animus: uim tamen corpus tulit.
Labem hanc pudoris eluet noster cruor.
T. Quis, ede, nostri decoris euersor fuit?
P. Quē rere minime. Th. quis sit audire expeto.
P. Hic dicet ensis, quem tumultu territus
Liquit stuprator ciuium accursum timens.
T. Quod facinus (heu me) cerno? quod mōstrū in- (tuor?
Regale paruis asperum signis ebur
Capulo refulget, gentis Atthææ decus.
Sed ipse quo nam euasit? Phæ. hi trepidū fuga
Videre famuli concitum celeri pede.

THESEVS.

Pro sancta pietas, p gubernator poli,
Et q̄ secundū in fluctibus regnū tenes,
Vnde ista uenit generis infandi lues?
Hunc Graia tellus aluit? an Taurus Scythes?
Colchusq; Phasis? redit ad authores genus.
Stirpemq; primam degener sanguis refert.
Est prorsus iste gentis armigere furor
Odisse Veneris fœdera, & castum diu
Vulgare populis corpus. o tetrum genus
Non ulla uictum lege melioris soli.
Feræ quoq; ipsæ Veneris euitant nefas,
Generisq; lege inscius seruat pudor.
Vbi uultus ille? & ficta maiestas uiri?
Atq; habitus horrens prisca, & antiq appetēs?
Morumq; senium triste, & aspectu graue?
O uita fallax abditos sensus geris.
Animisq; pulchram turbidis faciem induis.
Pudor impudentem celat, audacem quies.
Pietas nefandum, uera fallaces probant,
Simulantq; molles dura. syluarum incola
Ille efferatus, castus, intactus, rudis,
Mihi te reseruas? a meo primum toro
Et scelere tanto placuit ordiri uirum?
Iam iam superno numini grates ago.

¶ Non cessit: nō uictus fuit: neq; precibus neq; minis sum superata, sed ui uiolata q̄ morte mea luam. ¶ Pudoris, pudicitiæ amisse. ¶ Ede: dic quis fuit uiolator nostri honoris. ¶ Rere: existimas: & nunq̄ putares. ¶ Expeto: uehemēter cupio. ¶ Hic: nō dicam sed declarabit hic ensis quē stuprator reliquit. ¶ Quod facinus: uidens enim Theseus cognouit illum esse hyppoliti. ¶ Ebur: manubriū ensis. ¶ Asperum. sculptum. ¶ Signis: paruis imaginibus ¶ Capulo: manubrio ¶ Euasit: ad quem locū fugit hyppolitus. ¶ Hi famuli, respōdet phœdra nescio quo iuerit famuli isti qui fugientem, uiderunt poterunt tibi dicere.

Proh sancta: exclamat theseus unde sit tāta calamitas in domo sua & fusionem suā uertit ad neptunū ¶ Secundū regnū. s. maris quod contingit neptuno. ¶ Lues: pestis: & calamitas. ¶ Hunc: solent mores nutricationi conformari: unde dicit iste nutritus fuit in græcia: ubi inuenti sunt boni mores. ¶ Taurus: mons de quo supra diximus. ¶ Phasis: fluui⁹ est colchorum. ¶ Redit: qa natus est de amazōe matre: uult eē sīlis ferinis moribus. ¶ Genus: soboles. ¶ Redit ad auctores. s. parentes. ¶ Refert: imitat. ¶ Et prorsus: amozones uident odiū habere Venerē: & certo tēpore uadunt ad finitimos populos: quibus corpus suū ad oēm libidinem vulgare nō pudet: eo modo est usus hyppolitus lōga castitate: & nūc incepit ab uxore patris sui. ¶ Armigere: amazonū. ¶ Fœdera: ueneris legitima cōiugia. ¶ Castū diu: longo tēpore intactū. ¶ O tetrū genus: o mala proles. ¶ Non uictū: nō moderatum moribus. ¶ Melioris soli: terræ aptioris ad uirtutem: ut uolunt philosophi: fm climata sunt diuersi in fluxus gentium: in alio loco sunt crudeles: in alio mites: & peccati. ¶ Feræ: ut refert Pli. i. vii. bruta aialia duce natura quēdam pudorem habent ueneris sicut leonis & equi qui dicunt non cōmisceri cū matre. ¶ Inscius: sine ratione: quia equus nō cognoscit uerecundiam ratione uel natura. ¶ Vbi: indignatiue dolet theseus hyppolitum suum fuisse mutatū. ¶ Vultus. s. seuerus. ¶ Horrens: incultus. ¶ Prisca: qui imitabat primā ætatē aureā, ¶ Triste senium: graue & seuerum: in aspectu & moribus uidebat ferre grauitatē senilem. ¶ O uita fallax: difficillimum est cognoscere secreta hoium. ¶ Abditos: occultos. ¶ Pulchrā faciem: apparentiā: animus interdū cōtaminatus est interius & fortis ostendit magnam uirtutē. ¶ Probant: laudant ueritatem qui uolūt dicere. ¶ Molles: delicati. ¶ Dura: fortia. ¶ Syluarū: ita est filius meus qui ostēdebat se pudētē castum & seuerū. ¶ Rudis: inexpertus malo. ¶ Ordiri uirū: incipere ostēdere te uirū eē nō curasti hucusq; de mulieribus: & nunc incœpisti ab uxore mea. ¶ Iam iam: ago grās diis qd' antiope mater tua interēpta sit a me qa si eā reliqssem tibi descēdēs ad inferos idē fecisses illi qd' fecisti phædræ.

¶ Proh sancta pietas. Cōsternatus & attonitus horridi facinoris immanitate. Theseus p̄rūpit i Essey & graue epiphōema detestās prius hyppolitū mox cruētæ pœnæ ac miserādi supplicii illum damnans & reum faciens. ¶ Redit ad auctores: non est nostri sanguinis hyppolitus sed barbarus: hunc uere immanis concepit amazon. hunc recte cēseas sanguinariæ stirpis nepotem degenerem. ¶ O tetrum genus: o inhumanam & perditam stirpē amazonum quam nullo legenunquam potuit flectere, uitant fere illicitos concubitus nisi quos iura naturæ concedunt. ¶ Vbi ille uultus ubi illa tristis in fronte seueritas, ubi ille rigid⁹ & simplex pudor, ubi horrid⁹ ille & siluestris ornatus: ubi graue illud & cēsorium supercilium: nullum genus hominum sustinet terra peius his qui simulata: quadam simplicitate uultus ad cultus alunt itus uenenum fel: & a quo genere me defendat & seruet deus optimus maxim⁹ tanquam a fascino & contagiosa peste: has megeras & rapaces lycaones ut decet & par est ornat Martia. Amator ille tristium lacernatum: & beticatus atq; leochophætus fuscos colores galbāos habet mores. ¶ Sz spectat oculis deuoratoribus draucos. Nec ociosis Mentulas uidet labris. ¶ Antiope cecidit nostra manu: me nunc iuuat interfecisse matrem tuam quam postea sinixisset in cæsare; contra scribit Plutarchus ut superius aduertimus. Discors est etiam hic Seneca cum Euripide: qui inducit Venerem indicantem Hyppolitum filium extitisse hyppolites amazonis. ο γαρ μεθιο των αμαζονος τοκοσ ι λεγει χαλκο τ ευ. & cætera exponit interpres hyppolites non Antiopes.

DAN.

Quod icta nostra cecidit Antiope manu.
Quod non ad antra Stygia descendens tibi
Matrem reliqui. profugus ignotas procul
Percurre gentes. te licet terra ultimo
Summota mundo dirimat oceani plagis.
Orbemq; nostris pedibus obuersum colas.
Licet in recessu penitus extremo abditus
Horrifera celsi regna transieris poli.
Hyemesq; supra positus, & canas niues,
Gelidi frementes liqueris Boreæ minas.
Post te furentes sceleribus pœnas dabis.
Profugū per omnes pertinax latebras premā.
Longinqua, clausa, abstrusa, diuersa, inuia
Emitiemur: nullus obstabit locus.
Huc uota mittam, tela quo mitti haud queunt.
Scis, unde redeam genitor æquoreus dedit.
Vt uota prono trina concipiam deo.
Et inuocata munus hoc sanxit styge.
En perage donum triste regnator freti,
Non cernat ultra lucidum Hippolytus diem.
Adeatq; manes iuuenis irato patre.
Fer abominandam nunc opem nato parens.
Nunquam supremum numinis munus tui
Consumeremus, magna ni premerent mala.
Inter profunda Tartara, & Ditem horridum,
Et imminentes regis inferni minas
Voto peperci, redde nunc pactam fidem
Genitor, moraris? cur adhuc undæ silent?
Nunc atra uentis nubila impellentibus
Subtexe noctem, sydera, & cœlum eripe.
Effunde pontum uulgus æquoreum cie.
Fluctusq; ab ipso tumidus oceano uoca.

¶ Dimetri anapæstici, cū qbusdā monometris

CHORVS.

Magna parens natura deum,
Tuq; igniferi rector olympi,
Qui sparsa cito sydera mundo,
Cursusq; uagos rapis astrorum.
Celeriq; polos cardine uersas.
Cur tibi tanta est cura perennes
Agitare uias ætheris alti?
Vt nunc canæ frigora brumæ
Nudent syluas.
Nunc arbustis redeant umbræ.
Nunc æstiui colla Leonis
Cererem magno feruore coquant.
Viresq; suas temperet annus,
Sed cur idem, qui tanta regis,
Sub quo uasti pondera mundi
Librata suos ducunt orbes.

BER. ¶ Icta: percussa: nā a theseo fuit intersecta p iurgiū ¶ Stygia: antra ad infernū. ¶ Profugus: fuge quouis: si non seqr te pedibus: psequar uotis & ipræcationibus donec des pœnas. ¶ Dirimat: disiungat si fugeris ad meridiē ubi sunt antipodes oppositi pedibus nr̄is. ¶ Plagis p oceanū interpositū. ¶ Obuersum: oppositū nobis. ¶ Licet abditus: abscōsus: q̄uis fugias ad septētrionē sub polo arctico ubi est regio inhabitabilis pp frigora. ¶ Celsi: qa supra nos: alter est sub nobis antarticus. ¶ Boreæ: uenti ɔgelātes niues. ¶ Pertinax p̄mā: nō desistēs urgebo te quocūq; iueris ¶ Emitiemur trāsibim⁹ l uia: ubi nō sunt uię tritę. ¶ Huc quo nō potero mittere tela mea: mittā ipræcatiōes. ¶ Scis unū tu scis me redire ab iferno iō nō mireris si dicā mala: uel aliter cū illud factū sit ex grā dei, ut redieri q mihi tria uota cōcedere pmiserat: primū dn̄t qn̄ Theseus natus erat in troezene & uellet ire athenas: erant phædones: ibi periuit ut perderēt & hoc fuit primū uotū. ¶ Secūdū qn̄ ingressus est labyrinthū i creta ut inde posset redire: tertiū erit de morte tua. ¶ Genitor æquore⁹: neptunus. ¶ Cōcipiā eligā prono: fauēte. ¶ Sāxit: ɔfirmauit. ¶ Munus: hæc tria uota. ¶ Styge inuocata. s. in iuriurādū ¶ Donū triste: ad mortē hyppoliti. ¶ Non cernat: moriat. ¶ Parens: neptune pater quē tenebat pro patre: nam filius erat ægei. ¶ Abominandā qa pater cōtra filiū. ¶ Nunq̄ supremum: ultimū nā duo de tribus uotis perfecta erāt: restabat tertiū. ¶ Consumaremus: cōpleremus. ¶ Munus, nisi fuisset tn̄ scelus tuis dum inferno erā uolui facere. uotū sed reseruaui mihi hāc gratiā ad aliā necessitatē. ¶ Peperci uoto: nō feci uotū. ¶ Pactā: quā pepegisti. ¶ Moraris: tu tardas. ¶ Subtexe: occulta & tege. ¶ Noctē: obscuritatem. ¶ Eripe: ne uideamus lucem. ¶ Cie: commoue. ¶ Vulgus: omnia monstra maris.

BER. Magna parēs: chorus ɔquerit de gubernatiōe mūdi q deus & natura uidēt negligere gen⁹ humanū. nos uidemus hyemē & æstatē sēo cursum suū, & hoies uidenē regi fortuna ut malis uidenē bona: & aduersa bonis. Hyppolitus falso accusatus a p̄re deuotus est imprecatiōibus: & ita loquēs nunciū festiuū uidet q mortē hyppoliti afferebat & sic dabat principiū q̄rti act⁹: uersus est anapesticus, q aliqn̄ dimeter i aliqn̄ monometer, ē qn̄ duos pedes hēt ¶ Rapis: circūuoluis ¶ Cito mundo: cœlo uoluto & accelerato. ¶ Vagos: instabiles. ¶ Versas: frequenter uoluis. ¶ Cardine: motu: cardo ē sup qd̄ uoluit porta. ¶ Cur tibi, unde est qd̄ habes tātā curā ut ptes anni succedāt uicissim: & non q hoies habeāt ordinem. ¶ Canæ: albicātis: qa sunt pruinæ. ¶ Nudent. qa tunc folia cadunt. ¶ Arbustis. ubi sunt multæ arbores: & intelligit uer. ¶ Leonis. intelligit ęstatē. ¶ Coquant. torreāt fruges. ¶ Tēperet itelligit autūnū. q tēperat calores. ¶ Sub quo. sub eius ptāte. ¶ Pondera sub quo uoluunē cœli & oia. ¶ Librata: eleuata & ita posita ut nequeāt descēdere neq; ascendere.

DAN. ¶ O magna parēs: Seuerinus Boe. fuit mea snia uir apprime doctus & secretioris phiæ penetralibus admodū attētus & uigsīus libro primo cōsolatiōis ual de cōquerit: unde istec in p̄stantes uiros miseria & calamitas: qd̄ nunq̄ meritis ista pēsenē p̄mia: ad quē accedens, Sene. inducit chorū fortunæ perfidiā i ac re ex postulantē: mox qui cōmēdet mirabilē corporū cœlestium ordinem & uices alternas anni metrum est dimetrū iambicū pindaricū extra duos postremos uersus qui cōstāt trimetro iābico euripidico. ¶ Res humanas: crediderūt nōnulli deos nō esse: sed mūdū gubernari casu & arbitrio fortunæ suppositū. τὰ δ᾽ ἐκεῖ λαχόντα ταχεῖ quod quidem paradoxon uidenē non
improbandū

Hominum nimium securus: ades
Non solicitus prodesse bonis:
Nocuisse malis?
Res humanas ordine nullo
Fortuna regit, spargitq; manu
Munera cæca, peiora fouens.
Vincit sanctos dira libido.
Fraus sublimi regnat in aula.
Tradere turpi fasces populus
Gaudet, eosdem colit atq; odit.
Tristis virtus peruersa tulit
Præmia recti, castos sequitur
Mala paupertas, uitioq; potens
Regnat adulter.
O uane pudor, falsumq; decus:
Sed quid citato nuntius portat gradu?
Restatq; moestus lugubrem vultum gerens?

ACTVS QVARTVS.
Trimetri Iambici.
NVNTIVS. THESEVS.

Sors acerba, & duro famulatus grauis
Cur me ad nefādos nūciū casus vocas?
T. Ne metue clades fortiter fari aspe
Non imparatum pectus ærumnis gero. (ras:
N. Vocem dolori lingua luctifica negat.
T. Proloquere: q̄ sors aggrauet quassā domū.
N. Hyppolitus heu me flebili leto occubat.
T. Gnatum parens obiisse iampridem scio.
Nunc raptor obiit, mortis effare ordinem.
N. Vt profugus urbem liquit infesto gradu,
Celerem citatis passibus cursum explicans:
Celsos sonipedes ocyus subigit iugo.
Et hora frenis domita substrictis ligat.
Tum multa secum effatus, & patrium solum
Abominatus: sæpe genitorem ciet.
Acerq; habenis lora permissis quatit.
Cum subito uastum tonuit ex alto mare.
Creuitq; in astra, nullus inspirat salo
Ventus, quieti nulla pars cœli strepit.
Placidumq; pelagus propria tempestas agit.
Non tantus auster sicula disturbat freta.
Nec tam furenti pontus exurgit sinu
Regnante coro, saxa cum fluctu tremunt.
Et cana summum spuma Leucatem ferit.
Consurgit ingens pontus in uastum aggerem.
Tumidumq; monstro pelagus in terram ruit.
Nec ista ratibus tanta construitur lues.
Terris minatur fluctus haud cursu leui
Prouoluitur, nescio quid onerato sinu

improbandum cum vbiq; honestentur mali: boni autem cōtemnantur: ut Iuue. inquit. Dat veniam coruis vexat censura columbas. ¶ Hominum securus: contemnis & tergiuersaris ægros mortales, ut neq; bonos iuuare neq; rursus velis malos corripere. ¶ Vicit sanctos: pruriunt: aliquando & boni [illegible].

BER. ¶ Securus, nihil curans, tu gubernas cœlum & de hominibus nimiam curam geris & loquitur s̄m epicuream opinionem: tu non reddis merita bonis: nec punis malos. ¶ Spargit, non considerans vbi det, vnde dicit cæca. ¶ Libido, libidinose. ¶ Populus: qui in comitiis eligebant magistratus. ¶ Turpi: scelerato. ¶ Fasces: magistratus consuli dabantur duodecim fasces: prætoribus sex. ¶ Tristis scelera. ¶ Recti, benefactorū suorū. ¶ Peruersa, illi qui volunt bene viuere spernuntur & abiiciuntur. ¶ Vanç: nihil afferens fructus. ¶ Falsum: quia boni non sunt præmiati. ¶ Sed quid: dat locum sequenti scenæ. ¶ Restat: restitit: nam qui cogitat firmat se.

BER. Sors: famulatus lamentatur nuncius de fortuna sua mala conditio est seruitus, cur uocas me ad infandum nūcium. ¶ Ne metue: dicit Theseus scio q; est mortuus Hyppolitus: sed dic quomō res est acta. ¶ Erumnis: quare sum assuetus audire & habere miseras miserias. ¶ Vocem: vellem loqui: sed nō possum. ¶ Quassam: concussam & disturbatam. ¶ Occupat: tacet. ¶ Raptor: stuprator ¶ Ordinem: qualiter est mortuus. ¶ Vt profugus: dicit nuncius ea quæ præcesserunt rem, quæ sunt in re: & quæ post rem facta sunt: in primis quomodo discessit ab urbe. ¶ Infesto turbato. ¶ Iugo, ad iugum ¶ Subigit, cogit. ¶ Abominatus: ibat accusando patriam quæ tales mores haberet. ¶ Ciet: uocat sæpe patrem. ¶ Lora: habenas equorum. ¶ Acer: vehemens. ¶ Quatit: in signum idignationis. ¶ Tumuit: eleuatum est. ¶ In astra: hyperbole poetica amplificatio supra veritatem. ¶ Nullus: nec ille tumur erat ex uentis. ¶ Propria: nata ex se non ex uentis. ¶ Pontus generaliter accipit de omni mari: sed ibi specialiter intelligitur de mari stricto in ingressu helesponti quod euxinum appellatur. ¶ Sinu faucibus tempestuosis. ¶ Choro vento collaterali zephiri. ¶ Leucatem: leucas teste Pōponio insula est iuxta epirum disposita cōtra sinum ambracium habens montem altissimum Virg. lib. iii. æneī. Mox & leucadii nimbosa cacumina mōtis, Et formidatus nautis aperitur appollo. ¶ Cana: alba propter fluctus. ¶ Aggerem: cumulationē aquarum. ¶ Nec ista: non erat sicut tempestas quæ solet ire, ad naues sed hæc ibat ad terras. ¶ Lues: monstrum hoc loco.

DAN. ¶ O sors acerba apud Euripidem Angelus, idest nūcius in hæc uerba alloquitur Thesea. o Theseu dolore dignū tibi porto verbum & ciuibus athenarum & qui habitant arces troezenis Hyppolitum perenit impetus axis: & præces tuæ: quas tuo patri fudisti. [illegible] Est autem octauum carmen Archilochio iambico trimetro & quintus actus: & est denunciatio mortis Hyppoliti. Collocutores Nuncius & Theseus. ¶ Salo, & salū dicimus, ut pergs vodas superāre salo. & sal in neutro genere sed citra multitudinis numerum vt & spumas salis ære ruebāt pro mari vtrunq; pro condimento virilis generis est Salustius: Neq; salem neq; alia irritamenta gulæ ha

bebant etiam in neutro protulit Varro. Tum sale penu protulit trahitur autem aqua maris in quasdam fossas adhuc usu factas, & siccatur sole quemadmodum uidi saepius Clusii stans Venetiis & hoc modo conficitur sal. est oppidum in Arabia nomine Charre: ubi muris & parietes sunt e massis salis. Cyclas: genus uestimenti. Iuuenalis: Hae sunt quae tenui sudant in cyclade: est item commune nomen insularum in egeo quae ut placet Soli. ¶ Sint circulares. situs: numero quadraginta.

BER. ¶ Petrae scyronides: sunt de quibus diximus supra propinquae athenis sex milibus passuum porrectae in memoriam uictoris thesei quare inde syron latron praecipitans transeuntes ab eo occisus est & Ino cum palemone filio illinc se praecipitem dedit: unde dicit. ¶ Nobiles: famosae propter scelus. ¶ Epidauri dei: scilicet aesculapii. ¶ Terra: isthmos de qua supra diximus: est inter aegeum & ionium. ¶ Rotat: uoluitur. ¶ Cacumen: scopulorum uel illius monstri. ¶ Alternis: modo trahendo modo uomendo. ¶ Physetus: monstrum quod sumere & uomere dicitur aquas. ¶ Capax: multum sorbens. ¶ Refundens: euomens. ¶ Globus: massa rotunda. ¶ Soluit: dissoluit & aperuit se. ¶ Maius: magis horrendum quam timebamus. ¶ Hos: nos qui eramus hic. ¶ Quis: interrogat formam monstri. ¶ Habitus, forma. ¶ Herculea describit nuncius formam monstri taurus erat coloris cerulei cum cornibus & duobus pedibus. ¶ Herculea: qualia fuerant tauri quem occidit Hercules in Creta: alii legunt caerulea & melius. ¶ Iubam: crines in collo. ¶ Viridanti quare aquaticum monstrum. ¶ Stant: horrent: sic Virg. Stant lumina flammae. ¶ Varius: diuersus. ¶ Quem. s. colorem. ¶ Dominator, taurus. ¶ Sub undis quare ceruleus est. ¶ Hic ex una parte. ¶ Thoros: pulpas. ¶ Opima pinguis ¶ Haustibus attractionibus. ¶ Hiulcis: ab hio dicitur aliquando qui hiat: & quod facit hiare: unde fulmen hiulcum quod aperit, & tera sulca apta. ¶ Patulae: magnae. ¶ Palear: pellis dependens a collo. ¶ Mus

Grauis vnda portat/quae nouum tellus caput
Ostendit astris. Cyclas exoritur noua.
Latuere rupes numen Epidauri dei.
Et scelere petrae nobiles scyronides.
Et quae duobus terra comprimitur fretis.
Haec dum stupentes querimur: en totum mare
Immugit/omnes vndique scopuli adstrepunt.
Summum cacumen rorat expulso salo.
Spumat, vomitque uicibus alternis aquas.
Qualis per alta vehitur oceani freta,
Fluctus refundens ore Physeter capax.
Inhorruit concussus vndarum globus.
Soluitque sese & littori inuexit malum
Maius timore/pontus in terras ruit.
Suumque monstrum sequitur/hos quassat tremor.
T. Quis habitus ille corporis uasti fuit?
N. Coerulea taurus colla sublimis gerens
Erexit altam fronte viridanti iubam.
Stant hispidae aures/cornibus varius color.
Et quem feri dominator habuisset gregis,
Et quem sub vndis natus/hinc flammam uomit.
Oculi hinc relucent/coerula insignis nota
Opima ceruix: ardnos tollit toros.
Naresque hiulcis haustibus patulae fremunt.
Musco tenaci pectus ac palear uiret.
Longum rubenti spargitur fucco latus.
Tum pone tergus vltima in monstrum coit
Facies, & ingens bellua immensam trahit
Squamosa partem. talis extremo mari
Pristis citatas sorbet, aut reddit rates.
Tremuere terrae/fugit attonitum pecus.
Passim per agros/nec suos pastor sequi
Meminit iuuencos/omnis e saltu fera
Discessit/omnis frigido exanguis metu
Venator horret. solus immunis metu
Hyppolitus arctis continet frenis equos.
Pauidosque notae uocis hortatu ciet.
Est alta ad Argos collibus ruptis via
Vicina tangens spatia suppositi maris.
Hic se illa moles acuit/atque iras parat.
Vt coepit animos, seque praetentans satis
Praelusit irae praepeti cursu euolat
Summam citato uix gradu tangens humum,
Toruusque currus ante trepidantes stetit.
Contra feroci natus insurgens minax

scho: herba uiridi quae nascitur in locis humidis ut circa paucos. ¶ Longum latus: qui habebant longa latera. ¶ Spargitur: maculatur succo humore rubeo. ¶ Tum, praeterea. ¶ Pone, idest post ibi habet uim praepositionis aliquando est aduerbium quando ponitur sine casu. ¶ Faces: ultima pars monstri. ¶ Pistrix. Pli. xxvi. lib. inquit, tritones pistricesque monstrum est aquaticum tantae magnitudis, ut absorbeat naues: & euomat. ¶ Reddit: euomit. ¶ Immunis metus: nihil timens. ¶ Arctis: strictis. ¶ Notae: cognitae per equos. Hortatum cum uideret territos equos hortabatur eos. ¶ Et alta, hactenus dixit quae ante rem facta sunt: nunc quae in re: quomodo mortuus est Hyppolitus. ¶ Alta: montana. ¶ Ad argos: uersus argos. ¶ Ruptis: excisis. ¶ Suppositi: inferioris suppositi illi uiae montanae. ¶ Moles: illud monstrum. ¶ Hic in hoc scopulo. ¶ Acuit incitat: ut contra currum Hyppoliti uehementior ueniret. ¶ Praetentans: experiens an haberet satis irae. ¶ Praelusit: proludium fecit antequam ueniret ad uerum certamen. ¶ Praepeti ueloci. ¶ Summam: humum: superficiem terrae. ¶ Stetit: firmauit. ¶ Toruus: terribilis. ¶ Currus: equos sicut Virgil. Neque audit currus habenas. ¶ Natus: hyppolitus: animose constitit aduersus eum.

¶ Scyronides: acticis finibus imminent: est uia super eas in acticam atque megarae ab Isthmo ducens adeo autem pro petris uia ut immineat praecipitium uiatori, a latrone nomen acceperunt qui illic inflexis pinibus hospites medios scindebat cruribus, hinc inde ad curuata arborum cacumina alligatis. Meminit Stra. lib. ix. quod Plutarchus in theseo: & Appolonius in secundo: hunc totum locum transtulit de Euripide: Seneca: Ne pigeat lector candide qui melius nostri haec omnia quam ego: legere & paululum modo rari, ωσ τ' αφρειν σκειρονοσ ακτασ, ομματο εμου εισοραν ρυπτιδε σεμου και πετραισ ασχλαπιου, και πε στανοιδ' εσαυτε και πε ριξαφρον. Posset epistolographam papyrum facere sic quicquid in hac parte transtulit: DAN.

Vultu nec ora mutat/& magnum intonat.
Haud frangit animum uanus hic terror meum.
Nam mihi paternus uincere est tauros labor.
Inobsequentes protinus frenis equi
Rapuere currum.iamq; deerrantes uia,
Quacunq; pauidos rapidus euexit furor:
Hac ire pergunt/seq; per scopulos agunt.
At ille.qualis turbido rector mari
Ratem retentat,ne det obliquum latus.
Et arte fluctus fallit.haud aliter citos
Currus gubernat,ora nunc pressis trahit
Constricta frenis.terga nunc torto frequens
Verbere coercet/sequitur assiduus comes,
Nunc æqua carpens spatia,nunc contra obuius
Obærrat omni parte terrorem mouens.
Non licuit ultra fugere/nam toruo obuius
Incurrit ore corniger ponti horridus.
Tum uero pauida sonipedes mente exciti
Imperia soluunt/seq; luctantur iugo
Eripere/rectiq; in pedes iactant onus.
Præceps in ora:gnatus implicuit cadens
Laqueo tenaci corpus/& quanto magis
Pugnat sequaces hoc magis nodos ligat.
Sensere pecudes facinus:& curru leui
Dominante nullo:qua timor iussit:ruunt.
Talis per auras non suum agnoscens onus,
Soliq; falso creditum indignans diem:
Phaetonta currus deuio excussit polo.
Late cruentat arua:& illisum caput
Scopulis resultat:auferunt dumi comas.
Et ora durus pulchra populatur lapis.
Periitq; multo uulnere infelix decor.
Moribunda celeres membra peruoluunt rotæ.
Tandemq; raptum truncus ambusta sudes
Medium per inguem stipite eiecto tenet.
Paulumq; domino currus affixo stetit.
Hæsere biiuges uulnere,& pariter moram:
Dominumq; rumpunt/inde semianimem secāt
Virgulta/acutis asperi uepres rubis:
Omnisq; truncus corporis partem tulit.
Errant per agros funebris famuli manus.
Per illa:quæ distractus Hyppolitus,loca,

transtulit: Seneca de Euripide vellem prosequi. ¶ Pystrix: pro naupistrix dicitur.r.immediate sequente.p.at pro monstro quidam autem volunt contrariū:quod pro bo.¶ Est alta &c̄.moderāti currum Hyppolito venit obuius taurus agreste monstrū:cuius mugitu tota terra impleta est horribilis uoce horribilis aspectu statim pullis grauis incidit pauor:locus ad verbū sumptus de Hyppolito Euripidis κυματιζει ... & cætera.

BER. ¶ Vanus: qui in me nullū habebit effectum.¶ Paternus: quemadmodum pater meus Theseus superauit taurum ferocissimum: eo modo nō dubitabo istū aggredi.¶ Inobsequentes, qui non poterant regi non obedientes: quamuis Hyppolitus nō fuerit territus: tamen equi pauefacti non poterāt gubernari frenis.¶ At ille: Hyppolitus regebat currum cuȝ videbat aliquid oppositum ut facit nauta in tempestate nauem suam quādo videt oppositos fluctus.¶ Retētat frequenter retinet.¶ Turbido,procelloso.¶ Sequitur: ille taurus nunq̄ relinquit eum semper a latare: uel ante.¶ Equa: equaliter vadens.Corniger ponti:taurus marinus ¶ Carpens: iter carpere est ire. ¶ Imperia: non obediunt frenis:sed conat̄ se disiūgere a curru vt fugiant.¶ Recti pro erecti pedes. ¶ Iactāt onus euertunt currū. ¶ Præceps: tunc alleuato curru Hyppolitus decidit pedibus in loris inuolutus, & cū magis trahebāt equi, tanto magis stringebatur. ¶ In ora cum vultu ad terram.¶ Censere: scilicet nō esse gubernatorem. ¶ Pecudes: requirūt cum impetu uadūt.¶ Leui:sine onere domināte:regēte.¶ Talis: facit similitudinem de casu phetontis filii solis cuius fabula notissima ē apud Ouid.¶ Suum onus, scilicet phoebum. ¶ Indignatus:q̄ lux esset cōmissa isti puero.¶ Late:redit ad lacerationem Hyp.¶ Cruenta.s.Hyppolitus. ¶ Illisum percussum resultat: resilit dum trahitur.¶ Populatur:destruit.¶ Decor:infęlix perditur : illa forma, propter q̄ venit ad istam necem. ¶ Moribunda:morientia.¶ Tandem:dum traheretur Hyppolitus inuētus est

palus:in quo fixus est & trahentibus equis pars ipsius remansit in palo : reliqua in loris. ¶ Truncus.s.arboris. ¶ Sude:palo.¶ Tenet:retinet.¶ Stipite eiecto trāsfixo per medium inguē quæ pars est inter cossam & ventrem ¶ Raptum, Hyppolitum. ¶ Stetit : firmauit se parum. ¶ Affixo.s.Hyppolito.¶ Biiuges:equi.¶ Hesere firmati sunt.¶ Vulnere pp vulnus qū Hyppolit⁹ affixus fuit palo.¶ Rūpunt : quando voluerunt discedere ruperunt & moram q̄ faciebāt, & dn̄m q diuisus est. ¶ Virgulta: vbi sunt arbusculæ. ¶ Secant : diuidunt : quia vbiq; remanebat una pars ¶ Vepres:spinę. ¶ Tulit, abstulit ¶ Errat : venit ad illa quę facta sūt post rē.i. mortē hyppoliti.¶ Manus multitudo famulorū. Errat querēdo corpus dn̄i.

¶ Qualis turbido: Euripides auctor hui⁹ parabolę: sic ait vt vir nauticus remonē capit aptans funibus & loris se hyppolitus harpagauit habenas. ... &c̄. ¶ Tū uero pauida,territi eq habenas cōtēpserūt ui curię distulerunt vsus aurigādi nō amplius ꝓfuit dn̄ȝ rapuerūt i duras petras,euripides, ... &c̄. DAN. ¶ Phaetōta:currus indignans diē eē cōmissuȝ filio solis:ita phaetōta excussit queadmodū suæ eq̄ excussere Hyppolitū phaeton lapsus e curru p̄no quē temere & p̄re iusto isc̄ēderat. decidit ꝓceps in padū quē postea eridanū gręci uocauere a pena ipsius phaetōtis Oui.in tristibus meminit elegāter huius ꝑicli, viteret coelū phaetō si viueret : & quos optauit temere,tāgere nollet: equos. Pli.in.iii.pstringit. ¶ Mœstæq; cāes fidelissimi ante oia hoi sunt canes, & pugnasse sępius ꝓstat p dn̄is: auctor Pli. in.viii.na.hist. Canis ille homericum age quanta fide erga Vlixē spectatus est : mera canis erigones indicādo Icari sepulcrum quā sagax q̄ memor fuit qs nesciat canē illū a Ioue Europæ custodiēdæ, datum q̄ra cura Europem custodierit:q postea donatus Cephalo missus est contra vulpē in agro thebano insuperabilem themidis numine conuersus est in marmor.

Longum cruenta tramitem signat nota.
Mœstæq; domini membra vestigant canes.
Nec dum dolentum sedulus potuit labor
Explere corpus. hoccine est formæ decus?
Qui modo paterni clarus imperii comes:
Et certus hæres, syderum fulsit modo?
Passim ad supremos ille colligitur rogos.
Et funeri confertur. The. o nimium potens,
Quanto parentes sanguinis uinclo tenes
Natura, quam te colimus inuiti quoq;.
Occidere volui noxium/amissum fleo.
N. Haud flere honeste quisq; quod noluit pót.
T. Equidé maloꝝ maximú hunc cumulú reor.
Si abominanda casus optata efficit.
N. Et si odia seruas: cur madent fletu genæ?
T. Quod interemi, non quod amisi, fleo.

¶ Dimetri Anapæstici, cum quibusdam glyconiis: & Monometris.

CHORVS.

Quanti casus humana rotant.
Minor in paruis fortuna furit.
Leuiusq; ferit leuiora deus.
Seruat placidos obscura quies.
Præbet somnos casa securos.
Admota ætheris culmina sedibus
Euros excipiunt notos,
Insani Boreæ minas:
Imbriferumq; Corum. humida vallis
Raros patitur fulminis ictus.
Tremuit telo Iouis altisoni
Caucasus ingens/phrygiumq; nemus
Matris Cybeles: metuens cœlo
Iuppiter alto uicina petit.
Non capit unquam magnos motus
Humilis tecti plebeia domus.
Circa regna tonat.
Volat ambiguis mobilis alis
Hora: nec ulli præstat uelox
Fortuna fidem.
Qui clara uidet sydera mundi:
Nitidumq; diem morte relicta.
Luget mœstos tristis reditus.
Ipsoq; magis flebile Auerno
Sedis patriæ uidet hospitium.
Pallas Actææ veneranda genti:
Quod tuus cœlum, superosq; Theseus
Spectat: & fugit stygias paludes.
Casta nil debes patruo rapaci.
Constat inferno numerus tyranno.
Quæ uox ab altis flebilis tectis sonat?

BER. ¶ Nota, signis cruentis. ¶ Mœste propter mortem domini nam canis præter alia animalia amicissimus est homini. ¶ Nec dum nódum inuenerat totum corpus qñ discessi. ¶ Dolentum dolentiam famuloꝝ. ¶ Sedulus: diligens. ¶ Explere, inuenire. ¶ Hoccine fcã narratióe subiúgit núcius deplorationes mortis Hyppoliti. ¶ Passim: hic & illic. ¶ Cófertur de multis locis ferí ad funus. ¶ O nimium theseus audiés miserabilem morté filii nó pôt se cótinere lachrymis. ¶ Inuiti uelimus nolimus, ut habebam nuper odio filiú quem moriturum optabá & núc mortuú: flere cogor ¶ Haud honeste: non conuenienter si desiderabas illum mori. qd núc fles illú. ¶ Equidé: certe imo lugeo & puto húc esse cumulum maloꝝ quando vltra malum quod volebam accidit completum est. ¶ Efficit. complet. ¶ Abominanda, detestanda. ¶ Interemi: & q fuerim causa mortis.

BER. Quãti, núc inducitur chorus deplorans húc rasum dicésq; res humanas, fortuna & casib⁹ agi: magnosq; viros in primis illis esse subiectos uersus dimeter anapesticus. ¶ Quanti: q̃ magni. ¶ Obscura: in ora: humilis hominis. ¶ Casa: domus uilis. ¶ Securos, sine metu. ¶ Admota: id est ad vicina q habitent sublimia tecta illi sunt qui ventos & fulmina sentiunt: & procellam inuidię. ¶ Vallis: locus depressus. ¶ Caucasus, mons scythiæ. ¶ Phrigiú nemus, ida silua & mós in phrygia: vbi colebaĩ cybeles. ¶ Metués cœlo pro cœlo suo gigátes olim voluerunt ire in cœlum: ideo timens semper dicit alta, & est fabulose dictú. ¶ Hora: qa nullus status durat. ¶ Præstat. seruat: ná altos multotiens deiicit. ¶ Qui clara. reducit ad propositum suum. Theseus modo rediens ab inferis cú multum debuisset gaudere: venit ad tantá miseriá. ¶ Videt Theseus, quæ non videbat in inferno. ¶ Morte relicta, iferno. ¶ Reditus, dolet quod reuersus sit. Ipseq; videt hospiciú patriæ suæ: qđ est sibi peius q̃ infernus. ¶ Pallas, tu nihil obligata es Plutóni patruo tuo q reddidit tibi regé patrię quia nihil perdidit de numero suo restituit unum, & acceperit alium Hyppolitú. ¶ Acæ, atheniési. ¶ Casta. tu pallas. ¶ Rapaci: q omnia rapit. ¶ Cóstat núc diminutus est. ¶ Quę vox, versus hic iábicus dat chorus locum sequenti scenæ audiens phędram furenté. ¶ Stricto: nudato gladio. ¶ Vecors furiosa.

DAN. ¶ Nec dum dolétum, sic laceratus atq; distractus est ille clarus cóes imperii paterni hyppolitus ut tristes famuli etiá multum laborantes nondum rogo cremandum cadauer totú colliget. ¶ O nimium, Theseus nó potest a lachrymis téperare audiens filium tá miserabili morte distractú pœnitentia facti adductus theseus apud Euripidé sic dolet ad arthemi. heu heu heu. α. α. α. dña vtinam morerer. οιμοι. α. α. α. δεσποινα ολοιμην contra diana illi respondet: mordet te meus sermo o theseu sȝ cessa hic audisti: q̃do plus doloris, scias tres manifestas pces habere quaꝝ vná sumpsisti pessime. δεινακυεισ ... ¶ O quãti casus, hic chorus partitur in duo prius ingemescit & dolet secum ipse vicé Hyppoliti qui perierit iniuste & falso: mox thesei & phædræ amarissima seqẽ deploratio, est autem tricolos & carmé nouum: nam primo habet pindaricum iambicú nouenariú dimetrum pentimemeri heroica. ii. saphicum. ibi pallas actææ. iii. archilochiú trimetrum. ibi. ¶ Quæ mox, o q̃tis casibus rotamur miseri, q̃ securam degunt uitá inops, diuites vero quot vexantur procellis & casib⁹. Hinc Oratianú illud pulchre peruenuste dictú: Sæpius ventis agitatur ingés

Pinus:

Pinus:& excelsa grauiore. Decidunt turres feriuntque summos. Fulgura montes. Age illud egregium Solonis adagium quando cum sale qui rogatus a Crœso lydorum rege quem putaret fœlicem respondit. Tellū atheniensem felicē puto q suo in agro domūculā habeat eoque sit contentus: quod sibi suę quę familiae satis sit q̄ sniam denique Crœseus probauit regno priuatus.

non audires me si turpe loqueter. ⁋ Exuam: deponā animam & pariter purgabo me scelere. ⁋ Et te, postq̄ nō potui esse cōmunes in uita ero in morte. ⁋ Placemus mitigemus. ⁋ Capitis exu. capillos meos, consuetudo erat ut testatur Catullus depone crines in funere cari & dilecti qđ primo facit phędra. ⁋ Iungere, non potui quando uiuebas iungere aium: ut amares me: nunc in morte iungam. ⁋ Fata mortē. ⁋ Morere: facit argumentū: dilemanton est: quando diuidimus in duas ptes & in vtraque cōcludimus ratione subiecta aut fui casta aut non, si fui casta: & accusaui falso hyppolitum debeo mori quia feci scelus si fui non casta debeo amari quia interfectus propter amorem ⁋ Morere dicit ad seipsā. ⁋ Viro ppter uiru. ⁋ Amori: propter amorem. ⁋ Petam. q. d. nō. ⁋ Hoc deerat nō conuenit ut fruaris tanto scelere: sed potius debes dare pēas. ⁋ Pater: thesū qui fuisti peior i filiū q̄ nouerca falsa. ⁋ Memoraui: detegit crimē suū quod falso accusauerit Hyppolitū. ⁋ Demēs propter amorē. ⁋ Hauseram: cōceperam. ⁋ Recipe: recupera tu habuisti malam famam propter me hyppolite, nunc tibi recti tuetur quia fateor falsam accusationē: & ita dicens incubuit ensi.

Strictoque uecors Phædra quid ferro parat?

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

THESEVS. PHÆDRA. CHORVS.

BER. Vis te dolore pcitā instigat furor?
Quid ensis iste? qd ue uociferatio?
Plāctusque supra corp' inisum volūt?
P. Me me pfundi sæue dñator freti
Inuade. & in me monstra cœrulei maris
Emitte: quidquid intimo Tetys sinu
Extrema gestat. quidquid oceanus uagis
Complexus undis ultimo fluctu tegit.
Odire Theseu semper o nunquam tuis
Tuto reuerse: gnatus: & genitor nece
Reditus tuos luere. peruertis domum
Amore semper coniugum/aut odio. noces.
Hyppolite tales intuor uultus tuos?
Talesque fecit? membra quis sæuus Scinis,
Aut quis Procustes sparsit? aut quis Cresius
Dædalea uasto claustra mugitu replens
Taurus biformis: ore cornigero ferox
Diuulsit? heu me: quo tuus fugit decor?
Oculique: nostrum sydus. exanimus iaces.
Ades parumper/uerbaque exaudi mea.
Nil turpe loquimur: hac manu pœnas tibi
Soluam/& nefando pectori ferrum inseram.
Animaque meme pariter: ac scelere exuam.
Et te per undas: perque Tartareos lacus:
Per Styga: per amnes igneos amens sequar.
Placemus umbras/capitis exuias cape.
Laceræque frontis accipe abscissam comam.
Non licuit animos iungere/at certe licet
Iunxisse fata/morere: si casta es uiro.
Si incesta: amori coniugis thalamos petam
Tanto impiatos facinore? hoc deerat nefas:
Vt uindicati sancta frueretis toro.
O mors pudoris maximum læsi decus:
O mors amoris una sedamen mali
Confugimus ad te/pande placatos sinus.
Audite Atenæ. tuque funesta pater
Peior nouerca: falsa memoraui: & nefas:
Quod ipsa demens pectore insano hauserā:
Mentita finxi. falsa punisti pater.
Iuuenisque castus crimine incestæ iacet:
Pudicus: insons: recipe iam mores tuos.

Vis te. ⁋ Hoc est principium quinti actus in quo tractatur pœnitētia phædræ: cum cerneret relatu cadauer Hyppoliti ipsa furibunda exiens domum cum gladio seipsam interimere uolebat: quod miraē Theseus quando hyppolitum odisse uidebatur. ⁋ Vnde dicit. ⁋ Quid ensis: cur furiosa tenes ensem i manu. ⁋ Inuisus quod fuerat tibi odio. ⁋ Ne me. inocat phędra quasi eundem exitum quem habuit hyppolitus. ⁋ Dominator freti. neptune. ⁋ Sæue crudelis. ⁋ Thetys: ultimū mare. ⁋ O du... reuertit sermonem ad ipsum theseum qui nūq̄ sine damno suorum reuersus ē domum & probat per exēplum filii & patris egei q propter ipsum deiecit sese in mari quando non mutatis uelis redibat theseus a creta ut nota est hystoria: sic hyppolitus sensit reditus tuos de inferno. ⁋ Luere dederunt penas propter reditus tuos. ⁋ Peruertis semper noces domui tuæ. ⁋ Amore: quare credidisti misti. ⁋ Odio propter antiopam quam interfecit cū superbe illi responderet. ⁋ Hyppolite. modo uertit se ad cadauer hyppoliti. & lamentantur quod fuit cā tanti mali: deliberatque cū eo dare penas: ut sit cōmunes in morte. ⁋ Procrustes hic fuit latro crudelis i peloponneso qui diuersis penis transeuntes afficiebat. ⁋ Quis cræs. minotaurus decreta de quo uidimus q deuorabat homines. ⁋ Scinis nomen est latronis de quo Ouidi. qui homines alligabat arborib'. ⁋ Claustra dedalia: labyrinthum factum a dedalo. ⁋ Nostrū sy. appositio est: quos mirabat tanq̄ duo sydera. ⁋ Nil tu quia experta fuerat q Hyppolitus nolebat audire aliqd turpe. q. d. scio q

DAN. ⁋ Quis te do. iābicus trimeter euripidicus, eiulantem: phędram & phanatico furore ac cōcitatissimis vocibus sup cadauer Hyppoliti suum scelus detestantem rogat archicaper ille insidus theseus quid fleat tātopere: contra illa cōtumeliose theseo suā sceuitiā obiectat faciēs se ream totius mali est autem carmē decimum & actus. v. huius tragœdiæ quis te instigat dolentē furore quæ te agitant laruæ quid fles quem debes odisse. ⁋ Hyppolite pathos a qualitate vt maier etiam Eurialū: hūc ego te eurlale aspicio: & illuia i cadauere Drusi Nerōis sic cine dignus eras oculis occurrere matris. ⁋ Sic ego te reducē digna uidere fui. ⁋ Tene ego sustineo positum scelerata uidere. Tene meæ poterunt vngere nate manus. Nil turpe loquimur nō peto tuos amores ut antea: se ut lachrymas inique mēs intuearis.

¶ Amnes igneos: per æstuosum & sulfureum phlegetonta. ¶ Coniugis thalamos: quæ fronte adibo unquam virum meum ut cum eo commiscea. apud Euripidem ita loquitur phędra ego. non nunq̄. pudet. n. perueniam ad regales domos: neq; in conspectum thesei ob turpia opera causa aiæ meæ. i. vt mihi complacerem omnino moriar, fecit mori filiũ morte noua. ¶ Efferat, sepeliat more anti quo qui cadauera efferebant. ¶ Pinus: moriar pœna dura nõ ea q̄ solebat dare scinis latro transeuntibus q incurrabat duas arbores: in altera ligabat caput: in altera pedes miseri hois postea surgẽtes dilacerabãt corp⁹ eo mõ nolo ligari sed grauius suppliciũ quero. ¶ Coacto ue. cacumine arboris in flexo.

ωσ αρμοτα ισχυνα γειρ ισ ουσ ουλειο προσωπο νδιο εου αφιζομαι αιο χροιο ευεργοισ ουνικα ψυχησ μιασ εκτεινομαι δεοτεσ τοσ ωκεινο ομαι. ¶ O mors pudoris, videt mihi hui⁹ carminis sensus male quadrare propterea in antiquario codice manu cum inueni nã nullum decus affert mors mulieri læso pudore: & esse contra. Propertiũ: apud quẽ Cornelia hanc sententiam loquit hæc est fœminei merces extrema triõphi. Laudat ubi emeritũ ĩbera fama rogum: t quare asterisco notandum.

BER. ¶ Pater: apertum est. ¶ Iusto mucrone quia percutit merentem. ¶ Inferias: sacra quę solebant fieri mortuis. ¶ Sancto viro: Hyppolito innocenti. ¶ Quid fa. vertit se ad theseum: dicit pater quid debeat facere: si ipsa nouerca morior. ¶ Condere: cõdaris & occulteris. ¶ Plagis regionibus inferni. ¶ Palladi mutantur hic versus & sunt trimetri archilochi: iambici & sunt tettametri cum habent octo pedes quãdo habent septem & vnam syllabam sunt achatalectici. i. nõ perfecti: & dicunt acatalectico deficio. ¶ Theseus, tunc aptat ire ad inferoos vbi alias fuit. ¶ Auerni ia. cus inferni. ¶ Trenarii: speluncha per quam dicit aditus esse ad inferos: de qua diximus in hercule furẽte. ¶ Lethes fluuius infernalis: cuius aquæ pota obliuionẽ facit. ¶ Grata: q̄ miseri optant ut obliuiscant miserias. ¶ Nũc adeste: uocat omnia monstra maris ad perditionem suã. ¶ Proteus occeani & tethyos filius qui dicitur phocas pascere in mari: vnde pastorẽ belluarum marinarum appellãt poetæ.

Mucrone pectus impium iusto patet.
Cruorq; sancto soluat inferias uiro.
Quid facere rapto debeas gnato: parens
Disce ex nouerca. condere Acherontis plagis.
T. Pallidi fauces Auerni: uosq; Tænarei spec⁹,
Vnda miseris grata Lethes. uosq; torpẽtes lac⁹
Impiũ rapite: atq; mersũ pmite ppetuis malis.
Nunc adeste sæua ponti mõstra. nũc uastũ mar
Vltimo quocũq; Prote⁹ æquoris abscõdit sinu.
Meq; ouãtẽ scelere tãto rapite ĩ altos gurgites
Tuq; semper genitor iræ facilis assensor meæ:
Morte dignũ facin⁹ ausus: qui noua natũ necæ
Segregẽ sparsi per agros. qq;, dũ falsum nefas
Exequor, uindex scelestus incidi in uerũ nefas
Sydera: & manes: & undas scelere cõpleui meo.
Amplius sors nulla restat: regna me norũt tria.
In hoc redimus. patuit ad cœlum uia,
Bina ut uiderem funera: & geminam necem?
Cœlebs, & orbus funebres una face
Vt concremarem prolis: ac thalami rogos?
Donator atræ lucis Alcide tuum
Diti remitte munus. ereptos mihi
Restitue manes. impius frustra inuoco
Mortem relictam crudus: & leti artifex,
Exitia machinatus insolita effera.
Nunc tibimet ipse iusta supplicia irroga.
Pinus coacto uertice attingens humum
Cœlo remissa findat in geminas trabes.
Mittarq; præceps saxa per Scytonia.
Grauiora uidi: quæ pati clausos iubet
Phlegeton nocentes igneo cingens uado.
Quæ pœna maneat memet: & sedes, scio.
Vmbræ nocentes cedite: & ceruicibus
His his repositum degrauet fessas manus
Saxum: senis perennis Eolii labor.
Me ludat amnis ora uicina abluens.
Vultur relicto transuolet Tityo ferus.
Meumq; pœnæ semper accrescat iecur.
Et tu mei requiesce Pirithoi pater.

¶ Trabes arbores schirõ latro ppe: corithũ q transeunt cogebat pedes sibi osculari vn illos pcipitabat hic locus ut vidimus appellata sunt saxa schironia. ¶ Grauiora uidi: fui apud iferos & scio grauiores pœnas. ¶ Phlegeton: fluuius iferni trahẽs vndas igneas ¶ Cedite vmbræ vertit se spãlr ad quasdã aias dãnatas ut dent sibi locũ, & succedit penis illatũ. ¶ Senis eoli. i. sisiphi filii eoli q apd iferos hac pena afflictus: ut grãde saxũ supra mõtẽ portare coactus eẽ ad apicẽ deduxerit cõtinuo auis ma relaxatẽ t ut Oui. xiii. meta. Aut petis aut urges rediturum sisiphe saxum. ¶ Me ludat amnis: fluuius in quo ẽ Tãtalus de cuius pena dixiue sæpi⁹. ¶ Vult, silr hæc historia narrata est in Hercule furẽte. ¶ Pr̃ pirithoi. i. ixion cuius historia nota est superius.

DAN. ¶ Pallidi fauces auerni incipit lachrymosa & funebris refert lamẽtatio. i qua pfundos mães iuocat i suã pniciẽ: & ppetuæ mortis supplicia q singula singulis dant optat i se uno congesta: sint: aIt Euripidicus alloquit vmbrã Hyppoliti: thesei filii, nõ mihi amplius iucũda vita vitnã fierẽ fili p te mortu⁹ o q̄ nũq̄ debebas venire i cõspectũ meũ, &c. ολωλα τεκνον. ου δευ χαρισ βιωυ ει σ αρετ νομιν τε κνον ουτισ ουνε κροσ. ωσ μαωοτ ελθεινω φελεισ τουμονσομα &c. ¶ Protheus, protheũ deũ marinũ diuersas sumpsisse formas legimus apud græcos & nostros poetas: is habuit pallenẽ pr̃iã i thessalia: regnauit i carpatho insula & egiptiis iperauit, pascebat phocas. Theocri. ωσ προτευσ φωκασ ναι ετοσ ωνενεωτ. Iræ facili pr̃ q facile me iratũ exaudisti dãdo illa tria q̄ apud Euripidẽ illi obiectat Hyppolitus ωδ εωρασ πατροσ σουσ ωοσ ειδ εων οσ ωικρα. ¶ Et tu mei requiesce. Sene. dissentit Homero qui canit in. β. Iliados. Virg. in. vi. æne. fuisse pirithoũ filiũ Iouis Homerus in. ι. Iliados sic. ουδε οσ ωωτηρασ αμαυιξιοιο ισ αλο χοιο ντεκεσ

¶ Meq; ouãtem: lætantem falsa uictoria, ¶ In cœlum: ad superos: & loquitur respectu inferiorum quib⁹ nos sumus superi. ¶ Celebs. priuatus vxore. ¶ Donator: ut diximus Hercules liberauit theseum ad inferis: vnde rogat eũ vt iterũ restituat ipsum ad inferos. ¶ Mortẽ nunc inuoco mortẽ q̄ habebam in inferno. ¶ In solita

Hæc incitatis membra turbinibus ferat
Nunquam resistens orbe reuoluto rota.
Dehisce tellus / recipe me dirum chaos:
Recipe/hoc ad umbras iustior nobis uia est.
Gnatum sequor ne metue, qui manes regis.
Casti uenimus recipe me æterna domo
Non exiturum.non mouent diuos preces.
At:si rogarem scelera quam proni forent.
C.Teseu querelis tempus æternum manet.
Nunc iusta nato solue/& abscondę ocyus
Dispersa fœde membra laniatu effero.
T.Huc huc reliquias uehite cari corporis:
Pondusq;/& artus temere congestos date.
Hyppolitus hic est?facinus agnosco meum.
Ego te peremi:neu nocens tantum semel:
Solus ue fierem:facinus ausurus parens
Patrem aduocaui:munere en patrio fruor.
O triste fractis orbitas annis malum.
Complectere artus:quodq; de nato est super:
Miserande mœsto pectore incumbens foue.
Disiecta genitor membra laceri corporis
In ordinem dispone/& errantes loco
Restitue partes.fortis hic dextræ locus.
Hic læua frenis docta moderandis manus
Ponenda.læui lateris agnosco notas.
Quā magna lachrymis ps adhuc nostris abest.
Durate trepidæ lugubri officio manus.
Fletusq; largos sistite arentes genæ.
Dum membra nato genitor annumerat suo.
Corpusq; fingit/hoc quidem est forma carens:
Et turpe:multo & uulnere ambesum undiq;.
Quæ pars tui sit:dubito:sed pars est tui.
Hic hic repone,non suo,at uacuo loco,
Hæc ne illa facies igne sydereo nitens
Inimica flectens lumina?hic cecidit decor.
O dira fata numinum,o sæuus furor,
Sic ad parentem gnatus ex voto redit?
En hæc supprema dona genitoris cape
Sæpe efferendus.Interim hæc ignes ferant.
Patefacite acerba cæde funestam domum,
Mosopia claris tota lamentis sonet.
Vos apparate regii flammam rogi.
At vos per agros corporis partes vagas
Acquirite:istam terra defossam premat.
Grauisq; tellus impio capiti incubet.

χοιοι τέκεσ περίεστιν ἐς ὀφι. ἡμίν τὰ φρατάχλαυτον. & thesea pirithoumq;: q̃q̃ diis geniti. Proper. sentit cum Sene. These.infernis: superis testatur Achil. Hic insiont/dem, illa menæ cladem.

BER. ¶Rota: nunquā resistens incitatis turbinibus ferat mea membra. ¶Chaos: sicut dixit Hesio. fuit confusio elemē/torum: & dicitur esse apud inferos. ¶Iustior: quare alias iui nō iusta causa sed ad raptum Proserpinæ: nunc autem ut sequar fili/um. ¶Ne metue: Pluto no li timere non veni ad rapi/nam. ¶Casti: non incesti: ut feci alias. ¶Proni: faci/les: & est dictum ex indi/gnatione. ¶Theseu: cho/rus exhortatur thes. ad scā dalum lachrymas & sepe/liendum filium suum: nam plorandi tempus satis ha/bebis. ¶Iusta: exequias. ¶Effero, valde crudeli. ¶Fœde, sanguinolenter. ¶Huc huc, iubet membra cadaueris portari. ¶Te/mere, sine vllo ordine, nam membra illius nō erant or/dinata locis suis. ¶Patrē, vt non essem solus ad hoc malum inuocaui patrē ne/ptunum: ut mireret mon/strum ita feci eum quoqua peccara ¶Semel: nō semel sed bis, scilicet in filium & patrem. ¶O triste: quam mala est orbitas priuatio filiorum in sene, iuuenis amittens filium sperat re/cuperare alium quæ spes non est in sene. ¶Fractis, senilibus. ¶Est su. superest & restat. ¶Foue, contine amplexu. ¶Genitor: ad se ipsum dicit. ¶Errantes: q̃ sunt remote de loco suo. ¶Locus: iam digerit mem/bra & dicit lacertus dexter hic debet eē: & hic sinistra manus. ¶Leui: sinistri ca/pit aliud fragmentum cor/poris, scilicet latus sinistrū q̄ nō erat integrum. ¶No/tas: signa. ¶Quā me ma/gna pars corporis adhuc restat super quam non po/tero plorare: timeo q̄ nō potero durare donec redi/gam totum corpus in vnū. ¶Fingit cōponit. ¶Hoc capit vnum ad aliud mem/brum: & non videt quæ sit illa pars: sed postquā deest hic una pars: ponam i hoc loco. ¶Ambesum, corro/sum: dubito quæ pars sit tui: an brachium an hume/rus. ¶Vacuo: vbi non est membrum. ¶Hæc ne: fa/cit commiserationem dicens hic est ille vultus qui coegis/set etiam hostes ad amandum se. ¶Furor: insania mea. ¶Ex voto, quod feci neptuno contra filium. ¶Hæc ne. quotiens reperietur aliquod membrum erit opus effice/re funus nouum. ¶Suprema: vltima. ¶Efferendus: sepe/liendus. ¶Interim: dum reperientur aliæ partes. ¶Ignes, rogus quo comburebātur illa mēbra. ¶Patefacite, iubet aperiri ianuā ut au/diatur lamentatio. ¶Fu/nestam: infelicem. ¶Meso/pia: totæ athenæ: nam ma/sops rex athenarum fuit. ¶Claris: magnis: ut oēa audiant. ¶Vos, imperat aliis ut parent rogū: aliis ut querant reliquas partes corporis per agros. ¶Ac/quirite, ita querite ut inue/niatis. ¶Istā. s. phœ. eā nō nominat q̄ illius nomen non erat inuisum: non vult cremeī: sed terra defodiatē rogatq; ut semp illi tellus sit onerosa & grauis quod contrarium dilectis opta/baī, vt Tibullus. Nec gra/uet ossa lapis. ¶Præmat, claudat. ¶Grauis quę gra/uet corpus suum. ¶Impio capiti: crudeli Phædræ quæ fuit causa necis hyp/politi mei.

DAN. ¶Iusta: cōpone lacerē cor/pus gnati, & fac parētatio/nem. ¶Iusta: p defunctis fiūt: quod pium sit: & iustū manibus ppitiari, & quam citissime fieri id potest si fi/at centū annos nō vaganē idcirco ocyus dixit abscon/de. ¶Temera cō, carnem mei pignoris in frustra cō/scīsa & cōglobatā huc ad me ferte. ¶O triste fra. mi/serrima senectus cui non adest adminiculo fili⁊: gra/uissimi doloris est in seni/bus iactura liberorum. id/circo Agrigentinus tyran/nus commiseratus senectā patris Mecœnatis quē po/tuisset sæpius occidere ob iniurias multas noluit ne dolore orbitatis afficeret senem. πυνθανομενος δε επει ειχι τους ερουτα ειν και μιδε ετι ερουσ αυτω ςεςονεναι παιδεασ, ταξι νον δ' ενεδ' εω, ωδ ε και τοι παρυ λιχιαν τρατινο μα νευφειροασνοσ τεωστω παροντωσ αυτωσ χυνα.1. intelligēs patrem tuū pru/dentē senem esse neq; alios posse ab eo generari pue/ros: illū enim misereor: ti/bi præ ætate cōsidēti par/cens hucusq; me continui.

BER. IAm nocte: argumentū huius tragœdiæ quæ inscribitur Oedipus repetendum est superius de tragœdia Thebaide, diuiditur in quinq; actus: primo introducitur Oedipus exiens foras qui dicit sciam hoc mane quot mortui sūt nocte ista: & fi curas regni damnat per commiserationem omnium regnantium, Secundo autem erit sciscitatio remedii pestilentiæ: Tertio consultatio per tyresiam aurē, quarto reuelatio patris interfecti & matris acceptæ in vxorem: quito mors Iocastæ & obcecatio œdipi. ⁋ Mœstū: qa nō erat lux aperta: sed oppressa nubibus & vaporibus. Iubar: splendor solis. ⁋ Luctifica: quæ affert nobis luctū ⁋ Desolatas: destitutas pter pestem. ⁋ Quisquam, hic damnat conditionem ream: quæ tot miseriis tenetur. ⁋ Fallax: o regnum quod videris esse optabile: & decipis oēs. ⁋ Quantum: habet uim substantiui. ⁋ Fronte apparentia: aspectus tuus licet blādus sit: tñ occultat multa alta ⁋ Vt alta iuga: summitantes montium: facit comparationem quemadmodum uenti semper verberant altos montes: sic reges semp agitantur variis sollicitudinibus. ⁋ Rupem scopulū. ⁋ Dirimentē: diuidētē. ⁋ Quieti: non pcellosi sicut illi scopuli verberant licet non sit tempestas: ita reges q̄uis sit pax oppressi sunt multis curis. ⁋ Quā bene ad seipsum vertit. bene fugeram patriam meā corinthum: ita enim credebat esse patriā, ⁋ Polibi, patris mei qui erat rex corinthi: ita putabat sed fili⁹ erat lai thebani. ⁋ Incidi: pter opionē a casu deueni.

DAN. ℭ Aristophanes poeta comicus lepidissimus scripsit epigrāma in quo fortunā & miserādam vicem Oedipus eleganter psecutus est: vnde totum huius tragœdiæ subiectum: qui diligenter aduertit: uideri potest Seneca cōmodato accepisse: est autem huiusmodi argumētum. Linquens corinthum Oedip. patris notus iurgio affectus hospes ab omnibus: profectus est sciscitatum pythium oraculum: querens seipsum & generis semen: qui inuento miser ab infantia usq; dolens laium peremit genitorem. Sphingis autē grauis locutale soluens robur lectum matris ignorā incessauit: pestis thebas inuasit & morbus lōgus. Creon autem missus delphos vt pestis Thebas acciperet remedium, audiuit a nomine cedem laii vlciscendam: quod discens Oedipus miser duabus manibus sibi oculos effodit. Ipsa autem Iocasta se strangulauit: hanc totam materiam hoc non prosequitur auctor allegatus: ex qua Sophocles elegantissimam fabulam dedit: inscribitur οἰδίπους ὁ τύραννος. & Seneca ita cohesit ut nullus prope sit locus quem non fecerit nostrū atq; in hanc tragœdiam non transtulerit: & ne suspiceris o lector benigne tibi data verba ipsum epigramma subiiciendum oculis putaui. λιπὼν κόρινθον οἰδίπους πατρὸς νόθος πρὸς τῶν ἁπάντων λοιδορούμενος ξένος ἦλθε πυθικὸν μαντεῖον ζητῶν ἑαυτὸν καὶ γένους σπορὰν· εὑρὼν δὲ τλήμων ἐν στενῇ ἀμαξιτῷ ἄκων ἔπεφνε λαΐον γεννήτορα, σφιγγὸς δὲ δεινῆς λύσας μελῳδὸν αἴνιγμα ᾔσχυνε μητρὸς ἀγνοούμενος λέχος. λοιμὸς δὲ θήβας εἷλε καὶ νόσος μακρά: κρέων δὲ πεμφθεὶς δελφικὴν πρὸς ἑστίαν ὅπως πύθοιτο τοῦ κακοῦ σωτήριον ἤκουσε φωνῆς μαντικῆς θεοῦ πάρα τὸν λάϊον ἐκδικῆσαι φόνον ὅθεν μαθὼν ἑαυτὸν οἰδίπους τάλας διαστάσεσι χερσὶν ἐξαλάωσε κόρας, αὐτὴ δὲ μήτηρ ἀγχόναις ἐσώλετο. ⁋ Proponit materiā per ipm Oedi. ad quā spectant primæ partes fabulæ cuius catastrophe ē Oedipum occecari in vltionē paternæ necis & patriç liberationem a peste intra quinq; actus partitur: quorum primus cōstans metro iambico trimetro refert lamenta Oedipodis ob dirā pestilentiā quæ prope modū totū thebanū populum depasta est secundo Iocastæ cōsolationē ad eūdem œdipoda prosequit. ⁋ Polybus corinthiorū tyrānus q œdipoda sibi oblatum p Phorbantē pastorem optauit in filiū nominauitq; a pedū tumore infantē ipm. ⁋ Pax ipse fidens: cum mihi: inquit, nō constarē neq; fatis meæ

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Oedipus. Iocasta. Chorus. Creon. Tiresias. Manto. Senex. Phorbas. Nuncius.

TRAGOEDIA QVINTA QVÆ INSCRIBITVR OEDIPVS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. IOCASTA.

IAm nocte pulsa dubius effulsit dies.
Et nube mœstū sqlida exoritur iubar,
Lumēq; flāma triste luctifera gerens.
Iā cernet auida peste solatas domos,
Stragēq;, quā nox fecit, ostēdet dies.
Quisquam ne regno gaudet? o fallax bonum,
Quantum malorum, fronte quā blanda, tegis.
Vt alta ventos semper excipiunt iuga.
Rūpemq; saxis vasta dirimentem freta
Quamuis quieti verberant fluctus maris,
Imperia sic excelsa fortunæ obiacent.
Quam bene parentis sceptra Polybi fugeram
Curis solutus, exul, intrepidus: vagans:
Cœlum, deosq; testor: in regnum incidi:

Infanda timeo, ne mea genitor manu
Perimatur hoc me Delphicæ laurus monent.
Aliudq; nobis indicant maius scelus.
Est maius aliud patre mactato nefas?
Pro misera pietas, eloqui fatum pudet.
Thalamos parentis Phoebus, & diros toros
Gnato minatur impia incestos face.
Hic me paternis expulit regnis timor.
Non ego penates profugus excessi meos.
Parum ipse fidens mihimet in tuto tua
Natura posui iura. cum magna horreas,
Quæ posse fieri non putes, metuas tamen.
Cuncta expauesco, meq; non credo mihi.
Iam iam aliquid nos fata moliri parant.
Nam quid rear, quod ista Cadmeæ lues,
Infesta genti, strage tam late edita
Mihi parcit vni, cui reseruamur malo?
Inter ruinas urbis, & semper nouis
Deflenda lachrymis funera, ac populi struem?
Incolumis ergo scilicet Phoebi reus
Sperare poteras sceleribus tantis dari
Regnum salubre? fecimus coelum nocens,
Non aura gelido lenis afflatu fouet
Anhela flammis corda. non zephyri leues
Spirant. sed ignes auget æstiferi Canis
Titan leonis terga nemæi premens.
Deseruit amnes humor, atq; herbas color
Aretq; Dirce, tenuis Ismenos fluit.
Et tingit ipsa nuda uix vnda uada.
Obscura coelo labitur phoebi soror.
Tristisq; mundus nubilo pallet nouo.
Nullum serenis noctibus sydus micat.
Sed grauis, & ater incubat terris uapor.
Obtexit arces coelitum, ac summas domos
Inferna facies. denegat fructum Ceres,
Adulta, & altis flaua cum spicis cremat.
Arente culmo sterilis emoritur seges.
Pars nulla regni immunis exitio uacat.
Et omnis ætas pariter & sexus ruit.
Iuuenesq; senibus iungit & gnatis patres
Funesta pestis. vna fax thalamos cremat.
Fletuq; acerbo funera, & questu carent.
Quin ista tanti pernicax clades mali
Siccauit oculos, quodq; in extremis solet,
Periere lachrymæ, portat hunc æger parens
Supremum ad ignem, mater hunc amens gerit.
Properatq;, ut alium regerat in eũdem locum.
Quin luctu in ipso luctus exoritur nouus.
Suæq; circa funus exequiæ cadunt.
Tum propria flãmis corpora alienis cremant.

satis meæ imbecillitati cõfidere ueritus: ne tuum ius uiolarem: natura illud posui in tuo cum olim infans fui oppositus & ex eo quod horres magna scelera timeo tamen nonnulla quæ præter te fieri nullo modo existimas.

BER. ¶ Infanda: non dicenda. ¶ Delphica laurus: respõsa Apollinis delphici quæ scribebantur in foliis lauri: ut testatur Virgil. in. vi. æne. foliis ne carmina mãda. ¶ Maius: sed quid est peius q̃ occidere patrem si tibi obiicit per antipophoram: est maius aliud scelus scilicet habere matrem pro uxore. ¶ Proh pie. exclamat ad pietatẽ quare hæc sunt cõtra illam. ¶ Impia face impio matrimonio. ¶ Hic timor siue habeam matrem pro uxore & interficiam matrem expulit me corintho. ¶ Profugus: fugatus. ¶ Parum: nolui fidere mihi & in constantia mea. ¶ Tuto: iura quæ debent esse inter filium & parentes. ¶ Cum magna: ponit sententiã generalẽ quãdo times aliquod malũ tu debes cauere omnia accidentia ad illud. ¶ Metuas quis putes nõ posse fieri illud: tamen timeas. ¶ Non cre. non committo me mihi quia non ausus sum manere ubi erat pater meus ne accideret casus quẽ metuo. ¶ Iam iam. puto aliqua mala mihi parari moriuntur omnes & in tanta peste solus reseruor ad aliquod malũ. ¶ Moliri: parare. ¶ Genti cad. populo thebano ¶ Late edita usq; facta. ¶ Struem, congeriem corpora mortuorũ. ¶ Reus, ipse quem phoebus damnauerat dicẽs me parricidam nasciturum nõ poteram sperare regnum mihi esse bonum sed ad meam perditionem datum cũ phoe. tãtis sceleribus damnauerat me: ideo reseruor ad aliquod malum. ¶ Fecimus coelum, aerem hæc pestis uenit ꝑpter scelera mea. ¶ Nocẽs. pestiferum. ¶ Anhela: anxia nõ est aura quæ refrigeret corda estuantia flammis pestiferis. ¶ Leues: leuiter spirantes. ¶ Titan, augentur calores, cum sol sit in leone apud illam stellam quæ dicitur canis siue canicula: vnde dicti sunt dies caniculares syrius quoq; dicitur in medio centro coeli ad q̃ stellam cum sol ascẽdit duplicatur calor ipsius: & lãguore afficiuntur corpora syrium autem illam uocatam putant propter flammæ candorem, latini caniculam dicunt de qua fabulose multa dicunt ut inquit Iginius. ¶ Nemei: hũc leonem fuisse dicunt quem her. interfecit in nemea silua archadiæ. ¶ Deseruit: quia omnia arescũt ¶ Dirce: fõs de quo supra. ¶ Hismeneos: fluuius Theba. ¶ Tenuis: paucis aquis. ¶ Nuda sine aqua. ¶ Nouo insuitato. ¶ Facies: apparentia infernalis. ¶ Arces: coeliũ ¶ Obtexit: cooperauit. ¶ Vna fax: solus rogus. ¶ Thalamus: maritum & uxorem: quia vna hora moriuntur. ¶ Fletu, cum omnes moriantur nõ restat q ploret suos. ¶ Peruicax: perseuerans. ¶ Siccauit: quia amplius nõ est hũor ad lachrymas. ¶ Regerat, portat alium. ¶ Exequiæ: qui sequuntur funꝰ, moriuntur priusquam discedant ex ipso funere. ¶ Propria, separauerat rogos pro aliis & ipsi cadentes in ipso funere cremantur in illis.

DAN. ¶ Non aura gelido describit pestem non contagiosam sed coelitus uenientem qualis est Ouidiana quæ æginum agrum uastauit. ¶ Sirius: stella orit. xxix. gradu canceri circa mediũ mensem Iulii occiditq; circa medium Septembrem. παρατοστειρω: sic fede hac stella meminit Appollo. rodius in. ii. argonauticon. Virgi. in. x. Igiotus in signis coe. ¶ Petitte lachrymæ: etiam lachrymãdi nulla est uis quippe ex nimio pestis feruore exhaustꝰ est humor illarum lachrymarum circa morem græcum accipit aspirationem sed defenditur exemplo liguæ atticæ quæ firmandum roborandisq; uocibus spiritum inserebat ut esset eage sonus uiridior uegetiorq;. ¶ Cadunt medentes: nul

la ægrotanti relicta est a medico spes quippe nec ipse erat a peste immunis iuxta illud Ouidianum: In ipsos sæua medentes irrupit rabies. ¶ Aut trahit. s. ad mortē aut trahit p subtrahit ipsi ægro auxilium ut sit aphæresis. ¶ Matura: quia & senex & scelest⁹: ideo matura: maturi sunt flagitiosi ut cito cadant & moriantur sicut poma cocta & matura respuuntur ab arbore quemadmodum Cicero recordatur in Catone maiore uel matura accelerata propter illud qd sequitur præturam.

¶ Nullus: non est pudor illis qui sunt in extrema miseria. ¶ Discreti: separati solet fieri sepultura pro singulis sed nunc vnus tumulus regit multos. ¶ Quota minima. q.d. de mille partibus non crematur vna: uel legatur. ¶ Quanta & erit sensus satis est congessisse si nō colligantur ossa non est mirum: cum terra deficiat ad faciēdum tumulos. ¶ Vota quæ fiunt diis. ¶ Ars: medicina. ¶ Medentes ipsi medici. ¶ Auxilium: auxiliatorem medicum. ¶ Affusus: ad terram iacēs. ¶ Matura: fata mortem festinam: ut dii faciāt me mori priusquam uideā cladem omnium aliorum. ¶ Post omnes: ultimus. ¶ Sperne: ad seipsum dicit postquam dii negant tibi mortem uel recede hinc uel interfice te. ¶ Contacta: qua contactus tuus: huius regni est causa tantæ pestis: uel legatur contracta uel acquisita. ¶ Vel etiam. ¶ Ad parentes: quos fatatum erat ut iterficerem est etiam melius: ut reuertar ad illud periculum. ¶ Labat: deficit. ¶ Hoc. i. tanto ¶ Pressius, firmius translatio ab his qui firmant se pedibus homo fortis non debet moueri in periculis. ¶ Abest: nō timeo: nec do terga fortunæ quia etiam auderem contra gigantes sed doleo propter utilitatem reipublicę. ¶ Probri uituperium: nam turpissimum est uiro forti timere. ¶ Sphinga: accusatiuus grecus probat se non timere exēplo sphingis de qua

BER.

Diripitur ignis. nullus est miseris pudor.
Non ossa tumuli sancta discreti tegunt.
Arsisse satis est pars quota in cineres abit.
Deest terra tumulis, iam rogos syluæ negant.
Non uota, non ars ulla correptos leuant.
Cadunt medentes morbus auxilium trahit.
Affusus aris supplices tendo manus
Matura poscens fata præcurram ut prior
Patriam ruentem. ne uc post omnes cadam.
Fiamq; regni funus extremum mei.
O sæua nimium numina, o fatum graue,
Negatur vni nempe in hoc populo mihi
Mors tam parata. sperne letali manu
Contacta regna. linque lachrymas, funera,
Tabifica cœli uitia, quæ tecum inuehis
Infaustus hospes. profuge, iamdudum ocyus
Vel ad parentes. Io. quid iuuat coniux mala
Grauare questu? regium hoc ipsum reor.
Aduersa capere. quoq; sit dubius magis
Status, & cadentis imperii moles labat.
Hoc stare certo pressius fortem gradu,
Haud est uirile terga fortunæ dare.
Oe. Abest pauoris crimen, ac probrum procul,
Virtusq; nostra nescit ignauos metus.
Si te'a contra stricta, si uis horrida
Mauortis in me rueret, aduersis feros
Audax gigantes obuias ferrem manus.
Nec sphinga cæcis uerba nectentem modis
Fugi cruentos pestis infandæ tuli
Rictus, & albens ossibus sparsis solum.
Cumq; e superba rupe iam prædæ imminens
Aptaret ales uerbera, & caudam mouens
Sæui leonis more conciperet minas.
Carmen poposci sonuit horrendum insuper
Crepuere malæ, saxaq; impatiens moræ
Reuulsit vnguis uiscera expectans mea.
Nodosa fortis uerba. & implexos dolos,
Ac triste carmen alitis solui feræ.
Io. Quid sera mortis uota nunc demens facis?
Licuit perire, laudis hoc pretium tibi
Sceptrū, & perēpte Sphingis hæc merces dat.
Oe. Ille, ille, dirus calidi monstri cinis
In nos rebellat, illa nunc Thebas lues
Perempta perdit. vna iam superest salus.
Siquam salutis Phœbus ostendit uiam.

¶ Sapphici ptim, Anapæstici, Dimetri, & Monometri īserti cū nōnullis Trimetris iābicis.

CHORVS.

O Ccidis Cadmi generosa proles
Vrbe cum tota. uiduas colonis

uisum est in thebaida: tragœdia. ¶ Nectentem: intricantem. ¶ Rictus os acutū. ¶ Sparsis: aspersis. ¶ Ossibus: illorum quos ipsa interfecerat. ¶ Ales: sphinx alata: cum ascendisset rupem ut acueret iram contra me ut facit leo qui se incitans caudam se percutit. ¶ Prædæ. s. mihi quam putabat prędam. ¶ Carmen dixi: ut proponeret enigma. ¶ Sonuit: dixit horribiliter. ¶ Male: concussi sunt dentes cum fremitu. ¶ Reuulsit: ex rabie impatiens deturbauit deorsum saxum ingens. ¶ Solui: declaraui. ¶ Nodosa: intricata. ¶ Alitis feræ, sphingis. ¶ Triste: apportans tristitiam nescientibus soluere. ¶ Quid fera. dicit Iocasta arguis te non timere cum ausus sis contra sphingem: & poteras tūc mori & noluisti: cur uis mō mori. ¶ Vota. sera tarda. ¶ Precium. s. regnum nam ppter mortem sphingis datum est tibi hoc regnum. ¶ Sceptrū & merces: præmium laboris mei dicit Oedi. si interfeci sphingem puto quod nūc petat pœnas. ¶ Lues peremp. sphinx. ¶ Perdit: destruit. ¶ Superest, vnum auxilium restat ut oremus deos: & mittamus ad oraculum Appollinis.

O Ccidis: Inducitur Chorus calamitatem thebanorū deplorans & est uersus saphichus. ¶ Occidis moreris: ci breue. ¶ Cadmi: qui condidit Thebas. ¶ Viduas: desertas colōis. ¶ Contacta: polluta vnde contagium quāquam producit ante penultimā placet magis quam cōtracta. ¶ Hoc stare, oratio non indigna prudenti ac præclara matrona quæ suadet in aduersis præstare constantiam sic Ora. præcipit bdelio æquam memento rebus in arduis seruare mentem non secus in bonis ab insolenti temperatam læticiam moriture bdeli seu mœstus omni tempore uixeris: ita Iocasta aureū pręceptū cōstātię uiro suo apte proponit in aduersis & arduis obseruādum. ¶ Hæc sphinga:

BER.

DAN.

sphinga: ficut meminit Aristophanes & sophocles. σφι γγος δ᾽ ἐδ᾽ τινος παταγι μον λυσαμενος. ¶ Carmen: secundum metro saphico cõplectitur trifariam Thebani chori lamentationem primo ruinam & stragem hominũ quos ineuitabilis morbus pestilentię confecerat inde iumẽtorum uastationem ultimo herbarum plantarumq; siccitatem æstuantis syderis malicia inortam deplorat Cho. Diuiditur autẽ in duo in planctum & creontis aduentum.

BER. ¶ Comes: qui secut⁹ est bacchum usque in indiam: unde demonstratur illorum generositas quod magis est dolendum de illorũ strage. ¶ Leto: morte. ¶ Signa: uexilla. ¶ Primo: mundo orienti vnde sol oritur. ¶ Cinamis. ubi nascuntur Cinama: uidit & parthos sagittas post terga & mare rubrum. ¶ Promit: emittit ubi sol oritur. ¶ Inficit: tingit & facit nigros uidit etiam ethiopes. ¶ Interimus: morimur nos appositiue genus stirpis inuictæ gentis fortissimæ Thebanæ. ¶ Ad ma. magna turba descendit ad inferos. ¶ Patuere: Thebis erant. vii. portæ quibus solebant efferri cadauera: nam sepeliebantur omnes extra urbem: tunc tanta erat turba morientium: ut non satis fuerint. vii. portæ uolentibus exire ad sepeliendum mortuos. ¶ Stat: non potest pcedere propter multitudinem. ¶ Præmitur: urgetur. ¶ Prima uis: prima pestilentia fuit inter pecudes quæ prone ad terram primam corruptionem sentiũt. ¶ Bidentes tardas: oues tardeuntes. ¶ Laniger: aries. ¶ Colla: sæpe sacerdos ante aras uolẽs sacrificare taurum priusquam percuteret ille moribundus cadebat peste. ¶ Aureo: de more inaurabant cornua tauro quem sacrificaturi erant. ¶ Alta: eleuata ad percutiendum. ¶ Segnis: sine uiribus. ¶ Vasti: quæ uix poterat se sustinere propter morbũ. ¶ Resoluta cadens. ¶ Nec cru. ex uulnere non exiuit sanguis sed sanies: omnia ista sumpta sunt ex Virgi. in. iii. geo. ¶ Prodidit: decepit. ¶ Prono inclinato ad terram. ¶ Gy

Respicis terras miseranda Thebe.
Carpitur leto tuus ille Bacche
Miles extremos comes usq; ad Indos,
Ausus Eois equitare campis,
Figere & mundo tua signa primo.
Cinnamis syluas Arabum beatas
Vidit, & uersas equitis sagittas
Terga conuersi metuenda Parthi.
Littus intrauit pelagi rubentis.
Promit hic ortus, aperitq; lucem
Phœbus/& flamma propiore nudos
Inficit Indos.
Stirps inuicte genus interimus.
Labimur sæuo rapiente fato.
Ducitur semper noua pompa morti.
Longus ad manes properatur ordo
Agminis mœsti/seriesq; tristis
Hæret/& turbæ tumulos petenti
Non satis septem patuere portæ.
Stat grauis strages/premiturq; iuncto
Funere funus.
Prima uis tardas tetigit bidentes.
Laniger pingues male carpsit herbas.
Colla tacturus steterat sacerdos.
Dum manus certum parat alta uuln⁹.
Aureo taurus rutilante cornu
Labitur segnis/patuit sub ictu
Ponderis uasti resoluta ceruix.
Nec cruor ferrum maculauit. atra
Turpis e plaga sanies profusa est.
Segnior cursu sonipes in ipso
Concidit gyro/dominumq; prono
Prodidit armo.
Incubant pratis pecudes relictæ.
Taurus armento pereunte marcet.
Deficit pastor grege diminuto,
Rabidos inter moriens iuuencos.
Non lupos cerui metuunt rapaces.
Cessat irati fremitus Leonis.
Nulla uillosis feritas in ursis.
Perbibit pestem latebrosa serpens.
Aret, & sicco moritur ueneno.
Non sua sylua decorata coma,
Fundit opacis montibus umbras.
Non rura uirent ubere glebæ,
Non plena suo uitis iaccho
Bracchia curuat.
Omnia nostrum sensere malum.
Rupere erebi claustra profundi
Turba sororum face tartarea.

ro: reflexione. ¶ Non cer. ad omnia animalia sunt ægra & deficientia: nullus est timor inter dispar genus animalium. ¶ Turba so. furiæ infernales uenerunt ab inferis quæ omnia miscent strage miserabili. ¶ Sidonis. Thebanis nam cadmus de sidone uenit: qui thebarum auctor aquæ thebanæ commixtæ sunt cum aquis stygiæ paludis & phlegetontis quæ mortifere omnes necãt. ¶ Auidos: nam mors nunquam satiatur deuorare homines. ¶ Explicat. extendit super omnia. ¶ Alas: dicitur mors alta quæ cito uenit. ¶ Charon: portitor stigiæ qui dicitur transuehere animas ad iferos. ¶ Fessus: uix potest sufficere tanto numero. ¶ Conto. partica ferrata ad impellendam nauim. ¶ Refert: redit ad alios accipiẽdos fessus. ¶ Nectere: ad nectendum & portandum q dicitur cerberus rupisse cathenas & errasse apud nos. ¶ Ferri tenarii: cathenę qua ligatus erat ad natum ingressum inferni. Thenarus promontorium in agro lacedęmoniorum ubi erat cauerna qua dicebatur esse descensus ad inferos.

¶ Miseranda thebe: theben numero vnitatis inflexit qđ raro p urbe boe. iuenias affirmante Prisci. & Carisio grammatico. ¶ Ad indos extremos: expugnauit indiam bacchus vnde primum uexit lyncas triumphali currui adiunctos canẽte oui. uicta racemifero. l. d. & cætera. Longus ad manes. Ditescit pluto & infernus nostris luctibus ita Sopho. ex persona œdipi δεαι δ᾽ ἐκ στεναγ μοις καὶ γοοις πλουτι ζεται: το κοισι τεσκη φα σε λαυνει λοιμος ε χθισ τος πολιν. Vitis iaccho. sterilescũt uites nec ferũt vuas iacchus ẽ bacchus ita dictus ab effusa lætitia. παρατο χαδε. qđ ẽ resono: & scribit duplici. cc. ultio crasso si credimus Eusta. ut producunẽ penultima per positionem: & si uerbum vnico tantum scribatur. ¶ Conto: contus est sudes sine hasta durior siue ferro Virgi. ac duris detrudere contis: & alibi Assenti longo muros defendere conto. DAN.

BER. ¶Solum:terram. ¶Maiora: maioris staturæ quã sint hoies. ¶Discussa: nã qñ tremebat cadebat nix. ¶Cadmeum: ubi cadmus iterfecit serpẽtẽ. ¶Amphionios: thebanos ad amphione. ¶Facies: tristi⁹ ẽ uidere tãtã stragẽ q̃ mori. ¶Alligat, deficiebãt ita peste membra qđ nõ poterant moueri. ¶Rubor: egri hẽbãt suborẽ i vultu ac cẽsum qđ signũ est maxie ifecti, peste. ¶Leues: pue. ¶Arcẽ: ipm caput qd ẽ q̃si arx in hoie uidebaĩ hre vnã fornacem in capite. ¶Rigẽt: cõgelati sũt & horridi facti. ¶Sacer: execrabilis cõsumit mẽbra. ¶Resonãt: uidebanĩ sp audire murmur: nã oẽs sensus erant occupati. ¶Niger: putridus. ¶Hiantes ruptis uenis fluebat sanguis. ¶Gemitus, murmuratio q̃dã erat in itestinis. ¶Fatigãt: incẽsi ardore, egroti ibãt ad amplexandũ frigida marmora: ut reciperent refrigerationem. ¶Quos si aliq poterant exire domũ ibãt ad fontes & bibebant q̃tũ uolebãt. ¶Elato: remouet sepulto. ¶Peritis: uos traditis. ¶Alit sitis q̃to pl⁹ bibebãt plus sitiebãt ¶Latice ingesto, aq̃ hausta. ¶Tribueĩ, ut moriãĩ. ¶Satiare de. ibãt ad tẽplũ ut facerẽt irã deis dicẽtes, satiamini dei nr̃is gẽtibus. ¶Quisnam dat locũ sequenti scene reuertebatur creo qui fuerat ad oraculũ Apollinis & ibi mutatur uersus in iambicũ,

Iocasta ¶Creo: frater Ioc. ¶Factis uirtute sua. ¶Falsa: an puto uidere ipsum quẽ multũ desideraui. ¶Adest: pñs ẽ Creo & creon græca dictione on apud nos amittit.

BER. Horrore qua. Hic est.ii.actus i quo iducit creo frater Ioc. q missus erat ad oraculũ Apollinis ut uideret si erat remediũ huius pestis: renũciat quod expurgetur mors Lai: & eius iterfector mittatur in exiliũ: cuius pña erat ista pestis sed cũ dubitaret quis fuisset: adierũt tyresiã uatẽ q dixit fuisse oed. tñ non dixit ei. Primo oed. uidẽs creon uenientẽ dubitabat an portabat bonũ uel malũ. ¶Quatior, cõcutior tremor. ¶Vergat: iclinẽt & ueniant. ¶Labat: tremit. ¶Gemino uĩ bono uĩ malo

Phlegethonq; sua motam ripa
Miscuit vndis styga sidoniis.
Mors atra auidos oris hiatus
Pandit, & omneis explicat alas.
Quiq; capaci turbida cymba
Flumina seruat, durus senior
Nauita crudo uix assiduo
Brachia conto lassata refert,
Fessus turbam uectare nouam.
Quin tænarii uincula ferri
Rupisse canem fama, & nostris
Errasse locis, mugisse solum,
Vaga per lucos simulachra uirũ
Maiora uiris, bis cadmeum
Niue discussa tremuisse nemus.
Iam turbatã sanguine Dircen.
Nocte silenti Amphionios
Violasse canes.
O dira noui facies leti
Grauior leto, piger ignauos
Alligat artus langor, & ægro
Rubor in uultu, maculæq; caput
Sparsere leues, tũ uapor ipsam
Corporis arcem flamme⁹ urit.
Multoq; genas sanguine tingit
Oculiq; rigent, & sacer ignis
Pascitur artus, resonant aures,
Stilatq; niger naris aduncæ
Cruor, & uenas rumpit hiantes.
Intima creber uiscera quassat
Gemitus stridens, tũc amplexu
Frigida presso saxa fatigant.
Quos liberior domus elato.
Custode sinit petitis fontes.
Aliturq; sitis latice ingesto.
Prostrata iacet turba cadẽtum,
Oratq; mori, solum hoc faciles
Tribuere dei delubra petunt.
Haud ut uoto numina placent.
Sed iuuat ipsos satiare deos.
Quis nam ille propero regiã gressu petit?
Adest ne clarus sanguine, ac factis Creon?
An æger animus falsa pro ueris uidet?
Adest petitus omnibus uotis Creon.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri, & Tetrametri, Iambici, cum quibusdam Exametris.

OEDIPVS. CREON.

Horror q̃tior, fata quo uergãt, timẽs
Trepidũq; gẽino pect⁹ euẽtu labat.

¶Læta: res læat. ¶Duris rebus asperis. ¶Incertus: q nescit uer: an triste an lætũ: inq̃tũ sperat lęticiã cupit scire: inq̃tũ scit posse esse triste timet. ¶Rñsa: dicit creo qđ habuit rñsum ab Apolline sed incertum. s. q ille det poenas q iterficit Laiũ. ¶Sorte oraculo. ¶Perplexa la. occulta nõ itelligũt. ¶Dubiã: qñ istud hñdũ est i malũ: qñ dii rñdẽt dubie est negare salutem. ¶Ambage ne. reuolutione icerta ita hoc nõ est dicendũ qđ sit p malo cũ mos Apol. sit dubie rñdere. ¶Fare loquere oraculũ dicit oedipus uoui explicare obscura sicut feci de sphinge. ¶Oedipode. s. mihi. ¶Cedem explicat creon oraculũ. ¶Regiã: regis lati. ¶Haustus: attractiones aeris non ante cessabit pestis ¶Ede: dic. ¶Luat, sustineat. ¶Ait: creo rñdet ꝑtor dicit ideo cogor dicere. Alr legiĩ sit ꝑcor tuũ. ¶Vistr: adhuc timeo: qñ cõsidero quãto terrore sit dictũ illud oraculũ. ¶Torpor, stupor, isti uersus sũt trochaici achatalectici quare deficiunt: habent septẽ pedes cũ dimidio. ¶Coit: congelatur.

DAN. ¶Rupisse tñ: aiunt cerberũ alligari in inferno cathena adamantis & eadem tractũ fuisse huc ab her. ¶Grauior le. tristior est leto, leti genus ignauum & vulgare genus mortis ẽ pestilẽtia. ¶Pascitur ar. excedit & carpit artus accusatiuo inueniuntur passiua coniuncta sed figurate. Virgi. in. iii. geor. pascunĩ uero siluas & summa lycii auctor est Pris. Aliturq; sitis: q̃to plus bibit quis eo plus sitit sicut hydropicis cõtingit in quibus crescit sitis sibi indulgẽs & dira nisi causa morba fugerit. ¶Delubra petũt Var. li. vii. rerum diuinarum ait locus in quo deum ponebant a nõnullis delubrũ nuncupatur sicut in quo figitur cãdela candelabro. ¶Horrore: actus secũdus & carmẽ tertium iambico tetrametro hyppoeactico constitutum rogat creontem oedipus qđ pestis remedium ab Apolline acceperit contra illi oraculum pythio carmine repetit Creon ad cuius interpretationem promouetur thyresias. Tota poene sophoclis narratio hæc est.

¶Vt sacra:

Vbi læta duris mista in ambiguo iacent,
Incertus animus, scire cum cupiat, timet.
Germane nostræ coniugis, fessis opem
Siquam reportas, uoce properata edoce.
C.Responsa dubia sorte perplexe latent.
Oe.Dubiam salutem qui dat afflictis, negat.
C.Ambage nexa Delphico mos est deo
Arcana tegere. Oe.fare, sit dubium licet.
Ambigua soli noscere Oedipodæ datur.
C.Sedem expiari regiam exilio deus,
Et interemptum Laium ulcisci iubet.
Non ante cœlo lucidus curret dies,
Haustusq; tutos ætheris puri dabit.
Oe.Ecquis peremptor incliti regis fuit?
Quem memoret ede, Phœbus, ut pœnas luat.
C.Sit precor tutum uisu, audita horridum.
Torpor insedit per artus, frigidus sanguis coit.
Vt sacrata templa Phœbi supplici intraui pede.
Et pias numen precatus rite summisi manus.
Gemina Parnasi niualis arx trucẽ sonitũ dedit.
Imminẽs phœbea laurus tremuit, & mouit do/
At repẽte scã fõtis lympha castalii stetit. (mũ.
Incipit letea uates spargere horrentes comas.
Et pati cõmota Phœbũ cõtigit nõ dum specũ.
Emicat uasto fragore maior humano sonus.
Mitia cadmæis remeabunt sydera Tebis,
Si profugus Dircen Ismenida liqueris hospes
Regis cæde nocẽs, Phœbo iam notus & infans.
Nec tibi longa manẽt sceleratæ gaudia cædis.
Tecum bella geres, natis quoq; bella relinques
Turpis maternos iterum reuolutus in ortus.
Oe.Quod facere monitu cœlitum iussus paro,
Functi cineribus regis hoc decuit dari,
Ne sancta quis quam sceptra uiolaret dolo.
Regi tuenda maxime regum est salus.
Quærit perẽptũ nemo, quẽ icolumem timet.
C.Curam perempti maior excussit timor.
Oe.Pium prohibuit ullus officium metus?
C.Prohibent nefandi carminis tristes minæ.
Oe.Nunc expietur numinum imperio scelus.
Quisquis deorum regna placatus uides.
Tu tu, penes quem iura præcipitis poli,
Tuq; o sereni maximum mundi decus,
Bissena cursu signa qui uario regis.
Qui tarda celeri sæcula euoluis rota.
Sororq; fratri semper occurrens tuo
Noctiuaga Phœbe, quiq; uentorum potens
Æquor per altum cærulos currus agis.
Et qui carentes luce disponis domos,
Adeste, cuius Laius dextra occidit.

BER. ℭVt sacra: incipit narrare oraculũ: statim ut accessi ad tẽplũ apollinis qd' est in parnaso omnia uisa sũt tremere. ¶ Submissi: inclinaui ad oraculũ. ¶ Gemina arx: parnasus hẽt duos colles: ut testat Pli. & Strabo. ¶ Trucem: horribilẽ. ¶ Imminẽs: imposita ipsi templo. ¶ Lympha: aqua. ¶ Castalii, fontis in parnaso q sacer ẽ musis. ¶ Stat: firmauit se nec currit: incipit. ¶ Vates lethea: puella q̃ dabat rñsum ipsũ apollinis ut est apud Virgi. in. vi. æneí. de sybilla. Letheã appellat: qa post rñsum oia obliuiscebat, nam lethe fluuius est inferni q iterpretatur obliuio. ¶ Specum. speluncã & aditũ vnde dabãt rñsa. ¶ Mitia: ista sunt uerba oraculi: & quia solebãt uersu exametro dare rñsa ibi põit uersus exametros. ¶ Mitia: benigna cessabit pestis hæc sunt uerba oraculi si pfugus liquæris dircẽ hismenida. i. thebas dirce fons hismenus fluui' in agro thebano: ut uidimus. ¶ Regis. s. laii. infans: qñ oraculũ pdixit de te dũ eẽs in utero mr̃is: & ibi aperte demõstrat œdipus. ¶ Longa, nõ diu gaudebis. ¶ Tecum: qa fodiet sibi oculos. ¶ Natis: sic etheocli & polinici. ¶ Reuolut' itex re diens in utex matris. s. cõcũbẽdo cũ mr̃e. ¶ Quod: facere post q̃ itellexit sentẽtiã oraculi œdipus inquit faciamus uindictã regis interfecti qd' liqt dari cineribus illius. ¶ Quod paro. s. uidictã. ¶ Monitu: oraculo. ¶ Decuit: honestũ' fuit dari. ¶ Cineribus: in principio qñ fuit mortuus uos debebatis facere uindictã. ¶ Ne san. q̃ debẽt eẽ inuiolata: ut dẽ exẽplũ aliis: ne qs insultet regibus: ipse regis ulciscat mortẽ vnde dicit regi tuẽda ẽ salus regũ. ¶ Quęrit qa timebatis regẽ nõ curauistis ulcisci eius mortẽ. ¶ Timor: dicẽ creo erat nobis agẽdũ alid q̃ curare uidictã regis. ¶ Prohibuit. q. d. phiber̃ nõ debuit ¶ Tristes minæ. s. enigmata sphingis q̃ pponebant & ipediebãt nos. ¶ Nũc: post q̃ hucusq; nõ ẽ fcã uidicta: nũc faciam' illã iussu deorũ q nobis hoc ipauerunt: & inuocat deos faciẽs imp̃catiõnẽ iterfectori ut hitis oib' malis itefficiat quoq; p̃rem & abeat mr̃e3 p uxore: ut mihi p̃dicebat oraculum. ¶ Quisqs: iuocat oẽs deos q dñr hr̃e curã regnis ut interfector laii luat pœnas. ¶ Præcipitis: celeriter uertẽtis. ¶ Poli: cœli latiẽ dr̃ uertex poleo uerto. Tuq; sereni: per circuitionẽ: o sol. ¶ Decus mũ. ornamẽtũ cœli. ¶ Bissena: sol fac cursum suũ p zodiacũ in quo sunt duodeci signa: & qd' libet signũ occupat spaciũ vnius mẽsis: qñq; lõgior a nobis: aliqñ uicinior: iõ dicit uario cursu. ¶ Soror: inuocat lunã sororem solis. ¶ Quiq;: iuocat quoq; neptunũ & plutonẽ q dñr habere regna. ¶ Cui' dextra, facit iprecationẽ ɔtra illũ qui iterfecit laiũ: & ẽ ordo tecta & lares nõ ferãt. i. sustineant hunc cuius dextra laius occidit.

DAN. ℭGemina parnasi arx: refert Strabo li. ix. ab australi pte cirphi p̃ruptã rupẽ cũ pfunda ualle habet parnasus a qua sane diuisione biceps uocatus baccho & phœbo cõsecrat' teste Macro. & Diod. & Homer' meminit. Χρειων εκδ σαφνε γυαλων υπο παρνησοιο &c̃. ¶ Dircẽ ismenida: zethus & amphion filii antiopes alligatã indomito tauro dircẽ traxerũt per agrũ thebanũ q̃ in fontẽ cõuersa est sui nois cui' rei meminit lepid' ppertì'. ¶ Turpis mr̃nos: ait chor' apud sophoclẽ bene te iustũ oia cernẽs tp̃s inuenit generantem pariter & genitũ εφευρε σ' αεκονθ' ο παντ' ορων χρονος τεκνουντα και τεκνουμενον. Quærit perẽptũ frustra salutẽ q̃ro ei exhibere quẽ nequeo facere ut uiuat sit nemo i columẽ q̃rit illũ quẽ timet eẽ perẽptum. ¶ Curã. q. d. tm mihi timeo: ut mihi regẽ perẽptũ tã nulli sit curæ. ¶ Sororq; fratri: luna suo obtutu illustrat a sole hic fictioni & ludibrio fabulæ aperta est tanta lunã apertã sonipedes. facile per smyrnã sequit aureũ currũ Homer' appellat lunã σωτειρα φοιβου απολλωνος.

BER. Hospitalis:hūana sed deserta uel hitata feris. Thalamis.cōiugio m̄rno:ut habeat m̄rem in uxorē. Nunqd. parēthesis est. Quicqd fugi.s.qd erat pdictū oraculo de me.quodā diximus. Veniē: si reperiā iterfectorē nō illi parcā. Hospes.peregrin⁹:ut se putabat. Regna.s.thebana. Quæ reliq.s.cornuā se putabat filiū polibi. Penetrales:domesticos. Solo:terre itellige corithū in isthmo iter ioniū & ægeū. Et ipse: itelligit apollinē q dabat rñia p phœbadē puellā. Cirrhea:a cirrha ubi colit apollo. Ita molle qetū ita pr̄ meus hēat ul tā secură p totū tps suū:si cut n̄ dabo ei ueniā. Merope,uxor polibi. Faces, m̄rimoniū. Sed:quo uertit se ad creontē: ut dicat si bi q̄liter iterfectus ē laius. Iacet:mortu⁹ est. Frōdifera:rñdet creon qd̄ iter factus est laius dū peteret oraculū apollis. Castaliæ:fons i pnaso dicat⁹ musis. Obitū,dēsum spinis. Trigemina: deseri.iter: erat vna uia uersus olenō: alia uersus corithū alia ad teplū phocidos. Gratū. qre ibi colit. Vn altus pnasus q est mons phocidis. Biceps:q duos colles hz. Ima: planitie. Acto: eleuare,hoc difficultate ad ascēdendū. Bimares:terras itelligit corithū ut diximus iter duo maria q̄ ciuitas est in isthmo achaie,te ste Eusebio & ipibus a syphbo latrone colit filio ɔtructa.cercyra cognoiata: deide aucta epi ai ocata,post hęc euersa & a corithbo orte stus filio istaurata corithus noiata fuit ultio a rōanis facta,ut ondit flor⁹de bello achaico:& Iustin⁹ libro .xxxiii.Olenia:hęc ē tertia uia q̄ ducit uersus boetiam ubi est olenos ciuitas teste Igmio i astronomia ubi ca prā amaltea nutrită fuisse asserit,aliā ondit Homer⁹. in secundo iliados ciuitatē aetholię: iuxta quā ap Calidonius occisus dr. Caua:iter mōtes p locū cōcauū & est illa ppe flumē alpheū q fluit p helidē. Hic in isto loco. Fretū pace: laiū ɔfisum pace cū nullū haberet bellū nō m̄ltos stipatores hēbat:vn turba p donū illū iteremerūt Subita man⁹ turba ex iproui so exies loca occulta ut faciunt latrōes. Tulit facinus fecit scelus regē. In

tpe,dat locū sequēti scenę uenit tyrhesias uates q sciet nobis exponere qs iterfecerit Laiū & oraculū apollinis: hic dictus est qnq̄ fuisse fœmina postea uir: vn orta ɔtrouersia iter Iouē & iunonē cui maior uoluptas ueneris iesset an uiro an fœminæ:cā delata est ad tyresiā q utrūq erat expert⁹:hic rñdit maiorē uoluptatē eē fœminæ:q̄re idigna ta iuno ɔtra ipsiꝫ soiam tulisset eū obcecauit mot⁹ .n.iuppiter miseratione ut cecitatē solaret artē uaticinādi illi tradidit ceciq̄ patrē pia filia māto regebat q̄ postea thebas fugiēs cū filio oeno i galliā cisalpiā māntuā ɔdidit fili⁹ & a noie matris appellauit. Tremulo:quare senex erat.

Hunc non quietum tecta,non fidi lares,
Non hospitalis exulem tellus ferat.
Thalamis pudendis doleat,& prole impia.
Hic & parentem dextera perimat sua.
Faciatq;(nunquid grauius optari potest?)
Quidquid ego fugi.non erit ueniæ locus.
Per regna iuro,quæq; nunc hospes rego,
Et quæ reliqui.perq; penetrales deos,
Per te pater Neptune,qui fluctu breui
Vtrinq; nostro geminus alludis solo.
Et ipse nostris uocibus testis ueni
Fatidica uatis ora Cirrhææ mouens.
Ita molle senium ducat,& summum diem
Securus alto degat in solio parens.
Solasq; Merope nouerit Polybi faces.
Vt nulla sontem gratia eripiet mihi.
Sed quo nefastum facinus admissum loco est
Memorato,Marte aperto,an insidiis iacet?
C.Frondifera sanctæ nemora Castaliæ petens
Calcauit altis obsitum dumis iter.
Trigemina qua se spargit in campos uia,
Secat vna gratum Phocidos Baccho solum.
Vnde altus ima deserit cœlum petens
Clementer acto colle Parnasus biceps.
At vna bimares Sisyphi terras adit.
Olenia in arua.tertius trames caua
Conualle serpens,tangit errantes aquas,
Gelidumq; dirimit amnis Eleimadum.
Hic pace fretum subita prædonum manus
Aggressa ferro facinus occultum tulit.
In tempore ipso sorte Phœbeia excitus
Tiresia tremulo tardus accelerat gradu.
Comesq; Manto luce uiduatum trahens.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. TIRESIAS. MANTO.

Sacrate Diuis,pximū Phœbo caput,
Respōsa solue.fare,quē pœnæ petāt.
T.Q. d̄ tardo fatū,ligua qd̄ q̄rit mos
Haud te qdē magnanime mirari addecet:(ras,
Visu carentem magna pars ueri latet.
Sed quo uocat me patria,quo Phœbus,sequar.
Fata eruantur.si foret uiridis mihi
Calidusq; sanguis,pectore exciperem deum.
Adpellite aris candidum tergo bouem,

BER. Sacrate diuis to gat œdipus tyresiā vt dicat qa fuerit interfector lai. Proximū: secūdū in diuinatiōe. Quod tardo: rñdet tyresias nō ita cito se posse dicere eū cecus sit sed tñ uel le pp utilitatē reipublicæ: facit adducit tñ ad aras,& filiā dicere signa q̄ appent. Fatū: ad explicāū ueritatē oraculi. Visu ca.qa nō possū uidere signa q̄ apparent: vñ oportet ut soā ab alio. Fruanē.itelligāt & trahunē in lucē. Fata: oracula apollinis.Si forem,si haberē ætatē iuuenilē reciperē spm phœbi sed non possū. q senex nō posse tolerar spm q m̄ltū pmebat, ita ut exiēs ex corpe phœbadis multotiēs relinqrēt ipsam semianimē: ut Vir. plane scribit in.vi.æne.Excuterē:logr p translationē, tāq apollo eēt eques & ipe equ⁹ quē de⁹ p̄meret. Excutere deū: explicarē oracula phœbi. Appellite: adducite.iubet ut adducāt taurū ad aras: qui nūquā sit functus iugo.

DAN. Equor p iuxta illud Virgilii atq; leuis summas cur ru perlabit vndas. Perimat:quē iam pemerat imitatio sophoclis. ειτ ποισδε τὸν δρῶντα. Vt nulla sontē gratia: nō abibit impune neq; illam a me impetrabit gratiam. Sed quo in loco: apud sophoclē in domibus uerū an in agris. δ'οι κοι εἰ α γρο ις ο ἐκεῖ. Subita pdonū:in uadūt laiū securū pp pacē & trucāt proprie pdonū dixit quilaiū oti pdā occupasset sed et imitatiōe sophoclis ta

Curuoq; nunquam colla depressum iugo.
Tu lucis inopem gnata genitorem regens
Manifesta sacri signa fatidici refer.
M.Optima sanctas uictima ante aras stetit.
T.In uota superos uoce solenni uoca.
Arasq; dono thuris Eoi extrue.
M.Iam thura sacris coelitum ingessi focis.
T.Quid flāma?largas iā ne ɔphēdit dapes?
M.Subito refulsit lumen & subito occidit.
T.Vtrum ne clarus ignis, & nitidus stetit?
Rectusq; purum uerticem coelo tulit?
Et summam i aures fusus explicuit comam?
An latera circa serpit incertus uiæ?
Et fluctuante turbidus fumo labat?
M.Non vna facies mobilis flammæ fuit.
Imbrifera qualis implicat uarios sibi
Iris colores, parte quæ magna poli
Curuata picto nuntiat nimbos sinu.
Quis desit illi, quis ne sit dubites color.
Cœrulea fuluis mista oberrauit notis.
Sanguinea rursus, ultimum in tenebras abit.
Sed ecce pugnax ignis in partes duas
Discedit, & se scindit unius sacri
Discors fauilla genitor horresco intuens.
Libata Bacchi dona permutat cruor.
Ambitq; densus regium fumus caput.
Ipsosq; circa spissior uultus sedet.
Et nube densa sordidam lucem abdidit.
Quid sit parens effare. Ty.quid fari queā?
Inter tumultus mentis attonitæ uagos
Quid nā loquar?sunt dira, sed in alto mala.
Solet ira certis numinum ostendi notis.
Quid istud est, quod esse prolatum uolunt.
Iterumq; nolunt & truces aras tegunt?
Pudet deos, nescio qd, huc ꝑpere admoue.
Et sparge salsa colla taurorum mola.
Placido ne uultu sacra, & admotas manus
Patiuntur? Man.altū taurus attollēs caput.
Primos ad ortus positus expauit diem.
Trepidusq; uultum obliquat & radios fugit.
T.Vno ne terram uulnere afflicti petunt?
M.Iuuenca ferro semet opposito induit.
Et vulnere vno cecidit. at Taurus duos
Perpessus ictus, huc & huc dubius ruit.
Animamq; fessus uix reluctantem exprimit.
T.Vtrum citatus vulnere angusto micat?
An lentus altas irrigat plagas cruor?
M.Vnus per ipsam, qua patet pectus, uiam
Effusus amnis: huius exiguo graues
Maculantur ictus imbre: sed uersus retro

phoclis i psona Cre. λαο τα σφαγιο ου τυχοντας ουμια ε.n.ꝑpriε λαο ταυο ꝑdicator: unde mineruā: q̄ ꝑest pdę in armis dīr λαιτς δεα. ¶ In tpe ipso: parasceue sequētis epitaseos in qua fit incremētū nouarū psona sū Tyresiæ natis uictimā eā extra & sacrā flāmā aucēderis ut soluat anigma œdipo & Mantus puellæ p̄se orbo colorē flāmæ & icetinoȩ morū explicātis œdipus rogat rñdet Tyresias mutus.

BER. ℭ Depssum colla: qui nunq̄ habuerit colla depssa.i.subiecta iugo. ¶ Tu refer.hla manto dices mihi signa q̄ apparebunt. ¶ Optia.ꝓlogus iā stat uictima ad aras. ¶ Extrue: cōpōe. ¶ Ingessi iposui rñdet filia. ¶ Quid flāma: dic mihi signa si flāma ascendit recte uel expādit. ¶ Cōphēdit occupat. ¶ Subito iauuisit tremicuit & statim mortua est qd mōstrū illū q statim fact⁹ est rex statim priuabit. ¶ Rectus stetit i erectus fuit uñ uadit flāma recte. ¶ Explicuit: explanauit. ¶ Comā flāmas. ¶ Incertus: nesciens an erectus an sparsus. ¶ Labat: tremit. ¶ Nō vna facies, vna apparētia sed uarii colores q̄les ostēdit iris arc⁹ cœlestis tpe pluuio. ¶ Curuata: inflexa iris q̄ dr nuncia iunonis. ¶ Sinu: curuatura in forma arcus. ¶ Picto: uariis coloribus distincto. ¶ Nimbos: futurā pluuiā. ¶ Quis desit, uidenī esse oēs colores & tñ nullus est certus. ¶ Illi.s.flāmæ. ¶ Cærulea: iterdū sunt colores sanguinei: aliqñ cærulei. ¶ Notas: fuluis: signis sub nigris fuluus color est ex ruffo ac uiridi mixtus: uñ fului leones dñr. Sed ecce apparet aliud signū flāma diuidit in duas ptes: qd signat duos filios diuisos.s.ethiocles & polynicē. ¶ Pugnax: q inter se pugnat. ¶ Discors: discedēs in diuersa. ¶ Libata: infusa uinū murat in sanguinem. ¶ Ambit, ꝑterea circa caput regis œdipi ē caligo & fum⁹ quo significat cæcitatē & lachrymas. ¶ Tumultus uagos: diuersas agitationes stupidæ mentis nescio qd loq̄r. ¶ In al. ꝓfundo nō bene itelligunt. ¶ Solet ira deoȩ significari certis signis. Prolatū demōstratū ut uelle signare postea nō q̄ obscura sūt,

¶ Tegunt: celant. ¶ Pudet: hoc erat propter concubitū œdipi cum matre. ¶ Mola, pulti ex farina sale & mero q̄ spargebant iter cornua uictime priusq̄ sacrificarent. ¶ Sacra: uictime parare ad sacrificiū.s.taurus. ¶ Patiūtur permittit se tangi manibus nam soluta uictima erat ante aras & si fugiebat habebatur malū signum. ¶ Placido vul. quasi uelit sacrificari ¶ Expauit: timuit lucē qd significat œdipū futurū cæcum. ¶ Positus, locatus a me ursus solē obliquat p trāsuersum uertit. ¶ Vno ne dicit tyresias uigilia & dic mihi si moriunī vno ictu. ¶ Afflicti: percussi. ¶ Iuuēca: respōdet manto qd iuuenca sponte uenit ad vuln⁹ & vno ictu cecidit: q significat iocastā cito se interfecturā: taurus āt bis ictus in diuersa errans significatum œdipū qui semel uoluit mori & nō potuit nō permittente filia Antigone. ¶ Verum: rogat tyresias an multis sanguis an paucus exeat dicit māto quod iuuenca effudit multū sanguinem qd significat iocastam & tauri ut fudit paucū quod significat œdipum nō mori: sed uagari. ¶ Micat: exilit. ¶ Irrigat lente uenies.s. ¶ Amnis, vni⁹ fluui⁹ idest copia sanguinis. ¶ Patet, apertum est per vulnus. ¶ Huius.s.tauri ¶ Imbre i scut sanguine. ¶ Ictus vulnera ¶ Versus retro sanguis nō labit sic deberet: sed fluit p vultū atq; oculos qd significat oculos œdipi fœdandos sanguine.

ℭ Sacrate diuis: apd sophoclem alloquit in hæc uerba omnia considerans Tyrhesia doctissime: quamuis nō cernas multum tamē intelligis pariter ωσαντεαυο μαιρει ρεσ ιαδειδ τααταταωολυ μενει και μυβαλωτο φροτ νιο διομαι ad uerbū facta latina e greca est hæc scœna habeto codicē sophoclis añ oculos. ¶ Quid fari queam: adeo cæca sunt & recondita istęc misteria & difficiles mētes superū ut quid sentiā uix mihi in manu sit prologui & augurari: fuit tyrhesias thebanus piresi filius hō cęcus indignatiōe Iunonis q tam fœminas q̄ uiros in furiā ueneris proniores uehementio resq; indicauisset: cęteȩ lapi DAN.

Per ora multus sanguis, atq; oculos redit.
T. Infausta magnos sacra terrores cient.
Sed ede certas uiscerum nobis notas.
M. Genitor qd hoc est? nō leni motu (ut so-
Agitata trepidāt exta sed totas manus lēt)
Quatiunt nouisq; prosilit uenis cruor.
Cor marcet ægrū penitus / ac mersum latet.
Liuentq; uenæ magna pars fibris abest.
Et felle nigro tabidum spumat iecur.
Ac semper omen unico imperio graue.
En capita paribus bina consurgunt toris.
Sed utrunq; cæsum tenuis abscondit caput
Membrana latebram rebus occultis negās.
Hostile ualido robore insurgit latus.
Septemq; uenas tendit / has omnes retro
Prohibens reuerti limes obliquus secat.
Mutatus ordo est sede nil propria iacet.
Sed acta retro cuncta / non animæ capax
In parte dextra pulmo sanguineus iacet.
Non læua cordis regio, non molli ambitu
O menta pingues uiscerum obrēdunt sinus.
Natura uersa est nulla lex utero manet.
T. Scrutemur unde tantus hic extis rigor.
M. Quod hoc nefas? cōceptus īfauste bouis,
Nec more solito positus, alieno in loco
Impler parentē / membra cū gemitu mouet.
Tremulo rigore debiles artus micant.
Infecit atras liuidus fibras cruor.
Tentantq; turpes mobilem trunci gradum.
Et inane surgit corpus / ac sacros petit
Cornu ministros / uiscera effugiunt manu.
Neq; ipsa, quæ te pepulit, armenti grauis
Vox est. nec usquam territi fugiunt greges.
Immugit aris ignis / & trepidant foci.
Oe. Quid ista sacri signa terrifici ferant.
Exprome, uoces aure non timida hauriam.
Solent suprema facere securos mala.
T. His inuidebis quibus opem quæris, malis.
Oe. Memora, qd̄ unū scire cœlicolæ uolūt,
Contaminarit rege quis cæso manus.
T. Nec, alta cœli quæ, leuis pinna, secat.
Nec fibra uiuis rapta pectoribus potest

piter cecitatis tenebras honore uaticinii illustrauit auspi
cia. sic̄ dē referēte Plinio primus iuenit in necromātia ad
modū excellēs fuit: ideirco dal dux ulyxi ad īferos ab Ho-
mero in x odissea: ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο
μάντιος ἀλαοῦ τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι. &c.
filiā hōit Māto cuius filius bianor Mātuā urbē Venetiæ
floridissimā: an Virgilii Ma
ronis natalibus celeberrimā
ꝯdidit q de memoria aui ty-
resiæ portā quæ ducit ad
diuum Benedictum Tryhe-
siam appellauit.

BER. ¶ E de. dic signa intestinorū. ¶ Exta iestina mouēt cū tā to impetu ut uix possint tene ri: apparuerat māto taurꝯ. ¶ Trepidāt: saliunt. ¶ Ma- nus. s. tenētiū. ¶ Nouis: inu- sitatis. ¶ Cor: qd̄ primū est iter exta uidet putridū. ¶ Li uent: habēt colorē nigꝝ. ¶ Fi bris: extremitatibus cordis nō sīt integra ꝑcordia. ¶ Ab est: nō est. ¶ Iecur: est asperū felle: & habet duo capita qd̄ nunq̄ apparuit sine magno dāno regni. ¶ Tabidum: pu tridum qd signat duos filios odio plenos: & amaritudine iter se pugnaturos de regno. ¶ Sed utrūq;, sunt bina capi ta: sed utrūq; occultat pellis- cula: tā appens q̄si sub uitro ¶ Toris: eq̄libus pulpis & eminētiis. ¶ Cæsum: q̄si iter ruptū. ¶ Negās: latebrā q̄re tacit illa appere hoc signat duos frēs nō diu dñaturos: cū cito morituri sint. ¶ Hos tile latus: facies extipiciū equalr ultimā diuidebant: accipiebāt unā p illo p quo uolebāt uaticinari aliā p p- te aduersa & hostili: q̄uis nō fuisset hostis. ¶ Vn̄ aduersa ps ibi habuit maiorē uigorē ¶ Hostile latus: ps p hoste. ¶ Insurgit: eleuat. ¶ Tēdit: q̄r illæ uenæ sīt plenæ sau guie & ē una uia q̄ secat illas qd̄ sanguis non dimittit: tre hoc signat polinicē uenturū thebas cū septē ducib⁹ q ibi oēs morient. ¶ Obliqu⁹, uia facta p trāsuersum ¶ Reuer ti: retro currere. ¶ Mutatus est ordo naturæ: nulla ps est in loco suo, qd signat: œdipū nullū ordinē naturę seruasse ¶ Acta: retro ipulsa. ¶ Aiæ ꝑpās. ¶ Dextra: ubi est locus pulmōis. ¶ O mēta, iestina pua h̄ ē m̄ brāe tenues q̄ am biūt iestina. ¶ Molli am. te nui uolutōe. ¶ Natura uer. ē puersa. ¶ Scrutēt: ingrat un̄ ueniat. tāta putredo. ¶ Con ceptus: filius iuuēca erat ꝑgnās: & fœtus nō erat in loco qd̄ signat matrimoniū filii & mr̄is. ¶ Infauste: significantis

infœlicitatē mouet. s. uitulus. ¶ Micāt: mouent. ¶ Artus: mēbra uituli. ¶ Fibras art⁹: ꝑuas uenas. ¶ Liuidus niger ¶ Trūci: pedes uituli. ¶ Tētāt tanq̄ uelit ire, tamē, q̄re nō p̄t se mouere. ¶ Petit: uīr uelle facere ipetū cōtra mini- stros. ¶ Fugiūt qd signat i obedietiā filiorꝫ œdipi. ¶ Neq; filia uoli credere q̄ hæc sit uox bouū q̄ audita ē. ¶ Grauis. horrēda. ¶ Pepulit: pcussit. ¶ Territi: qn̄ timēt uictimę mugiūt & fugiūt. ¶ Ignis, mu git in aris. ¶ Trepidāt: mo uent. ¶ Quid ista petit œdi- pus qd significent ista signa. ¶ Exprome, explica uates ty resia. ¶ Sacri terrifici, sacrifi cii hui⁹ faciētis terrorē ¶ Ex trēa mala. q. d. iā habui oīa mala: ita potero itrepid⁹ au dire. ¶ Inuidebis: ueniat tps qd uelles mori peste: cōtra q̄ q̄ris auxiliū & non poteris. ¶ His malis, huic pesti. Me moria dic saltē: qs interfecit regē. ¶ Nec alta: rñdet tyre- sias p extipiciū aut auspiciū nescirē tibi dicere nomē iter fectoris regis: sed opus est ut uideā per nigromātiā. ¶ Pē na. s. auis uolantis. ¶ Secat al. uadit per sublime cœlū. ¶ Nec fibra. uena. ¶ Viuis: adhuc palpitantibus.

DAN. ¶ Vultū: ambitiose uultū di xit de ira: sōale sed uultū p facie accipit. ¶ Aiaq;: duo ge nera hostiaꝝ ponit theodo- sius unū uolūtariū i quo uo- lūtas deorꝫ discrebat de quo crediderim senecā potius hic itellexisse q̄uis aiam reluctā tē dixerit in morte simplr ac cipiēdo & poeta Mātua. me minit: pecudūq; reclusis pe ctoribus inhiās spumātia cō sulit exta: alterꝫ aiale in quo sola aia deo sacrificabat idē aiaq; litādū argolica & hāc tibi eryx meliorē aiam &c. ¶ Sed ede certas: ecce liq̄do patet qd̄ gen⁹ hostiæ tetige rit poeta. ¶ Exta: eminētiæ dñr uiscerū dicta qd extāt & eminēt, nā q̄ secant ad usum diuinę uolūtatis explorādæ maxime eminēt inde extispi- ces dñr extorꝫ inspectores. ¶ Cōceptus. i. fœtus substā- tiue cōceptio bouis uno iunc tu peragit qd si forte perra- uit uigesimo post diē marē fœmina reperit, parit mense decimo sed si parit citra fœ- tus: inutilis est coitus bouis est ab ortu delphini ad pri- die nonas ianuarias diebus triginta scribūt Aristo. Var. Pli. auspicia accomodari so- lent secundū demonstratio- nes interpretū: sic in extispiciis cōtingit qualitates futu- rorum ex intestinorum motu considerari: quæ oia falsa

esse & cassa contendit Lactantius: & in ciuitate coelesti doctissimus Aug. & Eusebius. ¶ Nec alta apud sophoclē aperte. tamen indicat oedipoda interfectorem fuisse lai: sed credit oedipus ioco id dici a tyresia φονεα σε φημι ανδρος ου ζητεις κυρειν. Contra. Oedipus nempe gauisus uideris hæc semper loqui non χαιρων γε δις ταυτα πημονας ερεις.

fatū: mortē q̄ nō fatiat. ¶ Cohibere: stringere & ligare sine lege, sine ordine: versus ē saphicus. ¶ Qualis: nutritū prio ab Ino matertera dīt Bacchū deinde iter nymphas: vn̄ dicit talis ventes q̄lis eras iter nymphas vestitus veste muliebri vt Iunonē lateres. ¶ Nouercā: Iunonē. ¶ Falsos femineos: cum esses masculus. ¶ Lutea, zona cingulo, luteus color ē dilucidior. rutilus q̄lis ē color auri: hinc violæ eius coloris luteolæ appellanť. ¶ Vn̄ ex q̄ rōne placuit tibi obseruare hūc hitū: q̄re iter puellas fuisti seruatus. ¶ Sinus laxi. vestes flexæ ad terrā. ¶ Fluidūq; syrma. vestis fluēs ad terrā, syrmo a syro qđ est traho. ¶ Premeres leones. dr̄ bacchus trahi in curru a tygrib⁹ & lincib⁹: alii addūt leōes Stati⁹ r p̄mouet effrene dextra leuaq; sequūtur linces: & vda mero lambūt: retinacula tygres. ¶ Eoe. oriētalis. ¶ Gāgē. fluuius est indiæ fluens alueus. ¶ Araxē: est armeniæ fluuius dicēte Lucano: armeniūq; bibit rōanos araxē ¶ Syleno. Hic fuit alūnus bacchi post nymphas. ¶ Turgida, inflata uino. ¶ Mistæ, sacerdotes Bacchi: misticū græci dicūt oē id: quo in arcanis deoꝝ sacris utimur: q̄lia erāt bacchi orgia q̄ noctu clā a solis mulieribus celebranť. & mysteria arcana sacra appellanť: vnde dicit. ¶ Condita orgia. s. secreta sacra. ¶ Bassaridū, bacchātium bacchus bassareus dict⁹ ē. bassarides bachę ipsæ dictę sūt a bassara veste q̄ vsq; ad pedes dimissa est: dcā a bassara loco lydię i q̄ fit. ¶ Pulsauit, edē. s. cohors: bassaridū pulsauit tēplum tuū pede saltādo. ¶ Sola. s. cohors: sola sine viris: vł nocturna ¶ Pāge: pangeū teste Pli. iiii. li. thracię p̄mōtoriū bessis conterminū & macedonię isctū: ei⁹ septētrionalē ptē pęnas ihitare refert. Hero. li. vi. circa mōtē regio pāgea. ¶ Threicio vertice, cacumine montis ipsius, q est in thracia.

BER. ¶ Ciere: dicere nomen interfectoris. ¶ Tentāda: expetēda. ¶ Ipse. s. laius rex mortuus. ¶ Plagis: regionibus. ¶ Noctis: tenebraꝝ inferni. ¶ Emissus. s. laius ab inferno. ¶ Referanda: aperiēda: more magico faciebāt fossam in qua ponebant lac & sanguinē & euocabant aias. ¶ Ditis: plutonis. ¶ Populus: multitudo aiaꝝ. ¶ Ede: dic. ¶ Cui mādas: cōmittis. ¶ Sacrū, hoc sacrificiū: nā nō decet regem interesse huis sacris opus ē qđ alius p te iterfit. ¶ Inuisere: intrare ad uidēdū eū. ¶ Vmbras: aias infernoꝝ. ¶ Te creo: sacrū hoc cōmitto creōti. ¶ Laxamus: aperimus. i. dū euocabimus p sacrū aias ab inferis, interea isti cantēt laudes baccho: & sic dat locū sequenti choro.

BER. Effusam: discēdente tyresia: Thebani deo suo baccho cātant laudes coronati hedera: intellige q̄ vna pars chori persuadet alteri vt laudent bacchū & coronentur hedera q̄ illi sacra est. ¶ Redimite: coronate quartę cōiugationis: Corymbis propriē est fructus hedere. Virgi. diffusos hedera vestis pallente corymbos. ¶ Mollia: dixit pp habitū Bacchi quē capiebant illi sacrificantes in modū fœminaꝝ: molles vocamus delicatos. ¶ Nysęis thyrsis hastis bacchicis quæ inuolutæ erant pāpinis: nyseus a nisa vrbe ægypti fœlici arabię p̄pinqua in qua bacchus ferť vinum inuenisse: i eaq; religiosissime colit vel dr̄ a nysa pago helyconis vbi sibi colitur. ¶ Lucidū: mutat versum: & hic est trochaichus acatalectic⁹. ¶ Palmis, versus est pindaricus: nec refert si vltima sylla. sit lōga. ¶ Virgineū caput: quare hēbat vultū virginis: imberbis & crinitus. ¶ Nubila: quæ tegunt coelū nostrū auidum

Ciere nomen. alia tentanda est uia.
Ipse uocandus noctis æternæ plagis
Emissus Erebo: ut cædis authorem indicet.
Reseranda tellus: Ditis implacabile
Numen precandum. populus infernæ stygis
Huc extrahendus. ede, cui mandes sacrum.
Nam te, penes quem summa regnoꝝ est, nefas
Inuisere vmbras. Oe. te creo hic poscit labor.
Ad quem secundum regna respiciunt mea.
T. Dum nos profundæ claustra laxamus stygis,
Populare Bacchi laudibus carmen sonet.

¶ Versus exametri, Trochaici, Anapæstici, Dimetri: Monometri: Acatalectici: Catalectici: & Brachycatalectici: & sapphici inserti.

CHORVS.

Effusā redimite comā nutāte corymbo,
Mollia nysæis armate brachia thyrsis:
Lucidum coeli decus huc adeas votis:
Quæ tibi nobiles Thebæ Bacche tuæ
Palmis supplicibus ferunt.
Huc aduerte fauens virgineum caput.
Vultu sydereo discute nubila.
Et tristes erebi minas: auidumq; fatum.
Te decet cingi comam floribus vernis:
Te caput Tyria cohibere mitra.
Edera ue mollem Bacchifera religare frōtem.
Spargere effusos sine lege crinis:
Rursus adducto reuocare nodo.
Qualis iratam metuens nouercam
Creueras falsos imitatus artus
Crine flauenti simulata virgo
Luteam vestem retinente zona.
Vnde tam molles placuere cultus:
Et sinus laxi fluidumq; Syrma.
Vidit aurato residere curru:
Veste cum longa regeres Leones,
Omnis Eoæ plaga vasta terræ:
Qui bibit Gangem, niuemq; quisquis
Frangit Araxem.
Te senior turpi sequitur Silenus asello:
Turgida pampineis redimitus tempora sertis.
Condita lasciui deducunt orgia Mystæ.
Te Bassaridum comitata cohors.
Nunc Edonii pede pulsauit
Sola pangæi: nunc Threicio

¶ Effusam, quartū carmē pythio carmine trochaico acatalectico scriptū chor⁹ iducit dithyrābū decātans hortať adt seipm prius ad assumēdū schema bacchanale: postea ingredit hymnū. ¶ Lucidū coeli decus, eumolpus in bacchicis carminibus igniculum radiis DAN.

Dionysium nuncupat. Et Orpheus splendoris auctorem Dionysium. Mitra bacchus gerit mitram propter dolores qui fumante vino caput aggrediuntur: sic loquitur Eusebius eruditissimus, græcissim⁹. ꝶ Silenus baccho pædagogus fuit cuius consiliis virtutē cōplexus fuit auctor Eusebius in secūdo. ꝶ Bassaridū, bassaris forma patronimica. Bassareus. nomē bacchi declinatum: & trisyllabū. Bassara, vestis talaris. ꝶ Pellitam pelles lyncum bassaras vocitāt traces, auctore Euse. Ora. vini nō incuriosus: citra tñ tumulentiam dixit se nolle irritare bassareum inuitum.

che: explicat primā expeditionē bacchi cōtra piratas, nā teste Diodo. dr̄ bacchus sustulisse oēs impios qui in vrbe erant: sed maxime pentheum atq; lycurgum. ꝶ Rapuit, quasi ante tempus legitimum duxit ad arma. ꝶ Manus tyrrhena turba ꝑdonū aduersus quā parauit expeditionem, nam tyrrheni bacchici olim piraticam exercuerunt.

BER. ℂ Impia menas, baccha furiosa: nā apud thracas primum sacra bacchi instituta sunt ab Orpheo q̄ a mulieribus celebrari statuit: crinibus passis incedebant indutæ pellibus dammaꝝ q̄ græce nebrodas appellant: nā nebros græce latine dāma: tbantq; ut furiis agitatæ cū tybiis: cymbalis & clamore vnde menades hoc est furiosæ appellant. ꝶ Iacho ogigio: baccho thebano: iachus a potu iacho vocifero: ogigius ab ogigio rege thebanoꝝ sub quo primū Diluuium fuisse dixit Var. i prologo tertii libri de re rustica: nebride vt dixim⁹ nup ꝑprie apud græcos dāmaꝝ pelles nebrodes dīr a qbus ipsæ bacchātes cognominatæ sunt. ꝶ Sacra nebride, pelle dāmæ sacris dicata. ꝶ Côuictæ. s. furiis. ꝶ Fundere, sperserunt: vt moris erat. ꝶ Thyades: thyas dr̄ sacrificula bacchi. Virgili. thyas vbi audito stimulāt trieterica baccho: thyone⁹ cognomē est bacchi quod a thyo qđ est sacrificor deducitur: nā illi adhuc iter humanos versanti sacrificia reddebant: ex quo thiades quēadmodū a baccho bacchides. ꝶ Remissa oestro,

Vertice Pindi: nunc Cadmeas
Inter matres: impia Menas
Comes Ogygio uenit Iaccho
Nebride sacra præcincta latus.
Tibi commotæ pectora matres
Fudere comam: Thyrsumq; leuem
Vibrante manu. iam post laceros
Pentheos artus Thyades Oestro
Membra remissæ: uelut ignotum:
Videre nefas.
Ponti regna tenet nitidi matertera Bacchi:
Nereidumq; choris Cadmeia cingitur Ino.
Ius habet in fluctus magni puer aduena Ponti
Cognatus Bacchi numen non uile Palemon.
Te Tirrhena puer rapuit manus.
Et tumidum Nereus posuit mare,
Cœrula cum pratis mutat freta.
Hinc uerno platanus folio uiret.
Et phœbo laurus carum nemus.
Garrula per ramos auis obstrepit.
Viuaces ederas ramus tenet.
Summa ligat uitis carchesia.
Idæus prora fremuit Leo.
Tigris puppe sedet Gangetica,
Dum petrata freto pauidus natat.
Et noua dimersos facies habet.
Brachia prima cadunt prædonibus.
Illisumq; utero pectus coit.
Paruula dependet lateri manus.
Et dorso fluctum curuo subit.
Lunata scindit cauda mare,
Et sequitur curuus fugientia carbasa Delphin.

ꝶ Nereus: deus marin⁹ posuit. ꝶ Te tumidū: adhuc inexpertum supra mare. ꝶ Cū mutat: qn eras assuetus: tantum esse in pratis. ꝶ Hinc explicat apparatū classis bacchi, quēadmodū Virg. quoq; facit in prora erat imago leōis fremētis: in puppe tigridis. ꝶ Noua fa. nō prius uisa. ꝶ Demersos. s. i mari non prius viderant taliam signa classis.

DAN. ℂ Menas: patronymicū, & declinatū nomē ab insania & indignatione: μαινομαι, vel μαινω. irascor. Impio turpis, horrēda: ebrii nō aiaduertūt qd deceat qd ue cōtra turpe sit hinc Ora. ad poetā meū describēs: cum fas atq; nefas exiguo fine libidinū Discernūt auidi. Eusebius in euāgelica ꝑparatione de arcanis mysteriis gētiliū bacchū Menollē græce vocari quasi torū furētem tradit. ꝶ Nebride, nebris est pellis hinul. Oestro: vulgares tabanū vocāt cui nomē asilo. Romanū est Oestū graui vertere vocātes. ꝶ Thyades: thyas forma patronymica sacerdos liberi pr̄is a furore & ipetu. oia q̄ faciūt ad instationem vocant thystua. ꝶ Cognatus sororinꝰ bacchus, & Melicerta, huiccino: illi semele fuit mr̄ vt meminit Eusebi⁹ Te thyrrhena: hoc mō narrat poetaꝶ ipator Homerus apparuit i ꝑminēti maris littore bacchus ipuberi similis huic ꝗtiebant ꝑ terga pulchræ comæ nigræ, pharebebat circa humeros pur

relicta a furore oestrum volatile paruum cui nomē asilū est vt dicit Virg. iii. georg. eo incitant ad cursum iumēta: ibi ponit methaphorice. ꝶ Artus pentheos: membra pentei lacerati a matre agaue. ꝶ Ignotū nefas: scelus qđ ipsæ fecerant ignorantes ꝑp furorē: vnde ignorabāt remisso furore quis pentheū occidisset. ꝶ Matertera. Ino. ꝶ Pōti, maris qre proiciens se in mari vt supra vidimus facta est dea vna cū filio Melicerta a græcis alba dea: a nobis vero matuta: filius autē palemon & portunus deus maris appellatus est. ꝶ Cadmea nā ino fuit cadmi filia ex harmione: vxorq; athamātis regis thebaꝝ & bacchi nutrix. ꝶ Nereidū, nymphaꝝ mare a nereo patre. ꝶ Puer: melicerta. ꝶ Ius hēt: qa deus factus maris & dictus palemon. ꝶ Cognatus bacchi, qa ex semele filia cadmi natus ē bacchus quæ fuit soror matris palemonis. ꝶ Te puer. s. bac/

pureā, celeriter latrōes visi a naui bñ cōpacta ꝑ mare fulgidū trālibāt vidētes autē sūt iuuē & facto ipetu rapuerūt i naui lętati cor. putabant. n. filiū regū bñ nutritū: & vinculis volebāt ligare, vinculū nō cohibuit illū: sed cecidit lōge a manib⁹ & pedib⁹ ipse aūt risit oculis nigris gubernator āt itelligēs eē deū icrepauit isanā remigū celeriter ipsius apparēt miracula. prio vinū dulce, odoꝝ: per nauē fundi surrexit odor diuinus ad nares mirabāt nautæ: ꝑ malū nauis tēdebat vitis: hic & hic pendebāt ab ea multi racemi: circa ipm malū vertebat hedera florib⁹ & oēs scalmi hēbāt coronā: stupefacti orabāt Magistrū applicare littori, cū subito hic leo factus grauiter rugiēs, ille versus lati coli. hi subito cucurrerūt pauidi ad ꝑram & steterūt. circa gubernatorē magnanimū: hic āt gubernatorē inuasit, illi illico salierūt in idū mare & facti sunt delphines,

phines: solū retinuit gubernatorē & diuitē fecit & dixit, cōfide gubernator & gaude aio. ego. n. sū Diony. filius dꝰ quē cadmeis semele mixta cū Ioue i amore pepit. h ille.
BER. ¶ Diuite pa. ad alꝭs expeditiones trāsit vt plene cantet laudes ipsi deo & ortēs & occidēs septētrio sensit gloriā eiꝰ. ¶ Massagetes: teste Pli. li. vii. massagete nobiles sunt ppli scythiæ asiatice hii cū p deserta discurrūt sāguinē suorū potāt equoꝝ dicēte Lucano li. iii lōgaq; sarmatici soluēs ieiunia belli: massagetes quo fugit equo: volucresq; gelōi. ¶ Licurgi. h fuit thracū rex q bacchū deū eē negabat vn dū conaret vites incidere rura sibi amputauit. ¶ Terræ zedacū: ppli sunt septentrionales. ¶ Feroce: e fortē. ¶ Boreas se. p circuitionē itelligit scithas. ¶ Mutātes: vagos vt sępius diximus ¶ Meotis: palus de q̄ supra satis diximus. ¶ Frigido: qa septētriōalis. ¶ Sydus archadicū: vrsam itelligit q̄ dr̄ calisto archadica vt eiꝰ mutatio scribit. ab Oui. Geminū plaustrū vtrāq; vrsam itelligit q̄ formā plaustri faciūt: nā cū septē cōspiciāt stellæ: duæ q̄ pares & maxie in vno loco videt p bobus hire sūt. reliq̄ vero quoq; plaustrū ip̄z simulare dnt. ¶ Gelonos: sci tici ppli q p deserta scythica discurrunt. ¶ Trucibus pu. amazonibꝰ. ¶ Termodōticæ dictę sūt amazōes a termodōte fluuio. ¶ Ophioni: thebana. Ophiō fuit vnꝰ de sociis Cadmi supstes ex hiis q ex serpētibꝰ nati fuerūt. nā ophis apud nos serpēs dr̄ & ophiogenes genitꝰ ex serpēte: vn ophioni dicti sūt thebani ab ophiōe socio cadmi .h.d. pp pētheū filiū agaues in sacrificiis bacchi dilacera tū. ¶ Cytherō: mōs ppe thebas. ¶ Pretides. ꝓtus fuit ab antis argiuoꝝ regis q ancīā habuit vxorē ex q̄ q̄tuor filios genuit merā. euryalā: lisyppē & hyphianassam q̄ cū eaꝝ pulchritudine se iunoni ꝓtulissent offensa dea eis furorē talē imisit, ut vaccas se se arbitrarent & aratra timētes siluas peterēt dicēte Vir. i bu. ꝓtides iplerūt falsis mugitibꝰ agros ¶ Prætides, filiæ præti. ¶ Nouerca Iuno. ¶ Pntē: fauētē: qa ꝓtides il

Diuite Pactolus uexit te lydius unda
Aurea torrenti deducens flumina ripa.
Lactea Messagetæ: q pocula sanguie miscēt:
Regna securi geri Bacchū sensere Lycurgi.
Sensere terræ zedacum feroces:
Et quos uicinus Boreas ferit
Arua mutantes. quasq; Meotis
Alluit gentes frigido fluctu:
Quasq; despectat uertice summo
Sydus Arcadium: geminumq; plaustrum.
Ille dispersos domuit Gelonos.
Arma detraxit trucibus puellis
Ore deiecto petiere terram
Thermodontiacæ cateruæ.
Positisq; tandem leuibus sagittis:
Mites sunt factæ.
Sacer Cithæron sanguine inundauit
Ophioniaq; cæde,
Prætides syluas petiere: & agros.
Præsentem Bacchum coluit nouerca.
Naxos Aegeo redimita ponto
Tradidit thalamis uirginem relictam
Meliore pensans damna marito.
Pumice ex sicco fluxit Nyctileus latex.
Garruli gramen secure riui.
Combibit dulces humus alta succos:
Niueiq; lactis candidos fontes.
Et mista odoro lesbia cum thymo:
Ducitur magno noua nupta cœlo.
Solenne Phoebus carmen canit:
Infusis humero capillis.
Concinit tedas geminus Cupido.
Telum deposuit Iupiter igneum.
Condidit Baccho ueniente fulmen.
Lucida dum current annosi sydera mundi.
Oceanus clausum dum fluctibꝰ ambiet orbē.
Lunaq; dimissos dū plena recolliget ignes:
Dum matutinos prædicet Lucifer ortus.
Altaq; cœruleū dū Nereꝰ nesciet arctos.
Candida formosi uenerabimur ora Lyæi.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. CREON.

T si ipse uultus flebiles ꝓfert notas.
Expone cuius capite placemꝰ deos.
C. Fari iubes: tacere q̄ suadet metꝰ.
Oe. Si te ruentes non satis Tebæ mouent.
At sceptra moueant lapsa cognatæ domus.
C. Nescisse cupies: nosse quæ nimiū expetis
Oe. Iners malorū remedium ignorātia est.

le i societate sunt furiis fauēte baccho hoc ē vio. ¶ Naxos: isula egei vna ex cicladibus cūctas alꝭs vini facillitate superāt: vn Virg. iii. æne. Bacchātū q̄ iugis naxō ibi bacchę accipit ariadnē relictā a Theseo i vxorē. ¶ Redimita. circūdata. ¶ Virginē: ariadnē. ¶ Pēsans dāna: cōpensans ifœlicitatē eiꝰ virginis. Nyctileus latex: vinū, nā qn̄ bacchus celebrauit nuptias fluebāt fōtes lacte. Nyctileꝰ cognomē fuit bacchi ab eius sacris, q̄ nocte celebrāt accepū. Vn Oui. li. i. de arte. Nyctileūq; patrē nocturnaq; sacra ꝑcare: & ita nyctileus nocturnus dr̄. ¶ Punice: genꝰ ē lapidis leuissimi. ¶ Gramē: fluxerūt illa vina p herbas, Succos vina niuei lacus pp lac, q ē cū vino se separat: fluebat aliis in locis. ¶ Lesbia, vina de lesbo optima & odora hn̄tia odorem thimi herbe arōaticę & apibꝰ dulcissime: dicēte Vir. i buc. Nerine galathea tymo mihi dulcior hyble. ¶ Magno cœ. hic dicit qd ariadne nupta baccho deo & ipa dea fcā ē & i signū cœleste q appellat corona versa. ¶ Carmen: laudes thalami. ¶ Tedas: ipm mrīmoniū, tede sūt faces, q̄ i nuptiis ferūt. ¶ Veniēte. s. i cœlū, vt iuppiter eēt blādus deposuit fulmē. ¶ Lucida, ppłus thebanꝰ pollicet se facere sacra Bac. i eternū. ¶ Arctos: vrsa nesciet nerea. i. mare. nā q̄ ibi ad occasum: nunq̄ hæc stella occidit: ut alieq̄ occidētes dicunt stabulari in mari. ¶ Lyei: bacchi formosi.

BER. Et si ipse: Hinc est tertius actus i quo tyresias cognouit p necromātiā nomen interfectoris regis lai. Hoc ē œdipū fuisse, vn creo tristis reuertit q debeat tale nūciū facere. Primo œdipus vidēs creontē tristē exortat vt dicat audacter nomē interfectoris, ꝓfert ondit. ¶ Notas: signa. ¶ Capite: morte. ¶ Si te nō uis dicere p salute reipu. dicas p salutē regni mei. ¶ Cognare do. Iocasta vxor œdipi erat soror creontis. ¶ Nescisse, cupis scire postea te penitebit. ¶ Iners qui ignorare q̄rit dolorē suū nō vult remediū, ideo melius est scire vt puideā. ¶ Ignorātia, velle ignorare mala sua.

DAN ℭLesbia i lesbo optimū vinū nasci affirmat Donat. in Terē. & Pli. refert Cęsarē dictatorē i Epulo tertii cōsolatꝰ dedisse vinū lesbiū. ¶ Cādida: pulchra, nā pulcherimꝰ pingit bacchꝰ sapho accedāt capiti cornua bacchus eris. ¶ Apud Sopho. creon veretꝰ œdipodi reuelarꝭ q̄ phœbas numine dictāte de iterfectorꝭ laiꝑnūciauerat iō tiresias apte rē oēm pādit ip̄ʒ laiū autumās ab œdipo fuisse pēptū. hic Sene. a Sophocle paulo remouet fingēs a tiresia edoctū prio veretine si oraculū cędis idicet illū offēdat: post coactū minis idicarꝭ œdipū iterfectorē extitisse carmē ē gnū trimetro iābo. Iners maloꝝ, medicia i ipso ē nihil.

BER. ℭObrues, iacebiv ad dānū reip. ¶ Turpis, qn̄ ē medicia est turpis. meliꝰ volumꝰ egrotari q̄ vti illa. ¶ Pudet: n̄ vult sanari. ¶ Fare, minarꝭ œdipꝰ ni loq̄t. ¶ Erebo, iferno, solꝰ morieris ꝓ oībꝰ. ¶ Retegis, apis. ¶ Mior. s. q̄ tacere: nihil viliꝰ possem petere q̄ tacere cū alii petāt: vt p̄nt loq. ¶ Mutat li. tacēdi: silētiū: sæpe nocuit. ¶ Vbi: postq̄ n̄ vis ꝯcedere vt taceā mius ꝯcederes maiora. ¶ Soluit: nō facꝭ ſʒ ipsū mcū. ¶ Coacta: postq̄ cogis me loqui rogo te vt placidꝰ audias. ¶ Vocis ex. ꝑ vi extorte ē aliqs q̄ partarꝭ pœnes de illis q̄ coactꝰ ē dicere: & legit iterrogatiue ē. p. cul: icipit narrare Creo: describēs locū vbi tyresias ꝯuocauit aias. ¶ Niger, obscurꝰ. ¶ Ilicibꝰ, ex gn̄e q̄rcus sūt ilices. ¶ Dircea: vbi ē fons dirce. ¶ Irrigue: q̄ irrigarꝭ. ¶ Exerēs: eleuās. ¶ Virēte: q̄re sp est viridis cupssus. ¶ Tēdit, dilatat putre. situ: marcido pedore, situs ē mucor nascēs i locis desertis: a sino reliquo. ¶ Fessa: pp vetustatē. ¶ Fulta: sustētata. ¶ Bacchis, fructibus lauri. ¶ Alnus: arbor ex q̄ fiūt naues. ¶ Obuia: oppones se radiis solis. Nā i cacumie hēt dēsissimas frōdes. ¶ Enode: sine nodis. ¶ Stat, eleuata ē i medio. ¶ Defendit: qa est supra alias arbores. ¶ Tristis, sub hac arbore est fōs hn̄s: aq̄s turbatas: qa nūq̄ ad hūc descēdit lux: & ē frigidissimꝰ. ¶ Inscius: q̄ re nūq̄ vīdet: neq: lucē: neq solem. ¶ Limosa: plēa cœno. ¶ Pigrū: qa illiꝰ aq̄ nō fluit: sʒ facit paludē. ¶ Sacerdos tyresias. ¶ Haud nō ē moratꝰ nō expectauit noctē ad uocādū aias, qa locus ip̄e p̄stitit ipsā noctem cū eēt ita obscurus. ¶ Effossa: sacrificātes iferis fodiebāt terrā ꝛ supis extruebāt altare. ¶ Rogis: vbi ꝯburūtꝭ mortui. ¶ Funesto, nigro ¶ Quatit: q̄si minādo ¶ Perfōdit te. ¶ Palla: vestis lōga. ¶ Taxus: hēbant coronā de taxo arborꝭ ifelici. ¶ Bidētes oues nigre describit sacrificiū. ¶ Prędarꝭ: ꝯburit. ¶ Trepida: palpitat, qa adhuc viuūt. ¶ Ferali, ꝯuenīēti morti antiq ferā mortē appellauerūt, vocat māes: aias & ip̄m pluto, q aias regit. ¶ Obsidētē: cerbeꝝ q tenet accessum iferni. ¶ Voluit: reuoluit ore & ꝓfert qcqd placat: aut cogit aias quæ blādo sermone aut minis inuocantur.

Ita ne & salutis publicæ indicium obrues?
C. ubi turpis est medicina: sanari piget.
Oe. Audita fare: uel malo domitus graui:
Quid arma possint regis irati scies.
C. Odere reges dicta: quæ dici iubent.
Oe. Mitteris erebo uile pro cunctis caput.
Arcana sacri uoce ni retegis tua.
C. Tacere liceat. nulla libertas minor
A rege petitur. Oe. sæpe uel lingua magis
Regi atq; regno muta libertas obest.
C. Vbi non licet tacere: quid cuiquā licet?
Oe. Imperia soluit: qui tacet iussus loqui.
C. Coacta uerba placidus accipias precor.
Oe. Vlli ne pena uocis expressæ fuit?
C. Est procul ab urbe lucus illicibus niger
Dircea circa ualis irrigue loca.
Cupressus altis exerens syluis caput
Virente semper alligat trunco nemus.
Curuosq; tendit quercus: & putres situ
Annosa ramos. huius abrupit latus
Edax uetustas. sylua iam fessa cadens
Radice fulta pendet aliena trabe.
Amaræ baccis laurus, & Tiliæ leues,
Et paphia myrtus. & per immensum mare
Motura ramos alnus. & Phœbo obuia
Enode zephyris pinus opponens latus.
Medio stat ingens arbor: atq; vmbra graui
Syluas minores vrget: & magno ambitu
Diffusa ramis una defendit nemus.
Tristis sub illa lucis & phœbi inscius
Hic stagnat humor frigore æterno rigens.
Limosa pigrum circuit fontem palus.
Huc vt sacerdos intulit senior gradum,
Haud est moratus: præstitit noctem locus
Tum effossa tellus: & super rapti rogis
Iaciuntur ignes. ipse funesto integit
Vates amictu corpus: & frondem quatit.
Lugubris imos palla pertundit pedes.
Squalente cultu mœstus ingreditur senex.
Mortifera canam taxus astringit comam:
Nigro bidentes uellere, atq; atræ boues
Retro trahuntur. flamma prædatur dapes.
Viuumq; trepidat igne ferali pecus.
Vocat inde manes. teq; qui manes regis,
Et obsidentem, claustra letalis locus.
Carmēq; magicum uoluit, & rabido minax
Decantat ore quidquid: aut placat leues
Aut cogit umbras: irrigat sanguis focos.
Solidasq; pecudes urit: & multo specum
Saturat cruore: libat & niueum insuper

DAN. ℭTurpis medicia q̄si satius sit mori q̄ turpiter sanari. ¶ Tilię leues: i tilia Mas & fœmia mari durior ē & odoratior materies, cortex quoq crassior, ac detractꝰ iflexibilis fœmia fert florere & semē materia cādida & p̄cellēti, nullꝰ aialiū tāgit fructū foliorꝝ & corticis succū hʒ dulcē, Acredine nō sentit. Pli. & Theoph. scri. ¶ Tū effossa tellꝰ, hic ecātatoriū tractat exēplo Hom. apd̄ quē iubetꝭ ulyxes a circe attigere nemꝰ ꝯsecratū ꝓserpinę vbi sūt salices steriles & caprifici & excauarꝭ terrā cubicalē dein fūdere vinū mel lac ευθαχτα τελαχεια και αλσεα περσεφονεισ. μακαι ταιγειροι και ιτεαι ωλεσικαρποι ενθαδ'επει ιερον χριμφθεισ ιρ πελασ ωσ εκελευω βοθρον ορυξαι οσ οντε πυγουσιον ενθα και ενθα. ¶ Mortifera taxus: apte feralia tractaturus ferali i stēnate redimnus est taxus arbor tristis gracilisq: & mime virēs dira & nullo succo i hispania venenū letale vasa viatoria ex ea facta multos bibentes interficere tā p̄ntis veneni i arcadia vt siqs sub ea dormiat cibū ve capiat emorirꝭ hinc toxicū venenū dr̄ inoxia est si idarꝭ clauꝰ æreus Pli. i. xvi. hæc. ¶ Retro trahuntꝰ retrogradæ rapiunꝭ ad imolationē. ¶ Etiā ualles: uetustissimus codex quē mihi ostētauit p̄ricius uentus hēt: & ter ualles caue sonuere mœstū.

ℭCiet,

BER. ¶ Ciet vocat, grauiore, magis sonora & horribili. ¶ Latrauit: facto sacrificio quid secutũ sit demõstrat. ¶ Hecates proserpinę. ¶ Succusso: cõquassata terra. ¶ Audior: mães audiũt verba mea. ¶ Rata: q̃ hñt effectũ ꝯtrariũ ẽ irrita. ¶ Chaos: ifernus & tenebrosa confusio. ¶ Rũpit, apit, ut veniãt mães. ¶ Ppłis di. aialibus plutonis. ¶ Subsedit: iclinata est venientibus illis. ¶ Comã: frõdes: sic timẽtib⁹ erigũt pili. ¶ Rimas, q̃ re scidebãt horror: tior. ¶ Penit⁹: penitus. ¶ Dedit: vł q̃d terra voluit dare viã istis aialibus, vel q̄ cerberus lattrauit. ¶ Abditũ, a cõspectu superorũ abscõsum: nã i cẽtro terre est. ¶ Acherõ, non tulit. ¶ Aequa mẽte & ita ẽ vna cũ ꝯterra tremuit. ¶ Dehiscit apit se. ¶ Ipe uidi oia q̃ sũt i iferno. ¶ Torpẽtes: nõ fluẽtes. ¶ Stetit, non cucurrit ꝑtiore: sæua tũc exiuerũt aiæ. ¶ Viperũ ge. oẽs illi socii cadmi q ex dẽtib⁹ serpẽtis nati se mutuis vulnerib⁹ interfecerũt: ut scr. Oui. ¶ Dẽte dir. illius serpẽtis q erat i fõte dirceo. ¶ Sati. genti. ¶ Pestis, supple ꝓsiluit, appositiue malum ppłi. ¶ Ogygi. i. thebani. ¶ Auidũ: qa nõ potest satiari. ¶ Erynnis: furia ifernał. ¶ Furor: dat psonã furori. ¶ Cęc⁹: ab effectu q facit hoies cæcos, nec vera vidẽtes. ¶ Vna sił, oia erãt q̃ sũt i iferno: vel illinc nascũł. ¶ Auellẽs, ut fit dolẽtib⁹ q sibi capillos carpũt: & oibus istis dat psõas. ¶ Lapsũ icadẽs mõ illuc. ¶ Egre, uix. ¶ Pẽdẽs, stãs i dubio. ¶ Nos: sci sumus attoniti, & ẽt ipa mãto q̃ assueta erat istis i cãtatiõib⁹ pris timuit: valde. ¶ Parãs ipse tyresias nihil timuit: qa nihil videbat, vñ dił audax. ¶ Dãno, ꝑ dãnũ oculorũ quos nõ hẽbat. ¶ Exãgue: aĩãs sine sanguine. ¶ Ferit: q nullis ꝑcib⁹ flectił. ¶ Ilico pòst cõpationẽ de multitudine aiarũ q̃ venerũt ab iferis. ¶ Nebulę: obscuritates. Libero apto: qa i iferno hñt aerẽ cõclusũ. ¶ Nõ tot: declarat multitudinẽ p cõpationẽ. Oetha mõs ẽ iter thesaliã & macedoniã famosus morte & sepulchro hercul. ¶ Caducas: q̃ cadũt ad terrã. ¶ Hybla: ps ẽ atticæ regiõis apib⁹ & melle abũdãs teste Pl. li. xxi. Est ẽt hybla teste Ser. opidũ sicilliæ q̄ nũc megara dł. ¶ Medio ue. nã in tres ptes diuidił. ¶ Alto. g. nã apex nexe pedibus tacemũ fa-

Lactis liquorem fundit & bacchũ manu
Læua: canitq; rursus, & terram intuens
Grauiore manes uoce, & attonita ciet.
Latrauit Hecates turba: ter ualles cauæ
Sonuere mœstum: tota succusso solo
Pulsata tellus, audior: uates ait.
Rata uerba fudi. rumpitur cæcum chaos.
Iterq; populis Ditis ad superos datur.
Subsedit omnis sylua: & erexit comam.
Duxere rimas robora & totum nemus
Concussit horror. terra se retro dedit.
Gemuitq; penitus. siue tentari abditum
Acheron pro fundũ mẽte nõ æqua tulit.
Siue ipsa tellus ut daret functis viam,
Compage rupta sonuit: aut ira furens
Triceps cathenas cerber⁹ mouit graues.
Subito dehiscit terra: & immenso sinu
Laxata patuit: ipse pallentes deos
Vidi inter vmbras: ipse torpentes lacus:
Noctemq; ueram. gelidus in uenis stetit
Hæsitq; sanguis: sæua prosiluit cohors.
Et stetit in armis omne uipereum genus
Fratrum: caterua dente dircæo satæ.
Auidumq; populi pestis Ogygii malum.
Tũ torua Erinnys sonuit: & cæcus furor:
Hororq;. & vna quidquid æternæ creant,
Celantq; tenebræ, luctus auellens comã:
Ægreq; lapsum sustinens morbus caput.
Grauis senectus sibimet, & pẽdẽs metus,
Nos liquit animus: ipsa quæ ritus senis:
Artesq; norat: stupuit. intrepidus parẽs:
Audaxq; damno conuocat Ditis feri
Exangue vulgus. ilicet nebulæ leues
Volitant: & auras libero cœlo trahunt.
Non tot caducas educat frondes Eryx.
Nec uere flores Hybla tot medio creat.
Cum examen alto nectitur dẽsum globo.
Fluctusq; non tot frangit Ionium mare.
Nec tãta gelidi Strymonis fugiẽs minas
Permutat hyemes ales: & cœlum secans
Tepente Nilo pensat arctoas niues.
Quot ille populos uatis eduxit sonus
Pauide latebras nemoris umbrosi petunt
Animæ trementes. primus emergit solo
Dextra ferocẽ cornibus Taurum ꝑmens
Zetus. manuq; sustinet læua chelym,
Qui saxa dulci traxit amphion sono.
Interq; natos Tantalis tandem suos:
Tuto superba fert caput fastu graui.
Et nũerat ũbras. peior hac genitrix adest

ciũt: & ista ẽ q̃ vna dł de apib⁹ ¶ Alto gl. mł̃titudie apũ ꝯgrẽgata i altũ. ¶ Strymõis. fluui. est teste Pli. li. v. q macedõiã a thracia separat fluitq; a vertice mõtis emi ad quẽ tp̃sb⁹ calidis mł̃te grues ꝯfluũt. ¶ Mias hy. & frig⁹. ¶ Ales: grus ¶ Secãs volãs. ¶ Pẽsat: cõpẽsat. ¶ Tepẽte ni. q̃re volãt i ægyptũ ad fluuiũ nilũ vbi ẽ calor. ¶ Arctoas: septẽtriõales: iste grues nõ volãt i tãta mł̃titudine ad loca calida q̃ta veniebãt istæ aiæ. Sonus uatis, vox tyresiæ. Eduxit: traxit ab iferis ¶ Latebras: fugiẽtes lucẽ q̃rebãt latibula. ¶ Prius: post gñalẽ descriptionẽ venit ad pticularẽ: zetus fili⁹ Iouis ex antiopa q cũ frẽ amphiõe dircẽ nouercã ut supra diximus: idomitorũ taurorũ caudis distrahẽda alligauerũt vñ dił ꝑmẽs taurũ. Chelim: cytharã q̃ ipe amphiõ pulsans dł muro thebão: struxisse ¶ Tãtalis: inter istas umbras exiuit niobe filia Tãt. & vxor amphiõis q̃. xiiii. filios habuit pp quos supba facta uoluit ꝑponere latõe: ut est fabula vulgata. ¶ Fert. vẽit capite eleuato cũ filiis. ¶ Fastu: superbia: a fastidiẽdo. ¶ Numerat: quasi ad iactãtiã. ¶ Agaue: q̃ furiis bacchi accẽsa filiũ pẽtheũ interfecit credens esse vrsum.

DAN. ¶ Subsedit: est ꝓprie subsidere deprimi & dimitti hic Oui. in ana libus: pondere terra suo subsedit & æquora traxit &c. ¶ Et cæcus furor: ciues & incolæ tartarei: furor horror luctus. Morbus, senectus, quos poetarum eminẽtissimus Maro in ipso ponit Vestibulo. Vestibulum ante ipsum primisq; in faucibus orci luctus & ultrices posuere cubilia curæ pallẽtesq; habitant morbi tristisq; senectus, & metus & mala suada fames &c. Hæc tãta gelidis: nõ tot grues ad strymona aggregantł volature ad nilũ quot vmbræ non suscitantł a Tyresia. Ho. animas circa Hercu. simulachrum aggregatas cõparat auibus σμφι δ᾽ εμιν κλαγγανεκυωνηνοιωνον ωσ παντοσ ατυζομενων. ¶ Nõ educat tot frondes œta. mons in quo sepultus ẽ hercules & scribitur dictũ p. æ. diphthõgum nec. t. hẽt aspirationẽ. q ꝑcipit p. th. scribendũ esse ꝑcauisset: si plãtas ipsius mentis accurate perusitasset. ¶ Zetus enumerat infelices aias thebanorũ p ordinẽ vt tãdem ad laiũ perueniat.

BER. ℭManus multitudo.⸿ Partita, q̄ diuisit regē.i.pētheū filiū regis.⸿ Bacchas: illas mulieres: bacchantes.⸿ Minas: adhuc ille videbat̃ minari thebanis si colerent bacchū.⸿ Tandē: laius occultās s:epe se tādē venit, desidet nō audiebat accedere.⸿ Sacerdos ge. tyresia duplicat icātatiōes: horreo referens ista adhuc timeo loqui.⸿ Stetit.s. laius adhuc sanguinolentus.⸿ Pedore: turpitudine stomachosa nā pedor dicit̃ q̄n ge nō curat nec caput nec aliā ptē corpis.⸿ O cadmi: hæc fuerunt verba lai.⸿ Cognato, cognatoꝝ: nā primi cognati iceperūt iterficere.⸿ Vibrate: ꝑcutite, Thyrsos hastas vt bacchantes: vt fecit agaue: Aetnea crudeli q̄si cyclopea in sicilia mōs est etna ubi erāt cyclopes q hoies comedebāt: sed maius scelus est thebis.⸿ Patria vertit sermonem ad p̄riā dicens nō ira deoꝝ est cā tātæ pestis, sed scelera ciuiū tuoꝝ.⸿ Luctificus: serene pestem.⸿ Rex, œdipus.⸿ Proles inuisa, filius mihi iniusus q ꝑ p̄ntoecis p̄rīç cōsecutus est regnū, & accepit matrem in vxorem.⸿ Peior pa. qa peius est suscepisse filios ex m̄re q̄ iterfecisse p̄rem.⸿ Regessit. reposuit seipm ite̜ in m̄re cū ipa cōcumbendo & filios generādo ꝙ ēt fere nō faciūt.⸿ Implicitū malū: intricatum: est appositio.s. œdipus malū.⸿ Sphynge, magis pplexū & obscuꝝ sphinge q̄ ipse iterfecit.⸿ Te tepe. inuidā vertit sermonē ad œdipū scelaratū minādo excidiū.⸿ Erynnes. furias vt sint mecū ad sacra nuptiaꝝ ifœlicitatē portātes.⸿ Verbera: flagella & scuticas.⸿ Incestā: ipudicā q̄re cū m̄re cōcumbit œdipus.⸿ Impio mar. f̄rno bello: faciā ꝙ etheocles & polinices inter se mouebūt arma.⸿ Proinde: ppea.⸿ Agite: expellite.⸿ Rege.s. vestrū œdipū.⸿ Finibus.s. v̄ris: o thebāi.⸿ Quocūq. loco vadat dū ipse recedat oia pullulabunt & erit q̄si primū ver.⸿ Solū: terram vestrā.⸿ Gradu fu. pedibus suis letiferis.⸿ Puros: sine corruptione.⸿ Comitatus, societas digna illo.⸿ Et ipse, scilicet Oedipus sedes nostras: urbem thebanam.⸿ Repetit: hoc est ꝙ volo repetet terram incertus vie cum nō viderit quia seipsum occecauit luce: q̄re non videbat.⸿ Ossa: audiens hæc

Furibūda Agaue: tota quā sequit̃ manus
Partita regem. sequitur & Bacchā facer
Pētheus tenetq; sæuus etiā nunc minas.
Tādem uocatus sæpe pudibundū extulit
Caput/ atq; ab omni dissidet turba ꝓcul.
Cælatq; semet/instat/& stygias preces
Geminat sacerdos/donec i apertū efferat
Vultus opertos Laius. fari horreo.
Stetit per artus sāguine effuso horridus:
Pædore fœdo squalidā obtectus commā,
Et ore rabido fatur. o Cadmi effera
Cruore semper læta cognato domus.
Vibrate thyrsos. Enthea gnatos manu
Lacerate potius. maximū Thebis scelus
Maternus amor est. patria: non ira deū
Sed scelere raperis. non graui statu tibi
Luctificus auster. nec parū pluuio æthere
Satiata tellus halitu sicco nocet.
Sed rex cruentus. prima qui sæuæ necis
Sceptra: & nefandos occupat thalamos
Inuisa ꝓles. sed tū peior parēs: (patris:
Quā nat' utero rursus infausto grauis:
Egit qui i ortus semet & matri impios
Fœtus regessit. quiq; uix mos est feris.
Fratres sibi ipse genuit. implicitū malū:
Magisq; mōstrum Sphinge ꝑplexū sua.
Te te cruenta sceptra qui dextra geris:
Te pater inultus urbe cum tota petam.
Et mecū Erinnes ꝓnubas thalāi trabā:
Traham sonantes uerbera. incestā domū
Vertam/ & pēnates impio Marte obterā.
Proinde pulsum finibus regem ocyus
Agite exulem/quacunq; funesto gradu
Solum relinquat: uere florifero uirens
Reparabit herbas: spiritus puros dabit
Vitalis aura ueniet & sylvis decor.
Letum: luesq;: mors: labor: tabes: dolor
Comitatus illo dignus/ excedent simul.
Et ipse rapidis gressibus sedes uolet
Effugere nostras. sed graues pedib' mo
Addā: & tenebo: repetet icert' uiæ (ras
Baculo senili triste prætentans iter.
Præripite terras/ auferam cœlum pater.
Et ossa: & artus gelidus inuasit tremor.
O. Quidqd timebā facer: fecisse arguor:
Tori iugalis abnuit Merope nefas
Sociata Polybo sospes absoluit manus
Polybus meas. uterq; defendit parens
Cædem: stuprūq;. quis locus culpe ē sup?
Multo ante Thebæ Laiū amissū gemūt:

verba totus tremuit.⸿ Quicquid, excusat se œdipus nullū istoꝝ sceleꝝ fecisse: sed bn̄ audiuerat illud esse fatatū de se: credebat. n. se filiū esse Polibi regis corinthioꝝ ex merope.⸿ Arguor: demōstror & accusor: merope m̄r mea.⸿ Sociata: coiūcta.⸿ Polibo: p̄ri meo⸿ Abnuit negat.⸿ Absoluit. liberat. quare viuit vn̄ signū ē me nō fecisse ista mala.⸿ Superest, nullus locus ē ut me po sitis accusare, rex quē dicitis interfectū m̄ro añ quā venissē thebas interemptus erat.

ℭEnthea manu, insana manu DAN ne lege ethnea. i. cyclopea sed enthea: vt apud Martia. Alba minus sæuis lacerauē brachia cultris cū fuerit ad phrygios enthea turba modos εντεος enim dr̄ diuino numine afflat⁹ & deo plenus.⸿ Sed rex cruentus: nō patitur: inquit vmbra lai. tantam cladem patria. sua culpa sed scelere alieno. i. œdipi, nec tanta siccitas inuasit temere cœlum ipsum & terras. Quandoquidem rex cruentus hoc est Oedipus me interemerit patrem suū mox regno icūbet: & qd peius est matrem incestarit Iocastā: & qd nō solēt pecora: genuit filios eosdem & fratres sibi.⸿ Halitu: halitus cum aspiratione vnde exhalare expirare.⸿ Te pater inultus. ego, scilicet πατροφονον te impium insectabor filium: vmbræ creduntur plerūq; eos vexare a quibus grauem aliq̄ acceperint iniuriam: id quod apud Virgi. Dido Aeneæ minitatur omnibus umbra locis adero: dabis iprobe pœnas & Oui. inuectans contra ibi. Tu quoq; factoꝝ veniam memor vmbra tuorum: isequar & vultus ossa forma tuos &c. & orestes apud Euripi. μαραχρημα τὰν δ' ικαν ὶ δ' εκεν εμμανεσ ισ λενομένοσ. Quocunq; funesto terra qua non calcauerit œdipus passim vestietur herba & floribus: & erit aer clemētissimus.⸿ Mors labor, tabes. dialyton.⸿ Quis locus, culpę est super κατὰ τὰν αντιστροφιν.⸿ Superest: itrouertit āt Oedipus fidē oraculi, suspitione affectati regni p creōtē, multo añ: inqt iterfectus est laius q̄ attigi thebas mentiris tibi despondens, mea sceptra, hinc haud Sopho. vociferat̃ ω πολουτε και τυραννι και τεχνη τεχνης ὁσος παρ' αλλοις φθονος φυλαττεται.

ℭLocabo.

BER. ¶ Loca boeta, thebana thebe in boetia sunt. ⸿ Falsus se. s. tyresias dicit falsum: ut creōti regnū tribuat. ⸿ Vel deus grauis iratus ē thebis. ⸿ Iā iā te. i. telligim⁹ vos duo fecistis hoc ꝯsiliū vt me excluderetis. ⸿ Socios: tyresiā & creōtem. ⸿ Calidi. astuti. ⸿ Vates, tyresias. ⸿ Praeferēs. i. sub pretextu dei faciēs hāc fraudē. ⸿ Ergo, arguit creo ꝙ nullo pacto illud vellet facere. ⸿ Sororē: credis ꝙ veli sororē meā Iocastā vxorē tuam expelli de regno. ⸿ Si me, aliud argumētū a ꝓbabili, qa nō ē assuetus vti fraudib⁹, deide ꝙ hēt a rege qcqd vult, & ēt si nō hēret nollet delinqueret. ⸿ Cognati la. domus cū q̄ hēo cognationē. ⸿ Certū fidele. ⸿ Terreret: qa cōditio regni semp ē dubia: vñ nō cupio eā vitā q semp metu ducitur. ⸿ Liceat, persuadet, vt deponat regnū spōte ne per vim expellat. ⸿ Tutior: eris magis securus i loco minorē. ⸿ Hortaris, quid faceres si hoc regnum hēt foelicitatē qñ illud optas tāta calamitate. ⸿ Grauia: misera & molesta. ⸿ Suadeā: arguit a minori ad maius: darē hoc cōsiliū nō solū tibi: sed dubitis de regno: sed tibi certū est ꝙ deponēnū suadeo certius. ⸿ Hoc. s. vt deponerēt regnū. ⸿ Vtrūq: in vtraq ꝑte: vt deponāt vel nō. ⸿ Necesse: nō est tibi libeꝝ in vtraq ꝑte. ⸿ Certissima q cupiūt regnare semp simulant dñt mala eē imperia & tamē cupiunt illa. ⸿ Inquieto: agitato curis & ambitione. ⸿ Tā lō. di. arguit a ꝯiectura. ex añ acta vita possum cognosci: q̄ me satis ꝓbare pōt innocētē. ⸿ Aditū: qñ vnus: hēt bonā famā occasionē peccādi facilē habet cū oēs sibi credunt. ⸿ Dies, tps añ actū. ⸿ Aditū: ingressum. ⸿ Solutus: arguit ab vtili nō debeo q̄rere hoc cū a te qcqd velim habeā: nec pōdus regni sentiā. ⸿ Viget: floret: nā ab oibus color & obseruor. ⸿ Vicibus al. qa alternati subsequunē dies & noctes nulla ē dies qua nō habeā munus. ⸿ Sceptri: ꝓpinqui regis sanguine iuncti. ⸿ Redūdent: veniant. ⸿ Cultus: vestes. ⸿ Dapis cibi delicati. ⸿ Gra: quam tecū habeo ē multis salus quibus ꝓpter me concedis veniā. ⸿ Res se, qñ qs hēt multa: plura semper querit nec vnquam contentus est ꝙ de Alexan. dicit Iuue. Pelleo iuueni mundus nō sufficit vnus. ⸿ Modū: finē. Incognita: tu uis damnare me sola suspitione. ⸿ Cadam: moriar. ⸿ Nō faciam vobis sicut mihi fecistis q nō uisa cā me dānastis. ⸿ Sōtes: videor tñ vobis nocens. ⸿ Exēplū: dedistis exēplū & illud sequar: faciā ꝙ in me fecistis. ⸿ Innocēs, si nō peccaui. ⸿ Dubia. r. si suspicāt ō vno ptin⁹ tollūt illū de medio. ⸿ Veros: demōstrat illos eē veros. ⸿ Dimissus: cui obiecta ē culpa. ⸿ Odia si. isto mō cōtrahunt odia ab oibus. ⸿ Qui sce, crede mihi q vlt timeri i regno oportet ēr: vt ipse timeat. ⸿ Seruate: oedipus vidēs creōtē ita audacter rñdērē iubet famulis ipm concludi in carcere. ⸿ Referam redibo.

Boeota gressu quam meo tetigi loca.
Falsus ne senior, an deus Thebis grauis?
Iam iam tenemus callidi socios doli.
Mentitur ista praeferens fraudi deos
Vates. tibiq; sceptra despondet mea.
C. Ego ne ut sororē regia expelli velim?
Si me fides sacrata cognati laris
Non contineret in meo certum statu.
Tamen ipsa me fortuna terreret nimis
Sollicita semper/liceat hoc tuto tibi
Exuere pondus: ne recedentē opprimat.
Iam te minore tutior pones loco.
Oe. Hortaris etiā sponte deponā ut mea
Tā grauia regna. C. suadeā hoc illis ego?
In vtrūq; queis est liber etiā nunc status.
Tibi iam necesse est ferre fortunam tuā.
Oe. Certissima est regnare cupienti uiai
Laudare modica, & otiū: ac somnū sequi.
Ab inquieto saepe simulatur quies.
C. Parum ne me tam lōga defendit dies?
Oe. Aditū nocendi perfido praestat dies.
C. Solutus onere regio: regni bonis
Fruor/domusq; ciuium coetu uiget.
Nec nulla vicibus surgit alternis dies.
Qua non ꝓpinqui munera ad nr̄as lares
Sceptri redūdēt: cultus: opulētae dapes.
Donata multis gratia nostra salus.
Quid tam beatae deesse fortunae rear?
Oe. Quod res scdae non hñt unq̄ modū.
C. Incognita igitur ut nocēs causa cadā?
Oe. Nū ratio vobis reddita ē uitae meae?
Nū audita cā est nostra Tiresiae? tamen
Sontes videmur/facitis exemplū: sequor.
C. Quid si inocēs sū? O. dubia p certis sol
Timere reges. C. q panet vāos met⁹, (sēt
Veros fatetur. Oe. quisquis in culpa fuit
Dimissas odit omne, quod dubiū putat.
C. Sic odia fiūt. Oe. odia q nimiū timet,
Regnare nescit/regna custodit metus.
C. Qui sceptra duro saeuus iperio regit,
Timet timentes/metus in authorē redit.
Oe. Seruate sontē saxeo inclusum specu,
Ipse ad penates regios referam gradum.

ANAPAESTICI CHORVS.

NOn tu tantis causa periclis.
Non haec Labdacidas premunt
Fata/sed veteres deum

BER. NOn tu: inducit chorus: q̄si ad ꝯsolationē oedipi ꝙ ipse nō sit cā pestis: sed potius ira deoꝝ: nā ciuitas ista fuit edita malis a pricipio. ⸿ Nō tu. s. oedipe. ⸿ Labdacidas: thebanos: labdacus fuit Poly. filius filii Cadmi & frater lai.

DAN. ¶ Certissima res est qui appetunt, dissimulare vt plurimum solent: tu perfidus Creo hoc genus ꝓditionis diu tecum machinatus es. quapropter trudetis in carcerē, apud Sopho. minat morte his verbis τινσ κεν ωυφυγειν σ' εβουλομαι, αν ωχυπειξων ωδ' επιστε ουν αιγειν, αλλ εφυσ κακοσ. Solutus onere, ꝓbat nunq̄ regnū appetiuisse se: cum priuatus nihil eoꝝ sibi deesse senserit quae faciant beatum: ultra q̄ sorte tā quietā atq; foelicem solicitum regnum optari potuisse haud q̄q̄ credēdū sit. ⸿ Exemplum se. ego item vos insimulabo ꝓditionis quēadmodū me pericidii reum facitis.

DAN. NOn tu tantis, applaudit oedipo moesto e supiori oraculo admodū q̄ grauiter turbato chorus thebanus, oēmq; thebani regni calamitatē i culpā priorū auctoꝝ trāsferet. q iulis sū damētis ifestationē tā acris infortunii fecerūt, scribit āt metro interdū pidarico dimetro acatalectico iterdū anapestico trimetro, ut ire sequuntur &c. ⸿ Furta Iouis, Europē rapeā a Ioue in cretā: ut scri. Home. Iuppiter anno regis argiuoꝝ xl. europae mixtus est hanc rapuerūt postea cretē ses regnāte argis acrisio āno mūdi, M. dccc. lxxix. Hui⁹ imago egregia ex aere a pytagora Tarēti posita ē. Var. & Bu. & Au.

BER. Iræ sequuntur. Castalium nemus
Vmbram sidonio præpuit hospiti.
Lauitq; Dirce Tyrios colonos.
Vt primum magni natus Agenoris
Fessus per orbem. furta sequi Iouis
Sub nostræ ramis constitit arboris
Prædoné numerans suũ: moniruq; phœbi
Iussus erra nti comes iræ uaccæ.
Quam non flexerat
Vomer, aut tardi iuga curua plaustri:
Deseruit fugas. nomenq; genti
Inauspicata de boue tradidit.
Tempore ex illo noua monstra semper
Protulit tellus.
Aut anguis imis uallibus editus
Annosa supra robora sibilat,
Supraq; pinus.
Supra Chaonias celsior arbores
Cœruleum erexit caput.
Cum maiore sui parte recumberet.
Aut fœta tellus impio partu
Effodit arma.
Sonuit reflexo classicum cornu,
Lituusq; adunco stridulos cantus
Elisit ære. non ante linguas
Alias: & arma uocis ignotæ
Clamore primum hostico experti
Agmina campos cognata tenent.
Dignaq; iacto semine proles
Vno ætatem permensa die
Post luciferi nata meatus
Ante hesperios occidit ortus.
Horret tantis aduena monstris.
Populiq; timet bella recentis.
Donec cecidit sæua iuuentus,
Genitrixq; suo reddi gremio
Modo productos uidit alumnos.
Hac transierit ciuile nefas.
Illa Herculeæ norint Thebæ
Prælia fratrum.
Quid Cadmei fata nepotis:
Cum uiuacis cornua cerui
Frontem ramis texere nouis.
Dominumq; canes egere suum.
Præceps syluas, montesq; fugit
Citus Actæon, agiliq; magis
Pede per saltus: & saxa uagus
Metuit motas zephyris plumas:
Et quæ posuit, retia uitat.
Donec placidi fontis in unda

Castalium: vbi est fons castalius. Hospiti: Sidonio Cadmo qui venit de Sidone. Dirce, fons thebanus. Natus Agenoris: Cadmus filius regis Age. iussus a patre sequi sororem Europam quæ a Ioue in forma tauri rapta & in cretam translata fuit: ut Oui. libro tertio metamorphoseos plane explicuit. Furta: sororem raptam a Ioue. Prędones socios suos alii legunt prędonem, idest serpentem qui depredat⁹ fuerat socios alii quo q; dicunt memorans & tunc intelligitur de Ioue, secundũ aliũ sensum debet legi numerans. Monitu: responso appollini iussu est sequi uaccam & vbi illa quiesceret ciuitatem edificaret. Flexerat: vult dicere q; nunquam subiecta fuit iugo. Deseruit fugas: amplius noluit sequi Iouem. Inauspicata: infœlicia & mali auspicii: nam ab illa boue boetia est dicta & semper gens nostra ab illo principio fuit infœlix. Editus generat⁹. Chaonias quercus: quasi ibi cathonias appellauit a cathsita quę pars est alpestris epiri vbi est magna copia quercuum. Recumberet, iaceret in terra: ita magnus vt iacens etiam eleuaret caput supra arbores. Feta tellus: quãdo cadmus interfecit serpentem & eius dentes seminauit es quibus nati sunt homines armati: ut narrauit Ouidius. Classicum, signum belli quod datur tuba. Lituus: tuba recurua. Elisit expressit non sonore vnde dicit stridulos cantus. Adunco recuruo. Arma: illi homines armati qui nondum erant experti ulla lingua primam uocem ediderunt quæ fuit clamor arma: arma. Cognata: qui omnes fratres & filii terræ erant. Digna: conueniens proles semine suo iacto nam dicitur ille seminare dentes serpentis qui seminat discordias. Per mensa: quæ transiuit & finiuit vitam illo die nati sunt mane & mortui sunt sero. Meatus, uias & cursum luciferi quæ stella est de mane luciferi eadem de nocte hesperus dicitur. Aduena: cadmus. Recentis nuper nati. Genitrix: terra. Productos nup generatos. Reddi: restitui. quare in eadem sepeliebantur. Transierit hac per hoc bellum ciuile transiuit q; illi interfecerũt se. Nepotis cadmeii Actconis qui fuit filius Aristei ex Autone filia Cadmei qui tandem a Diana in ceruum conuersus a suis canibus dilaceratus fuit: ut Ouidius libro tertio metamorphoseos. Viuacis qui diu uiuit. Metuit, ipse Atheon mutatus in ceruum metuit plumas quas venatores inserunt in laqueis, posuit, scilicet ipsemet cum prius venator esset. Feros ceruinos. Vbi i quo fonte. Diua diana. Fouerat, lauerat.

Iuga curua, seruitii signum DAN
nullum ceruice gerente. Inauspicata de boue: menia fac condas: boetiaq; illa vocato quæ a græcis βοιοτια nuncupatur nos facta dieresi & abiecta vocali boetiam facimus. Cæruleum: cadmus: ocioso dracone ad fontẽ matris postquam condit thebas in boetia auditur. Quid Agenore nate peremptum serpentem spectans: & tu spectabere serpens peruenlat autem in illiricum agrum denutatus vna cum armonia vxore inserpentem vnde ciuitas in illirico sinu Enchelie dicta: q̃ meminit Luca. Enchelæ veris testantur funera Cadmi: quo notatur Cadmum exulem vt médicum huc illuc reptasse, consulente autẽ pallade dentes seminauit draconis quem præmiti: vnde galiati scutigeruli surrexerunt q se mutuis confecere vulneribus. Quid cadmei: Acteon filius Aristei ex Actone cadmi forte venabundus: gargaphiam fontem attigit a Diana illic cum ministris virginibus se lauante in ceruum demutatur dominum prędam factum carens lacerarunt, dilacerant falsi dominum sub imagine cerui Ausonius hanc fabulam pulcherrimo tetrastico prosequitur, & Demetrius spartanus in propemptico. Curas, inuenit Oedipus monente locasta se interfectorem lai quartus actus & septimum carmen Trimetro Iambico conscriptum apud Sophoclem Iocasta sic loquitur του τοναι δε ιπονσ παλαι τρεμονσ πρ οτισ τυχησ ολωλεν ουαις τουδ ευποτι μεξε πεμχω δευρο τον δ εδ ευματουντας εμνι νικει του θεου μαντευ ματα, κτισ χορινθου, πα τερα τον σον αγγελων.

Curas,

Cornua uidit, vultusq; feros.
Vbi uirgineos fouerat artus
Nimium sæui diua pudoris.

ACTVS. QVARTVS.
Trimetri. Iambici.

OEDIPVS. IOCASTA.

Curas reuoluit aius / & repetit metus.
Obiisse nostro Laiū scelere autumant
Superi, iferiq; sed aius cōtra innocēs
Sibiq; melius quam deis notus negat.
Redit memoria tenue per uestigium
Cecidisse nostri stipitis impulsu obuium,
Datum esse Diti, cum prior iuuenem senex
Curru superbus pelleret, Thebis procul,
Phocea trifidas regio qua scindit uias.
Vnanima coniux explica errorem, precor,
Quæ spatia moriens Laius uitæ tulit,
Primo ne in æuo uiridis, an fracto occidit?
Io. Inter senem, iuuenemq;, sed propior seni.
Oe. Frequens ne turba regium cinxit latus?
Io. Plures fefellit error ancipitis uiæ,
Paucos fideles curribus iunxit labor.
Oe. Aliquis ne cecidit regio fato comes?
Io. Vnum fides, uirtusq; consortem addidit.
Oe. Teneo nocentem, cōuenit numerus, locus.
Sed tempus adde. Io. decima iam metit seges.

Trimetri Iambici.

SENEX. OEDIPVS.

Corinthius te populus in regnū uocat
Patriū / iā Polybus æternā obtinet.
Oe. Vt vndiq; in me sæua fortuna ir-
Edissere mihi quo cadat fato parens. (ruit.
Se. Animam senilem mollis exoluit sopor.
Oe. Genitor sine ulla cæde defunctus iacet?
Testor, licet iam tollere ad cœlum pie
Puras nec ulla scelera metuentes manus.
Sed pars magis metuenda fatorum manet.
Se. Omnem paterna regna discutiunt metum.
Oe. Reperā paterna regna / sed matrē horreo.
Se. Metuis parentē, quæ tuū reditum expetens
Sollicita pendet? Oe. ipsa me pietas fugat.
Se. Viduā relinques? Oe. tāgis en ipsos metus.
Se. Effare, mersus quis premat mentem timor.
Præstare tacitam regibus soleo fidem.
Oe. Cōnubia matris Delphico monitu tremo.
Se. Timere uana desine / & turpes metus
Depone / Merope uera non fuerat parens.
Oe. Quod subditicii præmium gnati petit?
Se. Regnum. superbam liberi astringunt fidē.
Oe. Secreta thalami, fare, quo excipias modo.

BER.

Curas: hic ē. iiii. actus i quo Oedipus sic ait: nescio si interfecerim regē q̄ oēs affirmāt: memini quādo ibā ad oraculum apollinis iterfecisse vnum mihi obuiū vnde rogat Iocastam ut dicat cōditiones regis si forte fuisset is quē interfecit. Reuoluit: cogitat. Autumat affirmat. Notus sibi qui bene sit me nō fecisse illud scelus. Tenue per uestigiū per quandam nebulā, quia uix recordor. Cecidisse: mortuū esse. Stipitis, clauæ meæ. Diti. plutoni. phocea, regio ubi ē mons parnasus: & ibi orta fuit ɔtrouersia inter illum obuium & me. Trifidas uias istę tres uiæ supra sunt descriptæ. Vnanima, cōcors & dilecta. Errorē an sit uerum me interfecisse laium. Quæ sp. qua ætate erat quādo mortuus est. Frequēs: hēbat ne multos secū paucos, egressus est cū multis sed ɔpter errorē uiarū plures deserērūt eum: solus vnus fidus nunq̄ dereliquit eum. Ancipitis: dubiæ q̄ ducit ad diuersa. Virtus fortitudo & fides fecit consortē eius. i. mori vna cum eo. Teneo no. audiēs œdipus ista signa dicit agnosco interfectorem lai. s. me Decima. decem anni.

BER.

Corinthius: nūc uenit nūcius ex coritho ad œdipum nūciās patrem polypū eē mortuū populumq; ipsum uocare in regē œdipus gratias agit diis q̄ pater non sit mortuꝰ māu sua ut erat fatatū & negat tñ qd dubitat mō ɔmittere stuprū cū matre. Quietē mortuus est. Vt q̄ vndiq;: ex omni parte persequit̄ me fortuna: nunc etiā in ista fantasia utrū interfecerim Laiū nūc superuenit alia. Edissere. doce me. Animā senex nuncius dicit mortuus est pp senectutē. Sopor mors similis somno. Metuens. amplius nō est periculum: ut patrē occidam. Sed pars. s. ut ducā matrem in uxorē adhuc restat Discutiūt metū ueni tu obliuiscaris huius timoris matre horreo. s. ne stuprē ut est fatatum. Metuis: non intelligebat adhuc senex cur timeret matrem. Pendet incerta est expectatione. Tāgis. s. q̄ me tuo ne uiduam relinquam, & eam accipiam i uxorem. Mersus. i. in tēpore tuo. Tacitum: nullum secretum reuelando. Vera nō est uera mater tua sed tantū educauit. Subditiui, suppositi: quare igitur petit me si non sum uerus filius. Regum: respondet senex eā eē causam quia reges magis timentur quando habent filios. Superbam fidem: ut ipsi superbius regnent. Decreta dicas mihi quomodo mater Merope decepit maritum educando me: fare secreta huius thalami.

DAN. ℂPhocea regio: phocis pua græcorum regio famoso oraculo apollinis Delphici: aliter aconia a rege dicta: est autem in Boetia & ɔtermina atticæ. Vnū fides &c. mutatio est personarum: nam respondet hic Iocasta quod pridem rogatus Creon respōderat omnes interfectores esse eorū: qui regem omitabātur pręter vnum. ἓνα σχοντες γάρ σωθέντ' εἴς τις ὃς φοβε ἔφυγον.

DAN.

Corinthius: inquirit œdipus de suis natalibus a sene nuncio qui erat corinthius & a pastore quodam cui nomē forbas qualitas huius carminis annectitur cum superiori. nunciat autē corinthius senex œdipo mortem polybi & quemadmodū a popularibus uocatur ad regnum capessendum. Sed matrem .i. meropem quā putabat matrem metuit œdipus id factū iri qd̄ iam factū est. Mersus in corde. Tāgis in ipsos metus: ac si diceret: ergo uxorem ducam Regum superbam: reges quibus sunt filii: plus formidāt: iō te sibi asciuit in filiū. Tumore nactus nomen dr̄. n. οἰδίπους ὁ ἀπὸ τοῦ οἰδήματος τῶν ποδῶν a tumor pedum ut Euripides i phœnissis testat̄. quē locum tetigi in thebaide.

BER. ¶Hæ manus.s.meæ dederunt te matri. ¶ Cornigeros: armenta. ¶ Addice: adiunge si qua signa erant in corpe meo. ¶ Vestigia: pedes. ¶ Nactus: adeptus: nam œdipus iterpretatur tumor pedum. ¶ Quis uolo scire quis tradidit me tibi. ¶ Regios hic erat magister pecoris regie thebani. ¶ Languescit: diminuitur. ¶ Potes: si uideres cognosceres eum. ¶ Spacio tempore quando quis amisit memoriam alicuius rei postea uidens per aliquid signum recordatur. ¶ Leuis nota minimũ signũ. ¶ Exoletam: quę cecidit p dissuetudinem. ¶ Reuocat reducit. ¶ Ad sacra œdip⁹ mittit nuncios ut uocent omnes pastores simul ãs se uelle facere sacra. ¶ Accersite uocate. ¶ Summa q̃ habent gubernatorem. ¶ Sine: persuadet senex ut nolit iquirere hoc. ¶ Patere: patiaris quod latuit qui ẽt nunc lateat: nam qui sæpe quærunt ueritatem inueniũt cum malo suo. ¶ Matus.s.q̃ quod obiiciunt mihi. ¶ Magnum esse, iterum senex vult dissuadere nequeat illud. ¶ Molle põdere. ¶ Illic ex vna parte. ¶ Salus publica, ciuitas. ¶ Hic, ex vna parte. ¶ Vtrinq; patria: utrobiq; est damnum patrię siue inueniatur siue non inueniatur quia amittet regem suum. ¶ Contine: cape medium non impedias te neq; in vna neq; in alia parte. ¶ Vt quãuis nihil moueas. ¶ Fata expedient qđ fieri debet de hac re. Modo expedit nõ ẽ utile. ¶ Concutere, commouere. ¶ Tuto: si crederem statum meum r esse fœlicem non me mouerem: sed puto infœlicissimũ: ideo possum mouere tuto. ¶ In extremo: ita quod peius non possit uenire. ¶ Appetis interrogatiue quæris nobiliorem partem q̃ regem. ¶ Inuenti. caue ne iuenias quod nolis. ¶ Nec peniten di: gubernationis meæ de qua non me penitebit nouisse. ¶ Esse grãdæuus: senex pastor iã ueniebat mare pecoris regie. ¶ Refers: reducis ad memoriã. ¶ Arridet. applaudit q̧ sit ille:

Se. Hæ te parenti paruulum tradunt manus.
Oe. Tu me parenti tradis? at quis me tibi?
Se. Pastor niuoso sub Cithæronis iugo.
Oe. In illa temet nemora quis casus tulit?
Se. Illo sequebar monte cornigeros greges.
Oe. Nunc adiice certas corporis nostri notas.
Se. Forata ferro gesseras uestigia,
Tumore nactus nomen, ac uitio pedum.
Oe. Quis fuerit ille, qui meum dono dedit
Corpus, requiro. Se. regios pauit greges.
Minor sub illo turba pastorum fuit.
Oe. Eloquere nomen. Se. prima lãguescit senũ
Memoria, longo lassa sublabens situ.
Oe. Potes ne facie noscere, ac vultu uirum?
Se. Fortasse noscam. sæpe iam spatio obrutam
Leuis exoletam memoriam reuocat nota.
Oe. Ad sacra, & aras omne compulsum pecus
Duces sequantur, ite propere, accersite
Famuli, penes quos summa consistit gregum.
Se. Siue ista ratio, siue fortuna occulit.
Latere semper patere, quod latuit diu.
Sæpe eruentis ueritas patuit malo.
Oe. Malum timeri maius his aliquod potest?
Se. Magnũ esse magna mole quod petit scias.
Concurrit illinc publica, hinc regis salus,
Vtrinq; patria, contine medias manus:
Vt nil lacessas ipsa te fata explicant.
Non expedit concutere felicem statum.
Oe. Tuto mouet, quidquid extremo i loco est.
S. Nobilius aliquid genere regali appetis?
Ne te parẽtis pigeat inuenti, uide.
Oe. Nec pœnitendi sanguinis quæram fidem,
Sed nosse certum est. ecce grandæuus senex
Arbitria sub quo regii fuerant gregis
Phorbas refers ne nomen, aut vultum senis?
Se. Arridet animo forma: nec notus satis
Nec rursus iste vultus ignotus mihi.
Regnum obtinente Laio famulus greges
Agitasti opimos sub Cithæronis plaga.

Trimetri Iambici.

PHORBAS. SENEX. OEDIPVS.

Ætus Cithæron pabulo semper nouo
Æstiua nostro prata summitit gregi.
S. Noscis ne memet? Ph. dubitat anceps memoria.
Oe. Huic aliqs a te tradit quõdã puer?
Effare: dubitas? cur genas mutat color?
Quid uerba quæris? ueritas odit moras.
Ph. Obducta longo temporum tractu moues.
Oe. Fatere: ne te cogat ad uerum dolor.
Ph. Inutile isti munus infantem dedi.

sed penitus non cognosco nec penitus ignoro. ¶ Plaga, regione interrogat pastorem.

BER. Aetus: piguis. ¶ Anceps: dubia. ¶ Verba: q̃do quis vult subterfugere q̃rit uerba. ¶ Moras: tardationem. ut Teren. Qui uerũ dicit nõ laborat. ¶ Obducta, tecta ¶ Tractu, spacio. ¶ Dolor tormentum. ¶ Infantẽ: appositiue munus inutile: quia non erat possibile. ut uiueret ¶ Frui cœlo: uiuere. ¶ Omen: uerbum quod dicis sit falsum quare puer ille uiuit & precor uiuat diu. ¶ Accedunt prope: iam cognoscis ueritatem fatorum.

DAN. ¶ Prima lãguescit: memoriã facile incurrit senectus in cano: Verba Aristotelis definientis memoriam grę ci μνιμαν uocãt est autem rei inuentæ recordatio ars eius inuenta primum a Simonide medico Metrodorus illam confirmauit: Memoria necessariũ maximęq; uitæ bonum ser. Plinius. ¶ Sæpe quærẽtie ueritas quæsita aliquando inuẽta parit tristitiam & damnũ: ueritas enim ut ait Terentius: odiũ parit: Mai⁹ malum: non possum formidare maius malum q̃ ut patrem occiderim & matrem sim compressurus. ¶ Magnum esse: ut tanquam uerus & legitimus polybi hæres accipias regnũ. ¶ Non expedit nemini est conducibile id facere propter qđ a fœlici statu deturbet. ¶ Ecce: parasceue sequentis scenæ in qua exit phorbas. & est epithasis των προσωπων. ¶ Lætus cithærons percunctatur œdipus a pastore fomante ortus suos quib⁹ cognitis crassabitur in seipsum. ¶ Cithærons Stephanus pherius sic ait κιθαιρων ορος εν βοιωτια τον υνονο μαζομενον κα ρουν. ¶ Superesse: uiuere super qđ dicunt. υπερανε ονδαι αντι τοι ζην: qđ aliter superare dr. teste Marcello in illud Virgilianum. Quid puer ascanius superat ne &c. ¶ Lues: latenti uicio. differt autem lues a peste quo genus a spẽ.

¶ Quis

BER. ¶ Quis fuerit: doce cuius filius fuit. ¶ Prohibet. pmissi nulli vnq̄ dicere aliquis suppie auferat: faciam q̄ tu dices. ¶ Excutiet. tollet & faciet ppalare. ¶ Ignosce: parce si uideor tibi obstinatus: si nā dixero tibi ē parta uidicta de te: nam scies culpam tuam uel alius est sensus non potes eripere mihi multum quia sum senex & uicin⁹ morti. ¶ Coniuge: iocasta. ¶ Dehisce: congnoscens oedipus errorem suum rogat tellurē ut eum degluriat plutonem ut rapiat ad inferna: & ciues ut in eum solum congerant tela. ¶ Reuersas uices: nolēs dicere seipsum dicit rape uices stirpis reuersas. i. illū qui reuersus sum in propriū uentrem matris cum ea coeūdo. ¶ Petat. inuadat & pater & filius & coniuges & populus afflictus propter me mortē meam quærāt omnes. ¶ Rogis: rapiant rogos quibus cōburunt cadauera suorum & in me iaceant. ¶ Exitium destructio. ¶ Iuris sacri: uiolans ut ius paternum & maternū. ¶ Hausi: atraxi: prima die qua natus fui iudicatus iam dignus morte. ¶ Rudes: uitę cuius nōdum eram expertus ¶ Parēs: alloquitur seipsum indignatiue. ¶ Sceleribus dignum aliquod crudele cōtra te. ¶ Propero: cursu festino. ¶ Gratare uade ut congratuleris matri quod ex ea susceperis filios & dom⁹ sit aucta sobole.

BER. Fata. Inducit chorus laudās uitam mediocrem quæ ruta qescit. q sunt i sublimi statu subiectæ fortunæ diuersis casibus agitātur ideo dicit si uoluntate mea possem eligere mihi uitam potius uellē mediocrem statum q̄ regum fortunas: & sumit translationē a naui adducens fabulam dedali & icarii filii eius uersus est coriambicus. ¶ Si liceat fingere fata si possim meo mō eligere mihi uitā. ¶ Temperem. i. gubernarem. ¶ Antenne: lignum ex transuerso arboris nauis: a quo pendēt ¶ Graui spiritu: psse oppsse nimio uento. ¶ Lene: leniter ¶ Vergens inclinans. ¶ Media ui. me. ¶ Gnosium: minon cretensem: trita est fabula dedali qui cum in turri teneretur a rege vna cum filio icaro fabricauit alas quarū beneficio euolarēt extra: data lege filio ne nimis alte aut dēsse uolaret: qui tamē fretus alarum fiducia cū ultra parētis iussa altius euolaret: & solis ardore cera qua pennæ continebatur liquefacta esset: ita ut ab aliis deflueret in mare decidit q̄ est itermy conem & gyarū: quod a suo nomine ab inde icarum mare deductum est dicente Ouidio lib. iii. de tristibus icarus imēsas nomine fecit aquas. Vnde Iuue. Et mare percussum puero fabrumq; sonantem. ¶ Sane Var. teste Solino icarum cretem dicit tibi naufragio interiisse, alicuius exitu locis nomen impositū fuit. ¶ Artibus nouis: alis suis. ¶ Falsis quæ non erant homini. ¶ Eripuit. quaē hoc dictū est appellatum icarum ¶ Calidus senex prudens dedalus. ¶ Librans: temperās se per medium iter.

Non potuit ille luce, non cœlo frui.
Se. Procul sit omen, uiuit, & uiuat precor.
Oe. Superesse quare traditū infantē negas?
Ph. Ferrū per ambos tenue transactū pedes
Ligabat artus. vulneri innatus tumor
Puerile fœda corpus urebat lues.
Se. Quid quæris ultra, fata iā accedūt ppe.
Oe. Quis fuerit īfans, edoce. P. phibet fides.
Oe. Huc aliquis ignē. flāma iā excutiet fidē
Per tam cruentas uera quærenti uias.
Ph. Ignosce quæso, si ferus uideor tibi.
Et impotēs, iam parta uindicta in manu est.
Oe. Dic uera, qs nā, quo ue generatus patre.
Qua mře genitus? Ph. cōiuge est genit⁹ tua.
Oe. Dehisce tellus. tuq; tenebrarum potens
In tartara ima rector vmbrarum rape
Retro reuersas generis, ac stirpis uices.
Congerite ciues saxa in infestum caput.
Mactate telis me petat ferro parens.
Me natus, in me coniuges arment manus,
Fratresq;, & æger populus ereptos rogis
Iaculetur ignes. sæculi crimen uagor,
Odium deorum, iuris exitium sacri,
Qua luce primum spiritus hausi rudes,
Iam morte dignus. redde nūc animos parēs,
Nunc aliquid aude sceleribus dignum tuis.
I, perge. propero regiam cursu pete:
Gratare matri liberis aucta domo.

CORIAMBICI VERSVS.

CHORVS.

Fata si liceat mihi
Fingere arbitrio meo,
Temperem zephyro leni
Vela, ne pressæ graui
Spiritu antennæ tremant.
Lene sed modicum fluens
Aura, nec uergens latus
Ducat intrepidam ratem
Tuta me media uehat
Vita decurrente uia.
Cnosium regem timens,
Alta dum demens petit
Artibus fidens nouis,
Certat & ueras aues
Vincere, ac falsis nimis
Imperat pennis puer.
Nomen eripuit freto.
Callidus medium senex
Dædalus librans iter
Nube sub media stetit

DAN. ¶ Duc: ut fatebere quod nolis spōte. ¶ Dehisce te apud Sophoclē. ιου ιου τα παν ταν εξ ιουσ σαφεσ τισ πεφασ μαιφυσ ταφων σ χρονιοισ. ¶ Heu heu oia sunt aperta quicq; reditus sum natus a quibus nō oportebat. ¶ In tartara: aperiat terra & rapiar in tartarum qui illud uasculum temerarui vnde semel exiui uagiens. ¶ Qua lu. pri. proxime accedit sententiam sophoclei oedipodæ ωυωσ τελευται ον σιπροσ βλεψαι μινυν. uti nam te uidissem lux ultima. ¶ Fata si liceat: hortatur ad mediocritatem chorus metro gliconico Coriābico: nō .n. beata uita est nisi itra fines mediocritatis contineat, hinc illud chilonis μιδ εν αγαν. & Hora. ad liciniū Murenam laudat maximum in modum mediocritatē. aureā quis quis mediocritatem diligit tut⁹: caret obsoletis sordibus tecti: caret inuidenda. Sobrius aula. ¶ Artibus fidens nonis. i. pennis non homini datis dædalus hymetionis primus oculos apertos in statuis expressit & manus protensas cū antea in statuis clausi essent oculi & manus lateribus adhærerent damnatus ab areo pagitis q̄ occiderit talum nepotem in cretam migrauit.

BER. ¶Alitem suam: filiorum icarum. ¶ Qualis ponit similitudinem. talis erat expectans dedalus: qualis auis turbata accipitre postea colligit filios. ¶ Donec ipse stetit donec uidit illum mersum. ¶ Quicquid: concludit notabili sententia: quicunque vult habere ultra statum suum: pendet .i. incertus est semper uitæ & conditionis suæ. ¶ Sed quid dat locum sequenti scene: inducitur nuncius qui narret quæ facta sunt ab œdipo intra domum.

BER. PRædicta. Hic est quintus actus ubi pœna œdipi & locastæ tractabitur. Nuncius introducitur, qui denunciet quæ facta sint ab eis in domo: nam ut diximus in scena non aguntur turpia: sed tamen narrantur: œdipus cognoscens se nocentem uelut leo fremens se retulit intra domum statuens sibi: consciscere mortem & cum iam euaginasset gladium reputauit illam pœnam esse sufficientem. aliamque statuit: ut se cæcaret. ¶ Depndit. cognouit: & sp est in malo. ¶ Prædicta, denunciata a fatis & deis. ¶ Fata: malaque sibi fatata erant. ¶ Infestus: sibi inimicus. ¶ Leo lybicus: in lybia ubi sunt marmaridæ populi apud quos sunt ingentes leones. ¶ Vultus .s. œdipi. ¶ Voluit minas: agitat animo quomodo debeat se punire. ¶ Mersus alte: positus in præcordiis. ¶ Exundat estuat. ¶ Sibi, sicut commiserat magna scelera: ita cogitabat aliquid magnum & crudele contra se. Quid pœnas hæc fuerunt uerba quæ protulit œdipus de ipso. ¶ Petat, inuadat expecto forte quod aliquis interficiet me. ¶ Quæ tygris, esset dignum ut ueniret aliqua tygris: uel sæua auis quæ me perderet. ¶ Cythæron: qui assuetus est habere monstra, uixinus, atheon & pentheus in eo fuerunt perditi. ¶ Aie: œdipus uidebatur expectare ut ab aliquo interficeretur unde exhortatur animum suum ut sibi det mortem. ¶ Innocentem eripit ne patiatur miserias fortunæ. ¶ Capulo: manubrium ensis ut se interficiat. ¶ Ducit euaginauit. ¶ Ita ne: loquitur ad seipsum soluens pœnas pro tantis sceleribus ex tam breui pœna. ¶ Patri ad uindictam patris. ¶ Editis: gnatis & missis in lucem. ¶ Patriæ quæ per te pestilentiam passa est. Flebili ruina miseranda peste. ¶ Dabis: satisfacies ad uindictam ipsius. ¶ Soluenda: non

Alitem expectans suam.
Qualis accipitris minas
Fugit, & sparsos metu
Colligit fœtus auis.
Donec in ponto manus
Mouit implicitas puer
Comes audacis uiæ.
Quidquid excessit modum,
Pendet instabili loco.
Sed quid hic postes sonat
Regios famulus manu
Mœstus, & quassans caput?
Ede, quid portas noui.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

NVNTIVS.

PRædicta postquam fata, et infandum genus
Deprendit, ac se scelere conuictum œdipus
Damnauit, ipse regiam infestus petens
Inuisa propero tecta penetrauit gradu.
Qualis per arua Libycus insanit Leo
Fuluam minaci fronte concutiens iubam.
Vultus furore toruus, atque oculi truces,
Gemitus, & altu murmur, & gelidus fluit
Sudor per artus, spumat, & uoluit minas,
Ac mersus alte magnus exundat dolor.
Secum ipse sæuus grande, nescio quid, parat,
Suisque fatis simile. quid pœnas moror?
Vt hoc scelestum pectus, aut ferro petat,
Aut feruido aliquis igne, uel saxo domet?
Quæ Tigris, aut quæ sæua uisceribus meis
Incurret ales? ipse tu scelerum capax
Sacer Cithæron, uel feras in me tuis
Emitte syluis, mitte uel rabidos canes.
Nunc redde Agauen. anime quid mortem times?
Mors innocentem sola fortunæ eripit.
Hæc fatus, aptat impiam capulo manum,
Ensemque ducit. ita ne? tam magnis breues
Pœnas sceleribus soluis? atque uno omnia
Pensabis ictu? moreris? hoc patri sat est.
Quid deinde matri? quid male in lucem editis
Natis? quid ipsi, quæ tuum magna luit
Scelus ruina, flebili patriæ dabis?
Soluenda non est illa: quæ leges ratas
Natura in vno uertit Oedipode nouos
Commenta partus. suppliciis eadem meis
Nouetur. iterum uiuere: atque iterum mori
Liceat: renasci semper: ut toties noua
Supplicia pendas. utere ingenio miser.
Quod sæpe fieri non potest: fiat diu.

oportet ita facile dissoluere naturam inaniam quæ fuit tam ingeniosa ad inueniendum noua scelera: nouos partus. ¶ Ratas: iam firmatas. ¶ Commenta inueniens. ¶ Suppliciis, quemadmodum ipsa natura inuenit nouum modum generandi ita debet pati nouas pœnas. ¶ Eadem .s. natura. ¶ Iterum: obcæcabo me & quotidie sentiam pœnas & ero nec uiuus nec mortuus. ¶ Renasci .s. ad pœnam quoties surget a somno: uidebitur renasci sua pœna. ¶ Pendas: soluas. ¶ Quod sæpe: non potest fieri .s. mori. ¶ Fiat diu: longus modus moriendi est cæcitas.

DAN. ¶Alitem expectans: dictum ex moliculo quodam effectu alitem icarum aligerum. ¶ Qualis accipitris auis timebat icaro Dædalus haud secus quam uolucris cuius nidum: turbauerit accipiter, accipiter uolucris rapax societate quadam cum homine aucupatur: maxime circa Amphipolum thraciæ oppidum: græci uocant κιρκον nos accipitrem quod malo modo accipiat alias aues iones cymindin uocant teste Aristotile uolunt tamen nonnulli differre ab aliis quod hic solus montes incolit & raro apparet. ¶ Prædicta: œdipus patricidii se reum tandem intelligens & materni adulterii torquente conscientia ruit preces: & quod teterrimum mortis genus imo supplicio sancto ad æquari queat nititur scrutari tandem sibi ipse oculos exterebat dirum ac miserabile supplicium uitæ: Carmen est nouum scriptum trimetro iambico Archilochio & quintus actus ex persona nuncii tantum constitutus pronuncians miserabilem œdipi uicem & cæcitatem. ¶ Fuluam iubam: fuluus color de ruffo atque uiridi mixtus sic poeta uerborum diligentissimus fuluam aliquam dicit & iaspidem, & fuluum leonem fuluum æs dixit. Q. u. Ennius in annalibus. ¶ Sudor gelidus quasi monstrosus: nam ut inquit Plau. pro monstro est quando quis sudans tremit quod placet mihi: ut intelligatur sudor gelidus uel quod proprium sit epithetum sudoris sicut dicimus aquam gelidam. sudorem dicunt græce υδρωτα Sophoclem in aiace. ειδ'ιον γαρ αυ ραρτι τιυ χατεικαρα σταζοντ' ιδρωτι

δερυτι και χέρασ ξιφο κάτο νουσ &c. ¶ Grãde: imane aliqđ ac formidabile facinus pægꝫ acẽ fortuna. ¶ Scelegꝫ cap. multorũ sanguie cõfœdat⁹. ¶ Agauẽ, q̃ dissipet meos artus ut olim pẽtha. ¶ Innocẽtẽ: ergo & nocẽtem. ¶ Ita: ne tã magnis ac si dicat meorũ scelegꝫ pœnæ nõ vna sunt morte finiẽdæ sed plurib⁹ si potis eẽt. ¶ Male editus: infœlici sidere atqꝫ illicito concubitu ꝓgenitis.

BER. ¶ Q ua nec: ꝑ q̃ uirã negꝫ sis iter uiuos q fruũt lucẽ: nec iter mortuos q carent aia. ¶ Exẽptus: remot⁹: ne sis inter uiuos. ¶ Morere: moriaris sed nõ ut pr̃ tuus q mortu⁹ ẽ vno ictu. ¶ Citra: imo lõgiore pœna. Subitus dic̃ o aia uis plorare nõ sufficit hoc: uolo exeat ali⁹ liquor ex ocl̃is. ¶ Maritales: q placuerũt mĩ i cuius marit⁹ fui. ¶ Ardẽt: uidẽt emittere flãmas. ¶ Retinẽt qđ fit i magna ira crebro motu agitantur oculi. ¶ Torsit: misit cũ ipetu: sicut posuit man⁹ aducrsus oculos: ita ipsi instabãt ut euellerent. ¶ Occurrũt, q̃si uelit extre. ¶ Scrutat̃ ꝑfundit. ¶ Lumia oculos. ¶ Vncis manibus: recuruis & vnguib⁹. ¶ Orbes: totã rotũditatẽ oculi. ¶ Recessus: illas ꝯcauitates ocl̃ogꝫ. ¶ Inanes sinus: loca uacua ubi fuerãt lumia. i. ocl̃i. ¶ Frustra q̃rebat extrahere sed nihil erat ampli⁹ ad extrahẽdũ. ¶ Plusq̃: exercebat furorẽ ubi nõ erat op⁹. ¶ Periculũ lucis timebat ne remaneret aliqd lucis. ¶ Attollit caput: eleuauit caput in cœlũ ut experireẽ an eẽt cæcus i totũ. ¶ Victor: aliqñ q obtinet uictoriã i certamie: ubi cõpos mẽtis sue qa fecit qđ uoluit. ¶ Iussa quod uoluistis. ¶ Thalamis, ꝯiugiis. ¶ Rigat: sunt uerba nũcii. ¶ Fœdus: stomacosus liquor.

BER. Fatis agimur idũ cit̃ chor⁹ q sc̃dm opinionẽ stoycogꝫ dic̃ oia gubernari ifluxu cœlesti ex necessitate qđ si eẽt uegꝫ ut dicit Aug. nõ eẽt necesse Punire hoies: nã necessitate peccarẽt. ¶ Stamina. i. ordinẽ fatogꝫ dñr tres esse pce sorores: q̃ uitã nr̃am disponũt. ¶ Hagꝫ: vna dr̃ cloto q̃ baiulat alia lachesis q̃ fillat tertia atropos q̃ filũ frangit. ¶ Ita ut cũ alicui⁹ fila diruperit morte moriat̃ dicente Marti in. i. Lanificas nulli tres exorare puellas. ¶ Cõtigit: obseruant quẽ statuere diẽ. ¶ Rati: firmi. ¶ Ex alto: influxu cœlesti. ¶ Colus, vñ pendet stamẽ parcagꝫ colus est quarte & sc̃de declinatõis. ¶ Dura, iexorabili. ¶ Secto: oia uadũt sc̃dm uiã suã. ¶ Prim⁹ dies: cũ hõ nascit̃ deliberatũ ẽ q̃ sit uita ei⁹ & q̃ mors. qd Vir. tetigit. Stat sua cuique dies. ¶ Nexa suis causisq̃ ꝑueniũt ex serie & ordie cãgꝫ ¶ Ratus: semel destinat⁹. ¶ It cuiqꝫ: trãsit imobilis: qa nõ p̃t mutari nulla ꝑce ¶ Multis: credũt aliqui se posse fugere fatũ & i illud icidũt ut fec̃ œdip⁹. ¶ Sonuere fores dat locũ sequẽti scene. Exibat œdipus cæcus & mr̃ Iocasta seqt̃ cõsolãs eũ. ¶ Melit: fac. ¶ Duce: nullũ hẽt q ipm ducat.

¶ Luit: luo ẽ soluo q̃ŝi κα ρατο αυω vñ lyẽteria dñr fluxus itestinogꝫ apud ueteres oĩs pœna fuit pecuniaria hic soluere pœnã & luere poeta Mãtu. in. i. æneid. post mihi nõ sili pœna cõmissa luetis. ¶ Mors lõga. Mors mortes augeat vna meas. ¶ Luem, liquore q̃ŝi tãtope nõ fleãt orbi q̃ oculati uel melius: post hac nõ deberis lachrymas. ¶ Scrutat̃ sic Papi. ipsa iã merita scrutat⁹ lumia dextras &c. ¶ Alte recessus ab imis usqꝫ sedibus effodit. expĩsit. ¶ Sin⁹: sinũ dñt orbẽ oculos amplectẽtẽ. i. ipsius palpebras. Vir. ipleuitqꝫ sinũ lachrymis ¶ Lustrãs circũ uolãs patulos orbes i aerẽ ¶ Fatis agimur initiũ. xi. carminis qd iscribit̃ metro pidarico anapestico dimetro fatogꝫ dcreta ñ motari nec discuti a ꝑfixa & ꝯstituta semel meta fatũ definit crisipus hoc mõ i lib. περι προνοιασ. φυσικην τινα συνταξιν των ολων εξ αιδιου των ετερων τοισ ετεροισ επακολουθουντων και μετα πολυ μεν αμεταβατου ουσησ τησ τοιαυτησ επιπλοκησ.

DAN.

Mors eligatur longa/quæratur uia,
Q ua nec sepultis mistus, & uiuis tamen
Exemptus erres/morere/sed citra patrem
Cunctaris anime? subitus an vultus grauat
Perfusus imber? ac rigat fletu genas?
Et flere satis est: hactenus fundent leuem
Oculi liquorem. sedibus pulsi suis
Lachrymas sequantur. hi maritales statim
Fodiantur oculi. dixit, atqꝫ ira furit.
Ardent minaces igne truculento genæ.
Oculiqꝫ uix se sedibus retinent suis.
Violentus, audax, uultus, iratus, ferox.
Tantum cruentus gemuit/& dirum fremens
Manus in ora torsit. at contra truces
Oculi steterunt & suam intenti manum
Vltro insequuntur/vulneri occurrunt suo.
Scrutatur auidus manibus vncis lumina.
Radice ab ima funditus vulsos simul
Euoluit orbes, hæret in uacuo manus.
Et fixa penitus vnguibus lacerat cauos
Alte recessus luminum, & inanes sinus,
Sæuitqꝫ frustra plusqꝫ quam satis est, furit.
Tantum est periclum lucis. attollit caput.
Cauisqꝫ lustrans orbibus cœli plagas,
Noctem experitur. quicquid effossis male
Dependet oculis, rumpit, & uictor deos
Conclamat omnes. parcite en patriæ, precor.
Iam iussa feci/debitas pœnas tuli.
Inuenta thalamis digna nox tandem meis.
Rigat ora fœdus imber, & lacerum caput
Largum reuulsis sanguinem uenis uomit.

Dimetri Anapestici. CHORVS.

Fatis agimur, cedite fatis.
Non sollicitæ possunt curæ
Mutare rati stamina fusi
Quidquid patimur mortale genus:
Q uidquid facimus: uenit ex alto.
Seruatqꝫ suæ decreta colus
Lachesis. dura reuoluta manu
Omnia certo tramite uadunt.
Primusqꝫ dies dedit extremum.
Non illa deo uertisse licet:
Q uæ nexa suis currunt causis.
It cuiqꝫ ratus prece non ulla
Mobilis ordo. multis ipsum
Timuisse nocet. multi ad fatum
Venere suum/dum fata timent.
Sonuere fores: atqꝫ ipse suum
Duce non ullo molitur iter
Luminis orbus.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. CHORVS. IOCASTA.

Bene habet/pactū est/iusta persolui pr̄i.
Iuuant tenebræ / quis deus tādem mihi
Placatus atra nube perfundit caput?
Quis scelera donat?conscium euasi diem.
Nil paricida dexteræ debes tuæ.
Lux te refugit/vultus Oedipodem hic decet.
C.En ecce rapido sæua prosiluit gradu
Iocasta uxcors/qualis attonita,& furens
Cadmea mater,abstulit nato caput.
Sensim ue raptum traxit.afflictum alloqui
Cupit,pauetq;.iam malis cessit pudor.
Io.Cupiunt,& horrēt ora/nam quid te uocem?
Gnatum?ne dubites natus ex,natum pudet.
Immitis oro nate,quo auertis caput,
Vacuosq; vultus?Oe.quis frui tenebris uetat?
Quis reddit oculos?mater,an matris sonus?
Perdidimus operam congredi fas amplius
Haud est/nefandos diuidat uastum mare.
Dirimatq; tellus abdita.& quisquis sub hoc
In alia uersus sydera,ac solem auium
Dependet orbis/alterum ex nobis ferat.
Io.Fati ista culpa est nemo fit fato nocens.
Oe.Iam parce uerbis mater,& parce auribus,
Per has reliquias corporis trunci,precor,
Per in auspicatum sanguinis pignus mei,
Per omne nostri nominis fas,& nefas.
Io.Quid anime torpes?socia cur scelerum dare
Pœnas recusas?omne confusum perit
Incesta per te iuris humani decus.
Morere/at nefastum spiritum ferro exige.
Non,si ipse mundum concitans diuum pater
Corusca sæua tela iaculetur manu,
Vnquam rependam sceleribus pœnas pares
Mater nefanda.mors placet mortis uia
Quæratur. agedum commoda matri manum.
Si paricida es:restat hoc operi ultimum:
Rapiatur ensis/hoc iacet ferro meus
Coniux/quid illum nomine haud uero uocas?
Socer est/utrum ne pectori infigam meo
Telum?an patenti conditum iugulo imprimā?
Eligere nescis uulnus.hunc dextra:hunc pete
Vterum capacem/qui uirum:& natum tulit.
C.Iacet perempta/uulneri immoritur manus:
Ferrumq; secum nimius eiecit cruor.
Oe.Te fatidice te præsidem ueri deum
Compello.solum debui fatis patrem.
Bis paricida,plusq; quam timui nocens.
Matrem peremi.scelere confecta est meo.

BER. Bene habet: loquit̄ œdip⁹ q̄si gaudens qđ scelus suum expugnauerit. Peractū: perfectū. Iuxta: exegas. Quis deus: q mihi tm̄ bn̄ficiū.ut sim cæcus. Perfundit: tegit. Nube: obscuritate. Donat: uel remittit: uel facit ne possim uidere scelera. Vn̄ dicit cōsciū nomē euasi. Nil pr̄icida: uertit s̄monē ad seip̄z.Oedi.noli credere q̄ dederis tibi hoc bn̄ficiū: oculi tui ēt noluissent remanere in tā scelerato,vultu. Decet: cōueniit œdipodē sceleratū hēre tā deformē vultū. En ecce chorus uidet Iocastā attonitā festinārē ad œdipum. Rapido festino. Cadmea mr̄: agaue filia cadmi q̄ pentheū interficit ut diximus. Cessit:uict⁹ est mala cogūr eū loqui & deponere pudorē. Cupiūt: ex vna pte uellent te alloq ex alia horreo ora.s.mea. Vacuos sine oculis. Quis: reddit effodi oculos ne uiderē matrē tn̄ audio. ideo nō possum hr̄e fructū cæcitatis. Congredi, simul uenire: mr̄ antea peccaui per ignorantiā: nūc postq̄ scio scelus meum uellē iter nos esset terra & mare ne possemus ɔuenire. Quisquis: sub hoc itelligit antipodes qui dn̄r hr̄e uersus nos pedes sub alio emisp̄io. Versus. cōuersus. Auiū: solē qn̄ a nobis recessit apud illos dies est. Auiū extra uiā nr̄i emisperi. Alterum: vnū de nobis uel me uł matrem. Fato, qn̄ q̄s peccat fato nō est culpabilis. Iā pce: rogo te mr̄ ne ampli⁹ loquaris na cogar te audire. Inauspicatū pign⁹. filios de sanguine meo ex te conceptos: pignus inauspicatū.i.infœlix. Nr̄i nois habeo nomē filii qđ est licitum: & mariti qđ est nefandū. Quid aie uidēs: iocasta œdipū nullā cōsolationē capere: deliberat mori, ut sit sociata pœne q̄ eadmodē fuit scelere. Torpes: moraris ad puniēdum te. Incerta pre: qa p̄e œdipus apellare me matrē: & uxorē. Exige: expelle. Repēdā: nūq̄ potero funere pœnas cōuenietes etiā si iuppiter fulminaret me. Agedū deliberat mori sed nescit quo gn̄e mortis: vn̄ rogat filiū postq̄ occidit patrē ēt occidat mr̄ē: & accipiēs gladiū quo lai⁹ cōiūx iterfect⁹ fuit ab œdipo illū expedit i se. Noie .s.mariti potius dēo appellare socerū: qa fuit pr̄ mariti mei.i.tui œdi. Vtrū: uolēs se percutere: dubitat an vulneret se i pectore an gutture an uentre. Pete: inuade. Iacet: uidet chorus iocastā mortuā. Manus, erat adeo obstinata q̄ manū.a vulnere nō remouebat īfigēs gladiū: & manus dificiebat dū moriref. Egessit: dū exiret torrēs sanguinis secū exiuit ferrū de vulnere. Fatidici: pl⁹ feci q̄ oraculū p̄dixit. dixerat apollo me pr̄m iterfecturū: iterfeci patrē & matrē. Cōpello: alloquor. Pauitante nūc uertit sermonē ad seip̄m ut recedat, ut pr̄ia peste liberet.

DAN. Lachesis sors ipsa vna ex pcis: quā nemini licet effugere asserēte apollino in scūdo ποιρανϑεσ ... [illegible]

DAN. Bene hēt: Morit̄ ioca. doloris nimietate cū ob calamitatē œdipodæ, tū ob maritalis thalami nefanda culpā: vndecimū ē carmē & ultimū iābico trimetro hypcatalectico mō acatalectico: ut Nil paricida &c̄. Interloquunt̄ chorus, Iocasta œdip⁹. Bn̄ hēt eleganter dictū sine addit[a]mto accusatiui pnois. Patricida: ad seip̄m apostrophe. pr̄icidā dic priscianus q̄si pr̄icidā. Vecors: parui cordis hoc est isana ut ue grande triticum & ue grādes fabas ue.n.est στερητικον μοριον & ue iouē nocentē iouē appellamus. Cōgredi. nō licet nobis mr̄ post hac loq̄ iter nos: cōsuetudini nr̄ç. Mater. nullus iā amplius relictus est loc⁹. In alia: degam⁹ diuersi. acre motionis orbis iterstitio discrimiemur ali⁹ orbis nos diductos capiat de quo meminit Lucanus ex sn̄ia honorati i georgica. Trūci priui oculis tm̄. Inauspicatum. auspicari ē initiū rei facere medium uerbū.

dium uerbū. Pl. hō īfœlici ter natus a supplicils uitā auspicat i bonā ptē Quintilia. Itaq; ut apd illos homerus: sic apud nos Virgilius auspicatissimū dederit exordiū: hinc in auspicatū infaustū & miserum.

BER. ¶ Fallaces: qa nescit cęcus ubi uadit. ¶ Efferens: educēs. ¶ Suspēsa: qa cęci suspēso gradu. ¶ Dextra. s. explorādo locū: ut faciūt cęci. Lubricos: qui facile pōt offendi. ¶ Siste dubitet cadet supra cadauer matris. Quicūq; ꝯuertit sermoñē ad egrotos ciues ꝙ cito liberabunť cū ipse discedat. ¶ Post terga, post discessum meū. ¶ Exile, exiguā ptē ai ¶ Leuis: agilis dpositis dicebanť apd antiquos depositi q erāt desparati a medicinis ponebanť i publico: ut si quis laborasset vnq̃ simi morbo daret illi remediū quo tpe usus fuerat. ¶ His ducib⁹: i solēt cęci hr̄e ducē ne uadāt i pcipitiū: ego āt hēbo hos duces mortē: pestē: rabiē: dolorē: & maciē. Itelligēdū ē. ꝙ œdipus exiuit urbē & hitabat q̄dā cauernā io agro thebano: relicto regno filiis ethiocli & polinici.

ER. Vicūq;: hęc tragœ. iscribiť troas. dirupta troia gręci pabāť reuerti domū & appuit vmbra achillis, ut manes suos placarēt uictima polixena: oā pp illā a paride ei⁹ frē i tēplo apollinis tiberi iterfectus fuit: dū cōnubiū illius peteret: mortuusq; i sigeo pmōtorio sepultus ē ubi ad ei⁹ tumulū post captū troiā polixena iugulata fuit forme & moꝝ elegātia pstantissima. Ouid. Placet achileos mactata polixena manes. Preterea sciebant astianactā filiū hecto. frē eē mitiť ulyxes q pueꝝ iuestigaret ne qs ad uindictā pr̄is exstaret. ¶ Diuidiť h̄ tragœdia i qnq; act⁹ i prio hr̄ cōmiseratio urbis troię. i. ßo petitio polixenę ab achille ut iuguleť. in. iii. p ulyxē iq rit astianax ad mortē i. iiii. abducto polixenæ. i. v. ꝑdpiratio astianatis & mors polixenę. ¶ Quicūq;: loqť hecuba sigs hēt supbiā pp

O Phœbe mendax, fata superaui impia.
Pauitante gressu sequere fallaces uias
Suspensa plantis efferens uestigia.
Cæcam tremente dextera noctem rege.
I, gradere præceps, lubricos ponens pedes.
I, pro fuge, uade, siste, ne in matrem incidas.
Quicunq; fessi corpore, & morbo graues
Semanima trahitis corpora. en fugio, exeo,
Releuate colla, mitior cœli status
Post terga sequitur. quisquis exilem iacens
Animam retentat, uiuidos haustus leuis
Concipiat ite, ferte depositis opem.
Mortifera mecum uitia terris extraho.
Violenta fata, & horridus morbi tremor,
Maciesq;, & atra pestis, & rabidus dolor
Mecum ite, mecum ducibus his uti liber.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Hecuba. Pyrrhus. Chor⁹ mulieꝝ. Andromacha. Talthybius. Senex. Agamemnon. Vlysses. Calchas. Astyanax. Helena. Nuntius.

TRAGOEDIA SEXTA, QVÆ INSCRIBITVR TROAS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

HECVBA.

Quicunq; regno fidit, & magna potens
Dnāť aula, nec leues metuit deos,
Animūq; rebus credulū lætis dedit.
Me uideat, & te Troia non vnquam tulit.
Documenta fors maiora, quam fragili loco
Starent superbi. columen euersum occidit
Pollentis asiæ, cœlitum egregius labor.
Ad cuius arma uenit, & qui frigidum

fortunā suā & regnū: ꝯsideret casum troiæ: & uidebit oia hūana fragilia & caduca. ¶ Leues: mutabiles q ppetuo ñ fauēt. ¶ Credulū: ut hr̄es fiduciā in reb⁹ mūdanis. ¶ Fors: fortūa nūq̃ mōstrauit maiorē casum q̃ excidiū troiæ. ¶ Columen caput, colūna & substētaculum: vñ hoiem columē eloquētię appellam⁹, sup quo aliī fundit sua dicta. ¶ Labor: ē apposito. ¶ Cœlitū deoꝝ: neptunus & apollo dicuntur edificasse muros troiæ pacta mercede laumedonte. ¶ Ad cui⁹ arma: ad bellum troiæ.

DAN. ¶ Restat reliquū ē. hoc latino restať canūt ut sit plenū pricidiū. me ēt pime. cōiunx lai⁹. ¶ Corusca te. in grauissimo flagitio exigit sp telū iouis. sic dido sic iocasta sic medea uolūt mori uiolato pudoř ουτωσεμε βαλλοι τερπικεραυνοσ ¶ Vteꝝ cap. muliebre ē gladiū in uētrē adigere. ¶ Depositis: defunctos ꝯdite sepultura. Mecū ite lōgis doloribus fractus senex tādē obiit & a thebanis sepult⁹ est maxio cū honore iuxta antrū ad qd̄ ꝯuēit tadaō rex pr̄ mecestiue memoiť Home. illiados. φ. ¶ Troas: pronimica forma titulus sic thebāis a ruia troię pmittiť a psona hecubę sumit exordiū fabula sic euripidis. εκαβεαγε τυ παιδεσ την κρααν προσδεσ μονα γε ιτορ ιοισαι τε το μοδ' ε ουλονυν primū igressum dat fabulæ Sen. a psona regie ut pria itroducit apud ipm hecube post pmissum argumētū ex propria psona: hic spectať docet primū materiā cui⁹ tale ē argumētū: græci a troia decēnali pllo delata redeuntes cū pda uentos habuere difficiles consolatus calcas: rñdit oporteť achilleos manes puellæ polixenę sanguine ppiciari: id āt cōfirmauit talthibius cui in somnis achillis vmbra apparuit idē rogans: agamenon puellā hēbat in deliciis quā inuitus dimisit ad sacrificiū. arripiť itaq; puella per pyrrū & iugulať sup tumulū achillis. ¶ Astyanax item puer hect. raptus de sinu matris uly. de iubs

limi specula præcipitatȝ in.v.actus distribuit quoq; prim⁹ trimetro iābi.euripi.scribiȝ:hēt plāgores &.troiani chori de excidio imperii. Columē euersus:ruit alto aculmine troia. Occidit: mortes & ruinas magnoꝝ regnoꝝ appellant poetæ occasum, ut hoc equidē occasum troiæ.& flāmis asiā ferroq; cadentē.dixit luue.quasi occidentem.

uoco i testimoniū deos & maritū meū priamū & oēs filios meos q̄ oia ista mala pùidi. Rectorē.s.priamū. Illiō: prīā meā diruptā. Libeꝝ: p sincopā filioꝝ. Greges: qa dr̄ hūisse quīqgita filios. Phœbus: sacerdos phœbi. Ore lymphatico spū agitato. Lymphatic⁹ dr̄ q uitiū ex aq̄ cōtraxit huc atq; illuc discurrēs:nūc accipiȝ p oibus furiosis

BER. Tanai: fluuiū septētrionis in scythia de quo supra dictū ē. Septē ora: septē hostia hoc nō legiȝ q̄ septē hostia hēat i sed seruat decoꝝ mulieres.n.nō hñt peritiā cosmographiæ: sicut in bucolicis ille rusticus q dixit ueniemus ardētē oraxē quū sit i septētriōe. Et qui renatū, uenit ille q excipiens diē renatū in primo ortu solis: intelligit mēnonē q fuit titoni filii laumedontis troiani regis fili⁹ de quo Diod.lib.iii. Hic decē milia ethiopū totidē susianos cū ducētis curribus ad troiā uenit: erat florens ai corpisq; uiribus & cū multos græcos i bello occidisset tādē a thessalis per insidias iterficiȝ: cui⁹ corp⁹ ab etiopib⁹ ereptū fuit & crematū: ac illi⁹ ossa ad tithonū patrē delata sūt. Tigri fluuiū armeniæ. Rubēti: nā trigris labiȝ uers⁹ mare rubrū qd ē i arabia i uadit i sinū maris q dr̄ psic⁹. Nō uero i mař rubꝝ, ut hic dic̄ ipitia hecuba. Et q̄ intelligit pēthesileā reginam amazonū: de qbus supra diximus. illa uenit i auxiliū troianoꝝ. Prospiciens: qa posita est uersus scythiā. Vagos: errātes. Viduis, q̄ uiuebāt sine uiris. Excissa,s.troia. Sibi icubuit: corruit i se. Decora: ornamēta. Congesti pstrati. Assaraci, regis troiā i Nec phibet q̄uis ardeat troia nō cessant greci diripere urbem & diuitias. Patet: nō uř. Ater factus obscurus. Obsitus: oppssus. Metiȝ: mēsurat oculis per ruinas urbis uadūt greci & miranȝ molles illis diripēdo oia. Lētū: troiā q̄ fuit illis lēta: nā p decē annos illā oppugnauerūt. Ignoscit: dñt non esse mirādū si māserit p tā lōgū tps cū uideāt magnitudinē urbis. Horret: q̄uis uideāt illā diruptā adhuc timēt & uix credūt potuisse uici ab ipsis. Mille rates: q̄ dñr uenisse ad bellū troianū. Capiunt: uix pñt tenere spolia oīa. Testor.

Septena Tanain ora pandentem bibit.
Et, qui renatum prorsus excipiens diem
Tepidum rubenti Tigrin immiscet freto.
Et, quæ uagos uicina prospiciens Scythas
Ripam caternis ponticam uiduis ferit.
Excisa ferro est, pergamum incubuit sibi.
En alta muri decora congesti iacent.
Tectis adustis regiam flammæ ambiunt.
Omnisq; late fumat Assaraci domus.
Non prohibet auidas flamma uictoris manus.
Diripitur ardens Troia nec coelum patet
Vndante fumo, nube ceu densa obsitus,
Ater fauilla squalet Iliaca dies.
Stat auidus ira uictor, & lentum Ilium
Metitur oculis, ac decem tandem ferus
Ignoscit annis horret afflictam quoq;.
Victamq; quamuis uideat, haud credit sibi
Potuisse uinci. spolia populator rapit
Dardania. prædam mille non capiunt rates.
Testor deorum numen aduersum mihi,
Patriæq; cineres, teq; rectorem Phrygum,
Quem Troia toto conditum regno tegit.
Tuosq; manes, quodq; stetit ante, Ilion.
Et uos meorum liberum magni greges
Vmbræ minores quicquid aduersi accidit,
Quæcunq; Phœbas ore lymphato furens,
Credi deo uetante, prædixit mala.
Prior Hecuba uidi grauida. nec tacui metus.
Et uana Vates ante Cassandram fui.
Non cautus ignes Ithacus, aut Ithaci comes
Nocturnus in uos sparsit, aut fallax Sinon.
Meus ignis iste est facibus ardetis meis.
Sed quid ruinas urbis euersæ gemis
Viuax senectus? respice infelix ad hos
Luctus recentes, Troia iam uetus est malum.
Vidi execrandum regiæ cædis nefas,
Ipsasq; ad aras maius admissum scelus
Æacidæ armis. cum ferox sæua manu
Coma reflectens regium torta caput
Alto nefandum uulneri ferrum abdidit.
Quod penitus actum cum recepisset libens,
Ensis senili tinctus e iugulo redit.
Placare quem non potuit a cæde effera

Vetāte deo. cassandra filia priami a phœbo dilecta uaticiniū accepit: sed cū illa nollet cōsentire fecit de⁹ ne qd crederet ei; vñ pdixit excidiū troianū nec credebaȝ illi. Prior hecuba: hæc rogis priami uxor cissei regis thracū filiā pgnans somniauerat se accensam facem parere q̄ totam patriam inflammaret: hoc fuit anteq̄ peperisset paridem. Vir.lib.ix. Cisseis prægnās ignes enixa iugales. Ithacus: ulyxes ab ithaca insula. nolite credere q̄ ille ignis combusserit troiam qui missus fuit ab ulyxe & sinone. sed hinc est quem somniaui. Comes.s.Diomedes Vidi.s. mortem Priami ante aras quæ plana describitur in .ii.æneī.a Virg. Eacidæ pyrrhi pro nepotis, eaci. Libens.s.priamus qui libenter mortuus est ne uideret sequentes calamitates. Actum immissum gladium. placare: debuit pyrrhus parcere priamo quia ante aras erat deinde senex. Effera crudeli.

Assaraci domus: assaracus ilus ganimedes filii fuerūt trois a quo troia dicta Domus assaraci est ipsa troia. Et uos meoꝝ quos habuit filios priamus non oēs illi pepit hecuba sicut ex illo Homerico facile cōfici pōt. τοὺς μοι ἄλλους τέκετο κρὲ ... γυναῖκαν. loquēs de lychaone & polidoro decē & septē iuxta uxore nati sunt teste Cicerone. Tusculanaꝝ lib.i. hecuba filia cissei tragē regit ut placet euripidi τοῦ ἀνδρὸς ... γε. ... πριάμου τε ... & Marōi.s.ix. Cisseis pgnās ignes enixa iugales homerū uoluit filiā dimantis. & Hō. imitat⁹. Oui. hic altis latrasse dimantida flebile uisum est Sed qd ruinasq; apd euripi. hecuba gemit i hūc modū ὤμοι. τίς ἄμα νεῖ μοι πόνος γέγονεν οἰκ αἰχμάλωτος: φροῦδος πρέσβυς: φροῦδοι παῖδες.

DAR.

Cardinem:

Mortalis aeui cardinem extremum premens.
Superiq; testes sceleris:& quondam sacrum
Regni iacentis.ille tot regum parens
Caret sepulchro Priamus:& flamma indiget
Ardente Troia.non tamen superi sat est.
Dominum ecce Priami nuribus:& natis legens
Sortitur vrna.praeda quem vilis sequar?
Hic Hectoris coniugia despondet sibi.
Hic optat Heleni coniugem,hic Antenoris.
Nec deest,tuos Cassandra qui thalamos petat.
Mea sors timetur.sola sum Danais metus.
Lamenta cessant?turba captiuae mea
Ferite palmis pectora:& planctus date.
Et iusta Troiae facite.iandudum sonet
Fatalis idae iudicis diri domus.

Anapaestici Versus.

CHORVS MVLIERVM. HECVBA.

On rude vulgus, lachrymisq; nouum
Lugere iubes.hoc continuis
Egimus annis.ex quo tetigit
Phrygius Graias hospes amyclas.
Secuitq; fretum pinus matri
Sacra Cybelle.decies niuibus
Canuit Ide,Ide nostris
Nudata rogis,& segeis
Trepidus campis decies secuit
Messor aristas,ut nulla dies
Moerore caret:sed noua fletus
Causa ministrat.ite ad planctus,
Miseramq; leua regina manum
Vulgus dominam vile sequemur.
Non indociles lugere sumus.
H.Fidae casus nostri comites
Soluite crinem.per colla fluant
Moesta capilli.tepido Troiae
Puluere turpes paret exertos
Turba lacertos,uestae remissa
Substringe sinus,uteroq; tenus
Pateant artus.cui coniugio
Pectora velas captiue pudor?
Cingat tunicas palla solutas.
Vacet ad crebri verbera planctus
Furibūda mānus,placet hic habitus
Placet,agnosco Troada turbam.
Iterum luctus redeant ueteres.
Solitum flendi vincite morem.
Hectora flemus.
C.Soluimus omnes lacerū multo
Funere crinem.coma dimissa est
Libera nodo,sparsitq; cinis

BER. ¶Cardinem,extremum finem vitae suae. Superi viderunt illud scelus. ¶Et sacrum vbi erat ipse Priamus. ¶Indiget, non habet qui sepeliat eum, nec facit rogum filii. ¶Non satis: non est diis satis ad vindictam nostram destruxisse Troiam: sed etiam nurus priami ducitur in praedam & seruitutem. ¶Vrna, in qua ponebantur nomina illarum, vt sortirentur dominum. ¶Legens: eligēs aliquem dominum ex graecis. ¶Vilis praeda: qui habebit me habebit uilem praedam. ¶Hectoris filii mei Andromachē,haec in sorte, contigit Pyrro. ¶Heleni,filii mei. ¶Mea sors, omnes timent habere me & alias cupiūt. ¶Lamēta: interrogatiue. ¶Iusta: exequias. ¶Iudicis paridis qui iudicium fecit in ida silua inter Venerē palladem & Iunonem certantes de pulchritudine: vnde indignata Iuno q̄ spreta fuerit perpetuo inimicitias egit cum Troianis & fauente Venere patris rapuit Helenā propter quā excidium Troianum sequutum est vnde dicit idae fatalis q attulit fata idest perditionem troianis.

BER.

On rude,respōdet chorus verbis Hecubae inuitas nos ad plorandum id faciemus faciliter cum iam simus assueti non rude: nō imperitum ad lugendum, phrygius: paris postquam ipse Paris discessit ad rapiendum Helenam: nihil vnquam habuimus nisi lachrymas ¶Amyclas: haec fuit laconiae ciuitas castoris & pollucis patria: sic Statius primo achilleidos. Soluerat oebalio classem de littore pastor. Dardanus incautas blande populatus amyclas. ¶Pinus, nauis facta de pinu, orta in ida silua consecrata cybelli. ¶Decies: iam sunt decem anni: quibus coeperunt obsidere graeci Troiam ex quo nō cessauimus lugere. ¶Canuit: alba facta fuit. ¶Nudata: quia iam omnes arbores succisae sunt pro rogis tot mortuorum. ¶Trepidus: propter hostes vicinos. ¶Leua: pro eleua, tu regina prius incipe luctum & eleua manum ad dandum signū altis: vel ad percutiendum pectus: & nos omnes te sequamur. ¶Tepido: puluere cinere adhuc calido propter incendium: solebant antiqui in maximo luctu spargere caput cinere. ¶Paret exertos, nudatos apparet: ut sint magis expediti ad percutiendum. ¶Sinus: dimittite vestes vsq; ad ventrem & occurrit Hecuba ne possit respōdere contrarium propter honestā dicendo non opus est seruare pudorem captiuis. ¶Substringe: dimitte & aperi. ¶Palla: vestis superior cingat inferiorem tunicam. ¶Vacet: intenta sit. ¶Planctus: percussiones pectoris verberati.

DAN. ¶Hic Antenoris: vxor antenoris fuit thebano Cissi filia: venerabilis & pudica matrona: quam Troiani sacerdotio Mineruae praefecerunt. Home. meminit .iii. Illiados Hecuba ibat ad templum Palladis iussu Hectoris sacrificatum cum generoso matrum comitatu aduenientibus aperit ianuam thebano. ται σι θυρασ ωιξε θεανω καλλι παριοσ κισσηισ: αλοχο σ αντηνοροσ ιπποδα μοιο.

DAN.

On rude vulgus inscribitur secūdum carmē metro pidarico dimetro anapestico. Chorus Iliadum vna cum Hecuba deplorat excidium patrium id quod erat illis iam vetus malum loquitur Chorus: Iubes regina nos non rude neq; nouum ad dandas lachrymas vulgus lugere: id quod egimus ex quo Paris Helenā rapuit. ¶Leua: manum: tolle digitum misera & tu prima luctum incipe sequemur secundum. ¶Non indociles, occaluimus longa lugendi cōsuetudine. ¶Fidae: & constantes sociae nostrae fortunae. Dominam tamen earum facit se conseruam Hecuba apud Euripidē. τὰν ἐμὸν δ' οὐδ' ἐν νῦν φροιδ' ἔστ' ἐμιν. προσ

στευδ᾽ιανα αστυν, λαβετε φέρετε, & cætera. ¶ Vocet: omni casu accusandi raro inuenitur: frequentius omni dandi quando significat supersum aut ocium esse. est. n. vacare interdum vacuum eẽ & struitur cum casu, auferendi cuius rei vulgatissima sunt exempla. ¶ Iterum redeãt, alterum vacat.

BER. ¶ Complete: quia nihil aliud restat de Troia nisi cinis. ¶ Suffulta, suffarcinata & succincta vt demissa usq; ad ventrem videantur humeri. ¶ Rethcia: rethus mons est Troianus in quo Aiax Thelemonis postquam se interfecit sepultus est. ¶ Echo vox quę respondet ex locis concauis: est ideclinabilis. ¶ Extrema: vltima, nam si vltima solet respondere: clamate ita fortiter vt referat omnes voces. ¶ Pulsu, verberatione. ¶ Sanguineos, plenos sãguie. ¶ Tibi, ad honorem tui. ¶ Cicatrix: signum sanati vulneris: iterum rumpunt cicatrices verberando quas fecerãt superioribus annis in funere Hectoris. ¶ Columen: Hector tutela patriæ. ¶ Mora: qui tardabas calamitatem Troianam. ¶ Fulta, sustentata. ¶ Cecidit: dũ stabat hect. stetit: Troia dum cecidit destructa est. ¶ Vertite exhortatur vt modo priamũ fleant. ¶ Bis capte Troia bis capta fuit prio ad herculе quando fuit cum argonautis secundo a græcis sub Agamemno. ¶ Troia dum fuisti Rex Troia bis tulit omnia. ¶ Pharetras: fatatum erã Troiam non posse capi, secundo sine sagittis Hercu. vnde phiotes armiger hercu. cum sagittis ipsius ad bellum Troianum ductus est. ¶ Partus elatos: filios sepultos. ¶ Cludis: vltimus morieris cum prius videris tot mores filioꝝ. ¶ Victima: quia ante aras interfectus fuit. ¶ Alio ad aliam partem: noli dolere mortem Priami: quia fœliciorem me quæ supersum ad tot miserias. Iliades matres troianæ. ¶ Iugum: seruitutem quemadmodum ego.

Feruidus ora.
H. Complete manus, hoc ex Troia
Sumpsisse licet. cadat ex humeris
Vestis apertis, utrunq; tegat
Suffulta latus. iam nuda vocant
Pectora dextras, nunc nunc uires
Exprome dolor. Rœthea sonent
Littora planctu, habitansq; cauis
Montibus echo non (ut solita est)
Extrema breuis verba remittat.
Totos reddat Troiæ gemitus.
Audiat omnis pontus & æther.
Sæuire manus pulsu vasto
Tundire pectus. non sum solito
Contenta sono. Hectora flemus.
C. Tibi nostra ferit dextra lacertos
Humerosq; ferit tibi sanguineos.
Tibi nostra caput dextera pulsat.
Tibi maternis vbera palmis
Laniata iacent. fluit & multo
Sanguine manat: quancunq; tuo
Funere feci rupta cicatrix.
Columen patriæ, mora fatorum,
Tu præsidium phrygibus fessis:
Tu murus eras, humerisq; tuis
Stetit illa decem fulta per annos.
Tecum cecidit, summusq; dies
Hectoris idem patriæq; fuit.
H. Vertite planctus priamo vestros
Fundite fletus, satis Hector habet.
C. Accipe rector phrygiæ planctus.
Accipe fletus bis capte senex.
Nil Troia semel te rege tulit.
Bis pulsari dardana graio
Mœnia ferro, bisq; pharetras
Passa Herculeas. post elatos
Hecubæ partus, regumq; rogos
Postrema pater funera cludis.
Magnoq; Ioui uictima cæsus
Sigea premis littora truncus.
H. Alio lachrymas flectite uestras.
Non est priami miseranda mei
Mors Iliades. felix priamus
Dicite cunctæ. liber manes
Vadit ad imos, nec feret vnquam
Victa Graium ceruice iugum.
Non ille duos vidit atridas.
Nec fallacem cernit Vlyssem.
Non argolici præda triumphi
Subiecta feret colla trophæis.

¶ Atridas: filios ac rei agamem. & Menelaum: nam grauissimum est videre hostes victores & pati. ¶ Non argolici: nõ ducetur cathenatus in triumphum.

¶ Sparsitq; cinis: vetustissimi moris fuit spargere super caput puluerem in funeribus quẽ morẽ seruant Solymi & iudæi. ¶ Echo: nympha olim fuit a pane pastorali in delitiis habita extra quem nemini se vnquam palpandam præbuit, fabulam tangit Ouidius elegãter in metamorphosi. ¶ Hectora flemus: apud Homerum Hecuba sic deflet. ¶ O fili misera ego quid viuo grauia patiens τρωσί τε καὶ τρωσιν κατα πτολιν. οἵ σε θεοισ δε. δείχατ᾽ ἦ γαρ καί σφι μαλα μεγα κῦδεος ἐξωσ ἐων & cætera. ¶ Bis capte senex: Priamus Laomedontis filius puer ab Hercule captus est post ereptam a marino monstro helionem cui in mercedem triginta equos candidos pollicitus iã fuerat Laomedon, sed cum promissis non maneret facto impetu inuasit Troiam priamus postea pecunia redemptus est vt omnia plane cominiscitur Valerius Flaccus Appollinii studio sus æmulator postremo senex captus, & occisus ad aram Iouis Hercei vt canit Homerus & Iuuenalis in omnibus meminit, nec non poetarum lux Maro. ¶ Elatos, decem & septem numero ad rogum elatos. ¶ Cludis: terminas Comples. Cicero. Priamum tanta progenie orbatum cum in aram confugisset manus hostilis interemit. Hic si uiuis filiis, incolumi regno occidisset astante ope barbarica, tectis celatis, vtrum tandem a bonis an a malis discessisset: & propterea ipsa Hecuba nõ inepte subiungit non est Priami miserãda mei mors Iliades: & Home. a doloribus cessandũ eẽ demõstrat qui plurimi sunt mortalib⁹ dati in hac uita. ου γαρ τισ πρηξισ πελεται κρυεροιο γοοιο ωσ γαρ επεκλωσαντο θεοι δειλοισι βροτοισι ζωειν αχνυμενοισ &c.

DAN

¶ Vincula,

BER. ¶ Vincula, quia non ducetur vinculo aurato post currum Agamemnonis. ¶ Micenis: vbi regnauit Agamemno. ¶ Elisii: campi vbi animæ beatorum dicebantur esse: vt descri-bit Virgilius in libro. vi.

BER. Q Vam lõga: Hic est secūdus actus in quo inducitur talthybius renuncians choro miranda prodigia quę uidit: & umbrā achillis sibi apparuisse increpantem græcos ingratitudine ab eog; monitum se dicit ut polixena ad sepulchrū eius mactaretur. ¶ In portu: illud accidit græcis quando ueniebant ad bellum troianum: cum ¶ Agamen. in aulide famosissimo portu boetiæ ceruam dianæ ignarus occidisset: & ob id diana a græcis uentos abstulisset: responso habito ut agamēnonio, sanguine dea placaretur factum est ut iphigenia agamēnonis filia sacrificaretur: sed miseratione deæ pro ea oblata cerua. ¶ Petere: ire. ¶ Maiora ueris: maiora q̄ possit credi. ¶ Vix capiunt fidem: uix creduntur. ¶ Stringebat: leuiter percutiebat summos colles. ¶ Fremēs: murmurans. ¶ Cæcos: quorum causa ignoramus ¶ Sacer, consecratus cybelis in india. ¶ Suum: quia natus est de Thetide dea maris. ¶ Hiatus: apertura terræ: fecit iter ab inferno ad superos. ¶ Leuat: subleuat. ¶ Emicuit: in tanto tumore terræ exiuit vmbra Achillis Thessalici ducis. ¶ Proludens: quasi faciens proludium & principium suæ virtutis. ¶ Treicia: quando græci ibant ad bellum Troianum finitima quæq; loca populabantur sicut Achilles multos duces & vrbes abstulit, quod prosequitur Homerus. ¶ Iuuenem: cignum de quo inferius dicemus. ¶ Hectorem & Troiam: nam mortuo Hectore visa est Troia capta. ¶ Irati, scilicet Achillis: & hæc fuit eius vox indignantis. ¶ Debitos, meritos. ¶ Ma-

Non assuetas ad sceptra manus
Post terga dabit/curruq; sequens
Agamemnonios aurea dextra
Vincula gestans latis flet
Pompa Mycenis. Ch. felix Priamus
Dicimus omnes.
Secum excedens sua regna tulit.
Nunc Elysii nemoris tutus
Errat in umbris/interq; pias
Felix animas Hectora quærit.
Felix Priamus.
Felix quisquis bello moriens:
Omnia secum consumpta uidet.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

TALTIBIVS CHORVS.

Q Vā lōga Danais sempi portu moras
Seu petere bellū/petes seu pǐiā uolūt.
C. Quæ cā ratib' faciat, & Danais mo(ras
Effare/reduces quis deus claudat uias.
T. Pauet aius. artus horridus quassat tremor.
Maiora veris monstra uix capiunt fidem.
Vidi ipse midi (summa iam titan iuga
Stringebat. ortus vicerat noctem dies)
Cum subito cæco terra mugitu fremens
Concussa cæcos traxit ex imo sonos.
Mouere syluæ capita/& excelsum nemus
Fragore uasto tonuit, & lucus sacer.
Idæa ruptis saxa ceciderunt iugis.
Nec sola tellus tremuit/& pontus suum
Adesse achillem sensit/ac strauit uada.
Tunc scissa tellus aperit immensos specus:
Et hiatus Erebi peruium ad superos iter
Tellure fracta præbet/ac tumulum leuat.
Emicuit ingens umbra Thessalici ducis.
Threicia qualis arma præludens tuis
Iam troia fatis strauit. aut Neptunium
Cana nitentem perculit iuuenem coma.
Aut cum inter acies Marte violento furens
Corporibus amnes clausit, & quærens iter
Tardus cruento Xanthus errauit uado.
Aut cum superbo victor in curru stetit,
Egitq; habenas, Hectorem, & troiam trahens:
Impleuit omne littus irati sonus.
Ite, ite inertes debitos manibus meis
Auferte honores/soluite ingratas rates
Per nostra ituri maria non paruo luet
Iras achillis Græcia. at magno luet.
Desponsa nostris cineribus polyxena
Pyrrhi manu mactetur/& tumulum riget.

gno, scilicet damno. ¶ Desponsa, hæc erat eius petitio. vt mactaretur Polyxena p manus filii sui. ¶ Coniunge: coniungente se: nam supra dixerat apertā fuisse terram. ¶ Triton: tubicem neptuni cecit Hymeneum epithalamium tanquam Polyxe. deberet duci ad maritum.

DAN. Q Vam longa Danais semper. ¶ Talthybius Agamemnonis preco & Eurybatis comes vt meminit Homerus: fuerunt enim apparitores, & ministri Agamemnonis ambo quibus Achilles hippodamiam abigendum per Patroclum tradidit: is procedit in hoc secundo actu: & carmine tertio trimetro Iambico Hypercatalectico recitans Achil. vmbraz valde apud se conquestam grçcorum ingratitudinem in se nec fore ventos faciles prius quam manibus Achilleis immoletur Polyxena scissa palla: scissis crinibus: interlocutores Talthybius & Chorus. ¶ Vidi: facit fidem a visione & ne somnium videat a crapula, & plenitudine ortum addit sub ipsum solem hoc genus phantasmatis sibi obuolasse quo tēpore somnia vera esse creduntur. ¶ Adesse, prope esse suum. ¶ Suum: Thetis Achillis mater Nereidum vna: ut Ouidius libro duodecimo meminit. Lena tenet thetis & melite panopeaque virgo filia Chironis, fuit Pellei vxor, scribente Orpheo in argonauticis. και μητερον χειρωνιδα ... (Greek partly illegible) ¶ Impleuit omne littus: insonuit totum littus clamante umbra Achilles: quo portentoso clamore admoniti sūt græci instaurare parentalia sanguine puellari. ¶ Xanthus: fluuius alio nomine Camander dicitur ab Homero, ὃν ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ σκάμανδρον.

BER.

Vm læta propter victoriam,hæc est secunda pars secundi actus: Achilles petebat Polyxenam mactari ad tumulum suum Agamemnon negat Pyrrhus Achillis filius cũ Agamenone disputat vt illa mactet. ¶ Excidit,ab animo tuo: delata sunt patris mei beneficia q causa fuit istius victoriç.

ctoris dilectissima coniunx filia tetonis tebaç i cici. regis ut oñdit Ho.li.ilia.vi.Nã iducens illã cũ Hecto.loquẽtem lamẽtariq; miserabilr rettulit de Achil.q p̃tam suã thebas i qua orta fuerat euerterat: & patrẽ regẽ septẽq; suos fr̃es occiderat: traxeratq; captiuã matrẽ quã deinde imensa sũma redemptam,Diana apud ædes p̃nas cõmorãtẽ sagittis interfecit.

Hæc fatus alta voce,dimisit diem:
Repetensq; Ditem mersus ingentem specum
Coeunte terra iunxit,immoti iacent
Tranquilla pelagi,ventus abiecit minas.
Placidumq; fluctu murmurat leni mare.
Triton ab alto cecinit hymenæum choro.

Trimetri Iambici.

Pyrrhus. Agamemnon. Calchas.

Vm læta pelago vela rediturᵘˢ dares,
Excidit achilles.cuius unius manu
Impulsa Troia corruit tandem solo
Breui repensans quidquid adiecit moræ
Scyros,fretumq; Lesbos Ægeum secans
Illo remoto,dubia,quo caderet,stetit.
Velis licet,quod petitur:ac properes dare,
Sero es daturus.iam suum cuncti duces
Tulere pretium,quæ minor merces potest
Tantæ dari uirtuti?an is meruit parum
Qui fugere bellum iussus,& longa sedens
Æuum senecta degere:ac Pylii senis
Transcendere annos,exuit matris dolos,
Falsasq; vestes,fassus est armis uirum?
Inhospitali Thelephus regno impotens:
Dum Mysiæ ferocis introitus negat,
Rudem cruore regio dextram imbuit,
Fortemq; eandem sensit:& mitem manum.
Cecidere Thebæ:uidit Eetion capi
Sua regna uictus,clade subuersa est pari
Apposita celso parua Lyrnesos iugo.
Captaq; tellus nobilis Briseide,
Et causa litis regibus Chryse iacet,
Et nota fama Tenedos:& quæ pascuo
Fœcunda pingui Thracios nutrit greges.
Et sacra Phœbo Cilla,quid,quas alluit
Vernis Caicus gurgitem attollens aquis?

¶ Breui,paruo tp̃e Troia cadens cõpensauit tarditatem eius. ¶ Scyros: insula maris ægei vna ex cycladibus lycomedis regis patris in q̃ Achil.sub habitu puellari a thetide matre occultatus est ne iret ad bellum troianũ: tãdẽ cognitus ab Vlyxe ductus ẽ ad obsidionẽ troianã. ¶ Illo,Achille, erat habitũ oraculo troiã non posse capi sine Achil. ¶ Velis: si velles dare præmium Achil.sero id facturus es: cũ alii duces totã p̃dã intra se diuiserint pater meus dẽbat eẽ prius & erit vltimus. ¶ Minor mer. q̃ vna puella hostiũ. ¶ Iussus .s.ab oraculo & m̃re thetide: vnde probat per merita illud nõ debere negari. ¶ Sedens: ociosus nã si voluisset viuere sine bello ut erat fatatũ a Ioue potuisse viuere tercẽtũ annos, vt uixit nestor. ¶ Semie pi.nest. regis pilii pilos opidũ fuit iuxta thessaliã verius mari nũ litus a neleo p̃re nestoris cõditũ. ¶ Falsas vestes muliebres qbᵘ Achil.fuit apũ licomedẽ. ¶ Fassus,demõstrauit ut scri.Sta.in Achilleide: Vlyxes volẽs reperire Achil.inter mulieres attulit munera diuersi generis. ¶ In hos. telephus fuit Her. filius ex agaue nympha progenitus ut Sophocles attestat: quem in siluis expositũ a ceruа lactatum duxit: sed tractu tp̃is robustus effectus in licia ciuitatibus iperauit, venientesq; deinde in auxiliũ troianorũ dũ Vlyxẽ insequit a trunco q in vinea præpeditus ab Achil.i sinistro femore vulnerat sed ausis prectus manus illius effugit: ac cũ malo indies vulneris grauaret: nec adhibita p̃ficerent remedia apol.cõsuluit: q r̃ndit nõ aliter posse liberari q̃ φ iterũ ab Achil.vulnerandus accederet q̃ sic quoq; ab illo iterũ vulneratus incolumis effectus est.φ Ouid.tetigit lib.i.de Remedio,cũ ait vulnus Achil.q̃ quõdã fecerat hosti. Vulneris auxiliũ pelia asta tulit. ¶ In ho. quia nolebat dare hospitium græcis. ¶ Impotens,ferox. ¶ Mite: qñ sanauit eum. ¶ Cecidere thebç: fuerũt thebç in ægyp.vrbes q̃ busiris ægypti rex cõdidit græci heliopoli: hoc est solis vrbẽ vocauere huius ambitũ.cxl.stadiorũ fuisse fert. Herod. alia fuit in boe.alia in cicilia p̃ria andromaches q fuit he

¶ Lyrnesos: euntibus græcie ad troiã Achilles vtrãq; ciciliã & thebaicã & lyrnesiã inuasit thebaicã tetion: andromaches pater lyrnesiã Menetes regebat: His trucidatis ex tebe Astimonem Chrysi: ex lyrneso Hyppodamiã brisei filiam expugnatis oppidis abduxit,q̃q̃ Eustachius ex pedaso hyppodamiã abreptã tradit. Agamemnon græcorũ imperator ex oĩ p̃da sibi deiecit astimonem, Achilli nestori & idomeneo: partiende p̃de auctoribus hippodamia sorte obtigit: i tarea chryses apollinis smynthei sacerdos in templo erat in chryseo multis oblati muneribus repetit, Minabundus senẽ a se abigit agamẽnõ: apollo sui antistitis cõtumelia pcitus nouẽ diebᵘˢ ut Home.scribit iumenta & hoies sagittis cõfodit cadebat hac peste quotidie miserãda multitudo: Palladis monitu vocata cõtione Achilles deplacãda deorũ ira deliberat calchas nestoris filius q cũ mopso de vaticinio certauit: nisi astimone patri redderet placari apolinẽ non posse in mediũ p̃tulit: Acclamantibus vniuersis. Agamẽnon per Vlyxẽ ad patrẽ puellam remittit achilli vero quẽ reddende astimões auctorem credebat: apparitoribus Telthibio & Euribate missis hyppodamiã abstulit: ideo dicit crise causa litis. ¶ Tanedos: fuit insula notissima in cõspectu troiæ. ¶ Cilla: vrbs ɔsecrata phçbo. ¶ Caicᵘˢ: fluuiᵘˢ ẽ phrygie teste Liuio in.vi.de bello macedonico veniẽs a misia. ¶ Attollẽs: q solet crescere tp̃e veris qñ soluũt niues.

Vm læta: quartũ carmen metro archilochio in quo Positi. & Astianaxa capitis fiunt rei. Cõtẽtio p Polixe.oriẽ iter agamẽ.& Pyr.Res ad iditiũ deferẽ calchãtis uatis. ¶ Cuius vnius manu: occiso.s.hecto.nõ.n.minus valuit Vlyxis fallacia quẽ vrbis euersorẽ peculiari tanq̃ epitheto Ho.appellauit. Lernesos: oppidum Ciliciæ qd expugnauit Achil. quo capto tres hippodamæ fr̃es trucidauit: p̃r vero suspẽdio vitã finiuit. ¶ Crisse oppidũ: crissei patris astimones de quo meminit Home. in iliade. ¶ Causa litis: non

DAN

oppidum

opidum fuit causa litis sed puella oppidana quã coa- ctus ẽ Agamẽnon restitue re in patriam parenti suo ipulsore Achille: ut singu- la Home. plane prosequit̃ i prio. Iliados. αλλα αυ μεν νυν τευδε τεωπολεσ αυ ταρεχαιοι τριπλαιτετε τρετλαρα ποτισομεν, &c̃. sic meus venit sic mei patris accepit nobile incre mẽtũ virtus & gloria ut nõ immerito illud Papi. de eo cõmemoret video iã mille carinis Ionii ægeũq; pmi, nec sufficit ois quo plaga graiugeñũ tumidis coiurat aridis. Iam pelago terrisq; meus q̃rat Achilles: & vo- let ipsa sequi.

BER. ¶ Hæc tanta: tot vrbes & puincie captæ fuissent al- teri magna gl̃ia expugnan do illas in lõgo tpe sed eũ- do Achilles illas expugna- uit. ¶ Pauor: nã oib⁹ erat terror. ¶ Parat, dũ vadit ad troiã. ¶ Hector. omitta m⁹ alia merita pr̃is: satisse ēt si nõ fecisset alia occidẽ do Hectorem cuius morte troia de facili capta ẽ. ¶ Ili on: troia. ¶ Mẽnon: filius titõi & aurore fr̃is Priami q ab oriẽte venerat. ¶ Pa rens: mr̃ aurora pp mortẽ filii obscurauit se. ¶ Vi- ctor: Achilles cũ iterfecis- set filiũ deæ timuit: nã cũ esset ipse quoq; filius deæ thetidis: intellexit deaꝝ fi- lios posse occidi. ¶ Ama- zon pẽthesilea regia ama- zonũ: maximis uirib⁹ præ stans. ¶ Debes: agamẽnon obligatus es: etiã si peteret vnã de tuis micencis & ar- giuis, q̃to magis debes da- re vnã hostem tumulo suo. ¶ Nato pelei Achilli. ¶ Fe rũ: esse crudele. ¶ Priami: illius q genuit paridem ra- ptorẽ: Helenæ: p qua vo- luisti imolare filiã tuã ut hères vẽtos secdos: ut pos- ses ire factũ vindictã con- tra Troianos. ¶ Helenæ: cã helenæ vt posses h̃re eã. ¶ Iuuenile vitiũ: iuuenes: qcqd appetũt volũt. ¶ Pa ternus, aliis iuuenib⁹ acce- dit furor pp abũdãtiam a pr̃e. ¶ Lẽtus: patiẽs: pbat patrẽ ei⁹ fuisse iracũdũ qd ausus est resistere tibi regi. ¶ Tumidi eacide supbi pa tris tui. ¶ Quo: q̃to plus qs põt tãto submissius de-

Hæc tanta clades gentium: ac tantus pauor:
Sparsæ tot urbes turbinis uasti modo:
Alterius esset gloria: ac summum decus.
Iter est Achillis: sic meus uenit pater.
Et tanta gessit bella: dum bellum parat.
Vt alia sileam merita: non unus satis
Hector fuisset? Ilium uicit pater.
Vos diruistis: inclytas laudes iuuat.
Et clara magni facta genitoris sequi.
Iacuit peremptus Hector ante oculos patris:
Pariterq; Memnon: cuius ob luctum parens
Pallente mœstum protulit uultu diem.
Suiq; uictor operis exemplum horruit:
Didicitq; Achilles: & deis natos mori.
Tum uersa Amazon ultimus cecidit timor:
Debes achilli: merita si digne æstimas.
Et si Micenis uirginem: adq; argis petat.
Dubitatur etiam? placita nec subito probas?
Priamiq; natam pelei nato ferum
Mactare credis? at tuam natam parens
Helenæ immolasti. solita iam & facta expecto.
A. Iuuenile uitium est: regere nõ posse impetũ.
Ætatis alios feruor hic primæ rapit:
Pyrrhum paternus. spiritus quondam truces:
Minasq; tumidi lentus Æacidæ tuli.
Quo plura possis: plura patienter feras.
Quid cæde dira nobilem clari ducis
Aspergis umbram? noscere hoc primũ decet:
Quid facere uictor debeat: uictus pati.
Violenta nemo imperia continuit diu.
Moderata durant/ quoq; fortuna altius
Euexit/ ac leuauit humanas opes:
Hoc se magis supprimere felicem decet.
Variosq; casus tremere metuentem deos
Nimium fauentes: magna momento obrui
Vincendo didici. Troia nos tumidos facis:
Nimium ac feroces. stamus hoc Danai loco:
Vnde illa cecidit. fateor: aliquando impotens
Regno ac superbus altius memet tuli.
Sed fregit illos spiritus hæc: quæ dare
Potuisset alii causa: fortunæ fauor.
Tu me superbum priame: tu timidum facis.
Ego esse quidquam sceptra nisi uano putem
Fulgore tectum nomen? & falso comam
Vinclo decentem? casus hæc rapiet breuis.
Nec mille forsan ratibus: aut annis decem.
Non omnibus fortuna tam lenta imminet.
Equidem fatebor: pace dixisse hoc tua
Argiua tellus: liceat affligi phrygas
Vinciq; uolui. ruere: & æquari solo:

bet se gerere: ut est snia Ci- ceronis in primo officioꝝ. ¶ Cede: morte polixene. ¶ Vmbras: aiaꝫ. ¶ Victor, nõ debet victor facere qd põt in victis, sed vti mode- stia decet. ¶ Quoq;: qñ ali qs euectus est ad altiorem gradũ: tanto magis debet considerare quid accidere posset &c̃. ¶ Fauentes: qui hẽt vnde amplius ascẽdere nõ possit: debet timere ca- sum & ruinã. ¶ Vincendo expugnãdo: troiam didici magna nõ esse firma. ¶ Lo co: filui statu & conditione possem⁹ & nos vinci. ¶ Im potẽs, nõ moderans seipm te putaui me plus q̃ sim sed exẽplo priami diminui sup biam meam: qd mihi acci- dere posse cognoui qd illi tãto regi euenit. ¶ Supbũ, pp victoriã. ¶ Timidũ: p- pter metũ ruie. ¶ Esse: qd facit me timidũ ꝯsidero re- gna caduca eẽ: & sub noie fœlicitatis h̃re multa ma- la. ¶ Splẽdore: q nõ habet qd ostẽdit. ¶ Decẽtẽ: orna tam ¶ Vinculo: diadema- te. ¶ Hoc. s. nomen regni. ¶ Breuis: qa una hora per dit. ¶ Nec mille: non oibus euenit qd Priamo q per. x. annos sustinuit bellum.

DAN. ¶ Inclytas lau. iuuat. me p seq & extollere p̃nas lau- des. ¶ Helenæ imolasti p republica grecoꝝ & repa- rãdæ helenes gr̃a iphianas sam ꝯsecrasti dianæ ad Au lidẽ. ¶ Iuuenile vitiũ: i. sani est nescire ipetũ cõpescere: ppterea q; difficiles adit⁹ ipetus ois hẽt. Et Papini⁹. Male cũcta ministrat ipe- tus: inqt. Pyrrhum pater- nus: hoc illud est. ¶ Incly- tas laudes iuuat, & clara magni facta genitoris seq. ¶ Moderata durant: iã su- perius laudauim⁹ illud qd est inter vtrũq;: quicunq;, amat vitã rectã trãquillã & securã: contineat se itra terminos mediocritatis: neq; altum mare semp vr- geat: neue iniquũ littus sp p̃mat: sed teneat medium. ¶ Quoq;. i. quanto altius te attulerit fortuna. ¶ Au- rea: quasi dicat magnifica snia cõcors Oratianæ. Re bus angustis animosus at- q; fortis appare: sapienter idẽ contrahes vento nimiũ secũdo turgida vela. ¶ Ma

BER. gua momento:omnia sunt hominum tenui pendentia filo.Et subito casu quæ va luere ruũt.¶ Esse ego qcq̃, nil aliud inquit est regnũ q̃ tectũ nomẽ vano fulgore: regii aũt fastus incomoda elegant Claudianus poeta generosus sub noie theodo sii cõscripsit. Tu licet ex tremos late dominere per indos.¶ Te medus,se mol lis arabs: te seres adorent: si metuis:si parua cupis: si duceris ira seruitii patiere iugũ:tolerabis iniquas in terius leges &c. ¶ Casus hoc rapit breuis: momẽto eni magna obruunt: testat hoc Galba q totã ætatẽ lu culẽter pducẽs i seniũ,fortu nę aura: breui sublimatus est,& breui itẽ pcipitatus, vt testis est Trãquillus & Plutarchus leide cõmemo rat deã cæcã nõ nisi a cæ cis coli quos ipsa tãdẽ i fo ueam pcipitat miseriag.

¶Arguissem,noluissem cu piebam superare Troia nos sed nõ destruere troiã eo mõ:tamẽ ira & dolor in iurię:& victoria nocturna hoc voluit,ut tam crudeli ter dersperet, quia õ nocte maior habet licentia.¶ Ir ritat:ascẽdit ad male faciẽ dum.¶ Gladius fœlix:qui cũ semel intingit sanguine nõ põt refrenari vnde dicit vecors libido.i.immodera tus appetitus effundendi sanguinem.¶ Cuius infe cti: gladii sanguine tincti. ¶ Quicqd: satis est factũ crudeliter in Troiam, vñ quicqd superest seruãdũ ẽ. ¶ Regia virgo: polixena. ¶ Facinus: hanc mortem indignam ut appellem tha lamos & cõiugiũ Achillis non patiar,nã quicqd ma li fit: regi imputat. ¶ Ve tat:vt Cicero in.i.officiorũ qui nõ resistit iniuriæ cum possit tñ est in culpa: ut si patriam & parentes dese rat. ¶ Manes: anima pris mei.¶ Cuncti: simul om nes laudabunt illum for tissimũ.¶ Quod si: si um bra delectat sanguine põt imolari alia victima q̃ po lixena.¶ Opima: pinguia ex grege capto.¶ Inferias. in sacris mortuorũ.¶ Quã do:quasi dicat nunq̃.¶ In uidiam:odium quia si hoc fiet omnes haberent illum

Etiam arguissem.sed regi frenis nequit
Et ira:& ardens hostis:& uictoria
Commissa nocti.quidquid indignum: aut ferũ
Cuiquam uideri potuit:hoc fecit dolor:
Tenebræq;:per quas ipse se irritat furor:
Gladiusq; felix/cuius infecti semel
Vecors libido est.quidquid euerse potest
Superesse Troiæ:maneat.exactum satis
Pœnarum:& ultra est : regia ut uirgo occidat.
Tumuloq; dono detur/& cineres rigete
Et facinus atrox cædis/ut thalamos uocem:
Non patiar.in me culpa cunctorum redir.
Qui non uetat peccare:cum possit:iubet.
P.Nullum ne achillis præmium manes ferent?
A.Ferent & illum laudibus cunctis canent.
Magnumq; terræ nomen ignotæ audient.
Quod si leuatur sangine infuso cinis:
Opima Phrygii colla cædantur gregis.
Fluatq; nulli flebili matri cruor:
Quis iste mos est?(quãdo in iferias homo est)
Impensus homini? detrahe inuidiam tuo
Odiumq; patri/quem coli pœna iubes.
P.O tumide:rerum dum secundarum status
Extollit animos/tumide:cum increpuit metus:
Regum Tiranne/iam ne flammatum geris
Amore solito pectus:ac Veneris noue.
Solus ne toties spolia de nobis feres?
Hac dextra Achilli uictimam reddam suam.
Quam si negas:retinesq;:maiorem dabo:
Dignamq;:quam det pyrrhus & nimium diu
A cæde nostra regia cessat manus.
Parẽq; poscit priamus. Aga.haud eqdẽ nego
Hoc esse pyrrhi maximum in bello decus.
Sæuo peremptus ense quod priamus iacet
Supplex paternus.Pyr.suplices nostri patris:
Hostesq; eosdem nouimus.priamus tamen
Præsens rogauit.tu graui pauidus metu
Nec ad rogandum fortis:Aiaci preces:
Ithacoq; mandas:clausus atq; hostem tremẽs.
A.At non timebat tunc tuus fateor parens:
Interq; cædes Græciæ: atq; ustas rates.
Segnis iacebat belli:& armorum immemor.
Leui canoram uerberans plectro Chelim.
P. Tunc magn' Hector arma contemnens tua
Cantus achillis timuit/& tanto in metu
Naualibus pax alta Thessalicis fuit.
A.Nempe iisdem in istis Thessalis naualibus
Pax alta rursus Hectoris patri fuit.
P. Est regis alti spiritum regi dare.
A.Cur dextra regi spiritum eripuit tua?

odio.¶ Pœna scilicet: po lixenę.¶ O tumide:iratus pyrrhus minatur Agamẽ nonem dicens qñ es in fœ lici statu efficeris tumidus & insolens : quando habes fortunam aduersam es ti midior dãna.si non imola uero polixenam patri teip sum interfictã ad sacra pa tris peragẽda queadmodũ interfeci Priamũ.¶ Regũ nã in exercitu sub agamẽ none erãt alii reges.¶ Flã matũ:incẽsum amore quẽ admodũ de briseide.¶ Ni miũ: tũc probat ipetũ con tra eum. Parẽ regẽ quẽad modum ipse erat vt secum comes vadas ad inferos. ¶ Haud equidẽ:trahit lau dem pyrrhi in vituperium, nõ est mirum si interfecisti Priamũ ita crudeliter quẽ pater tuus supplicẽ habue rat.¶ Paternus,patris tui. ¶ Supplices, respõdet pyr rhus si Priamus supplica uit pri meo fuit fortior q̃ tu ipse venit ad eũ.¶ Tu vero tumid' nõ ferẽs ɔspe ctũ ei' misisti Vlyxẽ suppli catũ ei.¶ Mandas itacho, comisisti vlyxi: & aiaci the lemonio ut pacẽ a pr̃e meo irato tibi ipetrarẽt.¶ Au sus,ñ audẽs egredi.¶ Che li:cytharã scio pr̃ẽ tuũ nõ timuisse qñ hector cõbus sit naues: gręcorũ q̃re tunc ociosus pulsabat cytharã sub tentorio suo: & hoc est dictũ indignatiue.¶ Tũc ma.hector nõ timẽs deuas stabat.exercitũ gręcorũ sed ad tentoria patris mei non audebat venire:ubi ipse cã tabat ociosus.¶ Thessali cis:pr̃is mei:qa ad illas nõ q̃ venit hector.¶ Nẽpe: illd reuoluit in vituperiũ pyr rhi:verũ ẽ qd erat securus: qa accipiebat hostes & di mittebat: vt fecit de Prião qñ fuit redẽptũ corpus he cto.¶ Est re.i.interest magna nimi regis donare spiritũ .i.vitam regi.¶ Cur,quid ergo occidisti eum.

¶Nullũ ne Achil. placari mães hostili imolatiõe fal so ãtiqs psuasũ ẽ q̃i adhuc irã seruarẽt i morte defun cti ipsi hic mãib' patrocli. xii.formosos adolescentes captiuos iugulauit Achil. δτωδ' εκαδ' ετωρωπαροιθε πορισ ατωδ' ι ροτωνετ ιυτωαι αγλαα τεκνα &c.

DAN

¶Mortem:

BER. Mortem, feci ea ratione qua pater meus voluit eum seruare florentem: ego autem interficere volui ne viueret in lubrio hostium: quae mors fuit illi gratissima: nam ut inquit Ci. melius e honeste mori q turpiter viuere. Mi sericos: deridet eu. Busto ad sepulchru pris. Immola ri: non scis quod voluisti etia virgine filia tua imolare: vt supra dictu e. Patri is: quae vt inqt Ci. oium charitates coplexa est. Lex dicis te habuisse iusta cam imolandi iphigeniam: ipse quoq habeo: qa eu fim vi ctor de victis possum face re qcqd placet. Pudor: honestas. Multu: q mul ta het Iniam: no dct vti ea. Libere: placere uti Inia. Subactos: q fuerut sub diti tibi p. x. an. Iactas ina niter ostentas. Pyrrhus: de se loqr l. iii. psona fatas tu erat troia no posse capi sine vno de gne eacidaru. Iugo: seruitute. Hos scy. Pyrrhus natus erat ex deidamia filia Lycomedis regis scytus vbi achi. occul tatus fuit sub veste mulie bri: vn dicit scyros dat ne tibi tata audacia: salte na tus es i loco nobili. Sce lere ipropat pyrrhus prim agame. qd scyros no e ita scelerata queadmodu my cene vbi factum fuit scelus thiestis & atrei: vt supra ha buimus. Inclusa flu. qsi minima isula iter aqs. Co gnati maris: rndet Pyrrh est vere qd insula est in ma ri minima, sed est gfia nfa, cu illic fit dea thetis mater pris mei. Nouu hironice hoc scio te nobilissimu qsi ex domo Atrei & thieste q fuerut sceleratissimi. Co ceptre: vt q ex gnatus ex stu pro vnis? gginis: & Achil. nodu viro, i. q tuc erat idu ctus habitu mulibri apud lycomede. Illo: het em phasim: suj natus ex achil q matre het dea tethidem auu eacu iudice inferos & Ioue rege coeli p auu suu. Pari, q. d. effaeminati hois manu iterfectus est. Co minus. i. pi certamine: sum natus ex illo Achil. cu quo nullus deorum est ausus con gredi: sed pis isidiose iter fecit eu sagittis. Compo sce: si velle possem te puni re de tata audacia: sed sum assuetus parcere etia hosti bus, ppterea vocet calchas interpres ut intelligamus si placuerit diis q polyxena mactet. Dabo: concedam. Tu qui: vertit sermone ad calchante. Ratis: nauibus grecis qui retinebant in aulide insula propter tempestate, tu praedixisti nobis tunc voluntate deorum. Referas: ape ris facis vt intelligamus secreta coeli. Viscera: per exti picium. Fragor mundi coeli tonitrua. Semita: uiam. Logu: eu cauda p circuitionem dicit cometam. Ora cuius: cuius oracula ingenti mercede qui iphigeniam pro pria filia imolare voluit q postea trasfata e in taurica regioe. Iubeat: an polixe na mactet. Dant: rndet calchas dicit virgine ee ma ctanda, eu dii pcedant no bis reditu eo pacto quo ve nimus ad Troia, f. huma no sanguine. Iugari: ita gari eo ornatu quo mulie res Thessaliae dicuntur ad maritum ita Polixena de bet duci ad Bustum Achil lis. Ionides nurus, mulie res de Ionia: quae graeco rum est regio: atq colonia i extremitate minoris asiae versus nos, vt scribit Pom ponius: media iter caria & colida: accepitq nome a du ce Ionio Atheniensi qui co Ionia deduxit asia teste Vi truv. lib. iiii. architecturae. Pyrrhus. manu Pyrrhi de bet mactari. Haec vna: haec sola no est ca nri ipedi meti: sed supest vnus filius Hectoris mactadus prius quaj discedamus. Hector. Astynax filius Hecto. Op petat, moriatur.

P. Mortem misericors saepe pro uita dabit
A. At nunc misericors uirgines busto petis.
P. Iam ne immolari uirgines credis nefas?
A. Praeferre patriam liberis regem decet.
P. Lex nulla capto parcit, aut poenam impedit.
A. Quod non uetat lex: hoc uetat fieri pudor.
P. Quodcunque libuit, facere uictori licet.
A. Minimum decet libere: cui multum licet.
P. His ista iactas: quos decem annorum graui
Regno subactos pyrrhus exoluit iugo.
A. Hos Scyros aios? Py. scelere q fratrū caret.
A. Inclusa flucto. Py. nempe cognati maris:
Atrei & Thyestae nobilem noui domum.
A. Ex uirginis concepte furtiuo stupro:
Et ex achille nate: sed non dum uiro.
P. Illo ex achille: genere qui mundum suo
Sparsus per omnem coelitum regnum tenet.
Thetide aequor: umbras Aeaco: coelum Ioue.
A. Illo ex achille: qui manu paridis iacet.
P. Quem nec deorū comminus quisquā petiit.
A. Compescere eqdem uerba: & audacē malo.
Poteram domare: sed meus captis quoq;
Scit parcere ensis. potius interpres deum
Calchas uocetur: fata si poscunt: dabo.
Tu: qui pelasgae uincula soluisti ratis:
Morasq; bellis: arte qui reseras polum.
Cui uiscerum secreta: cui mundi fragor:
Et stella longa semitam flamma trahens
Dant signa fati. cuius ingenti mihi
Mercede constant ora: quid iubeat deus
Effare Calcha: nosq; consilio rege.
C. Dant fata Danais: quo solent: pretio uiam.
Mactanda uirgo est Thessali busto ducis:
Sed quo iugari Thessalae cultu solent:
Ionides ue: uel Micenaeae nurus.
Pyrrhus parenti coniugem tradat suo.
Sic rite dabitur. non tamen nostras tenet
Haec una puppes causa: nobilior tuo
Polyxena cruore debetur cruor.
Quem fata quaerunt, turre de summa cadat
Priami nepos Hectoreus, & letum oppetat.
Tum mille uelis impleat classis freta.

DAN. Maiorem dabo: si mihi Polixenam patri immolan da dare detractaueris ego te faciam victima. Hoc esse Pyrrhi ironia: quae enim resta gloria de inter fecto sene imbelli. Pria mus: apud Home. Achil li volenti eum in throno collocare loquitur in haec verba Priamus, ne me sede re facis in throno quo ia cet Hector interea in ten toriis in glorius: sed celeri ter solue ut videam tu au te accipe dona multa quae ferimus: & his utere & cum his repetas patriam quoniam me primum permisi sti viuere & cernere lumen solis τω σ᾽ εἶμέ πρωτον ἔασ ας αὐτον τε ζωειν και ὁρ αν φαος ἠελιοιο, &c. At no agunt antithesis & eo trouersia in dictu subtili p causatiuu litis: agit. n. Pyr rhus p honore pris lptobu Agamenonis: contra Aga menon p figura qua vocat hermogenes τεχν λογιον. ois obiecta reicit i Achille. Hos scyros: p eeclypsim co stitutae sunt haec clausulae ex alterna idignatioe certatio.

Cuius ingenti mihi: hoc refert ad antiq̃ iniuriã calchãtis cuius vaticinio grauiter offensus est qui respõdisset peste inuasisse græcoꝝ exercitũ: qd rapuisset filiã Crysę sacerdotibus appollinei: pp qd vaticiniũ calchanta vatẽ grauissimis apud Homeꝝ cõtumeliis insectantur μάντι κακῶν οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω εἶπας ἔπος οὔτ' ἐτέλεσσας. Referas: quę p̃stas arte sydera: & deoꝝ pandis arcana. Homerus: Egregia singulari laude psequitur calchanta qui pręsentia nouerit præterita, & futura ὃς ᾔδει τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω &c. Precium: pœnam dixerunt Terentius: ego precium ob stulticiam fero.

Coriambici Asclepiadei.

CHORVS.

Verum est, an timidos fabula decipit:
Vmbras corporibus viuere conditis?
Cum coniux oculis imposuit manum.
Supremusq; dies solibus obstitit.
Et tristes cineres urna coercuit.
Non prodest animam tradere funeri.
Sed restat miseris viuere longius.
An toti morimur? nullaq; pars manet
Nostri? cum profugo spiritus halitu
Immistus nebulis cessit in aera.
Et nudum tetigit subdita fax latus?
Quidquid sol oriens, quidquid & occidens
Nouit, cœruleis oceanus fretis
Quidquid vel ueniens: uel fugiens lauat,
Ætas pegaseo corripiet gradu.
Quo bissena volant sydera turbine,
Quo cursu properat sæcula voluere
Astrorum dominus, quo properat modo
Obliquis Hecate currere flexibus.
Hæc omnes petimus fata, nec amplius,
Iuratos superis qui tetigit lacus:
Vsquam est, ut calidis fumus ab ignibus
Vanescit spatium per breue sordidus.
Vt nubes, grauidas quas modo uidimus,
Arctoi boreæ dissipat impetus.
Sic hic, quo regimur, spiritus effluet.
Post mortem nihil est, ipsaq; mors nihil.
Velocis spatii meta nouissima.
Spem ponant auidi solliciti metum.
Quæris quo iaceas post obitum loco?
Quo non nata iacent:
Tempus nos auidum deuorat: & chaos.
Mors indiuidua est noxia corpori:
Nec parcens animæ, Tænera, & aspero
Regnum sub domino, limen, & obsidens
Custos non facili Cerberus ostio.
Rumores uacui, uerbaq; inania,
Et par sollicito fabula somnio.

BER.

Verum, Inducitur chorus mulieꝝ troianorũ qui audiuit polixenã eẽ mactandam ad placãdos manes Achillis vnde dolens negat aiaꝫ posse apparere viuentib⁹ q̃ꝛ illa moriẽte corpe siĺ cũ eo morit, & est opinio epicureoꝝ q̃ falsa ẽ Versus est Asclepiadeus. Veꝝ: petit an sit veꝝ, ꝙ appareat aia post mortẽ. Timidos, qbus vr̃ eẽ ꝙ non est qd sit pp timorem. Cõditis: sepultis. Oculis consuetudo antiquoꝝ: vt proximior clauderet oculos mortuo: ut Oui. in penelope testat. Solibus: lucis: qa vltima die perdũt lucẽ. Prodest: nõ est opus mactare in exequiis more antiquoꝝ aiam. i. hoiem viuẽtẽ. Nulla ps, qñ cõbustũ est cadauer aia quoq; ↄsumit. Spiritus, vita nr̃a. Nudũ: corp⁹ positũ i rogo. Pegaseo gradu, celeri passu, nã pegasus equus alatus fuit velocissimi cursus dicit credo ꝙ oia q̃ sũt i oriẽte & occidẽte cito moriant. Quo bissena. xii. signa, vt illa faciunt cursum suũ: ita cito transit a vita nr̃a. Turbine cursu accelerato. Dñs sol princeps stellaꝝ a quo oia sumũt lucẽ. Hecate: luna. Obliquis, hẽt obliquũ cursuꝫ p zodiacum nec habet splẽdorem nisi per solem obliquum. euitet terram. Flexibus, flexionibus. Lacus: per circuitionem dicit stygiam paludem per quam iurant dei. Vsquam: qui semel mortuus est amplius non est. Vt calidis: quemadmodum vanescit fumus & nubes in aere: ita & spiritus noster moriente corpore. Arctoi: venti septentrionalis. Spacii: vitæ nostræ velociter currentis. Meta: vltimus terminus. Auidi: cupidi moriendi qui putant: se post mortem ire ad fœlicitatem nihil inuenient. Solliciti: anxii qui timent pœnas non est opus cum nihil sit post mortem. Quæris: ubi eris priusquam esses natus, scilicet nusquam. Chaos: confusio elementorum: omnia dissoluuntur in principia sua. Indiuidua: non speratur mors vt faciat partem hominis viuere partem mori. Tænara: specum apud Lacedæmonem ubi dicebatur descensus ad inferos: noli credere ꝙ sit infernus: nec iudex inferni: nec cerberus custos q̃ sunt fabulæ. Vacui: fama sine effectu. Somnio: quemadmodum somnias aliquod malum quod te sollicitat deinde nihil reperis. Tamen credendum non est animam Achil. apparuisse.

DAN

Verũ est: pulcherrima ẽ statu aiaꝝ q̃stio & valde disputabilis variisq; philosophantium sectis & heresibus cõtentiosa oritur choro motore: est autẽ quintum huius fabulę carmen metro Asclepiadeo siue coriambico contextum spondeo duobus coriambis & pyrrhichio. Veruꝫ est: est ne verum an fabulosum animas simul & corpora, interire: dicearcus dixit esse quandam viuacitatem quæ cum corpore interit quidam in omnibus animalibus vna esse animam dixerunt & appellauerunt eam animam mundi cuius origo est sol. Aristo. cum quatuor elemẽta possuisset addidit eẽ quintam, quandam naturam viuificantem: in animam perinde in hoibus esse subtilmẽ immortalem: neq;. n. cum corpore interit tam preciosum & cœleste semẽ. Theobrotus discipulus Platonis disputauit multa de animæ imortalitate, postremo icertior q̃ antea voluit experiri, & pręcipitauit se de sublimi specula. Refert Aug. in ciui. diuina. Tradere animã: hyppallage. Hecate: luna quod placaretur centum victimis institutore Menelao: ut superius visum est.

Quid mœste,

ACTVS TERTIVS.

Trimetri. Iambici.

ANDROMACHA. SENES. VLYSSES.

Q Vid mœsta phrygiæ turba laceratis co/
Miserúq; tūsæ pect'effuso genas (mas?
Fleto rigatis? leuia perpessæ sumus,
Si flenda patimur. Ilium uobis modo,
Mihi cecidit olim, cum ferus curru incito
Mea membra raperet/& graui gemeret sono
Peliacus axis pondere Hectoreo tremens.
Tunc obruta, atq; euersa troia: concidir.
Torpens malis, rigensq; sine sensu feror.
Iam erepta Danais coniugem sequerer meum
Nisi hic teneret/hic meos animos domat,
Moriq; prohibet. cogit hic aliquid deos
Adhuc rogare/tempus ærumnæ addidit.
Hic mihi malorum maximum fructum abstulit,
Nihil timere/prosperis rebus locus
Ereptus omnis/dira, qua ueniant, habent.
Miserrimum est timere, cum speres nihil.
S. Quis te repens commouit afflictam metus?
A. Exoritur aliquid maius ex magno malum.
Non dum ruentis Ilii fatum stetit.
S. Et quas reperiet, ut uelit: clades deus?
A. Stygii profundi claustra, & obscuri specus
Laxantur, &, ne desit euersis metus,
Hostes ab imo cōditi tumulo exeunt.
Solis ne retro peruium est Danais iter?
Certe æq; mors est. turbat, atq; agitat phrygas
Communis iste terror. hic proprie meum
Exterret animum, noctis horrendæ sopor.
S. Quæ uisa portent effer in medium: metus.
A. Partes fere nox alma transierat duas.
Clarumq; septem uerterant stellæ iugum:
Ignota tandem uenit afflictæ quies.
Breuisq; fessis somnus obrepsit genis.
(Si somnus ille est mentis attonitæ stupor)
Cum subito nostros Hector ante oculos stetit.
Non qualis ultro bella in argiuos ferens
Graias petebat facibus idæis rates.
Nec cæde uasta qualis in Danaos furens
Vera ex achille spolia simulato tulit.
Non ille uultus flammeum incendens iubar.
Sed fessus: ac deiectus: & fletu grauis:
Similisq; nostro squalida obrectus coma.
Iuuat tamen uidisse. tum quassans caput
Depelle somnos: inquit: & natum eripe
O fida coniux, lateat: hæc vna est salus.
Omitte fletus: troia quod cecidit: gemis?
Vtinam iaceret tota, festina: amoue

BER. Q Vid mœste, hic ē tertius act' ubi andromache comitata a sene pp pudorē arguit chorū mulierū plorātiū q' poti' moriant̄ q̄ uiuāt i tātis miseriis: vn̄ dicit iā dudū iterfecisse me qn̄ uidi hectorē mortuum, sed amor filii mei ꝓhibet. ¶ Vobis: nunc troia uobis est destructa. Mihi aūt qn̄ hector fuit mortuus ex eo tpe putaui me captā. Fer' axis crudelis currus Achillis quo tractus est Hector mortuus ter circū mœnia troiana. ¶ Mea mēbra. i. hectorē maritū meū: nam tūc putabā me trahi. ¶ Sono: strepitu ꝓpter pondus. ¶ Torpēs: ecce illud qđ dicit leuia q' nō debēt tm̄ flere ipsa doleo plusq̄ uos: & non lachrimor sed stupeo. ¶ Torpēs: pp dolorē stupēs. ¶ Rigēs: q̄si cōgelata. ¶ Erepta: nō essem: in manu græcoꝝ: sed mortua sequerer maritū meū, nisi hic . i. filius me' teneret. ¶ Erūne miseriæ hic mihi sol̄t sūma mala facere secuꝝ qui oia passus nihil timet: sed filius meus eripit mihi istū fructū qđ nō mihi: sed ipsi timeo. ¶ Prosperis: nō habemus aliq̄ spem boni sed mali. ¶ Dira: aduersa. Habent. i. uiam qua ueniāt ad nos ¶ Exorit̄: timeo q' uideo aliud maius malū nobis impendere quā habuimus: quia fatum ruētis ilii adhuc non stetit. i. firmatū est. Vt uelit quāuis deus uelit dare nobis maiora mala nō posset reperire. ¶ Stigii: laxant̄: aperiunt̄ claustra iferni & surgūt animæ quę sanguinē nostrū petāt ¶ Solis danais: est ne concessum solis græcis redire ab inferis magis q̄ marito meo & aliis. ¶ Equa: eq̄lis ¶ Terror: oibus troianis hic terror ē qđ surgāt gręci ad petēdū sanguinē sed me turbāt uisa noctis. ¶ Phrygas. troianos. ¶ Partes: explicat andromache uisa: dicēs q' uidit hectorē laceratū q mōebat ut filiū astyanacta occultaret quæ res ipsā sollicitā fac. ¶ Septē stellę: q̄ faciūt plaustrū ut supra diximus ¶ Iugū: temonē manēt i similitudine plaustri. ¶ Ignota quies. qa nō solebāt dormire. ¶ Obrepsit genis. oculis clā uenit. ¶ Ideis: sumptis de ida silua qn̄ cōbusit naues græcoꝝ. ¶ Vera: arma Achillis: qbus erat idutus patroclus: vnde dicit: Achille simulato: qa iuuenis magni ai sumpserā arma Ahillis, ut incuteret terrorē troianis & illū Hector occidit: armisq; spoliauit. ¶ Similis nostro: ita tristis quēadmodū est meus. ¶ Iuuat licet fuerit ita squalidus: iuuat tamen me uidisse.

DAN. Vid mœsta: perimit astyanax ereptus de sinu Andromaches mr̄is pulyxē: ē aūt sextū carmen trimetro cōstās iābico archilochio . i. igit̄ de occultatione pueri tractat̄ andromache cū sene troiano suū prius & filii deplorat ifortuniū. fuit Andro. ut Home. est testis filia Etionis regis thæbei uxor hectori peperit filiū quem hector uocauit Scamādrū: alii aūt astianacta quasi urbis regē ad quē spectabat regnū: siue q' solus illius pater urbem tutaret. Peliachus: thessalicus a pelio mōte. Nisi hic fili' me' Scamandrius. ¶ Nil temnit sine cā. ¶ Stetit: ꝑ restitit idest cessauit. ¶ Tandē: q̄si quæ lachrymis & singultibus uexata tādē in soporē cecidi. ¶ Nō q̄lis: sic æneas narrat q̄si inde uideat acceptum: heu q̄ mutatus ab illo hectore q redit exuuias indut' Achilli hector apud Homerū in. p. iliados spoliato patroclo salit super currꝰ arma aūt dedit troianis ferre in urbem magnū decus sibiipsi ἕκτωρ δ' ἐπεὶ χεῖρ ὅμιλον ἰωαναχάζε ... φέρειν ποτὶ ἄστυ μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ. Petebat impetebat corripiebat ¶ Non ille. Homerus cōparat hectorē flammę in extīctę ... ¶ Vtinam iaceret tota: utinā clades quæ ei imminet iam esset exacta & completa.

Quocunq; nostræ parvulam stirpem domus
Mihi gelidus horror, ac tremor somnū excutit,
Oculosq; nunc huc pavida, nunc illuc ferens,
Oblita nati misera quæsivi Hectorem.
Fallax per ipsos vmbra complexus abit.
O nate magni certa progenies patris
Spes vna Phrygibus, vnica afflictæ domus,
Veterisq; soboles sanguinis nimium inclyti,
Nimiumq; patri similis: hos vultus meus
Habebat Hector. talis incessu fuit.
Habituq; talis sic tulit fortes manus.
Sic celsus humeris, fronte sic torva minax,
Cervice fusam dissipans lata comam.
O nate sero Phrygibus, at matri cito.
Erit ne tempus illud, ac felix dies,
Quo troici defensor, & vindex soli,
Recidiva ponas pergama, & sparsos fuga
Cives reducas? nomen & patriæ suum,
Phrygibusq; reddas? sed mei fati immemor
Tam magna timeo vota: quod captis sat est,
Vivamus (heu me) quis locus fidus meo
Erit timori? qua ne te sede occulam?
Arx illa pollens opibus, & muris deum
Gentes per omnes clara: & invidiæ capax:
Nunc pulvis altus strata sunt flamma omnia
Superestq; vasta ex urbe ne tantum quidem:
Quo lateat infans. quem locum fraudi legam?
Est tumulus ingens coniugis cari sacer
Verendus hosti. mole quem immensa parens:
Opibusq; magnis struxit in luctus suos
Rex non avarus: optime credam patri.
Sudor per artus frigidus totos cadit.
Omen tremisco misera feralis loci.
S. Hæc causa multos vna ab interitu arcuit:
Credi perisse. vix spei quidquam est super.
Grave pondus illum magna nobilitas premit.
A. Ne prodat aliquis. Se. amove testes doli.
A. Si quæret hostis? Se. urbe in eversa periit.
A. Quid proderit latuisse rediturо in manus?
S. Victor feroces impetus primos habet.
A. Quid: quod latere sine metu magno nequit?
S. Misero occupet præsidia securus legat.
A. Quis te locus: quæ regio seducta invia
Tuto reponet? quis feret trepidis opem?
Quis proteget? qui semper: etiam nunc tuos
Hector tuere: coniugis furtum piæ
Serva & fideli cinere victurum excipe.
Succede tumulo nate: quid retro fugis?
Turpesq; latebras spernis? agnosco indolem.
Pudet timere: spiritus magnos fuge:

BER. ¶Mihi gelidus, cum vidissem vmbram mariti: subito cœpi timere qđ malum erat signum: vnde oblita filii: illum solū quærebā: sed nō cōplecti potui. ¶ O Nate: andromache cōmiserās nato: loquitur de spe illius qui pergama posset restituere si superstes fuerit: sed ubi occultet eum nō est locus in urbe tam dirupta tā dem veniens ad sepulchrū patris hectoris in eo occultare statuit illum. ¶ Dissipans: sparges habet collū latum & crines super infusos. ¶ Sero: tarde. si esses adultus & magnus posses defendere patriā: matri cito: quia si non esses adhuc natus nō haberē hanc calamitatem. ¶ Recidua: renascentia. videbo ne illud tēpus quo restituas troiam. ¶ Vota: magnū est votum qđ debeas instaurare troiā: sed tñ orabo ut possumus vivere: qđ satis debet esse captis. ¶ Timori meo: filio pro quo timeo. ¶ Arx: solebamus habere arcē potentissimā cōstructam ab apolline & neptuno: q̄ tūc est versa in cineres. ¶ Fraudi occultationi filii mei eligam. ¶ Parēs: priamus pr̄. hectoris. ¶ Nō avarus: qui voluit id facere mangnificū tumulū in memoriā luct? filii sui hectoris. ¶ Credā: committā ad custodiā patri Hectori. ¶ Omen: signum mortis filio meo quē volo occulere i sepulchro. ¶ Feralis: dicati morti. Hæc cā si crederent ipsum mortuū esse nō quærerēt: & ipse eēt tutus. ¶ Credi perisse: qđ crederēt aliquē mortuum. ¶ Vix: nulla est spes occultationis apud superos Nobilitas q̄ ipsum nō dimittit occultari: nā pricipes apđ oēs cognoscūt. ¶ Amove: vade sola ut nullus sciat. ¶ Vrbe: dicito ꝙ mortuus ē i eversiōe urbis. ¶ Quid ꝓderit: si nūc occulto ipm quādo discedā nō dimittā eum ad quid igit̄ occulto si oino victurus est in manus hostium. ¶ Victor: est ferocior in primo impetu deinde remittit irae. Quid habet fortunā ꝓpitiā pōt facere qđ vult, q habet adversam faciat qđ pōt. ¶ Securus: qui habet tēpus eligēdi ꝙ vult. ¶ Occupet: accipiat qđ offert. ¶ Quis te: discedēe andromache ad occultandū filiū cū eo loquitur. ¶ Seducta: separata. ¶ Invidia, remota. ¶ Furtū: filiū furtim occultatū. ¶ Victurū. s. filii?. ¶ Succede: ingredi intelligēdū est qđ apto sepulchro volebat filiū introducere: & ipse volebat itrare. ¶ Pudet timere, scio ꝙ habes aiositatem paternam: & non velles timere: sed opus est quod deponas istos spiritus: & inspicias casus nostros.

DAN. ¶Mihi gelidus: in horrui q̄ primū ab hoc phātasmate & statim cōsurgo circūspiciēs sicubi hectorē invenirē. ¶ Hos vultus meus: pathos ab imagine & color q̄ admodū ipsa ad ascaniū in epiro loquit: o mihi sola mei super astyanactis imago. Sic oculos. Sic illas manus sic ora ferebat &c. ¶ O nate sero: participiū nate. ¶ Recidua. redutiva dixit Sillius. ¶ Nomen. famam & decus. ut & nos aliqđ nomēq; decus Gessius. Vir. in. ii. æne. ¶ Est tumulus. alba ossa hectoris collegerūt fratres & socii lugētes & locarunt in urna aurea operiētes rubro oleo. rursus posuerunt in cava fossa. insup crebris lapilis strauerūt. hęc Home. de tumulo hectoris. ριμφα δ'ε ϛ μεχεαν, ϛ ωερι δ'ε ϛ κο ωοι εια τ οωαντα. ¶ Victor feroces. ipetuosi sunt spiritus in victore cęteq; leves & vani. ¶ Miser. in eū locū quēcūq; fors dederit se idat miser cui āt vacatis eligat & optet suo arbitratu. ¶ Qui sp. consueti tuos defendere ēt vnū id effice custodi filium in tuo sepulchro & fideli cinere illū victuq; cōserva. ¶ Aios veteres magnitudinē aiqua refers parētes, & avos tuos. ¶ Simus sup: antistrophe ꝑ supsimus. i. vivamus iuxta illđ psit. ¶ Quid sum? aut quid nam victuri gignimur. ¶ Sācta parentis sedes. vertit se ad astyanactā poeta Mātuan?: ꝑterea fuit i tectis de marmore tēplum cōiugis antiq miro qđ honore colebat. ergo sanctas sedes ac si diceret tēplū & sepulchrum tui Hectoris.

¶Intuere:

Animosq; ueteres. sume, quos casus dedit.
En intuere, turba quæ simus super.
Tumulus, puer, captiua/cedēdum est malis.
Sanctas parentis condiri sedes, age
Aude subire. fata si miseros iuuant,
Habes salutem/fata si uitam negant,
Hés sepulchrū. Se. claustra cōmissum tegūt,
Quem ne tuus producat in medium timor,
Procul hinc recede, teq; diuersam amoue.
A. Leuius solet timere, qui propius timet.
Sed, si placet, referamus hinc alio pedem.
S. Cohibe parūper ora / questusq; opprime.
Gressus nefandos dux Cephalenū admouet.
A. Dehisce tellus/tuq; coniux ultimo
Specu reuulsam scinde tellurem stygis.
Sinu profundo conde depositum meum.
Adest vlysses, & quidem dubio gradu.
Vultuq; nectit pectore astus callidos.
V. Duræ minister sortis, hoc primum peto,
Vt, ore quamuis uerba dicantur meo,
Non esse credas nostra. graiorum omnium,
Procerūq; uox est / petere quos seras domos
Hectorea soboles ꝓhibet. hāc fata expetūt.
Sollicita Danaos pacis incertæ fides
Semper tenebit/semper a tergo timor
Respicere coget. arma nec poni sinet,
Dum Phrygibus animos natus euersis dabit
Andromacha. A. uester augur hoc calchas ca
V. Et si taceret augur hæc Calchas, tū (nit.
Dicebat Hector/cuius & stirpem horreo.
Generosa in ortus semina exurgunt suos.
Sic ille magni paruus armenti comes:
Primisq; non dum cornibus findens cutem:
Ceruice subito celsus: & fronte arduus,
Gregem paternum ducit/ac pecori imperat.
Quæ tenera cæso uirga de trunco stetit.
Par ipsa matri tempore exiguo subit.
Vmbrasq; terris reddit: & cœlo nemus.
Sic male relictus igne de magno cinis
Vires resumit. est quidem iniustus dolor
Rerum æstimator/si tamen tecum exigas.
Veniam dabis/ quod bella post annos decē:
Totidemq; menses iam senex miles timet.
Aliasq; clades rursus: ac nunquam bene
Troiam iacētem/magna res Danaos monet
Futurus Hector/libera nos hoc metu.
Hæc vna naues causa deductas tenet.
Hic classis hæret. ne ue crudelem putes:
Quod sorte iussus Hectoris natum petam.
Petissem Orestem. patere quod uictor tulit.

BER. ¶ Intuere, cōsidera ꝙ sumus adeo pauci & nihil restat nisi tumuli de patria nostra, quare omnia alia sunt dirupta. ¶ Credendum: oportet facere ut possumus in tantis malis. ¶ Conditi: sepulti: si dii dabunt tibi fauorem habebis uitam si erunt contrarii ad minus habebis sepulchrū ¶ Claustra. pueri intrauit sepulchrū: vnde senex dicit recede materne tu prodas ipm hostibus tremore tuo. ¶ Diuersam. semotam a loco isto ¶ Leuius. est melius ut remaneam ibi quia præsentes non timēt. nisi quæ uident. absentes autem omnia timent propius: uicinus. ¶ Referamus pe. recedamus si uis. ¶ Cohibe: cum senex uidisset ulyxē uenientem ad quærendū puerum: dicit illi tace. ¶ Cephalonum: populi cephaloniæ quę insula est in ionio mari: teste Plinio: lib. iiii. hæc menela. quondam dicebatur: fuitq; sub ulyxis iperio. ¶ Admouet: appropiquat. ¶ Dehisce tellus: rogat tacita Andromache ut terra apperiat se: & maritum suum ut accipiat filium ad inferos ne ulyxes reperiat eum. ¶ Conde: occulta. ¶ Depositum: filiū meum quem deposuit in sepulchro & credidi tibi ¶ Dubio: quando quis uadit cogitabundus in continuo gradu ambulat. ¶ Astus: Astutias magnas inenit quod apparet in uultu eius. ¶ Dure loquitur Vlyxes excusando se Andromache ꝙ si petit filium suum: id facit non sponte: sed mandato græcorum. ¶ Sortis: quia electus sum ad id a græcis. ¶ Vt ore: licet dicam ista uerba. non credito esse mea: sed omnium græcorum qui non discedēt nisi prius habuerint filium Hectoris. ¶ Seras: tardas qui manserunt apud Troiam per. x. annos. ¶ Hanc: sobolem filium tuum. ¶ Sollicita fides: qui nunquam credent se tutos esse si superet proles Hectoris quæ patrem & patriam ulcisci possit. ¶ Natus. filius tuus faciet animos Troianis restituendi Troiam, græci nunquam erunt securi. ¶ Calchas: prędixit uobis, hoc fatum augur uester. ¶ Dicebat: uidebatur dicere demonstrando uirtutem suam qualem puto futuram filii sui si uixerit. ¶ Generosa: ponit aliquas similitudines quibus probat filium Hectoris patri similē futurum. ¶ Scindens: qui nōdum emisit cornua ¶ Comes: uitulus sequens armentum. ¶ Quæ tenera: alia similitudo. ¶ Matri: arbori: de qua fuit ipsa uirga incisa. ¶ Subit: crescit. ¶ Nemus: copiam ramorum. ¶ Sic male: alia similitudo. facto incendio nisi ignis bene extinguatur iterum accenditur. ¶ Est quidem: cognoscimus hoc non esse equum: sed dolor & timor futuri cogit nos hoc facere. ¶ Exigas: si tu consideres factum istud dabis nobis ueniam qui timemus iterum reuerti ad bella quib⁹ defatigati fuimus per decem annos & totidem mēses. ¶ Iacētem nunquam putant satis esse destructā Troiam: quia illam pullulare posse credunt. ¶ Hector: filius tuus futurus alius Hector. ¶ Libera: scilicet quando filium tuū. ¶ Deductas: paratas ad nauigandū: quia ꝓpter illum restamus. ¶ Hęret: stat firma. ¶ Horestem. filium Agamemnonis: noli putare me crudelem si isto modo peto filium tuum: nā si tulisset sors: ita petiuissem filium Agamemnonis. ¶ Patere: habeas patientiam ꝙ filius tuus occidatur: ꝙ uictor idest Agamemnon tulit quādo passus est filiam iphigeniam in aulide insula Dianę immolari.

DAN. ¶ Minister: ego in hac tristi sorte. ¶ Seras: sero salutatas impediente filio tuo quē poscunt fata. ¶ Dicebat Hector, ominabatur relicto generoso post se pignore. ¶ Iniustus dolor rerum æstimator. qui dolet nequit suam rebus æstimationem addere: propterea tuus dolor non sinit te recte æstimare. Est autem æstimare sumptum ab ære & timio quod est prætium. æstimare ære taxare: vnde æstimata pœna dicebatur ut ouis decussie & bos centussie. ¶ Nititur autem probare ab utili & honesto esse satius vnū perire q̄ multos. ¶ Patere: exemplo monet. ¶ Dearum: thetidis inuento Achille Palladis: rapina palladii.

BER. ℭVtinã: nescio ubi sit filius meus utinam esset in potestate mea scirẽ ad min⁹ quis casus mihi illũ eriperet. ⁋ Cõfossa: figurate per cõstructionem græcã. ⁋ Perstricta, manu⁹ astricta. ⁋ Cincta: si eẽm circūdata flamis nunq̃ fallerẽ fidẽ matris erga filiũ nec eum pderem: sed o fili nescio ubi scis: an sis inter silnas errabũdus an sepultus in cinere patriæ. ⁋ Lusit quia eras ita paruus ut quasi lubrido te occiderit sine labore. ⁋ Feræ: aut est laniat⁹ ab aliqua fera in ida silua. ⁋ Simulata: ulyxes flectit sermonem dicens: scito andromache te non posse decipere Vlyxem & hẽt emphasim quasi astutum hominem: inueni Achillem occultatum etiam a matre dea. ⁋ Cassa: uana ⁋ Vbi hector: credo q̄ sit mortuus sicut alii. ⁋ Vnũ quęris: vnicum filium meum ego demõstro ubi sunt omnes ⁋ Coacta minatur Vlyxes. ⁋ Admota: uicina: quando uidebis uicinam mortem. & tormẽta nõ habebis ista uerba. ⁋ Vitam: si uis me cogere dicito me uiuere: qa cupio mori. ⁋ Adiget: cõpellet. ⁋ Necessitas: quę magnam habet uim. ⁋ Stulta fides: stultum est occultare q̄ statim pdere cogatis. ⁋ Hic ipse: quod tu mater animosa nõ uideris timere: signũ est q̄ filius tuus uiuit: & quẽadmodũ times: pro eo doces græcos timere pro suis. ⁋ Perstas: cõtumax pertinax pseueras. ⁋ Si mihi: si malum esset uenturum tantũ in me nõ adeo timerẽ quẽadmodum pro filio meo thelamacho. ⁋ Paras: denũcias o calchas. ⁋ Immiti denunciat gaudiũ græcis dicẽs filiũ suũ esse mortuũ. ⁋ Qua fide: quo teste pbas esse mortuum. ⁋ Ita, possem ita mori ego sicut mortuus est filius me⁹. ⁋ Meo solo ut sepeliar in mea terra priusq̃ rapiar in græciam. ⁋ Leuiter: non grauet, id solebat mortuis optari. ⁋ Luce in obscuritate: nõ vult dicere uita. ⁋ Exanimis. mortuis, ab exanim⁹. ma. mum. ⁋ Quid agis: uolens discedere Vlyxes cõuertit ad seipsum quid facis: credis ne hoc. ⁋ Cui: scilicet credis quasi matri quæ iuraret falso amore filii. ⁋ Fingit: mater quæ non timet mor-

A. Vtinã quidẽ esses nate materna i manu,
Nossemq;: quis te casus ereptum mihi
Teneret, aut quæ regio. non hostilibus
Confossa telis pectus, aut uinclis manus
Secantibus præstricta, non acri latus
Vtrunq; flamma cincta: maternam fidem
Vnquam exuissem. nata quis te nunc locus,
Fortuna quæ possedit? errore auio
Vagus arua lustras? uastus an patriæ uapor
Corripuit artus? sæuus an uictor tuo
Lusit cruore? nunquid immanis feræ
Morsu peremptus pascis Idæas aues?
V. Simulata remoue uerba/ nõ facile est tibi
Decipere ulyssem/ uicimus matrum dolos,
Etiã dearũ. cassa consilia amoue. (ges?
Vbi nat⁹ est? An. ubi Hector? ubi cũcti Phry/
Vbi Priamus? vnum quæris, ego quæro oia.
V. Coacta dices, sponte quod fari abnuis.
A. Tuta est, perire quæ p̃t, debet, cupit. (tit.
V. Magnifica uerba mors pppe admota excu
A. Si uis ulysse cogere andromacham metu,
Vitam minare nam mori uotum est mihi.
V. Verberibus, igne, morte, cruciatu, eloqui
Quodcunq; cælas: adiget inuitam dolor.
Et pectore imo condita arcana eruet.
Necessitas plus posse: quam pietas: solet.
A. Propone flammas: vulnera: & diras mali
Doloris artes: & famem: & sæuam sitim:
Variasq; pestes vndiq; & ferrum inditum
Visceribus ustis: carceris cæci luem:
Et quidquid audet uictor iratus tumens.
V. Stulta est fides celare: qđ pdas statim.
Animosa nullos mater admitis metus.
Hic ipse: quo nunc contumax perstas: amor:
Consulere paruis liberis Danaos monet.
Post arma tam longinqua: post annos decẽ.
Minus timerem: quos facis Calchas metus:
Si mihi timerem/ bella Telemacho paras
Immiti vlyssi gaudium: ac Danais dabo:
Dãdũ est. fatere: quos premis: luctus dolor.
Gaudete atridæ: tuq; lætifica (ut soles)
Refer Pelasgis. Hectoris proles obit.
V. Et esse uerũ hoc: qua pbas Danais fide?
A. Ita quod minari maximum uictor potest:
Contingat/ & me fata maturo exitu
Faciliq; soluant/ ac meo condant solo.
Et patria tellus Hectorem leuiter premat.
Vt luce caruit/ inter extinctos iacet.
Datusq; tumulo debita exanimis tulit.

tem pro filio nec timebit fingere & falsa iurare. ⁋ Auspicium: denunciationem & minas mortis. ⁋ Grauius: quasi dicat nihil. ⁋ Nunc: quando ita est o animæ mi. aduoca & adhibe omnes astutias tuas ut scias ueritatẽ. ⁋ Totum Vlyxem: quasi dicat omnia quę nouit ulyxes. ⁋ Mœret: hæc sũt signa q̄ filius uiuit. ⁋ Timet: de malo futuro q̄ non curaret si filius esset mortu⁹. ⁋ Ingenio: oportet ingeniose elicere ueritatem: vnde dicit debemus consolari alios parentes orbatos filiis: sed tibi est gratulandum q̄ filius tuus mortuus sit quem mors tam sæua manebat: statuerant græci illum præcipitare ex turre quæ sola superest de ruina Troiæ: tunc mater concussa est tremore: quod uidens Vlyxes intra se dicit filius uiuit sunt signa euidentia: & ut certius uideat utitur alia astutia. ⁋ Inuitus: quare nollet tñ indicat.

DAN. ℭCoacta dices. si te non adducunt suasus nostri cogent torturæ. ⁋ Iam notum est mori mihi. est mihi istar magni muneris mors. ⁋ Propone flammas: præclarum ac constantissima dignum matrona responsum: ut tam incertum sit an maior apparuerit constantia anaxarchi dis qui cum torqueretur ut tyrannicidas indicaret præcisam edentibus linguã vnaque spem indicii in Tyrannos expuit. narrat Pli. ⁋ Luem: pedorem cæci carceris. ⁋ Animosa nullos. contra ipsa infelius. solitum ex longo est metus. ⁋ Hic ipse: attende fallacem Vlyxem quãta arte ad demonstrationem filii studeat matrem perducere: quanto cautius inquit amãs filium tuum timorem dissimulas: tanto clarius eũdem tibi adesse significas: tuo exemplo discemus iam nostris liberis consulere. ⁋ Quos facis: ominãdo malum græcis uiuo astyanacte ⁋ Paras telemacho, quem bello aggredietur, astyanax. ⁋ Ita quodcunque grauissimum minari solet uictes: uictor utinam sola sustineam ut meus iacet filius inter extinctos. ⁋ Condant. abscondant. Virgi. Et uasta condun tur in altuo.

Quærenda:

V. Expleta fata stirpe sublata Hectoris,
Solidamq; pacem lætus ad Danaos feram.
Quid agis Vlysse? Danaidæ credent tibi.
Tu cui? parenti. fingit an quidquam parens?
Nec abominandæ mortis auspicium pavet?
Auspicia metuunt, qui nihil maius timent.
Fidem alligavit iureiurandæ suam.
Si peierat, timere quid gravius potest?
Nunc advoca astus anime, nunc fraudes, dolos,
Et totum Vlyssem, veritas nunquam latet.
Scrutare matrem. mœret, illacrymat, gemit.
Et huc, & illuc anxios gressus refert.
Missasq; voces aure sollicita excipit.
Magis hæc timet, quã mœret, ingenio est opus.
Alios parentes alloqui in luctu decet.
Tibi gratulandum est, misera quod nato cares.
Quem mors manebat sæva. præcipitem datum
E turre, lapsis sola quæ muris manet.
A. Reliquit animus, membra quatiuntur, labãt.
Torpetq; vinctus frigido sanguis gelu.
V. En tremuit, hac hac pte quærenda est mihi.
Matrem timor detexit, iterabo metum.
Ite ite celeres, fraude materna abditum
Hostem Pelasgi nominis, pestem ultimam,
Vbicunq; latitat, erutam in medium date.
Bene est: tenetur: perge, festina: attrahe.
Quid respicis? trepidasq; iam certe perit.
A. Vtinam timerẽ, solitus ex longo est metus.
Dedíscit animus sero quod didicit diu.
V. Lustrale quoniam debitum muris puer
Sacrum antecessit, nec potest vatem sequi
Meliore fato raptus: hoc Calchas ait
Modo piari posse rediturus rates
Si placet undas Hectoris sparsi cinis:
Ac tumulus imo totus æquetur solo.
Nunc ille quoniam debitam effugit necem.
Erit admovenda sedibus sacris manu.
A. Quid agimus? animũ distrahit geminus ti-
Hinc natus, illinc coniugis cari cinis. (mor.
Pars utra vincit? testor immites deos:
Deosq; veros coniugis manes mei.
Non aliud Hector in meo nato mihi
Placere, quam te. vivat ut possit tuos
Referre vultus prorutus tumulo cinis
Mergetur? ossa fluctibus spargi sinam
Disiecta vastis? potius hic mortem oppetat:
Poteris nefandæ deditum mater neci
Videre? poteris celsa per fastigia
Missum rotari? potero, perpetiar: feram:
Dum non meus post fata victoris manu

DAN. Quærenda: examinan/da hac pte. s. timoris. Ite ite. vocat famulos & fingit illũ se reperisse. Erutã: ex tenebris extractã. Tenetur: iam inuentus est. Quid respicis: dicit ulyxes andromache. Vtinã, esset uerum q̄ haberẽ causam timendi q̄ filius meus esset viuus. Dediscit: obliuiscitur illa quæ diu didicit non facile deponit. Lustrale sacrum purgatoriũ: postq̄ mortu⁹ est filius meliore morte quam dicebat calchas qui dicit q̄ saltem spargamus cineres hectoris per mare si non possumus habere illius filium. Debitum muris: qui debebat deiici de turri. Antecessit, quia prius mortu⁹ est. Si placet: mitiget mare. Nunc postq̄ filius tuus fugit hanc mortem: incipiamus disturbare sepulchrum hectoris. Admouenda: appropinquanda ad destructionem tumuli. Sacris sedibus: sepulturæ hectoris. Quid agimus: dubitat andromache utrum potius probat filiũ aut sinat cineres Hectoris dispergi & diruí sepulchrũ, demum statuit seruare filium: & intra se ita loquitur. Distrahit: in duas partes trahit. Nõ aliud: nil aliud placet mihi in filio nisi q̄ est imago tua uideor uidere te maritũ quãdo uideo eum. Referre: representare. Prorupt⁹: loquitur pro alia parte mariti: & ita diuersa trahebatur. Poteris, nunc loquitur p filio. Fastigia: summitates turris. Rotaris uolui. Potero: respondet sibiipsi. Post fata: post mortem. Hic suam, loquitur p filio. fili⁹ meus uiuit & sentiet mala: Hector autem mortuus nihil sentiet. Tuto: quia nihil potest sentire. Quid fluctuaris: quid dubitas tandiu. Statue: delibera. Pœne ad pœnam. Extrahas, uel filium uel maritum. Ingrata: de marito quem tantũ amabas. Erras: respondet sibiipsi in filio est hector & magisquã in sepulchro vnde melius est illũ seruare. Animæ, ad seipsam dicit, Nam sperabat se posse seruare filiũ si daret cineres spargẽdos. Pergã: cõplebo q̄d dicit calchas. Vendidisti: nam priamus corp⁹ hectoris sepulturæ daudum emit ab achille: ut Vir. in. ii. æneí. Exanimumq; auro corpus uendebat achilles. Pyrrhe: uocat & deos & pyrrhum filiũ achillis: ut tueatur sepulchrum hectoris a pr̄e suo dati priamo. Fuerat: adhuc græci nõ uiolastis sepulchra: sed mõ uiolabitis queãdmodũ tẽpla ex qb⁹ rapuistis palladiũ: vñ dicit deos fautẽtes. i. ipaz palladẽ i cui⁹ tẽplo ẽt cassandra fuit uiolata ab aiace oileo. Trãsierat: quare nõdũ uiolauerat. Resistã obstabo inermis cõtra armatos iterrogatiue. Ita cupiditas uindictæ: ero talis: ut fuit panthasilea uel mænas sacerdos bacchi furiosa. Entheo deuĩctãte futura: dicunt enthei hoc ẽ deo pleni qui oracula p̄bebãt. Deo. i. baccho Expers fui, carẽs mẽte sua nec sentiẽs qd faciat: sic irruã in istos diruẽtes sepulchrũ & simul cadã. i. morior cũ marito meo. Cessatis: loquitur ulyxes ad famulos simulãs uelle diruere sepulchrũ. Repelle: ab inferis qd facis hector. Moleste: dehisce terras ut dom⁹ ulyxẽ. Vmbra satis est: vmbra tua ad superãdũ illũ. Arma cũ eẽt in fantasia uĩ uidere hectorẽ.

DAN. Nunq̄ latet ueritas: si accurate inestigetur. Excipit metu indicii. Præcipitẽ datũ: hoc reperit exploraturus an exoresceret id q̄d euenit, nã sequitur en timuit. Lustrale: lustrare expiare q̄ quidã uolũt a luo deTorquere hoc est soluo. & libero. Vir. Et cum lustrabimus agros. Volebat aũt ulyxes omnino puerũ perimere sicut & plyxenã apd Euripidem. ἐν καβη καὶ ταισ τρωασ. quas fabulas scripsit mira elegantia: & maximã partẽ huius tragœdię illinc trãstulit Seneca: ut facile intelligẽtibus cõstat στασ. δ' ευκαι μανσ τε δ' εκαι γυνμαν. στρατοσ χωροντ' επιν κρανθεισ εο αλλομαισ φρασεω δ' εξα χαιοισ παιδ' εα δέ.

BER. ¶Erue deice funditus oia ¶ Quid agis secum loquit mater melius est q̄ conuer tam me ad p̄ces q̄ patiar se pulchrū dirui, sub quo etiā miserabiliter pit fili⁹ meus ¶ Elidet: suffocabit. ¶ Cōditum: filiū meū sepultum ¶ Immane: ingens lapis se pulchri. ¶ Obruat: ne sepulchrum patris sit causa mortis filii ¶ Ad genua occido: cado & prosterno ad genua tua, cōsuetudo erat græcorū supplicantium tā gere barbā & genua. ¶ Admoueo: appropinquo manum meam pedibus tuis q̄ nulli nunquā supplicauit, ¶ Fortunæ: quicquid datur misero a potēte datur fortunæ quia & ille in tales miserias potest cadere. ¶ Sic te: adiurat eum per res gratas per cōiugem penelopem & Laertem patrē & filiū telemachum. ¶ Extēdat: proroget. ¶ Iuuenis uincens: telemachus superans uota uestra sit maior uirtute & excellentia: quā optaris. ¶ Patrem. s. trāscēdat & superet te igenio suo ¶ Hic: est filius Astianax: solus miseram matrem potest solari. ¶ Exhibe: ducas filium deinde pete misericordiam.

BER. HVc e latebris uersus est anapestic⁹ aptat⁹ ad lamētationem andromache facit extre filiū rogarq; ut petat ueniam ab Vlyxe quod ipse negat. ¶ Magni senes: priami. ¶ Gere. captiuum fac tanquam captiuus. ¶ Si tua, forte si nō intelligis malum tuū: imitare matrem plorātem nā in misericordia captanda plurimum ualent lachrymę, quod probat exemplo priami pueri qui uitam impetrauit ab Hercule a quo Troia prius fuit capta. ¶ Pueri Regis. s. Priami. ¶ Trucis alcide: Herculis asperi. ¶ Ille: ille habet emphasim Hercules qui omnia monstra superauit: & claustra inferni. rupit uictus: est lachrymis pueri. ¶ Cæcum obscurum nam infernus est: incerto terrę. ¶ Dixit. s. Hercules. ¶ Suscipe habenas: accipe & regna. ¶ Meliore fideq̄ habuistis. ¶ Hoc fuit: bonū

iactetur Hector. hic suam pœnam potest
Sentire, at illum fata iam in tuto locant.
Quid fluctuaris? statue, quem pœnæ extrahas.
Ingrata dubitas? Hector est illinc tuus.
Erras, utrinq; est Hector. hic sensu potens
Forsan futurus ultor extincti patris.
Vtriq; parci non potest/quid nam facis?
Serua e duobus anime, quem Danai timent.
V. Responsa peragam/funditus busta eruam.
A. Quæ uēdidistis? Vly. pgā/& e sūmo aggere
Traham sepulchra. An. cœlitum appello fidē:
Fidemq; Achillis Pyrrhe genitoris tui
Munus tuere. Vly. tumulus hic campo statim
Toto iacebit. An. fuerat hoc prorsus nefas
Danais inausum/templa uiolastis, deos
Etiam fauentes, busta transierat furor.
Resistam inermes offeram armatis manus.
Dabit ira uires/qualis argolicas ferox
Turmas amazon strauit/aut qualis deo
Percussa Mænas entheo, syluas gradu
Armata thyrso terret/atq; expers sui
Vulnus dedit, nec sensit. in medios ruam.
Tumuloq; cineris socia defenso cadam.
V. Cessatis? & uos flebilis clamor mouet?
Furorq; cassus fœminæ? iussa ocyus
Peragite. An. Me me sternite hic ferro prius.
Repelle auernum/rumpe fatorum moras.
Molire terras Hector, ut Vlyssem domes,
Vel umbra satis es/arma concussit manu.
Iaculatur ignes cernitis Danai Hectorem?
An sola uideo? Vly. funditus cuncta erue.
A. Quid agis? ruina mater, & natum, & uirum,
Prosternis una. forsitan Danaos prece
Placare poteris/conditum elidet statim
Immane busti pondus, intereat miser,
Vbicunq; potius, ne pater natum obruat,
Prematq; patrem natus/ad genua accido
Supplex Vlysse. quamq; nullius pedes
Nouere dextram, pedibus admoueo tuis.
Miserere matris, & preces placidus pias
Patiensq; recipe. quoq; te celsum altius
Superi leuarunt, mitius lapsos preme.
Misero datur, quodcunq; fortunæ datur.
Sic te reuisat coniugis sanctæ torus,
Annosq;, dum te recipit, extendat suos
Laerta/sic te iuuenis excipiat tuus.
Et uota uincens uestra felici indole,
Ætate auum transcendat, ingenio patrem.
Miserere matris/unicum afflictæ mihi
Solamen hic est. Vly. exhibe natum, & roga.

capi sub tam mansuet hercule. ¶ Discite: uos græci capite exemplum mansuetudinis Herculis qui iram mutauit. ¶ Sola arma: nō mansuetudinem vultis imitari, an arma illius sine quibus: dicitis Troiam non potuisse capi. ¶ Supplex .i. filius meus non inferior illo supplice. s. priamo puero. ¶ Regnū, uada regnū quocunq;, dum uiuat filius meus.

¶Quid agimus. hic incipit Andromacha secū disceptare utri plus faueat hectori cōiugi an filio Astyanacti: tandem uitimr quātū mulicbris præstaret imbecillitas utrūq; tutari. Erras: correctio ē. ¶ Vtrinq; est hector per cinerē & per filium qui est imago patris ¶ Responsa: calchātis mu nus genitoris non tumulum dicit quē condiderunt fratres ipsius sed cadauer Hectorem uel. ¶ Munus: intelligit hoc quod cōcesserit honorē sepulturę. ¶ Furorq; casus si ea uis esset in corpore fœminę quæ iest animo iam uideremus uiros uere. fœminas armari. ¶ Me me sternite: epizeusis: ut Me me ad sum qui feci in me conuertite ferrū. ¶ Rumpe fatorū moras: ad seipsam ille sentētia epicureorum: interscindit fata qui sibi mortē cōsciscit. Hic Virgi. & misera ante diem. ¶ Ad genua: pathos a causa: unde Cicer. in uerrem qui ob sepulturā i carcere necatorū a parentibus rogabatur ut Vir. ostendens magnitudinē trois i æneæ causam posuit: & pariter comitiq; onerīq; timentē. ¶ Sic, te reuisit, q̄ caruit uigiti ānos & ē hypalage.

DAN. HVc e latebris, educitur per Andromacham: de sepulchro patris Astianax & traditur ulyxi. Carmen est septimum metro pindarico. iubet cogit pati. Virgi. ac uisum dicere iussit. ¶ Qui perfractos Hercules traxit cerberum cathenis ex adamāte ad superos. ¶ Meliore fide: hoc dixit propter negatos sibi sonipedes a laomedōte: ut pulchre meminit Valerius flaccus.

¶Solio:

DAN. ¶ Solio: solium armarium e ligno factum: in quo reges ob corporis sui tutelam sedebant: aliquando uas in quo homines lauabantur in balneis: quod uocant hispani, duretam de quo Martialis. Non uis in folio pri⁹ lauari: & tranquillus in augusto contentus hoc erat ut insidens ligeno folio quod ipse Hispano uerbo duretam uocabat. manus ac pedes alternis iactaret.

BER. Matris quidem: octauum carmen quod scribitur trimetro iambico. deplorat andromacha filium moriturum uix impetrata etiam lugendi uenia ab ipso ulyxe prius tamen omni impunitate promissa: filium si potis esset liberare conatur colloquuntur ulyxes & andromache. ¶ Hic: puer meus poterit ne restituere Troiam. ¶ Vana: est spes Troianorum si esset in isto puero ¶ Iacemus: ita sumus destructi ut ampli⁹ non possimus esse timori alicui. ¶ Ipse pater dicTres timeo ne fit similis patri: credo si ipse uiueret: postquam tract⁹ fuit circum muros iliacos deposuisset animum & audaciam quam frangunt. i. diminuunt mala & aduersa. ¶ Si poena: si vultis facere magnam uindictam non potestis dare maiorem poenam quam seruitutem quae grauissima est regib⁹. ¶ Iugum famulare onus seruitutis. ¶ Collo nobili metaphorice a iumentis quae subiiciunt collum iugo. ¶ Calchas negat: excusat se ulyxes hoc non fieri uoluntate sua: sed calchantis. ¶ O machinator fraudis accensa andromache ulyxi insultat accusando illum. ¶ Virtute fortitudine sed insidiis. ¶ Iacent mortui sunt etiam pelasgi graeci ut palamedes qui dolis tuis interfectus est. ¶ Praetendis: opponis ad excusationem tuam uatem calchantem: & deos ita uelle. ¶ Nocturne ad contemptum, ipsius appellat nocturnum militem: quasi furem qui de nocte palladium rapuit: & thesum regem thraciae sub tentoriis interemit. ¶ Solus: sine socio: quia in aliis insidiis habuisti Diomedem socium.

Anapestici.

ANDROMACHA.

Vce latebris procede tuis
Flebile matris furtum miserae,
Hic puer, hic est terror Vlysse
Mille carinis. submitte manus
Dominiq; pedes supplice dextra
Stratus adora. nec turpe puta
Quidquid miseros fortuna iubet,
Pone ex animo reges atauos,
magniq; senis iura per omnes
Inclyta terras: excidat Hector.
Gere captiuum, positoq; genu,
Si tua non dum vulnera sentis.
Matris fletus imitare tuae.
Vidit pueri regis lachrymas
Et Troia prior, paruosq; minas
Trucis alcidae flexit Priamus.
Ille ille ferox: cuius uastis
Viribus omnes cessere ferae,
Qui perfracto limine Ditis,
Caecum retro patefecit iter.
Hostis parui uictus lachrymis
Suscipe dixit. rector habenas,
Patrioq; sede celsus folio.
Sed sceptra fide meliore tene.
Hoc fuit illo uictore capi.
Discite mites Herculis iras.
An sola placent Herculis arma?
Iacet ante pedes non minor illo
Supplice supplex, uitamq; petit.
Regnum Troiae, quocunque uolet,
Fortuna ferat.

Trimetri Iambici.

Vlysses. Andromacha. Astyanax.

Atris qdem me moeror attonite mouet.
Magis Pelasgae me tum matres mouet.
Quarum iste magnos crescit i luct⁹ puer.
A. An has ruinas urbis in cinerem datas
Hic excitabit? hae manus Troiam erigent?
Nullas habet spes troia, si tales habet.
Non sic iacemus troes: ut cuiquam metus
Possimus esse: spiritus genitor facit?
Sed nempe tractus ipse post troiam pater
Posuisset animos: magna quos frangunt mala.
Si poena petitur, quae peti grauior potest?
Famulare collo nobili subeat iugum.
Seruire liceat: aliquis hoc regi negat?
V. Non hoc vlysses, sed negat Calchas tibi.
A. O machinator fraudis, o scelerum artifex:

¶ Non uacat: non est tempus. ¶ Legit: colligit anchoras qui uolunt discedere. ¶ Misereri dulci uerbo usus ulyxes dicit utinam esset in potestate: mea dimittere tibi filium tuum sed quod est in potestate mea concedam accipe filium & complectere & plura: dolor enim lachrymis leuatur, ut Oui. Expletur lachrymis egeritur que dolor. ¶ Summum: extremum. ¶ Cui ego: rogabam deos vt posses uenire ad uirtutem patris & ad mediam aetatem aui sed uota mea fuerunt uana. ¶ Caedes: uulnerabis nunquam ulcisceris patrem & tuos. ¶ Saltibus. i. campis nunquam i tenera aetate ibis ad uenationem. ¶ Non statuto: certo & terminato die. ¶ Lustri quinquennii, solebant troiani singulis lustris puerile certamen facere quod a pueris equitibus & armatis agebatur ut assuescerent armis. Illud. Vir. appellauit troiae agmen. ¶ Ages: duces: Turmas: citatas ad cursum aequorum in citatas. ¶ Non inter solebant troiani celebrare origa sobria & honesta saltando circa templa imitantes sonum cornu, quemadmodum nostri faciunt in choreis unde dicit reuocante modos. s. saltantium: tu fili nunquam facies ista sacra.

DAN. Matris: Versus est trimeter iambicus: rndet Vlyxes mouent me lachrymae tuae: sed magis mouent lachymae graecarum mulierum quae filium tuum timent ne crescat ad excidium suum ¶ Spiritus: aios. ¶ Sed nempe tractus: hectoreum cadauer circa illiacos muros tractatum fuisse ab Achille tum Virgilii tum etiam Homeri lectione manifestum est ἄρα καὶ ἐκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα, ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τετρήνε τένοντε ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης & paulo post ἐς δίφρον δ᾽ ἀναβὰς ἀνά τ᾽ ἔκλυτα τεύχε᾽ ἀείρας μάστιξέν δ᾽ ἐλάαν &c. ¶ Potuisset o machinator: fraudis. Nunc insultat calchanti quem appellat agamemnon Homericus uatem malorum neque perfecisse unquam bonum opus: sed melius ad Vlyxem pertinent haec iurga.

BER. ¶Non pyrrhum: aut captiuum aut curru trahes quemadmodum ipse patrem tuũ. ¶Non arma modo alludes uenienti uirtuti ullo simulachro pugnę: ut solent pueri spartani testimonio policratis. ¶Nõ statuo: æquestris pugnæ simulachrum in Italia primus Ascanius instituit: appellauitq; ludum Troiam quod olim pueri Troiani eo exercentur. Huius ludicri meminit Tranquillus de Cæsare. Troiam lusit turma duplex maiorũ minorumq; puerorum Maro in quinto. Troiaq; nũc pueri troianum dicitur agmen tantum autem certamen illud habuit gratiæ: ut ad posteros Romanũq; genus transierit. nam primus Ascanius censuit esse reuocandum quoq; albam conderet. ¶Non iter aras: sacra dindimenes intellige quæ ad sonum Timpanorum & tibiarum saltantes faciebant ut meminit Euseb. iuxta gallum fluuium phrygię ¶Prisco, ante dardanum. ¶Leti: genus cõditio mortis quæ solet ipsam mortem aggrauare. ¶Nece Hectoris: tristius erit uidere pręcipitari puerum: quam raptari hectorem i curru achillis. ¶Rũpe: fac finem lachrymis. ¶Cõdam: claudam ut moris erat. ¶Liberos: uide & uide troianos liberos qui sunt apud iferos qbus eris comes. ¶Misere mater: uidens puer se trahi ad mortem implicuit sese in finus idest ueste matris. ¶Cassa præsidia: uanam defensionem. ¶Fremitu: ponit simultudinem. ¶Et plenus mei: habens multa de me. ¶Quę potes. s. oscula laceros crines & lachrymas cũ his uade ad patrem ad inferos. ¶Pauca: denunciato illi si curã habet de me non relinquet me seruam græcis potes tu redire hector quemadmodum achilles. ¶Sume: comas crines laceratos: nam solebant in funere laniare capillos. Viri: Hectoris mariti. ¶Tumulus me⁹: sepulcura mei Hectoris. ¶Ore. s. lambẽdo. ¶Nullus modus idest finis uidens ulyxes tantam

Virtute chius bellica nemo occidit.
Dolis, & astu malefice mentis iacent
Etiam Pelasgi uatem & insontes deos
Prætendis? hoc est pectoris facinus tui
Nocturne miles, fortis in pueri necem.
Iam solus audes aliquid & claro die.
V. Virtus Vlyssis nota Danais est satis,
Nimisq; Phrygibus. non uacat uanis diem
Conterere uerbis: anchoras classis legit.
A. Breuem moram largire: dum officium parẽs
Nato supremum reddo, & amplexu ultimo
Auidos dolores satio. Vly. misereti tui
Vtinam liceret. quod tamen solum licet,
Tempus, moramq; dabimus arbitrio tuo
Implere lachrymis fletus ærumnas leuat.
A. O dulce pignus, o decus lapsæ domus,
Summumq; Troiæ funus, o Danaum timor.
Genitricis o spes uana, cui demens ego
Laudes parentis bellicas, annos aui
Medios precabar. uota destituit deus
Iliaca. non tu sceptra regali potens
Gestabis aula, iura nec populis dabis,
Victasq; gentes sub tuum mittes iugum.
Non graia cædes terga, non pyrrhum trahes.
Non arma tenera parua tractabis manu.
Sparsasq; passim saltibus latis feras
Audax sequeris nec stato lustri die
Solenne referens Troici lustri sacrum,
Puer citatas nobilis turmas ages.
Non inter aras mobili uelox pede,
Reuocante flexo concitos cornu modos,
Barbarica prisco templa saltatu coles.
O morte dira tristius leti genus.
Flebilius aliquid Hectoris magni necæ
Muri uidebunt. Vly. rumpe iam fletus parens.
Magnus sibi ipsi non facit finem dolor.
A. Lachrymis Vlysse pua, quã petim⁹, mora ẽ.
Concede paruos, ut mea condam manu
Viuentis oculos. occidis paruus quidem,
Sed iam timendus. Troia te expectat tua.
I: uade liber: liberos Troas uide.
Ast. Miserere mater. An. qd meos retines sin⁹?
Manusq; matris? cassa præsidia occupas.
Fremitu leonis qualis audito tener,
Timidum iuuencus applicat matri latus.
At ille sæuus matre summota leo:
Prædam minorem morsibus uastis premens
Frangit: uehitq;. talis e nostro sinu
Te rapiet hostis. oscula: & fletus puer
Lacerosq; crines excipe: & plenus mei

moram matris in lachrymando iubet puerum abduci.

DAN. ¶Morte: sic Martialis in epithaphio Canaces quã serpens momordit. Tristius est læto læti genus horrida vultus &c̃. ¶Letum: quod omnia deleat: caret spiritu nam est nostra. dictio affirmante Prisciano. ¶I uade liber: maior erit gl̃ia tua si liber nũc citius moriaris q̃ uiuas captus & seruus: quoniam ut tradit Demosthe. τὸ δ᾽ εἶναι ἐν τιμῇ ... ¶Miserere: inultus moriebatur impubes: & tremebat ab hoste. ¶Et penus: meæ miseriæ & calamitatis.

BER.

Væ uocat se des ꝟsus trochaicus endecasilla inducitur chorus mulierũ troianarum uidẽtium græcos uelle sortiri eas captiuas vnde quærunt ad quę loca debeant deportari dicuntq; se esse contentas ire ad omnia loca nisi ad patriam Helenæ & Vlyxis. ¶Tempe: nemus est emoniæ inter ossam & olympũ situm, quinq; millibus passuum in longitudinem tendens arboribus se tactum ab utraq; ripa penei fluminis in coelum tollentibus. ¶Phytiæ: urbs est thessaliæ prope larissam patriã Achillis. ¶Dare uires: ad dandum uires dixit propter Achillem. ¶Tracæ: regio est europæ: quæ ab Herodoto aliisq; auctoribus inter partes scitæ ponitur. ¶Foetu ad producendum animalia. ¶Iolchos: ciuitas thessaliæ de qua Iason qui primus nauigauit: vnde dicit domitrix maris. ¶Crete: insula de qua Virgilius in. iii. Creta iouis magni medio iacet insula ponto. Gortine urbs est crete pulchris cincta muris quam teste: Solino leuẽs preterfluit amnis apud illam nascitur chalami pro sagittis aptissimi. Virgi. xi. æneι. Spicula torquebat lycio gortina cornu. ¶Tricæ: urbe in creta. ¶Methone. urbs est littoralis in peloponenso.

Quæ

DAN.

Quæ vocat: Notum est carmen troadis metro saphico in quo enumerat diuersa loca chorus troadum captiuarum non sine lachrymis non sine gemitu quæ inhabitent abductæ a solo natali. ⁋ Phtie. Achillis patria i Thessalia neq; inter. ph. & th. intercidit in Homero. i. ἀστυ δ' εἰς μιρο ϑιην. nunc repeto phthien. meminit Pli. in. iiii. halon. tamiam. phthien. & arneus i angustiis termopilarum. ⁋ Iolchos, in thessalia ciuitas olim Iasonæ longæ nauis i ventore ac velleris aurei precio memorabilis, de qua multa appollonius in primo conscribit & Valerius Flaccus. ⁋ Domitrix maris, ob inuentā primum nauim apud pagasas monitrice Pallade. Pli. posuit Iolchon esse in ora iuxta thebas. ⁋ Gorthinæ: vrbs Cretæ quæ a græcis. γορτυνο dr̃. teste Eustachio &. y. post. t, hēt imutaturq; a nobis g i c. ⁋ Sub oete: oeta mons in quo sepultus est Hercules aliquando soluta diphthōgo oeta dicit nec hñt aspirationē post t: quā græce dicat. οιτη.

BER.

Rubis, genus virgulti. ⁋ Mœlibœa, nobis fuit littoralis magnesiæ: ꝓpiqua thessaliæ: vt testis est. herodotus lib. historiarum sexto. & fuit patria philoctete dicente Luca. li. vi. Precioq; nephāde lāpado herculeis fortis melloboea pharetris. ⁋ Oetha: mōs est iter thessaliā & macedoniā famosus morte, origo & sepulchro herculis. ⁋ Nō semel. i. bis quia ab Hercule prio expugnata fuit troia illis sagittis. Secūda philoctete. ⁋ Olenos ciuitas est etoliæ iuxta quā aper calidonius occisus dr̃ aliā ponit iginius i astronomia in boetia ciuitatem eē cognominatā ab oleno vulcani filio de qua forte ibi intelligit. ⁋ Pleuros: ciuitas est etoliæ. ⁋ Virginis dianæ. ⁋ Inimica. Home. i Iliade dian i his iratā fuisse refert qd sibi thessalia ꝓ fugib⁹ oeneus: rex calidoniæ non fecisset cū cæteri oēs dii sacrificii suscepissent honorē & illa sola inhonorata remāsisset vel qa oblitus fuerat vel qa illi non putarat agēdū quare terribilē in festis: ac detibus imisit aprū: q regionē æneī vastarat,

Troazē opidū attice regiōis: vñ troezeni populi dñr. ⁋ Sinuosa pte: ut ondit Hero. i. vii. hist. li. & Luca. i. vi. in huius summitate magna sunt pineta: reliq̄ vero ptē quercus occupāt: de quo ēt Oui. i. v. fast. Pelion emiōe mons ē obuersus i austros. Sūma virent pinu. cętera q̄rcus hēt in hoc habitauit chirō fuitq; i illo cōniuiū thetidis: & pelei.

Occurre patri/pauca maternæ tamen
Perfer querelæ verba/si manes habent
Curas priores/nec perit flammis amor.
Seruire graio pateris andromachen iugo
Crudelis Hector? lentus: & segnis iaces.
Rediit achilles. sume nunc iterum comas.
Et sume lachrymas: quidquid e misero uiri
Funere relictum est. sume quæ reddas tuo
Oscula parenti/matris hanc solatio
Relinque uestem/tumulus hanc tetigit meus:
Manesq; cari/quidquid hic cineris latet:
Scrutabor ore. Vly. nullus est flendi modus:
Abripite propere classis argolicæ moram.

Sapphici.

CHORVS.

Quæ uocat sedes hītanda captas?
Thessali mōtes: & opaca Tēpe?
An uiros tellus dare militares
Aptior Pthie? meliorq; fœta
Fortis armētis lapidosa trachin?
An maris uasti domitrix Iolchos?
Vrbibus centum spatiosa Crete?
Parua Gortyne? sterilisq; Trice?
An frequens riuis leuibus Methone:
Quæ sub Oethæis latebrosa syluis
Misit infestos Troiæ ruinis
Non semel arcus?
Olenos tectis habitata raris?
Virginis Pleuros inimica diuæ?
An maris lati sinuosa Trœzen?
Pelion regnum Protei superbum
Tertius cœlo gradus? Hic recumbens
Montis excisi spatiosus antro
Iam trucis Chiron pueri magister:
Tinnulas plectro feriente chordas:
Tunc quoq; ingentes acuebat iras
Bella canendo.
An ferax rari lapids Charystos?
An premens litus maris inquieti
Semper Euripo properante Chalcis
Quolibet uento faciles echidnæ?
An carens nunquam Genoessa uento?
Quæq; formidant Borean Enispæ?
Attica pendens Peparethos ora?
An sacris gaudens tacitis Eleusis?

⁋ Tertius gradus nā gigātes posuerunt, tres altissimos mōtes ossam pyndū & pelyō. ideo hic erat tertius gradus ad scandēdū cœlū. ⁋ Protei: dei marini q curā græcis maris hēt hic dr̃ hitare apd ægyptū i isula carpatos: sed quōdā regnauit i thessalia. ⁋ Chirō i hi mōte hitauit chiron magr̃ pueri trucis. i. achillis ferocis ⁋ Tinulas, sonoras, docebat achillē cātar̃ laudes eorꝫ i lyra. ⁋ Acuebat: accēdebat aim pueri canēdo bella aliorꝫ. ⁋ Carystos: isula ē vna ex cicladib⁹ i euboico mari sita imo vt qdā ferūt cū euboia cōiūcta q̄ varii marmoris feracē dñt vt Luca. i. v. loquēs de euboia isula iqt: q̄ maris āgustat fauces saxosa carystos ⁋ Calcis: vrbs ē metropolitana i euboia isula: vt testat Li. li. viii. ō. ii. bello punico: & ē iuxta euripū vt dicit Ptol. i geog. vñ calcidi⁹ dr̃. ⁋ Euripo: mari sp accelerato ē ps q̄dā maris iter boetiā seu phocidē boetię prē & euboiā isulā sita, qd alterno cursu teste Pōpo. li. iiii. Hoc ē cursib⁹ septies idie totidēq; nocte referit: & tā imoderate cōuertit vt vētos ac ēt plena vētis nauigia secū portet. ⁋ Echidne, echidnades insulę sūt teste Hero. li. hist. ii. i malico mari ex opposito ad ostiū acheloi. Hoe. vero. li. ii. iliados addidit ex opposito ad helidē. & declinat scdm oēs poetas & Home. li. ix. odissę echinadis: sed li. iliados . ii. declinauit echina echine. ⁋ Genoessa: ciuitas in etolia. ⁋ Vēto quare est sita in mōte. ⁋ Enipse: urbs fuit i lōge a pylo. ⁋ Boreā, qa posita est versus septentrionē. ⁋ Parparetos: i mari ægeo versus atticā abūdans oliuis. ⁋ Pēdens: qa isula est. ⁋ Eleusis: ciuitas distans: p decē miliaria ab athenis vbi fiebant sacrificia cereri secreta tēpore noctis q̄ misteria dicebant: ut supra diximus. ⁋ Sacris tacitis, sacrificiis cereris.

DAN ¶Carystos:nobilis notiorq; marmore carystio antea vocitata calchodotis vt Dionysius, & ephorus tradunt: ut Aristides macra, vt Callidemus narrat. dicta est calcis ære ibi primum reperto. ¶ Euripo:euripus diuidit modico intersitio Euboeam a boetia vt iungatur ponte, duobus promontoriis. Gerasto ad Atticam ac Helespontum chaphareo. Plini. & Mela auctores sunt, septies i die vndas obsorbens & toties. Euripus græce εὔριπος: meminit etiã Gellius: sed ratione diphthongi. idest quo infans in vtero circumuoluitur: unde nonnulli hymeneum dictum volunt: ibi pro matrimonio accipitur. ¶ Illetabilis tristis: ¶ Auspice:Helena pronuba quãdo accipit aliqd ifelix matrimoniũ est necesse:ut ipsa sim pnuba: solebant antiqui captare auspicia ante coniugiũ postea desint illa cõsuetudo & solũ auspicẽ interponebãt: ut apud Luca. Brutus auspex fuit i nuptiis portiæ.

Nunquid aiacis Salamina ueri?
An fera notam Calydona sæua?
Quasne perfundit subiturus æquor:
Seguibus terras Titaresos undis:
Bessan & Scarphen? Pilon an senilem?
Pharin? an Pisam Iouis: & coronis
Elida claram?
Quolibet tristis miseras procella
Mittat/& donet cuicunq; terræ.
Dumsluem tantam Troiæ: atq; Achiuis
Quæ tulit: Sparte procul absit: absit
Argos:& seui Pelopis Mycenæ.
Neritos parua breuior zacyntho:
Et nocens saxis Ithace dolosis.
Quod manet fatum:dominusq; quis te
Aut quibus terris Hecube uidendam
Ducet? in cuius moriere regno?

ACTVS QVARTVS
Trimetri Iambici.
HELENA. ANDROMACHA. HECVBA.

Vicunq; hymen funestus: illetabilis:
Lamẽta: cædes: sãguinẽ: gemitus hñs
Est auspice helẽa dign⁹/euersis quoq;
Nocere cogor Phrygibus. ego Pyrrhi toros.
Narrare falsos iubeor. ego cultus dare
Habitusq; graios. arte capietur mea
Meaq; fraude concidet Paridis soror.
Fraudetur/ ipsi leuius hoc equidem reor.
Optanda mors est: sine metu mortis mori.

BER. ¶Salamina, salamin & salamis: & salamia dici potest insula in mari euboico contra athenas sita: vrbẽ retinẽs sui nominis in qua thelamon Aiacis & teucri pater regnauit, sed cum q; vrbem aliam salaminam condidit. ¶ Calidona: ciuitas etoliæ in quam Diana misit aprum qui omnia deuastabat. ¶ Fera: apro quem interfecit meleager. ¶ Notam:famosam. ¶ Citharesos:fluuius istę thessaliæ. ¶ Bessam & scalphem:ciuitas etoliæ. ¶ Pylon:fuit opidum pylos iuxta thessaliam versus marinum littus a Neleo conditum patre Nestoris qui dicitur vixisse per trecentum annos. ¶ Pisam: fuit teste Pli. sexto naturalis historiæ: opidum Archadiæ. ¶ Elida:elis vrbs fuit Archadiæ iuxta quam alpheus flu. oritur ibi fiebãt certamina equestria. Horat. quarto Carminum. Siue quos elea domum reducit palma cœlestis: pugilem ue equumue:ideo claram. ¶ Coronis: quæ dabantur in illis ludis. ¶ Quolibet:ad omnem locum mittat nos procella & infelicitas nr̃a dũ sparte.i.pr̃ię Helenę pcul absit.s. a nobis q̃ tulit tantã luẽ.i. Helenã pestẽ Troianis. ¶ Argos & Mycœne:& ciuitates Agamẽnonis qui pelopẽ auũ habuit. ¶ Neritos:mons est:teste Pli. li. iui. i ithacha isula qd nomẽ nõnunq̃ pro tota isula capi vr̃. Virg. in. i. Aene. Iã medio apparet fluctu nemorosa iacynctos dulichiumq; sameq; & veritos ardua saxis. ¶ Zacynthos: insula in mari græco propinqua etoliæ vrbem vnicam eiusdẽ nominis detinẽs teste Liuio in sexto dc. ii. bello punico. ¶ Ithace: insula est teste Pli. libro tertio ante leucada & Achaicam polita, hę fuere sub imperio Vlyxis ad omnia loca ducat nos fortuna nisi ad ista. ¶ Saxis:dolosis:quæ sunt sub vndis, ideo nocent nautis. ¶ Quod manet: vertit se ad Hecubam Reginam Chorus commiserans ei. ¶ Dominus:ut tu sis serua.

¶ Euersus nõ satis ẽ q̃ fui cã euersionis troiæ: qd ẽt cogor destructis nocere. ¶ Narrare, ut fit ex more nuptiaæ. ¶ Falsos: q a illã nõ accipiet in vxorem: sed mactabit ad tumulum patris. ¶ Cultus graios ornatum more sponsæ græcæ. ¶ Paridis illius quem tantum amaui. ¶ Soror:Polixena. ¶ Fallatur, decipietur quia per ignorantiam fiet leuior mors. ¶ Sine metu: quia nescit & q̃ debeat mori.

DAN ¶Dtharessos: mẽda ẽ ptinax tolle & castiga. Titaressos legẽdũ ẽ si bonos sectamur auctores, maxime Homeæ i. β. & Lucanũ nostrũ i. vi. & Straboné li. ix. adducere. & Pli. sed illũ nõ Titaresum ueræ orcon uocitat cuius hæc sunt uerba. & ante cũctos claritate pene⁹, orcus iuxta gõphos inter ossam & olymphũ defluẽs uiridis calculo: amœnus circa ripas graminæ: canorus auiũ cõcentu accipit amnẽ oricon nec recipit olei modo supnatantẽ &c. & audi Homeæ, οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ, οὐδ' ὅ γε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ, ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει ἠΰτ' ἔλαιον, & cætera.

BER. Vtcunq;: hic est principium quarti actus mittitur Helena: ut ducat Polyxenam more sponsæ ad Pyrrhum: vnde ipsa secum conqueritur. ¶ Hymen: deus est nuptiarum hymeneus hymen autem latine dicitur membranum, sed vt græci nonnulli ferunt proprie,

DAN Vtcunq; hymen: aptata & conueniens negocio quæsita est persona Helenæ quæ Polixenam subdola, & falsa nuptiarum promissione ad mortem duceret, quippe q̃ iura iugalia toties violauit, quę deiphobum prodidit: quæ troianum imperiũ deniq; sua fraude demolita ẽ: nec longe abest quartus actus cum nono carmine Trimetro Iambico, occidio est polixenæ: planctus hecubæ commiseratio chori: captiuitas troadum: agitur inter Helenam primus dialogus & Andromachen. ¶ Hymenæon est pellicula qua in utero infans circum uoluitur sed est virginalis quędam pellis quę in, idest coitu virginis abrumpitur: ut græci asseuerant libri. ¶ Illetabilis: aut valde letabilis & perniciosus aut nõ lœtus & infaustus. ¶ Auspice, auspicium pro nuptiis capiebant veteres, hinc auspex qui nuptiis præsidet celebrãdis etiam accipitur pro duce militiæ. Hora. Nil desperandum teucro duce & auspicem. ¶ Fallatur: in antiquissimo exemplari, & emendatissimo animaduerti fidentur pro fallatur: at sic concidet mea arte fidentur, dum fidit meis verbis,

Quid iussa cessas agere? ad authorem redit
Sceleris coacti culpa. Dardaniae domus
Generosa uirgo: melior afflictos deus
Respicere coepit, teque felici parat
Dotare thalamo. tale coniugium tibi
Non ipsa sospes Troia: non Priamus daret.
Nam te pelasgae maximum gentis decus
Ad sancta lecti iura legitimi petit,
Cui regna campi lata Thessalici iacent.
Te magna Thetys: teque tot pelagi deae
Placidumque numen aequoris tumidi Thetys
Suam uocabunt. te datam pyrrho socer
Peleus nurum uocabit: & Nereus nurum.
Depone cultus squalidos: festos cape.
Dedisce captam: deprime horrentes comas.
Crinemque docta patere distingui manu.
Hic forsitan te casus excelso magis
Solio reponet. profuit multis capi.
A. Hoc deerat unum phrygib' euersis malum:
Gaudere flagrant strata passim pergama.
O coniugale tempus. an quisquam audeat
Negare? quisquam dubius ad thalamos eat?
Quos Helena suadet? pestis exitium: lues
Vtriusque populi. cernis hos tumulos ducum?
Et nuda totis ossa quae passim iacent
Inhumata campis? Haec Hymen sparsit tu'.
Tibi fluxit Asiae: fluxit Europae cruor.
Cum dimicantes laeta prospiceres uiros
Incerta uoti: perge: thalamos appara.
Tedis quid opus est? quid ue solenni face?
Quid igne? thalamis Troia praelucet nouis.
Celebrate pyrrhi Troades connubia:
Celebrate digni planctus: & gemit' sonet.
H. Ratione quamuis careat: & flecti neget
Magnus dolor: sociosque nonnunquam sui
Moeroris ipsos oderit, causam tamen
Possum tueri iudice infesto meam
Grauiora passa. luget andromacha Hectorem
Et Hecuba priamum. solus occulte paris
Lugend' Helenae e. durum & inuisum & graue e
Seruitia ferre. patior hoc olim iugum
Annis decem captiua. prostratum Ilium est,
Versi penates: perdere est patriam graue:
Grauius timere. uos leuat tanti mali
Comitatus. in me uictus & uictor furit.
Quam quisque famulam traheret: incerto diu
Casu pependit. me meus traxit statim
Sine sorte dominus. causa bellorum fui
Tantaeque Teucris cladis: hoc uerum puta.
Spartana puppis uestra si secuit freta.

meis verbis, aut fallatur: ut sit deliberantis uerbum. ¶ Optandam: miseris notum est mors & optabilis e mors imparatis mentibus. ¶ Afflictos: Troianos quippe qui iam velit captiuam Troianam duci graeco desponsari.

BER. ¶ Ad auctores nō erit culpa mea sed illorum q me cogunt hoc facere. ¶ Generosa virgo appropinquans polixenae dicit haec verba. ¶ Ipsa sospes: si Priamus stante troia regnaret: nō daret tibi tale ꝯiugiū. ¶ Maximū decus: p circuitionē dicit pyrrhum Achillis. ¶ Legitimi: nō petit te tanq̄ pellicē sed vxorē. ¶ Cui sub ipso cuius. ¶ Tethis q̄ fuit mater Achillis & dea maris & nymphae marine te vocabūt suā. ¶ Peleus: pr̄ Achillis. ¶ Nereus: deus marinus maritus Thetidis. ¶ Squalidus: atros & moestos. ¶ Dedisce: iam obliuiscere mala tua & venias tanq̄ libera & regina. ¶ Deprime, pecte redige i ordinē. ¶ Horrentes: incultas. ¶ Docta. s. & tunc uoluit cōponere crines Polixenae. ¶ Hic casus: erit forte bonū tuū: qa multi de infelicitate peruenerūt ad arctiorē fortunā. ¶ Hoc deerat: loquitur Andromache dicens non deerat nobis faceremus festū in tantis malis: & praesertim cū Helena quae apportat semper bonū omen de nuptiis: respice cāpos phrygios plenos ossibus quae sunt dos tua. ¶ Coniugale: aptum coniugio: qs negaret nuptias: quas psuadet Helena q̄si illa q̄ tulit nobis tātā infelicitatē. ¶ Vtriusque: scilicet troiani & graeci testis appositiue Helena. ¶ Cernis. s. tu Helena circunspice. ¶ Himen: matrimoniū tuū: quando venisti cum paride. ¶ Asiae, ubi erat troia. ¶ Europe: ubi erat graecia. ¶ Incerta uotis: dubia quos velles vincere & habere victoriam, an graecos an troianos. ¶ Perge: hironice loquitur. ¶ Tedis: solēni face quae solebat portari in nuptiis: non opus est igne qa satis Troia lucet incendio suo. ¶ Nouis pyrrhi & Polyxenae. ¶ Celebrate, vertit se ad Chorum Troianum, cantare cum gemitibus hoc matrimonium quod dignum est lachrymis. ¶ Rōne: respondet Helena defende cām suam. ¶ Magnus dolor: qui potius tpe q̄ rōne leuat: qa passione mouetur. flecti: nō vult mutari. ¶ Luget probat se passam grauiora: cū ipse plorēt palā suos: ipsa aūt nō pōt paridē suum plorare metu Menelai quod grauissimū est dolēdi itra pectus retinere dolorē. ¶ Durum: dicitis eē molestū pati seruitutē: ego sum passa p decem annos. ¶ Grauius timere, qa expectatio mali plus poenae habet q̄ ipm malū ut testat Ouidi. q mora mortis plus poenę hēt q̄ ipa mors. ¶ Comitatus: ut dicit Ci. q ab oibus fert: leuius ferēdū est: vñ uos estis plures in vestra miseria, ego aūt sola. ¶ Victus, Troianus. Et uictor graecus pariter hñt me odio. ¶ Quā quisque: caeteri duces fuerunt dubii quā deberēt sibi in seruitutē capere, me aūt subito rapuit Menelaus. ¶ Incerto casu: quare nesciebāt quam debebāt hr̄e cū p sortē eligerent. ¶ Pependit stetit in dubio. ¶ Cā bellorum: qd dicis me fuisse cā3 tāti belli. ¶ Verū puta tu diceres verum.

DAN. ¶ Sospes: περιφρουρος. ¶ Maximū decus: a forma laus mariti, ab opib', a nobilitate. ¶ Veraque thetis, thetis te vocabit suā. ¶ Peleus: uir thetidis: Nereus, uir tethios. ¶ Dediscere te captā eē. Gaudere: q gaudet i suo malo extremo miser est ve dicā insanū. ¶ O cōiugale: tāc dicat. o q̄ti cōstituisti i troianis an qsq̄ audeat negare an qsq̄ eat dubius ad nuptias q̄s suadet helenę & ē sarcasmos. ¶ Et nuda toris, tori eminētiae carnis: pulpae: inde collo torosa bonū aut cāpis nuda. i. alba ossa passim iacētia. ¶ Tibi: tu is nuptiis. ¶ Fluxit: sparsus est. ¶ Appara: para apparare est dignitatē quādā seu verius pōpā: vñ apparatū phemium nō caret reprehēsione qd habeat plus pōpae & ostētationis q̄ vtilitatis. ¶ Appara: ergo q̄si cū pōpa dispone & ordina. ¶ Dolor: dies. n. adimit aegritudinē nō ratio. ¶ Oderit: ut me sociā moeroris vestri odistis. ¶ Infesto ac si dicat etiā meam infesto meā tñ tuebor causam ego sum ad eque captiua: ut uos estis omnes. ¶ In me, artificiose suam auget miseriam ut alienam faciat leuiorem,

ℭSi spartana puppis: idest lacedæmonia nauigasset uestrum mare: hoc est si sponte uenissem ad vos, & non rapta a Troianis duce paride. ⸿ Dea victrix: venus quæ vincit in iudicio de pulchritudine inter Iunonem & palladem. ⸿ Iudici: paridi qui iudicauit inter eas in ida silua. ⸿ Menelaon: ignosce paridi: quia Venus me illi donauit, maritus meus Menelaus non ignosce: mihi pœnes: quem manent ista iudicia. ⸿ Flecte: Andromache postquam vidisti me nō fuisse causam malorum: omissis lachrymis hortare Polyxenam vt veniat ad maritum: nam ipsa lachrymis præpedior. ⸿ Quantum: credo q sit aliquod magnum malum quod helena lachrymat: quæ solet lætari malis nostris. ⸿ Quos: qui sunt isti ex nobis quod paratis necare dic an velit præcipitare virginē Polyxenam. ⸿ Edito, sublimi. ⸿ Mittenda: præcipitanda. ⸿ Sigeum: promontorium eleuatum apud Troiam. ⸿ Sinus: flexiones aquarum. ⸿ Latere scisso: nam habet latus abruptum ī mare prorumpens. ⸿ Subdolo, qui habet aliquem dolum occultum. ⸿ Leuiora: satius est pati omnia quam Pyrrhus habeat Polyxenam: ut sit gener Priami. ⸿ Falli: satis habemus magna mala sine quod fallemur per uos. ⸿ Vtinam: Helena uidens illas promptas ad mortē aperit sibi hoc malum. ⸿ Interpres: calchas. ⸿ Moras lucis inuisæ: tempus uitæ meæ ingratæ mihi: ut ita deberem iugulari quemadmodum polyxena. ⸿ Occidere: mori. ⸿ Campo elisio: ut quam in terris coniugem habere non potuit in campis elisii: eam possideat. ⸿ Vide. Andromache respondet uide quam Polyxena lætatur morte quæ prius tristabatur matrimonio Pyrrhi. ⸿ Cultus: habitus vt ducatur cita ad mortem ipsa gaudet: sed misera mater Hecuba stupet: idest amisit sensum propter dolorem. ⸿ Labefacta: conquassata hoc nuncio. ⸿ Succubuit. prostrata est. ⸿ Tenui uinculo: quia parum deest quod penitus non sit mortua. ⸿ Minimum: vnus bre-

Sin rapta Phrygiis præda remigibus fui.
Dedit q; donum iudici uictrix dea.
Ignosce Paridi/iudicem iratum puta.
Habitura causa est/ista Menelaum manent
Arbitria. nunc hāc luctib⁹ paulū tuis (queo
Andromacha omissis flecte/uix lachrymas
Retinere. A. q̄tū ē belēa: q lachriat, malū?
Cur lachrymat āt? fare quos Ithach⁹ dolos,
Quæ scelera nectat. utrum ab idæis iugis
Iactanda uirgo est? arcis an celsæ edito
Mittenda saxo? num per has uastū in mare
Voluenda rupes? latere quas scisso leuat
Altum uadosos Sigeon spectans sinus?
Dic. fare quidquid subdolo uultu tegis.
Leuiora mala sunt cuncta: q̄ Priami gener
Hecubæq; Pyrrhus: fare quam pœnā pares.
Exprome/ & unū hoc deme nostris cladib⁹:
Falli/paratas perpeti mortem uides.
Hel. Vtinā iuberet me quoq; īterpres deū
Abrumpere ense lucis inuisæ moras.
Vel achillis ante busta furibunda manu
Occidere pyrrhi: fata comitantem tua
Polyxena miseranda/quam tradi sibi:
Cineremq; achilles ante mactari suum:
Campo maritus ut sit Elisio iubet.
A. Vide ut animus ingēs læt⁹ audierit necē.
Cultus decoros regiæ uestis petit.
Et admoueri crinibus patitur manum.
Mortem putabat illud/hoc thalamos putat.
At misera luctu mater audito stupet.
Labefacta mens succubuit/assurge: alleua
Animum/& cadentem misera firma spiritū:
Quam tenuis animæ uinculo pendet leui.
Minimū ē, qd̄ Hecubā facere felicē potest.
Spirat, reuixit. prima mors miseros fugit.
He. Adhuc achilles uiuit in pœnas phrygū,
Adhuc rebellat. o manum paridis leuem.
Cinis ipse nostrū sanguinē, ac tumulus sitit.
Modo turba felix latera cingebat mea.
Lassabar in tot oscula: & in totum gregem
Diuidere matrem/sola nunc hæc est super
Votum comes: leuamen afflictæ quies,
Hæc totus Hecubæ fœtus/hac sola uocor
Iam uoce mater. dura: & infelix age,
Elabere anima/denique hoc unum mihi
Remitte funus/irrigat fletus genas.
Imberq; uicto subitus e uultu cadit.
Lætare, gaude nata, quam vellet tuos
Cassādra thalāos: uellet andromache tuos.
A. nos hecuba, nos nos hecuba lugēdæ sum⁹.

uis spiritus posset facere fœlicem hecubam si moriretur ne videret tot miserias. ⸿ Spirat: dum dicit ista ipsa Hecuba prostrata cœpit spirare. ⸿ Prima mors: mors semper fugit miseros ne liberet eos pœnis & sequitur fœlices qui vellent viuere: adhuc loquitur Hecuba quæ semimortua resurrexit credebam Achillem mortuū, nec nobis amplius nocituræ: sed eius cineres adhuc sanguinē nostrū sitiunt. ⸿ Leuem: quæ non potuit in totum occidere. ⸿ Turba. s. filiorum. ⸿ Diuidere: matrē affectum matris: eram lassa antequam possem osculari omnes. ⸿ Sola: Polyxena sola restat appositiue uotum & comes miseræ mr̄i. ⸿ Fœtus: tota proles. ⸿ Remitte: relinque, & dona mihi hoc funus: anteq̄ videam Polyxenam mori. ⸿ Dura: anima difficilis ad exeundum. ⸿ Victo: quia nollet flere. ⸿ Lætare: bonū est tibi filia quod ducaris ad mortem qa vellet et mori Cassandra & andromacha. ⸿ Thalamos, duci ad maritū ut occideret. ⸿ Magis inuidebis. i. dolebis si scieris cui obtigisti sorte quasi filio illius q interfecit maritū. ⸿ Scyrius: pyrrhus natus in scyro. ⸿ Furor. diuinatio credo qa Cassandra ē vates nō positā fuisse ī sorte. ⸿ Rector. s. agamenō eā habuit. ⸿ Ithaco, Vlyxi. ⸿ Præda breuis: quia senex & cito morietur. ⸿ Quis indignatur q reges ponantur ad sortem. ⸿ Sortiter: inimicus. ⸿ Eligere nescit: quoq; fuerit sortitor prędę & iudex: nesciuit eligere neq; diuidere. ⸿ Ad Vlyxem: qui fuit cā ruinæ troiæ. ⸿ Armis. Achillis, ut me habeat simul cum armis Achillis q̄ cōtēdit cū Aiace. ℭSi rapta phrygii, non negat factū sed minuit: & trāsfert ī aliā psonam. ⸿ Iratus pyrrh⁹. ⸿ Exprome: eloquere insidias tuas: nō. n. ē q mortē dissimiles nobis mori nolentib⁹: qm̄ asserēte Apolonio in. iii. ιαυτοσ γιγνεται τα των ιδεσ τετα αλγοσ. ⸿ Pyrrhi per transitum docet occisorem Polyxenæ. ⸿ Hoc thalamos putat: pathos mouet ab imperitia. ⸿ Assurge: accurre ad auxilium matris polyxenę. ⸿ Rebellat: iterum bellat.

ℭSpolium,

BER. ¶Spolium, matrē Hectoris quem admodum tulit arma Achil. ¶ Tellus .s. ithaca vlyxis. ¶ Duc duc, mutat sniam vlyxes duc me cito, nam sum in fortuna & mecū ducā ifœlicitatē meā in domū tuam. ¶ Iā pelago: si venero secū oia mala quæ acciderunt mihi & Priamo erunt mecum. ¶ Interim: dum ista veniunt ipsa torqueor aio. ¶ Sortem: qa voluissem potius sponte tecum vt nocerem q̄ per sortem, nam omnes Troiani essent mihi obligati. ¶ Sed incitato: dum hæc loquerentur vidit pyrrhū venientē ad accipiendū polyxenā: & dat locum sequenti scenæ. ¶ Quid cessas: cito iugula me. ¶ Recluse: aperi. ¶ Cōiunge soceros .s. Priamum & Hecubam in morte parentes polyxenæ quis dare vxorē patri tuo. ¶ Senū: qa soles mactare senes ut Priamo. ¶ Hic sanguis .s. meus senilis. ¶ Maculate: dū reparet Polyxena dicit ite & polluite deos cæde humana. ¶ Quid precor, qd debeo iprecari vobis p tanta crudelitate nisi qū estis i nauibus habebatis talia maria qualia habetis sacrificia crudelia: & hoc imprecabor meæ naui in q̄ ero cū vlyxe.

BER.

Vlce: versus ē saphicus. Inducitꝰ chorus lamētās post fortitionem factā: nā vt dici solet. Solaciū est miseris socios hēre pœnaꝶ sed ipsi carebūt ista ꝯsolatiōe: qa disiūgentur & illis crescet maior dolor. ¶ Dulce, grātū. ¶ Lētius, lenius. ¶ Mordent: affligunt. ¶ Sua fata: sua mala. ¶ Solum: ut habeat participes calamitatis. ¶ Nemo non credit se miserum qui socios habet i miseria. ¶ Tolle fœlices: probemus φ sit verum hoc a contrario: ponamus φ in genere humano non sint aliqui fœlices pauperes erunt clari & non erūt humiles i miseriis suis. ¶ Nisi comparatus: nisi per comparationē fœlicitatis alterius. ¶ Posito .s. misero. ¶ Lætos vultus .i. habere omnes tristes nā vt inquit philosophus: lætitia & armonia inter tristes auget tristitiā: inter lætos gaudium. Chorus zephiri collecteralis. ¶ Coactis, eleuatis: nam tunc semper tumet mare ille q videt multos naufragos leuius tollerat fortunam suam.

Quas mota classis huc: & huc sparsas feret
Hanc cara tellus sedibus patriis teget.
Hel. Magis inuidebis, si tuam sortem scias.
A. An aliq̄ pœnæ pars meæ ignota ē mihi?
Hel. Versata dominos vrna captiuis dedit.
A. Cui famula tradar: ede, quem dn̄m uoco?
Hel. Te sorte primā Scyrius iuuenis tulit.
A. Cassandra felix: quam furor sorte eximit:
Phœbusq;. H. regū hāc maximꝰ rector tenet.
Hec. Est ne aliqs: Hecubā q suam dici uelit?
Hel. Ithaco obtigisti præda nolēti breuis.
Hec. Quis tam impotēs ac dirꝰ: & iniqꝫ serus
Sortitor urnæ regibus reges dedit?
Quis tam sinister diuidit captas deus?
Quis arbiter crudelis: & miseris grauis
Eligere dominos nescit? & sæuā manu
Dat iniq̄ miseris fata? quis matrē Hectoris
Armis a chillis miscet? ad Vlyssem uocor.
Nunc uicta: nunc captiua: nunc cūctis mihi
Obsessa uideor cladibus. domini pudet:
Non seruitutis. Hectoris spolium feret:
Qui tulit achillis. sterilis: & sæuis fretis
Inclusa tellus non capit tumulos meos?
Duc duc Vlysses nil moror: dominū sequor.
Me mea sequentur fata. non pelagō quies
Tranquilla ueniat. sæuiat uentis mare.
Et bella: & ignis: & mea: & Priami mala.
Dūq; ista ueniēt: interim hæc pœna in loco ē
Sortem occupaui præmium eripuit mihi.
Sed incitato Pyrrhus accurrit gradu.
Vultuq; toruo. Pyrrhe quid cessas? age
Reclude ferro pectus: & achillis tui
Coniunge soceros. perge mactator senum.
Et hic decet te sanguis abreptam trahit.
Maculate superos cæde funesta deos.
Maculate manes. quid precer uobis? precor
His digna sacris æquora: hoc classi accidat
Toti Pelasgæ ratibus hoc mille accidat.
Meæ precabor: cum uehar quidquid rati

Sapphici. CHORVS.

Vlcem merenti populus dolentū,
Dulce lamentis resonate gentes.
Lētius luctꝰ lachrymæq; mordēt
Turba quas fletu simili frequentat.
Semper ac semper dolor ipse magnos
Gaudet in multos sua fata mitti:
Seq; non solum patuisse pœnæ.
Ferre: quam sortem patiuntur omnes:
Nemo recusat.
Nemo se credit miserum: licet sit.

¶Versata dominos, longe acerbiori sorte & fato viuētis captiuæ q̄ si perierītis liberæ. ¶ Cassandra: erat nefas sacerdotē ligare & facere captiuā. ¶ Ithaco: ut patet apud Euri. chorus lamentat de hecubæ captiuitate αι αι τοσ σταλουμσ κακον πεφυκεναι &c̄. ¶ Breuis, quia cito ab eo demissa confugit ad thracas vbi cōuersa in canē lapidibus obruta ē de. metastasi disputat ipsa cū polidoro filio apud Euripidem κυνοσ ταλαινησ σημαν αιτε λοισ τεκμαρ &c̄. Extat tumulus teste Pli. i vertice mastusiæ pmōtorii q appellat cynossema. απο του κυνοσ και σηματοσ a figura cāis. ¶ Dn̄i pudet: mallē peruenisse seruus ad aliū q̄ ad vlyxē regni mei euersorē filiæ & nepotis crudelis cædis auctorē oium deniq; maloꝝ meoꝝ originē & caput. ¶ Præmiū eripuit mihi: dum mortē eripuit: qa mori mauelim q̄ seruitutem seruire. ¶ Age recludē: apud Eurip. dum ducitur ad bustum Achillis Polyxena ipsa vociferatur, occidi te me agite stimulis ne parcite ego illa quæ peperi Paridē qui Achillem occidit. κεντειτ' ἐμὰ φείδεσθ' ἐγὼ τέκον Πάριν ὃς παῖδα τὸν σὸν ὤλεσε βαλὼν &c̄. ¶ Precabor: optabo votis commune omnium naufragantium.

DAN. ¶Versata dominos

DAN.

Vlce: deploratio est chorios captiuitatē troadum augeturq; miseria ex desolatiōe cōdolētiū, est aūt decimū carmen saphico metro. dolor & magnos nius lædūt cōes pœnę q̄ priuatę chrysippus stoice philosophiæ princeps in eo libro quē περι του προνοιασ scripsit. Existimat nō fuisse naturæ principale cōsilium φ essemus doloribus obnoxii. sed κατα παρακολουθησιν quædam incommoda adhesisse quæ bonitatem naturæ temerarent, utputa mortem liberorum uiuis patribus: hunc spoliari: illum cumulari: & mille alia, sic. Hercule inquit dum virtus p cōsiliū naturæ gignit uitia itē p affinitatē nata sunt.

BER ¶ Questus: probat per aliã comparationẽ miseꝝ solum grauius ferre suã calamitatẽ phrixus fuit athamãtis regis thebaꝝ ex nephile vxore filius fraterq; helles: q ambo, mortua matre, ut scribũt Hesiodus & pherecides: cum nouercales insidias ferre nõ possent, & cõsentiente patre aufugerent, ac super ariete aureę pelliculę quẽ eis pater in tutamen dederat pontum transfretarent ea parte qua strictior est: nec multũ freti sulcassent. ¶ Helle puellari timore exterrita decidit i põtũ: Vnde ipse querebat q̃ so li sorori acciderat, sed qñ fuit diluuium & oẽs submergebant Deucaliõ & Pyrrha nõ cõquerebantur quod oibus accidebat. ¶ Ductor: aries. ¶ Sustulit: portauit. ¶ Iacẽtẽ: quia cecidit. ¶ Tenuit querelas: non est questus. Vir, deucaliõ: & pyrrha uxor eius q soli supstites fuerũt diluuio: nã ut refert Eusebius de tẽporibus regnãte Cecrope aquaꝝ illuuies maiorem partem populoꝝ thessaliæ absumpsit: paucis p refugia montiũ liberatis maxime in mõte parnaso in cuius circuitu deucalion tũc regno potiebat. Et teste Iustino in secundo suoꝝ epitomatũ rex erat thessaliæ qui tunc ad se ratibus cõfugientes susceptos p summa parnasi iuga fouit & aluit a quo ppea genus humanum reparatum ferunt. ¶ Vnici soli. ¶ Soluet: reducens se ad miseriã suam chorus dicit eramus plures quæ vna dolebamus, nũc separabimur i diuersas ptes. ¶ Cœtũ: turbã. ¶ Tuba: cũ semel iussi erũt nautæ dare vela vẽtis. ¶ Decrescet: ut videt nauigãtibus. ¶ Ide: mons & silua troiana. ¶ Qua regione: cũ mater erit in medio mari, & non poterit videre troiam. desiderio patriæ mõstrabit filio locũ, vbi erat troia per fumum adhuc exalantem.

Dura fata. Hic est quintus actus, vbi inducit nuncius narrãs astyanacta proiectum de turri & Polyxenã mactatam horrẽda nõ agunt in scena sed recitant. Vnde Nũcius dubitat quod scelus primũ debeat narrare an mortẽ virginis an astyanactis. ¶ Tu

Tolle felices: remoueto multo
Diuites auro: remoueto centum
Rura qui scindant opulenta bobus.
Pauperi surgent animi iacentes.
Est miser nemo nisi comparatus.
Dulce in immensis posito ruinis:
Neminem lætos habuisse uultus.
Ille deplorat queriturq; fatum:
Qui secans fluctum rate singulari
Nudus in portus cecidit petitos.
Æquior casum tulit: & procellas:
Mille qui ponto pariter carinas
Obrui uidit: tabulaq; littus
Naufraga spargi: mare cum coactis
Fluctibus Corus prohibet reuerti.
Questus est Hellen cecidisse phryxus:
Cum gregis ductor radiante uillo
Aureo: fratrem simul: & sororem
Sustulit tergo: medioq; iactum
Fecit in ponto. tenuit querelas
Et uir: & Pyrrha: mare cum uiderent.
Et nihil: præter mare: cum uiderent:
Vnici terris homines relicti.
Soluet hunc questum: lachrymasq; nostras
Sparget huc: illuc agitata classis.
Et tuba iussi dare uela nautæ:
Cum semel uentis properante remo
Prenderint altum: fugientq; littus.
Quis status mentis miseris: ubi omnis
Terra decrescet: pelagusq; crescet?
Celsa cum longe latitabit Ide.
Tum puer matri: genetrixq; nato:
Troia qua iaceat regione monstrans
Dicet: & longe digito notabit.
Ilium est illic: ubi fumus alte
Serpit in coelum: nebulæq; turpes.
Troes hoc signo patriam uidebunt.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici

Nuncius. Andromacha. Hecuba.

Dira fata: sæua: miserãda, horrida:
Quod tã ferũ: tã triste: bis quis scel'
Mars uidit ãnis? qd pri' referẽs gemã?
Tuos ne potius? an tuos luctus anus?
H. Quoscunq; luctus fleueris: flebis meos.
Sua quenq; tantũ: me omniũ clades premit.
Mihi cũcta pereũt: qsqs ẽ, Hecubæ ẽ, miser.
N. Mactata virgo est, missus e muris puer.
Sed uterq; letum mente generosa tulit.
A. Expone seriem cædis: & duplex nefas

os: tui filii mortẽ Andromachę. ¶ Anus: hecuba. ¶ Sua quicunq; dolet de malo suo ipsa aũt de oib'. ¶ Quisq;: est miser: est miser Hecubæ idest ad dolorem meum.

DAN. ¶ Quæstus est phryxus, probat exẽplis fabulosis immẽsitatẽ doloris priuati: phryx' cũ helle ab athamãthe fugat' tranauit ad colchos aurei arietis dorso inuectus. Soror metu lapsa dedit nomen pelago, ipse ad littus ætę regis peruectus arietem immolauit in templo Iouis, duxitq; Calciopem sororẽ Medeæ: ex qua suscepit argũ & idã: quorum infortuniũ elegantissime prosequitur Apollonius in tertio Argonautico itidẽ, ut superius perstrictã fabulam oẽm: & Teocritus nõ ptermisit, ὅτ' ἐν τῷ τόχ' ἐ ... καὶ ... ἐκπέμπει ... & paulo post addit idem, ... &c. ¶ Et vir & pyrrha: deucalionis pyrrha fuit soror & uxor pmethei filius deucaliõ epimethei filia pyrrha, epimetheus & pmetheus fres, hi ob innocẽtiã seruati sunt in cataclysmo & cõsilio Goryciũ nymphaꝝ iacies a tergo saxa hoies regenerauit purgatus vnda Cephisi Deucalion cũ socio, vt canit Hom. & pstringit Hesiodus qui refert natũ ex peryone.

DAN Dura fata. Sanguinariũ, & Tragicum spectaculum, & obscœno admodum coragio formidabile: hic nuncius reperit: pro quinti actus & carminis vndecim ingressu trimetro Iambico in quo denunciat mors cruentissima Polyxenę & astyanactis pueri præcipitatio. ¶ Collocutores: Nuncius. Andromacha. Hecuba. Bissenis: annis: amplificat casus rigorem meticulosus Nuncius. ¶ Sua quenque tantum, pœnæ quæ in singulis: conspiciuntur omnes sunt in me sola congestæ. ¶ Sed uterque lætum mente generosa tulit: incertum est dixerit hæc ut plus laudaret morientes quam ut lugentium mœrorem mitigaret.

¶ Assueta:

Prosequere. gaudet animus ærumnas meas
Tractare totas/eder& enarra omnia.
N. Est una magna turris e Troia super
Assueta Priamo/cuius e fastigio
Summisq; pinis:arbiter belli sedens
Regebat acies.turre in hac blando sinu
Fouens nepotem:cum metu uersos graui
Danaos fugaret Hector.& ferro:& face:
Paterna puero bella monstrabat senex.
Hæc nota quondam turris & muri decus.
Nunc sæua cautes:undiq; effusa ducum
Plebisq; turba cingitur/totum coit
Ratibus relictis uulgus.his collis procul
Aciem patenti liberam præbet loco.
His alta rupes:cuius e cacumine
Erecta summos turba librauit pedes.
Hanc pinus:illum laurus:hunc fagus tegit.
Et tota populo sylua suspenso tremit.
Extrema montis ille præerupti petit.
Semusta at ille tecta:uel saxum imminens
Muri cadentis pressat.atq; aliquis(nefas)
Tumulo ferus spectator Hectoreo sedet.
Per spatia late plena sublimi gradu
Incedit Ithacus,paruulum dextra trahens
Priami nepotem.nec gradu segni puer
Ad alta pergit mœnia/ut summa stetit
Pro turre/uultus huc:& huc acres tulit
Intrepidus animo.qualis ingentis feræ
Paruus:tenerq; fœtus:& non dum potens
Sæuire dente:iam tamen tollit minas.
Morsusq; inanes tentat/atq; animus tumet.
Sic ille dextra prensus hostili puer
Ferox:superbe mouerat uulgum:ac duces:
Ipsumq; Vlyssem.non flet e turba omnium,
Qui fletur. ac dum uerba fatidici:& preces
Concipit Vlysses uatis:& sæuos ciet
Ad sacra superos:sponte dissiluit sua
In media Priami regna.
Q. Quis Colchus hæc,quis sedis icertæ scytha
Commisit?aut quæ Caspium tangens mare
Gens iuris expers ausa?non Busiridis
Puerilis aras sanguis aspersit feri.
Nec parua gregib' membra Diomedes suis
Epulanda posuit.quis tuos artus teget?
Tumuloq; tradet? Nūc.quos.n.præceps lo
Reliquit artus?ossa disiecta graui (cus
Elisa casu/signa clari corporis:
Et ora:& illas nobilis patris notas
Confudit imam pondus ad terram datum.
Soluta ceruix/silicis incussu caput

BER. ¶Assueta: in qua solebat Priamus spectare marta, & patentes campos. ¶Pinis: & fastigio: idest summitatibus. ¶Arbiter: habens imperium belli. ¶Fouens: tenens sibi nepotem Astyanacta: tenebat in sinu demonstrans illi pugnas patris ut illum incitaret ad uirtutem. ¶Effusa: omnes græci conuenerunt circum istam turrim ut viderent casum pueri. ¶Coit: congregantur. ¶Collis: describit varios modos spectandi. ¶Aciem liberam: prospectum sine impedimento. ¶Erecta: eleuata in pedes. ¶Librauit. tenuit suspensos dum staret in digitos. ¶Suspenso: quara omnes erant supra arbores. ¶Ille: alius petit extrema, idest cacumina mōtis. ¶Per spacia: cum omnes venissent ad spectaculum. Vlyxes uenit trahens secum Astyanacta per spacia idest loca plena frequenti turba. ¶Vt stetit ipse autem puer cum circumspexisset ex turri erat sicut leo paruus qui licet non habet uires tamen fremit quasi debeat aliquando habere. ¶Acres: minabundos. ¶Ferox superbe: asper cum superbia. ¶Ipsum: quę Vlyxem: habet emphasim quasi, illum qui non solet flecti misericordia. ¶Non flett: solus Astyanax non flebat cum omnes flerent pro eo. ¶Concipit Vlyxes vatis: cū Vlyxes vota conciperet: ut dii hæc sacra acciperent: ut a calchante vate fuerat instructus puer intrepidus prōiecit se in Troiam. ¶Colchus hoc, inhumanus populus: aut scyta sedis incertæ quia semper vagantur ut diximus nunquam. apud istos factum ē tale facinus. ¶Busiridis puerilis aras, de hoc diximus in Hercule simul & caspiis: & Diomede thrachum rege. ¶Elisa casu: facta dixerat Andromacha quis sepeliet filium meum: respōdet Nuncius non est opus sepultura. ¶Casu: summa ruina. ¶In cursu, impetu lapidis. ¶De forme: sine forma hominis. ¶Hic quoq;: sic erat Hector quando fuit tractus ab Achille. ¶Præceps, dicit postquā præcipitatus est puer: populus: qui conuenerat: vadit ad aliud spectaculum: ut videret Polyxenam duci ornatu coniugali ad mortem ad sepulchrum Achillis.

¶Aede & cætera: insani est velle audire vnde plus doleas. ¶Coit ratibus relictis, concurrit omnis turba certatim, vt spectet lapsum de turri Astyanactis. ¶Ferus: & quia hostis: & quod præsserit cineres Hectoreos contemptim & negligentes ut videret casum filii. ¶Acres: intrepidus stetit vt leonis catulus præ se ferens elatis iubis: quædam veluti inatæ ferocitatis præsagia. ¶Mouerat, ad sui misericordiam, auxesis est admirandæ de adolescentulo virtutis & magnanimitatis. ¶Concipit: idest prædestinat: vt conceptumque exeute fœdus. hinc feriæ conceptiuæ, quæ certis diebus obseruabantur: & cōcepta verba in sacramentis. ¶Quis colchus, prorumpit Andromacha: & exclamat immanitatem Vlyxis præferens barbaro ac sæuissimo cuiq; populo: qui vales sunt colchi natura inhospitales: & asseri tradit Apollonius consuescere colchos defunctis sepulturam negare: sed suspendere ad arborum cacumina vt ventis: & imbribus conficiantur cadauera & ne desint volucribus alimēta. ουδ ενι γαιη εστι θεμις στελλαντας υπερθε ταρχυσαι, αλλ εν αδεψητοισι κατειλυσαντε βοειοις δενδρεων εξαπτειν εκας αστεος. & cætera. ¶Scyta, incertæ sedis. ¶Aristeas: proconesius tradit scytiae qui sub penitissimis septentrionibus ætatem agunt corporibus hominum vesci ideo nominari τουσ ανθρωποφαγουσ. Diomedes, thracum rex in tyrida oppido laceras carnes hominum equabus suis apponebat in præsepia, ut tradit Alexand. aphrodiseus nec est fabula mera si attentam præstiteris eius lectioni fidem. Ouidius in decimo quarto volumine repetit. ¶Quos enim interroga. ac si dicat ruina totus contritus est: ut busto nihil relictum de eo sit. DAN.

BER

¶ Roetæa, ad promontorium Troiæ vbi sepultus erat Achilles:& ibi describit locum. ¶ Extremum latus: ultima pars tumuli Achillis frangit aquas. ¶ Cliuo: leui monte leniter ascendente: ibi est locus in medio in modum theatri. ¶ Frequens cõcursus. dẽsa turba. ¶ Hiali qui gaudebant: quod nullus de Troianis remaneret ad vindictam: alii ut placerent deos, & possent habere ventos: ad reditum. ¶ Nec Troes minus scilicet quam græci frequentant committantur funus Polyxenæ. ¶ Vltimam, scilicet Polyxenam. ¶ Faces, quæ solebant præferri in nuptiis. ¶ Tindaris, Helena filia Tindari Regis argiuorum. ¶ Pronuba: quæ erat loco auspicis. ¶ Hermoniæ: filia Helenæ præcabanturr. ut illa tali modo duceretur ad maritum, & sic restitueretur Helena Menelao: ut Polyxena Achillis. ¶ Turpis adultera. ¶ Vtrosque: græcos & Troianos. ¶ Sed tamen fulgent: resplendent ipsa Polyxena nihil timens seruabat colorem suum: tamen caput inclinabat ad terram propter pudorem. ¶ Deiectos. flexos in terram. ¶ Ipsa polyxena. ¶ Extremus: extremo tempore sicut sol quãdo est in occasu videtur magis nitidus & rubeus. ¶ Vices: cum redeunt astra: & incipiunt apparere. ¶ Præmitur: opprimitur veniente nocte. ¶ Mollis: puellaris dolebant ꝙ puella moriretur tali modo. ¶ Vage uices: incerte mutationes fortunæ, quia erat filia regis. ¶ Animus fortis: scilicet puellæ quæ non dubitat ire ad mortem. ¶ Mouet: scilicet ad misericordiã. Aeditus pyrrhus eleuatus. ¶ Non tulit retro: non discessit: sed vltro porrexit iugulum. ¶ Fortis animus: ipsius polyxenæ. ¶ Ferit. percutitur dolore. ¶ Piger: tardebat mortem Pyrrhus: ꝙ mirum uidebatur cũ solebat esse imitis. ¶ Grauem: tanquam esset grauatura terram supra Achillem. ¶ Vterque cœtus: utraque turba Græca: & Troiana. ¶ Misere: miserunt quia nõ audebant aperte plorare. ¶ Victor: græcus apertius

Ruptum cerebro penitus expressori acet
Deforme corp'. A. hic quoq; ẽ similis patri.
N. Præceps ut altis cecidit e muris puer:
Fleuitq; Achiuum turba: quod fecit nefas.
Idem ille populus aliud ad facinus redit.
Tumulumq; Achillis: huius extremum latus
Rhœtea leni uerberant fluctu uada.
Aduersa cingit campus: & cliuo leui
Erecta medium uallis includens locum
Crescit theatri more concursus frequens
Implenit omne littus. hi classis moras
Hac morte solui rentur: hi stirpem hostium
Gaudent recidi. magna pars uulgi lenis
Odit scelus, spectatq;. nec Troes minus
Suum frequentant funus / & pauidi metu
Partem ruentis ultimam Troiæ uident.
Cum subito thalami more præcedũt faces:
It pronuba illi Tindaris mœstum caput
Demissa. tali nubat Hermione face,
Phryges precantur / sic uiro turpis suo
Reddatur Helena. terror attonitos mouet
Vtrosq; populos ipsa deiectos gerit
Vultus pudore. sed tamen fulgent genæ
Magisq; solito splendet extremus decor.
Vt esse Phœbi dulcius lumen solet
Iam iam cadentis, astra cum repetunt uices
Premiturq; dubius nocte uicina dies.
Stupet omne uulgus / & fere cuncti magis
Vt pitura laudant. hos mouet formæ decus
Hos mollis ætas / hos uagæ rerum uices.
Mouet animus omnes fortis: & leto obuius.
Pyrrhum antecedit. omniũ mentes tremũt.
Miserentur: ac mirantur. ut primum ardui
Sublime montis tetigit: atq; alte editus
Iuuenis paterni uertice in busti stetit.
Audax uirago non tulit retro gradum.
Conuersa ad ictum stat truci uultu ferox.
Tam fortis animus omnium mentes ferit.
Nouũq; monstrũ est: pyrrh' ad cædẽ piger.
Vt dextra ferum penitus exacta abdidit.
Subitus recepta morte prorupit cruor
Per uulnus igens. nec tamen moriens adhuc
Deponit animos. cecidit: ut Achilli grauẽ
Factura terram: prona: & irato impetu.
Vterq; fleuit cœtus / at timidum phryges
Misere gemitum. clarius uictor gemit.
Hic ordo sacri. non stetit fusus cruor,
Humo ue summa fluxit / abduxit statim
Sæuusq; totum sanguinem tumulus bibit.
H. Ite, ite Danai / petite iam tuti domos.

plorat. ¶ Hic ordo: modo concludit dicens sic factum fuit sacrificium Achilli sanguis puellæ non fuit congelatus: aut fluxit supra terrã: sed totum abscribit tumulus Achillis tanquam sitiuisset illum ¶ Ite ite: concessio hisonica: habetis græci quod vultis iam omnia sunt peracta. ¶ Me solam. Quæ sola remãsi captiua: cum omnes mei mortui sint: & liberati miseriis. ¶ Venis, s. mors ad infantes: sicut ad Astyanactã & ad Polyxenã. ¶ Quæsita: tu mors a me desiderata cupiebam mori inter gladios: & ignes & nunquam potui. ¶ Repetite: venit nuncius vocans mulieres: vt vadant ad naues: quia placato mare græci volunt discedere. ¶ Laxat: pandit ad ventos.

DAN.

¶ Hui' tumuli. ¶ Rhœtça. Rhœtæum est mons Troianus tumulo Aiacis Thelamonii & Achillis perceleberris græce ρουτιον dicitur. ¶ Theatri mo. Cassio. scribit epistolam ad Symmachum socerum Boe. in qua illi significat Theatrum esse machinam in hemycicli speciem constructam eius frontem dici scenam quæ constabat binis contignationibus inuentum fuit rusticorum atheniẽsium dum feriati rem diuinam peruicos factitassent. Ciues Atheniẽses postmodum in vrbem transtulerunt ab his Romani. primus omnium Catullintheus texit. Erat autem locus iste instar theatri vnde achiui conspiciebant Polyxenę funestationem. ¶ In pronuba: tanquam carnifex ad macellum agnam ducem. ¶ Demissa caput. Sinecdoche: certum. ¶ Ipse deiectos, laus eximii pudoris in virgine innocenti. ibat demissis oculis & vt tradit Euripides in Hecuba: vt cum decore caderet. scidit uestem quam obuoluerit genibus. ¶ Extremus: idest illi morituræ. ¶ Dubius dies: crepusculum croceum. ¶ Obuius læto. Accurens ad mortem intrepidus Pyrrhum lictorem & ministrum necis. ¶ Sublime. Sublimitatem ardui mõtis. ¶ Ite ite: Hecuba suã miseriam deplorat.

¶ Quo

Optata uelis maria diffusis secet
Secura classis. concidit uirgo, ac puer.
Bellū pactū est. quo meas lachrymas ferā?
Vbi hanc anilis expuam leti moram?
Natam, an nepotē? cōiugē, an patriā flebam?
An omnia? an me? sola mors uotum meum
Infantibus uiolenta uirginibus uenis.
Vbicunq; properas saeua, me solam times.
Vitasq; gladios inter, ac tela, & faces.
Quaesita tota nocte cupientem fugis.
Non hostis, aut ruina, non ignis meos
Absumpsit artus. quā ppe ac Priamo stetit?
N. Repetite celeri maria captiuae gradu,
Iam uela puppis laxat, & classis mouet.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Medea. Creō. Chor⁹. Iason. Nutrix. Nūti⁹.

TRAGOEDIA SEPTIMA, QVAE INSCRIBITVR MEDEA.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

MEDEA.

Dii cōiugales, tuq; genialis tori
Lucina custos, q̄q; domitorē freti
Tiphyn nouā frenaē docuisti ratē,
Et tu pfundi saeue dn̄ator maris,
Clarūq; titan diuidens orbi diem,
Tacitisq; praebens conscium sacris iubar

DAN. ℭQuo: Aut quousq; aut ad quem locum. ¶ Violēta. Honoratus apposuit tria genera mortis. Naturale. Violentū. Fatale. uiolenta mors est quae ferro uel igni infertur. Fatalis quae iuuenalis ac sensib⁹ & cuiusuis aetatis citra tempus suum occurrit. Naturalis quae effeto iā corpore anima euolat. Vnde ab emerita uita dictam uolunt quidam: sed omnes: ut sentiam cum Flaco. una manet mors. ¶ Et calcanda semel uia leti. Mixta senum & iuuenū densantur funera: nullum; saeua caput proserpina fugit. θανατω παντισ οφειλομετα: hanc Cicero noctis & herebi fuisse filiam scribit Aristoteles omniū quae terribilia uidentur hominiesse: maximum ait.

BER. Dii cōiugal. Iason fuit Aesonis filius fratris peliae regis thessaliq; quem cū rex pellias per uirum propter insignem periculosam qua regno suo uirtutem cuperet: denunciata militia in Colchos eum abire iubet: pellemq; arietis memorabilem gentibus reportare mandat: sperans interitum uiri: aut ex periculis tam lōgae nauigationis: aut ex bello tam profundae barbariq; ut haec & alia. xlii. li. sui epitomatis scripsit Iustin⁹. Diodorus siculus libro hystoriarum quinto narrat Iasonem cum argonautis. Quo tempore ad colchos delatus fuit Medeam iuxta litus: ubi tēplum erat solis comperisse: quam ob suam immanitatē a crudelibus parentibus sub libera custodia expulsam fuisse ait, cuius cā aduentus patefacta ipsa imminens a patre periculum: crudelitatēq; in hospitem explicans: ut cauerēt: admonuit interim forma Iasonis capta: & communicato ꝯsilio. Medaea se adiutricem ad perficiēdum certamen propositum pollicita est: ita ut Iason iureiurando data fidem uxorē illam quoad uita superstes esset sibi futuram spopondit: eum qua argonautae relictis in templo custo lib⁹ ad reliqua per agenda profecti sunt: prout ab ipso Diodoro late enarratur: & ab Oui. lib. vi. metamorpho. & duodecima Heroidum epistolarum quin & ab aliis poetis graecis & latinis qui argonautica scripserunt reliqua referuntur. Haec Iasonem secuta: ab illo deinde ob creusam creontis corinthiorum regis filiā abdicata fuit: ex quo furiis exagitata filios quos ex Iasone susciperet interficit: atque athenas aduolās Aegeo regi annoso nupsit: ex quo filium suo nomine medium suscepit: sed cum deinde Theseus aegei ex priore uxore filius a longa peregrinatione redisset: uidens illum Medea teste Iustino. lib. xlii. Magnae uirtutis uirū & mediū filium infantem esse: ac maritum senem ab egeo per diuortium discessit & i asiam cum filio deinde perexit: atq; ibi urbem condens ab eius nomine mediam dixit. Dii cōiugales: haec tragoedia medea inscribitur i qua sunt quinq; actus, in primo ponitur querela medeae desertae quae deos uocant in ultionem Iasonis: in secundo in dictum exiliū ac creōte rege. In tertio consolatio ut ferat exiliū. In quarto apparatus uindictae. In quinto effect⁹ uindictae uersus archilochius. ¶ Coniugales: qui pre fuistis nuptiis meis. ¶ Lucina r diana quae praestat lucem nascentibus. ¶ Genialis: maritalis. Nam geni⁹ est deus naturae. Quaeq; ipsa pallas quae omnium est igeniorū dea. ¶ Domitorē: q prim⁹ est ausus nauigare. ¶ Tiphyn: fuit teste Pli. li. vii. arte carpētaria gloriosus: & prim⁹ adminicula gubernādi naues istituit: & fuit argonautarum gubernator ¶ Domiator. neptune. ¶ Diuidens: diffundens.

DAN. Dii cōiugales: haec tragoedia tota graeca Euripidis est: & aeschyli latinam fecit Oui. cuius extat uersiculus apud Martialem. Ride si sapis o puella ride: ut testat̄ Martianus capella, desideratur tota quā, referēte quīto Fabio, mirabili elegantia scripsit: poeta nobilis ab Oui, restat an ne⁹ Sen. solus i latinis fabulę cōmētor: a psona nomē accipit ad quā spectāt princ ei⁹

Hecate triformis. quosq; iurauit mihi
Deos Iason. quosq; Medeæ magis
Fas est precari. Noctis æternæ chaos,
Aduersa superis regna, manesq; impios,
Dominumq; regni tristis, & dominam fide
Meliore raptam, uoce non fausta precor,
Adeste, adeste sceleris ultrices deæ,
Crinem solutis squalidæ serpentibus.
Atram cruentis manibus amplexæ facem
Adeste, thalamis horridæ quondam meis
Quales stetistis. coniugi letum nouæ,
Letumq; socero, & regiæ stirpi date.
Mihi peius aliquod, qd' precer sposo malũ,
Viuat. per urbes erret ignotas egens,
Exul, pauens, inuisus, incerti laris.
Me coniugem optet, limen alienum expetat,
Iam notus hospes. quoq; non aliud queam
Peius precari, liberos similes patri,
Similesq; matri: parta iam parta ultio est,
Peperi querelas: uerbaq; incassum sero.
Non ibo in hostes? manibus excutiam faces:
Cœloq; lucem? spectat hoc nostri sator
Sol generis: & spectator: & curru insidens
Per solita puri spatia decurrit poli.
Non redit in ortus: & remetitur diem?
Da da: per auras curribus patris uehi:
Committe habenas genitor: & flagrantibus
Ignifera loris tribue moderari iuga.
Gemino Corinthus littori opponens moras
Cremata flammis maria committat duo.
Hoc restat unum. pronubam thalamo feram
Vt ipsa pinum: postq; sacrificas preces
Cædam dicatis uictimas altaribus:
Per uiscera ipsa quære supplicio uiam:
Si uiuis anime: si quid antiqui tibi
Remanet uigoris: pelle fœmineos metus.
Et inhospitalem caucasum mente indue.
Quodcunq; uidit Phasis: aut pontus nefas:

partes principales, proponit materiã breuiter more suo cuius argumentum est tale. Medea æete colcorum regis: & hæcates filia a qua fuit edocta uirtutem ueneficã & omnia quæcunq; genera aer, pontus & terra. teste apollonio in tertio, κουρη τισ μεγαροισ ιυ ευι τρεφε ταιητας την εκατη περι αλλων θεα δεαε τεχνασ αδεαι φαρμακα οσ α τε ηπειροσ φυει και νηχυτον υδωρ &c. Iasonis hospitis forma in amorẽ pellecta est suasu Iunonis & palladis qui dolis peliæ patrui cum generosissimo quatuor & quadraginta heroũ delectu fabricata naui iãga ad pagasas i colchos missus est raptum uellus aureũ qđ obtulerat magno Ioui phrixus ut cecinerunt Orpheus & apollonius delias nanq; p ripam anauri offenderat. iasona altero pede nudo retento calciamento a paludoso amne a quo se priuatum iri sceptro per oraculum didicerat Iasone igit opera puelle aureæ pellis uictore relicta est medea cũ trib⁹ filiis. Dyndimo: Alcimeno: & thessalo. Thessalus fuga salutem reperit: reliqui duo trucidati in ultionem super ductæ sibi Glauces Creontis corinthorum regis apud quẽ decẽ annos cõmoratus est Iason: indignata itaq; & furibunda medea per hãc totam fabulam ingratitudinẽ expostulat Iasonis filios necat: creusaq; dono fallaci comburit. Iasonẽ: denique ad mortẽ compellit. ⁋ Tiphyn primus actus medeæ metro archilochio carmen primũ proferri: in quo medea inducit furibunda ardens uehementi ira ob nouæ sponsæ nuptias celebratas a Iasone: & primo iuocat & testat deos ad sui fauorẽ ⁋ Tiphyn: tiphys filius Agniæ unus ex argonautis elect⁹ in magistrum nauis ob nauigii dexteriore experientiã excitat⁹ a pallade ad regimẽ nauis ut testis est apolloni⁹ rhodius αυτε μιν τρι τονισ αριστευοντ ομιλον ωρσεν ελθειν &c. ⁋ Fuit autẽ natione tespiensis. primus instituit adminicula gubernãdæ nauis: teste Orpheo & Plinio in. vii. na. hi. ⁋ Frenate: regere moderari. translatio ab equo ad nauim. ⁋ Titan: o Phœbe dictus est titan παρα το τυταν το μαντοσ ταεμυζω. ut placet Suidæ. ⁋ Coniugi nouæ: idest glauce quam alii Creusam uocant.

℃ Ecate: pserpina q̃ præ est magicis artib⁹: eadẽ dr̃ luna, in cœlo in siluis diana: ideo triformis dr̃. ⁋ Sacris: incantationibus q̃ de nocte & i locis secretis fiũt. ⁋ Iubar, lumẽ tuũ. ⁋ Chaos oẽs deos ifernales. ⁋ Superis aduersę quia sunt sub pedibus nostris in centro terræ. ⁋ Regni: tristis inferni. ⁋ Dominam: Proserpinam quæ similiter fuit rapta a Plutone sed meliore fide seruata quam ipsa apud Iasonem qui me reliquit. ⁋ Non fausta: infœlici. ⁋ Deæ: furiæ infernales. ⁋ Thalamis: quando fuit iuncta Iasoni. ⁋ Letum mortẽ. ⁋ Nouæ coniugi: creusæ. Socero; creonti. ⁋ Peius: facite ut ueniat mihi in mentẽ peius q̃ mors .s. q; uiuat egens & exul & habeat necessitatẽ mei & liceat optare medeam. ⁋ Q uoq; sunt duæ partes. ⁋ Sero: semino. ⁋ Similes: sceleratos q; erit ultio mea. ⁋ Nõ ibo: iterrogatiue. q. d. ibo. ⁋ Hostes: appellat maritũ & creõtem hostes. ⁋ Excutiã. q. d. nõ permittam hoc matrimoniũ creusæ & Iasonis. ⁋ Sol sator generis: nam æta pater medeæ fuit filius solis ex persa filia oceani. ⁋ Lucem: quia sol auus meus non dẽt spectare hæc scelera contra me. ⁋ Insidens, fingunt poetæ solem trahi ab equis quatuor i curru. ⁋ In ortus. q. d. non deberet uenire ad orientem. ⁋ Genitor, o pater æta da, ut possiz gubernaр̃ equos patris tui & comburam totã corinthũ. ⁋ Iuga: æquos solis q sunt sub iugo. ⁋ Moderari, regere. ⁋ Gemino, nã a dextra habet mare ioniũ: a sinistra egeum. ⁋ Committat: cõiungat: comburatur illa terra isthmos ubi ẽ corinthus & illa duo maria cõiungentur. ⁋ Metas terminos: nã illa terra retinet duo maria ne iungant. ⁋ Hoc unũ accendam faces quæ portentur in nuptiis Iasonis. ⁋ Pinum: facem de pini arbore. ⁋ Cœdam: post sacrificia q̃ solent fieri nuptiis: ipsa dictis altaribus festis nuptialibus filios Iasonis imolabo. ⁋ Per uiscera: filios q sunt uiscera tua incitat se ad uindictam dicens o animæ si seruas tuum pristinum uigorẽ interfice filios Iasonis: nam tu fuisti semper parandus ad horrenda. ⁋ Fœmineos: qui naturaliter solent esse in fœmina. ⁋ Indue: suscipe talem animum durum: & crudelẽ: ut habent scythæ quæ sunt ad caucasum montem septẽtrionis illic solent hospites mactare. ⁋ Phasis: fluuius est colcorum. ⁋ Pontus regio: nõ autem marte ibi absirtum fratrem occidit.

℃ Spectat: & sustinet tantã indignitatẽ. ⁋ Non redit, sicut olim a mensa thyestea. ⁋ Corinthus: urbs achaiæ a corintho iouis filio dicta. Bacheis: quia bachiadum familia ducentis annis corinthum tenuit. Cypselus tyrãnus eos deleuit auctor Pausanias iterpres: apollonii quem mihi scripsi Venetiis

BER. DAN.

pli Veneris magno cũ labore iuuento. Exemplari. Ephyre plus dicebať: vnde ephyreia æra legimus in georgicis maronis, regnũ hic fuit creontis apud quẽ iason reuersus ex colchia mansit decẽ annos. ⁋ Virgo: olim idocta: argumentũ est a minori. ⁋ Accingere: passiuus iperatiuus. ⁋ Isthmos: terra angusta ubi est corinthus. ⁋ Mens agitat: ut audeam aliquod ingens & iauditũ nefas. ⁋ Virgo: iam non assueta tot malis interfeci fratrẽ: nunc autẽ maiora aggrediar. ⁋ Post partus. postquam facta sum mater & magis apta debeo maiora facere. ⁋ Accingere: parare. ⁋ In exitium ultimam cladẽ. ⁋ Paria: quando iuncta fuisti iasoni lacerasti fratrẽ, absirtũ: nunc autẽ repudiata aliqđ peius debes facere in discessu. ⁋ Hoc tali mõ quo te sequuta sũ cũ morte fratris: ita nunc lacerãdi sunt filii. ⁋ Parta. I. acquisita qmadmodũ cõparaui domũ iasonis scelere: ita relinquã eã scelere. s. interficiendo filios.

& mane sicut es prænuncia noctis: sõ dilecta amantibus. ⁋ Tarde: quamuis ueniat fm tempus suum tamẽ uidetur tarde uenire amantibus qui expectant. Nam omnis mora odiosa est expectãtibus. ⁋ Redis: reuerteris. ⁋ Spargere: omnes matres & nuptæ cupiunt te cito uenire. ⁋ Vincit: uersus est glyconicus: & sponsę collaudatio. ⁋ Cecropias, pulchrior est omnibus athenensibus. ⁋ Taygeti: mons est laconum intelligit spartanas mulieres quæ ut inquit Cice. in tusculanis. perpetuo cursu & ueneratione exercebantur. Vnde Virgil. ii. georg. Virginibus bacchata lacenis taygeta. vnde dicit. ⁋ Iuuencum modo quia illud est officium utile.

BER.

D regũ: inducit chorus mulierum corinthiorũ epithalamiũ iasonis & creusę canẽs inuitatq; deos ut adsint laudando iasonẽ & creusam repudiataq; medea exhortatur iuuenẽ ut nouã nuptã cõplectať. Versus est asclepiadeus coriãbicus. ⁋ Tonãtibus: Ioui & Iunoni qbus est peãs tonãdi dabiť nine⁹ taurus. ⁋ Fœmina: uacca candida q̃ nunq̃ subiecta fuerit iugo. ⁋ Placet: a placo placas. ⁋ Quæ cohibet: per circulocutionem dicit cõcordiã cui polliceťur sacrificiũ. ⁋ Sanguineas: quæ retinet martẽ sanguinolentem. ⁋ Fœdera: pacem. ⁋ Diuite cornu: alludit ad cornu copiæ q omni genere frugum refertũ ostendebatur, nam pax & concordia oia affluenter donat: ut Tibullus: Pax alit agricolas & crispus cõcordia res minime crescunt. ⁋ Tenera hostia: ista concordia quæ mitis est donetur teneriori iuuenca. ⁋ Qui facibus. i. nuptiis inuocat hymeneum deũ nuptiarũ. ⁋ Discutiens: remouens facibus accensis. ⁋ Auspice: fœlici quæ fit ad bonum auspicium. ⁋ Incede: iuueni. Ebrio nã teste Martiano hymeneus ueneris & bacchi filius: cuius officiũ esse dicit psallere in nuptiis cantare ad thalamos: & coronare limina seruis. bacchus causa libidinis: quæ maxime in nuptiis exercet. ⁋ Marcidus: lassis. ⁋ Vinculo: corona de rosis. ⁋ Tẽpora: caput. ⁋ Gemini temporis: stella hesperus in sero dicitur, eadem mane lucifer soli præuia, ideo gemini. i. noctis

BER.

Videbit Isthmos efferа, ignota, horrida,
Tremenda cœlo pariter, ac terris mala.
Mens intus agitat, uulnera, & cædẽ, & uagos
Funus per artus, leuia memoraui nimis.
Hæc uirgo feci. grauior exurgat dolor.
Maiora iam me scelera post partus decent.
Accingere ira, teq; in exitium para
Furore toto, paria narrentur tua
Repudia thalamis, quo uirũ linques modo?
Hoc quo secuta es, rumpe iã segnes moras.
Quæ scelere parta est, scelere linquetur dom⁹.

Asclepiadei, & partim Glyconici.

CHORVS.

D regũ thalamos numine pspero,
Qui cœlũ superi, quiq; regũt fretũ,
Adsint, cũ populis rite fauẽtibus.
Primus sceptriferis colla tonãtibus,
Taurus celsa ferat tergore candido.
Lucinam niuei fœmina corporis
Intentata iugo placet, & asperi,
Martis sanguineas quæ cohibet manus,
Quæ dat belligeris fœdera gentibus,
Et cornu retinet diuite copiam:
Donetur tenera mitior hostia.
Et tu qui facibus legitimis ades:
Noctem discutiens auspice dextera
Huc incede: gradu marcidus ebrios
Præcingens roseo tempora uinculo.
Et tu: quæ gemini præuia temporis
Tarde stella redis semper amantibus.
Te matres auidæ, te cupiunt nurus:
Quamprimum radios spargere lucidos.
Vincit uirgineus decor
Longe cecropias nurus.
Et quæ Taygeti iugis
Exercent iuuenum modo.

D regum chor⁹ corinthiacus relicta medea a Iasone apte celebrat Hymeneo glauces reginæ precaturque deos absint propensi. & sint fœlici auspicio cœptæ nuptię. Carmẽ fm metro asclepiadeo & glyconico ibi. Vincit uirgine⁹ decor &c. ⁋ Taurus in quæstione est cum taurus iure pontificali non immolari sit consuetus ioui cur Seneca hic inducit Chorum Ioui immolare: nã ater eius capito sic ait. Itaq; Ioui. tauro. uerre ariete. immolari nõ licet. labeo. lxviii. li. affirmat nisi neptũo. apollini. & marti taurum non immolari sed arguere egit Seneca. Nã ostendit ideo infortunatas fuisse nuptias istas. ⁋ Placet licet. ⁋ Fœmina: uacca ut utitq; uidendo fœmina. ⁋ Marcidus, marcere est putrere, quoniam quæ maci attenuãtur: facile putrescunt hinc marcidus putridus. si credis Varroni. Papinius dedit hoc nomen baccho, Marcidus edomito bellũ referebat ab hæmo. ⁋ Stella: lucifer ueneris stella idẽ hesper⁹, idem iubar idẽ phosphor⁹ nuncupari solet. ⁋ Cupiunt: desiderio nuptiarum. ⁋ Decor uirgineus: forma glauce nymphæ & uirginis. ⁋ Cecropias: atticas: exemplo est orithia q̃ rapuit boreas philomena cui Tereus uicium ob tulit. ⁋ Aricia puella: deperiit Hyppolitus. & sexcentæ aliæ quas esset ualde operosum recensere. ⁋ Taygeti iugis: q̃ formosæ sint archades: monent atlantides ex pleione in fulgentissimas stellas demutatæ. monet Parthenius mons asyllum uirginum admirabili specie. & syrinx tormentum panos non leue: demum helenæ: & licet sic laconie mons taygetus tã placet iure uicinitatis accipi parrasias mulieres quæ forma cum spartanis contendunt: ut scribit Homerus.

DAN.

Muris quod caret, opidum.
Et quas aonios latex,
Alpheusq; sacer lauat.
Cedent Æsonio duci,
Si forma uelit aspici.
Proles fulminis improbi,
Aptat qui iuga Tigribus.
Nec non qui Tripodas mouet,
Frater uirginis asperæ.
Cedet Castore cum suo
Pollux cæstibus aptior.
Sic sic cœlicolæ, precor,
Vincat fœmina coniuges.
Vir longe superet uiros.
Hæc cum uirgineo constitit in choro,
Vnius facies præminet omnibus.
Sic cum sole perit syderibus decor.
Et densi latitant pleiadum greges
Cum phoebe solitum lumine non suo
Orbem circuitis cornibus alligat.
Ostro sic niueus phœniceo color,
Perfusus rubuit, sic nitidum iubar,
Pastor luce noua roscidus aspicit.
Ereptus thalamis phasidos horridis,
Effrenæ solitus pectora coniugis
Inuita trepidus prendere dextera.
Felix aoniam prendito uirginem.
Nunc primum soceris sponte uolentibus
Concesso iuuenes ludite iurgio.
Hinc illinc iuuenes mittite carmina.
Rara est in dominos iusta licentia.
Candida Thyrsigeri proles generosa Lyæi,
Multi fidam iam tēpus erat succēdere pinū,
Excute solennem digitis marcentibus ignē.
Festa dicax fundat conuitia fescenninus.
Soluat turba iocos/tacitis eat illa tenebris,
Siqua peregrino nubit fugitiua marito.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

MEDEA. NVTRIX. (meas.

Ccidimus: aures pepulit hymenæus
Vix ipsa tm̄, uix adhuc credo malū.
Hæc facere Iaso potuit? erepto pr̄e,
Pr̄ia, atq; regno, sedib' solā exteris
Deserere? durus merita contempsit mea.

BER. ¶ Opidum: sparta quæ erat sine muris. ¶ Aonius latex: fons aonius in Boetia, musis consecratus. ¶ Alpheus: fluuius archadiæ ꝑpe elidē ciuitatē hæc uincit oēs puellas q̄ sunt p totā græciā. ¶ Cedet esonio: Iasoni: icipit laudē formæ spōsi q bacchū pōt superare forma qui pulcherrim⁹ describit a poetis. ¶ Proles fulminis: bacchus filius semeles fulminatæ a Ioue: ut est nota fabula. ¶ Tigrib⁹: nā bacchus dicit uehi curru iunctis tygribus: Tripodas: apolline formosissimū intelligit in cuius tēplo phebades spiritu agitate supra tripodē qui in tēplo erat rn̄sa dabāt, vnde p circuitionē dicit qui mouet tripodas. i. q dat oracula. ¶ Frater: ipse apollo fr̄ dianæ uirginis aspe dianæ uenatricis q̄ sp est armata. ¶ Polux: cū castore fr̄e q pulcherrimi erant filii Iouis & fr̄es helenæ supabunt forma ab Iasone. ¶ Cestibus: instrm̄ erat quo palestritæ ac pugiles utebant nihil aliud erat q̄ loræ ex corio bubulo manibus circū uolutū: quo & ictū minus ipsi sentirent & aduersariū grauius ferirēt: sō polux erat armatus cestibus qa pulchritudine sic spōsus uincit oēs hoies. ¶ Hæc cū p cōparationē dicit sic sol & luna uincūt oēs stellas sic creusa cū ē iter alias puellas oēs forma sua supat. ¶ Perit de. cadit lumē aliorū syderū cū sole qn̄ sol orit. ¶ Greges pleiadū fuerūt septem filiæ athlātis pulcherrimę in sydera collocatæ uergiliç latine dn̄r. ¶ Latitāt: nō apparent qn̄ lūa ē plena. ¶ Nō suo: qa accipit lumē a sole. ¶ Ostro: purpura: nā in phœnicia tingit purpura ex sanguine muricis: qa est ex genere ostrearū. ¶ Luce noua: ueniēte nouo die. ¶ Iubar: luciferum. ¶ Roscidus pastor: qui exit tpe quo cadit ros: & tūc aspicit iubar nitidū q̄le erat nūc ipse iason. ¶ Erept⁹: gaudet Iasonē liberatū fuisse coniugio medeæ. ¶ Horridus: qa ipsa erat uenefica. ¶ Phasidia. i. medeę q̄ erat de colchis ubi erat fluui⁹ phasis. ¶ Trepidus: qa timebat illā ueneficam: sō nullā uoluptatē habebas. ¶ Effrene: itēperate. ¶ Aoniam: creusam græcā & nō barbarā sicut Medea. ¶ Soceris: parētibus spōsæ. ¶ Cōcesso. i. in nuptiis: imitat iuuenes ad dicēdū aliqua lasciua uerba q̄ solēt dici nouis sponsis. ¶ Hinc illinc: ex oi pte. ¶ In dños: qa rara ē licentia in dños: sed in hoc licet dicere quod uultis. ¶ Candida: cōcludit epitalamiū uersu heroico. ¶ Proles: hymenæi filii bacchi thyrsigeri q portat hastā iuolurā pāpinis q̄ thyrsus appellat. ¶ Pinū: facē. Multifidam scissam multis partibus ut melius ardeat. ¶ Marcētibus: cadentibus pp ebrietatē. ¶ Fescēnin⁹ cōuiua: iuuenis q dicat uersus dicaces: nā dicax ꝑprie ē q mordet hoc mō inde diminutiuū dicaculus: a fascino dicti sunt fescinini uersus q canebāt i nuptiis qa fascinū putabāt arcere: fascinare āt est malefice alicui pnicie parere: alii aūt fascenninos dictos uolunt a fescenio urbe campaniæ. ¶ Tacitis p. h. d. pbrū in medeā: si q̄ est q̄ fugiat cū marito peregrino: eat in thalamos sine his uerbis.

BER. Ccidimus: hic est scds actus in quo deliberat medea sumere uindictā: vn̄ nutrix exhortat ut secrete faciat: postea creō illi idicit exiliū medea q̄ rogat vnā diē moræ & primo audiēs hymeneū dic occidimus. i. perimus: qa audiuit uocē oronis nuptialis. ¶ Vix poterat credere se relictā a Iasone q ab ea seruatus fuerat. ¶ Durus: crudelis.

DAN. ¶ Cedet: hactenus sponsam nūc spōsum cōmēdat. ¶ Cestibus ōstitit pollux q uicit amicū bebricē potētē hospitū, ut plane oia psequit apollonius in secūdo uolumine argo. & Valerius in quē locu breuissimus nōnulla q̄ pdibūt breui i lucē. ¶ Phœbe: luna. Cōpatio. ¶ Circuit⁹: puri⁹. n. lucet lūa ¶ Ostro. cruorē cōchilii dn̄t ostrū cui⁹ uarias spēs apponit Vitruui⁹ pollio in. vii. architecturæ uolumine & eādē oib⁹ an̄ fert uiolaceū. Vir. Vt gēma bibat & sarrāo dormiat ostro ¶ Carmina: dicteria. ¶ Licētia: qn̄ qd̄ libet licet & ē mala Ter. Deteriores oēs sum⁹ licētia festa dicax turba dicax fundāt festa ɔuitia festa dicteria cū fescenninis lege cōuicia: id qd̄ nō cōsentit metri q̄dratura. ¶ Fescēnin⁹, fescēnini u̇sus i nuptiis fuerūt iuēti fescenii.

DAN. Ccidim⁹: tertiū est carmen trimetro iābico & act⁹. ii. ɔpulsionē hēt medeæ in exiliū iussore Creonte. & deliberationē eius cū nutrice ad ulciscendā iniuriā incēdio toti⁹ regiæ. ¶ Patre: meo oeta. ¶ Durus: ingratus imemor.

¶ Mare:

BER. ¶Mare: qa in reditu meo nulla fuit pcella: maris nã oia nouit uinci incãtatiõibus meis. ¶Cõsumptũ: credit ne q nihil amplius sciã: ut me possim uindicare. ¶Frater: quẽ lacerarẽ: ut feci meũ. ¶Coniux s. non hẽt fratrẽ hẽt nouã sponsam q̃ ulcisci potero. ¶Scelera tua. q. d. cũ antea fueris scelerata pp Iasonẽ: tãtomagis nũc debes iuenire alia: cũ sis ab eo derelicta. ¶Tegitur. s. in mente. ¶Professa: demonstrata: ut ait diuus Ber. si inimicus tuus senserit te perdidisti. ¶Locũ: qa inimicus cauet. ¶Clepere: abscõdere. ¶Contra. s. hũc dolorem. ¶Tacita: tace medea quia uix potes esse tuta tacẽdo quanto magis male loquendo poteris opprimi a creonte. ¶Nunc in hoc erit uirtus tua si taces quia tu eris cõpos uoti prudẽter agẽdo.

Qui scelere flammas uiderat uinci, & mare?
Adeo ne credit omne consumptum nefas?
Incerta, uæcors, mente non sana feror
Partes in omnes. vnde me ulcisci queam?
Vtinam esset illi frater, est coniux, in hanc
Ferrum exigatur hæc meis satis est malis.
Siquod Pelasgæ, siquod urbes Barbaræ
Nouere facinus, quod tuæ ignorant manus,
Nunc est parandum, scelera te hortentur tua.
Et cuncta redeant. inclytum regni decus
Raptum: & nefandæ uirginis paruus comes
Diuisus ense, funus incestum patri,
Sparsumq ponto corpus, & peliæ senis
Decocta aheno membra, funestum impie
Quam sæpe fudi sanguinem, at nullum scelus
Irata feci, sæuit infelix amor.
Quid tamen Iason potuit alieni arbitrii
Iurisq factus? debuit ferro obuium
Offerre pectus melius, ah melius dolor
Furiose loquere. si potest, uiuat meus
Vt fuit, Iason. si minus, uiuat tamen.
Memorq nostri muneri parcat meo.
Culpa est Creontis tota, qui sceptro impotens
Coniugia soluit, quiq genitricem abstrahit
Natis: & arcto pignore astrictam fidem
Dirimit, petatur solus hic pœnas luat,
Quas debet, alto cinere cumulabo domum.
Videbit atrum uerticem flammis agi,
Malea longas nauibus flectens moras.
N. Sile obsecro, questusq secreto abditos
Manda dolori. grauia quis quis vulnera,
Patiente: & æquo mutus animo pertulit,
Referre potuit. ira quæ tegitur nocet.
Professa perdunt odia uindictæ locum.
M. Leuis est dolor: qui capere cõsilium potest:
Et clepere sese. magna non latitant mala.
Libet ire contra. Nu. siste furialem impetum
Alumna, uix te tacita defendit quies.
M. Fortuna fortes metuit ignauos premit.
N. Tunc est probanda, si locum uirtus habet.
M. Nunquam potest non esse uirtuti locus.
N. Spes nulla monstrat rebus afflictis uiam.
M. Qui nil potest sperare: desperet nihil.
N. Abiere Colchi: coniugis nulla est fides.
Nihilq superest opibus e tantis tibi.

¶De cus: pmemorat scelera sua, reliq patrẽ & regnũ & fratrẽ occidi & peliã patruũ Iasonis interfeci pp eum. ¶Raptũ. s. fratrẽ meũ appositue decus. ¶Regni cõmunes: fr meus absyrtus qui me seqbat. ¶Virginis. s. mei medeæ. ¶Põto: regiõe ad mare euxinũ ubi ẽ tomos locus: ubi medea diuisit fratrẽ suũ: & ut tardaret pfem oetã isequẽtẽ pueri membra dilaniata diuersis locis apposuit. ¶Peliæ senis: ut Oui. refert cũ medea uenisset cũ Iasone esonẽ medicaminibus reiuuenescere fecit qđ uidẽs filiæ peliæ idẽ rogarũt ut in patrem suũ peliã faceret et medea ãt uolẽs ulcisci iniuriã Iasonis, ut ipse regnaret senem iussit mẽbratim diuisum aheno coqui simulãs illo mõ posse reduci ad iuuentutẽ. ¶Amor infœlix: nullũ scelus feci irata sed pp amorẽ Iasonis. ¶Quid tñ: tanq̃ insana amore uertit sermonẽ uariando q facit Iason id cogit a creonte sub cui⁹ ptãte ipse ẽ. ¶Debuit: castigat dñm suũ imo poti⁹ debuit mori q̃ me deserere. ¶Melius dolor. s. meus: meliora, dic cito pro Iasone meo ut uiuat tñ memor mei: & sic sæpius uariat sermonẽ isana amore. ¶Muneri: quare p eã seruatus fuerat. ¶Genitricẽ. s. creontis. ¶Mallea: promontoriũ ẽst laconiæ q teste. Seruio sup. v. æneid. p. l. milia in mare ptendit ubi vnda adeo sæua est: q persequi nauigãtes appareat: dicente Statio lib. vii. thebai. Et rauce circum sonat ira maleæ Vir. iii. v. maleæq sequacibus vndis. i. psequẽtibus. Assumpsitq nomen a maleo arguorũ rege qui super illo sumptuosissim⁹ etiã Apollini tẽplũ cõstruxit q maleoticũ dixit. ¶Videbit: quia ex altera parte corinthi est malea. ¶Nutrix: rogat medea: ut sileat ne creõ sentiat. ¶Referre. i. reddere grauia vulnera.

¶Nusq̃ nõ. i. semp. q. d. si offendam uirtutẽ meã cõtra istos tũc ipsa habebit locum suum. ¶Spes nulla, miseris & deiectis nulla restat spes recuperandi statũ suũ. ¶Qui nil: ut Vir. Vna salus uictis nullã sperare salutẽ. ¶Põt sperare: qui est i ultimo periculo nõ põt uenire ad peius. ¶Desperet. i. semp speret oia tentãdo sine metu. abiere: absentes sunt: noli itelligere q uenerint cum illa: non potes sperare auxilium a tuis, propterea est tacendum.

DAN. ¶Scelere: meis ueneficiis. ¶Malis iniuriis factis ab Iasone supdicta mihi glauce: & hoc itẽ animo minat apud Ouid. Dũ ferrũ flammæq aderunt bucisq ueneni. Hostis medeæ nullus inultus erit. ¶Redeant: in mentẽ ut ad scelus ianimet. ¶Comes: frater absyrtus qui tñ nõ fuit ex eadẽ matre. natus est. n. Aeetæ ex altero dea: ut inquit apollonius in tertio. κεταχα τυ νυμφη τεκεναρτ προδε σα; παριν περχ ουριδει αν ιεδεας ειδευσαν ακοιτιν &c. laceratus fuit a medea in itinere ut insequẽtis parentis iracundiã remoraretur. ¶Naso in tristibus. vñ tomos dictus locus est qa ferũ in illo. Membra soror fratris cõsecuisse sui. ¶Et peliæ senis. Plautus i pseudolo pter opinionẽ Ouidii affirmat in psona coq laudantis artem suam in condiendis cibariis ad ballionẽ peliã a medea fuisse de sene adolescẽtulũ factũ nisi per iocũ aut psonã accipiẽs p psona id egerit. uerba coq qa a sorbitione faciã ego te hodie mea itẽ ut medea peliã recoxit senem quẽ medicamẽto & suis ueneficiis dr fecisse rursũ ex sene adolescẽtulũ. ¶Fortuna fortes: Audaces fortuna iuuat timidosq repellit. ¶Si habet locũ: nã uirtus in infirmitate perficit. ¶Qui mihi: ex anthitetis confirmat sententiã suam.

BER. ℂ Medea hēt emphasim .q.d.illa q̄ pt̄ facere m̄ris carminibus suis q̄ mare & cœlū pt̄ ꝑturbare & fulmina euocare. ¶ Rex.s.creo. ¶ Edita: n̄ timeo ēt si eēnt missa de terra sic̄ i colchis. ¶ Cupio.s.mori. ¶ Pœnituit: nollem fugisse ex colchis vn̄ pœnitet fuge nec nūc fugiēdū est. ¶ ¶ Mr̄, q̄ si dicat si nō ꝑ te saltē ꝑ filiis fuge.na dicēdo: mr̄ cor relatiuū est fili⁹: ¶ Cui: ad cuius utilitatē: q̄si igrati uiri. ¶ Fugiā, & ulcisar postq̄ suades ut fugiā: id faciā s3 pri⁹ fcā uindicta. ¶ Sed cuius: dat locū sequēti scenæ audiēs ianuā aperiri uidet creontē q Medeā credebat fugisse. ¶ Cardo: ē quo ianua sustentať: tanq̄ cor ianue græce cardia cor dr̄.

BER. Medea: qm̄ Iason cū medea uenit a colchis receptus fuit hospitio a creōte rege corinthiorū q uolebāt medeā iterfeci ab Iasone q regē ꝓcibus mutauit exilio illi indicto vn̄ ueniēs creo ut uideret si adhuc ipsa discessisset secū loqť. ¶ Noxiū genus: sp ferens malū & appō. ¶ Molit̄ aliqd̄ malū. ¶ Cui .q.d.nulli: q non pepcit frī nec pr̄i. ¶ Abolere: de medio tollere. ¶ Ferro: ut facerē eā occidi. ¶ Luē: pestē hoibus.s.medeā. ¶ Gener: me⁹ iasō. ¶ Fines, postq̄ pepci discedat a finib⁹ meis. ¶ Fert gradū: uenit mihi obuiā nescio qd uelit ppea expellite eā famuli ne me tāgat aut mecū loquať. Affat⁹: colloquutionē. ¶ Vadere: cū illa appropinquaret iubet ut discedat. ¶ Veloci: tu uelox discede. ¶ Aduehe, asporta d̄ regno meo ¶ Mōstrū: teipsam. ¶ Fuga: exilio puniť ¶ Mulcta: lingua osca pœna dr̄. ¶ Innocēs: hironice: imo nocentissima. ¶ Si iudicas: si uis rōne agere uide an iuste facies: si uis uti uolūtate tua tanq̄ rex subito expelle me ¶ Feras: noli q̄reř an iustū uľ iniustū sit qď mādat rex ¶ Quærere: uade lamētatū de me ad colchos s3 ille Iason q me uexit huc reducat in priā. ¶ Cōstituto de liberato, nō opꝫ ifrigere decretū regis semel statutū.

M.Medea superest/hic mare, & terras uides,
Ferrumq;, & ignes, & deos, & fulmina.
N.Rex est timēdus.Me.rex meus fuerat pater.
N.Nō metuis arma? Me.sint licet terra edita.
N.Moriere.M.cupio.N. ꝓfuge.M. pœnituit
Medea fugiā?N.mr̄ es.M.cui sim uides.(fugæ
N.Profugeř dubitas? M.fugiā, at ulciscar pri⁹.
N.Vindex sequeř.Me.forsan inueniā moras.
N.Compesce uerba/parce iam demens minis.
Animosq; minue.tempori aptari decet.
M.Fortuna opes auferre, non animum potest.
Sed cuius ictu regius cardo strepit?
Ipse est pelasgo tumidus imperio Creon.

Trimetri Iambici.

CREON. MEDEA.

Medea Colchi noxium Aeetæ genus,
Nondū meis exportat e regnis pedē?
Molit̄ aliqd̄ nota fraus, nota ē man⁹.
Cui parcet illa? quem ue securum sinet?
Abolere propere pessimam ferro luem
Equidem parabam.precibus euicit gener.
Concessa uita est/liberet fines metu.
Abeatq; tuta fert gradum contra ferox,
Minaxq; nostros propius affatus petit,
Arcete famuli tactu,& accessu procul,
Iubete sileat/regium imperium pati
Aliquando discat.uade ueloci uia,
Monstrūq; sæuum, horribile, iandudum auehe.
M.Quod crimen, aut quæ culpa multať fuga?
C.Quæ causa pellat, innocens mulier rogat?
M.Si iudicas: cognosce.si regnas:iube.
C.Æquum atq; iniquū regis imperium feras.
M.Iniqua nunquam regna perpetuo manent.
C.I.querere colchis.M.redeo: q auexit ferat.
C.Vox constituto sera decreto uenit.
M.Qui statuit aliquid parte inaudita altera:
Æquum licet statuerit/haud æquus fuit:
C.Auditus a te pelia supplicium tulit.
Sed fare: causæ detur egregiæ locus:
M.Difficile quam sit animum ab ira flectere
Iam concitatum: quamq; regale hoc putet:
Sceptris superbas quis quis admouit manus:
Qua cœpit ire: regia didici mea.
Quamuis enim sim clade miseranda: obruta:
Expulsa supplex: sola deserta: undiq;
Afflicta: quondam nobili fulsi patre:
Auoq; clarum sole deduxi genus.
Quodcunq; placidis flexibus phasis rigat:
Pontusq; quidquid Scythicus a tergo uidet.
Palustribus qua maria dulcescunt aquis:

¶ Inaudita, qa priusq̄ feraťur snia audienda est utraq; pars. ¶ Pelias, patru⁹ iasonis fuit interfectus a te nō audita cā. ¶ Egregie: iustissime: inocētie tue: hironice ¶ Difficile: ondit Medea difficultatē cāæ suæ nā cū reges ꝓposuerūt aliqd agēdū difficile est ab eis mouere ꝓpositū: qď didici a pr̄e meo rege: demū mouet misericordiā suā: a mutatiōe stat⁹ sui. ¶ Cœpit ire: qui sunt i regno putāt eē regale ut eāt qua cœperūt & finiant ꝓpositū suū. Quisqs admouit, i. quicūq; rex est. ¶ A tergo, a pte aliq. Plaustribus: pp paludē meotide. ¶ Dulcescūt: quare ex ea pte igrediť mare qď habet aquas salsas.

DAN. ℂ Medea: ars & industria medeæ. hēt.n.emphasim cōcitatissimā q̄le illud. Medeæ medea fore & medeæ facitūt ad scelus oē manum. vnde uoluere qdā torqueri παρα το μηδ' εω το βουλευομαι quod esset ad oē scelus ꝓsultatissima. ¶ Rex meus erat pater. Verbū sacrilegæ mulierculæ quasi deum regē nō habuerit sed patrem: uel potius referas ad creōtem dictū nutricis ¶ Mater es: ac dicat si nō uis tibi parcere saltem gnatis parce tuis. ¶ Moras: qbus in sequentem præpediam quemadmodū olim patrem. ¶ Tempori: χαζευσ ασωκαμεν πελεια ιερσου ασωκαδ τυτι &c. ¶ Sed cui ictu: parasceue sequentis scenæ.

DAN. Medea: Colloquūtur Creon & Medea. ¶ Aete qui legunt æte male legūt cū æetes nō æta passim per codices græcos legamus maxime Orphei & Apollōii αρμα δ' ετι χρυσειους βιμι γαυβα. τε ρειον αι ατου &c. Illud ouidianū hoc mō legēdū. Excipit Hospicio iuuenes æeta pelasgos. ¶ Abolere: pdeř: abolere ē obliterare ut ne odor qdē ei⁹ reliquatur: paulatim abolere sychæum incipit. ¶ Aequū: æquū ne an iniquum sit qď impero ne disquire: modo hinc fecisse ac tutum. ¶ Ferat: referat me ad colchos qui me a cholchis abduxit

falsis

Armata peltis quidquid exterret cohors
Inclusa ripis uidua Thermodontiis,
Hoc omne noster genitor imperio regit.
Generosa, felix, decore regali potens
Fulsi. petebant tunc meos thalamos uiri,
Qui nunc petuntur, rapida fortuna, ac leuis,
Præcepsq; regno eripuit, exilio & dedit.
Confide regnis. cum leuis magnas opes
Huc ferat, & illuc casus. hoc reges habent
Magnificum, & ingens, nulla quod rapiet dies
Prodesse miseris, supplices fido lare
Protegere solum hoc Colchico regno extuli,
Decus illud ingens, Græciæ florem inclytum.
Præsidia Achiuæ gentis, & prolem deum
Seruasse memet. munus est Orpheus meum,
Qui saxa cantu mulcet, & syluas trahit.
Geminumq; munus Castor, & pollux meum est,
Satiq; Borea. quiq; trans pontum quoq;
Summota Lynceus lumine immisso uidet.
Omnesq; Minyæ. nam ducum taceo ducem.
Pro quo nihil debetur. hunc nulli imputo.
Vobis reuexi cæteros. unum mihi,
Incesse nunc. & cuncta flagitia ingere.
Fatebor. obici crimen hoc solum potest
Argo reuersa. uirgini placeat pudor
Paterq; placeat. tota cum ducibus ruet
Pelasga tellus. hic tuus primus gener
Tauri ferocis ore flagranti occidet.
Fortuna causam qua uolet nostram premat.
Non pœnitet seruasse tot regum decus.
Quodcunq; culpa præmium ex omni tulis
Hoc est penes te. si placet. damna ream.
Sed redde crimen. sum nocens: fateor, Creon
Talem sciebas esse: cum genua attigi.
Petiiq; supplex præsidis dextræ fidem.
Terra hac miseriis angulum: & sedem rogo:
Latebrasq; uiles. urbe si pelli placet:
Detur remotus aliquis in regnis locus.
C. Non esse me: qui sceptra uiolenter geram.
Nec qui superbo miserias calcem pede.
Testatus equidem uideor haud clare parum:
Generū exulem legendo: & afflictum: & graui
Terrore pauidum quippe te pœnæ expetit:
Letoq; Acastus regna thessalica obtinens:
Senio trementem debilitatq; æuo grauem
Patrem peremptum quæritur: & cæsi senis
Discissa membra cum dolo captæ tuo
Piæ sorores impium auderent nefas.
Potest Iason (si tuam causam amoues)
Suam tueri. nullus innocuum cruor

falsis pollicitis. Nox: ex decreto exilii tui: quid q dē ego ꝯstitui nō manebis hic nisi ista nocte. Qui statuit: sntia. nihil est decernendū in lite a qua altera ptiū sit absens edictū siqdē cessati decreto qd effectū nō habuerit: inqt Vulpianus. Audit⁹, hironia. Difficile: oro medeę i obliquo statu posita: hēt.n. turpitudinem causę. Q uāuis.n. illatio est. Quondā: depulsio in qua miserias suas artificiose trāsfert & reiicit in crimen fortunæ. Dulcescunt: ichoatiuū: fictitiū est teste Prisciano.

BER. Cohors uidua: amazones de qbus supra dixim⁹. Viri: qui me tūc petebāt nūc eos peto. Cōfide. q. d. etiā tibi accidere qd mihi euenit vnde nō est superbiēdū: sed oia humane agēdū: nā fortuna ē rapida uelox & incōstans. Hoc reges. s. pdisse miseris. Supplices, qd fuit pprīū romanorū: ut Vir. Parcere subiectis & debellare superbos. Protegere: tueri & suscipere domo. Solū hoc: qa argonautas seruaui. Extuli: exportaui de colcho q dicor medea seruasse argonautas. Prolē deum: filios deorū: sicut orpheū filiū Apollinis & Calliopes: castorē & pollucē: & herculem filios iouis. Munus: qa periisset nisi fuissem: vn uitā hēt muneri meo. Sati: borea filii boreæ & orithie zeth⁹ & caleis. Lynceus: fuit uir sūme acuitatis uidēdo: q cū eēt in. portu siculo uidebat naues in portu atheniensi. Sūmota: res remotas. Myniæ: ppli thessaliç q uenerūt cū Iasone. Ducē. s. Iasonē: ipsa commemoro oēs excepto vno Iasone, qd bñficiū nō iputo uobis factū. quia illū seruaui ad uoluptatē meam. Incesse, puoca ad irā: & ingere mihi oia scelera: si uis exprobrare: fatebor q fui scelerata: sed tu exprobrabis cū tua igratitudine. Solū. s. q sequit. Argo: naui, q̄ uecti sunt græci. Virgini: si māsissē apud patrē: Iason piisset: & cum eo tot nobiles græci. Pudor: pudicitia. Gener tuus: Iason fuisset pri-

mus. Flagrāti ore: tauri euomētis flamas. Fortuna: siue bona siue mala. Penes te. i. ptāte tua: si uis me dānare saltē: da mihi præmiū: pp qd me dānas. i. Iasonē. Crim. s. Iasonē. sciebas. s. in principio qñ fugi supplex ad te. Angulū: nō regnum nec diuitias rogo: sed tu sinas me latere i vno angulo. Haud parū clare. i. apte testificat⁹ sum me fuisse i misericordē, dādo filiā meā Iasoni exuli. Expetit pœnæ. i. ad pœnā q̄rit. Acastus: fili⁹ peliç quē occidisti. Discissa: dilaniata: nā ipm iussit mēbratim diuidi: ut coquerēt. Sorores. s. achasti & filiæ peliæ. Pię q̄ re uolebāt patrē reducere ad iuuentutē sed eas decepisti. Impiū, nefas. s. lacerādo patrē: ut mādaueras. Pōt Iason: si medea nō erit coniuncta iasoni: liberabit ipse ab oi crimine: nā tu sola es cā iuę ifœlicitatis. Innocuū: innocentē: nā manus suas habet puras ab oi sanguine: nec nobiscū fuit qñ patrē achasti laniastis.

DAN. Cōfide regnis: isultat creōti & icōstātiæ regni supcilii: cui⁹ asperitatē mitigat gratæ hospitalitatis officio. Meū mun⁹: q uiuit Orphe⁹: q uiuit pollux cū castore hoc mei muneris ē. Incesse: antipophora & est cōcessio cū defensiōe criminis i palilogio. Gener, cū stomacho & idignatiōe. Tauri ferocis cū eēnt tā gemini, ut refert apolloni⁹. δ'ἐσιομοιπελιοντοι αρηιον αφινεμοντα ταυρω χαλκο ποδ'εστοματι φλογα φυσιοωντε. Quodcūq; culpa. ergo uiruui qd reliqt. Crimē, cām crimē amor usm est crimē q ē Iasoni. Fateor: ꝯfessio peccati merer ueniā. Terrā honesta petitio est⁹ rei q̄ nemini nocet: & recipiēti maxime pdest κοινα γαρ τα ... τιχ... hic illd a Ilonei obiectū tanq̄ extra oēm hūanitatē. Hospitio prohibemur harenæ. Nō esse: rñsio creontis ex naturæ lege deprompta: q̄ cautū ne q̄ sit peccati excusatio. si amici cā peccaueris. Achastū peremit & pelia medea ut Iason regnaret securus.

BER. ℂNequitia fœminea: fœminis pronis ad omne malum ꝓpria ē: sed ultra hoc habes fortitudinē uirilem adagēdū oia. ⁋ Famæ: ne memoria: ut de ampli⁹ nō sit memoria discede: & purga regna mea quæ sunt cōtaminata ꝑ te. ⁋ Sollicita: monē ad malū. ⁋ Profugere: si uis ut recedā da mihi nauē & comitē Iasonem. ⁋ Bella: si times ne achastus faciat tibi bellū: debes etiā expellere: cū ambo simus in culpa. ⁋ Illi. s. Iasoni ad utilitatē illi⁹, nō a me meā interēptus est pelias: & si me diceres totiēs scelerarā qd feci non mihi sed ꝓ nobis factū est. ⁋ Distinguis: uis vnum retinere & me expellere. ⁋ Docet maritus. s. Iason, q. d. qꝗd facit in me: docet fore in filiā tuā quā relinquet sicut me. ⁋ Nunq̄ mihi: ad uoluntatem meam. ⁋ Seris: seminas: qd tarda exiliū uerbis ⁋ Insontes: peto ne punias filios ꝓpter matrē. ⁋ Per auspicatos, q. d. per ꝯiugiū filiæ tuæ qd uidet fieri meliore auspicio quam fuerit meū: & spes futuras. i. p filios tuos. ⁋ Abscindas: abbreuies istud tempus si placet ut non sit etiam nisi medius dies. ⁋ Lues: sustinebis suppliciū capitis: si crastinus dies hic te inuenerit. ⁋ Isthmo: terra ubi erat corinthus. Hymeneo quare uolo solēnia nuptiaꝝ filiæ meæ celebrare.

BER. Vdax: inducit chorus fœminaꝝ corinthiarum execrans primū q inuenit nauē inter tot pericula uitæ: adduxit Medeā maximā pestē. Versus est anapesticus pindaricus cōstās qtuor pedibus iterdū nullū hēt Anapestū. ⁋ Audax nimis temerarius. ⁋ Perfida nō seruātia fidem nam incerta sunt & uaria. ⁋ Fidele: habere fiduciā in paruo ligno. ⁋ Gracili limite: pua distātia inter aquā ubi est mors: & lignum ubi sūt hoies. Vnde Iuuenalis. Quatuor aut tribus digitis a morte remot⁹. ⁋ Pleiadas: septem stellas filias athlantis in cauda tauri: hyades in frōte tauri septē

Contaminauit/absuit ferro manus,
Prorsusq; nestro purus a cœtu stetit.
Sed tu malorum machinatrix facinorum,
Gui fœminea nequitia ad audendum omnia
Virile robur nulla famæ memoria est
Egredere. purga regna/letales simul
Tecum aufer herbas/libera ciues metu.
Alia sedens tellure sollicita deos.
M. Profugere cogis/redde fugienti ratem,
Vel redde comitem/fugere cur solam iubes?
Non sola ueni. bella si metuis pati,
Vtrunq; regno pelle. cur sontes duos
Distinguis? illi pelia, non nobis iacet.
Fugam, rapinas, adiice desertum patrem.
Laceratumq; fratrem, quidquid etiamnum nouā
Docet maritus coniugem, non est meum.
Toties nocens sum facta, sed nunquam mihi.
C. Iam exisse decuit/quid seris fando moras?
M. Supplex recedens illud extremum precor,
Ne culpa natos matris insontes trahat.
C. Vade, hos paterno, ut genitor, excipiā sinu.
M. Per ego auspicatos regii thalami toros,
Per spes futuras, perq; regnorum status,
Fortuna uaria dubia quos agitat uice,
Precor, breuem largire fugienti moram.
Dum extrema natis mater infigo oscula
Fortasse moriens. Cr. fraudibus tempus petis.
M. Quæ fraus timeri tempore exiguo potest?
C. Nullū ad nocendū tēpus angustū est malis.
M. Parum ne miseræ tēporis lachrymis negas?
C. Et si repugnat precibus infelix timor,
Vnus parando dabitur exilio dies.
M. Nimis est, & ex hoc aliquid abscidas licet.
C. Et ipsa propera capite supplicium lues.
Clarus prius quam phœbus attollat diem:
Nisi cedis Isthmo. sacra me thalami uocant.
Vocat precari festus Hymenæo dies.

ANAPÆSTICI VERSVS. CHORVS.

Vdax nimium, qui freta primus
Rate tam fragili perfida rupit:
Terrasq; suas post terga uidens:
Animam leuibus credidit auris.
Dubioq; secans æquora cursu
Potuit tenui fidere ligno.
Inter uitæ: mortisq; uias
Nimium gracili limite ducto.
Non dum quisquam sydera norat:
Stellisq;: quibus pingitur æther:
Non erat usus. non dum pliadas:
Hyadas poterant uitare rates:

sunt stellæ: quæ suculę appellant tempestatē inducētes: vnde hydas aliqui appellarunt: a uerbo græco hyo quod est pluo. Oui. v. fasto. Postera lux hyades taurinę: cornua frōtis euocat: & multa terra madescit aqua.

DAN. ℂ Ad audendum omnia: ipsa apud Oui. non inficiatur. Medeæ faciunt ad scelus omne man⁹ & τουτο μισο μαχαια γοσεμι λυ πιοχιν παν ρηδις ονεστι. ⁋ Profugere: exulare & longe fugere: vnde profugus qui: testr honorato necessitate excelsus de suis sedib⁹ adhuc uagatur: Reddere. Plautus: tibi ago rationem reddam stimulorū seges ꝓprie reddere est acceptum restituere. Teren. in phor. Si quis quid reddit magna est habēda gratia. ⁋ Infœlix: qui facit infœlicem dieculam tibi cōcedo ad exilium quāuis id etiam fiat a me nō sine metu. ⁋ Nimis est: irrisio cum felle ac si dicat tolle: si iubet hoc etiam spacii.

DAN. Vudax: pindarico metro conscriptum carmen quartum in quo medeæ insultat audaciæ chorus: quæ se crediderit truci pelago in fragili ligno: Sed primo detestatur ipsius nauis inuentorem: qua indignatione etiam Ora. uexatur. ⁋ Illi robur durum & æs triplex circa pect⁹ erat, qui fragilem truci commisit pelago ratem &c. ⁋ Perfida freta qualia ille maxime omnium expertus est q oues uendidit ut mercaretur dactylos. ⁋ Rupit: sulcauit. ⁋ Animam: sic Iuuena. subsannat confidentiā meserorum mortaliū: qui uentis animam committūt dolato confisi ligno digitis a morte remoti: quatuor autem septem si sit latissima tæda. ⁋ Pleiadas hyadas. i. pluuias & humectas, ut accipias per epithetou, quidam tamen distinguūt: ut hyades quinq; numero stellæ i ore tauri: pleiades septē in humero eiusdem athlantis filiæ hæ & pleione ex æthra filiæ: q magis placet.

ℂO leuæ

Non Oleniæ ſydera capræ.
Non quæ ſequitur:flectitq́ ſenex
Arctica tardus plauſtra Bootes.
Non dum Boreas:non dum zephyrus
Nomen habebant.
Auſus Tiphys pandere uaſto
Carbaſa ponto:legeſq́ nouas
Scribere uentis.nunc Lina ſinu
Tendere toto.nunc prælato
Pede tranſuerſos captare Notos.
Nunc antemnas medio tutas
Ponere malo.nunc in ſummo
Religare loco:cum iam totos
Auidus nimium nauita flatus
Optat:& alto rubicunda tremunt
Suppara uelo.
Candida noſtri ſæcula patres
Videre procul fraude remota:
Sua quiſq́ piger littora tangens:
Patrioq́ ſenex factus in aruo
Paruo diues.niſi quas tulerat
Natale ſolum:non norat opes.
Bene diſſepti fœdera mundi
Traxit in unum Theſſala pinus.
Iuſſitq́ pati uerbera pontum:
Partemq́ metus fieri noſtri
Mare ſepoſitum.dedit illa graues
Improba pœnas per tam longos
Ducta timores.cum duo montes
Clauſtra profundi:hinc:atque illinc
Subito impulſu:uelut æ therio
Gemerent ſonitu.ſpargeret aſtra
Nubeſq́ ipſas mare depreſſum.
Palluit audax Tiphys:& omnes
Labente manu miſit habenas.
Orpheus tacuit torpente lyra.
Ipſaq́ uocem perdidit Argo.
Quid cum Siculi uirgo pelori
Rabidos utero ſuccincta canes:
Omnes pariter ſoluit hiatus.
Quis non totos horruit artus

BER. ℂOleniæ capræ:amaltheam capram nutritam fuiſſe aſſerunt in oleno boetiæ ciuitate.Oui.v.faſtoꝝ.Naſcitur oleniæ ſignum pluuiale capellæ. ⁋Arctica: ſeptẽtrionalia de boote & paluſtro:& urſa maiore & minore ſupra ſatis diximus. ⁋Typhis: magiſter primæ nauis qui duxit argonautas. ⁋Carbaſa:Vela. ⁋Scribere:leges: quodãmodo factæ ſunt leges nauigantibus qualiter debeant regere naue. ⁋Lina:vela quæ faciũt ſinum. ⁋Pede: fune qui quando fert. verſus portam facit obliquare vela: antenę dicunt̃ ligna quę ſuſtinent uela p trãſuerſum mali. ⁋Sũmo,i ſũmitte mali. ⁋Optat, vult colligere omnes vẽtos. ⁋Supra vela: aliqñ ſignificat ſubtilem veſtem puellarem. ⁋Noſtri patres.ſ.q non ſunt vſi nauigatione. ⁋Candida:meliora tẽpora. ⁋Natale ſolum terra i qua natus erat. ⁋Bene diſcepti:diſtinctũ a diis & ſepto, Nam aqua data eſt piſcibus: terra hominibus: vnde bene diuiſus erat:mundus & hoies debebãt eſſe contenti ſuis littoribus. ⁋Theſſala pinus: nauis argos facta ex pinum in theſſalia. ⁋Verbera.ſ.per remos & per alia inſtrumenta nautica. ⁋Sepoſitũ: ſecundũ ab vſu humano antea patiebamur tum mala in terra, nunc aũt timemus etiam i aqua. ⁋Illa.ſ.nauis argos dedit pœnas.ſ.quę ſequunt̃. ⁋Cũ duo mõtes: cyaneæ inſulę ſunt in ponto ſeu magis ſcopuli cõtra thracium boſphoꝝ mille quingentis paſſibus ab europa diſtãtes: ut teſtis eſt Põpo. de qbus Luca. circa finẽ ii.li.ut pagaſea ratis pereret cum phatidos unda:Cyaneas tellus emiſit in æquora cautes:has fuiſſe inſtabiles dicunt:& viciſſim cõcurrentes. Dicunt̃ hę concurriſſe & abſtraxiſſe puppem argos. ⁋Clauſtra : quia uidentur claudere mare illic. ⁋Aequoreo:qa fragore maximo uidebant̃ tonitrua de cœlo. ⁋Impulſu : impetu & colliſione ſ:ſ facta ex vtraq parte. ⁋Deprehenſum.ſ.in medio:nam aquas maris exprimebat in cœlũ qñ illi ſcopuli cõiungebant̃. ⁋Labente:cedente:pp timorẽ. ⁋Habenas:temonem nauis: quo regitur nauis,quẽadmodum equus frẽo & habenis. ⁋Vocem:cantum orphei qui propter timorem & ipſe tacuit. ⁋Virgo pelora: ſicula: nam pelorus eſt mons ſiciliæ ad italiã vergens: vbi Scylla periculum maris ſiculi naturis inimicum habet: hæc olim fuiſſe filia phorci ex cretaria nympha dicit̃:de qua Oui.lib.xiiii.meta.omnia expreſſit. nam cum deus marinus glaucus hanc ardenter amaret:a qua ipſe ſpernebat̃:& Circe glaucum ipſum mirũ in modum amaret ſuadet glauco circe:ut ſerpentẽ ſcyllã ſperneret:& ſe amantẽ amaret:cui prius loquit glaucus Naſcent̃ in æquore frondes & in ſummis naſcent̃ mõtibus algę ſoſpite q̃ ſcylla noſtri mutẽtur amores. Et quo irata circe: nec volens amatum lædere cõtra ſcyllã ipſam incãduit, q̃ ſibi p̃ferebat̃. Et qd fontẽ in quo ſcylla ipſa lauari conſueuerat ueneficiis potẽtiſſimis uitiauit: adeo ut cũ fontẽ intrauit: canes rectibiles iuxta inguinia ſua cõſpiceret: q mõſtruoſis latratibus ipſam deterebãt: qbus ipſa exterrita p̃cipitẽ ſe mari dedit: quã ut ait Virg. in.iii.æneí. Cæcis cohibet ſpelũca latebris: ora exercirãtẽ: & naues in ſaxa trahentẽ. vñ Oui.lib.i.de arte ingt.Altera ſylla maris monſtrũ medicamine circes. ⁋Puppe præmit rapidos inguibuſq́ canes,huius formã depingẽs Virg. in eodẽ li.iii. æne.ingt.Prima hois facies, & pulchro pectore virgo.Pube tenꝰ:poſtrema imani corpore piſtris. Delphinum caudas vtero commiſſa lupoꝝ. Salu. vero cõcordãs cũ Pli. li.iii.hiſto.natu. dixit in ſicilia eſſe ſaxũ ingẽs habẽs humanã effigiẽ i pte ſuperiori, in inferiori vero plures hr̃e dixerunt: refectos ſcopulos ſub radicibus cauernoſos: inter quos dũ eſtuoſum mare intrat ab eiſdem refractũ tumultuãdo repreſentat latrantẽ canũ: & ululantes lupos.

DAN. ℂOleniæ: ſignũ amaltheæ: ſiue oriat̃ uel occidat tẽpeſtatẽ facit. Sydeꝝ aũt obſeruatiõnẽ in nauigãdo primi inuenerunt phœnices. ⁋Auidus: qui auaritia cęcus ruit in pericula aperta: auidus q quod nõ uidet: valde appetit: ut ſcribit Põpei. ⁋Candida noſtri: uiuerũt ingt primi illi hoies affatim felices ſuis cõtenti cõfinibus nulla re ſe indigere ſentiẽtes: ſed in maximis delitiis abũdare, id qd elegãter ẽt pertractat Heſiodus in ημεραισ ουδεποτε ουδεικαισ μεταυδρασι λιμοσ οπηδει ουδ ιρατη, θαλιισ δε μεμηλοτα εργα νεμονται τοισι φερει μεν γαια πολυνβιον ουδ επι να υνεισ ουται. ⁋Cum duo montes.phineus monuit argonautas & Iaſona emitterent columbã: quæ euolaret inter cyaneas: ſi cũ primũ illas attigiſſent: inde poſſe illos cognoſcere: ſi colliđendi eſſent aut euaſuri: quippe colliđba

Toties imo latrante malo?
Quid: cum Ausonium dirae pestes
Voce canora mare mulcerent?
Cum pieria resonans cithara
Thracius Orpheus: solitam cantu
Retinere rates: pene coegit
Sirena sequi? quod fuit huius
Pretium cursus? aurea pellis:
Maiusq; mari Medea malum:
Merces prima digna carina:
Nunc iam cessit pontus: & omnes
Paritur leges. non palladia
Compacta manu regum referens
Inclyta remis queritur Argo.
Quaelibet altum cymba pererrat.
Terminus omnis motus: & urbes
Muros terra posuere nouos.
Nil: qua fuerat, sede reliquit
Peruius orbis. Indus gelidum
Potat Araxem Albin persae,
Rhenumq; bibunt. uenient annis,
Saecula seris: quibus Oceanus
Vincula rerum laxet: & ingens
Pateat tellus: Tiphysq; nouos
Detegat orbes: nec sit terris
Vltima Thule.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. MEDEA.

ALumna celeré quo rapis tectis pedé?
Resiste: & iras cōprime: ac retine ipetū,
Incerta qualis entheos cursus tulit,
Cum iam recepto Maenas insanit deo,
Pindi ingalis uertice. aut Nisae iugis
Talis recursat huc, & huc motu effero.
Furoris ore signa lymphati gerens.

euadente omen erat securitatis retēta vero & collisa: nos frustra illas nauigaturos euolauit colūba: retēta tm̄ extrema caduca: exclamarunt heroes laeti & salutatis diis collisionē euitarūt Apollonius rhodius. ευνετετωιστομένοιυε, τετιμιονφ δ' επιπροδεπειατιαδ' ειπειρισασθένοσ απο προ μελευτεσ εφυεμεν, &c. Audax typhis: euitato periculo in magno timore dixit typhis: frustra nauigasemus: i diuinum mēbris pallas inspirasset robur nūc reliquū est pomphie aptare Argon quassam &c. Quid cū siculi. semel ex homero circūscripsimus scyllā & carybdim repetere eādē cātilenā cēties isania ē. Oēs hiatus: voragines & praecipitia. Toros ar. p totos artus: dicti artus teste Pōpe. q mēbra mēbris artentur.

BER. Imo malo: scilicet scylla. Ob hoc piculū qs nō riguit p totos artus ex timore ō nauigatione pōti i thessaliā nō est necesse venire ad Italiā: sed sūptū de nautica orphei, q dicit cū Medea lacerasset absyrtū fratrē Iouē indignatū misisse tēpestatē, & p duos dies errauisse in mari: & ad hęc loca appulisse: Medeāq cupidā visendi sororē Circē, quā regno pulsam ad Italiā venisse tradūt: in eo quę promontorio qd' etiā nūc ab illa circeon vocat recedisse: ut Dido. plane exequitur li.v. Quid cū: tāgit aliā fabulā ex Orpheo sumptā fuerūt ut dicūt tres poetae Acheloi fluminis filiae ex caliope musa. He insulas quasdā iuxta pelorū iter siciliā & Italiā habuisse scribunt. Quod Oui. etiā tetigit. in. xiiii. meta. Dū aeneae trāsitū describēs inqt Terrasq calēti sulphure fumatas acheloiadūq relīqt sirenū scopulos: quod Clau. poeta insignis clarius ōndit ac latius in lib. de raptu proserpinae. Harum vna voce teste Ser. sup. v. aenei. circa finem: alia tibiis alia lyra canebat. sopirent quos cū sopitos persentiscerēt, submergebant: & deuocabant: vnde dicit q cū nautae vela dirigerēt ad illarū littora vidēs Orpheus periculum lyra accepta fecit illas tacere. Dire pestes: sirenes. Mulcerēt: delinirēt cantu suo. Pieria: donata a musa eius matre. Preciū: preciū nauigationis fuit aureū velus & Medea. peior oi mōstro. Merces: appositio ē, q.d. prima carina fuit execrabilis: & Medea fuit merces digna illa carina. Cessit, superatū est. Leges. s. quas volūt nautae. Palladia manu: nam dono palladis argo fabricata fuit quae amabat Iasonē. Cymba: ēt nūc parua nauicula trāscendit totū mare. Regū: Iasonis & sociorū regū. Indi: extremi populi in oriente ab indo fluuio dicti: vltra quos non est terra habitabilis tā oēs fines nobis sublati sunt: nā oēs de loco ad locū vagant. Araxem: fluuiū armeniae. Persae: populi oriētalis: ab his teste Pli. lib. xv. Persica poma aduecta sunt. Albin: fluuiū germaniae: in cuius ripa sunt populi sueui. Rhenū fluuiū: qui diuidit galliā & germaniā. Seris. s. posteris annis. Oceanus. extremum mare: nā tenet colligatū centrū terrę: sed veniet tēpus q nauigabimus vltra tylem: & alias isulas iueniemus. Laxat: apiet. Vincula: termi nos. Typhis nauta. Nouos orbes: terras nobis antea incognitas. Thyle: isula est oceani inter septētrionalē & occidētalē plagam: q vltima erat ex cognitis, a romanis. Vir. i. geo. Tibi seruiat vltima tyle. alia est i aphrica cōtra sinū carthaginis.

BER. ALumna. Hic est terti⁹ actus vbi nutrix hortatur medeā ad quietē, ne quicq̄ cōtra regē tenet: sed medea ita incitata ad uindictā prona fert. Incerta: illa nō obtēperat: sed recedit pceps: vñ nutrix dicit: abit illas sicut moenas furiata. Entheos: bacchidos: & est adiectum a graeco. Moenas: baccha de qua supra diximus. Recepto deo. i. furore bacchico in mōtibus in qbus solebāt fieri sacra baccho. de pindo & nisa dictū est supra. Effero, effrenato. Lymphatici, lymphā aquā vocamus: uñ lymphatici laruatici atq insanientes dñr qd apd' veteres vulgo pditū erat: quecunq speciē qdā vidissent: hoc est nymphae effigiem ferēdi finē non facere quos graeci nympholeptos appellant.

DAN. Palladia manu, monitrice Pallade. Argus magister fuit nauis & architector: dicente Apollonius, ημεν νυν προσ την επιχλοισιν αυιδ' ε οιαργον αθαγαι αοχαμενυ πολεμοσ υνεσιν & caetera. Argo: quare inflexionis contractoꝝ: apud nos secunde nonnunquam ferunt etiam apud nos regulam graecam: a celeritate dictam volunt per contrarium alii a magistro. Pindarus Thebanus in magnesia oppido aedificatam affirmat. Calimachus ad templum actii apollinis: sed de his plura in commentariis dicemus Valerius Flaccus. Vltima thule. Strabonis & Dionysii atq Eustachii volumina prae se ferunt vbiq thule & nō thyles & sic legendum suadeo insula in ultima parte septentrionis. Caue a Tortelio in etby. huius dictionis. nam si esset απο του τηλε dicēdum esset tale exaratur itaq dictio cum. th. & y, si graecos imitamur.

Alumna.

DAN. Alumna. Quintũ carmen, & actus tertius & ẽ tãbicũ trimetrũ dãnata exilii Medea furit & parat se ad vindictã frustra quietem suadẽte nutrice. ⁋ Nise nisei/des sacrificabãt baccho: mel/le: atrio & lacte postea fure/bant Euseb. & acron.

BER. ℭ Flãmata, accẽsa. ⁋ Citat cõmouet. ⁋ ⁋ Ex alto. i. pfũdo pectore. ⁋ Renidet: sunt variæ passiões illius, iterdũ hẽt vultũ lætũ recordans de vindicta tractũ ẽ ab auibus q̃ sunt in nido: q̃ lætant̃ vidẽtes matrẽ venientẽ. ⁋ Speci/mẽ: signũ & argumẽtũ cuius/cunq; passiõis: græci pati appellãt q̃ latini passiões & affectiões dñt. ⁋ Hæret firmat se q: signum est cogitabũdi. ⁋ Minat̃ q̃ssat caput. ⁋ Æstuat: dubitat i pectore tractũ a fluctibus. ⁋ Põdus malum. ⁋ Verget: vertet se. ⁋ Versat: reuoluit secũ. ⁋ Haud mediũ: ñ mediocre, imo magnũ. ⁋ Se vincet faciet plusq̃ solita sit i malis suis. ⁋ Fallant: faciant vt falsum sit & vanũ q: metuo. ⁋ Si queris: exhortat̃ medea seipsam audiendo nutricẽ. ⁋ Misera: nũc i miseriis ɔstituta. ⁋ Imitare amorẽ. s. pp quẽ reliqsti prẽ; & iterfecisti frẽm, nũc facias aliqd pei⁹. ⁋ Patiar. sustinebo ne reliq̃t me lasõ & hodie ducat aliã vxorẽ. ⁋ Segnis, sine vindicta. ⁋ Ambitu, cũ tãta istãtia a creonte rege petitus vt cũ Iasone iungeret filiam. ⁋ Dũ terra nunq̃ cessabo donec fecero vindictã. ⁋ Liberatũ: quia terra ẽ in medio. ⁋ Mũdus: cœlum. ⁋ Vices: mutatiões tẽpoꝶ, nã modo ẽst æ mõ hyems. ⁋ Numer⁹, qa arenæ nõ pñt numerari. ⁋ Solẽ: qa de die ẽ sol: de nocte ãt apparẽt sydera. ⁋ Siccas: arctos vrsam minorẽ & maiorẽ q̃ dicũt nunq̃ occidere in mari: ut aliæ stellæ quẽadmodũ supra dixim⁹. ⁋ In põtũ: oia flumina uadũt ad mare. ⁋ Titan: encheladum unũ ex gigãtib⁹ q sub ethna sepultus dr̃ a poetis: euomere q; flãmas, q ab ethna monte euoluunt̃. ⁋ Nõ rapidus: nõ erit: ulla potẽtia q̃ possit me cohibere. ⁋ Coro vento. ⁋ Pontus. s. euxinus. ⁋ Timuit: idignata medea q: Iason illã reliquerit pp timorẽ creõtis & Acasti regis thessaliæ: vnde dicit sibi ipsi si me amasset non reliquisset, nam verus amor neminem timet. ⁋ Sz cesserit, pone q: timuerit: saltẽ debebat venire ad me: ut seipsum expugnaret: potuissetq; ipetrare plures dies a Creõ. ne discedrẽ quẽadmodũ ip̃sa impetrauit tñ vnã diẽ: quæ tñ satis erit ad vindicãdũ me. ⁋ Coniugẽ. s. me. ⁋ Ferox. s. Iason. ⁋ Laxare: plongare tp̃s. ⁋ Immitis: fuge exilii crudelr̃ mihi inditi. ⁋ Genero: Iasoni cui nulla repulsa potuit dari a Creõ. ⁋ Vnus dies, ut cõplecteret natos prius q̃ descederẽ. ⁋ Deos. s. p incãtationes. ⁋ Sola: nunq̃ quiescam, imo ero contenta: si videro oia in ruinam dari mecum. ⁋ Tutus: quia nemo sine periculo aggreditur potentes &c̃.

Flammata facies spiritum ex alto citat.
Proclamat: & superis oculos fletu rigat.
Renidet. omnis specimen affectus capit.
Hæret: minatur: æstuat: queritur: gemit.
Quo pondus istud nerget? ubi ponet minas?
Vbi se iste fluctus franget? exundat furor.
Non facile secum uersat: aut medium scelus.
Se uincet: iræ nouimus ueteres notas.
Magnũ aliqd instat: efferũ: immane: impiũ:
Vultum furoris cerno: dii fallant metum.
M. Si qris odio misera: quẽ statuas modũ:
Imitare amorem. regias ego ne ut faces
Inulta patiar? segnis hic ibit dies?
Tanto petitus ambitu: tanto datus?
Dum terra cœlum media libratum feret,
Nitidusq; certas mundus euoluet uices:
Numerusq; arenis deerit: & solem dies:
Noctem sequentur astra. dum siccas polus
Versabit arctos: flumina in pontum cadent:
Nunquam meus cessabit in pœnas furor.
Crescetq; semper: quæ ferarum immanitas:
Quæ Scylla: quæ Charybdis Ionium mare:
Siculumq; sorbens: quæq; anelãtẽ premens
Titana tantis Aetna feruebit minis?
Non rapidus amnis: non procellosũ mare:
Pontusq; Coro sæuus, aut uis ignium
Adiuta flatu: possit inhibere impetum:
Irasq; nostras sternam: & certam omnia.
Timuit Creõtem, ac bella Thessalici ducis.
Amor timere neminem uerus potest.
Sed cesserit coniictus: & dederit manus
Adire certe: & coniugem extremo alloqui
Sermone potuit. hoc quoq; extimuit ferox.
Laxare certe tempus immitis fugæ
Genero licebat. liberis unus dies
Datus duobus. non queror tempus breue.
Multum patebit. faciet: hic faciet dies:
Quod nullus unquam taceat. inuadã deos:
Et cuncta quatiã. Nu. recipe turbatũ malis
Hera pectus: aium mitiga. Me. sola ẽ quies:
Mecum ruina cuncta si uideo obruta.
Mecũ oia abeant: trahere, cũ pereas, libet.
N. Quã multa sint timẽda, si perstas uide.
Nemo potentes aggredi tutus potest.

Trimetri Iambici.

IASON. MEDEA.

O Dura fata semper, & sortẽ asperã,
Cũ sæuit, & cũ pcit ex æquo malã.
Remedia toties iuenit nobis deus
Periculis peiora. si uellem fidem

BER. ℭ O Dura: nũc altera pars Iasonis exeuntis ad cõsolandũ medeã: & dolet q: cogat̃ eã deserere. dicẽs qñ volui liberari a tauris & dracõe coactus sum iurare ne perirẽ: me habitus: medeã i vxorẽ nũc ãt necesse ẽ: aut moriar: aut obtẽperẽ Creonti: sed deos testor: q: nõ id facio pp mortẽ meã: sz pp filios meos. ⁋ Fata. s. mea. ⁋ Sortẽ: cõditionẽ fortunæ meæ. Ex equo equali semp mihi iniqua. ⁋ Peiora: qa peius sequutũ fuit ex liberatione mea & hæc secũ loquitur Iason.

DAN. ℭ Affectus, pturbatio aĩ capit spẽ; & pulchritudinẽ medeæ. ⁋ Renitet: mõ exhilarat̃. ⁋ Hæret: dialyõ. ⁋ Æstuat: feruet ira. ⁋ Vrget repetitũ est qd sit uergere i sacro & re diuina, se hic verget flectet̃. ⁋ Imitare amorẽ tuũ q te facile ad oẽ scelus impellat: ue est venenosus amor & tristis. ⁋ Segnis: sine mea uindicta. ⁋ Dũ ter. ab æternitate scelus exaggerat. ⁋ Adire certe &c̃. nõ sine stomachatione, & graui sugillo ipsius Iasonis istec repetit Medea. pertim affinitatis nomina & Maritalis vinculi. ⁋ Cõiugẽ: quã decepit. quã respuit nulla cã. ⁋ Genero: potius mecho. ⁋ Liberis vnus dies: dixit Creon. vnus parando dabitur exilio dies. ⁋ Non queror: non est terendum lachrymis, tẽp⁹ quod mihi perquã breue relictum est.

Præstare meritis coniugis leto fuit
Caput offerendum. si mori nolim fide
Misero carendum est. non timor uincit uirum,
Sed trepida pietas, quippe sequeretur necem
Proles parentum. O sancta, si coelum incolis:
Iustitia, numen inuoco: ac testor tuum.
Nati patrem uicere. quin ipsam quoque
Etsi ferox est corde: nec patiens iugi:
Cõsulere natis mallet quam thalamis, reor.
Cõstituit animus precibus iratam aggredi.
Atque ecce: uiso memet exiluit, furit.
Fert odia præ se: totus in uultu est dolor.
M. Fugimus Iason: fugimus hoc nõ est nouũ
Mutare sedes: causa fugiendi noua est.
Pro te solebam fugere discedo, exeo.
Penatibus profugere quam cogis tuis,
Ad quos remittis? Phasin & Colchos petã?
Patriumque regnum? quæque fraternus cruor
Perfudit arua? quas peti terras iubes?
Quæ maria monstras? pontici fauces freti?
Per quas reuexi nobiles regum manus
Adulterum secuta per Symplegadas?
Paruam ne Iolcon, Thessala an Tẽpe petã?
Quascunque aperui tibi uias, clausi mihi.
Quo me remittis? exuli exilium imperas,
Nec das. eatur. regius iussit gener.
Nihil recuso: dira supplicia ingere.
Merui. cruentis pellicem poenis premat
Regalis ira: uinculis oneret manus.
Clausamque saxo noctis æternæ obruat.
Minora meritis patiar ingratum caput.
Reuoluat animus igneos Tauri halitus:
Interque saeuos gentis indomitæ metus:
Armifero in aruo flammeum Æetæ pecus.
Hostisque subiti tela. cum iussu meo
Terrigena miles mutua cæde occidit.
Adiice expetita spolia phryxei arietis:
Somnoque iussum lumina ignoto dare
Insomne monstrum: traditum fratrem neci:
Et scelere in uno non semel factum scelus:
Iussasque natas fraude deceptas mea:
Secare membra non reuicturi senis.
Alienaque sequens regna deserui mea.
Per spes tuorum liberum: & certum larem:
Per uicta monstra: per manus: pro te quibus
Nunquam peperci: perque præteritos metus:
Per coelum: & vndas: coniuga testes mei:
Miserere: redde supplici felix uicem.
Ex opibus illis: quas procul raptas Scythæ
Vsque a perustis Indiæ populis petant.

BER. ¶ Cõiugis. medeæ, quæ me liberauit. ¶ Fide. quã promisi medeæ. ¶ Vir. f. fortis qui mortẽ nõ timet. ¶ Pietas: amor in filios. ¶ Vicere: excusat se: nã filii sui fecerunt hoc amore suo: deserere Medeã, ut superstites essent. ¶ Parentem. s. me. ¶ Quin ipsa. s. medea, mater. credo quod ipsa potius uelit deserere me quam uidere mortẽ filio. ¶ Malle: potius uelle cõsulere natis. i. seruare uitã filiorum quam frui thalamis meis. ¶ Aggredi: alloqui delibera ui adire illã. ¶ Exiliuit foras uenit ad me. ¶ In uultu: quo mõstrabat totã passionẽ ai. ¶ Fugimus furibũda aggreditur Iasonem. ¶ Cã fugiẽdi a patre pp amorẽ tuũ; iterum de thessalia pp peliã quẽ interfeci p te. nũc aũt coacta & deserta a te. ¶ Ad quos: exprobrat bñficia uis redeã ad patriã quã totã violaui pp te. ¶ Reuexi: reduxi sospites reges: qui tecum erãt in agro. ¶ Adulterũ. s. te. ¶ Per sym. sunt teste Pli. in. iiii. & vi. na. histo. scopuli: vel sm Põponiũ i scdo duæ isulæ helespõti cõtra thraciũ bosphorum mille qngẽtis pas. ab europa distãtes, quas nõnulli ex poetis nr̃is etiã cianeas vocauerũt. Has Oui. in. xx. me. li. mobiles pmũ fuisse: sz postea imobiles factas dixit. ¶ Timuit cõcurrẽtib⁹ agro vndarum sparsas symphlegades elisasque quæ nũc imote pstant ventis resistunt. ¶ Nec das: qa oino erã exul. ¶ Regius gener i hironice. Iason gener creontis. ¶ Pellicem. s. me. ¶ Minora nã maiora merẽtur scelera. mea. ¶ Ingratũ caput: nunc caput hironiã exprobrãdo. bñficia sua Iasoni. ¶ Halit⁹. spiritus: nã thauri q erãt ad custodiã aurei velleris narib⁹ & ore flãmas euomebãt. ¶ Armifero in auro: vbi debebãt nasci armati hoies ex dẽtibus serpẽtis q i auctorẽ semis arma ptulissent. ¶ Pecus tauros itellige. ¶ Hostis subit: subito ex terra nati. ¶ Mutua: nã mutuis vulnerib⁹ sese iterfecerũt. ¶ Arietis: quẽ marti phyxus sacrauit: eiusque pellẽ fago appendit. ¶ Mõstrũ: draconẽ puigilẽ. ¶ Fratrẽ absyrtũ quẽ in frustra dissecui apd thomos. i vno scelere. s. cũ sequerer te multa scelera sil feci. ¶ Iussas, natas filias peliæ patrui tui quẽ filiabus occidendum præbuit illius regno potireris. ¶ Senis. peliæ: quem illo modo reuirescere putabant. ¶ Per spes; deprecatur mõ Iasonẽ p res sibi gratissimas, & p ea pericula qb⁹ ipm liberauit. ¶ Certũ larẽ: domũ sibi certã nõ habeo ut tu certã domũ. vñ necesse ẽ me vagari, & ita mouet ad misericordiã. ¶ Peperci: quas sp. exercui cõtra mõstra p te & in oi scelere. ¶ Testes: qa adiurasti mihi cõiugiũ p deos coelestes & marinos. ¶ Vicẽ: merita mutuũ amorẽ. ¶ Ex opibus: vides me desertã. in maxima i felicitate: educata fui in domo referta diuitiis & nihil exportaui nisi fratrẽ paruulũ quẽ p te morti tradidi. ¶ Scythę in qbus sũt colchi. ¶ Petũt, vadũt ad accipiẽdũ vsque ad vltimos populos.

DAN. ¶ Si vellem fidem, nõ temere Iason reliquit Medeam: quam æque ac parẽtem suũ deceperat: seipsum posse suspicabatur aliquando etiam decipere. ¶ Meritia cõiugis: non possem medeæ erga me beneficia vllo merito persoluere: nisi morte: ergo ut carreã morte carebo fide. ¶ Fugimus in fugam. trudimur. ¶ Pro te: nunc pro socia tua sed tacuit dolore. ¶ Patriũ regnũ, urbem æeam de qua Apollonius meminit & Homerus. vnde dicta circe ææa nõ vt somniat, qdã a nauigantium clamore. ¶ Phasim: fluuium patriũ phasis clarissimus ponti fluuius oritur in moschis & nauigatur quibuslibet magnis nauigiis. Hyppus & Cyanus vastissimi amnes in eũ cadũt & faciunt maximum strepitũ Mela & Pli. in. vii. Colchorum regio i scythia ut testatur Stra. ¶ Reuoluat: cogitet: recolat aius tuus igneos taurorum hanelitus quos Apollonius dixit στοματι φλογεφεσιοωντε &c. ¶ Halitus: spiritus spiritum recipit licet sit nostra nox. ¶ Armifero in auro: innouali reddente nõ fruges: sed arma. æetes alloquitur i hęc verba Iasonẽ iuxta Apollonium: hospes tu iungens thauros impelles in cãpum: martis quadratũ quẽ scindens aratro ad profundũ non iacto in sulcis semen sed serpẽtis perniciosi dẽtes exeuntes in corpora armata

quæ irruens

Referta quasq; uix domus gazas capit,
Ornamus auro nemora. nil exul tuli.
Nisi fratris artus/hos quoq; impendi tibi.
Tibi patria cessit/tibi pater, frater, pudor.
Hac dote nupsi/redde fugienti sua.
I. Perimere cum te vellet infestus Creon:
Lachrymis meis euictus exilium dedit.
M. Poenam putabã: munus: ut uideo: ẽ fuga.
I. Dum licet abire: profuge, teq; hinc eripe.
Grauis ira regũ est sp. Me. hoc suades mihi?
Praestas Creusae/pellicem inuisam amoues.
I. Medea amores obiicis? M. & caedẽ: & do-
I. Obiicere crimẽ qđ potes tãdẽ mihi? (los.
M. Quodcũq; feci. I. restat hoc vnũ insuper,
Tuis ut etiam sceleribus fiam nocens.
M. Tua illa: tua sunt illa. cui prodest scelus:
Is fecit. omnes cõiugem infamem arguant,
Solus tuere/solus insontem uoca.
Tibi innocẽs sit quisquis est pro te nocens.
I. Ingrata vita est, cuius acceptae pudet.
M. Retinenda nõ est: cuius acceptae pudet.
I. Quin potius ira concitum pectus doma:
Placare natis. Me. abdico: eiuro: abnuo:
Meis Creusa liberis fratres dabit?
Regina natis exulum afflictis potens?
Non ueniat unquã tam malus miseris dies.
Qui prole foeda misceat prolem inclytam:
Phoebi nepotes Sisyphi nepotibus.
I. Quid misera meq; teq; in exitium trahis?
Abscede qso. M. supplicẽ audiuit creõ. (lus.
I. Quid facerẽ possim: loqre. M. p me? uľ sce-
I. Hic rex: & illinc. M. ẽ & his maior metus
Medea. nos confliges: certemus: sine
Sit precium Iason. Ia. cedo defessus malis.
Et ipsa casus saepe iam expertos time.
M. Fortuna semper omnis intra me stetit.
I. Acastus instat/propior est hostis Creon.
M. Vtrũq; profuge/ non ut ĩ socerũ manus
Armes. nec ut te caede cognata inquiens.
Medea cogit/innocens mecum fuge.
I. Et quis resistet: gemina si bella ingruant?
Creo: atq; Acastus arma si iungant sua?
M. His adiice Colchos: adiice Aeetẽ ducẽ.
Scythas pelasgis iunge: demersos dabo
I. Alta extiesco sceptra. M. ne cupias: uide.
I. Suspecta ne sint: longa coloquia amputa.
M. Nunc summe toto Iuppiter coelo tona:
Intende dexteram/ uindices flammas para.
Omnemq; ruptis nubibus mundum quate.
Nec diligenti tela librentur manu

quae fruens domo mea ha- sta. ⁋ Mane iugo boues & quiesco in crepusculo ipso a messe tu si perfeceris talia eo die auferes vellus ad reges aliter non darem ne spera. αυτημαρ τοδ εχοισ αωοι στειχειν βασιληοσ. ωριν δεκενου δοιεν μυδ ελπεο & caetera. ⁋ Arietis: portatus est ab ariete phryxus: cõuenit cum Apollonio: Caeterum: non arietem fuisse: sed ouẽ Naso affirmat. phryxeam periit pelias arbor ouem. ⁋ Monstrum: peruigilem intelligit draconem custodem pellis aureae quam in vertice caucasi terra peperit iuxta petrã in qua iuppiter typhaonia fulminauit, percussus enim typhaon postea uix potuit peruenire ad portum nomine Serbonida vbi adhuc stridens iacet. ⁋ Serpens vero appositus ad custodiam velleris quem serpentem vna cum Tauris mansuefecit veneno qđ vocant prometheium in phoriamo diu conditum, ⁋ Scythae, idest colchiae ωαρατο ωεχτυιο dicti sunt scitae qa sunt asperi & immanes populi de quibus satis & super dictum est alio in loco.

BER. ℭ Capit: uix potest tenere propter copiam. ⁋ Ornamus: hoc dicit ꝓpter pellem auream quae pendebat arbori. ⁋ Cessit: victa fuit: nam pro te deserui eam. ⁋ Redde sua. s. patriam & integritatem meam quam pro te amisi. ⁋ Poenam putabant exilium esse poenam: sed est beneficiũ ut tu dicis. ⁋ Hoc suadens: quod mihi suades fugam non facis pro bono meo sed amore creusę a qua pellicem, scilicet meuis amouere. ⁋ Caedem, scilicet peliae & fratris. ⁋ Quodcũq; nam fuisti causa omnium scelerum quae feci. ⁋ Restat: tu uis ut dicat sceleratus propter scelera tua. ⁋ Tua, tua cõduplicatio indignabũda. ⁋ Cui prodest: ille cuius causa fuit scelus & mali dat causam: hic est sceleratus appellandus. ⁋ Omnes: si me: omnes accusarent tu solus deberes me tueri. ⁋ Tibi innocens quando quis est nocens causa tua illum semper debes: excusare non autem criminari. ⁋ Ingrata non vellẽ viuere, cum me vitam a te accepisse pudet. ⁋ Retinenda: potes te occidere. ⁋ Placare: placeris propter filios depone furorẽ & recede. ⁋ Abdico, renunciare est abdicare apud historicos quando quis renunciat magistratui. Creusa: dabit indignatiue, creusa pariet ex te: & faciet fratrem meis filiis. ⁋ Regina: hoc erit gloriosum ꝙ regina pariat fratres natis exulum, scilicet mei & tui qui sumus exules. ⁋ Non veniat: nunquam possit esse illa dies ut haec pariat filios & misceat genus solis cum sanguine scelerati sisyphi qui rex fuit corinthi, ipsa autem medea erat de genere phoebi. ⁋ Scelus etiam pro me deberes facere omne scelus. ⁋ Hic rex, quid possem facere exul inter duos reges, scilicet achastum thessaliae regem & creontem corinthi. ⁋ Est edic. s. in me ipsa appositiue maior metus quam rex creo sine: dimitte me certare & si vicero vt habeam te maritum meum. ⁋ Infra me: quia omnez fortunam semper superaui. ⁋ Achastus: demonstrat periculum Achastus filius peliae prosequitur nos & creo habet nos inter sua moenia. ⁋ Vtrunq: non peto ut socerum aut patruelem achastum interficias: sed mecum fugias. ⁋ Creo atq Achastus pone ꝙ illi reges iungãt arma & cum illis veniat oetha & colchi: omnes Medea demersos: dabit: idest prosternet. ⁋ Ne cupias: non facis propter timorem, sed propter cupiditatẽ regni. ⁋ Suspecta ne collocatio mea suspitionem faciat Creonti. ⁋ Nunc summe: indignata Medea precatur Iouem: ut fulminet. ruptis nubibus nã fulmen emittitur fractis nubibus. ⁋ Nec diligenti: non oportet considerare quem ferias: non potest errare: nam vterque nostrum est nocens.

DAN. ℭ Sua: idest teipsum. Poenam: correctio est. ⁋ Grauis ira: iuxta illam sententiam. χαλεπη μεν γαρ οργη βασιληων. ⁋ Phoebi nepotes: aeetes pater Medeae filius fuit Solis & Perseidos nymphae ut in theogonia canit Hesiodus & exidia Medeam & Calciopẽ genuit ut tradit Hesiodi interpres &

confirmatum apparet ex Apollonii auctoritate in secundo argonauticon. εκ δε ανταις δε αδτα μαρπτευα ιν πταωχαικιωνωιο αιωνα &c. Homerus in odissea percurrit. Sisyphi, sisyphus æoli filius isthmon latrociniis filii ipsius sisyphi: & parentes glauces quę alio noie dicta est Creusa. Intra me stetit. Propior: vicinior Acasto. Inquines, cruentes cunire stercus facere antiqui dixerunt inde inquino polluo scribit Pompeius. Demersos, dabo, si nô sufficiût Creon & Achastus contra nos: veniant etiá iunctis copiis cum creonte. Ipse oeta: & scythiæ, omnes vna perimam & demersos dabo. Amputa: verbis compendium fac. Nubibus ruptis, contagio nimii humoris ex superiori circulo atq; ardoris ex subiecto expuitur ignis. ideo Iuppiter fertur iaculari fulmina a græcis τερπικεραυνος ζευς. Homerus & Plinius tradunt.

BER. ¶Sana: res melioris consilii, & si quid velis ex domo creontis pete. Leuare: leuiorem facere. Contemnere, nouisti animum meum non curare diuitias: sed unû peto ut des filios mihi comites exilii nam te noui nati ex Creusa manent, idest futuri sunt. Parere precibus. vellem facere quid cupis: & affectui tuo parere: sed pietas & amor filiorum negat. Socer. Creo etiam si imperaret nô posse illos dimittere. Hæc, causa vitæ potius voluisse mori quam te deserere nisi fuissent filii mei horum causa volui viuere: potius vellem vitam quam carere illis. Sic hic loquitur Medea intra se: si Iason tantum amat filios bene est: nâ multum dolebit si illos interficiam. Patuit: apertus est ad feriendum tractum est a prælitantibus armatis quâdo apparet locus ad vulnerandum. Suprema: unum a te peto Iason vt liceat osculari filios, ut cum beniuolentia discedere possim. Ne qua ne illa quæ dixi in furore tibi restét in animo. Oblitteretur: deleantur. Quies: non se affligere est leniméntum miseriæ. Discessit: cum Iason hortatus esset Medeam ad trâquillitatem animi discessit. Vnde illa dolore agitata seipsam ad uindictam excitat: & nutricem alloquitur quid velit facere. Excidimus: amplius non recordaris mei sed faciam tale facinus quod semper eris memor mei. Hoc age seipsam excitat. Nullum scelus: nullum adeo magnum malum curare sed omnia licita credere ut facias uindictam. Timemur: uix potero eos decipere: cum me suspectam habeant: & me caueant. Hac dicit sibiipsi cape talem viam ad nocêdum. Est palla, hoc est consiliû q ipsa cepit: habet vestem & monile mittendum ad nouam sponsam. Palla: est vestis muliebris. Munus, appositiue donum datum a sole deo. monile ornamentum colli quod segmentum appellatur. Distinguit aurum: distinguere est variare, per circuitionem dicit coronam. Hæc nostra, munera filii mei portabuntur nubenti creusæ. Sed ante priusquam mittantur hæc dona veneficiis omnibus ac venenis tingantur. Appara: loquitur ad nutricem.

In me uel istum/quisquis e nobis cadet:
Nocens peribit.non potest in nos tuum
Errare fulmen.Ia.sana meditari incipe:
Et placida fare.siquid ex soceri domo
Potest fugam leuare:solamen pete.
M.Contênere animus regias: ut scis: opes
Potest:soletq;.liberos tantum fugæ
Habere comites liceat.in quorum sinu
Lachrymas profundam.te noui nati manêt.
I.Parere precibus cupere me fateor tuis:
Pietas uetat/namq; istud haud possum pati:
Non si ipse memet cogat: & rex: & socer.
Hæc causa uitæ est/hoc perusti pectoris
Curis leuamen spiritu citius queam
Carere membris:luce.M.si hic natos amat:
Bene est:tenetur uulneri patuit locus.
Suprema certe liceat abeuntem loqui
Mandata. liceat ultimum amplexum dare.
Gratum est:& illud uoce iam extrema peto.
Ne siqua noster dubius effudit dolor.
Maneant in animo uerba/sed melior tibi
Memoria nostri subeat.hæc iræ data
Oblitterentur.Ia.omnia ex animo expuli:
Precorq; : & ipsa feruidam ut mentê regas.
Placideq; tractes.miserias lenit quies.
M.Discessit:ita ne est?uadis oblitus mei
Et tot meorum facinorum? excidimus tibi:
Nunq̃ excidemus.hoc age:omnes aduoca
Vires:& artes.fructus est scelerum tibi?
Nullum scelus putare:uix fraudi est locus.
Timemur/hac aggredere:quá nemo potest
Quidquam timere.perge:nûc aude:incipe:
Quidquid potes medea : qdquid nô potes.
Tu fida nutrix socia mœroris mei:
Variiq; casus misera consilia adiuua.
Est palla nobis munus ætheriæ domus,
Decusq; regni.pignus Æete datum
A sole.gemmis est,& auro textili
Monile fulgens/quodq; gemmarum nitor
Distinguit,aurum,quo solent cingi comæ.
Hæc nostra nati dona nubenti ferant.
Sed ante diris illita:ac tincta artibus.
Vocetur Hacate.sacra luctifica appara.
Struantur aræ.flamma iam tectis sonet.

SAPPHICI VERSUS.
CHORVS.

NVlla vis flammæ,tumidiq; uenti
Tanta,nec teli metuenda torti,
Q uâta:cum coniux uiduata tedis
Ardet:& odit.

DA

BER. NVlla vis, Introducit chorus vidês furiatâ medeam dicit nullû furorê eê tm̃ q̃tus est mulieris repudiatæ: & præcatur deos, vt Iasoné seruent tutû ab insanie Medeæ. Versus ê saphicus vñ casillab9. Thedis, viro suo. Ardet .s. amore. Odit .s. deserta. hic est versus adonius.

DAN. ¶Fugę, quos iá deliberauit perdere rogat exilii comites dari. Namq;: carere uita q̃ ex te natis malo. Vulneri: patuit aperta est uia ad dolorê Iasonis. Tenet: allusio ad prędâ captâ & irretitam. Subeat tibi: succurrat subeo & dandi & accusandi casui iungitur: melius accusandi. Virgi. Eneæ subiit mucronem, & alibi. hęc ingr limina victor Alcides subiit. Oblitterent, oblitterare est litterarum monumentia delere a lr̃a detortum verbum honoratus. Seruius: Trahit a littore non placet. Veteres litterosum dicebant pro litterato Cassius homo mere litterosus a

terosus a græcis o γραμμάτισ ι γραμματικόσ. ¶ Omnia expuli, eieci excreaui euomui quæcunqꝫ protuli verba aut per iram aut per dolorem. ¶ Discessit: hinc Iasonis expostulat ingratitudinem & ad vindictam accingitur. Excidimus te memoria tua flexerunt nostra merita. ¶ Medea: quasi quā docuit ipsa hecate veneficiorū mater quasi quæ nihil nunquam frustra veneno attemptauit. ¶ Emphasis concitatissima.

famosos ductos a regibus. ¶ Pelion: montem Thessaliæ vnde accepta sunt ligna ad fabricandum Argon nauem. ¶ Vagantes, ut videtur nautis. ¶ Emensus: qui transiuit. ¶ Auri, velleris, aurei. ¶ Piauit: dedit penas: quia tentauit mare non concessum homini. ¶ Temerata: violata. ¶ Tiphis probat q omnes qui voluerunt tentare nouam viam dederunt penas quemadmodum typhis q primus artem gubernandi nauem instituit & in prima expeditione periit.

DAN. Nulla vis: hic Chorus apte introducitur metro saphico & adonico eorum infelicem euentum commiserans qui ardua aggrediuntur: sed primo horribilem Medeæ impetum, describit: scelus machinantibus & est carmen sextum huius tragœdiæ. ¶ Nulla uis: comparatio non inconcina ignis, & furoris fœminei. Callimachi restat epigramma significans duo genera ignis alterum sedabile alterum quod nulla ui aquarum sedari potest: idest fœmineum, οζιυσ, αυτι ωυ ροσ ωυρωωασ ιυ αλλο γυυ αικα. ξιλεδ'ε μυτε τοωυρ ε φαυιωυσ μευδ'ε σταχτωσ χαισ βευυυται υδ'ε γυυαωυρασ βεστουφιλογερου ωαιτοταυα ωτομευου.

BER. ¶ Auster: ventus: q & notus dicitur. ¶ Hyster: fluuius est labens per Panoniam qui & Danubius dicitur. ¶ Vagus: scilicet extra ripas. ¶ Rhodanus: fluuius galliæ impetuosus a Rhoda opido dictus. Profundum ruens in mare. ¶ Forti soli iam habenti uires. ¶ Emus mons Thraciæ. ¶ Tabuit liquefit, nam in tempore liquefiunt niues. ¶ Ignis, amor est cæcus, nescit quid faciat cum sit repulsus. ¶ Mare, prim⁹ nauigauit Iason. ¶ Sed furit: licet neptunus sit iratus quia regnum suum tentauerit. ¶ Dominus: neptunus. Ausus: monet homines ne vias nouas aggrediantur exemplo phætontis filii Solis cuius fabula nota est apud Ouidium libro metamorpho. ¶ Ipse recepit: quemadmodum extra metas duxerat currus igneos solis patris sui ut ardorem omnibus inferret: ita & ipse fulminatus igne vstus est, & cecidit in padum. ¶ Immemor: nesciens tenere viā patris. ¶ Cōstitit: nullus habuit periculum magnum qui iuit per uiā notam. ¶ Sancti: noli rumpere sacra mundi: sed uade per viam consuetam. ¶ Quisquis, quicunqꝫ nauigauit in argonaui dedit penas. ¶ Nobiles.

Non vbi hybernos nebulosus imbres
Auster aduexit: properatqꝫ torrens
Ister, & iunctos vetat esse pontes:
Ac vagus errat.
Nō ubi impellit Rhodanus profundum:
Aut vbi in riuos niuibus solutis
Sole iam forti, medioqꝫ vere
Tabuit Hæmus.
Cæcus est ignis stimulatus ira.
Nec regi curat, patitur ue frenos.
Haud timet mortem, cupit ire in ipsos
Obuius enses.
Parcite o diui: veniam precamur,
Viuat ut tutus: mare qui subegit.
Sed furit vinci dominus profundi
Regna secunda.
Ausus æternos agitare currus
Immemor metæ iuuenis paternæ.
Quos polo sparsit, furiosus, ignes
Ipse recepit.
Constitit nulli uia nota magno.
Vade, qua tutum populo priori,
Rumpe nec sancti violenta mundi
Fœdera sacra.
Quisquis audacis tetigit carinæ
Nobiles remos, nemoris sacrati
Pelion densa spoliauit vmbra.
Quisquis intrauit scopulos vagantes,
Et tot emensus pelagi labores,
Barbara funem religauit ora,
Raptor externi rediturus auri.
Exitu diro temerata ponti
Iura piauit.
Exigit pœnas mare prouocatum.
Tiphys in primus domitor profundi:
Liquit indocto regimen magistro
Littore externo procul a paternis
Occidens regnis: tumuloqꝫ uili
Tectus: ignotas iacet inter umbras.
Auris amissæ memor inde reges
Portubus lentis retinet carina
Stare querentes.
Ille vocali genitus camœna,

¶ Midæ re. hic fuit gordie bubulci fili⁹ & rex phrygum, qui cunctorum pœnę regum opes pecuniæ abundātia antecessit, duo Herodo. i libro secundo hysto. & Iustinus lib. epito. xi. plura scripserūt. Cū & Oui. sir. xi. met. illius fabulā elegātissime ē psecutus: ita ut cū vltio iter apollinē & marsyā decertātes in canēdo iudex cōstitutus esset: & ipse ex ebeti igenio p marsyā sniam ferret asininis auriculis a phœbo deturpatus ē, ut tetigit ēt in pria sua Saty. Persi. ¶ Ille: orphe⁹ q filius fuit apollinis & Caliopes musæ doctrina melodiaqꝫ ac poetæ florēs teste Diodo. li. v. eius dulcedine & modulatu cytharę nō solū hoies sed lapides & siluas mouebat hic cū nullā venerē cū mulierib⁹ iungere vellet: iter origia bacchi a cyconibus mulieribus dilacerat⁹ ē eiusqꝫ caput i oeagriū fluuiū vel ut alii in hebrū piectū ē. ¶ Camenā Vocali. i. calliope dulciter canente.

DAN. ¶ Auster. i. vētus turbid⁹ ibri citor & hūectus tot⁹ ē pestilēs nōq̄ ¶ Hemus mōs thracie aspiratione i pricipio & diphtōgū hēt dr̄ ab hęmo filio borę & orithyę. Vale. flac. i. i. ¶ Ille Othrin & hęmū atqꝫ imū felix vrsabat vomere olympū: ¶ Ipse re. hoc exēplo phętōtis: hortat ad vias notas & lege naturę cōcessas: qa magno ꝯstat aggredi icōsueta: & mime cōcessa q̄ nollet unq̄ si adhuc viueret phætō attigisse. ¶ Hic poeta nobilis & venustus in tristib⁹. ¶ Vitaret cœlū phętō si viueret & quos optauit temere tāgere noller equos. ego lego absyrtū frēꝫ Medeę alio noie fuisse phętō appellatū. και μιυκο λχωυυυο σιμουυμαυφαειου ταιχλεου ergo duos phetontas celebrāt græci, nos vnum solis filium duntaxat de quo hic meminit Seneca. ¶ Recepit: passus. ¶ Tutum, fuit maioribus ire. ¶ Vagantes, dixit quo ad sensum oculorum vel potius cyaneas itelligit quę colliduntꝫ vt supis aduertimus Ora, in regione colchorum.

Cuius ad chordas modulante plectro
Restitit torrens/siluere uenti.
Cui suo cantu uolucris relicto
Adfuit tota comitante sylua,
Thracios sparsus iacuit per agros:
Ad caput tractu fluuialis Hebri,
Contigit notam styga. Tartarumq;
Non rediturus.
Strauit Alcides Aquilone natos.
Patre Neptuno genitum necauit,
Sumere innumeras solitum figuras.
Ipse post terræ, pelagiq; pacem,
Post feri Ditis patefacta regna:
Viuus ardenti recubans in Oeta
Præbuit sæuis sua membra flammis,
Tabe consumptus gemini cruoris
Munere nuptæ.
Strauit Ancæum violentus ictu
Setiger fratres Meleagre matris
Impius mactas/morerisq; dextra
Matris iratæ/meruere cuncti:
Morte quod crimen tener expiauit
Herculi magno puer irrepertus.
Raptus est tutas puer inter undas.
Ite nunc fortes perarate pontum
Sorte timenda.
Idmonem quamuis bene fata nosset.
Condidit serpens libycis arenis.
Omnibus uerax sibi falsus uni
Concidit Mopsus/caruitq; Thebis.
Ille, si uere cecinit futura.
Exul errauit Thetidis maritus.
Igne fallaci nociturus Argis
Nauplius præceps cadit in profundum.
Patrio pendit crimine pœnas.
Fulmine:& ponto moriens Oileus:

BER. ¶ Restitit firmauit se fluuius ad audiẽdum. ¶ Comitante silua arboribus, sequentibus simul & auibus. ¶ Nõ rediturus: quemadmodum prius rediuerat. cum iuisset ad accipiendum Euridicem vxorem: nũc autem mortuus nõ redibit. ¶ Notã, q̃ prius viderat. ¶ Aquilone natos, Zetũ & Calaim filios boreæ q̃s supauit Hercules, vt vidimus I prima tragœdia. ¶ Genitũ, neptuno, acheloũ intelligi volũt quem tñ alii fuisse oceani & tethios filiũ volũt p Deianira filia ænei regis calidoniæ cum Hercule decertauit se uidẽs se inferiorẽ magicas decurrit ad artes: & cõuersus primo in serpentem ab Hercule pœne strã gulatus ẽ rursus cũ in trucem taurũ se mutaret illũ Hercules fracto cornu ad terrã collisit qui deinde pudibundus calidone fluuio nominis oppidũ defluit, se abscondit a quo postea fluuius Achelous appellatus est ¶ Regna ditis, infernũ quo iuit ut vidimus. In œ. mõte thessaliæ in quo Hercules periit vt videbimus in vltima tragœdia. ¶ Munere nupte. i. camisia tincta veneno a Deianira. ¶ Anteum, gigantem de quo vidimus in prima tragœdia. ¶ Meleagre, fuit œnei regis calydoniæ & alteæ filius I natiuitate cui⁹ ut refert Oui. parcas tres ab altea iã labore partus soluta visas circa ignẽ stamina uentes & cũ flãmis ligni stipitem posuissent dixere: omne nati erit æqua cũ stipite vita q cũ audisset Altea illis discedentibus surgẽ stipitem igni subtraxit illũq; ne cõburatur diligenter seruauit quid vero de eo potest fuerit ipse Ouid. late descripsit mete. viii. nã duos auunculos propter atlantẽ iterfecit: mater ãt Altea stipitẽ in vindictã fratrũ suorũ i ignẽ proiecit & ita Meleager cõsumptus ẽ. ¶ Setiger, q̃ spoliũ setigeri apri. ¶ Puer interẽptus hylas fuit thyo odamantis filius pulchritudinis admirande: quẽ Hercules argonautis cões secũ ad libidinẽ dixisse scribitur idem cum myfiam argonaute venisse & aquarum ad lacum quendam pergeret: raptus a nymphis fuisse dicit alii uero putant cũ ad hauriẽdas aquas cũ urna inclinaretur illum in lacum decidisse. ¶ Ite. n. cõcessio hironica: vos qui putabatis eẽ fortes ite per maria, nam oẽs dedistis penas. ¶ Imonẽ: hic fatidicus erat: sed sua fata nesciuit: nam a serpente morsus interiit. ¶ Serpens cõcidit, fecit mori. ¶ Mopsus, hic thebanus vates erat Tethydis maritus de quo Ouidi. xi. meta. ¶ Igne fallaci, nauplius euboie rex pr̃ palamedis q ad troiã fraude Vlyxis interẽptus fuerat huius mortẽ vlcisci cupiẽs argiuorũ classe perdit: nã post Troianũ excidium nocte laborantibus tempestate græcis facẽ super caphareo monte succendit q̃ illi portũ proximum existimans in asperimos scopulos delati: naufragium multi dedere. ¶ Argis, idest argiuis. ¶ Patrio crimine, aiax oilei filius regis colcorum crimine patrie oilei q nauigauerat in argo seu ut voluit Virgi. li. i. ænei. qa stuprauerat Cassandram in tẽplo Palladis submersus ẽ pallas ne exurere classem argiuum, atq; ipsos potuit submergere ponto vnius obnoxam.

DAN. ¶ Tiphys: aiunt priusq̃ argo nautæ pernauigassent ad fauces acherusidos idmona Abãtis filiũ vatẽ peritissimũ descẽdisse ad fluuiũ quẽdã i quo forte igẽs & terribilis ap latebat: venienti idmoni irruit aper & adacto dẽte in coxã eum peremit, apq; postea iterfecit pele⁹ Achilis pr̃ idmona luxerunt tres dies: quarto humarunt: cõstituerũtq; sepulchra duo in altero idmona i altero tiphyn sepelierunt quẽ morbus repentinus: ibidem inuaserat: in locũ tiphys suffectus est ancæus filius Neptuni ex Astypalea. ¶ Auris amissæ: i nullo pacto referendũ puto ad Midam sed potius ad regẽ attonitũ & consternatum fato magistri & uatis & qd ait carinas stare quærentes referẽ ad proceres qui motas duodecim dierũ i luctu & gemitu in quo aio tulerunt: lege historiã græcã hoc in loco plurimũ necessariã & conueniẽs cum veritate omissis in somnils. ¶ Ille vocali: fabula nota est apud Oui. ¶ Gemini cru. Nessi centauri. ¶ Setigerũ gerens aprũ setigerũ humeris ad Eurystheum, ut referas ad Herculẽ ad Meleagrũ nõ placet. Meleagrum peremit stipite fatali mater Altea in vltionem fratrum plexippi Toxei & Agenoris fabulam perstringit Oui. in tristibus. Atq; cremasse suũ fertur cũ stipite natum thesteas & melior matre fuisse soror. ¶ Nõ ero longior in his quæ mihi tecum cõia uidentur lector gratissime: propterea nostro laconissimo ueniam dabis. ¶ Puer: hylam infantẽ rapuit Hercules Thiodamanti patri quem interemit negligentem dare sibi bouem quo arabat: puerum habuit in delictis Hercules, quem cũ misisset haustum aquam ad parandum prandium in bithynia ad fontem dicunt Anchigium nympham nomine epidatie brachio ad ceruicem proni iniecto rapuit ad se polyphemus sensit furtum & statim ad Herculem accurrit indignatus Hercules nympham percussit claua sed nihil nocuit. ¶ Idmonem hic Sene. mutauit historiam, nam Appollonius tradit ab apro percussum fuisse in coxa: ut superius paulo memoraui. Præterea non in libia conditus est: sed in portu bebrycis omni ex parte defraudaui historiam græcam Seneca.

¶ Coniugis

BER. ℭ Cōiugis pherei: admeti thessalici alcesta uxor hęc adeo uitę suũ amauit: ut cũ ad mortẽ ille ægrotaret & ab oraculo r̃nsum eẽt ipm p̃xime moriturũ. ut aliqs ex ꝓpīqs so cijs eius uolũtaria morte morireť: ipsa auide mori uoluit q̃ cæteri ꝓpinq penitus spreuerũt: vñ hæc q̃ fuit filia peliæ q Iasona miserat in colcho dedit pœnã ꝑ p̃re. ¶ Pherei thessalici: pliere ciuitas thessaliç. ¶ Ipse q: pelias p̃ri Iasonis q iusserat p̃ria naui nauigaꝛ iuuenẽ dedit penas: nã suadẽte Medea: a filiab⁹ dilaniatus est & aqua elisus. ¶ Aheno: uase aquario. Vagus: dũ aq̃ bulit ipe lacerat⁹ natabat iter breues aq̃s aheni. ¶ Iusso: Iasoni q nõ spõte nauigauit: s3 iussus a patruo pelia.

BER. Pauet aius. Hic q̃rtus actus. Nutrix uiderat medeã tã accẽsam ira istrui ad uindictã p icãtatões suas vñ ipa horrẽs ea mõstra hęc loqꝛ ¶ Vim p̃teritã nã itelligẽdũ ẽ Medeã itermisisse artes magicas & itez ad illas reddire & violẽtiã suã itegrare. ¶ Vidi: sęp⁹ illã icãtationes faciẽtẽ uidi: sed nunq̃ tã uehemẽtẽ & horridã adt maiora parãtẽ Attonito gradu p̃cipiti passu ¶ Penetrale funestum. i. locũ secretiorẽ: ubi funestas icãtatiões faꝛ. Totas opes. i. quicqd ipsa nouit artibus suis & dixit effudit. ¶ Promit: extrahi e pectore suo qcqd ẽt illi p̃t terrorẽ incutere & hucusq; nunq̃ ausa fuerat. ¶ Leua ma. sinistra sicut modus erat incãtationũ facię cõplicabat. ¶ Feruẽtis ly. ubi nũq̃ descẽdit pluuia & sunt serpẽtes uenenose & uaria mõstra. ¶ Taurus: mõs de quo supra diximus ad scythiã tendẽs & ab idico mari surgit. teste. Pli. li. v. Arctoo. septẽtrionali frigore tingẽs. i. cõgelatus. ¶ Tractat: manib⁹ ꝯtrectat. ¶ Squame. t. i. serpẽtes. ¶ Desertis: relictis suis cauernis. ¶ Hic, i hoc ueneficio. ¶ Sera: tarda uel ad uocẽ uel maior aliis iõ tardior. ¶ Exercat euo. ¶ Trifidã: pp motũ celerẽ: ita ut lingua uideaꝛ triplex. ¶ Mortifera: ad cuius mortẽ fit uocata. ¶ Stupet: ipsa serpẽs plicabat se i orbes audita icantatiõe. ¶ Aggestis ꝯplicatis & ꝯgregatis nodis. ¶ Cogit: uertit in circulos. ¶ Inqt medea uidens tm̃ serpẽtis terrestres: nõ putabat illos idõea tela ad malũ ꝙ parabat iõ vult cogere cælestes ad uene

Coniugis fatum redimens Pheræi
Vxor impendit animam marito.
Ipse, qui prædam, spoliumq; iussit
Aureum prima reuehi carina,
Vstus accenso pelias aheno,
Arsit angustus uagus inter vndas.
Iam satis diui mare uindicastis,
Parcite iusso.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX.

Pauet aius / horret / magna pernicies (adest.
Immane q̃tũ augescit / & semet dolor
Accendit ipse / uimq; p̃teritã itegrat.
Vidi furentem, sæpe & aggressam deos
Cœlum trahentem, maius his, maius parat
Medea monstrum. nanq; ut attonito gradu
Euasit / & penetrale funestum attigit.
Totas opes effudit / & quidquid diu
Etiã ipsa timuit, promit / atq; omnẽ explicat
Turbam malorum arcana, secreta, abdita,
Et triste læua complicans sacrum manu,
Pestes uocat, quascunq; feruenti creat
Arena Libyæ / quasq; perpetua niue
Taurus coercet frigore arctoo rigens.
Et omne monstrum, tracta magicis cantib⁹
Squamea latebris turba desertis adest.
Hic sera serpens corpus immensum trahit.
Trifidamq; linguã exertat, & querẽs quibus
Mortifera ueniat / carmine audito stupet.
Tumidumq; nodis corpus aggestis plicat.
Cogitq; in orbes. parua sunt inquit, mala,
Et uile telum est, ima quod tellus creat.
Cœlo petam uenena / iam nunc tempus est
Aliquid mouere fraude vulgari altius.
Huc ille uasti more torrentis iacens
Descendat anguis, cuius immensos duæ
Maior, minorq; sentiunt nodos feræ
Maior Pelasgis, apta Sidoniis minor.
Pressasq; tandem soluat Ophiuchus manus.
Virusq; fundat / adsit ad cantus meos
Lacessere ausus gemina Python numina,
Et Hydra, & omnis redeat Herculea manu
Succisa serpens cæde se reparans sua.
Tu quoq; relictis peruigil Colchis ades

ficiũ suũ. ¶ Altius: mai⁹ q̃ solita sim. ¶ More tor. itelligit serpẽtẽ q iter ambas arcto flexuoso corpe adiacet de quo supra diximus: hic uꝛ i modũ fluminis i prio sinu. est ursa maior: i sequẽti minor. ¶ Duę fere. s. ursa maior & minor. ¶ Pelasgis: sicut Oui. iiii. de fastis eẽ duas arctos q̃rũ cynosura petaꝛ sydoniis: elicẽ graia caria notet. ¶ Immẽsos sinus ipsius serpẽtis. ¶ Ophiculus hic apud nr̃os scriptores anguitenẽtes ẽ dictus: supra scorpionẽ cõstituit tenẽs manib⁹ anguẽ mediũ, corp⁹ eius iplicãtẽ caput in manu dextera & caudã i sinistra tenet idea rogat ut eum dimittat uenire ophiculus deriuaꝛ ab ophis q dꝛ apud nos serpens. ¶ Phyton: serpens fuit horride magnitudinis ex calescente terra post diluuium deucalionis ꝓcreatus hũc & dianã phœb⁹ iteremit. ¶ Gemina numina: duos deos. s. phœbũ & dianã quoq; mr̃m Latonã ꝑgnãtẽ isecutus est ipse phython usq; idolẽ insulam. ¶ Lacescere insequi & iniuria ꝓuocaꝛ. ¶ Hydra: serpẽs fuit aquatilis q̃ lernã archadiæ paludem incolebat: hanc interfecit Hercules. Et omnis intelligit etiam serpẽtem seruantem mala aurea hesperidũ q̃ interfecit hercu. ¶ Reparans: nã succiso vno capite illi crescebant tria.

DAN. Pauet: festinat medea ad uindictã: ꝑparatiõe uenenũ id ꝙ idicat nutrix ingressu q̃rti actus carminis septimi trimetro iãbico hipercatalectico euripido ꝙ recipit nõ nunq̃ tibrachũ & pirrichiũ loco iãbi. ¶ Vim p̃teritã: recrudescit. n. dolor ueteris recordatione iniuriæ. ¶ Deos manes: in primis hecatem magistram suã: ut scribit Apollonius. ¶ Fera serpens. imanis & noxia. ¶ Exerit: nudat eiaculatur eiicit. ¶ Trifidã, p̃celeritate. Maior pelasgis: helice quam nauigando sequunꝛ Pelopone. i. ¶ Minor: cynosura quam obseruãt phœnices ut testatur Iginius quoniã aglastones phœnix primus eam seruauit, ophiculus serpẽtarius ¶ Phython: Homer. in cantico appollinis aliter appellat in fœminino genere, αγχουδ᾽ εκρηνηκαλιρροοσ ενθ δερακαιναν, ζατρεφεα μεγαλην τερασ αγριον. hãc peperit terra quo tempore peperit Typhaona irata Ioui & draconem custodem aurei uelleris.

BER. ¶Sopite serpens: intelligit serpētē seruātē aureū uellus colchis: quē Medea suis carminibus sopiuit ut seruaret Iasonē. ¶ Postq̄: ad se coegit oēs serpētes asciuit oia mala q̄ in terris nascunt. ¶ Infauste fru. ferentis infœlicitatē. ¶ Iuni⁹ erix. mōs sicilię prup tus. ¶ Caucasus: mōs est in diē ex eo latere quo ad septē trionē ē ɔtermina scytha ibi dr̄ pmetheus: ut i hercule furēte uidimus religat⁹. ¶ Medus: ppl̄s ɔterminus assyræ. Aut pthus: ppl̄us oriētalis scythię. ¶ Leuis: siue nagus si ue celer fugiēdo. ¶ Arabus: ppl̄s i asia iudeā ab ægypto disterminās. ¶ Linūt: tingūt ueneno ¶ Sueui: ppl̄i germaniæ. ¶ Hercineis, lucis siluis est. n. hercinia silua teste pōponio mella i alemania maxia: q̄ diex. lx. iter occupāsq; ut maior aliis siluis q̄ in germania sunt ita uotior: Q dcunq;: oēs herbe uenenosę q̄ pducūt tpe ueris, ut æstatis aut fini cōtractant a Medea. ¶ Vere nidifico: quo uolucres solent nidificare. ¶ Decus: pulchritudinē. qa nūc in illa pte anni q̄ tū dr̄ bruma cadunt folia ex arboribus. ¶ Gramē: herba. ¶ Athos: mōs iter macedoniā & thraciā aliqū emonie: ut ibi dicit ¶ Pindus: mōs. ¶ Illa. s. pestifera herba. ¶ Comam: folia sua. ¶ Pāgei. teste Pli. iiii. li. ¶ Pangeū, thraciæ pmontoriū besiis cōterminū & macedonię iunctū. ¶ Falce cruēta: cūq; cecidisset aliquē hominē. ¶ Tygris: fluuius ē armeniæ. ¶ Danubius: fluui⁹ labēs per germaniā & panoniā. ¶ Hispades fluuius Medeæ noiatissimus. ¶ Bethis: regio est hispanię a fluuio p illū currēte nomē assumpsit, ut ibi testat auctor. ¶ Hesperia: occidentalia: & hispana. ¶ Hæc passa: ponit aliā diuersitatē: nam aliq̄ herba est collecta ferro ueniente die: alia de nocte: sine ferro euulsa. ¶ Frutex illius trūcus alterius herbe. ¶ Alta media nocte. ¶ Secta vngue: resecata sine ferro. ¶ Germana: herbas uenēosas. ¶ Obscœnas: q̄ dicebant mali augurii ¶ Bubonis & strigis: q̄ sunt aues noctuine de qbus diximus. ¶ Raucæ, nā a stridore strix appellat vnde raucam appellat. ¶ Artifex: Medea.

Sopire primum cantibus serpens meis.
Postquam euocauit omne serpentum gen⁹.
Congerit in vnum frugis infaustæ mala,
Q uæcunq; generat inuius saxis eryx,
Q uæ fert opertis hyeme perpetua iugis
Sparsus cruore caucasus promethei.
Pharetraq; pugnax medus, aut parth⁹ leuis.
Et queis sagittas diuites arabes linunt,
Aut quos sub axe frigido succos legunt.
Lucis sueui nobiles Hercyniis
Q uodcunq; tellus uere nidifico creat.
Aut rigida cum iam bruma discussit decus
Nemorum, & niuali cuncta cōstrinxit gelu.
Q uodcunq; gramen flore mortifero uiret,
Dirus ue tortis succus in radicibus
Causas nocendi gignit attrectat manu
Hæmonius illas contulit pestes athos.
Has pindus ingens, illa pangæi iugis
Teneram cruenta falce deposuit comam.
Has aluit altum gurgitem tigris premens.
Danubius illas. has per arentes plagas
Tepidis hydaspes gemmifer currens aquis.
Nomenq; terris qui dedit Bethys suis
Hesperia pulsans maria languenti uado.
Hæc passa ferrū est, dum parat phœbus diē.
Illius alta nocte succisus frutex.
At huius vngue secta cantato seges
Mortifera carpit gramina, ac serpentium
Saniem exprimit miscetq; & obscœnas aues,
Mœstiq; cor bubonis, & raucæ strigis
Execta uiuæ uiscera. hæc scelerum artifex
Discreta ponit. his rapax uis ignium,
His gelida pigri frigoris glacies inest.
Addit uenenis uerba non istis minus
Metuenda. sonuit ecce uæsano gradu,
Canitq;. mundus uocibus primis tremit.

Tetrametri Trochaici Catalectici.

MEDEA. (deos,
Os pcor vulgus silentū, uosq; ferales
Et chaos cæcū, atq; opacā ditis ūbrosi domū
Tartari ripis ligatos sq̄lidæ mōtis spec⁹ (uos
Suppliciis aīæ remissis currite ad thalāos no
Rota resistat mēbra torquēs. tāgat Ixiō hu
Tātal⁹ secur⁹ vndas hauriat pyrenidas. (mū.
Graniorq; pœna sedeat cōiugis socero mei,
Lubricus per saxa retro sisyphū uoluat lapis.
Vosq;, quas urnis foratis irritus ludit labor,
Danaides coite uestras hic dies qrit manus.
Nunc meis uocata sacris noctium sydus ueni
Pessimos induta vultus, frōte nō vna minax.

¶ Discreta: separata: qa aliqbus est uis cōcipiendi ignē: aliqbus inferēdi frigus. ¶ Pigri: quo torpescūt homines. ¶ Metuenda: qa tm̄ pñt ferre malū quātū uenena. ¶ Sonuit: ueniens Medea insana. ¶ Canit: incantat.

Os pcor: isti sunt uersus trochaici: habēt trocheū in primo: & sunt septem pedum: uocanturq; tetrametri acathalectici. ¶ Silentum: animarum. ¶ Ferales: iferos. fera enim mors dicit apud antiquos. ¶ Chaos cæcum: tenebræ inferni. ¶ Specus: in tribus generibus reperitur: ubi est habitatio mortis: uocat animas: quę sunt apud inferos: ut ueniant ad nouas nuptias: ferantq; secū malū augurium. ¶ Rota. s. Yxionis cuius pœnā declarauimus in hercule. ¶ Pyrenidas: corinthias: pyrene fons est acrocorithi: tātali pœnā retulim⁹. ¶ Socero: creonti pr̄i creusæ. ¶ Lubricus lapis q nō pōt firmari: sysiphi pœna declarata est supra. ¶ Irritus: uanus, qa nō pñt haurire aquas: ut supra. dictum est. ¶ Coite: simul uenite. ¶ Pessimos: uenta: & tu diana q̄ i iferno diceris echate nō læta: sed ifœlix istis nuptiis. ¶ Sydus: q̄ luces de nocte. ¶ Soluens: sm̄ morē sacrificātiū iferis & incātatiorum spargebant capilli per humeros. ¶ Secreta: hic mutat uersus & ē iābicus. ¶ Lustraui: circuitui faciēdo sacra ¶ Euocaui: pter naturam & cursum cœlestem feci pluere: maria decrescere totūq; ordinē cœli pturbaui.

¶ Sparsus cruore: hoc idem canit apollonius describēdo uenenū quo domuit tauros Medea dicit ifectū fuisse sanguine quē rostro elicit aqla de iecore pmethei & iō dcm̄ uenenū ϖρο μηθειον. ϖρωτοφυεσ τολανεσχε κατα σταξαντοσ εραζε αιετου ωμηστε ωκνημοισ ενι κασ κασι &c. ¶ Sueuis germani. DAN.

Os pcor: hic Medea inuocatis manibus & cōceptis cātationib⁹ palā inficit & medicat, quam dono mittat creusę in pnicie oium familiariū & centōis. ¶ Carmen tetrametrum trochaicū acatalecticum. DAN.

¶ Aestibus:

Tibi more gentis uinculo soluens comam,
Secreta nudo nemora lustraui pede.
Et euocaui nubibus siccis aquas.
Egiq; ad imum maria, & oceanus graues
Interius vndas æstibus uictis dedit.
Pariterq; mundus lege confusa ætheris
Et solem, & astra uidit, & uetitum mare
Tetigistis Vrsæ. temporum flexi uices.
Æstiua tellus floruit cantu meo.
Messem coacta uidit hybernam Ceres.
Violenta Phasis uertit in fontem uada.
Et ister in tot ora diuisus truces
Compressit vndas omnibus ripis piger.
Sonuere fluctus, tumuit insanum mare
Tacente uento. nemoris antiqui domus
Amisit vmbram uocis imperio meæ.
Die relicto phœbus in medio stetit.
Hyadesq; nostris cantibus motæ labant.
Adesse sacris tempus est phœbe tuis.
Tibi hæc cruenta serta texuntur manu,
Nouena quæ serpens ligat.
Tibi hæc typhoeus, membra qui discors tulit,
Qui regna concussit Iouis.
Vectoris istic perfidi sanguis inest.
Quem nessus expirans dedit.
Oetæus isto cinere defecit rogus,
Qui uirus Herculeum bibit.
Piæ sororis impiæ matris facem
Vltricis Althææ uides.
Reliquit istas inuio plumas specu
Harpyia, dum Zetum fugit.
His adiice pinnnas sauciæ Stymphalidos
Lernæa passæ spicula.
Sonuistis aræ. tripodas agnosco meos
Fauente commotos dea.
Video triuiæ currus agiles,
Non quos pleno lucida vultu
Pernox agitat, sed quos facie
Lurida mœsta, cum thessalicis
Vexata minis cœlum freno
Propiore legit. sic face tristem
Pallida lucem funde per auras.
Horrore nouo terre populos.
Inq; auxilium Dictynna tuum
Pretiosa sonent æra Corinthi.
Tibi sanguineo cæspite sacrum
Solenne damus. tibi de medio
Rapta sepulchro fax nocturnos
Sustulit ignes.
Tibi mota caput flexa uoces

BER. ¶ Aestibus, fluctib⁹. ¶ Vrsæ: maior & minor q̃ nunq̃ dn̄r occidere carmib⁹ meis tracte sunt da cœlo. ¶ Vetitum: negatū cū alia sydera dn̄r occidere in mari: so le iste urse nunquā tendūt ad occasum. ¶ Vices, mutaui uices tēpoꝝ: æstate feci pullulare flores: & hyeme fruges secari. ¶ Ceres: dea frugū coacta meis carmini bus. ¶ Phasis: fluuius colchoꝝ. ¶ Vada uiolenta: ipetuosas aquas. ¶ In fontem uersus originē suā cōtra naturā aquæ. ¶ Tot ora: hostia septem. ¶ Truces: impetuosas: uel dicit ꝓpter ppl'os p quos fluuit asperos. ¶ Piger. s. p me factus tardus. ¶ Nemoris t. trāstuli arbores ad alia loca ubi nō erāt pri⁹. ¶ Vmbrā: quia ubi nulle relicte sunt arbores. ¶ Stetit: ut neq; ad oriētem neq; ad occasum tēdet. ¶ Hyades: septem stellæ in frōte tauri. ¶ Labāt. tremūt: & uident cadere. ¶ Adesse: iuocat lunā ad sacra sua. ¶ Phœbe, luna. ¶ Serta: q̃ cōtexui de serpētib⁹ nouē. ¶ Nouena: de nouē serpētibus hic uersus dimeter ē habēs q̃tuor pedes. ¶ Mēbra: ponit oia mōstra: qbus ista cōtexunt. ¶ Mēbra. i. manus. ¶ Typhæus: gigas q ausus ē pugnare ꝯtra deos. ¶ Regna Iouis: cœlū. ¶ Vectoris pfidi. nessi cētauri, q exportās deianirā ab hercule iterfectus est: ut uidebimus i ultima tragœdia, appono tibi huius sanguinē. ¶ Oetæus, adiungo cinerē sup quē expirauit hercules i mōte ut uidebimus in eadē tragœdia. ¶ Virus: uenenū quo cōfectus est hercules. ¶ Vides. s. o phœbe: adiungit vnā facē & dicit ꝙ illa ē q̃ cōsumptus est meleager ut supra uidimus. ¶ Pie sororis, q̄a uindicauit frēs iterēptos a filio. ¶ Impiæ: q̄a filiū iterfecit. ¶ Harpya: de his monstris in hercule furente dictū est. ¶ Zetū: qui harpyas cū fratre calai fugauit ad strophadas insulas: & sic admiscet plumas harpiaꝝ & auiū stimphalidū: de qbus in prima uidimus eas Hercules sagittis interfecit. ¶ Sauciæ: vulnerate & peste sagittas quibus hydra interfecta fuit. ¶ Sonuistis: dū hæc diceret sensit moueri aras. vn̄ lętaſ aduētu dianę q̃ turbido vultu ueniebat. ¶ Tripodes meos: sic phœbades in tēplo appollinis: supra tripodē recepture spiritū strepitu sentiebant aduentu dei. ¶ Vnde dicit tripodes meos illam similitudinem. ¶ Agiles ueloces: quia vno mense cōplet cursum suum. ¶ Lurida: pallida nō uideo talem ut est in cœlo qn̄ plena & rotunda est tota splēdēs, sed q̃lē mœstam: & tristē: ut est qn̄ minis i. uerbis icātatoriis thessaloꝝ uersaſ & obscuraſ. ¶ Legit: trāsit. ¶ Proprie fre. cursu uiciniore: tractū est ab eqs qbus ipsa ducit in curru. ¶ Terre: pturba. ¶ Dictina: diana dicta ab ipsis retibus: nā græce dictinō recte dicit: ut Solinus & Lactā. oñdūt. ¶ Aera: q̃ pulsabanſ ne luna audiret uerba magica, cogeretur q; descēdere in terrās ut Virg. Carmina qua pn̄t lunā deduceſ cœlo. ¶ Pręciosa, uasa corinthica mire celatuſ. ¶ Cespite, terra cū herba fusa sanguine. ¶ Sepulchro: quam accepi ex sepulchro. ¶ Tibi motas exultans Medea aduentu Dianæ parat tale sacrificium: dicitq; se facturam quēadmodū coribātes.

DAN. ¶ Typheus: gigas sub ærmis sepultus ειναρι μοισσιφασι σσφυτοσεμμεσαιευνευ. ex quo exēplo potes ēt cognoscere dictionē trisyllabā & hr̄e ευ diphtōgū i ultima. Hesi. dissentit ab Home. fingēs sub ætna nō sub armis cōditū eē typhea. ¶ Sanguis: nessus cētaur⁹ trās euenū fluuiū tulit deianirā cui uolēs uiciū offerre trāsfix⁹ ē ab hercule sagitta. Sanguie & oleo ueste ifecta i sacris iduius hercules lēta tabe ꝯsumpt⁹ est. ¶ Styphalidos: argonautæ cū attigissent stymphalum de quo supradictum est, armarunt se & hastibus fugarunt aues: quoniam vna cecidit super leuum humerum oilei tanta ui ut cecidderit rem⁹ de manibus. ¶ Euribotes sanauit: vulnus. Amphidamantis monitu argonautę in-

duerunt capita galeis & fustibus manus: aliter increbescente turba uolucrum nequaquam transissent.

BER. ℂMenas.s.ipsa furiosa tamquam menas sacerdos bacchi. ¶ Tibi: ad honorem tuum. ¶ Feriam: fudā sanguinem ex uenis brachiorum. ¶ Manet: uat. ¶ Assuesce uertit sermonem ad manum suam: ut assuescat fundere sanguinem: ut deinde possit iterficere filios. ¶ Stringere: nudare. ¶ Caros.s.filiorum. ¶ Dedi: effudi postquam effudit sanguinem dicit erit hic tanq̄ latex hoc ē vinū quod solebat fundi i sacris. ¶ Quod si, q̄ forte lamentaris quod te fatigo sæpius: habe me excusatam: nam culpa est Iasonis: ordo est in tertio uersu. ¶ Persei: o Diana q̄ sm̄ Hesiodo.filia asteries & Persei fratris asteri patris uentorum: & est Persei.patronymicum: & Persei uocatiui casus ē. ¶ Tu non quas missura sum ad Creusam uenenis infice. ¶ Ignis: in corona q̄ donare noue nupte ꝯstitui: ignē inclusi quē mihi dedit prometheus qui illum furatus fuerat a diis superis proptereа ut supra uidimus in caucaso monte ligatus pœnas luit. ¶ Obscurus: qui non cernitur. nam prometheus docuit me occultare ignem eo modo. ¶ Furta: furati ignem raptum de cœlo. ¶ Viscere: nā iecur eius ab aqla corroditur. ¶ Fœto: nam semper nascitur sicut corroditur. ¶ Vires.s. ignis. ¶ Mulciber: vulcanus. ¶ Tectos: quod uidetur iposibile q̄ ignis tegatur in sulphure. ¶ Cognato phaetonte: propinquo meo. nam sol pater Phaetōtis erat auus Medeæ admiscui etiam aliquas partes fulguris quo phaeton arsit. ¶ Chimere: mons est in licia qui fumum & flammam admodum ethnæ in sicilia: & uesuuii in campania eructare uidetur quod utiq; dedit causam fabulæ quæ illum dixit monstrum esse chimere quā hesiodus in theogonia designans habere tria capita dixit vnū leonis: aliud ipsius chimere & aliud draconis: qui &

Ceruice dedi. tibi funereo
De more iacens passos uincio
Vitta capillos.
Tibi iactatur tristis Stygia
Ramus ab vnda. tibi nudato
Pectore Mænas, sacro feriam
Brachia cultro manet noster
Sanguis ad aras. assuesce manus
Stringere ferrum carosq; pati
Posse cruores.
Sacrum laticem percussa dedi.
Quod si nimium sæpe uocari
Quereris, uotis ignosce, precor.
Causa uocandi persei tuos
Sæpius arcus, vna, atq; eadem est
Semper Iason.
Tu nunc uestes tingue Creusæ.
Quas cū primum sumpserit, imas
Vrat serpens flamma medullas.
Ignis fuluo clausus in auro
Latet obscurus, quem mihi, cœli
Qui furta luit uiscere fœto,
Dedit, & docuit condere uires.
Artē prometheus dedit. at tenuit
Sulphure tectos Mulciber ignes.
Et uiuacis fulgura flammæ
De cognato phaetonte tuli.
Habeo mediæ dona Chimæræ.
Habeo flammas usto Tauri
Gutture raptas, quas permisto
Felle Medusæ, tacitum iussi
Seruare malum. adde uenenis
Stimulos Hecate, donisq; meis
Semina flammæ condita serua.
Fallant uisus, tactusq; ferant.
Meet in pectus, uenasq; color.
Stillent artus, ossaq; fument.
Vincatq; suas flagrantæ coma
Noua nupta faces.
Vota tenentur, ter latratus
Audax Hecate dedit, & sacros
Edidit ignes face luctifera.
Peracta uis est omnis, huc natos uoca.
Pretiosa per quos dona nubenti feras,
Ite, ite nati matris infaustæ genus,
Placate uobis munere, & multa prece
Dominam & nouercā. uadite, & celeres domū
Referte gressus, ultimo amplexu ut fruar.

Dimetri Iambici Catalectici.

CHORVS.

enterius quidē leonem, posterius uero draconem: medio autem capram. ¶ Dona: ignē. ¶ Tauri, qui erat in colchos ¶ Medusę: quę iterfecta fuit a pseo: ut plane scribit Oui.li.iiii.meta. ¶ Tacitū: occultatum in corona. ¶ Echate: o diana ¶ Semina: fomenta ignis. ¶ Fallant, cum uiderit coronam nō credet intus esse ignē. ¶ Ferant: patiantur: ut cum tangatur nō sit calida ita decipiat & tactus & uisus ¶ Meet: eat in pect⁹ & medullas Creusę. ¶ Noua nupta: creusa magis ardeat q̄ faces q̄ gestate sunt i nuptiis suis. ¶ Vota: nūc sentit se exauditā. vñ mandat nutrici: ut filios adnocet q munera ferāt creusæ. ¶ Ite itelligēdū ē filios uenisse qbus dat munera ferēda: mādatq; ut stati reuertant. ¶ Nouercā: creusam.

DAN. ℂCurrus agiles: quos singūt trahi a mulis propter sterilitatem. ¶ Per nox.i. nocte ipsa. ¶ Minis rōbis trahunt lunā ad despumādū herbas p ueneis thessalie. martialis. quæ nunc thessalico lunam deducere rhombo: & alibi idē. Quū secta colcho luna uapulat rhōbo, & Oui, themesęaq; concutit æra: & Theocritus i pharmaceutria. χωσ δινειθ ὁ δε ρομβοσ ο χα λκεοσ εξ αφροδιτασ. &c. Passos: perpexos a pando. ¶ Semper Iason. Iason vnus est semper in causa q̄re te inuocem. ¶ Medeæ chimeræ: drachonis chimera monstrum spirans ignē Hom. δεινον αποπνειουσα πυροσ μενοσ αιθομενοιο belerophonte pernicie iussu Heuriæ regis lyciorū cui⁹ postea filiā Achymenē uxorē duxit historiā Hom. totā describit in. ζ. illiados & Plau. uū in bacchidibus pstringit: sanguinē huius mōstri Medea iulit uenenis suis collectū de Medea ptę q est draco. ¶ Meduse. medusam dormientem vno ictu peremit Perse, uolarum auspicatus ex amphosancto monte peloponnesi ignimus. ¶ Hecate imploratio est ad Hecatem. ¶ Venas: amor tanq̄ uenenum irrepit paulatim per uenas & caput.

Quo nam:

BER.

Vonam, iducitur chorus q nifo furore medeç rogat ut cito eat ipsa de regione : uersus est Euripideus ab inuentore dictus habens quatuor pedes minus vna syllaba vnde dimeter dicitur cũ duo pedes ponuntur pro vno hypercatalecticus, quia deficit. ⁋ Menas: Medea furiosa tanq̃ baccha. ⁋ Rapitur : uiolenter ducitur. ⁋ Impotenti: qui non potest moderari. ⁋ Citatus: commotus. ⁋ Riget: horret & asper est. ⁋ Regi: scilicet creonti. ⁋ Quis: quasi dicat nemo crederet illã exulem cum sit ita superba & minabunda. ⁋ Flagrant: ardent interdum est rubicunda: interdum pallida: quod signum est magne iracundie & mutationes animi. ⁋ Vagante: instabili, nam modo pallida, modo rubea. ⁋ Tygris: anima horrendum Armeniæ: & tanquam tygris truculẽta amissis filiis. ⁋ Gãgeticum, a fluuio nunc gange dicitur. ⁋ Frenare: trãslatum est ab equis. ⁋ Colchis: ipsa Medea quando discedet ut liberet nos metu. ⁋ Nunc phœ. Chorus rogat solẽ ut cito uadat ad occasum: & fiat nox ut Medea quæ habebat terminũ vni⁹ diei discedat ab agris græcis. ⁋ Loro: nullis habenis morantibus æquos tuos. ⁋ Timendum: qui nobis timendus est præsentia Medeç. ⁋ Hesperus dux: stella quæ ducit noctem.

DAN.

Vonã. Carmine nono dimetro iãbico catalectico Anacreõtio chorus Medeæ maliciam detestatur menas appellatio est insanæ. ⁋ Rapitur: igitur. ⁋ Impotenti: quo redditur impotẽs & sui nescia. ⁋ Flagrantq; genæ: hoc idem de eadem persona & in eadem re diuidit Apol. φοινιχθεὶς ἑαμέδ τιν κα αοχρια: χαδ ἐδ ἱμιν αχ ανε ανατι ι αειο μηνυ.

Vonam cruenta Mænas
Præceps amore sæuo
Rapitur? quod impotenti
Facinus parat furore?
Vultus citatus ira
Riget. & caput feroci
Quatiens superba motu
Regi minatur ultro.
Quis credat exulantem?
Flagrant genæ rubentes,
Pallor fugat ruborem.
Nullum uagante forma
Seruat diu colorem.
Huc fert pedes, & illuc
Vt tigris orba natis,
Cursu furente lustrat
Gangeticum nemus. sic
Frenare nescit iras
Medea, non amores.
Nunc ira, amorq; causam
Iunxere. quid sequetur.
Quando efferet Pelasgis
Nefanda Colchis aruis
Gressum? metuq; soluet
Regnum, simulq; reges?
Nunc phoebe mitte currus
Nullo morante loro,
Nox condat alma lucem.
Mergat diem timendum
Dux noctis hesperus.

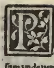
ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

Nuncius. Chorus. Nutrix. Medea. Iason.

Eriere cuncta/concidit regni status.
Nata, atq; genitor cinerẽ pmisto iacẽt.
C. Qua fraude capti? N. q̃ solẽt reges
Dõis. C. i illis eẽ qs potuit dol⁹? (capi?
Nũ. Et ipse miror, uixq; iam facto malo
Potuisse fieri credo. Ch. quis cladis modus?
Nũ. Auidus per omnem regiæ partem furit
Vt iussus, ignis. iam domus tota occidit.
Vrbi timetur. Ch. vnda flammas opprimat.
Nũ. Et hoc in ista clade mirandum accidit.
Alit vnda flammas quoq; prohibetur magis,
Magis ardet ignis/ipsa præsidia occupat.
Nut. Effer citatum sede pelopeia gradum
Medea præceps, quas libet terras pete.
M. Ego ne ut recedam? si profugissem prius,
Ad hoc redirem/nuptias specto nouas.
Quid anime cessas? sequere felicem impetum.

ERB.

Eriere cun. Hic est quintus act⁹ ubi ponitur uindicta in Iasone & creusam vnde ueniens nuncius quid secutum sit ex muneribus Medeæ narrat domum totam flagrasse. Nutrix autem hortatur Medeam ut discedat: ipsa autem parat occidere filios: ut Iason quoque sentiat malum. ⁋ Nata ac genitor: Creusa & eius pater Creo simul sunt combusti. ⁋ Dolus: quæ fraus potuit esse in illis muneribus ⁋ Et ipse: miror etiam qui dolus potuit eẽ & qui uidi uix credere possum. ⁋ Iussus: quasi de imperio alicuius. ⁋ Vnda: quia nõ extinguitur aquis. ⁋ Et hoc: cum plus aquæ ponitur tãto magis accendit. ⁋ Præsidia: idest aquam quæ solet esse præsidium ad extinguendum ignem. ⁋ Effer: nutrix persuadet fugam Medeæ. ⁋ Pelopeia: corinthia a pelope. ⁋ Gradum: pedem celerẽ. ⁋ Redirem: ut uiderem hãc uindictam. ⁋ Anime, animum suum exhortatur ad aliam uindictam cõtra Iasonem. ⁋ Fœlicem: qui habet qđ cupit.

DAN. Eriere cuncta. iam lauit omnẽ infuriam Medea pestifero & crudeli munere pallæ nuptialis q̃ creontis regia tota combusta est: restant filii trucidandi ne Iasoni quicquam desit ad accessionem doloris. Actus. v. cõtinet ultimum carmen iambicum trimetrum hypercatalecticum. Nuncius index mali Chorus stupet Medea exultat successu ultionis Iason trepidat. ⁋ Donis. s. qua arte decipiuntur reges. ⁋ Vt. s. tanquam esset iussus ipse ignis serperet per omnem regiam.

BER ❡Quota minima: nisi facias aliam. ❡Amas. s. Iasonē, tu videberis adhuc amare ipsum si cōtēta fueris q ipse factus sit celebs. i. priuatus uxore creusa. ❡Fas, nō putes aliquod illicitū. ❡Vindicta: exhortat se ut faciat maiora scelera. Paruae manus: nō satis est uindicta q̄ fecerunt munera q̄ tulerūt paruae manus puerorum meorum. ❡Incumbe: insta cū diligētia. ❡Languētē: deficientē & remittentē furorem. ❡Hauri: assume uiolētius. s. quam solebas. ❡Admissum: peccatū faciamus qd facta mea scelerata prius: nūc possint appellari pia respectu horum q̄ faciā. ❡Note: sceleris. Cōmodaui. s. Iasoni: q̄ non facit p me sed amore Iasonis ut uidimus. ❡Prolusit: fecit principiū: & est uerbū musicorum: q in principio cātus pludiū faciūt. ❡Nunc me. habet emphasim nunc sum illa magna incātatrix. ❡Malis: sus facta doctior exercendo mala. ❡Frater nē fris quē laniaui. ❡Arcano sa. uellere aurea qd in luco martis appēsum arbori erat. ❡Senis peliae: quē filiabus laniādū tradidi. ❡Nō rudē. i. expertā ēē si oportet occidere filios. ❡Quo. a qd dirigis ꝯsiliū. ❡Audet fateri: nō audeo dicere me uelle iterficere filios meos. ❡Hostis: Iasoni utinā hēret filios ex creusa quos occiderē. ❡Properaui: festinaui. occidere Creusa: p. i. debebā expectare qd haberet filios. ❡Ex illo iasone: dic putabo q isti sint filii, nam quod peperisti ex ipso: puta illā genuisse ex Creusa: & ita deliberat filios occidere. ❡Paternis: pp prem uīum. ❡Gelu frigore qd seqt ex timore: nā horrebat interficere filios. ❡Mr. pietas mīna. ❡Expulsa cō. remora persona crudelis cōiugis: hoc ē pietas exclusit irā. ❡Ego ne: redit ad effectū mrīs. ❡A me. hēt emphasim: ēt a me dea crudeli. ❡Luēt: purgabūt. ❡Genitor: pr illorum: loqt ex ira debent mori qa sunt filii pfidi patris & scelaratae medeae. ❡Mei sūt: reuocat se nō merent mori ❡Frater absurtus fuit inocens: & ita ꝯputat pietatē: interfici alios sine culpa. ❡Titubas: uacillas. mō pietas reuocat. ❡Fest⁹ agitatio mentis. ❡Vtrinque: ex altera pte: & alia: & ita facit cōparationē. ❡Cedenda locū pietati: nō sunt interficiendi filii mei.

Pars ultionis ista, qua gaudes, quota est?
Amas adhuc furiosa? sic satis est tibi
Coelebs Iason? quaere poenarum genus
Haud usitatum. Iamq; sic temet para.
Fas omne cedat: abeat expulsus pudor.
Vindicta leuis est, quam ferunt paruae manus.
Incumbe in iras teq; languentem excita.
Penitusq; ueteres pectore ex imo impetus
Violentus hauri. qdquid admissum est adhuc,
Pietas uocetur: hoc age, & faxo sciant,
Quam leuia fuerint: quamq; vulgaris notae
Quae commodaui scelera. praelusit dolor
Per ista noster. quid manus poterant rudes
Audere magnum? quid puellaris furor?
Medea nunc sum. creuit ingenium malis.
Iuuat: iuuat rapuisse fraternum caput.
Artus iuuat secuisse & arcano patrem
Spoliasse sacro. iuuat in exitium senis
Armasse natas. quaere materiam dolor.
Ad omne facinus non rudem dextram afferes.
Quo te igitur ira mittis? aut quae perfido
Intendis hosti tela? nescio quid ferox
Decreuit animus intus: & nondum sibi
Audet fateri. stulta properaui nimis.
Ex pellice utinam liberos hostis meus
Aliquod haberet. quidquid ex illo tuum est:
Creusa peperit. placuit hoc poenae genus:
Meritoq; placuit. ultimum magno scelus
Animo parandum est. Liberi quondam mei
Vos pro paternis sceleribus poenas date.
Cor pepulit horror: membra torpescunt gelu.
Pectusq; tremuit: ira discessit loco.
Materq; tota coniuge expulsa redit.
Ego ne ut meorum liberum: ac prolis meae
Fundam cruorem? melius ah demens furor
Incognitum istud facinus: ac dirum nefas
A me quoq; absit: quod scelus miseri luent?
Scelus est Iason genitor: & maius scelus
Medea mater: occidant: non sunt mei.
Pereant: mei sunt. crimine & culpa carent.
Sunt innocentes: fateor: & frater fuit.
Quid anime titubas? ora quid lachrymae rigāt?
Variamq; nunc huc ira: nunc illuc amor
Diducit: anceps aestus incertam rapit.
Vt saeua Rapidi bella cum uenti gerunt:
Vtrinq; fluctus maria discordes agunt.
Dubiumq; pelagus feruet. haud aliter meum
Cor fluctuatur. ira pietatem fugat.
Iramq; pietas. cede pietati dolor.
Huc cara proles: unicum afflictae domus

❡Qua gaudes: gaudebat DAN,
nius Medeae ruina creusae sic uti ipsa antea ridebat malis Medeae id qd ostēdit eo in loco cōquerēs ad Iasonē Rideat & tyrio iaceat sublimis i ostro flebit & ardores uincet adusta meos. ❡Si satis est tibi celebs Iason: ac si diceret nō sat habeo priuatū iā esse Iason a sua cōiuge nisi grauī⁹ ēt addat malū iō oē fas oēm pudorē abrūpe. ❡Admissuz; peccatū ē. i. peccaui. ❡Admittere. n. peccat Plau. qd admisi pr. ❡Prolusit do. ister: supiora mala oia sūt pludii loco uenientibus malis q̄ longe futura sum grauiora. est. n. pludere rei inchoādae aliqd pmittere & caue pludiū dicas qd vulgare ē uerbū pludiū pprie faciūt citharoedi emerēdi fauoris gra. ❡Vltimū ma. ultimus oium q̄ feci hactenus aut ultimū oium scelerū nefandissimū cruentissimū flagitiosissimū in isontes & filios crassari auditu q & dictu oppido q̄ horribiles. ❡Cor pe. altercant in Medea: ira & pietas tādē pietatē ipsam ira puincet, cui qdē cōtētioni q̄si de idustria nō nullorum actorum cōsilio sola Medea supposita est hoc egit Apolloni. hoc Oui. hoc postremo Sene. a quibus sola Medea in suo scelere ppetrādo eligit quae mō p appetitu mō p ipsa rōne ꝯtendat. sed tādē appetitu succubuisse oēs scripserūt pallegati auctores. ❡Liberum, pro liberorum. ❡Ah de. fu. cogita apostropsis aut sic: melius. s. cogita Medea ut hic alloquat seipsam: postea conuertat ad furorē: ah demēs furor, incognitū istud facin⁹ a me absit. ❡Et fra. fuit. a simili ꝯfirmat causam. ❡Variāmq. ❡Vt saeua. Cōparatio a rabido. uētorū turbine ad pcellosum aium Medeę uti inuicē se lacessunt ex aduerso flātes id qd elegāter Oui. hoc

Oui. hoc tetrastico describpsit: nam modo purpureo uires capit eurus ab ortu. Nunc zephirus sero uespere missus adest. Nunc gelidus sicca boreas bacchatur ab arcto. Nūc notus aduersa prælia frōte gerit. ┌ Cōfluctuatur: impersonale. ┌ Bissetenos: Homerus duodecim tātum in. c. illiados. πέντε δ' ἐν δ' ἐκα παισὶ ἐνὶ μεγάροισιν ὀλοντο ἐξ μὲν θυγατέρες ἐξ δ' υἱέες ἡβώοντες.
BER. ¶ Infusos: infinuste in cōplexum meum. ┌ Habeat: pot⁹ uolo q̄ Iason habeat nos ut aliquando sperare possim nobis frui. ┌ Urget instat: nam finis est diei mihi concesse. ┌ Euulsa. s. filii mei a me diuellentur cum sit recedēdum. ┌ Pereant: ex ira determinat illos occidere ut Iason etiam illos uidere non possit quos mater non est uisura. ┌ Quo dus. tu ad mortem & scelus faciendum ducis: & sequar te unum tantum doleo q̄ non habeo tot filios quemadmodum habuit niobe q̄ septem mares & totidē foeminas habuit: oēs occiderent. ┌ Tātalidos. niobes filiæ tantali ut uidimus in herculo furēte. ┌ Tulissem peperissem. ┌ Sterilis: peperi paucos. ┌ In pœnas fi nem penarum. ┌ Fratri: satis; tamen erunt ad uindictam fratris mei interēpti & patris q̄ a te aureo uellere spoliati. ┌ Quo nā: dū tanto furore agitatur uidētur illi adesse furię infernales & vmbras mortuorum; ī[n]ter q̄s cognoscit vmbrā fratris uenientis ad se ad uindictam. ┌ Impotens: furiosa. ┌ Intentat: porrigit. ┌ Anguis q̄ loco erat scutices. ┌ Tortus: uibratus & concussus. ┌ Trabe fasces. ┌ Megera: vna ex trib⁹ furiis. ┌ Cuius vm. uideo uenire contra me animum dispersis membris: & eam agnoscit esse fratris ab ea lacerati. ┌ Incerta: quę nō potest bene cognosci cū habeat membra dispersa nā vmbre seruabāt signa vulnerum: ut Virgi. scribit de deiphœbo. ┌ Sed fuge: si ui frater ut dē pœnas fac ut iste furiæ immitant oēs faces suas. ┌ Discede: fac

Solamen. huc nos ferte, & infusos mihi
Coniungite artus habeat incolumes pater,
Dum & mater habeat. urget exilium, ac fuga.
Iam iam meo rapientur complexu sinu.
Flentes, gementes. sed osculis pereant patris.
Periere matris. rursus increscit dolor.
Et feruet odium. repetit inuisam manum
Antiqua mentis ira, qua ducis, sequor.
Vtinam superbe turba Tantalidos meo
Exisset utero, bisq; septenos parens
Natos tulissem. sterilis in pœnas fui.
Fratri, patriq; (quod sat est) peperi duos,
Quonam ista tendit turba furiarum impotēs?
Quem quærit? aut quo flammeos ictus parat?
Aut cui cruentas agmen infernum faces
Intentat? ingens anguis excusso sonat
Tortus flagello. quem trabe infesta petit
Megæra? cuius vmbra dispersis uenit
Incerta membris? frater est, pœnas petit,
Dabimus, sed omnes fige luminibus faces.
Lania, perure, pectus en furiis patet.
Discedere a me frater ultrices deas,
Manesq; ad imos ire securas iube,
Mihi me relinque: & utere hac frater manu,
Quæ strinxit ensem, uictima manes tuos
Placamus ista. quid repens affert sonus?
Parantur arma, meq; in exitium petunt.
Excelsa nostræ tecta conscendam domus
Cæde inchoata. perge tu mecum comes,
Tuum quoq; ipse corpus hinc mecum auehe.
Nunc hoc age anime. non in occulto tibi est
Perdenda uirtus, approba populo manum.
I. Quicunq; regum es cladibus fidus dolens,
Concurre, ut ipsam sceleris authorem horridi
Capiamus. huc huc fortis armigeri cohors
Conferte tela, uertite ex imo domum.
M. Iam iam recepi sceptra, germanum, patrē,
Spoliumq; Colchi pecudis auratæ tenent.
Rediere regna, rapta uirginitas redit.
O placida tandem numina, o festum diem,
O nuptialem, uade, perfectum est scelus,
Vindicta nondum, perage, dum faciūt manus,
Quid nunc moraris anime? qd dubitas? potens
Iam cecidit ira. pœnitet facti pudet.
Quid misera feci? misera pœniteat licet,
Feci uoluptas magna me inuitam subit.
Et ecce crescit deerat hoc vnum mihi
Spectator ipse. nil adhuc factum reor.
Quidquid sine isto fecimus sceleris, perit.
I. En ipsa tecti parte præcipiti imminet,

eas recedere ab inferos cū sim satis concitata furore sum de me furia. ┌ Vltrices deas: eumenides furias. ┌ Securas: q̄d nō dubitēt ne scelus faciā. ┌ Me. s. furiā q̄ sola satis sum ad oia scelera. ┌ Ista uictima dicēdo hæc uerba vnū ex filiis occidit. ┌ Repens: repentinus dū sic staret: audit strepitū armoꝝ & erat Iason ueniēs cū militibus: ipsa uero capit cōsiliū ascēdedi tectū ut ibi pficiat uindictā suam. ┌ Comes: tu q̄ nōdū es vulneratus ueni mecū. ┌ Aduehe: porta pedibus tuis. ┌ Nūc aie: ascēdēs tectū dic ista uerba pp̄ [quod] ut oēs me itelligāt hēre fortē manū ad cedē. ┌ Quicūq; uocat Iason milites suos ad capiēdam medeā. ┌ Ex imo: a fundamētis. ┌ Domū. s. medeæ. ┌ Iam Iā: facta uindicta cōgratulat̄ sibi Medea: dicēs iā uideor recuperasse oia q̄ amiserā. ┌ Vindicta nōdū, nā restat alius filius interficiendus. ┌ Scelus pfectū: nā ita homicida erat de vno quēadmodū de duobus. ┌ Licet: q̄uis me peniteat tn̄ est factum. ┌ Subit: uenit mihi magna uoluptas dū uideo Iasonē spectatorē facinoris mei. ┌ Nil uindictā: putabo eē factā pñte iasone: nā huc[us]q; nil factū puto. ┌ Periit: factū est frustra. ┌ Sine isto. s. Iasone nō uidēte. ┌ Præcipiti: sublimi.
¶ Repens succedēs repere dicit̄ de aialibus q̄ nō hñt pedes & uētre gradiunt̄ vñ de reptilia dicunt̄ messala repsit serpens in altiorem partem hinc uolunt repente per antiphrasim deduci. DAN.
┌ Cæde inchoata: altero iam interfecto filio. ┌ Approba: affirmat se ad scelus stans pro tecto. ┌ Ruite: eruite excindite, ab ipsis fundamentis domū. ┌ Iās iam gaudeo perír de atq; si regnarē & recepissent uel? colchí raptū iam ab iasone. ┌ Auratæ pecudis sic Oui. phrixeā petiit pellias arbor ouē uindicta ofo tota confessa & pceps & muliercula: impotenti non inconueniens. ┌ Subit: ecce cum accusandi casu. ┌ Spectator: Iason ut oculi in eo dolorem augeant.

BER. ℭCedat: uincatur. ⸿Suis flammis: quibus ipsa usa est ad comburendum creusam. ⸿Congere: respondet: medea melius esset Iason ut congereres hunc ignem ad rogum filiorum tuorum ⸿Iusta: exequias & rogum quia sunt sepulti & cremat sub domo sua q̃ corruit supra eos. ⸿Fatũ mortem hic mortuus est: alter te: spectante similiter interficietur. ⸿Per numẽ: conuertitur Iason ad preces: rogando eam ne uelit interficere puerum. ⸿Hac qua respondet Medea hac parte qua magis doles tibi faciam dolorem. ⸿Exigã: traficiam, per uiscera tui filii. ⸿I nunc insultat Iasoni: uade modo & quære aliam sponsam & relinque me mẽ cum filiis. ⸿Virginum: creusæ filiæ creontis. ⸿Vnus filius quem occidisti sufficit ad pœnam meam. ⸿Vna cede: si habuissem aliquid misericordie quod potuissem parcere vni potuissem & duob⁹ parcere: sed uellem plures habere & omnes occiderẽ ut tibi maiorem dolorem facerem. ⸿Angust⁹ nimis paruus. ⸿In matre: si etiã sentirem me grauidam extraherem partum ad occidendum. ⸿Pignus filius. ⸿Scrutabor: perquiram in uentre meo. ⸿Moram: si tu uis occidere filium saltem da mihi spacium ut fugiam ne spectem tantum scelus. ⸿Lento scelere: noli festinare adhuc restat tẽpus. ⸿Dies: hic totus dies est mihi concessus: ut possim recedere. ⸿Misereri: esset tibi gratia si te perimerem. ⸿Bene est facta iã uindicta: res se bene habet ⸿Litarem sacrificarem litare dicim⁹ facere sacrum & per illud placare numẽ. ⸿Lumina: oculos: uidens Iason filios interemptos non poterat ferre tam dirum spectaculũ: vnde Medea insultat ut uideat eos ita trucidatos. ⸿Sic fugere quemadmodum fugi a patre: occiso fratre: a thessalia occiso Pelia: a te fugio occisis filiis tuis: & his dictis conscendit currum iunctis draconibus & per aerem iuit athenas ut diximus in principio. ⸿Testare: tu ostendis q̃ dei nullam curam rerum humanarum habent qui te sceleratam ire patiuntur per regiones suas idest per aerem.

Hac rapiat ignes aliquis, ut flammis cadat
Suis perusta. Me. congere extremum tuis
Natis Iason funus, ac tumulum strue.
Coniux, socerque iusta iam functis habent
A me sepulti. natus hic fatum tulit.
Hic te uidente dabitur exitio pari.
I. Per numen omne, perque communes fugas,
Torosque, quos non nostra uiolauit fides,
Iam parce nato. si quod est crimen, meum est.
Me dede morti, noxium macta caput.
M. Hac, qua recusas, qua doles ferrum exigam.
I, nunc superbe uirginum thalamos pete.
Relinque matres. Ia. vnus est pœnæ satis.
M. Si posset vna cæde satiari manus,
Nullum petisset. ut duos perimam tamen,
Nimium est, dolori numerus angustus meo.
In matre, si quod pignus etiamnum latet,
Scrutabor ense uiscera, & ferro extraham.
I. Iam perage cœptũ facin⁹, haud ultra precor,
Moramque saltem suppliciis dona meis.
M. Perfruere lento scelere, ne propera dolor.
Meus dies est. tempore accepto utimur.
I. Infesta memet perime. Me. misereri iubes.
Bene est, peractum est. plura non habui dolor,
Quæ tibi litarem. lumina huc tumida alleua
Ingrate Iason, coniugem agnoscis tuam?
Sic fugere soleo. patuit in cœlum uia.
Squamosa gemini colla serpentes iugo
Summissa præbent. recipe iam natos parens.
Ego inter auras aliti curru uehar.
I. Per alta uadit spatia sublimi ætheris,
Testare nullos esse, qua ueheris, deos.

Tragœdia septima Explicit.

DAN. ℭA me sepulti quos in cinere solui & cum ruina domus commiscui. ⸿Non nostra quia compulsus fui a creõte iuri hospitii. ⸿Me dede: me ne adsum qui feci in me ferrum conuerte. ⸿Relinque matres: in numero multitudinis ad stomachum & iram. ⸿Patuit in cœlum uia: manc tecum Iason. ⸿Ne desint dolores comites tibi semper domestici ego hinc athenas uehor. Vale. Iason dolorẽ partitus seipsum cõfecit. ⸿Ex hoc tragœdiam fecit Ennius. Oui. Ennium secut⁹ & ipse edidit Medeam de qua meminit Quintilianus.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Thyestes.	Chorus Græcorum.
Chorus.	Euribates.
Clytæmnestra.	Cassandra.
Nutrix.	Agamemnon.
Ægisthus.	Electra.
Strophilus.	

O paca:

TRAGOEDIA OCTAVA, QVÆ INSCRIBITVR AGAMEMNON.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

THYESTES.

Paca linquens Ditis inferni loca
Adsum pfundo Tartari emissus specu
Incertus. vtras oderim sedes magis,
Fugio Thyestes iferos superos fugo.
En horret aius & pauor mẽbra excutit.
Video paternos immo fraternos lares.
Hoc est uetustum Pelopeæ limen domus.
Hinc auspicari regium capiti decus:
Mos est Pelasgis hoc sedent alti toro:
Quibus superba sceptra gestantur manu.
Locus hic habendæ curiæ hic epulis locus.
Libet reuerti non ne uel tristes lacus
Incolere satius? non ne custodem Stygis
Trigemina nigris colla iactantem iubis?
Vbi ille celeri corpus euinctus rota
In se refertur? ubi per aduersum irritus
Redeunte toties luditur saxo labor.
Vbi tondit ales auida fecundum iecur?
Et inter undas feruida exustus siti
Aquas fugaces ore decepto appetit
Pœnas daturus cœlitum dapibus graues.
Sed ille nostræ pars quota est culpæ senex?

BER.

Paca linquens, Hæc tragœdia ĩscribit Agamẽnõ a materia q̃ tractat̃ in ea vidimus in Thyeste superius illũ quęsiuisse ab Apolline quonã modo uindicaret se de Atreo fratre q illi filios epulandos apposuit: rñdit Apollo posse alio scelere eius facinoris vindicem nasci.s.eũ si pelopeia filia sua ɔcuberet, quo facto natus est Egystus qui Agamẽnonẽ filium Atrei iterficeret: quod factum fuit, nã dum Agamemnon esset in bello Troiano Clytẽnestra eius vxor amore Egysti capta eius adulterio potiebatur, vnde cũ maritus reuersus esset: vt adulterum iequi posset: de illius nece consilium iniuit: quo facto dein de Horestes filius Agamẽnonis in patris vindictam matrẽ Clytemnestram occidit sicut: vt in aliis tragœdiis ibi quoq; actus, ĩ primo est aduẽtus Thyestis ab iferis incitans Egystũ ad vindictã: dicitq; vbi velit potius esse nõ certum hñs, an apd̃ iferos an apud supos, nam vbiq; sibi malum est. ⁋ Opaca tenebrosa inferni loca. ⁋ Incertus: nescio quæ sit magis inuisa. ⁋ Fugo: facio fugere. ⁋ En horret: dum venit lares paternos videt, & scelerum suoꝝ recordatur, & potius vult reuerti ad inferos, q̃ ibi eẽ. ⁋ Fraternos, Atrei quem habebam odio. ⁋ Limen ingrediẽs domũ hæc dicit. ⁋ Pelopeie: patris mei pelopis. ⁋ Hinc ex hoc loco: in his atriis vbi solebant coronari reges. ⁋ Auspicari, est dare initium. ⁋ Hoc: ulterius procedẽs venit ad tribunal: vbi reges solebãt dare iura populis. ⁋ Gestãtur. per circuitionẽ dicit reges. ⁋ Thoro, vbi sedebãt sic Virgi. inde thoro pater Aeneas sic orsus ab alto. ⁋ Hic loc. venit ad alium locum vbi habebatur senatus. ⁋ Hic epu. ibi erat locus vbi comedebant: & tũc ipsi succurrit ibi comedisse filios: ppterea mauult redire ad inferos q̃ ibi esse. ⁋ Lac?. sacherõtis. ⁋ Custodem stygis, intelligit cerberũ. ⁋ Vbi ille euinctus .i. ligatus intelligit Ixionem. ⁋ Irretitus labor intelligit sysiphum. ⁋ Iecur itelligit tyciũ. ⁋ Exustus siti: intelligit Tantalũ. ⁋ Dapibus quas apposuit diis. s. pelopem filiũ. ⁋ Senex tantalus. ⁋ Quota: minima: nã sua scelera meis comparata nihil fuerunt. ⁋ Infandas manus: si volumus cõsiderare omnes qui puniũtur apud inferos propter scelera, vincã omnes præter fratrem meum.

⁋ In grecis Euripides quã valde desidero.

DAN.

Paca: occiso Agamemnone insidiis Clytemnestræ cõiugis ab Egysto pędagogus instructus ab Oreste, & Pilade venit ad Electrã sororem Orestis cum vrna ærea fingens Orestem in equestri pugna e curru deturbatum occubuisse & cineres in vrna inclusos cum capillis eius ferre se ut paterentur. Hoc autem intellexisse a phoceo quodã veniente a Phanoteo & quidem celebratur in græcia delphici apollinis agonale certamẽ curribus ad quod multi conuenerant præstãtes: & egregia virtute proceres, ab ætolia & lacedæmone & vnicũ electra ɔterrita iclusa thalamo dies cũ noctib⁹ iungit lachrymans quã Clytẽnestra itẽperanter mortẽ frĩs deplorãtẽ iterfici volebat. ⁋ En, adest Orestes in habitu hospitis ignotus q multas post ambages tandem ab electra cognoscitur: hac duce clã domũ ingressus ipsam Clytemnestram matrem cum adultero trucidat, fabulã Sophocles primus contexuit: licet velit nõnulli Euripidem prius: ab hoc latinum fecit Sene. & loca prope innumera mutuatus est a græcis diuerso tamen ordine ut facile cernere est, Titulus autem in hac tragœdia oportune sumptus est de nomine regis Agamemnonis: quoniam ipse sit nodus totius dramatis & in eius caput tota materia consumitur: varius ac multiplex titulus vsurpatus est in eadem materia. Euripides Orestem fecit.

Repetemus omnes/quos ob infandas manus
Quaesitor urna Cnosius uersat reos.
Vnicam Thyestes sceleribus cunctos meis.
A fratre uincatur. liberis plenus tribus
In me sepultis. uiscera exedi mea.
Nec hactenus fortuna maculauit patrem.
Sed maius aliud ausa commisso scelus.
Natae nefandos petere concubitus iubet.
Non pauidus hausi dicta: sed coepi nefas.
Ergo ut per omnes liberos irem parens:
Coacta fatis nata fert uterum grauem.
Me patre dignum/uersa natura est retro:
Auo parentem (pro nefas) patri uirum,
Natis nepotes miscui: nocti diem.
Sed sera tandem respicit fessos malis
Post fata demum sortis incestae fides.
Rex ille regum ductor agamemnon ducum
Cuius secutae mille uexillum rates
Iliaca uelis maria texerunt suis:
Post bina Phoebi lustra deuicto Ilio:
Adest daturus coniugi iugulum suae:
Iam iam natabit sanguine alterno domus.
Enses: secures: tela: diuisum graui
Ictu bipennis regium uideo caput.
Iam scelera prope sunt: iam dolus: caedes: cruor.
Parantur epulae: causa natalis tui
Aegisthe uenit/quid pudor uultus grauat?
Quid dextra dubio trepida consilio labat?
Quid ipse temet consulis? torques? rogas?
An deceat hoc te: respice: at matrem decet.
Sed cur repente noctis aestiuae uices
Hyberna longa spatia producunt mora?
Aut quid cadentes detinet stellas polo?
Phoebum moramur/redde iam mundo diem.

Dimetri Anapaestici.

CHORVS.

Regnorum magnis fallax
Fortuna bonis: in praecipiti
Dubioque nimis excelsa locas.
Nunquam placidam sceptra quietem:
Certum ue sui tenuere diem.
Alia ex aliis cura fatigat.
Vexatque animos noua tempestas.
Non sic libycis syrtibus aequor
Furit alternos uoluere fluctus.
Non Euxini turgent ab imis
Commota uadis unda: niuali
Vicina polo. ubi caeruleis
Immunis aquis lucida uersat
Plaustra Bootes.

Sophocles electrã, aeschylus Clytemnestrã. Seneca noster Agamemnonẽ dixit apte autem Thyestis vmbra quae sita est quae suscitet Egystum in necem nepotis ob antiquam iniuriã fratris sui atrei: actus in ea quoque inferri: quorum primus qui inscribitur trimetro archilochio. ¶ Opaca: terra horrenda. ¶ Immo: correctio est. ¶ Hoc est vetustũ: sic precedit pedagogus apud sophoclẽ hoc est argos hoc nemus iachidis oestroplingę. hoc tẽplũ Iunonis gloriosum. τοδ εστι παλαιον αργος ου ποθεις τοδε τας οιστροπλαγος αλσος ιναχου κορης οδ ειρα σοκλεινος ναος.

BER. ¶ Quaesitor gnosios, aios cretẽsis iudex iferni. ¶ Plenus: qa comedi tres filios. ¶ Viscera, filios meos: qui sunt viscera pris. ¶ Nec hactenus: sed tñ illud ignorãtia potuisset excusari: hoc aũt est sceleratissimũ: qp cũ filia pelopeia cõcubuerint vt ex ea nasceret Aegistus ad vindictã meã: vt praedictũ erat ab oraculo. ¶ Patrẽ. s. me q comederã filios, insciẽter. ¶ Cõmisso: malo qd cõmiserã p ignorãtiã. ¶ Aliud. s. qd sequit. ¶ Ausa. s. fortunae quae iubet cõcubitus natae. s. pelopeiae. ¶ Hausi audiui. ¶ Coepi: peregi, qd dictũ mihi fuerat. ¶ Per oẽs liberos: nocent in oibus filiis, mares comedi foeminam vitiaui. ¶ Fatis: oraculo ita monẽte. ¶ Grauem, plenũ & grauidum. ¶ Dignũ: qui conuenit sceleribꝰ meis. ¶ Versa natura, inquãtũ erat pater pelopeię Thyestes erat auus: aegisti inquãtũ erat maritus pr illius erat. ¶ Diẽs nã qñ comedit filios sol obscuratus est. ¶ Sed sera: parat se ad vindictã ut iciret aegistũ ad mortẽ Agamemnonis. ¶ Respicit: fauet nã aspectus deorum est fauẽs & benignꝰ, iã fata vident mihi fauere licet sera. i. tarda. nã fiet vindicta de Agamẽnone qui fuit filius Atrei. ¶ Fessos. s. nos: inceste: qa cõcubui cũ filia. ¶ Fides. s. oraculi quo dictum fuerat aegistũ nasciturum: q me vlcisceret post fata. i. post mortem meã: & hoc erit verũ pbat. ¶ Rex ille, Agamemnon interficiet ab vxore. ¶ Lustra dena: decem annos, hoc est circuitionẽ solis p annũ lustrũ itellexit, alio mõ dr spaciũ quinque annorum. ¶ Iugulũ: nã ab ea iugulabit. ¶ Alterno: qa uicissim fient cedes: aegistus interficiet filiũ Atrei quẽadmodũ ipse iterfecit meos ¶ Secures: nã Clytẽnestra vna securi interfecit maritũ. ¶ Bipẽnis securis. ¶ Diuisum dilaniatum caput. regis. ¶ Dolus: nã egistus simulauit conuiuiũ in quo Agamẽnon iterfectus fuit. ¶ Cã pp q̃ tu es natus ut Agamẽnonem perimeres. ¶ Egiste, dirigit sermonem ad filiũ q haec scelera uidebat abhorrere dicens nihil noui facies: nã oẽs tui assueti sunt malis. ¶ Labat: vacillat ad egrediẽdũ cedẽ Agamẽnõis. ¶ Torqs: iste ctis tãq̃ recusans. ¶ Respice ad matrẽ: vide qũo cõceptus es scelere: & te decet eẽ sceleratũ. ¶ Sed cur, dũ eẽt apud supos videbat sol nõ ferre ɔspectũ eius, dicit vñ hoc ẽ qp dies ita breues sũt cum sit aestas: sol me fugit nec diẽ vlt pferre. ¶ Hiberne, q̃ fiũt tpe hiemis. ¶ Cadẽtes: occidẽtes: nã ipediebat solẽ ne oriret q aspectũ suũ abhorrebat. ¶ Moramur, tardamus ne oriat, & dum dicit haec verba fugit ne impediat ortum solis.

BER. Regnorum, itroducit chorus audiẽs secundã fortunam Agamẽnonis dubitatque ne illa diuisit eũ oẽ regnũ sit mutabile & icertũ demũ ɔditionẽ regũ dãnat q tot curis piculisque pmunit. Scribit hsu dimetro anapestico: & hẽt q̃tuor pedes q pñt esse oẽs dactili & anapesti sit. ¶ Fallax: instabilis, vl qa exterius videnf laeti: i pectore ãt mltis curis cruciãt. ¶ Alia: cũ vna recessit alia succedit. ¶ Vexat perturbat. ¶ Nõ sic, facit cõparationem de syrtibus de quibus diximus supra. ¶ Euxini, põtifici maris. ¶ Vicina: vbi est polus articus septẽtrionalis vrsa maior & minor & bootes de quibus satis diximus. ¶ Immuni quia nunq̃ occidunt in mare, ut dictũ est.

¶ Manus

Vt præcipites regum casus
Fortuna rotat. metui cupiunt:
Metuiq; timent. non nox illis
Alma recessus præbet tutos.
Non curarum somnus domitor
Pectora soluit.
Quas non arces scelus alternum
Dedit i præceps? impia quas non
Arma fatigant? iura pudorq;
Et coniugii sacrata fides
Fugiunt aulas. sequitur tristis
Sanguinolenta Bellona manu:
Quæq; superbos urit Erinnys.
Tumidas semp cōitata domos?
Quas in planum quælibet hora
Tulit ex alto. licet arma uacent
Cessentq; doli: sidunt ipso
Pondere magna/ceditq; oneri
Fortuna suo.
Vela secundis inflata notis
Ventos nimium timuere suos.
Nubibus ipsis inserta caput
Turris pluuio uapulat austro.
Dēsasq; nemus spargens umbras
Annosa uidet robora frangi.
Feriunt celsos fulmina colles.
Corpora morbis maiora patent.
Et: cum in pastus armenta uagos
Vilia currunt: placet in uulnus
Maxima ceruix. qdquid in altum
Fortuna tulit ruitura leuat.
Modicis rebus longius æuum est.
Felix mediæ quisquis turbæ
Parte quietus: aura stringit
Littora tuta. timidusq; mari
Credere cymbam: remo terras
Propiore legit.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Archilochii.

Clytemnestra Nutrix.

QVid segnis aie tuta cōsilia expetis?
Quid fluctuaris? clausa iā melior uia (est.
Licuit pudicos cōiugis quōdā toros:
Et sceptra casta iuncta tutari fide.
Periere mores, ius: decus: pietas: fides:
Et qui redire: cum perit: nescit pudor.
Da frena: & omnem prona nequitiā incita.
Per scelera semper sceleribus tutum est iter.
Tecum ipsa nunc euolue fœmineos dolos.
Quod ulla coniux. perfida: atq; impos sui

DAN. ¶ Manes infan. cædibus & stupris. Me pře dignum: stophoema ē in seipsum: nā cōcubuit cū pelopea filia suasu apollinis vt suscitaret vltorē necis filioꝝ vt vidim⁹ i thyeste fabula. Nero princeps iussit pelopeæ fabulā repræsentari. ¶ Hausi egi impauidus qd iussit fortuna. ¶ Natura: naturalis cognationis lex cōfusa est. ¶ Auo, mei. ¶ Viꝝ, qa ego pr̄ factus sum maritus filiæ. ¶ Natos, nepotes q sūt mihi nepotes ex filia idē sunt illi ex filia. Agamēnon: rex regū. Home. appellat ferme vbiq; κρειοντα μὸ αγαμεμνον ἀνδρῶν. fuit aūt Agamēnō filius Plysthenis Europa siduri Sanio: credimus in expositione lycophronis & idē in remediis Oui. uidet̃ innuere: cōis nō opinio sustiet fuisse Atrei filiū ex ærope: ut supra adnotauimus. ¶ Egiste: ægistus dictio scribitur i prima cum diphthongo æ & iota th aspirato ut docet ubiq; græca lectio.

DAN. REgnoꝝ, carmen secundū dimetro pidarico chorus deplorat miserū statū: fortunæ regię o regnoꝝ magnis fallax. ¶ Euxinus, mare pōticū qd̃ nulli patet nauigationi & pinde appellari solitū ē ἄξενον, i. inhospitale pp hyemes & imanitatē incolaꝝ & maxime scytaꝝ qui imolent hospites & humanis vescūt carnibus & caluarias pro pateris in mēsa habēt, notissime aūt cū Iones in littore vrbes cōdidissent Euxinum, i. benignū hospitiū vocari cœptū est. Hæc Strabo in. vii.

BER. ¶ Non nox: qñ alii quiescūt ipsi habent curas. ¶ Alma, quæ alit: nā somnus nutrit vires nostras. ¶ Recessus loca secreta, ut est cubiculum. ¶ Domitor: qui facit obliuisci curas. ¶ Soluit liberat. ¶ Quas arces: tot scelera veniunt inter reges q arces habitant. ¶ Bellona quæ græce Enio dr̃ soror. matris dea belloꝝ semp cædes & arma sequunt̃ reges erinnis furia inferni exagitat illos ¶ Tumidas: superbas: & magnas. ¶ Supernos mortales hoies in planū. ecce instabilitatem regni: qd̃ oi hora corruere pōt. ¶ Vacēt: cesset ad deliciendū: tamē hæc est natura regꝫ: ut cū oia magna sint in sublimi pōdere suo corruāt: nā nihil diu pōt esse mortalibus: vt dicit Lucanus: in se magna ruunt. ¶ Sidunt deorsum se iclinant. ¶ Cedit: vincit: qñ nimiū creuit. ¶ Vela: probat p similitudinē nauis, quę prospero vento pducit, & ex illo, impetu periclitat. ¶ Nubibus: alia silitudo turris altæ: quæ omnes ventos excipit. ¶ Incerta: immixta habens cacumen sublime inter nubes. ¶ Frāgi: similiter arbores nimiū alte sentiunt ruinam. ¶ Corpora: magna facilius ęgrotant. ¶ Patent: aperta sunt. ¶ In pastus. i. pascua quādo leo est famelicus inuadit omnia animalia, & non parua & vilia. ¶ Quicquid: concludit q illa quæ sunt eleuata magis sunt prona ad casum & ruinam. ¶ Leuat: tollit. ¶ Modicis mediocribus tutius uiuit qui est in mediocri statu. ¶ Aurat probat per similitudinē: qui vadit prope litus securior vadit q q petit alta. ¶ Medię quicūq; cōtentus est habere vitā iter mediocres. ¶ Stringit: leniter pcutit. ¶ Legit. transit. ¶ Propiore: vicinione nō recedit nimium a littore vt tutior sit.

BER. QVID Segnis: Hic est secundus actus: vbi Clytemnestra capit consiliū de nece mariti, & secum loquitur diuersa voluntas. ¶ Segnis, tarde: cito est deliberandum. ¶ Fluctuaris versaris in dubitationem. ¶ Via: quæ erat viuere pudice: nō opus est q timeā pudorem quem iam amisi. ¶ Tutari: seruare. ¶ Toros, i. matrimonium. ¶ Sceptra: regnum Agamēnonis: cū tu esses regina. ¶ Da frene: loquit̃ p transactionem equitantis qui dat habenas equo currenti. ¶ Per scelera, quando quis cōmisit vnū scelus si debet tutari illud opus est q faciat aliud. ¶ Tutum q̄ vult tegere scelera vtatur aliis sceleribus. ¶ Fœmineos: emphasim habet quasi magnos. ¶ Impos sui: quæ non potest regere animum suum insana amore.

DAN. ¶ Sequitur tristis bellona in regibus nulla pax, nulla securitas: nullū deniq; ociū.

ipsi licet metuantur a gregibus & populis plus tamé ipsi metuunt. hinc illud Orati. Regum timendorum in proprios. reges in ipsos imperium Iouis clari giganteo triumpho & cuncta supercilio mouentis. Erinnis: lis & contentio. Tulit: demolita est, omnia fert ætas animum quoq;. Sidunt: subsidunt aphæresis. Feriunt, terium. Dolori quem habeo quod maritus teneatur amore Cassandræ. Inuidia: qd' amet captiuā. Hinc cupido ex alia parte amor incestus Aegysthi tangit me. Vetat. s. Cupido se vinci vult potius q̄ occidam maritum q̄ relinquā ægisthum. Obesse. circundare tot passionibus. Pessundatus deperditus pudor tangit me quē amissi, & nescio quid faciam.

Amore cæco/quod nouercales manus
Ausæ: quod ardens impia uirgo face:
Phasiaca fugiens regna Thessalica trabe.
Ferrum: uenena: uel Mycenæa domo
Coniuncta socio/profuge furtiua rate.
Quid timida loq̄ris? furta: & exiliū: & fugas
Sors ista fecit/te decet maius nefas.
DAN. N. Regina Danaū: & íclytum Ledæ genus:
Quid tacita uersas? qd ue consilii impotēs
Tumido feroces impetus animo geris?
Licet ipsa sileas: totus in uultu est dolor.
Proin quid est? da tempus ac spatium tibi
Quod ratio nequit: sæpe sanauit mora.
C. Maiora cruciār: q̄ ut moras possim pati.
Flammæ medullas: & cor exurunt meum.
Mistus dolori subdidit stimulos timor.
Inuidia pulsat pectus hinc animum iugo
Premit Cupido turpis/& uinci uetat.
Et inter istas mentis obsessæ faces:
Fessus quidem: & deiectus: & pessundatus
Pudor rebellat/fluctibus uariis agor.
Vt cū hinc ꝓfundū uentus: hinc æstus rapit.
Incerta dubitat unda: cui cedat malo.
Proinde omisi regimen e manibus meis:
Quocūq; me ira, quo dolor, quo spes feret:
Huc ire pergam fluctibus dedi ratem.
Vbi animus errat: optimum est casum seq.
N. Cæca ē temeritas: quæ petit casum ducē.
C. Cui ultima est fortuna: qd dubium timet?
N. Tuta est: latetq; culpa: si pateris: tua.
C. Perlucet omne regiæ uitium domus.
N. Piget prioris: & nouum crimen struis.
C. Res est profecto stulta: nequitiæ modus.
N. Qd̄ meruit, auget, q scel' sceleꝝ obstruit.
C. Et ferrū, & ignis/sæpe medicinæ loco est.
N. Extrema primo nemo tentauit loco.
C. Capienda rebus i malis præceps uia est.
N. At te reflectat coniugii nomen sacrum.
DAN. C. Decem per annos uidua respiciā uirum?
N. Meminisse debes sobolis ex illo tuæ.

celsos sic Horati. Decidunt turres, feriuntq; summos fulgura montes ad licinium murenam scribens. Vapulat: tunditur. Placet in vulnus: saginosi, & torosi iuuenci semper ab armento secernuntur ad carnificiā. Ruitura, ut ruat ideo sublimat. μοιραίνα τουσ αναφέρου σασ πιτυει βαρφτερυ.

Vid segnis, deliberatio Clytemnestræ in cædem Agamemnonis actus secūdus Trimetro Archilochio Hipercatalectico. Clytemnestra Tindari filia ex Leda vxor Agamemnonis & Orestis mater secum loquitur de liberans virum fallere, contra nutrix dissuadet. Pudor mulier quæ semel perfricuit fronte continere amplius non potest fœda lupanaris tulit ad puluinar odorem. Fœmineos dolos: ad perniciem & dolum parandum semper ingeniosa fœmina. hinc Home. detestans clytemnestram consiliis mulierum affirmat multos periisse. ζωωαζ λωσαχυδιρε ςυναικειασ δειαβουλασ. εξαρχασ. ελετυατ μετα πομομεθενεκασ πολλο.

BER. Impia virgo, maius quam illud quod fecit medea: ut supra vidimus. Face: amore ardenti. Thessalica rate: naui Argo in Thessalia fabricata. Ferrum, vel ferro vel veneno occidas illum, vel saltem fuge micenis cū ægistho. Quid timida dicit si Medea fecit repente non habuit spacium deliberandi, tu uero quæ habes tempus potest maius facere q̄ fugam. Regina, nutrix nō audiēs ista verba sed ex perturbato vultu cognouit illam cōmotam esse: vnde hortatur: ad equitate animi dicēs omnia tempore leniri. Genus Lede: nam fuit soror Helenæ & filia Lede vxoris Tyndari. Impotens: quæ non potest capere certam deliberationem. Tumido: pleno furore. In vultu. s. perturbato demonstratur. Mora: ipsum tempus sæpe sanauit q̄ ratio nō potuit. Quā ut, ut non. Timor: propter adul

Profundum mare, facit similitudine;. Estus, feruor & motus aquæ. Cedat: an vento an estui: ita facit mihi quæ incerta sum. an pudori vel dolori cedam. Regimen sicut nauta in tantis fluctibus dimittit omnē gubernationem & tendit quo fortuna ducit. sic facio cedā cōmēdabo fortunæ. Vbi animus, quando incertus est animus & nescit deliberare bonū est sequi fortunam. Cæca, nutrix respondet contrariū. Temeritas: quæ est cōtraria consilio est cæca & ignara futuri. Cui dubia, nil possum habere peius. vnde non opus est ut timeam, alii legunt vltima fortuna & melius est. Si pateris, adhuc adulterium tuum est occultum. si aggrediatur aliquid forte scietur. Pellucet: clarum est: ut Cic. nullum factū aut dictum principis latere potest sic Iuu. O corydon: corydon secretum diuitis ullū esse putas: taceant serui iumenta loquent. Struis paras dicis commissum tuum te grauare: & paras aliud. Modus: mensura est stulticia ponere modum nequitiæ. i. libidini q̄ nullo modo fieri potest. Quod meruit, qui vult tegere scelus scelere auget qd' meruit. Ferrum, & ignis: imo ne crescant mala solēt cadēte ferro peruri. Extrēa dicis veꝝ sed prius adhibēt malis alias medicinas anteq̄ urant ferro & igne Præceps: fortuita & incōsiderata. Reflectas cōsideres illum eē maritū tuū, nec esse violādū. Vidua, debeo cōsiderare q̄ reliquit me per decē ānos. Sobolis: filioꝝ qui sunt pignus amoris. Socio, ægisto. Sors ista hoc fortunę vicio vertēdū ē. Furari, exulare veꝝ eminentius malū reginam postulat. Sæpe sanauit mora Oui. Habēt paruæ cōmoda magna moræ & qui magna moliunt semp cūctari solent. hic eminētissimus. φιλει γαρ οκνειν σπραγμαν ροπρατ του μεγα. verba prudētissimæ nutricis suadentis oia spacio & mora tractanda. Nam mora dat teneras mora percoquit vuas. Et validas segetes quod fuit herba facit.

Pudor,

DAN. ¶ Pudor, honestas & decor matrimoniale. ¶ Rebellat: pugnat & resistit. ¶ Estus: translatio ab aquarum commotione ad anxietatem animi. ¶ Profundum substantiue sicut altum. ¶ Malo, vento. ¶ Si pateris, dura mollescunt patientia. ¶ Pellucet: omne vitium eo cõspectius est quo maior qui peccat habere. ¶ Piget: arguentis sermo frustra dolemus præteritis malis animati ad futura. Et ferrum. τομισσ μα και αγοσ ασ τρέψαι θανατοσ scel⁹ medicatur mors phalaridis sententia. ¶ At re reflectat: scelus oẽ ab aio ꝓpellat Martialis & pudicus timor.

BER. ¶ Equidẽ: decet meminisse quando græci retinebant͂ in aulide insula: ut plene supra diximus. Misit vlyxẽ ad me: ut illi traderẽ filiã iphigeniã q̃ dicebat se daturũ vxorem Achilli & illã sacrificare voluit. ¶ Iugales: quæ solẽt portare in nuptiis. ¶ Præstitit: hironice decepit me. ¶ Redemit: p illa græci malachiam vocãt: quãdo mare vr̃ stare. ¶ Fixa: immota sine ventis. ¶ Pudet: ad qd deuenimus: vt quæ sum filia Iouis peperi filia imolandam p ventis. ¶ Tyndaris: lego filia putatiua tyndari. ¶ Lustrale: purgatorium. ¶ Caput: filiam. ¶ Reuoluit: recordat͂: dicis me meminisse debere sobolis: ipsa memini quũ maritauit filiã meã: sicut meret͂ domus pelopidarum ex qua oẽs fuerunt scelerati. ¶ Ore sacrifico: Cũ Agamẽnon ante aras diceret verba deprecantia & teneret filiã immolãdã ipse calchas qui fuit auctor illius sacrificii horruit. ¶ Recedentes: qui videbant͂ recedere pp scelus. ¶ O domus, .s. pelopidarũ q semp auget scelera. ¶ Emimus ven. cruore: tragice dr̃ rẽ nõ factã pro facta: iphigenia nõ fuit sacrificata: sed loco illius Diana ceruã posuit. ¶ Sed vela habuerunt ꝓsperã nauigationẽ pp hoc. ¶ Non est: nõ habuerunt cursum pp hoc: sed aulide non petentes illos ex portu eiecerunt. ¶ Aulis, teste Strabone regiuncula est boetiæ petrosa & ciuitas eiusdẽ nois: iuxta q̃ portus est quinquaginta nauiũ capax euripo calcidico proximus vbi fuit statio classis græcorum in troiã coniurantiũ. ¶ Auspicatus: tali principio. ¶ Amore fecit & mihi alias iniurias, cum ante captã troiã diuersis ex variis troianorum locis raptarent͂ puellæ duæ inter alias formosissimæ captæ sunt. Chriseis & briseis: quarum briseis in prędæ distributione cõ

C. Equidem & iugales filiæ memini faces:
Et generum achillem: præstitit matri fidẽ.
N. Redemit illa classis immotæ moras:
Et maria pigro fixa langore impulit.
Pudet: pigetque: Tindaris cœli genus:
Lustrale classi Doricæ peperit caput.
Reuoluit animus uirginis talamos meæ.
Quos ille dignos pelopea fecit domo.
Cum stetit ad aras ore sacrifico pater
Quasi nuptiales. horruit Calchas suæ
Responsa uocis: & recedentes focos.
O scelera semper sceleribus uincens domus:
Cruore uentos emimus: bellum nece.
N. Sed uela pariter mille fecerũt rates.
C. Non est soluta prospero classis deo.
Eiecit aulis impias portu rates.
Sic auspicatus bella: non melius gerit.
Amore captæ captus: immotus prece.
Smynthea tenuit spolia phœbei ducis:
Ardore sacræ uirginis iam tum furens.
Non illum achilles flexit indomitis minis.
Non ille: solus fata qui mundi uidet.
In nos fidelis augur: in captas leuis.
Non populus æger: & relucentes rogi.
Inter ruentis Græciæ stragem ultimam
Sine hoste: uictus marcet: ac ueneri uacat.
Reparatque amores. ne ue desertus foret
A pellice unquam: uel suus cœlebs torus:
Ablatam achilli diligit Briseida.
Nec rapere puduit e sinu auulsam uiri.
Hem Paridis hostẽ: nũc nouũ uulnus gerẽs
Amore phrygiæ Vatis incensus furit.
Et post trophæa troica: ac uersum Ilium:
Captæ maritus remeat: & priami gener.
Accingere anime: bella non leuia apparas.
Scel⁹ occupãdũ est: pigra quẽ expectas diẽ?
Pelopea phrygiæ sceptra dũ teneant nurus?
An te morantur uirgines uiduæ domi?
Patrique Orestes similis? horum te mala
Ventura moueãt: turbo queis rerũ imminet.
Quid misera cessas? en adest natis tuis

tingit Achilli. Chriseis vero Agamẽnoni: & quisque suam ardenter amabat: sed cũ Chriseidos pater pro filia redimenda: ut scri. Home. initio iliados venisset ad græcos: non solum multa deferens munera: sed ornatus infulis & aliis sacerdotalibus ornamentis orabat eos, & Apollinis reuerentia: cuius sacerdos in Crisa insula erat, filiam sibi restituerẽt, & preciosa acciperent munera: cui cum cæteri græci assentirẽt, Agamẽnon qui illã amabat eum iniuriis & minacibus verbis repulit apollo sui antistitis cõtumelia parcit nouẽ diebus: ut Home. scribit. Et iumenta & hoies sagittis confodit: cadebat hac peste quotidie miseranda multitudo: Palladis monitu vocata cõtiõe achilles de placanda deorum ira deliberat calchas Nestoris filius: qui cum mopso de vaticinio certauit nisi astimonti patri redderet͂ placari Apollinem non posse in me diem protulit. Acclamãtibus vniuersis Agamemnon q Vlyxem ad patrem puellam remittit. Achilli vero quem re dende Astimones authorem credebat apparitorib⁹ thaltibio & Euribate missis hypodamiã abstulit. ¶ Smynthea: apollinis smynthei qui colebatur in crisa. ¶ Qui vide, scilicet Calchas augur. ¶ In nos: quia dicit filiam meam esse immolandam: sed in captas leuis: idest benignus: quia iubet illas restitui. ¶ Non populus: qui moriebatur peste: & reges mortuorum non poterunt flectere Agamemnonem. ¶ Sine hoste: quia captiua uincebat illum. ¶ Briseida: quã diximus raptam fuisse ab Achille. ¶ Viri Achillis. ¶ En, hironica indignatio: vide illum acerrimum hostem paridis: qui illius sororem captam sinu fouet. ¶ Nouum vulnus: nouum amorem. ¶ Phrigiæ vatis Cassandræ. ¶ Accingere parare ad vindictam. ¶ Occupandum, perimendum. ¶ Pigra: tarda ad necem mariti: an expectas illas captiuas troianas vt regnent. ¶ Nurus mulieres alias vxor filii. ¶ Anter. ad seipsam loquitur: resistis ne propter filias quas reductura es aut per orestem qui similis futurus est patri .s. sceleratus. ¶ Virgines viduæ: filiæ matre. ¶ Morantur: tardant. ¶ Horum: si tardas propter illos: immo potius deberes accelerare: nam passuri sunt multa mala ab illis captiuum, turbo: non vides procellam quæ imminet eis.

DAN. ¶ Praestitit, Agamemnon. ¶ O domus: exclamatio: domum Pelopeiam, quã flebilem & infoelicẽ Sophocleus pedagogus his verbis commiserat, πολύφθορόν τε δῶμα πελοπιδῶν τόδε ὅθεν σε πατρὸς ἐκ φόνων ἐγώ ποτε λαβὼν & caetera. ¶ Aulis nobilis ẽ portus quẽ boetii hyamas dixerunt Agamẽnoniae classis statio, Pli. & Põpo. auctores: & Naso. xii. Boeta tellus Aulidẽ piscosa puppes tenuisset itu ras. ¶ Impias: quia immolaturus erat filiã Agamẽnõ rex. ¶ Smynthea: muris maxima vis iuxta Chrisam siciliae oppidum: ibi extat templum Apollinis cognomẽto smyntheia a mure q erat insculptus simulachro ipsius apollinis, teste Eustachio in primo iliados. Extat supplicatio sacerdotis Chrissae ad Apollinẽ smynthaeum in praescripto loco apud home. κλῦθί μευ ἀργυρότοξος Χρύσην ἀμφιβέβηκας, Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις σμινθεῦ. &c.

BER. ¶ Furẽs, Cassandra: vĩ odio contra filios vel quia vates erat. ¶ Per tuũ si non est illa via interficiendi maritũ, nisi te cũ eo iterficias: etiam hoc debes aggredi ut cum eo moriaris. ¶ Cõmori non misera mors erit, quia continẽter morieris. ¶ Regina: nutrix dehortatur clytemnestrã ne tantum scelus aggrediatur. ¶ Procacem: audacem, nam procari est audacter petere, nam achilles posuit manum ad ensem: ut iterficeret Agamemnonem. ¶ Aiax: tot reges & viri fortissimi non potuerunt occidere illum quem insidiis pdere conaris. ¶ Hector, de his oĩbus superius diximus. ¶ Purpureus: aquas infectas in sanguine. ¶ Cygnus, filios neptuni: de quo diximus in troade. ¶ Nõ ubi qui tu non supple volumus. ¶ Feret, q.d. non etiam si tu iterfeceris illũ graecia nõ patietur illũ inultũ. ¶ Equos: pone ante oculos potẽtiam Agamemnonis, & facinora quae ipse fecit. ¶ Regesta: facta ab eo tanta virtute ideo pacifica animum tuum: & cetera desine.

Furens nouerca: per tuum si aliud nequit:
Latus exigatur ensis & perimat duos.
Misce cruorem, perde pereundo uirum.
Mors misera nõ est, commori cũ quo uelis:
N. regina frena temet: & siste impetus.
Et quanta tentas: cogita uictor uenit
Asiae ferocis. ultor Europae trahit
Captiua pergama: & diu uictos phrygas.
Hunc fraude nunc conaris insana agredi.
Quem non achilles ense uiolauit fero.
Quamuis procacẽ toru armasset manum.
Non melior aiax morte decreta furens.
Non sola Danais Hector: & bello mora.
Nõ tela Paridis certa: nõ Memnon niger:
Non Xanthus armis corpora imistis gerẽs:
Fluctusque Simois caede purpureos agens.
Non niuea proles Cycnus aequorei dei.
Non bellicoso Thressa cum Rheso Phaláx.
Non picta pharetras: & securigera manũ
Peltata amazon. hunc domi reducẽ paras
Mactare & aras caede maculare impia?
Vltrix inultum Graecia hoc facinus feret?
Equos & armas classibusque horrens fretum
Propone: & alto sanguine exundans solum.
Et tota captae fata Dardaniae domus
Regesta Danais. cõprime affectus truces.
Mentemque tibimet ipsa pacifica tuam.

Trimetri Iambici.

Aegisthus. Clytemnestra.

QVod tẽpus aio semper: ac mẽte horrui
Adest profecto rebus extremũ meis
Quid terga uertis anime? qd primo impetu
Deponis arma? crede perniciem tibi:
Et dira saeuos fata moliri deos.
Oppone cunctis uile suppliciis caput:
Ferrumque & ignes pectore aduerso excipe.
C. Aegisthe non est poena sic nato mori.
Ae. Tu nos pericli socia tu Leda sata
Comitare. tantum sanguinem reddet tibi
Ignauus iste ductor: ac fortis pater.
Sed quid trementes circuit pallor genas?
Iacensque uultu languido obtutus stupet?
C. Amor iugalis uincit: ac flectit retro.
Remeemus illuc: unde non decuit prius
Abire. sed nunc casta repetatur fides.
Nam sera nunquã est ad bonos mores uia.
Quem poenitet peccasse: poenae est inocẽs.
Ae. Quo rapis amẽs? credis? aut speras tibi
Agamemnonis fidele coniugium? ut nihil
Subesset animo quod graues faceret metus.

clytemnestra exhortatur eũ ne timeat mortem dicitque se velle debitam reuerentiam marito praestare. ¶ Egistus autem illam dehortatur quod ex superbia Agamemnonis, & cum illis captiuis nunquam beneuiuere poterit: Clytemnestra respondet propter cõcubinas non esse irascendum marito: quemadmodũ ipsa peccauit debeo peccantem ferre. demum Egistus deliberat exulare quod vidẽs Clytemnestra statuit cum eo Agamemnonẽ interficere. ¶ Extremum, quia putat se moriturum. ¶ Quid terga, hortatur seipsum ut sit fortis animi. ¶ Impetu, per metaphoram: quid statim abiicis omnem rationem: nam si moriendum esset: etiã illud fortiter ferendum esset. ¶ Aduerso: non fugiente. ¶ Senato: infami sicut tu qui patre & filia natus es: nã ut inquit Cice. Melius est mori q̃ turpiter viuere. ¶ Tu nos: si veneris mecum interficiam Agamemnonem. ¶ Leda: sata casus ablatiui. i. tua. basta. ¶ Ignauus ductor: Agamẽnon qui semper marcet amoribus. ¶ Fortis pater, scilicet ad imolandum filiam iphygeniam reddet sanguinem: scilicet filiae. ¶ Obtutus: aspectus. ¶ Amor iugalis, maritalis. quare effecta sit pallida. ¶ Abire prius: non violate torũ mariti ut feci. ¶ Fortuna: impotens potentia eius nullis frenis se cohibens.

DAN. ¶ Indomitis minis, nã teterrimis iurgiis pro cõtumeliis Agamẽnone lacessit Achilles apud Homerum: cum nollet puellam sacerdoti reddere nec moueretur pestilenti graecorum strage. ὤ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε κερδαλεόφρον. & alios auaritiae cumulat φιλοκτεανώτατε πάντων. ¶ Id captas leuis atque: Polyxenã nõ valde leuis. ¶ Regi: pro ipsius pestilentia. ¶ Marcet, põtat, bacchatur. ¶ Briseida. i. hippodamiam brisei sacerdotis filiã. ¶ Morantur: impediunt retrahunt. ¶ Turbo, violentia. ¶ Frena cohibe Europae: graeciae.

DAN. QVod tẽpus, secunda est pars prepthasim egisti insidentis Clytemnestrae mortẽ Agamemnonis. ¶ Caputium.

BER. QVod tẽpus, Egistus Agamemnonem veniẽtẽ timet: & Clytemnestra

DAN, ℭNon est pœna, mors est so
latium male natis. ℱComi
tare, sequere consiliũ nostrũ,
tantum q̃tũ fudit filia imola
ta id quod ipsa Clytẽnestra
valde queritur apud Sopho
clem his verbis. ἐπεὶ πατὴ
ρ οὗτος σὸς ὃν θρηνεῖς ἀεὶ τὴν
σὴν ὅμαιμον μοῦνος ἑλλή
νων ἔτλη θῦσαι θεοῖσιν οὐκ ἴσον
καμὼν ἐμοὶ λύπης
ὅτ᾽ ἔσπειρ᾽ ὥσπερ ἡ τίκτου
σ᾽ ἐγὼ &c. ℱFlectit: omnem
meũ impetum amoris quip
pe maritalis imago ardẽtissi
ma est nec sine maxima vene
ratione contemplanda inqt
Valerius li.iiii. & diuus Hie
rony. affirmat magnum ar
ctioris indulgentiæ vinculũ
esse vnico viro fœminam ap
plicari adducitq; in medium
exemplũ portiæ vxoris bru
ti. ℱQuem pœnitet, aurea
& magnifica sentẽtia & chri
stianissimo cuiq; plane seruã
da. Angelicum siquidem est
pœnitere malorum: hinc il
lud Ouidianum ad brutum,
pœnitet o siquid miserorum
credit ulli pœnitet: & facto
tor. ipse. μετανοέω græce pœ
nitentiam ago & μετάνοια
ab Ausonio gallo: nempe ut
pœniteat sic metanœa vo
cor. ℱVentshil subesset: ut ni
hil reliquum sit ad superbiã
Agamemnonis quasi dicat
reuertet insolẽtior ex supbia
victoria siquidem inflat.

BER, ℭFlatum, magno successu
victoriæ suæ metaphora est
a ventis. ℱGrauis, molestus
etiam quãdo indigebat ope,
nũc autem quid faciat solus
uictor. Efferunt insolẽtes fa
ciunt. ℱTurba pellicum: cõ
cubinarum quas secum du
cit. ℱLonge. s. damnatur vl
tra alias Famula Cassandra
vates veridici dei. i. apollinis
ℱVicta, subiecta. ℱConsor
tem: participẽ. s. Cassandrã.
ℱIlla nollet. s. te pati etiam
si velles, nã te expellet. ℱVl
timũ. s. habere pellicẽ. ℱRe
gna: pulchra sententia: ut re
gnum non patitur socium:
nec capit duos. ℱSic tedæ:
idest matrimonium nõ vult
ferre parẽ. ℱVictor si Aga
memnon aliquid sibi permi
serit q̃ minus liceat in Cas
sandram raptam illi est con
cedendum propter victoriã
nec decet vxorem respicere.
ℱSolio. i. regi: nam solium
sedes regalis est: aliud conce
ditur regibus quod non lice

Tamen superba: & impotens flato nimis
Fortuna magno spiritus tumidos daret.
Grauis ille sociis stante adhuc Troia fuit.
Quid rere ad animum suapte natura trucem
Troiam addidisse? rex Mycenarum fuit.
Veniet Tyrannus. prospera animos efferũt:
Effusa circa pellicum quanto uenit
Turba apparatu? sola sed longe eminet
Tenetq; regem famula ueridici dei:
Feres ne thalami uicta consortem tui?
At illa nolet: ultimum est nuptæ malum.
Palam mariti possidens pellex domum.
Nec regna socium ferre: nec tedæ sciunt.
C. Ægisthe quid me rursus ĩ præceps rapis?
Iramq; flammis iam residentem excitas?
Permisit aliquid uictor in captam sibi:
Nec cõiugẽ hoc respicere: nec dñam decet.
Lex alia solio est: alia priuato toro.
Quid: quod seueras ferre me leges uiro
Non patitur animus turpis admissi memor?
Det ille ueniam facile: cui uenia est opus.
Æ. Ita est pacisci mutuam ueniam licet.
Ignota tibi sunt iura regnorum haud noua.
Nobis maligni iudices: æqui sibi.
Id esse regni maximum pignus putant:
Si quidquid aliis non licet: solis licet.
C. Ignouit Helenæ iuncta Menelao redit.
Quæ Europã, & Asiã, paribus afflixit malis.
Æ. Sed nulla Atridẽ uenere furtiua abstulit.
Nec cepit animum coniugi obstrictum suæ.
Iam crimen ille quærit & causas parat.
Nil esse crede turpe commissum tibi.
Quid honesta prodest uita flagitio carens?
Vbi dominus odit? fit nocens: nõ queritur.
Spartem ne repetes spreta? & a tanto uiro?
Patriasq; sedes profuga? non dant exitum
Repudia regum spe metum falsa leuas.
C. Delicta nouit nemo: nisi fidus: mea.
Æ. Non intrat unquam regium limẽ fides.
C. Opib' merebor: ut fidem pretio obligẽ.
Æ. Pretio parata uincitur pretio fides.
C. Surgit residuus pristinæ mentis pudor.
Quid obstrepis? quid uoce blãdiloqua mala
Consilia dictas? scilicet nubet tibi
Regum relicto rege generosa exuli?
Æ. Et cur atrida uideor inferior tibi
Nat' thyeste? Cly. si parũ ẽ, adde & nepos.
Æ. Autho[r] phœbo gignor: haud gñis pudet.
C. Phœbũ nefandæ stirpis authorẽ uocas?
Quem nocte subita frena reuocantem sua

re priuatis toris, idest matri
moniis in quibus decet serua
re fidem. ℱAdmissi, adulte
rii: nam & ipsa peccaui in eũ
quemadmodum ipse in me.
ℱDet ille: qui est in crimine
parcat aliis simimiliter deli
quentibus. ℱIta est: scilicet
q̃ habebis veniam, legẽdum
est hironice. ℱIgnota sis: re
ges putare peccata sua nulla
esse & alioꝝ grauia. ℱEqui,
quia putãt se benefacere nec
in se vlla esse peccata. ℱPi
gnus. s. facere oia pro libidi
ne. ℱIgnouit, quemadmodũ
Menelaus pepercit helenæ
ita & mihi parcere poterit.
ℱAtridem: Menelaum: nul
la fuit pellex Menelao: quẽ
admodum Agamẽnoni quæ
aium eius impelleret. ℱCri
mẽ: quod possit obicere tibi.
ℱCrede, pone q̃ nihil pecca
ueris: ipse inueniet causam
quam te perdat. ℱQuid ho
nesta: pulchra sententia non
prodest innocentia ibi tyran
nus vult aliquem perdere.
ℱNon queritur. s. vtrum sit
innocens: quia omnino vult
perdere. ℱSpartem: remo
uet aliam spem nam tibi nul
la erit fuga a tanto viro: nã
repudia regum fiunt morte
vxoris. repudiũ est separatio
thori. ℱLeuas. delinis falsa
sæpe fuge. ℱFidus: fidelis
nullus scit adulteriũ meum
nisi fidelis vnde celari potest
ℱFides, quæ nulla est aduer
sus reges quoꝝ facta nunq̃
possunt esse secreta. ℱMere
bor, donabo munera ut ser
uent secretũ. ℱVincitur vbi
maius munus habet ab illis.
ℱSurgit: quod opus est ut
tot rationibus me abhorre
ris: constitui seruare pristinã
fidẽ marito meo. ℱDictas:
proponis. ℱScilicet: hironi
ce: linquam maritũ regẽ re
gũ pro te exule: quia ibis in
exilium. ℱNatus Thyeste:
respõdet ad illud quod dicit
generosa: nam & ipse filius
thyestis. ℱSi parum: scilicet
q̃ sis filius: adde etiam tu es
nepos illi: nam ex filia te su
scepit. ℱAuctore phœbo: si
me generauit ex filia: id fecit
suadente Apolline. ℱReuo
cantẽ: reducẽtẽ currus suos,
nã sol obscuratus est qũ pa
ter tuus comedit filios.

DAN. ℭTenet amore sui. ℱVlti
mum: maximũ. ℱNec regna,
Non capiunt dños regna ve
nusq; duos. ℱIta est: ita esse

oporteret ut narras: paciſci quaſi ex cõuentione, & pacto cõcedere. eſt.n.proprie paciſci cõuenire cõuentione, & cõſenſu duoꝝ vel plurium. Vñ pactus mercedẽ qui de mercede cõuenit inde pactum vt finit Vlpianus. ¶ Nobis maligni iudices: aliena maleficia ſolent conſtanti indignatione reges vindicare qui ſi quã acceperint iniuriã quo tempore non arbitrere grauiter reminiſcuntur id quod ſapientiſſimus Homerus ex perſona Chalcantis pulchre meminit. κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηι· εἴ περ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι εἴ με σαώσεις. ¶ Si quicquid quod in aliis licentioſum videtur id tibi conueniens exiſtimant eſſe par. Et cauſas: qbus agas & inueharis in ipſum aut qbus te ipſe deſtituat. ¶ Leuas: ſi ſperas fugare, An neſcis longas regibus eſſe manus. ¶ Precor geminatio ad maiorẽ confirmationẽ. ¶ Dictas: aſtruis. dictare proprium illud eſt dicere quod alter ſcribendo excipiat Cicero ad atticum. ſed illa non ſcripſiſſe ſed reparãdi lateris gratia dictaſſe. Sapho. At mihi pegaſides blandiſſima carmia dictãt. ¶ Scilicet: cum hironia ut ſcilicet his ſuperis labor eſt: & id populus curat ſcilicet. ¶ Auctore: monẽte oraculo phœbi.

BER. ¶ Aduocas: ſcilicet ad excuſationẽ ſceleris veſtri. ¶ Geniales, coniugium: nam proprium ẽ veſtrum uti ſemper inconceſſa venere propterea diſcede cito. ¶ Vacat: viro ſeruit marito. ¶ Aperire pectus: non ſolum diſcedam ſi iubes, etiam me interficiam ſi volueris. ¶ Tyndaris: ego filia tyndari, non hoc patiar ut te iterficias ſed potius mecum ſecede vt rebus noſtris conſulere poſſumus. ¶ Culpæ fidem: quæ debet haberi etiam cum peccante.

BER. CAnite. Inducitur Chorus audiens Agamemnonem redeuntem cum victoria, exhortaturq; populum ad gaudendum & agendum gratias diis. ¶ Innuba: innupta. ¶ Manus: multitu

Cœlo expuliſtis? quid deos pro bro aduocas
Surripere doctus fraude geniales toros?
Quem Venere tantũ ſcimus illicita uirum?
Secede propere dedecus clare domus
Aſporta ab oculis. hæc uacat regi ac uiro.
Æ. Exilia mihi ſũt haud noua/aſſueui malis.
Si tu imperas regina: non tantum domo
Argis ue cedo. nil moror iuſſu tuo
Aperire ferro pectus ærumnis graue.
C. Si quidẽ hoc cruenta Tyndaris fieri ſinã?
Quæ iuncta peccat: debet & culpæ fidem.
Secede mecum potius: ut rerum ſtatum
Dubium: ac minacẽ iuncta cõſilia explicẽt.

ANAPÆSTICI.

CHORVS.

CAnite o pubes inclyta Phœbum,
Tibi feſta caput turba coronat.
Tibi uirgineas laurum quatiens
De more comas innuba fundit
Stirps Inachia. tu quoque noſtros
Thebana manus commitare choros.
Quæq; Eraſini gelidos fontes
Quæq; Eurotam: quæq; uirenti
Tacitum ripa bibis Iſmenon:
Quam fatorum præſcia Manto
Sata Tireſia Latonigenas
Monuit ſacris celebrare deos.
Arcus uictor pace relata
Phœbe relaxa/humeroq; graues
Leuibus telis pone pharetras.
Reſonetq; manu pulſa citata
Vocale chelys. nil acre uelim.
Magnumq; modis intonet altis.
Sed quale ſoles leuiore lyra
Flectere: carmen ſimplex luſus
Cum docta tuos muſa recenſet.
Licet & chorda grauiore ſones.
Quale canebas: cum Titanas
Fulmine miſſo fregere dei.
Vel cum montes montibus altis
Super impoſiti ſtruxere gradus
Trucibus monſtris. ſtetit impoſita
Pelion Oſſa. pinifer ambos
Preſſit Olimpus. ades o magni
Soror: & coniux: conſors ſceptri
Regia Iuno. tua te colimus
Turba Mycenæ. tu ſollicitum
Supplexq; tui numinis argos
Sola tueris. tu bella manu
Pacemq; regis. tu nunc lauros

do inuitat altum populum. ¶ Eraſmi: fluuii in agro arguo: de his diximus ſuperius. ¶ Manto: vates filia Tyreſie quæ præcepit thebanis, vt colerent Apollinem Dianam. ¶ Latonigenas Apollinem, & Dianam filios Latonæ. ¶ Arcus: inuitat phœbũ vt veniat ſine arcu, ſed cũ ſola cythara quã canat laudes. ¶ Titanas: gigantes: nam deorum laudes cecinit poſt bellum gigantium. ¶ Monſtris: gigantibus volentibus aſcendere cœlum ut tota hiſtoria ſupra fuit declarata. ¶ Ades adſis mõ inuocat iunonem.

DAN. ¶ Si quidem: immutat conſilium ventoſa & vana muliercula leuior q̃ pluma, & verſutior q̃ rota ſigularis.

CAnite. Carmen quartum Metro Pindarico Euribates, Nuncius, Agamemnonis narrat populo victoriam Heriliũ ad quam ſtatim elatis vocibus applaudit populos canens pæana. ¶ Feſta, læta & feriata ¶ Virgines: quales decet virginem Chryſoplocamum. ¶ Inachia Argiua ab Inacho Iouis filio qui primus argis regnauit cui poſtea ſucceſſit phoroneus. ¶ Eraſinus: per nemeam labitur profuſus a ſtimphali vt refert Herodotus in ſexto. ¶ Eurotas: in laconia de quo meminit Theochritus, & Lacedæmona præterfluit obſitus lauris ab vtraque ripa. ¶ Iſmenus, fluuius in bœtia ab Iſmeno filio pelaſgi dictus. ¶ Chelis: cythara dicta ἀπὸ τῆς χελώνης quam pro limine euagantem deprehendit Mercurius rediens a rapina phœbi armenti. ¶ Luſus: laſciuiæ & voluptates. ¶ Stetit impoſita: eodem ordine Homerus ſuperſtruxit hos montes. Ouidius ordinem confundit, ſic petitur cœlum, Non vt ferat oſſam olympus. ¶ Summaque pelaſ cus ſydera tangat apex. eſt aure olympus medius Theſſaliæ & Macedoniæ altiſſimus Lucanus in ſecundo. Nubes exceſſit olympus lege deum. ¶ Sola tueris Argos: Iunonem omnibus notum eſt Argis honore precipuo generari. Horatius.

Plurimus

Plurimus in Iunonis hono rem aptum dicet equis ar gos: & in tertio uolumine carminum. Te pareat me is excisus arglüs: & poeta Mantuanus. Prima quod ad troiam pro charis gef ferat argis. argos neutrum in numero vnitatis. multi tudis uero uirile est. ⸿ Tu bella: tibi in manu est bel lum & item pax.

BER. ℭ Tibia: quę canit tibi in laudem tuam. ⸿ Multifo ra: quæ habet multa fora mina. ⸿ Fila: chordas cy tharæ. ⸿ Lampada: faces. nam lampas quicquid ar det dicitur a lampo luceo. ⸿ Coniunx: tauri iuuenca. ⸿ Tuq;: inuocat Palladē quę amica semper fuit grę cis cōtra Troianos. ⸿ Ne xilibus intextis floribus. ⸿ Grandeui: annosi. ⸿ Cō pote: nam habuerunt quic quid petierunt. ⸿ Tremē ti propter senium. ⸿ Tri uia: inuocat Dianam quæ fecit stare. ⸿ Delon: ut su pra diximus quæ est ex cy cladibus i mari egeo. ⸿ Se qui: cū eēt istabilis. ⸿ Tā talidos: niobes filiæ tanta li cuius filias septem sagit tis confecit ut uidimus in Hercule furente. ⸿ Sypili, saxi de quo eodem loco di ximus. ⸿ Impense: uehemē ter. ⸿ Numen geminum: Apollinem & dianā. ⸿ Pa ter: inuocat Iouem. ⸿ Ab auus: nam pater Tantali fuit iuppiter, ex quo descē dit Agamemnon. ⸿ Laure atum: dum loquitur uidet Nuncium Euribatem acce lerantem: militesq; laurea tos: ut moris erat in uicto ria: & sic dat locum sequen ti scenæ.

BER. Elubra: Hic ē tertius Actus ubi Euribates nunciat Aga memnonē ue nientem, cumq; interrogat clytemnestra ubi sit mari tus. ⸿ Decus agamemnō: appositiue.

DAN. ℭ Buxo multifora: & lignū & arbor tā muliebre q̄ na turale est. Et torno rasile buxum: & buxusq; uocat berecynthia tibia phrygia habebat dumtaxat duo fo ramina quam Mida Rex primus inuenit Varro re fert. ⸿ Huic tibiæ dextra

Agamemnonis accipe uictrix.
Tibi multifora tibia buxo
Sollenne canit. tibi fila mouent
Docta puellæ carmine molli.
Tibi uotiuam matres Graiæ
Lampada iactant. ad tua coniux
Candida Tauri delubra cadit
Nescia aratri, nullo collum
Signata iugo. tuq; o magni
Nata tonantis inclyta Pallas.
Quæ Dardanias sæpe peristi
Cuspide turres. te permisto
Matrona minor, maiorq; choro
Colit, & reserat ueniente dea
Templa sacerdos. tibi nexilibus
Turba coronis redimita uenit.
Tibi grandæui lassiq; senes
Compote uoto reddunt grates,
Libantq; manu uina trementi.
Et te Triuia grata memores
Voce precamur. tu maternam
Sistere Delon Lucina iubes.
Huc atq; illuc prius errantem
Cyclada uentis. nunc iam stabilis
Fixa terras radice tenet.
Respuit auras, religatq; rates
Assueta sequi. tu tantalidos
Funera matris uictrix numeras.
Stat nunc Sypili uertice summo
Flebile saxum, & adhuc lachrymas
Marmora fundūt antiqua nouas.
Colit impensè fœmina, uirq;
Numen geminū, tuq; ante omnes
Pater, ac rector fulmine pollens,
Cuius nutu simul extremi
Tremuere poli generis nostri
Iuppiter author cape dona libens,
Abauusq; tuam non degenerem
Respice prolem.
Sed ecce uasto concitus miles gradu
Manifesta properat signa lætitiæ gerens.
Nanq; hasta summo lauream ferro gerit,
Fidusq; regi semper Euribates adest.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

EVRIBATES. CLYTEMNESTRA.

Delubra, & aras cœlitū, & pr̄ios lares
Post lōga fessus spatia uix credēs mihi
Supplex adoro, uota superis soluite.
Telluris altum remeat argolicæ decus

unum fuisse foramen sini stra duo. ⸿ Monaulon: in uenit Mercurius. ⸿ Gemi nam tibiam inuenit Mar sya. ⸿ Troezenius darda neus primus tibiis cecinit Varro & Plinius. ⸿ Con iunx tauri: iuuenca grata uictima Iunoni. Meminit Iuuenalis. Et auratam Iu noni cæde iuuēcam. ⸿ Na ta tonantis: Iuppiter pepe rit Pallade cerebro: & quę de patrio uertice nata dea Virgilius siue alius quisq; extiterit in priapo. at Ho merus auctor certior in cā tico ad ipsum confirmat a perte. τηναυτιο ἐγεινατο μητιε ταξειοσ ἐκ μυελκεφαλοσ πολεμεια τευχε ἐχουσ ἀνχρυσεα παμφανόωντα, &c. ὁ δ' ασ δ' ἔχε παντασ ορων τασ αθανατουσ ὑδ' ἐπρο οι ἐνδειοσ αιγιοχοιο ἐσσυμενοσ ὥρουσεν απ' αθανατοιο καρηνου. ⸿ Cy clada: cyclas uestis genus uel limbus. hic intelligit de lon vnam e cycladibus: de qua diximus in Hercule fu rente Homerum imitati. ⸿ Iam stabilis: antea mo bilis & erratica mox gya ro & mycone complexa ste tit & firma radice fideliq; fundamento innixa est. Fle bile saxum niobe, lapidea ex qua adhuc fluūt lachry mæ. Plinius auctor est Si pylum esse nomen montis & oppidi quod fuit caput meoniæ. alio nomine Tā talis dicitur patria niobes Marmora fundunt: Ouid. ⸿ Et lachrymis etiamnum marmora manant. ⸿ Ab auus: nam fuit Agamem non a Ioue quintus. ⸿ Pro lem: idest Agamemnonē.

Elubra: Euri bates minister fuit Agamem nonis uiri tha cus & pro Vly xis: de quo meminit Hom. in .i. Iliados. Is vna cū Tal tybio erant latrones Aga memnonis. τωι γ' ἔσαν κήρυκε και ὀτρηρω θεραποντε. Narrat euribates reditum Agamemnonis a troia in Argos subactis hostibus: quæ quidem narratio iam appetit tertium huius fa bulæ actum metro, archi lochio. ⸿ Collocutores eu ribates & clytemnestra. DAN. Euribates clytemnestræ

Tandem ad penates uictor agamemnon suos.
C. Felix ad aures nuntius uenit meas,
Vbi nam petitus per decem coniux mihi
Annos moratur, pelagus, an terras premit?
E. Incolumis, auctus, gloria, laude, inclytus
Reducem expetito littori impressit pedem.
C. Sacris colamus prosperum tandem diem.
Et si propitios, attamen lentos, deos.
Tu pande, uiuat coniugis frater mei,
Et pande, teneat quas soror sedes mea.
E. Meliora uotis posco & obtestor deos.
Nam certa fari sors maris dubii uetat.
Vt sparsa tumidum classis excepit mare.
Ratis uidere socia non potuit ratem.
Quin ipse atrides æquore immenso uagus
Grauiora pelago damna, quam bello tulit.
Remeatq; uicto similis, exiguas trahens
Laceras uictor classe de tanta rates.
C. Quis (fare) nostras hauserit casus rates?
Aut quæ maris fortuna dispulerit duces?
E. Acerba fatu poscis. infaustum iubes
Miscere leto nuntium refugit loqui
Mens ægra tantis atq; inhorrescit malis.
C. Expromc. clades scire qui refugit suas,
Grauat timorem. dubia plus torquent mala.
E. Vt pergamum omne Dorica cecidit face.
Diuisa præda est, maria propetantes petunt.
Iamq; ense fessum miles exonerat latus.
Neglecta summas scuta per puppes iacent.
Ad militares remus aptatur manus.
Omnisq; nimium longa properanti mora est.
Signum recursus regia ut fulsit rate.
Et clara lentum regimen emonuit tuba.
Aurata primas prora signauit uias.
Aperitq; cursus mille quos puppes secent.
Hinc aura primo lenis impellit rates
Allapsa uelis, vnda uix tactu leuis
Tranquilla Zephyri mollis afflatu tremit.
Splendetq; classe pelagus, & pariter latet.
Iuuat uidere nuda Troiæ littora,
Iuuat relicti sola Sigei loca.
Properat iuuentus omnis adductos simul
Lentare remos, adiuuat uentos manu.
Et ualida nixu brachia alterno mouet.
Sulcata uibrant æquora & latera increpant.
Dirimuntq; canæ cœrulum spumæ mare.
Vt aura plenos fortior tendit sinus.
Posuere tonsas. credita est uento ratis.
Fususq; transtris nauita, aut terras procul,
Quantum recedunt uela fugientes notat.

BER. ¶ Expetito, desiderato diu. ¶ Lentos: tardos: nam per decem annos ab fuit maritus frater .s. menelaus. ¶ Soror .s. Helena. ¶ Meliora: dicit euribates, meliora opto narrare: nam si dico ista: opus est enarrem tempestatem. ¶ Votis: cum uotis: non est comparatiuum. ¶ Obtestor, rogo deos posse dicere meliora: sors dubia maris uetat me dicere certa: sed tamen dicit cum primum recesserunt a troia cursum prosperum habuerunt postea orta tempestas in mari: ita ut omnes naues separate sint: nec fratrem uidere potuerit agamemnon q tanquam uictus nunc redit cum paucis nauibus. ¶ Tanta, nam mille naues habebat. ¶ Fatu: ad fandum. ¶ Grauat: quia deteriora credit. ¶ Torquent, cruciant ¶ Vt pergamum incipit narrare Euribates. ¶ Exonerat: quia omnes deponunt arma & se nauigationi parant. ¶ Recursus: reditus in patriam quando datum est signum a naue regis ut oes discederent. ¶ Hinc aura: primo enim ipsi habuerunt secundum uentum. ¶ Alapsa: ueniens. ¶ Tremit: desuper crispabatur propter leuem afflatum. ¶ Splendet propter arma & aurum. ¶ Latet propter multitudinem nauium. ¶ Nuda: sine ædificiis. ¶ Lentare, flectere remigando. ¶ Nixu, a nitor niteris. ¶ Alterno: per uices: nam a pectore remouent & rursus reducunt. ¶ Sulcata: nam uidetur nauis facere sulcum per mare. ¶ Increpat, ut faciunt læti in nauigando qui clamant in sponda nauis: ideo dicit increpant. i. resonant latera nauium. ¶ Dirimunt: diuidunt. ¶ Cane, albicantis propter concitationem remorum. ¶ Vt aura: postquam habuerunt prosperum uentum cœperunt esse nautæ ociosi in transtris: hoc est sedilibus nauium. ¶ Tonsas: remi tonsæ dicuntur a tondo quia tondunt aquas.

DAN. ¶ Tandem: a decennio. ¶ Felix uictoria præsertim a uiro clytemnestræ uox est congratulantis nuncio. ¶ Petitus: desideratus. ¶ Nam certa fari: euersa Troia principes græci ditati præda gratia & per quam aduersa perpessi sunt in reditu indignatione Palladis: Aiax oilei locrensium dux fulminatur in euboia. Idomeneus electus a creta fugit ad Salentinos Diomedem adultera uxor Italia procul abstermínat. Menelaum in Egyptum tulit desiderium helenes quam repeteret a rege Protheo. Vlyxem decennales procellæ distraxerunt. Agamemnon uix lares salutat & incautus ab ægistho percutitur securi: quæ oia elegantissime ueneràdus Homerus per totam odysseam prosequitur. ¶ Nuncium: tam qui nunciat quam quod nunciatur uirili genere pronunciatur. ¶ Mens ægra: admonitu & recordatione præteritæ cladis ægrescit animus meus: & artificiose occupat qualitatem futuræ narrationis quam totam commodato accepit ab homero de secundo odyssæ: ubi nestor talemacho repetit calamitates quas passi sunt græci a Troia diruta, ut superius paulo perstrinximus. ¶ Pergamum omne: nauigationem describit longiori pagina quam Nestor Homericus: qui Hemestichio illam absoluit: αυταρ επει πριαμοιο πολιν διεπερσαμεν αιπυν βημεν δ' εν νηεσσι. ¶ Militares: quæ actenus lanceis occalluerant nunc aptantur remis. ¶ Remigem: nauclerum qui agit remum vnde remigo & eremigo. Plinius paruoque breuius quam totus hinc aut illinc septentrio eremigatus. ¶ Aurora mane impulimus naues in altum mare. [illegible] ¶ Iuuat redeuntes. interna uigandum. ¶ Sola: deserta: ut sola desertæ Troades acta. ¶ Lentare. Virgilianum uerbum quod adnotat Priscianus vno tantum in loco usus est poeta a nomine sumptum est. vnde fiunt lenteo es & lento es & lento tas. Ante & trinacria lentandus remos in vnda. ¶ Manu: manuum robore. ¶ Latera: nauium crepant a remorum uerbere & Pulsu. ¶ Tonsas: remos quia ferro tondeantur aliter palmulas appellat Pompeius.

¶ Reciprocus:

Aut bella narrat, Hectoris fortis minas,
Currusq; & empto redditum corpus rogo.
Sparsum cruore regis Herceum iouem.
Tum qui iacente reciprocus ludit salo,
Tumidumq; pando transilit dorso mare,
Tyrrhenus omnis piscis exultat freto.
Agitq; gyros, & comes lateri annatat:
Anteire naues lætus, & rursus sequi.
Nunc prima tangens rostra lasciuit Chorus,
Millesimam nunc ambit, & lustrat ratem.
Iam littus omne tegitur, & campi latent.
Et dubia parent montis idæi iuga.
Et iam, quod vnum peruicax acies uidet,
Iliacus atra fumus apparet nota.
Iam lassa Titan colla releuabat iugo,
In astra iam lux prona, iam præceps dies.
Exigua nubes sordido crescens globo
Nitidum cadentis inquinat phoebi iubar,
Suspecta uarius occidens fecit freta.
Nox prima coelum sparserat stellis, iacent
Deserta uento uela, tum murmur graue
Maiora minitans collibus summis cadit.
Tractuq; longo littus, ac petræ gemunt,
Agitata uentis vnda uenturis tumet,
Cum luna subito conditur, stellæ cadunt.
In astra pontus tollitur, coelum perit.
Nec vna nox est, densa tenebras obruit
Caligo, & omni luce subducta fretum,
Coelumq; miscet. vndiq; incumbunt simul,
Rapiuntq; pelagus infimo euersum solo.
Aduersus Euro Zephirus, & Boreæ Notus.
Sua quisq; mittunt tela, & infesti fretum
Emoliuntur, turbo conuoluit mare.
Strymonius altas aquilo contorquet niues.
Lybicusq; arenas auster, ac Syrtes agit.
Nec manet in austro, fit grauis nimbis notus.
Imbre auget vndas Eurus orientem mouet
Nabathæa quatiens regna, & Eoos sinus.
Quid rapidus ora Corus oceano exerens?
Mundum reuelli sedibus totum suis,
Ipsosq; rupto crederes coelo deos
Decidere, & atrum rebus induci chaos.
Vento resistit æstus, & uentus retro
Æstum reuoluit non capit sese mare.
Vndasq; miscent imber & fluctus suas,
Nec hoc leuamen denique ærumnis datum est,
Videre saltem, & nosse, quo pereant malo.
Premunt tenebræ lumina, & diræ Stygis
Inferna nox est, excidunt ignes tamen.
Et nube dirum fulmen elisa micat.

BER. ¶ Reciprocus: qui uadit & redit per eandem uiam: tunc uidimus delphinas q tempestatē futura demonstrant ludentes per maria. ¶ Iacēte: equali sine fluctibus. ¶ Pando: recurno & magno. ¶ Agit mouetā in rotunditatē. ¶ Comes: aliquādo sequebatur nos aequaliter aliquādo p̄ibat. ¶ Chorus multitudo delphinū. ¶ Lasciuit ludit & exultat. ¶ Pria rostra, primas naues classis. ¶ Millesimam: ultimam quare erāt mille. ¶ Iam littus: eramus elōgati a littore: ut mihi appareret nisi fumus: & tunc cessauit uentus: apparuerunt nobis signa tempestatis. ¶ Dubia quæ uix poterāt uideri. ¶ Peruicax: perseuerās oculus. ¶ Iam lassa: defatigatos æquos sol soluebat iugo tenebat ad occasū. ¶ Prona: inclinata ad noctem. ¶ Præceps: cadens. ¶ Globo: densitate obscura. ¶ Inclinat: obtenebrat iubar cadētis solis occidētis: quod signum est futuræ tempestatis. ¶ Varius: quia non erat vnius coloris. ¶ Graue: raucum. ¶ Petræ: quæ sunt uicinæ litoribus. ¶ Tumet crescit. ¶ Luna absconditur propter nubes. ¶ Tollitur eleuatur poetica est hyperbole. ¶ Vna nox: nō est simplex vt naturalis, sed obscurior propter tenebras nubiū. ¶ Obruit: tenet. ¶ Miscet: turbat. ¶ Sua: sic uenti mittūt quisq; sua: vnusquisq; mittit, ita exponit quasi prolepsis implicita. ¶ Emoliuntur: euertunt. ¶ Turbo: reuolutio uentorum. ¶ Strimonius: thraciua boreas. ¶ Cōtorquet, cum impetu portat. ¶ Auster: notus a meridie ubi est libia. ¶ In austro: non cōtentus regno suo ibat in se p̄tensionem. ¶ Grauis: plenus nimbis & pluuia. ¶ Nabatea: orientalia a nabata rege. ¶ Chorus: uētus collateralis zephiri. ¶ Oceano orientali. ¶ Exerens: ducēs & extrahens ora sua. ¶ Chaos: confusionem elementorum. ¶ Estus: impetus maris. ¶ Non capit: nō est capax sui ipsius ita intumuit vndiq. ¶ Nec hoc poteram cognoscere quo

Iliacus Iliaci

modo perireamus ob densas tenebras. ¶ Premūt occultant. ¶ Lumina, stellas. ¶ Stygis: talis est nox qualis inferno. ¶ Elisa: fracta nam nubibus fractis emittuntur fulmina.

DAN. ¶ Herculem iouē oēs codices tā manu scriptos, & quidem archetypos q̄ pressos aere iidē hic, ut alibi sęp̄ fallaces & mēdosos deprehendi. nō enim poterā facile isto errore expediri nisi me adiuuisset lectio gręca cuius adminiculo lector cādide innixus hāc mendam ego notandam duxi asterisco: ut herceum legas nō herculeum. nec pigeat pro tua hūanitate repetere gręcam hystoriam referentem Priamum ante aram iouis hercei fuisse interfectum. Etiam remitto te ad pompeium vnde discas qui sit herceus. Et ad Ouidiū. Cui nihil hercei profuit ara iouis. ¶ Piscis tyrrhenus periphrasis delphini allusione ad fabulam superius ex Homerico hymno per nos repetitam. ¶ Comes delphinus. ¶ Millesimā ratē .i. mille rates ut referas ad numer: nō eñ singulās tangebat. ¶ Stellæ cadūt: fulgura & crebrę corruscationes. ¶ Aduersus zephirus: quatuor principes uētorum mira breuitate comprēdit quos Oui. superiori tetrastico pronunciauit. ¶ Emoliuntur ab imis sedibus tollunt. ¶ Turbo: procellosum mare dicit æstuosum procella si ignem conceperit dicit fulmen: si arctius uenti fuerint rotati dicitur typhon si cū fragore & maiori spiritu descēderint turbo est proxima quæq; euertens atq; demoliens idem ardentior atq; accensus uocat præster: quas oēs dictas Arist. & Ptholomeus apposuere ¶ Aquilo: idem & boreas aliter αἰθρηγενέτης .i. serenificus. ἀλλὰ βορέας λέγεται ἀπὸ τῆς βοῆς, est enim uiolenti & sonori flatus: quemadmodum supra ostensum est fulius & uberius. ¶ Notus idem auster. νότις. humor est enim humectus & nebulosus. ¶ Nabatea. ναβαταῖα non recipit aspirationem: Regio Arabiæ contermina mar

Miserisq; lucis tanta dulcedo est malæ.
Hoc lumen optant/ipsa se classis premit.
Et prora proræ nocuit,& lateri latus.
Illam dehiscens pontus in præceps rapit,
Hauritq;/& alto redditam reuomit mare.
Hæc onere sidit/illa conuulsum latus
Summittit undis/fluctus hanc decimus tegit.
Hæc lacera,& omni decore populato leuis
Fluitat/nec illi uela,nec tonsæ manent.
Nec rectus altas malus antemnas ferens.
Sed fracta toto puppis ionio natat.
Nil ratio,& usus audet in magnis malis.
Tenet horror artus/omnis officio stupet
Nauita relicto.remus effugit manus.
In uota miseros ultimus cogit timor.
Eademq; superos Troes,& Danai rogant.
Quid fata possunt?inuidet pyrrhus patri,
Aiaci Vlysses,Hectori atrides minor.
Priamo agamemnon . quisquis ad Troiã iacet,
Felix uocatur.cadere qui meruit manu.
Quem fama seruat/uicta quem tellus tegit.
Nil nobile ausos pontus/atq; undæ ferent.
Ignaua fortes fata consument uiros.
Pudenda mors est.quisquis es nondum malis
Satiate tantis cœlitum:tandem tuum
Numen serena,cladibus nostris daret
Vel Troia lachrymas/odia si durant tua.
Placetq; mitti Doricum exitio genus.
Quid hos simul perire nobiscum iuuat:
Quibus perimus?sistite infestum mare.
Vehit ista Danaos classis:& Troas simul.
Nec plura possunt/occupat uocem mare.
Ecce alia clades:fulmine irati iouis
Armata pallas/quidquid aut hasta minax
Aut Ægide:aut furore Gorgoneo potest:
Aut igne patrio tentat.& cœlo nouæ
Spirant procellæ.solus inuictus malis
Luctatur aiax:ne uela cogentem hunc sua
Tenso rudente flamma perstrinxit cadens.
Libratur aliud fulmen.hoc toto impetu
Certum reducta pallas excussit manu.
Imitata patrem/transit aiacem:& ratem.
Ratisq; partem secum & aiacis tulit.
Nil ille motus ardua ut cautes salo
Ambustus extat/dirimit insanum mare.
Fluctusq; rumpit pectore,& nauem manu
Complexus in se traxit/& cæco mari
Collucet aiax/omne resplendet fretum.
Tandem occupata rupe : furibundum intonat.
Superasse nunc se pelagus,atq; ignes iuuat.

ri rubro:a nabaot primogenito ismaelis dicta olim mittebat elephantes:ut testatur Iuue.i atticis. ¶ Fluctus decimus,sic Oui. Decimæ ruit ipetus undæ & alibi. Posterior nono est undecimoq; prior decimũ ut mea fert opinio fluctũ accepertt pro uiolentissimo & maximo denarius siquidẽ numerus oium pfectissim⁹ quippe impar est numer⁹: & ide reliq formant numeri:& decumana porta in castris maxima:unde i extremo cõflictu totus puoluebat exercitus & decumana oua perfectissima & maxima : & decima quæq; diis suis offerebant ueteres : & decimanus limes ab astronomis ab ortu ad occasum solis nuncupatur:ergo decimus fluctus maximus & uiolentissimus.

BER. ¶ Miseris:tanta est dulcedo uidendi lucẽ,ut optaret fulmina. ¶ Male:aduerse. ¶ Ipsa classis,nã cũ nõ uiderẽt frequẽtes naues se ipsas collidebãt. ¶ In præceps: talem tempestatẽ describit Vir.in.i.æneí. ¶ Dehiscẽs. apertens. ¶ Haurit:absorbet. ¶ Reuomit, reddit. ¶ Decim⁹ fluctus:magn⁹ poeta: posuit de tẽpestate scribẽtes decimum pro magno: nã decimus est maior numerus: quia post decem semper re incipimus : inde decumana porta dr̃. ¶ Leuis:facta leuior. ¶ Malus, arbor nauis. ¶ Rectus:qa iaciebatur uentis. ¶ Vsus: experiẽtia põt pstare spem ¶ Officio v3 gubernandi. ¶ Effugit: non poterãt tenere manu remũ. ¶ Troes troiani captiui. ¶ Quid fata:idest dii. ¶ Inuidet,quia uellet esse mortuus quẽadmodũ pater:eo modo ulysses & atrides minor.i.Menelaus. Seruat de qbus est fama: & sepulti sunt apud troiã uictã. ¶ Ferẽt:auferẽt. ¶ Mobile:facinus forte. ¶ Facta ignaua,mors sine honore. ¶ Pudenda:de qua pudorẽ hr̃e possumus ¶ Quisquis:cõuertẽt preces ad deos. ¶ Serenas:fac numen tuum nobis fauẽs. ¶ Vel troia:etiã illa q̃ nobis est inimica. ¶ Doricũ: græcũ. ¶ Exitio:ad perditionem. ¶ Quibus: pp̃ter quos perimus,si uultis nos perdere pp̃ter Troianos: saltẽ deberetis illos seruare q nobiscũ sunt in periculo. ¶ Sistite:sedate. ¶ Nec plura : nõ poterant loqui: cũ fluctus occuparet uocẽ. ¶ Ecce:nunc uenit ad particularem tempestatẽ aiacis oilei q fulminatus fuit Pallade:ut uidimus:& scribitur a Vir.in primo æne. ¶ Hasta:nam armata hec dea scribit. ¶ Aegide:clipeo suo in quo erat caput Medusæ gorgoniæ,ut scribit ab Oui. ¶ Igne patrio: fulmine iouis nam ipsa filia iouis fuit. ¶ Nouæ:renouabantur pcelle,& solus aiax resistebat. ¶ Luctatur:contra nitit. ¶ Tenso rudente fune: quo uela trahuntur. ¶ Perstrinxit: leuiter percussit. ¶ Aliud libratur:secundum mittit in aiacem. ¶ Certũ:quia non fefellit. ¶ Reducta : retro ducta: nã qui uult iacere retrahit manum ad maiorẽ impetũ ¶ Extat:eminet. ¶ Collucet:splẽdet pp̃ter ignẽ fulminis. ¶ Tandẽ:ipse furibundus ingẽti uoce clamabat : dum esset in scopulo: ¶ Iuuat: dicit ipse aiax uicisse delectat mare natãdo fulmina & palladem.

DAN. ¶ Nil ratio: cõsiliũ & ars nihil psunt in arduis casibus ferentes:dabunt vulgare & sordidum genus mortis est naufragium hic magnanimus & sapiẽtissimus æneas ingemit & tristatur ualde hinc Ouid.in tristibus quodcunq; leti genere petit mori præterq̃ naufragio. ¶ Tollite naufragiũ mors mihi mun⁹ erit, hinc Homeric⁹: Vlysses digressus ab æolo solutis uẽtis temeritate sociorum uẽtum inclusum existimans otiũ inuidet mortuis ad troianã græcis : ubi & ipse interiisse exoptat τρισ μακαρεσ Δαναοι και τετρακισ οι το λοντο τροιη ευρειη χαριν ατρειδῃσι φεροντεσ ωσ δη εγω γ᾽ οφελον θανεειν και ποτμον επισπειν &c. ¶ Serena.hortatiu⁹ est modus: ut tradit Diome.nõ imperatiuus sp. ¶ Vel:pro etiã: uel Priamo ministrãda manus. ¶ Quid hos,artificiosa trãslatio: non.n.potuissent seruari

sent seruari troes: qn & ip se in eadē naui seruaretur. ⸿ Nec plra pnt: παλιρρο θοσ est. ⸿ Aut igne prio: iouiali suas iniurias ulcisci palladi lnia est cōmodato fulmine testaṫ Virg. Aiax: oileus. ⸿ Trāsii: transabi git: scopuloq; isigit acuto: qd seqt Senecę cōmētū est ⸿ Rupe: capharea ⸿ Furi bundū: grauiter ⸿ Aliena tela: iouis fulmia. ⸿ Phœ bea: apollinis qui semp cū matre fauit troianis.

BER. ℂ Bellici dei: matris ut scri bit Home. ⸿ Pepulerūt: fe cerūt me retro cedeṙ. Istos .s. deos. ⸿ Tandem si nō ti mui illos deos timebo ne palladem q̄ utrib⁹ alienis utiṫ .s. fulmie iouis. ⸿ Iner tis: fœminea. ⸿ Ipse .s. iup piter: etiā illū nō timerē. Tridente: sceptro suo triū cuspidū: cū audiret iactātē aiacē neptūnus subruit sco pulū i quo erat. ⸿ Exerēs: eleuās ipse neptūn⁹. ⸿ Sol uit: ipulit & diruit. ⸿ Mō tē, scopulū. ⸿ Cadēs .s. aiax ⸿ Nos alia: descriptionem cladis facie quā habuerūt pꝑe mōtē caphareū, ut su pra diximꝰ de nauplio pr̄a palamedis q signū dederat ex illo pmontorio: ut illuc uenientes græci piclitarēt. ⸿ Hōilis nō pfūda: descri bit locū ubi passi sūt cladē ⸿ Vadis: ubi nō sunt aq̄ al te. ⸿ Scrupeis: ubi sūt saxa scrup⁹ ide diminutiuū scru pulus lapis dr̄. ⸿ Mēdax: qa sub aq̄ latēt saxa. Vor ticibus: circūuolutionibus aq̄. ⸿ Fallax: caphare⁹: de hoc supra diximꝰ. ⸿ Alter na uice: pp euripū q mare est angustū ubi est icert⁹ re fluxus mō fluit in vnā ptē mō i aliā ⸿ Geminū, ioniū & ægeū. ⸿ Arcto: stricto & breui: ut descripsimꝰ supꝰ ⸿ Pelopis tui .s. aui. ⸿ Phri xeis: helespōto ut declara tū est eā pte egei ubi helle, mersa fuit appellatū fuisse hellespōtus. ⸿ Lhenos: isu la egei nobil scelere pp mu lieres q ibi maritos occide rūt. ⸿ Calcedona: ciuitatē in littore helespōti, quis lō ge sit a caphareo tñ descri bit ibi. ⸿ Aulida: ciuitatē boetiæ: ubi port⁹ famosissi mus in quo naues grecorꝝ retēte fuere: ut supra dem ē, ideo ibi tardam appellat.

Vicisse cœlum, palladem, fulmen, mare.
Non me fugauit bellici terror dei.
Et Hectorem vna solus, & Martem tuli.
Phœbea nec me tela pepulerunt gradu,
Cum phrygibus istos uicimus. tādem horream
Aliena inerti tela mitti dextera?
Quid si ipsa mittat? plura cum auderet furens,
Tridente rupem subruit pulsam pater
Neptunus, imis exerens vndis caput.
Soluitq; montem, quem cadens secum tulit.
Terraq; & igne uictus, & pelago, iacet.
Nos alia maior naufragos pestis uocat.
Est humilis vnda scrupeis mendax uadis,
Vbi saxa rapidis clausa uorticibus tegit
Fallax Caphareus. æstuat scopulis fretum,
Feruetq; semper fluctus alterna uice.
Arx imminet præerupta, quæ spectat mare
Vtrinq; geminum. Pelopis hinc oras tui,
Et Isthmon, arcto qui recuruatus solo
Ionia iungi maria phryxeis uetat.
Hinc scelere Lemnō nobilem, et hinc Chalcida
Tardamq; ratibus Aulida. hanc arcem occupat
Palamedis ille genitor & clarum manu
Lumen nefanda uetrice ex summo efferens,
In saxa ducit perfida classem face.
Hærent acutis rupibus fixæ rates.
Has inopis vndæ breuia comminuunt uada.
Pars uehitur, huius prima pars scopulo sedet.
Hanc alia retro spatia relegentem ferit.
Et fracta frangit, iam timent terram rates.
Voluntq; maria. cedit in luctum furor.
Postquam litatum est, phœbus in lucem redit.
Et damna noctis tristis ostendit dies.
C. Vtrum ne doleam, læter an reducem uirum
Remeasse, lætor. vulnus at regni graue,
Lugere cogor. redde iam Grais pater,
Altisona quatiens regna, placatos deos.
Nunc omne læta fronde uelletur caput.
Sacrifica dulces tibia effundat modos.
Et niuea magnas uictima ante aras cadat.
Sed ecce turba tristis incomptæ comas
Iliades adsunt. quas super celso gradu
Effrena phœbas entheas laurus quatit.

ℂ Variæ metro, ſpēs ex Dactylicis, Anapæsti cis, Iambicis, Adoniis partim Sectionariis.

CHORVS. CASSANDRA.

Vā mortalib⁹ heu dulce malū additū
Vitæ dirus amor. cum pateat malis
Effugiū & miseros libera mors uocet
Portus æterna placidus quiete.

⸿ Hāc arc .s. caphareū. Ille hēt emphesim ille scelera tus nauplius ⸿ Efferēs: ela uās ignē qd nobis datū est. ⸿ Cōminuūt: frāgūt quia nō erat aq̄ pfunda. ⸿ Se det: hæret supra scopulū. ⸿ Ferit: alia nauis pcusse rat saxū & frāgebāt aliū se quētē retro cedēdo: licet & ipsa eēt fracta. ⸿ Timent terrā: nos antea cupidi era mus uenire i terrā: quā tūc timebamus. ⸿ Volunt, ma ria potius q̄ terrā. ⸿ Ceci dit: cessauit i lucē uel dura uit usq; ad lucē furor .i. tē pestas. ⸿ Litatū: sacrifica tū ad pēas nr̄as. ⸿ Dāna q̄ nocte passi sumus, nec uide bamus: orta luce uidimus classem pditā. ⸿ Volnus: magnū dānū amissa: classe ⸿ Redde: leuat manus ad cœlū rogando iouē. ⸿ Sa crifica: sacris adhibita. Ce dat: imoleṫ. ⸿ Sed ecce, dat locū sequenti satyre: nā ue niebat Agamēnō cū turba captiuorꝝ: & īn erat cassā dra. ⸿ Iliades: troiāę. ⸿ Ef frena phœbas: furēs spiri tu cassandra. ⸿ Entheas: phœbas q̄si diuinas: nam Laurus dicata est phœbo.

Eu: q introduciṫ chorus deplorās miseriā suā q̄ sibi euenit: cū nō sint ausi sese occidere nā mors est finis miseriaꝝ & ipsam cōmēdat. ⸿ Dur⁹, iflexibi lis, uolūt et hoies i miseriis uiuere. ⸿ Libera, q̄ oēs fu turē fugit: hoc est fm istitu tū stoicū q in extremis ma lis mortē accersendā puta bāt qd Cicero i catone dā nat dicēs nō eē priusq̄ de⁹ nos euocet. ⸿ Effugiū: qua possumus fugere mala. ERB.

ℂ Aliena tela. iouis fulmi na. ⸿ Ars iminet, i uertice caphareī in euboea stat tē plū iouis ceneī, ad radices uero naupli fraude pericli tat⁹ ē aiax. ⸿ Phrixeis. hel lespontu etenim pspectatt ut testaṫ in ultima tragœ dia. Pulsaṫ oi pte phrixeū mare. ⸿ Scelere occidiona maritorū: ut canit Apol. in .i. ⸿ Calcedona. & calce. & cis ciuitas in eubo, circui tu qua parte ab est ab hel lespon. parte caphareī .cc. .xxv. M. pas. prī⁹ uocabaṫ Acha. cuius ex aduerso est aulis. aucto. Pli. & Stra. DAN.

DAN. ¶Relegentē: remetientē. ¶ Frangit: sequentē. ¶ Verū nec ambigit clytemnestra utrum potius faciat doleat an redeat redeunte agamemnon & est parasceue sequentis chori ¶ Entheas: aptas furentibus in uaticinio.

Eu dolentis: iteriectio q̄ dulce malū est homini uita &c̄. furor uaticiniū cassandrę perniciosum agamēnoni: sed primo iliadum chorus ruinas troiæ antiq̄ deplorat metro dactilico tetrametro cū pētimemeri heroica interdū absq; pentimemeri scāditur. Laudat mortē & qui sponte in illā ruūt epictetus stoicoꝝ maximus mortē dixit eē quoddam mediū boni & mali: Cicero nitiē hoc sylogismo probare mortē esse bonū: quicquid est sm naturā est habendum in bonis mors est sm naturā: ergo mors bona. Hic Seneca ex persona miserabilis chori mortem probat quę est ultima rerum linea.

BER. ¶Nullus. Cōmendat hūc portū mortis in quo nulla est pcella. ¶ Impotēs, amara ¶ Flāma: uersus ē lābicus. ¶ Cetus, cōgregatōes, nō timet ꝯspiratiōes ciuiū qa nihil pñt facerē. ¶ Choris: uētis. ¶ Insana: turbata. ¶ Nō acies: nō timet hostes nec arma ¶ Perrūpit. s. iste portus. ipa mors supat oia. ¶ Sol⁹: q nō curat morti ꝯtēnit supplicatiōes deorū leniū. i. fauentiū & benignoꝝ. ¶ Non tristis: nō doles neq; iuitus. ¶ Ponere se ipm occidere. ¶ Par regi, q audet se occidere ē silis regi: & diis q pñt dare & tollere uitā. O q̄ magna miseria est hois calamitosi q nescit finiē illā mortē. ¶ Manus. equū. i quo erāt armati: ut fert. Vir. i. ii. æn. ¶ Fatale. qd tu id nobis fatū & exeidiū. ¶ Dorici. graeci. ¶ Raperis. ꝯsumeretis. Bellorimo isidiis: ñ capta fruitio quēadmodū ab hercule ¶ Natus pelei: achilles. Carus pelide. i. achilli pr̄oclū intelligit q susceptis armis achillis pugnauit cū hectore & ab eo itefect⁹ ē. ¶ Falsus achilles, ipse pr̄oclus induct⁹ armis achillis. ¶ Feroces: fortes & iratos. Sustulit: eleuauit. ¶ Luctu: morte amici pr̄ocli: nā prius rapta sibi briseide occisus i castris nolebat pugnare. ¶ Saltū. s. achillis timebāt troiāi ex muris ne ipse ascēderet: pdidit hucusq; pēdet hypbatū ista: pr̄ia q̄ nunq̄ uictima fuit: a pr̄oclo nec achille: nūc pdidit extremū decus. s. fortiter uinci: nā turpiter ē uicta p isidias. ¶ Troia: ibi cōstructio icipit. ¶ Vidimus. s. equū ligneū maximū, de quo supra. ¶ Molis: eq maximi. ¶ Fatale: qd nobis ferebat fatū & mortē: hoc ē sumptū a Vir. ¶ Coditos occultatos. ¶ Dolos. i. dolosos licebat eos obruere cū equo ¶ Caderēt: morirēt: nā potuim⁹ uersare. i. itelligere: nā parme. i. clipei sępe strepitū fecerūt it⁹. ¶ Pyrrh⁹ r filius Achillis audax male patēs. i. obediēs ulyxi fraudulēto sępe clamaŕ uoluit ꝓhibēte ulyxe. ¶ Pubes: iuuētus sine metu gaudebat tangere funes sacros: qbus trahebaŕ equus ille ꝯsecratus mineruæ. ¶ Astianax filius Hectoris cum grege equæuo. i. cū turba pueroꝝ eiusdē ætatis ibat ad uidēdum illū æquū, ex alia parte desponsa. i. polyxena ducta rogo emonio. i. ad sepulchrum Achillis hemonii. i. thessalici: ut uidimus in Troade: ducebat turmas puellarum.

DAN. ¶Vidimus patriā: ex opportunitate quadā habita extēdit se in logiori narratione troiani excidii cuius cām fraudoloso illi Sōnipedi durateo cū Virg. sentiēs scribit quē epeus panopei filius uir Boe. architectat⁹ est & Pli. tradit epeū primū iuenisse equū q nūc uocaŕ aries i murabus machinis: aut meminit i odyssea Homerus & Strabo tāte magnitudinis ꝓpter sit fabulæ quā hist. ¶ Falsus achilles: cū iā ꝯbusisset naues gręcoꝝ vnā hector: dedit arma pr̄oclo achilles p cutiēs coxa & iussit ilico at mari pmū ita iduit ocreas argenteas seruū thoracha uariū & fulgidū ide humeros circūdedit ense argenteo mox sustulit scutū ęreū capiti ꝑterea imposuit galeā cristatā oia sumpsit deniq; arma ꝑter lācā q̄ nemo extra Achillē poterat uibraŕ ascēditq; i currę aurigāte Autumedōte hunc ordinē seqŕ Ho. xv. iliados fuit pr̄o. fili⁹ Menetii q cū pemisset opū te pueꝝ eusnē aufugit ad peleū is achilli filio sociū dedit. ¶ Dona si. equū durateum factū armatis. ¶ Nostra dex. Papi. i. prima sylua hūc neq; discilis ceptilent pgama muris: Nec

Nullus hunc terror, nec impotens
Procella fortunæ mouet,
Aut iniqui flamma tonantis.
Pax alta nullos ciuium coetus
Timet, aut minaces uictoris iras.
Non maria asperis insana coris.
Nō acies feras, puluereamq; nubē
Motā Barbaricis equitū cateruis.
Nō urbe cū tota populos cadētes,
Hostica muros populāte flamma.
Indomitū ue bellū perrūpet omne
Solus contemptor leuium deorū.
Qui uultus Acherontis atri.
Qui stygia tristē non tristis uidet,
Audetq; uitæ ponere finem,
Par ille regi, par superis erit.
O quam miserum est nescire mori.
Vidimus patriam ruentem nocte funesta,
Cum Dardana tecta Dorici raperent ignes.
Non illa bello uicta, nec armis,
Vt quondam Herculea cecidit pharetra.
Quam non Pelei, Thetidisq; natus,
Carusq; pelidæ nimium feroci
Vicit, acceptis cum fulsit armis.
Fuditq; Troas falsus Achilles.
Aut cum ipse pelides animos feroces
Sustulit luctu, celeremq; saltu
Troades summis timuere muris.
Perdidit in malis extremum decus,
Fortiter uinci, restitit annis
Troia bisquinis, vnius noctis peritura fato.
Vidimus simulata dona molis immensæ.
Danaumq; fatale munus duximus nostra
Creduli dextra, tremuitq; sæpe
Limine in primo sonipes cauernis
Conditos reges, bellumq; gestans.
Et licuit uersare dolos, ut ipsi
Fraude sua capti caderent pelasgi.
Sæpe commotæ sonuere parmæ.
Tacitumq; murmur percussit aures.
Et fremuit male subdolo parens
Pyrrhus Vlyssi.
Secura metu Troica pubes,
Sacros gaudet tangere funes.
Hinc æquæui gregis, Astyanax,

Hinc hæmonio desponsa rogo.
Ducunt turmas, hæc fœmineas,
Ille uiriles.
Festæ matres uotiua ferunt
Munera diuis.
Festi patres adeunt aras,
Vnus tota est uultus in urbe.
Et, quod nunquam post Hectoreos
Vidimus ignes,
Læta est Hecube. quid nunc primum
Dolor infelix,
Quid ue extremum deflere paras?
Mœnia diuum fabricata manu
Diruta nostra?
An templa deos super usta suos?
Non uacat istis lachrymare malis.
Te magne parens flent Iliades.
Vidi, uidi senis in iugulo,
Telum Pyrrhi uix exiguo,
Sanguine tingui.
C. Cohibete lachrymas, omne quas tps petet
Troiades: & ipsæ uestra lamentabili
Lugete gemitu funera: ærumnæ meæ
Socium recusant: cladibus questus meis
Remouete: nostris ipsa sufficiam malis.
Ch. Lachrymas lachrymis miscere iuuat.
Magis exurunt, quos secretæ
Lacerant curæ.
Iuuat in medium deflere suos,
Nec enim, quamuis dura uirago
Patiensq; mali,
Poteris tantas flere ruinas.
Non quæ uerno nobile carmen
Ramo cantat tristis Ædon
Ityn in uarios modulata sonos.
Non, quæ tectis Bistonis ales
Residens summis impia diri
Furta mariti garrula deflet,
Lugere tuam poterit digne cõquesta domum,
Licet ipse uelit clarus niueos
Inter olores.*
Istrum Cicnus, Tanaimq; colens
Extrema loqui. licet Halcyones
Ceyca suum fluctu leuiter plangente sonent,
Cum tranquillo male confisæ
Credunt iterum pelago audaces:

tis: Nec grege pmixto pueri in nuptiaeq; puellæ &c. Et licuit, & nobis erat integrum deprehendere dolos græcorum nisi omnino fuissemus insanæ. Vt ipsi ut iã q̃q; pœnas luerent fallaciæ suæ ipsi græci.
BER. Votiua: quibus agerent gratias diis. Vultus. s. lætitiæ: similiter omnes erãt læti. Ignes: rogos hectoris. Hecube nominatiui casus. Quid nũc: ideo cũ habet tot calamitates: dicit quid primo lugere debeat: aut ultimum. Non uacat: non est ocium & tẽpus. Magne parẽs: priame. Iugulo gutture. Exiguo: qa modicus sanguis erat. Cohibete: subsequitur Cassandra dicẽs ne mulieres troianæ fleant priamum patrem suum: sed potius suos: illi autem respõdent se uelle cõlcare dolorem suum: quia ipsa non posset sufficere tãto luctui etiã si haberet socias aues quæ semp plorãt. Questus: lamẽtationes. Sufficiam: per me potero lugere. Secretæ: iclusæ. Exurunt: affligunt. Dura uirago: licet sis fortis nõ poteris sola flere tantas ruinas. Tristis edonis: philomena thracensis filium ithim interfectum in auem conuersa plorat: ut plene scri. Oui. Vedet textus usq; lugeã ille nõ possent digne lugere casum tuum. Verno: tempore ueris sic catullus: qualis subdensis ramorum pcinit vmbris. Daulias: absumpti fata gemẽs ithilli. Aedonis: thracensis: nõ qd ipsa esset de thracia sed ibi mutata in auem. Aedonis mons thraciæ declinat & ædon teste Lucano. Bistonis. thracensibus pgnem ipsam intelligit in auẽ conuersam quæ impia mater filium ithim tereo marito comedẽdum apposuit. Furta: adulterium cum philomena sorore: ut scri. Ouid. lib. vii. meta. Cygn?, auis flebiliter canens de qua superius uidim?. Histy & thanaim, fluuios tracię. Extremas nam ut testatur Pli. cum sentit mortem suauius & flebili? cantat. Alcyones: aues flebiles alcyone uxor ceycis uidens cadauer mariti mersi in mare ad littus properans in auẽ conuersa est: ibi flebiliter nidificat: de hac scribit Pro

pertius & Oui. & Pli. in penultimo: ipseq; alcedinem appellauit his uerbis q̃ mire dulce est cum ibi alcedo pullos educit suos. Ceyca: accusatiuus est græcus. Male cõfixe. s. tranquillitati maris. Audaces scribit idẽ Pli. lib. v. Alcyones aues paulo minores passeribus: hẽq; maiori ex parte pẽnas purpureas candidis admixtas collo gracili ac pcero quas uideri cõtingit raro: quia nunq̃ nisi circa solsticia & in bruma inq̃ oua deponũt apparẽt. Nã tunc quoq; medio fere hyemis in mari nidificãt: quo tpe ũ pontus vndosus fuerit i ipsis ouis mansuescit: Caduntq; pcellæ oẽs donec alcyones posita oua fouent: & cũ septẽ dies sint quibus educunt pullos septem alios adiungũt qbus partus enutriãt de quibus Oui. li. xi. met. dicit. Per q; dies placidos hiberno tpe septẽ: incũbant alcyone pẽdentibus equore nidis. Tũ uia tuta maris: uentos custodit & arcet. Aeolus egressu præstaturq; nepotibus æquor.
DAN. Magis exurunt, tectæ & lactentes curæ urunt & decoquunt animũ ideo euomendas execrandasq; a penitissimo corde carnifices curas mane surgẽtibus cõsulit Plut. in quodam iocu lari & perfaceto apophtegmate: ergo iuuat expedit o Cassandra palam suos deflere. Tristis edõis: ales daulias luscinìam seu mauis hirundo. Edonis, forma patronimica: & producit naturaliter penultimã. Theocrit?, εισ δ᾽ εκ δε αυων μεν εν ορφεασι χειμαινομενω. ut superius etiã noui. Solus Lucanus arbitror ex auctoritate systolen fecit. Alciones: eustachius grammaticorum eruditissimus erat hanc dictionem aspirari licet: torqueatur ab αλοσ και κυω etenim ante a sequente. κ. aspirationem perdit. Plautus appellat alcedinem ut meminit Plutarchus in penulo quam mire dulce est ibi alcedo pullos educit suos quem locum quidam male exposuit de philomena sentiẽs huius uolucris i odyssea meminit Homerus & Plinius in. v. & Ouid. in consolatoria ad Liuiam: & Ouidi. in vndecimo mutationum.

BER. ¶Foetus:oua sua. ¶Titubante:tremēte uel ex scopulo: uel in littore. ¶Nō si:hanc fabulā scribit Oui.li.iiii.fasto rum athim puer phrygium cybele deo mater casto sibi amore deuinxit:iussitq; ut purus perseueraret:& sua tem pla tueret & subdit Oui.ille fidē iussie dedit & si mētiar in quit.Vltima q̄ fallā sit uenus illa mihi.Sed deinde uel prę ceptor oblitus:uel libidi ne uel amore deuictus fal lit: & nympha Sagarathi de desinit eē quo fuit.Qua re:cū ea nympha pœnas dedisset ac perisset:puer in furias cōuersus:putans do mos ruere tectum of diffu git:& per summa dimdimi montis phrygiæ:qui deæ facer est furiose discurrens arrupto lapideo cultro se ipsum excastrauit dicente Oui.Ille etiā saxo corpus laniauit acuto:lōgaq; non īsido puluere tracta coma est,o uox q̄ fuit merui meri tas do sanguine pœnas,ah pereāt partes quę nocuere mihi:ah pereāt dicebat ad huc onus inguinis aufer.Cū ergo athys p eum modū se exercuisset:uenit in id exē plū:ut oēs qui matri deū ministrare cupiunt,seipsos excastrare debeāt:dicente Ouidio in prefato li. ¶Ve nit in exēplū furor hic mol lesq; ministrir Cedūt iacta tis uilia mēbra comis. Ve rum hi cū matri deū sacra litabant pprio sibi sangui ne crines iungebant & ca put ide rotātes futura prę sagire credebant. ¶Nō si: supple lugeat. ¶Molles: castratos coribātes gallos ¶Turrite:cybeli q̄ habet coronā ex turrib⁹. ¶Rau co pp clamorē. ¶Buxum: tibiā ex buxo. ¶Modus: terminus lachrymis nō est. ¶Sed cur.dū loquit uidet chorus cassandrā deponen tē ornamēta sacerdotalia cū maxime eo tēpore mise ro deos:cū nihil peius pos sint sibi dare. ¶Oēs met⁹:i nihil timeo ampli⁹:cū oia mihi sint erepta. ¶Quo: nō hūt aliqd malū quo no cere possint mihi. ¶Quæ pria.q.d.nulla:vnde decla rat qd sibi nihil restet ¶Bi bere tumuli:hoc dic pp po lyxenā ad tumulū achillis interfectā. ¶Arę:dicit pp Priamū ad arā iouis inter fectū. ¶Gregis:nam pria mus quinquagita filios ha buit. ¶Senis.i.priami. ¶Relicti.s.uident familiā uacuā. ¶Præter lacena:helenā q̄ menelaū hēt & prius habuerat fratrē meū paridē indignatiue loquit. ¶Nurus:uxores fi liorum priami. ¶Hecuba:appositiue regimē:nā fuit aio ui rili:pia & benigna. ¶Nouas leges:qa scribit uersa in cane teste Oui.xiiii.meta.In ignes.i.rogos:nā oēs filios crema ri uidit. ¶Induit:suscepit cū facta fuerit canis superstes.q uixit ultra alios. ¶Sibi:nā post hecubā mulierē:ipsa quo q; uixit canie. ¶Silet:uiderat chorus cassandrā deponere uittas:nūc āt pallidā & ua riantē colorē:nec uerba ex primētē pp spiritū Apolli nis urgentē. ¶Phœbas.ua tes cassandra. ¶Horrescit erigit. ¶Torquent:tanq̄ fugiāt spm. ¶Rigēt:stant firmi. ¶Altior:uī maior quā an. ¶In auras:in altū ¶Reluctātes:cōtra uiten tes nollet loqui sed spūs co git aliquando scrir & non possunt dicere. ¶Referare aperire. ¶Impatiens:non ualens pati deū. ¶Mænas: pprie ē bacca:sed ibi pua te furiosa ponit. ¶Quid uerba,Cassandra resistētis phœbo. ¶Stimulis:sicut solet incitari equus:nam poetæ de phœbade loquū tur more eqtantis. ¶Par nasi:ubi colebatur Apol lo. ¶Phœbe:non sum am plius tua,sed agamēnonis. ¶Flammas,quas ingeris ad diuinationē. ¶Cui ad ultionē cuius nulla est cau sa cur debeam uaticinari. ¶Furēs:uaticinās.

Fœtusq; suos nido pauidæ titubante fouent.
Non si moles imitata uiros
Tristis laceret brachia tecum,
Quæ turritæ turba parenti
Pectore rauco concita,buxum
Ferit,ut phrygium lugeat atym.
Non est lachrymis Cassandra modus.
Quia quæ patimur uicere modum.
Sed cur sacratas diripis capiti infulas?
Miseris colendos maxime superos reor.
Ca. Vicere nostra iam metus omnes mala.
Equidem nec ulla cœlites placo prece.
Nec si uelint sæuire,quo noceant,habent.
Fortuna uires ipsa consumpsit suas.
Quæ patria restat?quis pater?quæ iam soror?
Bibere tumuli sanguinem,atq; aræ meum.
Quid illa felix turba fraterni gregis?
Exhausta nempe.regiam miseri senis
Vacuam relicti totq; per thalamos uident
Præter Lacenam cæteras uiduas nurus.
Tot illa regum mater,& regimen phrygum
Fœcunda in ignes Hecuba,fatorum nouas
Experta leges,induit uultus feros.
Circa ruinas rabida latrauit suas
Troiæ superstes,Hectori,Priamo,sibi.
Ch. Silet repente phœbas:& pallor genas:
Creberq; totum possidet corpus tremor.
Stetere uittæ/mollis horrescit coma.
Anhela corda murmure incluso fremunt.
Incerta nutant lumina/& uersi retro
Torquentur oculi/rursus immites rigent.
Nunc leuat in auras altior solito caput.
Graditurq; celsa/nunc reluctantes parat
Reserare fauces/uerba nunc clauso male
Custodit ore/et Mænas impatiens dei.
Ca. Quid me furoris incitam stimulis noui:
Quid mentis inopem sacra parnasis iuga
Rapitis?recede phœbe/iam non sum tua.
Extingue flammas pectori infixas meo.
Cui nunc uagor uesana?cui bacchor furens?
Iam Troia cecidit/falsa quid uates ago?

DAN. ¶Turba:cybeli q incitaa bant castrabāt:hausto gal li isanietes:ē gallus fluui⁹ in galatia phrygiæ a quo nomē traxere mfis deū sa cerdotes auctor Plinius.v. ca.xxxii.Athim athis puer cybelis pmissam corpis in tegritatē i sagaratide nym pha rūpere coactus bū ob in qd insaniā usus sibi acu ta testa trūcauit cliterlines id qd denotat femina non produci decussie floribus. ¶Athis.n.designat flores cliterlini uero spmata.au ctor Eusebius i euangelica pparatione in li.iii. ¶Nec si uelint:iam sunt inermes dii adeo crebra eo in nos pugna & colluctatio fuit. ¶Relicti:supstites uideat uacuā regiā. ¶In ignes in exitium patriæ q; peperit Paridem:uel quot filio uidit tot funera & rogos. ¶Stetere:in horruere aut erectæ sunt. ¶Nutant:tre munt mouent quasi malū minātes & Choros ad spe ctatores insanæ uatis habitū ex quadam occasione depin git. ¶Mænas insana & furibūda παρετο μαινομαι.In uena.Crinemq; rotant ululante priapo mœnades.

¶Bacchor

BER. Vbi sum?fugit lux alma:& obscurat genas
Nox alta & æther obditus tenebris latet.
Sed ecce gem no sole præfulget dies.
Geminumq; duplices argos attollit domos.
Idæa cerno nemora fatalis sedet
Inter potentes arbiter pastor deas.
Timete reges moneo:furtiuum genus.
Agrestis ille alumnus euertet domum.
Quid ista uæcors tela fœminea manu
Districta præfert?quem petit dextra uirum
Lacena cultu ferrum amazonium gerens?
Quæ uersat oculos alta nunc facies meos?
Victor ferarum colla uexatus iacet:
Ignobili sub dente Marmaricus Leo
Morsus cruentos passus audacis leæ:
Quid me uocatis sospitem solam e meis
Vmbræ meorum?te sequor tota pater
Troia sepulta frater auxilium Phrygum:
Terrorq; Danaum:non ego antiquum decus
Video:aut calentes ratibus exustis manus.
Sed lacera membra:& saucios uinclo graui
Fortes lacertos te sequor nimium cito
Congresse achilli troile:incertos geris
Deiphœbe uultus:coniugis munus nouæ:
Iuuat per ipsos ingredi stygios lacus.
Iuuat uidere tartari sæuum canem:
Auidiq; regna Ditis.hæc hodie ratis
Phlegethontis atri regias animas uehet:
Victamq;:uictricemq;.uos umbræ precor:
Iurata superis unda te pariter precor:
Reserate paulum terga nigrantis poli:
Leuis ut Micenas turba prospiciat Phrygum.
Spectate miseri:fata se uertunt retro.
Instat sorores squidæ:sanguinea iactat uerbera.
Fert læua semustas faces,ardentq; palentes genæ.
Et uestis atri funeris exesa cingit ilia.
Strepuntq; nocturni metus/ & ossa uasti corpis
Corrupta longinquo situ palude limosa iacent.
Et ecce dessessus senex ad ora ludentes aquas
Nō captat oblitus sitis : mœstus futuro funere.
Exultat:& ponit gradus pf decoros Dardanus.
Ch.Iam peruagatus ipse se fregit furor:
Caditq;flexo qualis ante aras gradu
Ceruice taurus uulnus incisa gerens.
Releuemus artus entheos.tandem suos
Victrice lauro cinctus agamemnon adit.
Coniuxq; pariter obuios illi tulit
Gressus:reditq; iuncta concordi gradu.

℄Bacchor insanio.⁋Falsa:quia non creditur mihi.⁋Vbi sum:ingredit spūs q sibi oēm mētē mutat⁋Abdit⁹:occultat⁹ nō vī mihi.⁋Gemino sole furiatis & ebriis oia vidēt geminari.⁋Argos:pr̄ia Agamēnōi.⁋Idæa:mōtis idæ vbi Paris tulit sniam inter deas.⁋Furtiuū.h.d.pp ægistū: sed ad silitudinem paridis.⁋Agrestis: ægistus nutritus fuit i argis:nā cū natus eēt ex Pelopeia ob pudorē ꝓiectus ē:& a capris nutritus ē vñ nomē ægisthi assumpsit:nā argos capra dī hic tādē ad regiam ductus Agamēnonē a bello troiano redeūtē interfecit vna cū clytēnestra.ipse aūt tādē & clytēnestra ab horreste interfecti sunt.⁋Quid ista videt,ēt mulierē armatā securi more amazonum.⁋Districta,euaginata.⁋Lacena.hñs cultū lacedemoniū⁋Ferrū securi amazoniā.⁋Quæ versat:tertia imago offerē sibi videt leonē victorem ferarū lacerari ab vna leena.Facies:apparētia⁋Marmaricus.magn⁹.vt sunt i marmaria regiōe versus ęgyptū,hic erit agamēnō victor q a muliere occidet ignobili,vili & fœmineo.⁋Quid me.nūc accedit ad diuinationē de morte suoꝝ & ipsiusmet.⁋Vmbra:aiæ uidebat ita sibi videre suos.⁋Pater priame.⁋Solā,qa oēs mei mortui sunt excepta me.⁋Troia sepolta,itereptis oib⁹ nr̄is.⁋Fr̄ hector appositiue auxiliū & terror videbat illi videre hectorē.⁋Exustis: nā hector ignē tulit ad naues grecoꝝ nō video te nūc talē:sꝫ laceratū.⁋Troile,fr̄ q adolescētulus ꝯgressus cū Achille iterēptus ē.⁋Incertos q non pñt cognosci,nā vt sert.Virg.in.vi.æneī,trūcis narib⁹ & auribus & vmbra deiphœbi appāuit æneæ.⁋Munus,domū nouæ ꝯiugis helenæ q post mortem:paridis illi nupserat:& supma nocte illū ꝓdidit dicēte Virg.Intra tecta vocat danaos & limina pādit.⁋Canē:cerberum.⁋Auidi:qui oia deuorat.Hæc ratis:i cymbā carōtis quā videbat videre hodie vehet aias regias itelligit aiam Agamēnonis actā.i.ipulsam violēter ex corpore nā occisus fuit ferro.⁋Victā.s.meā & victricē Agamēnōis.⁋Iurata vnda:stigiā palludē itelligit:rogat deos vt aperiāt terrā vt aiæ troianoꝝ possint videre vindictā de morte Agamēnonis.⁋Terga supficiē terrę nā ipsi sunt i cētro.⁋Poli nigrātis:cœli vel iferralis obscuri.⁋Leuis,sine corpore:nā aiæ icorpeæ sunt Myccnas:vbi occidet agamē.nā ut iqt Iuue.Vidicta bonū vita iucundius ipsa.⁋Spectare:vertit ſmonē ad aias troiāo.⁋Fata diu:q nobis fuerāt inimici:nūc se vertūt ꝯtra gręcos.⁋Sorores:furię de qb⁹ dixim⁹.⁋Leua sinistra.⁋Illa.s.furiaꝝ apparat secū habitu mortifero.⁋Nocturni qa solēt errare i nocte.⁋Vasti gigātū q sunt i pricipio inferni.⁋Senex:tātalus q adeo tristabat,vt sitis sue nō recordaret pp Agamēnonē nepotē suum.⁋Futuro,morte Agamēnonis futura.⁋Pater:auctor troię e cōtrario letabat dardan⁹ in vindictā suoꝝ.⁋Cadit,nā phœbades decedēte spiritu:ut scri.Vir.Exanimes relinquebāt.⁋Releuem⁹,dicunt mulieres Troianę.⁋Entheos:concitatos spiritu.⁋Victrice:dat locum sequenti scenæ.

DAN. ℄Fatalis : capitalis pr̄iæ & nobis.⁋Fœmia manut ad Clytēnestrā ptinet hoc vaticiniū.⁋Ferrū bipēnē armant securibus & peltis amazones vt tradit Apol.in.ii.& Pētisilea amazonū regina teste Pli.iuenit securim pria.⁋Feraꝝ,troiāorū,Marmaricus leo Agamēnon.⁋Deiphœbe:deiphœbus priami ex hecuba fili⁹ cui nupsit helena post paridē q dictio cū gręce sit δηιφοβος nullo mō latine deiphœbus dici pōt:i vt docet passim lectio homerica:pōt āt iterpretari fuga vastationis nā φοβος fuga & δηιοω populor,sꝫ prius dicebat deiphœbus.⁋Victā & victricē:ibimus æqua sorte & necessitate victi pariter & victores i iferiū hodie,oēs.n.vna manet mors & tēptāda semel via leti recte meminit Oratius merosus & doctissimus i tertio carminū æqua lege neces

fitas fortis isignes & imos. Oē caput mouet vrna nomē. ¶ Iutata, passiue posuit pticipiū absoluto. ¶ Poli, iproprie dictū. ¶ Futuro fu. nepotis agamēnonis ¶ Flexo gradu, cernuus & pcumbēs qd græci dicunt ὀκλάξ Apollo, in tertio de tauris quos domuit Iason. τοὺς ἐν χθονὶ κάββαλε βοῦς ... ῥίμφα ... χάλκεον.

BER. TAndē. Hic est q̄rtus actus i quo reditus Agamēnonis i vrbē: veniēs agamēnō vidit Cassandrā exanimā iubetq; eā refocillari aqua ut reuiuiscat, demū cū resipiscisset, vaticinat sine furore mortē Agamē. ¶ Gelido la. aq̄ frigida. ¶ Marcēte, deficiēte, iā icipit leuari. ¶ Festus & troię: vr dicere de vna re & itēdit aliā, troia habuit diē festū & tō pdita fuit qn̄ missus est equus. ¶ Pr̄, ēt priamus occisus ē añ aras. ¶ Arceū, ēt pr̄ meus añ aras Iouis arcei iterēpt⁹ ē. ¶ Credis loco, cū sim mycenis tu credes tanq̄ sis troiæ. ¶ Helena, q̄ semp ē cā ruine: sed itelligit a sibi clytēnestrā. ¶ Libertas: ut ingt Ci. nescit seruire q voluit mori. ¶ Nō timet: q̄ non credis. ¶ Hanc: credit agamēnō ipsa3 furiatā vñ iperat famulis, & illam teneāt donec cesserit furor. ¶ Ad te: vertit smonē ad Iouē. ¶ Sororē, iunonē. Pollētis: potentis oia. ¶ Viri mariti. ¶ Dōis, thure. ¶ Fibra: ps p toto. i. victima.

DAN. TAndem reuertor, Secūda ps Agamēnōis iā agit & quartus actus i quo lætus victoria & diues Troiana pda Agamemnō reuertit. Mycenias, lassam aūt Cassandrā relicto spū appollonico iuitat ad cōem deorum cultū id qd̄ renuit Cassandra añ aras Iouis herci immisericorditer: & turpiter patrē pcubuisse recordata. ¶ Refouere ge. la. aquā in faciē isufflare dōec redeat in se. ¶ Marcēte: natāte, lāguido. ¶ Herce⁹ iuppiter: quē admodū i nr̄a castigatione admonuimus colebatur intra domestica scepta quē aīr deū penetralē appellabāt. ¶ Pellisq; nubes,

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

AGAMEMNON. CASSANDRA.

TAndē reuertor sospes ad pẗios lares:
O cara salue terra: tibi tot Barbaræ
Dedere gentes spolia. tibi felix diu
Potentis Asiæ Troia summisit manus.
Cur ista uates corpus effusa: ac tremens
Dubia labat ceruice? famuli attollite:
Refouete gelido latice: iam recipit diem
Marcente uisu: suscita sensus tuos.
Optatus ille portus ærumnis adest.
Festus dies est. Cas. festus & Troiæ fuit.
A. Veneremur aras. Cas. cecidit añ aras pater.
A. Iouem precemur pariter. Cas. Herceū Ioue?
A. Credis uidere te Iliū? Cas. & Priamū simul.
A. Hic troia nō ē. Cas. ubi helena ē troiā puto.
A. Ne metue dñam famula. Cas. libertas adest.
A. Secura uiue. Cas. mors mihi ē securitas.
A. Nullū ē piclū tibimet. Cas. at magnū tibi ē.
A. Victor timere qd potest? Cas. q̄ nō timet.
A. Hanc fida famuli turba dum excutiat deū:
Retinete: ne quid impotens peccet furor.
At te pater: qui sæua torques fulmina.
Pellisq; nubes: sydera: & terras tegis:
Ad quem triumphi spolia uictores ferunt.
Et te sororem cuncta pollentis uiri
Argolica Iuno. pecore uotiuo libens
Arabumq; donis: supplice & fibra colam.

¶ Versus Asclepiadei: Iambici: Trochaici: & Sapphici.

CHORVS GRÆCORVM.

ARgos nobilibus nobile ciuibus:
Argos iratæ carum nouercæ:
Semper ingentes educas alumnos.
Imparem æquasti numero deorum.
Tuus ille bisseno meruit labore:
Allegi cœlo magnus alcides.
Cui lege mundi iuppiter rupta:
Roscidæ noctis geminauit horas:
Iussitq; Phœbum tardius celeres
Agitare currus: & tuas lente
Remeare bigas candida Phœbe.
Retulitq; pedem alternis nomen
Stella quæ mutat: seq; mirata est
Hesperum dici. aurora mouit
Ad solitas uices caput: & relabens
Imposuit senis humero mariti.
Sensit ortus: sensit occasus:
Herculem nasci. uiolentus ille

in manu est Iouis & cogere & pellere nubes: ide Hom. sępissime vocat Iouem nephęligeretā παρὰ τὸ ἀγείρειν & νεφέλας q̄si cōgregās nubes aīr dici solet iuppiter nephelodes. i. nubibus. ad quē. Romæ erat tēplū Iouis feretrii cui Iouis ferebant spolia hostilia cōditū a Romulo ut tradit Plut. Hic aūt Seneca vr̄ ut assolēt poetę locut⁹ κατὰ ἀναχρονισμόν ad tpa sua.

BER. ARgos: introducit Chorus laudans argos a nobilitate regū qd pbat p labores Herculis Versus ē asclepiadeus: sed interdū mutatur. ¶ Caræ: quia ibi colitur. ¶ Nouercæ: Iunoni. ¶ Impare: quare addidisti Herculē cœlo. ¶ Bisseno: duodecim. ¶ Adlegi: ad superabundat. ¶ Roscide: humide: nā ut vidimus: iuppiter geminauit noctē qn̄ gn̄auit Herculē. ¶ Retulit, hesperus iussu est non uenire. ¶ Nomen: dū dēret vocari lucifer appellatus ē hesperus. ¶ Alternius, aduerbiū est vicissim. Hesperus nā bis stetit & bis hespus appellatus ē, cū lucifer de mane appellari soleat. ¶ Aurora: eodē mō fecit aurora quæ dormiebat apd titonē maritū. ¶ Vices, vt veniret more solito. ¶ Relabēs: itez cadēs cū capite redibat ad maritū nā cū surgit aurora: ut scribit Virg. dr̄ relinquere cubile. ¶ Titoni: vñ scribit titoni croceum linquēs aurora cubile. ¶ Senis, titoni mariti sui. ¶ Sēsit. qa geminata est nox.

DAN. ARgos. Octauū est carmē quod asclepiadeo mō saphico inscribit metro mō etiā archilochi odimetro Argos laudibus psequit̄ voce cātantis chori ¶ Ciuib⁹, p̄ ferti hercule q ab euictoor be supis allegat⁹ ē & iuxta Iunōe apotheosim ꝯsequutus. ¶ Roside: rorifere & humecte. ¶ Geminauit: extēdit triplicauit Lucretius thebas Alcmene qua dum frueret olympi rector luciferę ter iusserat Hesperon esse triplicauit noctē iuppiter dum pararet magnum opus & ut suus daret deliciis terminus non breuis.

¶ Substitit,

BER. ¶ Substitit, firmauit se qui semper moueri solet. ¶ Tibi: ppter. ¶ Nemus: leo in nemea silua duodecim isti labores in Hercule furēte explicati fuerunt. ¶ Parasis, archadica. ¶ Populator: vastator aprorum. ¶ Dicta cretensia. ¶ Fœcundū: renascētē: idrā itelligit. ¶ Geminosq; fra. gerionē intelligit hispanum. ¶ Stipite: claua icusa supra caput gerionis: & fratres quos geminos appellat: cū essent tres sed pprie gemini sunt nati eodē partu. ¶ Treiciū: itelligit diomedē & equos suos: equos pascebat carne humana. ¶ Vltimis. s. ipe Diomedes q ab Hercule equis suis appositus est ad comedendū. ¶ Rictus: ora, equorum. Aurigę. ibi aurigam ponit pro Diomede. ¶ Hyppolitę: regia amazonū. ¶ Spolium: balteū quo erat cincta. ¶ Stymphalis: aues stymphalides sagittis cōfecit Hercules. ¶ Arbor: intelligit hortos hesperidum aureis pomis spoliatos. ¶ Leuiore spoliato pomis nā prius pēdebat pp onus. ¶ Frigidus custos, serpens peruigil ad custodiam orti audiuit Herculē cū ignib? qū spoliauit ortum. ¶ Plenus, onustus illis pomis. ¶ Tractus: cerberū itelligit ad supos tractū. ¶ Triplici: qa tria capita hēbat. Mēdax fallax nā pcīū neptuno & Apollini negauit q pgama struxerāt. ¶ Succidit, cecidit. ¶ Arcus iterū, nā fatale erat troiam non posse capi iterū sine sagittis Herculis: q factū fuit ut supra narrauim? cū philothetes illas haberet.

BER. RES agit. Hic est qntus act? in quo hētur mors Agamēnonis quę nō potest agi in scena sed tractat p visionē & vaticiniū cassandrę. ¶ Magna: q nō fuit talis roia in decem annis. ¶ Preciū, qa vindictā hostis. ¶ Vicimus: quia hostis occidit. Traxisti sicut corruisti, ita nunc corruit rex mycenarū. ¶ Dat ter. qa fugit. ¶ Tā clara: nūq̄ vidi p vaticiniū tā clarā rē. ¶ Prouide, ante uidentis.

Nocte non una poterat creari:
Tibi concitatus substitit mundus:
O puer magnum subiture cœlum.
Te sensit nemeæus arcto
Pressus lacerto fulmineus Leo,
Ceruaq; Parrhasis.
Sensit archadii populator agri.
Gemuitq; Taurus Dictæa linquens
Horridus arua.
Morte fœcundum domuit draconem.
Vetuitq; collo pereunte nasci.
Geminosq; fratres pectore ab uno
Tria monstra natos: stipite incusso
Fregit insultans. duxit ad ortus
Hesperium pecus Geryonei
Spolium triformis.
Egit Threicium gregem.
Quem non Strymonii gramine fluminis:
Hebri ue ripis pauit tyrannus.
Hospitum dirus stabilis cruorem
Præbuit sæuis/tinxitq; crudos
Vltimus rictus sanguis aurigæ.
Vidit Hyppolite ferox
Pectore e medio rapi spolium: & sagittas.
Nube pcussa stymphalis alto
Decidit cœlo.
Arborq; pomis fertilis aureis
Extimuit manus insueta carpi.
Fugitq; in auras leuiore ramo.
Audiuit sonitum crepitante flamma
Frigidus custos nescius somni:
Linqueret cum iam nemus omne fuluo
Plenus alcides uacuum metallo.
Tractus ad cœlum Canis inferorum
Triplici cathena tacuit nec ullo
Latrauit ore: lucis ignotæ
Metuens colorem. te duce succidit
Mendax Dardaniæ domus.
Et sensit arcus iterum timendos:
Te duce concidit totidem diebus
Troia quod annis.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

CASSANDRA.

RES agitur intus magna: par annis decē.
Eheu quid hoc est? aie cōsurge: & cape
Pretium furoris: uicimus uicti phryges.
Bene est: resurgis troia: traxisti iacens
Pares Mycenas: terga dat uictor tuus.
Tam clara nunquam prouidæ mentis furor

¶ Furor: vaticiniū. ¶ Non fallit, qa itersum & video. ¶ Spectamus: describit ordinē rei: parat cōuiuiū agamēnoni qd erit tale: sicut fuit troianis q credētes gręcos discessisse lętis cōuiuiis vocabāt: & illa nocte capti fuerūt. Ostro iliaco, purpura quā ex pda troiana habuit. ¶ Auro: bibunt pateris: q̄s olim habuit assaractus rex troiāo⁊. ¶ Sublimis: in sede alta sedet agamēnon. ¶ Exuuias: ornatus veste q̄ fuit Priami regis. ¶ Detrahere cultus, vestē clytēnestra istabat, ut depōeret illā vestē, & sumeret aliā: quā pprijs texuerat manib?. Hostiles troiāos.

DAN. ¶ Nocte nō vna, nā sic breue opus cito pficit ita magnū op? nō nisi lōgo tpe pfici pōt. ¶ Geminos fra. exponunt nōnulli p geryonē nō placet. ¶ Vidit hy. Hercules menalippē amazona dilexit & dilecta est potius hyppolite ei? soror veritā ne alio auferret ifinita misit munera Her. & zonā variā auctor Apol. rhodius i.ii. argonauticō. ιστω το αυτιξω στειρα τα δαναο λου ἐξ ευαλιξεν. αμφικαστις υ ντεο οὐ κατα μονα τα περι ιοπιαστω &c. Arborq; po. athlas rex pascebat oues purpurea lana has rapuit herc. ide occasio data fabulæ ē de aureis pōis: q̄ gręce dīr τα μηλα. id qđ ē mediū ouis & poni vocabulū. ¶ Fuluo met. piphrasis auri. ¶ Dardaniæ: troiæ. ¶ Quot an. s. nūc occidit.

DAN. RES agit. Sanguis fundit agamēnonis manu ægisti adulteri sceleris duce & magistra fœmina occidit & Cassandra vexat minis maternis electra filia quærit ad cædē: Orestes ceteru⁊ p sororē occultatus est, ut maternæ necis occasiōe paterna vlciscat qntus actus. Carmen vero nonū & vltimū quod scribit metro archilochio tota hæc vltima pars de ηλεκτρα Sophoclis usurpata. ¶ Par annis decem nō minoris ruinæ q̄ quæ illata est troię spacio anno⁊. x. ¶ Precium furoris: in precium vaticinii sit cædis Agamemnonis.

BER. ¶ Exul: ægistus: timeo referre quæ video Clytênestrã: & ægistũ parare mortẽ Agamênoni. ¶ Fata: ipsa mors. ¶ Dñi. Agamemnonis. ¶ Cruor: in mensa: sanguis miscebatur uino. ¶ Mortifera, Clytênestra iferens mortẽ. ¶ Exitũ: qa nõ poterat educere manus ex illa veste. ¶ Manibus: p manicas. ¶ Sinus laxi: largi nõ permittunt exire caput. ¶ Semiuir. ægistus timidus haurit. i. aperit latus Agamênonis: nec magnũ vulnus facit: qa in medio vulnerẽ stupebat nec audebat pficere facin⁹. ¶ At ille. s. Agamênõ erat tanq̃ aper hispidus. i. septuosus & horridus qui captus laqueo cũ plus trahit tanto magis ligatur. ¶ Casse, laqueo. ¶ Arctat, stringit. ¶ Incassum: frustra q̃re nõ põt. ¶ Dissicere, frangere. ¶ Cæcos: clausas uestes. ¶ Implicitus, iplicatus in hac veste. ¶ Hostẽ: a quo percussus erat: sed nõ uidet ¶ Tyndaris clytemnestra. ¶ Qualis: fecit quẽadmodũ is qui vult ferire taurũ ante aras, primo notat locũ in quẽ vult ferire. ¶ Librat: eleuat. ¶ Habet percussus est: dũ hæc vidit dicit clytênestrã percutientem: antiqui dicebant absolute hẽt. i. percussus est. ¶ Pendet: q in torũ nõ potuit abscindere. ¶ Murmore: naʒ adhuc cadẽs murmurabat ¶ Recedunt. nõc audet Aegistus ipso Agamênone perempto ¶ Adiuuat. i. Clytemnestra. ¶ Respondet: suis cõuenit & filiis est maioribus suis. ¶ Thieste. s. perfido. ¶ Helene. s. scelerate qui deiphœbum maritum lacerate fecit. ¶ Stat: sol ob scelus firmauit se dubius an deberet fugere & obscurari quẽadmodũ fecit quando thiestes comedit filios: vnde dicit thiestea uia. s. per quã fugit pꝑter scelus Thiestis.

BER. F Vge, electra filia Agamênonis videns patrẽ mortuum fratri Oresti ꝯsulit, ut fugiat seruetq; se ab iniqua parẽte ut possit vlcisci mortem parẽtis. ¶ Hostiũ. s. ægisti & Clytẽnestre. ¶ Quid iste, videt

Ostendit oculis. uideo: & intersum: & fruor:
Imago uisus dubia non fallit meos.
Spectamus. epulæ regia instructæ domo:
Quales fuerunt ultimæ Phrygibus dapes:
Celebrantur/ostro lectus Iliaco nitet.
Merumq; in auro ueteris assarici trahunt.
Et ipse picta ueste sublimis iacet
Priami superbas corpore exuuias gerens.
Detrahere cultus uxor hostiles iubet.
Induere potius coniugis fide manu
Textos amictus. horreo: atq; animo tremo.
Regem ne perimet exul: & adulter uirum?
Venere fata: sanguinem extreme dapes
Domini uidebunt/ & cruor baccho incidet.
Mortifera uinctum perfidæ tradet neci.
Induta uestis exitum manibus negat.
Caputq; laxi: & inui claudunt sinus.
Haurit trementi semiuir dextra latus.
Nec penitus adigit uulnere in medio stupet.
At ille ut altis hispidus syluis aper:
Cum casse uinctus: tentat egressus tamen.
Arctatq; motu uincla & incassum furit.
Cupit fluentes undiq; & cæcos sinus
Dissicere/ & hostem quærit implicitus suum.
Armat bipenni Tyndaris dextram furens.
Qualisq; ad aras colla taurorum prius
Designat oculis ante: quam ferro petat.
Sic huc: & illuc, impiam librat manum.
Habet. peractum est. pendet exigua male
Caput amputatum parte. & hinc trunco cruor
Exundat. illinc ora cum fremitu iacent.
Non dum recedunt. ille iam exanimem petit.
Laceratq; corpus. illa fodientem adiuuat.
Vterq; tanto scelere respondet suis.
Hic est thyeste natus: hæc helenæ soror.
Stat ecce titan dubius emerito die:
Sua ne currat an thyestea uia.

Trimetri Iambici. Electra.

F Vge o paternæ mortis auxiliũ unicũ:
Fugito/ scelestas hostiũ euita manus.
Euersa dom⁹ ẽ fundit⁹/ regna occidũt.
Quis iste celeres concitus currus agit?
Germane uultus ueste furabor tuos:
Quos anime demens te fugis? externos fugis?
Domus timenda est/ pone iam trepidos metus
Oresta. amici fida præsidia intuor.

Trimetri Iambici.

STROPHILVS. ELECTRA.

P Hocide relicta strophilus: Elea iclyt⁹
Palma reuertor/ causa ueniendi fuit

strophiũ veniẽtem timetq; quo possit occultare frẽm cum sibi omnis fides dubia fit: strophius autẽ fuit rex phocensis pr̃ pyladis amicus & ꝯsanguineus agamẽnonis q clã mycenis Orestẽ seruãdũ subtraxit. ¶ Furabor, occultabo ne videant. ¶ Domus, domestici & mater ipsa, vnde nõ sunt fugiendi externi. ¶ Intuor, video Strophium amicum nostrum.

DAN. ¶ Fide, sarcasmos. ¶ Exul auget in adulterio maliciã ¶ Inulta: imposita. ¶ Vinctum, impeditum. ¶ Haurit: fecit poeta per tunicã squalẽtem auro latus haurit apertum. ¶ Penitus: in altum pene intus Inuii cõsutiles sine exito. ¶ Semiuir: insultatio in meticulosum mechum. ¶ Armat bipenni apud Sophoclem lamentans electra i hæc verba accedit ad hanc partem o mihi misera mĩra addas luge & multum pectus sanguinolentum feriens: quãtum miserum meum parẽtem defleo quem ad barbaram terram cruẽtus mars non perimit mater & mœchus ægisthus cruenta securi perimunt ut solent calones quercũ scindere σπωσ δρυν υλοτομοι σχισουσι κάρα φονίῳ πελέκει, &c̃ ¶ Habet metaphora a Venatore qui habet in cassibus ferã. ¶ Emerito: quasi iam perfecto.

DAN.
F VGE apud Sopho. subducitur conscia Electra puer orestes & occultat a fido pedagogo: o puer quẽ ex cæde patris a tua sorore recipiens seruaui & enutriui vsq; ad hoc ætatis vt fores vltor cædis paternæ, nunc Oresta & tu carissime hospitum Pylade consulendum est quid fieri oporteat & cætera, τι χρὴ δρᾶν ἐν τάχα βουλευτέον & cætera. ¶ Euita: caue. ¶ Hostium, matris, & adulteri. ¶ Domus: pater tuus Columen domus. ¶ Quos anime, correctio est in seipsam, & est in hoc prosecutio præparatio sequentis scenæ apte quæsita.

Gratari amico/cuius impulsum manu
Cecidit decenni marte concussum Ilium.
Quæ nam ista lachrymis lugubrẽ uultũ rigat?
Pauetq; mœsta?regium agnosco genus.
Electra luctus causa quæ læta in domo est?
Pater peremptus scelere materno iacet.
Comes paternæ quæritur natus neci.
Ægisthus arces venere quæsitas tenet.
S.O Nulla longi temporis felicitas.
E.Per te parentis memoriam obtestor mei,
Per sceptra terris nota:per dubios deos:
Recipe hunc Oresten, ac pium furtum occule.
S.Et si timendum cæsus Agamemnon docet,
Aggrediar/& te Oresta furabor libens.
Poscunt fidem secunda:at aduersa exigunt.
Cape hoc decorum ludicri certaminis
Insigne frontis:læua uictricem tenens
Frondem uirenti protegat ramo caput.
Et ista demum palma pisæi Iouis
Velamen eadem præstet:atq; omnem tibi.
Tuq; o paternis assidens frenis comes
Condisce pilade patris exemplo fidem:
Vos græcia nunc teste ueloces equi
Infida cursu fugite præcipiti loca.
E.Excessit, abiit, currus effreno impetu
Effugit aciem.tuta iam operiar meos
Hostes.& ultro uulneri opponam caput.
Adest cruenta coniugis uictrix sui.
Et signa cædis ueste maculata gerit.
Manus recenti sanguine etiamnum madent.
Vultusq; præ se scelera truculenti ferunt.
Concedam ad aras/patere me uitti tuis
Cassandra iungi:paria metuentem tibi.

Trimetri Iambici.
Clytemnestra. Electra. Ægisthus.
CASSANDRA.

Ostis parẽtis impiũ atq; audax caput:
Quo more cœt᷒ publicos uirgo petis?
E.Adulteroq; uirgo deserui domum.
Cl.Quis esse credat uirginem? Ele. guatã tuã?
Cl.Modestius cum matre. Ele. pietatẽ doces?
Cl.Animos uiriles corde tumefacto geris:
Sed agere domita fœminam disces malo.
E.Ni forte fallor, fœminas ferrum decet.
Cl.Et esse demens te parem nobis putas?
E.Nobis? quis iste est alter Agamemnõ tuus?

BER. Phocide veniebat strophi᷒: vt Agamemnonẽ amicũ suũ viseret victorem ex bello troiano redeuntem: ipseq; lętus erat q̃a palmã habuerat in ludis olimpicis. Elea corona habita: apud elidem ciuitatem in certamine Iouis olympici. Concussum: fractum. Quæ nam: sed cum appropinquaret vidit electrã virginem plorantem: rogatq; cãm luctus sui. Natus: Orestes quęritur vt interficiatur. Venere: adulterio matris. Longi temporis: ut inquit poeta magni breuis ẽ fortuna fauoris. Dubios: incertos ita tibi posset accedere. Et si: q̃uis uideã: q; isti potuerunt opprimere potentissimum regem: tuum accipiã puerum seruandum. Timendũ.s.esse. Furabor occultabo. Fidẽ: notabilis sententia: poscunt quasi inuitat. Exigunt: quasi debitam: nam nullis calamitatibus debet mutari fides. Cape: dat puero insignia: quę habuerat in certamine olympico ramum palmæ & coronam. Læua: manus sinistra. Pisei, qui apud ipsam colit: hoc erit tegẽdum uultum ne qs cognoscat:& augurium futuræ victorię. Condisce o pilade fili qui mecum ex incursu exempli mei disce amicitiam colendam esse. Vos vertit sermonem ad equos suos, dicens equi qui fuistis citi ad palmam uũc omnium gręcorum. Pręcipiti: velocis. Operiar: expectabo postq̃ abiit frater. Victrix: Clytemnestra dicens hæc audit matrem egredientem ut interficeret hostorem. Præse, ferunt demonstrant. Cõcedam: ibo ad aras vbi est Cassandra & eam alloquitur. Vittis: quibus ligabatur qui imolandi erant: & qui sacrificaturi diis pręceps fundebant. Paria: similia: ut tu.s.mortem.

Strophius secum veniens phocide. Venere adulterio capitali partas. Et si timendum, apte ostenditur fidi hospitis itegritas atq; cõstantia qui i aduersis nõ det terga sed se vltro auxiliatorem offerat: & amicũ fidelem. Oresta vocandi casus a græca inflexione detortus est ꝗ habet. τ. in vltima sic apud Sopho. νυν ορεστα και συ φιλτατε ξενων πυλαδη &c. Fidẽ secũda p̃spera fortuna.n.facile amicos inuenit aduersa periclitat & p̃bat. Ludicri cer. lusorii certaminis q; Hercules instituit in funere: pelopis & victorem i ipso ludicro apio coronari. ludicrus ludicra ludicrum secũde inflexionis. At priscia. tertia esse inuenit. a ludo deriuatum est aut quodcunq; lusorium & ioculare. Pisei Iouis. olipici Iouis: in cuius honorẽ olympia celebrabãt apud pisam & helidem quę quinto quoque anno fieri solebãt vnde primum computari p lustrum cœpta sunt tempora ob Hercule institutore certaminis usq; ad primã olympiadem supputant. cccc. xxx. anni. Aciẽ conspectum hostilem.

BER. Ostis parentis. Arguit Clytemnestra filiam electram q; virgo audeat venire in turbã virorum. Parẽtis mei: matris tuę. Impium, appositio est. Gnatum similẽ tibi: indignatiue loquitur. Modesti᷒.s.loquere. Doces.s.audaciam nã audax nimium occidisti patrem. Agere fœminã.s.esse mansuetam. Malo, supplicio. Ferrum: hæc obiicit matri. Nobis: quia tu loqueris in plurali quis est iste alter tuus. Agamemnõ qui tecum rex sit q̃bus par esse non possim.

DAN. Phocide: Clytẽnestra Orestẽ insectatur vt occideret cum patre oportune igit̃ procedit Strophius cuius fidei creditus puer occultetur. Electra vero ad Cassandram confugiet est autem secunda pars noni carminis loquitur.

DAN. Ostis: apud Sophoclem clytemnestra arguit. Electram impudentis & duri oris contra illa respondens: aut disco a te mater quando quæ vidi faciam indecentia: sed nempe ex te infœlicia opera cogunt me talia moliri mala enim a malis discũt. αισχρα γαρ μ... &c. quo quidem dialogo videtur de industria facta imitatio ob multorum translationem

in hac scaena quae continet Clytemnestrae insectatione & iurgia immanissima contra Electram quae confidentius matri respōdeat quam decet & filiam,& virginem adest ab alia parte aegysthus acrius insultans & matris quam depudicauerat causam suscipiens in puellam. Quis esse credat:apud Sophoclem impudentiae electre his verbis insultat Clytemnestra ωρεμμανειδε σοιστγα και τα μεσωσ,και ταρ δε ταμαπολλαγαν λεγειν ποιει. Foeminas ferrū decet:ut iam cernere est ferrum conuenit: & cōcessum est foeminis non colus non pensum. Nobis: correctio quod melius dixisset mihi.

BER. Tu uidua,tu loqueris tāquam regina vbi est rex tuus:nam sunt correlatiua rex & regina mortuo rege non est regina. Edissere: interrumpit uerba electre dic vbi sit frater tuus. Parentem: scilicet mortuum. Iuste:si iusta ex mater satis debet esse q̄ est in tuto. Parum, scilicet quod sit in tuto: ē tibi parum si uis illum occidere: quare non potest adimplere animum tuum. Hac, scilicet matris & tāgit manum. Decedo:ne habeas respectum occidendi me ab aras. Iugulum,interfice me quouis modo. Obsoletam: maculatā:eam. Ablue sanguine meo. Consors loquitur aegystho:tu nihil dicis quod ista scelata nata tot iniuriis me prouocat: & fratrem abscōdit. Aure maternae: quae non sunt digna vt audiantur a matre. Monebit: indignatur virgo quod moneatur a scelerato Aegisto. Demetere obtruncare:debere istam furibundam interficere. Impium: ipse filiae. Aut animā, scilicet reddat:reddere aiām est emittere spiritū & mori. Exigat euum,traducat,vitam, pedore: sordibus foetens propter carcerem diuturnum. Ante thalamos:ante coniugium. Ethere aspectu coeli. Sero quando non erit locus poenitentium. Rudis: ignarus:

Cl.Indomita post haec uirginis uerba impiae
Regina frangam citius.El.interea mihi
Tu uidua loquere.uir caret uita tuus.
Cl.Edissere ubi sit gnatus:ubi frater tuus.
E.Exiit micenas. Cly. redde nunc natū mihi.
E.Et tu parētem redde. Cly. quo latitat loco?
E.Tuto: quietus regna non metuens noua.
Iustae parenti satis, at iratae parum.
C.Morieris hodie.E.dūmō hac moriar manu.
Recedo ab aris:siue te iugulo iuuat
Mersisse:ferrum praebeo iugulum uolens.
Seu more pecudum colla resecari placet.
Intenta ceruix uulnus expecta tuum.
Scelus peractum est.caede respersam uiri
Atque obsoletam sanguine hoc dextra ablue.
Cl.Consors pericli pariter,ac regni mei
Aegiste gaudes?nata genitricem impie
Probris lacessit,abditum fratrem occulit.
A.Furibunda uirgo uocis infandae sonum,
Et aure uerba indigna materna opprime.
E.Etiam monebit sceleris infandi artifex
Per scelera nactus nomen ambiguum suis,
Idem sororis natus:& patris nepos.
Cl.Aegisthe cessas impium ferro caput
Demetere?fratrem reddat:aut animam statim
Abstrusa caeco carcere:& saxo exigat
Aeuum per omnes torta poenarum modos.
Referre:quem nunc occulit forsan uolet.
Inops,egens,inclusa:paedore obsitas
Vidua ante thalamos:exul:inuisa omnibus
Aethere negato,sero succumbet malis.
E.Concede mortem.Cly.si recusares,darem.
Rudis est tyrannus:morte qui poenam exigit.
E.Mortē aliqd ultra ē?Cl.uita:si cupias mori.
Arripite famuli monstrū,& auectam procul
Vltra Mycenas ultimo in regni angulo
Vincite septam noctem tenebrosi specus.
Vt inquietam uirginem carcer domet.
At ista poenas capite persoluat suo
Captiua coniux:regii pellex tori.
Trahite:ut sequatur coniugem ereptum mihi.
Ca.Ne trahite/uestros ipsa praecedam gradus.
Perferre prima Nuntium Phrygibus meis
Propero,repletum ratibus euersis mare,
Captas Mycenas,mille ductorem ducum.
Vt paria fata Troicis lueret malis.
Perisse dono foeminae:stupro,dolo.
Nihil moramur:rapite:quin grates ago.
Iam iam iuuat uixisse:post Troiam iuuat.
Cl.Furibūda morere.Ca.ueniet & uobis furor.

quia est aliud maius supplicium morte. Vita:scilicet est peius quando quis coepit mori. Arripite: imperat famulis: ut virginem ligatam ducant in carcerem. Septam: circundatam. Ista: scilicet Cassandra: iubet ut hanc interficiant. Captiua: quae voluit, esse coniunx mariti mei. Sequatur: scilicet ad inferos. Ne trahite: sponte ueniam nā libens morior: ut feram vindictam Troianis meis ad inferos. Repletum: hoc erat nuncium quomodo graeci tempestate perditi sunt. Captas: scilicet ab Aegysto. Ductorem, scilicet Agamemnonem interemptum. Mille: nam mille naues duxisse scribitur: constructio est ad tertium versum. Dono: propter vestem datam a Clytemnestra. Stupro, propter adulterium Aegisti. Rapite, cito me occidite. Iuuat: prius dolebam viuere post patriam victam, nunc gaudeo vixisse cum viderim vindictam meorum. Vobis furor: vaticinatur, nam post mortem matris Orestes furiis est agitatus.

DAN. Inuitae quia dictum est a principio: quo more caetus publicos virgo petis. Occidit: non patefacit. Per scelera natus ex patre Thyeste & Pelopea filia & superius ostēdit thyestes ipse. Coacta fatis nata fert vterum graue Me patre dignum versa natura est retro. Vidua ante separata ab omni viro & penitus deiecta a spe coniugii. Ethere negato q̄si cui interdictum sit ut aqua & igni quod erat damnatis cōmune apud veteres existium. Negato aethere: negata luce. Cōcedet,quasi quae mihi sit instar muneris. Morte: pro morier quod. Mors sit breuis poena.

Tragoedia octaua explicit.

Iam vaga:

BER.

AM VAGA, Claudius imperator Romanus post alias sponsas valeriã messalinam barbari messale cõsobrini sui filiã in matrimonium accepit ex qua Octauiam & britannicum suscepit: postea cũ illã cõperisset sup cętera flagitia atq; dedecora Caio filio nupsisse supplicio affecit inde Agrippinã germanici fris sui filiã vxorem duxit. Octauiã filiã syllão despõsauit quẽ postea nõ recusauit modo: sed & interemit postea illam Neroni quem adoptauerat priuigno suo collocauit mox illius consuetudinẽ nero aspernatus corripientibus amicis suffi cere illi debere respondit vxoria ornaměta. Tãdem mox sæpe frustra strãgulare meditatus dimisit vt sterilẽ: sed iprobãte diuortiũ populo nec parcẽte conuitiis etiam relegauit: denique occidit sub crimine adulteriorũ, adeo ipudẽti falsoque vt in qõne p neg ãtibus cunctis, Anicetũ pedagogum suum indicẽ subiecerit qui dolo stupratam a se fateretur. Popeã duodecimo die post diuortiũ Octauiæ in matrimoniũ acceptam dilexit vnice: & tñ ipsa quoque ictu calcis occidit, q se ex aurigatione sero reuersum grauida & egra cõuitiis incesserat, ibi autẽ Octauia surgens iam apparente luce lamentatur fortunã suã & mortem patris sui veneno necati: postea veniens nutrix eam consolari nititur. ¶ Iam vaga: quæ non stant: mõstrat principium lucis. ¶ Alcyones: de his dictum est in superiori tragœdia. ¶ Pandionias: prognem & Philomena; olim filias Pandionis regis athenarũ. ¶ Vince, scilicet questu. ¶ Grauior: peior est conditio tua. ¶ Semper genitrix: scilicet Mesalina mortua: ut est apud Tacitum. ¶ Prima: quæ ex illis causæ omnium malorum meorum. ¶ Sensus: si est anima alicubi. ¶ Vtinã scilicet essem mortua ante quam fuisses: obtruncata. ¶ Grãdeua: q̃ hẽt multos annos: ideo dr̃ imortalis.

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Octauia.	Nuntius.	Nutrix.
Agrippina.	Chorus.	Romanorũ.
Poppea.	Seneca.	Nero.
	Præfectus.	

TRAGOEDIA NONA: QVÆ INSCRIBITVR OCTAVIA.

ACTVS PRIMVS.

Anapæstici.

OCTAVIA.

Am vaga cœlo syдera fulgens
Aurora fugat: surgit Titan
Radiãte comas: mõdoq; diem
Reddit clarum. eia age tantis
Onerata malis: repete assuetos
Iam tibi questus.
Atq; æquoreas uince Halcyonas.
Vince & uolucres pandionias.
Grauior nanq; his fortuna tua est.
Semper genitrix deflenda mihi
Prima meorum causa malorum.
Tristes questus natæ exaudi:
Siquis remanet sensus in umbris.
Vtinam ante manu grandæua sua
Mea rupisset stamina Clotho:
Tua quam mœrens uulnera uidi:

DAN.

Am vaga: Latina tota imperatorii supcilii petulantiã arguens dire cęde infecta polluta isidiis parẽtalibus fœdæ libidinis irritaměta cõtinẽs: & ob id in cæcam prumpens rabiẽ & quodã velut indomito furore detonans titulus latina euphonia, q̃ situs ẽ dramatis partes pricipales tres. Prima Octauiæ repudiũ, secũda Neronis ipietas. Tertia popeæ nuptialis põpa in quinq; actus ut reliq; item distributa Argumẽtũ eius tale. Nero Claudius Sext? Claudii priuignus Senecę discipulus a pueritia vsq; hõ inquinatissimũ ac viciorũ ppe oium labe & ifamia notatus Octauiæ Claudii ex Messalina. Filia connubio iã stomachatus quam prius Syllano despõlatam iubẽte Claudio vxorẽ duxerat ut oia exequit ubertim, & affatim Suetonius in gestis & vita vtriusq; ad popeæ nuptias ex in tẽperantia amoris aium addixit quare consuetudinem Octauiæ cito aspernatus corripiẽtibus amicis & populo diuortiũ improbante nec parcente conuitiis popeam in matrimonium accepit dilexitq; vnice & efflictĩ Octauiã sæpius meditabatur strangulare tandẽ falso Aniceti pædagogi testimoniosos crimine adulterii i exiliũ coegit & necauit popeam vero Antonia Claudii filia pempta ictu calcis occidit postea Aulũ Plautiũ iuuenẽ ꝯcubitu cõspurcauit Seneca arguẽtẽ mori iussit, sed iã ad Octauiã reuertamur. Exit itaq; primum Octauia & soror & cõiunx Neronis ingemiscens & iniq̃ repudii causas expostulãs in primulo crepusculo quo iã vaga cœlo sydera fulgẽs aurora imitatio homerica & Virgiliana & qd̾ pene oblitus fueram Carmẽ primũ metro pindarico dimetro catalectico iscriptũ est ãt periphrasis cũ ornãdæ rei: quæ pulchra est, ut & iã prima nono &c. & i mille locis Hõe. ἠμοσ δ᾽ ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλοσ ἠώσ τε τῶν μοι κακῶν τροποι &c.

H compendio Romanam tradit historiam scribit in sexto & Tranquillus in uita eius Tacitus Cornelius Egesipp⁹ confirmāt: Claudium primum post.C.Cæsarem bellum intulisse britannis superbissimis & seuissimis gentibus: & deuicisse.Gn.Sentium & Aulum Plantium illustres & nobiles uiros: & inde filio suo Britannici nomen imposuit.

dat: retribuat meritum illi morte: nam matrem fecit mori ut scribunt Tacitus & Tranquillus. ¶ Hunc titulum: scilicet dedisse imperium filio per scelus.

Mea: carmē tertium metro pindarico introducitur alternatim Octauia plāgens & nutrix cōsolans & simul & uindictā dissuadēs quā parabat i uiq; octauia Ex cōparatione aliene calamitatis artificiose suam exagerat. DAN,

Anapæstici.

OCTAVIA. NVTRIX.

Mea nullis æquanda malis
Fortuna, licet
Repetam luctus electra tuos.
Tibi mœrenti cæsum licuit
Flere parentem.
Scelus ulcisci uindice fratre,
Tua quem pietas hosti rapuit
Texitq; fides.
Me crudeli forte parentes
Raptos prohibet lugere timor.
Fratrisq; necem deflere uetat.
In quo fuerat spes vna mihi,
Totq; malorum breue solamen.
Nunc in luctus seruata meos
Magni resto nominis vmbra.
N. Vox en nostras perculit aures
Tristis alumnæ cessat thalamis
Inferre gradus tarda senectus.
O. Excipe nostras
Lachrymas Nutrix, testis nostri
Fida doloris.
N. Quis te tantis soluet curis
Miseranda dies?
O. Qui me stygias mittet ad vmbras.
N. Omnia, quæso, sint ista procul.
O. Non uota meos tua nunc casus,
Sed fata regunt.
N. Dabit afflictæ meliora deus
Tempora mitis, tu modo blando
Vince obsequio placata uirum.
O. Vincam sæuos ante leones,
Tigresq; truces, ferat quam sæui
Corda tyranni.
Odit genitos sanguine claro,
Spernit superbos, humilesq; simul.
Nec fortunam capit ipse suam.
Quam dedit illi per scelus ingens
Infanda parens, licet in gratum
Diræ pudeat munere matris:
Hoc imperium cepisse, licet
Tantum munus morte rependat.
Feret hunc titulum post fata tamen
Fœmina longo semper in æuo.

¶ Mox illa gnati. Nero simulata reconciliatione cū matre eā reuocauit a baulis baias ad quinquatria inde machinosa naui redire iussit qua soluta i aquis concidit & enatauit incolumis. ligerinum nunciātem incolumem matrem iussit occidi. misso statim spiculatore q matrem omnino necaret eo spacio maris: quod est inter baulas & baias ut in quodam tetrasticho epigrammaticus uates pulchre testificatur.

BER, Mea nunc exit Octauia cōparans sua mala malis electræ filiæ agamemnonis interempti: ut pauloante uidimus. ¶ Licuit flere: q pars est leuamenti doloris aperte flere suos id ipsa facere non possum metu mariti. ¶ Fratre.s. Oreste qui matrem Clytemnestram & Egystum interfecit in ultionem Patris. ¶ Rapuit: nam: ut supra uidimus electra occiso patre Orestem fecit fugere committēs illū strophio phocensi. ¶ Texit: idest occultauit. ¶ Crudeli forte nam Messalina mater iussu parentis interempta est: & ipse pater ueneno nouercæ periit. ¶ Timor. s. mariti. ¶ Fratris. s. britannici ueneno interempti. ¶ Magni nois: claudii imperatoris. ¶ Vox audiuit uocem Octauiæ secum conquerentis. ¶ Alumnæ: Octauię. ¶ Senectus: mea cessat ire in thalamū eius. ¶ Et excipe, ueni ad me ut audias luctus meos. ¶ Soluet., depones ne ullo tpe lachrymes. ¶ Quis scilicet dies quo moriar. ¶ Nō uota, non ut optas euenit nobis: s; ut uoliit fata. ¶ Nec capit fortunam: elatus fortuna scipsum moderare nequit. ¶ Infanda parens, scelerata agrippina quę claudiam maritum: & britannicum priuignum sustulit de medio: ut Nero fili⁹ regnaret. ¶ Licet pudeat qa matrem habet odio. ¶ Repen

¶ Parētes, claudiū & messalinam Claudium agrippina uxor & nouerca Octauie medicato boleto consilio locuste peremit per halotum spadonem Messalinam tribun⁹ iussu narcissi confodit in orto cū matre. ¶ Vmbra magni: nominis parentibus germano amplissimis nominib⁹ ego sola relicta sum parsum uel luti uetigium & vmbra manis. ¶ Alumnę, licet lepida nunq nutrierit Octauiam, tamen absolute possumus ipsam adductam a Seneca de idustria ꝯiectare. ¶ Cessat thalamis qd moror ad eam celerare gressus meos ¶ O miseranda: Octauia quādo dabitur vnquam tibi ociū a tot luctib⁹ ¶ Nec fortunam capit: nescit mitem temperare ab insolenti lætitia. ¶ Parens: Neronis ut iperaret. ¶ Nec fortunam capit ipse suam uide quam cæcum & insanū reddidit Neronem fortuna, teste nanq; Orosio: cuius uerbis & sensu eo libentius utor q; sit christianū & magni discipulum Augustini: Omnia prope Italiæ & grecie theatra perlustrauit, assumpto uarii uestitus dedecore, citaristas: tragœdos: aurigas: uisus est superare uirum i uxorē duxit, ipe a uiro ut uxor acceptus est & rectas nuptias celebrauit: retibus aureis piscabatur purpureis funibus nullam uestem bis induit, nec vnquā minus mille carrucis iter traditur cōfecisse. ¶ Deniq; urbis Romæ incendium uoluptatis sue spectaculū fecit, per sex dies septemq; noctes ardēs ciuitas regios pauit aspectus auarissimus centies cētena milia sestertium annua a senatu conferri sibi imperauit plurimos senatorū nulla causa bonis priuauit. Crudelissimus plurimam partem Senatus interfecit equestrem ordinē

prope destruxit matrem fratrem sororem uxorē pstrauit. ¶ Impiissimus: nam primus Romae christi sectatores mo ribus affecit: beatissimos apostolos Petrū cruce. Paulum gladio interfecit: nefandissimus deniq; oium qui sunt qui fuerunt: aut qui futuri sunt sceleratorū. Senecā praeceptorem sanctissimum ad mortē compulit: q̄uis persancte iurarer frustra se eē suspectum & potius periturum q̄ nociturum ei.

BER,

Olleráda: dicit octauia sua mala nunq̄ posse finiri nisi morte enumerans illa flebiliter. ¶ Meae famulae .s. popeę quam superduxit mihi maritus. ¶ Luce: uita quia uellē mori. ¶ Sed sceleris: nec crimine falso. ¶ Absit: si occidat sine nomine criminis accipiā mortem pro beneficio. ¶ Poena: nā uideo duriora morte. ¶ Iungere, ubiq; supple poena grauior. ¶ Hosti: neroni osculari illi q̄ qui interfecit patrē & fratrem meū. per agrippā eius matrem. ¶ Nutus signa eius uoluntatis. ¶ Cuius iperiū .s. fratris britānici qui patri debebat succedere. ¶ Quā saepe: addit alia poena nunq̄ habeo quietem tranquillā semper mihi obseruat imago ante oculos fratris interempti. ¶ Fratris ora .s. neronis qui frater erat p adoptionem. ¶ Petit: inuadit. ¶ Modo: interdū: Hostis Nero: ira uī mihi. ¶ Inhaerenti: iuncto mihi dū vult vulnerare illum mihi inhaerētem: etiā me percutit: ut uidetur mihi in somno. ¶ Rapit: celeriter agit. ¶ Excutit: tunc excutior somno & incipio dolere. ¶ Pellicē: Popeam. ¶ Nitentē: ornatam. ¶ Cuius munus: in gratiā eius popeae ipse uero iterfecit matrem. ¶ Imposuit matrem naui soluti li: ut cum illa esset in mari solueretur materq; periret in vndis q cum esset apud baias effecit. illa iposita naui eademq; fracta natauit in lacū lachrinum & exiuit ad littus quod audiens Nero misit libertū qui eam interficeret: vnde dicit stygię rati: qui misit illam mortē ¶ Seuior: nā mare pepercerant & filius interemit. ¶ Quae spes quādo iterfecit matrē quae spes potest eē mihi. ¶ Inimica: Popea ¶ Victrix cōpos uoti. ¶ Iu

N. Animi retine uerba furentis.
Temere emissam comprime uocem.

Trimetri Iambici.

OCTAVIA. NVTRIX.

Olleráda q̄uis patiar, haud vnq̄ q̄ant,
Nisi morte tristi nostra finiri mala.
Genitrice caesa per scelus rapto patre,
Orbata fratre, miseriis, luctu obruta.
Moerore pressa, coniugi inuisa, ac meae
Subiecta famulae, luce non grata fruor,
Trepidante semper corde, non mortis metu
Sed sceleris: absit crimen a fatis meis.
More iuuabit. poena nam grauior nece est.
Videre tumidos, & truces miserae mihi
Vultus tyranni, iungere atq; hosti oscula,
Timere nutus, cuius obsequium meus
Haud ferre posset fata post fratris dolor
Scelere interempti, cuius imperium tenet,
Et morte gaudet author infandae necis.
Quam saepe tristis vmbra germani meis
Offertur oculis, membra cum soluit quies?
Et fessa fletu lumina oppressit sopor.
Modo facibus atris armat infirmas manus.
Oculosq;, & ora fratris infestus petit.
Modo trepidus idē refugit in thalamos meos,
Persequitur hostis, atq; inhaerenti mihi,
Violentus ensem per latus nostrum rapit.
Tunc tremor, & ingens excutit somnos pauor.
Renouatq; luctus, & metus miserae mihi
Adiice his superbam pellicem nostrae domus.
Spoliis nitentem, cuius in munus suam
Stygiae parentem natus imposuit rati.
Quam dira post naufragia superato mari
Ferro interemit saeuior pelagi fretis.
Quae spes salutis post nefas tantum mihi?
Inimica, uictrix, imminet thalamis meis.
Odioq; nostri flagrat: & pretium stupri
Iustae maritum coniugis captat caput.
Emergere vndis: & fer auxilium tuae
Natae inuocanti genitor: aut stygios sinus
Tellure rupta pande, quo praeceps ferar.
N. Frustra parentis inuocas manes tui
Miseranda, frustra, nulla cui prolis suae
Manet inter vmbras cura. qui nato suo
Praeferre potuit sanguine alieno satum.

stae coniugis .s. mei quae sum iusta uxor neronis. ¶ Emergere: emergaris: rogat patrem claudium: ut ueniat ab inferis ad auxilium gnatae: aut aperiat: terram: ut ipse possit descendere ad inferos. ¶ Frustra: octauia frustra inuocās parentem mortuum qui etiā dum uiueret nullam curā habebat propriorū filiorū: nam petet quod Neronē adoptauerat in imperiū satū alieno sanguine. ¶ Nato suo scilicet britannico.

DAN,

Olleranda: an nectitur cū superiori, nanq; Octauia persistit i gemitib⁹ & lamentis. ¶ Caetera sola discrepat metri qualitate q est archilochium trimetrum catalecticū Collocutrices Octauia Nutrix Sola mors finiet nostra mala ¶ Meae famulae: Popeae quā mihi par esset seruam dari. ¶ A fatis meis, ne moriar criminose. ¶ Infirmas quia vmbra interemit ueneno britannicū accepto a Locusta uenenariorū indica dum secū coenaret: ueritus ne quādoq; apud hominum grām paterna memoria praeualeret. ¶ Infandę necis: ueneni qd coenanti dari iperauit. ¶ Infest⁹ inimicus. ¶ Atq; inherēti &c. uideor neronē uidere britannico insultantē meo lateri adnitēti & iter meū latus ensem rapere. ¶ Tunc excutior: & surgo attonita ¶ Pellicem: mihi popeam. ¶ In cuius: munus nat⁹ .i. Nero stygiae rati machinosae & solutili matrē, redeuntem a baulis dolosa nauicula mādauit necari: ut supra uisum est in gratiā Popeae: sed liberam a naufragio pcussor interemit gladio iussu nerōis. ¶ Stupri .s. mei est aūt stuprū in uiduam pprie etiā in puerū lex iulia statuit poenā decē milliū stupratoribus puerorum nostris temporib⁹. poena est amputatio colli, & rog⁹. ¶ Inimica uictrix: Codex uetustissimis habet Nutrix. ut sit uocandi casus. ¶ Iuste maritum coniugis captat caput. Sēsus est per ironiā iuste sibi captat & allicit maritum meum in precium stupri. ¶ Frustra parentes ne quicq̄ parent ea inuocas qui uiuens ne dū mortuus nullā: suae plis habuit curam. ¶ Sanguine alieno satum: te quē peperit Agrippina Germanici filia

Genitamq; fratris coniugem captus sibi
Toris nefandis flebili iunxit face.
Hinc orta series facinorum, cædes, doli,
Regni cupido, sanguinis diri sitis,
Mactata soceri concidit thalamis gener
Victima tuis ne fieret hymenæis potens.
Pro facinus ingens, fœminæ est munus datus
Syllanus & cruore fœdauit suo
Patrios penates, criminis factus reus.
Intrauit hostis (hei mihi) captam domum
Dolis nouercæ principis factus gener.
Idemq; natus, iuuenis infandi ingenii,
Capax, scelerumq; dira cui genitrix facem
Accendit & te iunxit inuitam metu.
Tantoq; uictrix facta successu ferox
Ausa imminere est orbis imperio sacri.
Quis tot referre facinorum formas potest?
Et spes nefandas fœminæ, & blandos dolos
Regnum petentis per gradum scelerum oium?
Tunc sancta pietas extulit trepidos gradus,
Vacuamq; Erinnys sæua funesto pede
Intrauit aulam, polluit Stygia face
Sacros penates, iura naturæ furens
Fasq; omne rupit, miscuit coniux uiro
Venena sæua. cecidit atq; eadem sui
Mox scelere nati. tu quoq; extinctus iaces
Deflende nobis semper infelix puer,
Modo sydus orbis, columen augustæ domus
Britannice. (heu me) nunc leuis tantum cinis
Et tristis vmbra, sæua cui lachrymas dedit
Etiam nouerca, cum rogis artus tuos
Dedit cremandos, membraq; & vultus deo
Similes uolanti flamma feruens abstulit.
O. Extinguat & me ne manu nostra cadat.
N. Natura non uires dedit tantas tibi.
O. Dolor, ira, mœror, miseriæ, luctus dabunt.
N. Vince obsequendo potius immitem uirum.
O. Vt fratrem ademptum scelere restituat mihi?
N. Incolumis ut sis ipsa, labentem ut domum
Genitoris olim sobole restituas tua.
O. Expectet aliam principis sobolem domus.
Me dira miseri fata germani trahunt.
N. Confirmet animum ciuium tantus fauor.
O. Solatur iste, nostra non releuat mala.
N. Vis magna ppl'. est. Oc. principis maior tñ.
N. Respiciet ipse coniugem. Oc. pellex uetat.
N. Inuisa cunctis nempe. Oc. sed cara est uiro.
N. Nōdū uxor est. Oc. iā fiet: & genitrix simul.
N. Iuuenilis ardor impetu primo furit.
Languescit idem facile, nec durat diu

uicei filia de familia Domitia, Neroni filio Antoniæ qui decessit pytg s morbo intercataneo. principis factus gener. te ducta. BER. ¶ Genitam fratris: agrippinam. ¶ Captus: scilicet amore. ¶ Flebili: qui postea ab ea est interfectus. ¶ Hinc, ex hoc illicito matrimonio. ¶ Gener: Lucius sillanus appositiue: uicti ma huic desponsata fuerat Octauia: accusatusq; fuerat q uolebat interficere Imperatorem. ¶ Tuis hi mineis: tuo cōiugio. ¶ Fœminæ munus: nam gratia mulieris occisus est scilicet Agrippinæ. ¶ Criminis: nam accusatus fuerat uelle iterficere Imperatorem. ¶ Intrauit hostis. s. Nero. ¶ Gener: qui postea te acce pit in uxorem. ¶ Et natus s. per adoptionē. ¶ Nefandi ingenii: crudelis naturę. ¶ Capax: plenus omnibus sceleribus. ¶ Faces: propter matrimonium, qd ipsa Agrippina uoluit: Neronem habere Octauiam uxorem. ¶ Tanto succes su: tāta prosperitate facta ferox & insolēs ausa est aggredi imperium orbis: nā ueneno claudio tradidit imperiū filio Nerōi. ¶ Formas: diuersitates. ¶ Fœminæ. s. agrippinæ. ¶ Per gradum: nam seriatim mul ta scelera fecit dum tenderet ad regnū. ¶ Tunc: quā do agrippina intrauit domum uestram: pietas exiuit & intrauerunt furiæ infernales. ¶ Exiuit: portauit gradus. i. gressus suos trepidos: festinos. ¶ Vacuam: s. de pietate. ¶ Erinnys furia. ¶ Polluit & contaminauit. ¶ Furēs, ipsa agrippina furia dissoluit omnia iure naturę. ¶ Coniux ipsa agrippina. ¶ Infelix puer: britannicus. ¶ Columen: sustentaculum augustę domus imperatoriæ: nam imperatores omnes Augusti erāt: nouerca scilicet agrippina non potuit tenere lachrymas in funere tuo. Deo uolanti: cupidini aligero: nā forma similis eras Deo amori. s. ¶ Nec cadat: interficiat etiā me Nero priusq ipsum interficiam natura quia tu es fœmina debilis. ¶ Obsequendo: complacē

do ei blandiciis. ¶ Vt fratrem: indignatiue. s. obsequar ut restituat fratrem mortuum. ¶ Vt sis. s. debes obsequi. ¶ Labentem: cadentem. ¶ Sobole: filiis ex te genitis. ¶ Fata germāi: expecto id qd accidit fratri: ut ipsa quoq; iterficiat. Confirmet: ne timeas mortem: nam cum sciat uero te esse dilectam a toto populo non audebit interficere. ¶ Non leuat: non tollit. ¶ Coniugem: cōsiderabit te esse uxorem suam. ¶ Pellex: Popea. ¶ Iuuenilis: amor iuuenum subito captiuatur: sed idem languescit: idest cito desinit. ¶ Quis tot: auget p ανεφωνημα turpitudinē agrippinæ cuius imania ac sine exemplo teterrima facinora nulla est tam potens lingua quæ ualeat explicare: quonam quotidie claudiorum familiam subiit illico emigrauit pietas i cuius locum subiit lis & discordia fas omne abscissum & iura naturę peruersa. ¶ Miscuit: cōposuit. ¶ Puer: quæ ius fit morti a mulatione nocis (vnde Tranquillus.) Britannicus: uocabatur antea Germanicus mox deuicta britannia uocatus est Britannicus ut Tranql. & Eutropius scriptum reliquere. ¶ Heu me: pathos ab inani quippe in tantillū cinerem tota hois per tranfitum laudat admirabilem speciem britannici quę uel ipsam nouercam flexit ad lachrymas in funerea pompa. Extinguat & me: irrisus ptio est ex uehementi indignatione sicut supra aiad: uertimus i Electra. ¶ Tātas uires ut posiut Neronē occidere qui lingua sabina est uir fortis. ¶ Restituas i staures & sustineas. ¶ Sobolis: tuis gnatis soboles de adolescētib⁹ ppriè dicit abolesco quod est creico. ¶ Lucretius inqt sine uirg: sobolis fuit est mulieris origo. ¶ Fauor: gratia populatis. ¶ Iuuenilis ardor, uertit facile Iuuenū ardēs incordē stimulus fax amoris cito euaporatus ut sunt mutabiles mētes iuuenum iuxta sniam Homericam αιωνο τερων αι δ' ετοι φρενες ηερεθονται. DAN.

BER. ¶ Venere turpi: inhonesta libidine sed amor caste con iugis semper durat. ¶ Domini: Neronis animum .i. amorem tenuit. ¶ Praelatam praepositã sibi. ¶ Monumenta: facit aliqua signa quibus ostendit se iam timere. ¶ Quibus .s. monumentis. ¶ Fassa confessa. ¶ Leuis inconstans: nã cito desseretur. ¶ Passa est consolatur Octauiam exẽplo Iunonis quae saepillis talia passa est Ioue marito ¶ Regina deum: Iuno deorum regina. ¶ Vertit: dum committit stupra. ¶ Oloris: nam mutatus in cignũ stuprauit Ledam. ¶ Sidonii tauri: nam mutatus in taurum rapuit Europam agenoris regis Sydonis filiam. ¶ Aureus: nam mutatus in aureum himbrem defluxit in gremiũ danaes filiae Acrisii & eam stuprauit. ¶ Himbri: ablatiuus est in i & e. ¶ Sydera ledae: castor & pollux filii ledae relati sunt in numero deorum: similiter & Bacchus & Hercules qui omnes nati sunt ex adulterio Iouis. ¶ Heben: filiam Iunonis & uxorem: ut diximus supra. ¶ Vicit: ecce quanuis uideret Iuno tot iniurias sibi fieri: tamen semper obsequuta est Ioui. ¶ Cõiugis: Iunonis. ¶ Altae: in profundo pectoris dissimulatus dolor: vnde nunc sola fruitur Ioue i coelo: quod tibi eueniet in terris si obsequeris marito. ¶ Forma pulchritudine alicuius mortalis. ¶ Iũgent: arguit Octauia ab impossibili: quod ignis prius miscebitur vndis: & omnia iura naturę confundentur q̃ ipsa habeat animum concordem cum Nerone, rogatq; Iouem ut perdat eum: quod tamen fieri putat quando uidet cometam ex coelo minantẽ mortem principis. ¶ Pandere: distendere: nam ut scribit Plinius cometa crines habet & apparet semper uersus septentrionem: vnde dicit. ¶ Quo .s. parte bootes rigens: idest frigidus regit plaustra .i. ursam maiorem & minorem quod sydus est in septentrione ut diximus ¶ Polluitur aether inficitur aer spiritu scelerati imperatoris qui non dignus est uiuere cum sit pestis in terris. ¶ Dux ipsius: intellige Neronẽ q cõmereĩ mori superat astra q̃ mortẽ uidẽtur minari uel itellige iouẽ qui uidetur dux impius qd non tollit Neronem de mũdo. ¶ Ferum typhona: accusatiuus graecus typhon fuit gigas filius terrae & titani nulla pestis est grauior illo Nerone: neq; gigantes tam crudeles fuerunt quantum ipse.

In uenere turpi, ceu leuis flammae uapor.
Amor perennis coniugis castae manet.
Violare prima quae toros ausa est tuos,
Animumq; domini famula possedit diu,
Iam metuet eadem nempe praelatam sibi
Subiecta, & humilis, atq; monumenta exstruit,
Quibus timorem fassa testatur suum.
Et hanc leuis, fallaxq; destituet deus
Volucer Cupido. sit licet forma eminens,
Opibus superba, gaudium capiet breue.
Passa est similes ipsa dolores
Regina deum.
Cum se formas uertit in omnes
Dominus coeli, diuumq; pater,
Et modo pinnas sumpsit oloris,
Modo Sidonii cornua Tauri.
Aureus idem fulsit in imbri.
Fulgent coelo sydera Ledae,
Patrio residet Bacchus olympo.
Deus alcides possidet Heben.
Nec Iunonis iam timet iras.
Cuius gener est, qui fuit hostis.
Vicit sapiens tamen obsequium
Coniugis altae, pressusq; dolor.
Sola tonantem tenet aetherio
Secura toro maxima Iuno,
Nec mortali captus forma
Deserit altam Iuppiter aulam.
Tu quoq; terris altera iuno,
Soror augusti, coniuxq; graues
Vince dolores.
O. Iungentur ante saeua syderibus freta,
Et ignis vndae, Tartaro tristi polus.
Lux alma tenebris, roscidae nocti dies.
Quam cum scelesti coniugis mente impia
Mens nostra semper fratris extincti memor,
Vtinam nefandi principis dirum caput
Obruere flammis coelitum rector paret.
Qui saepe terras fulmine infesto quatit.
Mentesq; nostras ignibus terret sacris,
Nouisq; monstris. uidimus coelo iubar
Ardens cometam pandere infestam facem,
Qua plaustra tardus noctis aeterna uice
Regit Bootes, frigido arctoo rigens.
En ipse diro spiritu saeui ducis
Polluitur aether, gentibus clades nouas
Minantur astra, quas regit dux impius.
Non tam ferum Typhona neglecto Ioue
Irata tellus edidit quondam parens.
Haec grauior illo pestis, hic hostis deum

DAN. ¶ Atq; monumenta, certo indice prodit iam suam de te formidinem. ¶ Dominus: qui habet imperium domus: is proprie dominus est vnde dominus & seruus retrãsitoria nomina sunt. Et dominus dicitur cui populi subsunt. Virgilius. Romanos rerum dominos. g. & c. to. Antiqui dixerũt dubenum. Pacuuius dum dubenos ligatos seruos pessime uerberat: dominos & dominas amãtes dicimus & Deos & Deas. Virgilius Et iuncti currum dominae subiere Leones. Ouidius. Et Domino soluere uota Ioui. Dominus ergo cęli: idest Iuppiter dominator coeli diuumq; aeterna potestas. Exemplis a maiori solatur dolentem Octauiam quoq; Iuppiter concubinos & concubinas inuita Iunone habuerit coelestiq; honore hibridas decorauerat. ¶ Vicit sapiẽs: tam sapientis est pertinacem obsequelam tolerare. ¶ Tenet tonantem dissimulando eius iniurias: semel iocabatur cum Ganimede Iuppiter uidente Iunonem: arrisit Iuno contra: nuo Iuppiter relicto puero deosculatus est Iunonẽ: ut eleganter indicat Lucianus Itetrasticho quodã: qd ego latinũ feci Iuppiter humanos deponens pectore curas. Forte suo coepit cũ Ganimede iocos. ¶ Viderat: & ridẽs Iuno formosa. Ministro a Ioue neglecto basia sola tulit. ¶ Augusti Neronis. ¶ Vince: ferendo ¶ Iungentur, contrariis argumentis & antietis a quatuor rerũ initiis cõfirmat se contra. Sensus est mare potius sustineret stellas, & ignis ferret aquas quam

feram ego

feram ego mores scelesti con iugis. ⸿ Cometam: & comes tes & cometa in genere ui- rili enunciatur. stella crinita hispida. terrificum sydus & perniciem magnis uiris por- tendens. ⸿ Frigido: pro fri- gore. ⸿ Irata tellus: Appol- lonius meminit in tertio: & ut supra adnotauimus.

BER. ℂ Templis: nam ut inquit: Suetonius: uasa templis sa- crata conflabat. ⸿ Ciues: nã multos proscripsit pluresq; perdidit. ⸿ Fratri: britanni- co. ⸿ Matris Agrippinæ. ⸿ Et lucem: ex indignatione subiungit hoc licet mereatur mori: uiuit tamen. ⸿ Noxiã: nimis nocentem. ⸿ Inuicta: quibus nihil potest resistere: frustra iacis & temere: idest sine consideratione fulmina, cum potius sæuum Tiran- num deberes ferire. ⸿ Ces- sat: quod non feriat. ⸿ Quẽ, orbem. ⸿ Iugo turpi: serui- tute. ⸿ Augustum: nomen fa milliæ nostræ. ⸿ Inquinat: diffamat. ⸿ Cede: fer æquo animo fortunam tuã. ⸿ Vr- getur ira: iam diu dii habent gentẽ nr̃am inuisam. ⸿ Quã: scilicet domum. ⸿ Dura: im- misericors. ⸿ Genitricis: ma tris messalinæ quę cum esset Claudius apud hostiã Caio filio nupsit dote inter auspi- ces consignata: ut scribunt Tranquillus & Tacitus: q̃ cum reciuisset imperator il- lam iubet supplicio affici. ⸿ Nupsit. s. iterũ filio. ⸿ No- stri: filiorum quos habebat ex Claudio. ⸿ Cõiugis: clau dii. ⸿ Legum: contra leges id matrimonium fecerat ue- niente Claudio. ⸿ Illo: ad- uerbium: ad illum locum. ⸿ Stygios: mortiferos. nam postea ambo interfecti sunt. ⸿ Toros. s. messalinę & filii. ⸿ Faces: quæ solent ferri in nuptiis. ⸿ Principis: Clau. ⸿ Cede: scilicet matris meæ ⸿ Extincta: postquam ipsa mortua est: nunquam deter- si lachrymas oculis. ⸿ Con- iugem. Claudium qui postea duxit Agrippinam: a qua ue nenatus est vna cum filio bri tannico: vnde mater fuit cau sa mortis illorum: nisi perdi ta fuisset ipsa: pater non du- xisset Agrippinã. ⸿ Ad vm- bras: ad inferos. ⸿ Prodidit: fuit causa ruinæ. ⸿ Furoris: incestæ libidinis: quia iun- cta est filio.

Hominumq;, templis expolit superos suis,
Ciuesq; patria. spiritum fratri abstulit.
Hausit cruorem matris, & lucem uidet.
Fruiturq; uita noxiam atq; animam trahit.
Pro summe genitor, tela cur frustra iacis
Inuicta toties temere regali manu?
In tam nocentem dextra cur cessat tua?
Vtinam suorum facinorum pœnas luat
Nero. ipse diuo Domitio genitus patre
Orbis tyrannus, quem premit turpi iugo.
Morumq; uitiis nomen augustum inquinat.
N. Indignus ille fateor, & thalamis tuis.
Sed cede fatis, atq; fortunæ tuæ
Alumna quæso, ne ue uiolenti moue
Iram mariti. forsitan uindex deus
Existet aliquis, lætus & ueniet dies.
O. Graui deorum nostra iampridem domus
Vrgetur ira, prima quam pressit Venus
Furore miseræ dira genitricis meæ.
Quæ nupta demens nupsit incesta face
Oblita nostri, coniugis, legum immemor,
Illo soluta crine, succincta anguibus,
Vltrix Erinnys uenit ad Stygios toros.
Raptasq; thalamis sanguine extinxit faces.
Incendit ira principis pectus truci
Cædem in nefandam. cecidit infelix parens
Heu nostra ferro, meq; perpetuo obruit
Extincta luctu, coniugem traxit suum.
Natumq; ad vmbras, ꝓdidit lapsam domũ.
N. Renouare luctus parce cum fletu pios.
Manes parentis, ne ue sollicita iuæ.
Graues furoris quæ sui pœnas dedit.

Anapæstici. Chorus Romanorum

QVæ fama modo uenit ad aures
Vtinam falso credita perdat
Frustra toties iactata fidem.
Nec noua cõiux nostri thalamos
Principis intret, teneatq; suos
Nupta penates Claudia proles.
Edat partu pignora pacis,
Qua tranquillus gaudeat orbis.
Seruetq; decus Roma æternum.
Fratris thalamos sortita tenet
Maxima Iuno. soror augusti
Sociata toris cur a patria
Pellitur aula? sancta quid illi
Prodest pietas, diuusq; pater?
Quid uirginitas, castusq; pudor?
Nos quoq; nostri sumus immemores
Post fata ducis, cuius stirpem

Væ fama, Inducitur Chorus q̃ fama vul- gata quod Nero duce- ret Pope- am uxorem repudiata Octa uia: eius miseriam deplo- rat Populumq; Romanum arguit quod talia patiatur qui solitus erat Tyrannos expellere. ⸿ Versus anape- sticus est. ⸿ Quæ fama: ali qui interrogatiue legunt: sed potes facere totam vnam constructionem: scilicet uti- nam fama quæ peruenit ad aures sit credita falso. ⸿ Per dat: non sit uera. ⸿ Noua po pea: pricipis Neronis. ⸿ Pro les claudia: Octauia. ⸿ Pi- gnora: filios: pignus pacis in ter ipsam & Neronẽ. ⸿ Edat generet. ⸿ Qua, pace. ⸿ So- ror, & uxor Neronis augusti ⸿ Diuus pater: claudius. nã a Nerone ide in numero deo rum relatus est ut tegeret cri men ueneni. ⸿ Nos quoq;: ue nit ad reprensionem populi qui hæc pati non deberet. ⸿ Post fata: idest mortem: nam mortuis etiam debetur officium. ⸿ Cuius, scilicet du cis Claudii. BER.

ℂ Lætus dies: uindictę quo meritas scelerum suorũ det pœnas: raro enim antece- dentem scelestum deseruit pede pene claudo. ⸿ Graui deorum: expostulat pertina- cem constantemq; iram deo rum in se suamq; familiam. ⸿ Dira uenus: certauit vna nocte quinq; & uiginti con- cubitibus: & lassata uiris nõ- dum satiata redibat: uenus improba domum. claudiam furore i extincto Messalinæ sugillauit. ⸿ Raptas: de pa- ternis thalamis. ⸿ Renoua- re: nititur demũ nutrix octa- uiam a luctu maternæ cala- mitatis cohibere. DAN.

Væ fama: cõ- miseratur Co rhus abomi- nãdum Octa- uiæ repudiũ: & Popeæ ini- quas nuptias: mox inuehit in perditos ac facinorosos mores Neronis. ⸿ Scribitur hoc carmen quod est quartũ metro pidarico dimetro bra chicathalectico. DAN.

BER. ¶ Euo: longitudine temporis: Romani de sanguine martis animosi erant: sed modo longiores ab illa stirpe facti sumus timidiores: i nobisq; deficit sanguis martius. ¶ Virgo: uirgine: historia a Tito liuio scribitur plene. Apius decem uir captus amore huius puellæ illam falso per libertum in seruitutem uindicare uolebat: nam ex ancilla sua natam esse libertus asseuerabat: cui cũ uirginis pater puellæ resistere nõ posset: apiũ decemuirum rogauit ut remotis arbitris cũ filia loq liceret: quo concesso arrepto gladio e proxima lanigena filiam iugulauit: mallens habere illam mortuam quã stupratam. Populus autem uidens iniquitatem decemuirorum qui regibus successerãt. illos magistratu abire coegerunt: hęc tota hystoria ibi exprimitur breuiter. ¶ Seruitium: ne traheris in seruitutem per libertum Apii. ¶ Libido. s. Apii qui te cupiebat. ¶ Te quoq; Lucretia romani pudoris specimẽ lucretii filia & collatini uxor ut scribitur a Liuio uiolata a Tarquino filio tarquini superbi, uocatis parẽtibus & marito, manu ppria mortẽ sibi cõsciuit: ne adulterio cõsensisse uideret & Brutus astit qui iam diu stulticiã simulauerat arrepto gladio quo ipsa Lucretia ceciderat in publicũ prodiens populũ cõcitauit ad fugam regis qui cũ tota stirpe expulsus est. ¶ Nata lucretii, Lucretia. ¶ Tullia: filia serui tulii sexti regis Romanorum: & uxor tarquini superbi qui patrẽ uxoris interfecit regno potiref: hæc scelerata fuit simulq; cũ tarquinio expulsa: unde Valerius maximus inquit: cũ hæc carpẽto ueheretur: & is qui iumenta agebat succussis frenis cõstitisset: repentino more cãm requisiuit & ut cõperit corpus patris Seruii tulii occisi ibi iacere supra id duci uehiculum iussit quo celerius in cõplexu interfectoris eius tarquini ueniret. ¶ Lacero seni: prĩ seruio Tullio iterẽpto noluit illũ sepeliri. ¶ Hæc quoq; nati. s. Neronis tangit hystoriã quõ agrippina mater Neronis periit: q ut igr Suetonius cũ ueneno tẽtasset pdere, sentiretq; antidotis pmunitã: lacunaria quæ noctu sup dormientẽ laxata machina deciderẽt parauit: hoc cõsilio per cõscios parũ celato: solutilẽ nauẽ: cuius uel naufragio uel camere ruina periret cõmentus est. ¶ Atq; ita recõciliatione simulata a iucundissimis litteris baias euocauit ad solennia quinquatrium simul celebranda datoq; negocio triarchis: qui liburnica qua aduecta erat uelut fortuito concursu confringerent protraxit conuiuium repetentiq; baulos in locum corrupti nauigii machinosum illud obtulit. hilare prosecutus: atq; in ingressu papillis quoq; exosculatis: reliquum temporis cũ magna trepidatione uigilauit, operiens ceptorum exitum. Sed ut diuersa oia nandoq; euasisse eam compertit, impos cõsilii lagerinũ libertum eius saluũ & incolumen cũ gaudio nunciãtẽ abiecto clausula iuxta pugiõe ut percussorẽ sibi subornatũ arripi, cõstringiq; iussit: matrẽq; occidi quasi deprehẽsum crimen uoluntaria morte uitasset. ¶ Rate ferali: naue solutili & mortifera. ¶ Iussi, a Nerone. ¶ Profecta: proficisci significat incohationem itineris: nõ pfectionẽ. Plautus: ibo. quo pficiscor. ¶ Pressa: pessundata. ¶ Fugam lœti: fugere mortẽ. ¶ Secãt natant inherẽtes tabulis. ¶ Repetunt, uadunt uersus littus. ¶ Augusta: agrippina mater augusti Neronis conqueritur de igratitudine filii amissa omni spe uitæ

Prodimus sæuo suadente metu.
Vera priorum uirtus quondam
Romana fuit, uerumq; genus
Martis in illis, sanguisq; uiris.
Illi reges hac expulerant
Vrbe superbos, ulciq; tuos,
Sunt bene manes uirgo dextra
Cæsa parentis, ne seruitium
Pateretur graue, & improba ferret
Præmia uictrix dira libido.
Te quoq; bellũ triste secutum est,
Mactata tua miseranda manu
Nata Lucreti, stuprum sæui
Passa tyranni dedit infandi
Sceleris pœnas cum tarquino
Tullia coniux quæ per cæsi
Membra parentis egit sæuos
Impia currus: laceroq; seni
Violenta rogos nata negauit.
Hoc quoq; nostra uidere nefas
Sæcula, magnum cum tyrrhenum
Rate ferali princeps captam
Fraude parentem misit in æquor.
Properãt placidos linquere portus
Iussi nautæ, resonant remis
Pulsata freta, fertur in altum
Prouecta ratis, quæ resoluto
Robore labens pressa dehiscit.
Sorbetq; mare, tollitur ingens
Clamor ad astra cum fœmineo
Mistus planctu, mors ante oculos
Dira uagatur, quærit leti
Sibi quisq; fugam. alii laceræ
Puppis tabulis hærent nudi.
Fluctusq; secant. repetunt alii
Littora nantes. multos mergunt
Fata profundo. scindit uestes
Augusta suas, laceratq; comas.
Rigat & mœstis fletibus ora.
Postquam spes est nulla salutis,
Ardens ira iam uicta malis.
Hæc, exclamat, mihi pro tanto
Munere reddis præmia nate?
Hac sum, fateor, digna carina.
Quæ te genui, quæ tibi lucem

DAN. ¶ Vera priorum: commendat seuerum & acre supercilium ueterum Romanorum uindicandis sceleribus. ¶ Expulerant: nulla ui: nullo terrore: nullo denique fœdere nũquam adduci potuerunt ut rex Tarquinus eiectus ob scelus filii reciperetur: adeo cõstanter crimen uiolatæ pudicitiæ puniuerunt. ¶ Seruitium: concubitus illiciti & incõcessi. exempla possent sexcenta adduci quibus fieret fides quãto animi robore quãtaq; fortitudine Romani illi ueteres omnem ignobilitatem: omnemq; molitiem & effeminatam libidinem castigauerint: sed his solis stemus quæ auctor ingenua breuitate prosequitur. hoc cauerat mens prouida Romuli dissentientis conditionibus fœdis: & exemplo trahentis &c. inquit Horatius. Turpis maritus uixit & ostium procuria inuersiq; mores. ¶ Nata Lucretii: Spurius lucretius pater Lucretiæ. ¶ Venit collatiã. Sextus Tarquinus & noctu stricto gladio ad dormiẽtẽ Lucretiã igressus uno tm̃ seruo obstinatam pudicitiã rapuit. Lucretia mœsta tanto malo

Atq; imperium, nomenq; dedi
Cæſaris amens. Exere vultus
Acheronte tuos/pœniſq; meis
Paſcere coniux. ego cauſa tuæ
Miſerande necis, natoq; tuo
Funeris author. en, ut merui,
Ferar ad manes inhumata tuos
Obruta ſæuis æquoris vndis.
Feriunt fluctus ora loquentis.
Ruit in pelagus, rurſumq; ſalo
Preſſa reſurgit/pellit palmis
Cogente metu fata, & cedit
Feſſa labori. manſit tacitis
In pectoribus ſpreta triſti
Iam morte fides. multi dominæ
Ferre auxilium pelago fractis
Viribus audent. brachia quamuis
Lenta trahentem uoce hortantur.
Manibuſq; leuant. quid tibi ſæui
Fugiſſe maris profuit vndas?
Ferro es nati moritura tui.
Cuius facinus uix poſteritas
Tarde ſemper credula credet,
Furit ereptam pelagoq; dolet
Viuere matrem impius, ingens
Geminatq; nefas/ruit in miſeræ
Fata parentis/patiturq; moram
Sceleris nullam. miſſus peragit
Iuſſa ſatelles/reſerat dominæ
Pectora ferro cædis moriens
Illa miniſtrum rogat infelix,
Utero dirum condat ut enſem.
Hic eſt, hic eſt fodiendus, ait,
Ferro, monſtrum qui tale tulit.
Poſt hanc uocem cum ſupremo
Miſtam gemitu animam tandem
Per fera triſtem uulnera reddit.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

SENECA

Vid me potēs fortuna fallaci mihi
Blandita vultu ſorte contentū mea
Alte extuliſti? grauiꝰ ut ruerē edita
Receptꝰ arce/totq; pſpicerē metꝰ.

tanto malo cōuocatis uiro & patre. Nulla inquit poſt hac impudica exemplo Lucretiæ uiuet & cultrum quē ſub ueſte abditū habebat eum i corde defigit. Tullia cōiunx: Tullia cū ſe domum reciperet carpento corpus paternū cōculcauit ſtratum in uico cyprio qui poſtea dictus eſt ſceleratus. hęc poſtea execrantibus uiris mulieribuſq; domo & urbe cum uiro & gnatis expulſa eſt: & tuſculi exulauit: ut Dionyſius & Liuius meminerunt.

BER. Exere, tolle vt uideas miſeriam meā. Paſcere: ſatiare malis meis o claudi: cum fuerim cā mortis tuæ & nati tui britannici. Feriūt: dum loqueretur vndę replebant os eius: & modo inclinabatur i pelagis modo tollebatur ut vnde ferebant. Pellit fata .i. mortem. Palmis: ſcilicet manibus nando. Cędit: uincitur a labore: nō poterat ſe amplius mouere. Māſit: ſcilicet in aliquibus qui accurrerunt ad auxilium. Spreta: nō timentes mori ut illi ſuccurrerēt. Leuāt: tollūt ab vndis. Quid tibi: uerba chori ad agrippinam. Vix poſteritas: ita horrendum: ut qui non uiderint: uix credere poſſint. Furit: ſcilicet Nero dolet euaſiſſe matrē. Iuſſa: morrē agrippinę. Cędis, mortis ſuæ: rogat miniſtrum ut uentrem quoq; feriat quo Neronē dirū mōſtrum tulit. Reddit: emiſit: nam ſm Platonem animæ dicuntur reddi cœlo: vnde uenerunt.

BER.
Vid me, ſecūdus actꝰ ubi Senecam pceptor Neronis. non ille Seneca qui hanc tragœdiam compoſuit ut diximus i principio, maxime conquærit de fortuna ſua: uidens tantā exuperantiam uitiorum ut putet finē mūdi adeſſe. Fallaci: quæ licet uidearis blāda: uulnera amara inferis nimium ex te pendentibus. Alte: ad magnas dignitates. Edita arce: ſublimi turre: nā ſuſceptus fuit in domo imperatoris clarus tuſq; in altum ut grauius caderem: ſemperq; animo inquietus eſſem.

DAN. Profecta: nō ē nauiū pfictſci ſed nauigantium: lege ergo prouecta ut habet antiquarius codex quē credideri mel dextra Senecę uel eius tempeſtate deſcriptū fuiſſe. Dehiſcit: fatiſcit rimis. Scindit ueſtes: miraculum eſt in naufragio illi locum fuiſſe & lacerandi crines & conſcindendi tunicam cui uix licuerit enatare: ergo nimis ambitioſa & affectata deploratio ē iſta niſi auctoris odiū in Neronem excuſes. Natoq; tuo Britannico. Inhumata: quod meos artus naufragos depaſcentur monſtra maris. Triſti morte: triſte genus lœti eſt animam deponere in Vndis. Multi dominę: multi addebant animos natanti dominæ: & eandem trahentē lenta brachia magno cœleumate hortantur. Manibꝰ ſuis ſuppoſitis. Quid tibi ſæui: exclamat hic corus ex commiſeratione inuitatæ mortis quod omnino machera percuſſoria moriet. Cuius facinus: adeo eſt immane & præter omne exemplum. Satelles: percuſſor ſpiculator. Mixtam gemitu: quia immatura: quia interfecta a filio: quia imperio turpiter excedebat imperatrix: aut quia nemo uolens moritur.

DAN.
Vid me: Inſcribit metro archilochio carmē trimetro iābico & eſt epitaſis nouæ perſonę preceptoris quoniam non ſolum famoſo exilio inhonorauit Nero ſed multis affectam iniuriis mori tādem coegit. Anneus Seneca uir ſenatorius docuit Neronē ſuſpectus miſſus eſt in exilium ad Corſos in epiſtola conſolatitia ad olbiā tradit in mari italo corſicā inſulam quam uolunt nonnulli dictam a duce: & mare inde etiā dici quod aluit ipſam & continentem Plinius in liguſtico mari ſcribit corſicā eē inſulā quam græci cyrnon uocāt & eſſe turcho ppiorē. Melius latebam: laudat ociū & uitam priuatam quę curis libera in deſertis & ſiluestribus locis uera ſentit gaudia: & expeditius phātaſmata ſpeculatus: qualē uitam ſapientiſſimi uates & philoſophi libētiſſime coluerunt pſertim Xenophilus muſicus qui obiit. centū & quinq; annis uixit ſine ullo corporis incōmodo.

BER. ¶ Latebam: ignotus eram i statu priuato dum exularem in corsica: quo iussus eram a Nerone, sed postea intercessione agrippinę reuocatus ad preturam ut semper anxius essem in tanta uarietate regę. ¶ Inuidiæ: quę semp superiores petit. ¶ Mihi uacabat: seruiebat uoluntati meæ & uirturi: nō alterius libidini ut nunc. ¶ Recolenti: reuoluenti studia philosophiæ. ¶ Intueri cœlū: cōtēplari cœlestium ordinem uicesq; & syderum seriem. ¶ Artifex: creator mundi deus, & ipsa natura secūdum Platonis opinionem: qui mundum creatum & interiturum dixit. ¶ Vices: uicissitudinem diei & noctis. ¶ Orbē phœbes: circulum lunæ. ¶ Decus: sydera quæ sunt ornamentum cœli. ¶ Qui sese: dicit ob scelera instare finē mundi ut rursus inchoetur a seculo aureo. ¶ Qui .s. æther. cassurus ut ruat cœlum: & melior fit mundus. ¶ Vt quōdam: quemadmodum fuit sub rege saturno quo regnāte fuit morum præstantissima cū adhuc homines saperent cœlum: mundo recenti facto. ¶ Tulit: scilicet meliorem stirpem. ¶ Iustitia: q̄ astrea dicta fuit. ¶ Mitis: sine ferro: nā tunc nulli erāt enses nec ulla discordia. ¶ Peruium: apertum: & omnibus erant omnia communia. ¶ Sinus: gręmium suū ferax: nam omnia sponte nascebantur. ¶ Piis: iustis & bonis hominibus quos ipsa alebat. ¶ Tuta: sine insidiis. ¶ Alia: secunda ætas argentea quę nec omnino fuit mala: nec bona: nam adulteria per Iouem inceperunt. ¶ Genus solers: ingeniosa tertia ætas ad inueniendum nouas artes. ¶ Mox inquietum: laboriosum. ¶ Calamo: leui sagitta. ¶ Crate: aliquo contexto uiminum. ¶ Premere, domare ad arandum, nam prius non comedebāt nec interficiebant iumenta. ¶ Vulnere: nam terra uidetur uulnerari quando aratur. ¶ Læsa: quia uulnerata & uiolata fuit terra non sponte produxit fruges. ¶ Sed in uiscera: quarta ætas ferrea cœpit rimari uenas terræ & eruere ferrum & aurum: tunc quæ prius communia fuerant diuisa sunt: positique termini agrorum ensesque & arma Fabricare cœperunt. ¶ Partita: illa ætas diuisit. ¶ Suis telis: suis armis: uel defendit suam domum: aut petit alienam. ¶ Prædæ imminens: quærens prædari.

Melius latebam procul ab inuidiæ malis
Remotus inter Corsici rupes maris.
Vbi liber animus, & sui iuris mihi
Semper uacabat studia recolenti mea.
O quam iuuabat, quo nihil maius parens
Natura genuit, operis immensi artifex
Cœlum intueri, solis & currus sacros,
Mundiq; motus, solis alternas uices,
Orbemq; Phœbes, astra quem cingunt uaga.
Lateq; fulgens ætheris magni decus.
Qui sese nescit tantus in cæcum chaos
Casurus iterum. nunc adest mundo dies
Supremus ille, qui premat genus impium
Cœli ruina, rursus ut stirpem nouam
Generet renascens melior ut quondam tulit
Iuuenis tenente regna Saturno poli.
Tunc illa uirgo, numinis magni dea,
Iustitia cœlo missa cum sancta fide,
Terras regebat mitis, humanum genus.
Non bella norant, non tubæ fremitus truces,
Non arma gentes cingere assuerant suas
Muris nec urbes, peruium cunctis iter.
Communis usus omnium rerum fuit.
Et ipsa tellus læta fœcundos sinus
Pandebat ultro, tam piis felix parens
Et tuta alumnis. alia sed soboles minus
Conspecta mitis, tertium solers genus
Nouas ad artes extitit. sanctum tamen,
Mox inquietum, quod sequi cursu feras
Auderet acres, fluctibus tectos graues
Extrahere pisces rete, uel calamo leui,
Decipere uolucres crate, uel calamo, aut leui
Tenere laqueo. premere subiectos iugo
Tauros feroces, uulnere immunem prius
Sulcare terram, læsa quæ fruges suas
Interius alte condidit sacro sinu.
Sed in parentis uiscera intrauit suæ
Deterior ætas, eruit ferrum graue,
Aurumq; sæuas mox & armauit manus.
Partita fines regna constituit, nouas
Extruxit urbes, tecta defendit suis
Aliena telis, aut petit prædæ imminens.

DAN. ¶ Magni numinis: magnæ uirtutis fuit astreus princeps sui temporis iustissimus filius Euribiæ & Crius eius filia credita est iustitia ob. id iustitia fides & pudicitia tunc terras incolebant cum nondum gentes essent bello lacessitæ neq; nauigio quisq̄ uteretur: sed uita i colēdis agris tātummodo ageretur Hesiodus scribit ætate ænea iustitiam i cœlum migrasse. ¶ Non bella norant: lacessitus grauiter poeta immanitate scelerum quę exēplo truculentissimi Neronis Romanū iperiū & terras p̄pe vniuersas occupauerāt p̄rōpit districto uelut gladio imiserandā suoꝝ tēpoꝝ calamitatem felicē uetustioris uitę statū cōmemorādo in quo hoies vna cū diis uersabanē sine laboribus: sine miseria: nūquā senescentes in Floribus & Rosis delectabantur extra omne malum: quibus omnia dederant bona: fructum dabat fertilis terra sponte sua multum & sempiternum: operas inter sa quieti & concordes partiebant, sed postquam hoc aureum genus terra cooperuit: alterum surrexit argenteum deterius: in quo pueri stabāt sub ubere matris uagientes usq; ad centum annos: bene autem ad pubertatem uenerant uiuebant parum dolore & insipientia: nequibant enim iniurias uicissim repellere deorum neglectores, & hoc item genus argenteū postquam terra opperuit: extulit consiliarius Iuppiter æream ætatem: argentro haud similem acerbā: grauem: fremebundam: belligeracem: cui erat Cor ex Adamante: uix maxima: & manus intractabiles arma omnia ex ære: domus ipse ex ære: quo tandem & ipsi homines domiti corruerunt in tartara & hoc genus postquam terra cooperuit: surrexerunt semidei oēs perempti in bello Thebes Heptaphyliæ: ultimo seculum ferreum deterrimum & Cataclysmus quæ omnia Hesiodus Homerus & Orpheus plane & eo ordine prosequuntur quo cōmemorauimus: recollecta uicia inquit nunc Seneca per tot ætates in nos redundant seculo premimur graui &c.

¶ Neglecta:

BER, ¶ Neglecta: iustitia postq̃ vidit tot scelera ad supos euo- lauit, ut inqt Iuue. Vltima cœlestiũ terras astrea reliquit. ¶ Luxuriã: q̃ est dulce malũ eo mõ voluptatẽ appellauit Plato escam malorũ. ¶ Longũ.tpis: lõga cõsuetudo quæ ut inqt Aristoteles inuitũ etiã trahit. ¶ Error: ignorãtia boni. ¶ Recollecta: multiplicata. ¶ Redundat, aucta sũt, ut inquit Iuuenalis. ¶ Omne vitium præcipiti stetit. ¶ Victrix, nam victo orbe Romaniq; spoliis illius referti: oi luxuria cõtaminati sunt, ut Iuuenalis. ¶ Luxuria icubuit victũq; vlciscitur orbẽ. ¶ Vt pdat: ducat ad pditionẽ: qd euenit romanis. ¶ Sed ecce: dat locum sequẽti scene. ¶ Attonito: turbato pp iram.

BER, PErage, crudelitas Neronis ex hoc maxime apparet quod ibi prefecto mandat morte pstãtissimorũ iuuenũ fausti syllæ cui nupta erat Antonia Claudii filia: & auli plãcii sibi ppinquitate cõiuncti: ut plene scribit Corneli⁹ tacitus ¶ Mitte: aliquẽ, q mãdata mea exequat. ¶ Nihil audiens: hoc Seneca pceptor eius rephensionẽ interponit. ¶ Temere: incõsulte. ¶ Vacat: quæ nullũ habet timorẽ facile põt expectare: sed ipse timens nullam morẽ timori faciam potest esse facile iustus qui nihil timet. ¶ Clementia: si nõ vis timere esto clemens & benignus oibus qui amabunt. ¶ Patri patriæ, Iperatori: qui pater patriæ dicebat. ¶ Senem: te Senecã repellit illũ dicens dato ista pręcepta pueris nõ mihi imperanti. ¶ Feruida, intemperata propter calorẽ ætatis ¶ In hac.s. quia ipse sum. ¶ Comprobent, debes agere qd̃ probabile est & diis & hoibus. ¶ Cum faciam: hoc dicit propter Claudiũ quẽ in numerũ deorũ collocauit. q.d. non timeo deos cum sint sises Claudio quẽ ipsum deum feci. ¶ Hoc ideo debes habere verecundiam cũ plus potes. ¶ Obsequenti fauenti fortunæ, ¶ Dea: fortuna est leuis & inconstans: unde illi nõ est fidendũ. ¶ Liceat: qd possit: nã debet is oia p volũtate agere. ¶ Decet: honestũ est, nõ qd possumus turpiter & ipune facere. ¶ Calcat: si me sũmitterẽ, oẽs mihi insultarent. ¶ Inuisum: quẽ hñt odio. ¶ Fides: beniuolentia. ¶ Exprimitur: per vim extorquet.

Nec glecta terras fugit: & mores feros
Hominum cruenta cæde pollutas manus
Astrea uirgo: syderum magnum decus.
Cupido belli crenit: atq; auri fames
Totum per orbẽ maximum exortũ est malum.
Luxuria pestis blanda: cui uires dedit
Roburq; longum tempus: atq; error grauis.
Collecta uitia per tot ætates diu
In nos redundant: sæculo premimur graui.
Quo scelera regnant: sæuit impietas furens.
Turpi libido uenere dominatur potens.
Luxuria uictrix orbis immensas opes
Iampridem auaris manibus, ut perdat: rapit.
Sed ecce gressu fertur attonito Nero:
Trucíq; uultu. quid ferat mente: horreo.

Trimetri Iambici.

NERO. PRAEFECTVS. SENECA.

PErage imperata: mitte q Plauti mihi,
Syllæq; cæsi referat abscissum caput.
P. Iussa haud morabor: castra ɔfestĩ pe(tã.
S. Nihil i ppinquos temere cõstitui decet.
N. Iustum esse facile est: cui uacat pectus metu.
S. Magnum timoris remedium: clementia est.
N. Extinguere hostẽ: maxima est uirtus ducis.
S. Seruare ciues maior est patriæ patri.
N. Præcipere mitem conuenit pueris senem.
S. Regenda magis est feruida adolescentia.
N. Ætate in hac satis esse consilii reor.
S. Vt facta superi comprobent semper tua.
N. Stulte uerebor: esse cum faciam: deos.
S. Hoc plus uerere: quod licet tantum tibi.
N. Fortuna nostra cuncta permittit mihi.
S. Crede: obsequenti parcius. leuis est dea.
N. Inertis est: nescire: quid liceat sibi.
S. Id facere: laus est: q decet: non: quod licet.
N. Calcat iacẽtẽ uulgus. Se. inuisum opprimit.
N. Ferrum tuetur principem. Se. melius fides.
N. Decet timeri Cæsarem. Se. at plus diligi.
N. Metuát necesse ẽ. S. qdqd exprimit̃: graue (est.
N. Iussisq; nr̃is pareant. Se. iusta impera.

DAN,

PErage imperata: versus trimeter hypercatalecticus archilochius aliqñ in locis iparibus pyrrichiũ recipit pro iambico. infamis & perditissimus Nero nullũ adeo necessitudinis genus reliquit qd nõ scelere perculerit, faustũ syllã necauit Anto. eius vxorem Claudii filiã antea Põpeio desponsatam recusantem nuptias suas post mortem popeæ quasi molitricẽ nouarũ rerũ interemit. Aulũ plautiũ iuuenẽ: quẽ p vim cõspurcauit pari modo occidit dicens: eat nũc mater mea & successorẽ meũ osculetur iactans dilectũ ab ea & ad spem imperii ipulsũ; Hæc oia plane declarant historici Seneca exprobat hoc imane crudelitatis exemplũ in hac scæna ipsi neroni demãdãti præfecto & percussor necem iuuenum. ¶ Collocutores. Nero præfectus & Seneca pręceptor Neronis. ¶ Temere: sine cã qualis est ebriorũ cõditio, post Ciceronẽ Quintilianus accepit temere profere illud ingeniorũ velut precox genus non temere vnq̃ peruenit ad frugem. ¶ Maior.s. virtus est seruãtis ducẽ q̃ perdentis. ¶ Regenda magis maioris culpæ sunt delicta adolescẽtis q̃ pueri: ideo adolescẽti magno cõsilio & moderamine opus est, quale pręceptum elegantissime pponit Plutarchus in quadã epl̃a ad Troianum imperatorem. Additq; malum discipulũ & pceptori suo aduersum: publicũ esse dedecus familiæ suæ & p̃riæ: apponitq; exẽplũ de Nerone ob cuius delicta detrahẽtiũ linguis Seneca carpitur, & adolescentiũ suorũ temeritas in Quintil. refundit, & Socra. in pupillũ fuisse clemẽtior criminatur. Fuit aũt Traianus (ut oportunam hanc ecbasim non omittamus) Gentiliũ optimus augustorum: arguentibus cunctis eius comitatẽ in omnes nimiam: respõdere solitus ẽ, se talem velle imperatorẽ esse priuatis quales imperatores sibi esse priuatus optasset. Vnde admonitus a Plinio. ii. qui tũc tẽporis erat inter cæteros iudices persecutor Christianorũ destinatus: a nece martyrum & persecutionis gladio tẽperauit, & forte mitius egisset cum fidelibus, nisi exẽplis cruentissimi Neronis inuitatus fuisset (qui ut scribit Tranquillus & affirmat Tacitus) sectã

Christianam publica opinione superstitiō sam & veræ religionis inimicam radicitus delendam esse prædicabat: sed iam ad nostri restituti reuertamur exordium. ¶ Verebor: Argumentum a minori ad maius: minus est timere deos q̄ facere ergo deos non timebo quos est plus facere q̄ timere. ¶ Cautum publico fuit edicto nulli diuinos largiri honores nisi qui auctoritate senatus uel imperatoris fuisset deus pronunciatur. ¶ Quod decet: par est. ¶ Non quod licet: non quod fert licentia, & libido. ¶ Inuisum opprimit, nec te nimis durum, nec nimis facilem præstato: ut hinc despiciare. ¶ Illic trucidare. αλλα μεσσεν και τομεδ'εσστον χρυσειον φυλαξον.

facit exprimere quæ dementia, quasi dicat nulla est seruare inimicos & superbos. ¶ Vna voce: vno mandato: ut interficiantur. ¶ Brutus: qui coniurauit in Cæsarem: probat per exemplum q̄ hostes non sunt seruandi. ¶ Ducis. ¶ Cæsaris qui illum seruauerat cum prius cum Pompeio fuisset. ¶ Inuictus: Cæsar qui nunquam potuit superari bello.

BER. ¶ Statuam: faciam quicquid voluero. ¶ Consensus: si uit statuere aliquid fac consentiant alii, & omnibus placeat. ¶ Rata firma. ¶ Despectus, scilicet ab ipsis faciet rata: hoc est faciam consentire gladio. ¶ An patiar: debeo pati coniurationes in uitā meā ¶ Exilia: nam illos in exilium miserat nec fracti aut domiti erant ob id quin parent mihi mortem. ¶ Pertinax: perseuerans in malum. ¶ Fauor: nam multos coniuratos sperant in urbe contra me. ¶ Tollantur: interficiantur ipsi. ¶ Inuisa: Octauia moriatur & sequatur fratrem britannicum. ¶ Pulchrum: summa prudentia est scire gubernare populum suum quod cōfirmat exemplum Octauiani. ¶ Eminere, eē excellentem inter claros. ¶ Lactauit: nam multa bella habuit principio imperii contra Marcum Antonium & iterfectores Cæsarit: parentis, Cæsaris Iulii. ¶ Hostes: brutum & & Cassium. ¶ Incruenta: supple fortuna incruenta sine bello. Nam imperium habuisti in pace relictum a Claudio. ¶ Numen: potestatem suam. ¶ Nutui: voluntati tuæ. ¶ Serues nomen: scilicet patris patriæ cuius officium est seruare suos non perdere. ¶ Munus deorum: confutat Nero se non fuisse electum a Romanis, immo voluntate deorum. ¶ Metus nostri, debeo diis q̄ isti me timent, & supplicant etiam inuiti. ¶ Exprimit:

N.Statuā ipse.Se.quæ consensus efficiat rata.
N.Despectus ensis faciet.Se.hoc absit nefas.
N.An patiar ultro sanguinem nostrum peti,
Inuitus:& contemptus:ut subito opprimar?
Exilia non fregere summotos procul
Plautum:atq; syllam/pertinax quorum furor
Armat ministros sceleris in cædem meam.
Absentium cum maneat etiam ingens fauor
In urbe nostra/qui fouet spes exulum.
Tollantur hostes ense suspecti mihi.
Inuisa coniux pereat/ut carum sibi
Fratrē sequatur. quidquid excelsum est, cadat.
S.Pulchrum eminere est inter illustres uiros.
Consulere patriæ:parcere afflictis/fera
Cæde abstinere/tempus atq; iræ dare.
Orbi quietem/sæculo pacem suo.
Hæc summa uirtus/petitur hac cœlum uia.
Sic ille patriæ primus Augustus parens
Complexus astra est/colitur & templis deus.
Illum tamen fortuna iactauit diu
Terra:mariq;:per graues belli uices.
Hostes parentis donec oppressit sui.
Tibi numen incruenta summisit suum.
Et dedit habenas imperii facili manu.
Nutuq; terras: maria subiecit tuo.
Inuidia tristis uicta consensu pio
Cessit senatus/equitis accensus fauor
Plebisq; uotum est, atq; iudicium patrum.
Tu pacis author:generis humani arbiter
Electus/orbem tu sacra specie regis
Patriæ parens:quod nomen/ut serues:petit.
Suosq; ciues Roma commendat tibi.
N.Munus deorum est:ipsa quod seruit mihi
Roma:& senatus/quodq; ab inuitis preces:
Humilesq; uoces exprimit nostri metus.
Seruare ciues principi:& patriæ graues:
Claro tumentes genere:quæ dementia est?
Cum liceat una uoce suspectos sibi
Mori iubere?Brutus in cædem ducis:
A quo salutem tulerat/armauit manus.
Inuictus acie:gentium domitor:Ioui
Æquatus:altos sæpe per honorum gradus
Cæsar:nefando ciuium scelere occidit.
Quantum cruoris Roma tunc uidit sui
Lacerata toties?ille:qui meruit pia

¶ Quantum cruoris: non postea Octauianus in vltionem patris ut scribit Suetonius plurimos sustulit. ¶ Lacerata totiens, scilicet per bella ciuilia. ¶ Meruit cœlum: nam per apotheosim factus est deus. ¶ Pœnates domos Romanos. ¶ Triūm ducum, post mortem Cæsaris pacato bello mutinensi contra Antonium, ut scribit Suetonius in Augusto factus est triumuiratus prope Bononiam in insula Lauini: vbi Octauianus Marcus Antonius: & Marcus Lepidus conuenerunt, & inter se imperium diuiserunt: tabulamq; proscriptorum fecerūt in qua Marcus Tullius scriptus fuit. ¶ Deditos: nam proscripti impune poterant interfici. ¶ Patres: senatores Romani viderunt capita interfectorum affixa pro rostris in foro vbi erant quædam subselia quæ rostra appellabantur: quod ex nauibus capitis contra Antianos facta fuerant.

¶ Quæ consensus efficiat rata. Atteius capito iuris peritissimus generali consensu stare oportere leges affirmabat. ¶ An patiar: nititur q̄ nefas est vt licitum ut concessum probare. ¶ Furor quorum qui in furore pertinaces & duri. ¶ Maneat: expectet. ¶ Excelsum: sublime: omne: magni perdantur: nam ut scribit Tacitus Nero maxime sæuit in nobilitatē. ¶ Pulchrum: prudentissimus Seneca aduersus tantum furorem magno temperamēto se fert: & mira sententiarum grauitate a pœnitissimis philosophiæ finibus emanantium leues animi impetus infringat. ¶ Reges: debes regere. ¶ Patriæ parens: princeps iustus est pater patriæ: qui publicis muneribus exercendis: & oneribus obeundis: legis beneficio sibi primum uendicat locum & in eo præferendus est cæteris q̄ cum DAN.

singuli

singuli teneantur ad singu-la. principi onera imminent vniuersa: vnde merito in eum omnium potestas confertur vt frugem communem disponat: & vtilitatis vniuersæ cautionẽ sibi vendicet: principi fideliter regnum gerenti tãtus est honor exhibendus quantum debent capiti omnia membra corporis ligurgus in regno suo decreta constituens firmauit principes ad iustitiam impiorum auri & argenti usum & omnium scelerum materiam sustulit. ⸿ Manus deorum est: superis acceptum refero nõ Romanis q̄ sim imperator: omnis enim potestas a Deo optimo ẽ. ⸿ Nostri metus, scilicet est q̄ me verentur inuiti: hic Nero blanditur magis suę cauię: q̄ q̄ faueat diis ⸿ Graues, capitales. ⸿ In cædem ducis. Brutus cũ Cassio Parmensi strictis pugionibus Cæsarẽ in Capitolio peremerunt. ⸿ Domitor gentium Cæsar prudentiæ: & militiæ viribus orbem acquisiuit: homo per paucorum: & cui nullũ expræsse similem adhuc edidit natura mortaliũ, hũc tñ q̄ sibi minus caueret interfecerũt Hypochritæ domestici.

BER. ℭ Ferrum, scilicet fugerent. ⸿ Tabula: vt moris erat nomina proscriptorum ponebantur in tabula quæ album appellabatur: & in foro exponebatur. ⸿ Pauere: pastum dederunt. ⸿ Philippi campi in Thessalia vbi Octauianus Brutum superauit: caputq̄ eius Romam misit vt statuæ Cæsaris submitteretur. ⸿ Siculum mare: hoc fuit bellum aduersus Sextum Pompeium filium magni Põpeii. ⸿ Cædentes: quia bellum erat inter ciues. ⸿ Superatus: Marcus Antonius petit nilum fugit in Aegyptum. ⸿ Hausit incesta ægyptus, propter Cleopatra incestam quæ Antonio nupserat repudiata Octauia sorore Augusti Romani ducis: Marci Antonii. ⸿ Sepultum: finitum omne bellum: ciuile ibi fuit. ⸿ Victor: Augustus. ⸿ Feris: crudelibus: nam inter ci-

Virtute cœlum diuus Augustus viros
Quot interemit nobiles iuuenes senes,
Sparsos per orbem? cum suos mortis metu
Fugerent penates & trium ferrum ducum
Tabula notante deditos tristi neci?
Exposita rostris capita cæsorum patres
Videre mœsti: flere nec licuit suos:
Non gemere: dira tabe polluto foro:
Stillante sanie per putres vultus graui.
Nec finis hic cruoris: aut cædis stetit.
Pauere volucres: & feras sæuas diu
Tristes Philippi. hausit etiam siculum mare
Classes: virosq̄ sæpe cædentes suos.
Concussus orbis viribus magnis ducum
Superatus acie puppibus nilum petit
Fugæ paratis ipse periturus breui.
Hausit cruorem incesta Romani ducis
Ægyptus iterum: nunc leues umbras tegit.
Illic sepultum est impiæ gestum diu
Ciuile bellum: condidit tandem suos
Iam fessus enses victor hebetatos feris
Vulneribus: & continuit imperium metu.
Armis: fideq̄ militis tutus fuit.
Pietate nati factus eximia deus
Post fata consecratus: & templis datus.
Nos quoq̄ manebunt astra: si sæuo prior
Ense occuparo quidquid infestum est mihi.
Dignaq̄ nostram sobole fundaro domum.
S. Implebit aulam stirpe cœlesti tuam
Generata diuo, Claudiæ gentis decus:
Sortita fratris more Iunonis toros.
N. Incesta genitrix detrahit generi fidem.
Animusq̄ nunquam coniugis iunctus mihi.
S. Teneris in annis haud satis clara est fides.
Pudore victus cum tegit flammas amor.
N. Hoc equidem & ipse credidi frustra diu:
Manifesta quamuis pectore insociabili
Vultuq̄ signa proderent odium mei.
Tandem quod ardens statuit ulcisci dolor.
Dignamq̄ thalamis coniugem inueni meis
Genere: atq̄ forma: victa cui cedat Venus
Iouisq̄ coniux: & ferox armis dea.
S. Probitas: fidesq̄: coniugis mores: pudor:
Placeant marito: sola perpetuo manent
Subiecta nulli mentis: atq̄ animi bona
Florem decoris singuli carpunt dies.
N. Omnes in unam contulit laudes deus.
Talemq̄ nasci fata voluerunt mihi.
S. Recedat a te: temere ne credas: amor.
N. Quẽ summouere fulminis dominus nequit

ues erat bellum. ⸿ Ebetatos, qui non plus incidebant. ⸿ Militis: Octauianus fuit tutus armis & fide militum, nunc beniuolentia ciuium. ⸿ Manebunt, collocabor in numero deorum, si prius inimicos sustulero. ⸿ Domum: stirpem meam si habuero vxorem: de qua possum suscipere filios: nam Octauia sterilis est. ⸿ Iunonis, quæ Ioui fratri nupta est. ⸿ Incesta genitrix: Messalina mater eius adultera facit ut putem Octauiam similem illi: nec liberos certos & illa posse habere. ⸿ Coniugis. Octauiæ quæ nunquam dilexit me. ⸿ Teneris: non debet puella ostendere amorem: sed intra pectus diligere. ⸿ Tegit: occultat verecundia. ⸿ Credidi: habeam hanc opinionem prius: sed video multa signa odii. ⸿ Proderent, manifestarent. ⸿ Insatiabili: quia non posset satiari odio meo. ⸿ Ferox dea: Diana. ⸿ Probitas: sententia notabilis virtus non forma vxoris quærenda est. ⸿ Bona animi: virtutes eternæ. ⸿ Florem: pulchritudinem. ⸿ Carpunt: diminuunt: ut inquit Elegiacus poeta. Fortuna bonum fragile est: quanto tumq̄ accedit ad annos fit minor. ⸿ Amor: qui certum iudicium non habet. ⸿ Quem, scilicet amorem, nec Iuppiter ipse: nec Neptunus, nec Pluto superare potuerunt, vnde ipse illi parendum putauit.

ℭ Augustus: fœlicissimus omniũ qui sub interminatione dominus noluit appellari, & ciuem gerens tyrãnidẽ declinauit. ⸿ Triũ ducum: Augusti Lepidi & Antonii. ⸿ Puppibus nilũ petit, brũdusii cõmoratus, Asię: Syrięq̄ circuitu ægyptum petit obsessa Alexandria quo confugerat Antonius cum Cleopatra ubi ipse Antonius ad mortem coactus est. ⸿ Petit nilum: Antonius confugit Alexãdriam. ⸿ Animusq̄ coniugis: vir & vxor: duo quidẽ corpora: mens autem vna ẽẽ debet sed animus Octauiæ mihi semper fuit infensus & discors: propterea il- DAN.

Iam sumendam duco: idest Popeam quæ & genere & forma meis thalamis non indigna visa est: cui cederet Venus Iuno & Pallas armorum dea, quam mihi morigeram obsequentem: iocundam dederunt dii. ¶ Credidi, frustra diu credidi quidem diu: sed frustra: nam dissimulare diutius suum in me odium haud quiuit. ¶ Probitas: fides & pudicitia maxima dos in muliere: non autem forma quæ in dies minor fit: & spatio carpitur: ut est bonum fragile. ¶ Omnis in vnam, laudes quæ singulę sunt in singulis: i hac vna omnes sūt congeste.

non curanda talis est. ¶ Sit, scilicet leuis notat, idest infamat. ¶ Excelsa: nullus audet cōtra principem. ¶ Carpit: si non aperte tamen clam. ¶ Opprimitur facile extinguitur si bene agis. ¶ Portet. s. popea grauida ex me: quod totus populus optat. ¶ Quin destinamus: deliberamus crastinam diem ad nuptias popeæ.

BER. ¶ Volucrem: verba sunt hęc pręclara quibus error hominum demonstratur. ¶ Volucrem: aligeꝝ. ¶ Immitem: nulli parētē. ¶ Vis magna: quando homo dedicat mentem ad aliquid. ¶ Blandus, cui facile assentitur. ¶ Luxuria: affluentia rerum: ut inquit Terentius: Sine cerere & baccho friget venus. ¶ Ocio: quiete: ut inquit. Ouidius. Queritur Aegisthus modo cur sit factus adulter impromptu ratio desidiosus erat. ¶ Cadit: fugit a nobis. ¶ Voluptas: scilicet uera mariti & vxoris habere cōiugalem: & licitum amorem quem potest habere cum Octauia. ¶ Grato: cōiugali amore qui etiam leuit feras. ¶ Hic mihi: scilicet amor: persistit in opinione sua. ¶ Perferat: ante portet more sponse populi: qui non posset ferre Octauiam destitui. ¶ Prohibeor, scilicet repudiare vxorem quod omnibus cōceditur. ¶ A summo: scilicet viro: cuius ut inquit Cicero: nec factum nec dictū latere possunt. ¶ Libet expediri, scilicet si tantū possum q̄tum populus. ¶ Animis, scilicet vulgi. ¶ Fractus: debilitatus potentia mea. ¶ Cędat: discedat. ¶ Obsequere: facias gratum potius quam experiaris hoc. ¶ Dolet: quando populus non potest impetrare quicquam ab imperatore. ¶ Ferro: imperabo: armis & cogam eos. ¶ Est ius: est potestas exprimere, idest per vim habere. ¶ Negare: non concedere honestum, non iustum est vt populus cogat principem. ¶ Remittat: sponte relaxet. ¶ Victum dicent: me coactū. ¶ Leuis fama:

Cœli tyrannum: sæua qui penetrar freta:
Ditisq; regna, detrahit superos polo?
S. Volucrem esse amorem fingit immitē deū
Mortalis error/armat & telis manus.
Arcusq; sacros instruit sæua face.
Genitumq; credit Venere Vulcano satum.
Vis magna mentis: blandus, atq; animi calor
Amor est. iuuenta gignitur luxu, otio
Nutritur inter læta fortunæ bona.
Quem si fouere atq; alere desistas: cadit.
Breuiq; uires perdit extinctus suas.
Hanc esse uitæ maximam causam reor.
Per quam uolupras oritur/interitu caret.
Cum procretur: semper humanum genus
Amore grato, qui truces mulcet feras.
N. Hic mihi iugales præferat tedas deus.
Iugetq; nostris igne poppeam toris.
S. Vix sustinere posset hos thalamos deus
Videre/populi sancta nec pietas sinat.
N. Prohibebor unus facere quod cunctis licet?
S. Maiora populus semper a summo exigit.
N. Libet experiri: uiribus fractus meis
An cedat animis temere conceptus furor.
S. Obsequere potius ciuibus placidus tuis.
N. Male imperatur, cum regit uulgus duces.
S. Nihil impetrare: cum ualet: iuste dolet.
N. Exprimere ius est: ferre qđ nequeūt preces.
S. Negare durum est. Ne. principē cogi nefas.
S. Permittat ipse. Ne. fama sed uictum feret.
S. Leuis atq; uana. Ne. sit licet: multos notat.
S. Excelsa metuit. Ne. nō minus carpit tamen.
S. Facile opprimetur/merita te diui patris
Ætasq; frangant coniugis, probitas, pudor.
N. Desiste tandem iam grauis nimium mihi,
Instare: liceat facere: quod seneca improbat.
Et ipse populi uota iampridem moror.
Cum portet utero pignus: & partem mei,
Quin destinamus proximam thalamis diem?

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

AGRIPPINA.

TEllure rupta Tartaro gressum extuli:
Stygiam cruēta præferens dextra facē
Thalamis scelestis. nubat his flammis
Poppea naro iuncta: q̄s uindex manus: (meo

DAN. Ellure: Principium Tertii actus licet in superiori non fuerit Chorus cuius rei causa fuit qđ pręcedentia Chorus semp debet dicere: sed isti clam sunt loquuti: ideo non potuit scire: quid quærēdum esset: venit igit̄ Agrippina ab inferis: cōqueriturq; dicēs se velle turbare has nuptias. ¶ Pręferens: portās ad thalamos filii. ¶ His flammis: facibus infernalibus ad futuram infelicitatē. ¶ Vindex: faciens vindictam de malis habitis.
¶ Volucrem esse amorem, amor hēt alas: euolat ictu oculi, vt est perfidus, & malorꝫ oium auctor: ideo non incōcinne poeta egregius: licet cōtra tēdat Quintilianus. Apollonius Rhodius in quarto Medeæ ibecillitē cōmiserans in amorē his verbis acriter inuexit σχε τλιερωσ μεϛα πημα μεγασ τυγοσ αντρωποισι εκσε θενουλομεναι τερι δεσ στοναχαι τεϛοοι τεϊ αλϛεα ταλδειτοισι ναπειρονα τετρηχασι, &c̄. Volucrē alatū non aliā ob causā; pingitur alatus cupido. s. alterna: qm̄ iactamur in vnda. Nostra nōnullis pmanet aura locis: hinc Hierony. sanctus cōtra Iouinianum inquit, amor homines facit querulos temerarios iracundos dure imperiosos seruiliter blādos. ¶ Hācē ē vitæ bon⁹ amor est causa lōgioris vitæ & ppagādę sobolis. ¶ Populi: acclamauit enim populus teste Tranquillo pscripta Octauia. Tollet etiā ornamenta. ¶ Prohibeor: cum indignatiōe a te o Seneca phibeor a te repudior qđ cunctis licet. Exigit tanq̄ a debitore ut apud Martialē exigis a nobis operā sine fine togatā inde exactores pecuniaꝝ dn̄r qui exigunt pecunias. ¶ Maiora: quia quanto maior est qs tanto honestiora debet suis subditis in quam sniam cadit polycraticum

Dolorq; matris uetet ad tristes rogos.
Manet inter umbras impiæ cædis mihi
Semper memoria:manibus nostris grauis
Adhuc inultis:reddita & meritis meis
Funesta merces puppis:& precium imperi.
Nox illa:qua naufragia defleui mea.
Comitum necem:natiq; crudelis nefas
Deflere uotum fuerat/haud tempus datum est
Lachrymis/sed ingẽs scelera geminauit nefas.
Perempta ferro:fœda uulneribus,sacros
Intra penates spiritum effudi grauem
Erepta pelago,sanguine extinxi meo
Nec odia nati.sæuit in nomen ferus
Matris tyrannus/obrui meritum cupit.
Simulachra:titulos destruit mortis metu
Totum per orbem/quem dedit pœnam in meã
Puero regendum noster infelix amor.
Extinctus vmbras agitat infestus meas.
Flammisq; vltus noxios coniux petit,
Instat:minatur,imputat fatum mihi.
Tumulumq; nati poscit authorem necis.
Iam:parce,dabitur/tempus haud lõgum peto.
Vltrix Erinnys impio dignum parat
Letum tyranno.uerbera:& turpem fugam:
Pœnasq;:queis & Tantali uincat sitim.
Dirum laborem sisyphi:Tityi alitem:
Ixionisq; membra rapientem rotam.
Licet extruat marmoribus:atq; auro tegat
Superbus aulam,limen armatæ ducis
Seruent cohortes/mittat immensas opes
Exaustus orbis/supplices dextram petant
Parthi cruentam/regna diuitias ferant.
Veniet dies:tempusq;,quo reddat suis
Animam nocẽtem sceleribus:iugulũ hostibus.
Desertus,& destructus:& cunctis egens:
Heu quo labor:quo uota ceciderunt mea?
Quo te furor prouexit attonitum tuus:
Et fata nate.cedat ut tantis malis
Genitricis ira/quæ tuo scelere occidit?
Vtinam ante:quã te paruulum in lucem edidi:
Aluiq;/sæuæ nostra lacerassent feræ
Viscera.sine ullo scelere:sine sensu innocens
Meus occidisses:inductus:atq; hærens mihi:
Semper quietam cerneres sedem inferum:
Proauos:patremq;,nominis magni uiros:
Quos nunc pudor:luctusq; perpetuus manet
Ex te nefande:meq;,quæ talem tuli.
Quid tegere cesso Tartaro uultus meos
Nouerca:coniux:mater infelix meis?

Anapæstici. Octauia. Chorus.

polycraticum illud adagiũ minor suæ cõditionis prin ceps se nõ sibi suam vitam sed aliis debere cognoscit sapiẽtibus & insipientibus debitor est pusillis & malo ribus:inspice quartũ librũ de miseriis curialiũ. ¶ Nota:taxat:sugillat inde no ta ignominia Suetoni⁹ va riis affectus notis. ¶ Non minus:nõ desunt culices q mordeãt elephãtẽ indum.

DAN. Ellure rupta,re pudiatæ Octa uiæ superduxit Nero popeam surgit ab inferis agrippina mater Neronis lachryma bunda vaticinans infœli cẽ huius cõiugii exitum,est a sit hic tertius actus & Car mẽ trimetro iãbico. ¶ Sty giã fecem: nõ ut prælucear sed incẽdat non ut plaudat fœtui sed factũ pdat pup pis machinosa & solutilis.

BER. ¶Rogos: mortem eius. ¶ Manet semper recordor impietatis filii,licet sim apđ inferos. ¶ Cædis: mortis meæ. ¶ Manibus inultis, animæ meæ adhuc nõ vin dicatæ. ¶ Reddita: loco meritoꝶ data est mihi pup pis funesta de qua vidimus ¶ Imperi, per me dati illi. ¶ Vox.s.manet: adhuc re cordor lamentationis qua vsa sum i naufragio. ¶ Co mitum: qui mecum erant in naui solutili nihil mali merentes. ¶ Votum: pro positum erat plorare illo rum mortem: sed tẽpus nõ datum est: cũ iussu nati in terra subito interẽpta fue rim. ¶ Geminauit: duplica uit Nero. ¶ Fœda: ipsa cru entata. ¶ Grauem: cũ ma gno dolore. ¶ Extinxi: nõ satiaui. ¶ In nomẽ, destruẽ do statuas & titulos meos. ¶ Mortis metu: minando mortem seruantibus simu lachra: aut nomen meum. ¶ Quem, scilicet orbẽ no ster amor dedit regendum puero.s. Neroni q tũc erat decem & octo annorum. ¶ Extinctus cõiunx. Clau dius quẽ venenaui semper sequitur aiam meã cupiẽs vlcisci scelus. Meum fatũ mortem quod ipsum occi derim. ¶ Tumulum: quod ipsum non permisi sepeliri celata eius morte: donec circa successorem: ut ingt

Suetonius omnia ordina rentur. ¶ Iam parce: respõ det Agrippina Claudio: si petis vindictam de me: ex pecta quod Nero moriat: & habebis auctorem scele rum. ¶ Dignũ lœtũ, mor tem conuenientem illi ty ranno: nã ut scri. S. nero, mi serrime mortuus ẽ destitu tus ab omnibus: hostisq; a senatu iudicatus ferrum iugulo sibi adegit: iuuan te epaphrodito: cum iam latebras quę sciuisset i sub urbano phaontis liberti in ter salariam munera: nam viã ad quartũ mil. ¶ Quis quibus pœnis vincat sit in Tantali: nam vt scri. Sue tonius, dum Clandestinua ad villã introiius patereẽ aquam ac subiecta lacuna poraturus manu hausit: & hæc est inquit Neronis de cocta habeat maiores pœ nas quã isti qui cruciantur apud inferos quoꝶ suppli cia superius declarauimus ¶ Licet extruat, edificet in gentia palatia, tñ veniet tẽ pus pœnæ. ¶ Hostibus: cẽ turioni missi ad eius necẽ licet seipsum percusserit, vt diximus. ¶ Desertus: de re lictus ab oibus. ¶ Egens: ad tantam miseriam: venit vt fame & siti interpellẽte: panem sordidum sibi obla tum aspernatus sit aquę te pide tantum modicum bi bit. ¶ Heu quo: o nate ne ro quo uenerunt vota mea optaui te imperatorem, & tu me occidisti deberem ti bi optare mala: sed tamen mater tibi cõpatior. ¶ Ce cidere: euenerunt. ¶ Cedat vincatur. ¶ Vtinam dum te gestarem utero innocẽs a feris laniatus fuisses me cum: saltem fuisses quietus apud inferos cum tuis ma ioribus. ¶ Quos: maiores quos pudebit te habere de stirpe sua. ¶ Nefande: o ne ro scelerate. ¶ Quid cesso iam grauo terras: melius ẽ quod descendã ad inferos. ¶ Nouerca pp britãnicum venenatum. ¶ Cõiunx: pp Claudiũ necatũ. ¶ Mater, propter Neronem.

DAN. ¶Perempta ferro: interfe cto lagerino qui nunc laue rat saluam matrem (ut su pra uisum) misit percusso rem qui matrem necaret. ¶ Metu mortis: sub cõdi

tione mortis iubet nostrã destrui monumenta. ⸿ Noster amor: qui alluit venenum: nam in cunabulis Neronis audita fuit uox domitii nasci ex se & Agrippina aliquid detestabile ipsi & reipublicæ. ⸿ Parthi: in re militari nihil oino præclarum unquam ausus est Nero immo parthi rebellarunt armeniamq; sustulerunt & miserunt sub iugu3 multas regiones imperante ipõ vt tradit eutropius. ⸿ Labor parthus & educationis tui. ⸿ Prouehit: rapit trahit. ⸿ Cedat: det locum & parcat furere.

BER. Arcite: Inducitur Chorus & Octauia repudiata quæ alloquitur populũ ne velit ruere: aut dolore propter repudium eius: cũ iam fit dies illa celebrãda ob metum principis q popeam ducebat. ⸿ Primum vulnus: primum malum: nã su3 assueta malis. ⸿ Cõiugis, scilicet Popeç. ⸿ Augusti. ⸿ Neronis: ⸿ Absint si nõ ero uxor: soror tamẽ ero Cæsaris dum me permittat viuere. ⸿ Demens: ad seipsam vertit sermonẽ, credis quod dimittet te viuere quasi dicat: nõ ille expectauit hunc diem solemnem ad interficiendum te. ⸿ Cades: morieris. ⸿ Sed, quid: dum cederet toties vertebat oculos ad domũ patris Claudii in qua nata fuerat. ⸿ Vdis humidis ꝓpter lachrymas. ⸿ Efferre: discedere cito. ⸿ En illuxit Chorus uidens Octauiam discedentem queritur diem euenisse qua iam diu dictũ fuerat neronem ducturum Popeam vxorem: seipsum increpans, quod eum tyrannũ patiatur. ⸿ Dum: hoc est factũ quod sumus ignaui ad uindicandum. ⸿ Vbi vis: vbi ẽ illa fortitudo romanorum quæ solebat expugnare reges, & liberam regere patriam. ⸿ Fasces: magistratus qui dabantus a populo i comitiis. ⸿ Imago: vbiq; fiunt statuæ popeæ imperatricis ut moris erat. ⸿ Grauis: molesta ⸿ Violenta manus: scilicet nostra deberet prosternere imagines eius & Nero

Parcite lachrymis urbis festo
Letoq; die:ne tantus amor
Nostriq; fauor:principis acres
Suscitet iras:uobisq; ego sim
Causa malorum.non hoc primum
Pectora uulnus mea senserunt.
Grauiora tuli;dabit hic nostris
Finem curis uel morte dies.
Non ego sæui cernere cogar
Coniugis ora.
Non inuisos intrare mihi
Thalamos famulæ.
Soror Augusti:non uxor:ero.
Absint tantum tristes pœnæ:
Letiq; metus.
Socerum diri miseranda uiri
Potes hæc demens sperare memor?
Hos ad thalamos seruata diu
Victima tandem funesta cades?
Sed quid patrios sæpe penates
Respicis udis confusa genis?
Propera tectis efferre gradus.
Linq; cruentam principis aulam.
C.En illuxit suspecta diu
Fama toties iactata dies.
Cessit thalamis Claudia diri
Pulsa Neronis:quos iam uictrix
Poppea tenet:cessat pietas.
Dum nostra graui compressa metu.
Segnisq; dolor.ubi Romani
Vis est populi.fregit claros
Quæ sæpe duces;dedit inuictæ
Leges patriæ:fasces dignis
Ciuibus olim.iussit bellum:
Pacemq;feras gentes domuit.
Captos reges carcere clusit?
Grauis en oculis undiq; nostris
Iam poppeæ fulget imago
Iuncta Neroni.
Affigat humo uiolenta manus
Similes nimium uultus dominæ
Ipsamq; toris detrahat altis.
Petat infelix mox & flammis
Telisq; feris principis aulam.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX.POPPEA.

Vo trepida gressũ cõiugis thalãis tui
Effers alumna? quod ne secretũ petis
Turbat uulto? cur genæ fletu madẽt?

nis. ⸿ Dominæ: Popeæ. ⸿ Detrahat: scilicet manus nostra: & petat. ⸿ Infœlix: ferens infelicitatem principi.

Arcite: Carmẽ scribitur metro pidarico trimetro brachicatalectico quod recipit aliquando in loco impari pyrrhichium pro iambo repudiauit Octauiam Nero corripientibus amicis & improbante diuortiũ populo nec parcente conuiciis ut scribit Tranquillus nunc intrant Octauia, & Chorus Romanus nouas nuptias deplorantes. Cæterum dissimulata tristicia hortatur ad nuptiaꝝ plausum ipsum Chorum Octa. ⸿ Parcite lachrymis, supersedet iã lachrymis hoc nuptiali die ne indiget princeps nr̃o gemitu & vestra in me cõmiseratione, malis nãq; domesticis grauioribusq; occalui. ⸿ Vel: saltẽ. ⸿ Nõ ego sçue: instar mihi est muneris qđ absum his nuptiis. ⸿ Famulæ: ex fœmineo liuore & acri felle famulã vocat ipatorẽ. ⸿ Socerꝫ: apostrophe: popeã o miserãda memor soceroꝝ uiri iã tui & intelligit Claudium patrẽ suũ potes ne tibi suadere repudiũ meum: connubium tuũ frustra speras quæ veluti victima seruata ad hanc usq; diem occumbes. ⸿ Sed qd patrios nunc ad seipsam conuertit antipophoram. ⸿ Dies iactata & præuulgata totiẽs rumore. ⸿ Claudia: Octauia filia Claudii ex Valeria messalina barbari Messalæ filia. ⸿ Duces: & domesticos, & peregrinos. ⸿ Dedit leges: quis condidimus cõi consilio est enim lex generale iussum populi aut plebis rogante magistratu vt finit Capito iuris peritissimus. ⸿ Faces p honoribꝰ: quas cõferebat populus in comitiis Virg. Non illũ populi faces non purpura regũ: flexit & flectitur dumtaxat dictio in numero multitudinis quoniam duodecim cõsules antecedebant alios sex tantũ ut Dionysius & Ruffus cũ Liuio indicant. ⸿ Grauis: nos contemnens.

DAN.

⁋Quo

BER.

Vo trepida: Hic est quartus actus in quo tractatur metus Poppeæ quæ exte͂s turbata rogatur a nutrice quid mali habeat: illa respódet nocte somniasse dum esset in complexu Neronis vidisse mulieres romanas flentes circa se: & Agrippinam ferentem faces. ¶ Quo: ad quem locum. ¶ Effers: discedis. ¶ Petitus: optatus: vnde non est causa tristitię. ¶ Decor: pulchritudo tua fecit vt acciperet te in vxorem. ¶ Senecæ: dissuadebat hoc matrimonium: sed venus coegit imperatorem victũ amore. ¶ O qualis: q̃ felix cũ iusti in thalamos Neronis. ¶ Pręssisti: calcasti. ¶ Attonitus: ꝓpter pulchritudiné cum sacra faceres. ¶ Flámeo: velo de quo scribit apud Plutarchum I probleumate. ¶ Ipse princeps. Nero. Superbo: magnifico. ¶ Peleus: pater Achillis cuꝫ duxit tethydem deam maris vxorem talis erat: eius epitalamion scribitur a Catulo Veronensi. ¶ Emersam: ab vndis venientem. ¶ Cælestes: dei & parce. ¶ Mutauit: vt sis tristis. ¶ Confusa: popea docet causam tristitiæ. ¶ Genitrix coniugis, Agrippinæ. ¶ Coacta: nam Agrippina coegit me ut eam sequerer. ¶ Quam Agrippinam. ¶ Diducta: aperta. ¶ Quo: hyatu. ¶ In quis: in quibus thoris resedi.i. quieui. ¶ Coniugem, quondam: meum rufium crispinum maritum meum & filium eiusdem nominis, qué nero, ut scribit Suet. impuberem adhuc quia ferebatur ducatus & imperia ludere mergendũ in mari: dũ piscaretur seruis ipsius demandauit. Pristinus prior ille veniebat ad oscula mea iam intermissa aliquo tempore & Nero interfecit eũ. ¶ Iugulo: gutture eius. ¶ Quatit: cœpit tremere. ¶ Cõtinet, sic Virgi. & vox faucibus hæsit. ¶ Produxit, foras duxit, nã pro te hæc locuta sum. ¶ Coniugis uidi. s. crispini. ¶ Que-

Certe petitus precibus: & uotis dies
Nostris refulsit. Cæsari iuncta es tuo
Teda iugali: quem tuus cepit decor
Et culpa Senecæ: tradidit uinctum tibi
Genitrix amóris maximum numen Venus.
O qualis: altos quanta pressisti toros
Residens in aula: uidit attonitus tuam
Formam senatus: thura cum superis dares.
Sacrasq; grato spargeres aras mero.
Velata summum flammeo tenui caput.
Et ipse lateri iunctus atq; hærens tuo
Sublimis inter ciuium læta omina
Incessit: habitu: atq; ore letitiam gerens
Princeps superbo: talis emersam freto
Spumante Peleus coniugem accepit Thetin.
Quorum toros celebrasse celestes ferunt.
Pelagiq; numen omne consensu pari.
Quæ subita uultus causa mutauit tuos?
Quid pallor iste: quid ferant lachrymæ doce.
P. Confusa tristi proximæ noctis metu.
Visuq; Nutrix mente turbata feror,
Defecta sensu. læta nam postquam dies
Syderibus atris cessit: & nocti polus
Inter Neronis iuncta complexus mei
Summo resoluor nec diu placida frui
Quiete licuit: uisa nam thalamos meos
Celebrare turba est mœsta: resolutis comis
Matres Latinæ flebiles planctus dabant:
Inter tubarum sæpe terribilem sonum.
Sparsa cruore coniugis genitrix mei
Vultu minaci sæua quatiebat facem.
Quam dum sequor coacta præsenti metu:
Diducta subito patuit ingenti mihi
Tellus hiatu lata: quo præceps toros
Cerno iugales pariter: & miror meos.
In queis resedi fessa. uenientem intuor
Comitante turba coniugem quondam meum:
Natumq; properat petere complexus meos
Crispinus: & intermissa libare oscula.
Irrupit intra tecta: tum trepidus mea
Ensemq; iugulo condidit sæuum Nero.
Tandem quietem magnus excussit timor.
Quatit ora: & artus horridus nostros tremor.
Pulsatq; pectus: continet uocem timor:
Quam nunc fides: pietasq; produxit tua.
Heu quid minantur inferum manes mihi?
Aut quem cruorem coniugis uidi mei?
N. Quæcunq; mentis agitat infestus uigor:
Ea per quietem sacer: & arcanus refert
Veloxq; sensus: coniugem: thalamos: rogos:

cunq; nutrix volens popeã consolari rationem somni sui reddit dicens ea quæ videntur & aguntur in die nocte hominibus repræsentari: ut inquit Claudia. Omnia quæ sensu voluunt vota diurno. Tempore nocturno reddit amica quies, Venator cum fessa thoro sua mẽbra reponit. Mens tamen ad siluas & sua lustra reddit. ita tibi accidit quãdo accepisti Neronem hodie recordata es antiqui mariti: & si visæ sunt Romanæ flere id malum pro Octauia repudiata. ¶ Sacer: quia immortalis: & diuinus est animus. ¶ Velox: ut inquit Cice. in Tusculanis nulla vis est q̃ cũ celeritate ai possit cõparari.

DAN.

Vo trepida, Actus quartus Metro archilochio Trimetro Anapestico consternata popea Agrippinæ socrus phantasmate prorumpi lachrymabunda vociferabunda quã conspicata nutrix percunctatur quo trepida & cætera. ¶ Gene fletu: hypalage fletus idest lachrymæ manãt a genis culpa Senecæ: ne morem gereret præceptore maluit vxoré quã Octauiam. ¶ Victum, amore neronem. ¶ Flammeo: rubrã carbasum pro facie gerebant nouæ nuptæ in limine maritali persoluẽtes sacra frangẽtes axem ipsum quo fuerant inuectę: in honorem Iunonis pronubæ signum ponendæ integritatis Virgineę. ¶ Spumantem: allusio ad aquam maris. ¶ Quorum thoros: nuptias pellei & thetidis honestarunt dii sua præsentia cœlestes æquę & æquore: quales nuptias elegantissime celebrauit Homerus. ¶ Visu: apparitione. ¶ Atris atræ noctis. ¶ Patuit: patere visa est. ¶ Intermissa: non vera aut interrupta. ¶ Quietam: consopitam. ¶ Quatit ora: inhorruit & præ metu ligua hæsit faucibus. ¶ Inuidia: eorꝫ qui iniquo aio tulerũt te ad tantum fastigiũ euectam esse. stabile perpetuitaté domus & stirpis tuæ.

Vidiſſe te miraris amplexu noui
Hærens mariti. ſed mouent lærο die
Pulſara palmis pectora:& fuſæ comæ
Octauiæ diſſidia planxerunt ſacros
Intra penates fratris:& patrium larem
Fax illa: quam ſecuta es Auguſtæ manu,
Prælara clarum nomen inuidia tibi
Partum ominatur. inferum ſedes: roros
Stabiles futuros ſpondet æternæ domus.
Iugulo quod enſem condidit princeps tuus,
Bella haud mouebit. pace ſed ferrum teget.
Recollige animum: recipe lætitiam, precor.
Timore pulſo: redde te thalamis tuis.
P. Delubra:& aras petere conſtitui ſacras,
Cæſis litare uictimis numen deum.
Vt expientur noctis, & ſomni minæ.
Terrorq; in hoſtes redeat attonitus meos.
Et uota pro me ſuſcipe:& precibus piis
Superos adora, manet ut præſens metus.

Anapæſtici. Chorus.

S I uera loquax fama tonantis
Furta:& gratos narrat amores.
Quem modo Ledæ preſſiſſe ſinum
Tectum plumis, pinniſq; ferunt.
Modo per fluctus raptam Europen
Taurum tergo portaſſe trucem:
Quæ regit & nunc deſeret aſtra.
Petet amplexus poppea tuos.
Quos & Ledæ præferre poteſt.
Et tibi quondam cui miranti
Fuluo Danae fluxit in auro.
Formam Sparte iactet alumnæ
Licet:& phrygius præmia paſtor.
Vincet uultus hæc Tyndaridos,
Qui mouerunt horrida bella.
Phrygiæq; ſolo regna dedere.
Sed quis greſſu ruit attonito?
Aut quid pectore portat anhelo?

Trimetri Iambici.

NVNTIVS. CHORVS.

Q. Vicunq; rectis miles exultat ducis:
Defendat aulã, cui furor pp̃li imminet
Trepidi cohortes ecce præfecti trahunt
Præſidia ad urbis uicta nec cedit metu
Concepta rabies temere, ſed uires capit.
C. Quis iſte mentes agitat attonitus furor?
N. Octauiæ furore percuſſa agmina,
Et eſſerata per nefas ingens ruunt.
C. Quid auſa facere: quo ue conſilio doce.
N. Reddere penates: Claudiæ diui parant,

BER. ¶ Pulſata, nam plorantes mulieres percutiebant pectus: & crines ſpargebant hoc erat ppter diſſidia. idest repudia Octauiæ. ¶ Fratris: Neronis per adoptionem: vnde erat ſoror & cõiunx. ¶ Fax: interpretatur altam viſionem. ¶ Prælata: portata manu auguſtæ Agrippinæ ſignificat tibi ſemper gloriam cum inuidia aduerſariorum. ¶ Partum, acquiſitum. ¶ Ominatur: ſignificat. ¶ Inferum ſedes: præterea dicebas: q̃ illa ducebat te per hiatum terræ: illud ſignificat ſtabilitatem matrimonii quemadmodum terra ẽ ſtabilis. ¶ Condidit abſcondit nero in iugulo nati: illud ſignificat non bellum ſed pacem, quia occultatio ferri pacem demonſtrat. ¶ Delubra: Popea potius vult ire ſacrificatum ut expiet ſomnia ſua.

BER. S I vera: inducit Chorus cõmendans pulchritudinẽ popeæ cõparatione omnium pulcherrimarum mulierum: quæ forma ſua Iouem de cœlo traxerunt. ¶ Furta, adulteria. ¶ Quẽ ſcilicet Iouem dicunt. ¶ Sinum: gremium: hęc fabula ſatis eſt declarata. ¶ Quæ regit: pendit ibi textus etiam nunc deſeret, & veniet in cõplexus tuos o Popea. ¶ Quos, ſcilicet cõplexus tuos ipſe iuppiter pot anteferre prioribus. ¶ Phrygius paſtor: Paris amator helenæ. ¶ Solo ad terram equarunt. ¶ Sed quis: dat locum ſequenti ſcenæ.

DAN. S I vera: hęc pars prę ſe fert chori cõmendationem ad ſpeciẽ & formam popeæ ex comparatione mulierum græcaꝝ quas olim ſupremus deperiit Iuppiter. Inſcribitur metro pindarico. ¶ Pręſſiſſe ſinum: Iuppiter in cignum compræſſit lædam roſtro immixo intra ipſius lædæ labra & cruribus vtero affixis caudam quatiens ad femur: hoc canit græca hyſtoria. ¶ Furta: raptus: dulcia furta dicuntur in venere: quæ in principio vincit: melancoliã.

in extu vero amarior ſit per abſynthium ethaloen. ¶ Quos & lędę pœniteat Iouem lędæ: & danaes ſuę ſi tibi ſemel complexum dederit Iuppiter in aurum demutatus in gremiũ danaes per ipluuin ſtillauit. ut ait Tere. & cõpreſſit genuitq; ex eo compreſſu Perſeum. eam poſtea arcula delatã in Italiam duxit piſſinus q̃ inuenit pſlas aliter Sterquilinius a ſtercoratiõe cãporum. ¶ Sparte: glorietur licet ſparte pulchritudine helenes quam rapuit Alexander cum ænea comiter ut ſcribit Septimus: per helleſpontũ vecta claſſe. ¶ Sparte ſupiecta taygeto monti: ſpartanos gręcorum frugaliſſimos tradit thucidides. ¶ Qui: vultus Troiano imperio exitio fuere.

BER.
Vicunq;: veniẽs nũcius ad Neronem ut nũciaret tumultũ populi factum eſſe ppter Octauiam repudiatam interrogatur a Choro quid mali optaret, & quæ cauſa. ¶ Quicunq; alloquitur: præſidia vt defendat aulam: cũ populus velit illam cõburere. ¶ Trepidi: feſtini. ¶ Victa furore populi. ¶ Rabies: iracundia populi in Neronem concepta: non vincit ab iſtis cohortibus. ¶ Agmina: multitudo populi furens: propter octauiam repuditas ruit per nefas. ſ. ut perdat imperatorẽ. ¶ Auſa. ſ. illa agmina.

DAN.
Vicunq;, Seditioſi populi impetus ob repudiũ Octauię & nerõis in populũ idignatio i hoc choro ſuſcitat metrũ ẽ archilochiũ trimetrũ acatalecticũ. Nõcius & chorus colloquunt. ¶ Furor populi: fuit populus & parat ſe ad necẽ Neronis. ¶ Iſte, cũ contemptu & ſtomacho. ¶ Attonitus: qui facit attonitũ: ut pallida mors & triſtis ſenectus. ¶ Diui: Claudii penates.

¶ Thoros

BER. Torosq; fratris, debitam partem imperii.
C. Quos iam tenet poppea concordi fide?
N. Hic urit animos pertinax nimium furor.
Et in furorem temere præcipites agit.
Quæcunq; claro marmore effigies stetit,
Aut ære fulgens ora poppeæ gerens,
Afflicta vulgi manibus, & sæuo iacet
Euersa ferro, membra per partes trahunt
Diducta laqueis, obruunt turpi diu
Calcata cœno, uerba conueniunt feris
Immista factis, quæ timor recipit meus.
Sepire flammis principis sedem parant
Populi, nisi iræ coniugem reddat nouam,
Reddat penates claudiæ uictus suos.
Vt noscat ipse ciuium motus, mea
Voce, haud morabor iussa præfecti exequi.
C. Quid fera frustra bella mouetis?
Inuicta gerit tela cupido.
Flammis uestros obruet ignes.
Queis extinxit fulmina sæpe.
Captumq; Iouem cœlo traxit.
Læsi tristes dabitis pœnas
Sanguine uestro,
Non est patiens feruidus iræ
Facilisq; regi. ille ferocem
Iussit achillem pulsare lyram.
Fregit Danaos, fregit atridem.
Regna euertit priami, claras
Diruit urbes.
Et nunc animus quid ferat horret
Vis immitis uiolenta dei.

Trimetri Iambici.

NERO.

Lenta nimium militis nostri manus,
Et ira patiens post nefas tantum mea.
Quod nō cruor ciuilis accensas faces
Extinguit in nos, cæde nec populi madet
Funerea Roma, quæ uiros tales tulit.
Admissa sed iam morte puniri parum est,
Grauiora meruit impium plebis scelus,
Et illa, cui me ciuium subiecit furor,
Suspecta coniux & soror semper mihi.
Tandem dolori spiritum reddat meo.
Iramq; nostram sanguine extinguat suo.
Mox tecta flammis concidant urbis meis
Ignes, ruinæ, noxium populum premant.
Turpisq; egestas, sæua cum luctu fames.
Exultat ingens sæculi nostri bonis
Corrupta turba. nec capit clementiam
Ingrata nostram, ferre nec pacem potest.

BER. ℂ Thoros fratris: matrimonium neronis: & domū diui. s. Claudii. ¶ Claudięq; idest ipsi octauiæ. ¶ Debitam: quia filia erat. imperatoris. ¶ Quos: quomodo restituet: quando illa Poppea est nupta. ¶ Pertinax: perseuerans: hæc est causa qua populus idignatus est ¶ Vrit: incendit quod poppea tenet thoros octauiæ. ¶ Furor: idignatio ¶ Quęcunq;. populus omnes imagines & statuas popeæ siue ex marmore siue ex ære diiecit. ¶ Ora popea: imaginem popeæ: ubi adiectū est popea. ¶ Membra: scilicet statuarum popeæ laqueis. i. funibus trahunt in contemptum eius sm obruunt, idest sepeliunt ceno. ¶ Verba: rursus habent uerba conuiciosa: quemadmodum habēt facta crudelia. ¶ Quæ. s. uerba credo propter timorem illorū r quæ uidi: nam comburent certā domum imperatoris. ¶ Sepire: circundare. ¶ Nisi ire, ad iram populi leniendam ¶ Cōiugē popeam. Claudiæ octauiæ. ¶ Victus. s. ipse nero furore populi restituat penates idest domū suam claudiæ. ¶ Vt ipse. s. nero missus sum ut hæc illi nunciem. ¶ Præfecti: scilicet præsidii qui miserat me. ¶ Quid fera. ¶ Chorus populum arguit monstrās neronem captū amore: nunquā relicturum popeā. ¶ Obruet: extinguet: nam maiora sæpius fecit. ¶ Læsi: offensi uos a nerone uel passiue læsi neronis. ¶ Feruidus. s. cupido non est patiens ut uincatur: qd̄ probat p maximos uiros ab illo superatos: quorum hystoriam supra legimus. ¶ Animus horret: timet qd oportet cupido: timeo ne faciat Neronem seuire. ¶ Immitis dei cupidinis.

BER.

Lenta. Hic est quintus actus: Nero audito nūcio mādauerat pfectis pallacii illos ciues q seditionē mouerant perdere: nunc conqueritur illorum tarditatem: & dum sic estuaret ueniens præfectus militum nunciauit principes illorū ciuium occisos esse: quod tamen non satis fuit neroni, qui cupiebat omnes perdere. ¶ Lenta, ad uindictā. ¶ Cruor: sanguis ciuium sparsus deberet extinguere illas faces quas portabant ad urendum domum meam. ¶ In nos: cōtra me. ¶ Funera: pena funeribus ¶ Admissa: facta scelera: nō satis ē ulcisci illos morte qui grauiora merentur. ¶ Et illa octauia propter quam mouentur isti tumultus etiam moriatur. ¶ Cui octauię sum subiectus propter timorem ciuiū. ¶ Suspecta: quæ nunquam me amauit. ¶ Exultat, lasciuit propter fœlicitatem & locū sub regno meo. ¶ Corrupta scelerata. ¶ Ingrata quæ non recipit beneficiū meum. ¶ Inquieta, q̄ nescit hr̄e quietē. ¶ Domandas cum non cognoscant bona sunt affligendi diuersis malis & dura seruitute tenēdi. ¶ Sanctos vul. s. Popeæ: ne audeant ne dum facere quicq̄: sed nec tollere oculos in illā. ¶ Nutu: nec dū mandato sed nutu faciam intelligent me.

DAN. ℂ Tenet: occupat: intercipit. ¶ Verba conueniunt. ¶ Feris: imprecātur & maledicunt popeæ ruptantes eius statuam. ¶ Aedem: dixit improprie de domo imperatoria. ¶ Inuicta gerit, insuperabilis est amor quē piam didicit formidare ne ipsius quidem iouem: ideo frustra i amorem nitimur. ¶ Et nunc: horesco referēs ¶ Cruor ciuilis: quod nulla facta est occidio irruentium in me ciuium quos tulit infœlix Roma: & ista Octauiam interemit Nero subornato aniceto pedagogo in dolo stupratam a se fateretur: mox non pepercit mœnibus patriæ q̄ conflagrātem e turre mœcenatica prospexit, lętusq; flammæ ἁλωσιν illi decantauit sæuitum est autē ea clade p sex dies septēq; noctes Trāquillus & Egesippus auctores.

BER. ¶ Sed adesse: dicebat hæc nero secum æstuans cũ uidet præfectum uenientem: vnde dat locũ sequenti scenæ. ¶ Rara pietas: magnus amor in me & illius fides,

Populi: ueniens præfectus neroni nunciat populum sedatũ: & auctores seditionis interfectos. ¶ Affero: nũcio. ¶ Temere: inconsulte restituerunt contra tantum imperatorem. ¶ Stat est: legas interrogatiue. ¶ Audisti: obtẽperasti mihi. ¶ Cõpescis: refrenas furorem. ¶ Vindicta: non satis est mihi. q. d. multo maior debet. ¶ Duces metus: auctores seditionis mortui sunt ¶ Legẽ dare: ut uiuerẽ suo mõ & hẽrẽ uxores: quę placerent sibi. pœna uacat: caret: debet puniri: qui tanta cõmisit. ¶ Dolor, interrogatiue: q̃ si admonẽs principem: qd in ira non debeat punire populũ. Nã ut inquit Tul. Qui iratus ad pœnam accedit nunq̃ seruabit illam mediocritatem: quæ est inter parum & nimis. ¶ Eximat: tollat de memoria, ut semper sit fama istius uindictæ. ¶ Qua: nõ debemus uti pœna: quam iubet ira. ¶ Temperet: regat. ¶ Timor: satis est quod non timemus omnis timor sublatus est vnde non debes progredi ad uindictam. ¶ Prima, s. Octauia. ¶ Ede: dic, nam omnia exequar. ¶ Poscit, s. ira mea sororẽ: idest Octauiã. ¶ Rigor: frigus: quod ex stupore & timore nascitur. ¶ Hosti: octauię. ¶ Hoc nomẽ, s. hostis. q. d. fœmina nõ est reputanda hostis cũ nihil possit. ¶ Arguat: accuset illã peccasse. ¶ Furor: populi, pp illam cõcitatus est pp̃ls. ¶ Haud: non puto quenq̃ potuisse concitare. ¶ Mulier, s. potuit concitare. ¶ Vim: robur. non habent uires: sed audaciã si natura dedisset ita uires quẽadmodum audaciam essent in expugnabiles. ¶ Aegras: debiles: cum natura sint timidæ. ¶ Quæ, s. pœna. ¶ Damnat octauiam. ¶ Tolle cõsilium: præfectus uolebat

Sed inquieta capi: ur, hinc audacia,
Hinc temeritate fertur in præceps sua.
Malis domanda est, & graui semper iugo
Premenda, ne quid simile tentare audeat.
Contraq; sanctos coniugis uultus meæ
Attollere oculos fracta per pœnas metu
Parere discet principis nutu sui.
Sed adesse cerno, rara quem pietas uirum
Fidesq; castris nota præposuit meis.

Trimetri Iambici.

PRÆFECTVS. NERO.

Populi furorẽ cæde paucorũ, diu (ro.
Qui restiterũt, temere cõpressum affe
N. Et hoc sat ẽ? sic miles audisti ducẽ?
Compescis, hæc uindicta debetur mihi?
P. Cecidere motus impio ferro duces.
N Quid illa turba, petere quæ flammis meos
Ausa est penates, principi legem dare:
Abstrahere nostris coniugem caram toris:
Violare quantum licuit: incesta manu
Et uoce dira: debita pœna uacat?
P. Pœnam dolor constituet in ciues tuos?
N. Constituet: ætas nulla quam famæ eximat.
P. Qua temperet non ira: non noster timor?
N. Iram expiabit prima quæ meruit meam?
P. Quam poscat ede: nostra ne parcat manus.
N. Cædem sororis poscit, & dirum caput.
P Horrore uictum trepidus astrinxit rigor.
N. Parere dubitas? Præ. cur meã damnas fidẽ?
N. Q ꝗ pcis hosti. P. fœmina hoc nomẽ capit?
N. Si scelera cœpit? Præ. est ne q̃ sontẽ arguat?
N. Populi furor. Præ. q̃s regere demẽtes ualet?
N. Quis cõcitare potuit? Præ. haud queq̃ reor.
N. Mulier: dedit natura cui pronum malo
Animum, ad nocendum pectus instruxit dolis.
Sed uim negauit: ut ne inexpugnabilis
Esset, sed ægras frangeret uires timor,
Vel pœna, quæ tam sera damnatam premit
Diu nocentem. tolle consilium: ac preces.
Et imperata perage. deuectam rate
Procul in remotum littus interimi iube.
Tandem ut residat pectoris nostri tumor.

Anapæstici.

CHORVS. OCTAVIA.

Funestus multis populi
Dirusq; fauor, qui cum flatu
Vela secundo rateis impleuit:
Vexitq; procul. languidas idem
Deserit alto, sæuoq; mari.
Flenis gnatos miseranda parens.

dare consilium: & precari neronem ille autem reiicit ipsum præfectum ne intercedat pro Octauia. ¶ Deuectam: hoc est imperatũ neronis. ¶ Residat: cesset: nã uiuente illa: sp timerẽ.

Populi. Carmen quinarũ trimetro iãbico. cuius Octauiæ: & mors agitur inducit pfect⁹ ppli irã psedatã annuncians. Prefectus Neronis fuit Byrus: cui ad fauces remediũ toxicũ misit, sert. Trãgl. ¶ Collocutores: pfect⁹ & nero. ¶ Sic miles: insultat & arguit milites q maiorẽ cędẽ nõ cõmiserit. ¶ Audisti, ac si dicat. Non audisti me ut uolebã. ¶ Sic, dictũ, cũ emphasi, ut apud poetã. Sic nos in sceptra repõis: & sic iuuat ire sub vmbras. ¶ Cur. d. uidebat quippe uerbis qõ i ꝓbꝫ redundat fidei pfecti. ¶ Si scelera cœpit. non est mihi ꝓbro uertendũ si ducã homĩẽ fœminã: q̃ sit scelerata & populũ ad arma cõcitet: & cuius animus ab ipsa natura semper meditetur ruinam & damnum.

DAN. Funestus: inducit chorus: q detestabat fauorẽ ppli uidẽs octauiã duci ad mortem illã cœperat populus adiuuare: postea dereliqt. ¶ Funestus: ferẽs letũ est tanq̃ aura cito deficiẽs: qd pbat p exẽplũ gracchoꝛ. ¶ Procul: lõge in altũ mare: tunc illa deserit ratem. ¶ Patẽs: cornelia filia Scipionis africani maioris duos filios habuit Tyberiũ & Caium grac. eloquẽtissimos: qui cũ uellẽt ferre legem agrariã i fauorẽ ppli interẽpti sunt. ut sert. Vale. maximus &, M. Tul.

BER. Funestus: pp̃laris aura: ut flatilis & icreta ira plerũq; his perniciosa est qbus aspirat & fauet exẽplo est octauia claudia quę pp fauorẽ ppli a nerone capitis cõdẽnat. Cõplorat chorus lugubrẽ hãc & funereã cõdẽnationẽ i hoc ultio carmine: qd metro pindarico acatalectico scriptũ est.

DAN. ¶ Te quoq;,

Perdidit ingens quos plebis amor,
Nimiusq; fauor,genere illustres,
Pietate,fide,lingua claros,
Pectore fortes,legibus acres.
Te quoq; lenis simili leto
Fortuna dedit.quem neq; fasces
Texere tui,nec tecta domus.
Plura referre prohibet præsens
Exempla dolor/modo cui patriam
Reddere ciues aulam:& fratris
Voluere toros,nunc ad pœnam
Letumq; trahi,flentem miseram
Cernere possis.bene paupertas
Humili tecto contenta latet.
Quatiunt altas sæpe procellæ,
Aut euertit fortuna domos.
O.Quo me trahitis?quod ne tyrannus
Aut exilium fortuna iubet?
Si mihi uitam fracta remittit
Tot iam nostris euicta malis.
Si cæde mea cumulare parat
Luctus nostros/inuidet etiam
Cur in patria mihi sæua mori?
Sed iam spes est nulla salutis.
Fratris cerno miseranda ratem.
Hæc est cuius uecta carina
Quondam genitrix.nunc & thalamis
Expulsa soror miseranda uehar.
Nullum pietas nunc numen habet.
Nec sunt superi.regnat mundo
Tristis Erinnys.
Quis mea digne deflere potest
Mala?quæ lachrymis nostris questus
Reddet Ædon?cuius pinnas
Vtinam miseræ mihi fata darent.
Fugerem luctus ablata meos
Penna uolucri,procul & cœtus
Hominum tristes,cædemq; feram.
Sola in uacuo nemore:& tenui
Ramo pendens querulo possem,
Gutture mœstum fundere murmur.
C.Regitur fatis mortale genus.
Nec sibi quidquam spondere potest
Firmum & stabile,& per quam casus
Voluit uarios semper nobis
Metuenda dies/animum firment
Exempla tuum iam multa:domus
Quæ uestra tulit quid sæuior est
Fortuna tibi?tu mihi primum

BER. ¶Te quoq;: Cassiũ intelligit qui primus uoluit ferre legem agrariã.Superi⁹ i agraria largitiõe ambitiosus i socios fuerat,nã ipo ɔsule cũ pculo uirginio lex agraria primũ ꝓmulgata fuit eo auctore ager hernicus adeptus iter latios plębẽq; diuisus est hac largitione suspectus Senatui populoq; cœpit eẽ ꝙ pniciosus libertati opes strueret:& ideo ciuibus iam uilior factus:ut alio muneri sibi recõciliaret : ciuiũ aios uoluit iubere pro siculo frumento pecuniam acceptã retribui populo:id uero non secus: q̃ prtem mercedẽ regni aspnata plebs est.Hunc ubi magistratu abiit damnatũ necatũq; cõstat,sunt qui patrẽ auctorẽ eius supplicii ferant : cũ cognita domi cã illum uerberasse ac necasse ut uult Vale.Max.in ca.de parẽtũ seueritate . Sed apud alios auctores cõperio damnatũ populi iudicio & diruptas publice sedes,ut uult Diony.halicarna.quia dicit ꝙ si pater iudex fuisset & punitor neq; domus dirupta: neq; bona publicata fuisset : qa romanis nihil possessoriũ ꝓpriũ uiuentibus patribus.¶Fasces:magistratus: nõ cõsul fuerat . ¶Domus qa in ꝓpria domo interfectus est. ¶Præsens de octauia.¶Fratris:neronis,¶Paupertas:uitam humilẽ.¶Quo me.Octauia ɔquerit.¶Regina:popea. ¶Fracta:mota misericordia: nã si flectunt misericordia cur me isto modo trahunt exiliũ: si nõ uolũt parcere: cur ibi me non interficiũt . ¶Cumulare: augere . ¶Sæua:crudelis popea.¶Sed spes uidens nauem parata agnouit se oino perituram:cũ sciret naui solutili matrem Neronis etiã fuisse impositam. ¶Quis:interrogatiue. ¶Aedon:philomena.ut superius uidimus . ¶Fata dii: utinam darẽt alas ut mutaret in auem: quemadmodum ipsa & possem aufugere tristes casus meos . ¶Pendens : sicut auis, ¶Regit:cõsolat chorus Octauiam dicẽdo oĩa ista a fatis uenire probatq; exẽplo maiorũ suoꝝ.¶Quid:in qua re potes dicere ꝙ fortũa tibi sit durior q̃ istis.¶Memoranda parens: ut scribit Sueto.tyberius. Nurum Agrippinam post mortẽ germanici liberi⁹ quiddã q̃dã manu apphendit:grecoq; uersu:si non dominaris:inquit filiola iniuriam te accipere existimas: nec ullo mox sermone dignatus est.

DAN. ¶Gracchos,tyberi⁹ gracchus bis consul: bis triumphator & cẽsor fuit:uir Corneliç in hũc conspirant diuites ob legẽ ad agros diuidendos autore nasica.¶Saturninus: eius collega fuisti caput percussit Ruffus secundũ fecit uulnus eius cadauer in tyberim proiectum.C. Gracchus filius eadem causa a populo uexatus est : nam insequente multitudinem fugiẽs per põtem sublicium latuit in templo dianæ Põponius & Licinius itegerrimi amici resistẽtes multitudini trucidati sunt, quo intellecto polycrati se iugulandum tradidit:qui iugulato dño eodẽ gladio se peremit ¶Septimelius redemit ꝑostea caput grachi auro.¶Teq; leuis multiplex hic sensus & multiugus afferri põt uel ad Cassium qui a cesone Fabio.&.L. Valerio fratre publicolæ quęstoribus damnat⁹ est per duelliones & per petras deiectus. Erat enim tunc Romanis hæc gẽtilicia punitio ut tradit Alicarnaseus,uel ad Fabium cesonis fratre qui cõsul erat in collega æmilio ad artonẽ urbem contra equos populos inuisus fuit plæbi. & ꝓpter eam perfecto bello consulatu defunctus est:uel ad Appium : ꝓpter superbiam plæbs Romana semper insectata est. Et quia cogebatur reddere & persoluere debita.¶Genitrix,nerõis.¶Nullum pietas:non est pietas:non sunt superi:sed ubiq; furor dominat.¶Edon:rectiusq̃ Lucanus:qui do cõtra naturam corripuit dicens ædonis in forma patronimica: sicut ẽt superius exemplo Theoc.demõstraui. ¶Aedonis:populi in thracia. per quã casus uoluitur.¶Varios:iuxta sniam seueri Boetii hunc continuũ ludũ lusimus: summa cũ ifimis:infima cũ summis mutare gaudemus. Quid .n.aliud est uita hominis nisi comedia in qua nouus & ignotus amplissimo induitur potẽtatu : & erigitur in regni fastigium nũc alius purpuratus in hostiles cathenas proiicit : in eo itaq; uita hominis ut iquit Policra. Tragœdiæ simillima est : ꝙ oium fere tristis exitus est: ad qd facit illud non illepidũ distichon ioannis salisbiẽsis ridiculos hominum uersat sors cæca labores . ¶Sæcula nostra locus : ludibriũq; deis.

BER. ¶ Quondam uero iter. cœnã potrecta a se poma gustare nõ ausam: etiã uocare eãit simulans ueneni se crimine accersitam: cũ præstructũ utrunq; cõsulto esset: ut & ipse tẽtãdi gratia offerret: & illa quasi certissimum exitũ caueret: nouissime calumniat⁹ modo ad statuam Augusti, modo ad exercitus cõfugere uellet. pandatariam relegauit. Cõuiti antiq; oculum per centurionẽ uerberibus excussit. Rursus mori inedia destinãti per uim ore diducto infulciri cibũ iussit: sed & pseuerantẽ: atq; ita assumptã crimi nosissime insectatus est: cũ diẽ quoq; natalis inter eius nefastos referendũ suasisset. iputauit etiã, q̄ nõ laqueo strãgulatã in gẽonias abiecerit pq; tãlt elemẽtia iterponi decretum passus est: quo sibi gratiæ agerent, & capitolino ioui donum ex auro sacraret. ¶ Nata filia .M. Agrippinæ. ¶ Augusti tyberii: q adoptauit germanicũ. ¶ Cæsaris germanici. ¶ Grauii: grauido: nã ipsa agrippina germanico marito peperit nouẽ liberos. teste Suet. i Caligula: quoq; duo infantes adhuc rapti vnus ipuerascẽs: cæteri superstites pri fuerũt, tres sex⁹ fœminini Agrippa. Drusilla Iulia: cõtinuo triẽnio natæ: totidẽ mares Nero & drusus &c. Cæsar Neronẽ drusum senat⁹ tyberio crimināte hostes iudicauit. ¶ Liuia drusi: itellige liuiã drusillã q̄ primo tyberino Nerõi patri Tyberii Cæsaris, deide Augusto nupsit, iõ dicit fœlix thalamis. i. optimis maritis sed filio tyberio maxime misera a quo ut scri. Suet. in tyberino usq; adeo infestata fuit ut ei⁹ acerbitate aduersus illã defuncta fuerit: vnde dicit ibi. ¶ Ferũ facin⁹: inhumanũ fcm ¶ Nati: tyberii ¶ Iulia: scribit Trãquil. i Claudio. ¶ Iulias: Alterã, drusi, alterã germanici filiã crimine incerto: nec defensione ulla data occidit ideo ibi dicit: secuta fata m̄ris. s. agrippinæ germanici: de qua superius. ¶ Liuia drusi: itẽq; aliam liuiã potes intelligere uxorem drusi filii Tyberii Cæsaris, cuius fraude maritus ipse iteriit. quo cognito a Tyberio supplicio est affecta: hæc habuit ex druso filios: tyberiũ: & filiã q̄ postea a claudio interẽpta est. Legit etiã textus loco nati fatis ruiti in facinus. s. ut uenerat maritũ drusum. ¶ Iulia ma

Tot natorum memoranda parens
Nata agrippæ, nurus augusti
Cæsaris uxor, cuius nomen
Clarum toto fulsit in orbe.
Utero toties enixa graui
Pignora pacis. mox exilium,
Verbera, sæuas passa cathenas,
Funera, luctus, tandem letum
Cruciata diu, felix thalamis
Liuia Drusi, natisq; ferum
Ruit in facinus, pœnamq; suam.
Iulia matris fata secuta est.
Post longa tamen tempora ferro
Cesa est, quamuis crimine nullo.
Quid non potuit quondam genitrix
Tua, quæ rexit principis aulam,
Cara marito, partuq; potens?
Eadem famulo subiecta suo.
Cecidit diri militis ense,
Quid cui licuit regnum in cœlum
Sperare. parens tanta Neronis?
Non funesta uiolata manu
Remigis ante mox & ferro
Lacerata diu, sæui iacuit
Victima nati?
O. Me quoq; tristes mittet ad vmbras
Ferus, & manes ecce tyrannus.
Quid iam frustra miseranda moror?
Rapite ad letum. queis ius in nos
Fortuna dedit, testor superos.
Quid agis demens? parce precari,
Queis inuisa es, numina diuum.
Tartara testor, Erebiq; deas
Scelerum ultrices, & te genitor
Dignum tali morte, & pœna.
Non inuisa est mors ista mihi.
Armate ratem, date uela fretis,
Ventisq;. petat puppis rector
Tandem Phariæ littora terræ.
C. Leues auræ, Zephyriq; leues
Tectam quondam nube ætheria
Qui uexistis raptam sæuæ
Virginis aris Iphigeniam,
Hanc quoq; tristi procul a pœna
Portate, precor, templa ad triuiæ.
Vrbe est nostra mitior aulis.
Et Maurorum Barbara tellus.
Hospitis illic cæde litatur
Numen superum. cuius gaudet
Roma cruore.

tris. s. Iuliæ similit perit. ¶ Genitrix tua messalina de qua diximus. hæc fuit m̄r Octa. Marito claudio. ¶ Partu: filio illustri britãnico. ¶ Famulo: narciso liberto. ¶ Claudii: cuius iussu occisa. ¶ In cœlũ: dic pp illius superbiã. hæc fuit agrippina m̄r neronis: a quo fuit occisa. ¶ Nõ legas: interrogatiue ¶ Remigis, qa posita fuit pri⁹ in naui solutili. ¶ Tyrãn⁹, Nero. ¶ Quis: p qb⁹. ¶ Testor: q̄ nõ timeo mortem. ¶ Quid agis: arguit se q̄ iuocet deos q bus inuisa est. ¶ Genitor: claudi pater qui fuit causa istorum malorum. ¶ Armate: nam credebat se iussu Neronis mitti in ægyptum. ¶ Phariæ: alexandrinæ. ¶ Leues: rogat ut ueniant uenti qui illã exportent sicut Iphigeniam de qua uidimus cum oblata est ad aram dianæ: ut immoletur in tauricam regionẽ deportata est uẽtis: ubi operãte dea a rege thoante eius sacris præposita est: quæ ipsi dianę ex humano sanguine fieri cõsueuerãt: ut Oui. lib. iiii. de tri. ¶ Sæuę uirginis dianæ quæ sanguinem Iphigeniæ petiuerat. ¶ Hanc Octauiam. ¶ Aulis: de qua dictum est regiuncula est boetię petrosa: ibi debebat imolari iphigenia: sed ibi liberata fuit. ¶ Roma: nam Orestes cum sorore iphigenia aufugiens: & in Italiam ueniens in aricia simulachrum dianæ locauit: cui litabatur humana hostia.

DAN. ¶ Tot natorum, nomen enim liberos enixa est ex germanico tres puellas: agrippam drusillam Liuiã tres matres. C. Cæsa. Nero. & drusum duos amisit infantes & vnam iam puerascentem. Augusti: tyberii patrui germanici a se adoptari. ¶ Diri militis: percussoris gladio cecidit in horta stans cum matre. ¶ Quoq;: sicut matrẽ & supiores iperatrices. ¶ Rapite: cõuertit ad spiculatores & ministros Cæsaris. ¶ Quid agis demens: correctio est frustratorię obtestatõis. ¶ Quis, antiqui scripserunt cum. i. diphtongo ad differentiam recti contracti. ¶ Rector puppis: charon, qui lingua ægyptia interpretat magister nauis. sensus est: trudite me uelis: & remis illuc ubi moriar antepectatum. ¶ Vrbe: est nostra mitior: superat urbes roma omnem barbaram tellurem immanitate & sæuitia.

Sator deorum.

BER.

Ator Deorum.
Hæc tragœdia
inscribit̃ Hercu
les œtheus. Oe-
ta mons est iter
thessaliã & Macedoniã fa-
mosus morte & rogo Her-
culis eius materia talis est
dimissa Megera Creontis
thebani filia: quam in uxo
rem Hercules duxerat, Io-
lem euryti filia petiit in cõ
iugium: cui cum denega-
retur in œtholiam uenit:
Deianirã œnei ex altera fi
liam duxit uxorẽ. Inde me-
mor despecti coniugii con-
tra Euryti toxeũ militonẽ
& pithiũ mouit exercitum.
Oechaliam urbẽ abstulit:
illos peremit. Iolẽ rapuit:
cui⁹ amore adeo flagrauit
ut ex ea pateret quicqd cũ
omphale ppessus est. ¶ Sa
crificatus igitur ob uictos
etiam in monte cyneo puerũ
lycã ad deianiram i trachi
niam urbẽ misit ut ueste q
in sacris utebatur afferret.
Deyanira infectam sangui
ne cẽtauri nessi dederat id
.n. suaserat nessus faciẽdũ
cũ in traiectu eueni flu. ab
he. sagittis cõfosus est si qñ
de illius amore dubitasset.
Dubitabat .n. ne ioles amo
re ipsa cõtemneret. Hercu.
cũ ueste tetigisset ueneno
afflatus lenta tabe cõsume
batur. Actus in furorem ly
cam in mare proiicit lyme
nium & iolaum delphos de
se sciscitatũ ad oraculũ mi
sit. retulerũt ut in œta mõ-
te pyra construeretur de re
liquis ioui curam relinque
re: cõstructam pyram ipse
cõscẽdit. philotetes ignem
admouit cũ reliquiarũ ni-
hil reppperissent cœlũ con-
scendisse existimarũt. ¶ O
sator: Iuppiter quærit her
cules q̃ nõ rapiat in cœlũ
promissum sibi cũ sit bene-
meritus de mundo: potes
Iuppiter secure regnare. cũ
oia monstra de mundo su-
stulerim. ¶ Vtreq; domus:
oriens & occidens totũ mũ
dum itelligit. Nereus deus
marinus: ibi pro mari po-
nitur. ¶ Parens o Iuppiter
¶ Dignus: declaraui me fi
lium esse tuũ. ¶ Parui: obe
diui ad superandum mon-
stra. ¶ Nouerca: Iuno quæ
me tanto odio nõ fuisset p
secuta nisi fuissem nat⁹ tu⁹
ex pellice. ¶ Moras: cur

TRAGOEDIÆ INTERLOCVTORES.

Hercules.	Hyllus.
Chorus mulierum.	Alcmena.
Ioles.	Philoctetes.
Nutrix.	Deianira.

TRAGOEDIA DECIMA, QVÆ INSCRIBITVR HERCV- LES OETHEVS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES.

Ator deorum, cuius excussum
manu
Vtræq; Phœbi sentiunt ful-
men domus,
Secure regna, ptuli pacẽ tibi.
Quacunq; Nereus porrigi ter
ras uetat.
Non est conandum perfidi reges iacent,
Sæui Tyranni, fregimus quidquid fuit
Tibi fulminandum. sed mihi cœlum parens
Adhuc negatur, parui certe ioue
Vbiq; dignus. teq; testata est meum
Patrem nouerca. quid tamen nectis moras?
Nunquid timemur? nunquid impositum sibi
Non poterit athlas ferre cum cœlo Herculem?
Quid astra genitor, quid negas? (mors me tibi
Certe remisit) omne cum cesset malum,
Quod terra genuit, pontus, aer, inferi.
Nullus per urbes errat arcadias Leo.
Stymphalis icta est/Mænali nulla est fera.

me ad suscipiẽdũ moraris.
¶ Timemur. s. ne disturbẽ
cœlum. ¶ Athlas qui dici-
tur sustinere cœlum hume
ris. ¶ Mors: locus mortis
infernus noluit me tenere
ut ad te uenirem. ¶ Cesset
remotũ sit a me. ¶ Nullus
leo: ibi declarat multa faci
nora sua quorum historia
plene declarata fuit in her
cule furente. ¶ Itaq; ne re-
periantur illa: superius le-
ges rerum feriem. ¶ Stym
phalis: auis rapida. ¶ Fe-
ra: ceruа menali.

DAN.

Ercules œteus:
titulus ab euen-
tu mortalitatis
est quam i œta
mõte igne purgatus exuit.
Tragœdia vltima, qua Se
neca uidetur quasi de indu
stria in eius denominatio-
ne suũ poema definere uo-
luisse: a quo etiam initium
auspicatus est: tumultua-
ria: nec minus acri amoris
siue desiderii flamma: q̃ ue
neni exæstuãs. Habet pro
thesin præcipitem. Epitha
sim concitatissimam & Ca
strophem: odii: furorisq;
plenissimam, primæ par-
tes sunt Herculis & ioles.
Secundæ Deianiræ & ly-
cæ. tertiæ Alcmenam tan-
gunt. Argumentum tale.
¶ Ioles amore captus Her
cu. suam Deianiram dese-
rit. puella suasu nessi lycæ
ministro tunicam dat ultro
proferẽdam Herculi. Erat
tunica Centauri fœda san
guine: quem lerneum fel in
fecerat manẽs sagitta: qua
uulnus Hercules olim ra-
ptori illi fecerat: tunica in
dutus Hercules: in re diui-
na combustus est. totus ly-
cas in mare rotatur. credi-
te sagittæ philoteti comi-
ti. Alcmena defunctũ plo-
rat. Carmen archilochium
trimetrum Iambicum aca
talecticũ. Lamentatio pri
mum herculis de laborum
mercede fero sibi tradita.
¶ Secure regna: metuen-
dus iam & securus atq; in-
uictus regnum tene Paca-
to tãdem uiribus meis mũ
do & pace terra marique
parta. ¶ Ioue: scilicet pa-
tre. ¶ Dignus filius. ¶ Nul
lus nõ ut nullus adhuc mũ
do præbebat lumina Ti-
tan per figuram qua uo-
cant τοαωοαυτοι.

BER. Sparsit peremptus aureum serpens nemus.
Et Hydra uires posuit & notos Hebro
Cruore pingues hospitum fudi greges.
Hostisq; traxi spolia thermodontiæ.
Vidi silentium fata.nec tamen redii,
Sed trepidus atrum cerberum uidit dies,
Et ille solem/nullus antæus Libys
Animam resumit.cecidit ante aras suas
Busiris/vna est Geryon sparsus manu.
Taurusq; populis horridus centum pauor.
Quodcunq; tellus genuit infestum occidit.
Meaq; fusum dextera iratis deis
Non licuit esse.sic negat mundus feras,
Animum nouerca/redde nunc nato patrem
Vel astra forti.nec peto,ut monstres iter.
Permitte tantum genitor/inueniam uiam.
Vel si times ne terra concipiat feras.
Properet malum quodcũq;, dum terra Herculẽ
Habet,uideatq;.nam quis inuadet mala?
Aut quis per urbes rursus argolicas erit
Iunonis odio dignus?in totum meas
Laudes recepi/nulla me tellus silet.
Me sensit Vrsæ frigidum scythicæ genus,
Indusq; phoebo subditus,cancro Libys.
Te clare titan testor,occurri tibi
Quacunq; fulges/nec meos lux prosequi
Potuit triumphos/solis excessi uices.
Infraq; nostras substitit metas dies.
Natura cessit/terra defecit gradum.
Laxata per me nox,& extremum chaos
In me cucurrit/inde ad hunc orbem redii,
Vnde retro nemo.tulimus oceani minas.
Nec ulla ualuit quatere tempestas ratem
Quacunq; pressi.pars quota est:quã ꝓsequor.
Iam uacuus æther non potest odio tuæ
Sufficere nuptæ/quasq; deuincam feras
Tellus timet concipere/nec monstra inuenit.
Feræ negantur/Hercules monstri loco
Iam cœpit esse.quanta nunc fregi mala
Quot scelera nudus?qdquid immanæ obstitit,
Solæ manus strauere/nec iuuenis feras
Timui:nec ifans: quidquid est iussum:leue est.
Nec ulla nobis segnis illuxit dies.
O quanta fudi monstra:quæ nullus mihi
Rex imperauit.institit uirtus mihi
Iunone peior/sed quid impauidum genus
Fecisse prodest?non habent pacem dei.
Purgata tellus omnis in cœlo uidet
Quodcunq; timuit/transtulit Iuno feras:
Ambit peremptus Cancer ardentem plagam:

¶ Serpẽs: qui custodiebat ortos hesperidum. ¶ Idra: serpens in Lerna palude. ¶ Pingues greges: equos Diomedis intelligit. ¶ Hostis termodontiæ: hippolitem amazonum reginã intelligit. ¶ Regentem fata: plutonem innuit. ¶ Taurus: qui i creta erat. ¶ Occidit: interemptum est quicquid terra infestum potest gignere. ¶ Iratis deis: quãuis dei nolent me interficere monstra sua. ¶ Sic: non licet mihi: sic esse aut terra mittat alia monstra: ut habeam quid agam: uel recipe me in cœlum. ¶ Vel si times: ne surgat aliquod mõstrum i terra facito ueniat dũ sum in mundo. ¶ Quis erit. q. d. nullus. ¶ In toto: quia feci experientiam fortitudinis meæ in omni parte mundi. ¶ Vrsæ: intelligit septẽtrionales. ¶ Cancro: libicos & africanos monstrat. ¶ Lux: quia iui ad inferos ubi nulla ẽ lux ¶ Metas: terminos iui quo non potest ire sol. ¶ Substitit: lux firmata est inter metas nostrae. ¶ Natura quia nemo dicitur ire ad inferos & redire. ¶ Cessit uicta est. ¶ Defecit, destituit gressus meos. ¶ Laxata: aperta: nam cum descendi ad inferos aperta terra igressa est lux solis. ¶ Retro: vñ nullus redit. ¶ Oceani minas. intelligit mare gaditanum ubi pater fixisse colũnas ¶ Quacunq;. in omni parte. ¶ Quota: minima est respectu aliorum facinoꝝ. ¶ Nuptæ Iunoni. ¶ Nudus inermis. ¶ Scelera: scelera tos reges. ¶ Solæ manus .s. meæ. ¶ Nec infans: quãdo serpentes a Iunone missos ælisi. ¶ Leue: facile mihi ad superandum. ¶ Segnis: sine labore. ¶ Rex: nullus euristeus qui mihi iperabat ut uidimus. ¶ Virtus quæ mihi adhortabatur labores: plura coegit aggredi q̃ Iuno. ¶ Impauidum: sine timore: quid prodest liberasse homines mõstris: cum illa traducta in cœlum deos ipsos terreat. ¶ Cancer: enumerat illa monstra translata in cœlum diximus quemadmodum cancer exiens de palude lerna momordit pedem Herculis pugnãtis cũ idra vnde Iuno illum transtulit in cœlum. ¶ Peremptus: scilicet a me.

¶ Regẽtem fata: ditem patrem regẽ mortis. ¶ Taurus: de quo Ausonius meminit. Cẽtauia expulso numeratur adorea tauro. in cuius memoriam uictoriæ ut placet qbusdam. ¶ Menaclus Actoris filius taurum Herculi primus sacrificauit. ¶ Negat: mundus. & iunonem & terras ipsas ad lassitudinem ꝑduxi ut quod imperẽt iam ampli⁹ nihil habeãt: reliquum est cœlum ut consequar mercedem laborum meorum tua uenia. ¶ Nulla me tellus silet prædicant laudes meas vniuersæ terræ. ¶ Vrsæ scythiæ: septentrionis. ¶ Indus: ethiops. ¶ Phœbo: orienti. ¶ Cancro: torridæ zonæ iuno transtulit in cœlum cancrum qui momordit talum Herculis pugnãtis cum hydra meridionali plagæ intulit: ut meminit iginus. ¶ Lux: tua. ¶ Nostras: superas aut potius meæ uirtutis non potuit me sequi lux ad tartara penetrantem. ¶ Nemo: retro: lege naturæ qa multi semidei redierunt diuino iure. ¶ Virtus mea: fuit mihi uirtus parata aduersaria quadam impatiens socordiæ & ignauiocii. ¶ Trãstulit Iuno fera: quas inquit feras ego in terris domui: Iuno in cœlum transtulit: cancer qui tropicum æstiuum suo ambitu designat finit torridam zonã a dextra: a sinistra capricornus circunferẽs hyemalem tropicum.

DAN.

¶ Traditi

BER. ¶ Tradit: nam cū sol egreditur leonē intrat uirginē: tradere est per successum dare alicui. ¶ Astreæ: uirgini. ¶ Annum. i. mensem cito currētē. ¶ Madentē pluuiā: nā uentus est ferens nymbos. ¶ Antecessit fuit prius q̄ ego. ¶ Specto, cū adhuc sum in terris. ¶ Timendū ut adhuc in cœlū congrediendū sit cū illis monstris: & peiora fecerat q̄ in terris & in stygē & inferno: tñ inuentū: locū. ¶ Si post: narrat alia pericula ad q̄ paratus est si adhuc non meruit cœlū. ¶ Siculus pelorus p mōtoriū siciliæ uersus Italiā. ¶ Hesperiū: ita cū est supra olim siciliā cōiunctā fuisse Italiæ: sed æstu maris fuisse separatā: vñ dicit si nō satis est laboꝶ meoꝶ. cōiungaꝶ siciliā & italia ut prius erat: & illic fugabo maria. ¶ Cōmittat: cōiungat ꝓterea si uoles q̄ dissiugatur terra isthmos q̄ est i pelopenso & iungant duo maria: egeū & ioniū: faciā illa iūgi. ¶ Attice athenienses naues. ¶ Hister: danubius mutet alueū. ¶ Iuppiter concludit dicēs si nō est aliū labor suscipe me i cœlū ut saltē tueat deos olim agitatos a gigantibus: nō erit i timēdū ex illa pte siue oi tēralt ubi me locaueris. ¶ Auferas, remoueas qa illa pte ubi ero nō erit opus tuo fulmine ad defensionē. ¶ Cyrrea i cyrra mōte boetiæ: si phœbus meruit colī i terris & hēt cœlū pp phitonē serpētē ab eo interfectū: q̄to magis ego q occidi tot mōstra. ¶ Phithon serpens semel occisus ab apolline quotiēs iacet i idra q̄si uelit dicere pluries cū plīra hēet capita: & ille phiton tñ vnꝰ eēt. ¶ Subactꝰ oriēs minia regio respectu illaꝶ quas uici. ¶ Gorgon medusam superata a Perseo: illi habuerunt cœlum rebus minimis, quod mihi negatur. Meruit, q. d. nullus. ¶ Peto mundi cœlum quē sustinui humeris meis. ¶ Sed tu. uertit sermonem ad famulos.

¶ Gementibus: miseris. ¶ Quisqs: q̄cunq; cōtēnit mortē ne patiaꝶ miseriā. ille nullū pōt habere. ¶ Fata: mortem. ¶ Sub pedibus: in cōtemtum. ¶ Puppem. s. charontis: qui uehit animas ad inferos. ¶ Liminis ultimi: quia infernus est ultima domus. ¶ Captiua: nunq̄ duceꝶ in triūphū ligatus. ¶ Ferculum: a ferendo est quicquid portatur in pompa hoc est in ordine precedente triumphantem.

Liby æq; sydus fertur/& messes alit.
Annum fugatæ tradit astreæ Leo
At ille iactans feruidam collo iubam
Austrum madentem siccat/& nimbos trahit.
Inuasit omnis ecce iam cœlum fera,
Meq; antecessit. uictor e terris meos
Specto labores. astra portentis prius
Ferisq; Iuno tribuit, ut cœlum mihi
Faciat timendum. sparserit mundum licet,
Cœlumq; terris peius, ac peius Styge
Irata faciat/dabitur alcidæ locus
Si post feras, post bella, post stygium Canem
Nondum astra merui. Siculus Hesperium latus
Tangat Pelorus, ut vna iam tellus erat.
Illinc fugabo maria, si iungi iubes.
Committat vndas isthmos/& iuncto salo
Noua ferantur attice puppes uia.
Mutetur orbis. uallibus currat nouis
Ister nouasq; tanais accipiat uias.
Da da tuendos iuppiter saltem deos.
Illa licebit fulmen a parte auferas,
Ego quam tuebor/siue glacialem polum,
Seu me tueri feruidam partem iubes.
Hac esse superos parte securos puta.
Cirrhæa Pæan templa, & ætheriam domum
Serpente cæso meruit. at quoties iacet
Python in Hydra? Bacchus, & Perseus deis
Iam se intulere. sed quota est mundi plaga
Oriens subactus? aut quota est Gorgon fera?
Quis astra natus laudibus meruit suis
Ex te: & nouerca? quem tibi mundum peto.
Sed tu comes laboris Herculei Lyca
Præfer triumphos, euryti uictos lare,
Stratumq; regnum. uos pecus rapite ocyus.
Qua templa tollens ara Cænæi iouis,
Astro timendum spectat euboicum mare.

Asclepiadei. CHORVS.

Par ille est superis, cui pariter dies
Et fortuna fuit. mortis habet uices,
Lente cum trahitur uita gementibus.
Quisquis sub pedibus fata rapacia
Et puppem posuit luminis ultimi,
Non captiua dabit brachia uinculis.
Nec pompæ ueniet nobile ferculum
Nunquam est ille miser: cui facile est mori.

Par ille: inducit Chorꝰ mulieꝶ Oechalicaꝶ deplorās fortunā suā beati sunt illi qui discedente fortuna: discendunt & ipsi e uita. Versus ē asclepiadeus. ¶ Par: beatus ut deus. ¶ Dies uita: q cū fortuna uitā amisit. ¶ Vices mortis: qui uiuit i miseria potius hēt mortē q̄ uitam.

¶ Sydus lybiæ: cancer inhærēs torridę zonę. ¶ Austrum medentem: efficacissimi æstus terris libicis sole in leone constituto strahuntur nymbi & exhauriꝶ omnis materia humida, inde mira siccitas & aquarū penuria horsm australem obsidet. ¶ Prius: q̄ mihi. ¶ Alcide forti mihi. ¶ Siculus hesperium: &c. faciā vnam & eādem siciliam & italiam & ionium cū ægeo confundetur mea indiruto isthmo si ad comparādum cœlum trnsacta nō sufficiant. ¶ Hister: fluuius in europa oritur e radicibus notiæ mōtis in Germania auctore Plinio in. iiii. Oui. binominē uocat. Salustius tradit istrum esse proxima magnitudine nilo declinatur: ister & istrus. Gelliꝰ inquit: Istrus quoq; in europa fluit. ¶ Tanais: fluuiꝰ diuidens asiam ab europa non solum per scythas sed etiam per sauromatas defluit i meotim paludem a barbaris appellatur Sylis Eustachius tradit uocari grece τιανα ι δ ε ι α λ α ω τ α μ ε ν α μ ο σ ι ε ι ν. i. extē se fluere. ¶ Cyrrhęa exēplis mercedem laborum postulant. ¶ Phyton in hydra: quam ramosus & densus surrexit serpēs i collo hydrę. ¶ Perseus: quem præcipuo honore decorarunt ægyptii ut ait Euseb. ¶ Euriti: uictos lares: Euritus i oechalia rex filios habuit quatuor maris eris. Toxeum: Milonē, Pythium, & fœminam vnam iolem hāc adamauit herc. & negantí uxorem euryto rapuit: euersa oechalia. occisis fratribus q̄ adeo dilexit ut talem illi seruitutem seruierit: sicut olim omphale. ¶ Lyca, minister herculis lycas quem misit in trachiniā urbē ad. Deianirā: ut uestē qua i sacris induebatur afferret eū esset ob uictoriam sacrificaturus: q̄ ab expugnata oechalia retulerat.

DAN.

DAN. P At ille.s.totus hic actus cuius hæc est pars secũda metro surgit pindarico. Lamentatur chorus suam felicem sortem capta patria œchalia rege perẽpto: regina rapta: trucidatis summatibus. Cui pariter dies & fortuna qui uitam pariter cum fortuna clausit. Mortis tantæ cũ trahitur: qui infeliciter uictitat moritur sæpius: ergo felicissimus qui spõte mortem perit sententiæ accommodari dicunt a flectibus inquit Fabius Quinti.

BER. Decipiat: si frangat̃ nauis furẽtibus uentis in mari: si non curabit uiuere nõ erit miser. Fragmina: tabulam ut cupiat uenire ad littus. Nos: chor⁹ dãnat fortunam suam: quod non sint mortuę. Crinis: more antiquo ut testat̃ quoq; ꝓpheta Dauid solebãt crines puluere & cinere spargi in miseriis. Flamma: non potuimus mori ruina patriæ nostrę. Heu interiectio dolẽtis. Locus.s.patrię dabitur siluis nascent̃ siluæ ubi erat patria & tẽpla deorum mutabũtur in casas pastorum. Oechaliæ: patriæ nostræ nomen est etiam regionis ipsius q̃ propinqua Thessaliæ est. Cinis: nam cõbusta fuit ab hercule. Nostra tẽpora: nostras miserias. Cõtrahit: cito facit trãsire tẽpora ignorabitur ubi fuerit patria nostra. Felix: cõmotio misericordiæ: qñ narramus mutationẽ fortunæ. Ieiuna: imo fœcũda. Ad trachinam: de loco fecũdo ducor ad locum desertũ. At si quas si aliquæ de nobis mittẽtur ad meliora loca: ducent̃ in arguos uel thebanos agros. Inachus: fluui⁹ apud argos ali⁹ in oetalia ubi deianira uxor Herculis. Dirceа: thebana a dirceo fonte Hismenos: fluuius ꝓpe thebas Lãguidus, minime ipetuosus. Hic.s.thebis fuit alcmena mater herculis quod dolẽdum est uidere loca hostis sui. Quę cautes: poti⁹ mihi uidetur hercules nat⁹ ex duris mõtibus q̃ ex muliere. Titana: gigantem: nõ ferunt titanaę genuisse. Rhodope: mons thraciæ. Pręruptus athos: altus mõs macedoniæ. Quæ uirgata: per circuitionẽ intelligit tigridẽ armeniacã quæ dorsum uirgatũ habet: seri. philosophus alimenta ꝓbare conditionẽ naturæ: vnde uolens monstrare herculẽ crudelem & durę cũ dicit nutritũ a tigride. Falsa q͛ dicit̃ Iuppiter geminasse noctẽ quando genuit herculẽ. Lucifer qui de mane est dedit locũ suũ hespero qñ ꝯtinuata est nox. Delia: luna. Mõstra: facit silogismũ quodãmodo: monstra nõ possunt uulnerari: hercules non potuit uulnerari ergo uidet̃ monstrũ. Peruia: penetrabilia. Ebes nõ incidẽs. Calybs ensis ex calibe factus species metalli quod nascitur apud chalibes populos uersus septẽtriõem apud colcos. Resilit: tanq̃ percutiens murũ Negligit: non curat mortem. Prouocat: inuitat offerendo se periculis.

Illum si medio decipiat ratis
Ponto, cum Borean expulit africus,
Aut Eurus Zephyrum, cum mare diuidunt.
Non puppis laceræ fragmina colligit.
Vt littus medio speret in æquore.
Vitam qui poterit reddere protinus.
Solus naufragium non poterit pati.
Nos turpis macies, & lachrymæ tenent,
Et crinis patrio puluere sordidus.
Nos non flamma rapax, non fragor obruit.
Felices sequeris mors, miseros fugis.
Stamus nec patriæ mœnibus, heu locus
Et syluis dabitur, lapsaq; sordidæ
Fient tẽpla casæ, iam gelidus dolops
Hac ducet pecudes, qua tepet obrut⁹
Stratæ qui superest Oechaliæ cinis.
Illo Thessalicus pastor in oppido
Indocta referens carmina fistula,
Cantu nostra canet tempora flebili.
Et dum pauca deus sæcula contrahit,
Quæretur patriæ quis fuerit locus.
Felix incolui non steriles locos,
Nec ieiuna soli iugera thessali.
Ad trachyna uocor saxa rigentia,
Et dumeta iugis horrida torridis.
Vix gratũ pecori mõtiuago nemus,
At siquas melior sors famulas uocat,
Illas aut uolucer transferet Inachus.
Aut Dircea colent mœnia, qua fugit
Ismenos tenui flumine languidus.
Hic mater tumidi nupserat herculis,
Quæ cautes scythiæ, qs genuit lapis?
Num titana ferũt? te rhodope tulit?
Te præruptus athos, te fera Caspia
Quæ uirgata tibi præbuit ubera.
Falsa est de geminis fabula noctibus,
Æther cum tenuit sydera longius,
Commisitq; uices lucifer hespero.
Et soles uetuit Delia tardior,
Nullis uulneribus peruia monstra sunt.
Ferrum sensit hebes, lentior est Chalybs.
In nudo gladius corpore frangitur.
Et saxum resilit, fataq; negligit.
Et mortem indomito corpore prouocat.
Non illum poterunt figere cuspides.

DAN. Dolops, populus in ultima ora phthiæ referente Homero in.ı.λı. Pli. scribit esse in œchalia. Militarunt dolopes sub Pyrrho mortuo achille. hi uenerũt in magnesiam thessalię auxilio olim fuere lapithis cõtra cẽtauros. Oechalia: est urbs: & regio dicta ab œchalio flu. ue credimus Homero in.β.ıλı. qui illã aluit: plures œchaliæ leguntur passim per geographos in Thessalia hæc de qua memoramus: alia in euboeia Diodorus siculus tradidit regiam Euriti fuisse in œchalia Euboeæ. Indocta: rudi & pastorali. Referens: cantãs bos corydon illos referebat in ordine tyrsis. At trachina: per saxa rigentia allusit ad Etymum græce uocis, est τραχύς asper, & patria deianiræ fuit Trachinia urbs. Inachus: ad urbes inachias ablegabũtur. Ismenus: ab ismeno filio Pelasgi nomen accepit ut tradit Diodorus in quinto: Non titana ferant: te cũ se subinterrogatione: insultat Chor⁹ Herculis immanitati & ferociæ. Athos, illud Virgilianum legendũ est: quantus Athos: non athon: cum græce dicat: ἄθως in quarta inflexione & apud Iuuenalem. Creditur: enim mellificatus athos. epotaq; flumina medo &c. Et soles: geminata nocte tardior surrexit sol: Hercules reuera nõ est e semie diuino sat⁹ sed mõstrum quod nullo ferro penetretur.

Scythicæ

BER. ¶Scythica: sagitta optima qua vtuntur scytæ & parthi. ¶Nabatæ orientali: nabatea regio a rege nabato dicta ē. ¶Certior qui nō fallit qñ vult ferire: nā parthi meliores sunt sagittatores. ¶Gnosiacis.i.cretensibus. ¶Propulit: pstrauit. ¶Corpore: sine ullo instrumēto. ¶Quota. q.d. minima pauci sunt victi vulnerib⁹ ab eo: sed solo aspectu horribili. ¶Pro fato: loco mortis. ¶Qui vastus: non solū timemus Herculē sed gigantes etiā timuerūt qui struxerant mōtes in Thessalia vt ascenderent cœlū. ¶Aggeres: accumulatione triū mōtiū. ¶Vipereas, nā dñr gigantes habere pedes serpentinos & centum manus sic Virg. Et centum geminis briareus. ¶Magna: non potestis hr̄e magnū cōmodum sine magna clade habuimus hoc cōmodū q tā horribilis Hercules vidit gigantes: sed mō ē in dānū nr̄m. ¶Vidimus: q nobis fuit miserum videre tam horribilem Herculem, & præsertim iratum.

BER. T ego, versus hic est anapesticus & est lamētatio ioles filiæ Euriti q nō qritur de cōibus miseriis, sed pprijs, cupiēs mutari vel in arborē: uel in auem: vel saxum: ut finiat dolores suos demū eā cōsolatur chorus. ¶Sparsos: datos in ruinā. ¶Deos: accipe ut dij & homines simul sint combusti. ¶Alio: quam ad cōmune malū: satis habeo plorare meas miserias. ¶Sūma: extrema: nescio vnde incipiā aut vbi desinā. ¶Plura, vellē oēs flere: sed nō possum cū solum pectus habeam. ¶Sypili vellē mutari i saxum quēadmodū Niobe de qua vidimus in hercule furente. ¶Figat: faciat me imobilē & saxeā: de sypilo diximus. ¶Vel in eridani: aut dij mutate ēt me in arbores vt sunt sorores phætontis iuxta eridanū deplorantes funera frīs: de qbus Ouid. plene scribit. ¶Sororū: heliadū. ¶Thessala syren vel ponit me in sicilīā i scopulos, ubi sirenes q̄ dñr fuisse filiæ acheloi fluminis etholiæ q Oui. terigit. xiiii meta. Eneæ trāsitū describēs inqt. Terrasq; calenti sulphure fumatas. ¶Achelotadumq; reliqt: syrenum scopulos: de his supius plura diximus. ¶Edonias itel

Non arcus Scythica tensus arundine.
Non quæ tela gerit Sarmata frigidus.
Aut qui soliferæ suppositus plagæ
Vicino Nabathæ uulnera dirigit.
Partus Cnosiacis certior ictibus:
Muros Oechaliæ corpore propulit.
Nil obstare ualet. uincere quod parat,
Iam uictum est/ quota pars uulnere concidit?
Pro fato potuit uultus iniquior,
Et uicisse sat est Herculeis minis.
Qui uastus Briareus: qui tumidus Gyges
Supra Thessalicos constitit aggeres.
Vt cœlo insereret uipereas manus.
Hoc uultu riguit/ commoda cladibus
Magnis magna parēt/ nil superest mali.
Iratum miseræ uidimus Herculem.

Anapæstici.

IOLE.

T ego infelix non templa suis
Colapsa deis: sparsos ue focos,
Natis mistos arsisse patres,
Hominique deos, templa sepulchris.
Nullum querimur commune malum.
Alio nostras fortuna uocat
Lachrymas. alias flere ruinas
Mea fata iubent. quæ prima querar?
Quæ summa gemam? pariter cuncta
Deflere iuuat. nec plura dedit
Pectora tellus: ut digna sonent
Verbera planctu. me uel Sypili
Flebile saxum figat. superi
Vel in Eridani ponite ripis.
Vbi mœsta sonat Phaetontiadum
Turba sororum me uel Siculis
Addite saxis ubi fata gemit
Thessala Syren. uel in Edonias
Tollite syluas qualis natum
Daulias ales solet ismaria
Flere sub umbra formam lachrymis
Aptate meis/ resonetque malis
Aspera Trachyn. Cyprias lachrymas
Myrra tuetur raptum coniux
Ceica gemit. sibi Tantalis est
Facta superstes fugit uultus
Philomela suos. natumque sonat

ligit Philomenam mutatam in lugubrem auē: & ædonus autem promontoriū est thraciæ. ¶Daulias ales Philomena sine mater progne mutata in lusciniā: q sentit Ver. dicens lusciola est qd luctuose canere existimatur. ¶Daulis post delphos ur pote oriētē versus habet ut Strabo refert & thucidides i secūdo: terræ phocidis dicit: quē olim thraces incoluerunt: ubi tereus is regnauit qui prognem filiā Pādionis duxit Ouidi. in epistola qua solatur Liuiā in morte Drusi ait: Talis in vmbrosis: mitis nunc denique siluis, deflet thraciū daulias ales Irhiz. ¶Hismaria: mōs est thraciæ hismarus. ¶Aptate: date mihi talem formam quæ sit apta lachrymis. ¶Trachim: ciuitas thessaliæ ad montē oetā: thrachis græce asper dicit ideo dicta trachim aspera quia saxosa. ¶Myrrha: fuit cynare cypriorū regis ex Concre cōiuge filia quæ id illa procurante a patre inscio effecta grauida: atque deinde recognita: eius irā in sabeam diffugit ubi deorum cōmiseratione in arborē sui nominis trāsformata fuit cuius parriendi tēpore instāte: & agente solis calore Adonē peperit: quē nymphe liquoribus vnxere maternis atque adhibita diligētia nutriuere: ut late oīa pertractauit Oui. li. meta. x. hāc arborē referēte Pli. li. na. hy. xii. in eisdē syluis cū thure pmixta nasci tradidere nonulli: plures separati, & multis i locis arabiæ gignit: Est quidem arboris altitudo ad qnque cubita, nec sine spina caudice duro & itorto, crassiore quā turis. Et ut ipse Pli. dixit nō dāt ex myrrha sabei portione deo qm̄ & apud alios nascit. ¶Cōiunx: Alcione mutata in auē: ut supra vidimus. ¶Ceyca maritū suū submersuz. ¶Tātalis: niobe mutata in saxū filia tātali. ¶Sibi refertur ad eandem personā. ¶Fugit vultus: nam cum esset mulier mutata ē in auem. ¶Sonat plorando.

DAN. ¶Pro fato patuit, aspectus minabūdus Herculis est mors intuētib⁹. ¶Briareus, cētimanus a. s. ægçon appellatus Homerus testis est in primo ilia. ¶Vipereas: ipsi uiperei.

DAN. T Ego, Ioles deploratio a turba vulgarium seque,

strata: & reges & reginæ se-
cerni debēt a multitudine:
hoc seruant poetę in omni
actione. Hercules vxores
habuit Megerā Creontis
Thebani, Iolē Euriti De-
ianirā Oenei. dimissa Me-
gara petiit Iolā negāte Eu
rito i ætoliā venit ibi sum-
psit Deianiram. deinde me
mor despecti cōiugii susur-
rexit ad nares arrabiles. fa
cto agmine œcha. vastauit
cuius mō ruinā deflet Iol.
Et ego: in ecclipticos ad
sum separandū est per cōla
postea veluti quę corrigat
seipsam. Altas ruinas, fa
mulatū & ancillariolā sor
tem. Quæ pria: pathos
mouet ex dubitatione, ut
apud Virgilium de Anna.
Quid primum deserta q̄
rar cōmitē ne sororem &c.
Eridani heliades e palpe-
bris espuūt electrū flentes
casum phętōtis germani q
decidit in padū vbi adhuc
odos vstrinæ deterret sup
volātes aues auctor appol
lonius in quarto. Thes-
sala sirē. Strenes Ache-
loi filiæ fuerūt ex Terpsi-
chore vna musaꝝ, Vocales
& suauicanæ sires Virgini-
bus ꝑ pte supera ꝑ infera
volucribus, Appol. in. iiii.
ευθαλιζει διστειρηνασ
σινονσαχελωιδεσσιδει
ασιφθεγγονσαι μολπη
σινοτισ παρασχοι μα
βαλοσο &c. τοτεδεκαλο
μεσοιω νοισικαλδεπερ
θαυιηασευαλιχθαι αι. Nul
lum genus cātilenæ magis
delectat Sirenas quā laus
pserpinæ & forte canebāt
pserpinā quo tpe ad antra
earꝫ applicuerūt argonau
te redeuntes e colchia cum
vellere aureo.
BER. Nōdum: cur ipsa quoq
non mutor in auē & habi-
tē syluas. Vidi: dicit cām
sui doloris pp quam velit
mutari in auem. Pulsus:
pcussus stipite. i. claua Her
culis. Q uerendus: ad se-
pulturā. Vestite genas:
nōdū hñs barbam. To-
xeu: frī nondum forris san-
guine qui est causa uirium.
Q uid, corrigit se q̄ ge-
mat miserias patris & frīs
qui cum mortui sint nō sen
tiunt miserias potius deberem plorare calamitates meas
Fortuna. s. miseria. Colos: instrumēta ad filandum.
Forma quotiens optabo mortē pp formā meam quæ
fuit causa oium maloꝝ. Tibi: ꝑpter formā oia domus

Flebilis Itym. cur mea nondum
Capiunt uolucres brachia plumas?
Felix felix cum sylua domus
Nostra feretur: patrioq; sedens
Ales in agro referam querulo
Murmure questus uolucremq; Iolem
Turba loquetur uidi uidi
Miseranda mei fata parentis.
Cum letifero stipite pulsus
Tota iacuit sparsus in aula.
Pro si tumulum fata dedissent,
Q uoties genitor quærendus eras?
Potui ne tuam spectare necem?
Nondum teneras uestite genas:
Nec dum forris sanguine Thoxeu?
Q uid uestra querar fata parentes.
Q uos in tutum mors æqua tulit?
Mea me lachrymas fortuna rogat.
Iam iam dominæ captiua colos: fusosq; legam.
Pro sæpe dolor: formaq; mortē paritura mihi.
Tibi cuncta domus concidit uni.
Dum me genitor negat Alcidæ
Atq; Herculeus socer esse timet,
Sed iam dominæ tecta petantur.

Anapæstici. CHORVS.

Q Vid regna tui clara parētis:
Proauosq; tuos respicis amens?
Fugiat uultus fortuna prior.
Patiens quisquis nouit famulum:
Regemq; pati uires pepulit
Pondusq; mali: casus animo
Q ui tulit æquo.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. DEIANIRA.

Q uā cruētus fœminas stimulat dolor,
Cū patuit una pellici: & nuptæ dom⁹.
Scylla: & charybdis sicula contorquēs
Minus ē timēda. nulla nō melior fera ē. (freta
Nanq; ut reluxit pellicis captæ decus:
Et fulsit Iole/qualis innubis dies:
Purum uel claris noctibus sydus micat.
Stetit furenti similis: ac torvum intuens
Herculea coniux. fœta ut armento iacens
Sub rupe Tigris hoste conspecto exilit.
Aut iussa Thyrsum quatere, conceptum ferens

nostrę destructa sit. Do
minæ: iā omittamus quæ-
stus dum ancilla uadam in
domum dominæ.
BER. Q VID regna. Hortatur
Chorus ad
ferendū oia
equo anio.
Fugiat:
noli recordari prioris for-
tunæ felicis: nā quisquis ē
patiens in vtraq; fortuna
fœlix habendus est. Va-
riare: mutare: secundū for
tunam. Pepulit: reiecit:
non videtur malū sibi gra-
ue. Casus, infortunia.
Equo: patienti.
DAN. Felix felix, o me felicem
quū ero querula volucris
& fabulabitur de me turba
itidem, ut de philomena.
Vidi uidi, ex geminatiōe
extenditur fletus. Stipi-
te: claua nodosa. Querē
dus: in passiua deponente
participiū relictus est inhu
matus Euritus ab Iole ab-
ducta. Vestite: vestis est
barba ide ī vestes sine bar-
ba dixit Honoratus. Ge
nas genæ sunt partes in fa
cie quas tegit barba, quam
vocant græci τογενειον
και γενειαω barbesco &
γενειαδειν dicunt genas
siue pilos circa barbam.
Quid regna optimum
remedium aduersorum est
patientia.
BER. Quā. Hic est. ii.
actus vbi dolor
Deianiræ cōce-
ptus pp præsen
tiā Ioles, & deli-
beratio vindictæ habetur
primo exit nutrix quæ de-
clarat qualis fuerit aius de
ianiræ qñ uidit Iolen & ca
ptiuas. Cruentus: crude
lis quasi cupiens sanguinē.
Vna domus vni⁹ mariti.
Scylla: & Carybdis peri
cula i mari siculo de qbus
diximus. Nulla non, qñ
ante ponis nulla dr̄ ois qñ
nō ante ponitur dr̄ aliqua.
Melior: quā mulier ira-
ta. Decus: pulcritudo.
Innubis: siue nubibus se
renus & purus sicis erat vul
tus Ioles. Herculea con-
iunx Deianira sicis sæuæ
tygridis quę catulos hēt &
instat armēto propter filios: ut illis apportet
cibum: siue similis erat: baccho furenti.
DAN. Quam cruentus, epithasis nouo aduētu Deia
niræ & Nutricis. Cōstituit cum nutrice Deia-
nira vicissi

pirã vicissi iniuriam Herculis.carmen secũdum metro archilochio trimetro acatalectico.⸿ Sylla & carybdis notissima sunt i mari siculo pericula vel carmine Apollonii in quarto Scylla filia fuit phorci ex hecate quam vocant aliter Cratæ in αντεχεφορενι εκτ.ιταν λον ιχετ ι τ ι ν ο ε χλιωι ι χρετ α ι ν & cætera. ⸿ Nulla non, quæuis fera horribilis mitior est irata fœmina. ⸿ Purum sidus: luna luminare noctis. ⸿ Herculea pinus: aenea. ⸿ Lyæum bacchum. ⸿ Hæsit, firmauit se deianira limphata.i.furens discurrit: p totam domum. ⸿ Incurrit, fecit impetũ. ⸿ Processit, apparuit i vultu dolor animi. ⸿ Relicta, quare omnia exiuerunt foras. ⸿ Habitus, qualitas uultus, nam modo rubea modo pallida ⸿ Errat: demonstratur omni conditione. ⸿ Imploret, quærit auxiliũ. ⸿ Exierit: exprimit demonstrat: p turbationem animi ex vultu perturbato: & gessu furenti veniens deianira extra. ⸿ Quamcunq; Egrediens deianira rogat iunonem vt mittat feram contra Herculem quæ illum perimat. & si non inueniat aliquam q̃ mater ipsam inferã quia est accensa tanto furore q̃ herculem poterit superare. ⸿ Fœcundũ: renascens: vt ydre lernee. ⸿ Ignara: vinci quæ non possit superari. ⸿ Excessit feras: mal⁹ sit crudelitate quam feræ. ⸿ Auertat. scilicet timens. ⸿ Hanc animam.i. me ipsam. ⸿ Hac mente.s. furiata. ⸿ Commoda: de forma corporis ita terribilem vt habeo animũ. Capit: non capax est. ⸿ Quid excutis iuno qd quæris omnes feras: & monstra per terras: & mala a plutone vt pdas herculem muta me in ferã: quia supplebo pro omnibus: & leuabo te onere persequendi herculẽ. ⸿ In isto pectore.s. meo inuenies omnes feras quas timeat hercules. ⸿ Hoc telum.s. me ad perdendum herculẽ quẽ habes odio. ⸿ Nouerca: loco nouercæ. ⸿ Furente.s. me. ⸿ Reperi: dic quid vis fieri. ⸿ Flãmas: iracundiã.

Mænas Lyæum dubia: quo gressus agat.
Hæsit parumper: tum per Herculeos lares
Lymphata rapitur: tota uix satis est domus.
Incurrit: errat: sistit: in uultus dolor
Processit omnis: pectori pene intimo
Nihil est relictum: fletus insequitur genas.
Nec unus habitus durat: aut uno furit
Contenta uultu. nunc inardescunt genæ,
Pallor ruborem pellit: & formas dolor
Errat per omnes. queritur: implorat: gemit.
Sonuere postes. ecce præcipiti gradu
Secreta mentis ore confuso exerit.

BER. D. Quacunq; partem sedis ætheriæ premis
Coniux tonantis, mitte in alcidem feram
Quæ mihi satis sit. siqua fœcundum caput
Palude tota uastior serpens mouet
Ignara uinci; siquid excessit feras
Immane: dirum, horribile, quo uiso Hercules
Auertat oculos: hoc specu immenso exeat:
Vel: si feræ negantur hanc animam: precor
Conuerte in aliquod. quodlibet possit malum
Hac mente fieri. commoda effigiem mihi
Parem dolori: non capit pectus minas.
Quid excutis telluris extremæ sinus?
Orbemq; uersas? quid rogas Ditem mala?
Omnes in isto pectore inuenias feras:
Quas timeat: odiis accipe hoc telum tuis:
Ego sum nouerca perdere alciden potes.
Perfer manus quocunq;: quid cessas dea
Vtere furente: quod iubes, fiet nefas.
Reperi: quid hæres? ipsa iam cesses licet,
Hæc ira satis est. Nu. pectoris sani parum
Alumna questus comprime: & flammas doma.
Frena dolorem: coniugem ostende Herculis.
D. Iole meis captiua germanos dabit
Natis Iouisq; fiet famula nurus?
Non. flamma cursus pariter: & torrens feret?
Vt ursa pontum sicca cœruleum bibet.
Non ibo inulta gesseris cœlum licet.
Totusq; pacem debeat mundus tibi,
Est aliquid Hidra peius iratæ dolor
Nuptæ: quis ignis tantus in cœlum furit
Ardentis Aetnæ? quidquid est uictum tibi
Hic uincet animus, capta præripiet toros?
Adhuc timebam monstra: iam nullũ est malũ.
Cessere pestes in locum uenit feræ
Inuisa pellex. summe protector deum
Et clare Titan Herculis tantum fui
Coniux timentis uota, quæ superis tuli,
Cessere captæ pellici, felix fui.

⸿ Coniugẽ herculis monstra te fortem esse in malis vt hercules. ⸿ Germanos: indignatiue pariet ne captiuam filios ex marito meo. & faciet q̃ filii ipsius dicantur fratres filiorum meorum. ⸿ Iouis: quia Hercules filius erat iouis. ⸿ Non flãma: potius ignis & aqua ferentur simul & vrsa occidet i mare quã patior hoc. ⸿ Sicca: quia nunq̃ occidit in mare. ⸿ Non.s. patiar. ⸿ Mulcta: vindicta. ipsa ero vindicta. ⸿ Gesseris: sustentaueris humeris tuis q̃uis Hercules feceris beneficia toti mundo tamen inueniam aliqd contra te peius idra. ⸿ Ignis non est tã furens in ethna quantũ est furor vxoris iratæ. ⸿ Animus.s. meus iratus vincet quicquid est victum tibi.s. te quia illa vicisti. ⸿ Capta: vna captiua iole eripiet rhoros: meos: indignatiue loquitur. ⸿ Inuisa. pellex. ⸿ Iole: timebam quando mittebaris ad monstra: sed nunc illa est mihi loco mõstri. ⸿ Protector deum: vertit sermonem ad illos deos quos solebat rogare pro salute Herculis quando ibat ad monstra: fundabant Praces: p eo. ⸿ Cessere: exaudita sunt uota mea non ad vtilitatem meã sed pellicis nam illi superstes fuit Hercules.

DAN. Menas: baccha ebria & entheata. ⸿ Quamcunq;: Dolentis deianiræ & i tragicam sæuiciam prorumpentis vox hinc attollitur hoc autem maxime expostulat quod vt tradit Diodorus apud iolem filauit & cum vestibus eius pellẽ leonis pmutauit pharetrã pariter: & arcum cum colo & fuso qualem permutationem lepide perstrinxit: naso in annalibus. ⸿ Hoc sino exeat: faciat irruptionẽ in herculem & prosternat. ⸿ Hãc animam precor. da mihi formam: horribilem qua insequar virum meum & iquietum agam: nam te iuuante superabo omnem tartaream immanitatẽ paratissima adero ad perficiẽdum quodcunq; mihi iusseris scelus. ⸿ Vtere furente: meæ mentis tælo si quæris apta; vindictã ad per

dendum herculem. ¶ Non flamma parat se ad vindictam qua maxime omniū gaudet fœmina. ¶ Hic animus: meus sentietur ardentior flagrāte æthna. ¶ Malum herculi.

BER. ℂ Illi ad vtilitatem illius. ¶ O dolor ad seipsam dicit: dolor q es tantus in me q non potes satiari aliqua pœna. ¶ Satis: nescit facere quod vellem ipsa in herculem nescit facere illū mori. ¶ Pro me, vertit sermonem ex indignatiōe ad herculem. ¶ Lenta: flexibilis in nodos: nam achelous vt supra diximus mutabat se in varias formas: modo in serpentem modo in taurū. ¶ Flecteret. s. achelous relicta forma serpētis. ¶ Vno hoste: cū vinceres mille formas vnius hostis. ¶ Prælata: præposita mihi illā non patiar: eo die quo relinques me: eo faciā te mori. ¶ Quid hoc dum loquitur indignata arguit se q tradat furorē suū. ¶ Recedit: trahit se furor. ¶ Langues debilitaris. ¶ Perdis: quē modo habebas. ¶ Iterum: vt sim bona in maritum. ¶ Ignes: ardores odii. ¶ Impetum: dolorem, serua mihi impetum perdendi herculem. ¶ Pares. q. d. hercules fortis similiter & ego seruabo furorē. ¶ Votis: non erit necesse vt concipiam uota ad perdēdum herculem: quia iuno nouerca sponte aderit non rogata adiuuabit me. ¶ Prim⁹ & extremus oriens: & occidens. ¶ Erecta tenus: eleuata vsq ad cœlum: si voles occidere herculem ad istā mortem surget terra contra te. ¶ Soceri: œnei pr̄is tui. ¶ Sternetur: occidetur in vindictam herculis cum tota gente sua: quia totus mundus. ¶ Defendit: herculem: & si fugeres omnes homines non fugies patrē eius: iouem qui fulmen habet. ¶ Mortē etiam si per mortem crederes effugere pœnam: non poteris: quia apud inferos: regnat Pluto eius patruus. ¶ Illic: in loco mortis. ¶ Discussa: recedēte: antequam ducatur alia quæ præripiat locum meum. ¶ Ante: arguit ab impossibili quod priusquā

Illi meas audistis o superi preces.
Incolumis ilii remeat: o nulla dolor
Contente pœna: quære supplicia horrida:
Incogitata: infanda/ Iunonem doce:
Quid odia ualeant/ nescit irasci satis.
Pro me gerebas bella/ propter me uagas
Achelous undas sanguine infecit suo.
Cum lenta serpens fieret in Taurum trucem.
Nunc flecteret serpente deposita minas.
Et mille in hoste uinceres uno feras.
Iam displicemus, capta prælata est mihi.
Non præferetur, qui dies thalami ultimus
Nostri est futurus: hic erit uitæ tuæ.
Quid hoc? recedit animus: & ponit minas.
Iam cessit ira: quid miser langues dolor?
Perdis furorem? coniugis sanctæ fidem
Mihi reddis iterum/ quid uetas flammas ali?
Quid frāgis ignes? hunc mihi serua impetum.
Pares eramus: non erit uotis opus.
Aderit nouerca: quæ manus nostras regat.
Nec inuocata. Nu. quod paras demens scelus?
Perimes maritum? cuius extremus dies
Primusq laudes nouit: & cœlo tenus
Erecta terras fama suppositas habet?
Rogos in istos terra consurget parens.
Domusq soceri prima: & Ætolum genus
Sternetur omne: oam tuum gens Herculem
Defendit omnis/ una quot pœnas dabis?
Effugere terras crede: & humanum genus
Te posse: fulmen genitor alcidæ gerit.
Iam iam minaces ire per cœlum faces
Specta: & tonantem fulmine excusso diem.
Mortem quoq ipsam: quā putas tutam: time.
Dominatur illic patruus alcidæ tui.
Quocunq pergis misera: cognatos deos
Illic uidebis. De. maximum fieri scelus
Et ipsa fateor/ sed dolor fieri iubet.
N. Moriere. De. moriar Herculis nempe inclyti
Coniux/ nec ullus nocte discussa dies
Viduam notabit/ nec meos pellex toros
Captiua capiet. ante ab occasu dies
Nascetur Indis. ante glacialem polum
Scythas ne tepida Phœbus afficiet rota:
Quam me relictam Thessalæ aspiciant nurus.
Meo iugales sanguine extinguam faces.
Aut pereat: aut me perimat elisis feris
Et coniugem addat/ inter Herculeos licet
Me quoq labores numeret. alcidæ toros
Moritura certe corpore amplectar meo.
Ire iuuat ad umbras Herculi nuptam libet

patiatur illa illa fient: sicut prius erit occasus apud indios & glatialis polus erit tepidus quā videar relicta ab hercule. ¶ Faces: quæ ferentur in nuptiis ioles. ¶ Pereat: aut morietur: aut interficiet me: vt fecit moltas feras. ¶ Elisis: oppressis & fractis. ¶ Alcide: quādo prosternet me accurrā da thoros eius vt illic moriar: volo mori sed prius vlcisci: vt cum Hercule vadā ad inferos & si iole fuerit grauida ex hercule partum eius eciciā manibus meis.

DAN. ℂ Achelous: fluuius calydonius: omnium præcipuus & potentissimus ab Homero point. iφ. i. x. pugnauit pro deianiræ nuptiis iuxta radices pindi gestæ est pugna: separat ætoliam ab Acarnania & defluit in sinū maliacum. ¶ Deposita serpente forma serpentis. ¶ Milies: multis. ¶ Qui dies: erit iugalis dies vestra uerū q funebris & mihi & tibi. ¶ Quid hoc recedit: ex inconstantia muliebri mollitur aliquātisper furoris flammam vt inde collectis viribus maior surgat. ¶ Nouerca: iuno quæ regat manus nostras ad tātum scelus parandum etiam nō rogata. ¶ Quod paras insurgit in deianiram nutrix & quærit a feroci animo absterrere. ¶ Flāma: splēdor & claritas laudis herculæ quæ in cœlum vsq propagata est. ¶ Patruus: dis pater q te perdat sorbeat & diglutiat. ¶ Ante ab occasu: argumento a contrariis sumpto se accingit ad scelus.

ℂ Per ipsas

BER.

Sed non inultam, si quid ex nostro Hercule
Concepit Iole manibus euellam meis.
Ante: & per ipsas pelicem inuadam faces:
Me nuptiali uictimam feriat die
Infestus Iolen dum supra exanimem ruam.
Felix iacet quicunq; quos odit premit.
N. Quid ipsa flammas pascis? & uastum foues
Vltro dolorem misera? quid casum times?
Dilexit Iolen nempe: dum starent lares.
Regisq; natam peteret, in famulæ locum
Regina cecidit/perdidit uires amor.
Multumq; ab illo traxit infelix status.
Illicita amantur/excidit, quidquid licet.
D. Fortuna amorem peior inflammat magis:
Amat uel ipsam: quod caret patrio lare:
Quod nudus auro crinis & gemma iacet.
Ipsas misericors forsan ærumnas amat.
N. Hoc usitatum est Herculi: captas amat.
Dilecta Priami nempe Dardanii soror
Cōcessa famulo est, adiice: quod nuptas prius:
Quod uirgines dilexit/errauit uagus.
Arcadia nempe uirgo: Palladios choros
Dum nectit/Auge uim stupri passa excidit.
Nullamq; amoris retinet Herculei notam.
Referā quid alias? me ne Thespiades uocant?
Breuiq; in illas arsit Alcides face.
Hospes Timoli Lydiam fouit nurum.
Et amore captus ad leues sedit colos
Vnum feroci stamen intorquens manu.
Nempe illa ceruix spolia deposuit feræ:
Crinemq; mitra pressit: & famulus stetit
Hirtam Sabæa marcidus Myrrha comam:
Vbiq; caluit: sed leui caluit face.
D. Hærere amantes post uagos ignes solent.
N. Famulam ne: & hostis præferet natam tibi?
D. Vt alta syluas forma uernantes alit.
Quas nemore nudo primus inuestit tepor.
At cum solutos expulit Boreas Notos:
Et sæua totas bruma decussit comas.
Deforme foliis aspicis truncis nemus.
Sic nostra longum forma percurrens iter:
Deperdit aliquid semper/& fulget minus
Malisq; minus est/quidquid in nobis fuit
Olim petitum cecidit: & partu labat.
Materq; multum rapuit ex illo mihi,
Ætas citato senior eripuit gradu.
Vides ut altum famula non perdat decus?
Cessere cultus penitus: & pædor sedet.
Tamen per ipsas fulget ærumnas decor:
Nihilq; ab illa casus: & fatum graue:

¶ Per ipsas faces: i mediis nuptiis inuadam illum: & si interficiar ero tanquam victima quæ solet occidi ī nuptiis. & sic mecū morietᷣ inuisa pellex ipsa quoq; cōtenta moriar. ⁋ Quid ipsa, nutrix cōsolatur Deianirā dicens Herculem nō amare: Iolem probabili ratione id demonstrans: crede Herculē illam amasse dū erat infelici statu ardētius, quando illa potiri non poterat, nam semper nitimur inuetitum cupimusq; negata: ut inquit Ouidius. Et illicita vehementius amantur, sed postea quā habuit illam ardor illius cessauit. ⁋ Vltro sine causa. ⁋ Cecidit: deuenit. ⁋ Detraxit: diminuit. ⁋ Licet, habetur in potestate: nam facietas capit omnes. ⁋ Fortuna: probat contrariū: q; si hercules illā felicē amauit nūc magis quoque amare cum eam uideat infelicē cōpatiendo illi hoc usitatū: concedit nutrix consuetudinē Herculis qui multas captiuas amauit & cito dereliquit. ⁋ Soror Priami: hesionē quā expugnata troia rapuit. ⁋ Vagus: ad multas mulieres. ⁋ Auge: puella regis archadiæ qua sequebat Dianā ab Hercule stuprata. ⁋ Notā, signū amoris Herculis. ⁋ Tespiades, filias quinquaginta tespis violatas ab Hercule vna nocte intelligit: de quibus diximus in hercule furente: similiter & de aliis sequētibus. ⁋ Breui face: nō longo amore. ⁋ Lidiam: omphalem itelligit. ⁋ Timoli montis lidiæ. ⁋ Colos: nā ab illa coactus est filare & vestes muliebres induere. ⁋ Spolia: ferte pellem leonis ⁋ Myrrha: vnguēto. ⁋ Marcidus: desea. ⁋ Vbiq; caluit: in toto mūdo amauit, sʒ nō diu. ⁋ Herere fige: solēt firmari post q̄ habuerunt multos amores. ⁋ Famulam: si est verū hoc, firmabit se in amore tuo nec præferet filiam hostis tibi. ⁋ Littera: hæc interrogatiue legenda est ut alta: facit Deianira similitudinem siluæ quādo uere frondes emittit virore suo omnes allicit. s. hyeme. perdit omne decus amissis frōdibus sic mihi accidit quæ pmo flore ætatis meæ placui herculi: nunc deficiens ero illi fastidio. ⁋ Alta forma: magna pulchritudo. ⁋ Inuestit: adducit frōdes. ⁋ Solutos: furentes: iterū veniente hyeme perdit decus suum. ⁋ Comas: folia. ⁋ Brūa: pars anni quando sunt breuissimi dies. ⁋ Solis, nā soli trūci remanent. ⁋ Lōgum iter: multos annos. ⁋ Malis: propter mala nā inquit salomō. ⁋ Spiritus ī tristis desiccat ossa. ⁋ Petitum amatū: forma, mea amata ab hercule iam periit. ⁋ Ex illo, scilicet qd fuit petitū. ⁋ Mater: q̄ totiens peperi: partusq; formaʒ diminuit. ⁋ Famula: iole ipsa seruat formā suā. ⁋ Cessere: vide. ⁋ Cesseres videmus q; ipsa facta ē macilenta, & squalor est ī vultu eius tñ adhuc ē pulchra.

DAN.

¶ Me nuptiali: Herculis ī dignationē prouocabo inuadens nouam nuptam vt moriar tanquam victima nuptialis modo perficiam votū cædis in hoste: & pellice mea. ⁋ Quid ipsa: nutrix quæ satagit honoris & vitæ alumnæ minuit meritum ioles: quam dicit amari vt captiuam & concubinam. ⁋ Pascis: flammas. ⁋ Constans iræ: lares paterni. ⁋ Regis quādo esset rex. ⁋ Regina: regis filia iole. Amor Herculis in captam iā perfectus est & exhaustus. ⁋ Fortuna peiore amant raptores raptas supra q̄ dici potest cū ob miserationem aduersæ fortunæ earum cum ob nouitatem: formæ. ⁋ Auge: auge nymphā palladis ministrā iuxta parthenium viciauit Hercules. ⁋ Mene thespiades: vocant vna nocte Hercules stuprauit filias thespii atheniēsis hospitis numero quinquaginta: re in picturam redacta est i theutanto oppido in attica ad q̄ visendā germanicus Cæsar nauigauit ide theutātię puellæ aliter dñr. ⁋ Lydiā nuncrum: Hercules e sublimi specula iphitū pcipitauit rñsū est cædes huiusce purgari nō posse nisi vēderet: & pcio venditiōis satis fieret liberis iphti. ⁋ Venalem. itaq; herculē mercata

est omphale tardanæ lydo
rũ regis filia: cui ad omnia
iussa ancillariolũ se præsti-
tit: Hercules. scribit Dio-
do. Marcidus: delibut⁹:
vnguẽto myrrhino. Ca-
luit: arsit amoris flamma.
Sic nr̃a lõgum: cõpara-
tio de forma hois ad siluã:
q̃si arbor sit homo & Ho-
me. sæpissime vocat. φεραι
ανθρωπων humanum ge-
nus: & græci dicunt τοσ
ανθρωπων ĩpos homines
quasi arbores ꝯtrarias car
pit forma nostra quemad-
modum syluæ decus filio-
rum lapsu. Petitus: opta
bile. Ex partu: propter
partum deficit. Pedor:
macies fœtida & aspectu
tristis. pedor propriæ ca-
ptiuæ & compeditæ.
BER. Hinc ex ista cã non pos-
sũ quiescere: ꝙ illa pulchra
preponit mihi. Altrix: o
nutrix mea. Thalamos
meos: hr̃e talem cõiugẽ vt
ego. Mensura: qñ mulie
res argolicæ optabant ma
trimonium rogabant deos
vt darent siĺe meo. Quẽ
Ioui si fiat repudium inter
nos vbi inueniam alium fi-
lium Iouis. Facibus: ma-
trimonio quis Euristheus
qui imperat Herculi: acci-
piat me in vxorem, tamen
non erit tantũ q̃tũ in Her-
cule. Nam inueniunt plu
res reges: & solus est vnus
Hercules. Regnantis: re
gis. Alte ex alto: nã cum
mĩri reges inueniãt: nullus
tñ hercules inuenit. Cõ
ciliat: amicos facit. Par-
tus filii octauo ethicorum
scribit ꝙ amor causatur ex
procreatione filioꝝ. Sic Iu
uenalis: ut queant partu re
tinere maritos. Fere, po
nitur aliqñ pro quasi: ali-
quando pro semper, ut ibi.
Sic ipse: ita poterit Iole
parere & iunget sibi Her-
culem: & me illi disiunget.
Trahit: vides ꝙ Hercu
les misit eam seruam tibi.
Hunc quẽ: non est spes
habenda in Hercule: nam
si dimiserit Iolem accipiet
aliã solet ipse ire p orbem
non ut cõparet sibi gloriã,
sed ut inueniat virgines q̃s
amare possit & si nõ potest
habere pacẽ: eas ui rapit:
vnde ista sunt bella q̃ dicit
fecisse oia illa: pp amorem
fecit. Hũc quẽ, relatiuũ

Nisi regna traxit: hinc meum pectus timor
Altrix lacessit: hinc rapit somnos pauor.
Præclara totis gentibus coniux eram:
Thalamosq; nostros inuido fato nurus
Optabat omnis: quo nimis quisquis deos
Orabat ullos. nuribus Argolicis fui
Mensura uoti. quem Ioui socerum parem
Altrix habebo? quis sub hoc mundo mihi
Dabitur maritus? ipse: qui alcidæ imperat:
Facibus suis me iungat Euristheus licet.
Minus est, toros meruisse regnantis leue est.
Alte illa cecidit: quæ uiro caret Hercule.
N. Conciliat animos coniugum partus fere.
D. Sic ipse forsan diuidet partus toros.
N. Famula illa trahitur interim donum tibi.
D. Hic quem per urbes ire præclarum uides:
Et uiua tergo spolia gestantem feræ,
Qui regna miseris donat: & celsis rapit:
Vasta grauatas horridam claua manum:
Cuius triumphos ultimi Seres canunt.
Et quisquis alius orbe consepto iacet.
Leuis est: nec illum gloriæ stimulat decor:
Errat per orbem: non ut æquetur Ioui.
Nec ut per urbes magnus Argolicas eat.
Quod amet requirit: uirginũ thalamos petit.
Siqua est negata: capitur: in populos furit.
Nuptas ruinis quærit, & uitium impotens
Virtus uocatur. cecidit Oechalia inclyta
Vnusq; Titan uidit: atq; unus dies:
Stantem: & cadẽtem. causa bellandi est amor.
Toties timebit Herculi natam parens:
Quoties negabit, hostis est: quoties socer
Fieri recusat. si gener non est: furit.
Post hæc quid istas innocens seruo manus?
Donec furentem simulet. ac sæua manu
Intendat arcus: meq; natumq; opprimat?
Sic coniuges expellit alcides suas.
Hæc sunt repudia: nec potest fieri nocens?
Terris: uideri sceleribus causam suis
Fecit nouercam. quid stupes segnis furor?
Scelus occupãdũ ẽ. perge, dum feruet manus.
N. Perimes maritum. De. pellicis certe meæ.
N. At Ioue creatũ? De. nempe & alcmena satũ.
N. Ferro ne? D. ferro. N. si neqs? D. pimã dolo.
N. Quis iste furor ẽ? De. quẽ meus cõiux docet.
N. Quẽ nec nouerca peremit, hũc pimes uirũ?
D. Cœlestis ira: quos premit, miseros facit,
Humana nullos. Nu. parce miseranda, & time.
Contempsit omnes ille, qui mortem prius.
D. Libet ire in enses. Nu. maior admisso tuus

& antecedens in eodem ca-
su gratia ornatus, ut Virg.
Vrbem quam statuo: ser
uat etiã apud oratores ut
in eodem casu ponatur: ut
Sulpitio cui ante oia cõce-
debant non sunt passi sepe
liri: ordo igit erit: hũc quẽ
vides. i. hic quem vides ire
præclaræ leuis est. i. incon-
stans. Spolia: pellẽ leo-
nis. Viua, qua detraxit
viuo leõi. Miseris, quos
restituebat i regnũ. Gra-
uatus: figurate. Seres:
populi extremi in oriente.
Iacet quicunq; populus,
habitãs intra terras est co-
gnitus p Herculẽ. Equet
.s. propter gloriã. Quod
amet: querit quas amet.
Impotens, non potes se
temperare. Oechalia, pa
tria autem Ioles vna die
expugnata & dirupta fuit.
Totiẽs timebit quotiẽs
Hercules vult vnã virginẽ
& pr̃ negat: totiens erit bel
lũ. Parens quicũq; pater
dicit pp Eurytũ. Gener:
Hercules si nõ põt hr̃e pu-
ellã furit. Post hæc. s. tan
ta vel præterea debeo ex-
pectare ꝙ faciat repudiũ
Hercu. ut solet p necẽ cõiu
gium vt, fecit de megera &
filio prius illũ interficiam:
vnde seipsa deianira stimu-
lat ad vindictã: simulet: an
expecto, donec veniat occi
dendũ me: & fingat se furẽ-
tem: ut i prima tragœdia.
Intẽdat, ad sagitãdũ me
& natũ hylũ. Sic. s. inter-
ficiẽdo. Fieri nocẽs, & se
faciat tot scelera nõ impu
tant illi: sed Iunoni Nouer
cæ quæ faciat illũ furere.
Terris: vniuerso orbi.
Causam: excusabilem.
Quid stupes: exhortat
seipsam ad uindictã. Oc-
cupandũ præueniendũ pri
usq̃ te occidet. Feruet: in
citata est ad mala. Pelli-
cis. s. maritum non meum.
Cõiunx meus, Hercules
nã qñ occidit dic̃ se furere:
ita ipa dicã & simulabo fu
rere. Miseros: dii: satis
hñt si faciãt hoies miseros
Humana: ira hoium fa-
cit nullos. s. miseros, nã oc-
cidi & eos miseris liberaui.
Parce, noli facere. Ad-
misso peccato: maior ẽ ira,
tua q̃ culpa Herculis.
DAN. Traxit: abstulit. Fa-
to inuido: felici & inuidioso
sydere.

sydere. Quo: nimis quisq; optabant oẽs simillimũ meo coniugem. Mensura voti norma & exemplum voti ad similes nuptias. Ipse qui occurrit obiectioni & excludit Euristheum Minus est: q̃ esse vxorem Herculis nã meruisse cuiuslibet regis nuptias præterq̃ Herculis leue est id qđ declarant sequẽtia alte illa cecidit q̃ viro caret hercule. Fere: q̃si. Sic ipse valet ad incantationes meas. Tenent: seruant nullam rem naturæ. Illum. s. Herculem. Iter: reuocãdi illum ad amorem. Quas pontus respõdet Deianira nihil satis esse ad reuocandũ amorẽ Herculis inuicti. Pontus: regio vbi regnauit Mitridates & Thessalia vbi viguerũt venefici. Cedat: vincat. Mago carmine: arte magica

Alumna dolor est. culpa par odium exigat.
Cur sæua modice statuis? ut passa es dole.
D. Leue esse credis pellicis nuptæ malum?
Quidquid dolorem pascit, id nimium puta.
N. Amor ne clari fugit alcidæ tibi?
D. Non fugit alerix, remanet, & penitus sedet
Fixus medullis/crede/sed magnus dolor
Iratus amor est. Nu. artibus magicis fere
Coniugia nuptæ precibus admistis ligant.
Vernare iussi frigore in medio nemus,
Missumq; fulmen stare/concussi fretum
Cessante uento/turbidum explicui mare.
Et sicca tellus fontibus patuit nouis.
Habuere motum saxa/discussi fores
Vmbræ stetistis/& mea iussi prece
Manes loquuntur. sonuit infernus Canis
Mare: terra, coelum, & Tartarus seruit mihi.
Nox media solem uidit, & noctem dies.
Nihilq; leges ad meos cantus tenent.
Flectemus illum/carmina inuenient iter.
D. Quas pontus herbas generat, aut q̃s tessala
Sub rupe Pindus, aut ubi inueniam malum,
Cui cedat ille/carmine in terras mago
Descendat astris luna desertis licet,
Et bruma messes uideat: & cantu fugax
Sit deprehensum fulmen: & uersa uice
Medius coactis fugerit stellis dies:
Non flectet unum. N. uicit & superos amor.
D. Vincetur uni forsan, & spolium dabit,
Amorq; summus fiet alcidæ labor.
Sed te per omne coelitum numen precor:
Per hunc timorem: quidquid arcani apparo
Penitus recondas/& fide tacita premas.
N. Quid istud est: quod esse secretum iubes?
D. Non tela sunt: non arma: non ignis: minæ.
N. Præstare fateor posse me tacitam fidem:
Si scelere careat/interim scelus est fides.
D. Circunspice: agedũ: nequis arcana occupet.
Partemq; in omnem uultus inquirens eat.
N. En locus ab omni tutus arbitro uacat.
D. Est in remoto sedis egregiæ loco
Arcana tacitus nostra defendens specus:
Non ille primos accipit soles locus:
Non ille seros: cum ferens Titan diem
Lassam rubenti mergit oceano rotam.

forsan, vafra respõsio, patus illius quam plus diligit illũ alienabit a minus dilecta. Famula: cuius gratia haud credibile est reginam posse deseri. Præclarum fama & meritis per transitum cõmendatio Herculis interposita est a præclaris gestis. Orbe ꝯsepto: quẽ mare ambit. Luis est insanit non. n. vagatur Hercules vt victorias quærat: sed ut puellas rapiat & incubet. Vitiũ: ipotens: appellat virtutẽ vitiũ q̃ demonstret in quacũq; alia re q̃ in rapina fœmellaræ. Timebit natam Herculi timebit natæ suæ ne rapiatur ab hercule. Furit: sæuit: dissipat vastat vt puella. Post hæc concitat iram suã contra Herculẽ. Nẽpe alcmena apte fœmina fœminã meminit & reginã & Iouis concubinã. Quis iste furor: cum stupore quantus. Quem meus hypalage. Qui nec nouerca: tu cõiunx poteris videri sæuior nouerca: quę vulgatissima fama priuignos perimit. Cœlestis ira accusat herculem & defendit: se non. n. ex insania quæro vindictã sed ex æquo. Cõtempsit, q neglexit loca mortis negligit mortẽ, & pœnas omnis. Admisso: peccato. Plautus. Quid tandem admisisti pater.

BER. Par: si parua est culpa paruum debet esse odium. Vt sicut ẽ parua iniuria par ę dole. Malũ pellicis, quando adducit sibi pellex vt hoc par. Artib⁹: scio p incãtatiões maritos aliẽnos reuocari ad amorẽ: vñ sunt aggrediẽdæ artes magicæ vt ibi restituatur Hercules. Fere: quasi. Vernare, arguit q maiora potuerit facere in medio hyemis feci virescere siluas & stare fulmen. i. non cadere in terras & alia q̃ seqr. Siccat: quæ erat sine aqua. Discussi, aperui. Vmbrę, aię. Canis ifernus: cerberus. Cantus nulla lex naturę

dicebatur luna e veneficis cogi in terras: ut exparueret in herbas ad veneficia licet fiãt oĩa q̃ fieri pñt arte magica: nõ vincet ille. Messes, ut media hyeme sint fruges. Deprehẽsum firmatũ ne fluat. Versa: mutata vicissitudine. Coactis. s. p incãtationes. Vincet. s. amor: quẽadmodũ vicit alios deos. Sũmis, extremis cũ Hercules superauerit tot labores: forte cupido erit extremis & illi dabit spoliũ. i. Sed te, uult aperire cõsiliũ suũ nutrici sed prius ab illa rogat silẽtium. Premas occultes. Interim, dũ sciam veritatem qd velis. Circunspice: vide si aliquis sit q possit nos audire. Eat: respiciat. Arbitrio: testibus qui nulli sunt q audire possint. Est in remoto: incipit deianira narrare remedium quo vti velit ad reuocandũ Herculẽ ad amorẽ suũ Nessus centaurus quẽ interfecit Hercules cum in trãsitu eueni fluuii vim mihi parasse, moriens hoc mihi dedit remediũ. Locos: describit locũ in sede regia ita obsitũ ut illic sol nunq̃ possit penetrare. Nostra archana: secreta nr̃a. Defendens occultans. Primos ortum solis. Seros occasum. Ferens, qui fert secum lumen. Rotam currum, nam dicitur stabulari in oceano rubenti propter radios solis.

DAN. Cur sæua: cur modico errori tã grauia pręstituis supplicia: insano & iracundo iudici vitio vertẽdũ est vbi culpã pœna excesserit. Dolorẽ meum. Pascit auget & nutrit hoc malum nõ deputo leue. Penit⁹, itrinsecus vñ penetrare penitus itrare. Sed magn⁹ dolor, amor læsus in capitalẽ irã cõuertitur ideo Apollonius in quarto affirmat: εκσεθεν τεριδεσ ωλομενοι στοναχαι τε γοοι τε. Vernare: frõdibus vestiri nemora vi meoꝝ carminũ coegi: & fulmẽ stare. Pa

tuit. affatim scissa est. ¶ Nõ flectet vię, nullũ venenum tam præsentaneum quod Hercules nõ superet. ¶ Arbitrio, res nostra erit instabilis & sine arbitrio nõ aderit quispiã qui res nostras arbitret. ¶ Est i remoto: Nessus centaurus nubis & ixionis filius olim intra lectu eueni fluminis auferẽs Deianyram dorso, arundine cõfossus est ab Hercule, moribundus tunicã dedit Deienira medicatã felle lerneo suadẽs posse i amorẽ sui reuocari alcidẽ si quã ad aliã deficeret: sunt q dicãt oleo & sanguine ipsius monstri infectam fuisse tunicam: sacrificaturus itaq Hercules ob victoriã de rege Eurito rettulerat puerũ lycam ad Deianirã in trachiniam misit qui tunicam ferret qua in sacris utebat Deianira dubitans amore Ioles cõtemni lycæ tunicã dat Nesseo veneno medicatam veste vix tacta Hercules lenta tabe cõsumptus ẽ furibundus arreptum cruore lycã in mare proiicit lycmnium & Iolaum delphos statim misit sciscitatũ de se visum vt in cetapyra strueret, relinqua fore cure Ioui patri: cõstructã pyrã inscẽdit Hercules philoctetes ignẽ admouit, & cũ reliquarum nihil eẽt creditũ in superos relatũ: vbi nuptias hebes celebrauit a barbaris cultus ẽ & p deo hitus: i hac topographia auctor fabulã tãgit; Nessi cẽtauri cuius opa vsus ẽ her. tãtisp dũ trãsferret puellã Deianirã deuicto Acheloo.

BER. ¶ Illic: in illo specu. ¶ Pignus: certi do sicut pignus certum, & tutum creditorem facit. ¶ Auctor: q docuit hoc. ¶ Nubes gra. diximus superius Ixionẽ attentasse Iunonẽ de stupro i cui Iuno ex eũ filio Iouis nubẽ i forma sua obiecit cũ qua cõcumbens Ixion centauros genuit. ¶ Thessalo: duci Ixioni. ¶ Pindus: mons thessaliæ. ¶ Inserit: qa vĩ astra tangere. ¶ Othryx: mons asper thessaliæ versus meridiem ex opposito ad ossam dispositus: ut dicit Pli. iiii. li. patria fuit lapitaru. ¶ Eductus, eleuat[9]. ¶ Subactus. Achelous vi

Illic amoris pignus Herculei latet.
Altrix fatebor: Nessus est author mali:
Quem grauida nubes Thessalo genuit duci.
Qua celsus astris inserit Pindus caput.
Vltraq; nubes Othrys eductus riget.
Nãq; ut subactus Herculis claua horridi
Achelous: omnes facilis in species dari:
Tandem peractis omnibus patuit feris.
Vnoq; turpis subdidit cornu caput.
Me coniugem dum uictor Alcides habet:
Repetebat Argos: forte per campos uagus
Euenus altum gurgitem in pontum ferens
Iam pene summis turbidus ripis erat:
Transire Nessus uorticem solitus uagum
Pretium poposcit. meq; iam dorso ferens:
Qua iungit hominem spina deficiens equo.
Frangebat ipsas fluminis tumidi minas.
Iam totis undis Nessus exierat ferox.
Medioq; adhuc errabat Alcides uado:
Vasto rapacem uorticem scindens gradu:
Ast ille ut esse uidit alcidem procul:
Tu præda nobis inquit: & coniux eris.
Prohibetur undis: meq; complexam ferens
Gressum citabat: non tenent undæ Herculem.
Infide uector: inquit: immisti licet
Ganges: & Ister uallibus iunctis eant.
Vincemus ambos: consequar telo fugam.
Præcessit arcus uerba. tum longum ferens
Arundo uulnus: tenuit hærentem fugam:
Mortemq; fixit. ille iam quærens diem:
Tabem fluentis uulneris dextra excipit:
Tradit q; nobis ungula insertam suæ:
Quam forte sæua sciderat auulsam manu.
Tum uerba moriens addit. hoc: inquit: magæ
Dixere amorem posse defigi malo.
Hoc docta Mychale Thessalas monuit nurus:
Vnam inter omnes luna quam sequitur magam
Astris relictis. illitas uestes dabis
Hac: inquit: ipsa tabe: si pellex tuos
Inuisa thalamos tulerit: & coniux leuis
Aliam parenti dederit altisono nurum.
Hoc nulla lux conspiciat: hoc tenebræ tegant
Tantum remotæ: sic potens uires suas
Sanguis tenebit: uerba deprehendit quies.
Mortemq; lassis intulit membris sopor.
Tu: quam meis admittit arcanis fides:
Perge: ut nitentes uirus in uestes satum.
Mentem per artus adeat: & tactus sinus
Intret medullas. Nu. ocyus iussa exequar
Alumna. precibus tu deum inuictum aduoca,

ctus: vt vidimus. ¶ Spẽs: formas nã mutabaẽ in diuersis feris. ¶ Patuit: cognitus fuit. ¶ Peractis: sũptis formis oĩum feraru3. ¶ Subdidit, õposuit ad terrã i nã cũ in forma thauri esset Herc. illi absciditi unũ cornu, ut diximus superius ¶ Victor. s. Acheloi. ¶ Repetebat: reuertebaẽ. ¶ Euenus: fluuius est descẽdens a thracia & calydoniã secãs, de quo Ouidi. lib. ix. meta. ¶ Venerat: eueni rapidas Ioue natus ad vndas. Pli. li. iiii. Euenus cadit in sinũ corithia eũ exposito ad vrbẽ patras. ¶ Vorticẽ. fluuium euenũ. ¶ Meq;, hoc mõ recepit me cõmissã ab her. vt me transueheret. ¶ Spina est os: qd extẽdit a collo vsq; ad ptẽ posteriorẽ erat Nessus ex media pte eqs ex media hois. ¶ Minas: ipse ferens me frãgebat ipetus fluuii. ¶ Iã totus: transportauerat me: cũ adhuc Her. esset in medio fluctu. ¶ Citabat. accelerabat. ¶ Vector: verba her. ad Nessu3: licet ganges & hyster iungerent simul alter est in oriente: alter in septẽtrione: non me ipedirẽt qn te psequerer. ¶ Telo, sagitta. ¶ Fugã: fugiẽtẽ Nessum. ¶ Arcus: sagitta prius percussit eũ q̃ audiret verba. ¶ Longũ vul. lõga arũdo: hypalage. ¶ Fixit: firmauit & infixit mortẽ. ¶ Diẽ: extremã lucẽ. ¶ Excipit: cadẽtẽ colligit. ¶ Tabẽ: sanguinẽ putrefactũ. ¶ Insertam: iposi tam. ¶ Tu quã: mãdat nutrici vt apportet venenũ illud. ¶ Admittit: recipit. ¶ Perge: vade. ¶ Mentẽ. s. Herculis. ¶ Artus: penetrando p mẽbra eius. ¶ Sinus: vestis. ¶ Inuictũ deũ. cupidinem ibo & iussa peragã: interea tu pcibus deũ amoris inuoca.

¶ Spina, a gręcis ραμνα dicit. i dorso spina hois cõuertit in dracone: ut igt pythagoras testimõio Plinii. spina est sentis siue aculeus a cuius sĩitudine spinæ pisciũ dñr. ¶ Fugã: fugientẽ Nessum. ¶ Quã. s. vngulã sibi præcrabie absciderat. ¶ Tũ verba: dato sanguine suo Deianiræ: Nessus hoc addidit: solẽt mulieres thessaliæ uti ad remedium DAN.

amoris

amoris illo sed opus est seruare occultum a sole. ¶ Magæ: incantatrices. ¶ Defigi: stabiliri. ¶ Malo: hoc sanguine qui est tanq̃ venenũ: hoc faciebat vt veneraret Herculem. ¶ Michale: nomen est centauræ fœminæ quæ docuit Thessalas hoc remediũ amoris. ¶ Quaz magam, scilicet michalem. Luna sequitur propter peritiam artis magicæ. ¶ Illitas intinctas. ¶ Datis: scilicet Herculi. ¶ Tulerit: occupauerit. ¶ Alti sono: ioui patri. ¶ Hoc nulla lux: seruato ne uideat lucem ¶ Potens: ad reducẽdum amorem. ¶ Deprehendit: superuenit mors dum ita loqueretur. ¶ Vnam inter omnes: ab auctoritate & peritia veneficæ fidem facit veneni. ¶ Tulerim aphæresis abstulerit. ¶ Leuis non seruans fidem coniugii datam. ¶ Hoc nulla lux: veneficia tractantur noctu ideo oderunt lucem. ¶ Sopor: ferreus & stygius. ¶ Mentem: ut serpens venenum per mẽbra uiã sibi inueniat ad cor. ¶ Et tactos sinus: insperfas sua tabe per vestes serpat adima ossiũ. ¶ Inuictũ, cui omnia parẽt.

BER. ¶ Ethneum: fabricatum a cyclopibus qui habitãt ethnam. ¶ Teliger: cupido gerens tela. ¶ Intende: dirige. ¶ Certa manu, non frustra percutienti. ¶ Spiculum: sagittam. ¶ Grauiore, ex grauioribus sagittis: ut maius vulnus ferat. ¶ Profer prome ex faretra. ¶ Rigidas: duras amantibus. ¶ Cornibus: opus est ut trahas arcum adeo ut vnum caput tangat aliud: ut grauius feras. ¶ Prome extrahe talem sagittam quali fixisti Iouem quando captus est amore Europæ.

DAN. ¶ Fronte subita: natis sibi cornibus: nam mutatus est in taurum. ¶ Puellæ: assyriæ. ¶ Europę filię Agenoris regis Phęnicię. ¶ Scindit, scilicet natando. ¶ Discat, scilicet Hercul. ¶ Faces ignes amoris. ¶ Perbibat: solam me amet. ¶ Furua: nigra & infernalia: per circuitionem dicit Plutonem q̃ captus fuit amore proserpinæ. ¶ Maioris: qua: e illuc descendunt omnes. ¶ Tu cupido quies terribilior nouerca iunone irata. ¶ Triumphum, de Hercule. ¶ Prolata: reuertitur nutrix cum veneno & veste, & cũ venit lycas iubet omnia occultari. ¶ Vis: illud venenum tantæ potentiæ. ¶ Pal

Qui certa tenera tela dimittit manu.
D. Te te pcor: quẽ mũd⁹: & superi timẽt,
Et æquor: & qui fulmen ætnæum quatit.
Timende matri teliger sæuæ puer,
Intende certa spiculum uelox manu
Non ex sagittis leuibus: e numero precor
Grauiore profer, quod tuæ nondũ manus
Misere i aliquem. non leui telo est opus,
Vt amare possit Hercules. rigidas mãus
Intende, & arcum cornibus iunctis para.
Nunc nũc, sagittã pme, q̃ quõdã horrid⁹
Iouem petisti, fulmine abiecto deus
Cum frõte subita timuit, & rapidũ mare
Taurus puellæ uector Assyriæ scidit.
Immitte amorẽ, uincat exempla omnia.
Amare discat coniuges, si quas decor
Immisit Ioles pectori Herculeo faces,
Extingue totas, perbibat flammas mei.
Tu fulminantem sæpe domuisti Iouem.
Tu furua nigri sceptra gestantem poli
Turbæ ducẽ maioris: & dominũ stygis.
Tu, qui nouerca es grauior irata deus:
Cape hũc triũphũ solus euince Herculẽ.
N. Prolata uis est, quæq; Palladia colu
Lassauit omnem texta famularẽ manum.
Nunc congregetur uirus, ut uestis bibat
Herculea pestem. precib⁹ augebo malũ.
E tempore ipso gnauus occurrit Lycas.
Cælanda uis est: illa ne pateant mala.
D. O: quod supbæ nõ habẽt unq̃ domus.
Fidele semper regibus nomen: Lyca
Cape hos amict⁹: nẽa quos neuit manus:
Dum uagus in orbẽ fertur & uictas mero
Tenet feroci Lydiam gremio nurum.
Nunc poscit Iolẽ sed iecur fors horridũ
Flectã emerẽdo: merita uincũt & malos.
Non ante uestes induat coniux: iube:
Quã thure flammas spargat: & poscat (deos
Cana rigentẽ ppl'o uinctus comã.
Ipsa ad penates regios gressus feram:
Precibusq; amoris horridi matrẽ colam.
Vos: quas paternis extuli comites focis.
Calidoniæ deflete lugendas uices.

Anapæstici.

CHORVS.

Flemus casus Oenei tuos:
Comitũ pri'nos turba p annos.
Flemus dubios miserãda toros.
Nos Acheloi tecum solitæ
Pulsare uadum: cum iam tumidas

ladia: omnes artes inuenit Pallas. ¶ Lassauit: defatigauit filando & texendo omnem manum famularem: idest ancillarum. ¶ Pestem: venenũ. ¶ Precibus artibus magicis. ¶ Vis celanda: non cognoscat illud lycas. ¶ O quid alloquitur lycam regina. ¶ Fidele: appositiuũ est. ¶ Vagus: Hercu. ¶ Lidiam: omphalem cui seruiuit: hanc vestem filauit eo tempore non oblita coniugis mei. ¶ Nunc, hoc tempore amat Iolem. ¶ Horridum durum iecur vbi ẽ sedes amoris. ¶ Fors pro forte. ¶ Coniunx: Hercu. dic non induat hanc vestem priusquam fecerit sacrificia. ¶ Cana populo, corona ẽ frõdibus populi arboris quæ habent folia albicantia ex vna parte. ¶ Vinctus: coronatus. ¶ Matrem: venerem interea ibo domum vt sacrificem veneri. ¶ Vos: dum recedit mandat choro ut defleat miseriam suam. ¶ Calydoniæ: vbi regnauit Oeneus pater Deianiræ. ¶ Extuli: duxi mecum de patria ætholia.

Flemus: sequitur chorus deflens vices Deianiræ: & tanq̃ fideles amice nolunt deserere reginam in calamitatibus quod non solet euenire regibus qui in aduersa fortuna ab amicis destituuntur: q sunt tanquam irundines quæ cum vere & æstate apud nos fuerit, hyeme aduentante aufugiunt: deinde præclaris sententiis laudat mediocrem conditionem uitæ. Versus est diameter anapæsticus. ¶ Oenei: casus uocatiuus: o Deia. filia œnei: œneis patronimicum est. ¶ Turba, nos turba comitum taurum. ¶ Dubios: incertos amores Hercu. ¶ Pulsare solitæ erramus ludere tecum in ripa acheloi fluminis ætholiæ. BER.

¶ Aethneum: cyclopeum aut quod Virgil. dixit typhœium. ¶ Certa, nunquam erranti. ¶ Amare: me, scilicet quã tergiuersat amore pellicis. ¶ Puellæ Assiriæ: filiæ Agenoris quã sustulit ad Cretas. ¶ Coniuges: nõ pellices diras. ¶ Perbibat, æbrius sit nostro dumtaxat igni. ¶ Nouerca: quantuis. ¶ Palladia colo, in tutela palladis sunt lanificia. ¶ Tenet: fouet & cõplectitur. ¶ Iecur: in quo sedet amor, & voluptas. ¶ Emerendo, merendo emeriti stipendia nominantur DAN.

q militia perfuncti sunt. ¶ Iube: memora dic. ¶ Vos quas: ingressum aperit choro.

DAN. Flemus, quartum carmen metro pindarico. Deianiræ oenei regis calamitatẽ deplorant æthol æ. ¶ Oenei pro ducta penultima. ¶ Per primos annos, dulcioris beniuolentiç exordia ex fidei constantia comemorant.

BER. ¶ Peracto: finito vere, quando modicas aquas habebat ut posset vadari. ¶ Serpet: propter prope arenam flueret. ¶ Lycormas, alio nomine euenus fluuius oetholiæ circa quẽ etiã ludere solebamus. ¶ Flauus, ab aquis flauis. ¶ Rapido, impetuoso. ¶ Nos: similiter ad sacra Palladis tecũ eramus. ¶ Orgia, sacrificia omnia dicuntur. ¶ Cadmeis: thebanis nam cadmus edificauit Thebas. ¶ Cistis: canistris quibus offerebantur munera. ¶ Tertia æstas: nam tertio anno fiebant illa sacra. ¶ Spicifere deæ, cereri deæ frugum. ¶ Elusis: vrbs in thera isula ut oñdit Ptolemeus. ¶ Mistas sacrificantes cereri q miste dicuntur vt supra vidimus. ¶ Claudit, quia sacra erant secreta. ¶ Nunc quoq: sicut temporibus prosperis habuisti nos comites habebis: & in aduersis. ¶ Vbi: quando sentẽtia bona. ¶ Tu quicunq, digreditur a proposito reges licet multitudinem magnam habebãt: uix vnum fidelem reperiunt in aduersis. ¶ Centum: multa secundum diuersa officia nam diuersæ mansiones sunt in domo regum. ¶ Erynnis, furia. ¶ Fraudes, hæc oĩa sunt in aula principum. ¶ Ferrum latens, scilicet ad insidias: per hoc notãt proditores. ¶ Prodire: exire. ¶ Eous: lucifer nam cum euaserint insidias noctis & mortem credendi sunt nasci de nouo. ¶ Excussit, deposuit audiẽdo cantus. ¶ Lapis: scilicet sisyphi potuit sequi vatem Orpheum & relinquere sisyphuz. ¶ Deæ, scilicet parcæ supplẽt colos, idest restituunt stamina Euridices quæ iterum restituitur ad superos marito. ¶ Respicit: retro aspicit. ¶ Immemor: scilicet legis date sibi q̃ uidimus apud Ouidiũ. Sibi redditam, idest restitutam ad vitam. ¶ Sequi: quod sequeret. ¶ Præmia vxorẽ datam: propter cantum. ¶ Periit, reuersa

Vere peracto poneret undas.
Gracilisq; uado serperet æquo
Nec præcipitem uolueret amnẽ
Flauus rapido fonte Lycormas.
Nos Palladias ire per aras:
Et uirgineos celebrare choros
Nos Cadmeis orgia ferre
Tecum solitæ condita cistis.
Cum iam pulso sydere brumæ
Tertia soles euocat æstas.
Et spiciferæ concessa deæ
Actica Mystas claudit Eleusis:
Nũc quoq; fatũ quodcũq; times
Fidas comites accipe fatis.
Nam rara fides: ubi iam melior
Fortuna ruit.
Tu quicũq; es, qui sceptra tenes,
Licet omne tua uulgus in aula
Centum. pariter limina pulset:
Cum tot populis stipatus eas:
In tot populis uix una fides.
Tenet auratum limen Erinnys.
Et cum magnæ patuere fores:
Intrant fraudes: cautiq; doli,
Ferrumq; latẽs. cũq; in populos
Prodire parát: comes inuidia est.
Noctẽ quoties summouet Eos
Regem toties credite nasci.
Pauci reges non regna colunt.
Plures fulgor conuocat aulæ.
Cupit hic regi proximus ipsi
Clarus latas ire per urbes.
Vrit miserum gloria pectus.
Cupit hic gazis ĩplere famem:
Nec tamẽ oĩs plaga gemmiferi
Sufficit Istri: nec tota sitim
Lydia uincit. nec quæ zephyro
Subdita tellus: stupet aurato
Flumine clarum radiare tagum.
Nec si totus seruiat Hebrus,
Ruraq; diues cingat Hydaspes.
Intraq; suos currere fines
Spectet toto flumine Gangem.
Auidis auidis natura parum est.
Colit hic reges: regumq; lares,
Non, ut presso uomere semper
Nunquam cesset curuus arator.
Vel mille secent arua coloni,
Solas optat, quas donet, opes.
Colit hic reges, calcet ut omnes,

est ad inferos. ¶ Digerens, ordinans. ¶ Nulli non: idest omni quando negatio est postposita. ¶ Nectere: finire virã, idest omnia esse mortalia. ¶ Denictus: testis est sentẽtia Orphei, quicquid habet ortum habet finem. ¶ Obrutis, confusis. ¶ Dies, scilicet extrema veniet mundo quæ sententia Pla. est. ¶ Australis: Arctous septentrionalis. ¶ Pauci: concludit q pauci colunt reges amore. ¶ Plures, explicat causam cur veniant ad aulam principum. ¶ Fulgor: splendor & excellentia. ¶ Proximus: amicus regi possit consequi dignitates. ¶ Vrit: incidat ambitio gloriæ. ¶ Cupit: alius vadit ad diuitias habẽdas licet eius auiditatem nõ satiaret totum aurum mundi. ¶ Histri, danubii: vbi nascuntur gemmæ. ¶ Lydia: vbi est pactolus ducens arenas aureas. ¶ Zephiro qui spirat ab occidente: intelligit hispaniam vbi est tagus fluui⁹ ducens auriferas arenas similiter: ut scribit Plinius lib. iii. ¶ Hebrus: fluuius thraciæ ferens maximam fertilitatem: si haberet totum mundum non satiaretur. ¶ Hidaspes: fluuius parthiæ. ¶ Gangem, Fluuium indiæ. ¶ Natura: quæ paucis est contenta: ut Sene. in epistolis: si ad naturam uixeris contentus eris: si ad opinionem nunquam. ¶ Colit: alios sequitur reges non ut fugiat paupertatem: aut paret multas possessiones sed ut largiri possit, & parare amicos. ¶ Calcet: ut alios opprimat fauore regis omnes. ¶ Alios: aliquos præcipue sibi inuisos.

DAN. ¶ Vere peracta: nam uer imbriferum est & flumina eleuat immenso aquarum tumore. ¶ Gracilis, humilis & superabilis pede. ¶ Tertia æstas: tertio quoque anno fiebant thesmophoria discursu tacito. Papini. Votiuam taciti lassamus lampada mystæ. ¶ Noctem: quotiens summouet eos aurora. ¶ Tu quicunque: Nouerca virtuti prosperitas beatulis suis sic applaudit vt noceat. & infoelici successu sic iuia fortunatis obsequitur, ut in finem perniciem operetur. Conuiuis suis ab initio propinans dulcia: & cum inebriati fuerint lætale virus miscet: hæc sunt domestica bona aulas regales sectantibus. ¶ Sitim: quæ

nunquam

Perdatq; aliquos, nullumq; leuet.
Tantū ut noceat, cupit esse potens.
Quota pars moritur tempore fati,
Quos felices Cynthia uidit,
Vidit miseros abitura dies.
Rarum est, felix, idemq; senex.
Cæspes tyrio mollior ostro
Solet impauidos ducere somnos.
Aurea rumpunt tecta quietem.
Vigilesq; trahit purpura noctes.
O si pateant pectora ditum,
Quantos intus sublimis agit
Fortuna metus. Brutia coro
Pulsante fretum mitior vnda est.
Pectora pauper secura gerit.
Tenet e patula pocula fago,
Sed non trepida tenet ipsa manu,
Carpit faciles uilesq; cibos.
Sed non strictos respicit enses.
Aurea miscet pocula sanguis.
Coniux modico nupta marito
Non disposito clara monili,
Gestat pelagi dona rubentis.
Nec gemiferas detrahit aures
Lapis Eoa lectus in vnda.
Nec Sidonio mollis aheno
Repetita bibit lana rubores.
Nec Mæonia distinguit acu,
Quæ phœbeis subditus Euris,
Legit Eois Ser arboribus.
Quælibet herba tinxere colos,
Quas indoctæ nevere manus.
Sed non dubios fouet illa toros.
Sequitur dira lampade Erinnys
Quorum populi coluere diem.
Nec sibi felix pauper habetur,
Nisi felices cecidisse uidet.
Quisquis medium defugit iter,
Stabili nunquam tramite curret,
Dum petit vnum præbere diem.
Patriosq; puer concitat axes.
Nec per solitum percurrit iter,
Sed phœbeis ignota secat
Sydera flammis errante rota.
Secum pariter perdidit orbem.
Medium cœli cum pergit iter,
Tenuit larias Dædalus oras.
Nulliq; dedit nomina ponto.
Sed, dum uolucres uincere ueras
Icarus audet patriasq; puer

nunquam expletur: neq; faciatur: ut inquit Cicero in Catone in hanc senten- tiam cadit Iuuenal. Tibi quamuis non sit opaci om nis arena tagi. ¶ Idaspes aluit persas omni fœlicita te dotatos atque perceles bres. ¶ Suos: auari hic au- tem ex oportunitate ipsa accerrime inuehit in auas ros per ecbasim q cū mul- ta possideant tamen sem- per egent & misere agunt: & profecto is diues nō qui multa possideat sed animū temperantia cohibeat. La tius regnes auidum domā- do spiritum quam si libiā remotis gadibus iugas & uterq; pœnus seruiat vni. ¶ Colit hic reges: hos mo uet profusa & prodiga am bitio honorum superstitio sus appetitus inter alios vnus emineat.

BER. ¶ Leuet: nulli bonum fa- ciat. ¶ Quota morit: pau- ci sunt qui perficiant cur- sum uitæ legitimum nam morte uiolenta pereunt. ¶ Cinthia, luna eodem die qui fuerant fœlices efficiū tur miseri. ¶ Rarum: apud paucos. ¶ Senex: longum & durabile. ¶ Cespes ter- ra gramine uirens præstat mollius cubile pauperibus q̄ purpura regū & sic Cho rus commendat uitam me diocrem. ¶ Ditum: diui- tum. ¶ Brutium: brutii po puli Italię ante calabriam uersus illud mare quod se- parat Siciliam ab Italia: fluctibus & periculis famo sum. ¶ Coro: uento. ¶ Po- cula: uasa lignea. ¶ Trepi da sine metu ueneni. ¶ Sā- guis: mors quando misce- tur sanguis cū uino. ¶ Dis posito gemmis distincto. ¶ Dona: margaritas quæ legunt i mari rubro. ¶ De trahit: grauat solebant an tiquæ mulieres: ut scribit Iuuenalis: appendere gem mas pforatis aurib⁹. ¶ Si donio: æneo uase in quo tinguntur purpura sidon ciuitas phœniciæ: ubi co- lor purpureus inuētus est. ¶ Mollis: delicata. ¶ Se- cum: quare ipse fulminat⁹ est & combustus orbis. Me dium aliud exēplum dæda li & icari notissimū. ¶ Te- nuit: uenit cumas: ut Virg. in principio sexti. ¶ Nulli ponto: quia non cecidit ut filius icarus in mari cui de- dit nomen icarium. ¶ Ve- ras: aues quæ naturaliter uolant.

DAN. ¶ Cespes Tyrio: mollius dormitur & profundius su per stramen & cespitem ui ridem: q̄ super purpureum stratum. ¶ Vigiles: insom- nes & amaras. ¶ Brutium fretum: species pro genere siculum mare intelligit iux ta Brutios in campania. ¶ Tenet & patula: scatu- lam fagineam: maior tu- multus in pectore diuitis tollitur: q̄ in mari siculo so lus pauper Tranquillior. ¶ Dona: uniones & Bac- chas indicas. ¶ Mœnia: ly dia ubi uestes pingebantur acu. ¶ Phœbeis euris: uen- tis orientalibus: ubi sunt seres qui ex arboribus suis colligunt sericum. ¶ Quę- libet her. non oportet tin- gere uestem pauperis præ cioso colore. ¶ Colos: q̄ re te decimarionis: idest lanā filatā a pauperibus. ¶ Fo- uet illa quæ est uxor mo- dici uiri: nō habet dubios thoros. ¶ Lampade mat. nam ante sponsas fereban tur faces. ¶ Quarum: scili cet thoros: quarum diem scilicet nuptialem siue na talem populi coluerunt. ¶ Nec sibi: non cognoscit fœlicitatem suam pauper nisi quando uidet ruinam potentum. ¶ Defugit: qui nō seruat mediocrem uiā: nunquam erit securus i ui- ta. ¶ Dum petit: probat per exemplum phœtontis ¶ Puer: phœtō. ¶ Nisi fœ lices ruina potentū est ma gnum exemplum humilita tis. ¶ Dum petit vnū: phæ thon fuit fili⁹ solis eodem nomine appellatus est ab- syrtus frater medeæ: ali- ter eridanus dictus est phę thon vnde accipit nomen. ¶ Amnis rex fluuiorum: padus ab frequētia illi cē dictus ē quas teste Pli. gal- li uocant pades notissima apud Apollonium rhodiū fabula phętontis in. iiii. ar gonauticon. ¶ Tenuit: ex- pertus liquidum dædalus aera pēnis non homini da tis uidit ruinā filii medio- cratis lyneam elysi.

BER. ¶ Ignoto: quia antea pars illa maris non erat nota. ¶ Male: præclara sententia nõ est bona compensatio: ut uelis ire altius ut postea cadas. ¶ Pensant: ꝑpẽsant tractũ a bilãce. ¶ Magna: res magnæ. ¶ Alius: dicit Chorus quærant alii altum statum nolo mediocrem. ¶ Potentum: nullus rex uocat me. ¶ Stringat: utitur metaphora sumpta a nautis habeo paruã cymbam & secur⁹ ibo circa littora: qui habent magnas naues uadant in altum ubi sunt multa picula. ¶ Trãsit: nõ nocet illi qui est iuxta portum. ¶ Sinus: portus. ¶ Quærit: scilicet fortuna ut perdat i medio mari. ¶ Quarum: scilicet ratium. ¶ Supera: uela quæ habẽt uela ita animata ut tangãt nubes. ¶ Sed quid ueniebat deianira attonita. ¶ Thias sautia: sacerdos bacchi concitata furore. ¶ Refer: dic nobis regina q casus te agitat. ¶ Vultus: ex quo ꝑturbatio animi cognoscitur.

BER.
Agus: Hic est tertius act⁹ in quo continetur dolor deianiræ: nam facto sacrifitio ueneri incidit ipsa suspitio ꝙ nex⁹ dixerat ne ostenderet sanguinem solis unde ipsa uolens experiri quid id esset sanguinem protulit in solem & statim cœpit ebulire & emittere flammas igneas: unde tunc percipiens illud esse uenenum reddit dolẽs, interrogaturq a choro cur ita pallida sit: ipsa autem respondet. ¶ Vagus: currens per omnia membra. ¶ Excussos: conquassatos ¶ Horret: erigitur. ¶ Salitt: remit. ¶ Vt. f. dat comparationem de tempestate maris ꝙ licet uẽti cessent: tamen non cessat motus & æstus subito. ¶ Niues: quẽadmodum tempore ueris flante euro soluuntur niues ita liquefactus est ille sanguis aspectu solis ¶ Lubricus: solubilis. ¶ Vtq: alia comparatio. ¶ Leucas, insula teste Pomponio iuxta epirum habens montem altissimũ. ¶ Salo: mari. ¶ Aut: alia comparatio sicut thura laxantur .i. dissoluunt posita in igne.

Despicit alas/phœboq; uolat
Proximus ipsi/dedit ignoto
Nomina ponto.
Male pensantur magna ruinis.
Felix alius, magnusq; uolet
Me nulla uocet turba potentem.
Stringat tenuis littora puppis.
Nec magna meos aura phaselos
Iubeat medium scindere pontum.
Transit tutos fortuna sinus.
Medioq; rates quærit in alto.
Quarum feriunt suppara nubes.
Sed quid pauido territa uultu
Qualis Baccho saucia Thyas
Fertur rapido regina gradu?
Quæ te rursus fortuna rotat
Miseranda refer, licet ipsa neges,
Vultus loquitur, quodcunq; negas

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

DEIANIRA. CHORVS.

Agus per artus errat excussos tremor,
Erectus horret crinis impulsis adhuc
Stat terror aius, & cor attonitũ salit.
Pauidumq; trepidis palpitat uenis iecur.
Vt fractus austro pontus etiam nunc tumet.
Quamuis quiescat languidis uentis dies.
Ita mens adhuc uexatur excusso metu.
Semel profecto premere felices deus
Cum cœpit, urget. hos habent magna exitus.
C. Quis tam impotens, o misera te casus rotat?
D. Vt missa palla est, tabe nessea illata,
Thalamisq; demens intuli gressum meis.
Nescio quid animus timuit / & fraudem astruit.
Libet experiri. solibus uirus ferum,
Flammisq; nessus sanguinem ostendi arguit.
Hic ipse fraudes esse præmonuit deus.
Et forte nulla nube respersus iubar
Laxabat ardens feruidum Titan diem.
Vix ora solui patitur etiam nunc timor,
Medios in ignes solis, & claram facem
Quo tincta fuerat, palla, uestisq; illita,
Abiectus horret sanguis, & phœbi coma
Tepefactus ardet, uix queo monstrum eloqui.
Niues ut eurus soluit, aut tepidus notus.
Quas uere primo lubricus perdit Mimas.
Vtq; euolutos frangit Ionio salo
Opposita fluctus Leucas: & lapsus tumor
In littore ipso spumat, aut cœlestibus
Aspersa tepidis thura laxantur focis.

DAN. ¶ Nomina ponto: icario qui est inter cretam & siciliam de quo meminit Naso in ludrico amatorio: & Ora. in prima ode. ¶ Male pensantur: satius est fœlicem nõ habere fortunam ꝙ ab eius flagitio ruere. ¶ Nec magna: metaplasmus de humili & sublimi fortuna ad angustum & capax nauigium.

DAN.
Agus: consumptus est hercules tabifico incendio & i apotheosim relat⁹ deianira certiora facta nõ dubitat mori, actus tertius carmẽ, v. iãbicũ trime. cõploratio deianirę & chori trachiasę. ¶ Vagus: tota ex horreo & itremisco stãt comę & cor meũ ludicrę facit. ¶ Excussa: conquassata. ¶ Languidis: deficientibus. ¶ Semel, quando dii incipiunt mutare fortunã alicui nõ sunt contenti uno malo: sed plura addunt miseris. ¶ Dolebam: nuper de sole nunc mihi accedit alia calamitas. ¶ Premere grauare. ¶ Vrget: non cessat. ¶ Hos exitus: scilicet ut ueniant ad calamitates ¶ Impotens: scilicet in malum crudelis. ¶ Rotat, uersat. ¶ Vt postq̃ rñdet Deianira. ¶ Timuit: cœpit suspicare malũ. ¶ Astruit: affirmat ipsum eẽ uenenum. ¶ Arguit: ꝓbat. ¶ Hic in hoc uerbo qđ ille prohibebat sanguinem ostẽdi soli. ¶ Laxabat: dilatabat suũ calorẽ. ¶ Vix: uix possum dicere ꝙ uidi. ¶ Arguit: non erant patefacienda in lucem nocturna ueneficia: quoniam amisissent uim ueneni. ¶ Et phœbi comã cum illucesceret uisa est solis coma in ardere ui maxima ueneni. ¶ Leucas: sinus ambraciæ cuius præcipitium in mare saluberrimum est amantibus: hũc sinum adnauigaret sẽtu dei e colchia redeuntes: ut meminit apolloni⁹. ¶ Lassus: cerebro aquarum impulsu. ¶ Cœlestibus i cultũ deoꝝ extructis. ¶ Laxãtur: liquescunt & soluunt.

¶ Omne:

BER. ¶ Omne uir⁹: ille sanguis consumit. ¶ Comam quantum traxerat: quia iam deficiebat materia. ¶ Causa, ipse sanguinis: dum miror hoc monstrum: statim euanuit. ¶ Quin: immo terra ubi erat positum uenenum uidebatur feruere & mori. ¶ Spumeos cum quadam spuma. ¶ Labat: mouetur ¶ Timens dum ita loqueretur uidet uenientem nutricem & hilum filium qui fuerat quæsitum patrem Herculem. ¶ Quassat: sicut dolore affecta. ¶ Ardenti: festino & sic dat locum sequenti scene. ¶ Prome: narra fili.

BER. PRofuge. Respondet filius monens matrē: ut fugiat ut possit esse tuta a furore Herculis: tibi petendus est locus aliquis ultra illa ubi fuit Hercules: si uis euadere. ¶ Insontem, sine culpa. ¶ Decus, Hercules appositiue. ¶ Locū Iouis: ut liberaret homines a malis. ¶ Properant: nam semper extremam miseriam suam uolunt scire. ¶ Vidua: intellexit Herculem esse mortuum: unde dicit putabam me esse uiduā propter iolem sed nunc uideor uidua & uere expulsa. ¶ Euboica: hylus describit seriem rei & locum: ubi hercules uolebat facere sacrificium. ¶ Euboica: insula euboiæ. ¶ Pulsatur: scilicet a mari. ¶ Tumens: eleuata ubi est caphareus promontorium. ¶ Phryxeum: dicitur etiam bellespontum. ¶ Austro subiectum est meridiei: & uersus septentrionem habet Euripum mare angustum quod separat illam a terra continua: & per septem horas crescit, & per septem decrescit: unde dici instabiles undas: quia teste Pōponio libro quarto. Alterno cursu septies in die totidem in nocte refertur: est enim Euripus inter Boetiam & Euboiam. ¶ Hæc: in hoc loco est promontorium ubi erant templa Iouis cenæi dicti a loco ubi erat. ¶ Vt stetit: postquam

Sic languet omne uirus/& perdit comam.
Damq; ipsa miror, causa mirandi perit.
Quin ipsa tellus spumeos motus agit.
Et, quidquid illa tabe contactum est, labat.
Tumensq; tacita sequitur/& quassat caput.
Natum pauentem cerno, & ardenti pede
Gressus ferentem/prome quid portes noui.

Trimetri Iambici.

HYLLVS. DEIANIRA. NVTRIX.

PRofuge, quære siquid ulterius patet
Terris, freto, syderibus, oceano, iferis,
Vltra labores mater alcide fuge.
D. Nescio qđ nescio aius grande psa- (git malū
Effare qs me casus insontē premat.
H. Decus illud orbis, atq; præsidium unicum,
Quem fata terris in locum dederant iouis
O mater obiit. membra, & herculeos toros
Vrit lues nessea, qui domuit feras,
Ille ille uictor uincitur: mœret, dolet.
Quid quæris ultra? De. Miserias properāt suas
Audire miseri/fare: quo posita in statu
Iam nostra domus est: o lares: miseri lares.
Nunc uidua: nunc expulsa: nunc feror obruta.
H. Non sola mœres. Hercules toto iacet
Mundo gemendus. fata ne mater tua
Priuata credas: iam genus totum obstrepit.
Hunc eiulatu quem gemis: cuncti gemunt.
Commune terris omnibus pateris malum.
Luctum occupasti prima. non sola hercule
Miseranda mœres. De. quā prope a leto tamē
Ede: ede: quæso iaceat alcides meus.
H. Mors refugit illum: uicta quæ in regno suo
Semel est/nec audent fata tam uastum nefas
Amittere/ipsa forsitan trepida colos
Clotho manu proiecit/& fatum herculis
Timet peragere/pro diem infandum: diem,
Hoc ne ille summo magnus alcides iit
Ad fata: & umbras: atq; peiorem polum?
D. Procedere illum dicis? an possum prior
Mortem occupare? fare: si nondum occidit.
H. Euboica tellus uertice immenso tumens
Pulsatur omni parte. Phryxeum mare
Scindit Caphareus/seruit hoc austro latus.
At qua niuosi patitur aquilonis minas.
Euripus undas flectit instabiles uagus.
Septem cursus flectit: & totidem refert.
Dum lassa Titan mergat oceano iuga
Hic rupe celsa, nulla quam nubes ferit:
Annosa fulgent templa Cænæi Iouis.
Vt stetit ad aras omne uotiuum pecus:

uenit Hercu. ad aras ut sacrificaret deposuit habitus suos.

DAN.
Rofuge: ex innata pietate filius cōcitatissimo eiulatu hortatur matrē ad fugam Hylus Herculis ex deianira fili⁹. ¶ Grāde: ustabile horrendum. ¶ Priuata pertinentia tibi soli: nam totus Mundus obstrepit: idest conqueritur. ¶ Quam prope: interrogat filium quantum hercules sit prope mortem: respondet filius ꝙ mors uidetur eum fugere: Nec fata uidentur uelle perimere eum qui fuerit salus mundi. ¶ Semel: quando Hercules fuit apud inferos ubi est locus mortis. ¶ Colos: de qbus trahūt fila. ¶ Peragere fatum: rumpere uitam Herculis. ¶ Hoc: scilicet die. ¶ Summo ultimo: erit ne hic dies quod moriatur Hercules: & ꝙ dicatur Hercules iuisse ad inferos. ¶ Erit: scilicet Hercules aliter in erit. ¶ Peiorem: ubi sunt inferi. ¶ Precedere: dic fili si nondum mortuus est pater quia illum uolo prędicere in morte. ¶ Hercules toto: uir præstās fama & factis: ubi moritur omnibus lachrymascit. ¶ Quam prope a loeto, ubi iacet uir ¶ Mors refugit: mors terribilis est his quorum laus emori nō potest. ¶ Clotho: quę una e lanificis sororibus gerit colum a Martiano capella liberaria appellatur superorum: quia sententias Iouis studio ueritatis excipiat sententia: aut hic Iouis fuit ne scriberet ullam fili in morticinio pugillari: sed tantum illum nomine parētis ad aulā. ¶ Cœlestem excitaret quam præclare gestis: tam tādem meritus fuerat. ¶ Summo: ultimo & nouissimo die. ¶ Euboica tellus: Ioui grates descriptio loci & templi i quo sacrificaturus hercules combustus est caphareus: imminet hellesponto ad radices cui⁹ argiua classis ualde laborauit.

BER.

¶Laxauit: liberauit pondere. ¶Succendit: inductus ueste quã miseras tuit ad aras concipiens preces. ¶Has: messes. ¶Thura: cynamum & alia odoramẽta. ¶Depone: non opus amplius ut mittas fulmen quare omnes Tyrannos & monstra superaui. ¶Gemitus: dum p̃ces ita cõciperet: coepit subito igemiscere. ¶Ipso: scilicet hercule. ¶Qualis: bona comparatio erat: quemadmodum Taurus vulneratus ante aras qui impræssa: idest infixa securi aufugit mugiẽs. ¶Mundo cœlo ille gemitus erat: quemadmodum fragor fulminis. ¶Resistite: fugiebant omnes uidentes Herculis impetum vnde eos monet ut resistant: quia non agitatur furore: ut prius: sed grauiore malo. ¶In me: furebam in alios: nunc place sæuitia in me. ¶Non posse: scilicet exuere. ¶Palla: quia habebat partem corporis adherentem. ¶Immiscet: trahendo uestem: trahebat: & pellem. ¶In medio: ignorabat causam sed tamen erat vna causa uehemens. ¶Sufficiens non poterat sufficere tanto dolori.

Totumq; tantis gemuit armentis nemus,
Spolium Leonis sordidum tabo exuit.
Posuitq; clauæ pondus, & pharetra grauis
Laxauit humeros, ueste tunc fulgens tua
Cana reuinctus populo horrentem comam
Succendit aras: accipe has inquit, focis
Non falsæ messes genitor, & largo sacer
Splendescat ignis thure, quod Phœbum colens
Diues sabæis colligit truncis arabs.
Pacata tellus, inquit, & cœlum, & freta,
Feris subactis omnibus uictor redii.
Depone fulmen. gemitus in medias preces
Stupente & ipso, cecidit. hic cœlum horrido
Clamore complet. qualis impressa fugax
Taurus bipenni vulnus, & telum ferens
Delubra uasto trepida mugitu replet.
Aut quale mundo fulmen emissum tonat.
Sic ille gemitus sydera, & pontum ferit.
Et uasta Calpe sonuit, & uoces Cyclas
Excepit omneis. Hinc petræ Capharides,
Hinc omne uoces reddit Herculeas nemus.
Flentem uidemus. vulgus antiquam putat
Rabiem redisse: tunc fugam famuli petunt.
At ille vultus ignea torquens face
Vnum inter omnes quærit, & sequitur Lycam.
Complexus aras ille tremebunda manu
Mortem metu consumpsit, & parum sui
Pœnæ reliquit, dumq; tremebundum manu
Tenuit cadauer hac manu, inquit, te feram.
O fata uictus Herculem perimit Lycas.
Ecce alia clades, Hercules perimit Lycam.
Fata inquinantur, fiet hic summus labor.
In astra missus fertur, & nubes uago
Spargit cruore. talis in cœlum exilit
Arundo Getica uisa dimitti manu.
Aut quam Cydon excussit: inferius tamen
Fugiente trunco corpus in pontum cadit,
In saxa ceruix: funus ambobus iacet.
Resistite: inquit: non furor mentem abstulit.
Furore grauius istud: atq; ira malum est.
In me iuuat sæuire: uix pestem indicat.
Et sæuit: artus ipse dilacerat suos.
Et membra uasta carpit auellens manu.
Exuere amictus quærit: hoc solum Herculem
Non posse uidi. trahere conatus tamen
Et membra traxit. corporis palla horridi
Pars est, & ipsa uestis immiscet cutem.
Nec causa diræ cladis in medio patet.
Sed causa tamen est: uixq; sufficiens malo.
Nunc ore terram languidus prono ferit.

¶Cana populo: redimitus populea corona Herculis petiit loca iferorum frondes pro parte externa liuorem contraxerunt. quę uero cutem præssit præ sudore incanuit. ¶Calpæ. mons est ad ultimas partes hyspaniæ uersus oceanum. ¶Cyclas: cyclades insulæ sunt in mari ægeo. ¶Capharides: caphareũ promontorii de quo diximus. ¶Reddit: scilicet resonando. ¶Flentem: Herculem quasi cum indignatione sit prolatum. ¶Vulgus: illi qui circunstabant credebant ipsum redisse in pristinum furorem ¶Illet lycas. ¶Metu: quasi mortuus ẽ ex metu. ¶Parum: nam quasi erat mortuus quando Hercules comprehendit eum. ¶Pœne: ad pœnam. ¶Cadauer: lycã mortuam quasi. ¶Feram: nam portabat eleuatum. ¶Peremit lycam: quasi dedecus est occidere uilissimum seruum. ¶Summus: extremus ponetur in laboribus Herculis. ¶Talis: comparatio. ¶Excussit: emisit. ¶Cydon: populus crethæ. ¶Inferius: fuit tantus impetus emissionis: ut caput sit auulsum a corpore. ¶Inferis: inferior pars corporis. ¶Calpe: mons ad fretum Gaditanum illuc peruenit hercules & posuit ibi columnas quasi terminos laboris & expeditionis similius Herculeæ calpes celatus gorgone parmam.

DAN.

¶Famularis:

BER. ℭFamularis: famulorum multitudo. ⸿ Pares: ita fortes sicut ipse qui a nullo poterat superari nunc retinetur a nobis. ⸿ Nunc puppis: iam posuerunt eum in cimba: ut reportarent ab Eubora in Boetiam. ⸿ Auster: solebat Hercules fortis ubiq; pondus ferre: ut etiam naues non essent capaces ipsius nunc leua uento fertur. ⸿ Quid cessas: deliberat Deianira mori post herculem. ⸿ Natum, Herculem. ⸿ Reddendus: oporteret eum reddere toti mundo: sed nõ possum. ⸿ Exhibe: ad seipsam loquitur: quasi dicat da pœnas toti mundo. ⸿ Tã leuis: mutat propositum q; deliberauerat mori manu propria. ⸿ Socer, Iuppiter fulmina me. ⸿ Cremasses: combusisses. ⸿ Nouerca: fui peior quam nouerca Iuno quæ non potuit Herculem interficere. ⸿ Feri: percute me insolitam pestem: & malum peius nouerca. ⸿ Errantem: nescientem regere Currus paternos. ⸿ Populos: qui tuti erant uiuente Hercule. ⸿ Quid rogas: mutat consilium iterum. ⸿ Socero: Ioui ut habeat hunc laborem. ⸿ Coniugem: debeo me ostendere coniugem Herculis ut sim fortis ut fuit maritus. ⸿ Hoc: interrogatiue possum me occidere. ⸿ Occupa: accipe. ⸿ Cur demum: reprehendit etiam istud quia debet se præcipitare. ⸿ Quicquid: scilicet quod potest facere mortem. ⸿ Etherea sublimi: præcipitabor de alta rupe. ⸿ Oethea: scilicet rupes montis Oethe in Thessalia. ⸿ Renatum: a cacumine cuius apparet dies quãdo nascitur. ⸿ Mei: de me. ⸿ Pendeant: stent suspẽse ad aliquod saxum. ⸿ Rubeat: sanguine meo. ⸿ Leuis vna: alia deliberatio: nam te millies mori opportet quod tanto sceleri non satis est vna mors. ⸿ Extendi: produci in longum ut diutius det pœnas. ⸿ Incubes: te inicias. ⸿ Thalamis: utinam haberem ensem herculis quo me ferirem. ⸿ Vna: reuoca hanc deliberationẽ: & omnes gentes uocat: ut in illam coniiciant saxa & faces. ⸿ Coite: congregate uos. ⸿ Iaculetur: iaciat. ⸿ Vindicem: liberatorem herculem ⸿ Impune: quia non erit Hercules qui tollat eos. ⸿ Reddentur aræ: intelligit Busiridem solitum sacrificare homines: iam nascentur sæui Tyrãni: cum nullus erit Hercules. ⸿ Feci uiam: ut uenirent scelera i mũdo. ⸿ Rapto: occiso Hercule. ⸿ Facem: incendium fulminis: iace in me fulmen quia eripui tibi gloriam tuam occidendo Herculem. ⸿ Ereptam: quia soli Ioui datur fulmen sed eripe ab eo illud ut me perimas. ⸿ Occupaui: perueni: nam tu illum perdere cupiebas: ut hanc gloriã haberes. ⸿ Impulsam: quasi ad ruinam culpa non est tua cum factum sit per ignorantiã.

Nunc poscie vndas/vnda non uincit malum.
Et nota quærit littora/& pontum occupat.
Famularis illum retinet errantem manus.
O fortem acerbam/fuimus Alcidæ pares.
Nunc puppis illum littore Euboico refert.
Austerq; lenis pondus Herculeum rapit.
Destituit animus membra/nox oculos premit.
D.Quid anime cessas?quid stupes factũ scelus?
Natum reposcit Iuppiter,Iuno æmulum.
Reddendus orbi est, quod potest reddi exhibe.
Eat per artus ensis exactus meos.
Sic sic agendum est?tam leuis pœnas manus
Tantas reposcit?tolle fulminibus socer
Nurum scelestam,nec leui telo manus
Armetur/illud fulmen exiliat polo.
Quo,ni fuisset genitus alcides tibi,
Hydram cremasses,pestem ut insolitam feri.
Et tu nouerca peius irata malum,
Emitte telum,quale in errantem prius
Phaetonta missum est. perdidi erepto Hercule
Et ipsa populos.quid rogas telum deos?
Iam parce socero,coniugem alcidæ necem
Optare pudeat/hoc erit uotum manus.
A me petatur/occupa ferrum ocyus
Cur?deme ferrum/quidquid in mortem trahi,
Telum est abunde,ruppe ab ætheria ferar.
Hæc,hæc renatum prima quæ poscit diem.
Oeta eligatur/corpus hinc mitti placet.
Abrupta cautes scindat,& partem mei
Ferat omne saxum/pendeant lanceræ manus.
Totumq; rubeat asperi montis latus.
Leuis vna mors est,leuis/at extendi potest.
Eligere nescis anime,cui telo incubes.
Vtinam esset utinam fixus in thalamis meis
Herculeus ensis,hoc decet ferro immori.
Vna perire dextera nobis sat est?
Coite gentes,saxa,& incensas faces
Iaculetur orbis/nulla nunc cesset manus.
Corripite tela,uindicem uestrum abstuli.
Impune sæui sceptra iam reges gerent.
Impune iam nascetur indomitum malum.
Reddentur aræ cernere assuetæ hostiam
Similem colenti,sceleribus feci uiam.
Ego uos Tyrannis,regibus,monstris,feris,
Sæuisq; rapto uindice opposui deis.
Cessas tonantis socia?non spargis facem
Imitata fratrem?& mittis ereptam Ioui?
Meq; ipsa perdis?laus tibi erepta inclyta est:
Ingens triumphus.æmuli Iuno tui
Mortẽ occupaui. Nu.qd domũ ipulsam trahis?

DAR. ℭQuid anime: accingitur sed ad necem Deianira Nutrix conatur a necis proposito auertere & dolorem leuissimo affatu compescere satagit. ⸿ Quid cessas: uindicare quod fecisti scelus. ⸿ Quid stupes: quod temere perpetrasti. ⸿ Reposcit te Herculem suum Iuppiter quem peremisti. ⸿ Iuno æmulum: mandatorũ Iuno precante Ioue lectum conscendit Herculeum uestibus tectum perinde ac pareret emisit id quod barbari seruant ubi adoptant aliquem in filium Heben: quoq; filiam uxorem dedit: & iter deorum coetum connumerandum probauit: quo facto res diuina peracta est obnute quod oppidum est Boetiæ Herculi tauro, Capro. ⸿ Ariete: sacrificii autorem Mœnecium Auctoris filium. ⸿ Vna perire dextra: interrogatiue, ut respondeas non. ⸿ Cogite: concurrite omnes mortales & me vnã telis saxis: facibus petite fodite distrahite ne ulla possit superstes mei: Digna quã fulminet Iuppiter aut Iuno surrepto clam Ioui fulmine.

Erroris istuc omne quodcunq; est nefas.
Haud est nocens, quicunq; nō spōte est nocens.
D.Quicunq; facto ignoscit, & parcit sibi,
Errare meruit: morte damnari placet.
N.Nocens uideri qui petit, mortem capit.
D.Mors innocentes sola deceptos facit.
N.Titana fugies? De.ipse me titan fugit.
N.Vitā relinques misera? De.ar alcidē sequar.
N.Superest, & auras ille cœlestes trahit.
D.Vinci Hercules cū potuit, hinc cœpit mori.
N.Natum relinques? fataq; abrumpes tua?.
D.Quæcunq; natum sepelit, hæc uixit diu.
N.Virum sequeris? De.prægredi castæ solent.
N.Si te ipsa damnas, scelere te misera arguis.
D.Nemo nocens sibi ipse pœnas irrogat.
N.Multis remissa est uita, quorū error nocens:
Non dextra fuerat. Facta quis damnat sua?
D.Quicunq; fata iniqua sortitus fugit.
N.Hic ipse Megaram nempe confixam suis
Strauit sagittis, atq; natorum indolem,
Lernæa flectens tela furibunda manu
Ter paricida factus, ignouit tamen
Sibi. nam furoris fonte Cyniphæo scelus
Sub axe Libyco tersit, & dextram abluit.
Quo misera pergis? quid tuas damnas manus?
D.Damnat meas deuictus Alcides manus.
Fraudem placet punire. Nu.si noui Herculem,
Aderit cruenti forsitan uictor mali.
Dolorq; fractus cedet Alcidæ tuo.
D.Exedit artus uirus, ut fama est Hydræ,
Immensa pestis coniugis membra abstulit.
N.Serpentis illud uirus enectæ autumas
Haud posse uinci qui malum & uiuum tulit?
Elisit Hydram, dente cum infixo stetit
Media palude uictor, effuso obrutus
Artus ueneno. sanguis hunc nessi opprimet?
Qui uicit ipsas horridi nessi manus?
D.Frustra tenetur ille, qui statuit mori.
Proinde lucem fugere decretum est mihi.
Vixit satis: quicunq; cum alcide occidit.
N.Per has aniles ecce te supplex comas:
Atq; ubera ista pene materna obsecro.
Depone tumidas pectoris læsi minas.
Mortisq; diræ expelle decretum horridum.
D.Quicunq; misero forte dissuadet mori.
Crudelis illi est, interim pœna est mori.
N.Sed sæpe donum in pluribus ueniæ fuit:
Defende saltem dexteram infelix tuam.
Fraudisq; facinus esse non nuptæ scias.
D.Defendar illic: inferi soluent ream.

BER. ¶Quicunq: si quis peccauit per ignorantiam: & postea cognouit errorem debet ferre penitētiam: ne uideatur deliquisse libenter. ¶Morte: ut mors sit penitentia. ¶Nocens: uideri si interfeceris te uidebitur q peccaueris. ¶Deceptos: qui peccauerunt per errorem. ¶Titana: solem uis hoc modo fugere lucē. ¶Fugit me: scilicet scelera tam. ¶Superest: adhuc uiuit. ¶Vinci: quādo hercules potuit uinci & retineri a famulis, credentem est illum incepisse mori. ¶Autumas: existimas q uenenum serpentis mortue illi nocet quam uiuam interemit. ¶Viuum malum: hydram. ¶Infixo quamuis esset morsus ab ea: tamen illam suffocauit. ¶Obrutus: figurate: habens membra obruta ueneno. ¶Opprimet: quasi dicat non. ¶Manus: scilicet nessi uiuentis. ¶Frustra: nō opus est q plura mihi persuadeas: nā statui mori. ¶Vixit: satis fecit uitæ qui habuit de hercule uictoriam vnde mihi non curanda mors est. ¶Læsi: furore. ¶Dissuadet: quia mors liberat miseros pœnis. ¶Interim: aliquando ponitur pro interdum ut ibi. ¶Donum aliquando uita est donum: aliquando malum. ¶In pluribus: in maiori parte ergo tu uiue & habebis ueniam: expecta maritum & excusare. ¶Scias: scilicet Hercules. ¶Fraudis: scilicet nessi qui te decipit. ¶Nuptę: tui. ¶Illic: apud inferos. ¶Ream: scilicet me.

DAN. Quicunq; non sponte est nocens: ac si dicat non spōte occidisti Hercul. ergo: absoluendam terror facit. ¶Quecunq; natum: putat genꝰ sepulture filii quādo pater eius mortuus sit. ¶Prægredi: antecedere. ¶Arguis uideris probare te sponte peccasse. ¶Non dextera: cum factum fuerit per ignorantiam. ¶Facta quis: quis est qui uelit esse iudex mali sui. ¶Quicunque: scilicet ille damnat qui vult fugere iniquitatem fatorum. ¶Ipse Hercules probat exemplo maxime: q factum per ignorantiam excusabile sit, ille uxorem & filios tali casu perdidit. ¶Ter: quia megeram & duos filios interfecerat: tamen ignouit sibi: idest non se interfecit: sed iuit in lybiam ubi in flumine Cyniphio se expiauit. ¶Cyniphis fluuius est garamantum teste Herodoto libro quarto. ¶Nā ut ait a Charitone colle profluit: & in libicum mare iter duas syrtes cadit pascitque hyrcos maximos qui ab illo cyniphei dicuntur: ut Virgilius libro tertio Georgi. Cyniphei tondent hirci setasq comantes. ¶Victor: Hercules forte nō peribit hoc malo euadet quemadmodū ab aliis periculis. ¶Cruenti: crudelis ueneni. ¶Fractus: superatus. ¶Cedet: superabitur ab Hercule. ¶Exedit: respondet Deianira non esse possibile q euadet: cum iam consumptꝰ sit ueneno lerneo. ¶Immensa: indomita. ¶Autumas: affirmas. Plautus nisi hoc ita factum est perinde ut factum est autumo non causam dico cum quin similes probri composi tum uerbum ea ratiōe qua æstimo, ex ab & timo autumo, ut placet nigido. ¶Exedit artus uirus: adeo pręsentaneum fuit hydræ lernæ malum ut non modo cuiuis animanti: sed etiam ipsis serpentibus nocere potuit ut affirmat Apollonius rhodius in quarto: ladona serpentum hesperidum mala seruantem cōfossum sagittis lerneis illico expirasse & cadauer eiꝰ stigmosum fere totam regionem fœtore uulnerum contaminasse: quod muscę etiam diligentes moriebantur ειδ'α λιποντανδ'ε ρσ δ'έρυαι σ χολον ει ματι πικρονιοιστον με ναι ιυσιο μένοισι ἐφελ κίσσ, τι τέρσ αινοντο: & cætera. ¶Horridū: a scitum manu propria lætum horridum est. ¶Interim: eis qui timide moriuntur interim pœna est mori.

¶Manu.

HER.

A me ipsa damnor/purget has pluto manus.
Stabo ante ripas immemor Lethe tuas.
Et vmbra tristis coniugem excipiam meum,
Sed tu,nigrantis regna qui torques poli,
Para laborem,scelera,quæ quisq; ausus est.
Hic uicit error.Iuno non ausa Herculem est
Eripere terris/horridam pœnam para.
Sisyphia ceruix cesset.& nostros lapis
Impellat humeros/me uagus fugiat latex.
Meamq; fallax vnda decipiat sitim.
Merui manus præbere turbinibus tuis,
Quæcunq; regem Thessalum torques rota.
Effodiat auidus hinc,& hinc vultur fibras.
Vacet vna Danais/has ego explebo uices.
Laxate manes/recipe me comitem tui
Phasiaca coniux/peior hæc,peior tua
Vtraq; dextra est,scelere seu mater nocens,
Seu dira soror est/adde me comitem tuis
Threicia coniux sceleribus.natam tuam
Althæa mater recipe nunc ueram tuam
Agnosce prolem.quid tamen tantum manus
Vestræ abstulerunt?claudite Elysium mihi,
Quæcunq; fidæ coniuges nemoris sacri
Lucos tenetis.siqua respersit manus
Viri cruore,nec memor castæ facis
Stricto cruenta Belias ferro stetit.
In me suas cognoscat,& laudet manus
In hanc abire coniugum turba libet.
Sed & illa fugiet turba tam diras manus,
Inuicte coniux,innocens animus mihi.
Scelesta manus est pro nimis mens credula,
Pro Nesse fallax,nanq; semiferi dolis
Auferre cupiens pellici:eripui mihi.
Recede Titan:tuq;:quæ blanda tenes
In luce miseros:uita caritura Hercule
Lux nilis ista est/exigam pœnas tibi.
Reddamq; uitam:fata ne extendam mea?
Mortemq; coniux in tuas seruem manus?
Virtus ne superest aliqua. Sarmatica & manus
Intendere arcum tela missurum ualet?
Non arma cessant?neq; languenti manu
Non audit arcus?si potest telum dare
Animosa coniux:dexteram expecto tuam.
Mors differatur/frange ut in sontem Lycam:
Alias in urbes sparge,& ignotum tibi
Emitte in orbem/perde ut arcadiæ nefas.
Et quidquid aliud restitit:ab illis tamen
Coniux redisti.Hyl.parce iam mater precor.
Ignosce fatis:error a culpa uacat.
D.Si uera pietas Hylle:quærenda est tibi.

Manus .s. meas. Lethe: fluuii infernalis. Immemor: cuius aqua parit obliuionem. Tristis: anima mea propter cædē hēr culis. Nigrantis: infernalis. Para: mihi. Error meus. Sysiphea. pone me loco sysiphi: aut tantali. Latex uagus: aqua surgens modo deficiēs tantalo. Rota: casus uocatiui. Turbinibus: reuolutionibus. Regem Tessalum: Ixionem intelligit. Vna danais: hypermestra quæ maritum seruauit. Explebo: complebo numerum quinquaginta: harum historiam & pœnas diximus in prima tragœdia. Laxate: petit ut aperiant inferos: ut possit ingredi: phasiaca coniunx, Medea colchica. Peior hæc .s. manus mea. Mater: quia occidisti filios. Soror absyrtum fratrē occidisti. Thraitia coniunx: progne quæ Ithim occidisti. Altea mater: meleagri: quæ filiū ipsum occidisti. Natam tuam: hūtes mores tuos. Quid tantum: dixi uos sceleratas sed scelus meum est maius: quia occidisti Herculem salutem mundi. Elysium: campus est ubi piorum animæ accipiuntur si est aliq̄ in istis scelerata, illa me recipiat & cognoscat scelus suum per meū. Castæ facis matrimonii. Bellias: neptis belli patris danai patronomicum abusiue formatum per additionem. Coniugum turbam: nam quinquaginta fuerūt minus: vna quæ maritos suos prima nocte interfecerunt: ut diximus. Inuictæ: uertit sermonem ad Herculem absentem ostendens innocentiam suam: licet peregit dirum facinus: omnemq; culpam in nessum reiicit. Semiferi: nessi centauri. Pellici: iole eripui te mihi. Titan: deliberat mori: uelis ingrata. Exigam: dabo. Tibi: ad commodum tuum. Reddam: quando morimur reddimus uitam quā accipimus. Extendo: differo: interrogatiue. In tuas: manus: ut uenias & moriar per manus tuas. Virtus: interrogatiue ut possis me occidere. Sarmatica: sarmatæ populi ad pontum euxinum. Valet potest. Audit arcus dicitur non audire quando nō trahitur Hercules si potes mittere telum ipsa expecto nec timeo mortem. Dare: mittere ut dare litteras. Ignotum orbē: ubi sunt antipodes: ut fregisti lycā sine culpa. Sparge: lacera. Nefas archadiæ: ut perdidisti Aprum & aues stymphalidas. Parce hyllus filius rogat matrem ne se perdat. Si uera: respōdet Deianira si esset uerus & pius filius q̄ occideret eam.

DAN.

Auferre, dum uellem ab amore pellicis te auertere. credēs ueneno id fieri posse: misera te e uita sustuli. Seu dira: soror ualet: q̄ occidat me quemadmodum Medea dira soror cōtra absyrtum fratrem perfecta est: sed melius in secunda persona legendum uidetur ut sit ad herculem ipsum apostrophe per interrogatiōem. Restitit: perde me sicut mōstra quę restiterunt tibi: a quibus uictor reuersus es. Parce: iam: oritur dialogus inter matrem & filium hic ne se perimat mater: illa ut se perimat filius r hortatur pietatis genus est in hac re esse crudelem.

Iam perime matrẽ / pauida quid tremuit manus?
Quid ora flectis? hoc erit pietas scelus.
Ignaue dubitas, Herculem eripui tibi.
Hæc hæc peremit dextra, cui debes patri
Auum tonantem, maius eripui decus,
Quam in luce tribui / si tibi ignotum est nefas,
A matre disce, seu tibi iugulo placet
Mersisse ferrum, siue maternum libet
Inuadere uterum, mater intrepidum tibi
Præbebit animum non erit totum scelus
A te peractum / dextera sternar tua,
Sed mente nostra, natus alcide times?
Ita nulla peragas iussa, nec peragens mala
Ferres per orbem, si qua nascetur fera,
Referas parentem / dexteram intrepidam para.
Patet ecce plenum pectus ærumnis, feri.
Scelus remitto / dexteræ parcant tuæ.
Eumenides ipsæ uerberum crepuit sonus.
Quæ nam ista torquens angue uipereo comam
Temporibus atras squalidis pinnas quatit?
Quid me flagrante dira persequeris face
Megæra? pœnas poscit alcides, dabo.
Iam ne inferorum diua sedere arbitri?
Sed ecce diras carceris uideo fores.
Quis iste saxum immane detritis gerit
Iam senior humeris? ecce iam uectus lapis
Quæris relabi / membra quis præbet rotæ?
Hic ecce pallens dira tisiphone stetit.
Causam poposcit. parce uerberibus precor,
Megæra, parce sustine stygias faces.
Scelus est amoris, sed quid hoc? tellus labat,
Et aula tectis crepuit / excessit minax
Vnde iste coetus? totus in vultus meos
Decurrit orbis / hinc & hinc populi fremunt.
Totusq; poscit uindicem mundus suum.
Iam parcite urbes. quo fugam præceps agam?
Mors sola portus / dabitur ærumnis locus.
Testor nitentis flammeam Phœbi rotam,
Superosq; testor, Herculem terris adhuc
Moritura linquo. Hyl. fugit attonita (hei mihi)
Peracta iam pars matris est / statuit mori.
Nunc nostra superest mortis auferre impetum.
O misera pietas / si mori matrem uetas,
Matri es scelestus / si mori pateris tamen.
In matre peccas / surgit hinc illinc nefas.
Inhibenda tamẽ est / pergam, & eripiam scelus.

Glyconici. Coriambici.

CHORVS.

Erum est quod cecinit sacer
Thressæ sub Rodopes iugis

B3 ¶ Hæc: manu demõstrat ut eum magis incitet. ¶ In luce: tribui generando te si protuli magnum decus tibi: eripui maius occidẽdo patrem ¶ Disce: cognosce scelus meum eẽ magnum: quia omnino uolo mori: vnde exhortatur eum vt eã perimat. ¶ Mente nostra: quia uolentem occidens: nam ut inquit iurisconsultus uolenti non fit iniuria. ¶ Times: quasi dicat tu q filius es Herculis non deberes timere. ¶ Ita: adiurat ut debeat parare dextram ad matrem occidendum. ¶ Iussa: non sicut hercules qui iussus ab Euristheo per orbem perdebat mõstra. ¶ Mala peragẽs: perdens monstra: & iussus & sponte oia facies. ¶ Referas: repręsentes fortitudinem patris. ¶ Para: ad percutiẽdũ. ¶ Erumnis, vñ me liberabis tot miseriis. ¶ Feri: percute. ¶ Remitto: dono. ¶ Eumenides: forte audio uerbera furiarũ. ¶ Quæ nam: uidetur uidere furiam: & interrogat quæ nam sit: & cognoscit esse megeram. ¶ Vipereo: nam loco capillorum habent serpentes. ¶ Temporibus: scilicet capitis. ¶ Poscit: alcides ueni ad uindictam Herculis libenter dabo pœnas. ¶ Iam ne: quãdo uenit furia: putat quodammodo se citatã ad inferos: vnde dicit o diua: scilicet Megera sedent me iudices pro tribunali ad inferos quæ uenis tanquã nuncia ad me. ¶ Sed ecce: uidetur ire ad inferos & uidere Sysiphum & Ixionẽ. ¶ Detritus: habens humeros detrictos: sysiphum intelligit. ¶ Rote: itelligit ixionem. ¶ Sustine: supprime: noli me cruciare nam fatebor scelus meum quod feci propter amorem credendo reuocare Herculem eo modo ad amorem meum. ¶ Sed quid, uidetur uidere hoies totius mundi qui ueniant ad perdendum eam quod occiderit defensorẽ suum. ¶ Labat: tremit: iãquam furiata loquitur ut modo sit ad inferos modo ad superos. ¶ Coetus: turba. ¶ Vindicem: Herculem liberatorem. ¶ Agã: quo immitam fugam meã non inuenio locum tutum nisi mortem. ¶ Rotam siã meam: currum igneum solis. ¶ Terris: adhuc uiuentem & hæc dicens aufugit: & hylus solus remanet dubitans quid agat: an permittat matrem perire quod si fecerit uidetur facere contra pietatem patris: si uero permiserit mori illam eo modo impius erit: vnde dubius multum demum deliberat illam inhibere.

Erũ est, uersus est glyconicus coriambicus. Chorus ad iuuerat herculem morientem vnde intelligens nihil æternum in hoc mundo esse imbecillitatem uitæ nostræ arguit. hæc sñia fuit Orphei. qui propter uxorem Euridicẽ descendit ad inferos hæc ab Aristeo filio Apollinis amata quem cum semel ipsa fugeret a serpente in calcaneo læsa occubuit: pro qua recuperãda usq; ad inferos descendit Orpheus. ut late & pulcherrime describit Virg. georg. iiii. hic modulatu citharæ: & dulcedine non solum homines sed lapides & siluas in numerum se morãre cogebat dicentem Oui. in. iii. de arte. Saxa ferasq; lyra mouit rhodopeius Orphe. Tartareosq; lacus trigeminũq; canem. ¶ Sacer: quia uates uł filiꝰ calliopes & apollinis uel Oeagri fluuii.
¶ A matre disce mater ero tibi exemplo ad fortitudinem animi præstandam in scelere. ¶ Dabo: me puniẽdam. ¶ Sedere: pro tribunali prolaturi de me sentẽtiã exigẽdæ pœnæ. ¶ Sed ecce. homicidiis & adulteris in morte ipsa semper obuersanẽ dæmones qui egredientem animam rapiant & ferant ad tartarũ. ¶ Rotam sinecdoche a parte totum denominatur. ¶ Iam parcite: mihi ualete: ego in infernũ feror ad domũ ditis. ¶ Hinc & illinc: ex utraq; parte. ¶ Superest nostra: ad me pertinet nomine dictũ & contra tritã cõsuetudinem latinitatis.

Verum est

Tangens rhreiciam chelym,
Orpheus Calliopæ genus,
Æternum fleri nihil.
Illius ftetit ad modos
Torrentis rapidi,fragor,
Oblitufq; fequi fugas
Amifit liquor impetum.
Et dum fluminib' mora eft.
Defeciffe putant Geren
Hebrum Biftones ultimi.
Aduexit uolucres nemus,
Et fylua refidens uenit.
Aut fiqua aera peruolat
Auditis uaga cantibus
Ales deficiens cadit.
Abrupit fcopulos athos
Centauris obitum ferens,
Et iuxta Rhodope ftetit
Laxata niue cantibus.
Et quercum fugiens fuam.
Ad uatem properat Dryas,
Ad cantus ueniunt fuis
Ipfæ cum latebris feræ.
Iuxtaq; impauidum pecus
Sedit Marmaricus Leo,
Nec damæ trepidant lupos,
Et ferpens latebras fugit
Tunc oblita ueneni.
Quin per Tænareas fores,
Manes commonitos adit.
Mœrentem feriens chelym,
Cantu Tartara flebili,
Et triftes erebi deos
Mouit,nec timuit Stygis
Iuratos fuperis lacus.
Hæfit non ftabilis rota
Victo languida turbine.
Increuit Tityi iecor.
Dum cantus uolucres tenet
Audito quoq; nauita
Inferni ratis æquoris
Nullo remigio uenit.
Tunc primũ Phrygius fenex
Vndis ftantibus immemor
Excuffit rabidam fitim.
Nec pomis adhibet manus.
Sed,cum linqueret inferos
Orpheus carmina fundens,
Et uinci lapis improbus,
Et uatem potuit fequi.

Erum eft oc/cafiõe difciffi fœderis ma/ritalis inter Herculem & Deianiram lamentatur Chorus nihil effe inhumanis perpetuũ ex auctoritate Orphei.ad quod poffumus illud apollonii etiam adiungere ad robur fententiæ & aucto/ritatis Orphei nihil ef/fe perpetuũ dulce: fed ple/ne amara dulcioribus con/fundi & admifceri. ἀδ' ἐδ' ἐκ γάρου ποτέφυδ' ἑαδ' ἐν πατέω ... [illegible]

BER. ¶ Chelim: cytharã thrai/tiam: nam ipfe trax grute fuit. ¶ Eternum: hoc eft cantabat. ¶ Fugas: cur/fum fuum. ¶ Liquor: qua. ¶ Mora: tardatio ad au/diendum. Biftones ultimi thraces tefte Solino. Bi/ftones funt in ultima par/te thraciæ. ¶ Ebrum gen/tem: fluuium qui ad eos non currebat propter fom/num Orphei. ¶ Defeciffe: ficcatum fuiffe. ¶ Nemus: uenit & aduexit fecum aues ad audiendum cantum Or/phei. ¶ Si qua, aliqua auis uaga: idest difcurrens per aerem. ¶ Athos mons in/ter Macedoniam & Thra/ciam. ¶ Abrupit: fcindit ut fequeretur Orpheum. ¶ Ferens centauros: quia ibi fedes fuit cẽtaurorum. ¶ Obiter: aduerbium fine intermiffione fumptum ab eo qui eundo non intermit/tit aliquid quin faciant q; dent. ¶ Rodope mõs thra/ciæ. ¶ Laxata: liquefacta aliter legitur rhodopem & melius athos firmauit rho/dopem nam filuas habita/re dicebatur: dryos quer/cus dicitur. ¶ Marmari/cus: idest libicus: marma/ridæ populi funt lybyæ. ¶ Dammæ capræ: filue/ftres natura timidiffime. ¶ Latebras: cauernas exit ferpens ad audiendum: nec ulli nocens. ¶ Tenareas: nam promontorium in La/conia effe dicunt tenarum ubi eft defcenfus ad infe/ros. ¶ Adit: iuit Orpheus. ¶ Iurator: nam per ftyga iurant dei. ¶ Hæfit: firma/uit fe rota ixionis nec vul/tures corrodebant iecur ti/tii: dum audirent cantus Orphei. ¶ Nauita: equo/ris inferni caron uenit ad ipfum fine remis. ¶ Phry/gius fenex: tantalus qui re/gnauit in phrygia. ¶ Ex/cuffit: depofuit audiendo cantus. ¶ Lapis: fcilicet fy/fiphi potuit fequi uatem Orpheum & relinquere fy/fiphum.

DAN. ¶ Orpheus: cum repara/tam fociam iterum amifi/fet deteftatus fœminas fe/quebatur mares ob quod merito fulminatum a Io/ue tradidit Diogenes La/ertius cuius poete clemen/tiffimi hymnos & argonau/tica lectitauimus quam/quam Ariftoteles tradat nunquam fuiffe Orphei.

BER. ¶ Deæ: scilicet parcæ supplent colos: idest restituunt stamina Euridices, quę iterum restituitur ad superos marito. ¶ Respicit: retro aspicit. ¶ Immemor: scilicet legis datæ sibi quare uidimus apud Ouidium. Sibi redditam: idest restitutā ad uitam. ¶ Sequi: quod sequeretur. ¶ Pręmia, uxorem datam propter cantum. ¶ Perit: reuersa est ad inferos. ¶ Digerens: ordinans. ¶ Nulli nō: idest oi quando negatio est postposita. ¶ Nectere: finire uitam: idest omnia esse mortalia. ¶ Deuictus: testis est sententię Orphei quicquid habet ortum habet finem. ¶ Obrutis: confusis. ¶ Dies: scilicet extrema ueniet mundo quæ sententia Platonis est. ¶ Australis: arctous septentrionalis. ¶ Ausum: raptum: & sic omnia confundentur. ¶ Siccus: quia inducit serenitatem. ¶ Mora aliqua: quasi dicat mors conueniens illis: quia non sunt: ut homines. ¶ Mors: & mors dea mortis dabit sibiipsi finē. ¶ In se: contra se. ¶ Quis locus: si uerum est q cadet mundus ubi erit: an in aere: uel ibit ad inferos. ¶ Discedet: aperietur terra. ¶ Stat: sufficiet illud spacium aeris. ¶ Nefas tantam ruinam. ¶ Vnus: scilicet locus erit qui capiet tria regna: scilicet pontum coelum & tartara. ¶ Sed quis: dat locum sequenti scenæ ueniebat Hercules grauatus nō modicus, idest magnus.

Consumptas iterum deæ
Supplent Euridices colos.
Sed dum respicit immemor,
Nec credens sibi redditam
Orpheus Eurydicen sequi.
Cantus præmia perdidit.
Quæ nata est iterum perit.
Tunc solamina cantibus
Quærens flebilibus modis
Hæc Orpheus cecinit Getis
Leges in superos datas,
Et qui tempora digerens
Quatuor præcipitis deus
Anni disposuit uices.
Nulli non auidas polo
Parcas stamina nectere.
Quod natum est, poterit mori.
Vati credere Thracio
Deuictus iubet Hercules.
Iam iam legibus obrutis
Mundo cum ueniet dies,
Australis polus obruet
Quidquid per Libyam iacet,
Et sparsus Garamas tenet,
Arctous polus obruet.
Quidquid subiacet axibus,
Et siccus Boreas ferit,
Amissum trepidus polo
Titan excutiet diem,
Cœli regia concidet,
Certos atq; obitus trahet:
Atq; omnes pariter deos
Perdet mors aliqua, & chaos.
Et mors fata nouissima
In se constituet sibi.
Quis mundum capiet locus?
Discedet uia Tartari.
Stratis ut pateat polis?
An quod diuidit æthera
A terris, spatium sat est?
Et mundi nimium malis?
Quis tantum capiet nefas
Fati? quis superis locus?
Pontum, sydera, Tartara,
Regna vnus capiet tria.
Sed quis non modicus fragor
Aures attonitas mouet?
Est est Herculeus sonus.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

¶ Hæc Orpheus: sensus est quæ concesserunt sibi inferi contra legem superorum cecinit gethis Orpheus: sed deus qui annus in quatuor partes diuisit auido parcarum stamini inuoluenda omnia permisit & quod semel natum est olim mori oporteret: ergo & mundus aliquando cadet: & deperdetur iuxta Lucretium. Vna dabit exitio multosq; pēr annos sustentata ruet molles & machina mundi. ¶ Coeli: regina concidet mundum æternum: immensum ingenitum nunquam iteriturum Plinius & Diodorus affirmant huius extra indagare nec interesse hominum nec capit humanæ coniectura mentis. Epicurus cōtendit ex athomis genitum nunquam habiturum esse finem sed perpetua: ac promiscua rerum generatione sibi successurum: & stultos fuisse illos affirmat: qui mensuram eius animo agitare & prodere ausi sunt. DAN.

Conuerte.

BER. Conuerte. Hic est q̃rtus actus ubi Hercules dolet de hoc tã diro gñe mortis: uertitq; sermonem suum ad solem & iouem patrem suum qui mundum deberet perdere eo moriente. Conuerte: ut fiat eclypsis. Anhelantes, spirantes propter laborem. Chaos: debebas cõfundere totũ mundum Iuppiter. Parcis astris, quid uis habere astra: tu perdis filium tuum, qui debebat esse carior astris. Nunc parte: nunc est tibi custodiendum cœlum ne mortuo Hercule contra te surgant gigãtes. Otris mõs thessaliæ. Pondus leue: ut faciat illum montem cõtra te sicut lapidem. Laxauit: aperuit. s. moriente Hercule ut emittat Saturnum patrẽ contra te. Patri: Saturno. Pro fulmine: loco fulminis: nam ubi eram non opus erat ut fulminarem monstra. Reuertor: morior ut uadã ad stygia ubi alias fui. Encheladus, gigas qui dicitur sepultus sub æthna audita morte Herculis surget & montem quo præmitur iacet in cœlum. Dubiũ: qui animi surgẽt hostes id eo prius faciat mũdum cadere q̃ ueniat tanta perturbatio: & uideberis id facere in dolorem filii Herculis. Spolium: q; eripietur tibi ab hostibus. Nõ uana: uersus Anapesticus: ibi Chorus confirmat dicta Herculis. Inseret: tãget astra cũ silua sua. Feret: protrahit contra Iouẽ scopulos & mõtes. Tyrrhenam inarimem: dicitur a nostris poetis inarime insula q̃ est sita in tusco mari sinuq; campano in quo mons erat instar æthnæ incendia eructans. Quamobrem dixerunt typheum gigantem iouis imperio sub illo comprimi. Vir. li. æne. .ix. cum sonitu procyta alta tremit: durumq; cubile inarime iouis imperiis imposta typheo. Et Luca. similiter li. v. Encheladus: gigas filius terræ: & Tytani feret æthnam ardentẽ contra Iouẽ. Iam uero hercules si morieris ista surgent.

HERCVLES. CHORVS.

Conuerte titã clare anhelãtes equos.
Emitte noctẽ / pereat hic mũdo dies,
Quo moriar/atra nube ihorrescat po/
Obstat nouerca/nunc pater cæcum chaos (lus.
Reddi decebat/hinc & hinc compagibus
Ruptis, uterq; debuit frangi polus.
Quid parcis astris? herculem amitis pater,
Nunc parte in omni Iuppiter specta poli.
Nequis gigas thessalica iaculetur iuga.
Et fiat Othrys pondus Encelado leue.
Laxabit atri carceris iam iam fores
Pluton superbus/uincula excutiet patri.
Cœloq; reddet. ille, qui pro fulmine
Tuisq; facibus natus in terris eram,
Ad styga reuertor. surget Enceladus ferox.
Mittetq;, quo nunc premitur, in superos onus.
Regnum omne genitor ætheris dubium tibi
Mors nostra faciet/ante quam spolium tui
Cœlum omne fiat/conde me tota pater
Mundi ruina/frange, quem perdis, polum.
C. Non uana times nate tonantis,
Iam thessalica pelion ossa
Premet/& pindo congestus athos
Nemus ætheriis inseret astris.
Vincet scopulos inde typhoeus.
Et tyrrhenam feret inarimem.
Feret ætnæos inde caminos,
Scindetq; latus montis aperti
Nondum Enceladus fulmine uictus.
Iam te cœli signa sequentur.
H. Ego, qui relicta morte, contempta styge,
Per media Lethes stagna cum spolio redii.
Cum pene trepidis excidit titan equis.
Ego, quem deorum regna senserunt tria:
Morior/nec ullus per meum stridet latus
Transmissus ensis: haud me telum necis
Saxum est: nec instar montis abrupti latus:
Aut totus Othrys: non truci uultu Gigas
Pindo cadauer obruit toto meum.
Sine hoste uincor/quodq; me torquet magis:
(O misera uirtus) summus alcidæ dies
Nullum malum prostrauit. impendo male
In nulla uitam facta. pro mundi arbiter:
Superiq; quondam dexteræ testes meæ:
Pro cuncta tellus: Herculis uestri placet
Mortem perire? dirus o nobis pudor:
O turpe fatum/fœmina Herculeæ necis
Author feretur/author alcides quibus?
Inuicta si me cadere fœminea manu

Ego: rursus, hercules dolet de genere mortis: ego q uici mõstra & inferos: nũc pereo manu unius fœminæ. Stadia cãpos. Cũ spolio. s. cerbero. Excidit: quando uidit sol tam horribilẽ cerberũ. Tria regna: mare ifernus: & cœlum. Nec ullus: non morior gladio nec saxo. Latus: una rupes: si quis debuisset me occidere opus fuisset iacere mõtẽ otrim: uel rupem cõtra me. Nõ gigas. s. iecit i me pindum: sed morior sine hoste quod mihi dolẽdum est. Summus: extremus. Nullum malum: nullum monstrum. Deberem: deberem saltem mori perdendo monstra. Impẽdo uitam: morior nihil faciendo. Testes: qui uidistis facinora mea. Mortẽ perire: uultis ut morias nihil faciendo: ut & i morte mea nihil præclarum agatur. Feretur dicet perdidisse Herculem. Quibus. s. feretur. Auctor. s. necis. q. d. occidor & non occidi. Inuicta: quæ non possunt mutari: si erat moriẽdum manu fœminæ: saltem mortuus essem Amazonum: aut iunonis.

Conuerte titã: indignat Hercules decus uirtutis suæ latenti & pigra tabe aboleri & sentiens languescentem spiritum paulatim extingui: petit a Ioue & phœbo cõmunem totius terrarũ orbis ruinam. Actus quarti principium cũ sexto. Carmine Iambico trimetro catalectico. Hunc parte in omni: attẽde iuppiter & caue tibi ab insanis gigantibus: nec congestis uestr. mõtibus sęua prœlia instarẽt quia nõ ero in statione positus: ut antea pro te & tota cœlesti republica. Inarime: tota dictio & ppterea corrige superius mendã in nostris enarrationibus uicio impressoris commissam qui eum illic tum pluribus etiã in locis mihi nocuit & rebus meis dũ properat nummos annumerare sibi: hic autem Sene. opinionem Home. æmulatus qui occidit typhoea inari DAN.

Voluere fata/perq; tam turpes colos
Mea mors cucurrit/cadere potuissem mihi
Iunonia odio/fœminæ caderem minis,
Sed cœlum habeantis/sed nimis superia fuit.
Scythico sub axe genita domuisset meas
Vires amazon. fœminæ cuius manu
Iunonis hostis uincor?hinc grauior tui
Nouerca pudor est. quid diē hūc lætum uocas?
Quid tale tellus genuit iratæ tibi?
Mortalis odia fœmina excessit tua.
Adhuc ferebas esse te Alcidæ imparem:
Victa es duobus/pudeat irarum deos
BER. Vtinam meo cruore satiasset suos
Nemeæa/rictus pestis. aut centum anguibus
Vallatus Hydram tabe pauissem mea.
Vtinam fuissem præda centauris datus.
Aut inter vmbras uictus æterno miser
Saxo sederem. spolia cum traxi ultima
Fato stupente. tunc ab inferna styge
Lucem recepi/Ditis euici moras.
Vbiq; me mors fugit, ut leto inclyto
Fortis carerem. pro feræ uictæ o feræ.
Non me triformis sole conspecto canis
Ad styga reduxit. non sub hesperio polo
Ibera uicit turba pastoria feris
Non gemina serpens: perdidi mortē, hei mihi,
Toties honestam/titulos extremus quis est,
C. Viden: ut laudis conscia uirtus
Non lethæos horreat amnes?
Pudet authoris: non morte dolet.
Cupit extremum finire diem
Vasta pressus mole gigantum:
Et monstriferum titana pati.
Rabidæq; necem debere feræ.
DAN. Si tua causa est miseranda necis.
Quod nulla fera est, nullusq; gigas.
Iam quis dignus necis Herculeæ
Superest author: nisi dextra tui?
H. Heu qs intus scorpius: qs feruida
Plaga reuersus cancer infixus meas
Vrit medullas? sanguinis quondam capax
Tumidi iecur pulmonis arentes fibras.
Distendit/ardet felle siccato iecur.
Totumq; lentus sanguinem auexit vapor.
Primam cutem consumpsit. hinc aditus nefas
In membra fecit abstulit costis iecur.
Exedit artus penitus/& totas malum
Hausit medullas/ossibus uacuis sedet.
Nec ossa durant ipsa/sed compagibus
Discussis ruptis mole collapsa fluunt.

nus suppositum: ex græco dictionario item tollenda est pertinax mēda quę sub a rinis montibus fert esse sepultum: & psyli posita ē super α quasi separata sit dictio &, ι ν loco præpositiōis pressa: quo loco cui uertendum sit uitio nō est meum finire. ⸿Ego: qui dolet Herculis uitam non potius armis quam peste finiri, heu me miserum qui morior: hoste fœmina & vtinam Iunone fœmina si omnino mihi sub fœmina moriendum erat.

⸿Terq;: si mea mors cucurrit ter tam turpia fata in mulieres scilicet Iunonem & amazones: & Deianirā. ⸿Cadere: mori. ⸿Iunonis, nam laudabilius fuisset ꝙ odio Iunonis perissem quæ regina cœli dicitur. ⸿Nimis, scilicet uisum est ut caderem manu Iunonis. ⸿Fœminæ cuiuisqua si dicat uilissime Deianirę Iuno tu habes partem dedecoris quod non potuisti me occidere quem Deianira nunc perdidit. ⸿Quid: tu lætaris quod morior: sed deberes tristari. ⸿Tales nunquam potuisti mittere tale monstrum: quod occideret me. ⸿Irate tibi: scilicet contra me. ⸿Mortalis: vna Deianira potuit quam tu & ego. ⸿Imparem: non ita fortem & potentem ut perdere posses Herculē. ⸿Duobus: scilicet deianira & a me. ⸿Pudeant, quia non potuerunt me occidere. ⸿Vtinam, saltē perissem ab aliquo monstro: quæ superaui. ⸿Nemea pestis: nemeus Leo. ⸿Vallatus: circundatus. ⸿Tabe: sanguine meo infecto. ⸿Inter: vmbras, utinam retētus fuissem apud inferos. ⸿Spolia ultima: cerberum de ultimo regno ⸿Læto inclyto morte gloriosa. ⸿Triformis: cerberus habens tria capita qui

uiso sole noluit retrahere Herculē ad inferos. ⸿Pastoris feri: gerionis. ⸿Gemina serpens: uel intelligit serpentes missos a Iunone quando in cunis erat: uel hydrā quæ geminabat capita ⸿Viden: inducit chorus: qui dicit Herculem dolere nō de morte: sed de genere mortis. ⸿Auctoris: scilicet mortis suæ. ⸿Cupit uoluisset mori contra aliquem gigantem: aut cōtra rabidam feram. ⸿Si tua: si doles de genere mortis: nō de morte: quis esset dignus occidisse te non est aliquis qui potuisset te superare: cū omnia uiceris: opus fuisset ut teipsum perdidisses. ⸿Nisi dextera: nisi occidas te ipsum. ⸿Heu quis ostendit cruciatum suum. ⸿Feruida: quia cum sol est in cācro magni sunt ardores: nam est ad torridam zonam. ⸿Sanguis: iam assumpta sunt uiscera mea. ⸿Capax: ꝙ solebat hr̄e sāguinē nūc totū aret. ⸿Auexit: ꝯsumpsit. ⸿Vapor: calor ueneni tardus qui paulatim consumit. ⸿Primam, primo consumpsit pellē: postea interius membra. ⸿Fluunt: cadūt: & separantur. ⸿Compagibus: iuncturis. ⸿Collapsa: mole cadēte magnitudine corporis.

⸿Non morte dolet: quod foret præter decorum uiri fortis & magnanimi. ⸿Ardet felle siccato: intestina & partes uitales iam in me sunt consumptæ & membra, atq; Herculee illic per totum corpus uigor contabuit ut uix cognoscar amplius Hercules adeo strigosa sunt ilia: & exinaniti lacertorum tori.

⸿Herculea:

BER,

Defecit ingnes corpus/& pesti satis
Herculea nō sunt membra/pro quantū ē malū:
Quod esse uastum fateor o dirum nefas,
En cernite urbes/cernite ex illo Hercule
Quid iam superest/Herculem agnoscas pater.
His ne ego lacertis spolia nemeæi mali
Elisa pressi?tensus hac arcus manu
Astris ab ipsis detulit stymphalidas?
His ego citatam gressibus uici feram
Radiante clarum fronte gestantem caput?
His fracta calpe manibus elisit fretum?
His tot feræ, tot scelera, tot reges iacent?
His mundus humeris sedit?hæc moles mei est?
Hæc ne illa ceruix?has ego oppofui manus
Cœlo ruenti?cuius o custos manu
Trahetur ultra stigius?o uires prius
In me sepultæ?quid patrem apello Iouem?
Quid per tonantem uendico cœlum mihi?
Iam iam meus credetur Amphytrio pater.
Quæcunq; pestis uiscere in nostro lates,
Procede.quid me uulnere occulto petis?
Quis te sub axe frigido pontus Scythes,
Quæ pigra Tethys gēuit?aut Maurū premēs
Ibera Calpe litus?o dirum malum.
Vtrum ne serpens squalidam crista caput
Vibrans, an aliquod ē mihi ignotum malum?
Nunquid cruore es genita Lernææ feræ?
An te reliquid stygius in terris Canis?
Omne est malū, nullumq;/quis uultus tibi est?
Concede saltem scire, quo peream malo.
Quæcunq; pestis seua, quæcunq; effera es
Palam timeres/quis tibi in medias locum
Fecit medullas? ecce, direpta cute
Viscera manus detexit, ulterior tamen
Inuenta latebra est/o malum simile Herculi.
Vnde iste fletus?unde ī has lachrymæ genas?
Inuictus olim uultus, est nunquam malis
Lachrymas suis præbere consuetus/pudet,
Iam flere didicit.quis dies fletum Herculis:
Quæ terra uidit? siccus ærumnas tuli.
Tibi illa uirtus, quæ tot elisit mala,
Tibi cessit unī.prima:& ante omnes mihi
Fletum abstulisti.durior saxo horrido,
Et Chalybe uultus, & uaga Symplegade
Rictus meos infregit/& lachrymam extulit.
Flentem:gementem:summe protector poli
Me terra uidit/quodq; me torquet magis:
Nouerca uidit.urit ecce iterum fibras.
Incaluit ardor/unde nunc fulmen mihi?
C. Quid non possit superare dolor?

¶Herculea: habet emphasim, qua solebant esse ita vasta. ¶Proh quando sum solitus tolerare ingentia mala si fateor magnū istud credendum est mihi. ¶Vrbes: vocat vrbes: ut veniant visum hoc monstrū, quod Hercules ita uictus sit. ¶Agnoscas, indignabunde vertit sermonem ad Iouem. ¶His ostendit brachia iam consumpta quibus tot monstra sustulit in terris. ¶Gressibus, & ostē dit eos. ¶Feram, ceruam: de qua diximus quæ habebat cornua aurea. ¶Calpe: mons in extrema hispania de quo diximus: ibi dictus est Hercules posuisse metas & columnas laborum suorum. ¶His humeris: ostēdit eos peste populatos. ¶Moles: magnitudo corporis mei quæ iam tota cō sumpta est. ¶Cœlo ruenti, quando fuit contra gigantes. ¶Cuius. q. d. nullius quemadmodum tractus est meis ¶Per tonantem: dicendo me filium Iouis. ¶Quæcunq;: sentiens intestinum cruciatum: ad odorem suum vertit sermonem. ¶Procede: exi foras. ¶Quis te: vbi natum est tantum malum an in mari euxino: seu gontico: aut in mari oceano. ¶Pigra: quia ibi mare ¶Serpens: est ne serpens in visceribus meis genitus ex idra aut ex spuma cerberi ifernalis: q venena dicit reliquisse in terris. ¶Omne: credo omnia mala esse in me: inde credo nullum: quia non video. ¶Vultus: facies dimitte saltem te videam. ¶Concede: permitte. ¶Timeres, scilicet me in aperto. ¶Ecce: incepi dirumpere pellem: ut possim te videre: & ita dicendo dilaniabat sibi corpus: vestē detrahendo. ¶Latebra: quia abscōdis te ne possim videre. ¶Simile Herculi inuicto: quēadmodum Hercules non potuit vinci nec tu malum. ¶Vnde: miratur dolorem & q emittat lachrymas. ¶Pudet parenthesis. ¶Vidit. q. d. nulla. ¶Siccus: sine lachrymis. ¶Tibi uni .s. malo virtus mea quæ superauit omnia monstra superatur a te. ¶Abstulisti, per uim extraxisti lachrymas. ¶Durior: qui nō poterat flecti ad lachrymas. ¶Vaga symplegade: instabilib⁹ cyaneis scopulis: de quib⁹ diximus. ¶Infregit, scilicet malum. ¶Magis, q viderit me Iuno flentem magis doleo. ¶Vnde fulmen: quasi dicat saltē Iuppiter mitteres fulmē in me ut cito perirē. ¶Quid non quasi dicat omnia: postq̄ superauit Herculem.

DAN.

¶Tot feræ, vt Leo, Aper, Ceruus, Hydra, Centauri. ¶Tot scelera, ut Cacus, cerberus, triceps, teq; Diomede busiris latro. ¶Antheus gigas. ¶Tot reges: ut Gerion oeneus Euritus Alous in archadia rex pater auges quam ipse Hercules clam stuprauit, & genuit Ennaplid iuxta portum pariente matre in arcula expositum deinde infantē ceruа enutriuit: quē pastores cum inuenissent dono tulerunt ad Regem Corytum quem loco filii educauit appellauitq; thelephum Diomedes & demum Eurysthea cum Iunone patientia. Procede euocat tabem: quasi cum ea certaturus si i medium procedat per metaphoram ab animato ad inanimatum, a serpente ad venenū adeo audax & fidens sui erat virtus in Hercule. ¶Vtrum ne serpens, ac si dicat quid torquet me non sat scio. ¶Omne est malum: post ad dubitationem confirmatio sequitur. ¶Palam timeres: propterea non egrederis palam, qui timeres lacertos meos. ¶Manus: mea detexit carnem sit te quem conspicaris o dira contagio. ¶Simile Herculi: virtuti meæ similes quæ hactenus fuit indomita. ¶Vnde, Herculem non decet flere deo hæ lachrymæ ex indignatione magis exprimuntur quam ex doloris impatientia. ¶Vultus, meus. ¶Quid non apte poeta supersedet a dolore Herculeo in Chori commiserationis describentis quo gestu Hercules expirauerit licet plurimum venienti morti restiterit.

Quondam Getico durior Hemo:
Nec parrhasio lentior axe
Saeuo cessit membra dolori,
Fessumque mouens per colla caput
Latus alterno pondere flectit.
Fletum uirtus saepe resoluit.
Sic arctoas laxare niues:
Quamuis tepido sydere Titan,
Non tamen audet/uicitque faces
Solis adusti glatiale iubar.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. ALCMENA.

Onuerte nult' ad meas clades pater.
Nunq̄ ad tuas cōfugir alcides manus
Non, cū partus Hydra fecūdū meos
Caput implicaret. inter infernos lacus
Possessus atra nocte cum fato steti.
Nec inuocaui. tot feras uici horridas:
Reges: tyrrannos. non tamen uultus meos
In astra torsi/semper haec nobis manus
Votum spopondit. nulla propter me sacro
Micuere coelo fulmina. hic aliquid dies
Optare iussit/primus audierit preces
Idemque summus unicum fulmen peto.
Giganta: crede/non minus uerum mihi
Asserere potui. dum patrem uerum puto:
Coelo peperci. siue crudelis pater:
Siue es misericors: commoda nato manum.
Propera ante mortē/& occupa hanc laudē tibi:
Vel: si piget: manusque detrectat nefas.
Emitte siculo uertice ardentes pater
Tiranas in me/qui manu Pindum ferant.
Aute Ossa: qui me monte proiecto opprimāt.
Abrumpe: & Erebi claustra: me stricto petat
Bellona ferro. mitte Gradiuum trucem.
Armetur in me dirus: & frater quidem:
Sed ex nouerca. tu quoque Alcidae soror
Tantum ex parente cuspidem in fratrem tuum
Iaculare Pallas. supplices tendo manus
Ad te nouerca sparge tu saltem: precor:
Telum. perire foeminae possim manu.
Iam fracta, iam satiata, quid pascis minas?
Quid quaeris ultra? supplicem Alciden uides
Et nulla tellus nulla me uidit fera
Te deprecantem. nunc mihi irata quidem
Opus est nouerca/nunc tuus cessat dolor?
Nunc odia ponis? parcis: ubi uotum est mori.
O terrae: & urbes: non facem quisquā Herculi:
Non arma tradet? tela subtrahitis mihi?
Ita nulla saeuas terra concipiat feras

BER. ¶Hemo: monte thraciae. ¶Lentior: flexibilior. ¶Axe parasio: arctico: vbi est vrsa quae olim fuit Calisto virgo de Parasia parte archadiae: nam Hercules vertendo se quando poterat resistebat dolori arcticum axem flexuosum & tortuosos esse inter sinus serpentis descripsimus in prima Tragoedia. Cessit dedit uicta. ¶Flectit, sed licet Hercules resistendo dolori: fortitudo vincit dolorem multotiens, & facit comparationem, ut in sythia niues aliquando incipiunt dissolui: sed nō penitus resistēte frigore. ¶Virtus, fortitudo. ¶Resoluit, sistit dolorem, & laetum. ¶Laxare: liq̄facere. ¶Nefas glaciale: malum frigoris. ¶Iubar: radios solis.

BER, Onuerte: prosequitur lamentationem suam Hercules rogā do Iouem: ut ipsum fulminet libereturque tanto cruciatu filium qui nunquam sollitus est similes praeces fundere. ¶Implicaret, inuolueret. ¶Possessus, circundatus tenebris fui cum fato, i. morte nec te inuocaui. ¶Torsi, eleuaui te vocando. ¶Manus, scilicet mea semper dabat spem victoriae. ¶Propter me: nunquā rogauit ut hostes meos fulminares, vnde hoc die licet aliquid optare. ¶Sūmus, traxemus quia nihil aliud unquam petam. ¶Peto: ut fulmines me. ¶Asserere: uindicare mihi poteram me facere vnum verum Gigantem: sed nolui turbare tecū crederem verum patrem meum esse. ¶Commoda: mittendo fulmē. ¶Ante mortem: antequam moriar ut saltem dicat occidisse fulmine Iouis. ¶Nefas, ut dicaris occidisse Herculem emitte contra me gigantes ¶Siculo: vertice aetna sub quo sepultus est Enchelados. ¶Bellona: dea belli soror martis. ¶Gradiuū: Martem deū belli. ¶Frater, posset dicere frater est tuus non occideret te: respondet verum est: sed filius Iunonis quae me habet odio. ¶Soror: Pallas quae ex capite Iouis nata es sine matre: Nouerca Iuno rogo te ut occidas me. ¶Fracta: debilitata quid nutris minas. Iam vides Herculem supplicantem. ¶Odia ponis: videris mihi donare iram tuam quādo cupio mori. ¶Tradet, interrogatiue adiurat totum mundum ut iaciant tela in eum.

DAN. Onuerte: Hercules ut q amplius dolori resistere non poterat petit a Ioue patre properam mortem. Alcmena mater dissuadet carmē inscribitur trimetro archilochio acatalectico. ¶Nunquam ad tuas: ego in omnibus erumnis meis nunquam te praecibus fatigaui pater: neque opem ut ferres imploraui satis: & super uirture illa intus quā in me olim infantem contulisti: nunc vbi tabifico malo consumitur accurre: & corripe me fulmine. ¶Giganta: finge me esse inimicum tibi, qui tamen coelum meis armis nunquam lacessiui: nam ut moriar quam ocissime uel inuideri inimicus quem fulmine confodias erit mihi instar magni muneris hoc genus mortis quod saltem uidebor Ioue ultore cecidisse non pigra tabe. ¶Et frater: gradiuum concepit Iuno ex flore fratre Herculis, sed ex Nouerca frater. ¶Ex parente: ex capite Iouis in lucem edita: quos solent in ventre: & aliis dolores sentire parentes ea hora in capite sensit Iuppiter: ut eleganter in quodam hexasticho prosequutus est Alcāder. ¶Nūc mihi irata quidem: nunc uere impia & crudelis uidere o Iuno quae mori cupientem lenta morte fatigari permittis, quid enim prius aut horrendum magis: quā in ipso supplicio supplicii moras quaerere.

¶Nascatur

BER. ¶ Nascetur alius, scilicet Hercules qui liberet nos quemadmodum ipse feci. ¶ Infoelix caput. i. me infoelicem. ¶ Vincite: scilicet me interficiẽdo. ¶ Cessas, cur me non occidis. ¶ Excidimus: non habes memoriam beneficiorum meorũ. ¶ Tulisses: generasses. ¶ Malis: eximite me de hoc malo. ¶ Pensate: retribuite mihi hanc gratiam. ¶ Precium: meritum quod dabitis mihi. ¶ Quas: uenit Alcmena dicens ubi inueniam filium Herculem, & videt eum languentem. ¶ Certa: res certas: si visus meus non decepit me video eum afflictum. ¶ Notat: videt. ¶ Reclinis: inclinatus. ¶ Peractum: iam venit ad finem uitæ. ¶ Legatur: colligatur: ut expires animam i ore meo. ¶ Ceruix: collum quo tulisti coelum. ¶ Exiguam: quia iam consumptum erat corpus eius: & dilaceratum veneno. ¶ Vmbræ: apparentiæ non sum Hercules amplius: sed Herculis vmbra ¶ Mei, scilicet Herculis. ¶ Flectis, illa vertebat oculos tanquã non posset cernere eum. ¶ Erubescis: verecũdaris Hercule dici partum: idest filium tuũ. ¶ Nupte: Deianirę. ¶ Quicũque, scilicet dolus. ¶ Vnde: quo mõ. ¶ Palla: vestis. ¶ Aditum accessum. ¶ Consumpta: venenum consumpsit vestẽ & me. ¶ Hydram totum venenum idræ. ¶ Sicania: siculas vbi ẽ æthna perpetuo ardens. ¶ Lemnos insula in egeo dicitur esse officina vulcani: in his locis non est tantus ardor quantus in corpore meo: nec in torida zona. ¶ Inferni poli: meridionalis & australis vbi semper longus est dies: quasi velit dicere quod est ita magnus calor illic quod dies non audeat currere propter calorem Freta: maria nõ credo omnes aquas satis esse ad refrigerandum me. ¶ Franget: diminuet. ¶ Malis: in tanto æstu meo omnes aque deficerent. ¶ Quid auctori vertit sermonem ad Plutonem quando veni ad inferos cur me non retinuisti: sed nunc accipe me talem:

Post me sepultum: nec meas unquam manus
Imploret orbis. si qua nascetur fera:
Nascatur alius undique infelix caput
Mactate saxis. uincite ærumnas meas.
Ingrate cessas orbis? excidimus tibi?
Adhuc malis: ferisque suppositus fores,
Ni me tulisses. uindicem uestrum malis
Excipite populi. tempus hoc nobis datur.
Pensate merita. mors erit pretium omnium.
A. Quas misera terras mater alcide petam?
Vbi natus: ubi nam est? certa si uisus notat,
Reclinis ecce corde anhelanti æstuat:
Gemit: peractum est. membra cõplecti ultima
O nate liceat. spiritus fugiens meo
Legatur ore: brachia in amplexus cape.
Vbi membra sunt? ubi illa, quæ mundum tulit,
Stelligera ceruix? quis tibi exiguam tui
Partem reliquit? Her. Herculem spectus quidẽ
Mater: sed umbræ simile nescio quid mei
Agnosce mater. ora quid flectis retro:
Vultumque mœrens? Herculem dici tuum
Partum erubescis? Al. quis feram mũdus nouã:
Quæ terra genuit? quod ue tam dirum nefas
De te triumphat? uictor Herculeus quis est?
H. Nuptæ iacentem cernis alciden dolis?
A. Quis tantus est: qui uincat alciden dolus?
H. Quicunque mater fœminæ iratæ sat est.
A. At unde in artus pestis, aut ossa incidit?
H. Aditum ueneris palla fœminei dedit.
A. Vbi nã ipsa palla est? mẽbra nudata intuor.
H. Cõsumpta mecũ ẽ. Al. tãta ne iuẽta ẽ lues?
H. Errare mediis credo uisceribus meis
O mater Hydram: & mille cum Lerna feras.
Quæ tanta nubes flamma Sicanias bibit?
Quæ Lemnos ardens? quæ plaga inferni poli
Vetans flagranti currere in zona diem?
In ipsa me iactate: pro comites, freta,
Mediosque in amnes. quis sat est Ister mihi?
Non ipse terris maior oceanus meos
Franget vapores. omnis in nostris malis
Deficiet humor: omnis arescet latex.
Quid rector Erebi me remittebas Ioui?
Decuit tenere redde me tenebris tuis.
Talem subactis Herculem ostende inferis.
Nil inde ducam. quid, times iterum Herculem?
Inuade mors non trepida: iam possum mori.
A. Cõpesce lachrymas saltẽ, & ærumnas doma
Malisque tantis Herculem indomitum refer.
Mortemque uince, quod soles: uince inferos.
H. Si me cathenis horridus uinctum suis

scilicet afflictum & ostende me in feris subactis. i. uictis olim a me: inde: ab inferis ut duxi Cerberum prius ¶ Compesce: Alcmena cõsolatur filium. ¶ Refer, demõstra te esse fortem Herculem: vt semper fuisti.

DAN. ¶ Spiritus fugiens meo: antiquorum consuetudinis fuit: vt morientis vltimus spiritus a proximiori ore sorberetur, ut plane demonstrat Ouidius in defunere Drusi consolatoria in epistola ad liuiam. ¶ Stelligero: aut nitida: aut quã pressit coelum stelligerum. ¶ Quis tibi exiguam tui. ut consumptus es: ut depastus. ¶ Sed vmbræ: simile non qualem solebas prius cernere: sed similẽ vmbræ. ¶ Feram nouam: qua sic depasta est filium meum. ¶ Victor Herculeus, quasi dicat mirum potuisse Herculem ab aliquo superari. ¶ Vnde, quo dolo. ¶ Tantane inuenta est: quæ consumat vestes & carnes pariter. ¶ Lemnos: ex cycladibus vna vt meminit Apollinius in primo argon. in quam præcipitatus est bis vulcanus ut canit Homerus in Iliade: fingitur vulcanus eo se conferre ab æthna animi gratia dicente Papinio in quinto thebaidos. Lemnius ignifera fessus respirat ab ętna &c. ¶ Plaga inferni, poli meridionalis: qui pronus est atque depressus de quo poeta: at illũ sub pedibus styx atra tenet manesque profundi. ¶ Diem: solem sicut cõtra solem pro die. ¶ Quin tantum oceano properent se tingere soles: & cætera. ¶ Franget: extinguet sedabit. ¶ Nihil ducam: nec si vel mihi sint vires inimicos pellere tectis Tartareis nec qualis eram cum cerberum atras lactantem spumas supera ad conuexa retraxi. ¶ Si me cathenis allusio ad pœnam Promethei carmine Hesiodi & apollonii celebratam. ¶ Nõ inquit: mater adeo graue malum est vllum quod me in lachrymas cogat: non supplicium Promethei.

BER. ℭCaucasus: mons scythię. Si essem ligatus in Caucaso: & Prometheus non dolorem crutior & non video hostem ⸿ Dapem: cibum: nam vultur corrodit eius iecur. ⸿ Gemitus, non dolorem: etiam si essem inter cyaneos scopulos opressus ⸿ Redeuntis: scilicet symplegadis: nam dicuntur illi scopuli cōcurrere. ⸿ Pindus, mons thessalie. ⸿ Athos: mons inter Macedoniam & Thraciam. ⸿ Excipiens: quia altus feriunt altos fulmia colles. ⸿ Mundus ruat: o mater si totum coelum caderet supra me non clamabo. ⸿ Degener: non conueniens Herculi. ⸿ Mille ferae, veniant contra me omnia mōstra, quae superaui intrepidus nunq̃ clamabo. ⸿ Excutient: nō facient me gemere. ⸿ Impelli: superari, scilicet excutiet gemitus. ⸿ Non uirus, non est venenum, vult Alcmena cōsolari eum. ⸿ Sed durus: est difficilis labor quem habuisti ⸿ Serpens, procedens. ⸿ Fouet illi labores nunc faciunt hūc dolorem. ⸿ Ophys: venenum idrae quod hausisti. ⸿ Illa: quasi dicat vbi ē illa uxor quę fuit causa mortis męę. ⸿ Intendat: sagitis interficiam eam. ⸿ Manus, scilicet mea sine telo interficiet eam. ⸿ Veniat: rogat aliquem gratum sibi veniat ad auxilium. ⸿ Excussiue: examinata timore nūc fuz quando petit arma: ideo vos famuli remouete ea. ⸿ Minatur: monstrauit, quod facturus est. ⸿ Alcmene, ipsa mater Herculis quo fugiam: melius est manu forti mori q̃ me absconde: ut postea interficiar ab aliquo ignobili. ⸿ Vel etiam pareat sceleri quod scilicet filius interficiat eā: loquitur de se in tertia persona. ⸿ Ecce: lassatus: interim dum loquitur Hercules cadit exanimatus, & illa credit illum dormire. ⸿ Alligat: claudit. ⸿ Impulsum: agitatione. ⸿ Fauete superi: si non vultis propter me seruare filium, saltem propter totū mundum quē defendit. ⸿ Abeat: recedat. ⸿ Reparet: ut possit refici isto somno.

Praeberet auide Caucasus uolucri dapem
Scythia gementem, flebilis gemitus mihi
Non extitisset. si uagae Symplegades
Vtraq; premerent rupe: redeuntis minas
Ferrem ruinae. Pindus incumbat mihi
Atq; Haemus: & qui Thracios fluctus Athos
Frangit tonantis fulmen excipiens Iouis.
Non, ipse si in me mater hic mundus ruat.
Superq; nostros flagret incensus rogos
Phoebeus axis/ degener mentem Herculis
Clamor domaret. mille decurrant ferae,
Pariterq; lacerent: hinc feris clangoribus
Aetheria me Stymphalis, hinc Taurus minax
Ceruice tota pulset & quidquid fuit.
Solum quoq; ingens surgat, hinc illinc fremēs,
Artusq; nostros durus imminuat dolor:
Sparsus silebo. non ferae excutient mihi:
Non arma gemitus. nil: quod impelli potest.
A. Non uirus artus nate foemineum coquit:
Sed dura series operis: & longus tibi
Fauet cruentis forsitan morbis dolor.
H. Vbi mors? ubi illa? testis est aliquis mali?
Intendat arcus/ nuda sufficiet manus.
In orbe mecum ueniat/ huc aliquis mihi
Procedat agedū huc. Al. hei mihi sensus quoq;
Excussit ille nimius impulsus dolor.
Remouete quaeso tela/ & infestas precor:
Rapite hinc sagittas/ igne suffusae genae
Scelus minantur. qua fuga latebras peram?
Dolor iste furor est. Herculem solus domat.
Cur deinde lachrymas: aut fugā vaecors petā?
Obire forti meruit Alcmene manu.
Vel scelere pereat, ante quam letum mihi
Ignauus aliquis mandet/ ac turpis manus
De me triumphet. ecce lassatus malis
Sopore fessas alligat uenas dolor.
Graniq; anhelum pectus impulsu quatit.
Fauete superi: si mihi natum inclytum
Miserae negatis: uindicem saltem precor:
Seruate terris/ abeat excussus dolor:
Corpusq; uires reparet Herculeum suas.

Trimetri Iambici.

Hyllus. Alcmena. Hercules.

PRo lux acerba: p capax scelerū dolor,
Nurus tonantis occidit/ natus iacet.
Nepos supsū. scelere maſno hic perit.
Fraude illa capta est. quis per annorum uices,
Totoq; in aeuo poterit aerumnas senex
Referre tantas? unus eripiet dies
Parentem utrunq;: caetera ut sileam mala.

BER.
PRoh lux, Superuenit hyllus volēs nūciare matrē mortuam & videt patrē iacentem in terra. vnde dicit vna dies abstulit mihi vtrunq; parentem. ⸿ Nurus Deianira. Natus. scilicet tonātis Hercules filius. ⸿ Nepos. s. ipse. ⸿ Quis: & quis erit vnquam in illa aetate & tam senex, qui potuerit uidere tanta scelera quanta ipse uidit.

DAN. ℭCaucasus scytha: qui est scythiae confinis ad septentrionem quem dixit montem altissimum dicit Herodotus. ⸿ Etherea stymphalis, volucres stymphalides de quibus supra recitauimus ex sententia Appollonii multa. ⸿ Non uirus docet hic mortem Herculis non esse a veneno sed ex antiquis laboribus retrudescere. ⸿ Longus diuturnus & latens qui in tēpore maturescit & erumpit. ⸿ Vbi mors: expone singula per dialyton, vbi ista. scilicet vxor. ⸿ Testis est aliquis non abest hinc procul qui malum nostrū cognoscat. ⸿ Et mihi sensus, adeo grādis me incessit dolor ut sensus omnis uidear perdidisse.

DAN.
PRoh. Inducitur Hercules morte acceptane uti gloriosaz atque percelebrem quamprimo loco inferandis exemplis deflet filius vna cum obitu matris Deianirae me sequitur excusatio & defensio Deianirae per omnes a morte herculis nota est qualitas metrica cum ut saepius repetita tum spontaneae omnibus vel mediocriter doctis. ⸿ Proh: dolentis interiectio per apocopem: ut tradit Diomedes & Apuleius. ⸿ Materno, matris meae. ⸿ Fraude, centauri. Hercul. in quo vno omnium mearum cladum summa sita est.

ℭParcam,

BER. ¶ Parcamq; ut prçtereā cætera mala quæ a fatis habui. ¶ Herculē: qui decus est mundi. ¶ Nato: herculi filio meo. ¶ Sopor, somn⁹ in quo est hercules. ¶ Lassam: defatigatā: dum dies relinquit eum illi oriē dolor: & mihi luctus. ¶ Quid hoc excitato hercule oborta est illi imago qa sibi uidebatur esse apud trachinam ciuitatem: & modo uidebat cœlum & iouem illū aduocantem: & circumspiciens uidet filium cum quo quærit de matre deianira & illam puer excusat. ¶ Rigenti, qa est in aspero monte. ¶ Tandem: receptus in numero deorum. ¶ Sonus armonia cœlestis. ¶ Generum. ¶ Nā: ut uidimus heben filiam illa coniunxit. ¶ Intentā: paratam ad me suscipiendum. ¶ Zonam: uiam cœlestem per quam currus solis uadit. ¶ Noctis: quasi sit nox vna dea. ¶ Hinc: ex Illa parte quando recedit sol. ¶ Quid: dū sic est, uidet redditus terris & inquit. ¶ O pater: Iuppiter. ¶ Modo, nuper cum essem in cœlo. ¶ A lecto: a cubili meo ubi erā. Hebe, ut prius sentirem calorem. ¶ Trachina: casus accusatiui. ¶ Infra pauloante de cœlo uidebā illā quā nunc uideo in terris. ¶ Excideras: quia in hac uisione nō sentiebam dolorem. ¶ Cogis, ut dolor. ¶ Occupa, da mihi mortem dolor in hac uoce. ¶ Stipite ingesto: infixa claua. ¶ Amazonum: hyppolitam reginam amazonum: ita possem perdere sceleratā deianirā. ¶ O clara: non talis fuit. ¶ Megera: prima uxor quam in furore interfecit tu nō merebaris tūc esse uxor: quia non eras digna tali morte. ¶ Inquinetur. s. interficiendo mulierē. ¶ Summus: extremus: quod interfecerim fœminā in ultimo labore meo ¶ Cōpesce: filius consolatur patrem dicēs uindictam eē iam factam. ¶ Lichas: mori meruit per manus meas ut lychas. ¶ Accipiāt feræ, quare nō dignū est sepultura. ¶ Læso. s. te doluit plus de dolore tuo q̄ tu: vnde dextra sua occidit se. ¶ Non fraude: quia

Parcamq; fatis, Herculem amitto patrem.
A. Compesce uoces inclytum alcidæ genus
Miseraq; nato similis alcmenæ nepos:
Longus dolorem forsitan uincet sopor.
Sed ecce lassam deserit, mentem quies:
Redditq; morbo corpus: & luctus mihi.
He. Quid hoc? rigēti cernitur Trachyn iugo?
At inter astra positus euasi genus
Mortale? tandem quis mihi cœlum parat?
Te te pater iam uideo/placatam quoq;
Specto nouercam quis sonus nostras ferit
Cœlestis aures? Iuno me generum uocat.
Video nitentem regiam clari ætheris:
Phœbiq; tritam flammea zonam rota.
Cubile uideo/noctis hinc tenebras uocat.
Quid hoc? quis axem cludit: & ab ipsis pater
Deducor astris? ora phœbeus modo
Afflabat axis: iam prope a leto fui.
Trachyna uideo: quis mihi terras dedit?
Modo hempe me infra steterat: ac totus mihi
Suppositus orbis: iam bene excideras dolor.
Cogis fateri. parce: & hanc uocem occupa.
Hæc Hylle dona matris: hoc munus parat.
Vtinam liceret stipite ingesto impiam
Effringere animā. quale Amazonium malum
Circa niualis Caucasi domui latus.
O clara Megara, tu ne: cum furerem: mihi
Coniux fuisti? stipitem: atq; arcus date.
Dextra īquinetur/laudibus maculā imprimam
Summus legatur fœmina Herculeus labor.
Hy. Compesce diras genitor irarum minas.
Habet: peractum est: quas petis pœnas dedit.
Sua perempta dextera mater iacet.
He. Cæci dolores: manibus irati Herculis
Occidere meruit. perdidit comitem Lycas.
Sæuire in ipsum corpus exanime impetus:
Atq; ira cogit/cur minis nostris caret?
Ipsum cadauer pabulum accipiant feræ.
Hy. Plus misera læso doluit: huic aliquid quoq;
Detrahere uelles: occidit dextra sua
Tuo dolore. plura: quam poscis: tulit.
Sed non cruentæ sceleribus nuptæ iaces.
Nec fraude matris, Nessus hos struxit dolos.
Ictus sagittis qui tuis uitam expulit.
Cruore tincta est palla semiferi pater.
Nessusq; nunc has exigit pœnas sibi.
He. Habet, peractū est fata se nostra explicant.
Lux ista summa est/quercus hanc sortem mihi
Fatidica quondam dederat, & Parnasio
Cirrhea quatiens templa mugitu nemus.

ipsa decepta fuit a Nesso. ¶ Ictus: vulneratus Nessus. ¶ Palla: uestis quam misit ad te. ¶ Exigit: in uindictā sui. ¶ Fata nra: cognosco finem meum: nam ab oraculo olim habui me periturum esse per vnū qui a me esset interfectus. ¶ Sūma lux: extrema dies. ¶ Quercus: in dodonea silua quercus erāt ex quibus duæ columbæ dabāt respōsa: hçc fuit iuxta dodonā epiri oppidum. ¶ Fatidica: ex qua columbæ prçdicebāt fata ¶ Cirrhea templa: Apollinis est tēplum eius I cirrha oraculu famosum.

DAN. ¶ Nato, herculi gnato meo & tibi quōdā prī. ¶ Quid hoc: exodus ē apotheoseos herculeæ eē anacephaleosis eorum quæ superius cōmemorauimus. ¶ Intentā regiam: metonymia. ¶ Zonam tritam torridam zonā loquit Hercules ut assolet qui e profundo & terrico corpore solutus tādē sibi restituit & attonitus totus adhuc titubat p qd artificiosus poeta nouo modo nimietatē doloris i herculc expressit qui adeo acutus adeoq; fuit acer & uehemens qui illū seminecē reliquerit atq; in extasim dissoluerit. ¶ Tā bene exciderās quem cōsoporatis sensibus pati amplius non uidebar. ¶ Cogis fateri occupatio ad intensionē sceleris. ¶ Animā: ipsā uitā matris tuæ. ¶ Laudibus: meis. ¶ Maculā: occisa fœmina & eadē pteēge. ¶ Fœmina: cædes fœmineæ prædicet ultimus meus labor. ¶ Lycas: minister muneris ¶ Sæuire, extrema ipietas ē crassari i mortuū ¶ Plus misera: paratus est hylus in defensionē maternæ culpe per errorem. ¶ Plura quā poscis tulit: cū tui obitus mœstitia, tū morte sua dextera illata. ¶ Quercus fatidica, græcū cōmentum ac mēdaciū quo proditur in dodona Epiri consuesse Iouē dare hominibus oracula per colūbas ereas: ut testis est Homerus & Orpheus i locis plurimis: uñe Hercules est quercu suç uitæ exitū olim protensum fuisse cōmemorat manu uiri peremptus est nessus.

BER. ¶ Dextra hęc fuerunt verba oraculi tu Alcide. ¶ Olim in futurum. ¶ Emēso: cum transiueris. ¶ Hunc finem: hic finis erat quem debebat habere Herculem ut interficeretur ab vno qui post eum non posset superesse. ¶ Nobilē: famosum. ¶ Ante mortem: antequā moriar. ¶ Peantium: imperat philotete filio peantis vt faciat piram: ut illi extremum officium præstet. ¶ Ad te, vertit se ad filium, & rogatur Iolem accipiat in vxorem. ¶ Virgo, Iole. ¶ Facibus: matrimonio. ¶ Flammis: amore. ¶ Cruentus: quia illius patrem & fratres occidi: & nihil illi reliqui præter me. ¶ Et iste: Hercules de se in tertia persona loquitur. ¶ Pēset compēset, si habuit mala habeat nunc bona. ¶ Nepotem: scilicet te. ¶ Habet: si feci eam grauidam: volo vt illius partus sit filius tuus. ¶ Tuq; , uertit sermonem ad matrem, ut deponat lachrymas. ¶ Nouercam, scilicet Iunonem, monstrando me esse filium Iouis. ¶ Licet: quamuis dicatur ꝙ sim filius amphitrionis: aut Iouis est crimē matris virtus mea fecit. credit me esse filium Iouis. ¶ Quid ta'e, quasi dicat nihil. ¶ Tenens, scilicet Iuno. ¶ Mortali: tibi ꝙ habeas talem filium. ¶ Perage: perfice. ¶ Vices: cursus tuos. ¶ Solus: ipse iam destitutus morior qui fuerā comes tuus & ad orientem & occidentem.

BER. Decus: Versus est saphic? endecasillabus. Chorus videns Herculem mandasse sibi parari rogum: plorat & inuocat solē ut nunciet mortem Herculis per totum mundum: & tristitiam demonstret faciendo tenebras demum vertit se ad totum mundum ꝙ nascerentur monstra non esset Hercu'es qui tolleret illa. ¶ Radiate: qui habes radios ad cuius aspectum luna depōit colorē suū. ¶ Vapores: calores matutinos. ¶ Hecate, luna. ¶ Ora: ga tauri dicuntur trahere currum lunae. ¶ Leuat, remo-

Dextra peremptei uictor alcide uiri
Olim iacebis. hic tibi emenso freta
Terrasq;, & umbras finis extremus datur.
Nil querimur ultra: decuit hunc finem dari.
Nequis superstes Herculis uictor foret.
Nunc mors legatur: clara memoranda: & inclyta,
Me digna prorsus: nobilem hunc faciam diem.
Cædatur omnis sylua, & Oetheum nemus
Suscipiat ignis: Herculem accipiat rogus.
Sed ante mortem tu genus Pæantium
Hoc triste nobis iuuenis officium appara.
Herculea totum flamma succendat diem.
Ad te preces nunc hylle supremas fero.
Est clara captas inter inclytas genus
Regumq; referens: Euryto uirgo edita
Iole: tuis hanc facibus: & flammis para,
Victor cruentus abstuli patrio a lare,
Nihilq; miseræ præter alciden dedi.
Et iste rapitur. penset ærumnas suas,
Iouis nepotem foueat, & natum Herculis.
Tibi illa pariat quidquid ex nobis habet.
Tuq; ipsa planctus pone funebres: precor,
O clara genitrix: uiuet alcides tuus.
Virtute nostra pellicem feci tuam
Credi nouercam. siue nascente hercule
Nox illa certa est: siue mortalis meus
Pater est: licet sit falsa progenies mihi,
Materna culpa cesset: & crimen Iouis.
Merui parentem: contuli cœlo decus.
Natura me concepit in laudes Iouis.
Quin ipse quacq; Iuppiter credi meus
Pater esse gaudet. parce iam lachrymis meis.
Superba matres inter argolicas eris.
Quid tale Iuno peperit ætherium gerens
Sceptrum, & tonanti nupta? mortali tamen
Cœlum tenens inuidit, alciden suum
Dici esse uoluit. perage nunc Titan uices
Solus relictus, ille, qui uester comes
Vbiq; fueram: Tartara, & manes peto.
Hanc tamē ad imos perferam laudem inclytā.
Quod nulla pestis uicit alciden palam.
Omnemq; pestem uicit alcides palam.

Sapphicum carmen. Chorus.

Decus mundi radiate Titan,
Cuius ad primos Hecate uapores
Lassa nocturnæ leuat ora bigæ.
Dic sub aurora positis sabæis,
Dic sub occasu positis Iberis,
Quiq; feruentem patiuntur axem,
Quiq; sub plaustro patiuntur Vrsæ,

uet ora: ideſt frena tauris suis. ¶ Sabæis: orientalib? populis. ¶ Iberis, Hispanis. ¶ Feruentem: meridionalem: ubi est torida zona. ¶ Plaustro: in septentrione: vbi est ursa.

DAN. ¶ Cædatur, in funus meum ex oraculo Appollinis quod acceperat Lycmnius & Ioalus delphis. ¶ Tu genus peantium: philoctetes ex peante hæres factus est Hercule sagyttarum & arcus: is iussu Herculis ignē rogo supposuit: precioq; nephandæ Lāpadis here fortis melibœa pharetris. ¶ Captas iter antistrophe cum appositione subiuncta. ¶ Victor cruēte: defensio puellæ a spōtanea culpa. ¶ Pręter Alcidem: pręter cōmertium meum nullum aliud dotis munus. ¶ Penset: reponat dolorē mea morte. ¶ Fouet: excellat, uiuet. ¶ Tuque ipsa: parce lachrymis mater cui morior qui ad superos scādo vbi felicis uitæ donatiuum accepturus sim. ¶ Pellicem: quasi legitimis nuptiis eam cognouerit Iuppiter. ¶ Siue nascente Hercule & cætera. aut Iuno fuit pellex cum natus sim Ioue patre & te matre aut pater mortalis fuit. quocirca vult Hercules matrē ipsam carere nō solum culpa verumetiam suspitione culpæ penitus libram esse. ¶ Merui: ergo dignus sum qui laude meæ virtutis dicar Ioue genitus.

DAN. Decus: dignum Herculis funus quod funesta ac repentina solis caligine uniuerso mūdo publicetur: id q: non immerito pro hoc sapphicum carmen tristis, & funestus chorus. lachrymis precibus. planctibus ab ipso sole impetrare contendit. ¶ Radiate: radioso splēdore insignite. ¶ Bigæ nocturnæ: periphrasis cadentis lunæ ad ortum solis. bigas luna trahunt muli ob sterilitatē. auctor Pōpeius ¶ Sabæis: in arabia sunt unguētorum: & thuris precio percelebres. Pli. in. vii. Solinus & Strabo auctores. ¶ Patiuntur: torquentur gelu & assiduis niuibus.

¶ Manes

BER.

Dic ad æternos properare manes
Herculem: & regnum Canis inquieti,
Vnde non unquam remeauit ullus.
Sume: quos nubes radios sequantur.
Pallidus mœstas speculare terras:
Et caput turpes nebulæ pererrent.
Quādo: pro Titan: ubi: quo ne summæ
Herculem in terris alium sequeris?
Quas manus orbis miser inuocabis:
Siqua sub terra numerosa pestis
Sparget intentam tabiem draconis?
Arcadum siquis populi uetusti
Fecerit syluas aper inquietas:
Thraciæ siquis Rhodopes alumnus
Durior terris Helices niuosæ
Sparget humano stabulum cruore?
Quis dabit pacem populo timenti,
Siquid irati superi per urbes
Iusserint nasci? iacet omnibus par.
Quem parem tellus genuit tonanti.
Planctus immensas resonet per urbes:
Et comas nullo cohibente nodo
Fœmina exertos feriat lacertos.
Solaque obductis foribus deorum:
Templa securæ pateant nouercæ.
Vadis ad Lethen stygiumque littus
Vnde te nullæ referent carinæ.
Vadis ad manes miserandus: unde
Morte deuicta tuleras triumphum.
Vmbra nudatis ueniés lacertis.
Languido uultu: trepidoque collo.
Teque non solum feret illa puppis.
Non tamen uiles eris inter umbras:
Æacumque inter: geminosque Cretas:
Facta discernens: fieri tyranni
Parcite o dicesti: inhibete dextras.
Laudis est purum tenuisse ferrum:
Dumque regnabas minimum cruentis
In tuas urbes licuisse factis.
Sed locum uirtus habet inter astra:
Sedis Arctoæ spatium tenebis?
An grauis Titan ubi promit æstus?
An sub occasu tepido nitebis?
Vnde commisso resonare ponto
Audies Calpen: loca quæ sereni
Deprimes cœli? quis erit recepto
Tutus Alcide locus inter astra?
Horrido tantum procul a Leone
Det pater sedes: calidoque Cancro:
Ne tuo uultu tremefacta leges

¶ Manes dic herculem ad inferos non reuersurum. ¶ Inquieti, cerberi semper vigilantis. ¶ Sume accipe; inuitat eum ad dolorem. ¶ Quos nubes: facias nubiferum splendorem: & sis Pallidus. ¶ Quando: & quando erit illud tempus quod inuenias alium Herculem. ¶ Quo: ad quem locum, quasi dicat nusquam. ¶ Quas manus: vertit sermonem ad mūdum. ¶ Miser: quia perdidisti defensorem tuum. ¶ Numerosa: habēs plura capita ut idra Aper si nascet alius aper in arcadia q̄s manus ipsorabis. ¶ Rhodopes alumnus: alius Diomedes. ¶ Elices: vrsæ septentrionalis vbi sunt populi crudeles. ¶ Stabulū: quia ibi pascebat equos suos carne humana. ¶ Iacet par: terra videt Herculem mori sicut alii moriuntur: vnde ē par omnibus: licet dum viueret non esset æqualis aliis: sed similis tonanti Ioui. Planctus exhortatur mundum ad lugendum. ¶ Cohibente nodo: ligante nullo vinculo. ¶ Exertos: nudatos. ¶ Sola: cludantur omnia templa præter vnū Iunonis. ¶ Obductis: clausis. ¶ Nouercæ: Iunonis. ¶ Vadis: vertit sermonem ad Herculem. ¶ Triumphum cerberum. ¶ Vmbra, tu non eris ille Hercules cum corpore sicut prius credebant vmbras seruare illam imaginē quā habebant in corpore: sicut de deiphœbo qui apparuit æneæ truncatis naribus. ¶ Solum, ut fecit prius sed multas alias animas quia nunc non eris grauis ¶ Puppis: cimba charontis quæ animæ vehuntur ad inferos. ¶ Non tamen: non eris iter uiles animas, sed cum iudicibus inferni cū quibus iudicabis. ¶ Geminos cretas, Rhadamantum & Minoem cretenses. ¶ Discernens: Examinas.

¶ Dites: potentes nolite credules esse. ¶ Purum ferrum: iustitia sine iniuria. ¶ Minimum: minimam fuisse licentiam: q̄ crudelia facta non habeant locum in tuis terris. ¶ Sed locū: pulchra sententia: ostendit nunc quem honorē habiturus sit Hercules apud superos. ¶ Arctoæ septentrionalis. ¶ Promit: accipit intelligit orientē. ¶ Occasu: occidentem intelligit vbi est mare mediterraneū in hispania. ¶ Nitebis: splēdebis tanquā sydus. ¶ Cōmisso: inter calpem & abilam scopulos quos fregit Hercul. ut ingressus maris mediterranei esset in oceanum. ¶ Resonare: quia ibi est strepitus propter scopulos. ¶ Deprimes: grauabis præsentia tua. ¶ Tutus, quasi dicat pauca sunt loca vbi non sit aliquod monstrū quod adhuc Herculem timebit. ¶ Leone: cancro de his superatis ad hercule diximus. ¶ Leges: cursus suos.

DAN.

¶ Nō vnquam: nunquam, vt ora dei iussu non vnquā credita teucris. ¶ Populi vetusti: qualem vocat Appollonius προσεληνην και προτοσονειον & Theocritus, nostri quoque poetæ ex imitatione confirmant. ¶ Populo timenti, mortuo iam pacatore. ¶ Tellus genuit: idest qui alter veluti terrestris Iuppiter cum cœlesti de paritate contendebat. ¶ Feri tyranni: ecbasin facit admonens exemplo Herculis principes & reges super sedeant spoliare & rapere, sed iustitiam colere, & populos in trāquilla pace custodire libeat. ¶ Quis erit recepto: & cum collocet te supremus iuppiter ubi leo te non videat ne pristinæ cladis recordatione conteritus insaniat & legē astrorum confundat.

Ruitura cautes mouit, & syluam trahit
Secum minorem. Chaonis quondam loquax
Stat lata uasti quercus, & phœbum uetat.
Vltraq; totos porrigit ramos nemus.
Gemuit illa multo uulnere impressio minax,
Frangitq; cuneos: resilit excussus Chalybs.
Vulnusq; ferrum patitur & truncum fugit.
Commota tandem est, tunc cadens lenta mota
Duxit ruinam. protinus radios locus
Admisit omnes, sedibus pulsæ suis
Volucres pererrant nemore succiso diem.
Quæruntq; lassis garrulæ pinnis nemus.
Iamq; omnis arbor sonuit,& sacræ quoq;
Sensere quercus horridam ferro manum.
Nulliq; priscum profuit ligno nemus.
Aggeritur omnis sylua,& alternæ trabes
In astra tollunt Herculi angustum rogum.
Rapit alta flammas pinus,& robur tenax,
Et breuior ilex. sylua contexit pyram,
Populea sylua frondis Herculeæ nemus.
At ille,ut ingens nemore sub nasamonio
Æger reclini pectore admugit Leo,
Fertur quis illum credat ad flammas rapi?
Vultus petentis astra,non ignes erant.
Vt pressit Oetam,ac suis oculis rogum
Lustrauit,omnes fregit impositus trabes.
Arcumq; poscit accipe hæc inquit sate
Pœantie dona & munus alcidæ cape.
Has Hydra sensit,his iacent stymphalides,
Et quidquid aliud eminus uici malum.
Victure felix,has enim nunquam irritas
Mittes in hostes.siue de media uoles
Auferre uolucres nube.descendent aues.
Et certa prædam tela de cœlo ferent.
Nec fallet vnquam dexteram hic arcus tuam.
Librare telum didicit,& certam dare
Fugam sagittis ipsa non fallunt iter
Emissa neruo tella.tu tantum,precor,
Accommoda ignes,& facem extremam mihi.
Hic nodus,inquit:nulla quem capiet manus:
Mecum per ignem flagret. hoc telum Herculẽ
Tantum sequetur. hoc quoq; acciperes:ait:
Si ferre posses.adiuuet domini rogum.
Tum rigida secum spolia nemeæi mali
Arsura poscit;latuit in spolio rogus.
Ingemuit omnis turba,nec lachrymas dolor
Cuiquam remisit,mater in luctum furens
Diduxit auidum pectus,atq; utero tenus
Exerta uastos ubera in planctus ferit.
Superosq;:& ipsum uocibus pulsans Iouem:

BER. ¶ Mouit: illa erat tanti ponderis: ut ruitura faceret tremere cautes.i.montem excelsam. ¶ Siluam minorem: minores arbores. ¶ Chaonis: chaonia regio est epiri alpestris: erat in hac silua quercus ita magna ut erant ille ex quibus dabantur respõsa in chaonia silua per columbas: idõ dicit loquax. ¶ Vetat: ramis suis faciendo vmbram ¶ Porrigit: erant ita magni rami ut extenderentur ultra alias arbores. ¶ Minax: dum nutaret. ¶ Multo vulnere: multis ictibus. ¶ Cuneos: lignum seu ferrum quod figitur in fissura ¶ Calybs: ipsum ferrum. ¶ Partim: frangebatur securis. ¶ Fugit: non potest intrare. ¶ Tandem: post multos ictus. ¶ Admisit: recepit lucem solis. ¶ Pererrant: fugiunt ad alios ramos. ¶ Lassis, fatigatis antequam inuenerĩt sedem: nam omnes arbores succiderant. ¶ Sonuit: dum incideretur. ¶ Sacre: consecrate Ioui. ¶ Profuit: quia succidebantur. ¶ Aggeritur: in vnum geritur ad faciendum piram. ¶ Angustum: respectu magnitudinis Herculis: aliter lege augustum quasi consecratum ¶ In astra: in altum. ¶ Tenax: forte. ¶ Herculeæ gratissime Herculi: nam illa coronatus iuit ad inferos. ¶ At ille: Hercules quãdo uidit accensum rogum ueniebat cum tanto impetu sic leo in nemore nasamonio: nasamon enim populus iuxta mare libicũ ¶ Reclini: flexo ad terrã. ¶ Nõ ignes: erat ita lætus ut uideretur petere cœlum non ignes. ¶ Vt pressit: postq̃ uenit in rogum: petiuit sagittas & arcum: & donauit philotete. ¶ Eminus: a longe. ¶ Irritas, frustra. ¶ Media nube: etiam si essent in altum. ¶ Certa: dicuntur tela certa quæ vulnerant p intẽtione mittentis. ¶ Fugam, cursum per rectum tenorem. ¶ Neruo: corda arcus. ¶ Accomoda: succende hanc piram. ¶ Hic nodus: claua nodosa ita ponderosa est quod nemo posset eã tractare. ¶ Capiet: quam nulla manus posset capere. ¶ Flagret: cremetur mecũ. ¶ Sequar: cõburat cũ ipsa claua: nam non sequetur melius quam iactatur. ¶ Hunc.s. nodum haberes: si posses illum ferre. ¶ Adiuuet, sicut alia ligna ad me comburendum. ¶ Nemei mali: petiit pellẽ leonis. ¶ Latuit, erat adeo magna illa pellis ut tegeret rogum. ¶ Remisit: dolor nõ pepercit lachrymis, omnes flebant. ¶ Diduxit, scindit. ¶ Tenus: usq; ad uentrem. ¶ Exerta: nudata. ¶ Pulsans: accusans.

DAN. ¶ Chaonis: chaõ Troianus fuit q mortuus i epiro nomẽ dedit memorãte Virlio. Dodona silua in chaonia ubi oracula dabant columbæ ioue. ¶ Phœbũ: radios & lucẽ solis. ¶ Frangitq; cuneos: quasi hac mõstra indignã Herculis mortem arguerent. ¶ Tandẽ: geminatis ictibus. ¶ Domus. nidi. domũ nidũ dicit: qd ex nidis uolucrũ primũ fuit domus excogitata: & corpra fabricari curial? & hyperbius fratres atheniesis: domos cõstituerũt antea specus erat p domibus quidã hoc uitruuium uestæ ascribunt. ¶ Nasamon: in libia populus predator. Silius lib. tertio. Accipe hæc inquit quẽadmodum superius perstrinxit: sagittas & arcum philoteti Hercules tradidit nec poterat qspiã extra philoctetem hæc tela torqre sagittas cogente Vlyxe inuentas in expeditione troiani belli cũ tractaret vnius sagittæ casu ille pes vulnerãs est quo herculis tumulum idicauerat ¶ Vulneris fœtore apd lẽnum relict? est. Propertius canit fuisse sanatum a machaõe. ¶ Tarda philoctete sanauit crura Machaon & reuersus Troia cõdidit petiliam in Calabria. De media nube aere. ¶ Certã nunq̃ fallentem. ¶ Hic nodus. claua Herculis fuit ex ligno oliuæ trinodis admodũ in caput crescẽs de qua meminit apollonius in qrto. σ τι βαρον δ᾽ εχενολον ἰδε αιωτολατε. τοισι πελωρτο δ᾽ εαπεφλισεν ιοβοχκοσασ &c. ¶ Fœminea: acri & uehemẽti uoce.

BER. Impleuit omnem uoce foeminea locum.
Deforme letum mater Herculeum facis.
Compesce lachrymas, inquit, introrsus dolor
Foemineus abeat. Iuno cur laetum diem
Te flente ducat? pellicis gaudet suae
Spectare lachrymas. comprime ifirmum iecur
Mater. nefas est ubera, atq; uterum tibi
Laniare, qui me genuit: & dirum fremens.
Qualis per urbes duxit argolicas Canem,
Cum uictor Erebi Dite contempto redit
Tremente fato, talis incubuit rogo.
Quis sic triumphans laetus in curru stetit
Victor? quis illo gentibus uultu dedit
Leges tyrannus? quanta pax obitum tulit?
Haesere lachrymae cecidit expulsus dolor
Nobis quoq; ipsis, nemo morituro ingemit.
Iam flere pudor est, ipsa, quam sexus iubet
Moerere, siccis haesit alcmene genis.
Stetit nato pene iam similis parens.
N. Nullas ne in astra misit ad superos preces
Arsurus? aut in uota respexit iouem?
P. Iacuit sui securus, & coelum intuens
Quaesiuit oculis, arce an ex aliqua pater
Despiceret illum, tum manus tendens sit.
Quacunq; parte prospicis natum pater:
Iste est pater, quem nocte commissa dies
Quaesiuit vnus: si meas laudes canit
Vtrunq; phoebi littus, & scithae genus,
Et omnis ardens ora, quam torret dies.
Si pace tellus plena: si nullae gemunt
Vrbes: nec aras impias quisquam inquinat.
Si scelera desunt: spiritum admitti hūc precor,
In astra: nec me mortis infernae locus,
Nec moesta nigri regna conterrent iouis.
Sed ire ad illos vmbra: quos uici: deos
Pater erubesco: nube discussa diem
Pande: ut deorum vultus ardentem Herculem
Spectet. licet tu sydera: & mundum neges.
Vltro pater cogere. si uoces dolor
Abstulerit ullas: pande tum stygios lacus:
Et redde fatis: approba natum prius.
Vt dignus astris uidear: hic faciet dies.
Leue est: quod actū est: Herculem genitor prius
Inuenit: an damnauit? hoc postq; addidit:
Nouerca cernat: quo feram flammas modo.
Flammas poposcit: hoc age alcidae comes:
Non segnis inquit: corripe Oetheam facem.
Quid dextra tremuit? num manus panida ipsū
Scelus refugit? redde iam pharetras mihi
Ignaue: iners: inermis. est nostros manus

¶ Deforme: Hercules audiens matrem clamantem dixit noli flere mī ne mortem meam turpem facias. ¶ Iecur: ubi est sedes amoris & indignationis. ¶ Firmum praeme dolorem intus. ¶ Dirum: cum magna uoce furens deposuit caput ut moreretur tali impetu ut fuit quando duxit cerberum. ¶ Dite contempto: plutōe neglecto. ¶ Fato: morte tremēte. ¶ Quis ipse tanta laeticia fuit ad mortem: quanta nullus vnquam triumphauit. ¶ Illo: tam laeto vultu. ¶ Haesere: firmatae sunt qui uidendo illum: ita laetum. ¶ Sexus: scilicet foemineae natura facilis: ad lachrymas. ¶ Siccis: sine lachrymis. ¶ Poene similis: ita fortis. ¶ Securus: ipse per se fortis: nullum rogauit. ¶ Despiceret: deorsum aspiceret. ¶ Vnus dies: sum ille filius qui genitus sum geminata nocte. ¶ Commissa: coniuncta. ¶ Quaesiuit acquisiuit. ¶ Vtrunq; littus: orientis & occidentis si totus mundus cantat laudes meas q; peperi pacem omnibus populis tu debes recipere me in coelum. ¶ Ardens ora regio orientalis. ¶ Gemūt: mortem meā. ¶ Inquinat: maculata cruore humano: nā omnes sceleratos de mundo sustuli. ¶ Desunt: per me remota sunt. ¶ Admitti: recipi. ¶ Nigri: Iouis Plutonis ne ad inferos descēdam. ¶ Ad illos: scilicet infernales. ¶ Vmbra: anima separata a corpore.

¶ Nube: quare sol obduxerat Radios nubibus ad testādum dolorem de morte Herculis. ¶ Neges sydera situ non uis mihi dare coelum facias saltem ut dispectent me ardentē. ¶ Voces: reuocat sententiam: si dixi quicquam indignum parce dolori meo qui me ita coegit loqui. ¶ Fatis: loco mortis. ¶ Approba: uirtutem meam prius tamen iudicat dignam coelo. ¶ Leue: parum ē quod feci respectu illius quod faciam hodie. ¶ Prius: quasi dicat damnas me prius quam cognoscas me filium tuum. ¶ Addidit: postea dixit saltem aperi coelum ut Iuno uideat quam fortiter feram flammas. ¶ Poposcit: his dictis petiuit ignē supponi rogo. ¶ Comes: o philotetes. ¶ Oetam: in mōte oeta. ¶ Tremuit: ego timebam supponere ignem & ipse dixit cur tremis tu putas hoc eē scelus impium. ¶ Redde, quia non moereris tela fortis uiri.

DAN. ¶ Iuno cur laetum diem: quae iouis constantia & patientia nostra inuidia carpitur: macrescit nāq; inuidia aliena semp felicitate. ¶ Dirum: tremendum & horribilit fremēs. ¶ Quis sic triumphans: suprema & maxima laus Herculis qui mortem non expauerit sed tanquā triumphās illam adierit. ¶ Quanta: hipalage. ¶ Haeserunt: nō emanarunt: ne ipsi quidem Alcmenae quam sexus infirmitas & amor maternus debuerant ɔmouere. ¶ Iste est: filius ille vnicus.

BER, ¶ Animo: suppone ignem eo animo quo me uides expectare. ¶ Arsurum: cape exemplum a me qui non timeo cũ arsurus sim. ¶ Rogat: tu tardas: & Iuppiter iam me uocat in cœlum. ¶ Venio: uerba Herculis. ¶ Impuli: tunc supposuit facem ardentem tremente manu. ¶ Refugit: uidebatur fugere. ¶ Reluctantur: nolebant appropinquare. ¶ Recedentem: ipse sequebat ignem. ¶ Caucasum: qa ille rogus erat tãta strues ut ardere crederes caucasum seu athõ. ¶ Sonus: nulla lamentatio. ¶ Ingemescit: q̃ combureret Herculem. ¶ Typhon: siue typheus gigas: credo q̃ si ibi fuisset ingemuisset. ¶ Encheladus: Gigas qui portauit. ¶ Ossam: montem thessaliæ. ¶ At ille: scilicet Hercules. ¶ Parens: herculea mater herculis. ¶ Correpta: scilicet ab inge. nõ mouebat se. ¶ Gerit aliquid: nam ligna aptabat forte deficiente igne. ¶ Monet: ne fleamus. ¶ Vrere: erat eo animo ut si ipse ureret alium. ¶ Fidem uix: credebant illum ignem esse uerum q̃ Hercules tam fortiter ferret eas flammas. ¶ Placita: non q̃ eturbata. ¶ Properat: ut pœna esset breuior. ¶ Cumq̃ læto forti: quando putauit satis quod fecisset multa fortiter i morte postea uoluit mori. ¶ Exundat: ubi uidebat maiorem ignem illuc ibat. ¶ Luxere: scilicet igni. ¶ Barbe: Seruius dicit i plurali barbas de animalibus in singulari de homine. ¶ Minax: cum instaret ignis prope vultum nũquam clausit oculos. ¶ Lãberent: circũdarent. ¶ Sed quid hoc: dat locum sequẽti scenæ. ¶ Nam uidet Alcmenam: quæ portabat cineres Herculis cremati.

BER, Timete. Veniẽs Alcmenas cum reliquiis herculis ita ultæ nostræ conditionem nõ diu durare ostẽ

Quæ tendat arcus? quis sedet pallor genis?
Animo faces inuade, quo alciden uides
Vultu iacere, respice arsurum miser.
Rogat ecce iam me genitor, & pandit polos.
Venio pater, vultusq; non idem fuit.
Tremente pinum dextera ardentem impuli.
Refugit ignis, & reluctantur faces.
Et membra uitant. sed recedentem hercules
Insequitur igné. Caucasum, aut pindũ, aut athõ.
Ardere credas. nullus erupit sonus.
Tantum ingemiscit ignis ad durum iecur.
Typhon in illo positus immanis rogo
Gemuisset ipse quiq; conuulsam solo
Imposuit humeris Ossan Enceladus ferox.
At ille medias inter exurgens faces
Semustus, ac laniatus, intrepidus, rubens.
Nunc o parens herculea, sic stare ad rogum
Te ma' ex inquit: sic decet fleri herculem?
Inter uapores positus: & flammæ minas
Immotus: inconcussus: in neutrum latus
Correpta flectẽs membra adhortatur: monet:
Gerit aliquid ardens. omnibus fortem addidit
Animum ministris: urere ardentem putes.
Stupet omne vulgus: uix habẽt flammæ fidem.
Tam placida frons est: tanta maiestas uiro.
Nec properat uri: cumq; iam forti datum
Leto satis pensauit: igniferas trabes
Hinc inde traxit: nimia quas flamma occupat,
Totasq; in ignem uertit, &, qua plurimus
Exundat ignis: recipit intrepidus: ferox.
Nunc ora flammis implet. ast illi graues
Luxere barbæ: cumq; iam vultum minax
Appeteret ignis: lamberent flammæ caput.
Non pressit oculos: sed quid hoc? mœstã intuor
Sinu gerentem reliquias magni herculis.
Crinemq; iactans squalidum alcmene gemit.

Trimetri Iambici.

ALCMENA. PHILOCTETES.

Imete superi fata: tam paruus cinis
Herculeus ẽ, huc ille decreuit gigas.
O Quanta titan in nihil moles abit!
Anilis (heu me) cœpit alciden sinus.
Hic tumulus illi est ecce uix totam hercules
Compleuit urnam. quam leue est põdus mihi.
Cui totus æther pondus incubuit leue.
Ad tartara olim: regnaq; o nate ultima
Rediturus ibas: quando ab inferna Styge
Remeabis iterum: non uti spolium trahas:
Rursumq; Theseus debeat lucem tibi.
Sed quando solus? ignis impositus tuas

dit: & lamentatur de seipsa ubi habitura sit locum amisso Hercule. ¶ Superi, timete: etiam nos mortem quando uideris Herculem mori. ¶ Gigas: Hercules ita magnus ut uideretur gigas. ¶ Decreuit, a decresco. diminutus est tantum ut capiatur in parua urna. ¶ Titan: exclamat ad solem. ¶ Moles magnitudo corporis. ¶ Anilis sinus: gremium meum tenuit herculem olim ita magnum. ¶ Hic: hæc parua urna. ¶ Leue: quia parum ponderat. ¶ Iterum: quasi dicat nunquam. ¶ Debeat lucem: quod reduxeris eũ ad superos non quæro q̃d redeas cum spolio ab inferis uidelicet cũ cer. & the. ut prius redisti: sed solus. ¶ Ignis: ardens flegeton retinebit animam tuã.

DAN. ¶ Non idem fuit: quando respondit patri. ¶ Iecur q̃ parte & lachrymari cogimur & amare. ¶ Encheladus: Titani & terræ filius suppositus ætnæ. caret dictio spiritu. ¶ Mater herculea: Alcmenæ. ¶ Gerit aliquid: uitam semper degit negociosa; adeo ut moriens aliquid etiam gesserit me iuuans me admonens.

DAN.

Imete: uenit in funere Herculis p alcmenã matrem & inuitatos ab ea ad funestũ mun?. ¶ Decreuit: exinanitus est. ¶ Gigas: Hercules immani corpore. ¶ Anilis sinus: sic electra exemptos de urna fictitios orestis cineres in sinum reposuit. ¶ Cui tutus: cum loco athlãtis cœlum sustinuit. ¶ Quando: nunquam.

BER.

Compescet vmbras, teq; tartareus canis
Inhibere poterit, quando Tænareas fores
Pulsabis? ah quas mater ad fauces agar?
Qua mors aditur? uadis ad manes iter
Habiturus vnum. quid diem questu tero?
Quid misera duras uita? quid lucē hanc tenes?
Quem parere rursus Herculem possum ioui?
Quis me parentem natus alcmenam suam
Tantus uocabit? o nimis felix, nimis
Thebane coniux, tartari intrasti loca
Florente nato, teq; uenientem inferi
Timuere forsan. quod pater tantum Herculis
Vel falsus aderas. quas petam terras anus?
Inuisa sæuis regibus, siquis tamen
Rex est relictus sæuus, hei miseræ mihi.
Quicunq; cæsos ingemunt nati patres
A me petent supplicia. me cuncti obruent,
Siquis minor Busiris, aut siquis minor
Antæus. urbes perfidæ terrent plagæ.
Ego præda ducar. siquis ismarios greges
Thracis cruenti uindicans, carpent greges
Mea membra diri. forsitan pœnas petet
Irata iuno. totus uretur dolor.
Secura uicto tandem ab alcide uacat.
Pellex supersum, supplicia de qua exigat.
Ne parere possem, fecit hic natus mihi
Vterum timendum. quæ petam alcmene loca?
Quis me locus? quæ regio? quæ mundi plaga
Defendet? aut quas mater in latebras agar?
Vbiq; certe nota! si patriam petam,
Laresq; miseros, argos Euristheus tenet.
Orbata thebas, regnum & Hismenum petam,
Thalamosq; nostros, in quibus quondam iouē
Dilecta uidi? pro nimis felix nimis,
Si fulminantem & ipsa sensissem iouem.
Vtinam meis uisceribus alcides foret
Exectus infans, nunc datum est miseræ, datum
Videre natum laude certantem ioui.
Et hoc daretur scire, quod fatum mihi
Eripere posset, quis memor uiuet tui?
O nate populus? omne iam ingratū est genus.
Petam Cleonas? arcadum an populos petam?
Meritisq; terram nobilem quæram tuis?
Hic dira serpens cecidit, hic ales fera,
Hic rex cruentus, hic tua fractus manu,
Qui te sepulto possidet cœlum Leo.
Si grata terra est, populus alcmenam tuam
Defendat omnis. Thracias gentes petam,
Hebriq; populos? hæc quoq; est meritis tuis
Defensa tellus, stabula cum regno iacent.

DAN.

CTænareas: ubi est ingressus ad inferos. Pulsabis, scilicet redeundo: quasi dicat nunquam. Aditur: petitur locus mortis: quæ uia sequar te ad inferos. Vnum: quia ibi si non redibis: ideo solū iter erit. Duras, iam debuisses deficere uidendo mortem filii. Tantus: tā magnus ut Hercu. quasi dicat nunquā talem habebo. Thebani coniunx: amphitrio: fœlix qui mortuus nō uides tantum dolorem de morte filii. Timere: quia eras pater Hercu. Vel: etiam si nō eras uerus pater eius. Anus: ipsa uetula quo ibo cum sim odio omnib? Tyrannis propter filium. Si quis: corrigit se: si quem filius meus reliquit in terras quasi dicat: interfecit omnes. Nati. i. filii illorum quos interfecit petent a me suppliciū. Busiris: minor filius busiris. Perfidæ: plage regionis in meridie, ubi populus pisses. Hismarios: thracenses equos si quis filius diomedis restat. Greges diri: equi pasti carne humana dilacerabunt me apponet me præsepibus illorū. Irata quia dicor pellex eius. Vertetur: odium quod habebat in Herculem totum uertet in me. Secura: nihil curans de hercule qa uictus est. Vacat: non habet agendum aliquid: vnde ipsa supersum eius pellex in quā exerceat iras. Ne parere: timebit ne pariam alterum Herculem propterea me perdet. Nota: cognita propter uirtutem Herc. Patriam: argos. Euristhe?, qui ipabat herculi. Orbata: priuata filio. Hismenum: fluuium thebanum. Thalamos, qa nupta fuit amphitrīoi. Fulminātem nimis fœlix fuissem si iuppiter me fulminasset: quēadmodū semelem Thebanam matrem bacchi & deutero meo fuisset exectus: idest incisus infans her. Certantē equātem laudes her. Et hoc ti: eo amisso magis dolerem nam magis dolemus amissis rebus magnis quā paruis. Cleonas: ciuitatem ubi Hercules leonem interemit. Nobilem: famosam. Meritis: qui ibi interfecit aprum hic alio loco, ales fera stimphalis. Rex: cruentus Busiris. Leo: scilicet nemeus seu cleoneus qui in astra collocatus est. Defensa: quia ibi interfecit diomedē.

CTænareas fores: fauces quæ ducunt ad tartarum. Mater ego Herculis. Additur: passiue sicut Ouidius in analibus. Vnde nem? nullis illud aditur eqs. Duras: sustines. Tenes, moraris. Quē parere: quādo nullum amplius paritura sim Herculi simillimum melius moriar comes Herculis q̄ superuiuaz orba. O nimis fœlix, qui funus filii non deplorasti: cōtra infœlix pater qui superest functo filio quemadmodum nestor qui de nimio stamine de legibus fatorum multa conquestus est qd uiderit actis antilochi barbam ardentem. Veniente: eum te sicut uicissim eo pro uenio frequenter usurpatur. Vel falsus etiam si falsus omnino formidabilis fama percelebri tui gnati. Cçlos: ab Hercule. Busiris: tale est, si quis mihi paruulus aula luderet æneas & quidem si honorato credimus parribus illi erant cognomines ubi alterius nomen fuisset ꝑtermissum. Forsitan pœnas petet: exiget a me pœnas iniuriam filii si quas vnquam nisi uincēdo illi fecit iniurias aut q a me natus sit: licet testante Papinio. Nil culpa nepotibus obstet. Vertetur: in caput meum cum detur omnis faba. Euristheus, æmulus Herculis cui propter nasciturum Herculem cœlum interclusum est indignatione Iouis. Et ipsa: sicut semele. Cleonæ: sunt iuxta Nemeam in Archadia: vnde cleoneus leo quem peremit Hercules. Valerius flaccus in primo cleoneo iam tempora clusus hiatu alcides. Hebri populos: Thracas, hebrus fluuius ex pindo trahens ortum ut placet Aristoteli in secundo methaurorum.

Hic pax creuento rege prostrato data est.
Vbi enim negata? quod tibi infelix anus
Quæram sepulchrum? de tuis totus rogis
Contendat orbis. reliquias magni Herculis
Quis populus, aut quæ tẽpla, quæ gentes colẽt?
Quis iam petet, quis poscet alcmenes onus?
Quæ tibi sepulchra nate, quis tumulus sat est?
Hic totus orbis fama erit tumulus tibi.
Quid anime trepidas? Herculis cineres tene.
Complectere ossa, reliquiæ auxilium dabunt.
Erunt satis præsidia, terrebunt tuæ
Reges uel vmbræ. Phi. debitos nato quidem
Compesce fletus mater alcmene inclyti.
Non est gemendus, nec graui urgendus nece.
Virtute quisquis abstulit fatis iter.
Æterna uirtus Herculem fleri uetat.
Fortes uetat mœrere, degeneres iubet.
A. Sedabo questus? uindicem amisi parens
Terræ atq; pelagi, quaq; purpureus dies
Vtrunq; clara spectat oceanum tota.
Quot misera in vno condidi natos parens?
Regno carebam, regna sed poteram dare.
Vna inter omnes terra quas matres gerit,
Votis peperci: nil ego a superis petii
Incolume nato. quid dare Herculeus mihi
Non poterat ardor? quis deus quidquam mihi
Negare poterat? uota in hac fuerant manu.
Quidquid negaret Iuppiter, daret Hercules.
Quid tale genitrix ulla mortalis tulit?
Defleuit aliqua mater, & toto stetit
Succisa fœtu, bisq; septenos greges
Deplanxit vna, gregibus æquari meus
Quot ille poterat? matribus miseris adhuc
Exemplar ingens deerat, alcmene dabit.
Cessate matres, pertinax siquas dolor
Adhuc iubet lugere quas luctus grauis
In saxa uertit. cedite his cunctæ malis.
Agedum, senile pectus o miseræ manus
Pulsate. & vna funeri tanto sat est,
Grandæua anus defecta? quod totus breui
Iam quæret orbis, expedi in planctus tamen
Defessa quanquam brachia, ut inuidiam deis
Lugendo facias. aduoca in planctum genus.

Anapestici.

ALCMENA SOLA.

Flete alcmenen, magniq; Iouis
Plangite natum, cui concepto
Lux vna perit, noctesq; duas
Contulit Eos. ipsa quiddam
Plus luce perit, totæ pariter

BER. ¶Vbi: quasi dicat in nullo loco: quia toti mundo dedit pacem. ¶Contendat, ut habeãt cineres tuos ¶Onus: urna quam gestabat Alcmena manibus. ¶Totus orbis: tua fama: erit tibi magnum sepulchrum per totum orbem. ¶Quid anime: seipsam dicit non timendum est: dum tenes cineres filii: quia adhuc erũt tibi præsidia quãdo reges adhuc timebunt vmbram Herculis. ¶Debitos consoletur Alcmenam philoctetes. ¶Abstulit iter: nam cum mors extinguat omnia sol: uirtus superstes restat: vnde non est dolendum de morte filii qui tot præclara facinora egit ut immortalitatem nois sui meruerit. ¶Degeneres: uiles carentes uirtute. ¶Sedabo: interrogatiue cessabo. ¶Vindicem: vnde magna est mea iactura. ¶Vtrunq; oceanum: orientem & occidentem. ¶Quod amisi vnum filiũ sed possum existimare perdidisse multos in vno: nam plures ualebat. ¶Condidi: sepeliui ¶Poteram dare: & si nõ haberem filium regum uictorem. ¶Vna: cum haberem filium Herculem nunquam feci uota diis quia illis non indigebam. ¶Quid: quasi dicat: oia poterat dare. ¶Manũ: scilicet Herculis. ¶Defleuit: nunc comparat miseriis aliorum. ¶Bis septenos quatuordecim filios Niobem intelligit de qua diximus in prima tragœdia. ¶Ille: meus Hercules ¶Quot gregibus: quam multæ multitudini filiorũ poterat æquari. ¶Alcmene ipsa ut numeraretur inter miseras matres. ¶Dabit: scelicet exemplum miseræ matris. ¶Cessate o matres iam cessate a luctu & consolate uos in comparationem mei. ¶Pertinax, adhuc durans. ¶In saxa: sicut dicitur de niobe. ¶His malis: scilicet meis. Nam plura habeo q̃ uos omnes simul. ¶Agedum: exhortatur seipsam ad luctum. ¶Vna: ego sola non sum satis ad tantum luctum. Vnde uellet totum mundũ resonare plãctu. ¶Breui: scilicet spacio nascentur monstra nec erat Hercules: & cum omnes uocabunt. ¶Expedi: exere brachia nuda ad plangẽdum.

BER. Flete, mutat versum & facit anapesticum, Alcmenem: miserias meas. ¶Eous: aurora. ¶Contulit: coniunxit. ¶Plus luce q̃uis lux sit utilis uitæ: tñ aliqd maius petit. s. Her.

DAN. ¶Hic pax: illic pax tranquilla duce filio ¶De tuis totus rogis: quæritur gloria a populis per monumẽta uirorum præstantium: quemadmodum grauis illa & capitalis pugna testificatur inter himerenses & catanenses exorta de cineribus Stesichori ad quã dirimẽdam Phalaris Astiphaleus iudex electus fuit, & tandẽ ꝑ Cataneis plata sũia: quoniã apcatane studiis litterarum operam nauasset egregiam. Imereus enim fuit Stesichorus poeta cæcus: cæteroq; facundissimus ¶Onus alcmenes, her. ¶Hic totus orbis: cocliũ sepultura est urna carentibus: tu uero ubiq; eris præsto fama & meritis. ¶Reliquiæ hercu. etiam mortuus tibi opem feret herc. ¶Non est gemendus mors eorum lugenda est: quorum laus emori non potest ¶Vindicem: ego parens amisi uindicem terræ. ¶Quot misera vnus her. est mihi flendus pro innumeris gnatis quo solo erã regina, nã gloria parentis est filius sapiẽs. ¶Succisa: orba fœtu prius. ¶Cessate mřes ego vna hodie antecedo oẽs miseras miseria.

DAN. Flete: Herculea ruz uirtutẽ per lugẽtem Alcmenam anacephaleosie Carmine pindarico. ¶Ves: crasis in dictione aut melius ꝑm græcam inflexionem quæ est γοε, οοε, inde torquetur νοοε quæ dictio nonnunq̃ corripit primã apud latinos qđ nuſq̃ inuenies in græcis auctoribus: cur id agãt latini uiderit eruditi, duæ noctes fuerũt cõmistæ dum her. sereret Iuppiter.

BER.

¶Penetrare: ire quando illos interfecit. ¶ Madens: sanguinolentum. ¶ Cerula: quia est insula in mari clara tonāte quare ibi Iuppiter est educatus. ¶ Centum.nam ibi centum erant urbes ut iquit Vir. ¶ Idra: nam in creta Idra mons aliusque eiusdem nominis in phrygia. ¶ Arma: nam illi sacerdotes galeas & arma percutiebant in sacrificiis ut plene scribit. Ouid. in fastis. ¶ Creta: uocatiui casus. ¶ Genus: appositio est: nam genus archadia: ut supra diximus: asserebat sese ortam esse ante lunam & sydera vnde dicit Phœbo nondum nascente. ¶ Iuga spartes: montes lacedęmonis & Nemeæ resonent planctu. ¶ Mænala: montē archadiæ. ¶ Poscite: repetite. ¶ Setiger: aper ab illo i agris uestris fuit interemptus & ales.i. alites stymphalides. ¶ Sequi: sagittas nam uulnerata cadebat ad terram cum sagittis. ¶ Velata: nam cū alis obscurabāt lucē. ¶ Sitoniæ: thracenses nam siton mons ē thraciæ. ¶ Infans: quia stabula.i. equi Diomedis non uescuntur uestris infantibus. ¶ Viscera: filios uestros. ¶ Libera tellus: scilicet libia. ¶ Plaga ra.hispania de qua rapuit Hercu armenta gerionis. ¶ Vtraq; thetis, utrumq; mare orientale & occidentale. ¶ Vos quoq;: etiā dii debetis flere quia profuit nobis quando gigantes uolebant ascendere cælum. ¶ Numina dei appositiue turba citati: idest uolubilis cœli. ¶ Tulit cælum: supposuit humeros loco athlātis. ¶ Spirauit: uoluit spirare & quiescere. ¶ Vbi uertit sermonē ad Iouem dicens ubi Iuppiter est cœlum quod promisisti filio. ¶ Mortalis: nam illum immortalē facere promiseras. ¶ Pepercit: beneficia: Her. exprobabat Ioui nisi fuisset Hercu. q; fulmina expendisses cōtra tyrannos & monstra. ¶ Ignis fulmen. ¶ Iaculare: saltem si non uis suscipere filium in cœlum mitte in me fulmen ut fecisti in semelem matrem Bacchi cuius fabula nota est apud Ouidium lib. meta.

Plangite gentes. quarum sæuos
Ille tyrannos iussit stygias
Penetrare domos, populisq; madentem
Ponere ferrum. fletem meritis
Reddite tantis. totus, totus
Personet orbis. fleat alcidea
Cœrula Crete. magno tellus
Clara tonante, centum populi
Brachia pulsent. nunc Curetes,
Nunc Corybantes arma idæa
Quassate manu. armis illum
Lugere decet. nunc nunc funus
Plangite uerum. Iacet alcides
Non minor ipso creta tonante.
Flete Herculeos arcades obitus,
Non dum phœbo nascente genus.
Et iuga Spartes nemeæq; sonent.
Feriatq; graueis Mænala planctus.
Poscite magno alciden gemitu,
Stratus uestris setiger oris.
Alesq; sequi iussa sagittas,
Totum pinnis uelata diem.
Flete argolici, flete cleonæ,
Hic terrentem mœnia quondam
Vestra Leonem fregit nostri
Dextera nati. date Sirboniæ
Verbera matres/gelidusq; sonet
Planctibus Hebrus flete alciden,
Quod non stabulis uescitur infans.
Nec uestra greges uiscera carpunt.
Fleat antæo libera tellus,
Et rapta fero plaga Geryone.
Mecum miseræ plangite gentes.
Audiat ictus utraq; Tethys.
Vos quoq; mundi turba citati
Flete Herculeos numina casus.
Vestrum alcides ceruice meus
Mundum superi cœlumq; tulit.
Cum stelligeri uector olympi,
Pondere liber spirauit atlas.
Vbi nunc nostræ Iuppiter arces?
Vbi promisse regia mundi?
Nempe alcides mortalis obit.
Nempe sepultus. quoties telis
Facibusq; tuis ille pepercit?
Quoties ignis spargendus erat?
In me saltem iaculare facem.
Semelenq; puta,
Iam ne Elysias o nate domus,
Iam littus habes, ad quod populos

DAN.

¶Quorum: ad significatum. ¶ Iussit: coegit ut anisum dicere iussit. ¶ Ponere: aphæresis. ¶ Madens: illorum cruor. ¶ Centum: numerus est discret⁹ apud Home. ¶ Armis: quibus excellunt. ¶ Nondum phœbi: idest luna nam proselenes dicti sunt teste Appo. & Pluta. in quæstionibus. ¶ Velata: actiue dixit. ¶ Argolice: castiga argolici. ¶ Sithoniæ: Thracia teste.i. Gel. uetusto nomine Sithon appellata est: inde Sithon. & Sithōia declinata. ¶ Vescit: aut passiue positum est: aut per hipalagem lege. ¶ Thetis: tropas. Citati uersatilis & uolubilis. ¶ Ad quod: litus. ¶ Populos: animas nā perpetuus ad mortem concursus & turbæ uix satis una ratis.

¶Natura:

BER. ℭNatura : quia naturaliter omnia moriunt. ⸿Præclusit: an clausum est tibi iter ut non possis transire quod timeatur ne iterum rapias cerberum ut fecisti prius. ⸿Morantur: tenent ne ingrediaris. ⸿Quis: quantus tumultus debet esse in inferno. ⸿Nauita: Charon credo ꝙ ipse fugiat. ⸿Centauris: qui dicuntur esse in primo gressu inferni cum uiderunt te fugiunt: & alios vngulis suis feriūt fugiēdo. ⸿Idra, quæ est in primo limine inferni: ut scribitur a Virgilio. ⸿Mersit: quare adhuc est illi sua figure. ⸿Angues: quia plura capita habebat. ⸿Labores: monstra quæ uicisti. ⸿Fallor: nunc castigat se ꝙ filius non est ita terribilis quemadmodum erat in mundo: cum illic nulla arma habeat qd sane satis nobis mōstra in extrema die nulla arma pedesse. ⸿Argolico, quē iter fecit apud Cleonas. ⸿Cōtecta: uestita: pilis fuluis. ⸿Operit: tegit sinistrum brachium tuum. ⸿Valātque circundant caput: nam rictus leonis gestabat in capite & reliquam partem supra humeros. ⸿Dentes: scilicet leonis. ⸿Donum: nam sagittas reliquisti philothete. ⸿Pharetræ: apposituc donū. ⸿Dextra minor, philothe. ⸿Mãsurus: non rediturus.

BER.
Vid mea Alcmena audit uocē dicētē mater quid flēdo mōstras me mortuū qui iam teneo cœlum. ⸿Fatū, mortem. ⸿Parce: noli plorare

Natura uocat? an post raptum
Styx atra canem præclusit iter.
Teq; in primo limine Ditis
Monstra morantur? quis nunc vmbras
Nate tumultus, manesq; tenet?
Fugit abducta nauita cymba?
Et centauria Thessala motis
Ferit attonitos vngula manes?
Anguesq; suos hydra sub vndis
Territa mersit? teq; labores
O nate timent?
Fallor, fallor uæsana parens.
Nec te manes, vmbræq; timent.
Non argolico rapta Leoni
Fulua pellis contecta iuba
Læuos operit dura lacertos,
Vallantq; feri tempora dentes.
Donum pharetræ cessere tuæ,
Telaq; mittet iam dextra minor.
Vadis inermis nate per vmbras,
Ad quas semper mansurus eris.
Trimetri iābici partim. Hercules. Alcmena.

Vid me tenentem regna syderei poli,
Cœloq; tādem redditū planctu iubes
Sentire fatum? parce, nam uirtus mihi
In astra, & ipsos fecit ad superos iter.
A. Vnde sonus trepidas aures ferit?
Vnde meas inhibet lachrymas fragor?
Agnosco agnosco, uictum est chaos.
A Styge nate redis iterum mihi.
Fractaq; non semel est mors horrida:
Vicisti rursus noctis loca,
Puppis & infernæ uada tristia.
Peruius est acheron iam languidus,
Et remeare licet soli tibi.
Nec te fata tenent post funera.
An tibi præclusit pluton iter?
Et pauidus regni metuit sibi?
Certe ego te uidi flagrantibus
Impositum syluis, cum pluribus
In cœlum furerent flammæ minis.
Arsisti certe, cur te ultima
Non tenuere tuas vmbras loca.
Quid timuere tui manes precor?
Vmbra quoq; est Diti nimis horrida.
H. Non me rigentes stagna Cocyti tenent,
Non puppis vmbras furua transuexit meas.
Iam parce mater questibus, manes semel,
Vmbrasq; uidi. quidquid in nobis tui
Mortale fuerat, ignis inuictus tulit

⸿Vnde Alcmena: audiens ista uerba miratur vnde sit ista uox credo ꝙ Hercules reuersus est ab inferis & illic omnia ipsum timuerūt. ⸿Inhibet, prohibet ne ploret. ⸿Chaos: infernus. ⸿Non semel: bis uictus tibi ifernus & mors horrida ⸿Peruius: per quem potuisti iterum redire. ⸿Remeare reuerti. ⸿Tibi soli: quod aliis non contingit. ⸿Tenent: quod non reddeas. ⸿Metuit: ne raperes regnū inferni. ⸿Certe: uidi te ardentem in rogo & mortuum: sed tamen non potuisti retineri apud inferos. ⸿Precor: dic quid tui: casus genitiui, i, quid te timuerunt. ⸿Vmbra: scilicet tua. ⸿Non me: respondet vmbra herculis se non fuisse apud inferos: quia satis fuit quod uinēs illud adierit. ⸿Tui: ex parte tui genitricis quæ mortalis es expurgatum fuit in his rogis. ⸿Tulit: expurgauit.

DAN. ℭFugit: interrogatiue legendum est. ⸿Fallor: petebat enim tartaream militiam nudus & sine armis: nam licet quis clypeo se pregat & galea. Mors tamē inclusum protrahet indē caput.

DAN.
Vid me: catastrophe de omortalitate in apotheosim meritis aureæ uirtutis. Solatur matrem, Hercules iam deus effectus. ⸿Vnde sonus: quem audiui iudicem filii mei iam in collegium deorùm trāslati. ⸿Iterum quia semel cum Theseo.

BER. ¶Paterna: pars diuinitatis quę ex ioue erat, est reddita coelo. ¶Virtus: facit immortales & timidi q habent uicia moriunt. ¶Pręsens dicis te nescire vnde sit hic sonus uenit ille ex coelo ubi ego sum. ¶Euristheus: iam Euristheum non timebis quem supra diximᵒ imperasse. Herculi hic tibi dabit poenas. ¶Transcendens: superans superbum caput .i. Euristheum: cum me filium tuum deum habebis. ¶Mane: rogabat mater ut resisteret: & illa fugit ab oculis eius. ¶Credula: quia miseri putant uidere interdum quod non est uerum. ¶Canam, ibo thebas & aperte denunciabo Herculem factum deū esse.

BER. Nunquā: uersus Anapesticus: Hic Chorus laudat uirtutes quæ sola immortales homines facit ut Plato plene testatur q uoluit puris animabus aditum patere in coelum: contaminatas uero deprimi in terris addēdo cocytosphlegetontasq; fluuios flammiuomos. ¶Lethaeos: infernales. ¶Summas horas: ultimum tēpus uitæ. ¶Pādet: aperiet hi sunt de quibus Maro inquit. Hos ar-

Paterna coelo pars data est, flammis tua.
Proinde planctus pone, quos nato pater,
Genitrix inerti. luctus in turpes cat?
Virtus in astra tendit in mortem timor.
Præsens ab astris mater alcides cano.
Poenas cruentas iam tibi Euristheus dabit.
Curru superbum uecta transcendens caput.
Me iam decet subire coelestem plagam.
Inferna uinco rursus alcides loca.
A. Mane parumper, cessit, ex oculis abit.
In astra fertur. fallor, an vultus putat
Vidisse natum? misera mens incredula est.
Es numen, & te mundus æternus tenet.
Credo triumphis, regna Thebarum petam,
Nouumq; templis additum numen canam.

Anapæstici. CHORVS.

Nunquam stygias fertur ad vmbras
Inclyta uirtus. uiuite fortes,
Nec lethæos sæua per amnes
Vos fata trahent. sed cum summas
Exiget horas consumpta dies,
Iter ad superos gloria pandet.
Sed tu domitor magne ferarum,
Orbisq; simul pacator ades,
Nunc quoq; nostras respice terras,
Et si qua nouo bellua vultu
Quatiet populos terrore graui,
Tu fulminibus frange trisulcis
Fortius ipso genitore tuo
Fulmina mittens.

dens euexit ad æthera uirtus. ¶Sed tu: iam precatur Herculem tāquam deum. ¶Ades: faueas nobis & gere curam nostri: ut si quod monstrum natum fuerit de coelo mittas fulmina.

DAN. ¶Vmbra: simulachrum enim petit manes: coelum anima & corpus in puluerem soluitur.

Nunquam stygias laudat herculem Chorus & numen adorat uirtutis herculeæ: peruenimus tandem in optatum portum: lector candide: pelagus ingens emensi præcipiti cursu. perfecimus nāq; intra menses tris inter .ix. annorum: non absq; tamē periculo imminentis naufragii: nam importunissimi isti remiges nostri dum nimis auide ad tuam pecuniam uela contendunt: in infames scopulos: in sæuam carybdim & Scyllam immanem hanc meam sutilem cymbam prope modum pertraxerunt: erat .n. hoc mare nauigādum rate fatidica & magistro tiphi. sed gratias tandem cum coronis deo optimo persoluamus uendibiliori merce post hac nauigaturi.

F I N I S.

¶Habes amice lector commentaria in aureas. L. Aenei Senecæ tragoedias tanto uitæ bono: vt si diligenter eas perlegeris: nihil tibi conducibilius reperire possis ad bene uiuendum: & ad rerum locorumq; omnifariam cognitionem: ibi sententiæ graues ad instituendum uitæ modum: hystoriarum fabularumq; narratio: fortunæ uarietas urbium: montium: aequarum: maris: & fluuiorum: regionum populorumq; descriptio: uerborū enucleatio: ordo textus ita simplex: vt quisq; nouitius omnia facile percipere ualeat. Itaq; leges gratum accipies: si minima prosequuti sumus: ut tu maiora indipiscere possis. Vale.

¶Impressum Venetiis per Bernardinum de Vianis de Lexona Vercellensem.
Anno Domini, M, D, XXII, die, VI, Nouembris.

Registrum.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R.

Omnes sunt quaterni præter Q & R qui sunt quinterni.

Quinterni .14.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR HERCVLES FVRENS, ARGVMENTVM.

Continet hæc prior Tragœdia querelas Iunonis, & indignationē cōtra pellices Iouis mariti sui. simulq; contra Herculē ex pellice natū. Cōtinet & Megaræ fletū ob cōiugis Herculis absentiā, & ob tædia minasq; Lyci, quippe qui Creonte rege & filiis occisis, Thebanū imperiū occupauerit, eiq; vim pariter iferre tentauerit. Mox ab inferis rediēs Hercules, cognitis, quæ fecerat Lycus, iocedentem illū ad sacrificandū, ob portū regnū, interficit. Sed sui in Herculē odii Iuno minime ēt adhuc oblita, iussit ut is furore corriperet. Quo actus misere Hercules cōiugi & liberis uitā eripuit. Postremo mēte resumpta, illarūq; cædiū cognito authore, sibi piter & manū intulisset vltro, ni genitoris sui piæ pces intercessissent.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR THYESTES, ARGVMENTVM.

Cogit, excitatq; ab inferis Megæra ex furiis vna Tātalū olim Phrygiæ regē ad odia cōmiscenda inter duos fratres, Thyste; & Atreū nepotes eius. q Mycenis alternis annis regnauerāt. At Atreus furiis agitatus, cōsilio cū seruo inito, deliberat quo pacto uindictam de fratre sumat, qđ dolis Aeropen sibi cōiugē cōstuprarit, quodq; arietē aurei uelleris subripuerit. Igiť ab Atreo simulata recōciliatione Thyesti reuocato Mycenis & iscio apponanť in cōuiuio sui filii epulandi. Postremo cū ēt sanguinem illorum in patera propinasset Atreus, iussit domum afferri capita. Queis uisis et agnitis difflet quidē Thyestes, sed Atreus qđ uindicta pcesserit, oblectať.

THEBAIDIS TRAGOEDIAE DIMIDIATAE ARGVMENTVM.

Oedipus soluto ænigmate, Sphingis bñficio ac interfecto parēte, Thebaræ potitus iperio, necnō & Reginæ genitricis matrimonio, vt demū paricidiū, & icestū cognouit suū, sua sibi manu effodit oculos. Is igiť Oedipus filiam rogans inducit, uti parentē deserat errabundū, nā ea sibi capto oculis semitā prætentabat. Paranť mox bella inter utrunq; Oedipodis filiū Etheoclē. s. ac Polynicē. Ad quæ sedanda pergit mater Iocasta, rogans, ne inter se, sed in ipsam arma suscipiāt. ac demū utriq; exercitui suadet, arma deponant. Cæterum cū desint Chorus & actus postremus, Tragœdia hæc iperfecta existimať.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR HIPPOLYTVS, ARGVMENTVM.

Hippolytus Thesei & Antiopæ filius, cū aio insedisset oīse uoluptatū lenocinio abdicare, venationi tm̄ intētus uitā ducebat cœlibē, & a mulieræ blanditiis alienā. Sed Phœdra nouerca eius priuigni forma, ætateq; illecta, & amore uæsano correpta, & mariti absentia aīata, ac demū dolore deuicta, & ægritudine causata vulnus iuueni detegit, & inuitat ad uenerē. At cū se sentit a priuigno acrius increpari, & cupitos amplexus ptinaciter denegari, infensa ilico & amoris oblita, Hippolytū isimulat Theseo ab iferis redeunti, ceu is eā ligdo interpellarit. Igiť adolescēs patris declinās furorē isenso curru distrahiť atq; diserpiť ab eqs suis, a Phocis exterritis, quos imiserat Aegeus. Postrēo Phœdra sui facioris scenā detegēs, sup Hippolyti corp⁹, misere gladio seipāʒ ɔficit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR OEDIPVS, ARGVMENTVM.

Laborantibus pestilentia Thebis, ibiq; tū regnāte Oedipode, de quo satis superius in Thebaide cōsultus Apollo, an pesti remediū foret ullū, rñsum tulit, nō cessaturā illā, donec Laii interitus expieť. & interfector illius plectatur exilio. Cæteræ cū interfectoris nomē minime indicasset, ab Oedipode Tiresia uates ɔsulta, pādit, ipm fuisse Oedipodē, qui regē Laiū peremerit. Deprehēdēs postremo Oedipus coniecturis qbusdā, artis magicæ bñficio uera locutā fuisse Tiresiā, & sibi effodit oculos, & Iocastæ parēti plurimū id rogāti gladio uitā eripuit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR TROAS, ARGVMENTVM.

Excisa deletaq; Troia Græcis in patriā redire parantibus apparuit Achillis vmbra, quē Paris in tēplo Apollinis iterfecerat. Ea monuit, ut mães sui Polyxenæ puellæ regiæ uictima placarenť, cuius enixe, dū uiueret, connubiū expetebat. Primū igiť Troię sæuū defleť excidiū Mox ab Vlysse ingriť Astyanax puer Hectoris filius, ut tollať e medio, neqd supersit reliquiaræ ad Iliū vindicādum. Reperto demū puero, abductaq; puella, ut referť a Nūtio, ea qdē in Sigeo ad tumulū Achillis mactabat ille præcipitať e turri. Referunť aūt icčirco, qđ horrenda minime actitanť in scena, sed tm̄modo recitanť.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR MEDEA, ARGVMENTVM.

Medea quondā, cuius apud Nasonē, Diodoræ, et Iustinum rite extat historia, queriť in hac septima Tragœdia de Iasonis periurio atq; repudio, in cuius etiā vltionē sæuissime aduocat deos oēs. Mox vnius diecula a Creonte, q exiliū illi indixerat, dilatione ipetrata, secū deliberat ipsa Medea, ut & veneficioræ ope Creōtis dom⁹ icēdio absumaťt, & filii, quos ex Iasone receperat, añ ipsius parētis ora misere iuguleť. Quę scelera, ut fœmina scelestissima statuerat, fœde & imaniter in calce patranť.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR AGAMEMNON, ARGVMENTVM.

Thyestes olim ille natorum tumulus, nefandis iniuriis ab Atreo germano suo admodū lacessitus, ab iferis remeane excitat & hortať Aegisthum filiū, vt ppere se accingat ad tātas suæ domus iniurias ulciscēdas. Agamēnonis itaq; ex Atreo geniti, & in bello Troiano diuti⁹ cōmorātis cōiugē Clytēnæstrā, vt stupræ clemēter iserat, inuadit Aegisthus, qđ & iampridē oraculū persuaserat. Illa demū Aegisthi amore correpta, coq; identidem potita, quo minus adulteri complexus impedirenť, reuersum maritum, nec sibi talia metuentem interficit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR OCTAVIA, ARGVMENTVM.

Satis constat Octauiam, quæ huic tragœdiæ fecit titulū, patrem habuisse Claudium imperatorē, matrem uero Messalinam filiam Barbari Messalæ eiusdem Claudii consobrini. Hæc Octauia Syllano primum despōsata est. Quo repudiato atq; occiso, iterum a patre Neroni collocata est priuigno suo, quē antea adoptauerat. Sed Nero illius consuetudinem aspernatus, ægre ferente id Ro. Po. dimisit, vt sterilem, moxq; etiā interfecit, adulterium falso probante Aniceto pædagogo, quod ei falso etiam obiecerat Nero. Queritur itaq; nunc Octauia miserrimam fortunam suam, simulq; patris obitū, quē filius ueneno necauerat queriť insuper Seneca Neronis ipsius præceptor mores sui temporis atq; calamitatē. Demū iussu principis infelix Octauia, annuente id Po. Ro. quod iampridem negauerat, ad necē tradiť.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR HERCVLES OETHEVS, ARGVMENTVM.

Hercules sacrificaturus ob deletæ Oechaliæ urbis victoriam & raptum Iolæ, ad Deianirā coniugem misit puerum, qui uestem afferat, qua uti in sacrificando cōsueuerat. Deianira uero uestē marito misit sanguine Nessi cētauri respersam, dubitans, ne Iolæ amore, ipsa postbaberetur, qđ suaserat Nessus fœminæ, ut faceret, siquando illa de mulieris alterius amore, uereretur. Eam uestem ubi primum attigit Hercules, veneno aspersus lita tabe exedebatur. qua quidem de re cōsultus Apollo delphicus, respōdet, uti pyram Hercules in Oetheo mōte construeret, ac de reliquis Ioui curā relinqueret. Cōstructa igiť pyra, & inibi per Philoctetis manus admoto igne, cum nihil reliquiarum reperissent qui aderant, in cœlum omnino sublatum Herculem censuerunt, Atq; hæc in suprema ista Tragœdia referuntur.

